Sprawozdanie Prezydenta Wrocławia z realizacji zadań w 2009 roku

Wrocław 2010

Panie i Panowie
Radni Rady Miejskiej Wrocławia

Szanowni Państwo,

realizując obowiązek wynikający z art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, mam przyjemność przedstawić Państwu opracowanie zawierające informację o zrealizowanych w 2009 r. zadaniach, podejmowanych przez Urząd Miejski Wrocławia oraz miejskie jednostki organizacyjne.

Sprawozdanie, które Państwo otrzymują, zawiera informacje i dane na temat projektów, zadań i przedsięwzięć zrealizowanych w roku sprawozdawczym, w tym zainicjowanych w latach poprzednich, obejmujących: gminne i powiatowe zadania publiczne, zadania administracji rządowej nałożone ustawami oraz zadania wynikające z porozumień zawartych z innymi jednostkami administracji publicznej.

Układ treści opracowania – podobnie jak w latach poprzednich - odpowiada istniejącej w Urzędzie Miejskim strukturze organizacyjnej podziału na Departamenty. Ten sposób prezentacji ma w zamiarze ułatwić Państwu lekturę i analizę treści dokumentu także w odniesieniu do poprzednich sprawozdań.

Rok 2009 był pod kilkoma względami rokiem szczególnym. Przede wszystkim odczuliśmy wyraźnie konsekwencje światowego kryzysu finansowego. Mimo koniecznych korekt, zrealizowaliśmy wiele ważnych dla wrocławian przedsięwzięć. Był to rok licznych prac inwestycyjnych i remontowych na wrocławskich ulicach. Ukończono m.in. przebudowę ulicy Krakowskiej, trwały prace na kolejnym odcinku obwodnicy śródmiejskiej. Rozpoczęły się wielkie inwestycje związane z przebudową układu komunikacyjnego w związku z przygotowaniami do UEFA EURO 2012. Także w dziedzinie planowania

przestrzennego ubiegły rok przyniósł ważne osiągnięcia. Sporządzono m.in. 27 nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, trwały prace nad aktualizacją Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Wrocławia. Rada Miejska Wrocławia przyjęła niezwykle ważny dla rozwoju Miasta plan obejmujący swym zasięgiem okolice obecnego Placu Społecznego.

Rok 2009 przyniósł także pozytywne zmiany w dziedzinach, które bezpośrednio dotyczą jakości życia mieszkańców. Realizowany był program rewitalizacji i remontów wrocławskich kamienic, które po latach odzyskują swój dawny blask. Udało się także uzyskać dalszą poprawę płynności ruchu komunikacyjnego w Mieście. Jest to przede wszystkim wynik podjęcia zdecydowanych działań w zakresie ograniczenia ruchu pojazdów ciężarowych oraz usprawnień w zakresie inżynierii ruchu. Istniejący system preselekcji pojazdów był udoskonalany i rozszerzany. Powstały także nie istniejące dotychczas wydzielone miejsca parkingowe dla rowerzystów. Utworzono dodatkowo blisko 1000 miejsc przedszkolnych dla dzieci w wieku 3-5 lat. Dzięki licznym pracom inwestycyjnym także wrocławskie ZOO i tereny wokół Hali Stulecia powoli stają się jedną z najatrakcyjniejszych wizytówek Wrocławia.

Ze względu na fakt, że prezentowany materiał zawiera szeroki zakres zagadnień i informacji dotyczących wielu jednostek miejskich, zwracam się do Państwa z uprzejmą prośbą o rozważenie wcześniejszego przygotowania pisemnych uwag, wniosków i zapytań, co pozwoli nam na przygotowanie pełnych i wyczerpujących odpowiedzi.

Rafał Dutkiewicz

Wrocław, marzec 2010 r.

SPIS TREŚCI

Departament Prezydenta 9

Departament Finansów Publicznych 99

Departament Obsługi i Administracji 111

Departament Spraw Społecznych 193

Departament Infrastruktury i Gospodarki 347

Departament Nieruchomości i Eksploatacji 463

Departament Architektury i Rozwoju 549

Decyzje administracyjne wydane przez komórki organizacyjne Urzędu

oraz decyzje administracyjne wydane przez miejskie jednostki organizacyjne 583

Departament Prezydenta

Wrocław miasto spotkań

DZIAŁALNOŚĆ RADY MIEJSKIEJ WROCŁAWIA I BIURA RADY MIEJSKIEJ

- Liczba sesji Rady Miejskiej Wrocławia **14**
- Liczba zgłoszonych projektów uchwał **356**
- Liczba podjętych uchwał **340**
- Liczba wezwań do usunięcia naruszenia prawa **8**
- Liczba rozstrzygnięć nadzorczych Wojewody Dolnośląskiego **1**
- (0,29 % wszystkich uchwał z 2009)
- Liczba rozstrzygnięć nadzorczych Regionalnej Izby Obrachunkowej **1**
- (0,29 % wszystkich uchwał z 2009)
- Liczba złożonych skarg do WSA **16**
  w tym liczba zaskarżonych uchwał Rady Miejskiej **12**
  (3,52% wszystkich uchwał z 2009)
  w sumie - skarg umorzono **1**
  - skarg unieważniono w części **1**
  - skarg odrzucono **2**
  - skarg w toku **12**
- Liczba skarg zgłoszonych na podstawie art. 229 kpa **65**
  (m.in. na Prezydenta, kierowników jednostek organizacyjnych, Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego)
  w tym:
  - nieuwzględnione **38**
  - uwzględnione **1**
  - w części uwzględnione **7**
  - w toku **2**
  - inne **17**
- Liczba spraw podjętych podczas dyżurów:
  - Wiceprzewodniczących Rady Miejskiej **57**
  - Radnych **120**
- Liczba zgłoszonych interpelacji przez Radnych RM **94**
- Liczba zgłoszonych zapytań radnych **91**

W roku 2009 odbyło się w sumie **291 posiedzeń** komisji Rady Miejskiej Wrocławia.

DZIAŁALNOŚĆ LEGISLACYJNA ORGANÓW MIASTA I KIEROWNIKA URZĘDU

ZBIÓR AKTÓW PRAWNYCH

W **2009** roku Rada Miejska Wrocławia i Prezydent Wrocławia wydali ogółem **3 650** aktów prawnych, z czego:

- → Rada Miejska – **341** uchwał,
- → Prezydent – **3 309** zarządzeń, w tym:
  - ↳ 3 255 to zarządzenia organu wykonawczego,
  - ↳ 54 to zarządzenia kierownika urzędu.

Łącznie w **V kadencji** Organy Miasta podjęły **9 841** aktów prawnych w różnych formach, a ich liczba w poszczególnych latach przedstawia się następująco:

Rok	Rada	Prezydent	Ogółem
2006	38	172	**210**
2007	447	2 258	**2 705**
2008	530	2 746	**3 276**
2009	341	3 309	**3 650**
Ogółem	**1 356**	**8 485**	**9 841**

Zbiór aktów prawnych wydanych **od początku funkcjonowania samorządu gminnego** obejmuje **39 829 aktów**, z czego:

- **8 034** – to akty prawne Rady Miejskiej Wrocławia jako organu stanowiącego i kontrolnego, podjęte w formie uchwały, stanowiska, apelu i rezolucji,
- **31 045** – to akty prawne Zarządu Miasta i Prezydenta Wrocławia jako organu wykonawczego, podjęte w formie uchwały i zarządzenia,
- **750** – to wewnętrzne akty prawne Prezydenta – kierownika urzędu, podjęte w formie zarządzenia, postanowienia, pisma okólnego i polecenia służbowego.

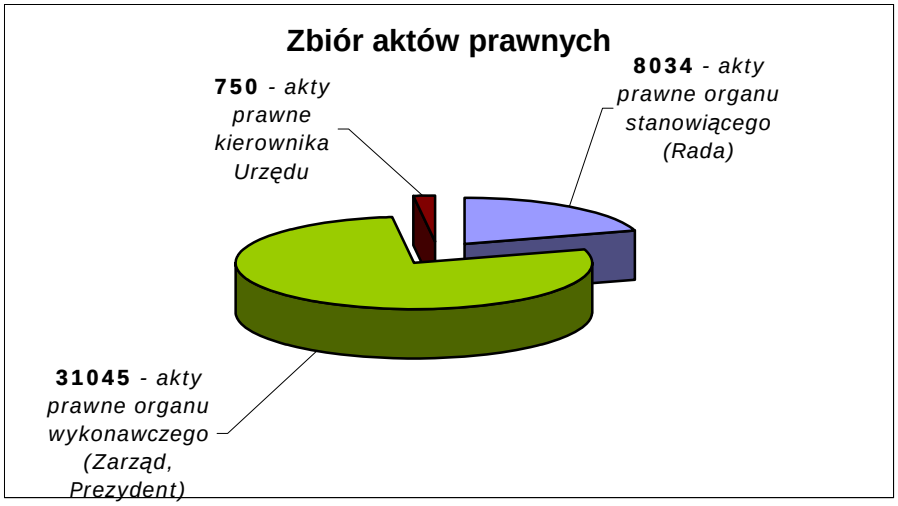

Udział poszczególnych rodzajów aktów prawnych w ogólnym zbiorze przedstawia się następująco:

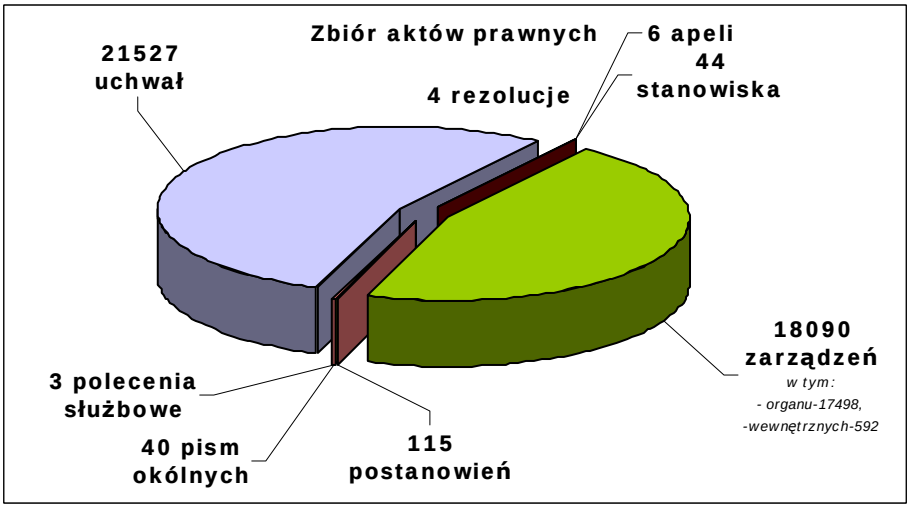

Podobnie jak w poprzednich latach, z uwagi na zróżnicowanie aktów prawnych pod względem ich charakteru i problematyki, odrębnie omówiono akty prawne Rady Miejskiej i Prezydenta Wrocławia jako organów Miasta (w tym Miasta na prawach powiatu) oraz wewnętrzne akty prawne kierownika urzędu.

AKTY PRAWNE ORGANÓW MIASTA

RADA MIEJSKA WROCŁAWIA – ORGAN STANOWIĄCY I KONTROLNY

Spośród ogólnej liczby **341** uchwał Rady Miejskiej największą grupę tworzą uchwały o rozpatrzeniu wezwań do usunięcia naruszenia interesu prawnego uchwałami Rady oraz o rozpatrzeniu skarg na uchwały Rady, na działalność organów Miasta i kierowników jednostek organizacyjnych, na rozstrzygnięcia nadzorcze, na bezczynność Rady, stanowiąc zbiór ponad **25%**.

Drugą pod względem liczebności grupę kreują uchwały dotyczące jednostek organizacyjnych – prawie **18%** a trzecią uchwały regulujące sprawy z zakresu zagospodarowania przestrzennego - ponad **16%**.

Zestawienie uchwał Rady Miejskiej Wrocławia wg regulowanej problematyki:

Lp.	Zakres regulowanych spraw	Ogółem
1.	**Wezwania i skargi** (wezwania do usunięcia naruszenia interesu prawnego, skargi na uchwały Rady, na rozstrzygnięcia nadzorcze, na działalność Prezydenta i kierowników jednostek organizacyjnych, na bezczynność Rady)	**86**
2.	**Jednostki organizacyjne** (utworzenie, likwidacja, przekształcenie, połączenie i reorganizacja jednostek, statuty, sieci jednostek oświaty)	**61**
3.	**Zagospodarowanie przestrzenne** (przystąpienie do sporządzenia planu i uchwalenie planu)	**55**
4.	**Finanse** (budżet i jego zmiany, dotacje, opłaty, zabezpieczenie realizacji zadań, kredyty i pożyczki, podatki, zwolnienia z podatków, absolutorium, założenia społeczno-gospodarcze, rachunek dochodów własnych, wydatki nie wygasające)	**44**
5.	**Ustrój i organizacja pracy Rady** (odwołanie i wybór Przewodniczącego Rady, rezygnacja i wybór Wiceprzewodniczącego Rady, plan kontroli Komisji Rewizyjnej, zgoda na rozwiązanie stosunku pracy z radnym, upoważnienie Wiceprzewodniczącego Rady, doraźna Komisja Nominacyjna, zmiany w składzie Rady i w składach komisji Rady, tytuły i nagrody Miasta, wnioski o wymierzenie grzywny, Miejska Komisja Wyborcza, jednostki pomocnicze Miasta - osiedla)	**31**
6.	**Ochrona Środowiska** (czystość i porządek, unieszkodliwianie odpadów, obszary ochrony siedlisk, program ochrony środowiska, pomniki przyrody)	**11**
7.	**Pozostałe** (wodociągi i kanalizacja, WPI, wraki samochodowe, Euro 2012, Obszary Wsparcia, gospodarka lokalami, nazewnictwo ulic, lokalizacja salonów gier, upoważnienie do wydawania decyzji, sprawozdanie o bezpieczeństwie, wybory, zbycie udziałów EIT+, programy profilaktyki, nagrody, stypendia, wynagrodzenia nauczycieli, Program Rewitalizacji Wrocławia, transport zbiorowy, ceny sprzedaży nieruchomości, hipoteka, strefa ekonomiczna, porozumienie między powiatami, program współpracy z organizacjami pozarządowymi, zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, osiedlenie rodzin polskiego pochodzenia)	**53**
	OGÓŁEM w 2009 roku	**341**

W ramach podjętych w tym okresie uchwał - **64** to akty podlegające ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego jako akty prawa miejscowego.

PREZYDENT WROCŁAWIA - ORGAN WYKONAWCZY

Prezydent Wrocławia jako organ wykonawczy Miasta wydał **3 255 zarządzeń** (bez aktów wewnętrznych kierownika), z czego **6** podlegało ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego**.**

Pod względem problematyki najwięcej zarządzeń reguluje sprawy z zakresu gospodarki mieniem komunalnym – prawie **88%**. Kolejną grupę tworzą zarządzenia finansowe – blisko **3%**, a trzecią zarządzenia z zakresu edukacji – **2,5%**.

Zestawienie zarządzeń Prezydenta Wrocławia wg regulowanej problematyki:

Lp.	Zakres regulowanych spraw	Ogółem
1.	**Gospodarka mieniem komunalnym** (przeznaczenie nieruchomości do obrotu, odstąpienie od sprzedaży, ogłoszenie przetargu, komisje przetargowe i do rokowań, zmiana wysokości udziałów, prawo pierwokupu nieruchomości, dzierżawa nieruchomości, nabycie nieruchomości, gospodarka lokalami mieszkalnymi, najem lokali użytkowych, wyłączenie części wspólnych, rozbiórki, adaptacje, zabezpieczenia hipoteczne, upoważnienia do przejęcia nieruchomości, użytkowanie wieczyste, służebność, odszkodowania, zamiany nieruchomości i lokali)	**2.853**
2.	**Finanse** (zmiany budżetu, układ wykonawczy i jego zmiany, sprawozdania finansowe, bilans)	**97**
3.	**Edukacja** (komisje konkursowe, stypendia, komisje egzaminacyjne)	**82**
4.	**Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne** (rozpatrzenie uwag i wniosków do planów)	**62**
5.	**Zarządzanie i organizacja** (zastępstwa Prezydenta, zmiana Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, UEFA EURO 2012™, inne)	**57**
6.	**Nadzór właścicielski** (pokrycie podwyższonego kapitału spółek, zbycie akcji i udziałów, nagrody roczne dla prezesów spółek, wyznaczenie przedstawicieli Miasta do składów rad nadzorczych)	**39**
7.	**Ochrona zdrowia i opieka społeczna** (apteki, powołania i odwołania dyrektorów placówek, koszty utrzymania podopiecznych, regulaminy, podział środków z PFRON)	**22**
8.	**Pozostałe** (wybory do Parlamentu Europejskiego, ceny i opłaty za usługi komunalne, transport, bezpieczeństwo, kultura, sport i rekreacja)	**43**
	OGÓŁEM w 2009 roku	**3.255**

PODSUMOWANIE – ORGAN STANOWIĄCY I KONTROLNY ORAZ ORGAN WYKONAWCZY

W wyniku działalności legislacyjnej w **2009 roku** organy - stanowiący i kontrolny oraz wykonawczy Miasta - wydały w sumie (bez aktów wewnętrznych kierownika) – **3 596 aktów prawnych** (341 – Rada, 3 255 – Prezydent), a ogółem w **V kadencji – 9 710** aktów, z czego:

- ➔ Rada Miejska jako organ stanowiący i kontrolny – **1 356**,
- ➔ Prezydent jako organ wykonawczy – **8 354**.

Na przestrzeni lat 1990 – 2009 organy Miasta podjęły łącznie **39 079 aktów prawnych** (bez aktów wewnętrznych kierownika) w różnych formach - uchwała, zarządzenie, stanowisko, apel, rezolucja - z czego:

Rada Miejska Wrocławia – **8 034**:
- ↳ **7 980 uchwał**,
- ↳ **44 stanowiska**,
- ↳ **6 apeli**,
- ↳ **4 rezolucje**;

Zarząd Miasta Wrocławia – **13 548**:
- ↳ **13 547 uchwał**,
- ↳ **1 zarządzenie porządkowe**;

Prezydent Wrocławia – **17 497**:
- ↳ **17 474 zarządzeń**,
- ↳ **23 zarządzenia w ramach wykonywania zadań administracji rządowej**.

W podziale na kadencje działalność legislacyjna organów Miasta przedstawia się następująco:

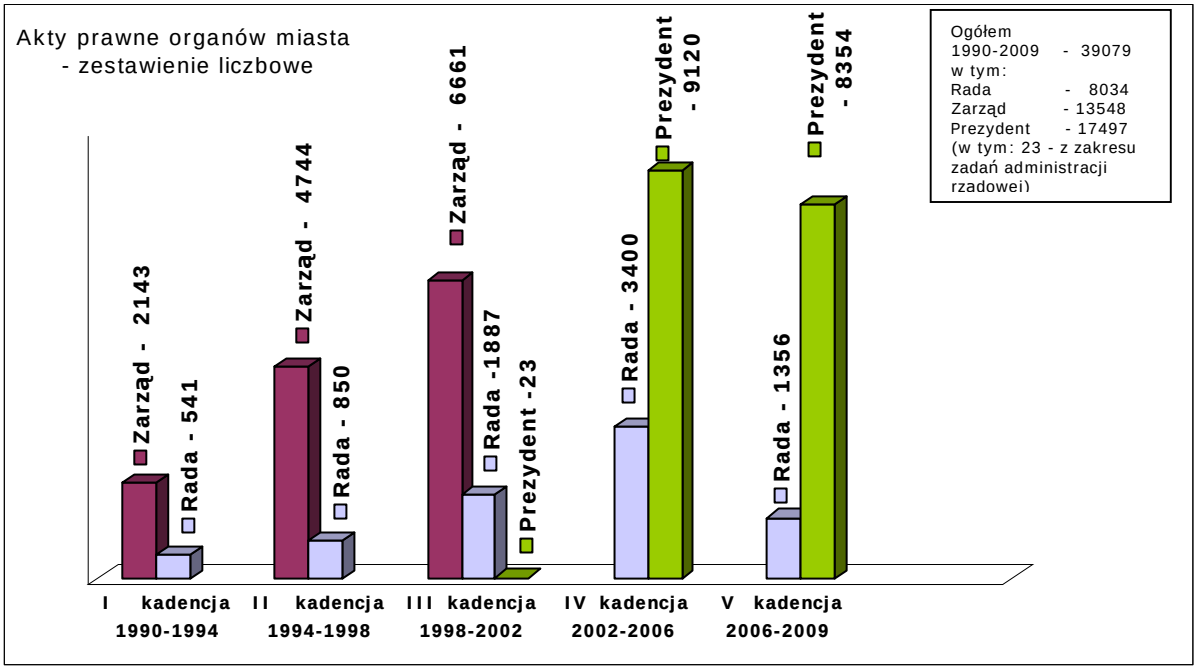

Liczbę wydanych aktów prawnych przez organy Miasta w czasie kadencji z uwzględnieniem rodzajów aktów prawnych przedstawia poniższe zestawienie:

Kadencja	Rada Miejska Wrocławia				Zarząd Miasta Wrocławia		Prezydent Wrocławia		Ogółem
	uchwały	stanowiska	apele	rezolucje	uchwały	zarządzenia porządkowe	zarządzenia	zarządzenia w ramach realizacji zadań administracji rządowej	
I	538	3			2 143				**2 684**
II	820	24	3	3	4 743	1			**5 594**
III	1 878	8		1	6 661*			23	**8 571**
IV	3 390	8	2				9 120		**12 520**
V	1 354	1	1				8 354		**9 710**
Ogółem	**7 980**	**44**	**6**	**4**	**13 547**	**1**	**17 474**	**23**	**39 079**

* w tym do 30.08.2001 roku – 3.872, po 30.08.2001 roku – 2.789 (wybór nowego Zarządu).

Liczbę podjętych przez organy Miasta w latach 1990 - 2009 aktów prawnych w różnych formach w rozbiciu na poszczególne lata przedstawia poniższe zestawienie:

Rok podjęcia	Akty prawne Rady Miejskiej Wrocławia				Uchwały Zarządu / zarządzenia Prezydenta	Zarządzenia porządkowe Zarządu	Zarządzenia w ramach realizacji zadań administracji rządowej
	uchwały	stanowiska	apele	rezolucje			
1990	96				49		
1991	128				359		
1992	143	1			684		
1993	114	1			499		
1994	129 I – 57 II – 72	8 I-1 II-7			831 I – 552 II – 279		
1995	155	7			1 008		
1996	162	5		3	1 074		
1997	276	3	3		1 397	1	
1998	205 II-155 III- 50	2			985		
1999	475	1			1 312		5
2000	395	4		1	1 562		3
2001	497	2			1 739 do 30.08.01 – 998		7

							po 30.08.01 – 741		
2002	503	III-461 IV-42	4	III-1 IV-3			2 048	uchwały Zarządu		8
							73	zarządzenia Prezydenta		
2003	463			1			1 959			
2004	1 792		3				2 428			
2005	711		2	1			2 657			
2006	420	IV-382 V-38					2 172	do 05.12.06 – 2003 po 05.12.06 - 169		
2007	445		1	1			2 214			
2008	530						2 716			
2009	341						3 255			
Ogółem 1990 –2009	**7.980**		**44**	**6**	**4**		**31.021**		**1**	**23**

WEWNĘTRZNE AKTY PRAWNE KIEROWNIKA URZĘDU

W **2009 roku** Prezydent Wrocławia jako kierownik Urzędu wydał **54** zarządzeń wewnętrznych. Spośród nich najwięcej dotyczy problematyki zarządzania i organizacji – ponad **48%**. Podjęte zarządzenia wewnętrzne regulują sprawy:

→ **zarządzania i organizacji** - (sprawozdania roczne, powołanie zespołów, weryfikacja zadań planowanych, Zintegrowany System Zarządzania, normy zakładowe MAN-Wrocław, kontrole, instrukcja kancelaryjna, SAP, elektroniczny obieg dokumentów, system przeciwdziałania korupcji, dane osobowe, SIW, zasady organizowania konkursów ofert, komisje likwidacyjne, procedury przy przejmowaniu masy spadkowej, ewidencja umów)	**26**
→ pracownicze - (podróże służbowe, antymobbing, czas pracy, regulaminy: wynagradzania, pracy, naboru, ocena pracowników, służba przygotowawcza, komisja socjalna, legitymacje)	**15**
→ finansowe i rachunkowości - (instrukcje: finansowa, zasad ewidencji i poboru podatków, inwentaryzacja, egzekucja obowiązków niepieniężnych)	**11**
→ bezpieczeństwa i higieny pracy	**2**

Licząc od początku funkcjonowania samorządu do końca 2009 roku, zbiór aktów wewnętrznych wydanych przez Prezydenta obejmuje **750** dokumentów, w tym:

- → **592** zarządzeń,
- → **115** postanowień,
- → **40** pism okólnych,
- → **3** polecenia służbowe.

Ich zestawienie liczbowe w poszczególnych latach prezentuje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	Zarządzenia	Postanowienia	Pisma okólne*	Polecenia służbowe	Razem
1990	18	14	1	X	**33**
1991	16	6	11		**33**
1992	15	14	4		**33**
1993	7	3			**10**
1994	12	2	3		**17**
1995	23	5	5		**33**
1996	26	23	X		**49**
1997	22	9			**31**
1998	33	10			**43**
1999	28	6			**34**
2000	26	11			**37**
2001	28	4			**32**
2002	32	8			**40**
2003	54	X	9	3	**66**
2004	45		2	-	**47**

2005	46			-	**46**
2006	36		2	-	**38**
2007	41		3	-	**44**
2008	30		-	-	**30**
2009	54		-	-	**54**
Razem	**592**	**115**	**40**	**3**	**750**

* pisma okólne wydane w latach 1990-1996 mają bardzo różną postać, czasami odbiegającą od formy aktu prawnego. Forma pisma okólnego została zlikwidowana z początkiem 1996 roku, a następnie przywrócona w 2003 roku w miejsce zlikwidowanej w tym roku formy postanowień. Pisma okólne obejmują również aneksy do pism okólnych.

PODSUMOWANIE – PREZYDENT JAKO ORGAN WYKONAWCZY I KIEROWNIK URZĘDU

Prezydent Wrocławia w **V kadencji** działając jako **organ wykonawczy i kierownik urzędu** wydał ogółem **8 485** akty prawne, w tym:

	Zarządzenia organu	Zarządzenia kierownika	Pisma okólne	Ogółem
XII'2006	169	3		**172**
I-XII'2007	2 214	41	3	**2 258**
I-XII'2008	2 716	30	-	**2 746**
I-XII'2009	3 255	54		**3 309**
Ogółem V kadencja	**8 354**	**128**	**3**	**8 485**

POROZUMIENIA W SPRAWACH WYKONYWANIA ZADAŃ PUBLICZNYCH

W 2009 roku zawarto **4 porozumienia** z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej w sprawach wykonywania zadań publicznych, podlegające ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego, z czego:

- **jedno porozumienie z Ministrem Edukacji Narodowej** w sprawie Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce,

- **dwa porozumienia z Wojewodą Dolnośląskim**, w tym jedno – w sprawie kwalifikacji wojskowej, drugie - w sprawie prac remontowych na terenie Cmentarza Żołnierzy Wojska Polskiego,

- **jedno z Powiatem Wrocławskim** w sprawie powierzenie PUP zadań związanych z łagodzeniem skutków kryzysu.

W sumie ewidencja porozumień zawartych z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej w sprawach wykonywania zadań publicznych obejmuje **od 2003 roku - 57 dokumentów**, w tym **22 porozumienia, 1 porozumienie zmieniające i 34 aneksy** do porozumień.

Dane liczbowe o zarejestrowanych porozumieniach i aneksach do porozumień zwartych w latach 2003 – 2009 z jednostkami samorządu terytorialnego i organami administracji rządowej w sprawach wykonywania zadań publicznych obrazuje poniższe zestawienie:

POROZUMIENIA i ANEKSY	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Ogółem
Z innymi gminami	1	6	4	5	10	12	-	38
Z innymi powiatami	-	1	1	-	-		1	3
Z ministrami i kierownikami urzędów centralnych	-	-	1	4	-	1	1	7
z Wojewodą Dolnośląskim						2	2	4
Z Województwem Dolnośląskim	-	1	1	1	1	1	-	5
Ogółem	**1**	**8**	**7**	**10**	**11**	**16**	**4**	**57**

Zawarte w latach 2003 – 2009 porozumienia i aneksy dotyczą tematycznie spraw:

- ➔ lokalnego transportu zbiorowego **- 36**
- ➔ wychowania przedszkolnego dzieci niesłyszących **- 5**
- ➔ założenia i prowadzenia szkół artystycznych **- 4**
- ➔ zadań Powiatowego Urzędu Pracy **- 3**
- ➔ programu na rzecz społeczności romskiej **- 3**
- ➔ realizacji infrastruktury technicznej **- 1**
- ➔ realizacji obowiązku szkolnego i przedszkolnego **- 1**
- ➔ poboru **- 2**
- ➔ prac remontowych na terenie cmentarza **- 2**

KOLEGIUM PREZYDENTA

W 2009 roku odbyły się **84 posiedzenia Kolegium Prezydenta** poświęcone bieżącym zadaniom realizowanym przez Miasto. Kolegium pracowało w dwóch zespołach tematycznych. Obok zespołu omawiającego problematykę ogólną, pracował również zespół ds. planistycznych. Omawiane były tematy ważne dla rozwoju Miasta: budowa stadionu na Euro 2012, stan realizacji budowy, przebudowy i modernizacji układu komunikacyjnego Miasta, stan realizacji programu rewitalizacji Miasta, realizacja strategii rozwoju Miasta a także działania podejmowane w celu zminimalizowania skutków kryzysu gospodarczego we Wrocławiu.

AKTYWNOŚĆ PREZYDENTA WROCŁAWIA W ZAKRESIE WSPÓŁPRACY Z FUNDACJAMI, STOWARYZSZENIAMI, JEDNOSTKAMI GOSPODARCZYMI ORAZ INNYMI PODMIOTAMI

W 2009 roku przedstawiciele Miasta uczestniczyli w pracach 12 stowarzyszeń, fundacji i związków gminnych w tym dwóch międzynarodowych. Biuro Prezydenta Wrocławia uczestniczyło w organizacji międzynarodowych konferencji: matematycznej PPAM - EIGHTH INTERNATIONAL CONFERENCE ON PARALLEL PROCESSING AND APPLIED MATHEMATICS, Europejskiej Sieci Regionów i Miast Metropolitalnych „METREX", "Ernst Jünger – próba bilansu", XIX Esperancki Kongres Ekumeniczny.
Odbyły się również konferencje lokalne organizowane dla świata nauki, kultury, gospodarczego, biznesu i finansowego. Prezydent uczestniczył w debacie Prezydentów najdynamiczniej rozwijających się miast na temat kryzysu gospodarczego. Współorganizowano spotkanie przywódców 3 państw: Prezydenta Ukrainy Wiktora Juszczenki, Premiera Czech Mirka Topolanka, Prezydenta RP Lecha

Kaczyńskiego – spotkanie, które odbyło się w Starym Ratuszu. Gościem Prezydenta Wrocławia był Vaclav Havel były Prezydent Czech, który odebrał nagrodę im. Jana Nowaka Jeziorańskiego. Wrocław brał udział w międzynarodowym projekcie CLIP (Europejska Sieć Miast na rzecz Polityki Integracji Lokalnej Imigrantów) - współpraca z Brukselą i Uniwersytetem Wrocławskim. Odbyło się 17 wizyt roboczych i okazjonalnych w tym 7 z zagranicy (oprócz Prezydenta Ukrainy i Premiera Czech, wizyta: Manfreda Beschela Komisarza Europejskiego, Normana Daviesa historyka i autora książek min. o Wrocławiu, Michaela Platiniego prezydenta UEFA, Stefana Widomskiego Konsula Honorowego RP w Espoo (Finlandia) byłego wiceprezesa koncernu Nokia, przedstawicieli koncernu IBM).

Zorganizowano ważne dla Wrocławia uroczystości, wystawy i konferencje:

- wręczenie Księdzu Kardynałowi Henrykowi Gulbinowiczowi Orderu Orła Białego przez Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego,
- Benefis Normana Daviesa z okazji Jego 70. Urodzin,
- Benefis Profesora Bolesława Gleichgewichta z okazji Jubileuszu 90. Urodzin,
- „Europa to nasza historia" – Wystawa przybliżająca powojenne losy Europejczyków i historię jednoczenia kontynentu. Wystawa została zorganizowana przez Brukselę w 50. rocznicę Traktatów Rzymskich – do Wrocławia wystawa została przywieziona decyzją Prezydenta Miasta w dniach od 1 maja 2009 roku do 5 sierpnia 2009 roku. Wystawę obejrzało około 90 tys. osób,
- Konferencja Unii Metropolii Polskich „Metropolie środowiskiem innowacji i Wiedzy"- w konferencji wzięli udział Prezydenci 13 Miast Metropolitalnych Polski,

- konferencja poświęcona Wojciechowi Korfantemu z okazji Roku Wojciecha Korfantego,
- Pierwsza Konferencja Niemcoznawcza,
- uroczystości z okazji 65. rocznicy Powstania Warszawskiego,
- uroczyste wręczenie w imieniu Prezydenta RP Orderów Odrodzenia Polski,
- posiedzenie Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich,
- konferencja organizowana przez Giełdę Papierów Wartościowych.

Prezydent przyznał i wręczył doroczną - **Nagrodę Prezydenta Wrocławia** - zasłużonym wrocławianom w różnych dziedzinach życia społecznego, kulturalnego, gospodarczego, naukowego, turystycznego, sportowego. Prezydent wziął udział w uroczystym posiedzeniu Rady Miejskiej Wrocławia podczas którego został wręczony **Urszuli Kozioł tytuł Civitate Vratislaviensi Donatus.** Prezydent spotkał się także z przedstawicielami biznesu, twórcami jednego z polskich koncernów medialnych, którzy zainwestowali w drużynę piłkarską Wrocławia, przedstawicielami UEFA, ambasadorami Ukrainy i Rosji i konsulami Generalnymi tych krajów. Prezydent odsłonił tablicę pamiątkową prof. Jerzego Dudka.

BEZPIECZEŃSTWO I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE

CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

W zakresie monitorowania występujących zagrożeń i prognozowania rozwoju sytuacji oraz podejmowania działań ratowniczych wobec mieszkańców: **Dyspozytorzy służb miejskich** przyjęli i podjęli do realizacji **5 670** zgłoszeń związanych z przestrzeganiem porządku publicznego i bezpieczeństwa na terenie Wrocławia oraz **4 244** podjętych interwencji na wniosek Policji i Straży Miejskiej Wrocławia dotyczących zadysponowania sprzętu technicznego do usuwania pojazdów po wypadkach lub zaparkowanych w niedozwolonych miejscach.

Dyspozytorzy Pogotowia Ratunkowego podjęli **135 000** interwencji dotyczących zagrożenia życia lub zdrowia mieszkańców Wrocławia.

Dyspozytorzy Centrum Kierowania Straży Miejskiej podjęli **26 000** interwencji na terenie Wrocławia dotyczących zakłócenia porządku publicznego.

W zakresie opracowywania i aktualizowania planów zarządzania kryzysowego:

- przeprowadzono aktualizację Powiatowego Planu Zarządzania Kryzysowego oraz okresową aktualizację Planu Operacyjnego Ochrony Przed Powodzią dla Wrocławia, zgodnie z wytycznymi Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego;
- zlecono i merytorycznie nadzorowano wykonanie Planu Operacyjnego Ochrony Przeciwpowodziowej dla rzeki Widawy, przeprowadzanego przez Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu, który określa obszary zalewowe oraz przepływy ekstremalne o określonym prawdopodobieństwie wystąpienia. Zlecenie zawiera też aktualizację planów operacyjnych dla pozostałych rzek;
- przeprowadzono proces podniesienia stanu alarmowego rzeki Ślęzy na wodowskazie „Ślęza” do poziomu 300 cm;
- zaktualizowano bazę danych dotyczącą zabezpieczenia działań w warunkach wystąpienia nadzwyczajnych zagrożeń na obszarze Miasta.

W zakresie nadzoru nad zabezpieczeniem Miasta na wypadek wystąpienia sytuacji nadzwyczajnych umożliwiające zachowanie ciągłości funkcjonowania jego struktur:

- przeprowadzono akcję przeciwpowodziową w okresie od 24 czerwca do 15 lipca 2009 roku na rzekach Ślęzie i Bystrzycy, co związane było ze znacznym przekroczeniem stanów alarmowych na wspomnianych rzekach, co spowodowane było wyjątkowo deszczowym okresem przełomu czerwca i lipca na Dolnym Śląsku. Akcja miała za zadanie niedopuszczenie do strat materialnych w związku z przepływem wód powodziowych;
- zaktualizowano procedury działania na wypadek zagrożenia wirusem grypy A/H1N1;
- dokonano zakupu 75 tys. szt. masek jednorazowych oraz rozdysponowano 10 tys. szt. na potrzeby akcji charytatywnej prowadzonej w ramach pomocy dla Ukrainy oraz 40 tys. szt. rozdysponowano pomiędzy wrocławskie przychodnie, w celu ograniczenia rozprzestrzeniania się epidemii.

Prowadzono intensywne działania zmierzające do zmiany siedziby Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego - Centrum Zarządzania Kryzysowego z ul. G. Zapolskiej 2/4 na ul. Strzegomską 148, w tym prace dot. rozbudowy foniczno-dźwiękowego systemu ostrzegania i alarmowania, systemu integracji środków

łączności formułą zaprojektuj i wybuduj, udział w konsultacjach wykonawczych nowej sali dyspozytorskiej Centrum.

Stan na dzień 19 października 2009 roku

Stan na 30 grudnia 2009 roku

W zakresie współpracy i nadzoru z instytucjami i podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo Miasta:

- udział w przeglądach obwałowań i urządzeń wodnych będących w zarządzie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej. W okresie od kwietnia do maja pracownicy Centrum Zarządzania Kryzysowego uczestniczyli w przeglądach urządzeń hydrotechnicznych, będących w zarządzie RZGW w obrębie Wrocławskiego Węzła Wodnego. Przegląd objął jazy wraz ze śluzami, urządzenia Śródmiejskiego Węzła Wodnego oraz wał rozdzielczy pomiędzy Kanałem Przeciwpowodziowym, a Kanałem Miejskim.
- przegląd obwałowań i urządzeń wodnych będących w zarządzie Dolnośląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych. W okresie od października do grudnia pracownicy CZK uczestniczyli w przeglądach urządzeń hydrotechnicznych, będących w zarządzie DZMiUW w obrębie WWW. Przegląd objął wały, przepusty wałowe, urządzenia hydrotechniczne(Jaz Świniary, Jaz Pilczyce, Jaz Oporów, śluzy polderowe oraz cieki będące w zarządzie DZMiUW w obrębie WWW.
- udział w działaniach dotyczących problemu niekontrolowanej populacji dzików na terenie Wrocławia. Pracownicy CZK brali udział w spotkaniach i wizjach terenowych dotyczących niszczenia wałów Ślęzy, Odry i Widawy przez dziki.

- nadzór nad remontem Śluzy Miejskiej we Wrocławiu. Prowadzone były czynności związane z przygotowaniem wykonania remontu awanportu górnego Śluzy Miejskiej Wrocławia, wdrażanej do wykonania przez RZGW. Urząd Miejski Wrocławia partycypuje w kosztach tego przedsięwzięcia.
- udział w przedsięwzięciach związanych z programem Odra 2006 oraz Euro 2012. Pracownicy CZK brali czynny udział w zebraniach i wizjach terenowych, związanych z tematami programu Odra 2006 i konsultacjach związanych z tworzeniem infrastruktury technicznej nowego stadionu na Pilczycach wraz z terenem rekreacyjnym dochodzącym do rzeki Ślęzy na Euro 2012.
- udział w posiedzeniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie niesienia pomocy bezdomnym w okresie niskich temperatur.
- udział wraz z Policją i Strażą Miejską oraz Wydziałem Inżynierii Miejskiej Urzędu Miejskiego w opracowaniu i wykonywaniu sprawozdań miesięcznych z realizacji programu „Bezpieczne Ferie i Wakacje 2009" oraz akcji „Święta Wszystkich Świętych 2009".
- udział w posiedzeniach Rady Gospodarki Wodnej Regionu Wodnego Środkowej Odry oraz w pracach prezydium Rady.
- udział w posiedzeniach komisji do spraw powypadkowych oraz w opracowaniu protokołów powypadkowych.
- udział w odbiorach robót konserwacyjnych na wałach przeciwpowodziowych i ciekach w obrębie Wrocławia dofinansowywanych przez Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska.
- współpraca z Wydziałem Inżynierii Miejskiej w zakresie spraw związanych z Wrocławskim Węzłem Wodnym poprzez udział w naradach spotkaniach i wizjach organizowanych przez Departament Infrastruktury w zakresie spraw mogących wpływać na ochronę przeciwpowodziową.

W ramach realizacji zadań Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego:

- opracowano plan pracy Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego i Centrum Zarządzania Kryzysowego.
- opracowano materiały do obsługi posiedzeń Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.
- opracowano plan szkolenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w 2009 roku

W ramach realizowania polityki informacyjnej związanej z wprowadzaniem stanu klęski żywiołowej oraz sytuacjami nadzwyczajnych zagrożeń:

- zrealizowano procedury określone w Krajowym Planie Pandemicznym dotyczące zagrożenia wirusem świńskiej grypy.
- udzielanie na bieżąco konsultacji dla studentów wyższych uczelni i uczniów szkół średnich opracowujących prace magisterskie, licencjackie i opracowania z zakresu zarządzania kryzysowego.
- sprawowanie nadzoru merytorycznego nad odbywaniem stażu dwu absolwentek Uniwersytetu Przyrodniczego specjalizującymi się hydrologią i ochroną przeciwpowodziową.
- sprawowanie nadzoru merytorycznego nad odbyciem praktyki przez studenta Szkoły Głównej Służby Pożarniczej.
- udział w konferencji „Współczesne problemy ekstremalnych zagrożeń środowiska", która odbyła się w Skawinie pod Krakowem w dniach 7-9 października 2009 roku.
- przeprowadzanie pokazu i omówienie zasad działania i funkcjonowania Centrum Zarządzania Kryzysowego dla uczniów szkół Wrocławia.
- opracowano materiały informacyjne dla firm i instytucji, które wykorzystały do opracowania planów ochrony infrastruktury krytycznej.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

„PROGRAM POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA" WE WROCŁAWIU

Realizując „Program Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2009 - 2012" (przyjęty Uchwałą nr XXV/902/08 Rady Miejskiej Wrocławia dnia 16 października 2008 roku) Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w roku 2009 podjął działania, wynikające z Programu, a mające istotne znaczenie dla poprawy bezpieczeństwa Mieszkańców Wrocławia, jak również osób odwiedzających miasto. W ramach współpracy z Komendą Miejską Policji realizowano programy prewencyjne, zainicjowane w latach wcześniejszych, których celem jest ograniczenie przestępczości wśród nieletnich, organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin ubogich i patologicznych, edukacja dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa w domu, w szkole, na drodze, zapobieganie patologiom społecznym, ograniczenie drobnych kradzieży w środkach komunikacji miejskiej, instytucjach publicznych, centrach handlowych, lokalach gastronomicznych. Programami tymi są: "Stop kradzieżom", "STOP 24", „Pomagajmy sobie wzajemnie", „Karta rowerowa", „Działania profilaktyczne skierowane przeciwko narkomanii", „Bezpieczna droga do szkoły", "Komisarz Lew", „Taksówkarz", „Twój rower - Twoja własność". Ze środków Gminy Wrocław dofinansowano zakup sprzętu komputerowego oraz samochodów marki Fiat Ducato.

Zakończono adaptację budynku przy ul. Średzkiej 42 na Komisariat Policji Wrocław Leśnica. Dokonano niezbędnych remontów i kontynuowano prace nad:

- budową nowego Komisariatu Wrocław-Krzyki,
- w czterech wrocławskich komisariatach dokonano wydzielenia stref obsługi mieszkańca, mających na celu polepszenie kontaktu z osobami odwiedzającymi komisariaty,
- kontynuowano prace nad inwestycją dotycząca budowy hali sportowej dla policji.

Wsparto działania na rzecz budowania wizerunku Wrocławia i współpracy z policją poprzez wsparcie organizacji Międzynarodowego Festiwalu Orkiestr Policyjnych. Zapewniono zabezpieczenie przez policjantów wrocławskich skrzyżowań i objazdów, zorganizowano dodatkowe patrole funkcjonariuszy w środkach komunikacji zbiorowej mające na celu pomoc podczas kontroli biletów, pokryto również koszty patroli prewencyjnych na wrocławskich ulicach. Kwota przekazana na powyższy cel wyniosła 500 000 zł.

Wykaz działań Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu dofinansowanych w budżetu Gminy Wrocław

Lp.	Nazwa zadania	Kwota
1.	Dofinansowanie realizacji programów prewencyjnych	276 000 zł
2.	Dofinansowanie zakupu samochodów i sprzętu.	775 000 zł
3.	Nagrody dla funkcjonariuszy	100 000 zł
4.	Dodatkowe patrole	500 000 zł
5.	Międzynarodowy Festiwal Orkiestr	150 000 zł
6.	Budowa bazy lokalowej i techniczno obsługowej (KP Wrocław – Leśnica, KP Wrocław Krzyki)	1 250 000 zł
7.	Budowa Hali Sportowej	344 000 zł
8.	Wydzielenie Stref Obsługi Mieszkańca	660 000 zł

POZOSTAŁE DZIAŁANIA W RAMACH REALIZACJI „PROGRAMU”

- wsparto finansowo kwotą blisko 50 000 zł wrocławskie szkoły, przy których funkcjonują Grupy Prewencyjnego Wsparcia (na zakup materiałów i wyposażenia niezbędnych do prowadzenia GPW);
- przeprowadzono szkolenie z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. Efektem szkolenia było nauczenie blisko 1300 osób zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia życia. Środki przeznaczone na to zadanie to 40 000 zł;
- zakupiono „saszetki życia”, które będą rozdawane podczas kolejnych szkoleń,
- zakupiono kaski rowerowe i elementy odblaskowe, które zostały i będą rozdane przede wszystkim dzieciom i młodzieży oraz wszystkim uczestnikom ruchu drogowego, w celu oddziaływania na świadomość w zakresie bezpieczeństwa na drogach,
- Wydział włączył się do organizowanej przez „Polska - Gazetę Wrocławską” akcji dołączenia opasek odblaskowych do wydania Gazety w dniu 5 grudnia 2009 roku,
- w celu zapewnienia odpowiedniej gotowości bojowej oraz prawidłowego i szybkiego reagowania podczas zdarzeń kryzysowych służb ratownictwa specjalistycznego Ochotniczej Straży Pożarnej Jednostka Ratownictwa Specjalistycznego we Wrocławiu została wyposażona w radiotelefony i urządzenia GPS,
- przygotowano, opracowano i wydrukowano ulotki prewencyjne związane z prawidłowym posługiwaniem się numerem alarmowym 112,
- złożono wniosek na dofinansowanie ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego zadania „Bezpieczeństwo nad wodą”, na które uzyskano środki w kwocie 150 000 zł. Zadanie to będzie realizowane w 2010 roku.

W celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa na terenie placówek oświatowych kontynuowano zadania dotyczące monitoringu. W 2009 roku został zrealizowany, piąty już etap instalacji systemu monitoringu w **12 placówkach oświatowych**, które takiego systemu nie posiadały. Koszt instalacji wyniósł 359 567,07 zł. W chwili obecnej Wydział jest na etapie zbierania kolejnych wniosków z placówek oświatowych. Do chwili obecnej programem instalacji kamer w placówkach szkolnych objęto **84 wrocławskie szkoły**.

W roku 2009 przystąpiono również do realizacji inwestycji związanej z Budową monitoringu prewencyjnego Wrocławia. W ramach tego przedsięwzięcia podjęte zostały następujące działania:

- przygotowano i przekazano dokumentację do projektu "Budowa monitoringu prewencyjnego jako elementu polityki poprawy bezpieczeństwa na Obszarze Wsparcia" na dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego
- uruchomiono I etap monitoringu CCTV Miasta Wrocławia - Stare Miasto obejmującego budowę Stacji Bazowej na kominie Elektrociepłowni przy ul. Łowieckiej, budowę Lokalnego Centrum Monitoringu w Komisariacie Policji przy ul. Trzemeskiej , Głównego Centrum Monitoringu (ul. Zapolskiej 2/4), Centrum Przetwarzania Danych (ul. Świdnicka 53) oraz uruchomienie 35 kamer w newralgicznych punktach dzielnicy Stare Miasto.

Lokalizacja kamer I-go. Etapu

Lp.	Lokalizacja kamery
1.	Plac Orląt Lwowskich – Podwale 27 narożnik budynku
2.	Plac Nowy Targ – ul. Świętego Wita, narożnik budynku UM
3.	Niski budynek "Mediateki" przy zbiegu Placu Teatralnego i ul. Widok

4.	Plac Dominikański, zachodni narożnik daszku Galerii Dominikańskiej
5.	Plac Dominikański, wschodni narożnik daszku Galerii Dominikańskiej
6.	Plac Dominikański – kamera w przejściu podziemnym „Brama Oławska”,
7.	Ul. Oławska 18,
8.	Plac Strzegomski – słup nad wejściem do przejścia podziemnego
9.	Plac Strzegomski – przejście podziemne
10.	Plac Strzegomski – przejście podziemne od strony bunkra
11.	Plac Jana Pawła II, ul. Legnicka – Podwale, słup sygnalizacji od str. Cuprum
12.	Plac Jana Pawła II, w przejściu podziemnym
13.	Plac Jana Pawła II, w przejściu podziemnym
14.	Plac Jana Pawła II, w przejściu podziemnym wejście od strony płd. Wsch
15.	LUKAS Bank ul.Świdnicka 26/ul.Mennicza 41 (narożnik)
16.	Plac Kościuszki, narożnik lokalu "Tutti-Frutti"
17.	Plac Kościuszki, narożnik ul. Kościuszki nad Bankiem ING
18.	ul.Świdnicka 49 Arkady
19.	ul.Świdnicka 49 Arkady
20.	ul.Świdnicka 48 Arkady
21.	ul.Świdnicka 48 Arkady
22.	ul.Świdnicka 48 /Piłsudskiego
23.	Plac Legionów 14 , narożnik księgarni
24.	ul.Świdnicka 13 KFC
25.	ul. H. Modrzejewskiej, narożny budynek duszpasterstwa
26.	ul. Krupnicza, narożnik budynku „Gwardii”
27.	Biblioteka Uniwersytecka ul.Szajnochy 7-9
28.	Szkoła przy ul Podwale/Kołłątaja, widok na dziedziniec międzyszkolny
29.	ul. Młodych Techników 58, narożnik budynku
30.	ul. Pawłowa, narożnik budynku wspólnoty mieszkaniowej
31.	ul.Peronowa (słup oświetleniowy)
32.	ul. Św. Elżbiety 3/4, elewacja budynku od ul. Jatki – Klub ZPAP
33.	ul. Odrzańska – Klub ZPAP
34.	Pasaż Nieopolda – elewacja budynku – tył parkingu
35.	ul. Św. Antoniego 22

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI REALIZUJĄCYMI ZADANIA W ZAKRESIE BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

Organizacje Pozarządowe otrzymały od Gminy Wrocław 130 000 zł na realizację zadań związanych z bezpieczeństwem publicznym wrocławian, m.in.:

- przeciwdziałanie destrukcyjnemu zjawisku działalności sekt – 60 000 zł (40 000 zł z Wydziału Zdrowia) – beneficjent: Klasztor o.o. Dominikanów,
- organizacja patroli wodnych na Odrze i pozostałych wrocławskich akwenach – 50 000 zł – beneficjent: Dolnośląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe,
- organizacje realizujące zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego wybrane w drodze konkursu na przeprowadzenie zajęć dzieci i młodzieży, zapobiegania demoralizacji oraz przestępczości, pomocy psychologicznej, pomocy rodzinom w wychowaniu – 20 000 zł.

ORGANIZACJA IMPREZ MASOWYCH

W roku sprawozdawczym wpłynęło **95 wniosków** o wydanie zezwolenia na przeprowadzenie imprezy masowej. W wyniku ich rozpatrzenia wydanych zostało:

- 64 zezwolenia jednorazowe;
- 27 zezwoleń na imprezy odbywające się według ustalonego terminarza;
- 1 zezwolenie roczne;
- 1 wniosek wycofano;
- 2 odmowy wydania zezwolenia

Wykaz rodzaju imprez masowych, na które zostały wydane decyzje administracyjne:

Ilość wydanych decyzji wg. rodzaju imprezy					
sportowe	artystyczne	rozrywkowe	artystyczno - rozrywkowe	artystyczno - sportowe	sportowo - rozrywkowe
22	13	46	7	3	1

Ogólnie w 2009 roku odbyły się **242 imprezy masowe**, w tym 4 imprezy masowe o podwyższonym ryzyku. Były to mecze piłki nożnej. W 2009 roku nie wydawano decyzji zakazujących przeprowadzenia imprezy masowej.
Zgodnie z art. 31 ust. 1 i 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych przeprowadzono kontrolę 53 imprez masowych. Kontrolą objęto :
- liczebność, uprawnienia, oznakowanie, wyposażenie i rozmieszczenie służby porządkowej,
- organizację zabezpieczenia i ewakuacji wynikającą z planu graficznego,
- umieszczenie regulaminu imprezy i regulaminu obiektu,
- funkcjonowanie monitoringu,
- spełnienie warunków wynikających z opinii organów, o których mowa w art. 26 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Najczęstsze nieprawidłowości stwierdzane podczas kontroli:
- brak licencji przez pracowników służb porządkowych podczas imprez o podwyższonym ryzyku,
- brak zaświadczeń o odbytym szkoleniu dla członków służb porządkowych,
- zastawione wyjścia ewakuacyjne.

Stwierdzone odstępstwa nie powodowały zagrożenia dla bezpieczeństwa uczestników imprezy, dlatego nie było przypadku jej przerwania.
W roku 2009, podobnie jak w latach poprzednich, bardzo wysoko należy ocenić współpracę z organami wrocławskiej policji, straży pożarnej, służb sanitarnych i służbami Pogotowia Ratunkowego, zaangażowanymi w procedurę administracyjną związaną z imprezami masowymi.
W okresie sprawozdawczym od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku otrzymano **206 zawiadomień** o organizacji imprez nie podlegającym rygorom ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych. Udzielono organizatorom imprez ok. 130 informacji o przepisach dotyczących imprez masowych oraz informacji o stawianych przez Miasto Wrocław warunkach bezpieczeństwa jakie należy zachować przy organizowaniu imprez skupiających znaczną ilość uczestników, a nie podlegających rygorom w/w ustawy.

ZGROMADZENIA

W okresie sprawozdawczym przyjęto **61 zawiadomień** o zgromadzeniach publicznych organizowanych na terenie Miasta Wrocławia. W wymienionym okresie nie wydawano decyzji zakazujących przeprowadzenia zgromadzenia publicznego. Przedstawiciele tut. Wydziału posiadający upoważnienie Prezydenta uczestniczyli w 4 zgromadzeniach publicznych.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU

W roku 2009 zwołane zostały **dwa posiedzenia** Komisji Bezpieczeństwa i Porządku z udziałem przedstawicieli służb, Prokuratury Okręgowej, Rady Miejskiej oraz Urzędu Miejskiego Wrocławia. Tematyka spotkań obejmowała:

- sprawozdanie z działalności służb inspekcji i straży w 2008 roku,
- informację o stanie bezpieczeństwa Miasta w 2009 roku przedstawiona przez komendantów służb mundurowych,
- informację o aktualnie funkcjonującym we Wrocławiu monitoringu prewencyjnym,
- organizację imprezy „Sylwester w Rynku",
- opiniowanie projektu w sprawie utworzenia „Zespołu szybkiego udrażniania ruchu drogowego".

SPRAWY OBRONNE

W roku sprawozdawczym w ramach realizacji „Rocznego Planu Działania Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego" główny wysiłek skierowano na:

- prowadzeniu spraw związanych z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem rejestracji i kwalifikacji wojskowej,
- aktualizacji dokumentacji akcji kurierskiej,
- prowadzeniu spraw z zakresu świadczeń na rzecz obrony, w tym świadczeń osobistych i rzeczowych,
- aktualizacji „Planu Operacyjnego Funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
- opracowaniu dokumentacji „Stałego Dyżuru" Prezydenta Wrocławia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i na czas wojny.

W ZAKRESIE SPRAW OBRONNYCH

Aktualizowano dokumenty dotyczące realizacji zadań obronnych, a w szczególności „Planu Operacyjnego Funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny". Dokonano rozdziału zadań operacyjnych na poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz jednostki organizacyjne Miasta i opracowano dla nich karty realizacji zadań operacyjnych. Ponadto dalej kontynuowano prace nad opracowaniem „Regulaminu organizacyjnego funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia w czasie zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny". Szeroka analiza Planu Akcji Kurierskiej zmusiła do przeprowadzenia jego korekty. Zwiększono liczbę kurierów, kurierów wykonawców i łączników, na których nałożono świadczenia osobiste i rzeczowe oraz dokonano aktualizacji wykazów ulic Wrocławia a także tras doręczania dokumentów powołania. Zgodnie z wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego w sprawie realizacji zadań obronnych na 2009 rok opracowano nową dokumentację „Stałego Dyżuru" Prezydenta Wrocławia na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa państwa i na czas wojny oraz Instrukcję Postępowania Dyspozytora Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego Wrocławia w przypadku otrzymania sygnału o zagrożeniu lub uruchomieniu określonej akcji (kurierskiej, rozplakatowania obwieszczeń o...). Rozpoczęto pracę w zakresie opracowania dokumentacji Punktu Kontaktowego HNS (PK) - z uwzględnieniem potrzeb przygotowania zespołów i osób przewidywanych do realizacji zadań cywilno – wojskowych (Civil-Military Cooperation - CIMIC), uruchomianych przez właściwych dowódców NATO w rejonie Wrocławia.

W ZAKRESIE PRZEPROWADZENIA KWALIFIKACJI WOJSKOWEJ:

Realizując plan za rok 2009 przygotowano i przeprowadzono kwalifikację wojskową rocznika 1990 dla Miasta Wrocławia. W roku sprawozdawczym we Wrocławiu działały trzy Powiatowe Komisje Lekarskie. W celu ich prawidłowego działania w terminie od 15 kwietnia 2009 roku do 19 czerwca 2009 roku :

- na podstawie umów użyczenia placówki kulturalne (Centrum Kultury Wrocław – Zachód, Centrum kultury Agora) zabezpieczyły pomieszczenia na potrzeby prac Powiatowych Komisji Lekarskich,
- zabezpieczono składy lekarzy i średniego personelu medycznego,
- zawarto umowy z wybranymi przychodniami lekarskimi na wykonanie badań specjalistycznych osobom podlegającym kwalifikacji wojskowej.

W 2009 roku wezwano **3 494 mężczyzn** podlegających kwalifikacji wojskowej rocznika podstawowego z czego zgłosiło się 2 951, wezwano również 748 mężczyzn roczników starszych, zgłosiło się 108. Wszyscy otrzymali orzeczenia o zdolności do czynnej służby wojskowej a zgłaszający się po raz pierwszy książeczkę wojskową. Orzeczono również kategorię zdrowia dla **73 kobiet**.

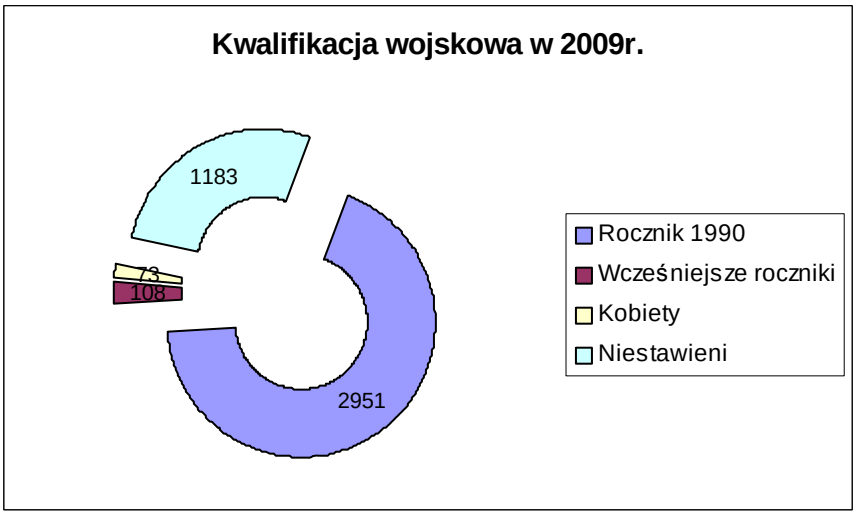

Na badania specjalistyczne skierowano **106 osób** podlegających kwalifikacji wojskowej. Skierowano 324 wniosków o przymusowe doprowadzenie przez Policję z czego doprowadzono 107 osób. W pozostałych przypadkach sporządzono notatki podające przyczyny nie zgłoszenia się osób podlegających kwalifikacji wojskowej. Od orzeczenia Powiatowej Komisji odwołanie złożyła 1 osoba. Po zakończeniu kwalifikacji wojskowej dokonano aktualizacji rejestrów poszukiwanych. Zgodnie z planem w II półroczu 2009 roku aktualizowano rejestr przedpoborowych rocznika 1991 oraz rejestr mężczyzn roczników 1986-1990, którzy nie zgłosili się do kwalifikacji wojskowej w latach poprzednich.

W roku sprawozdawczym przygotowano i wydano **2 decyzje** o uznaniu żołnierza za posiadającego na wyłącznym utrzymaniu członków rodziny.

W ZAKRESIE ŚWIADCZEŃ NA RZECZ OBRONY

Realizowano na bieżąco zadania związane z nakładaniem świadczeń osobistych i rzeczowych na rzecz Sił Zbrojnych, oraz jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony Państwa.

W 2009 roku wydano **706 decyzji administracyjnych**, w tym:

Decyzje administracyjne świadczeń na rzecz obrony						
nakładające świadczenia rzeczowe	nakładające świadczenia osobiste	nakładające świadczenia na nieruchomości	uchylające świadczenia rzeczowe	uchylające świadczenia osobiste	uchylające świadczenia na nieruchomości	zmieniające świadczenia rzeczowe
102	**186**	**9**	**217**	**176**	**3**	**12**

Od jednej z w/w decyzji wniesiono odwołanie. Decyzja została uchylona przez organ wyższej instancji.

Realizację zadań z zakresu oględzin nieruchomości i rzeczy ruchomych, które, stosownie do zgłoszonych wniosków i własnych potrzeb były przedmiotem świadczeń rzeczowych, prowadzono zgodnie z „Planem oględzin środków transportowych i maszyn wydzielanych na potrzeby Sił Zbrojnych z terenu administrowanego przez Wojskowe Komendy Uzupełnień w 2009 roku" oraz wybiórczo przez osoby prowadzące świadczenia na rzecz obrony.

W 2009 roku w **38** przedsiębiorstwach i jednostkach organizacyjnych Wrocławia przeprowadzono oględziny nieruchomości i rzeczy ruchomych. W oględzinach uczestniczyli przedstawiciele wojskowych komend uzupełnień oraz przedstawiciele jednostek wojskowych Sił Zbrojnych RP a także jednostek organizacyjnych wykonujących zadania na potrzeby obrony Państwa.

W ZAKRESIE SZKOLENIA

Szkolenie obronne w Urzędzie Miejskim Wrocławia realizowane było zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2004 roku w sprawie szkolenia obronnego, Wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego dla Dyrektorów Urzędu Wojewódzkiego, Kierowników Zespolonych Służb, Inspekcji i Straży, Organów Administracji Niezespolonej oraz Jednostek Samorządu Terytorialnego i Przedsiębiorców Województwa Dolnośląskiego w zakresie realizacji zadań obronnych w 2009 roku oraz Wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego do szkolenia na 2009 rok. Organizacja i przebieg prowadzonych zajęć oraz właściwie dobrana tematyka pozwoliła na zapoznanie szkolonych z nowymi aktami prawnymi dotyczącymi spraw obronnych i zadaniami z nich wynikającymi. Pozwoliła również na szerokie zapoznanie się z istniejącymi zagrożeniami wynikającymi z oceny sytuacji geopolitycznej w kraju i na arenie międzynarodowej oraz zasadami opracowania planów obronnych, w tym opracowania kart realizacji zadań operacyjnych, co miało znaczący wpływ na planowanie operacyjne realizowane w 2009 roku. W celu wzbogacenia i urozmaicenia zajęć oraz wzajemnej wymiany doświadczeń do szkolenia obronnego włączono wykładowców uczelni wyższych Wrocławia, w tym doświadczonych oficerów Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Lądowych. Pozwoliło to przybliżyć nam problemy wynikające z wojny w Iraku i w Afganistanie. Szkolenie obronne prowadzono w grupie pracowników miejskich jednostek organizacyjnych, którym powierzono prowadzenie spraw obronnych (3 godziny szkoleniowe, I dekada

grudnia, uczestniczyło 23 osoby) oraz przeprowadzono dwuetapowe szkolenie dla kurierów biorących udział w akcji kurierskiej organizowanej przez Prezydenta Wrocławia na wypadek ogłoszenia mobilizacji lub na wypadek wojny. W pierwszym etapie - drogą elektroniczną - zostało przeszkolonych 71 osób, natomiast w drugim etapie przeszkolono 13 pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia wyznaczonych do funkcji kuriera-łącznika i kuriera-wykonawcy.
Szkolenie kurierów zakończono praktycznym treningiem akcji kurierskiej, który przeprowadzono w III dekadzie września 2009 roku. Ponadto ze względu na zapotrzebowanie szkolonych w grupie pracowników Jednostek Organizacyjnych Miasta zapoznano ich z zasadami funkcjonowania administracji i jednostek organizacyjnych Miasta w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa oraz w czasie wojny. Przyjęty system szkolenia obronnego zapewnił przygotowanie wszystkich ogniw administracji samorządowej i jednostek organizacyjnych Miasta realizujących zadania obronne do wykonywania ustawowych obowiązków w zakresie obronności państwa oraz pozwolił na osiągnięcie założonych celów szkoleniowych.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

W ramach ochrony przeciwpożarowej w 2009 roku realizowano następujące zadania:
- ochronę przeciwpożarową w obiektach własnych,
- kontrolę realizacji zaleceń wydanych w związku z uchybieniami stwierdzonymi w poprzednim okresie,
- kontrolę treningów ewakuacji w obiektach użyteczności publicznej,
- kontrolę obiektów w których organizowany był wypoczynek dzieci w okresie ferii zimowych i wakacji,
- okresowe analizy stanu ochrony przeciwpożarowej,
- szkolenia pracowników działu ochrony przeciwpożarowej.

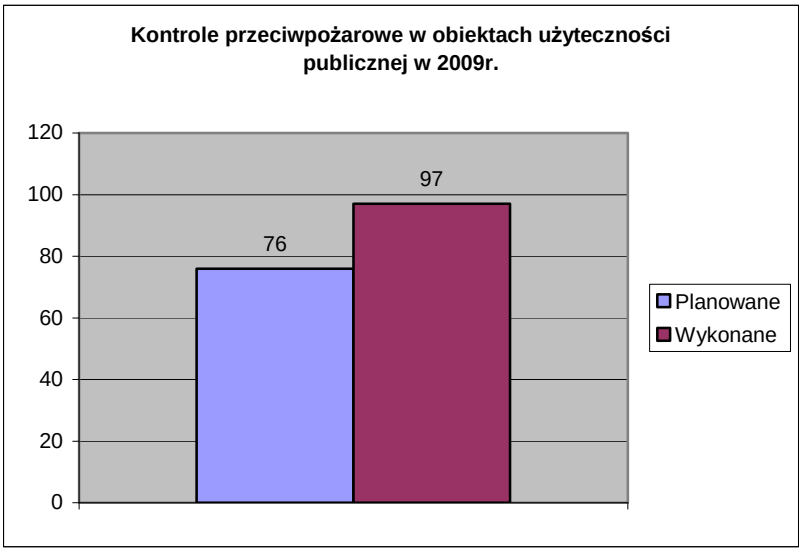

Zrealizowano zaplanowaną ilość kontroli obiektów własnych gminy skupiając się na tych, w których w myśl rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 16 czerwca 2003 oraz z dnia 21 kwietnia 2006 w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 80 poz.563 z 2006 roku) mogły wystąpić warunki stanowiące podstawę do uznania użytkowanych budynków istniejących za zagrażające życiu ludzi, kontrolowanych w stosunkowo odległym okresie czasu oraz w tych, w których realizowano wypoczynek dla dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych i letnich. Kontrola realizacji zaleceń wydanych w związku z uchybieniami stwierdzonymi

w poprzednim okresie. Kontrole takie dokonywane były podczas treningów ewakuacji.

KONTROLA TRENINGÓW EWAKUACJI W OBIEKTACH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

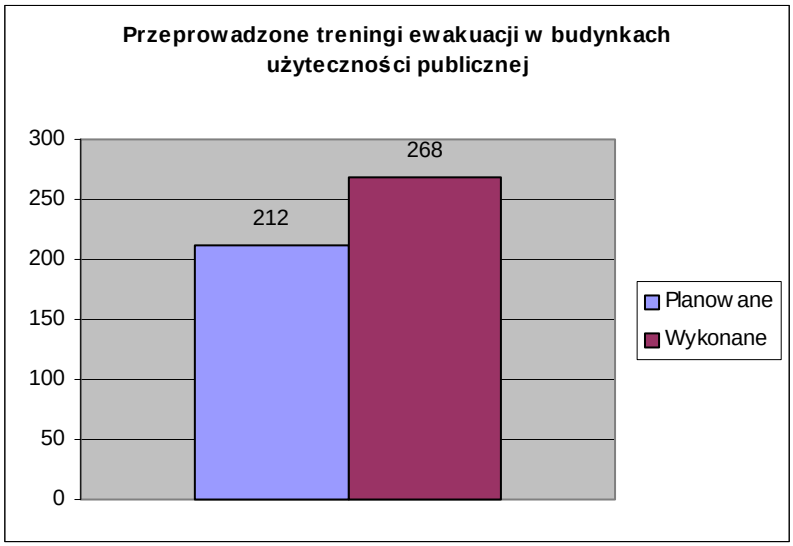

Uczestniczono w kontroli organizacji i warunków ewakuacji **268 obiektów** zawierających strefę pożarową przeznaczoną dla ponad 50 osób, będących jej stałymi użytkownikami. W roku 2009 ogółem zgłoszonych zostało **278 treningów ewakuacji**, przy czym 18 z nich zgłoszono po terminie, a 10 odwołano. Z każdej kontroli sporządzono protokół, a wnioski przekazano na bieżąco dyrektorom poszczególnych placówek.

SPRAWDZENIE ORGANIZACJI ORAZ WARUNKÓW EWAKUACJI W BUDYNKACH ZAJMOWANYCH PRZEZ URZĄD MIEJSKI

Sekretarz Miasta Wrocławia ustalił harmonogram ewakuacji dla budynków Urzędu. W roku 2008 trening ewakuacji odbył się jedynie w budynku na pl. Kromera oraz budynku na placu Nowy Targ. Treningi we wszystkich pozostałych obiektach Urzędu Miejskiego zostały przeniesione na 2009 rok i przeprowadzono je w okresie letnim. Tym samym spełniono wymogi prawne dotyczące obowiązku praktycznego sprawdzenia organizacji oraz warunków ewakuacji.

KONTROLA OBIEKTÓW, W KTÓRYCH ORGANIZOWANY BYŁ WYPOCZYNEK LETNI I ZIMOWY

Półkolonie zimowe zorganizowano w 25, zaś wakacyjne w 15 obiektach podległych Wydziałowi Edukacji. We wszystkich obiektach sprawdzono stan bezpieczeństwa pożarowego i poinformowano o nim Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej, który na tej podstawie wydał zgodę na organizację tego wypoczynku. Na rok 2010 zaplanowano organizację wypoczynku zimowego w 23 obiektach podległych Wydziałowi Edukacji. Ich kontrola została przeprowadzona w roku 2009.

OKRESOWE ANALIZY STANU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

	Plan	**Wykonanie**
Analizy stanu ochrony ppoż.	2	2

SZKOLENIE PRACOWNIKÓW DZIAŁU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

	Plan	Wykonanie
Szkolenia pracowników	2	2

Niezależnie od szkoleń wewnętrznych pracownicy Wydziału Bezpieczeństwa i zarządzania Kryzysowego Urzędu uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej, Komendę Miejską PSP, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa itp.

OBRONA CYWILNA

Realizację zadań z zakresu obrony cywilnej w instytucjach, przedsiębiorstwach, jednostkach organizacyjnych i organizacjach społecznych Wrocławia sprawdzono zgodnie z rocznym planem kontroli.
W 2009 roku na zaplanowanych **21** kontroli, zrealizowano **18**, od **3** odstąpiono z powodu przekształceń własnościowych w zakładach pracy.
Przeprowadzone kontrole wykazały wiele pozytywnych zmian w realizacji zadań obrony cywilnej. Wynikają one z ich akceptacji przez pracodawców, potrzeb związanych z ochroną ludności, tworzeniem zakładowych formacji obrony cywilnej spełniających ważną rolę w sytuacjach związanych z reagowaniem na różnego rodzaju zagrożenia jak i z powszechnym szkoleniem pracowników.
W ramach szkolenia z obrony cywilnej i powszechnej samoobrony ludności we Wrocławiu (według nadesłanych sprawozdań) zostało przeszkolonych ponad **18 200 osób.** Występują jednak zakłady pracy, których kierownictwo w ogóle nie realizuje zadań obrony cywilnej i unikają tej działalności, a do prowadzenia spraw dotyczących obrony cywilnej wyznaczane są osoby przypadkowe, bez przygotowania, często nie znające tej problematyki. Magazyny przeciwpowodziowe i sprzętu obrony cywilnej utrzymywane są w 5 obiektach na terenie Wrocławia.
Kontrolę przechowywania i utrzymania sprzętu obrony cywilnej przeprowadzono w **20** zakładach i instytucjach Wrocławia. W większości sprzęt przechowywany jest w dobrych warunkach.
Pracownicy uczestniczyli:

- w inwentaryzacji sprzętu w 130 zakładach pracy i instytucjach oraz w magazynach Wydziału,
- w komisjach wybrakowania sprzętu w 25 instytucjach i zakładach pracy.

Uzupełniono sprzęt w 19 instytucjach i zakładach pracy, zredukowano w 14.
Wybrakowany sprzęt w przekazano do magazynu Wydziału Zarządzania Kryzysowego Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego celem jego utylizacji. Część sprzętu wybrakowanego przekazano dla celów szkoleniowych ZHP Chorągiew Dolnośląska przy pl. św. Macieja. Udzielono 58 konsultacji w zakresie konserwacji, przeklasyfikowania, wybrakowania oraz inwentaryzacji i prowadzenia dokumentacji materiałowej sprzętu obrony cywilnej.
Na podstawie „Planu kontroli instytucji, przedsiębiorstw i innych jednostek organizacyjnych w zakresie obrony cywilnej i elementów systemu wykrywania i alarmowania w 2009 roku" przeprowadzono 32 kontrole w zakresie systemu wykrywania i alarmowania. Kontrolami objęto zakłady pracy i instytucje posiadające drużyny łączności i alarmowania oraz sekcje łączności i alarmowania.
W ramach kolejnego etapu modernizacji powszechnego systemu ostrzegania o zagrożeniach i stanach kryzysowych przygotowano i wykonano materiały do zmówienia publicznego dotyczącego dźwiękowego i fonicznego ostrzegania ludności o zagrożeniach i stanach kryzysowych. W ramach IV etapu modernizacji

systemu alarmowania i ostrzegania ludności wymieniono 6 syren alarmowych mechanicznych na urządzenia foniczno-dźwiękowe. Do chwili obecnej w systemie działającym w oparciu o sieć łączności TETRA działa już 20 (18 z nich to urządzenia głośno-mówiące). Zdemontowano dwie syreny mechaniczne.
Uczestniczono w dwóch treningach systemu ostrzegania i alarmowania organizowanych przez Dolnośląski Urząd Wojewódzki. Udzielano konsultacji i wskazówek jednostkom organizacyjnym w zakresie opracowania planów ochrony zabytków. Zatwierdzono 8 planów ochrony zabytków jednostek organizacyjnych.

W 2009 roku w budowlach ochronnych przeprowadzono:

- 22 kontrole interwencyjne,
- 26 kontroli budowli ochronnych w szkołach, gimnazjach i przedszkolach,
- 11 oględzin obiektów przeznaczonych do użyczenia lub dzierżawy (z potencjalnymi oferentami),
- 12 kontroli budowli ochronnych będących w dzierżawie i użyczeniu,
- 37 wizji lokalnych oraz ocen stanów technicznych obiektów,
- 96 informacji i konsultacji dotyczących budowli ochronnych,
- 6 budowli ochronnych zdjęto ze stanu ze względu na zły stan techniczny,
- zawarto 2 nowe umowy dzierżawy oraz sporządzono 18 aneksów do umów dzierżawy lub użyczenia,
- 6 budowli ochronnych w 2009 roku było wydzierżawionych (zawartych było 13 umów dzierżawy),
- 2 budowle ochronne były użyczone,
- wykonano remont elewacji wraz z renowacją portalu z piaskowca budowli ochronnej zlokalizowanej na pl. Strzegomskim 2 we Wrocławiu na kwotę brutto 1 340 tysięcy zł.,
- wykonano prace budowlane interwencyjne, zabezpieczające i konserwacyjne budowli ochronnych na kwotę brutto 4 tysiące zł.,
- wykonano dokumentację budowlaną, powykonawczą, remontu elewacji budowli ochronnej zlokalizowanej przy pl. Strzegomskim 2 we Wrocławiu,
- przeprowadzono procedurę postępowania na zamówienie publiczne z wolnej ręki na renowację piaskowca budowli ochronnej przy pl. Strzegomskim 2 i wyłoniono wykonawcę.

Postęp prac w przebudowie budowli ochronnej przy pl. Strzegomskim 2:

przed remontem

po remoncie

INSPEKCJA

W 2009 roku dokonano **685 interwencji** – kontroli na terenie Gminy Wrocław, w zakresie przestrzegania przez właścicieli lub zarządców nieruchomości, obowiązków wynikających z postanowień Ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz Uchwały nr XXXII/1089/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku w sprawie ustalenia Regulaminu Utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Wrocławia.
Kontrolą objęto tereny należące do osób fizycznych, prawnych, będących w zarządzie firm zarządzających nieruchomościami, Skarbu Państwa, Gminy Wrocław. W wyniku podjętych działań wykonano następująca liczbę kontroli terenów i nieruchomości:

- należących do osób fizycznych - 19
- należących do osób prawnych – 22
- będących w zarządzie firm zarządzających nieruchomościami – 12
- będących własnością Skarby Państwa - 13
- w zarządzie Gminy Wrocław :
  - ZDiUM - 261
  - ZZM - 38
  - ZZK - 14

Ponadto skierowano **201 wniosków** o podjęcie działań służbowych wobec właścicieli i zarządców nieruchomości przez Straż Miejską Wrocławia, 3 do Policji, prośbą o podjęcie działań związanych z patrolowaniem terenu i podejmowaniem interwencji, 2 do Państwowej Straży Pożarnej o wydanie opinii. Przekazano 5 spraw do RZGW i DZUiMW związanych z czystością i porządkiem w obrębie wrocławskiego węzła wodnego oraz 9 spraw do innych wydziałów UMW z prośbą o podjęcie interwencji i kontroli w ramach posiadanych kompetencji i 2 do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego.
W ramach wewnętrznego planu skontrolowano 22 auto-myjnie oraz 19 miejsc, w których znajdują się pozostałości (szyny) po trasach tramwajowych i pociągowych. Na uwagę zasługuje fakt bezpośredniej współpracy pracowników Działu Inspekcji z funkcjonariuszami Straży Miejskiej Wrocławia (strażnikami osiedlowymi), podczas której natychmiastowo podejmowane są działania i interwencje. Takich zdarzeń było 40. Pracownicy Działu Inspekcji uczestniczyli w pracach 3 komisji powoływanych przez inne instytucje, w związku z dużym zagrożeniem związanym z bezpieczeństwem i/lub zanieczyszczeniem terenu.

WSPÓŁPRACA MIASTA Z UCZELNIAMI WYŻSZYMI WROCŁAWIA

Zadania związane ze współpracą Miasta z uczelniami wyższymi Wrocławia w większości były realizowane poprzez Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi. Powołanie Biura stanowiło logiczną konsekwencję procesu pogłębiania współpracy samorządu ze środowiskiem akademickim, jaki w szczególny sposób widoczny jest od roku 2006 (program EIT Plus). Rok 2009 należy uznać za okres prowadzący do wypracowania optymalnego modelu współpracy między Miastem a uczelniami wyższymi Wrocławia.

PROGRAM WROCŁAWSKIE CENTRUM AKADEMICKIE

Program Wrocławskie Centrum Akademickie (WCA) jest skoordynowanym portfelem projektów i działań, których celem jest wspieranie procesów rozwoju Wrocławia poprzez integrację środowiska akademickiego i wzmacnianie jego konkurencyjności.
Misja programu streszcza się w sformułowaniu: *„Włączyć uczelnie w pracę rozwojową na rzecz Wrocławia”,* i powinna być rozumiana w odniesieniu do szerokiego grona akademickiego, poczynając od władz uczelni oraz władz wydziałów a kończąc na liderach akademickich, zarówno studentach jak i pracownikach naukowych. Jednocześnie misja ta zakłada intensywne kontakty samorządowców ze środowiskiem akademickim, dlatego jej drugi człon brzmi „*...oraz służyć środowisku akademickiemu w relacjach z samorządem*”.
Istotnym narzędziem realizacji programu jest wykreowanie prestiżowego miejsca spotkań akademickich: decyzją Prezydenta Wrocławia lokal mieszczący się w nieruchomości miejskiej Rynek 13 częściowo dedykowany zostaje na potrzeby realizacji programu Wrocławskie Centrum Akademickie. Czas trwającego w roku 2009 remontu nieruchomości (zakończenie zaplanowane w lutym 2010) wykorzystany został do przygotowania i uruchomienia pierwszych projektów (patrz: „Projekty i działania”) oraz nawiązania kontaktów z grupami środowiskowymi zaproszonymi do współpracy w ramach programu Wrocławskie Centrum Akademickie, tak, aby w momencie oddania lokalu do użytku, płynnie uruchomić tygodniowy program spotkań WCA.

WARTOŚĆ DODANA: KOMPLEMENTARNOŚĆ I SPECJALIZACJA

Działalność w roku 2009 zmierzała do zdefiniowania modelu działania Urzędu Miejskiego Wrocławia i jego jednostek na rzecz współpracy z uczelniami wyższymi zgodnie z zasadami komplementarności i specjalizacji oraz uświadomienia wzajemnych korzyści płynących z dynamicznej współpracy pomiędzy obydwoma podmiotami – Miastem a Uczelniami.

Przedsięwzięcia i projekty

W 2009 roku zrealizowano następujące projekty i działania:
Wsparcie kadr naukowych, badania naukowe skierowane na potrzeby Miasta, integracja środowiska akademickiego

VISITING PROFESSORS

Usystematyzowano bieżące działanie i nadano mu nową, przejrzystą formułę. Przeprowadzono 22 wykłady i warsztaty promujące naukę wśród wrocławian. W spotkaniach wzięło udział około 1 200 osób. W ramach projektu Wrocław odwiedzili:

- prof. Yasuhiko Arakawa: dyrektor Instytutu Elektroniki i Informatyki Kwantowej, Dyrektor Centrum Nanoelektroniki, Uniwersytet w Tokio (czas wizyty: styczeń)

- dr Maria Klawe, „prezydent” Harvey Mudd College; partner instytucjonalny: Uniwersytet Wrocławski (czas wizyty: marzec);
- Stefan Widomski, były wiceprezes NOKII, honorowy Konsul RP w Finlandii; wizyta realizowana we współpracy z Biurem Prezydenta, partner instytucjonalny: Uniwersytet Przyrodniczy (czas wizyty: kwiecień);
- prof. Rita Süssmuth, była przewodnicząca Bundestagu i prezes Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki; partner instytucjonalny: Uniwersytet Wrocławski – (czas wizyty: kwiecień);
- dr Mieczysław Mazurek, pracownik naukowy firmy 3M w Minnesocie; partner instytucjonalny: Wrocławskie Centrum Transferu Technologii (czas wizyty: maj);
- prof. Andre Tchernia, emerytowany profesor Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales w Paryżu, partner instytucjonalny: Uniwersytet Wrocławski (czas wizyty: maj);
- Esko Aho, były wicepremier Finlandii; partner instytucjonalny: Uniwersytet Wrocławski (czas wizyty: październik);
- prof. Maxwell McCombsa, Uniwersytet Teksański w Austin, partner instytucjonalny: Uniwersytet Wrocławski (czas wizyty: listopad);
- Giuliano Molineri, prezes Frimark, specjalista w obszarze desingu; partner instytucjonalny: Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Akademia Sztuk Pięknych (czas wizyty: grudzień).

AKADEMIA MŁODYCH UCZONYCH I ARTYSTÓW

Zdefiniowano oryginalny projekt oraz rozpoczęto jego realizację. Kamieniem milowym było powołanie Kapituły, w skład której weszli zaproszeni przez Prezydenta Wrocławia prof. Andrzej Białas (Prezes Polskiej Akademii Umiejętności), prof. Marek Bojarski (Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego), Rafał Dutkiewicz (Prezydent Wrocławia), prof. Michał Kleiber (Prezes Polskiej Akademii Nauk), prof. Tadeusz Luty (Honorowy Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich), prof. Maciej Żylicz (Prezes Fundacji na rzecz Nauki Polskiej). Inicjatywa, której powołanie poprzedziły szeroko zakrojone konsultacje środowiskowe i która prezentowana była w trakcie posiedzeń Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia, Opola, Częstochowy i Zielonej Góry została bardzo pozytywnie przyjęta przez środowisko akademickie, o czym świadczy zainteresowanie inicjatywą ze strony rektorów, dziekanów oraz profesorów rekomendujących kandydatów. Obecnie Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi gromadzi zgłoszenia kandydatów na członków Akademii.

PROGRAM WSPARCIA KADR INFORMATYCZNYCH

W roku 2009 kontynuowano współpracę z Uniwersytetem Wrocławskim i Politechniką Wrocławską polegającą na realizacji programów wsparcia kadr informatycznych. Na mocy umów z Miastem Wrocław Uniwersytet Wrocławski oraz Politechnika Wrocławska zorganizowały serię wykładów i zajęć o charakterze otwartym prowadzonych przez naukowców z kraju i zagranicy.
Ponadto w ramach współpracy z Miastem Wrocław Uniwersytet Wrocławski zorganizował międzynarodowe zawody w programowaniu zespołowym (CEPC). W konkursie wzięło udział 70 drużyn z 8 krajów: Austrii, Chorwacji, Czech, Słowacji, Węgier, Serbii, Słowenii i Polski.

KONKURS WROCŁAWSKA MAGNOLIA - KONTYNUACJA

Latem 2009 Biuro Współpracy z Uczelniami przejęło organizację kolejnej edycji konkursu na najlepszą pracę magisterską z zakresu ochrony środowiska

„Wrocławska Magnolia”. Przygotowano materiały promocyjne oraz przeprowadzono nabór prac konkursowych. Rozstrzygnięcie konkursu zaplanowano na wiosnę 2010.

WSPARCIE ORGANIZACYJNE FORUM DYSKUSYJNEGO IM. PROFESORA DUDKA

Jesienią 2008 zmarł profesor Józef Dudek, wybitny matematyk, twórca tzw. „Salonu Dudka”, czyli forum dyskusyjnego, którego działalność spotkała się z szerokim echem w Polsce (gośćmi spotkań organizowanych przez profesora Dudka byli między innymi Jan Nowak-Jeziorański, Lech Wałęsa czy abp Józef Życiński). Mając na uwadze znaczenie inicjatywy stworzonej przez Ś.P. Profesora Dudka dla rozwoju samorządności, życia intelektualnego i demokratycznego we Wrocławiu, podjeta została decyzja o wsparciu kontynuacji działalności „Salonu Dudka” w postaci forum dyskusyjnego imienia Profesora Dudka. Forum nawiązuje wprost do spotkań organizowanych przez Profesora Dudka i jest adresowane do środowiska akademickiego Wrocławia. Spotkania koordynowane są przez profesora Andrzeja Kisielewicza. Ze względu na wymogi dyskusji (brak anonimowości) każdorazowo przygotowywana jest lista uczestników. Na spotkania Forum zapraszani są także wybitni uczniowie wrocławskich szkół średnich. Doświadczenia działalności Forum w pierwszym roku po śmierci Profesora Dudka pokazują potrzebę kontynuowania inicjatywy i korzyści jakie przynosi ona akademickiemu Wrocławiowi a także szerzeniu kultury demokratycznej.

ZAWIĄZANIE WSPÓŁPRACY I ORGANIZACJA PIERWSZEGO SPOTKANIA KOMISJI PAU

W ślad za kontaktami Prezydenta Wrocławia oraz Prezesa Polskiej Akademii Umiejętności stworzono formułę dla rozpoczęcia działalności Komisji Przyrodniczo-Lekarskiej Polskiej Akademii Umiejętności we Wrocławiu.
W skład Komisji wchodzą wrocławscy członkowie Polskiej Akademii Umiejętności, w tym profesor Czesław Radzikowski. Istotnym celem działania komisji jest promocja nauk przyrodniczych i lekarskich wśród młodych wrocławian.
Pierwsze spotkanie Komisji odbyło się 29 października w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej Polskiej Akademii Nauk. W jego programie znalazł się wykład otwarty Janusza Raka, wybitnego onkologa pracującego w Kanadzie. Wykładu wysłuchali studenci i młodzież z wrocławskich liceów (około 200 osób).
Spotkanie Komisji Polskiej Akademii Umiejetności we Wrocławiu skoordynowane zostało z działaniami Wydziału Zdrowia Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz wpisane zostało w program działań Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego, jednostki budżetowej Miasta.

PILOTAŻOWY PROGRAM TBS

We współpracy z TBS Wrocław przeprowadzono pilotażowy projekt pomocy mieszkaniowej dla młodych pracowników nauki i doktorantów. Decyzja o uruchomieniu pilotażu zapadła 30 października 2008 i możliwa była dzięki przekazaniu w 2008 roku 660 tysięcy złotych na ten cel z budżetu miejskiego.
W ramach programu TBS Wrocław skierował do wrocławskich uczelni akademickich i instytutów badawczych Polskiej Akademii Nauk specjalną ofertę mieszkaniową, w ramach której koszt jednego metra kwadratowego partycypacji w budowie mieszkania wynosił 1 316 złotych . Do udziału w programie dopuszczeni zostali młodzi pracownicy nauki i doktoranci wskazani przez władze macierzystej uczelni.
W ramach pilotażu podpisano 40 umów najmu dla nowych mieszkań TBS wybudowanych w Leśnicy. Pierwsze mieszkania oddane zostały 28 grudnia 2009.

W ankiecie oceniającej pilotaż 76% respondentów wskazało, że specjalna oferta TBS wpłynęła na ich decyzję o osiedleniu się we Wrocławiu.

PROMOCJA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA, WŁĄCZANIE ŚRODOWISKA AKADEMICKIEGO W MIĘDZYNARODOWĄ SIEĆ POWIĄZAŃ

KONFERENCJA EUROPEJSKIEGO INSTYTUTU INNOWACJI I TECHNOLOGII (EIT) WE WROCŁAWIU

Na początku 2009 roku Europejski Instytut Innowacji i Technologii podjął decyzję o zorganizowaniu jednej ze swoich konferencji przygotowujących wspólnoty wiedzy i innowacji we Wrocławiu. Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi stanowiło wsparcie organizacyjne dla zespołu Komisji Europejskiej organizującego konferencję we Wrocławiu. W konferencji (6-8 maja 2009) wzięło udział około 300 osób z krajów Unii Europejskiej.

WIZYTA PREZYDENTA WROCŁAWIA W FINLANDII – KONTAKTY Z ESKO AHO

W dniach 27-28 marca 2009 roku Prezydent Wrocławia wraz z delegacją Miasta odbył
w Helsinkach wizytę studyjną. Wizyta stanowiła istotny krok w pracy nad wizją rozwoju Kampusu Pracze Odrzańskie oraz rozwojem relacji z partnerami fińskimi. Jej pierwszym rezultatem był przyjazd do Wrocławia wiceprezesa Nokii, Esko Aho (27-28 października 2009).

UDZIAŁ W KONFERENCJI TRIPLE HELIX W GLASGOW

Delegacja Wrocławia wzięła udział w konferencji poświęconej relacjom władz, uniwersytetów i biznesu, która odbyła się w Glasgow w Szkocji, w dniach 17-19 czerwca 2009. Odbywająca się co dwa lata międzynarodowa konferencja Triple Helix stanowi jedną z najważniejszych debat na temat kierunków rozwoju opartego na wiedzy na świecie. Prezentowane są na niej doświadczenia europejskie, amerykańskie, australijskie, azjatyckie, afrykańskie i południowoamerykańskie.

UDZIAŁ W KONFERENCJI W POZNANIU

Podczas konferencji poświęconej Wrocławiowi, Poznaniowi i Szczecinowi, która odbyła się 19 listopada 2009 roku w Poznaniu, ***„Trzy uniwersytety, trzy Miasta, trzy regiony”*** zaprezentowano strategię oraz doświadczenia Wrocławia we współpracy ze środowiskiem akademickim naszego Miasta.

SIEĆ WSPÓŁPRACY Z LIDERAMI ŚRODOWISKOWYMI - WSPÓŁPRACA Z DOLNOŚLĄSKĄ RADĄ DOKTORANTÓW

Została nawiązana współpraca z Dolnośląską Radą Doktorantów. W ramach współpracy przedstawiono cele rozwojowe Miasta, warunki współpracy oraz możliwe działania.

WSPÓŁPRACA Z SUNRISE

W celu opracowania instrumentów wsparcia przedsiębiorczości akademickiej
nawiązano współpracę ze środowiskową siecią liderów akademickich (studentów, przedsiębiorców, młodych pracowników nauki). Opracowywane będą analizy

kierunków rozwoju współpracy władz, uczelni i biznesu oraz wsparcie na potrzeby procesu inwestycyjnego

SYTUACJA MIESZKANIOWA STUDENTÓW I DOKTORANTÓW

W celu rozpoznania sytuacji mieszkaniowej studentów i opracowania analizy możliwości interwencji samorządu w tym obszarze odbył cykl konsultacji, które doprowadziły do określenia roboczego stanowiska samorządu i wskazania kolejnych działań.

WSPÓŁPRACA Z UNIWERSYTETEM PRZYRODNICZYM WE WROCŁAWIU

W ramach współpracy z Uniwersytetem Przyrodniczym wskazano istotne założenia strategiczne samorządu wrocławskiego do programu pod roboczym tytułem „Zielony Wrocław", którego liderem będzie Uniwersytet Przyrodniczy.

OCENA WIZERUNKU WROCŁAWIA W REGIONIE JAKO MIASTA WIEDZY

W celu określenia dalszych kierunków rozwoju współpracy władz Miasta z uczelniami wyższymi oraz potrzeb zapewniania kadr dla innowacyjnego biznesu zlecone zostały badania opinii publicznej. Punktem wyjścia dla badań było zamknięcie pierwszego etapu strategii mającej na celu stworzenie we Wrocławiu silnego centrum innowacji (powstanie Wrocławskiego Centrum Badań EIT+, rozwój projektów EIT+). Przeprowadzenie badań zsynchronizowane zostało z kulminacyjnym wydarzeniem promocyjnym w roku 2009, to jest wystawą „Europa – to nasza historia".

STRATEGICZNY PROGRAM WSPÓŁPRACY WŁADZ WROCŁAWIA, UCZELNI WYŻSZYCH I BIZNESU

Przygotowane zostały – przy współpracy z ARAW - założenia dla programu współpracy strategicznych inwestorów ze środowiskiem akademickim w roku 2010. Działanie to jest odpowiedzią na prośby inwestorów i będzie stanowić w roku 2010 ważny temat współpracy władz, uczelni i biznesu („budowanie gospodarki opartej na wiedzy"):

- przeprowadzono analizy i konsultacje dotyczące potrzeb wsparcia miękkich umiejętności niezbędnych dla trwałego rozwoju innowacji we Wrocławiu (Kampus Pracze);
- przeprowadzono analizy i konsultacje dotyczące rozwoju instrumentów wsparcia jakości kształcenia akademickiego na potrzeby rozwoju Miasta;
- przeprowadzono analizy i konsultacje dotyczące innych żywotnych potrzeb inwestorów związanych ze współpracą z uczelniami i instytutami badawczymi.

INTERNACJONALIZACJA

W 2009 roku przeprowadzone zostały analizy i konsultacje dotyczące możliwości pogłębienia procesów internacjonalizacji wrocławskich uczelni. W szczególności przeprowadzono analizę obecnej sytuacji, trendów rozwojowych, głównych barier rozwoju z punktu widzenia uczelni i studentów. Sformułowano robocze wnioski i zaplanowano działania na rok 2010. Konsultacje miały miejsce przy okazji prezentacji Wrocławia dla studentów zagranicznych wrocławskich uczelni, które umieszczono w programie orientacyjnym dla cudzoziemców rozpoczynających naukę na wrocławskich uczelniach. Prezentacje samorządowe objęły około 400 studentów z całego świata.

WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ

WSPÓŁPRACA Z MIASTAMI PRATNERSKIMI

Drezno
21 maja – wizyta Nadburmistrz Drezna Helmy Orosz wraz z delegacją 7 radnych i Iną Pfeifer z Biura ds. Międzynarodowych i Europejskich w ramach Jubileuszu 50-lecia partnerstwa miast Wrocławia i Drezna. Burmistrz wygłosiła przemówienie podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej, uczestniczyła w spotkaniu z Prezydentem Rafałem Dutkiewiczem. Delegacja zwiedziła wystawę „Europa to nasza historia."
1 września – wizyta w Dreźnie z okazji 70. rocznicy wybuchu drugiej wojny światowej. Spotkanie i msza ekumeniczna w kościele Frauenkirche, prezentacja materiałów informacyjnych o Wrocławiu. W uroczystościach brał udział również wrocławski chór z Synagogi pod Białym Bocianem.
31 listopada – 2 grudnia - druga część obchodów jubileuszu partnerstwa miast. Wizyta w Dreźnie delegacji z Wrocławia. Udział w prezentacji Wrocławia, wizyta w szkole św. Benona, gdzie prowadzone są lekcje języka polskiego; dyskusja gospodarcza. Przyjęcie w ministerstwie finansów Saksonii w ramach wspólnych obchodów 50-lecia partnerstwa miast i 10-lecia współpracy Saksonii i Województwa Dolnośląskiego.

Wiesbaden
22 czerwca – wizyta Prezesa Zarządu Aereal Banku z Wiesbaden, pana dr Wolfa Schumachera. Spotkanie z Wiceprezydentem Maciejem Blujem
22 października – wizyta delegacji z Wiesbaden (przedstawiciele Miasta i landu, radni) pod przewodnictwem Ulricha Guse. Spotkanie z Przewodniczącym Rady Miejskiej Panem Jackiem Ossowskim.
15 listopada – wizyta Prezydenta Rafała Dutkiewicza w Wiesbaden z okazji Dnia Żałoby Narodowej (Volkstrauertag). Prezydent wygłosił przemówienie na cmentarzu miejskim Südfriedhof.

Departament La Vienne
15 – 29 marca – pobyt we Wrocławiu grupy stażystów ze szkoły fryzjerskiej, w ramach współpracy Izby Rzemieślniczej w Poitiers z Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą. Prezentacja Miasta i spotkanie z Prezydentem w Ratuszu; udział uczniów w wydarzeniach Dni Frankofonii we Wrocławiu.
26 – 29 marca – wizyta we Wrocławiu delegacji z dyrekcji Izby Rzemieślniczej w Poitiers Prezentacja Miasta i spotkanie z Prezydentem w Ratuszu; spotkanie robocze z przedstawicielami Wydziału Edukacji i Biura Rozwoju Gospodarczego.
18 – 21 listopada – wizyta we Wrocławiu przedstawicielki Rady Generalnej La Vienne. Organizacja spotkań roboczych dotyczących możliwości współpracy w ramach realizacji Planu Działań: wymiany młodzieży szkolnej, współpracy metodyków nauczania języka francuskiego, współpracy w zakresie wspierania osób niepełnosprawnych oraz organizacji obchodów dwudziestolecia współpracy partnerskiej z Departamentem La Vienne w 2010 roku.
20 listopada – udział zespołu „Nougarologie" w Wieczorze Piosenki Francuskiej w Centrum Sztuki Impart. Pomoc Centrum Sztuki Impart w organizacji Wieczoru połączonego z degustacją Beaujolais nouveau.

Lille
24 – 26 czerwca – wizyta delegacji z Wrocławia w Lille. Podpisanie Listu Intencyjnego o współpracy Wrocławia z Lille w dziedzinach obejmujących gospodarkę, sprawy społeczne i kulturę.

Charlotte
9 - 14 marca – wizyta delegacji z Charlotte (USA). Delagacja składała się z: 18 - osobowego chóru Charlotte Queens Chamber z dyrygentką i akompaniatorką oraz 8-osobowej delegacji oficjalnej, wraz z profesorem Richard Hipp.
Opracowane zostały 2 programy pobytu, jeden dla delegacji oficjalnej a drugi dla chórzystów. Oficjalne spotkanie władz Wrocławia z wszystkimi gośćmi odbyło się w Ratuszu i uświetnił je koncert chóru Uniwersytetu Queens oraz wrocławskiego chóru Angelus. Delegacja oficjalna spotkała się z Wiceprezydentem Jarosławem Obremskim, z Komisją Komunikacji i Ochrony Środowiska Rady Miejskiej oraz przedstawicielami Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej. Studentom zorganizowano spotkania w Convention Bureau, Dolnośląskiej Szkole Wyższej oraz IX LO. Wszyscy goście zwiedzili Wrocław z przewodnikiem i obejrzeli spektakl Carmen w Operze. Podsumowaniem wizyty było spotkanie w American Corner przygotowane przez Konsulat Stanów Zjednoczonych w Krakowie.

Lwów
listopad – dwudniowa wizyta we Wrocławiu delegacji ze Lwowa. Celem pobytu było zapoznanie się z procesem powstawania i zasadami funkcjonowania wrocławskiej Mediateki oraz Centrum Multimedialnego. Ponadto delegacja zapoznała się ze strukturą organizacyjną sieci miejskich bibliotek. Lwów planuje zbudować podobną bibliotekę multimedialną. Doświadczenia Wrocławia w tej kwestii są dla niego bardzo cenne.

WYSTAWA „EUROPA – TO NASZA HISTORIA”

- styczeń-maj – przygotowania i rearanżacja wrocławskiej Hali Stulecia do Wystawy Muzeum Europy w Brukseli - „Europa – to nasza historia”,
- Koordynowanie spotkań roboczych z przedstawicielami spółki Tempora S.A,
- negocjacje budżetowe, ustalanie i nadzorowanie harmonogramu prac montażowych w Hali, pomoc w organizacji logistyki instalacji Wystawy, udział w działaniach promocyjnych, koordynacja prac związanych z przygotowaniem katalogu Wystawy i tablic informacyjnych,
- kwiecień-czerwiec – organizacja wydarzeń towarzyszących Wystawie:
  - 1 maja – otwarcie Wystawy piąta rocznica wstąpienia Polski do UE
  - (10. lecie wstąpienia do NATO),
  - 29 maja – Dzień Parlamentu Europejskiego debata dla szkół, konferencja naukowa
    o roli PE w umacnianiu praw człowieka
  - 2 czerwca – otwarcie wystawy towarzyszącej - „Na okragło: 1989-2009” w Hali Stulecia
  - 3 czerwca – wręczenie nagrody im.Jana Nowaka Jeziorańskiego Vaclavovi Havlovi, wizyta Prezydenta na Wystawie
  - 4 czerwca – impreza „Europa na widelcu” na Rynku i otwarcie multimedialnej fontanny na Pergoli
  - 23 lipca-2 sierpnia – promocja Wystawy w ramach Festiwalu Era Nowe Horyzonty.

Wystawa „Europa - to nasza historia” powstała w 2007 roku w Brukseli dla uczczenia pięćdziesięciolecia Traktatów Rzymskich jako pierwsza z dużych pełnowymiarowych ekspozycji, które w przyszłości będą stanowić stałe ekspozycje powstającego w stolicy Belgii Muzeum Europy. Wystawa pokazuje historię powstawania zjednoczonej Europy (od 1945 do 2008 roku) przeplataną osobistymi przeżyciami i wrażeniami 27 obywateli Europy, dzięki czemu dzieje Europy pokazane

są nie tylko jako historia instytucji, znanych osobistości czy ważnych wydarzeń, ale także jako historia wszystkich Europejczyków, którzy ją tworzą każdego dnia. Celem wystawy, zaadaptowanej do warunków polskich przez specjalnie powołany w tym celu Komitet Naukowy, oprócz ukazania historii budowania wspólnej Europy, było zwrócenie uwagi na niepodważalną i decydującą rolę Polski, jako inicjatora zmiany układu sił i wszelkich następujących po tym fakcie przemian politycznych na świecie. Wrocławską edycję wystawy uzupełniono o elementy odnoszące się do „środkowoeuropejskiej Jesieni Ludów", czerwca '89, powstanie i działalności Solidarności i roli Jana Pawła II w kształtowaniu wolnej Polski i Europy. Do ekspozycji dołączono eksponaty pochodzące z polskich muzeów. We Wrocławiu wystawa była udostępniona zwiedzającym od 1 maja 2009 (rocznica przystąpienia Polski do Unii Europejskiej) do 5 sierpnia 2009 roku w Hali Stulecia i jako jedno z niewielu wydarzeń w Polsce, została wpisana na listę ogólnopolskich obchodów 20. rocznicy odzyskania wolności i upadku komunizmu w Europie Środkowej zatwierdzonych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. W trakcie jej trwania wystawę odwiedziło ok. 85 tys. zwiedzających z kraju i zagranicy, w tym wielu znamienitych gości, m.in.: Tadeusz Mazowiecki, Vaclav Havel, Stanisław Szuszkiewicz, Adam Michnik, Bogdan Zdrojewski, Tomasz Lis, Jacek Żakowski, Magdalena Abakanowicz, Krzysztof Zanussi, Krystyna Zachwatowicz.

DZIEŃ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO WE WROCŁAWIU

W dniu 29 maja 2009 roku odbył się Dzień Parlamentu Europejskiego w Hali Stulecia, który był imprezą towarzyszącą wielkiej wystawie poświęconej historii integracji europejskiej "Europa - to nasza historia".
Było to wydarzenie skierowane do wrocławskiej młodzieży licealnej i akademickiej, ale także wszystkich mieszkańców Wrocławia i gości, którzy 29 maja zwiedzali wystawę w Hali Stulecia. Głównym celem projektu było popularyzowanie wiedzy na temat Parlamentu Europejskiego - jedynej wybieranej w wyborach bezpośrednich instytucji unijnej oraz jej działalności i roli jaką odgrywa w ramach struktur unijnych. Uczniowie wrocławskich liceów wzięli udział w konkursie wiedzy o Parlamencie Europejskim oraz w debacie wzorowanej na dyskusjach prowadzonych w tej instytucji. Debatę licealistów poprzedziła debata prowadzona przez Tomasza Lisa z dziennikarzami zagranicznymi akredytowanymi w Polsce. Młodzież akademicką zaproszono natomiast do udziału w konferencji, pt. „Rola Parlamentu Europejskiego w obronie praw człowieka i wolności myśli w Europie" z udziałem laureatów nagrody Sacharowa (m.in. A. Milinkiewicz) oraz przedstawicieli Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, która zakończyła się debatą w stylu oksfordzkim. Najlepsi licealiści w nagrodę pojechali z wizytą studyjną do Brukseli połączoną ze zwiedzaniem Parlamentu Europejskiego. Projekt „Dzień Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu" był finansowany w 70% ze środków Parlamentu Europejskiego, a 30% pokryło Miasto Wrocław.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE ZE STARANIAMI WROCŁAWIA O TYTUŁ EUROPEJSKIEJ STOLICY KULTURY 2016

Spotkania z ekspertami w dziedzinie starań o pozyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury:

- Robert Palmer, obecnie dyrektor departamentu kultury w Radzie Europy, autor słynnego „Raportu Palmera" podsumowującego organizację ESK w latach 1985 – 2004, kilkukrotny członek jury oceniającego aplikację, a także konsultant Essen, Stambułu i Stavanger;

- Dr Ulrich Fuchs, wicedyrektor artystyczny obchodów ESK w Linzu 2009, współautor aplikacji Linzu;
- Pierre Hivernat, współautor zwycięskiej aplikacji Marsylii 2013.

30 kwietnia - udział delegacji wrocławskiej w seminarium „Kreatywne Miasta" w Amsterdamie.Podczas seminarium nawiązano kontakt z kilkoma osobami wpływowymi w aspekcie ESK oraz zaprezentowano pierwszy szkic kandydatury Wrocławia do tytułu ESK 2016.
15 – 17 grudnia - wizyta studyjna w Linzu.
grudzień – przygotowania do wizyty dyrektora strategicznego ESK w Stavanger, Norasa Rolfa w styczniu 2010. Spotkania o charakterze warsztatowym, których celem było opracowanie wstępnych założeń aplikacji Wrocławia do tytuł Europejskiej Stolicy Kultury.

PROJEKT „ORATORIUM DAWID I BATSZEBA W POLSCE I W NORWEGII" - PRZYGOTOWANIE APLIKACJI

W 2009 roku przygotowano i złożono aplikację w ramach Funduszu Wymiany Kulturalnej oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego na kwotę ok. 950 tysięcy złotych (90% wartości projektu) dla projektu „Oratorium Dawid i Batszeba w Polsce i w Norwegii". Decyzja o przyznaniu dofinansowania zostanie podjęta przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w lutym 2010.
Projekt „Oratorium Dawid i Batszeba w Polsce i w Norwegii" będzie realizowany w okresie 1 marca 2010 do 31 grudnia 2010 we współpracy z Urzędem Miejskim w Trondheim. Założeniem projektu jest wymiana kulturalna pomiędzy Norwegią a Polską polegającą na przygotowaniu i realizacji przez Orkiestrę Kameralną Leopoldinum z Wrocławia i Chór Katedralny Nidaros czterech wykonań koncertowych oratorium „Dawid i Batszeba" norweskiego kompozytora Stale Kleiberga (dwóch koncertów w Polsce - jeden w Świdnicy w Kościele Pokoju 4 maja 2010 i jeden we Wrocławiu w Synagodze Pod Białym Bocianem 5 maja 2010 oraz dwóch koncertów w Trondheim w Katedrze Nidaros 13 i 14 listopada 2010).Ponadto 6 maja 2010, podczas ceremonii otwarcia Synagogi Pod Białym Bocianem we Wrocławiu, zostaną wykonane dwa utwory z oratorium. W wykonaniach koncertowych pod dyrekcją norweskiej dyrygent Vivianne Sydnes weźmie udział 18 chórzystów, 5 solistów, dyrygent, kompozytor i producent z Chóru Katedralnego Nidaros z Trondheim i 29 instrumentalistów z Wrocławskiej Orkiestry Kameralnej Leopoldinum.

PRZYGOTOWANIE I DYSTRYBUCJA NEWSÓW TELEWIZYJNYCH

We współpracy z duńską firmą VNR zajmującą się przygotowywaniem i dystrybucją newsów telewizyjnych wśród stacji telewizyjnych w całej Europie przygotowano i rozdystrybuowano dwa newsy o wydarzeniach mających miejsce we Wrocławiu:
- lipiec – news o wystawie „Europa – to nasza historia", oglądalność ok. 36 milionów widzów w całej Europie,
- październik – news o inauguracji roku akademickiego we Wrocławiu (wykonanie Gaudeamus Igitur na wrocławskim Rynku), oglądalność ok. 20 milionów widzów w całej Europie.

NAGRODA IM. JANA NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO

3 czerwca – uroczystość wręczenia Nagrody Jana Nowaka - Jeziorańskiego w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich Prezydentowi Vaclavowi Havlowi. Nagroda

przyznawana jest corocznie za wybitne zasługi w odzyskanie przez Polskę niepodległości, obalenie komunizmu oraz kształtowanie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Europie Środkowej.

GOŚCIE NORMANA DAVIESA

29 kwietnia – 1 maja – wizyta we Wrocławiu Profesora Billa Johnstona – tłumacza literatury polskiej (m.in. utworów W. Gombrowicza i T. Różewicza). Profesor poprowadził warsztaty dla studentów Filologii Angielskiej pt. "The Bittersweet Profession: My Life in Literary Translation" i był gospodarzem wieczoru autorskiego w Bibliotece British Council. W programie pobytu Profesora znalazło się także spotkanie z Prezydentem Rafałem Dutkiewiczem, wizyta w Zakładzie Narodowym im Ossolińskich i w Pałacu Królewskim oraz zwiedzanie wystawy ,,Europa - to nasza historia''.
Jest to kontynuacja projektu ,,Goście Normana Daviesa'' zapoczątkowanego w 2008 roku. Zgodnie z intencją Profesora i Prezydenta Wrocławia Miasto zaprasza znane osobistości reprezentujące różne dziedziny wiedzy i profesje. Obecnie BWZ wspólnie z Biurem Współpracy z Uczelniami Wyższymi przygotowuje indywidualne programy dla następujących gości: historyka Rogera Moorehouse'a oraz prof. kardiologii Johna Martina.

FOTOGRAFIE I SLAJDY ALFONSA TEUBERA

wrzesień – sprowadzenie do Wrocławia, do Muzeum Miejskiego, kolekcji Prof. Richard Earlam. Prof. Richard Earlam z Londynu poszukiwał miejsca dla kolekcji 424 fotografii na szkle oraz czarno/białych odbitek, przedstawiających architekturę Wrocławia i Śląska. Na zdjęciach są również pomniki i portrety mieszkańców Śląska. Większość zdjęć pochodzi z okresu przedwojennego. Właścicielem kolekcji był teść Earlam'a – Alfons Teuber (1903-71), urodzony we Wrocławiu, pisarz, poeta, autor ,,Schlesien in Bilden''(ostatnie wydanie w 1956 roku).

OTWARCIE SYNAGOGI POD BIAŁYM BOCIANEM

W 2009 roku kontynuowano prace nad zakończeniem projektu rewaloryzacji wrocławskiej Synagogi Pod Białym Bocianem, w ramach programu Ścieżek Kulturalnych Czterech Świątyń. Program został zrealizowany przy współpracy Gminy Wrocław oraz Związku Gmin Wyznaniowych. Z tej okazji, w dniu 6 maja 2010 roku, Miasto Wrocław wspólnie z Fundacją Bente Kahan planuje uroczyste otwarcie Synagogi, z udziałem polskich i zagranicznych artystów oraz znanych gości.

KONFERENCJA „ROK 1989 Z PERSPEKTYWY 20 LAT"

2 czerwca – współorganizowano z Instytutem Pamięci Narodowej konferencję „Rok 1989 z perspektywy 20 lat". W konferencji udział wzięli: prof. Włodzimierz Suleja, prof. dr hab. bp. Bronisław Dembowski, dr Adolf Juzwenko, dr Grzegorz Waligóra, dr Marek Nowakowski, ppłk Jan Stanisław Smalewski oraz Prezydent Wrocławia.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJĄ POZARZĄDOWĄ Z UKRAINY

W 2009 roku nawiązano współpracę z organizacją pozarządową z Ukrainy „Dzieci Czarnobyla". Biuro wspiera organizacyjnie wizyty młodzieży ukraińskiej we Wrocławiu – m.in. prezentacje pokazujące możliwości kształcenia w naszym mieście

a także organizuje – we współpracy z wrocławskimi przewodnikami – zwiedzanie miasta. Koszty przejazdu, pobytu i zakwaterowania ponosi strona ukraińska.

BUDOWA POMNIKA PROFESORÓW LWOWSKICH POMORDOWANYCH WE LWOWIE W 1941 ROKU

Projekt budowy pomnika zakończy się w lipcu 2010 roku. W 2009 roku w ramach konkursu wyłoniona została organizacja pozarządowa, która we współpracy z BWZ koordynować będzie realizację projektu. Będzie nią Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego.
październik – rozstrzygnięcie konkursu, wyłonienie projektu pomnika (laureat: prof. Aleksander Śliwa, Kraków).Wszystkie projekty, które zostały zgłoszone do konkursu znalazły się na wystawie pokonkursowej zorganizowanej w Zakładzie Narodowym im. Ossolińskich. 30 listopada wystawę zakończył finisaż, w czasie którego Prezydent Wrocławia wręczył zwycięzcy i pozostałym laureatom nagrody. Na początku 2010 roku ogłoszona zostanie zbiórka publiczna, której celem będzie uzyskanie środków potrzebnych na budowę pomnika.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z UTWORZENIEM WE WROCŁAWIU BIURA INFORMACYJNEGO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Od początku października, we współpracy z kilkoma dolnośląskimi europosłami, prowadzono działania mające na celu pozyskanie lokalizacji Biura Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu. Przygotowano dwa foldery informacyjne w polskiej i angielskiej wersji językowej. Następnie oferta Wrocławia została poszerzona dodatkowe informacje związane ze znajomością języków obcych Wrocławian oraz o prezentację szkół międzynarodowych i wielojęzycznych w mieście. Niezależna komisja rozpatrzyła wszystkie zgłoszenia (11 polskich miast), z których wyłoniła trzy miasta: Kraków, Wrocław, Gdańsk. Z przedstawicielem komisji, Wiceprzewodniczącym Parlamentu Europejskiego Stavrosem Lambrinidisem spotkał się 16 grudnia Prezydent Wrocławia. Po wyłonieniu trzech kandydatur Przewodniczący PE Jerzy Buzek do listy miast dopisał Poznań, Katowice oraz Łódź.
Tydzień przed głosowaniem prowadzono intensywny lobbing na rzecz Wrocławia. Prezydent Dutkiewicz kontaktował się z polskimi europosłami i prosząc o poparcie miasta w pierwszej lub w kolejnych turach głosowania.
26 stycznia podczas zebrania Koła Polskiego w Brukseli Wrocław pokonał Kraków, Gdańsk, Katowice, Poznań i Łódź. Głosowanie było tajne, odbyło się w trzech turach – w pierwszej odpadły Łódź i Poznań, w kolejnej Gdańsk i Katowice. W ostatniej turze Wrocław wygrał z Krakowem stosunkiem głosów 24:18.
Według nieoficjalnych informacji Biuro rozpocznie działalność pod koniec 2010 lub na początku 2011 roku.

AUDYT WEWNĘTRZNY

W roku 2009 przeprowadzono następujące audyty wewnętrzne:

- **zgodnie z planem audytu**

Lp.	Komórka organizacyjna Urzędu jednostka objęta audytem	Temat audytu	Data przeprowadzenia
1.	- Wydział Zdrowia Urzędu - Wydział Księgowości Urzędu - Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu	Kompetencje Wydziału Zdrowia z zakresu obsługi zadań realizowanych przez organizacje pozarządowe. Audyt projektu Socrates Comenius - licea ogólnokształcące	marzec-maj

2.	- Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi Urzędu - Zespół Zarządzania Projektami Urzędu	Przebudowa ul. Lotniczej w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu	czerwiec-wrzesień
3.	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	Budowa infrastruktury drogowej w otoczeniu stadionu piłkarskiego Euro 2012	październik-grudzień
4.	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	Przebudowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym we Wrocławiu – I i II etap	grudzień

- **poza planem audytu**

Lp.	Komórka organizacyjna Urzędu jednostka budżetowa/ inna jednostka objęta audytem	Temat audytu	Data przeprowadzenia
1.	Centrum Sztuki Impart we Wrocławiu ul. Mazowiecka 17	Funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej, rzetelność sprawozdania finansowego za 2008 r, celowość wydatków 2009 r, legalność i rzetelność realizowanych w 2009 roku umów	I półrocze 2009 roku

Zadania audytowe ujęte w powyższych zestawieniach były rodzajem zadań zapewniających, zawierającymi bezstronną opinię audytora wewnętrznego. W przeprowadzonych audytach nie stwierdzono błędów systemowych. Zalecenia wynikające z przeprowadzonych audytów objęły głównie obszar usprawnień w zakresie organizacji pracy. W zakresie Projektu Socrates Comenius działania audytowe miały charakter doradczy i przeprowadzono je na wniosek Wydziału Zdrowia Urzędu. Ze względu na realizację zadania pozaplanowego i biorąc pod uwagę kontrolę Instytucji Pośredniczącej w 2009 roku w dniach 8 - 9 czerwca i 25 września projektu pn. ”Nowoczesny pracownik administracji samorządowej – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia i innych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław”, audytor nie zrealizował audytu wewnętrznego w stosunku do tego projektu. Audytor nie przeprowadził audytu wewnętrznego pt. ”Współpraca pionu inwestycyjnego i eksploatacyjnego w zakresie planowania robót w układzie komunikacyjnym” ze względu na kontrolę NIK zakończoną w 2008 roku badającą koordynację robót związanych z przebudową, modernizacją, remontami dróg i towarzyszącej infrastruktury na terenie Wrocławia w latach 2006-2008, która nie wykazała istotnych uchybień.

Audytorzy wewnętrzni Urzędu na bieżąco współpracowali z audytorami zatrudnionymi w jednostkach budżetowych Gminy i z przedstawicielami Wydziałów Urzędu Miejskiego Wrocławia w sprawach związanych z usprawnieniem funkcjonowania kontroli wewnętrznej oraz analizowania ryzyka w Gminie.

W 2009 roku wypełniono obowiązek z zakresu sprawozdawczości audytowej narzucony przez Ministra Finansów. Sporządzono sprawozdanie z realizacji audytów za 2008 rok. Opracowano również Plan Audytu Wewnętrznego na 2010 rok metodą matematyczną. Analiza ryzyka objęła wszystkie obszary funkcjonowania UM Wrocław ze szczególnym uwzględnieniem priorytetów kierownictwa Urzędu. W planie audytu uwzględniono zadania zapewniające związane z infrastrukturą drogową 2012 i zadania z zakresu planu zagospodarowania przestrzennego i rozwoju gospodarczego Regionu i Wrocławia. Oddzielnie ujęto zadania doradcze z zakresu zarządzania ruchem oraz usprawnieniem i eliminacją błędów w układzie

komunikacyjnym a także z zakresu nadzoru Gminy Wrocław nad mieniem komunalnym.

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO RZECZNIKA KONSUMENTÓW

W roku sprawozdawczym 2009 do Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów wpłynęło **8631** spraw konsumenckich, tj. o **323** sprawy więcej niż w roku ubiegłym. Coroczny wzrost ilości spraw to już stała tendencja. Podobnie jak w latach ubiegłych dominowały sprawy dotyczące umowy sprzedaży. W znacznej ilości spraw konsumenci otrzymywali pomoc w formie porady lub informacji prawnej.
W roku sprawozdawczym Biuro przygotowało **48** pozwów do sądu powszechnego, w **750** sprawach występowaliśmy na piśmie z interwencją do firmy, prowadząc mediację lub wydając opinię prawną.
Na działalność Biura do Prezydenta Wrocławia wpłynęła **1** skarga dotycząca nie udzielenia skarżącej pomocy prawnej w sprawie odmowy przyjęcia zwrotu niewadliwego towaru przez sprzedawcę. Pismem z dnia 25.06.2009 roku, kierowanym do Prezydenta Miasta, Miejski Rzecznik Konsumentów udzielił wyczerpujących wyjaśnień dotyczących treści przedmiotowej skargi.

DZIAŁALNOŚĆ JEDNOOSOBOWYCH SPÓŁEK GMINY WROCŁAW ORAZ SPÓŁEK Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW

Przedstawione poniżej informacje zawierają dane dotyczące:
- aktualnego zaangażowania kapitałowego Gminy Wrocław,
- ważniejszych projektów, prywatyzacji, tworzenia lub występowania ze spółek.

W 2009 roku Gmina Wrocław sprawowała nadzór właścicielski nad:
- jednoosobowymi spółki Gminy:
  - Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.
  - Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.
  - Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Centrum SPA Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.
  - Wrocław 2012 Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.
  - Wrocławski Park Wodny S.A.
  - ZOO Wrocław Sp. z o.o.
- spółkami, w których Gmina ma większościowe udziały/akcje:
  - Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.
  - Wrocławski Park Technologiczny S.A.
  - Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.
  - Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o.o.
- spółkami, w których Gmina ma mniejszościowe udziały/akcje:
  - Port Lotniczy Wrocław S.A.
  - Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław” S.A.
  - Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.
  - Wrocławskie Centrum Badań EIT + Sp. z o.o.
  - Wrocławski Medyczny Park Naukowo – Technologiczny Sp. z o.o.
  - Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.

Łączne zaangażowanie kapitałowe Gminy Wrocław w Spółkach, liczone jako suma wartości nominalnych udziałów / akcji na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosiło **1 052 943 851 zł**.

Zestawienie informacji dotyczących udziałów lub akcji Gminy Wrocław w spółkach prawa handlowego – stan na dzień 31 grudnia 2009 roku

	Nazwa Spółki	liczba udziałów lub akcji Gminy Wrocław [szt.]	wartość nominalna udziału lub akcji [zł]	kapitał Gminy Wrocław [zł]	udział % Gminy w kapitale zakładowym	kapitał zakładowy spółki [zł]
1.	MPWiK Sp. z o.o.	170 656	2 097	357 865 632	100,00%	357 865 632
2.	MPK Sp. z o.o.	318 634	675	215 077 950	100,00%	215 077 950
3.	TBS Wrocław Sp. z o.o.	339	461 637	156 494 943	100,00%	156 494 943
4.	Wrocławskie Centrum SPA Sp. z o.o.	36 617	500	18 308 500	100,00%	18 308 500
5.	Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	7 501	1 000	7 501 000	100,00%	7 501 000
6.	Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	8 500	1 000	8 500 000	100,00%	8 500 000
7.	Wrocław 2012 Sp. z o.o.	3 000	1 000	3 000 000	100,00%	3 000 000
8.	Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	81 524	500	40 762 000	100,00%	40 762 000
9.	Wrocławski Park Wodny S. A.	37 012 823	1	37 012 823	100,00%	37 012 823
10.	ZOO Wrocław Sp. z o.o. w organizacji	1 000	1 000	1 000 000	100,00%	1 000 000
11.	Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.	30 349 203	1	30 349 203	99,41%	30 528 203
12.	Wrocławski Park Technologiczny S.A.	111 654	100	11 165 400	94,45%	11 821 900
13.	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.	136 333	500	68 166 500	84,89%	80 300 000
14.	Wrocławska Rewitalizacja Sp. z o.o.	1 275	1 000	1 275 000	51,00%	2 500 000
15.	Port Lotniczy Wrocław S.A.	156 165	500	78 082 500	47,82%	163 269 000
16.	Wrocławski Klub Sportowy "Śląsk Wrocław" S.A	14 400	1 000	14 400 000	47,48%	30 328 000
17.	Dolnośląski Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o.	4 580	500	2 290 000	27,59%	8 300 500
18.	Wrocławskie Centrum Badań EIT + Sp. z o.o.	1 200	1 000	1 200 000	12,50%	9 600 000

19.	**Wrocławski Medyczny Park Naukowo - Technologiczny Sp. z o.o.**	4 000	50	200 000	7,21%	2 775 400
20.	**Dolnośląskie Centrum Medyczne DOLMED S.A.**	292 400	1	292 400	1,48%	19 819 475

Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku o gospodarce komunalnej Prezydent Wrocławia wykonuje kompetencje Zgromadzenia Wspólników wobec jednoosobowych spółek Gminy Wrocław. Na Zgromadzeniach Wspólników lub Walnych Zgromadzeniach w pozostałych spółkach Gmina reprezentowana jest przez Prezydenta Wrocławia lub jego pełnomocników. Uprawnienia Gminy Wrocław jako Akcjonariusza lub Wspólnika w spółkach Prezydent Wrocławia wykonuje za pośrednictwem Biura Nadzoru Właścicielskiego. Biuro Nadzoru Właścicielskiego pełniąc nadzór nad spółkami na bieżąco współpracuje z Radami Nadzorczymi i Zarządami spółek.

W roku 2009 w zakresie nadzoru właścicielskiego koncentrowano działania między innymi w następujących obszarach:

NABYCIE UDZIAŁÓW WROCŁAWSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA HALA LUDOWA SP. Z O.O. OD PRACOWNIKÓW SPÓŁKI

W 2009 roku, przeprowadzana została przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego, (pozytywna opinia wniosku Biura, dotyczącego wyrażenia zgody na nabycie udziałów Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa Sp. z o.o. - Posiedzenie Kolegium Prezydenta nr 30/09 z dnia 14 maja 2009), w okresie od 4 czerwca do 31 grudnia, procedura nabycia akcji Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa Sp. z o.o. od pracowników Spółki. Zgodnie z przedstawioną przez Prezydenta Wrocławia ofertą, cena zakupu pojedynczego udziału wynosiła 138,25 zł. Uprawnionych do zbycia udziałów było 51 osób, 44 osoby odpowiedziały pozytywnie na złożoną ofertę. W konsekwencji Gmina Wrocław w roku 2009 nabyła **3 533** udziały Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa Sp. z o.o., za łączna kwotę **488 437,25 zł**, które zwiększają ilość wszystkich udziałów Gminy w Spółce do **90 333** i stanowią **78,82%** w strukturze kapitałowej Spółki.
W dniu 9 grudnia 2009 roku, zarządzeniem nr 8206/09 Prezydenta Wrocławia nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki o **23 000 000 zł,** co zwiększyło udział Gminy Wrocław w strukturze kapitałowej Spółki do **84,89 %.**

ZBYCIE UDZIAŁÓW WROCŁAWSKIEGO CENTRUM SPA SP. Z O.O., BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ MIASTA

W 2009 roku przeprowadzona została ponowna procedura prywatyzacji Wrocławskiego Centrum SPA Sp. z o.o. Szczegółowy tryb zbycia udziałów Spółki Prezydent Wrocławia określił zarządzeniem nr 5875/09 z dnia 27 marca 2009 roku, w sprawie szczegółowego trybu zbycia udziałów Wrocławskiego Centrum SPA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu, będących własnością Gminy Wrocław, zmienionym zarządzeniem nr 6055/09 z dnia 21 kwietnia 2009 roku Do zbycia Gmina Wrocław przeznaczyła udziały spółki w ilości od 27.463 do 36.617 udziałów. Procedurę prywatyzacji przeprowadził Zespół ds. negocjacji powołany zarządzeniem Nr 5876/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 27 marca 2009 roku zmienionym zarządzeniem Nr 6974/09 z dnia 22 lipca 2009 roku Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu do spraw negocjacji prowadziło Biuro Nadzoru Właścicielskiego. Proces prywatyzacji Spółki Wrocławskie Centrum SPA Sp. z o.o. poprzedziły, zlecone przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego, analizy mające na celu

ustalenie sytuacji prawnej majątku spółki, w tym nieruchomości oraz oszacowanie wartości przedsiębiorstwa. Procedurę rozpoczęło opublikowanie zaproszenia do negocjacji w dwóch dziennikach o zasięgu ogólnopolskim. Na zaproszenie do negocjacji odpowiedział jeden Potencjalny Inwestor, który zaproponował za objęcie 100% udziałów cenę istotnie niższą niż rynkowa wartość likwidacyjna Spółki - najniższa dopuszczalna cena, po której Gmina Wrocław może zbyć udziały Spółki. W trakcie negocjacji cena oferowana nie uległa zmianie. W związku z tym Zespół ds. rokowań zarekomendował Prezydentowi Wrocławia nie przyjęcie oferty złożonej przez Potencjalnego Inwestora i nie podpisanie z tym inwestorem umowy sprzedaży udziałów.

ZAGOSPODAROWANIE PÓL OSOBOWICKICH

Zostały powołane dwa zespoły ds. Osobowickich Pól Irygowanych. W skład pierwszego weszli m.in. pracownicy Biura Nadzoru Właścicielskiego oraz pracownicy Spółki. Zespół ma na celu przeprowadzenie procedury rewitalizacji obszarów Pól Irygowanych z dotychczasowej funkcji irygacyjnej na zabudowę miejską, taką jak: budowa Autostradowej Obwodnicy Wrocławia, budowa obwodnicy Śródmiejskiej. Przypadający na okres od 1 marca do 15 listopada 2009 roku, drugi etap realizacji objął: wykonanie bilansu wodnego wraz z propozycjami rozwiązań technicznych ograniczających skutki wyłączenia Pól z eksploatacji, wykonanie studium waloryzacji przyrodniczej obszaru Pól oraz opracowanie wniosków końcowych wraz z programem monitoringu ilości i jakości wód podziemnych i powierzchniowych po wyłączeniu Pól z eksploatacji. Zespół drugi został powołany przez Spółkę. Wybrana przez zespół firma Ernst&Young dokonała oceny możliwości zmiany przeznaczenia Pól Osobowickich, tj. zaprzestania oczyszczania ścieków i sformułowania propozycji zagospodarowania Pól w przyszłości.

PARTYNICE – POROZUMIENIE O WSPÓŁPRACY

Wspólnie z Wrocławskim Torem Wyścigów Konnych - Partynice opracowano i wynegocjowano porozumienie o współpracy między WTWK- Partynice a TOTOLOTEK Spółka Akcyjna, w sprawie organizowania wyścigów konnych na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych- Partynice. Zawarcie porozumienia było niezbędne, gdyż WTWK- Partynice nie ma statusu przedsiębiorcy, jest jednostką budżetową Gminy Wrocław, a tylko przedsiębiorstwa, zgodnie z Ustawą z dnia 18 stycznia 2001 roku o wyścigach konnych, mogą być organizatorami wyścigów.

WROCŁAWSKI KLUB SPORTOWY „ŚLĄSK WROCŁAW" – DOPROWADZENIE DO POROZUMIENIA Z INWESTOREM

Konkurs na strategicznego inwestora –mając na względzie potrzebę rozwoju działalności oraz konieczności zapewnienia Spółce dobrych warunków przygotowań i występów w rozgrywkach sportowych, umożliwiających osiąganie wysokich wyników sportowych, dnia 8 kwietnia 2009 roku zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Wrocław a Inwestorem, w celu współdziałania oraz zapewnienia odpowiedniego zaplecza organizacyjnego, treningowego oraz finansowego dla Spółki, w treści którego zobowiązują się do stworzenia trwałych podstaw funkcjonowania Spółki i stabilności jej finansowania, a w szczególności do wybudowania i do sfinansowania budowy centrum biurowo – handlowego, położonego na terenach przylegających do gruntów przeznaczonych pod budowę stadionu sportowego na potrzeby EURO 2012, zlokalizowanego przy ul. Michała Drzymały we Wrocławiu.

UTWORZENIE SPÓŁKI ZOO WROCŁAW SP. Z O.O.

Na podstawie podjętych uchwał Rady Miejskiej Wrocławia nr XXXVII/1187/09 z 9 lipca 2009 roku, w sprawie likwidacji jednostki budżetowej pod nazwa Miejski Ogród Zoologiczny oraz nr XXXVII/1188/09 z 9 lipca 2009 roku w sprawie utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, powołano Spółkę w organizacji pod nazwą ZOO Wrocław Sp. z o.o. Akt notarialny został podpisany w dniu 3 listopada 2009 roku. Wyznaczeni zostali członkowie Rady Nadzorczej oraz ustanowiono Zarząd. Biuro Nadzoru Właścicielskiego brało czynny udział w przygotowaniu dokumentów związanych z zawiązaniem Spółki, m.in. przygotowaniem umowy spółki. Trwają prace nad przejęciem przez Spółkę majątku i pracowników, po likwidacji jednostki budżetowej.

NADZÓR NAD SPÓŁKAMI Z UDZIAŁEM GMINY WROCŁAW

W zakresie nadzoru nad spółkami w roku sprawozdawczym:

- wykonywano prawa korporacyjne i majątkowe Miasta w Spółkach, w szczególności: przygotowywano projekty aktów stanowiących oraz analizy i procedury zbywania akcji i udziałów,
- współpracowano przy przygotowywaniu procedur przekształceń majątkowych i/lub własnościowych w Mieście,
- współpracowano przy tworzeniu strategii rozwoju spółek,
- monitorowano pozycję rynkową i finansową spółek,
- współpracowano z organami spółek w zakresie zmian majątkowych lub udostępniania innym podmiotom składników majątkowych (w tym nieruchomości),
- gromadzono dokumenty związane z organami spółek,
- nadzorowano i realizowano ustawy o wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi,
- opiniowano plany, programy oraz wnioski spółek przedkładanych Prezydentowi i/lub Radzie Miejskiej Wrocławia,
- przygotowywano projekty dokumentów, w tym uchwał, opinii i informacji na Zgromadzenie Wspólników lub Walne Zgromadzenie,
- prowadzono i/lub koordynowano wspólnych projektów Miasta i spółek,
- opracowywano standaryzujące projekty dokumentów organizacyjnych zalecanych do stosowania w jednoosobowych spółkach,
- przygotowywano informację o operacyjnych i strategicznych działaniach podejmowanych przez spółki,
- współpracowano z organami spółek w pozyskiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania, pozyskiwaniu nowych technologii itp.,
- monitorowano ważniejsze projekty inwestycyjne prowadzonych przez spółki,
- inicjowanie procedur naprawczych w spółkach,
- przygotowywanie koncepcji procedur przekazywania Miastu mienia pozostałego po likwidacji lub upadłości spółki,
- współdziałano z organami administracji rządowej, organami samorządów terytorialnych, jednostkami gospodarczymi oraz innymi instytucjami w sprawach wchodzących w zakres działalności Biura,
- przygotowywano projekty uchwał Rady Miejskiej w sprawach wchodzących w kompetencje Biura, w tym przygotowywano opinie projektów uchwał Rady Miejskiej w sprawach opłat za usługi komunalne,
- inicjowano i koordynowano nowe przedsięwzięcia gospodarcze z udziałem spółek.

Spis zarządzeń, których projekt opracowało Biuro Nadzoru Właścicielskiego w 2009 roku

Lp.	Nr Zarządzenia	Data podjęcia	w sprawie
1.	5473/09	16.02.2009	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
2.	5509/09	23.02.2009	zmieniające zarządzenie nr 1899/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 8 października 2007 roku w sprawie ustalenia miesięcznego wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych dla Prezesa Zarządu spółki Wrocławskie Mieszkania Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
3.	5536/09	24.02.2009	w sprawie wniesienia przez Gminę Wrocław dopłaty do kapitału zakładowego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
4.	5537/09	27.02.2009	w sprawie powołania przedstawiciela Gminy Wrocław do składu rady Nadzorczej Fortum Power and Heat Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
5.	5611/09	04.03.2009	w sprawie: szczegółowego trybu wyboru Podmiotu, z którym Miasto Wrocław zamierza podjąć współpracę w ramach Wrocławskiego Klubu Sportowego „Śląsk Wrocław" Spółka Akcyjna z siedzibą we Wrocławiu
6.	5777/09	23.03.2009	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
7.	5875/09	27.03.2009	w sprawie szczegółowego trybu zbycia udziałów Wrocławskiego Centrum SPA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu, będących własnością Gminy Wrocław
8.	5876/09	27.03.2009	w sprawie powołania zespołu do spraw negocjacji podjętych na podstawie publicznego zaproszenia w przedmiocie zbycia udziałów Wrocławskiego Centrum SPA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
9.	6055/09	21.04.2009	zmieniające zarządzenie nr 5875/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 27 marca 2009 roku w sprawie szczegółowego trybu zbycia udziałów Wrocławskiego Centrum SPA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu, będących własnością Gminy Wrocław
10.	6281/09	18.05.2009	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej V kadencji „Wrocławskiego Parku Technologicznego" Spółka Akcyjna
11.	6439/09	01.06.2009	w sprawie wyznaczenia pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia do składu Komisji przetargowej na udzielenie i obsługę kredytu inwestycyjnego dla Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością do wysokości 250 000 000 zł na sfinansowanie 4 zadań inwestycyjnych
12.	6498/09	08.06.2009	zmieniające zarządzenie nr 3653/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 16 czerwca 2008 roku w sprawie ustalenia miesięcznego wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych dla Prezesa Zarządu spółki Wrocławski Park Wodny Spółka Akcyjna
13.	6503/09	08.06.2009	w sprawie wniesienia dopłaty
14.	6539/09	10.06.2009	zmieniające zarządzenie nr 3742/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 czerwca 2008 roku w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej V kadencji Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
15.	6554/09	15.06.2009	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej II kadencji Agencji Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej Spółka Akcyjna
16.	6559/09	16.06.2009	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy do składu Rady Nadzorczej Wrocławskiego Klubu Sportowego „Śląsk Wrocław" Spółka Akcyjna
17.	6560/09	16.06.2009	w sprawie objęcia przez Gminę Wrocław udziałów w

			podwyższonym kapitale zakładowym w Spółce Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
18.	6561/09	16.06.2009	w sprawie wyznaczenia Prezesa Zarządu spółki Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław" Spółka Akcyjna
19.	6564/09	16.06.2009	w sprawie powołania przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VII kadencji Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
20.	6565/09	16.06.2009	w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej IV kadencji Dolnośląskiego Funduszu Gospodarczego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
21.	6594/09	18.06.2009	zmieniające zarządzenie nr 2201/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 listopada 2007 roku w sprawie zgłoszenia osób do składu pierwszej Rady Nadzorczej spółki celowej Wrocław 2012 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
22.	6689/09	29.06.2009	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej Wrocławskich Mieszkań Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
23.	6822/09	07.07.2009	zmieniające zarządzenie nr 2084/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 listopada 2007 roku w sprawie wyznaczenia przedstawicieli do składu pierwszej Rady Nadzorczej spółki Wrocławskie Centrum Badań EIT + Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
24.	6827/09	07.07.2009	w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej VII kadencji w Spółce Port Lotniczy Wrocław Spółka Akcyjna
25.	6974/09	22.07.2009	zmieniające zarządzenie nr 5876/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 27 marca 2009 roku w sprawie powołania zespołu do spraw negocjacji podjętych na podstawie publicznego zaproszenia w przedmiocie zbycia udziałów Wrocławskiego Centrum SPA Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, będących własnością Gminy Wrocław, oraz określenia organizacji i trybu pracy zespołu do spraw negocjacji
26.	7797/09	23.10.2009	w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Wrocławskich Mieszkań Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
27.	7873/09	02.11.2009	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej V kadencji Wrocławskiego Parku Technologicznego Spółka Akcyjna
28.	7874/09	02.11.2009	w sprawie wyznaczenia przedstawicieli do składu pierwszej Rady Nadzorczej spółki ZOO Wrocław Sp. z o. o.
29.	7875/09	02.11.2009	zmieniające zarządzenie nr 3742/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 czerwca 2008 roku w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu Rady Nadzorczej V kadencji Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
30.	7876/09	02.11.2009	zmieniające zarządzenie nr 2289/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 13 grudnia 2007 roku w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu pierwszej Rady Nadzorczej spółki Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
31.	7877/09	02.11.2009	zmieniające zarządzenie nr 2084/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 14 listopada 2007 roku w sprawie wyznaczenia przedstawicieli Gminy Wrocław do składu pierwszej Rady Nadzorczej spółki Wrocławskie Centrum Badań EIT + Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
32.	7932/09	09.11.2009	w sprawie miesięcznego wynagrodzenia oraz świadczeń dodatkowych dla Prezesa Zarządu spółki ZOO Wrocław Sp. z o. o. w organizacji
33.	7949/09	09.11.2009	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Wrocławski Park Wodny Spółka Akcyjna
34.	8206/09	09.12.2009	w sprawie objęcia przez Gminę Wrocław udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym w spółce Wrocławskie

			Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
35.	8214/09	10.12.2009	w sprawie pokrycia podwyższonego kapitału zakładowego spółki Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej Spółka Akcyjna
36.	8327/09	29.10.2009	w sprawie wniesienia dopłaty

Wykaz projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia opracowanych przez Biuro Nadzoru Właścicielskiego w 2009 roku

Lp.	Nr uchwały	Data podjęcia	przedmiot uchwały
1	XXX/1014/09	15.01.2009	w sprawie zatwierdzenia taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wrocław **uchwała przygotowana wspólnie z MPWiK Sp. z o.o.*
2	XXX/1015/09	15.01.2009	w sprawie przyjęcia Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2009-2013. **uchwała przygotowana wspólnie z MPWiK Sp. z o.o.*
3	XXXI/1035/09	19.02.2009	w sprawie zakwalifikowania przedsięwzięcia budowlanego do przedsięwzięć EURO 2012 ****uchwała przygotowana wspólnie z DSS***
4	XXXI/1037/09	19.02.2009	w sprawie wyznaczenia Obszaru Wsparcia oraz przyjęcia programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 ****uchwała przygotowana wspólnie z DAR***
5	XXXIII/1120/09	23.04.2009	w sprawie wyrażenia zgody na pozaustawowy tryb zbycia udziałów Wrocławskiego Centrum Badań EIT + Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
6	XXXVII/1185/09	09.07.2009	w sprawie zmiany uchwały Nr XXXI/1037/09 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyznaczenia Obszaru Wsparcia oraz przyjęcia programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 ****uchwała przygotowana wspólnie z Zespołem Zarządzania Projektami***
7	XXXVII/1187/09	09.07.2009	w sprawie likwidacji jednostki budżetowej pod nazwą Miejski Ogród Zoologiczny we Wrocławiu w celu utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością prowadzącej ogród zoologiczny ****uchwała przygotowana wspólnie z DIG***
8	XXXXVII/1188/09	09.07.2009	w sprawie utworzenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością działającą pod firmą ZOO Wrocław Sp. z o. o. ****uchwała przygotowana wspólnie z DIG***

Biuro Nadzoru Właścicielskiego uczestniczyło w pracach przy zmianach w zaangażowaniu kapitałowym Gminy Wrocław w spółkach, w 2009 roku przeprowadzono następujące działania w zakresie zmian majątkowych oraz dokapitalizowania spółek.

Wartość i przedmiot wkładów i dopłat Gminy Wrocław do poszczególnych spółek w 2009 roku

SPÓŁKA	WKŁAD	PRZEDMIOT WKŁADU
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	43 232 000 zł	dopłata na sfinansowanie I raty zaliczki dla dostawcy taboru – realizacja Projektu „Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu– etap I" Zarządzenie nr 5536/09 Prezydenta

		Wrocławia z 24.02.2009 roku Dopłata powinna zostać zwrócona do Gminy Wrocław do dnia 31 grudnia 2009 roku.
Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o.	8 305 500 zł	wkład pieniężny – budżet 2009 roku, na podwyższenie kapitału zakładowego – Zarządzenie nr 5473/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 16.02.2009 roku
	3 694 422 zł	wkład pieniężny – budżet 2009 roku, na podwyższenie kapitału zakładowego – Zarządzenie nr 5777/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 23.03.2009 roku
	73 647 411 zł	wkład niepieniężny – w postaci nieruchomości, Zarządzenie nr 5818/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 26.03.2009 roku
Wrocławskie Centrum SPA Sp. z o.o.	150 000 zł	dopłata – budżet 2009 roku, Zarządzenie nr 6503/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 8.06.2009 roku
	450 000 zł	dopłata – budżet 2009 roku, Zarządzenie nr 8327/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 29.12.09 roku
Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	1 500 000 zł	wkład pieniężny – budżet 2009 roku, na podwyższenie kapitału zakładowego – Zarządzenie nr 7797/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 23.10.2009 roku
Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN Sp. z o.o.	33 836 500 zł	wkład niepieniężny – w postaci 4 nieruchomości, Zarządzenie nr 5919/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 27.03.2009 roku
Wrocławski Park Wodny S.A.	3 000 000 zł	wkład pieniężny – budżet 2009 roku, na podwyższenie kapitału zakładowego - Zarządzenie nr 7949/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 9.11.2009 roku *Uwaga: do końca 2009 roku nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*
ZOO Wrocław Sp. z o.o.	1 000 000 zł	wkład pieniężny – budżet 2009 roku, kapitał zakładowy nowoutworzonej Spółki zgodnie z Uchwałą nr XXXVII/1188/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku *Uwaga: do końca 2009 roku nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*
Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej S.A.	1 161 640 zł	wkład pieniężny – budżet 2009 roku, na podwyższenie kapitału zakładowego - Zarządzenie nr 8214/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 10.12.2009 roku *Uwaga: do końca 2009 roku nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*
Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Sp. z o.o.	19 187 000 zł	wkład pieniężny – budżet 2009 roku, na podwyższenie kapitału zakładowego – Zarządzenie nr 6560/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 16.06.2009 roku
	23 000 000 zł	wkład pieniężny – budżet 2009 roku, na podwyższenie kapitału zakładowego, przejęcie udziałów – Zarządzenie nr 8206/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 09.12.2009 roku *Uwaga: do końca 2009 roku nie został zarejestrowany kapitał zakładowy*

PROJEKTY SPECJALNE

MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

W dniu grudniu 2009 roku została zawarta pomiędzy Gminą Wrocław, MPWiK Sp. z o.o. oraz Europejskim Bankiem Inwestycyjnym - Umowa Wsparcia na realizację Projektu wynikającego z podpisanej w dniu 8 grudnia 2009 roku Umowy Finansowej między MPWiK i EBI. W pracach nad projektem umowy, wspólnie z Kancelariami Prawnymi zewnętrznymi, uczestniczyło Biuro Nadzoru Właścicielskiego.

MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO KOMUNIKACYJNE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Na podstawie porozumienia zawartego w dniu 26 stycznia 2009 roku Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością przejęło od Gminy realizację zadania pod nazwą: „Dostawa 28 sztuk tramwajów dwukierunkowych" w ramach Projektu pod nazwą: „Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu – etap I".
Na podstawie zapisów aktu założycielskiego Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników oraz zarządzenia nr 6745/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 lipca 2009 roku, Biuro Nadzoru Właścicielskiego wraz z Wydziałem Transportu doprowadziło do przejęcia przez Spółkę od 1 lipca 2009 roku zadania polegające na kontroli dokumentów uprawniających do przewozu osób lub bagażu środkami miejskiej komunikacji tramwajowej i autobusowej we własnym taborze, służącej ochronie przychodów Gminy Wrocław, z tytułu sprzedaży biletów miejskiej komunikacji zbiorowej.

TOWARZYSTWO BUDOWNICTWA SPOŁECZNEGO WROCŁAW SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

W grudniu 2008 roku został zatwierdzony, przez Zgromadzenie Wspólników Towarzystwa Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, „Program Absolwent – Mieszkania dla doktorantów i młodych pracowników naukowych wrocławskich uczelni akademickich". Jeszcze w grudniu 2008 roku Miasto Wrocław przekazało do Spółki na realizację tego Programu kwotę 659.694 zł. Spółka zadeklarowała, że na realizację Programu przeznaczy 40 mieszkań w tzw. systemie TBS, zlokalizowanych w Leśnicy, które będą udostępnione młodym naukowcom na preferencyjnych warunkach (niższa wysokość wkładu partycypacyjnego oraz kaucji, szybki termin oddania mieszkań do użytkowania w porównaniu ze standardową ofertą TBS). Spółka złożyła na ręce rektorów wrocławskich uczelni akademickich oraz instytutów PAN ofertę pomocy mieszkaniowej dla młodych naukowców. W wyznaczonych terminach wpłynęło ponad 50 wniosków zainteresowanych osób, spośród których wybrano 40, które spełniały określone kryteria i zdecydowały się na podpisanie umów partycypacyjnych. W grudniu 2009 roku wszystkie lokale mieszkalne wybudowane przy ul. Dolnobrzeskiej przeznaczone na realizację Programu Absolwent zostały przekazane zainteresowanym.

WROCŁAWSKIE INWESTYCJE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

W ramach sprawowanej kontroli Biuro Nadzoru Właścicielskiego w styczniu 2009 roku zleciło, Kancelarii Biegłych Rewidentów Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu, zweryfikowanie kosztów spółki, które

Miasto Wrocław pokrywa poprzez wypłacane Spółce wynagrodzenia za usługi świadczone na rzecz Miasta, z punktu widzenia zasad ewidencji wartości inwestycji po stronie Miasta. Biegły Rewident w swoim raporcie zarekomendował oraz wskazał obszary wymagające zmiany lub uzupełnienia. Spółka przychyliła się do większości uwag biegłego w wyniku których między innymi został uchwalony regulamin wynagrodzenia. Wyniki przeprowadzonej kontroli zostały przesłane do Dyrektora Departamentu Finansów Publicznych, Dyrektora Departamentu Infrastruktury i Gospodarki oraz do Członków Rady Nadzorczej Spółki.

WROCŁAW 2012 SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

W dniu 19 października 2009 roku zawarta została, pomiędzy Spółką Wrocław 2012 Sp. z o.o. a Gminą Wrocław - Umowa o wspólnej realizacji Przedsięwzięcia EURO 2012. Zgodnie z postanowieniami Umowy, Miasto powierzyło Spółce czynności i działania związane z pozyskaniem finansowania Przedsięwzięcia EURO 2012, a Gmina Wrocław zobowiązała się do ścisłej współpracy ze Spółką.

WROCŁAWSKIE CENTRUM TRENINGOWE SPARTAN SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Współpraca z organami Spółki w zakresie dokapitalizowania Spółki na potrzeby prowadzonej przez Spółkę działalności: Wkład niepieniężny – prawo własności następujących nieruchomości położonych we Wrocławiu:

- przy ul. Spiskiej 1, oznaczonej geodezyjnie jako działki nr 7/1 oraz nr 10/2 o powierzchni 14 456 m^2 AM-38, obręb Południe;
- przy ul. Krajewskiego 2 / Kosynierów Gdańskich, oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 200 o powierzchni 7 602 m^2 AM-3, obręb Sępolno;
- przy ul. Lubińskiej 53, oznaczonej geodezyjnie jako działka nr 3 o powierzchni 17 972 m^2 AM-3, obręb Stare Miasto;
- przy ul. Hallera 81, oznaczonej geodezyjnie jako działki nr 2/24, 2/44, 2/46 o powierzchni 2 199 m^2 AM-18, obręb Grabiszyn.

Łączna powierzchnia opisywanych powyżej nieruchomości wynosi 42 229 m^2 , a wartość prawa własności wynosi 33 836 500 zł (słownie: trzydzieści trzy miliony osiemset trzydzieści sześć tysięcy pięćset złotych) i została przyjęta na podstawie wyceny sporządzonej przez rzeczoznawców majątkowych.

WROCŁAWSKI PARK WODNY SPÓŁKA AKCYJNA

W dniu 4 grudnia 2009 roku odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie, na którym zgodnie z Uchwałą nr 2/NWZ/09 dokonano podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3 000 000 zł. Obecnie kapitału zakładowego wynosi 37 012 823,00 zł. Przed podjęciem niniejszej uchwały, zarówno Spółka WPW S.A., jak i Gmina dokonały zawiadomienia Depfa Bank o planowanym podwyższeniu kapitału zakładowego. Obowiązek powiadomienia wynika bowiem z Umowy o Udzielenie Wsparcia w Realizacji i Wkładów Kapitałowych z dnia 21 grudnia 2005 roku zawartej pomiędzy WPW S.A. , Miastem Wrocław, Inter Spa Gesellschaft Fur Kur Und Freizeitanlagen GMBH a DEPFA BANK PLC jako agentem kredytowym i agentem zabezpieczeń. Zgodnie z ww. umową Miasto jest zobowiązane przedstawić DEPFA BANK PLC oświadczenie (o treści przedstawionej w załączniku nr 4 do umowy) potwierdzające, że kwota podwyższenia nie wlicza się do limitu zobowiązania Miasta do podwyższania kapitału zakładowego Spółki, co najmniej na 15 dni przed Walnym Zgromadzeniem. Spółka natomiast ze swojej strony ma obowiązek przekazywania DEPFA BANK PLC wszelkich pism i wniosków składanych Miastu w związku z

podwyższeniem kapitału zakładowego. Reasumując wszystkie formalne wymagania niezbędne do podwyższenia kapitału zakładowego zostały spełnione.

AGENCJA ROZWOJU AGLOMERACJI WROCŁAWSKIEJ SPÓŁKA AKCYJNA

Biuro Nadzoru Właścicielskiego we współpracy z Departamentem Nieruchomości i Eksploatacji przygotowywał do wniesienia wkład niepieniężny w postaci nieruchomości położonej we Wrocławiu przy ulicach Namysłowskiej, Dolnej i Jedności Narodowej stanowiącej działki nr 11, 14/5, AM-11, obręb Plac Grunwaldzki. Na tym terenie wybudowana zostanie hala i pasaże kupieckie na potrzeby przeniesienia kupców ze zlikwidowanych targowisk przy Placu Grunwaldzkim i ul. Jemiołowej.

WROCŁAWSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO HALA LUDOWA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

W 2008 roku decyzją Ministerstwa regionu Regionalnego usunięto projekt Hali Stulecia z listy projektów kluczowych, przeznaczonych do dofinansowania z europejskich Funduszy Strukturalnych. Po złożonym odwołaniu przez Zarząd Spółki WP Hala Ludowa sp. z o.o. oraz przeprowadzeniu wielu rozmów i konsultacji w dniu 30 października 2009 roku pomiędzy WP Hala Ludowa Sp. z o.o. a Polską organizacją Turystyczną została zawarta umowadotycząca przygotowania projektu „Hala Stulecia we Wrocławiu - Centrum Innowacyjności w Architekturze i Budownictwie" w ramach Projektu Innowacyjna Gospodarka Działania 6.4.Podstawowym założeniem projektu „Centrum Innowacyjności w Architekturze i Budownictwie" jest wykorzystanie architektury Hali Stulecia i stworzenie w jej wnętrzu kompleksowego programu turystycznego. W ramach projektu przewidziano modernizację Hali wraz z budową parkingu. Ponadto planuje się instalację nowoczesnej aparatury dla pokazów typu „światło, obraz, dźwięk", przystosowanie jednej z sal Hali na potrzeby centrum poznawczego oraz stworzenie wewnątrz hali ścieżki turystyczno – edukacyjnej, na których przystankach pokazane będą dzieje architektury i budownictwa.
Na Nadzwyczajnym Zgromadzeniu Wspólników w dniu 25 września 2009 roku dwóch największych Wspólników – Miasto Wrocław oraz Województwo Dolnośląskie podjęło wstępne rozmowy zmierzające do uzyskania zgody swoich organów statutowych na zapewnienie części wkładu własnego na opracowanie dokumentacji projektu. - Na sesji Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 29 grudnia 2009 roku została podjęła uchwała nr XLIII/1329/09 w sprawie zmiany uchwały Nr XX/563/08 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wyrażenia zgody na podjęcie długoterminowego zobowiązania finansowego w związku z realizacją przez Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością inwestycji remontowo-budowlanych w latach 2008-2010 polegających na adaptacji, przebudowie i rozbudowie Pawilonu Konferencyjno - Restauracyjnego w ramach realizacji projektu pn.: „Utworzenie Regionalnego Centrum Turystyki Biznesowej we Wrocławiu"- współfinansowanego ze środków wspólnotowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego oraz w zakresie opracowania dokumentacji projektowej i przeprowadzania kapitalnego remontu elewacji, okien i pokrycia dachów budynku Hali Stulecia we Wrocławiu. Rozszerzony został przedmiot zobowiązania ogólnie nazwany jako projekt pn. „Hala Stulecia we Wrocławiu - Centrum Innowacyjności w Architekturze i Budownictwie" oraz zwiększona została kwota zabezpieczonych środków w uchwale budżetowej na rok 2010 do kwoty 16 113 000 zł oraz maksymalnego zobowiązania w latach 2008 – 2010 – do kwoty 62 000 000 zł.

WROCŁAWSKI KLUB SPORTOWY „ŚLĄSK WROCŁAW" SPÓŁKA AKCYJNA

Współpraca z organami Spółki w zakresie zmiany Statutu Spółki – Gmina Wrocław przed realizacją jednego z Przedsięwzięć Euro dokonała szeregu zmian organizacyjno prawnych dla zabezpieczenia interesu Miasta jako mniejszościowego akcjonariusza Spółki.

WROCŁAWSKIE CENTRUM BADAŃ EIT+ SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Na podstawie uchwały Rady Miasta nr XXXIII/1120/09 z dnia 23 kwietnia 2009 roku BNW przygotowało nieodpłatne zbycie przez Prezydenta Wrocławia, w imieniu Gminy Wrocław, 3 900 sztuk udziałów na rzecz wrocławskich szkół wyższych - udziałowców Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ Sp. z o.o. Zbycie nastąpiło na podstawie umów z dnia 19 czerwca 2009 roku zawartych w formie aktów notarialnych między Gminą Wrocław a poszczególnymi szkołami wyższymi. Przedmiotowe zbycie miało na celu wzmocnienie pozycji Wspólników, nie będących jednostkami samorządu terytorialnego. Uczelnie wyższe odgrywają bowiem kluczową rolę w realizowanych przez Spółkę - projektach badawczych. Zwiększenie udziału tych podmiotów w kapitale zakładowym Spółki odzwierciedla ich faktyczne zaangażowanie w realizację ww. projektów, które maja przede wszystkim charakter naukowo-badawczy. Spółce przyniesie to korzyść w postaci aktywnego zarządzania obecnymi oraz tworzenia kolejnych przedsięwzięć przy współpracy z uczelniami.
W dniu 12 grudnia 2008 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników uchwałą nr 16/08 wyraziło zgodę na zawarcie umów o dofinansowanie następujących projektów:

- wykorzystanie nanotechnologii w nowoczesnych materiałach (projekt kluczowy),
- biotechnologie i zaawansowane technologie medyczne (projekt kluczowy),
- Dolnośląskie Centrum Materiałów i Biomateriałów Wrocławskie Centrum Badań EIT+ (projekt indywidualny).

Celem zabezpieczenia należytego wykonania wymienionych wyżej umów o dofinansowanie, Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników w dniu 20 października 2009 roku na podstawie uchwały nr 3/09 upoważniło Zarząd do zawarcia:

- umowy (akt notarialny z 28 października 2009 roku) pomiędzy Ministrem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Gminą Wrocław o ustanowienie przez Gminę Wrocław na rzecz Skarbu Państwa hipoteki kaucyjnej do wartości nieruchomości, na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Wrocław celem zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umów o dofinansowanie ww. projektów,
- umowy (umowa z dnia 28 października 2009 roku) pomiędzy Gminą Wrocław a Spółką na ustanowienie zabezpieczenia ewentualnych, przyszłych roszczeń Gminy Wrocław na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania przez Spółkę postanowień umów o dofinansowanie ww. projektów.

Wykonując uprawnienia Wspólnika do indywidualnej kontroli, na podstawie art. 212 § 1 kodeksu spółek handlowych oraz uchwał podjętych przez Zgromadzenia Wspólników, zlecono przeprowadzenie wewnętrznej kontroli w następujących Spółkach Gminy Wrocław:

SPÓŁKA	DATA	UCHWAŁA	PROWADZONA PRZEZ / STAN SPRAWY
Wrocław 2012 Sp. z o.o.	27.01.2009	nr 1/09 – kontrola procedury udzielania zamówienia publicznego na leasing	Wydział Zamówień Publicznych Urzędu Miejskiego i Rada

		operacyjny nowych samochodów do Spółki oraz ocena ich dostawy pod kontem celowości i gospodarności	Nadzorcza 27marca Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników przekazało Uchwałą nr 3/09 zalecenia pokontrolne
Wrocławskie Centrum SPA Sp. z o.o.	1.09.2009	nr 102/09 – kontrola finansowa spółki	Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego – kontrola zakończona 21 września 2009
Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	9.10.2009	nr 16/09 – kontrola procedur udzielania zamówień publicznych od dnia zawiązania spółki do dnia 30 września 2009	Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego – kontrola zakończona 6 listopada 2009
Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o.	17.11.2009	nr 299/09 – kontrola procedur udzielania zamówień publicznych za okres 1 stycznia 2008 do dnia 30 września 2009	Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego – kontrola zakończona 31 grudnia 2009
Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.	17.11.2009		Wydział Kontroli Urzędu Miejskiego – kontrola zakończona 31 grudnia 2009

Dodatkowo, w roku 2009 kontroli przeprowadzonej przez Najwyższą Izbę Kontroli poddane zostały poniższe podmioty:

SPÓŁKA / BIURO	OKRES KONTROLI	PRZEDMIOT KONTROLI	STAN SPRAWY
BIURO NADZORU WŁAŚCICIELSKIEGO	I. 16.04.2009 – 03.06.2009 II. 09.06.2009 – 30.07.2009	funkcjonowania wybranych spółek z udziałem samorządu gminnego na terenie Dolnego Śląska	Komisja Rozstrzygająca - uwzględniła zastrzeżenia Prezydenta Wrocławia do protokołu pokontrolnego
Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o.	20.04.2009 – 10.07.2009	funkcjonowanie Spółki jako podmiotu gospodarczego z udziałem samorządu gminnego w latach 2007-2008	Komisja Rozstrzygająca - uwzględniła zastrzeżenia do zaleceń pokontrolnych
Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o.	23.04.2009 - 17.07.2009	funkcjonowanie Spółki z jednoosobowym udziałem Gminy Wrocław w latach 2006-2008	Komisja Rozstrzygająca – 22.12 odbyło się posiedzenie Komisji w/s rozpatrzenia zarzutów złożonych przez TBS Sp. z o.o.

PLANOWANIE I REALIZACJA PROJEKTÓW INWESTYCYJNYCH I NIEINWESTYCYJNYCH O PRIOPRYTETOWYM ZNACZENIU DLA MIASTA WSPÓŁFINANSOWANYCH Z POMOCOWYCH ŚRODKÓW KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH

W roku sprawozdawczym monitorowano 73 projekty Miasta, z czego zakończono realizację 7 projektów. Na dzień złożenia sprawozdania Kierownicy Projektów z Zespole Zarządzania Projektami realizowali następujące przedsięwzięcia:

- Modelowa struktura zarządzania projektami wraz z systemem elektronicznym,
- Rewitalizacja,
- Rewitalizacja funkcjonalno – infrastrukturalna Psiego Pola (komponent pozadrogowy),
- Hala Stulecia we Wrocławiu – Centrum Innowacyjności w Architekturze i Budownictwie. Utworzenie Regionalnego Centrum Turystyki Biznesowej we Wrocławiu,

- Program ścieżek kulturowych czterech świątyń,
- Zintegrowany System Transportu Szynowego w aglomeracji i we Wrocławiu - etap I,
- Inteligentny System Transportu we Wrocławiu „ ITS Wrocław”,
- Budowa Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu,
- Przebudowa Teatru Muzycznego CAPITOL we Wrocławiu,
- Budowa Muzeum Współczesnego Wrocław,
- Wystawa „ Europa to nasza historia”.

MODELOWA STRUKTURA ZARZĄDZANIA PROJEKTAMI WRAZ Z SYSTEMEM ELEKTRONICZNYM

W roku 2009 kontynuowano działania mające na celu opracowanie i rozwijanie jednolitego systemu zarządzania poprzez realizację projektu Modelowa struktura zarządzania projektami wraz z systemem elektronicznym.
Zespół Zarządzania Projektami wraz z Wydziałem Informatyki w kwietniu 2009 roku zakończył wdrożenie informatycznego systemu zarządzania projektami Enterprise Project Management (EPM) w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Efektem jego realizacji jest zainstalowanie odpowiednio skonfigurowanego systemu informatycznego opartego o platformę Microsoft Project Server 2007 i przygotowanie wyznaczonych pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia do jego wykorzystania podczas realizacji przedsięwzięć projektowych o strategicznym znaczeniu. System EPM ma wspomóc kierowników projektów w realizacji i nadzorowaniu projektów. System daje możliwość monitoringu projektów dla kadry zarządzającej. Wdrożenie EPM objęło przede wszystkim Zespół Zarządzania Projektami.
Całkowity koszt projektu wyniósł **701 744 zł**, w tym w 2009 roku wydatkowano kwotę 611 464 zł. Po wdrożeniu systemu w Urzędzie Miejskim Wrocławia nastąpiła potrzeba weryfikacji sposobu używania narzędzi informatycznych do monitorowania projektów. Dotychczas monitorowanie projektów odbywało się na poziomie zarządczym i operacyjnym przy użyciu karty monitoringu projektu wypełnianej przez osoby zarządzające projektami i wysyłane do Wydziału Inżynierii Miejskiej. Wydział Inżynierii Miejskiej na podstawie aktualizowanych kart projektów sporządzał raporty zbiorcze jak również kontrolował merytoryczno-operacyjne zarządzanie projektami. Po wdrożeniu systemu EPM użytkownicy korzystający z tego systemu otrzymali bardziej profesjonalne narzędzie do zarządzania projektami. Narodziła się więc potrzeba opracowania nowego modelu monitoringu projektów przez Wydział Inżynierii Miejskiej z uwzględnieniem wykorzystania EPM jako podstawowego systemu. W związku z powyższym podjęto decyzję o rozbudowaniu EPM o moduł SMP. System Monitoringu Projektów będzie kompleksowym rozwiązaniem mogącym objąć wszystkie projekty realizowane w ramach WPI i monitorowanych przez Wydział Inżynierii Miejskiej. System ma umożliwiać zarządzanie budżetami projektów poprzez śledzenie planów wydatków i porównywania ich z rzeczywistymi kosztami. Dzięki wdrożeniu systemu dostępne będą bieżące informacje o stanie projektów oraz związanymi z ich prowadzeniem wydatkami. Pozwoli to na sygnalizowanie sytuacji, kiedy w projekcie może zabraknąć funduszy albo odwrotnie, kiedy spodziewane jest niewykorzystanie wszystkich środków co pozwoli na ich przesunięcie do innych projektów. System będzie w sposób graficzny pokazywał odchylenia. Dla uzyskania lepszej oceny monitorowanych projektów system pozwoli sprawdzić stopień zaawansowania prac nad projektami i umożliwi wgląd w umowy związane z poszczególnymi projektami. Wdrożenie systemu zautomatyzuje w dużym stopniu proces monitorowania projektów. Prace nad opracowaniem Koncepcji Systemu Monitoringu Projektów po wdrożeniu Microsoft EPM w Urzędzie rozpoczęły się w czerwcu i zakończyły się w październiku 2009 roku W pracach przy opracowywaniu koncepcji brał udział: Wydział Inżynierii Miejskiej,

Wydział Informatyki, Biuro Rozwoju Wrocławia, Zespół Zarządzania Projektami i firma NetLine Group Sp. z o.o. Wdrożenie koncepcji rozpoczęto 2 listopada 2009 roku, a termin jej zakończenia ustalony został na 29 stycznia 2010 roku. Całkowity koszt wdrożenia koncepcji nie przekroczy kwoty 64 000 zł brutto.
Od lipca 2009 roku rozpoczęto prace nad opracowaniem koncepcji „Polityki Prowadzenia i Zarządzania Projektami w Urzędzie Miejskim Wrocławia", której celem jest ujednolicenie wspólnych zasad realizacji strategicznych projektów od pomysłu do zakończenia realizacji projektów Miasta. Koncepcja została opracowana przez Zespół Zarządzania Projektami, Wydział Informatyki i konsultanta zewnętrznego.
Przy współpracy z Wydziałem Organizacyjnym, Prawnym i Kadr w roku 2009 kontynuowano podyplomowe studia z zarządzania projektami w sektorze publicznym. Zostały one przeprowadzone w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu z udziałem 60 pracowników. Całkowity koszt studiów wyniósł **247 500 zł** z tego 85% jest sfinansowane ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.
W ramach projektu „Nowoczesny pracownik administracji samorządowej – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracowników Urzędu Miasta i innych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław" zostało przeprowadzone we wrześniu 2009 roku szkolenie nt. Zarządzanie projektami dla Sponsorów. Wzięło w nich udział 12 osób.
Całkowity koszt szkolenia wyniósł **10 000 zł** z tego 85% jest sfinansowane ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

REWITALIZACJA

W 2009 roku prowadzono prace mające na celu wyznaczenie obszaru wsparcia dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do realizacji w ramach działania 9.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, wykonywał polecenia Pełnomocnika ds. Rewitalizacji oraz samodzielnie był odpowiedzialny za aktualizację Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR) do wymogów okresu programowania 2007-2013. Przygotowanie programu rewitalizacyjnego dla obszaru wsparcia było warunkiem koniecznym umożliwiającym aplikowanie o środki zarezerwowane w regionalnym programie dla Miasta Wrocławia (10 100 000 Euro). Prace zakończyły się uchwaleniem przez Radę Miejską Wrocławia Uchwały Nr XXXI/1037/09 z dnia 19 lutego 2009 roku ze zmianami z dnia 9 lipca 2009 roku (Uchwała Nr XXXVII/1185/09 Rady Miejskiej Wrocławia) subsydiarnego względem LPR „Programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013". Przystępując do realizacji ww. programu podpisano 22 umowy na wykonanie studiów wykonalności i programów funkcjonalno-użytkowych na łączną kwotę 345 000 zł.
W efekcie ww. prac koordynowany jest portfel 16 projektów rewitalizacyjnych mających na celu wyprowadzenie Przedmieścia Odrzańskiego ze stanu kryzysowego, obejmując projekty, takie jak:

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
"Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 15 przy ul. Jedności Narodowej 117 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenów na cele rekreacyjno-sportowe - Etap I"	2009-2010	363 522,62	633 567,99

OPIS PROJEKTU:
Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Realizacja projektu wynika z konieczności zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego jakim jest budynek Gimnazjum nr 15 przeznaczony do renowacji i polega na remoncie dachu budynku głównego.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór 26/K/9.1/2009. Obecnie trwa ocena formalna wniosku o dofinansowanie dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to 31 stycznia 2010 roku. Roboty budowlane zostały zakończone i rozliczone.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)
"Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 15 przy ul. Jedności Narodowej 117 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenów na cele rekreacyjno-sportowe - Etap II"	2010-2012	3 169 737,70	5 524 400,01

OPIS PROJEKTU:
Głównym celem projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Realizacja projektu wynika z konieczności zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego jakim jest budynek Gimnazjum nr 15 przeznaczony do renowacji. Przedmiotem projektu jest: naprawa elewacji ceglaneji sali gimnastycznej gimnazjum, wymiana stolarki okiennej, modernizacja wnętrza budynku, zagospodarowanie przyległego terenu na cele rekreacyjno – sportowe oraz renowacja muru ogrodzeniowego.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór 26/K/9.1/2009. Obecnie trwa ocena formalna wniosku o dofinansowanie dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to 31 stycznia 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)
„Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Jagiellończyka, Niemcewicza, Słowiańska, Trzebnicka”	2010-2012	2 048 910,50	3 570 958,30

OPIS PROJEKTU:
Projekt polega na rewitalizacji wnętrza podwórzowego znajdującego się w obrębie ulic: Jagiellończyka, Niemcewicza, Słowiańska, Trzebnicka. Do rewitalizacji

przeznaczono obszar o powierzchni ok. 14 417 m^2. Realizacje prac związanych z robotami budowlanymi podzielono na dwie części. W zakres robót wchodzą:

- wykonanie robót rozbiórkowych,
- niwelacja terenu, usunięcie gruzu,
- wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun,
- montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury,
- wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji,
- zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.

STAN REALIZACJI:
Projekt został złożony w trybie konkursowym w ramach naboru 26/K/9.1/2009 roku. Obecnie trwa ocena formalna wniosku o dofinansowanie dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)
„Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację budynku przy ul. Roosevelta 5a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Słowiańska, Roosevelta, Jedności Narodowej”	2010-2012	1 353 863,00	2 359 589,80

OPIS PROJEKTU:
Realizacja projektu ma na celu rewitalizację wnętrza podwórzowego w kwartale ulic: Słowiańska, Roosevelta, Jedności Narodowej wraz z budynkiem na cele kulturalne. W ramach przedmiotowego projektu planowane jest przeprowadzenie m.in. następujących prac związanych z rewitalizacja podwórza zajmującego powierzchnie 9 073 m^2: wykonanie robót rozbiórkowych, niwelacja terenu, usunięcie gruzu, wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun, montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury, wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji oraz zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.
Poza rewitalizacją podwórza w ramach przedmiotowego projektu rewitalizacji zostanie poddany budynek warsztatowy objęty ochroną konserwatorską zlokalizowany przy ul. Roosevelta 5a, który zostanie zaadoptowany na cele kulturalne.

STAN REALIZACJI:
Projekt został złożony w trybie konkursowym w ramach naboru 26/K/9.1/2009 roku Obecnie trwa ocena formalna wniosku o dofinansowanie dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)
„Modernizacja zespołu budynków Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 przy ul. Poniatowskiego 9 we Wrocławiu - Etap I”	2008-2009	171 187,30	298 355,00

OPIS PROJEKTU:
Celem i istotą projektu rewitalizacja elewacji sali gimnastycznej I LO. Działania te przywróciły pełne walory estetyczne zabytkowego obiektu.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór 26/K/9.1/2009. Obecnie trwa ocena formalna wniosku o dofinansowanie dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Roboty budowlane zostały zakończone i rozliczone.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Modernizacja zespołu budynków Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 przy ul. Poniatowskiego 9 we Wrocławiu - Etap II”	2010-2012	3 743 508,20	6 524 400,00

OPIS PROJEKTU:
Celem projektu jest rewitalizacja kompleksu budynków I LO, która obejmie elewację, w tym naprawę tynków, oczyszczenie i uzupełnienie elementów kamiennych, naprawę elementów sztukatorskich nad oknami, modernizację kanalizacji deszczowej remont ogrodzenia oraz wykonanie boiska wielofunkcyjnego.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór 26/K/9.1/2009. Obecnie trwa ocena formalna wniosku o dofinansowanie dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia – przebudowa zieleńca przy pl. Strzeleckim”	2010-2012	1 141 000	2 013 000

OPIS PROJEKTU:
Realizacja projektu ma na celu przebudowę zieleńca przy pl. Strzeleckim we Wrocławiu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, która zaspokoi potrzeby mieszkańców terenu Nadodrza w zakresie wypoczynku biernego i czynnego.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku, projekt został złożony w naborze 26/K/9.1/2009. Obecnie trwa ocena formalna wniosku o dofinansowanie dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Budowa monitornigu prewencyjnego jako elementu polityki poprawy bezpieczeństwa na obszarze wsparcia”	2010-2012	2 665 798,89	4 646 106,64

OPIS PROJEKTU:
W ramach projektu planowane jest zlokalizowanie 40 punktów kamerowych na terenie dzielnicy Śródmieście we Wrocławiu, zwłaszcza w rejonie miejsc ujętych w projektach dotyczących Rewitalizacji Obszaru Wsparcia celem poprawy bezpieczeństwa.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku, projekt został złożony w naborze 26/K/9.1/2009. Obecnie trwa ocena formalna wniosku o dofinansowanie dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Utworzenie lokalnego Centrum Rozwoju Zawodowego”	2008-2012	4 690 649,60	8 294 292,00

OPIS PROJEKTU:
Działania w ramach projektu skupione są wokół rewitalizacji kompleksu XIX – wiecznych budynków przemysłowych położonych przy ul. Dubois 33-35 we Wrocławiu. Nowa funkcja obiektu – Centrum Rozwoju Zawodowego – łączy w sobie wielowymiarowe działania związane z edukacją zawodową, w szczególności rzemiosło artystyczne, nowoczesny design. Całość koncepcji zaplanowano tak, by można było realizować pełny cykl edukacyjny: wytwarzanie na warsztatach i zajęciach praktycznych, nauka zarządzania, marketingu i przedsiębiorczości, działalnością banku staży i praktyk, wystawy wyrobów, zaawansowane prezentacje multimedialne lokalnych wyrobów. W ramach projektu zostanie zrewitalizowana nieruchomość położona przy ul. Dubois 33/35 i zostaną wykonane następujące prace:
- remont i przebudowa budynków przemysłowych,
- przystosowanie pomieszczeń do nowej funkcji,
- zapewnienie warunków odpowiadających obecnym przepisom p. poż.,
- likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
- wykonanie placu z ogrodzeniem i murem,
- prace zabezpieczające wolnostojącego komina.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku, projekt został złożony w naborze 26/K/9.1/2009. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia - przebudowa zieleńca przy ul. Pomorskiej – Kaszubskiej”	2008-2012	1 225 000,00	2 135 000,00

OPIS PROJEKTU:
Przedmiotem realizacji projektu jest przebudowa zieleńca przy ul. Pomorskiej – Kaszubskiej we Wrocławiu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, która zaspokoi potrzeby mieszkańców terenu Nadodrza w zakresie wypoczynku biernego i czynnego.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku, projekt został złożony w naborze 26/K/9.1/2009. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Rydygiera, Chrobrego, Jagiellończyka, Paulińska”	2010-2012	780 563,35	1 360 410,41

OPIS PROJEKTU:
Celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór 26/K/9.1/2009. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację budynku przy ul. Jagiellończyka 10a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic św. Wincentego, Chrobrego, Jagiellończyka, Rydygiera”	2010-2012	2 783 638,66	4 851 484,53

OPIS PROJEKTU:
Celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałanie marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej.
Zakres inwestycji obejmuje: wykonanie wyburzeń obiektów oraz uporządkowanie terenu, realizację uzbrojenia terenu i zagospodarowanie wnętrza podwórzowego, przebudowę budynku przy ul. Jagiellończyka 10a z przeznaczeniem na ośrodek kulturalno-dydaktyczny.

STAN REALIZACJI:
W dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór 26/K/9.1/2009. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)
„Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia - przebudowa Parku Staszic”	2010-2012	4 270 000	7 442 000

OPIS PROJEKTU:
Realizacja projektu ma na celu przebudowę Parku Staszica we Wrocławiu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, która zaspokoi potrzeby mieszkańców terenu Nadodrza w zakresie wypoczynku biernego i czynnego.

STAN REALIZACJI:
Projekt został złożony w naborze konkursowym 26/K/9.1/2009 w dniu 10 września 2009 roku. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Kreacja Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia - kluczowego elementu infrastruktury służącej społeczności lokalnej i podopiecznym MOPS - rewitalizacja budynków przy ul. Rydygiera we Wrocławiu”	2010-2012	2 753 851,98	4 799 988,13

OPIS PROJEKTU:
Projekt ma na celu rewitalizację kompleksu oficyn na potrzeby MOPS. W zrewitalizowanych budynkach zostanie uruchomiony ośrodek interwencji kryzysowej dla kobiet z dziećmi, placówka opiekuńczo - wychowawcza wsparcia dziennego, ośrodek interwencji kryzysowej w tym dla osób niepełnosprawnych, hostel dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych, klub samopomocy. Cele projektu zostaną osiągnięte poprzez kompleksową modernizację zespołu oficyn i ich adaptację na nowe funkcje (wraz z zakupem wyposażenia).

STAN REALIZACJI:
Projekt został złożony w naborze konkursowym 26/K/9.1/2009 w dniu 10 września 2009 roku. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Poprawa jakości na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic pl.Staszica, Chrobrego, św.Wincentego”	2010-2012	906 651,90	1 580 164,74

OPIS PROJEKTU:
Projekt realizowany będzie na obszarze wnętrza podwórzowego położonego w obrębie ulic pl. Staszica, ul. Chrobrego, ul. Św. Wincentego. Celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej.
W zakres robót wchodzą: wykonanie robót rozbiórkowych, niwelacja terenu, usunięcie gruzu, wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun, montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury, wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji, oraz zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.

STAN REALIZACJI:
Projekt został złożony w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego w naborze konkursowym 26/K/9.1/2009 w dniu 10 września 2009 roku. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa

Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)
„Poprawa jakości na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Paulińska, św. Macieja, Henryka Brodatego, Rydygiera"	2010-2012	1 163 304,80	2 027 474,08

OPIS PROJEKTU:
Projekt realizowany będzie na obszarze wnętrza podwórzowego pomiędzy ulicami: Paulińska, L. Rydygiera, H. Brodatego, Pl. Św. Macieja we Wrocławiu Planowany obszar podwórza do rewitalizacji wynosi: 7760 m2.
Celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej.
W zakres robót wchodzą:
- wykonanie robót rozbiórkowych,
- niwelacja terenu, usuniecie gruzu,
- wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun,
- montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury,
- wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji,
- zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.

STAN REALIZACJI:
Projekt został złożony w naborze konkursowym 26/K/9.1/2009 w dniu 10 września 2009 roku. W chwili obecnej trwa ocena formalna dokonywana przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Prawdopodobny termin zakończenia oceny formalnej wniosku to styczeń 2010 roku. Zakończenie realizacji przewiduje się na rok 2012.

REWITALIZACJA FUNKCJONALNO-INFRASTRUKTURALNA PSIEGO POLA (KOMPONENT POZADROGOWY)

Rewitalizacja funkcjonalno – infrastrukturalna Psiego Pola to realizowany program odnowy zdekapitalizowanej części Miasta. Celem projektu jest stworzenie Centrum dla północno-wschodnich osiedli Wrocławia jako atrakcyjnej, zorientowanej na użytkownika przestrzeni publicznej służącej zatrudnieniu, życiu, edukacji i rekreacji. Zostanie to uczynione poprzez: skoordynowane działania planistyczne (opracowanie MPZP); remont i modernizację infrastruktury mieszkaniowej; remont, modernizację i kreację obiektów infrastruktury handlowo-usługowej; przebudowę układu komunikacyjnego; działania faktyczne wprowadzające ład urbanistyczny; kreację obiektów pełniących funkcje centrotwórcze na skalę lokalną (np.pasaż handlowy, dom kultury, biblioteka, mediateka) oraz kreację lub remont infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej (kompleks sportowo-rekreacyjny, zieleń, sanacja płyty lokalnego Ryneczku). W ramach projektu w 2009 roku realizowano remonty kamienic, które zostały sfinalizowane z budżetu Zarządu Zasobu Komunalnego (100 kamienic) oraz Zarządu Inwestycji Miejskich. W 2010 projekt wejdzie w fazę wykonawczą.

REWITALIZACJA HALI STULECIA

W projekcie **A** pn.: **Hala Stulecia we Wrocławiu – Centrum Innowacyjności w Architekturze i Budownictwie** w 2009 roku zrealizowano zadania:

- Przeprowadzenie skargi w Komisji Europejskiej przez tok formalno-prawny w ramach odwołania od decyzji Ministerstwa Rozwoju Regionalnego w sprawie wyboru projektów na Listę Indykatywną w POIG.
- Przeformułowanie Projektu – wpis na Listę Projektów Kluczowych w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.
- Podpisanie Pre-umowy z Polską Organizacją Turystyczną w ramach kontynuacji realizacji projektu z POIG.
- Przygotowanie dokumentacji przetargowej oraz ogłoszenie przetargu na projekt budowlany i wykonawczy kapitalnego remontu wnętrza Hali w ramach, którego planuje się wymianę infrastruktury kanalizacyjnej, budowę systemu wentylacji, klimatyzacji, ogrzewania, wymianę infrastruktury teleinformatycznej, elektrycznej, DSO, budowę systemów włamania i napadu. Przebudowę i wymianę trybun, szatni oraz piwnic w poziomie -1.
- Przeprowadzenie robót budowlanych na Pergoli – w ramach prac wykonano reprofilację i konserwację betonu, wymianę prefabrykowanych belek, płyt górnych i dolnych , montaż nowej konstrukcji drewnianego rusztu pergoli oraz zabezpieczenie pnączy.
- Kontynuacja robót budowlanych w ramach remontu elewacji obiektu Hali Stulecia – w ramach prac wykonano; wymianę stolarki okiennej wraz z konserwacją lub odtworzeniem drewnianych elementów ościeżnicy, reprofilację betonu, uzupełnienie, malowanie, wzmocnienie dolnego wieńca, wymianę połaci dachowych i rur spustowych.
- Przygotowanie zadania pn.: budowa podziemnego parkingu przy Hali Stulecia wraz z częścią naziemną do realizacji w ramach koncesji na roboty budowlane i usługi.
- Opracowanie koncepcji architektonicznej parkingu podziemnego.
- Opracowanie założeń oraz analizy komunikacyjnej - zapotrzebowania na miejsca parkingowe w obszarze Hali Stulecia.
- Przygotowanie analizy ekonomiczno-finansowej realizacji inwestycji parkingu podziemnego – podpisanie umowy z Wykonawcą.
- Przygotowanie Analizy ewakuacji z parkingu podziemnego zlokalizowanego w rejonie Hali Stulecia wraz z bezpośrednim obszarem przyległych dróg oraz koncepcji przebudowy skrzyżowania ulic Kopernika i Wróblewskiego.
- Ustalenie obszarów współpracy z Departamentem Infrastruktury i Gospodarki (WIM) w ramach realizacji inwestycji budowy parkingu.

W roku 2009 w ramach projektu wydatkowano **20 000 000 zł brutto** z budżetu Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa Sp. z o.o.

W projekcie **B** pn.*:* **Utworzenie Regionalnego Centrum Turystyki Biznesowej we Wrocławiu** w roku 2009 zrealizowano zadania:

- Podpisanie Umowy z Urzędem Marszałkowskim na dofinansowanie unijne w wysokości 23 581 583,34 PLN co stanowi 40% kosztów kwalifikowanych w ramach realizacji Projektu" Utworzenie Regionalnego Centrum Turystyki Biznesowej we Wrocławiu";
- Rozliczenie i zrefinansowanie 4 faktur za roboty budowlane w ramach środków kwalifikowanych z RPO.
- Roboty budowlane budowy Pawilonu Konferencyjnego w ramach, których wykonano : prace rozbiórkowe, wyburzeniowe, roboty ziemne i wykopy pod

rozbudowę piwnic oraz części nowych przybudów, postawienie ścianek szczelnych, fundamentów piwnic, stropy nad piwnicami, montaż konstrukcji stalowych dla przybudowy, pokrycie dachów w części istniejącej, stropodachów w części środkowej dobudowanej.

- Przygotowanie przedmiotu zamówienia, przeprowadzenie oraz rozstrzygnięcie przetargu na projekt oraz wykonanie-dostawy instalacji niskoprądowych w Pawilonie Konferencyjnym.

W roku 2009 w ramach projektu wydatkowano **29 000 000 zł brutto** z budżetu Wrocławskiego Przedsiębiorstwa Hala Ludowa Sp. z o.o.

PROGRAM ŚCIEŻEK KULTUROWYCH CZTERECH ŚWIĄTYŃ

Celem Programu jest odtworzenie i udostępnienie Mieszkańcom i turystom wartości kulturowych południowo - zachodniej części Starego Miasta oraz wykreowanie atrakcyjnej trasy turystycznej ukazującej historyczną wielokulturowość, otwartość i tolerancyjność współczesnego Wrocławia.

W 2009 roku osiągnięto następujące rezultaty:

- Zakończenie I etapu - prac budowlanych w obiekcie Synagogi w Projekcie „Rewaloryzacji Synagogi pod Białym Bocianem" w ramach programu ścieżek kulturowych czterech świątyń finansowanego z Mechanizmu Finansowego EOG i MFN, budżetu Miasta Wrocław oraz Zw. GWŻ (umowa o dofinansowaniu Projektu z 5 czerwca 2008 roku, umowa partnerska pomiędzy FBK, Miastem Wrocław a ZW. GWŻ z 1 lipca 2008 roku). Projekt zakończy się w maju 2010 roku Wartość Projektu: 10 000 000 zł, w tym udział Miasta Wrocław: 15%. W roku 2008 wydatkowano 53 728, 80 zł, a w roku 2009 z budżetu Miasta wypłacono 1 110 915,14 zł dotacji MKZ w ramach umowy partnerskiej. Pozostała kwota do wypłaty w roku 2010 przeniesiona jako środki niewygasające: 250 000 zł
- Remonty świątyń w Dzielnicy Czterech Świątyń:
  - wymiana stolarki okiennej w Kościele parafii rzymsko-katolickiej przy ul. Św. Antoniego 30 – dotacja MKZ 80 000 zł
  - remont dachu nad łącznikiem w Kościele rzymsko-katolickiej parafii przy ul. Św. Antoniego 30 – dotacja 50 000 zł
  - odnowienie elewacji zachodniej Polskiego – Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego przy ul. Św. Mikołaja 40 – dotacja MKZ 100 000 zł
  - zakończenie odnowienia elewacji południowej od strony ul. Św. Mikołaja 41 siedziby Arcybiskupa Prawosławnego - dotacja MKZ 40 000 zł
  - wykonanie tynków i odtworzenie malarstwa na podłuczach i emporach, prace adaptacyjno - zabezpieczające w piwnicy Synagogi „Pod Białym Bocianem" – dotacja MKZ 580 000 zł, wypłacona kwota 440 000 zł, 140 000 zł przeniesione na środki niewygasające na rok 2010.
- Dofinansowanie warsztatów w ramach kontynuacji Projektu „Dzieci jednego Boga" (wielokulturowość poprzez sztukę). Dotacja: 30 000 zł.
- Wybudowanie i montaż kładki pieszo-rowerowej w rejonie pl. Orląt Lwowskich. Wartość inwestycji 3 438 398 zł, zakończenie projektu: lipiec 2009 roku.
- Zagospodarowanie Promenady Staromiejskiej na odcinku od ul. Jana Pawła II do ul. Krupniczej (zagospodarowanie terenu zielenią wraz z oświetleniem, przebudowa ciągów komunikacyjnych, mała architektura, plac zabaw, budowa ogrodzeń ozdobnych) Wartość inwestycji: 7 295 053, 32 zł zakończenie projektu: sierpień 2009 roku.
- Wykonanie remontu chodników przy ul. Włodkowica wraz z nową siecią MAN i latarniami. Wartość inwestycji: 3 000 000 zł.

- Zrealizowanie rozbiórek garaży i komórek gospodarczych ul. Św. Antoniego 21 (wartość: 46 848 zł) oraz dz. 39/44 (wartość: 18 300 zł).
- Sprzedaż nieruchomości: Św. Antoniego 24 b i c.
- Przygotowanie do sprzedaży Włodkowica 15/17
  - Wykwaterowanie Włodkowica 4 i przygotowanie do sprzedaży
  - Wniosek o zmianę MPZP w rejonie ulicy P. Włodkowica na etapie opiniowania
  - Zmiana funkcji parteru i piwnic przy ul. Włodkowica 11 z mieszkaniowej na usługi (wydatkowano:10 126 zł - dokumentacja); realizacja remontu od września 2009; zakończenie: luty 2010 roku,
- Zakończenie I etapu remontu kamienicy przy ul. Włodkowica 23. Wartość inwestycji 1 541 238, 62 zł (elewacja , stolarka okienna , drzwiowa, dach). Wykonano w chodniku studzienki doświetlające piwnice: wartość 56 921, 11 zł,
- Wpisano do Rejestru Zabytków kamienice przy ul. Św. Antoniego 12, 16, 22,
- Trwają procedury wpisu do Rejestru Zabytków kamienic przy ul. Św. Antoniego 8, 40 i przy ul. P. Włodkowica 3,
- Zakończony remont Włodkowica 5, kamienicy wpisanej do rejestru zabytków; dotacja MKZ wypłacona: 680 412,22 zł; wartość inwestycji 972 000 zł.,
- Zorganizowano Wystawę o Dzielnicy Czterech Świątyń na 22 planszach wraz ze zdjęciami historycznymi i wizualizacjami przyszłych inwestycji na wyremontowanym odcinku Promenady Staromiejskiej od Jana Pawła II do ul. Krupniczej 2008 roku, wartość: 4 000 zł,
- Zakup przewodników o Dzielnicy Czterech Wyznań, wartość: 44 000 zł

ZINTEGROWANY SYSTEM TRANSPORTU SZYNOWEGO W AGLOMERACJI I WE WROCŁAWIU – ETAP I

W ramach Projektu realizowane są 44 podzadania składowe, w tym budowa nowych odcinków tras tramwajowych, modernizacja odcinków istniejących, dostawy nowego taboru tramwajowego, wdrożenie systemu sterowania z priorytetem dla tramwajów oraz budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych. Wszystkie te zadania służą uruchomieniu tras nowego systemu Tramwaj Plus, uruchomieniu nowej Trasy Średnicowej, zapewnienie priorytetu dla komunikacji tramwajowej na trasach Tramwaju Plus i Trasach Średnicowych oraz wykreowanie węzłów przesiadkowych umożliwiających wygodne przesiadki pomiędzy komunikacją miejską – tramwajową i autobusową oraz regionalną – kolejową i autobusową. Projekt wkroczył w ostatnią fazę prac przygotowawczych. Równolegle do tych prac prowadzone są prace związane z realizacją poszczególnych zadań składowych Projektu. Prace te prowadzone są zgodnie z opracowanym harmonogramem realizacji Projektu i przebiegają bez opóźnień. Lokalizacje zadań realizowanych w ramach Projektu pokazane zostały na poniższej mapce. Numery zadań umieszczone na mapie odpowiadają numerom przypisanym zadaniom i są zgodnie z wykazem zadań projektowych.

Mapa Projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I

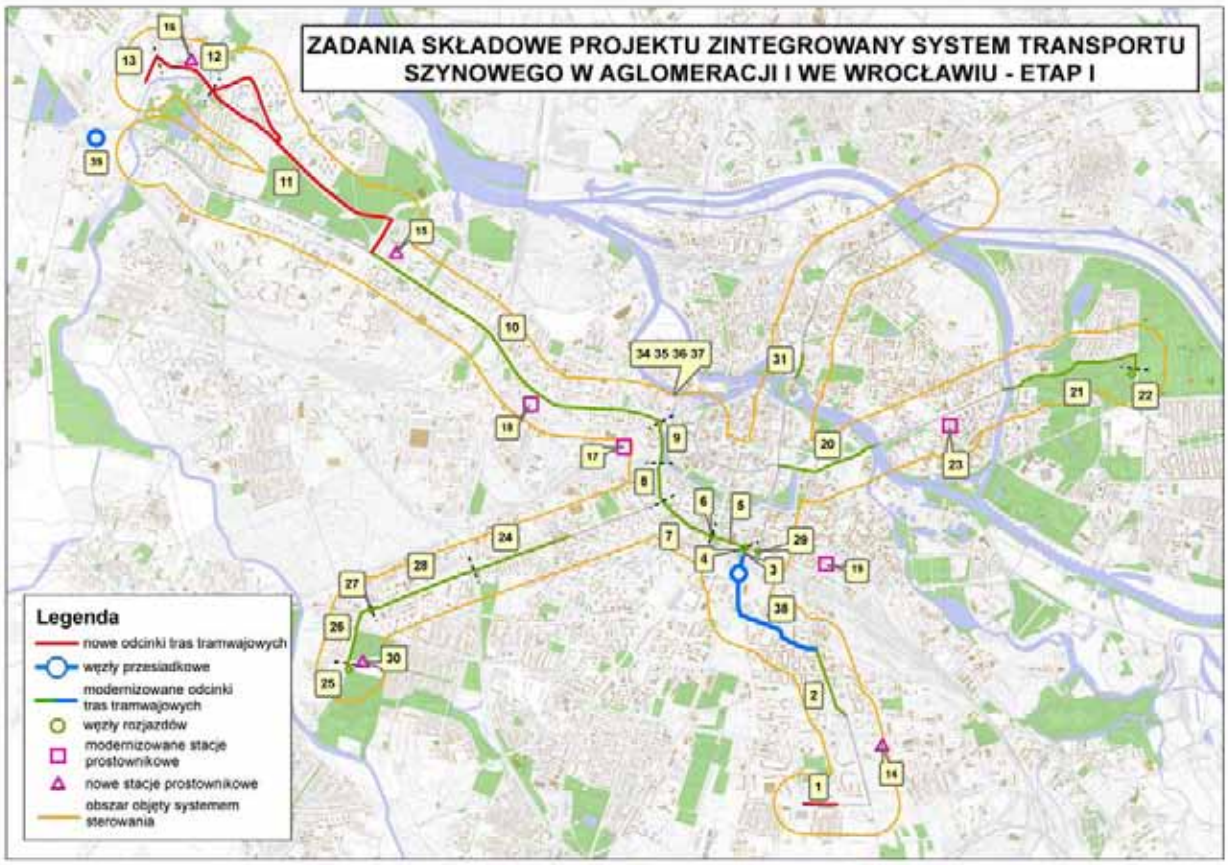

ORGANIZACJA I FINANSOWANIE PROJEKTU

- Wprowadzono do Projektu Partnera tj. MPK Sp. z o.o., który będzie uczestniczył w realizacji części zadań składowych Projektu i finansował powierzone mu zadania. Podpisano stosowne porozumienie pomiędzy Miastem a MPK Sp. z o.o. Zgodnie z zasadami realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE nadal jedynym Beneficjentem Projektu jest Miasto Wrocław, które jest odpowiedzialne za prawidłową realizację Projektu.
- Zakończono prace związane z przygotowaniem pre-umowy dotyczącej przygotowania projektu umieszczonego na Liście projektów indywidualnych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Pre-umowa została podpisana w dniu 12 lutego 2009 roku, pomiędzy Miastem Wrocław a Centrum Unijnych Projektów Transportowych, które jest Instytucją Wdrażającą POIiŚ. Zgodnie z zapisami pre-umowy Miasto otrzyma dofinansowania ze środków Fundusz Spójności na realizację Projektu w wysokości 50% kosztów kwalifikowalnych Projektu. Miasto zobowiązało się do przygotowania i złożenia w określonych terminach wniosku o dofinansowanie Projektu, a następnie podpisania umowy o dofinansowanie. Planowany termin złożenia wniosku – I kwartał 2010 roku.
- Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na aktualizację dokumentacji umożliwiającej złożenie wniosku o dofinansowanie UE Projektu. Trwa opracowywanie Rezultatów Studium Wykonalności oraz aktualnego Wniosku o dofinansowanie Projektu. Planowane zakończenie prac związanych z opracowaniem tych dokumentów – styczeń 2010.
- Dokonano korekt zakresu Projektu wynikających z aktualnej strategii rozwoju komunikacji zbiorowej w mieście oraz polityki taryfowej Miasta. Korekty te

zostały zaakceptowane przez instytucje odpowiedzialne za wdrażanie POIiŚ, w tym przez Ministerstwo Infrastruktury.

PRZYGOTOWANIE I REALIZACJA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

- Zakończono prace przygotowawcze i koncepcyjne związane z budową nowej trasy tramwajowej Kozanów – Stadion. Uzyskano decyzję lokalizacyjną i środowiskową dla I odcinka trasy. Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla trasy wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i dwiema stacjami prostownikowymi: Milenijna i Dworska. Podpisano umowę z Projektantem tj. firmą Biprogeo Projekt. Wartość prac projektowych: 4 500 000 zł brutto. Trwają prace związane z opracowaniem projektu budowlanego.
- Opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy dla budowy fragmentu trasy tramwajowej od przecięcia ul. Pilczyckiej do krańcówki tramwajowej w rejonie Stadionu EURO 2012, które realizowane jest wraz z zadaniami okołostadionowymi.
- Opracowano również koncepcję zagospodarowania krańcówki. Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na realizację zadania w trybie „zaprojektuj i wybuduj". Wybrana została oferta Konsorcjum PD Ziajka i Euromosty. Wartość zadania: 9 000 000 zł brutto.

Wizualizacje trasy tramwajowej z osiedla Kozanów do Stadionu EURO 2012

Roboty budowlane realizuje konsorcjum Helit + Woerner Budowlana.

Ulica Świeradowska – nowe torowisko tramwajowe w trakcie realizacji

Zakończono roboty budowlane związane z przebudową ul. Grabiszyńskiej na odcinku od ul. Pereca do pl. Srebrnego /fragment Trasy Średnicowej/ realizowane przez firmę BICKHARD BAU. Wartość robót – 16 000 000 zł. Wznowiono kursowanie komunikacji tramwajowej po zmodernizowanym odcinku torowiska.

Ulica Grabiszyńska – przed i po realizacji prac budowlanych

Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla węzła przesiadkowego w rejonie Stadionu. Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę konsorcjum firm Arcadis, Inmost i Ozone. Wartość projektu – ok. 2 000 000 zł, wartość zadania /część miejska/ – ok. 24 500 000 zł. Zadanie realizowane będzie przy udziale PKP PLK S.A. Zakończono prace nad doszczegółowieniem ogólnej koncepcji węzła. Trwają prace nad projektem budowlanym i wykonawczym obiektu.

Węzeł przesiadkowy przy Stadionie EURO –
wizualizacja autorstwa Pracowni Projektowej Maćków

Ogłoszono postępowanie w trybie dialogu konkurencyjnego na realizację zadania związanego z wdrożeniem systemu obszarowego sterowania i zarządzania ruchem z priorytetem dla tramwajów na trasach objętych Projektem. Wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu złożyło 7 zainteresowanych firm, spośród których wybrano firmy do II etapu, tj. właściwego dialogu.

Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: Budowa nowej stacji na potrzeby Trasy Średnicowej – stacja prostownikowa „Fiołkowa". Ofertę najkorzystniejszą złożył Zakład Sieci i Zasilania. Wartość prac projektowych: 350 000 zł brutto.

Trwają roboty budowlane związane z realizacją zadania Przebudowa pl .Bema /fragment Trasy Średnicowej/ prowadzone przez konsorcjum Drobud, Stalmont, Berger Bau i Zakład Torowy. Wartość zadania: 23 000 000 zł brutto. Zakończono zasadniczą część robót torowych wznowiono kursowanie komunikacji tramwajowej po zmodernizowanym odcinku torowiska.

Zakończono prace związane z opracowaniem koncepcji zagospodarowania nowych przystanków na trasach Tramwaju Plus. Dokonano również szczegółowej analizy technicznej i funkcjonalnej nowych przystanków Tramwaju Plus i wypracowano jednolite stanowisko względem parametrów przystanków (wysokość peronów, odległość od osi toru) optymalnych z punktu widzenia obsługi trasy przez tabor niskopodłogowy. W analizie brano pod uwagę komfort wsiadania i wysiadania pasażerów oraz możliwość skorzystania z tramwaju przez osoby niepełnosprawne i o obniżonej sprawności ruchowej. Wystąpiono o odstępstwo od obowiązujących norm umożliwiające zaprojektowanie i realizację nowych przystanków z uwzględnieniem optymalnych parametrów.

PRZYGOTOWANIE I REALIZACJA ZADAŃ MODERNIZACYJNYCH

- Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na realizację pierwszego z ponad 30-stu zadań modernizacyjnych przewidzianych w Projekcie – remont torowiska tramwajowego na ul. Grabiszyńskiej od pl. Srebrnego do ul. Hallera. Dokonano wyboru oferty najkorzystniejszej złożonej przez PD Ziajka. Wartość zadania – 8 200 000 zł. Zakończono roboty budowlane. Zadanie jest w fazie rozliczania finansowego.
- Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji dla przebudowy torowisk w ramach Projektu – odcinek w ul. Hubskiej, odcinek w ul. Piłsudskiego, odcinek w ul. Olszewskiego wraz z pętlą Biskupin. Ofertę najkorzystniejszą złożyła firma Biprogeo Projekt. Wartość prac projektowych – 820 000 zł. Opracowano koncepcję programowo-przestrzenną dla odcinka w ul. Hubskiej, trwają prace projektowe dla pozostałych odcinków.
- Opracowano dokumentację projektową dla przebudowy węzła rozjazdowego ul. Piłsudskiego-Stawowa w ramach Projektu. Dokumentację wykonała firma Klier wybrana w drodze przetargu. Wartość prac projektowych – 60 000 zł. Ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na roboty budowlane dla tego zadania. Jako najkorzystniejszą wybrano firmę KZN Bieżanów. Wartość zadania: 1 400 000 zł.
- Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na wymianę 12 mechanizmów nastawczych i rozjazdów w ramach Projektu. Wartość zadania – 3 400 000 zł. Podpisano umowę z Wykonawcą – ZUEiK grupa ZUE. Zrealizowano wymianę mechanizmów na pl. Legionów przewidzianych na rok 2009.
- Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: Przebudowa torowiska tramwajowego w ul. Grabiszyńskiej na odc. od al. Gen. J. Hallera do pętli tramwajowej „Oporów" wraz z pętlami tramwajowymi „Oporów" i „Grabiszyńska" we Wrocławiu. Podpisano umowę z Projektantem tj. firmą Klier. Wartość prac projektowych: 600 000 zł. Trwają prace projektowe.
- Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę torowisk i rozjazdów tramwajowych we Wrocławiu dla następujących zadań: pl. Społeczny od ul. Krasińskiego od ul. Kujawskiej wraz z rozjazdami, ul. Wróblewskiego na odcinku od ul. Kopernika do ul. Tramwajowej wraz z rozjazdem. Podpisano umowę z Projektantem, tj. firmą Klier. Wartość prac projektowych: 180 000 zł. Trwają prace projektowe.

- Ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej i realizację robót budowlanych dla zadania: Modernizacja 4 stacji prostownikowych: „Nabycińska", „Grunwaldzka", „Pułaskiego" i „Strzegomska" we Wrocławiu.

DOSTAWY TABORU TRAMWAJOWEGO W RAMACH PROJEKTU

- Rozstrzygnięto trwający od maja 2008 roku przetarg na dostawy 28 sztuk tramwajów dwukierunkowych w ramach Projektu. 2 kwietnia 2009 roku podpisano umowę z firmą SKODA TRANSPORTATION a.s., która złożyła ofertę najkorzystniejszą. Wartość zamówienia wynosi: 216 160.000 zł netto. Cena tramwaju SKODA 19T: 7 720 000 zł netto. Pierwsze tramwaje zostaną dostarczone do Wrocławia na początku 2011 roku, a dostawy zakończone będą z końcem 2011 roku Nowe tramwaje będą obsługiwały dwie pierwsze trasy Tramwaju Plus: linię – Gaj – Kozanów – Stadion oraz linię Pilczyce – Stadion Olimpijski. Obie linie będą kluczowe w obsłudze Stadionu podczas UEFA EURO 2012.
- Przeprowadzono negocjacje z firmą SKODA TRANSPORTATION a.s. dotyczące dostaw 3 dodatkowych sztuk tramwajów dwukierunkowych SKODA 19T. W dniu 30.11.2009 podpisano umowę w ramach zamówienia uzupełniającego do kontraktu zawartego w dniu 2 kwietnia 2009 roku Wartość kontaktu: 30 150 000 zł netto. Cena tramwaju SKODA 19T: 10 050 000 zł netto. Dodatkowe tramwaje obsłużą trasy Tramwaju Plus: Gaj – Kozanów – Stadion oraz Pilczyce – Stadion Olimpijski i oraz wzmocnią obsługę imprez organizowanych na Stadionie przy ul. Drzymały. Tramwaje dostarczone zostaną do końca 2011 roku.
- Ogłoszono przetarg ograniczony na dostawy 8 sztuk tramwajów jednokierunkowych planowanych do obsługi Trasy Średnicowej Pętla Cmentarz Grabiszyński – Pętla Kromera.

Na realizację zadań w ramach Projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I w roku 2009 poniesiono wydatki w kwocie: 83 600 000 zł, z czego 40 300 000 zł pochodziło z budżetu Miasta Wrocławia, a 43 300 000 zł ze środków MPK Sp. z o.o.

INTELIGENTNY SYSTEM TRANSPORTU WE WROCŁAWIU „ITS WROCŁAW"

W 2009 roku w wyniku realizacji Umowy na „Opracowanie dokumentacji przedprojektowej dla budowy Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu oraz wniosku o dofinansowanie w ramach P.O.I.i Ś. wraz z załącznikami", podpisanej we wrześniu 2008 z konsorcjum Scott Wilson Ltd oraz OpenSky Systems and Services Sp. z o.o. odebrano następujące opracowania:

- Koncepcja zagospodarowania pomieszczeń Centrum Zarządzania Ruchem.
- Studium Wykonalności „Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu" wraz z „Analizą kosztów i korzyści".
- Program funkcjonalno-użytkowy do budowy „Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu".
- Opis przedmiotu zamówienia (OPZ) w postępowaniu na wykonawcę,
- Projekt umowy na realizację Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu według „Warunków Kontraktu na urządzenia i budowę z projektowaniem" (FIDIC)
- Projekt umowy na realizację zadań w ramach „Zintegrowanego Systemu Transportu Szynowego" według „Warunków Kontraktu na urządzenia i budowę z projektowaniem" (FIDIC),

- Propozycja warunków udziału w postępowaniu na wykonawcę wraz z dokumentami potwierdzającymi ich spełnianie.

Wartość Umowy wynosiła 799 000 zł brutto i była realizowana w ramach środków inwestycyjnych Wydziału Transportu UMW.W 2009 roku wydatkowano 387 960 zł.
W połowie roku wyznaczono Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta jako jednostkę realizującą ten Projekt. W dniu 3 września 2009 ZDiUM ogłosił postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego na „Wykonanie Inteligentnego Systemu Transportu w zakresie funkcji kluczowych”. W wyniku dotychczasowych analiz oraz w efekcie odebranej dokumentacji przedprojektowej opracowano listę zadań mających wejść w zakres realizacji na lata 2010-2013. W ogłoszonym postępowaniu przedmiotem zamówienia jest **wykonanie Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu w zakresie funkcji kluczowych**, przez co rozumie się zaprojektowanie i wykonanie Inteligentnego Systemu Transportu we Wrocławiu wraz z dostawą urządzeń i oprogramowania wraz z usługą wdrożenia oraz robotami budowlanymi niezbędnymi do jego wykonania. W ramach zamówienia należy zrealizować dwa zadania składowe:
Zadanie nr 1 - Wykonanie Inteligentnego Systemu Transportu w zakresie Projektu "ZSTS etap I",

Zadanie nr 2 - Wykonanie Inteligentnego Systemu Transportu w zakresie realizacji funkcji kluczowych niewchodzących w zakres Projektu "ZSTS etap I".

Zadanie nr 1 składa się z następujących podzadań składowych:
- Podzadanie 1.1. - Wdrożenie sterowania ruchem zapewniającego uprzywilejowanie tramwajów na 5 wskazanych liniach tramwajowych wraz z uruchomieniem w niezbędnym do tego celu zakresie funkcjonowania Centrum Sterowania Ruchem,
- Podzadanie 1.2. - Wdrożenie obszarowego sterowania ruchem w obszarze ZSTS wraz z optymalizacja ruchu,
- Podzadanie 1.3. - Wdrożenie Dynamicznej Informacji Przystankowej na wytypowanych przystankach w obszarze ZSTS,
- Podzadanie 1.4. - Wdrożenie funkcjonowania Centrum Sterowania Ruchem z funkcjami optymalizacji ruchu w obszarze ZSTS oraz wspierania zarządzania transportem zbiorowym (lokalizacja pojazdów i monitorowanie opóźnień, przesyłanie danych pojazd-Centrum, archiwizacja danych o transporcie zbiorowym).

Zadanie nr 2 składa się z następujących podzadań składowych:
- Podzadanie 2.1. - Wdrożenie sterowania ruchem zapewniającego uprzywilejowanie tramwajów poza obszarem ZSTS,
- Podzadanie 2.2. - Wdrożenie obszarowego sterowania ruchem poza obszarem ZSTS wraz z optymalizacja ruchu,
- Podzadanie 2.3. - Wdrożenie Dynamicznej Informacji Przystankowej na wytypowanych przystankach poza obszarem ZSTS, zintegrowanej z systemem lokalizacji pojazdów,
- Podzadanie 2.4. - Wdrożenie systemu prowadzenia ruchu z wykorzystaniem tablic zmiennej treści zintegrowanego z bieżącą informacja o ruchu,
- Podzadanie 2.5. - Wdrożenie systemu Informacji o warunkach ruchu (portal, komórki),
- Podzadanie 2.6a. - Wdrożenie wideo-nadzoru skrzyżowań na wytypowanych skrzyżowaniach,
- Podzadanie 2.6b. - Wdrożenie wideo-nadzoru skrzyżowań na pozostałych skrzyżowaniach,

- Podzadanie 2.7. - Wdrożenie funkcjonowania Centrum Sterowania Ruchem w pełnym, niezbędnym dla realizacji całości zadań nr 1 i nr 2 zakresie,
- Podzadanie 2.8. - Wdrożenie systemu informacji parkingowej.

Zadanie nr 1 przewidziane jest do współfinansowania w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, Działanie 7.3 w ramach Projektu „Zintegrowany System Transportu Szynowego w aglomeracji i we Wrocławiu – etap I".
Zadanie nr 2 przewidziane jest do współfinansowania w Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko, Działanie 8.3 w ramach Projektu „Inteligentny System Transportu „ITS-Wrocław".
W ramach prac przygotowawczych do dialogu w sierpniu 2009 opracowany został wspólnie przez DIG i ZZP Opis potrzeb i wymagań Zamawiającego. Opis ten został załączony do ogłoszenia o zamówieniu w trybie dialogu. O dopuszczenie do udziału w postępowaniu wnioski złożyło siedem międzynarodowych konsorcjów.
Pierwsze spotkanie dla Wykonawców, którzy pozytywnie przeszli weryfikację odbyło się 17 grudnia 2009 w siedzibie Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta. Podczas spotkania przedstawiono obecne uwarunkowania w jakich prowadzony będzie Projekt.

Następnie w dniach 21-23 grudnia odbyła się I tura rozmów w ramach dialogu konkurencyjnego. Podpisanie umowy planowane jest w I połowie 2010.
Harmonogram realizacji wstępnie podzielono na trzy części:
- część I – nie później niż 31 października 2011 roku– Podzadanie 1.1.,
- część II – nie później niż 31 sierpnia 2012 roku – Podzadania: 1.2., 1.3., 1.4., 2.4., 2.5., 2.6a. oraz 2.7.,
- część III – nie później niż 31 grudnia 2013 roku– Podzadania: 2.1., 2.2., 2.3., 2.6b. oraz 2.8.

BUDOWA NARODOWEGO FORUM MUZYKI WE WROCŁAWIU

Celem projektu jest uatrakcyjnienie, rozszerzenie i podniesienie poziomu jakości oferty kulturalnej Wrocławia, szczególnie w zakresie muzyki, na potrzeby mieszkańców Miasta, Regionu, Polski, a także gości z zagranicy.
W ramach niniejszego projektu w roku 2009 przeprowadzono w szczególności następujące działania:
- Nadzorowanie prac archeologicznych wykonywanych przez AKME Zdzisław Wiśniewski Sp. z o.o. (1 stycznia – 24 sierpnia);
- Przeprowadzenie procedury odbiorowej prac archeologicznych wykonanych przez AKME Zdzisław Wiśniewski Sp. z o.o. (24 sierpnia);
- Nadzorowanie przygotowawczych prac budowlanych, w tym przekładek sieci uzbrojenia podziemnego, budowy nowych sieci uzbrojenia podziemnego

wykonywanych przez AKME Zdzisław Wiśniewski Sp. z o.o. (1 stycznia – 2 października);

- Przeprowadzenie procedury odbiorowej przygotowawczych prac budowlanych wykonanych przez AKME Zdzisław Wiśniewski Sp. z o.o. (2 października);
- Zatwierdzenie projektu wykonawczego, kosztorysu inwestorskiego, przedmiarów robót oraz opisu przedmiotu zamówienia składających się na SIWZ w ramach przetargu na Generalnego Wykonawcę robót budowlanych po zweryfikowaniu niniejszych dokumentów przez Inżyniera Kontraktu (1 stycznia – 24 lipca);
- Opracowanie pozostałej części SIWZ i dokumentacji przetargowej w ramach przetargu na Generalnego Wykonawcę robót budowlanych (1 stycznia – 24 lipca);
- Przeprowadzenie postępowania przetargowego na Generalnego Wykonawcę robót budowlanych w trybie przetargu ograniczonego (9 grudnia 2008 – 23 października);
- Przygotowanie i przekazanie dokumentacji przetargowej do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych w celu przeprowadzenia kontroli uprzedniej (4 listopada);
- Uzyskanie pozytywnego wyniku kontroli uprzedniej (15 grudnia);
- Podpisanie umowy z Generalnym Wykonawcą robót budowlanych (22 grudnia);
- Przygotowanie i zatwierdzenie treści umowy o dofinansowanie przez beneficjenta i wymagane instytucje państwowe: Władzę Wdrażającą Programy Europejskie, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego (1 stycznia – 30 maja);
- Podpisanie umowy o dofinansowanie projektu przez Miasto Wrocław i Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (30 maja);
- Uzyskanie Decyzji Komisji Europejskiej w sprawie potwierdzenia dofinansowania projektu z EFRR w wysokości 143 740 000 zł (19 listopada);
- Koordynacja prac przygotowawczych związanych z powołaniem nowej instytucji: Narodowe Forum Muzyki (1 stycznia – 28 grudnia).

Oprócz powyższych działań realizowano postanowienia wynikające z zawartych w ramach inwestycji umów, tj.

- umowa z Artec Consultans Inc na usługi doradcze ds. akustyki sal widowiskowych i koncertowych,
- umowa z Autorską Pracownią Architektury Kuryłowicz & Associates na usługi projektowania i nadzoru autorskiego,
- umowa z AKME Zdzisław Wiśniewski Sp. z o.o. na wykonanie prac archeologicznych obszaru przeznaczonego pod budowę NFM,
- umowa z AKME Zdzisław Wiśniewski Sp. z o.o. na wykonanie prac dotyczących przełożenia i wybudowania nowych sieci uzbrojenia podziemnego,
- umowa o dofinansowanie projektu z EFRR (POIiŚ) z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w tym sporządzanie wniosków o płatność, sprawozdawczość dotycząca przygotowania projektu do realizacji, przekazywanie niezbędnych informacji do Władzy Wdrażającej Programy Europejskie, Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Rozwoju Regionalnego oraz Komisji Europejskiej.

Finansowanie projektu: Budżet Miasta (Wieloletni Plan Inwestycyjny) oraz Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, EFRR (Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, POIiŚ).

Środki finansowe zgodnie z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym:

Całość zadania: 386 839 000 zł

Do 2008 roku: 20 724 000 zł

2008 roku: 8 178 386 zł
2009 roku: 41 211 000 zł
2010 roku: 45 000 000 zł
2011 roku: 120 075 614 zł
2012 roku: 151 650 000 zł
Wysokość dofinansowania projektu (w zakresie dotyczącym budynku Narodowego Forum Muzyki) z EFRR: 143 740 000 zł.

PRZEBUDOWA TEATRU MUZYCZNEGO CAPITOL WE WROCŁAWIU

Celem projektu jest przebudowa i rozbudowa Teatru Muzycznego CAPITOL we Wrocławiu poprzez adaptację istniejącego budynku z salą teatralną dawnego kinoteatru CAPITOL, adaptację istniejącego budynku Odra-Film i dziedzińca łączącego budynki oraz pokrycie wolnych przestrzeni szklanym zadaszeniem. Realizacja projektu pozwoli na rozszerzenie wachlarza oferty repertuarowej, zwiększenie komfortu uczestniczenia w spektaklach, zapewnienie artystom bardziej komfortowych warunków pracy.
Zadania zrealizowane w 2009 roku w ramach projektu „Przebudowa Teatru Muzycznego CAPITOL we Wrocławiu":

- Przygotowanie i przeprowadzenie przetargu na wykonawcę dokumentacji wykonawczej i kosztorysów inwestorskich wraz ze STWiORB:
  - przygotowanie SIWZ,
  - ogłoszenie procedury przetargowej,
  - wyłonienie wykonawcy,
  - podpisanie umowy z wyłonionym wykonawcą (KKM Kozień Architekci).
- Przygotowanie i ogłoszenie przetargu na pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu przy realizacji projektu pn. „Przebudowa Teatru Muzycznego CAPITOL we Wrocławiu":
  - przygotowanie SIWZ,
  - ogłoszenie procedury przetargowej.
- Przygotowanie i złożenie wniosku o dofinansowanie do II etapu oceny merytorycznej do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
- W wyniku oceny formalnej i merytorycznej uzyskanie dla projektu dofinansowania ze środków unijnych **w kwocie 80 000 000 zł** w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Działania 11.2 „Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym".

Całkowita wartość inwestycji wynosi **145 242 095,64 zł**, z czego koszty projektu w ramach wniosku o dofinansowanie ze środków unijnych wynoszą 119 195 225,27 zł - jest to wartość netto inwestycji, pozostałą kwotę – 26 046 870,37 zł stanowią wydatki pozaprojektowe, w tym VAT.
W roku 2009 w ramach projektu wydatkowano 5 599 378,94 zł z czego 4 666 925,34 zł w ramach kosztów projektowych oraz 932 453,60 zł w ramach wydatków pozaprojektowych. Ponadto z budżetu ZZP sfinansowane zostały dwie opinie dotyczące branży sanitarnej i elektrycznej w dokumentacji wykonawczej inwestycji na łączną kwotę 14 640 zł brutto.

BUDOWA MUZEUM WSPÓŁCZESNEGO WROCŁAW

Celem projektu jest wybudowanie i udostępnienie zwiedzającym nowoczesnego, unikatowego architektonicznie, bogatego programowo i tętniącego życiem centrum kultury, które będzie służyć rozwijaniu i wzmacnianiu relacji społecznych wobec sztuki współczesnej poprzez działalność wystawienniczą, edukacyjną, powiększanie

kolekcji i jej opracowywanie oraz tworzenie przyjaznych warunków uczestnictwa w sztuce.

Zadania zrealizowane w 2009 roku w ramach projektu „Budowa Muzeum Współczesnego Wrocław”:

- Przeprowadzenie negocjacji ze zwycięzcą konkursu na koncepcję architektoniczną MWW oraz podpisanie umowy na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej;
- Opracowanie i zaakceptowanie części dokumentacji projektowo-kosztorysowej, tj.:
  - materiałów przygotowawczych do projektowania,
  - koncepcji programowo-przestrzennej,
  - koncepcji wielobranżowej pokonkursowej wraz z bilansami niezbędnymi do uzyskania technicznych warunków przyłączenia i szacunkowym zestawieniem kosztów inwestycji oraz wizualizacjami obiektu wraz z jego otoczeniem,
  - programu funkcjonalno-użytkowego wraz z szacunkowym kosztem inwestycji;
  - projektu budowlanego,
  - makiety obiektu wraz z jego otoczeniem;
- Opracowanie pozostałej części dokumentacji projektowo-kosztorysowej (weryfikacja i akceptacja nastąpi w roku 2010), tj.:
  - projektów wykonawczych wszystkich branż niezbędnych do funkcjonowania obiektu,
  - projektu architektury wnętrz,
  - specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych (STWiORB),
  - przedmiarów robót,
  - kosztorysów inwestorskich wraz ze zbiorczym zestawieniem kosztów inwestycji;
- Uzyskanie decyzji o warunkach zabudowy;
- Przeprowadzenie procedury pozyskania decyzji środowiskowej (umorzenie);
- Uzyskanie warunków technicznych przyłączenia do sieci miejskich;
- Uzyskanie uzgodnień, opinii i zatwierdzeń wynikającymi z postanowień obowiązujących przepisów prawa, niezbędnych do uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę;
- Złożenie wniosku o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę;
- Przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej projektu zgodnie z wytycznymi Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, priorytet XI, w tym opracowanie studium wykonalności projektu;
- Przeprowadzenie działań promocyjnych związanych z projektem.

Wartość projektu wynosi około 200 000 000 zł, z czego w roku 2009 wydatkowano około 5 750 000 zł ze środków Wydziału Kultury .

WYSTAWA „EUROPA TO NASZA HISTORIA”

Przedmiotem Projektu było przewiezienie do Wrocławia, przygotowanie a następnie prezentacja Wystawy „Europa – to nasza historia”. Wystawa odbywała się we wrocławskiej Hali Stulecia od 1 maja do 5 sierpnia 2009 roku. Wystawa została sprowadzona do Wrocławia jako główne wydarzenie artystyczne towarzyszące obchodom dwóch rocznic: 5 rocznicy wstąpienia Polski do UE i 20 rocznicy pierwszych wolnych wyborów w Polsce. Wrocław był pierwszym (po Brukseli) miastem, w którym można było zobaczyć ekspozycję. Ekspozycja powstała w Belgii dla 50 rocznicy podpisania Traktatów Rzymskich jako zalążek brukselskiego Muzeum Europy. Pomysłodawcą było stowarzyszenie non-profit Muzeum Europy, a wykonawcą firma Tempora S.A. Pierwotna ekspozycja zatytułowana „To nasza historia! 50 lat przygody europejskiej” była pokazywana w Brukseli w Site Tour &

Taxi przez 8 miesięcy - od 26 października 2007 do 12 maja 2008 roku W tym czasie Wystawę o łącznej powierzchni 2 500 m² odwiedziło 85 000 osób.
Treścią nowoczesnej i w pełni multimedialnej i interaktywnej wystawy było powstawanie zjednoczonej Europy (od 1945 do 2007 roku) przeplatane osobistymi przeżyciami i wrażeniami obywateli Europy — 27 bohaterów z 27 krajów europejskich. Historia Europy została pokazana nie tylko jako historia instytucji, znanych osobistości czy ważnych wydarzeń, ale także jako historia wszystkich Europejczyków, którzy ją tworzyli każdego dnia. W ciągu trzech miesięcy ekspozycji Wystawę zwiedziło 85 tysięcy gości z Polski z zagranicy, a także znane osoby (m.in. Tadeusz Mazowiecki, Vaclav Havel, Bogdan Zdrojewski, Paweł Adamowicz, Tomasz Lis, Adolf Juzwenko, Adam Michnik, Jerzy Borowczak, Krzysztof Pomian, Benoit Remiche, obecni ambasadorzy Belgii i Czech, Stanisław Stanisławawicz Szuszkiewicz, Krzysztof Zanussi).
Realizacja projektu przebiegła planowo, w chwili obecnej realizacja rzeczowa została zakończona. Sam projekt wciąż znajduje się w trakcie realizacji – obecnie zgodnie z harmonogramem Projektu w ostatniej fazie przygotowań znajduje się Wniosek wraz załącznikami o dofinansowanie jej realizacji ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego w ramach działania 6.„Działania wspierające infrastrukturę turystyczna i kulturowa”. Kwota wydatkowana na projekt w 2009 roku ze środków Biura Współpracy z Zagranicą to: **9 750 000 zł.**

POLITYKA I STATEGIA INFORMACYJNA MIASTA

W 2009 roku realizowano zadania z zakresu:

- **Informacji prasowej -** wysłano ponad 260 informacji prasowych do dziennikarzy informując ich o projektach, konferencjach, eventach i spotkaniach urzędników z przedstawicielami mediów.
- **Monitoringu mediów** - prowadzono analizę artykułów prasowych pojawiających się w Gazecie Wyborczej Wrocław, Polskiej Gazecie Wrocławskiej, Fakcie i Echu Miasta. Przedmiotem analizy były artykuły pojawiające się w powyższych tytułach pod względem pozytywnym, negatywnym i neutralnym dla odbiorcy. Wyrywkowo przeanalizowano miesiące: styczeń, luty, lipiec, sierpień, wrzesień.

Uzyskano następujące wyniki:

	Pozytywne	**Negatywne**	**Neutralne**
Gazeta Wyborcza	161	162	125
Polska Gazeta Wrocławska	201	207	177
FAKT	33	72	21
Echo Miasta	40	53	29

Od sierpnia do listopada 2009 roku prowadzono także monitoring - pod kątem materiałów pozytywnych, neutralnych oraz negatywnych dla wizerunku Miasta, - informacyjnych programów telewizyjnych Telewizji Polskiej – TVP Wrocław i Telewizji Dolnośląskiej TeDe. Monitoring tych dwóch mediów przedstawia się następująco:

	Pozytywne	**Negatywne**	**Neutralne**
TVP3	54	17	72
TeDe	76	27	138

W roku 2009 podczas wielu spotkań z dziennikarzami, konferencji prasowych materiały prasowe przygotowywane były w między innymi formie prezentacji. Wśród najciekawszych: Wrocławskie Centrum Badań EIT +, Stadion na Euro 2012, Szkoły Jutra i pojutrza – nowe szkoły na terenie Wrocławia, Wrocławska Kolej Miejska,

„Obywatelski Wrocław”, czy Katalog Mebli Miejskich". Ponadto przygotowano w 2009 roku 2 sondy internetowe: na wybór nazwy ulicy przy nowo budowanym stadionie na Euro 2012 i na wybór koloru Tramwaju Plus.

ORGANIZACJI KONFERENCJI PRASOWYCH, EVENTÓW I SPOTKAŃ Z DZIENNIKARZAMI

W roku sprawozdawczym zorganizowano:

- **86 konferencji prasowych** (m. in.: przewodnik po Wrocławiu, reorganizacja ogrodu zoologicznego,
- **46 spotkań z dziennikarzami** (wywiady, spotkania z dziennikarzami zagranicznymi,- prasa niemiecka, telewizja koreańska, radio litewskie, Het Financieele Dagblad, Telewizja Czeska, Die Tageszeitung, spotkanie z dziennikarzami regionalnymi),

W 2009 roku kontynuowano archiwizację materiałów prasowych, internetowych i telewizyjnych związanych z miastem.

PORTAL INTERNETOWY WROCLAW.PL

W lutym 2009 roku rozpoczęła się realizacja projektu polegającego na przekształceniu portalu wroclaw.pl z publikatora ogłoszeń urzędowych i informacji o wydarzeniach kulturalnych w internetową redakcję informacyjną. Projekt składa się z kilku etapów:

- zmiany nazwy prawej kolumny strony internetowej z „komunikaty” na „wiadomości” i rozpoczęcia zamieszczania tam informacji o działaniach władz Miasta, Urzędu Miejskiego oraz jednostek miejskich, opisanych w formie ciekawostkowej i publicystycznej,
- wyodrębnienia centralnej części strony portalu wroclaw.pl w strefę najważniejszych dla mieszkańców i przyjezdnych gości informacji i wiadomości z życia Miasta. W tym tych ułatwiających funkcjonowanie i załatwianie określonych spraw, jak i tych przydatnych w planowaniu weekendów i turystycznych wypadów do Wrocławia,
- stworzeniu po lewej stronie portalu specjalnej strefy z podserwisami, gdzie skupione zostały informacje tematycznie, przydatne zarówno mieszkańcom jak i turystom. Znajdują się tam podserwisy poświęcone: EURO 2012 we Wrocławiu, rozwiązaniom dla rowerzystów, edukacji, wrocławskiej fontannie multimedialnej, Wrocławskiemu Parkowi Wodnemu, wirtualnemu zwiedzaniu Miasta, informacji kulturalnej i turystycznej, smakom Wrocławia – przewodnikowi kulinarnemu po mieście, oraz katalogowi mebli miejskich,
- opracowania nowego layoutu portalu wroclaw.pl. Ten etap projektu jest w trakcie realizacji i polega na upodmiotowieniu odbiorcy, czyli czytelnika treści zawartych na stronie. Czytelnik dostanie nową nawigację, która umożliwi mu łatwiejsze i szybsze poruszanie się po portalu i znajdowanie poszukiwanych informacji. Wstępne założenia nowej szaty graficznej oraz zawartości portalu zostały już opracowane, jak również wyłoniono w drodze rozeznania rynku i zapytania o ofertę firmę, która podejmie się realizacji zadania.

INNE DZIAŁANIA W INTERNECIE

W roku 2009 realizowane były zadania związane z promocją w internecie. Akcje promocyjne prowadzone były na portalach Nasza Klasa, Facebook, Twitter, Google, Youtube i innych. Trwała rozbudowa portalu przeznaczonego na telefony komórkowe mobi.wroclaw.pl. Zrealizowano oznakowanie przystanków kodami 2D – które umożliwiają zdalne odczytywanie rozkładów jazdy w telefonach komórkowych.

PROMOCJA MIASTA

WYSTAWA „EUROPA – TO NASZA HISTORIA”

W dniach od 1 maja do 5 sierpnia 2009 roku zorganizowano multimedialną wystawę zatytułowaną „Europa – to nasza historia” ukazująca historię powstawania zjednoczonej Europy od 1945 do 2007 roku. Pawilon XX-lecia Wolnej Polski ukazuje ostatnie dwudziestolecie przez pryzmat sztuki współczesnej.

⇨ **FAZA KONCEPCYJNA**

Od grudnia 2008 roku do stycznia 2009 roku opracowano ogólną koncepcję organizacji wystawy, strategię promocji, wybrano kanały dystrybucji informacji, opracowano koncepcję promocji wystawy w ramach wybranych kanałów, dokonano podział obowiązków wewnątrz zespołu oraz zorganizowano spotkania informacyjne w zakresie ustaleń początkowych.

⇨ **FAZA OPERACYJNA**

Od lutego do sierpnia 2009 roku nawiązano współpracę z podmiotami zaangażowanymi w organizację wystawy. Wybrano koordynatorów poszczególnych obszarów działań. Opracowano wstępne teksty informacyjno-promocyjne o wystawie. Ponadto podjęto działania:

- ustalenie zakresu działań,
- sprecyzowanie zapytań ofertowych, określenie przedmiotów umów,
- wybór kooperantów – firm zewnętrznych do realizacji wskazanych zadań,
- kompletowanie dokumentacji pod kątem przygotowania umów,
- kontakt z kancelarią prawną,
- zarządzanie umowami, bieżący kontakt z wykonawcami,
- współpraca na poziomie zespołu BPM w celu ujednolicania komunikacji i maksymalizacji efektu promocyjnego,
- współpraca z agencją PR oraz Biurem Prasowym Wystawy.

⇨ **PROMOCJA**

Od grudnia 2008 roku do sierpnia 2009 roku podjęto działania: przeprowadzono analizę prawną, przygotowywano koncepcję i harmonogram działań,

przygotowywano i nadzorowano realizację umów, przygotowano projekty graficzne, zredagowano i przeprowadzono korektę tekstów oraz nadzorowano przygotowanie reklam.

⇨ **REKLAMA ZEWNĘTRZNA**

- Nośniki firmy AMS – koordynacja kampanii reklamowej w Polsce. Od 1 kwietnia do 30 czerwca 2009 roku na 600 nośnikach reklamowych (billboardy i citylighty) pojawiły się plakaty informujące o Wystawie i zapraszające na nią do Wrocławia. Miasta: Warszawa, Łódź, Kraków, Gdańsk, Katowice, Szczecin, Lublin, Częstochowa, Bydgoszcz, Toruń. Oprócz wynajęcia nośników, osobno została wybrana drukarnia, z którą podpisano umowę na druk plakatów.
- Nośniki firmy AMS we Wrocławiu – koordynacja działań związanych z tymczasowych ustawieniem dodatkowych 30 nośników reklamowych na okres od 15 kwietnia do 15 czerwca 2009 roku, w celu wzmocnienia kampanii informacyjnej skierowanej do mieszkańców.
- Citylighty na ul. Świdnickiej – przygotowanie materiałów reklamowych w celu umieszczenia ich na bocznych ściankach tych nośników, ekspozycja w maju, czerwcu i lipcu. Koordynacja prac związanych z przygotowaniem wystawy fotograficznej „Węzły wiedzy" artystki Anny Orskiej.
- Reklama wielkoformatowa w Rynku – od 1 kwietnia do 31 maja 2009 roku na kamienicy pod adresem Rynek 6.
- Małe flagi na słupach oświetleniowych w Rynku, a także na drogach wewnętrznych takich jak ul. Świdnicka, Oławska, Szewska. Koordynacja działań i współpraca z Departamentem Infrastruktury i Gospodarki, Koncernem EnergiaPro oraz Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta.
- Tablice informacyjne w ilości 100 sztuk, o wymiarze 70 cm x 50 cm, rozmieszczone na wrocławskich ulicach. Współpraca z Koncernem EnergiaPro i Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta.
- Reklama wokół Hali Stulecia – wielkoformatowa siatka na namiocie, banery na kładkach nad ul. Wróblewskiego, banery przed wejściem do Hali, nośniki reklamowe Gazety Wyborczej.
- Ekspozycja plakatów o wystawie na słupach reklamowych we Wrocławiu: od 27 kwietnia do 10 maja 2009 roku - 300 plakatów, i od 22 czerwca do 5 lipca 2009 roku - 300 plakatów
- Ekspozycja plakatów wewnątrz taboru komunikacji miejskiej MPK od 1 maja do 14 maja 2009 roku – 200 plakatów, i od 1 lipca do 14 lipca 2009 roku – 200 plakatów.
- Ekspozycja reklamy wystawy na tramwaju od kwietnia do sierpnia 2009 rok.

⇨ **REKLAMA RADIOWA**

Produkcja spotów radiowych. Emisja na antenie radia TOK FM oraz Radia Złote Przeboje w maju i lipcu w ramach partnerskiej umowy z Agorą.

⇨ **PROMOCJA WYSTAWY W SZKOŁACH**

- Wysłano pisma do Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia, Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Dolnośląskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej we Wrocławiu, Wydziału Edukacji i Nauki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego oraz Kuratorium Oświaty we Wrocławiu.
- Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia przesłał pisma do wszystkich szkół: podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych we Wrocławiu.

- Kuratorium Oświaty we Wrocławiu zobowiązało się do poinformowania i zachęcenia nauczycieli, wychowawców oraz dyrektorów szkół i placówek oświatowych województwa dolnośląskiego do organizowania wycieczek szkolnych mających na celu uczestnictwo w wystawie.
- Informacje o wystawie pojawiły się na stronach Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, Dolnośląskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Wrocławskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Urzędu Marszałkowskiego.
- 2 marca 2009 roku odbyło się spotkanie z koordynatorami szkolnych klubów europejskich we Wrocławiu, na którym zostały rozdane informacje o wystawie i przeprowadzono prezentację na temat wystawy.
- 31 marca, 2 kwietnia i 16 kwietnia 2009 roku odbyły się konferencje dla dyrektorów gimnazjów i młodzieżowych domów kultury, dyrektorów szkół ponadgimnazjalnych, szkół i placówek specjalnych oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz szkół podstawowych. Uczestnicy konferencji otrzymali materiały informacyjne o wystawie oraz uczestniczyli w dwóch prezentacjach dotyczących wystawy.
- 11 i 12 lutego 2009 roku w Multikinie Pasaż Grunwaldzki we Wrocławiu przeprowadzono dwie prezentacje o wystawie dla nauczycieli oraz pracowników dolnośląskich i wrocławskich szkół, które wzięły udział w spotkaniach informujących o projektach edukacyjnych prowadzonych przez Multikino.
- Materiały informacyjne o wystawie dystrybuowane były w Multikinie Pasaż Grunwaldzki w ramach projektu „Europa, Europa" (filmy zrealizowane w Europie i opowiadające o Europie). Każdą projekcję poprzedzał film promujący wystawę. Dodatkowo każdy z uczestników otrzymał komplet materiałów informacyjnych o wystawie. Akcja trwała od lutego do czerwca 2009 roku.
- Na potrzeby wystawy przez Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Dolnośląskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Informacji Pedagogicznej we Wrocławiu przygotowywany został tzw. zeszyt edukacyjny z wystawy oraz 8 skryptów o tematyce Unii Europejskiej i historii zjednoczonej Europy. Zeszyt stanowił materiał do pracy podczas zwiedzania wystawy, ale nauczyciele zadeklarowali chęć jego wykorzystania także podczas roku szkolnego.
- Reklamy o wystawie zostały zamieszczone w następujących przewodnikach turystycznych: „The Visitor" (Wrocław, Poznań, Warszawa, Kraków, Bałtyk), „In Your Pocket" (Wrocław, Kraków, Warszawa, Poznań, Łódź, Gdańsk), „Obieżyświat" oraz w „Gazecie Maturzysty" dostępnej w szkołach, bibliotekach, kinach i teatrach na terenie całego województwa śląskiego.
- Informacje o wystawie zostały wysłane do EURODESK POLSKA – europejskiego programu informacyjnego dla młodzieży i osób pracujących z młodzieżą (również do oddziału wrocławskiego) oraz do Centrum Edukacji Obywatelskiej w Warszawie z prośbą o rozpropagowanie informacji o przedsięwzięciu wśród grup docelowych projektu.
- Promocja wystawy odbyła się również na 14. Dolnośląskich Prezentacjach Edukacyjnych TARED – rozdawane były ulotki informacyjne o wystawie, a Dolnośląska Szkoła Wyższa przygotowała konkurs, w którym nagrodą były bilety na wystawę.
- Informacje o wystawie zostały wysłane do wrocławskich uczelni.
- Do szkół, bibliotek, domów kultury i na wrocławskie uczelnie zostały przekazane plakaty i ulotki informujące o wystawie.
- Promocja wystawy odbyła się również podczas akcji promocyjnej „Wrocław – Twoje klimaty - Roadshow" organizowanego w maju 2009 roku i

obejmującego 14 miast Polski: Kępno, Ostrów wielkopolski, Kalisz, Jarocin, Leszno, Głogów, Zielona Góra, Lubin, Piotrków Trybunalski, Radom, Lublin, Ostrowiec Świętokrzyski, Kielce, Częstochowa.

⇨ **DZIAŁANIA PUBLIC RELATIONS**

- Organizowano i prowadzono spotkania poświęcone strategii komunikacji i PR wystawy. Spotkanie odbyło się 25 marca i wzięły w nim udział firmy zewnętrzne będące zleceniobiorcami w tej kampanii, przedstawiciele agencji PR PLEON z Warszawy oraz przedstawiciele Biura Wystawy, Biura Współpracy z Zagranica, Biura Promocji Miasta. Ustalenie zasad współpracy, wskazanie obszarów wymagających wspólnych działań poszczególnych firm, ustalenie listy kontaktowej, rozesłanie wiadomości podsumowujących spotkanie do wszystkich uczestników. Bieżący kontakt z agencją PR.
- Wysłanie do dziennikarzy informacji prasowych mówiących o głównych założeniach wystawy, jej genezie, zawartości merytorycznej, głównych atrakcjach itp. Do wybranych redakcji zostały wysłane e-mail z informacją prasową o wystawie i jej znaczeniu. Każdej wysyłce towarzyszył gadżet. Po wysyłce nastąpiła faza kontaktów telefonicznych z dziennikarzami w celu zachęcenia ich do publikacji tekstów o wystawie.
- Wizyta studyjna dziennikarzy. Ponad 20 wyselekcjonowanych dziennikarzy zostało zaproszonych do Wrocławia w celu zwiedzenia wystawy. Wizyta miała miejsce 4 czerwca. Dziennikarze wzięli również udział w biesiadzie „Europa na widelcu", zorganizowanej w tym dniu na wrocławskim Rynku oraz w inauguracyjnym pokazie fontanny multimedialnej.

⇨ **PAKIETY TURYSTYCZNE**

- Opracowanie koncepcji pakietów turystycznych jako dodatkowej atrakcji towarzyszącej wystawie i przeznaczonej zarówno dla turystów, jak i mieszkańców.
- Organizacja spotkania biur podróży oraz przedstawicieli Wrocławskiego Parku Wodnego, ZOO oraz Multikina – opracowanie koncepcji współpracy w ramach pakietów turystycznych.
- Inspiracja oraz koordynacja powstania ofert wyjazdów do Wrocławia dla turystów grupowych związanych ze zwiedzaniem wystawy oraz wykorzystaniem promocji ZOO, WPW oraz Multikina.
- Stworzenie bazy biur turystyki szkolnej, przekazanie namiarów do Biura Wystawy.
- Koordynacja ustaleń dotyczących zniżek oraz vouchera jako atrakcyjnych ofert związanych z wystawą.
- Oprowadzanie po wystawie. Opracowanie koncepcji oprowadzania i certyfikowania przewodników wrocławskich uprawnionych do oprowadzania po wystawie. Przygotowanie i przeprowadzenie wspólnie z PTTK oddział Wrocławski spotkania z przewodnikami po Wrocławiu. Stworzenie bazy danych o przewodnikach zainteresowanych pracą przy wystawie.

⇨ **KAMPANIA WSPIERAJĄCA**

- Hostele i lokale gastronomiczne we Wrocławiu. Organizacja promocji w ok. 50 wybranych punktach: przygotowanie oferty rabatowej dostępnej dla posiadaczy biletów na wystawę, produkcja i dystrybucja materiałów reklamujących akcję.

- Internet. Reklama na stronach www: graficzna, treści informacyjne, animacje, artykuły, konkursy, obecność na forach dyskusyjnych, portalach tematycznych, internetowa gra edukacyjna.
- Eventy promocyjne. Projekt i produkcja promokiosku oraz „koła fortuny" wykorzystywanego w akcjach promujących wystawę. Działania objęły dystrybucję ulotek, plakatów, gadżetów wystawy oraz organizację konkursów.
- Imprezy klubowe dla licealistów. Promocja podczas imprez z cyklu GO!LO – łącznie 23 imprezy w ciągu 3 miesięcy (kwiecień, maj, czerwiec). Informacje z motywem graficznym wystawy pojawiły się w szkołach, na plakatach, ulotkach, biletach, bezpośrednio w klubach. W ramach akcji cyklicznie (łącznie w piciu terminach) rozsyłany był newsletter zapraszający na wystawę – otrzymało go ponad 20 tys. licealistów z całego kraju. Miasta akcji: Poznań, Kraków, Szczecin, Bielsko-Biała, Toruń, Sosnowiec, Opole, Częstochowa, Kalisz, Wrocław.
- Roadshow z udziałem zabytkowych samochodów. Przejazd syrenami, w tym zabytkowej syreny pick-up, przez 9 miast, kino objazdowe – projekcje filmów „Hydrozagadka", „Rejs", „Miś" oraz wybranych Kronik Filmowych, dystrybucja ulotek, plakatów, wielkoformatowe zdjęcia na latarniach w miastach akcji: Leszno, Zielona Góra, Gorzów Wielkopolski, Poznań, Kalisz, Łódź, Warszawa, Katowice, Kraków.
- Promocja wystawy przez drużynę występującą w piłkarskiej ekstraklasie – SSA WKS Śląsk Wrocław. Projekcje reklam na meczach. Dystrybucja ulotek i gadżetów w konkursach dla kibiców. Informacja w gazecie dla kibiców i programach meczowych.
- Koordynacja działań PR w zakresie treści dotyczących kampanii wspierającej, kontakt z lokalnymi dla danego wydarzenia mediami, nagłaśnianie akcji w Internecie.
- Promocja wystawy poprzez internetową grę edukacyjną „Europa to nasz historia". Gra została udostępniona użytkownikom pod adresem www.gra.terazwroclaw.pl.

⇨ **REKLAMY W WYDAWNICTWACH**

- Reklama jednostronicowa w katalogu biura podróży „Wielka Ucieczka" – biuro specjalizujące się w organizowaniu wycieczek szkolnych.
- Reklama jednostronicowa w gazecie „Rynek Turystyczny" wydanie styczniowe.
- Reklama w tygodniku „Polityka" – dodatek o Unii Europejskiej oraz „Jedziemy na Weekend" (region warszawski)
- Reklama dwustronicowa w 5 wydaniach miesięcznika „Travel Profi" (gazeta czeska), wydania marzec, kwiecień, maj, czerwiec
- Reklama w dwóch wydaniach bezpłatnej „Gazety Maturzysty" (marzec-kwiecień oraz maj-czerwiec), która jest dystrybuowana w liceach w całym województwie Śląskim.
- Analiza prawna, przygotowywanie zamówień i umów, nadzór nad przygotowaniem reklam, realizacja umów.

⇨ **BIESIADA NA RYNKU**

- Analiza koncepcji przeprowadzenia 4 czerwca na Rynku biesiady „Europa na widelcu" z udziałem Roberta Makłowicza oraz Piotra Bikonta.
- Rozmowy z wykonawcami poszczególnych działań m.in. stołu biesiadnego, pokazów kulinarnych na scenie, gotowania zupy orkiszowej, organizacja targu

oryginalnymi produktami charakterystycznymi dla wszystkich krajów wchodzących w skład Unii Europejskiej, scenografii.
- Opracowanie zakresów przedmiotów umów, konsultacja prawna, podpisywanie umów, nadzór nad ich realizacją.
- Negocjacje handlowe z podwykonawcami.
- Dokonanie rezerwacji sceny, nagłośnienia, światła – nadzór nad logistyką przedsięwzięcia.
- Pozyskanie sponsora pokazów kulinarnych w zakresie budowy zestawu kuchennego na scenę – wrocławska firma Fagor.
- Uzgodnienie szczegółów dotyczących prowadzenia imprezy oraz dokonanie wyboru i zakontraktowanie osoby prowadzącej pokazy na scenie. Imprezę poprowadził Paweł Gołębski.

⇨ **PUBLIKACJE I DRUKI**

- Plansze wystawy – relacja merytoryczna i korekta, współpraca z drukarnią i ekipą montującą wystawę w Hali Stulecia.
- Katalog wystawy – redakcja merytoryczna i korekta katalogu, konsultacje z prof. Pomianem, współpraca z drukarnią w sprawie druku katalogu i plansz wystawy.
- Plakaty, Ulotki, Zeszyty edukacyjne i scenariusze lekcji o tematyce europejskiej, Vouchery, Bilety, Oferty turystyczne, Regulamin wystawy.
- Inne materiały informacyjne na temat wystawy.

⇨ **PROJEKTY REKLAM**

- Prezentacja wystawy w Power Point.
- Wyszukiwanie, dobieranie oraz obróbka zdjęć do projektów.
- Reklama do „Polityki”.
- Reklama do „Jedziemy na weekend”.
- Reklama do „The Visitor”.
- Reklama do „In Your Pocket”.
- Reklama do „Obieżyświata”.
- Reklama do „Semestru”.
- Reklama do „Poradnika domowego”.
- Projekt plakatu B1.
- Projekt koszulek.
- Projekt opakowań na lizaki.
- Projekt smyczy.
- Prezentacja wystawy w PDF-ie.

- Projekty okładki na płyty z materiałami wystawy.
- Opracowanie graficzne oferty turystycznej.
- Przygotowanie i opracowanie materiałów do mapy turystycznej na wystawę.
- Projekt reklamy na siatce na budynek.
- Projekt roll-up-ów.
- Interaktywna mapka Hali Stulecia na www.wystawa-europa.pl.
- Banery we Flash na strony www.wystawa-europa.pl, www.wroclaw.pl, www.golo.pl, www.semestr.pl,www.wcdn.pl.
- Koordynowanie budowy strony www.wystawa-europa.pl.
- Przygotowanie materiałów o wystawie do strony www.poland24h.pl.
- Stworzenie koncepcji graficznej oraz systemu identyfikacji wizualnej wystawy.
- Projekt papieru firmowego wystawy.
- Projekt naklejek reklamujących wystawę na londyński autobus.
- Projekty citylightów i bilboardów.
- Projekt okładki katalogu wystawy.
- Projekt okładki na zeszyty edukacyjne.
- Projekt zaproszeń.
- Projekty biletów i voucherów.
- Projekt ulotki.
- Nadzór nad grafikiem projektującym reklamę na tramwaj.
- Projekt flag.
- Reklamy do prasy - magazyn „Dla maturzysty".
- Reklamy do prasy - magazyn „Wielka Ucieczka".
- Reklamy do prasy - magazyn „Rynek Turystyczny".
- Projekt linii graficznej na uroczystość wręczenia nagrody Jana Nowaka Jeziorańskiego.

⇨ **MATERIAŁY PROMOCYJNE**

- Koszulki T-shirt z logo wystawy.
- Lizaki z logo wystawy.
- Podkładki korkowe z logo wystawy.
- Drobne gadżety reklamowe: zakładki do książek, smycze, notesy.
- Ścianki reklamowe typu pop-up oraz roll-up.

MIĘDZYNARODOWE TARGI TURYSTYCZNE ITB BERLIN 2009

W dniach od 11 do 15 marca 2009 roku odbyły się w Berlinie Międzynarodowe Targi Turystyczne ITB. Gmina Wrocław już od wielu lat uczestniczy w tej jednej z największych i najważniejszych imprez turystycznych na świecie, prezentując ofertę turystyczną i kulturalną Wrocławia. Targi oferują możliwość poznania nowych trendów w turystyce oraz potencjalnych odbiorców oferowanych usług. Odbywająca się podczas targów duża liczba konferencji, seminariów i warsztatów turystycznych daje możliwość wymiany doświadczeń oraz pomysłów związanych z działalnością turystyczną i promocyjną.
Corocznie stoisko wrocławskie cieszy się dużym zainteresowaniem wśród odwiedzających targi, a niemiecki turysta jest dla Wrocławia kluczowym odbiorca naszej oferty.

KAMPANIA „WROCŁAW TWOJE KLIMATY- ROADSHOW 2009"

W dniach od 14 do 27 maja 2009 roku Biuro Promocji Miasta oraz największe wrocławskie uczelnie publiczne i niepubliczne pod patronatem Urzędu Miejskiego Wrocławia w ramach kampanii „Wrocław – Twoje klimaty" zorganizowały specjalnie

dla maturzystów i uczniów szkół śrenich z 14 miast Polski (Kępno, Ostrów wielkopolski, Kalisz, Jarocin, Leszno, Głogów, Zielona Góra, Lubin, Częstochowa, Kielce, Ostrowiec Świętokrzyski, Lublin, Radom, Piotrków Trybunalski) prezentację ośrodków akademickich, warunków rekrutacyjnych oraz potencjału edukacyjnego i naukowego Wrocławia. W prezentacji wzięły udział:

- ⇨ Uniwersytet Wrocławski,
- ⇨ Politechnika Wrocławska,
- ⇨ Uniwersytet Ekonomiczny,
- ⇨ Dolnośląska Szkoła Wyższa,
- ⇨ Dolnośląska Wyższa Szkoła Służb Publicznych „ASESOR",
- ⇨ Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej,
- ⇨ Wyższa Szkoła Zarządzania „Edukacja".

Na zainscenizowanym w poszczególnych miastach wrocławskim Rynku uczniowie mogli spotkać się ze studentami i pracownikami wrocławskich uczelni oraz uzyskać materiały informacyjne, a w trakcie wydarzenia brali udział w konkursach nagradzanych drobne upominkami wrocławskimi.

Dodatkowo na stronie www.terazwroclaw.pl prowadzony był konkurs "Studiuj za frajer - wygraj indeksy, stypendia i bezpłatne podręczniki wrocławskich uczelni". Konkurs rozpoczął się 20 kwietnia 2009 roku i zakończył się 19 czerwca 2009 roku. Uroczyste wręczenie nagród nastąpiło 1 października 2009 roku.

„WROCŁAW 1947 - FOTOGRAFIE LOTNICZE"

Wystawa, zorganizowana we współpracy z Instytutem Pamięci Narodowej, przedstawiała ogrom zniszczeń II wojny światowej. Ruiny dawnej świetności Wrocławia utrwalono na fotografiach lotniczych z roku 1947. Wystawa była uzupełnieniem i dopełnieniem dwóch poprzednich prezentacji zdjęć lotniczych Wrocławia (w 2006 roku - były to współczesne fotografie Wrocławia autorstwa Stanisława Klimka, w 2008 roku - fotografie miasta przed jego zniszczeniem w 1945 roku z archiwum Instytutu Herdera w Marburgu).

WROCŁAWSKA FONTANNA MULTIMEDIALNA PRZY HALI STULECIA

Zorganizowano uroczyste uruchomienie fontanny, które odbyło się 4 czerwca 2009 roku, o godzinie 22.00, w 20. rocznicę pierwszych wolnych wyborów w powojennej Polsce. Po efektownej premierze, fontanna stała się trwałym i niezwykle

atrakcyjnym elementem krajobrazu miasta. Zrealizowano również pokaz specjalny z okazji 29. rocznicy porozumień sierpniowych zarejestrowany 30 sierpnia 2009 roku. To multimedialne widowisko, w którym woda wystrzeliwana jest na wysokość ok. 40 metrów, a na ekranie wodnym o powierzchni ponad 700 m^2 można oglądać artystyczne animacje wzbogacone dźwiękami wody i muzyki.

PORTAL WWW.SMAKIWROCLAWIA.PL

W dniu 1 października 2009 roku został uruchomiony nowy portal miejski www.smakiwroclawia.pl. W portalu zamieszczane są artykuły dotyczące szeroko pojętej kuchni Wrocławia o aspekcie historycznym oraz współczesnym. Zamieszczane są tam relacje z imprez kulinarnych odbywających się we Wrocławiu, prezentowani są szefowie wrocławskich kuchni. Na stronie tej można również znaleźć przepisy, internauci mogą dodawać własne receptury. Ogromnym atutem strony są filmy realizowane we wrocławskich restauracjach. W każdym miesiącu ukazują się dwa filmy. Strona posiada profil na Facebooku. Na stronie swój blog prowadzi Piotr Bikont.

KURS ADAPTACYJNO-JĘZYKOWY DLA CUDZOZIEMCÓW

Kurs miał na celu doskonalenie języka polskiego, poznanie miasta Wrocławia oraz integrację i adaptację przyszłych studentów w środowisku akademickim. Na kurs zostały zakwalifikowane 63 osoby. Słuchaczami kursu byli przyszli studenci Uniwersytetu Wrocławskiego, Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, Dolnośląskiej Szkoły Wyższej, Wyższej Szkoły Bankowej we Wrocławiu, Wyższej Szkoły Zarządzania „Edukacja" we Wrocławiu oraz Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej Wydziału Zamiejscowego we Wrocławiu.

GAUDEAMUS 2009

Zorganizowano uroczyste rozpoczęcie roku akademickiego na Rynku „Gaudeamus" rejestrowane przez telewizję Polsat.

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL SCENARZYSTÓW INTERSCENARIO 2009

Festiwal odbywał się w Wytwórni Filmów Fabularnych w dniach od 22 do 25 października 2009 roku. W ramach imprezy odbyły się liczne warsztaty, wykłady, spotkania z twórcami oraz pokazy filmów. Rozstrzygnięto konkurs na najlepszy scenariusz filmu fabularnego i przyznano nagrodę Prezydenta Wrocławia. Dodatkowo Festiwal INTERSCENARIO 2009 urozmaicała Scena Muzyczna.

DZIEŃ ŻYCZLIWOŚCI

Po raz czwarty zorganizowano kampanię promocyjną pod hasłem: „Dzień Życzliwości. Znajdź się wśród Życzliwych". Jej celem była promocja życzliwości, zachęcanie do czynienia dobra wobec siebie nawzajem, a także budowanie wizerunku Wrocławia jako miasta ludzi życzliwych. W ramach obchodów Dnia Życzliwości w Domu Handlowym Renoma odbył się finał ogólnopolskiego konkursu na opowiadania o wrocławskich krasnalach. Przygotowano szereg imprez w Browarze Mieszczańskim przy ul. Hubskiej. Wiele imprez odbywających się w Browarze było przeznaczonych dla dzieci: Bajkowy cyrk, koncert i zabawy bębniarskie, Dziecięca Scena Muzyczna, spektakle i wystawy. Wieczorem można było posłuchać i pobawić się na koncertach zespołów: Czerwie, VooVoo i The Beautiful Young Men. Wrocławska akcja „życzliwości" została przeprowadzona w 6 miastach Polski: Poznań, Gdańsk, Warszawa, Łódź, Kraków, Katowice.

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL KRYMINAŁU

W dniach 28 listopada – 3 grudnia 2009 roku po raz pierwszy odbył się we Wrocławiu Festiwal Kryminału. Festiwal rozpoczęła Gala, podczas której nastąpiło wręczenie Nagrody Wielkiego Kalibru dla najlepszej powieści kryminalnej/sensacyjnej w 2008 roku – nagrodę ufundował Prezydent Wrocławia, a otrzymał ją Mariusz Czubaj za powieść „21.37". Podczas Gali po raz pierwszy wręczono również Nagrodę Małego Kalibru, którą otrzymało Wydawnictwo W.A.B. za serię książek kryminalnych dla dzieci. W trakcie imprezy odbywały się spotkania z

autorami, dyskusje panelowe, warsztaty oraz pokazy filmowe. Festiwal poświęcony był literaturze skandynawskiej, gośćmi specjalnymi byli autorzy ze Szwecji: Bo Lundin oraz Jeans Lapidus. Atutem Festiwalu byli jednak autorzy polscy, Wrocław odwiedziła większość znanych i nagradzanych autorów piszących literaturę kryminalną/sensacyjną.

PREZENTACJA WROCŁAWSKICH UCZELNI NA TARGACH „EDUCATION ABROAD 2009"

W dniach 10-12 grudnia 2009 roku w Kijowie odbywały się prezentacje Projektu „Teraz Wrocław" w ramach targów Education Abroad 2009 i na Polsko–Ukraińskim Forum Akademickim. Największym zainteresowaniem cieszyły się kierunki techniczno-ekonomiczne oraz turystyka i stosunki międzynarodowe. Frekwencję na stoisku podniosło anonsowanie udziału Projektu „Teraz Wrocław" w targach na stronie internetowej www.study-in-wroclaw.pl oraz w ukraińskich mediach internetowych.

REKLAMA W PRASIE TURYSTYCZNEJ

Reklamy ukazały się w magazynie „Wiadomości Turystyczne" (wydania na targi Tour Salon w Poznaniu, targi Touristic w Lipsku oraz targi WTM w Londynie).

PUBLIKACJE

- ⇨ Plan turystyczny Wrocławia (projekt, skład, korekta).
- ⇨ „Katalog roślin drzewiastych dla Wrocławia" autorstwa Elżbiety Szopnińskiej – publikacja zawierająca zestawienie poszczególnych gatunków drzew i krzewów niezbędne przy projektowaniu, planowaniu i realizacji terenów zielonych (dostarczenie tekstu i dokumentacji fotograficznej przez autorkę, pierwsza korekta, projekt lay outu).
- ⇨ Album Wydawnictwa Unitex „Wrocław – miasto spotkań" – wydawnictwo promocyjne (korekta i redakcja).
- ⇨ Folder kulturalny – zestawienie imprez cyklicznie odbywających się we Wrocławiu (korekta).
- ⇨ „Przewodnik po Dzielnicy Czterech Wyznań" – wydawnictwo przybliżające turyście specyfikę wyznań, których świątynie znajdują się we Wrocławskiej Dzielnicy, charakterystyka budowli, historia miejsca, mapka (współpraca z autorami i wydawcą, zbieranie tekstów, redakcja, korekta).
- ⇨ „Leksykon architektury Wrocławia" – 5-tomowy przegląd architektury Wrocławia (zakończenie prac przygotowawczych, zamknięcie siatki haseł, podpisanie umów z autorami, wykonanie zdjęć).

SYSTEM IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ

Wydano Księgę Systemu Identyfikacji Wizualnej oraz kontynuowano wdrażanie systemu.

SYLWESTER 2009

Tradycyjnie zorganizowano imprezę muzyczną w Rynku. O północy odbył się artystyczny pokaz sztucznych ogni nad Odrą.

Departament Finansów Publicznych

Wrocław miasto spotkań

POLITYKA FINANSOWA MIASTA

REALIZACJA ZAŁOŻEŃ DOTYCZĄCYCH DOCHODÓW I WYDATKÓW MIASTA

Relacja pomiędzy wysokością planowanych i wykonanych dochodów i wydatków Miasta za rok 2009

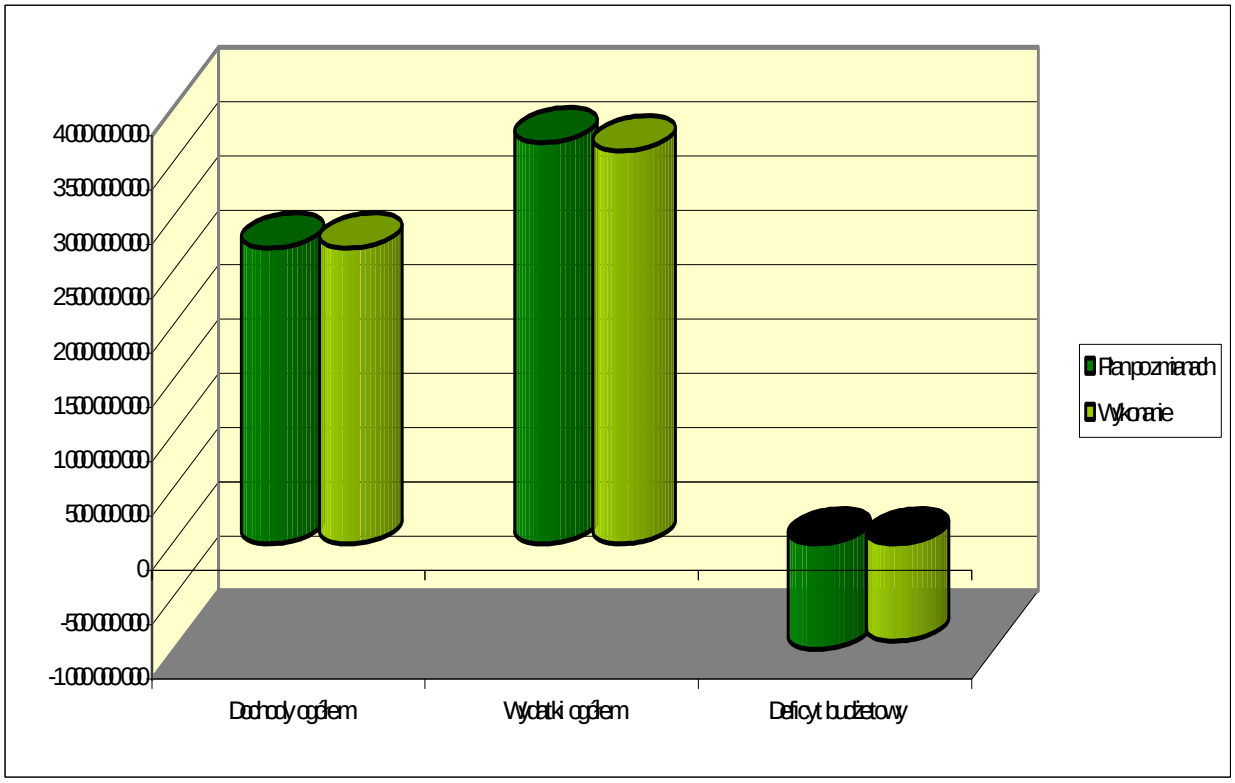

Dochody budżetu Wrocławia zaplanowane na rok 2009 w wysokości **2 718 458 670 zł** zostały zrealizowane w kwocie **2 720 553 385 zł**, tj. 100,1% planu. Zaplanowane wydatki w kwocie **3 690 863 340 zł** zostały zrealizowane w wysokości **3 617 194 983 zł**, tj. w 98,0 %. Deficyt budżetu wyniósł 896 641 598 zł i był mniejszy od planowanego o 75 763 072 zł.

L.p.	Wyszczególnienie	Plan po zmianach	Wstępne wykonanie na koniec roku	Wskaźnik wykonania w %
1.	Dochody ogółem	2.718.458.670	2.720.553.385	100,1
2.	Wydatki ogółem	3.690.863.340	3.617.194.983	98,0
3.	Deficyt budżetowy	- 972.404.670	- 896.641.598	92,2

Porównanie realizacji dochodów ogółem Miasta w latach 2008 i 2009

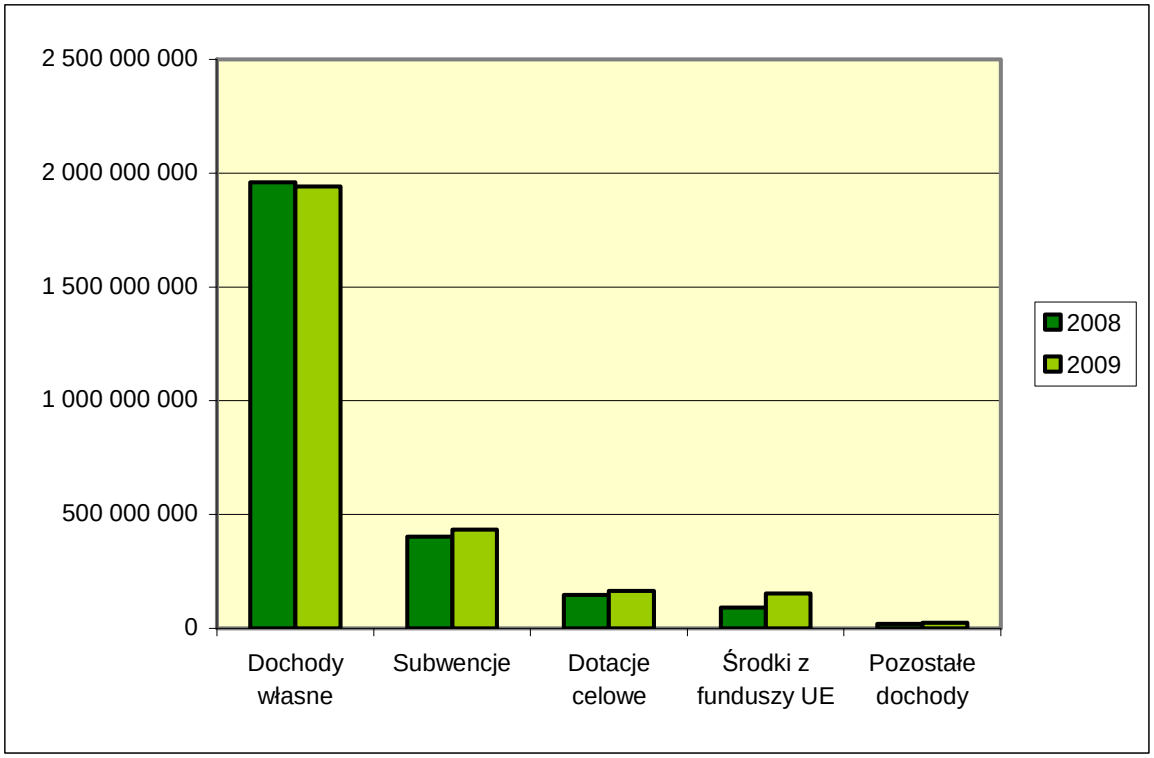

Dochody uzyskiwane przez Miasto pochodziły z następujących źródeł: dochodów własnych, subwencji, dotacji celowych z budżetu państwa, środków z funduszy UE oraz pozostałych dochodów.

DOCHODY MIASTA

L.p.	Wyszczególnienie	2008	2009	Dynamika wykonania (%)
1.	Dochody własne	1.960.566.993	1.941.715.443	99,04
2.	Subwencje	402.587.095	434.400.255	107,90
3.	Dotacje celowe z budżetu państwa	147.312.294	164.759.586	111,84
4.	Środki z funduszy UE	91.016.346	154.320.328	169,55
5.	Pozostałe dochody	20.292.619	25.357.773	124,96

Wśród dochodów własnych największą pozycję stanowiły udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa, dochody z majątku oraz dochody z podatków i opłat lokalnych.

W celu zrealizowania zaplanowanych w 2009 roku dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz uzyskania wysokich wskaźników wykonania budżetu podjęte zostały następujące działania:

- zaksięgowano **377 918** dokumentów (przelewów bankowych, wpłat gotówkowych);
- wydano **175 153** decyzji podatkowych;
- wydano **18 425** postanowień i innych aktów prawnych;
- wystawiono łącznie **131 234** zawiadomień, upomnień, tytułów wykonawczych wezwań do zapłaty należności podatkowych oraz pism przedsądowych;
- prowadzono egzekucję należności pieniężnych na podstawie **19 695** tytułów wykonawczych;
- rozpatrzono **957** wniosków o ulgę podatkową oraz **491** wniosków o ulgę w spłacie zobowiązań cywilnoprawnych;
- wydano **297** zaświadczeń o udzielonej pomocy *de minimis*;
- dokonano **66** zgłoszeń wierzytelności w postępowaniu upadłościowym;
- zgłoszono **331** wierzytelności w celu przyłączenia się do podziału sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości, w wyniku których uznano wierzytelności na kwotę **730 916,59 zł**;
- wystąpiono z **137** wnioskami o ustanowienie hipotek i zastawów skarbowych;
- obsłużono w Centrum Obsługi Podatnika **63 464** klientów/podatników;
- prowadzono windykację należności w **523** sprawach z zakresu należności cywilno-prawnych, w której wyegzekwowano **995 592,91 zł**;
- wystawiono faktury VAT i ich korekty oraz sporządzono sprzedaż niefakturowaną i jej korekty w ilości **6 627** sztuk;
- przeprowadzono i zakończono **107** kontroli podatkowych.

Wszystkie wyszczególnione wyżej działania wpłynęły na zrealizowanie przez Wydział Podatków i Opłat do dnia 31 grudnia 2009 roku założonego planu dochodów w 95,1% (wg wstępnych danych dotyczących wykonania planu dochodów Miasta za 2009 rok).

Wykonanie dochodów z tytułu podatków i opłat lokalnych według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku w odniesieniu do założonego planu na 2009 rok z wyszczególnieniem źródeł dochodów przedstawia poniższa tabela :

L.P	**Wyszczególnienie**	**Plan na 2009 r. (w zł)**	**Wykonanie na dzień 31.12.2009 roku (w zł)**	**Procentowe wyk. planu (4:3)**
1	*2*	*3*	*4*	*5*
1	Podatek rolny	1 200 000,00	1 271 731,50	106,0 %
2	Podatek od nieruchomości	277 000 000,00	264 953 908,26	95,7 %
3	Podatek leśny	34 600,00	35 740,00	103,3 %
4	Podatek od środków transportowych	17 700 000,00	17 035 406,04	96,2 %
5	Opłata skarbowa	16 500 000,00	13 650 175,86	82,7 %
6	Opłata targowa	1 813 000,00	1 979 237,60	109,2 %
7	**RAZEM (1-6)**	**314 247 600,00**	**298 926 199,26**	**95,1 %**

Wstępne wykonanie planu dochodów w 2009 roku w ujęciu procentowym na dzień 31 grudnia roku

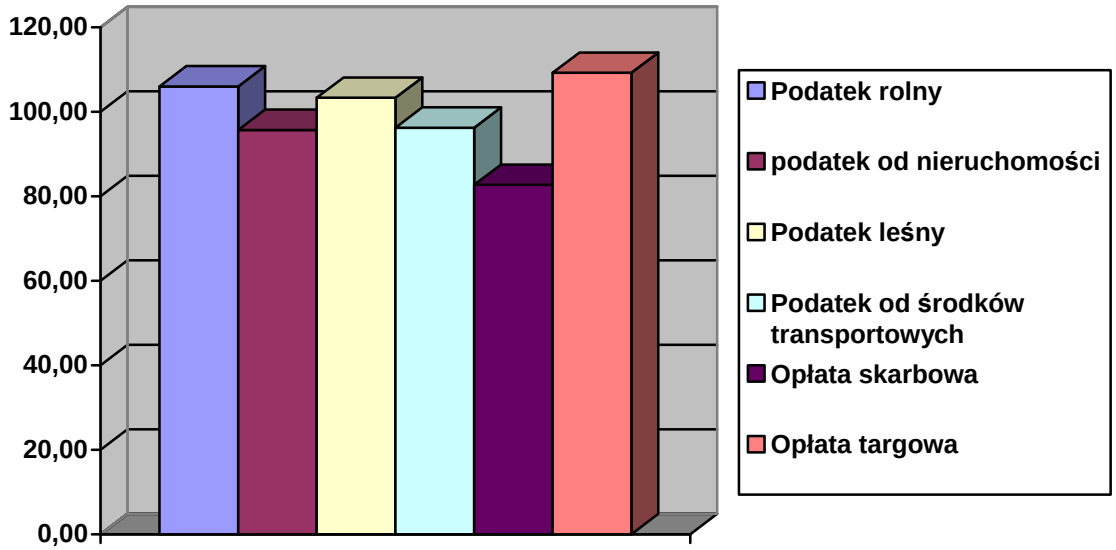

Procentowy udział wpływów z podatków i opłat w dochodach realizowanych przez Wydział Podatków i Opłat (według wstępnego wykonania na dzień 31.12.2009 roku)

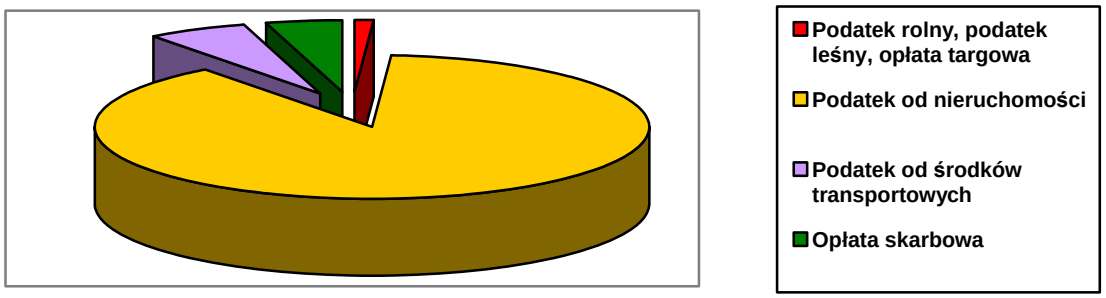

W 2009 roku wydano **175 153 decyzji podatkowych,** z których do Samorządowego Kolegium Odwoławczego zaskarżonych zostało **122**, co stanowi **0,07%** wszystkich wydanych decyzji. W 2009 roku nie wpłynęła żadna skarga na decyzje podatkowe skierowana do Wojewody.

Wydział Podatków i Opłat realizuje również zadania mające na celu wspieranie przedsiębiorczości w formie zwolnienia od podatku od nieruchomości firmom realizującym nowe inwestycje na terenie Wrocławia. W tym celu tworzone są programy pomocy publicznej. W 2009 roku przedsiębiorcy mieli możliwość wybrania jednej z sześciu podjętych przez Radę Miejską Wrocławia uchwał:

- Uchwała nr III/16/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 roku w zakresie pomocy regionalnej w ramach programu EIT+ na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia.
- Uchwala nr III/15/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 roku w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków

przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia.

- Uchwała nr III/14/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 roku w ramach pomocy regionalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Wrocławia.
- Uchwała nr III/13/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 roku program przeznaczony dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji na terenie Wrocławia.
- Uchwała nr XX/562/08 z dnia 17 kwietnia 2008 roku w zakresie pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji w sektorze turystyki na terenie Wrocławia
- Uchwała nr XXXI/1034/09 z dnia 19 lutego 2009 roku w zakresie pomocy de minimis dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej na terenie Wrocławia

Pomoc dla przedsiębiorców działających na obszarze parków przemysłowych jest czynnikiem pobudzającym rozwój gospodarczy na terenach tradycyjnie przemysłowych. Władze Wrocławia, zapewniając korzystne warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, inicjują pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości oraz kreowanie nowych miejsc pracy.
W 2009 roku złożono **5** wniosków o udzielenie pomocy publicznej przez firmy planujące rozpoczęcie nowych inwestycji na terenie Wrocławia, z czego **2** wnioski dotyczyły działalności prowadzonej na terenie Wrocławskiego Parku Przemysłowego.
Prawo do pomocy publicznej w formie zwolnienia od podatku od nieruchomości w roku 2010 roku posiada **9** przedsiębiorców, **6** z nich korzysta ze zwolnienia udzielonego jeszcze przed 2009 rokiem.

REALIZACJA ZAŁOŻEŃ W ZAKRESIE POLITYKI FINANSOWEJ MIASTA

W 2009 roku w Wydziale Finansowym zrealizowano następujące zadania:

- Przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem o udzielenie zamówienia publiczne:
  - na nadanie międzynarodowej i krajowej oceny wiarygodności kredytowej (ratingu) Miastu Wrocław oraz sprawowanie nadzoru nad ratingiem i jego aktualizacja,
  - na kredyt (jedenaście postępowań) przeznaczony na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta w roku 2009 i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, w tym postępowanie przetargowe na udzielenie kredytu bankowego na pokrycie planowanego deficytu budżetu Miasta w 2009 roku, z przeznaczeniem na współfinansowanie projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu" realizowanego w ramach Funduszu Spójności z dopłatami do oprocentowania z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
  - na „Usługi prawne w ramach projektu pozabudżetowego finansowania budowy Stadionu Miejskiego w zakresie przepisów obowiązującego prawa, w tym w szczególności bieżące doradztwo w procesie wyłonienia banków finansujących, w zakresie opracowania dokumentacji finansowej i innych niezbędnych dokumentów związanych z Projektem, w tym wydawanie opinii prawnych mających związek z Projektem",

- o w trybie z wolnej ręki na usługę finansową polegającą na zmianie terminu/ terminów spłaty wierzytelności wykupionych przez Bank, których dłużnikiem jest Zamawiający-(„cesja ING" i „cesja Nordea") oraz na udzielenie przez WFOŚiGW pożyczki na realizację zadania pn. „Budowa Miejskiego Centrum Profilaktyki Weterynaryjno-Zootechnicznej", w wyniku którego podpisano w dniu 09.11.2009 r. umowę z WFOŚiGW,

- Przygotowanie projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie:
  - o zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta w roku 2009 i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych,
  - o zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na sfinansowanie zadania pn. „Budowa Miejskiego Centrum Profilaktyki Weterynaryjno-Zootechnicznej",
  - o zmiany Uchwały Nr XXIX/1001/08 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zaciągnięcia przez Gminę Wrocław długoterminowego kredytu na pokrycie planowanego deficytu budżetu Miasta w latach 2009-2010 z przeznaczeniem na współfinansowanie projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu" realizowanego w ramach Funduszu Spójności,
  - o zaciągnięcia kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Miasta w roku 2010 i spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych,
  - o zmiany uchwały Nr XXIX/1001/08 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zaciągnięcia przez Gminę Wrocław długoterminowego kredytu na realizację zadań inwestycyjnych ujętych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Miasta w latach 2009-2012 z przeznaczeniem na współfinansowanie projektu „Poprawa jakości wody we Wrocławiu" realizowanego w ramach Funduszu Spójności a także innych zadań z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej,
  - o zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na podjęcie długoterminowego zobowiązania finansowego w związku z realizacją przez Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Spółka z o. o. inwestycji w zakresie społecznego budownictwa społecznego,
  - o zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na podjęcie długoterminowego zobowiązania finansowego w związku z realizacją przez Wrocławskie Przedsiębiorstwo Hala Ludowa Spółka z o.o. inwestycji remontowo-budowlanych,
  - o udzielenia pomocy finansowej dla Gminy Legnica i projektu umowy dotacji celowej,

W 2009 roku współpracowano z następującymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego i spółkami z udziałem Miasta Wrocławia:

- Biurem ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w zakresie:
  - przedstawienia uwag do projektu uchwały RMW w sprawie współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2010 roku,
  - przedstawienia uwag do projektu Zarządzenia PW w sprawie określenia zasad organizowania otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych oraz zasad udzielania dotacji organizacjom pozarządowym w trybie ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,

- Biurem Współpracy z Zagranicą przy organizacji wystawy pt. „Europa- to nasza historia” (przygotowywanie projektów umów, analiza i kontrola budżetu wystawy),
- Wydziałem Inżynierii Miejskiej przy przygotowaniu projektu porozumienia o wspólnej realizacji zamówienia z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej- Śluza Mieszczańska,
- Biurem Sportu, Turystyki i Rekreacji przy sporządzaniu projektów umów związanych z imprezami sportowymi,
- Wydziałem Informatyki przy zakupie programu komputerowego wykorzystywanego do opracowania raportów finansowych dla instytucji zewnętrznych,
- Spółką Wrocław 2012 w zakresie: przygotowania postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wykonanie projektów wykonawczych dla nowego stadionu przy ul. Drzymały we Wrocławiu i budowę stadionu, przedstawienie uwag do przedłożonego przez Spółkę projektu umowy z operatorem stadionu, przygotowania projektu uchwały w sprawie określenia zabezpieczeń realizacji przez Miasto Wrocław i Spółkę Wrocław 2012 Sp. z o.o. zadania pn. „Budowa Stadionu Miejskiego przy ul. Drzymały we Wrocławiu”, przygotowania projektu umowy o wspólnej realizacji Przedsięwzięcia EURO 2012 ze Spółką Wrocław 2012 oraz przygotowania postępowania o zamówienie publiczne na udzielenie kredytu bankowego do wysokości 500 000 000 zł z przeznaczeniem na realizację zadania pn.: „Budowa Stadionu Miejskiego przy ul. Drzymały we Wrocławiu” (SIWZ, projekt umowy kredytu, projekt umowy wsparcia),
- Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym Sp. z o.o. w zakresie:
  - przygotowania projektu porozumienia pomiędzy Gminą Wrocław a MPK Sp. z o. o. w sprawie realizacji Projektu pod nazwą: „Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu- etap I” w tym zadania pod nazwą: „Dostawa 28 sztuk tramwajów dwukierunkowych” – porozumienie zawarte 26 stycznia 2009 roku oraz przygotowanie aneksu do ww. Porozumienia zgodnego z wytycznymi MRR,
  - przygotowanie zapytania do CUPT,
  - przygotowania projektu umowy przejęcia praw i obowiązków z umowy o zamówienie publiczne Nr 77/222/2009 pod nazwą: „Dostawa 28 sztuk tramwajów w ramach Projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu- etap I”- zawarcie umowy 2 kwietnia 2009 roku,
  - współpraca przy prowadzeniu postępowania (w tym oddelegowanie 1 pracownika do składu komisji przetargowej) o zamówienie publiczne na udzielenie kredytu inwestycyjnego do wysokości 300 mln zł,
- Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w zakresie:
  - przygotowania projektu umowy wsparcia,
  - przygotowania projektu umowy pożyczki;
- Opracowanie następujących analiz i opinii dotyczących:
  - sprawozdań oraz prognoz finansowych spółek miejskich, których Miasto jest właścicielem lub udziałowcem, wraz ze sporządzeniem opinii na temat ich wyników finansowych w związku z ubieganiem się o pozyskanie finansowania zewnętrznego,
  - Biznesplanu przedsięwzięcia pn. „Euro – kemping”. Przedsięwzięcie pn. „Euro-kemping” obejmuje 2 inwestycje obiektów turystycznych (kempingi) zlokalizowane przy ul. Granicznej i przy ul. Królewieckej,
  - Umowy przesłanej przez Ministerstwo Sportu i Turystyki na dofinansowanie realizacji inwestycji stadionowych niezbędnych do

przeprowadzenia finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA Euro 2012 oraz współpraca przy przygotowaniu wniosku o dofinansowanie i wniosku o płatność,
  - umowy wsparcia pomiędzy Miastem a spółką Wrocław 2012 sp. z o.o. związanej z obsługą finansowania zewnętrznego potrzebnego do budowy stadionu oraz możliwości spłaty kredytu,
  - projektu współpracy z Operatorem Stadionu i opracowanie propozycji wynagrodzenia Operatora Stadionu Miejskiego Wrocław,
  - umowy o zarządzaniu Stadionu oraz przedstawienie propozycji współpracy UMW i spółki odnośnie przedstawiania danych finansowych dotyczących Stadionu,
  - na temat „Wieloletniego Planu Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Wodociągowych i Urządzeń Kanalizacyjnych we Wrocławiu na lata 2010 – 2014" spółki MPWiK sp. z o.o.,
  - opracowania dotyczącego ekonomicznej analizy funkcjonowania Miejskiego Ogrodu Zoologicznego we Wrocławiu oraz koncepcji jego przekształceń organizacyjnych i kapitałowych przedstawionej przez firmę Biznespro sp. z o.o.,
  - dotyczące Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia spółki ARAW sp. z o.o. oraz projektu umowy kredytowej ARAW sp. z o.o.,
  - na temat nowych taryf dotyczących cen wody przedstawionych we wniosku MPWiK sp. z o.o.,
  - projektu akcji edukacyjnej „Finanse dla wszystkich",
  - propozycji cen i zakresów biletów czasowych przygotowanej przez Wydział Transportu;
- Przygotowanie i weryfikacja umów i projektów umów oraz porozumień, w tym miedzy innymi dotyczących:
  - projektu umowy pożyczki dla Fundacji Bente Kahan – zawarcie umowy 20 listopada 2009 roku,
  - projektu porozumienia w sprawie przeprowadzenia zamówienia wspólnego w trybie art. 16 ustawy Prawo zamówień publicznych ze Spółką Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. na udzielenie pomocy prawnej w związku z kontrolą NIK,
  - projektu porozumienia wykonawczego/ aneksu do porozumienia z dnia 30 czerwca 2008 roku zawartego pomiędzy Okręgowym Zarząd Polskiego Związku Działkowców a Gminą Wrocław przy udziale Spółki Wrocławskie Inwestycje Sp. z o. o.,
  - projektu umowy z Wrocławskim Centrum Badań EIT+ Sp. z o.o. w sprawie udzielenia zabezpieczenia w formie hipoteki mającego na celu zabezpieczenie należytego wykonania umów o dofinansowanie zawartych pomiędzy EIT +a Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
  - projektu porozumienia w sprawie udzielenia pomocy finansowej przez Miasto Wrocław dla Województwa Dolnośląskiego w zakresie realizacji łącznika aglomeracyjnego A-4 –S-8 – Drogi wojewódzkiej Bielany – Łany – Długołęka - podpisanie porozumienia 15 kwietnia 2009 roku.

Ponadto w roku sprawozdawczym realizowano następujące zadania:

- przygotowano materiały oraz opracowano informacje niezbędne do nadania przez agencje ratingową oceny wiarygodności kredytowej Miasta, na podstawie których w miesiącu lipcu 2009 roku agencja Fitch Polska S.A. dokonała aktualizacji oceny ratingowej i potwierdziła długoterminowe ratingi międzynarodowe Wrocławia w walucie zagranicznej i krajowej na poziomie A-,

- przygotowano i podpisano umowę trójstronną pomiędzy NFOŚiGW, Bankiem Ochrony Środowiska S.A a Gminą Wrocław na udzielenie dopłat do oprocentowania preferencyjnego kredytu bankowego,
- przygotowano wspólnie z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym aneks do umowy finansowania Projektu Wrocławskiej Infrastruktury Transportowej zwiększającej wysokość kredytu do wykorzystania przez Miasto Wrocław,
- dokonano odbioru poszczególnych etapów realizacji pracy badawczo-rozwojowej polegającej na przeprowadzeniu długookresowej prognozy zmian w następujących kategoriach: wyznaczenie przyszłego stanu i struktury ludności Wrocławia, stopy bezrobocia we Wrocławiu, przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto we Wrocławiu w Gospodarce Narodowej, podatków stanowiących dochody budżetu Miasta Wrocławia oraz rentowności sprzedaży i przychodu ze sprzedaży na zatrudnionego w podziale na sekcje oraz pracy badawczej polegającej na przeprowadzeniu badań dotyczących zagranicznej migracji zarobkowej z Wrocławia, ustalenie charakteru wyjazdów, ich kierunków, skutków i przyczyn oraz opracowanie raportu mającego na celu określenie perspektyw rozwoju sytuacji w zakresie dalszej migracji i wrocławskiego rynku pracy oraz perspektyw powrotu migrantów zarobkowych na podstawie danych statystycznych, makroekonomicznych i demograficznych,
- opracowano Raporty kwartalne z wykonania budżetu Miasta oraz Prognozę Finansową Miasta na lata 2009-2013 dla Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju i Europejskiego Banku Inwestycyjnego,
- przygotowano projekt Zarządzenia Prezydenta Wrocławia w sprawie wprowadzenia zasad uprzedniej weryfikacji zadań planowanych do realizacji przez Urząd Miejski Wrocławia,
- dokonano weryfikacji i rejestracji ponad 12.000 umów w Centralnym Rejestrze Zobowiązań, prowadzono wstępną rejestrację dokumentów (umów, zamówień) do systemu SAP za następujące komórki organizacyjne: Biuro Rady Miejskiej, Archiwum Miejskie Wrocławia oraz Spółkę Wrocławskie Inwestycje oraz przeprowadzono kilka szkoleń dla pracowników innych wydziałów w zakresie rejestracji wstępnej dokumentów w systemie SAP,
- dokonano rozliczeń kosztów zadań realizowanych przez poszczególne Wydziały Urzędu Miejskiego Wrocławia za IV kwartał 2008 roku i za pierwsze dwa kwartały 2009 roku oraz założono zlecenia do nowopowstałych programów budżetowych,
- opracowano Prognozy kwoty długu będące załącznikami do uchwał budżetowych w 2009 roku oraz uchwały budżetowej Miasta na rok 2010,
- przeprowadzono analizę benchmarkingową aglomeracji w kraju za lata 2007-2009 umożliwiającą dokonanie oceny kondycji finansowej Miasta na tle porównywalnych miast Polski,
- monitorowano na bieżąco poziom wskaźników finansowych– ustawowych wynikających z ustawy o finansach publicznych.
- przygotowano odpowiedzi na zapytania radnych na temat analiz dotyczących sytuacji finansowej Miasta oraz prognozowanych dochodów po zakończeniu aktualnych programów unijnych.

BUDŻETOWANIE ZADANIOWE

Realizując założenia polityki społeczno-gospodarczej w części dotyczącej budżetowania zadaniowego, w ciągu 2009 roku przeprowadzono:

- przegląd i weryfikację wskaźników zadań budżetowych określonych przez jednostki organizacyjne Miasta i komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz spotkania z 9 jednostkami w celu przedyskutowania konieczności dokonania niezbędnych zmian,
- analizę realizacji zadań budżetowych w okresach kwartalnych 2009 roku, na podstawie informacji z okresowej realizacji wskaźników zadań, otrzymanych od jednostek organizacyjnych Miasta i komórek organizacyjnych Urzędu,
- dodatkowe szkolenie dla 8 jednostek organizacyjnych Miasta i komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia z zakresu budżetowania zadaniowego, w szczególności zasad konstruowania budżetu zadaniowego, sposobu i metod pomiaru efektywności w sektorze samorządowym, a także zasad posługiwania się formularzami do budżetu zadaniowego.

Pracownicy Wydziału Budżetu we współpracy z Wydziałem Informatyki Urzędu Miejskiego Wrocławia czynnie uczestniczyli w pracach związanych z tworzeniem i wdrażaniem nowej aplikacji w programie Lotus Notes p.n. „Plan wydatków budżetowych 2010", wspomagającej proces planowania budżetu na 2010 rok oraz realizację budżetu zadaniowego w miejskich jednostkach organizacyjnych i Urzędzie Miejskim Wrocławia. Po udostępnieniu przez Wydział Informatyki aplikacji i wprowadzeniu danych planistycznych do formularzy w aplikacji przez poszczególne jednostki organizacyjne i komórki organizacyjne Urzędu, pracownicy Wydziału Budżetu dokonali weryfikacji i oceny poprawności definiowania najważniejszych elementów zadań budżetowych, z uwzględnieniem kalkulacji kosztów pośrednich i bezpośrednich zadań.

Efektem wyżej wymienionych działań było zestawienie zadań realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego i jednostki budżetowe Miasta oraz przedstawienie kosztów poszczególnych zadań w informacji uzupełniającej do projektu budżetu Miasta na 2010 rok w układzie:

- zadań bieżących, realizowanych przez jednostki organizacyjne Miasta, z wyodrębnieniem ich kosztów pośrednich i bezpośrednich,
- zadań bieżących realizowanych przez komórki organizacyjne Urzędu z wyodrębnieniem ich kosztów pośrednich i bezpośrednich,
- głównych zadań jednostek oświatowych Miasta wraz ze zbiorczym zestawieniem ich kosztów.

Ponadto Wydział Budżetu w 2009 roku dokonywał analizy i weryfikacji wniosków o zmianę budżetu oraz planów finansowo-rzeczowych składanych przez jednostki organizacyjne Miasta i komórki organizacyjne Urzędu, przygotowano **18** projektów uchwał Rady Miejskiej Wrocławia oraz **45** zarządzeń Prezydenta Wrocławia zmieniających budżet Miasta, a także wprowadzono **54 793** zmian planów finansowych w systemie SAP. Przygotowano również i wysłano **1 628** pism informujących o zmianach w planach finansowo-rzeczowych jednostek oraz innych, związanych z zakresem działania Wydziału. W 2009 roku pracownicy Wydziału obsługiwali pod względem finansowym (przekazywanie środków finansowych na realizację zadań) **430** jednostek organizacyjnych Miasta, przekazywali dotacje celowe podmiotom zewnętrznym na podstawie zawartych **908** umów dotacyjnych (1 **600** przelewów), a także sprawdzili dokumenty i dokonali ok. **19 200** płatności wynikających z dokumentów przekazanych do realizacji przez komórki organizacyjne Urzędu. Regulowano również terminowo zobowiązania Gminy wynikające z ok. **20** umów kredytowych.

Departament Obsługi i Administracji

Wrocław miasto spotkań

POLITYKA PERSONALNA

ZATRUDNIENIE PRACOWNIKÓW URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Stan zatrudnienia w Urzędzie Miejskim Wrocławia

Stan na dzień	Kobiet	Mężczyzn	Razem	w tym niepełnozatrudnieni
31.12.2005	1305	421	1726	41
31.12.2006	1313	422	1735	33
31.12.2007	1400	476	1876	36
31.12.2008	1495	482	1977	33
31.12.2009	1484	486	1970	36

Zwolnienia w okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2009 roku

	Zwolnionych		
	Kobiet	Mężczyzn	Ogółem
Razem:	98	32	130
w tym:			
emerytura	36	6	42

Przyjęcia osób podejmujących pracę po raz pierwszy

Wykształcenie	Kobiet	Mężczyzn	Razem
Podejmujący pracę po raz pierwszy:	19	6	25
w tym absolwenci:			
liceum ogólnokształcących		2	2
szkół policealnych i średnich zawodowych	1		1
szkół wyższych	14	3	17
absolwenci ogółem:	15	5	20

Podział wg poziomu wykształcenia

Wykształcenie	Ilość osób	%
Wyższe	1394	70,76%
Policealne i średnie zawodowe	403	20,46%
Średnie ogólne	149	7,56%
Zasadnicze zawodowe	17	0,86%
Podstawowe	7	0,36%

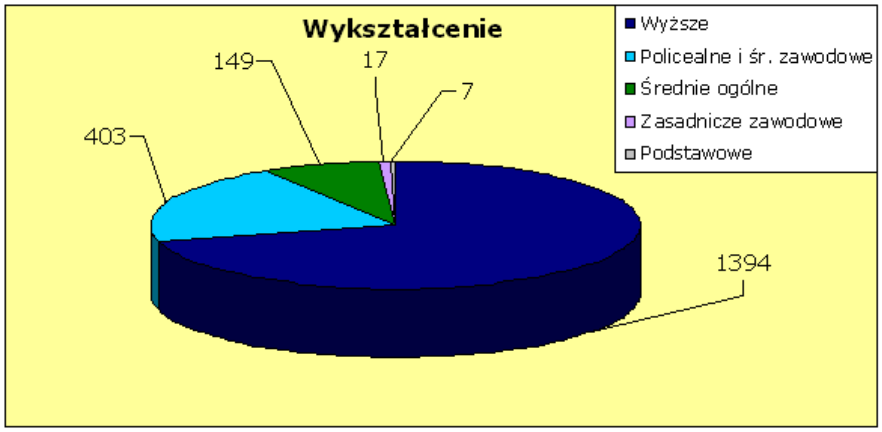

Podział wiekowy

Przedział wiekowy	Ilość osób	%
do 25	80	4,06%
26 - 30	343	17,41%
31 - 40	531	26,95%
41 - 50	410	20,81%
51 - 55	352	17,87%
56 - 60	197	10,00%
powyżej 61	57	2,89%

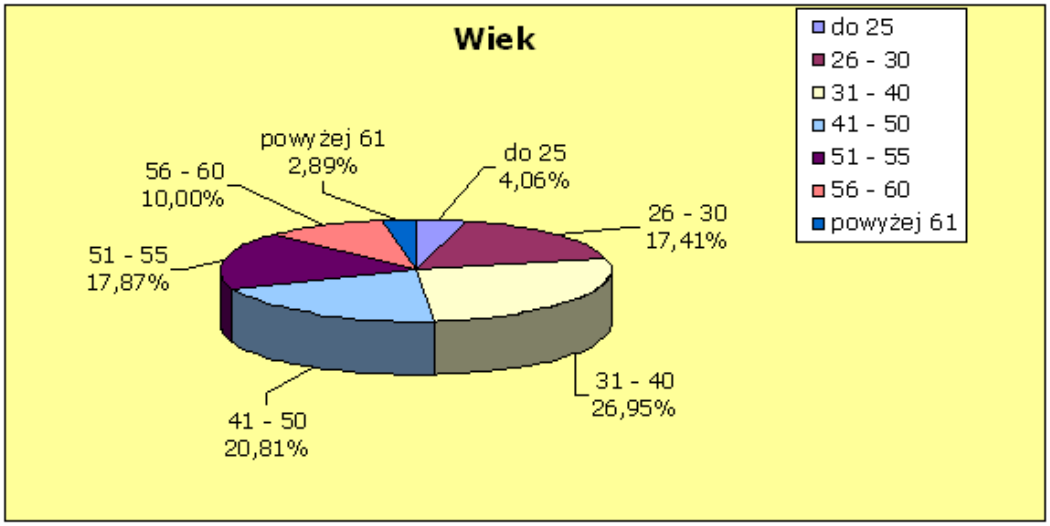

Średni wiek pracownika Urzędu Miejskiego Wrocławia to 42 lata (w 2008 roku 41 lat i 6 miesięcy).

Struktura wiekowa pracowników przyjętych
do Urzędu Miejskiego Wrocławia w 2009r.

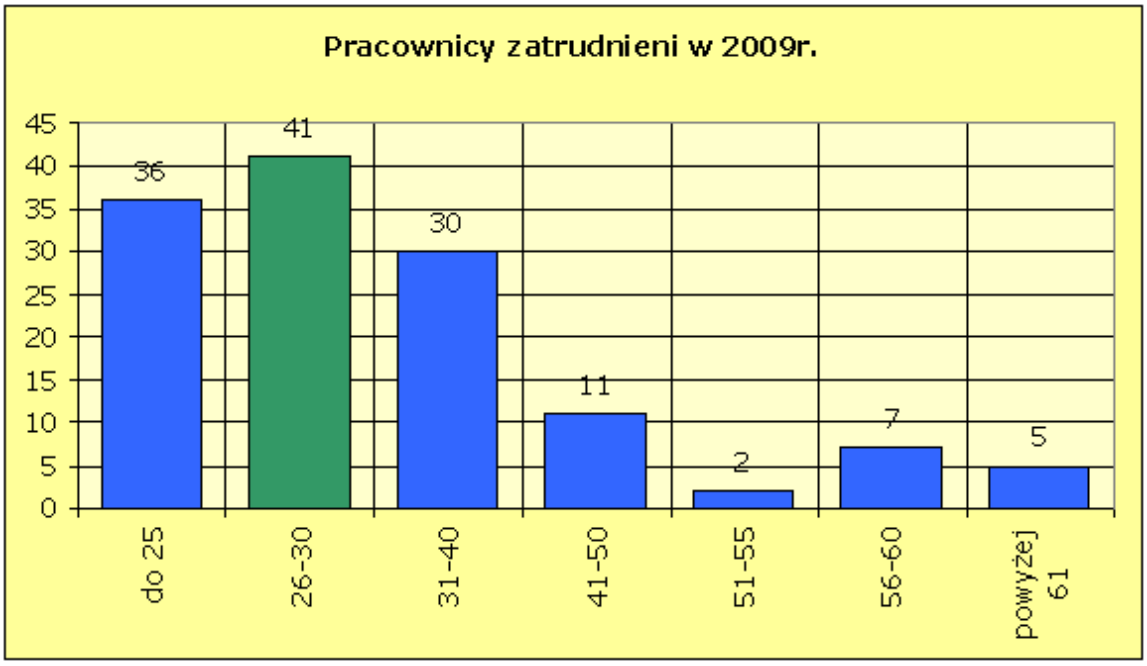

Najliczniejszą grupą nowoprzyjętych do pracy w Urzędzie Miejskim stanowili pracownicy w wieku do 30 lat, stanowili oni 58% ogółu przyjętych do pracy w 2009 roku.

Struktura wiekowa pracowników w komórkach organizacyjnych
Urzędu Miejskiego Wrocławia

		Ilość pracowników w poszczególnych grupach wiekowych							Średnia	
		do 25	**26 - 30**	**31 - 40**	**41 - 50**	**51 - 55**	**56 - 60**	**powyżej 61**	**Wydział**	**Departament**
DPR	**BNW**	0	4	4	1	1	1	0	36,5	39,8
	BPM	1	4	6	3	1	0	0	35,9	
	BPR	3	12	12	7	4	3	1	38,2	
	BPU	2	2	6	1	0	1	0	34,3	
	BRK	1	1	2	0	0	0	1	37,0	
	BRM	2	6	1	1	4	0	1	37,9	
	BWU	1	3	1	0	0	0	0	28,2	
	BWZ	2	5	7	1	0	0	1	33,6	
	WBZ	0	4	14	12	8	9	7	47,2	
	ZAW	0	0	0	1	1	0	0	48,0	
	ZZP	0	6	9	1	1	0	0	33,4	
DOA	**WIN**	0	9	11	11	6	3	0	41,4	42,6
	WKN	0	5	11	4	6	2	2	42,4	
	WOK	11	15	27	13	30	8	3	41,4	
	WOU	5	6	17	29	19	12	3	45,3	
	WSO	19	35	52	63	62	27	1	42,6	
	WZP	0	6	10	4	2	3	0	39,2	
	ZBH	0	0	1	1	0	0	0	40,0	
DFP	**WBD**	0	6	15	7	2	1	0	37,6	40,9
	WFN	0	6	8	2	4	1	0	38,0	
	WKS	4	13	24	20	22	1	1	41,3	
	WPO	7	31	55	56	32	11	1	41,6	
DSS	**BEU**	1	3	4	0	0	0	0	30,8	40,3
	BSR	1	6	1	1	0	0	1	33,9	
	BWO	1	4	8	5	2	1	0	38,1	
	WED	3	17	17	14	12	8	0	40,7	
	WKL	0	1	4	6	2	4	1	45,8	
	WZD	1	2	8	6	4	2	1	43,0	
DNR	**WLM**	0	5	4	15	11	3	1	46,0	42,6
	WMK	1	18	32	24	11	10	1	40,9	
	WNS	3	14	13	22	16	8	5	43,9	
	WSR	1	9	12	2	7	7	4	43,4	
	WTR	2	5	14	7	4	3	0	39,9	
	ZPM	0	1	2	1	0	0	0	35,3	
DIG	**BFS**	0	16	7	7	10	3	2	41,0	40,6
	BRG	0	4	7	6	3	0	0	40,0	
	BZF	2	12	7	2	0	0	0	29,8	
	WIM	2	6	19	13	11	6	4	43,9	
DAR	**BGM**	0	1	4	0	2	5	1	47,8	44,3
	BRW	3	20	31	11	13	12	0	40,0	
	MKZ	0	1	2	3	4	1	0	45,5	
	WAB	1	19	35	22	30	38	10	46,3	
		80	343	524	405	347	194	53	41,9	

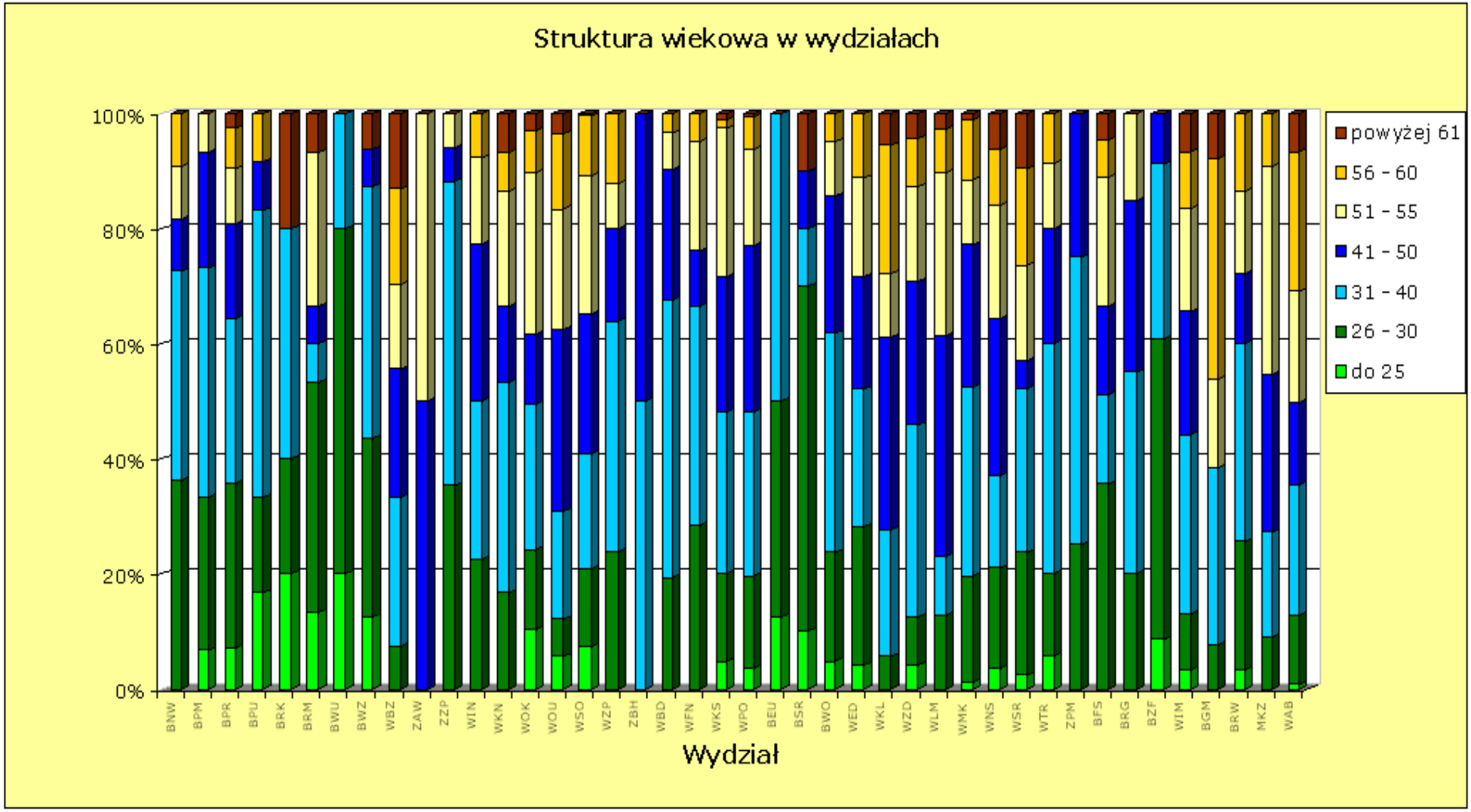
Struktura wiekowa w wydziałach
100%
80%
60%
40%
20%
0%
powyżej 61
56 - 60
51 - 55
41 - 50
31 - 40
26 - 30
do 25
BNW
BPM
BPR
BPU
BRK
BRM
BWU
BWZ
WBZ
ZAW
ZZP
WIN
WKN
WOK
WOU
WSO
WZP
ZBH
WBD
WFN
WKS
WPO
BEU
BSR
BWO
WED
WKL
WZD
WLM
WMK
WNS
WSR
WTR
ZPM
BFS
BRG
BZF
WIM
BGM
BRW
MKZ
WAB
Wydział

Staż pracy pracowników Urzędu

	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Średni staż pracy w UM	8,7	8,1	8	8,2	7,9	7,5
Średni staż pracy ogółem	17,9	17,7	17,8	18,8	19,1	19,3

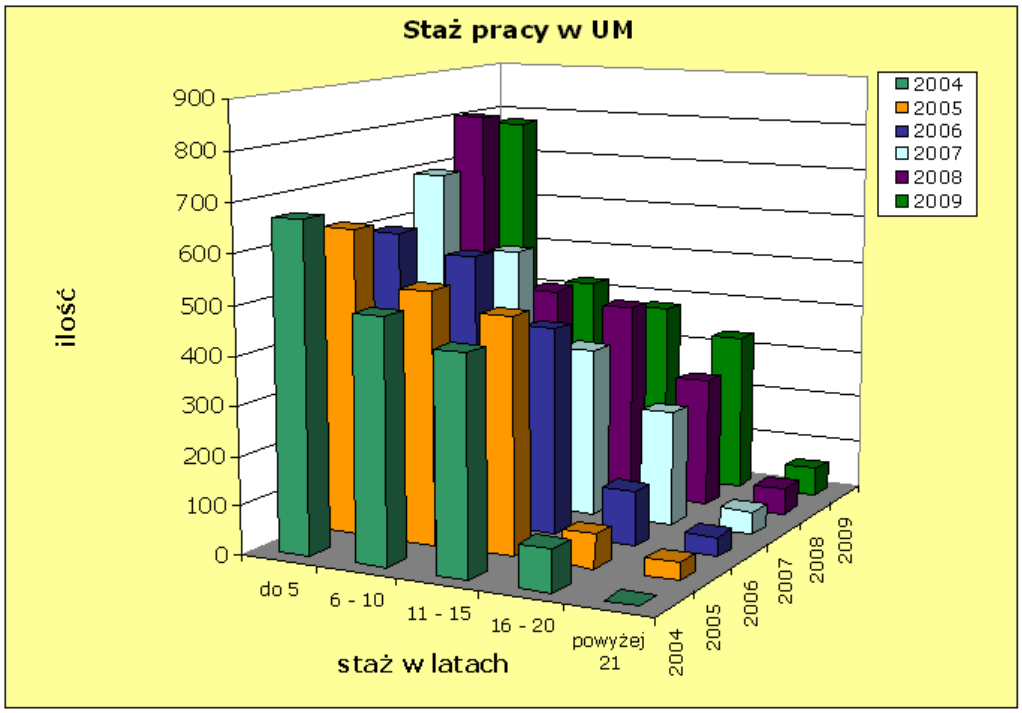

BADANIA MEDYCYNY PRACY

W 2009 roku na badania medycyny pracy, zarówno wstępne jak i okresowe skierowano łącznie **810** pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.

ZATRUDNIENIE W MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

- Ilość obsługiwanych jednostek - 49
- Zmiany kadrowe i organizacyjne w jednostkach w 2009r.:
  - dokonano analizy wynagrodzeń dyrektorów jednostek z uwzględnieniem tzw. ustawy kominowej. Zmiany te pozwoliły zachować poziom wynagrodzeń w stosunku do ilości zatrudnianych przez jednostkę,
  - dyrektorom instytucji kultury i ZOZ, w zależności od osiągniętych wyników finansowych oraz stopnia realizacji zadań, przyznane zostały nagrody roczne, przy zachowaniu procedury wynikającej z zapisu ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi,
  - zawarto 23 umowy w/s używania samochodów prywatnych do celów służbowych na jazdy lokalne.
- Utworzenie nowych jednostek, likwidacja dotychczasowych - zmiany na stanowiskach szefów jednostek miejskich w związku ze zmianami organizacyjnymi:
  - dokonano zmian kadrowych na stanowiskach dyrektorów jednostek w 8 przypadkach,

- powołano nową jednostkę pn.; Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego oraz przejęto od Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego instytucję kultury pn. Ośrodek Pamięć i Przyszłość.

OŚWIADCZENIA MAJĄTKOWE

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym od wszystkich osób zobowiązanych tj. zarówno od dyrektorów jednostek, jak i osób wydających decyzje administracyjne z upoważnienia Prezydenta Wrocławia, zebrano oświadczenia majątkowe za rok 2008 wraz z kopiami zeznań podatkowych PIT.
Za rok 2008 zobowiązanych do złożenia było **591** osób, w tym **307** osób to kierownicy gminnych jednostek organizacyjnych. W trybie niezwłocznym wszystkie oświadczenia przekazano do właściwych Urzędów Skarbowych oraz zamieszczono na stronach BIP. Dokonano analizy oświadczeń majątkowych za rok 2008 i porównano z treścią złożonych w latach 2006 – 2007. W dniu 22 października 2009 roku, na Sesji Rady Miejskiej Wrocławia Prezydent Wrocławia złożył sprawozdanie z analizy oświadczeń majątkowych za 2008 rok.
Analizy oświadczeń majątkowych dokonały również Urzędy Skarbowe. O wszystkich wykazanych nieprawidłowościach pisemnie poinformowano osoby zainteresowane.
Złożone korekty, wyjaśnienia, zgodnie z obowiązującymi przepisami przesłano właściwym Urzędom Skarbowym.
W związku z obowiązkiem dokonania likwidacji oświadczeń majątkowych powołana zarządzeniem Nr K/28/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 lipca 2009 roku Komisja, dokonała likwidacji oświadczeń majątkowych osób zobowiązanych za lata 1997-2002 w ilości 540 sztuk.

NABÓR NA WOLNE STANOWISKA URZĘDNICZE

Dnia 1 stycznia 2009 roku weszła w życie nowa ustawa o pracownikach samorządowych uchwalona 21 listopada 2008 roku. Zmiany dokonane przez nową ustawę miały na celu m.in. dookreślenie i ujednolicenie podstaw zatrudnienia w administracji samorządowej oraz uelastycznienie przepisów dotyczących otwartego i konkurencyjnego naboru, zwłaszcza w kierunku umożliwienia awansu wewnętrznego. W związku ze zmianami w procedurze naboru dokonanymi powyższą ustawą, a także w wyniku prawie czteroletnich doświadczeń w organizowaniu naborów na wolne stanowiska urzędnicze zaistniała konieczność zmiany Regulaminu naboru obowiązującego w Urzędzie Miejskim Wrocławia. Nowy Regulamin naboru został wprowadzony zarządzeniem nr K/27/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 lipca 2009 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu naboru na wolne stanowiska urzędnicze w Urzędzie Miejskim Wrocławia.
Rok 2009 był bardzo trudny, ze względu na panujący kryzys gospodarczy i związane z tym zmniejszone wpływy do budżetu. Ze względu na związane z tym konieczne oszczędności ograniczono ilość organizowanych naborów. Przeprowadzono **63** postępowania w sprawie naboru na wolne stanowiska urzędnicze.

	IV kwartał 2005 r. i 2006r.	**2007r.**	**2008r.**	**2009r.**
Ilość postępowań	178	224	205	63

Szczegółowa statystka za rok 2009

jednostka organizacyjna	ilość naborów	nabory na stanowiska merytoryczne	powtórzone nabory powtarzane na to samo stanowisko	ogłoszenie w BIP	ogłoszone w Wyborczej lub innej prasie	ogłaszane w job pilot lub na innych portalach	śr. ilość złożonych ofert	śr. ilość ofert spełniających w. formalne	ilość os. zaproszonych na spotkanie	forma selekcji - wywiad
UMW	**63**	**92,85%**	**21,42%**	**100%**	**7,14%**	**14,28%**	**24,4**	**18**	**5,58**	**92,85%**
BEU	3	100%	0%	100%	33%	33%	11,66	7,6	3,33	67%
BFS	2	100%	0%	100%	0%	0%	14,00	12,50	6,50	100%
WKN	1	100%	0%	100%	0%	0%	25	22	0	0%
BPM	1	100%	0%	100%	0%	0%	17	9	9	100%
BPR	2	100%	50%	100%	0%	0%	38,50	32,5	19,00	100%
BRG	2	100%	0%	100%	0%	0%	4	2	2	100%
BRW	1	100%	0%	100%	0%	0%	16,00	11	3,00	100%
BSR	2	50%	0%	100%	0%	0%	31,00	28,50	4,50	100%
BWO	1	100%	0%	100%	0%	0%	80,00	78,00	5,00	100%
BWZ	1	100%	0%	100%	0%	0%	4,00	1,00	1,00	100%
USC	3	66%	33%	100%	0%	0%	63,66	19,33	8,66	100%
WAB	4	100%	75%	100%	0%	0%	16,75	12,5	9,75	100%
WBZ	2	50%	0%	100%	0%	0%	7	3,5	3,5	100%
WED	5	20%	20%	100%	0%	0%	7,8	7,2	5,2	100%
WFN	4	100%	0%	100%	0%	100%	16	12	7,75	100%
WIM	1	100%	0%	100%	0%	0%	5	2	2	100%
WIN	1	100%	0%	100%	0%	100%	33	18	7	100%
WKL	1	0%	0%	100%	0%	0%	1	1	1	100%
WKS	1	100%	0%	100%	0%	0%	24	6	3	100%
WMK	3	100%	66%	100%	0%	0%	24,6	26	14	100%
WNS	2	100%	0%	100%	0%	0%	49,5	46	6,5	100%
WOU	4	100%	0%	100%	0%	0%	30,5	22	5,25	100%
WPO	6	100%	16%	100%	0%	0%	19,16	13,66	7,16	100%
WPU	1	0%	0%	100%	100%	100%	6	5	5	100%
WSO	4	100%	0%	100%	0%	0%	62	55,75	9,25	100%
WSR	1	100%	0%	100%	0%	0%	8	3	3	100%
WZD	3	100%	0%	100%	0%	0%	7,6	5,3	5	100%
ZPM	1	100%	0%	100%	0%	0%	61	44	0	0%

SZKOLENIA

W okresie sprawozdawczym pracownicy UM podnosili swoje kwalifikacje zawodowe głównie poprzez udział w szkoleniach tematycznych związanych z zajmowanymi stanowiskami i kompetencjami komórek organizacyjnych, w których są zatrudnieni.

Szkolenia merytoryczne były organizowane przez Wydział Organizacyjny, Prawny i Kadr na wniosek odpowiednich komórek, często w związku ze zmianami w przepisach. Oprócz szkoleń otwartych przeprowadzono m.in. szkolenia z zakresu prawa zamówień publicznych, wydatków strukturalnych, szkolenia z obszaru zarządzania jakością.

Zestawienie udziału w przykładowych szkoleniach

SZKOLENIA ZAMKNIĘTE	ILOŚĆ UCZESTNIKÓW*
Szkolenia z zakresu rachunkowości	54
Edytor Aktów Prawnych XML	88
Nowelizacja prawa zamówień publicznych	23
Szkolenie dla audytorów wewnętrznych	64
Wydatki strukturalne	48
Szkolenia BHP	933

*każdy pracownik mógł uczestniczyć w kilku szkoleniach

Ponadto pracownicy podnosili kwalifikacje poprzez naukę języków obcych zarówno na kursach organizowanych dla UM (kurs dla Biura ds. EURO 2012), jak i na indywidualnych zajęciach dofinansowywanych przez Urząd.
Pracownicy otrzymywali również dofinansowanie do nauki na studiach podyplomowych.

W omawianym okresie w szkoleniach wzięło ogółem udział **1093** pracowników.

Realizacja szkoleń w ujęciu finansowym przedstawia się następująco:

Realizacja planu budżetowego na wydatki szkoleniowe w 2009 roku			
	Plan	**Wydano**	**Wykonanie**
Szkolenia ogólnie, w tym:	**389 480,00**	**315 027,36**	**80,88%**
szkolenia zamknięte	173 134,24	158 594,24	91,60%
szkolenia otwarte	156 345,76	104 685,92	66,96%
studia	60 000,00	51 747,20	86,25%

W omawianym roku sukcesem zakończyło się aplikowanie o dofinansowanie ze środków europejskich. Zaplanowany do realizacja na lata 2010-2012 projekt „Kompleksowy program wzmocnienia zdolności Urzędu Miejskiego Wrocławia do sprawnej i efektywnej realizacji zadań publicznych" o łącznej wartości **2 277 801 zł.** w **90 %** zostanie sfinansowany ze środków unijnych.

W 2009 roku kontynuowano realizację projektu **„Nowoczesny pracownik administracji samorządowej – podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracowników Urzędu Miasta i innych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław".**

- W ramach projektu została zrealizowana II, III i IV edycja studiów podyplomowych „Nowoczesne zarządzanie jednostką administracji samorządowej" na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. W studiach wzięło udział 120 osób, w tym 13 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.
- W ramach projektu została zrealizowana I i II edycja studiów podyplomowych "Zarządzanie projektami" w Wyższej Szkole Bankowej. W studiach wzięło udział 60 osób, w tym 10 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.
- Wydział przeprowadził szkolenie "Komunikacja w zespole projektowym", w którym wzięło udział 18 osób. Wydział przeprowadził postępowanie o zamówienie publiczne oraz zawarł umowę o przeprowadzenie szkolenia "Task

managment - dla członków zespołów projektowych" oraz szkolenia "Zarządzanie projektami dla sponsorów". Szkolenie "Zarządzanie projektami dla sponsorów" ukończyło 12 osób, natomiast szkolenie "Task management" 58 osób.

- W ramach projektu zostały zorganizowane dwie edycje kursów w systemie e-learning z zakresu obsługi pakietu MS Office i Lotus Notes (I edycja w okresie 15 września 2008 roku – 15 lutego 2009 roku, II edycja w okresie 16 lutego – 16 maja 2009 roku). W kursach komputerowych wzięło udział ogółem 1300 osób - w tym 339 pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia, pozostałe osoby to pracownicy jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.
- W ramach projektu została zorganizowana II edycja kursu j. angielskiego z wykorzystywaniem programu Tell Me More 9, (w okresie IX 2008 roku - VI 2009 roku) i wzięło w niej udział 150 osób, w tym 55 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.
- W ramach projektu Wydział przeprowadził przetarg nieograniczony i zawarł umowę z Wykonawcą, który stworzył dedykowany dla Urzędu kurs e-learning "Analiza organizacyjna i zasoby ludzkie". Kurs składa się z sześciu modułów. W kursie będą mogli uczestniczyć pracownicy Urzędu.
- W celu efektywnego wykorzystania oszczędności w kwocie **90 010 zł** w porównaniu ze środkami zaplanowanymi w Planie Wdrażania Projektu na realizację działania nr 4 „Weryfikacja opisów stanowisk pracy”- Wydział wnioskował do Instytucji Pośredniczącej o zorganizowanie szkoleń z zakresu obsługi klienta. Po wyrażeniu zgody przez Biuro Mechanizmów Finansowych Wydział przeprowadził zamówienie z wolnej ręki i zawarł umowę z Wykonawcą. Wydział zorganizował rekrutację na szkolenie wśród pracowników Urzędu i jednostek organizacyjnych. Szkolenie „Profesjonalna obsługa klienta” ukończyło ogółem 289 osób - na poziomie podstawowym 104 osoby, natomiast na poziomie zaawansowanym 185 osób (w tym 78 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław).
- W związku z oszczędnościami, które pojawiły się w działaniu nr 2 - realizacja kursu e-learning "Analiza organizacyjna i zasoby ludzkie" Wydział zwrócił się do Instytucji Pośredniczącej z wnioskiem o zmianę projektu i przeprowadzenie dodatkowych szkoleń w projekcie, a także przedłużenie projektu do dnia 30 kwietnia 2010 roku. Biuro Mechanizmów Finansowych w dniu 19 listopada 2009 roku wyraziło zgodę na wprowadzenie zmian w tym zakresie.

W 2009 roku na realizację projektu zostało wydane **877 768 zł,** z czego 85% zostanie zwrócone ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

SŁUŻBA PRZYGOTOWAWCZA

W styczniu 2009 roku weszła w życie zmiana ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych, która wprowadziła novum, jakim jest obowiązek organizacji służby przygotowawczej dla pracowników samorządowych. Służba organizowana jest w formie wykładów i samokształcenia, a kończy egzaminem. Pozytywne zaliczenie egzaminu jest jednym z warunków podpisania umowy o pracę na czas nieokreślony. Służba przygotowawcza daje możliwość obiektywnej oceny kwalifikacji nowo przyjętych pracowników.

Podczas służby pracownicy uzupełniają i pogłębiają wiedzę z zakresu przepisów prawnych, z których korzystają w praktyce. W szczególności pogłębiają wiedzę o: samorządzie terytorialnym, gminie Wrocław, Urzędzie Miejskim Wrocławia, postępowaniu administracyjnym, Unii Europejskiej, przeciwdziałaniu mobbingowi. W ramach służby przygotowawczej pracownicy zobowiązani są do uczestniczenia w dodatkowym dwudniowym szkoleniu: Obsługa klienta zewnętrznego – poziom podstawowy.

Do 31 grudnia 2009 roku w **sześciu turach aplikacji samorządowej** szkolenie ukończyło i pomyślnie zdało egzamin **137 pracowników.**

I półrocze	III kwartał	razem 2009 rok
121	16	137

STAŻE ABSOLWENCKIE ORAZ PRAKTYKI STUDENCKIE

W 2009 roku Urząd Miejski Wrocławia kontynuował działania w zakresie organizacji staży dla osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy we Wrocławiu.

Celem uczestnictwa w w/w programie jest:

- aktywizacja zawodowa absolwentów szkół średnich i wyższych,
- aktywizacja zawodowa bezrobotnych:
  - bezrobotnych do 25 roku życia,,
  - bezrobotnych, którzy w okresie 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie poświadczającym ukończenie szkoły wyższej nie ukończyli 27 roku życia,
  - bezrobotnych długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, o którym mowa w art. 50 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, albo kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
  - bezrobotnych powyżej 50 roku życia,
  - bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bezrobotnych bez wykształcenia średniego,
  - bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
  - bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
  - bezrobotnych niepełnosprawnych.
- umożliwienie nabycia doświadczenia zawodowego oraz zapoznanie się ze wymogami pracy w Urzędzie, efektem czego jest ustalenie preferencji i predyspozycji zawodowych,
- przegląd i analiza możliwości merytorycznych i interpersonalnych potencjalnych kandydatów do pracy,
- przygotowywanie i zachęcanie do podjęcia pracy w administracji publicznej.

W zależności od rodzaju i zakresu zadań danego stanowiska pracy, stażem objęte były osoby z wykształceniem średnim (bardzo często podejmujące studia wyższe w systemie zaocznym bądź wieczorowym), jak również z wykształceniem wyższym. Staż w Urzędzie trwa od 3 do 12 miesięcy i jest uzależniony głównie od potrzeb komórki organizacyjnej.

Jednocześnie w Urzędzie Miejski Wrocławia odbywają się praktyki studenckie, w ramach których studenci szkół wyższych poznają od strony praktycznej zasady i procedury wykonywania zadań publicznych oraz nabywają doświadczenia zawodowe, pozwalające przełożyć swoją wiedzę teoretyczną na praktyczną. Studenci, odbywający praktyki, poznając specyfikę pracy w administracji samorządowej, także stanowią potencjalną grupę osób, która w przyszłości może zasilić szeregi kadrowe Urzędu.

Dodatkowo Urząd Miejski Wrocławia podjął współpracę z Okręgową Izbą Radców Prawnych, w ramach programu aplikacji radcowskiej, przygotowującej aplikantów do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Ilość osób, które odbywały staż oraz praktyki w poszczególnych komórkach organizacyjnych Urzędu

LP.	KOMÓRKA ORGANIZACYJNA	LICZBA PRAKTYKANTÓW	LICZBA STAŻYSTÓW
1.	Wydział Obsługi Urzędu	4	12
2.	Biuro Rozwoju Wrocławia	25	2
3.	Wydział Architektury i Budownictwa	4	2
4.	Wydział Środowiska i Rolnictwa	14	15
5.	Wydział Organizacyjny, Prawny i Kadr	65[1]	22
6.	Wydział Zdrowia	5	6
7.	Biuro Sportu, Turystyki i Rekreacji	2	5
8.	Wydział Edukacji	4	32
9.	Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi	6	4
10.	Wydział Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa	-	24
11.	Wydział Finansowy	1	5
12.	Wydział Kultury	1	-
13.	Wydział Spraw Obywatelskich	5	32
14.	Wydział Księgowości	4	3
15.	Biuro Rozwoju Gospodarczego	3	2
16.	Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi	2	-
17.	Wydział Transportu	8	3
18.	Biuro Rady Miejskiej	-	2
19.	Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	5	4
20.	Zespół Zarządzania Projektami	4	2
21.	Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości	2	21
22.	Wydział Lokali Mieszkalnych	-	2
23.	Biuro Kontroli	-	1
24.	Biuro ds. Euro 2012	1	1
25.	Biuro Prezydenta	7	7
26.	Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	5	7
27.	Wydział Inżynierii Miejskiej	2	5
28.	Biuro Funduszu Spójności	-	11
29.	Biuro Współpracy z Zagranicą	6	-
30.	Wydział Podatków i Opłat	7	5
31.	Wydział Informatyki	4	4
32.	Biuro Prasowe Urzędu	1	2
	RAZEM	**197**	**243**

[1] w tym 59 praktykantów aplikacji radcowskiej

ŚWIADCZENIA SOCJALNE

LP.	TYTUŁ WYDATKÓW	ILOŚĆ KORZYSTAJĄCYCH PRACOWNIKÓW	KWOTA
1.	DOPŁATA DO WYPOCZYNKU LETNIEGO I ZIMOWEGO	**1165**	**944 539,33**
2.	ZAPOMOGI SOCJALNE I LOSOWE	**215**	**218 600,00**
3.	WYSTAWA „ EUROPA TO NASZA HISTORIA”	**1755**	**21 060,00**
4.	KARNETY ZOO	**60**	**7 200,00**
5.	REFUNDACJE SPORT	**749**	**155 388,72**
5.	WYCIECZKI 1- DNIOWE: - *Autokary-3szt* - Praga 3 dniowa	**144** **49**	**3 611,50** **8 473,70**
6.	POŻYCZKI MIESZKANIOWE - *remont mieszkania* - *zakup mieszkania* *- uzupełniające*	**322** **264** **57** **1**	**2 249 200,00** **1 663 200,00** **581 400,00** **4 600,00**
R A Z E M W Y D A T K I			**3 608 073,25**

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH I DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Wydział Organizacyjny, Prawny i Kadr koordynuje i nadzoruje realizację zasad ochrony i procedur przetwarzania danych osobowych w Urzędzie oraz współpracuje w tym zakresie z Administratorem Danych Osobowych. Koordynuje i nadzoruje także realizację przepisów prawnych o dostępie do informacji publicznej w Urzędzie.

OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH

W ramach zadań dotyczących ochrony danych osobowych Wydział Organizacyjny, Prawny i Kadr wydaje opinie, prowadzi szkolenia, opiniuje umowy powierzenia danych osobowych, wydaje upoważnienia do przetwarzania danych osobowych i prowadzi ich ewidencję, rejestruje zbiory danych osobowych u Generalnego Inspektora Danych Osobowych i prowadzi ich ewidencję. W 2009 roku zarejestrowano **2** nowe zbiory, **2** inne zaktualizowano. W chwili obecnej Urząd posiada **59** zarejestrowanych zbiorów danych osobowych.

W 2009 roku weszło w życie zarządzenie nr K/30/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 1 września 2009 roku w sprawie ochrony danych osobowych w Urzędzie Miejskim Wrocławia, które w kompleksowy sposób uregulowało obowiązki pracowników wynikające z ustawy o ochronie danych osobowych, wprowadzając do stosowania i przestrzegania Politykę Bezpieczeństwa Danych Osobowych oraz Instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym przetwarzaniu danych osobowych.

DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ

Realizując zadania wynikające z ustawy o odstępie do informacji publicznej, każda komórka organizacyjna Urzędu udziela informacji publicznych na wniosek podmiotów zainteresowanych z zakresu swoich kompetencji. W ramach koordynacji i nadzoru Wydział Organizacyjny, Prawny i Kadr przygotowuje opinie w sprawach złożonych, udziela porad, realizuje wnioski o udostępnienie informacji publicznej, gdy jej przygotowanie wymaga zebrania informacji z wielu komórek organizacyjnych Urzędu, wydaje decyzje administracyjne odmawiające udostępnienia informacji publicznej.

W roku sprawozdawczym, oprócz opinii i porad telefonicznych wydano **7** opinii pisemnych lub w formie elektronicznej, bezpośrednio udzielono **19** odpowiedzi na wniosek o udostępnienie informacji publicznej.

W 2009 roku wydano **2** decyzje o odmowie udzielenia informacji publiczne i **1** postanowienie o utrzymaniu w mocy postanowienia Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Przed Samorządowym Kolegium Odwoławczym nie toczyła się żadna sprawa na skutek wniesienia odwołania bądź zażalenia. Przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym nie toczyło się żadne postępowanie sądowe w sprawie skargi na bezczynność organu.

PRZECIWDZIAŁANIE MOBBINGOWI I DYSKRYMINACJI W ZATRUDNIENIU

W 2009 roku prowadzone były następujące działania z zakresu przeciwdziałania mobbingowi:

- W ramach służby przygotowawczej przeprowadzono szkolenia z tematyki przeciwdziałania dyskryminacji i mobbingowi w miejscu pracy dla 2 grup 15-20 osobowych nowoprzyjętych pracowników Urzędu,
- przeprowadzono cztery rozmowy z pracownikami, w tym:
  - Wydziału Spraw Obywatelskich na wniosek Dyrektora WSO - w sprawie niewłaściwego wypełniania obowiązków przez pracownicę. Sprawa w toku.
  - Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości – w związku ze skargą pracownicy na złe traktowanie przez kierownika. Pracownica zgodziła się na przejście do innego Wydziału.
  - Wydziału Informatyki – w sprawie niewłaściwego zachowania pracownika oraz niedopełniania przez niego obowiązków pracowniczych (jednorazowe spotkanie).
  - Wydziału Architektury – jednorazowa konsultacja w sprawie budowania zespołu pracowników.

KRAJOWE DELEGACJE SŁUŻBOWE PRACOWNIKÓW URZĘDU

W 2009 roku zarejestrowano i wystawiono **901** poleceń wyjazdu służbowego w ramach podróży służbowych na obszarze kraju, z czego 30 delegacji nie odbyło się – zostały anulowane.

OKRESOWA OCENA KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW

W maju 2009 roku miała miejsce kolejna okresowa ocena pracowników samorządowych.
W dniu 21 kwietnia 2009 roku (dla osób, które nie dokonywały oceny w październiku 2007, bądź chciały sobie przypomnieć zasady dokonywania ocen) odbyła się prezentacja dotycząca sposobu i trybu dokonywania oceny kwalifikacyjnej pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia. Przełożonych poinformowano również o terminach dokonywania ocen tj.:

- do 29 maja 2009 roku **-** przeprowadzenie rozmowy oceniającej, zapoznanie pracowników z oceną sporządzoną na piśmie oraz wyznaczenie nowych kryteriów;
- do 15 czerwca 2009 roku **-** przesłanie do Wydziału Organizacyjnego, Prawnego i Kadr uporządkowanych działami arkuszy oceny pracowników (część C i D), którzy nie złożyli odwołania od oceny (pracownicy mają 7 dni od zapoznania się z oceną sporządzoną na piśmie na złożenie odwołania od oceny).
- do 15 lipca 2009 roku **-** przesłanie do WOK dokumentów po procedurze odwoławczej.

W związku ze zmianą ustawy o pracownikach samorządowych, dokonano również zmiany zarządzenia nr 40/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 31 grudnia 2007 roku w sprawie sposobu i zasad przeprowadzania oceny pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia. Zmiana zarządzenia co do istoty nie zmieniła założeń oceny, ponieważ miały one charakter raczej „techniczno-organizacyjny", głównie w obszarze sposobu wyznaczania kryteriów oceny (zmiana arkusza w części B) tj.:

- brak podziału na kryteria obowiązkowe i dodatkowe,
- 5-8 kryteriów do wyboru według listy przypisanej dla danego rodzaju stanowiska,
- dotychczasowe kryteria dodatkowe dostępne dla wszystkich rodzajów stanowisk,
- brak konieczności zatwierdzania kryteriów przez Pracodawcę.

W związku z powyższym do ocen okresowych pracowników, rozpoczętych przed dniem wejścia w życie nowego Zarządzenia zastosowano dotychczasowe przepisy.
Ocenionych zostało **1 585 pracowników** Urzędu Miejskiego Wrocławia, z czego 559 osób zostało ocenionych na poziomie bardzo dobrym, 954 na poziomie dobrym, 71 na poziomie zadowalającym i jedna osoba na poziomie niezadowalającym. W pięciu komórkach organizacyjnych złożono odwołania od ocen, z czego cztery oceny zostały podtrzymane, a jedna uległa zmianie (z oceny dobrej na bardzo dobrą).
Dla wszystkich osób, które z powodów faktycznych nie podlegały ocenie w maju 2009 roku został wyznaczony nowy termin oceny, przypadający na maj 2010 roku Dotyczy to pracowników którzy:

- powrócili lub powrócą z długotrwałych urlopów bądź zwolnień;

- podpisali lub dopiero podpiszą umowę na czas nieokreślony (dotyczy osób nowozatrudnionych).

Na 254 brakujące oceny składa się:

- 198 ocen przeniesionych na 2010 rok,
- 13 ocen pracowników zatrudnionych na podstawie umowy na zastępstwo,
- 12 ocen pracowników zatrudnionych na stanowiskach nieurzędniczych,
- 31 ocen, które nie zostały dostarczone z innych powodów.

Pracownikom, którzy zostali ocenieni w 2009 roku przedstawiono kryteria na nowy okres podlegający ocenie (maj 2011) według zasad ujętych w Zarządzeniu nr K/21/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 13 maja 2009 roku.

WEWNĘTRZNE REGULACJE PRAWNE W URZĘDZIE ORAZ MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

REGULAMIN ORGANIZACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Zmiany w strukturze organizacyjnej Urzędu oraz jego funkcjonowaniu znalazły swoje odzwierciedlenie w kolejnych zmianach zarządzenia nr 900/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 kwietnia 2007 roku w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia, tj.:

- zarządzenie Nr 5690/09 Prezydenta Wrocławia z 9 marca 2009 roku;
- zarządzenie Nr 5718/09 Prezydenta Wrocławia z 16 marca 2009 roku;
- zarządzenie Nr 6555/09 Prezydenta Wrocławia z 15 czerwca 2009 roku;
- zarządzenie Nr 6970/09 Prezydenta Wrocławia z 20 lipca 2009 roku;
- zarządzenie Nr 7896/09 Prezydenta Wrocławia z 3 października 2009 roku;
- zarządzenie Nr 8269/09 Prezydenta Wrocławia z 21 grudnia 2009 roku.

Zmiany w strukturze organizacyjnej Urzędu objęte tymi aktami m.in. w Departamencie Prezydenta utworzono: Zespół Zarządzania Projektami, utworzono Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi oraz Biuro Prasowe Urzędu, a z dniem 1 stycznia 2010 roku w Departamencie Obsługi i Administracji – Wydział Prawny. Ponadto obwieszczeniem Prezydenta Wrocławia z dnia 10 lutego 2009 roku w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu zarządzenia nr 900/07 Prezydenta Wrocławia w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia ogłoszony został tekst jednolity Regulaminu Organizacyjnego Urzędu.

REGULAMINY ORGANIZACYJNE DEPARTAMENTÓW

W związku z koniecznością dostosowania treści regulaminów organizacyjnych poszczególnych Departamentów do wprowadzanych zmian w ich strukturze i funkcjonowaniu, w 2009 roku przedstawiono **dwadzieścia** projektów nowych regulaminów wewnętrznych. Po zaopiniowaniu i zatwierdzeniu przez Prezydenta Wrocławia zaktualizowano regulaminy, które obowiązują od dnia:

Regulamin Organizacyjny Departamentu Spraw Społecznych	5 stycznia 2009r. 16 marca 2009r. 15 czerwca 2009r. 21 lipca 2009r. 19 sierpnia 2009r. 4 listopada 2009r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji	1 stycznia 2009r. 16 marca 2009r. 20 lipca 2009r.

Regulamin Organizacyjny Departamentu Infrastruktury i Gospodarki	1 maja 2009r. 1 września 2009r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Obsługi i Administracji	9 marca 2009r. 1 maja 2009r. 1 października 2009r. 3 listopada 2009r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Prezydenta	15 stycznia 2009r. 1 kwietnia 2009r. 1 czerwca 2009r. 3 listopada 2009r.
Regulamin Organizacyjny Departamentu Finansów Publicznych	10 stycznia 2009r.

REGULAMINY ORGANIZACYJNE MIEJSKICH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH

W 2009 roku Wydział Organizacyjny, Prawny i Kadr opiniował **16** regulaminów miejskich jednostek organizacyjnych, z których **12** zostało zatwierdzonych przez Prezydenta Wrocławia. Powyższe akty zostały przygotowane zgodnie z procedurą określoną przez Prezydenta Wrocławia zarządzeniem nr 9081/06 z dnia 30 listopada 2006 roku.

NAZWA JEDNOSTKI	DATA ZATWIERDZENIA
Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego CIRS	5 stycznia 2009r. 31 grudnia 2009r.
Placówka Opiekuńczo-Interwencyjna „Przystanek Dobrej Nadziei”	23 marca 2009r.
Miejskie Centrum Sportu MCS	1 kwietnia 2009r. 14 sierpnia 2009r.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej MOPS	8 maja 2009r.
Wrocławski Centrum Doskonalenia Nauczycieli WCDN	25 maja 2009r. 14 września 2009r.
Wrocławski Tor Wyścigów Konnych WTWK	15 czerwca 2009r.
Zarząd Obsługi Jednostek Miejskich ZOJM	1 lipca 2009r.
Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta ZDIUM	7 grudnia 2009r.
Powiatowy Urząd Pracy PUP	31 grudnia 2009r.

AKTY WEWNĘTRZNE URZĘDU

Realizowano zadania w zakresie przygotowania, jak również opiniowania przedstawionych projektów wewnętrznych aktów normatywnych. Opracowano ponad 40 wewnętrznych aktów normatywnych, w tym m. in.:

- 6 zarządzeń zmieniających Regulamin Organizacyjny Urzędu Miejskiego Wrocławia,
- 8 zarządzeń dot. powołania i funkcjonowania zespołów zadaniowych,
- 3 zarządzenia dot. organizacji konkursów,
- przygotowywano dokumentację dot. funkcjonowania Urzędu, w tym. min. legitymacji służbowych, wydawania upoważnień i pełnomocnictw Prezydenta Wrocławia, wyrabiania pieczątek i pieczęci, delegacji służbowych pracowników Urzędu i innych.

PEŁNOMOCNICTWA I UPOWAŻNIENIA

W okresie sprawozdawczym przygotowano i wydano:

- **549** pełnomocnictw Prezydenta Wrocławia, w tym:
  - dla dyrektorów i pracowników Urzędu – **412**,
  - dla dyrektorów i pracowników jednostek organizacyjnych Miasta – **83**,
  - dla podmiotów zewnętrznych – **54**.

Porównanie liczby udzielonych pełnomocnictw

2005	2006	2007	2008	2009
538	**367**	**777**	**748**	**549**

- **638** upoważnień Prezydenta Wrocławia, w tym:
  - dla dyrektorów i pracowników Urzędu – **230**,
  - dla dyrektorów i pracowników jednostek organizacyjnych Miasta – **408** (w tym **277** dla Straży Miejskiej Wrocławia).

Porównanie liczby udzielonych upoważnień

2005	2006	2007	2008	2009
598	**242**	**607**	**624**	**638**

PIECZĄTKI I PIECZĘCIE

W 2009 roku zrealizowano zamówienia na **1 485** sztuk pieczątek i pieczęci urzędowych na łączną kwotę **18 982,74 zł**, z czego 65 sztuk pieczęci metalowych wykonanych przez Mennicę Polską dla Wydziału Edukacji (koszty ich wytworzenia ponoszą zamawiające jednostki oświatowe).
Skasowano i zlikwidowano **780** polimerów.
Do wykonania **175 sztuk** nowych pieczątek, wykorzystane zostały automaty z odzysku pozostające w dyspozycji Wydziału Organizacyjno Prawnego i Kadr, co przyczyniło się do redukcji wydatków związanych z realizacją zamówień w tym zakresie.

Porównanie liczby zrealizowanych zamówień na pieczątki

2005	2006	2007	2008	2009
1488	**1404**	**2043**	**1377**	**1485**

OBSŁUGA KANCELARYJNA

Kancelaria Ogólna Urzędu Miejskiego Wrocławia od instytucji pocztowych i kurierskich przyjęła ok. 118 tys. listów poleconych i ok. 400 tys. listów zwykłych adresowanych do wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu, we wszystkich lokalizacjach. Za pośrednictwem Poczty Polskiej wysłano około:

- 368 tys. listów poleconych,
- 176,5 tys. listów zwykłych,
- 370 szt. paczek,
- 470 szt. przesyłek kurierskich

na łączną kwotę **2 500 000 zł**.

W systemie doręczeń bezpośrednich obejmującym wybrane 10 rejonów Miasta - otrzymano do dostarczenia 135 tys. szt. przesyłek z potwierdzeniem odbioru, z czego skutecznie zostało doręczonych 101 tys. szt. Rozniesiono także ok. 3 tys. szt. informacji dla mieszkańców Miasta dot. przeprowadzanych prac remontowych na terenie wskazanych osiedli. Listy nie doręczone przez doręczycieli zostały wysłane pocztą i mieszczą się w wymienionej wyżej ilości.

W związku z prowadzonym systemem doręczeń bezpośrednich w roku sprawozdawczym zaoszczędzone zostało około **240 tys. zł.**

Pracownicy Kancelarii Ogólnej przyjęli ok. 19 tys. klientów i w związku z tym tyle samo podań i pism. W porównaniu z rokiem 2008, kiedy to zostało wysłanych za pośrednictwem poczty ok. 342 tys. listów poleconych, i ok. 149 tys. listów zwykłych, zanotowano niewielki spadek wysyłki korespondencji za pośrednictwem Poczty Polskiej. Jednocześnie wzrosła ilość doręczanej korespondencji urzędowej za pośrednictwem doręczycieli.

Kancelaria przyjęła, zarejestrowała i wywiesiła na urzędowej tablicy ogłoszeń ok. 850 obwieszczeń sądowych i komorniczych, a po okresie ich wywieszenia, zwróciła nadawcom. Wyszukano i złożono odpowiednie dokumenty do 610 szt. reklamacji przesyłek rejestrowanych.

Urząd Miejski Wrocławia w roku sprawozdawczym w ramach obiegu korespondencji oraz obsługi klienta zewnętrznego i wewnętrznego:

- wysłał ogółem:
  - w ramach obiegu wewnętrznego – ok. 230 000 pism, w roku 2008 – ok. 179 000 pism;
  - do klienta zewnętrznego – ok. 819 000 pism, w roku 2008 – ok. 590 000 pism;
- przyjął ogółem:
  - w ramach obiegu wewnętrznego – ok. 300 000 pism, w roku 2008 – ok. 230 000 pism;
  - od klienta zewnętrznego – ok. 980 000 pism, w roku 2008 – ok. 1 075 000 pism;
- obsługa klienta ogółem:
  - w sprawach merytorycznych – ok. 1 800 000 klientów, w roku 2008 – ok. 2 046 000 klientów;
  - w sprawach nie leżących w kompetencji Urzędu – ok. 000 klientów, w roku 2008 – 99 000 klientów.

Można zauważyć tendencję spadkową w liczbie obsługiwanych klientów przez sekretariaty komórek organizacyjnych oraz ilości składanej korespondencji od klienta zewnętrznego. Na powyższe mają zapewne wpływ wprowadzane

sukcesywnie instrumenty elektronicznego obiegu dokumentów, utworzenie Punktu Informacyjnego w Centrum Obsługi Mieszkańców, jak też nie wprowadzanie zmian w przepisach prawa, które skutkowałyby koniecznością np. wymiany dokumentów, tak jak to miało miejsce w latach ubiegłych. Wykorzystywana jest również informacja umieszczona w serwisie internetowym Urzędu.

INFORMACJA O URZĘDZIE

Rok 2009 był szóstym pełnym rokiem działalności Punktu Informacyjnego Urzędu Miejskiego Wrocławia w obiekcie pl. Nowy Targ 1/8. Od chwili rozpoczęcia działalności Punktu odnotować można tendencję wzrostową liczby codziennie obsługiwanych klientów. W okresie sprawozdawczym Punkt Informacyjny Urzędu Miejskiego obsłużył około **192 000 klientów** – średnio 800 klientów dziennie. Do tej ilości należy doliczyć około 170 telefonów dziennie, co w skali roku dało wynik około **45 000**. Szczególny wzrost klientów odnotowano w pierwszym i czwartym kwartale 2009 roku ze względu na wzmożoną ilość składanych wniosków o przydział lokali przeznaczonych do remontu wykonywanego we własnym zakresie i na koszt przyszłego najemcy.
Różnorodność poruszanych zagadnień wymaga od pracowników Punktu stałego poszerzania wiedzy i odnajdywania w przeróżny sposób odpowiedzi na nurtujące klientów tematy, które coraz częściej dotyczą bardzo rozległych spraw, w żaden sposób nie należących do kompetencji Urzędu Miejskiego Wrocławia, jak i miejskich jednostek organizacyjnych.

ZEZWOLENIA NA SPRZEDAŻ I PODAWANIE NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNE

W roku 2009 do Zespołu Zezwoleń wpłynęło **3 406 wniosków i podań** przedsiębiorców w sprawach dotyczących wydania lub w związku z korzystaniem z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

W wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych wydano **2 251 decyzji**, w tym:
- **1 446** zezwoleń na sprzedaż alkoholu w handlu i gastronomii
- **367** zezwoleń jednorazowych (festyny – targi)
- **55** zezwoleń na wyprzedaż zapasów
- **82** zezwoleń na organizację przyjęć
- **243** decyzje wygaszające zezwolenia
- **32** decyzji zmieniających - w trybie art.155 kpa
- **19** decyzje umarzające postępowania
- **3** decyzje odmawiające wydania zezwoleń
- **4** decyzje cofające zezwolenia.

Na wniosek przedsiębiorców wydano **2378 zaświadczeń** potwierdzających wniesienie opłaty za korzystanie z zezwolenia.

W celu zebrania materiału dowodowego, niezbędnego do podejmowania decyzji, sporządzono **2944 wystąpień** do organów i jednostek opiniujących wydawanie zezwoleń.

SIEĆ PLACÓWEK SPRZEDAŻY ALKOHOLU

Ustalone przez Radę Miejską Wrocławia limity ilości placówek sprzedaży alkoholu o zawartości **powyżej 4,5% alkoholu** (z wyjątkiem piwa) wynosiły:

800 - dla placówek sprzedaży detalicznej
600 - dla placówek gastronomii.

W trakcie roku 2009 - ogółem – przybyło **89 placówek detalicznej sprzedaży** alkoholu. Według stanu na 31 grudnia 2009 roku placówek tych było **787**.

Dyslokacja placówek **handlu detalicznego**

Stare Miasto	Śródmieście	Krzyki	Fabryczna	Psie Pole
94	**153**	**213**	**215**	**112**

W roku 2009 przybyło **40 placówek** gastronomicznych, podających alkohol. Według stanu na 31 grudnia 2009 roku placówek tych było **586.**

Dyslokacja placówek **gastronomii** :

Stare Miasto	Śródmieście	Krzyki	Fabryczna	Psie Pole
351	**59**	**78**	**63**	**35**

Usytuowanie wszystkich punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z uwzględnieniem alkoholi do 4,5% oraz piwa – do 31 grudnia 2009 roku - przedstawiało się następująco:

Dzielnica	Punkty sprzedaży
Stare Miasto	**523**
Fabryczna	**418**
Śródmieście	**343**
Krzyki	**376**
Psie Pole	**211**
Razem	**1 871**

KONTROLA PRZESTRZEGANIA PRAWA

W 2009 roku pracownicy Sekcji Monitoringu i Kontroli prowadzili postępowania kontrolne w **21** placówkach handlowych i gastronomicznych. Weryfikowano oświadczenia przedsiębiorców o wartości sprzedaży alkoholi w roku 2008.

Wyniki kontroli zakończonych w **21** placówkach:

- ujawniono w jednym przypadku zaniżenie wartości sprzedaży przez przedsiębiorcę w kwocie 119 837 zł. W konsekwencji cofnięto zezwolenia, a należna opłata wpłynęła do budżetu gminy z przeznaczeniem na profilaktykę alkoholową i walkę z patologiami.
- 2 przedsiębiorców zlikwidowało punkt sprzedaży, po rozpoczęciu kontroli.

W ramach podejmowanych działań mających na celu zapewnienie przestrzegania prawa na terenie Miasta przeprowadzono **32** postępowania wyjaśniające:

- **11** postępowań, których źródłem były interwencje mieszkańców,
- **15** postępowań, na podstawie informacji uzyskanych od Policji, Straży Miejskiej, czy Prokuratury, w 5 przypadkach wszczęto postępowania w sprawie cofnięcia zezwoleń (jedno, zakończone cofnięciem zezwolenia).
- **6** postępowań, w ramach współpracy z innymi jednostkami organizacyjnymi i instytucjami (Radami Osiedla, Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, DWIIH itp.), w jednym przypadku wszczęto postępowanie w sprawie cofnięcia zezwolenia.

Kontrole i postępowania w sprawie cofnięcia zezwoleń będą kontynuowane w roku 2010.

REALIZACJA BUDŻETU 2009 I INNE EFEKTY FINANSOWE

Na rok 2009 zaplanowano możliwe wpływy z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń:

Plan – po zmianach w trakcie 2009	Realizacja
12 700 000 zł	**12 703 573** zł

Plan wpływów, w trakcie roku, był zmieniany *in plus*. Na jego zmianę wpłynęły takie czynniki jak:

- wzrost ilości punktów sprzedaży – limit placówek detalicznych wzrósł o 100 (uchwała Nr XXIX/1000/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 grudnia 2008),
- większe wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń jako konsekwencja wzmożonych kontroli w zakresie prawidłowości opłat.

Realizując budżet, pracownicy Zespołu Zezwoleń, m.in.:

- w styczniu 2009roku wydali polecenia zapłaty opłat za zezwolenia wszystkim przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia,
- na przestrzeni roku trzykrotnie weryfikowali prawidłowość i terminowość wnoszonych opłat w stosunku do wszystkich punktów sprzedaży.

Wzrost pozyskiwanych środków finansowych z tytułu korzystania z zezwoleń, przeznaczonych na **profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych** w latach 2007 -2009 obrazuje poniższe zestawienie:

2007	2008	2009
9 632 825 zł	**11 325 634** zł	**12 703 573** zł

W toku rozpatrywania wniosków o wydanie zezwoleń, obowiązująca procedura w Urzędzie przewiduje współdziałanie z Wydziałem Podatków i Opłat w zakresie ustalenia, czy dany przedsiębiorca posiada zaległości w należnych Miastu podatkach, czy opłatach. Współdziałanie to przyniosło w roku 2009 wymierne efekty finansowe. Po uzyskaniu stosownych danych o zaległościach, przedsiębiorcy wnioskujący o wydanie zezwoleń zostali skłonieni do uregulowania Miastu należności.

Łącznie odzyskano w ten sposób **102 611** zł zaległych należności.

OBSŁUGA PRAWNA

Realizowane zadania obejmowały obsługę prawną Urzędu i organów Miasta, a w tym:

- zastępstwo procesowe w postępowaniach przed sądami powszechnymi i Sądem Najwyższym, sądami administracyjnymi oraz przed innymi organami,
- opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych aktów normatywnych, umów i porozumień,
- udzielanie opinii prawnych, wyjaśnień, konsultacji,
- nadzór nad formalnoprawną stroną procedur przetargowych,

Przed sądami powszechnymi prowadzono **2 378** spraw, z czego **1 234** zostało wszczętych w 2009 roku.

Sprawy przed sądami cywilnymi

Miasto jako powód	Ilość
o zapłatę	1348
o eksmisję	418
o stwierdzenie nabycia spadku	62
o wydanie	9
Razem	**1 837**

Miasto jako pozwany	Ilość
o stwierdzenie nabycia spadku - sprawy przy udziale Gminy	147
o ustalenie	226
o zapłatę odszkodowania z tytułu niedostarczenia lokalu socjalnego	39
o stwierdzenie zasiedzenia	129
Razem	**541**

W trakcie 2009 roku zapadły rozstrzygnięcia w **745** sprawach, z których:

- 639 - to sprawy *wygrane*,
- 63 - sprawy *przegrane,*
- 44 - rozstrzygnięte w inny sposób.

Sprawy przed WSA / NSA

Przedmiot skargi	**Ilość**
na uchwały Rady Miejskiej	44
na decyzje Prezydenta	5
na decyzje organów skarbowych	14
Razem	**63**

Wśród spraw sądowych ilościowo dominowały postępowania:

- o zapłatę z tytułu użytkowania wieczystego, dzierżawy, bezumownego korzystania z nieruchomości, najmu,
- o eksmisję z lokali, o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku najmu, o dostarczenie lokalu socjalnego, o podział majątku.
- o przeniesienie zobowiązań na małżonka dłużnika, o wyjawienie majątku dłużnika, upadłościowe i układowe, przeciwko członkom zarządów firm,
- o zasiedzenie, o aktualizację opłat za wieczyste użytkowanie nieruchomości,
- o zapłatę z tytułu udzielonych środków PFRON na rozpoczęcie działalności gospodarczej przez osoby fizyczne.

Radcowie prawni zatrudnieni w Urzędzie parafowali pod względem formalno-prawnym **8 601** dokumentów (m.in. umowy, akty normatywne, zarządzenia, uchwały, dokumenty przetargowe, porozumienia).

Wydano także **576** pisemnych opinii i odpowiedzi na zapytania prawne.

FUNKCJONOWANIE ZINTEGROWANEGO SYSTEMU ZARZĄDZANIA

Realizacją zadań w zakresie Zintegrowanego Systemu Zarządzania kierował Pełnomocnik Prezydenta ds. Zintegrowanego Systemu Zarządzania.
Poniżej przedstawiono najważniejsze zadania zrealizowane w 2009 roku:

- Luty:
  - **warsztaty podstawowe uzupełniające oraz doskonalące** dla Audytorów wewnętrznych z norm PN-EN ISO 9001:2004; PN-EN ISO 14001:2005 oraz PN-N 18001:2004,
  - **Przegląd środowiskowy** - zawiera ocenę stanu formalno-prawnego, dane dotyczące emisji do powietrza i gleby zanieczyszczeń, sposób postępowania z odpadami oraz informację o uiszczaniu opłat środowiskowych przez Urząd Miejski Wrocławia.
- Marzec - **Audyty wewnętrzne** (obejmujące wszystkie zidentyfikowane i opisane procesy w Urzędzie Miejskim Wrocławia).
- Kwiecień - **aktualizacja dokumentacji systemowej.**
- Kwiecień, Maj - opracowanie i złożenie **wniosku w ramach XV edycji konkursu Polska Nagroda Jakości.**
- Maj – **zakończenie prac nad opracowaniem ryzyk akceptowalnych i nieakceptowalnych** w ramach Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym.
- Czerwiec, Lipiec - prace nad **wnioskiem o dofinansowanie** w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V, Działania 5.2.1.
- Lipiec - **Przegląd zarządzania**, na którym ustalono adekwatność polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania, stopień realizacji celów ZSZ oraz działania doskonalące na 2010 rok.
- Sierpień:
  - **wizyta ekspercka** w ramach konkursu Polska Nagroda Jakości,
  - **złożenie wniosku** o dofinansowanie z EFS w odpowiedzi na konkurs nr 2/POKL/5.2.1/2009 „Kompleksowy program wzmocnienia zdolności Urzędu do sprawnej i efektywnej realizacji zadań publicznych" w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V, Działania 5.2 przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- Wrzesień:
  - **aktualizacja dokumentacji systemowej,**
  - **zakończenie prac** w ramach Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym,
  - **warsztaty podstawowe** dla Audytorów wewnętrznych z wymagań Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym.
- Październik - **Audyty wewnętrzne z zakresu Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym.**
- Listopad:
  - II **Audyt nadzoru** Zintegrowanego Systemu Zarządzania [PN-EN ISO 9001:2004; PN-EN ISO 14001:2005 oraz PN-N 18001:2004] połączony z

Audytem certyfikującym System Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym,

- **negocjacje w sprawie wniosku o dofinansowanie** w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet V, Działania 5.2.1 [podpisanie umowy w styczniu 2010 roku],
- przyznanie **nagrody** dla Urzędu Miejskiego Wrocławia z tytułu XV edycji konkursu Polska Nagroda Jakości.

WYBORY

Na terenie Wrocławia w 2009 roku zostały zorganizowane i przeprowadzone następujące głosowania powszechne:

- **wybory do rad osiedli** Miasta Wrocławia - zarządzone na dzień 8 marca 2009 roku, wybory do rady osiedla Osobowice – Rędzin zarządzone na dzień 17 maja 2009 roku
- **wybory posłów do Parlamentu Europejskiego** - zarządzone na dzień 7 czerwca 2009 roku

WYBORY DO RAD OSIEDLI WROCŁAWIA

Zgodnie z Uchwała Rady Miejskiej Wrocławia XXVI/944/08 z dnia 6 listopada 2008 roku powołano Miejską Komisję Wyborczą, której zadaniem było przeprowadzenie wyborów do rad osiedli we Wrocławiu. Miejska Komisja Wyborcza zarządziła wybory do rad osiedli Miasta Wrocławia na dzień 8 marca 2009 roku. W celu sprawnego przeprowadzenia wyborów utworzono na terenie Wrocławia:
48 - osiedlowych komisji wyborczych,
65 - obwodowych komisji wyborczych.
Ze względu na brak kandydatów na radnych nie przeprowadzono wyborów dla osiedla Osobowice – Rędzin. Miejska Komisja Wyborcza zarządziła wybory na dzień 17 maja 2009 roku

WYBORY DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

Z ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 roku Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej wydano **85** decyzji - wszystkie o wpisaniu do rejestru wyborców. W związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 marca 2009 roku w sprawie zarządzenia wyborów posłów do Parlamentu Europejskiego (Dz. U. Nr 37, poz. 287) wykonano szereg zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów tych wyborów w dniu 7 czerwca 2009 roku:

- przygotowano propozycje zmian granic stałych obwodów głosowania,
- przygotowano projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zmian w podziale na stałe obwody głosowania,
- przygotowano informację o numerach i granicach stałych obwodów głosowania,
- sporządzono geografię wyborczą potrzebną dla wydrukowania spisów wyborców,
- wydrukowano spisy wyborców dla **271** obwodów stałych obwodów głosowania oraz dla **28** obwodów głosowania utworzonych w szpitalach, zakładach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych,
- dokonano aktualizacji spisów wyborców.

Do wykonywania zadań związanych z organizacją wyborów i obsługą Obwodowych Komisji Wyborczych Prezydent Wrocławia powołał Miejskie Biuro Wyborcze pod przewodnictwem Sekretarza Miasta Wrocławia (zarządzenie nr 5776/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 20 marca 2009 roku w sprawie powołania Miejskiego Biura Wyborczego do wykonania zadań związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem wyborów do Parlamentu Europejskiego. Do zadań Miejskiego Biura Wyborczego należało między innymi sporządzenie i aktualizacja spisów wyborców, materiałowo-techniczne przygotowanie wyborów oraz współdziałanie z Delegaturą Krajowego Biura Wyborczego.

W ramach aktualizacji spisów wyborców Wydział Spraw Obywatelskich – na 510 098 pozycji spisu podstawowego wykonał następujące czynności:

- dopisano do spisu wyborców pozycji **472**
- wykreślono ze spisu wyborców pozycji **6 491**
- wydano zaświadczenia o prawie do glosowania osobom **1 374**
- przyjęto wnioski o dopisanie do spisu wyborców od osób **4 247**

Wydano jedną decyzję odmawiającą uwzględnienia reklamacji wyborcy dotyczącej nie umieszczania jego nazwiska w spisie wyborców sporządzonym dla przeprowadzenia wyborów posłów Parlamentu Europejskiego.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku w stałym rejestrze wyborców ujętych było **499 683 wyborców**.

PRZEPROWADZONE DZIAŁANIA MAJĄCE NA CELU PODWYŻSZENIE JAKOŚCI OBSŁUGI KLIENTÓW ORAZ USPRAWNIENIE FUNKCJONOWANIA URZĘDU

INWESTYCJE I REMONTY

W roku 2009 roku Wydział Obsługi Urzędu realizował regulaminowe zadania związane z zapewnieniem funkcjonowania Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz podwyższaniem standardów obsługi zarówno klientów zewnętrznych, jak i wewnętrznych.
Najważniejszymi przedsięwzięciami podjętymi przez Wydział w roku sprawozdawczym były inwestycje nowo rozpoczęte oraz kontynuowane.
Wśród inwestycji rozpoczętych w 2009 roku należy wymienić:

- przebudowę budowli obronnej położonej przy ul. Stalowej 62 we Wrocławiu z przeznaczeniem na Archiwum Miejskie

Elewacja budowli obronnej przeznaczonej na Archiwum Miejskie- ul. Stalowa 62.

- przebudowę budynku nr 1 w kompleksie edukacyjnym przy ul. Stabłowickiej 147/149 we Wrocławiu dla potrzeb Wrocławskiego Centrum Badań EIT+

Elewacja Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ - ul. Stabłowicka 147/149.

Elewacja Wrocławskiego Centrum Badań EIT+ - ul. Stabłowicka 147/149.

- przebudowę i remont kamienicy Rynek 13 we Wrocławiu w ramach Programu „100 KAMIENIC”

Elewacja wyremontowanej kamienicy- Rynek 13.

Rozpoczęte w 2009 roku inwestycje przewidziane są do ukończenia w I połowie 2010 roku.

Najistotniejszym zadaniem wśród kontynuowanych w 2009 roku była rozbudowa budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. G.Zapolskiej 2/4 – ul. Bogusławskiego 8, 10- ul. Świdnickiej 53 we Wrocławiu, ukończona w listopadzie tego roku.

Elewacja budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia- ul. Bogusławskiego 8, 10.

Łącznik- ul. Bogusławskiego 8, 10.

W wyniku zakończenia rozbudowy budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. Bogusławskiego 8, 10, uzyskano 250 stanowisk pracy, w tym stanowiska obsługi bezpośredniej. Centrum Obsługi Mieszkańca zlokalizowane przy ul. Bogusławskiego 8, 10 wykonuje zadania w zakresie wydawania dowodów rejestracyjnych nowych i zatrzymanych.
Do części biurowej nowo wybudowanego budynku, przeniesiono mieszczący się dotychczas przy ul. Mazowieckiej 17 i Sukiennicach 10, Wydział Podatków i Opłat. Przeniesione zostały również z ul. K. Michalczyka 23 - Wydział Środowiska i Rolnictwa oraz z al. M. Kromera 44 - Wydział Kontroli.
Działania podjęte w ramach zrealizowanej inwestycji w znacznym stopniu poprawiły warunki obsługi klientów zewnętrznych. Dogodne zlokalizowanie obiektu przy istniejących już budynkach Urzędu, ułatwiło dostępność instytucji dla mieszkańców Wrocławia.

Zadaniem inwestycyjnym, kontynuowanym w roku sprawozdawczym, będącym w końcowym etapie realizacji była również przebudowa pomieszczeń dla potrzeb Urzędu Miejskiego Wrocławia w obiekcie przy ul. Strzegomskiej 148 we Wrocławiu (segment C) z przeznaczeniem na stanowiska pracy Centrum Zarządzania Kryzysowego. Uzupełnieniem tej inwestycji będzie budowa masztu antenowego, która planowana jest do ukończenia w III kwartale 2010 roku.

W I kwartale 2010 roku przewidywane jest również ukończenie, kontynuowanej w 2009 roku przebudowy pomieszczeń budynku przy ul. Glinianej 20-22 we Wrocławiu z przeznaczeniem dla Powiatowego Urzędu Pracy. Ukończenie zadania pozwoli na podwyższenie standardów obsługi klientów Urzędu Pracy.

Elewacja budynku przeznaczonego dla Powiatowego Urzędu Pracy - ul. Gliniana 20-22.

Portal elewacji frontowej - ul. Gliniana 20-22.

Jak co roku, Wydział nadzorował wykonanie bieżących remontów w związku z koniecznością utrzymania obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia w należytym stanie technicznym, estetycznym oraz zgodnym z przepisami przeciwpożarowymi i bhp.

W roku sprawozdawczym realizowane były przede wszystkim działania mające na celu podwyższenia standardów obsługi mieszkańców, jak i poprawę warunków pracy w Urzędzie, przy jednoczesnym obniżaniu poziomu kosztów związanych z tą obsługą oraz kosztów prawidłowego funkcjonowania całej instytucji.
Plan wydatków bieżących na funkcjonowanie Urzędu na rok 2009, został zrealizowany na poziomie planu roku 2008.

Rok	Plan wydatków bieżących (zł brutto)
2008	14 019 630,00
2009	14 285 908,00

Zaznaczyć należy, iż utrzymanie poziomu wydatków bieżących na poziomie wydatków roku ubiegłego, realizowane jest w warunkach stale rosnących cen rynkowych towarów i usług.
Utrzymanie wydatków bieżących, związanych z funkcjonowaniem instytucji, na niezmiennym poziomie jest efektem realizowanej od lat polityki remontowej, skutkującej utrzymywaniem wszystkich budynków Urzędu w należytym stanie technicznym. Należyty stan techniczny obiektów, w tym również wszelkich

instalacji (elektrycznych, centralnego ogrzewania, wodno- kanalizacyjnych) pozwala na kontrolę realnego zużycia energii cieplnej czy elektrycznej (bez zbędnych strat), a tym samym na monitoring wydatków w tym zakresie.

ZADANIA LOGISTYCZNE

W ramach działań logistycznych, poszerzony został zakres zadań wykonywanych przez Zespół Poligrafii o druk sprawozdań, biletów opłaty targowej dla Wydziału Księgowości, wniosków, zaświadczeń, wezwań, zawiadomień dla potrzeb Wydziału Spraw Obywatelskich, co pozwoliło na obniżenie kosztów w obszarze usług poligraficznych. Wykonywane na bieżąco analizy realizowanych zakupów materiałów biurowych oraz monitoring kosztów, zaskutkowały osiągnięciem znacznych oszczędności w stosunku do lat ubiegłych.
Doskonalenie systemu łączności w Urzędzie oraz prowadzony na bieżąco monitoring wydatków na wykonywanie połączeń i obsługę telefonii stacjonarnej oraz komórkowej, pozwoliły w rezultacie na utrzymanie niezmiennego poziomu wydatków w tym obszarze.
Podpisana w II połowie 2009 roku, po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym, umowa na świadczenie usług telefonii komórkowej wraz z dostępem do bezprzewodowego Internetu oferuje korzystniejsze dla Abonenta warunki płacowe, co w roku 2010 da efekt w postaci znacznego obniżenia kosztów tych usług.

W roku sprawozdawczym dokonana została również analiza struktury akt zgromadzonych w archiwum zakładowym. Wytypowane zostały rodzaje i kategorie akt, które w przyszłości będą mogły zostać zarchiwizowane w nowej siedzibie Archiwum Miejskiego przy ul. Stalowej 62 i dla których przygotowywany jest elektroniczny obieg dokumentów, umożliwiający użytkownikom zdalny dostęp do zbioru zgromadzonych akt.

PROGRAM UBEZPIECZENIA JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH MIASTA

W 2009 roku zakończony został, trwający od 01.06.2007 roku do 31.12.2009 roku, program ubezpieczenia wszystkich jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław, który objął następujące rodzaje ubezpieczeń:

- majątkowe,
- odpowiedzialności cywilnej z tyt. prowadzonej działalności i posiadanego mienia,
- odpowiedzialności cywilnej zawodowej za podejmowane decyzje administracyjne i składanie oświadczeń woli,
- nadwyżkowe,
- odpowiedzialności cywilnej Zakładów Opieki Zdrowotnej.

Wspólny program ubezpieczenia jednostek organizacyjnych Gminy z ujednoliconymi warunkami oraz zasadami funkcjonowania, pozwolił na:

- określenie znacznie szerszego zakresu ubezpieczenia i uzyskanie ochrony na ryzyka niestandardowe,
- ograniczenie kosztów ryzyka,
- uzyskanie korzystniejszych warunków cenowych,
- obniżenie kosztów obsługi likwidacji zaistniałych szkód.

Wysokość składek opłaconych w okresie obowiązywania umowy ubezpieczenia tj. od 01.06.2007 roku do 31.12.2009 roku w stosunku do wysokości wypłaconych odszkodowań przedstawia poniższa tabela i wykres.

Wysokość opłaconych składek (zł)	Wysokość wypłaconych odszkodowań (zł)
7 170 439,56	5 099 000,00

Stopa wykorzystania środków stanowiąca iloczyn wartości wypłaconych odszkodowań do wysokości opłaconych składek wyniosła globalnie (w okresie trwania programu) ponad 70 %.

Zarządzeniem nr K/2/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 12 stycznia 2009 roku został powołany Zespół ds. koordynacji postępowań przy przejmowaniu masy spadkowej na rzecz Gminy Wrocław.
Zgodnie z ww. Zarządzeniem do zadań Zespołu należało w szczególności:

- opracowanie procedury postępowania przy przejmowaniu masy spadkowej na rzecz Gminy Wrocław bądź Skarbu Państwa,
- podejmowanie i prowadzenie postępowań, w których Gmina Wrocław bądź Skarb Państwa występuje jako uczestnik postępowania o stwierdzenie nabycia spadku, o zabezpieczenie spadku, o spis inwentarza, o ustanowienie kuratora spadku i postępowań powiązanych, zgodnie z procedurą, o której mowa w pkt 1 oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa;
- przygotowywanie propozycji zagospodarowania przejętej masy spadkowej i przedkładanie ich Sekretarzowi Miasta Wrocławia do zatwierdzenia.

W wyniku prac prowadzonych przez członków Zespołu opracowano „Instrukcję postępowania w Urzędzie Miejskim Wrocławia przy przejmowaniu masy spadkowej na rzecz Gminy Wrocław albo Skarbu Państwa”. Przedmiotowy dokument zostanie wprowadzony do obrotu prawnego Zarządzeniem Prezydenta Wrocławia, które wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2010 roku. W Wydziale Obsługi Urzędu zostało powołane stanowisko koordynatora ds. przejmowania masy spadkowej na rzecz Gminy Wrocław lub Skarbu Państwa, odpowiedzialnego za nadzór nad przygotowywaniem i prowadzeniem postępowań o stwierdzenie nabycia spadku.

INFORMATYZACJA

DZIAŁANIA NA RZECZ KLIENTA ZEWNĘTRZNEGO

BUDOWA „MIEJSKIEGO INTERNETU" - BEZPRZEWODOWEGO DARMOWEGO DOSTĘPU DO INTERNETU DLA MIESZKAŃCÓW

Miejski Internet jest realizacją polityki budowy społeczeństwa informacyjnego.
W 2009 roku zakończono budowę obszarów sieci bezprzewodowej w rejonach: - Panoramy Racławickiej, Hali Stulecia, Wrocławskiego Teatru Lalek, Lotniska im. Mikołaja Kopernika we Wrocławiu, obszaru Starego Miasta i Ronda Reagana.
W ramach inwestycji rozszerzono zasięg Miejskiego Internetu na wrocławskim Rynku oraz pokryto zasięgiem Plac Solny oraz część ulicy Świdnickiej i Oławskiej. Przy współpracy z Biurem Prasowym, Wydziałem Inżynierii Miejskiej oraz Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta oznakowano trzy strefy zasięgu („Panorama Racławicka", „Wrocławski Teatr Lalek" oraz „Hala Stulecia"). Kolejne strefy zostaną oznakowane w roku 2010.
W roku 2009 zakupiono kolejne urządzenia umożliwiające na początku 2010 roku na uruchomienie kolejnych stref dostępu (Dworzec PKP, Wrocławski Park Wodny) oraz pokrycie zasięgiem sieci Centrów Obsługi Mieszkańca.

BUDOWA CENTRUM PRZETWARZANIA DANYCH (CPD) ORAZ SALI OPERATORSKIEJ W CENTRUM ZARZĄDZANIA MIASTEM (CZM) PRZY UL. STRZEGOMSKIEJ 148

Kolejnym etapem budowy Centrum Zarządzania Miastem było wybudowanie w wydzielonych pomieszczeniach CPD i Sali Operatorskiej wraz z pełną infrastrukturą bezpieczeństwa i zapewnienia ciągłości pracy. Zakończenie tych prac pozwoli na stopniowe wyposażanie CZM w urządzenia techniczne dedykowane kluczowym projektom związanych z zarządzaniem miastem takich jak monitoring wizyjny, zarządzanie transportem i ruchem, MAN itp.
Wykonano prace związane z infrastrukturą techniczną, oraz robota remontowymi w budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia przy ul. Strzegomskiej 148 dla pomieszczenia CPD o powierzchni 220 m^2 oraz sali dyspozytorskiej CZK o powierzchni 220 m^2.
Prace związane z budową Centrum realizowane przez Asseco Systems S.A. wyłonioną w drodze postępowania przetargowego ZP/PN/11/2009/WIN. Na podstawie dokumentacji projektowej opracowanej przez:

- AW - KLIMA: Projekt architektury i konstrukcji, Projekt konstrukcji pod agregaty chłodnicze, Projekt instalacji elektrycznych (w tym oświetlenia i gniazd ogólnych, zasilania gwarantowanego, sieci teletechnicznych, sieci komputerowych), Projekt instalacji klimatyzacji pomieszczeń biurowych i przewietrzania serwerowni, Projekt instalacji klimatyzacji serwerowni, chłodnictwa, nawilżania i odprowadzenia skroplin, Projekt instalacji elektrycznej dla klimatyzacji i chłodnictwa, Projekt instalacji Sygnalizacji Alarmu Pożaru i Gaszenia Gazem, Projekt systemów zabezpieczenia elektronicznego pomieszczeń.
- ENTE Sp. Zo.o.: Projekt aranżacji –część budowlana, Projekt aranżacji – część elektryczna.

Efektem końcowym projektu jest:
- zwiększenie dostępnych zasobów w nowym CPD,

- zapewnienie redundancji infrastruktury sieciowo-serwerowej dla systemów informatycznych Urzędu,
- zintegrowanie służb Centrum Zarządzania Kryyzysowego w nowej sali dyspozytorskiej Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego,
- trzykrotne zwiększenie pojemności serwerowni na sprzęt informatyczny w porównaniu do obecnie posiadanych zasobów,
- trzy niezależne źródła zasilania infrastruktury,
- podwojone urządzenia sieciowe i serwery zapewniające dostęp do systemów informatycznych Urzędu,
- utrzymanie wysokiego poziomu dostępności i niezawodności pracy systemów informatycznych Urzędu,
- dostępność zasobów dla użytkowników przez 24 godziny, 7 dni w tygodniu.

DALSZE PRACE NAD „MAN-WROCŁAW" - SIECI UMOŻLIWIAJĄCEJ TRANSMISJE WSZELKIEGO RODZAJU SYGNAŁÓW NIEZBĘDNYCH DO PRAWIDŁOWEGO FUNKCJONOWANIA MIASTA

„MAN-Wrocław" jest programem zakładającym wybudowanie nowoczesnej sieci teleinformatycznej mającej służyć społeczeństwu lokalnemu oraz instytucjom użytku publicznego. Celem projektu jest zapewnienie mieszkańcom Miasta szerokiego dostępu do usług elektronicznych zarówno w relacji mieszkaniec-urząd (e-urząd) jak i mieszkaniec-inne usługi elektroniczne (e-Wrocław).
Aby zapewnić wymianę danych na odpowiednim poziomie Urząd Miejski Wrocławia rozpoczął budowę infrastruktury teleinformatycznej na potrzeby transmisji danych dla Miasta Wrocławia - sieć „MAN-Wrocław". Budowa takiej sieci w perspektywie wielu lat jest tańsza niż budowanie jej w oparciu o łącza.

BUDOWA 1-SZEGO ODCINKA SIECI MAN-WROCŁAW

W 2009 roku wybudowano odcinek sieci MAN Wrocław Wrocławiu relacji pl. Nowy Targ 1/8 - ul. Mazowiecka 17, który ma zapewnić m.in. punkt styku z siecią Urzędu Wojewódzkiego oraz Urzędu Marszałkowskiego w związku z zapewnieniem stuku z projektem Dolnośląskiej Sieci Szkieletowej (DSS). Długość wybudowanej linii światłowodowej to ponad 2 kilometry. Dzięki tej inwestycji, już w 2010 roku, możliwe będzie podłączenie do sieci MAN Wrocław obiektów Urzędu Miejskiego Wrocławia: Kotlarska 41 oraz Bernardyńska 5 oraz Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego przy ulicy Bernardyńskiej 6 znajdujących się aktualnie poza ringiem światłowodowym UMW. W ramach realizacji inwestycji podpisano szereg umów dodatkowych na nadzór inwestorski, autorski oraz archeologiczny a pracownicy Wydziału Informatyki uzyskali doświadczenie niezbędne do realizacji projektu MAN Wrocław.

PRZYGOTOWANIA DO APLIKOWANIA O OŚRODKI UNIJNE NA BUDOWĘ I-SZEGO ETAPU RDZENIA SIECI MAN-WROCŁAW

W ramach przygotowania strategii budowy sieci MAN Wrocław zdecydowano o podziale projektu na dwa etapy realizacji. Pierwszy etap budowy sieci, przewidziany na lata 2010-2012, obejmuje obszar zachodniej części Miasta szczególnie ważny pod kątem organizacji Mistrzostw Europy w 2012 roku oraz uruchomienia Centrom Zarządzania Miastem. Planowane jest wybudowanie linii światłowodowych o długości około 40 kilometrów i włączenie do sieci metropolitalnej ponad 100 obiektów m.in. Stadion Miejski, Centrum Zarządzania Miastem, Centralny Punkt Dystrybucyjny Urzędu Miejskiego Wrocławia, Lotnisko

im. Mikołaja Kopernika oraz szereg jednostek miejskich takich jak Straż Miejska, szkoły, przedszkola, biblioteki. Jednocześnie planuje się wykonanie punktów styku z infrastrukturą telekomunikacyjną Policji oraz Straży Pożarnej. Projekt jest komplementarny z innymi kluczowymi projektami prowadzonymi przez miasto takimi jak ITS Wrocław, monitoring wizyjny CCTV czy budowa bezprzewodowej dostępu do Internetu dla mieszkańców i gości Wrocławia projekt „Miejski Internet".
Istnieje możliwość uzyskania dofinansowania na budowę sieci ze środków pomocowych Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego. W ramach przygotowań do aplikowania o środki pomocowe zawarto umowę na wykonanie Studium Wykonalności oraz wniosku o dofinansowanie. Aktualny termin składania wniosków o dofinansowanie to luty 2010 jednak termin ten był już wielokrotnie zmieniany i nie możemy wykluczyć kolejnego przesunięcia.

MAN-WROCŁAW PROJEKTY NA ODCINKI RDZENIA

Od roku 2008 we Wrocławiu w ramach projektu MAN Wrocław wypracowano dwa sposoby pozyskiwania kanalizacji teletechnicznej MSRK (Miejski System Rurociągów Kablowych) na potrzeby sieci MAN Wrocław:

PROJEKTY ODCINKÓW KANALIZACJI TELETECHNICZNEJ ZLECANE PRZEZ WYDZIAŁ INFORMATYKI

W ten sposób w latach 2007-2009 zlecono zaprojektowanie odcinków sieci MSRK o łącznej długości 90 kilometrów. Część dokumentacji zostanie wykorzystana w pierwszym etapie realizacji projektu MAN Wrocław w latach 2010-2012. Pozostałe odcinki zostaną wybudowane po roku 2012. Odcinki projektowane i budowane są w oparciu o Normy Zakładowe MSRK. Normy te, wprowadzone w 2007 roku zarządzeniem Prezydenta Wrocławia opisują zarówno szczegóły dotyczące zasad projektowania sieci MSRK jak i cały proces inwestycyjny, zawartość dokumentacji projektowej oraz elementy dopuszczone do wykorzystania w czasie budowy sieci.

PROJEKT I BUDOWA KANALIZACJI TELETECHNICZNEJ W RAMACH ISTNIEJĄCYCH REMONTÓW DRÓG

Od roku 2008 w ramach niemal każdego remontu drogi we Wrocławiu budowana jest infrastruktura teletechniczna na potrzeby sieci MAN Wrocław. Sieć teletechniczna została wybudowana m.in. na Rondzie Reagana, Placu Powstańców Wielkopolskich, Lotniczej, Kromera oraz Krakowskiej. Łącznie wybudowano już około 15 kilometrów kanalizacji. W chwili obecnej w realizowanych remontach budowane jest około 25 kilometrów sieci (m.in. w ciągu ulic Strzegomskiej, Granicznej, Bardzkiej czy w Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej Wrocławia). Jednocześnie przygotowywana jest dokumentacja projektowa dla kolejnych 30 kilometrów kanalizacji. W roku 2009 Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta przy współpracy z Wydziałem Inżynierii Miejskiej oraz Wydziałem Informatyki rozpoczął projekt MTKK (Miejskie Technologiczne Kanały Kablowe) zakładający, w ramach istniejących przebudów dróg, budowę sieci teletechnicznej przeznaczonej do dzierżawy przez operatorów telekomunikacyjnych a co za tym idzie zwiększenie jakości oferowanych przez operatorów usług na rzecz mieszkańców Miasta przy zachowaniu zdrowej konkurencji na rynku telekomunikacyjnym.

USŁUGI ELEKTRONICZNE DLA MIESZKAŃCÓW

W ramach rozwoju usług świadczonych drogą elektroniczną wraz z wydziałami merytorycznymi wprowadzone zostały kolejne funkcjonalności dostępne dla mieszkańców przez serwer WWW Urzędu Miejskiego Wrocławia.

EDUKACJA-REKRUTACJA 2009 – ROZWÓJ

W ramach projektu Wrocławskiej Edukacji prowadzone są prace dotyczące rozbudowy systemu służącego obsłudze bazy wrocławskich dzieci oraz systemów Edukacja i Rekrutacja. W roku 2009 przeniesiono funkcjonujący system na nową platformę sprzętową i programową, wykonano połączenie baz systemu Lotus/Domino z relacyjną bazą danych DB2. Aplikacje stale są wzbogacane o nowe funkcjonalności oraz integrowane z innymi systemami funkcjonującymi w UMW , w szczególności z bazą ewidencji ludności , bazami Wrocławskiego Publicznego Systemu Informacji Przestrzennej. Podkreślić należy, że korzystnym efektem realizacji tego projektu jest stałe podnoszenie jakości danych przetwarzanych w stowarzyszonych systemach.

OBSŁUGA INFORMATYCZNA WYBORÓW DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

W aplikacji opracowanej przez Wydział Informatyki Urzędu wspomagającej pracę Miejskiego Biura Wyborczego, wykonano modyfikacje, które wynikały z nowych potrzeb, wzorów i stosowanych procedur. Część prac rozpoczęto przed formalnym wszczęciem projektu w efekcie pojawiających się wymagań i doświadczeń po wyborach do rad osiedli Wrocławia w marcu 2009 roku. Zmodyfikowano istniejący szablon aplikacji dedykowanego dla wyborów do Sejmu, Senatu, na Prezydenta RP, samorządowych w celu trwałego wprowadzenia nowych funkcjonalności ogólnych na potrzeby przyszłych akcji wyborczych. Nowym elementem aplikacji był opracowany mechanizm eksportu danych w formacie UNI, umożliwiającym ich bezpośredni import do stosowanego w Urzędzie Miejskim Wrocławia systemu bankowości elektronicznej (Minibank). Aplikacja została wykonana w technologii Lotus Notes/Domino z zachowaniem charakterystycznego dla tych aplikacji wyglądu, układu ekranu oraz zasad pracy. Do komunikacji z systemem ewidencji ludności wykorzystywany jest konektor Lotus do Oracle, klient Oracle zainstalowane na komputerach lokalnych osób obsługujących aplikację. Doświadczenia roku 2009 w odniesieni do akcji wyborczych zostaną wykorzystane w roku 2010 w trakcie przeprowadzania wyborów Prezydenta RP oraz wyborów samorządowych.

WDROŻENIE SYSTEMU FORMULARZY ELEKTRONICZNYCH

W ramach funkcjonującej Elektronicznej Skrzynki Podawczej zostały wykonany zestaw nowych formularzy umożliwiających inicjowanie spraw przez klientów urzędu za pośrednictwem Internetu, testy zakończone zostały w grudniu a same formularze udostępnione zostaną w styczniu. Wdrożono również dedykowane dla Sądu Okręgowego we Wrocławiu rozwiązanie dotyczące zadawania zapytań i udzielania odpowiedzi bezpiecznym kanałem komunikacyjnym z wykorzystaniem szyfrowania i dedykowanych do tego celu certyfikatów. Funkcjonujące od połowy roku rozwiązanie umożliwiło sprawną obsługę średnio miesięcznie 120 zgłoszeń z Sądu eliminując po stronie urzędu konieczność przygotowywania jakichkolwiek

pism i odpowiedzi w formie papierowej. Projekt będzie rozwijany w roku 2010 dając możliwość generowania automatycznych odpowiedzi.

BIBLIOTEKA RADY MIEJSKIEJ

Biblioteka powstała przy współpracy z Biurem Rady Miejskiej - ułatwia dystrybucję dokumentów komisji Rady Miejskiej oraz przygotowanie dokumentów sesyjnych. Wszyscy radni są wyposażeni w sprzęt informatyczny i zdalny dostęp do bazy oraz poczty elektronicznej.
Celem projektu było stworzenie jednego elektronicznego repozytorium dokumentów związanych z pracami Rady Miejskiej Wrocławia oraz ograniczenie zużycie papieru.

DOWODY OSOBISTE

Aplikacja umożliwia mieszkańcom sprawdzenia na stronie WWW Wrocławia, na jakim etapie jest wniosek o wymianę dowodu osobistego złożony w WSO oraz uzyskanie informacji, w którym Centrum Obsługi Mieszkańca dokument jest do odbioru.

GIEŁDA NIERUCHOMOŚCI

Aplikacja powstała przy współpracy z Działem Promocji Nieruchomości i udostępniona zostanie na stronie internetowej Wrocławia w raz z kompletem ofert o nieruchomościach w lutym. Giełda Nieruchomości służy do ewidencjonowania i publikowania na stronach internetowych informacji na temat nieruchomości oferowanych przez Gminę Wrocław. Zaawansowane mechanizmy wyszukiwawcze, łatwa i intuicyjna nawigacja oraz atrakcyjna forma prezentacji konkretnych nieruchomości, spowoduje wzrost zainteresowania ofertą Urzędu i poszerzenie zakresu potencjalnych odbiorców.

UTRUDNIENIA W RUCHU

Aplikacja internetowa przygotowane przy współpracy z Biurem Rozwoju Wrocławia prezentująca utrudnienia w ruchu miejskim wynikające z trwających inwestycji drogowych. Na stronach internetowych uruchomienie planowane jest przez BRW w styczniu. Utrudnienia podzielone są na istniejące oraz planowane w najbliższych miesiącach. Każde z utrudnień prezentowane jest w postaci tabelki zawierającej opis inwestycji, potencjalne problemy, oraz wynikające z tego ograniczenia w ruchu. Do każdego z utrudnień dodany jest link prowadzący do mapy, na której wyszczególnione są objazdy oraz zaprezentowane w formie graficznej oznakowanie drogi występujące w tym miejscu.

KALKULATOR OPŁAT ZA KONCESJE ALKOHOLOWE

Aplikacja udostępniona na stronie internetowej Wrocławia, pozwalające na obliczenie przedsiębiorcom posiadającym zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, wysokości opłat za korzystanie z posiadanych zezwoleń. Od stycznie 2010 Klient będzie też miał możliwość wydrukowania na podstawie wpisanych danych – polecenia pobrania/przelewu, będącego drukiem dla kas UM.

WDROŻENIE SYSTEMU REZERWACJI SPOTKAŃ Q-MATIC

Wdrożenie systemu pozwalającego na rezerwację wizyt z tygodniowym wyprzedzeniem na dowolną godzinę w Centrach Obsługi Mieszkańca (Kotlarska, Nowy Targ, Zapolskiej) poprzez stronę WWW Wrocławia. System w obecnej wersji umożliwia umawianie klientów przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu; przypisywanie klientów do pracowników COM; jednoznacznie identyfikuje klientów przybywających na spotkanie poprzez numer PESEL. System również wysyła potwierdzenie wizyty do Klientów za pomocą poczty elektronicznej wraz z informacją o dacie i godzinie spotkania, oraz niezbędnych do załatwienia sprawy dokumentach.

ROZBUDOWA "WROCŁAWSKIEGO PUBLICZNEGO SYSTEMU INFORMACJI PRZESTRZENNEJ"

Wrocławski Publiczny System Informacji Publicznej jest jednym z ważniejszych systemów gromadzących dane związane z miastem. Wydział informatyki wraz z BRW prowadzi stałe prace związane z jego rozwojem. W roku 2009 zaplanowane wykonanie przejrzystego dla użytkowników słownika formalnych punktów adresowych w mieście oraz algorytm umożliwiający wyszukiwanie oraz wizualizację połączeń komunikacji miejskiej między dowolnie wybranymi punktami.

WYSZUKIWARKA POŁĄCZEŃ KOMUNIKACYJNYCH

Komputerowy System Wyszukiwania Połączeń Komunikacji Miejskiej umożliwia bezpośrednie przeszukiwanie danych o aktualnych trasach i rozkładach jazdy wszystkich przewoźników oraz lokalizacji punktów adresowych na terenie Wrocławia. Aplikacja „Wyszukiwarka Połączeń" automatycznie pobiera aktualne dane bezpośrednio z baz danych WPSIP oraz BusmanCB. W oparciu o pobrane dane pozwala użytkownikom wyszukiwać połączenia (trasy) komunikacji miejskiej pomiędzy punktami adresowymi oraz przystankami. Wyniki wyszukiwania są wizualizowane na mapie. System uruchomiony zostanie w styczniu.

WYSZUKIWARKA MIEJSCA POCHÓWKU WE WROCŁAWIU

Aplikacja „Wyszukiwarka miejsca pochówku" opracowana została wraz z Zarządem Cmentarzy Komunalnych. Aplikacja ułatwia odszukanie miejsc pochówku bliskich osób na cmentarzach pozostających pod zarządem Zarządu Cmentarzy Komunalnych we Wrocławiu. System zasilany jest automatycznie z baz ZCK. Wyszukiwać można podając jako kryterium datę pochówku lub inne dane dotyczące zmarłej osoby. Wyniki wyszukiwania zawierają mapę wskazującą miejsce pochówku. Można również korzystać z łącza do mapy wskazującej lokalizację cmentarza.

ROZBUDOWA SYSTEMU „KASA" ORAZ SYSTEMU „WYSTAWIANIE FAKTUR Z PODATKIEM VAT" DO OBSŁUGI SPRZEDAŻY BILETÓW MPK W KASACH URZĘDU

W związku z wprowadzeniem przez miasto sprzedaży biletów komunikacji miejskiej w kasach zlokalizowanych w obiektach Urzędu Miejskiego, konieczne

było rozbudowanie funkcjonalności systemu informatycznego „KASA” oraz systemu „Wystawianie faktur z podatkiem VAT” do obsługi i raportowania sprzedaży biletów. Wymiana danych pomiędzy obydwoma systemami zapewnia kompleksowe rejestrowanie oraz rozliczanie podatkowe sprzedaży.

DZIAŁANIA NA RZECZ USPRAWNIENIA PRACY URZĘDU

OPRACOWANIE OPROGRAMOWANIA DO PRZYGOTOWYWANIA PROJEKTÓW BUDŻETU I JEGO IMPORTU DO SYSTEMU SAP

Wydział Informatyki opracował autorskie oprogramowanie, które umożliwia elektroniczny obieg danych dotyczących projektów budżetów na kolejne lata. Użytkownicy korzystając z możliwości aplikacji pracującej w środowisku Lotus Notes mogą wprowadzić dane, które już w momencie ich wprowadzania są kontrolowane pod względem wymogów jakościowych obowiązujących w systemie SAP. Po akceptacji projektu budżetu dane są następnie w łatwy sposób importowane do systemu SAP, gdzie następuje skonstruowanie wersji wstępnej projektu budżetu. Po uchwaleniu budżetu przez Radę Miejską bazując na wersji wstępnej projektu budżetu możliwe jest stosunkowo szybkie opracowanie docelowej wersji budżetu obowiązującej i dostępnej dla wszystkich użytkowników systemu SAP.

PLAN WYDATKÓW BUDŻETOWYCH 2010 W UKŁADZIE ZADANIOWYM

Aplikacja „Plan wydatków budżetowych 2010” powstała w celu wsparcia procesu tworzenia planu wydatków w układzie zadaniowym. Jest elementem składowym budowy i wdrożenia całej procedury budżetowania zadaniowego. Podmiotami Użytkownikami korzystającymi z aplikacji są wydziały i biura Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz wszystkie jednostki miejskie z wyłączeniem jednostek oświatowych. Korzystanie z aplikacji w celu opracowania planu wydatków całości budżetu Miasta zostało usankcjonowane zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 6914/09 z dnia 14 lipca 2009 roku w sprawie opracowania przez jednostki organizacyjne Miasta, komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego oraz jednostki miejskiej administracji zespolonej materiałów planistycznych do projektu budżetu Miasta na 2010 rok. Podpisane wydruki stanowią formalny element dokumentacji budżetu. Pliki eksportu umożliwiają automatyzację procesu konstrukcji budżetu w systemie zintegrowanym SAP, przyspieszają ten proces, eliminując konieczność ręcznego wprowadzania danych.
Oczywiście oba produkty końcowe, dla swojej poprawności, wymagają uprzedniego wprowadzenia przez użytkowników aplikacji kompletu danych – zadań i ich zakresu rzeczowego – w sposób spójny, rzetelny i pozbawiony błędów. Wsparcie realizacji tego zadania odbywa się w aplikacji poprzez system kontroli danych oraz system słowników, których źródłem jest system zintegrowany SAP R3.
Aplikacja została wykonana w technologii Lotus Notes/Domino. Projekt będzie kontynuowany i rozwijany w roku 2010.

OPROGRAMOWANIE DO ZARZĄDZANIA PROJEKTAMI

Projekt obejmował wdrożenie systemu umożliwiającego zarządzanie oraz monitorowanie kluczowych projektów prowadzonych w Urzędzie. System Zarządzania Projektami wdrożony został dla zespołu kierowników projektów,

sponsorów oraz kadry menadżerskiej. System umożliwia wprowadzenie harmonogramów wszystkich projektów i stałe ich monitorowanie w czasie realizacji. System uwzględnia w swoim działaniu metodę łańcucha krytycznego. Sponsorzy mają możliwość stałego monitorowania terminowości i zakresu zadań.

BADANIA EFEKTYWNOŚCI SZKOLEŃ ZA 2008

Na potrzeby Wydziału Organizacyjnego, Prawnego i Kadr została opracowana aplikacja badania efektywności szkoleń. Projektując aplikację założono, że w następnych latach – w pierwszych miesiącach każdego roku – oceny będą powtarzane. W związku z tym utworzono nowy, odrębny szablon aplikacji dedykowanego dla oceny szkoleń. W latach kolejnych możliwe będzie wykorzystanie tego szablonu do dokonania sprawnej oceny efektywności szkoleń zrealizowanych w UMW w danym roku kalendarzowym. Wyniki są eksportowane w celu dalszej, samodzielnej analizy w Sekcji ds. Szkoleń Rozwoju.
Aplikacja została wykonana w technologii Lotus Notes/Domino. Podstawowe dane są importowane z systemu SAP z plików pośrednich.

OBIEG ZWOLNIEŃ LEKARSKICH ZLA (L4)

Dotychczas przekazywanie informacji o zwolnieniu lekarskim odbywało się wyłącznie poprzez fizyczne przekazanie zwolnienia lekarskiego do Działu Kadr. Informacja jest wprowadzana do systemu kadrowo-płacowego SAP po faktycznym otrzymaniu zwolnienia. Niejednokrotnie zdarza się , że ta informacja dociera do służb kadrowych i w konsekwencji płacowych z dużym opóźnieniem. Rodzi to formalne problemy dotyczące ewidencji czasu pracy oraz przede wszystkim naliczenia wynagrodzeń za dany okres rozliczeniowy. Wprowadzenie nowych zasada obiegu zwolnienia lekarskiego ma na celu wyeliminowanie opóźnień w tym procesie oraz precyzyjne określenie odpowiedzialności poszczególnych osób zaangażowanych w proces. Celem realizowanych działań w ramach projektu jest umożliwienie przekazania informacji o nieobecności spowodowanej zwolnieniem lekarskim pracownika UMW w formie elektronicznej. Po wdrożeniu rozwiązania informacje o zwolnieniach lekarskich będą najpierw przekazywane elektronicznie. Oryginał zwolnienia będzie niezwłocznie przekazywany do Działu Kadr w dotychczasowej formie. Data i czas przekazania informacji są pobierane automatycznie.
W Dziale Kadr pracownicy mają możliwość wprowadzenia dodatkowych informacji dotyczących nieobecności wymaganych przez system HR : data i czas zgłoszenia choroby, data i czas potwierdzenia, numer referencyjny.
Obecnie trwają testy akceptacyjne aplikacji w które zaangażowani są pracownicy wydziałów WOK, WSO, BPR, WIM, BFS, BRG, WIN. Uruchomienie planowane jest w lutym. Aplikacja została wykonana w technologii Lotus Notes/Domino. Komunikacja z SAP odbywa się za pośrednictwem specjalnie do tego celu opracowanego interfejsu BAPI umożliwiającego automatyczne przenoszenie informacji o zwolnieniach z systemu Lotus Notes do SAP.

PROJEKTY ZARZĄDZEŃ PREZYDENTA

Projekt jest realizowany od roku 2008 i znajduje się w fazie rozwojowej. W roku 2009 faktycznie wdrożono go do użytkowania w wielu wydziałach oraz jednostkach miejskich. Aplikacja zawierająca obieg akceptacyjny zrealizowany na podstawie standardowego motoru obiegu wykorzystywanego w innych systemach (np. centrum urlopowym) jest stale rozbudowywana i wzbogacana o nowe

funkcjonalności. Zamknięcie okresu testowo-rozwojowego planowane jest w trakcie 2010 roku. Głównym użytkownikiem aplikacji jest Dział Ewidencji Aktów Normatywnych w Biurze Prezydenta.

MODYFIKACJE FUNKCJONALNOŚCI DOMINO

Zrealizowane działanie ma charakter agitacji proekologicznej i jego celem jest zwiększenie świadomości pracowników. W Biurze Promocji Miasta w ramach prowadzonej akcji EKOWROCŁAW opracowany został logotyp zawierający hasło „Zanim wydrukujesz, pomyśl o środowisku." Wydział Informatyki zmodyfikował szablon pocztowy w urzędzie w celu umożliwienia wykorzystania tego znaku graficznego. Wprowadzenie ekostopki do podpisu każdej wiadomości jest związane z działaniami z zakresu Systemu Zarządzania Środowiskowego. Całość działań z zakresu Systemu Zarządzania Środowiskowego typu np. EKOSTOPKA, monitorowanie ilości wydruków prowadzone są w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, obowiązującego w Urzędzie od 2007 roku.

ZAKUP LICENCJI EDYTORA AKTÓW PRAWNYCH XML W WERSJI SIECIOWEJ STANDARD

Od dnia 1 stycznia 2010 roku wszystkie podmioty samorządowe będą zobowiązane do przekazywania aktów prawnych przeznaczonych do publikacji w elektronicznym dzienniku aktów prawnych województwa w ściśle określonej formie elektronicznej. Wszystkie przekazywane akty prawne, a docelowo wszystkie nowe akty prawne, od nowego roku powinny być tworzone w formacie XML przy użyciu specjalnego dedykowanego do tego celu oprogramowania- Edytora Aktów Prawnych XML. Zakup wersji płatnej oferującej dodatkowe funkcjonalności umożliwia pracownikom wybranych komórek organizacyjnych UMW spełnienie ustawowego obowiązku. Dodać należy również, że oprócz wersji Standard – sieciowej, płatnej w urzędzie funkcjonuje ogólnodostępna wersja tego oprogramowania o ograniczonej funkcjonalności. Wraz z zakupem wersji Standard, instalacją i wdrożeniem oprogramowania w urzędzie przeszkolono około 150 osób w zakresie praktycznego posługiwania się tą aplikacją.

ZAKUP LICENCJI I WDROŻENIE SYSTEMU WSPOMAGAJĄCEGO EWIDENCJONOWANIE ZGŁOSZEŃ DOTYCZĄCYCH PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ ORAZ SYSTEMU DO WSPOMAGANIA OBSŁUGI ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

Rozpoczęcie wdrażania nowego, zintegrowanego systemu obejmującego prowadzenie ewidencji zgłoszeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz wspomagania wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. System jest zintegrowany z ewidencją ludności PESEL oraz bazą TERYT; ma możliwości obsługi zgłoszeń elektronicznych.

SAP - SERWIS, ROZSZERZENIA SYSTEMU SAP I SZKOLENIA/WARSZTATY

Rozbudowa funkcjonalności systemu SAP w zakresie nieobsługiwanych wcześniej w sposób właściwy procesów biznesowych z zakresu HR i FI. Poszerzenie wiedzy służb IT oraz użytkowników biznesowych w zakresie obsługi systemu SAP.

USŁUGA PRZEDŁUŻENIA WSPARCIA AKTUALIZACJI I SERWISOWANIA OPROGRAMOWANIA IBM LOTUS NOTES DOMINO, IBM WEBSPHERE, TIVOLI STORAGE MANAGER (SOFTWARE MAINTENANCE) W RAMACH PROGRAMU PASSPORT ADVANTAGE

Zakup licencji na użytkowanie oprogramowania IBM Lotus Notes Domino, IBM WebSphere, Tivoli Storage Manager niezbędnych do funkcjonowania kluczowych systemów Urzędu Miasta.

OBSŁUGA WYSTAWY „EUROPA TO NASZA HISTORIA"

W związku z obsługą sprzedaży biletów wstępu na wystawę w Hali 100-lecia konieczne było rozszerzenie funkcjonalności systemu „KASA" oraz systemu „Wystawianie faktur z podatkiem VAT" do obsługi i raportowania sprzedaży biletów wstępu.

ROZSZERZENIA OPROGRAMOWANIA SAP

W ramach rozwoju wdrożonego w Urzędzie Miejskim Wrocławia systemu zintegrowanego SAP programiści Wydziału Informatyki wraz z wydziałami merytorycznymi, prowadzą działania rozszerzające funkcjonalności SAP i znacząco usprawniające prace w poszczególnych wydziałach.

ROZSZERZENIE OPROGRAMOWANIA SAP O PROWADZENIE EWIDENCJI WYDAŃ I ROZLICZEŃ Z TYTUŁU ODZIEŻY ROBOCZEJ W RAMACH PRZEPISÓW BHP

Dzięki rozszerzeniu funkcjonalności systemu SAP o prowadzenie ewidencji wydań i rozliczeń z tytułu odzieży roboczej w ramach przepisów BHP możliwe będzie prowadzenie w ramach zintegrowanej bazy danych ewidencji kolejnych aspektów związanych z obsługą pracowników.

ROZSZERZENIE KONFIGURACJI SYSTEMU SAP O OBSŁUGĘ LIST WYNAGRODZEŃ ZWIĄZANYCH Z PROJEKTEM WSPÓŁ FINANSOWANYM PRZEZ UE POD NAZWĄ: „WRO.KADRY"

Dzięki rozszerzeniu konfiguracji systemu SAP możliwe stało się spełnienie wymogów Unii Europejskiej związanych z właściwym dokumentowaniem wydatków związanych z prowadzonymi projektami współfinansowanymi ze środków UE.

ROZSZERZENIE KONFIGURACJI SYSTEMU SAP O OBSŁUGĘ KONTROLI PROGU WYPŁAT Z ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH W ZWIĄZKU Z WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY O ŁAGODZENIU SKUTKÓW KRYZYSU EKONOMICZNEGO

Dzięki klienckiemu rozszerzeniu konfiguracji systemu SAP możliwe było bez żadnych opóźnień rozpoczęcie wypłat należnych pracownikom kwot dofinansowań z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych wg zmienionych zasad związanych z wejściem w życie ustawy o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego.

ROZSZERZENIE OPROGRAMOWANIA SAP O PROWADZENIE EWIDENCJI DOSTĘPU DO ZBIORÓW DANYCH OSOBOWYCH

Rozszerzenie pozwala na podstawie danych kadrowych gromadzić dodatkowe informacje związane z obsługą kadr i wymogami prawnymi bez zbędnego powielania informacji w innych bazach.

ROZSZERZENIE OPROGRAMOWANIA SAP O PROWADZENIE EWIDENCJI UPOWAŻNIEŃ I PEŁNOMOCNICTW

W celu zintegrowania i udostępnienia dla odpowiednich wydziałów informacji o wydawanych w urzędzie upoważnieniach i pełnomocnictwach wprowadzono w systemie SAP odpowiednie rozszerzenie pozwalające na gromadzenie tych informacji. Przygotowany zostanie również dodatkowy interfejs w systemie Lotus/Domino pozwalający innym upoważnionym pracownikom nie mającym dostępu do SAP przeglądać dane dotyczące pełnomocnictw i upoważnień.

URUCHOMIENIE ZINTEGROWANEJ BAZY DOKUMENTÓW ZGŁOSZENIOWYCH ORAZ ROZLICZENIOWYCH W RAMACH SYSTEMU „PŁATNIK”

Dotychczas Dział Rachuby i Dział Kadr pracowały na oddzielnych instancjach systemu Płatnik. Po połączeniu, oba działy rozpoczęły pracę na jednej bazie danych, dzięki czemu możliwe będzie uniknięcie w przyszłości problemów wynikający z rozbieżnych danych w systemach powodujących dodatkową i niepotrzebną pracę dla obu komórek oraz wyeliminuje zgłaszanie uwag w tym zakresie przez ZUS.

DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z BEZPIECZEŃSTWEM, UTRZYMANIEM I ROZWOJEM INFRASTRUKTURY INFORMATYCZNEJ URZĘDU

BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

- Rozbudowa urządzeń aktywnych LAN w Urzędzie Miejskim Wrocławia - Projekt miał na celu stworzenie zdublowanej infrastruktury rdzeniowej sieci Urzędu Miejskiego Wrocławia w technologii 10Gigabit Ethernet, z zapewnieniem pasma transmisji na poziomie 10Gb pomiędzy urządzeniami szkieletowymi i 1Gb pomiędzy urządzeniami dostępowymi. Ponadto wirtualizację przełączników prowadzących ruch sieciowy do farmy serwerów, modernizacja strefy DMZ oraz przełączników strefy WAN.",
- Dostawa UPS do punktów dystrybucyjnych,
- Wykonanie projektu systemu zasilania rezerwowego (SZR) dla CPD Świdnicka,
- Symantec Mail Security to oprogramowanie które skanuje przychodzącą do UM pocztę pod kątem spamu i wirusów,
- Dostawa oprogramowania Application Manager- Applications Manager” jest programem służącym do monitorowania serwerów oraz oprogramowania zainstalowanego na serwerach W przypadku nieprawidłowej pracy serwera program wysyła powiadomienie na skrzynkę mailową administratora co pozwala szybko usunąć problemy. Dodatkowo program zbiera średnie obciążenia serwera i gromadzi je w bazie danych,

- Certyfikaty serwerów - zakup certyfikatów SSL do serwerów i aplikacji. Podnosi to poziom bezpieczeństwa usług elektronicznych oferowanych przez Urząd Miejski Wrocławia,
- Usługa ułożenia rur trasy kablowej na potrzeby systemu zasilania awaryjnego dla CPD.

ROZWÓJ SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

- Zakup 4 licencji Oracle 10g Enterprise Edition,
- Dostawa urządzeń aktywnych na potrzeby systemu CEPiK (Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców),
- Zakup i konfiguracja sprzętu na potrzeby WSO i nowotworzonych delegatur systemu CEPiK,
- Dzierżawa kablowych łączy pomiędzy lokalizacjami Urzędu Miejskiego,
- Dzierżawa światłowodowych łączy w relacji Centrum Zarządzania Mistem - Świdnicka 53,
- Dostawa kserokopiarek 2007 rok,
- Zakup oprogramowania Adobe InDesign CS4 pl wraz z nośnikiem,
- Dostawa Cisco Access Control Server-a,
- Usługa dostępu do aktualizacji oprogramowania SmartNet do systemów Call Manager i Contact Center,
- Dostawa, instalacja i rozbudowa serwerów na potrzeby prowadzonych w Urzedzie Masta projektów IT,
- Dostawa, instalacja i rozbudowa serwerów rozbudowa macierzy dyskowej,
- Przedłużenie wsparcia technicznego na oprogramowanie wirtualizacji serwerów – VMWARE,
- Dostawa 3 licencji oprogramowania PROFIN wspomagającego przygotowanie wieloletnich projekcji finansowych wraz z usługami wsparcia,
- Opracowanie procedury i uruchomienie modułu oprogramowania umożliwiającego przekazywanie informacji z Działu Egzekucji do Wydziału WPO celem przeprowadzenie analizy porównawczej realizacji tytułów wykonawczych wystawionych w Wydziale WPO - oprogramowanie umożliwiają automatyzację kontroli spójności danych w ewidencjach Działu Egzekucji Należności Pieniężnych oraz w pozostałych Działach Ewidencyjnych WPO. Dzięki temu rozwiązaniu możliwa jest bieżąca kontrola nad sprawnością egzekucji zaległości,
- Modyfikacja oprogramowania obsługującego ewidencjonowanie wysyłki korespondencji pocztowej realizowanej przez firmę InPost. W związku z rozpoczęciem korzystania z usług nowej firmy realizującej doręczenia przesyłek konieczne było zmodyfikowanie oprogramowania wykorzystywanego przez Kancelarię Ogólną UMW w zakresie wprowadzenia nowych taryf obowiązujących w firmie InPost,
- Opracowanie oprogramowania i wspieranie procedury przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej w miejsce poboru do wojska - Dział Aplikacji opracował specjalizowane oprogramowanie oraz dostarczył wymagane dane dla potrzeb procedury przeprowadzenia kwalifikacji wojskowej zgodnie ze zmienionymi przepisami prawnymi w tym zakresie oraz potrzebami zgłoszonymi przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMW.

UTRZYMANIE SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

- Zakup usługi dostępu do Internetu DSL Zapolskiej - PESEL,
- Analiza obciążalności stropu w związku z dostawami nowych urządzeń do CPD,
- Dostawa i wymiana baterii UPS w CPD,
- Dostawa części do systemów UPS i klimatyzacji,
- Modernizacja i serwis okablowania strukturalnego w obiektach Urzędu Miejskiego,
- Opieka serwisowa UPS-ów i klimatyzacją,
- Obsługa serwisowa urządzeń drukująco-kopiujacych w Urzędzie Miejskim Wrocławia,
- Rozbudowa biblioteki taśmowej IBM TotalStorage 3584 Tape Library Model L52 oraz przedłużenie gwarancji,
- Zakup elementów do rozbudowy serwera kopii zapasowych TSM,
- Dostawa licencji, w ramach systemu do zarządzania siecią komunikacji lokalnej BusMan, na oprogramowanie BusMan w konfiguracji podstawowej, w wersji sieciowej 80, wraz z świadczeniem usług nadzoru autorskiego,
- Serwis HR on-line - Zapewnienie ciągłości dostępu pracownikom Działu Kadr UMW do pełnej, ciągle aktualizowanej bazy aktów prawnych z zakresu regulacji dotyczących prawa pracy i regulacji powiązanych,
- Świadczenie usług asysty technicznej i konserwacji oprogramowania firm zewnętrznych.

KOSZTY REALIZACJI ZADAŃ INFORMATYCZNYCH

W roku 2009 zrealizowano w Wydziale Informatyki **151 projektów** mających oddziaływanie zarówno na klienta zewnętrznego, jak i wewnętrznego. **88 projektów** zostało zrealizowanych w ramach przyznanego budżetu, a **63 projekty** zostały zrealizowane przez pracowników Wydziału Informatyki.
W ramach realizowanych zadań zostały następujące zadania kluczowe:

- Budowa Miejskiego Internetu - bezprzewodowego darmowego dostępu do Internetu dla mieszkańców
  Koszt realizacji zadania:
  613 329,38 zł - kwota ta stanowi **4,66 %** budżetu Wydziału przyznanego na rok 2009,
- SAP - serwis, rozszerzenia systemu SAP i szkolenia/warsztaty
  Koszt realizacji zadania:
  199 433,89 zł - kwota ta stanowi **1,51%** budżetu Wydziału przyznanego na rok 2009,
- Oprogramowanie do zarządzania projektami
  Koszt realizacji zadania:
  611 464,00 zł - kwota ta stanowi **4,65%** budżetu Wydziału przyznanego na rok 2009,
- Budowa Centrum Przetwarzania Danych (CPD) oraz Sali Operatorskiej w Centrum Zarządzania Miastem (CZM)przy ul. Strzegomskiej 148
  Koszt realizacji zadania:
  4 452 245,14 zł - kwota ta stanowi **33,86%** budżetu Wydziału przyznanego na rok 2009,

- Budowa odcinka sieci MAN Urzędu Miejskiego we Wrocławiu relacji Urząd Miejski Wrocławia pl. Nowy Targ 1/8 - Urząd Miejski Wrocławia ul. Mazowiecka 17

  Koszt realizacji zadania:

  352 936,73 zł - kwota ta stanowi **4,18%** budżetu Wydziału przyznanego na rok 2009,

- Zakup 4 licencji Oracle 10g Enterprise Edition

  Koszt realizacji zadania:

  550 162,73 zł - kwota ta stanowi **4,18%** budżetu Wydziału przyznanego na rok 2009,

- Rozbudowa urządzeń aktywnych LAN w Urzędzie Miejskim Wrocławia

  Koszt realizacji zadania:

  775 920,00 zł - kwota ta stanowi **5,90%** budżetu Wydziału przyznanego na rok 2009.

Koszty realizacji projektów kluczowych wyniósł **7 555 491,87 zł** co stanowiło **57,46%** całości budżetu.
Koszt realizacji wszystkich zadań, które Wydział Informatyki zrealizował w roku 2009 wyniósł **13 147 790 zł**.

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE

Procedura udzielanych zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia realizowana była, przez Wydział Zamówień Publicznych, na podstawie zarządzenia Nr K/22/08 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 października 2008 roku w sprawie Regulaminu zamówień publicznych udzielanych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

W ramach regulaminowej działalności w 2009 roku Wydział Zamówień Publicznych **zarejestrował** w Centralnym Rejestrze Postępowań w sumie **217 wniosków** o wszczęcie postępowania o zamówienie publiczne, z tego: **3** wnioski zostały wycofane z inicjatywy Wnioskującego, w przypadku **5 wniosków** nastąpiła odmowa wszczęcia postępowania ze względu na brak przesłanek prawnych do uruchomienia procedury, **1 wniosek** został **przerejestrowany** do realizacji w roku **2010.**
W liczbie pozostałych **208 wniosków** mieszczą się:

- wnioski o wszczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonego w tut. Wydziale przez **Komisję Przetargową** – **106 postępowań**, w tym w trybie:
  - przetargu nieograniczonego - **90 postępowań**,
  - z wolnej ręki -**15 postępowań**,
  - przetargu ograniczonego - **1 postępowanie**;
- wnioski o wszczęcie postępowania o zamówienie publiczne, przeprowadzanego przez Osobę Wskazaną – **62 postępowania** z wolnej ręki;
- wnioski o wszczęcie postępowania o zamówienie przygotowanego i przeprowadzonego przez Osobę Trzecią - **6 postępowań**, w tym w trybie:
  - przetargu nieograniczonego – **2 postępowania**: 1 na wniosek Prezesa Wrocław 2012, drugi na wniosek Prezesa Hali Stulecia,

- z wolnej ręki – **4 postępowania**: 2 na wniosek Dyrektora Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans oraz 2 na wniosek Prezesa Wrocław 2012;

- wnioski zgłoszeniowe w sprawie rejestracji zamówienia udzielanego na podstawie § 5 Regulaminu zamówień publicznych – **34 postępowania**, w tym w trybie:
  - przetargu nieograniczonego – **2 postępowania**,
  - z wolnej ręki - **32 postępowania**.

W ramach regulaminowej działalności **w roku 2009** przeprowadzonych zostało łącznie **208 postępowań** o udzielenie zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia, w tym: Wydział Zamówień Publicznych przeprowadził **168 postępowań** o zamówienia publiczne.

Wśród tej liczby największą ilość stanowiły zamówienia na **usługi - 123** postępowania.
Wykonawcy wyłaniani byli w trybach:
- przetargu nieograniczonego - **54 postępowania,**
- z wolnej ręki - **68 postępowań,**
- przetargu ograniczonego - **1 postępowanie.**

Spośród wyżej wskazanych postępowań - **33** przeprowadzonych zostało w procedurze pełnej, z uwagi na ich wartość, tj. powyżej progów unijnych.

W zakresie **robót budowlanych** przeprowadzono **17 postępowań.** Postępowania te przeprowadzane były głównie w trybie przetargu nieograniczonego - **13 postępowań**, w trybie z wolnej ręki - **4 postępowania**.

W zakresie **dostaw** przeprowadzono **28 postępowań**. Postępowania te w przeważającej ilości udzielone zostały w wyniku przeprowadzenia przetargów nieograniczonych - **23 postępowania**, z wolnej ręki - **5 postępowań**.

Biuro Funduszu Spójności na podstawie § 5 Regulaminu przeprowadziło – **32 postępowania**, w tym w trybie:
- przetargu nieograniczonego – **2** (1 w zakresie usług; 1 w zakresie robót budowlanych),
- z wolnej ręki – **30** (28 w zakresie usług; 2 w zakresie robót budowlanych).

Wydział Podatków i Opłat na podstawie § 5 Regulaminu przeprowadził – **2 postępowania** z wolnej ręki na usługę.

Osoba Trzecia na podstawie § 24 Regulaminu przeprowadziła **6 postępowań**, w tym: **2 postępowania** w trybie przetargu nieograniczonego (1 w zakresie usług, 1 w zakresie dostaw), **4 postępowania** z wolnej ręki (3 w zakresie usług, 1 w zakresie robót).

Z przedstawionego powyżej zestawienia wynika, iż postępowania o udzielenie zamówień publicznych były przeprowadzane w większości w trybie z wolnej ręki – **54,3%** oraz w trybie przetargu nieograniczonego - **45,7%.**
Postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki dotyczyły przeważnie robót dodatkowych i uzupełniających (31,9%). Również zamówień w zakresie działalności twórczej i artystycznej, oraz usług szczególnych (uprzywilejowanych)

udzielanych na podstawie art.5 Pzp (prawnych, zdrowotnych, w zakresie kultury, sportu lub rekreacji).
W ramach regulaminowej działalności w zakresie prowadzonych postępowań Dyrektor i Zastępca Dyrektora Wydziału Zamówień Publicznych wydali **192** decyzje, w tym:
- o powołaniu komisji przetargowych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia – **106 decyzji**,
- o zmianie składu komisji przetargowej - **23 decyzje**,
- powołaniu osób wskazanych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia publicznego - **62 decyzje**,
- o powołaniu biegłego do postępowania o zamówienie publiczne - **1 decyzja.**

W ramach regulaminowej działalności zarejestrowano **33 decyzje** Dyrektora Biura Funduszu Spójności do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym:
- o powołaniu komisji przetargowych – **30 decyzji**,
- o powołaniu osób wskazanych do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówienia – **2 decyzje**,
- o zmianie składu komisji przetargowej – **1 decyzję**.

Ponadto, zarejestrowano **1 decyzję** Prezesa Hali Stulecia, **2 decyzje** Skarbnika Miasta Wrocławia, **2 decyzje** Dyrektora Międzynarodowego Festiwalu Wratislavia Cantans oraz **3 decyzje** Prezesa Wrocław 2012 , wszystkie o powołaniu komisji przetargowej do przeprowadzenia postępowania w sprawie zamówień publicznych.

Pracownicy Wydziału wzięli udział w pracach **106 komisji przetargowych** we współpracy z pracownikami komórek organizacyjnych Urzędu.

W postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonych przez tut. Wydział w okresie sprawozdawczym na czynności Zamawiającego zostało wniesionych łącznie **31 protestów**, w tym:
- **8** na postanowienia specyfikacji istotnych warunków zamówienia,
- **20** na czynności dokonane po otwarciu ofert, (np. wykluczenie wykonawcy, odrzucenie oferty, lub dokonany wybór),
- **3** innych czynności podjętych przez Zamawiającego w postępowaniu (unieważnienie postępowania)

19 Wykonawców zgłosiło przystąpienie do postępowania toczącego się w wyniku wniesionych **protestów**, z tego **15** po stronie Zamawiającego, **4** po stronie Wykonawcy wnoszącego protest.

Rozstrzygnięcia Zamawiającego w tym przedmiocie były następujące:
- **4** protesty odrzucone,
- **25** protestów oddalonych,
- **2** protesty uwzględnione, w tym **1** w części.

W przypadku postępowań wszczętych w 2009 roku nie wniesiono żadnych odwołań. Natomiast w 2009 roku zostało złożone 1 odwołanie w wyniku oddalenia protestu dot. postępowania wszczętego w 2008 roku Odwołanie zostało oddalone.

W postępowaniu odwoławczym pracownicy Wydziału reprezentowali Urząd Miejski Wrocławia przed Krajową Izbą Odwoławczą w Warszawie.

Ponadto, w ramach regulaminowej działalności:

- ⇨ Na podstawie projektów planów zamówień przesłanych z wszystkich komórek organizacyjnych został sporządzony **Harmonogram** zamówień publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia w zakresie robót budowlanych, dostaw i usług na rok 2009.
- ⇨ Sporządzone zostało **roczne sprawozdanie** o udzielonych zamówieniach w 2008 roku i przekazane do UZP.
- ⇨ Sporządzono i skierowano do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej **wstępne ogłoszenie** informacyjne o planowanych w 2009 roku zamówieniach publicznych w Urzędzie Miejskim Wrocławia.
- ⇨ Na podstawie § 49 Regulaminu zamówień publicznych w 2008 roku zaplanowano i przeprowadzono w każdej komórce organizacyjnej Urzędu, **dwukrotnie okresową kontrolę udzielania zamówień wyłączonych ze stosowania ustawy** Prawo zamówień publicznych oraz sporządzono na tę okoliczność protokoły z ustaleniami pokontrolnymi. Kontrola dotyczyła zamówień udzielonych w II półroczu 2008 roku oraz w I półroczu 2009 roku.
- ⇨ Na podstawie § 51 Regulaminu zamówień publicznych Wydział dokonał kontroli prawidłowości przeprowadzenia procedury przez Osobę Wskazaną w **59 postępowaniach** udzielonych **w trybie zamówienia z wolnej ręki.**
- ⇨ Na podstawie § 33 Regulaminu zamówień publicznych Wydział zaopiniował **51 projektów aneksów** wprowadzających zmiany do zawartych umów o udzielenie zamówienia publicznego.
- ⇨ Na każde żądanie zainteresowanych udostępniano do wglądu protokół postępowania o zamówienie publiczne wraz załącznikami w oparciu o ustawę z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz.1198), zgodnie z rozporządzeniem z dnia 16 października 2008 rokuw sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (Dz. U. Nr188, poz. 1154).
- ⇨ Dokonano **archiwizacji 114** dokumentacji z zakończonych postępowań.
- ⇨ Wydano **11** pisemnych opinii w zakresie interpretacji stosowania przepisów prawa zamówień publicznych dla następujących jednostek:
  - Wrocław 2012 sp. z o.o. – opinia w sprawie możliwości zlecenia wykonania roboty budowlanej polegającej na przyłączeniu obiektu budowlanego - nowego stadionu we Wrocławiu przy ul. Drzymały w trybie zamówienia z wolnej ręki;
  - Prezydent Wrocławia - opinia dotycząca podpisania umowy na budowę stadionu, w sytuacji złożenia przez wykonawcę skargi na orzeczenie krajowej izby odwoławczej;
  - Wydział Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa - opinia w sprawie nabywania znaczków opłaty sądowej niezbędnych przy składaniu wniosków o założenie ksiąg wieczystych;
  - Prezydent Wrocławia opinia w sprawie odstąpienia zamawiającego od zawarcia umowy w przetargu na budowę narodowego forum muzyki z wykonawcą - Konsorcjum Mostostal;
  - Departament Infrastruktury i Gospodarki - udział w opracowaniu poradnika "udzielanie zamówień publicznych na roboty budowlane poradnik dla Urzędu Miejskiego Wrocławia, miejskich jednostek organizacyjnych i spółek miejskich";

- Wydział Organizacyjny, Prawny i Kadr - opinia w sprawie sposobu przeprowadzania postępowania na usługi kurierskie;
- Zespół Zarządzania Projektami - opinia w sprawie zamówienia uzupełniającego dla zadania dostawy tramwajów w ramach projektu "zintegrowany system transportu szynowego w aglomeracji i we Wrocławiu - etap I";
- Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego - opinia dotycząca umowy nr 10/U/WBZ/2009 na budowę I etapu systemu monitorowania wizyjnego CCTV Miasta Wrocławia;
- Departament Infrastruktury i Gospodarki - opinia w sprawie stosowania pozacenowych kryteriów oceny;
- Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta - opinia w sprawie nagród w konkursie przeprowadzonym zgodnie z art. 110 i następstwa ustawy Pzp;
- Skarbnik Miasta Wrocławia - opinia w sprawie zmian do umów zawieranych pod rządami ustawy Pzp.

Wydział prowadził na rzecz komórek organizacyjnych Urzędu a także jednostek organizacyjnych Gminy działalność informacyjną i konsultacyjną w zakresie przepisów prawa zamówień publicznych.

W ramach prowadzonej działalności przez tut. Wydział, w związku z zaistnieniem okoliczności przewidzianych w art. 46 ust. 5 pkt 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, w przypadku **1 postępowania** o udzielenie zamówienia publicznego zostało zatrzymane wadium wniesione przez Wykonawcę, w kwocie **8 000,00zł.**

W 2009 roku zamówienia publiczne poddane kontroli organów zewnętrznych, a mianowicie przez:
- Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu - Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi. Kontrola dotyczyła przetargu na " Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej projektów inwestycyjnych współfinansowanych ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego Przebudowa Mostów Warszawskich", nr postępowania ZP/PN/46/2007/BZF. Przebieg postępowania bez zastrzeżeń.
- Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej Wrocławia. Kontrola dotyczyła wydatków środków publicznych Gminy Wrocław na promocję Wrocławia w latach 2006 - 2008 w zakresie organizacji imprezy sylwestrowej w Rynku w roku 2006, organizacji EXPO 2012, oraz EIT we Wrocławiu. Kontrolą objęto dokumentację z 33 postępowań przeprowadzonych w tym zakresie. Do dnia 31 grudnia 2009 roku tut. Wydział nie został poinformowanych o wynikach kontroli.
- Komisję Rewizyjną Rady Miejskiej Wrocławia wybranych przetargów organizowanych przez Gminę Wrocław od 2007r., w tym: przetargu na tabor szynowy w komunikacji miejskiej - dostawa 28 sztuk tramwajów w ramach Projektu "Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I", nr postępowania ZP/PO/88/2008/WIM; oraz postępowania przeprowadzonego z wolnej ręki nr ZP/ZWR/142/2008/WNS, którego przedmiotem była „Wycena nieruchomości Stare Miasto, Krzyki, Psie Pole – 2008. Nie wniesiono żadnych uwag i stwierdzono, że wszystko odbyło się zgodnie z prawem.
- Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu - Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi. Kontrola dot. projektu "Przebudowa ul. Krakowskiej we Wrocławiu od ul. Traugutta do al. Armii Krajowej. Kontrolą objęto

dokumentację dot. postępowania przetargowego na „Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjnej dla projektów inwestycyjnych współfinansowanych przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007- 2013 pn. : „Przebudowa pomieszczeń warsztatowych na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Nr 2 przy ul. Borowskiej we Wrocławiu", „Rozbudowa pomieszczeń warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Budowlanych przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu" oraz „Przebudowa ul. Krakowskiej we Wrocławiu od ul. Traugutta do al. Armii Krajowej", nr postępowania ZP/PN/129/2009/ BZF. Przebieg postępowania bez zastrzeżeń.

- Urząd Kontroli Skarbowej we Wrocławiu. Kontrola dot. projektu "Przebudowa węzła komunikacyjnego - pl. Powstańców Wielkopolskich we Wrocławiu, etap 1-2". Kontrolą objęto postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjnej dotyczącej projektów inwestycyjnych współfinansowanych ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, nr postępowania ZP/PN/46/2007/BZF. W zakresie objętym kontrolą potwierdzono prawidłowość stosowania procedur zamówień publicznych.
- Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego we Wrocławiu - Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi. Kontrola dot. realizacji projektu na „Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii informacyjnej dla projektów inwestycyjnych współfinansowanych przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007- 2013 pn. : „Przebudowa pomieszczeń warsztatowych na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół Nr 2 przy ul. Borowskiej we Wrocławiu", „Rozbudowa pomieszczeń warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Budowlanych przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu" oraz „Przebudowa ul. Krakowskiej we Wrocławiu od ul. Traugutta do al. Armii Krajowej", nr postępowania ZP/PN/129/2009/ BZF. Postępowanie prowadzone w trybie przetargu nieograniczonego zostało przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych.

OBSŁUGA MIESZKAŃCÓW W ZAKRESIE SPRAW OBYWATELSKICH

Wydział Spraw Obywatelskich realizował wynikające z ustaw, uchwał Rady Miejskiej Wrocławia i zarządzeń Prezydenta Wrocławia, zadania i kompetencje wymienione w Regulaminie organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wrocławia w sposób precyzyjny określone w Regulaminie Organizacyjnym Departamentu Obsługi i Administracji oraz na podstawie posiadanych upoważnień.
W oparciu o powyższe za **rok 2009** zrealizowano następujące zadania :

- Z ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 roku o ewidencji ludności i dowodach osobistych (tj.: Dz. U. z 2006 roku Nr 139 , poz. 993 ze zm.):

Ilość wydanych dowodów osobistych od 01-01-2009 do 31-12-2009r. – 35 910 szt.

Ilość wydanych dowodów osobistych w latach 2001-2009 - 654 861 szt.

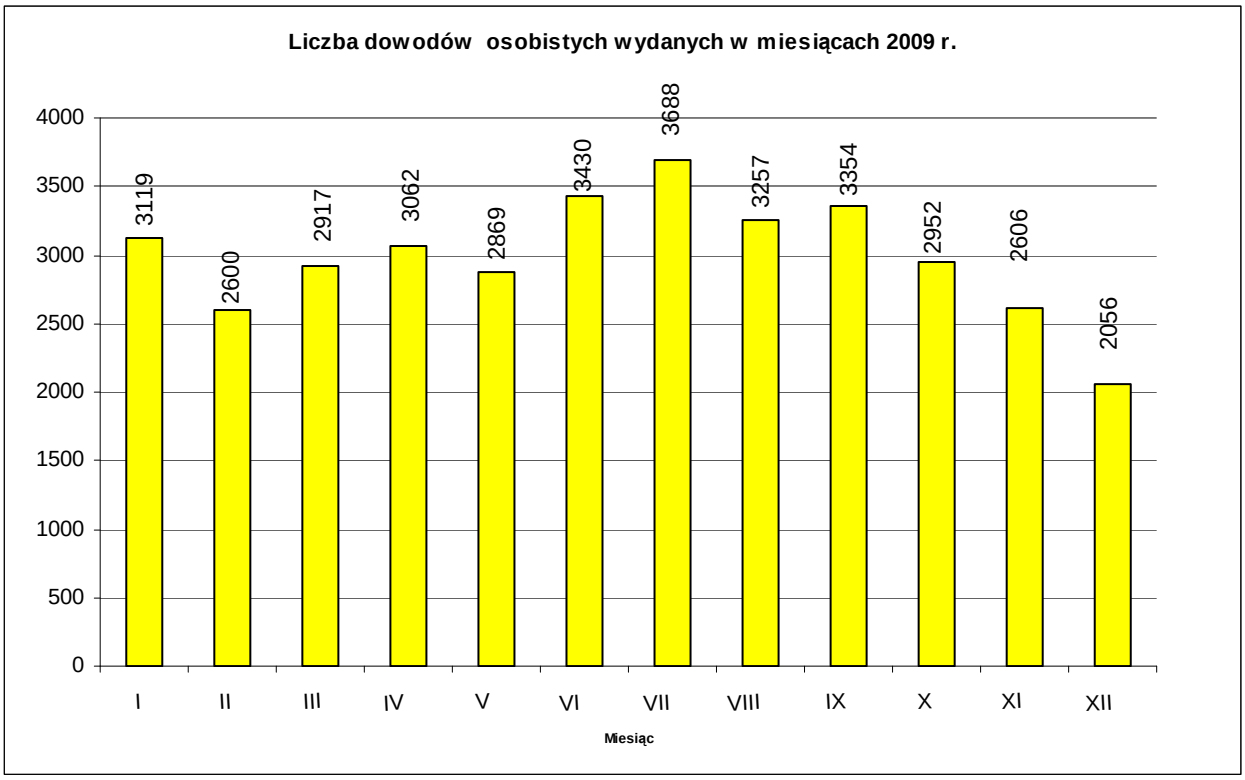

W roku 2009 doręczono **461** dowodów osobistych osobom do ich domów, do szpitali, domów opieki społecznej (z powodu podeszłego wieku, stanu zdrowia itp.) oraz pośredniczył w wydaniu i doręczeniu dowodów **1 972** osobom przebywającym poza Wrocławiem.

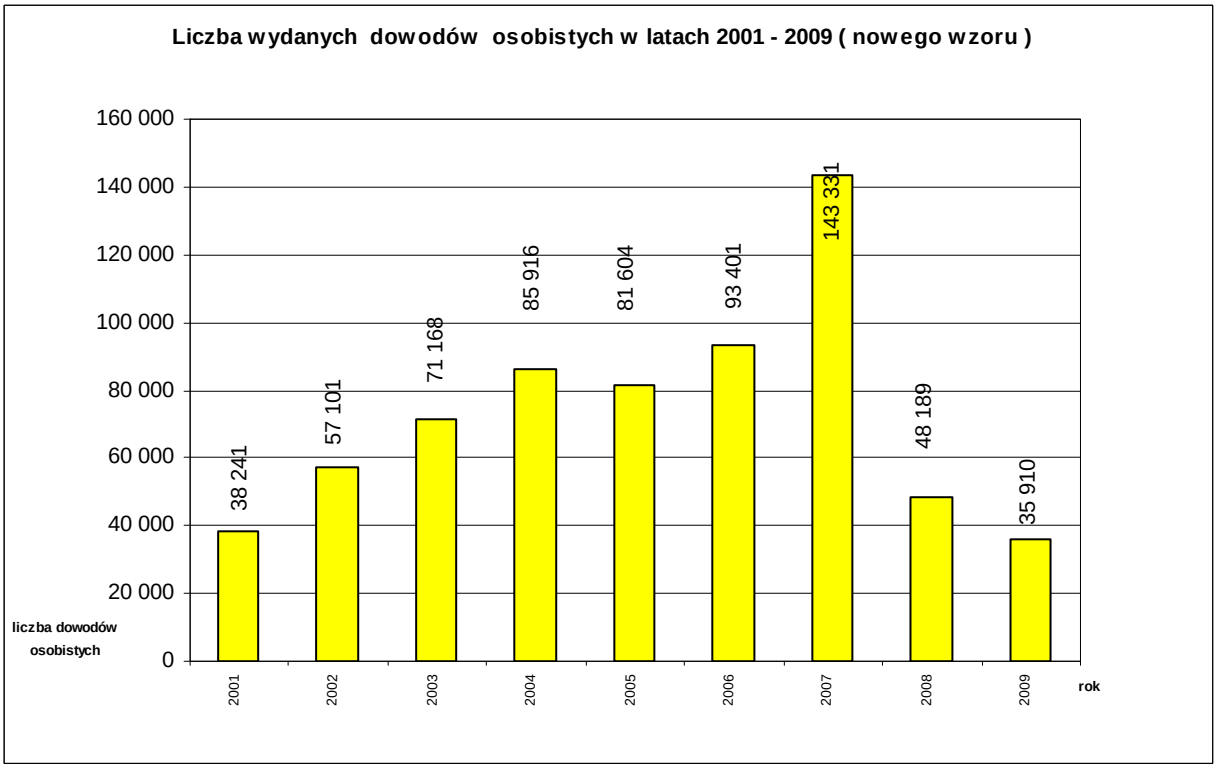

a ponadto w 2009 roku:

Lp.	Czynności	Ilość
1.	Zameldowano na pobyt stały	15 915
2.	Wymeldowano z pobytu stałego: w tym za granicę:	16 443 512
3.	Zameldowano na pobyt czasowy ponad 3 miesiące	190 065
4	Wymeldowano z pobytu czasowego ponad 3 miesiące	1 713
5.	Zameldowano na pobyt czasowy cudzoziemców	5 287
6.	Zgłoszono zameldowanie na pobyt czasowy do 3 miesięcy	1 239
7.	Wymeldowano na czasową nieobecność ponad 3 miesiące za granicę	290
8.	Dokonano zmian wynikających z aktów stanu cywilnego (urodzenia, małżeństwa , zgony i inne)	22 571
9.	Wydano poświadczenia zamieszkania	37 847
10.	Wypożyczono teczki osobowe Policji, Sądom, Prokuraturom	1 226
11.	Sprowadzono teczki dowodowe z organów ewidencji ludności z terenu kraju	5 273
12.	Przekazano teczki osobowe innym organom ewidencji ludności na terenie kraju	4 430

oraz:

Lp.	Czynności	Ilość
1.	Wystąpiono o nadanie, zmianę lub usunięcie numeru PESEL	8 698
2.	Przekazano do Urzędów Skarbowych akty zgonów	6 778
3.	Udzielono informacji adresowej (osobom fizycznym i prawnym)	39 154
4.	Udzielono informacji o nowo nadanych numerach PESEL	8 935
	Razem:	63 565

Na dzień 31 grudnia 2009 roku zameldowanych było we Wrocławiu **615 048 osób**, w tym **593 377** na pobyt stały.

- Z ustawy z dnia 15 marca 1933 roku o zbiórkach publicznych (Dz. U. Nr 22, poz. 162 z 1933 roku ze zm.) wydano 34 decyzje zezwalające na zorganizowanie i przeprowadzenie zbiórek publicznych.

- Z ustawy z dnia 19 listopada 1999 roku - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U Nr 101, poz. 1178 ze zm.), z ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807) oraz z ustawy z dnia 2 lipca 2004 roku – Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1808) wykonano następujące czynności :

Była Dzielnica	Nowa rejestracja działalności gospodarczej	Zmiany w rejestrze działalności gospodarczej	Wykreślenie z rejestru działalności gospodarczej	Inne(aktualizacje duplikaty, zaświadczenia, potwierdzenia)	Razem
STARE MIASTO	1 065	2 636	987	539	5 227
ŚRÓDMIEŚCIE	1 007	3 087	1 167	819	6 080
KRZYKI	1 816	4 911	1 857	1 280	9 864

FABRYCZNA	1 526	4 077	1 569	1 153	8 325
PSIE POLE	1 557	4 084	2 057	1 158	8 856
WROCŁAW RAZEM	6 971	18 795	7 637	4 949	38 352

W roku 2009 udzielono **5 357** pisemnych informacji o przedsiębiorcach do urzędów skarbowych, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Urzędu Kontroli Skarbowej, prokuratury, sądów powszechnych, Policji, Powiatowego Urzędu Pracy i osobom fizycznym.
Ponadto udzielono około **68 182** informacji telefonicznie osobom zainteresowanym rejestracją działalności. Przyjęto **128 484** interesantów w sprawach merytorycznych. Zwiększyła się liczba klientów z uwagi na wprowadzenie nowej instytucji prawnej tj. zawieszenie i wznowienie działalności gospodarczej oraz konieczna wymianę przez przedsiębiorców PKD 2004 na PKD 2007 (Polska Klasyfikacja Działalności). Spowodowało to wzrost zwiększenia czynności o **6 441**.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku ewidencja działalności gospodarczej Wrocławia zawierała **86 902 wpisów**.

- Z ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym, (tj. Dz.U. Nr 108, poz. 908 z 2005 roku ze zm.) oraz ustawy z dnia 6 września 2001 roku o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 125, poz. 1371 z 2001 roku ze zm.) :

  o w zakresie rejestracji pojazdów:

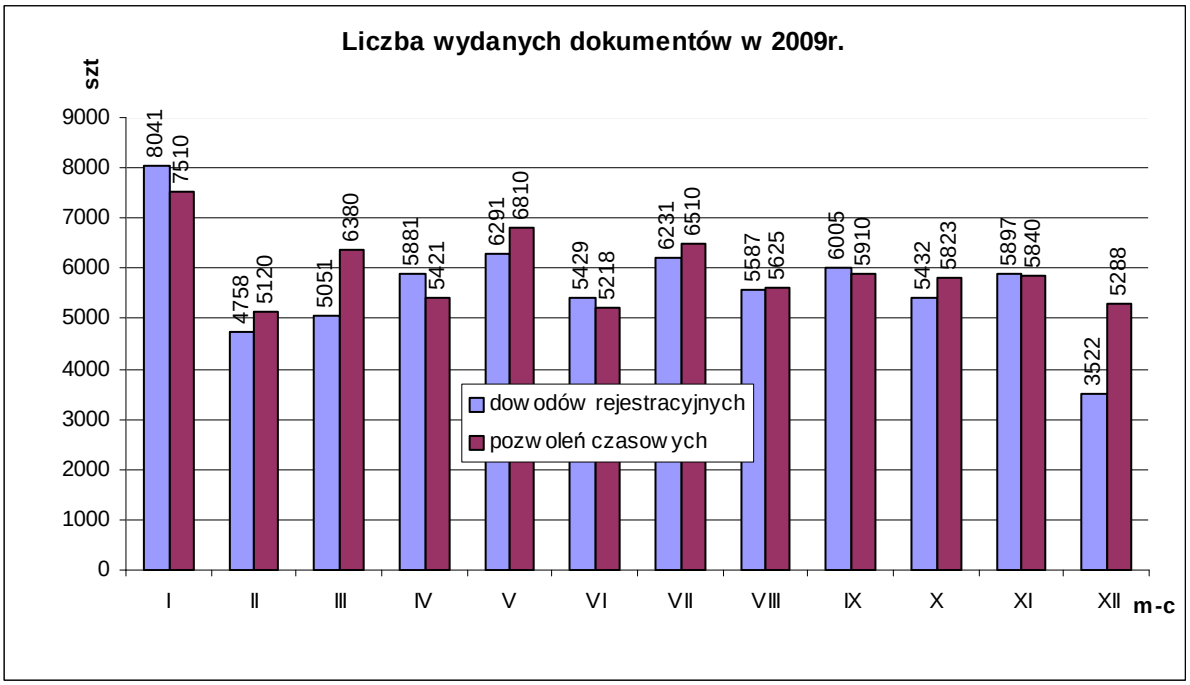

Ilość wydanych dowodów rejestracyjnych w 2009 r. – 68 125
Ilość wydanych pozwoleń czasowych w 2009 r. – 71 455

Zmniejszyła się o **8 198 szt.** w stosunku do roku 2008 (tj. o około 43 %) ilość rejestracji pojazdów sprowadzanych indywidualnie z zagranicy. Przyczyną tego spadku jest kryzys gospodarczy, który odbija się również na kupnie i sprowadzaniu aut przez klientów.

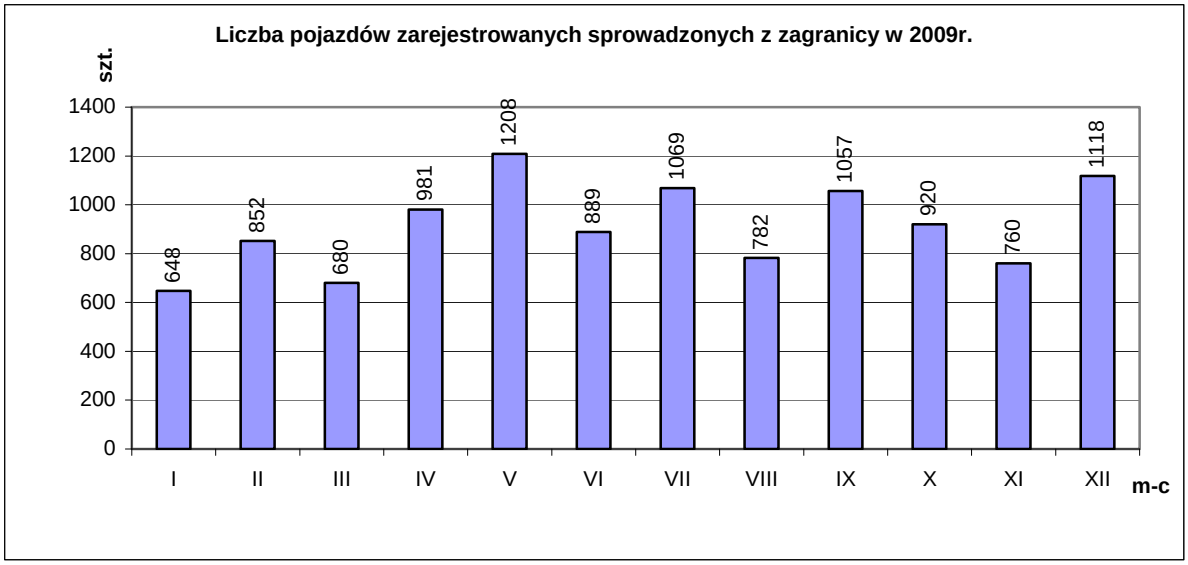

Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2009 r. – 10 984
Ilość pojazdów zarejestrowanych sprowadzonych z zagranicy w 2008 r. – 19 182

a ponadto:

Lp.	Czynności	Ilość
1.	Wydano dowody rejestracyjne stałe	68 125 szt.
2.	Wydano nowe tablice rejestracyjne stałe : - samochodowe : - przyczepy, motocykle, motorowery, ciągniki :	 44 188 kpl. 7 342 szt.
3.	Wydano pozwolenia czasowe	71 455 szt.
4.	Wydano tablice rejestracyjne tymczasowe : - samochodowe : - przyczepy, motocykle, motorowery, ciągniki:	 682 kpl. 279 szt.
5.	Przyjęto zgłoszenia o sprzedaży pojazdów	18 351
6.	Wyrejestrowano pojazdów na stałe	4 006 szt.
7.	Przyjęto dowody rejestracyjne zatrzymane przez policję	16 182 szt.
8.	Wydano dowody rejestracyjne po zatrzymaniu przez policję	15 078 szt.
9.	Przyjęto dokumenty modyfikujące dane w pojazdach (wpis: hak, gaz, zastaw, korekta danych)	121 047
10.	Przyjęto korespondencję	83 274
11.	Wydano kart pojazdów	11 025
12.	Wydano nalepki kontrolne	45 041
13.	Wydano znaki legalizacyjne	71 598
14.	Wydano zaświadczenia o rejestracji pojazdów	3 273
15.	Wydano kompletów tablic indywidualnych ogółem dla Województwa Dolnośląskiego w tym: dla Wrocławia	 346 114
16.	Wydano decyzje o nadaniu nr nadwozia, silnika, dorobienia tabliczki zastępczej	350

Na dzień 31 grudnia 2009rokuzarejestrowanych we Wrocławiu było **390 000**, w tym **300 000** osobowych.

- w zakresie wydawania uprawnień do kierowania pojazdami:

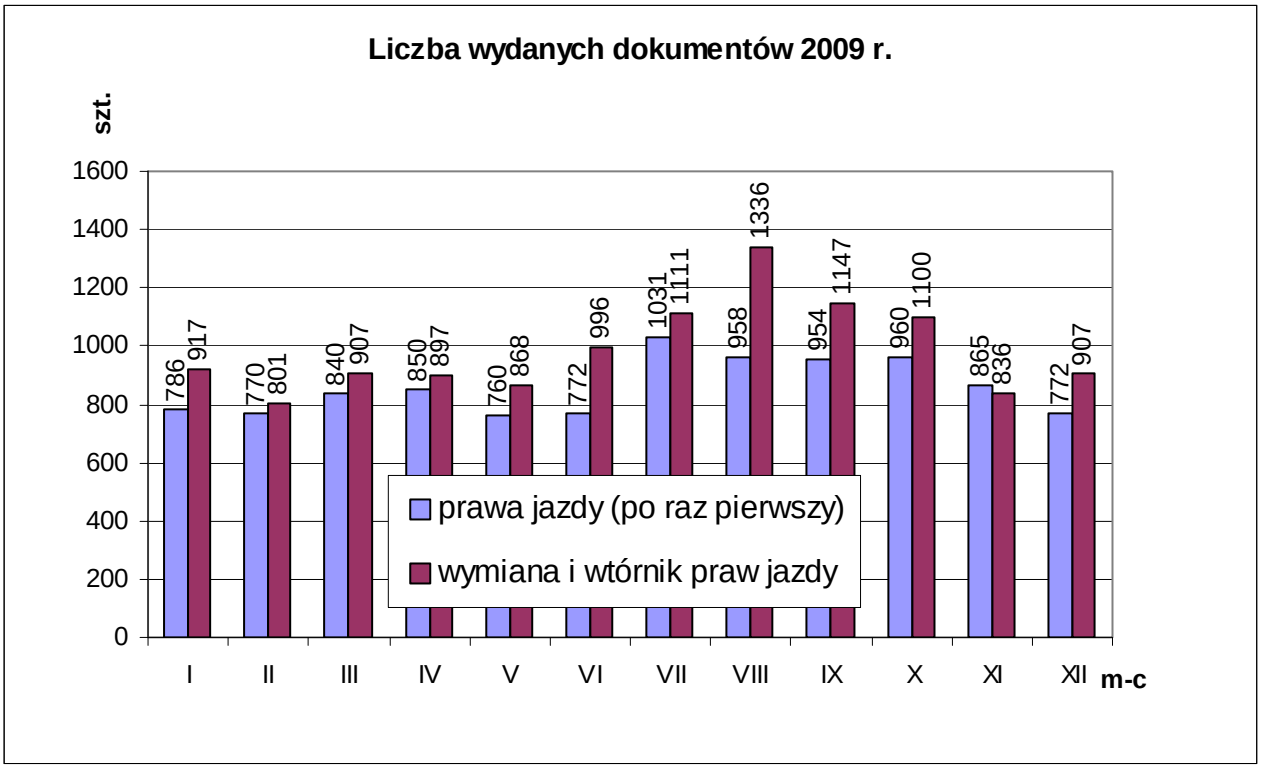

Ilość wydanych praw jazdy po raz pierwszy w 2009 r. – 10 318
Ilość wymienionych i wtórników praw jazdy w 2009 r. – 11 823

a ponadto:

Lp.	Czynności	Ilość
1.	Wydano praw jazdy	22 141
2.	Wydano pozwoleń tramwajowych	243
3.	Wydano międzynarodowych praw jazdy	594
4.	Zażądano z innych urzędów akt kierowców	2 799
5.	Przekazano do innych urzędów akta kierowców, którzy zmienili adres zamieszkania	1 901
6.	Zarejestrowano i zweryfikowano dokumenty w związku z wydaniem postanowienia o zatrzymaniu prawa jazdy bądź orzeczonym wyrokiem sądu	3 023
7.	Wydano decyzji ogółem : w tym : - skierowaniu na badania lekarskie - cofnięciu uprawnień - przywróceniu uprawnień - umorzeniu postępowania - zatrzymaniu prawa jazdy - skierowaniu na egzamin sprawdzający kwalifikacje - o odmowie wydania prawa jazdy - o uchyleniu decyzji - inne	2 183 42 1 202 312 105 154 135 17 209 7

8.	Wydano zaświadczeń na egzamin sprawdzający kwalifikacje po zatrzymaniu prawa jazdy na okres 1 roku	725
9.	Ewidencja osób , którym orzekł zakaz prowadzenia pojazdów, a nie posiadających prawa jazdy	602
10.	Zarchiwizowano dokumenty przekazane z Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego dot. osób, które w ciągu 1 roku nie uzyskały uprawnień do kierowania pojazdami	2 053
11.	Przekazano dokumenty do Wojewódzkich Ośrodków Ruchu Drogowego na wniosek strony.	962
12.	Udzielono pisemnych odpowiedzi w sprawach uprawnień do kierowania pojazdami	1 660
13.	Przyjęto korespondencję	15 690
14.	Wysłano na wniosek strony prawa jazdy pocztą za zwrotnym potwierdzeniem odbioru	867

o w zakresie szkoleń kierowców , stacji kontroli pojazdów i diagnostów:

Lp.	Czynności	Ilość
1.	Ośrodki szkolenia kierowców: i instruktorzy:	106 972
2.	Przeprowadzono kontrole OSK	11
3.	Stacje kontroli pojazdów: i diagności:	39 153
4.	Przeprowadzono kontrole SKP	38
5.	Przeprowadzono postępowania wyjaśniające w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie przeprowadzania badań technicznych pojazdów	23

Na dzień 31 grudnia 2009roku**320 520** mieszkańców Wrocławia posiadało prawa jazdy.

- Z ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2000 roku Nr 98, poz. 1071 ze zm.) oraz ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591 ze zm.):

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków zaewidencjonowano **256 skarg** i **5 wniosków** (w roku 2008 - **333** skargi i 5 wniosków).

Lp.	Adresaci skarg i wniosków	Skargi	Wnioski
A.	**Urząd Miejski Wrocławia :**		
	Departament Prezydenta	5	-
	Departament Finansów Publicznych	4	-
	Departament Obsługi i Administracji	8	1
	Departament Spraw Społecznych	9	-
	Departament Nieruchomości i Eksploatacji	72	-
	Departament Architektury i Rozwoju	18	1
	Departament Infrastruktury i Gospodarki	14	-
	Ogółem A - / UMW /	**130**	**2**
B.	Jednostki organizacyjne gminy (pozostałe)	84	2
C.	Jednostki administracji powiatowej	3	-
D.	Spółki prawa handlowego	8	-
E.	Inne organy	31	1
	Ogółem - / A + B + C + D + E /	**256**	**5**

Spośród 256 skarg zaewidencjonowanych w CRSiW na dzień 31 grudnia 2009 roku:

- 241 skarg było załatwionych ostatecznie,
- 14 skarg było w trakcie załatwiania,
- 1 skarga została wycofana.

Spośród 256 zaewidencjonowanych skarg 130 tj. 50,8% dotyczyło Urzędu Miejskiego Wrocławia, z czego 122 skargi zostały załatwione ostatecznie, a 8 skarg znajdowało się w toku załatwienia.

SPOSÓB ZAŁATWIENIA SKARG DOTYCZĄCYCH URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Spośród 122 skarg załatwionych ostatecznie:

- 14 (11,5%) uznano za uzasadnione
- 11 (9,0%) uznano za częściowo uzasadnione
- 97 (79,5%) uznano za nieuzasadnione

Pozostałe 126 skarg stanowiące 49,2 % ogółu skarg dotyczyło działalności jednostek organizacyjnych gminy tj. jednostek i zakładów budżetowych, jednostek administracji powiatowej oraz spółek prawa handlowego. Do tej grupy wliczono również skargi, które zgodnie z właściwością przekazano do rozpatrzenia innym organom.
Odnośnie wniosków, należy stwierdzić, że podobnie jak w latach ubiegłych ilość tych spraw wnoszonych przez klientów jest znikoma. Na dzień 31 grudnia 2009 roku zaewidencjonowano 5 wniosków z czego 4 rozpatrzył tutejszy organ, jeden wniosek uznając za częściowo uzasadniony, pozostałe trzy za nieuzasadnione. Jeden wniosek zgodnie z właściwością, przekazany został do rozpatrzenia innemu organowi.

Przygotowano i przekazano życzenia (podpisane przez Prezydenta Wrocławia) osobom, które w roku 2009 ukończyły 100 lub więcej lat. Życzenia takie otrzymało 48 osób.

Mając na uwadze wygodę mieszkańców, wprowadzono następujące udogodnienia w obsłudze klientów:

- Przez cały 2009 roku pracownicy Centrum Obsługi Mieszkańców załatwiający sprawy w zakresie rejestracji pojazdów, praw jazdy, dowodów osobistych i ewidencji ludności w każdą środę pracowali w wydłużonym czasie pracy tj. od godz. 7:45 do 17:45,
- 5 stycznia 2009 roku uruchomiona została nowa filia wydziału przy ulicy Kotlarskiej 41 (jako COM-3). W 4 okienkowych stanowiskach obsługi klienta zewnętrznego załatwiane są sprawy z zakresu rejestracji pojazdów, praw jazdy, dowodów osobistych oraz zameldowań i wymeldowań,
- 9 listopada 2009 roku w nowowybudowanym łączniku przy ulicy Bogusławskiego 8/10 uruchomiono 8 nowych okienkowych stanowisk obsługi klienta zewnętrznego w zakresie rejestracji pojazdów (wydawanie dokumentów) - COM-4. Poprzednio dokumenty te (stałe dowody rejestracyjne) wydawane były w 5–ciu okienkach przy ul. G.Zapolskiej 4. W konsekwencji poprawiła się w sposób znaczący jakość obsługi klientów,

- Mając na uwadze sytuację osób starszych, niepełnosprawnych, przebywających w domach opieki społecznej, szpitalach czy też osób przebywających poza Wrocławiem staraliśmy się realnie pomóc tym osobom. Przyjmowaliśmy zgłoszenia telefonicznie od samych zainteresowanych, od członków ich rodzin bądź od ich sąsiadów i następnie pracownicy Wydziału Spraw Obywatelskich jeździli do domów prywatnych, szpitali, domów opieki społecznej etc. celem przyjęcia wniosku (także zdjęć. i opłaty), a następnie doręczali w ten sam sposób dowody osobiste. W większości czynności te wykonywane były w godzinach popołudniowych (w czasie wolnym od pracy). W sumie w minionym roku przyjęto wnioski i doręczono (w sposób wyżej opisany) dowody osobiste **461** mieszkańcom Wrocławia. Dodatkowo pośredniczyliśmy w wydaniu i doręczeniu dowodów osobistych **1 972** osobom przebywającym poza Wrocławiem (nie musieli przyjeżdżać w tej sprawie do Wrocławia) bądź osobom przebywającym we Wrocławiu ale zameldowanym na pobyt stały na terenie innych gmin (nie musieli wyjeżdżać z Wrocławia).

AKTA STANU CYWILNEGO

Urząd Stanu Cywilnego we Wrocławiu wykonuje zadania określone w ustawie z dnia 29 września 1986 roku Prawo o aktach stanu cywilnego (tj. z 2004 roku Dz.U. Nr 161, poz. 1688 ze zm.), ustawie o zmianie imienia i nazwiska z dnia 17 października 2008 roku (Dz.U. Nr 220 poz. 1414) - jako zadania zlecone na podstawie art. 3 pkt 19 ustawy z dnia 17 maja 1990 roku o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 34, poz. 198 ze zm.).

W oparciu o powyższe przepisy w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku sporządzono/wręczono/wydano/przyjęto/wpisano/potwierdzono :

czynności:	ilość
akty urodzeń w tym dzieci urodzonych we Wrocławiu	9658 8450
akty małżeństw w tym : małżeństw cywilnych małżeństw konkordatowych małżeństw zawartych we Wrocławiu małżeństw zawartych poza lokalem Urzędu małżeństw, w których przynajmniej jeden z nupturientów jest cudzoziemcem	4396 1995 1821 3816 78 161
akty zgonu w tym osób zmarłych we Wrocławiu	7800 7698
Medale za Długoletnie Pożycie Małżeńskie w tym podczas jubileuszu zorganizowanego w USC	182 72
decyzje zezwalające na zawarcie małżeństwa przed upływem ustawowego terminu	321
decyzje o odtworzeniu treści i transkrypcji aktu stanu cywilnego	1621
decyzje o sprostowaniu i uzupełnieniu aktu stanu cywilnego	2415
decyzje w sprawie zmiany imion i nazwisk	640
postanowienia (art. 65 Kpa)	608
zaświadczenia o zdolności prawnej do zawarcia związku małżeńskiego za granicą	87

zaświadczenia o braku okoliczności wyłączającej zawarcie małżeństwa	2290
zaświadczenia o dokonanych w księgach stanu cywilnego wpisach lub o ich braku	870
odpisy zupełne z aktów stanu cywilnego	9821
odpisy skrócone z aktów stanu cywilnego	113589
kserokopie z akt stanu cywilnego	3065
oświadczenia o uznaniu dziecka	4303
oświadczenia o powrocie do nazwiska noszonego przed zawarciem związku małżeńskiego	865
wzmianki dodatkowe w aktach stanu cywilnego na podstawie wyroków i postanowień sądowych, decyzji administracyjnych i oświadczeń strony	5357
przypiski	25466
wnioski o wydanie dowodu osobistego	3091

Wpływy z opłaty skarbowej pobranej w Urzędzie Stanu Cywilnego wyniosły w 2009 roku **1 317 171 zł.**

CZYNNOŚCI KONTROLNE W URZĘDZIE ORAZ W MIEJSKICH JEDNOSTKACH ORGANIZACYJNYCH

W ramach prowadzonej działalności w 2008 roku Biuro Kontroli Urzędu Miejskiego Wrocławia przeprowadziło ogółem **336** kontroli w **329** jednostkach. Zrealizowano **315** kontroli planowych oraz **21** kontroli doraźnych.
Podstawowymi celami kontroli były:

- ocena prawidłowości: gospodarowania środkami finansowymi, prowadzenia ksiąg rachunkowych, udzielania zamówień publicznych oraz stanu organizacyjnego jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław,
- ocena realizacji procedur kontroli finansowej w zakresie ewidencji i rozliczania czasu pracy, dokonywania zmian w planach finansowych, gospodarowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych oraz regulowania zobowiązań publicznoprawnych, przez podległe i nadzorowane przez Prezydenta Wrocławia jednostki na podstawie 5% ich wydatków,
- ocena prawidłowości wydatkowania i rozliczania przez wybrane organizacje pozarządowe dotacji otrzymanych od Gminy Wrocław.

Zestawienie ilościowe przeprowadzonych w 2009 roku kontroli z podziałem na rodzaje jednostek przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj jednostki	**Kontrole planowe**	**Zrealizowane Kontrole planowe**	**Kontrole doraźne (d)**	**Razem przeprowadzone kontrole(3+4)**	**Struktura %**
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*
Komórki Urzędu:	**3**	**3**	**5**	**8**	**2,0**
- BWO	-	-	1		
- BSR	-	-	1		
- WIN	-	1	1		
- BPR	1	-	1		
- WLM	-	1	1		
- BWZ	1	1	-		
- WOU	1		-		
Jednostki Oświatowe	**260**	**257**	**4**	**261**	**78,0**
- publiczne	247	244	4	248	
- niepubliczne	13	13	-	13	

Jednostki Budżetowe (z wyłączeniem jednostek oświatowych i pomocy społecznej)	**13**	**12**	**6**	**18**	**5,4**
- ZZK	1	1			
- ZZM	1	1			
- ZOJM	1	1	1		
- Archiwum Miejskie	1	1			
- MOPS	1	1	2		
- MCUS	1	1	1		
- ZDiUM	1	1	1		
- ZGKiKM	1	1			
- ZIM	1	1			
- MOZ	1	1			
- Straż Miejska	1	1			
- WTWK	1	1			
- MCS	1	-	1		
Zakłady Budżetowe	**2**	**2**	-	**2**	**0,6**
- Izba Wytrzeźwień	1	1			
- ZCK	1	1			
Zakłady Opieki Zdrowotnej	**5**	**5**	-	**5**	**1,5**
Jednostki kultury	**2**	**2**	-	**2**	**0,6**
Jednostki pomocy społecznej	**2**	**1**	-	**1**	**0,3**
- Ośrodek Adopcyjny	1	-			
- Placówka opiekuńczo-wychowawcza	1	1			
Pozostałe jednostki:	**33**	**33**	**6**	**39**	**11,6**
- MPWiK sp. z o.o.	1	1			
- Wrocławskie Mieszkania sp. z o.o	1	1			
- TBS sp. z o.o	-	-	1		
- WC SPA sp. z o.o	-	-	1		
- Rady Osiedli	5	5			
- organizacje pozarządowe	26	26	4		
Razem	**320**	**315**	**21**	**336**	**100%**

Porównanie ilości kontroli przeprowadzonych w latach 2008 i 2009 z podziałem na rodzaje jednostek przedstawia poniższa tabela:

Rodzaj jednostki	Kontrole w 2008 r.	Kontrole w 2009 r.	Wzrost	Spadek
Jednostki oświatowe	265	261	-	4
Jednostki pomocy społecznej	2	1	-	1
Jednostki budżetowe pozostałe	18	18	-	-
Komórki UMW	6	8	2	-
Zakłady opieki zdrowotnej	5	5	-	-
Zakłady budżetowe	2	2	-	-
Jednostki kultury	2	2	-	-
Pozostałe jednostki	35	39	4	-
Razem	**335**	**336**	**1**	**-**

W efekcie przeprowadzonych kontroli, jednostki podjęły szereg działań naprawczych. Do najważniejszych należy zaliczyć uaktualnienie regulaminów pracy oraz ich dostosowanie do wymogów prawa oraz zadań jednostki. Kontrole

przyczyniły się do polepszenia dyscypliny czasu pracy, gospodarowania środkami zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, jak też pisemnych procedur regulujących te zagadnienia.
Ponadto zdyscyplinowano pracowników jednostek do terminowego regulowania zobowiązań.
Kontrole realizacji **32 umów dotacyjnych** zawartych z 29 organizacjami pozarządowymi wykazały liczne uchybienia i nieprawidłowości. Wśród nich nieprowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej, mimo obowiązku wynikającego z przepisów prawa i zawartych umów oraz nieprzestrzeganie przez organizacje obowiązku opisywania dokumentów, będących podstawą rozliczania dotacji przekazanych przez Miasto.
O nieprawidłowościach, które nie zostały wyeliminowane podczas kontroli zostali powiadomieni Dyrektorzy departamentów oraz komórek i jednostek organizacyjnych Urzędu, zgodnie z kompetencjami.

Kontrole planowe nie zostały przeprowadzone w jednostkach, które zostały zlikwidowane lub nastąpiła zmiana formy prawnej w ciągu 2009 roku oraz w tych, w których ze względów formalnych przeprowadzenie kontroli było niemożliwe.

Informacja o kontrolach przeprowadzonych w Urzędzie Miejskim Wrocławia przez zewnętrzne organy kontrolne w 2009 rokuw porównaniu do 2008r.

Organ kontrolny	**Ilość kontroli**		**Ilość dni kontroli (dni kalendarzowe)**	
	2008	**2009**	**2008**	**2009**
1. Dolnośląski Urząd Wojewódzki	6	2	24	6
1. NIK	6	6	437	310
2. NFOŚiGW	1	1	5	5
3. ABW	1	-	-	-
4. PIP	4	4	40	11
5. PFRON	-	1	-	2
6. Urząd Marszałkowski WD	1	5	69	13
7. RIO	1	-	71	-
8. MSZ	1	-	3	-
9. UKS	2	4	8	116
10. CBA	1	-	215	-
11. Archiwum Państwowe	-	1	-	3
12. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego	-	1	-	5
13. Min. Infrastruktury	1	1	4	8
14. Min. Rozwoju Regionalnego	1	-	2	-
Ogółem	**28**	**26**	**878**	**479**

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY

Komisja Bezpieczeństwa i Higieny Pracy powołana została zarządzeniem nr 13/04 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 kwietnia 2004 roku. W 2009 roku Komisja BHP zebrała się na **12 posiedzeniach**, podczas których dokonała przeglądu warunków pracy, okresowej oceny stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, opiniowała podejmowane przez pracodawcę środki zapobiegające chorobom zawodowym i wypadkom przy pracy, formułowała wnioski dotyczące poprawy warunków pracy oraz współdziałała z pracodawcą w realizacji jego obowiązków w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Dokonano przeglądu stanowisk pracy we wszystkich budynkach, gdzie pracują pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia, kiedy stwierdzono drobne uchybienia lub sytuacje zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu pracowników, Komisja wydawała zalecenia do ich usunięcia.
Załatwianie spraw pracowniczych i usuwanie usterek realizowane jest zgodnie z procedurami Zintegrowanego Systemu Zarządzania zgodnego z wymogami norm ISO 9001:2000, ISO 14001:2004, PN-N18001:2004, co jest uwidocznione w protokołach audytorów z 2009 roku.
Wszystkie działania Komisji BHP przyczyniły się do znacznej poprawy pracy pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia, zapobiegają wypadkom przy pracy i ograniczają ryzyko zachorowania na choroby zawodowe, Komisja BHP przez swoje działania dąży do wykreowania jak najlepszego wizerunku urzędu i urzędnika przyjaznego dla klientów zewnętrznych.

STAN BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY ORAZ REALIZACJI ZADAŃ PRZEZ ZESPÓŁ DS. BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY W URZĘDZIE MIEJSKIM WROCŁAWIA

Zespól ds. Bezpieczeństwa i Higieny Pracy realizuje zadania zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 109, poz. 704), uwzględniając założenia Zintegrowanego Systemu Zarządzania i wymogi normy PN-N-18001.
W 2009 roku Zespół podejmował szereg działań w celu zapewnienia zgodności z istniejącymi wymogami oraz podniesienia poziomu bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia.

WYPADKI PRZY PRACY, WYPADKI W DRODZE DO I Z PRACY, ZDARZENIA POTENCJALNIE WYPADKOWE

- ⇨ prowadzono postępowania w sprawie 38 zgłoszonych wypadków z czego:
  - 21 dotyczyło wypadków przy pracy lub zrównanych z wypadkami przy pracy (1 zdarzenie miało miejsce w trakcie odbywania delegacji służbowej) – uznano 16, 3 nie uznano, 2 w trakcie postępowania. Powyższe zdarzenia miały wyłącznie znamiona wypadków lekkich zazwyczaj powodujących czasową niezdolność do pracy. W przypadku jednego ze zdarzeń przy pracy była informowana Państwowa Inspekcja Pracy i Prokuratura Rejonowa we Wrocławiu z powodu wypadku zbiorowego, który miał miejsce na ul. Boya Żeleńskiego podczas którego na tył samochodu służbowego Urzędu, najechał inny pojazd w wyniku czego 3 osoby doznały uszczerbku na zdrowiu w stopniu lekkim. W tym stanie, liczba wypadków utrzymuje się na podobnym poziomie, jak w roku 2008 - może wystąpić 1 wypadek więcej, po zakończeniu toczącego się postępowania.
  - 17 dotyczyło wypadków w drodze z domu do pracy bądź z pracy do domu – uznano wszystkie. Po ustaleniu okoliczności przedmiotowych wypadków, nie stwierdzono aby skutkami ich były urazy ciężkie lub śmiertelne.
- ⇨ podjęto działania w sprawie 6 pisemnych zgłoszeń zdarzeń potencjalnie wypadkowych, gdzie zaistniały symptomy wypadku przy pracy lecz pracownicy nie doznali urazów lub wystąpiły okoliczności zagrożenia wypadkami i ciężkimi ich następstwami.

- ⇨ nie otrzymano zgłoszeń o wypadkach klientów, jakie potencjalnie mogłyby wystąpić na terenie Urzędu.

CHOROBY ZAWODOWE

W 2009 roku nie zgłoszono podejrzeń o nabycie choroby zawodowej ani też nie wpłynęły informacje o stwierdzeniu choroby zawodowej przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy, wśród pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia.
Na bieżąco współpracowano z lekarzem medycyny pracy w zakresie stosowania profilaktyki i zapobiegania schorzeniom związanym z warunkami środowiska pracy.

SZKOLENIA Z ZAKRESU BHP

- ⇨ Pracownicy Zespołu przeprowadzili szkolenia wstępne ogólne dla 496 osób.
- ⇨ Prowadzono bieżącą współpracę z Wydziałem Organizacyjnym, Prawnym i Kadr, dotyczącą m.in. kierowania na obowiązkowe szkolenia okresowe z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, jakie odbyło 887 pracowników.
- ⇨ Wypracowano, w uzgodnieniu z Ośrodkiem Szkolenia Zawodowego przy ul. Nowowiejskiej 23 we Wrocławiu, znowelizowane szczegółowe programy szkoleń okresowych, obejmujące szczegółową tematykę dla poszczególnych grup zawodowych (osoby kierujące pracownikami, pracownicy grupy fizycznej).

SPRAWY ORGANIZACYJNO-PRAWNE

- ⇨ Opracowano nowelizację zarządzenia Prezydenta Wrocławia (nr 9/09) w sprawie wyposażenia pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia we środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze.
- ⇨ Uczestniczono w organizacji stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych zatrudnionych w Urzędzie, gdzie w 4 przypadkach wymagane były pozytywne opinie Państwowej Inspekcji Pracy.
- ⇨ Udzielano konsultacji i przeprowadzano przeglądy obiektów UMW związanych z 11 spotkaniami komisji bhp, która zbierając się okresowo omawiała na bieżąco środki profilaktyczne. W ramach tych działań nie stwierdzono istotnych uchybień lub zaniedbań w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie.
- ⇨ W ramach doskonalenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia sporządzono nowe karty ocen ryzyka zawodowego, informujące pracowników na poszczególnych stanowiskach pracy o występujących zagrożeniach mogących przyczynić się do wypadku przy pracy, zdarzenia potencjalnie wypadkowego lub choroby zawodowej. Karty ocen ryzyka zawodowego dotyczyły następujących stanowisk pracy:
  - pracownika administracyjno – biurowego,
  - pracownika poligrafii,
  - pracownika gospodarczo – sprzątającego
  - operatora wózka jezdniowego widłowego,
  - pracownika archiwum,
  - kierowcy samochodu osobowego i ciężarowego.
- ⇨ Opracowano 4 instrukcje stanowiskowe bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące urządzeń i sposobów postępowania.

- ⇨ Doskonalono współpracę z Ośrodkiem Szkolenia Zawodowego przeprowadzającym szkolenia okresowe pracowników Urzędu w zakresie bhp, co polegało na:
  - przeglądzie ww. ośrodka, sposobu, metod i warunków prowadzenia szkoleń. Zespół ds. BHP nie dopatrzył się uchybień w trakcie prowadzonych zajęć. Zauważono tylko, iż ośrodek nie jest w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózku.
  - wystosowaniu do części pracowników ankiety oceniające wykładowców, warunki i sposób prowadzenia zajęć. W ankietach pracownik miał możliwość wystawienia oceny od 0 do 5. Średnio wystawiono oceny na poziomie 4,5 - co daje wysoką notę ośrodkowi.
- ⇨ Udzielano szeregu informacji i porad dla wydziałów Urzędu, pracowników i jednostek gminnych.
- ⇨ Opiniowano wnioski dyrektorów wydziałów o przyznanie odzieży i obuwia roboczego dla pracowników Urzędu.
- ⇨ Przeprowadzono okresowe przeglądy, pod kątem doskonalenia stanu bezpieczeństwa i higieny pracy, dot.:
  - stosowanych środków chemicznych do podłóg, mających bezpośredni wpływ na bezpieczeństwo osób poruszających się po ciągach komunikacji ogólnej w budynkach Urzędu,
  - urządzeń klimatyzacyjnych, które mogłyby wywoływać u pracowników choroby wynikające z klimatyzacji,
  - magazynów, sposobu składowania poszczególnych towarów.

  Zauważono poprawę w tym zakresie w stosunku do poprzednich lat. Nie wykazano istotnych uchybień.
- ⇨ Na ogólnodostępnym dysku „N" w katalogu BHP, poprzez sieć intranetową zapewniony jest dostęp do istotnych i bieżących informacji z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, (instrukcje, oceny ryzyka zawodowego, programy szkoleń, itp.) wspomagających pracę kierownictwa.
- ⇨ Prowadzono czynności wynikające z ponad 200 pozycji pisemnej korespondencji jaka wypłynęła z Zespołu. Podejmowano też odpowiednie działania związane z korespondencją elektroniczną oraz telefoniczną.

W RAMACH ZINTEGROWANEGO SYSTEM ZARZĄDZANIA

Zespół ds. BHP brał czynny udział w audytach wewnętrznych i zewnętrznych w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania w UMW, które przyczyniają się do poprawy stanu bhp w Urzędzie. W ramach ZSZ przeprowadzono audyt wewnętrzny wynikający z Polskiej Normy 18001, dotyczący procedur:
- zasad komunikowania się w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- postępowania w związku z wypadkiem przy pracy lub zdarzeniem potencjalnie wypadkowym,
- monitorowania bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie Miejskim Wrocławia,
- zarządzania oceną ryzyka zawodowego.

W trakcie przeprowadzonych audytów nie stwierdzono rażących zaniedbań lub nieprawidłowości. Audytor odnotował w dokumentacji, iż procesy przebiegają zgodnie z opisanymi procedurami. Audytorzy wewnętrzni podczas przeglądu procesu wnosili własne korekty lub zmiany mające wpływ na poprawę systemu. W dokumentacji audytora odnotowano również, iż dokumentacja jest czytelnie opisana i dostępna. W trakcie omawianego audytu, stwierdzono 4 niezgodności dotyczące Procedur:

- określającej potrzeby szkoleniowe, której właścicielem jest Wydział Organizacyjny i Kadr ;
- zakupu i komisji bhp, których właścicielem jest Wydział Obsługi Urzędu. Poszczególne niezgodności dotyczyły:
  1) braku kopii w Zespole ds. BHP (brak formy papierowej była elektroniczna) wykazu pracowników przeszkolonych i wyznaczonych do przeszkolenia w zakresie bhp w ramach prowadzonego nadzoru nad procedurą. Powyższy wykaz jest dostępny w Wydziale Organizacyjnym i Kadr,
  2) korekty redakcyjnej dotyczącej zmiany zapisów słownych w procedurze,
  3) potrzeby zmiany w procedurze nazwiska członka komisji bhp zgodnie z obowiązującym Zarządzeniem Prezydenta,
  4) niewłaściwego załącznika do notatki dotyczącej jednego z realizowanych zakupów.

Zespół brał udział w aktualizacji procedur dotyczących: wypadków przy pracy, podwykonawstwa, zakupu, identyfikacji i dostępu do obowiązujących aktów prawnych, monitorowania, a także komisji bezpieczeństwa i higieny pracy w Urzędzie.

Szczególnie istotne zadania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, na bieżąco realizowane:
- profilaktyka – reagowanie na zagrożenia i zapobieganie występowaniu wypadków przy pracy oraz chorób zawodowych,
- terminowa realizacja postępowań w związku ze zgłoszonymi wypadkami przy pracy oraz wypadkami w drodze z domu do pracy i z pracy do domu – zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28 lipca 1998 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania, a także zakresu informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy (Dz.U. Nr 115, poz. 744 ze zm.), i odpowiednio zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad oraz trybu uznawania zdarzenia za wypadek w drodze do pracy lub z pracy, sposobu jego dokumentowania, wzoru karty wypadku w drodze do pracy lub z pracy oraz terminu jej sporządzania (Dz.U. Nr 237, poz. 2015),
- realizacja procesu szkoleń z zakresu BHP (w porozumieniu z Wydziałem Organizacyjnym, Prawnym i Kadr) – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.),
- analiza i ocena ryzyka zawodowego pracowników Urzędu – zgodnie z Kodeksem pracy,
- wypełnianie zadań związanych z udziałem w Komisji BHP, m.in. dokonującej przeglądów budynków i stanowisk pracy w Urzędzie - zgodnie z Kodeksem pracy.

POWIATOWY URZĄD PRACY WE WROCŁAWIU

OGÓLNA SYTUACJA NA LOKALNYM RYNKU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu obejmuje swoim działaniem Wrocław i powiat wrocławski. Według stanu na koniec 2009 roku zarejestrowanych było w Urzędzie 18 782 bezrobotnych: 16 182 z Wrocławia i 2 600 z powiatu wrocławskiego.

W porównaniu do 2008 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zwiększyła się o **6 573** osoby (o **5 568** osób we Wrocławiu i o **1 005** osób w powiecie wrocławskim). Prawo do zasiłku posiada **4 440** osób (23,6 % zarejestrowanych).

STOPA BEZROBOCIA

Stopa bezrobocia na dzień 31 grudnia 2009 roku - wynosiła 5,0 % dla Wrocławia i 5,5 % dla powiatu wrocławskiego i zwiększyła się w porównaniu do ubiegłego roku odpowiednio o 1,7 % i 2,1 %.

Zmiany wysokości stóp bezrobocia w poszczególnych miesiącach obrazuje poniższa tabela:

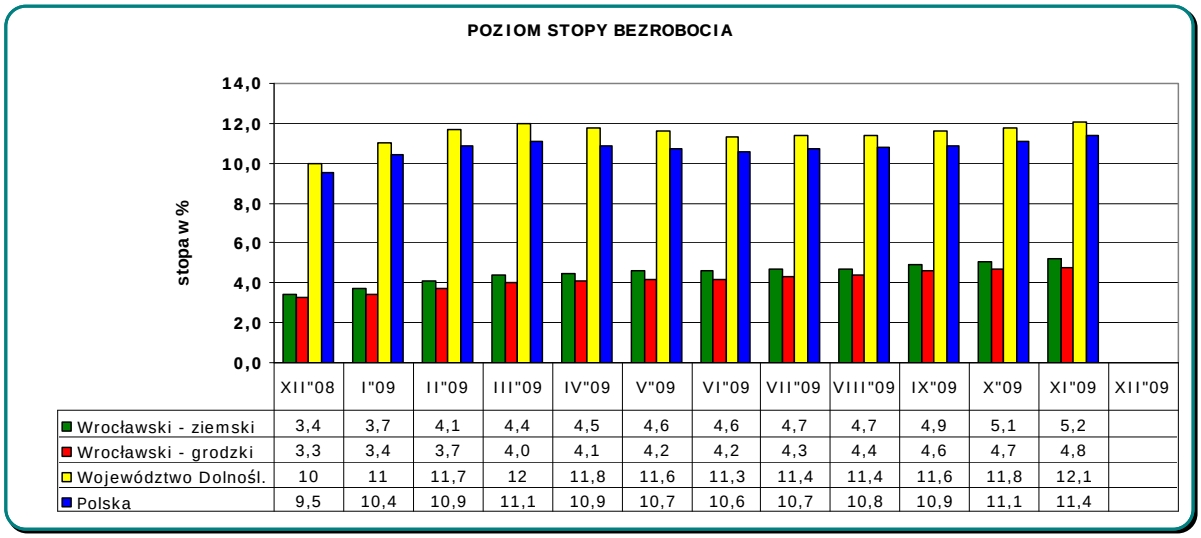

	XII"08	I"09	II"09	III"09	IV"09	V"09	VI"09	VII"09	VIII"09	IX"09	X"09	XI"09	XII"09
Wrocławski - ziemski	3,4	3,7	4,1	4,4	4,5	4,6	4,6	4,7	4,7	4,9	5,1	5,2	
Wrocławski - grodzki	3,3	3,4	3,7	4,0	4,1	4,2	4,2	4,3	4,4	4,6	4,7	4,8	
Województwo Dolnośl.	10	11	11,7	12	11,8	11,6	11,3	11,4	11,4	11,6	11,8	12,1	
Polska	9,5	10,4	10,9	11,1	10,9	10,7	10,6	10,7	10,8	10,9	11,1	11,4	

Stopa bezrobocia na obszarze działania Urzędu nie przekraczała 150% przeciętnej stopy bezrobocia w kraju w dniu 30 czerwca 2008 r., w związku z czym w 2009 rokuzasadniczo okres pobierania zasiłku dla bezrobotnych wynosił 6 miesięcy.

STRUKTURA BEZROBOCIA

- **Wiek bezrobotnych**

Podział zarejestrowanych bezrobotnych w układzie grup wiekowych.

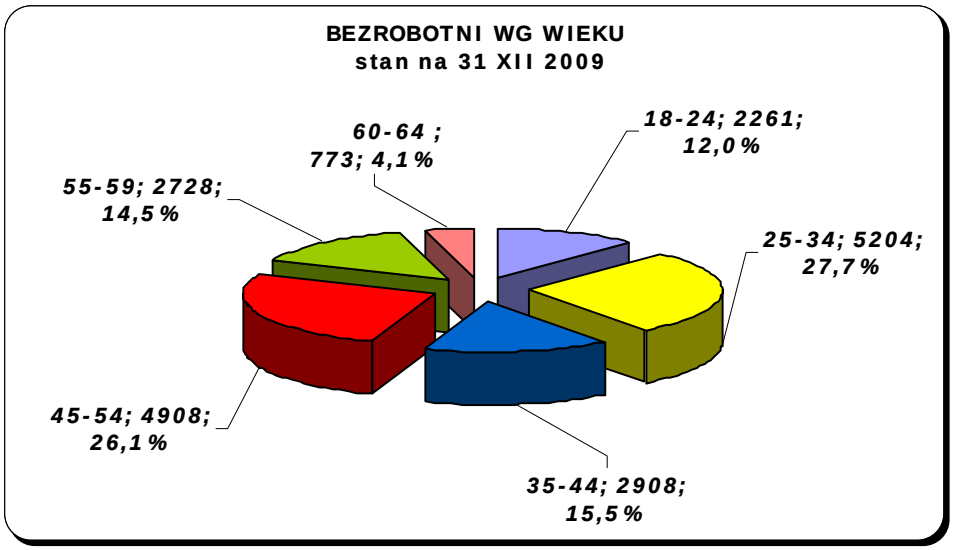

W 2009 roku zanotowano znaczny spadek udziału w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 45-54 lata (o 5,3 %) i wzrost udziału bezrobotnych w wieku 18-24 i 25-34 lata.

Zmiany w strukturze wiekowej dla każdej z grup ilustruje poniższe zestawienie

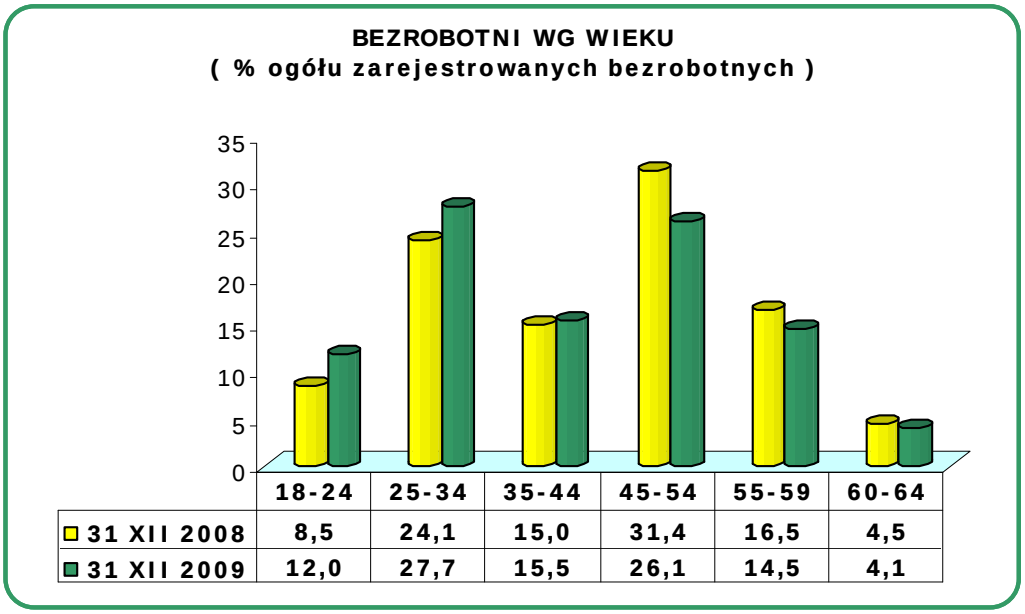

	18-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60-64
31 XII 2008	8,5	24,1	15,0	31,4	16,5	4,5
31 XII 2009	12,0	27,7	15,5	26,1	14,5	4,1

- **Wykształcenie**

Przeważającą grupą są bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej, którzy stanowią 28 % całej populacji bezrobotnych, aczkolwiek odnotowuje się nieznaczny spadek liczebności tej grupy w stosunku do roku ubiegłego. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 23 %.
W znacznym stopniu wzrósł udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym w liczbie ogółem zarejestrowanych – o 1,6 %.

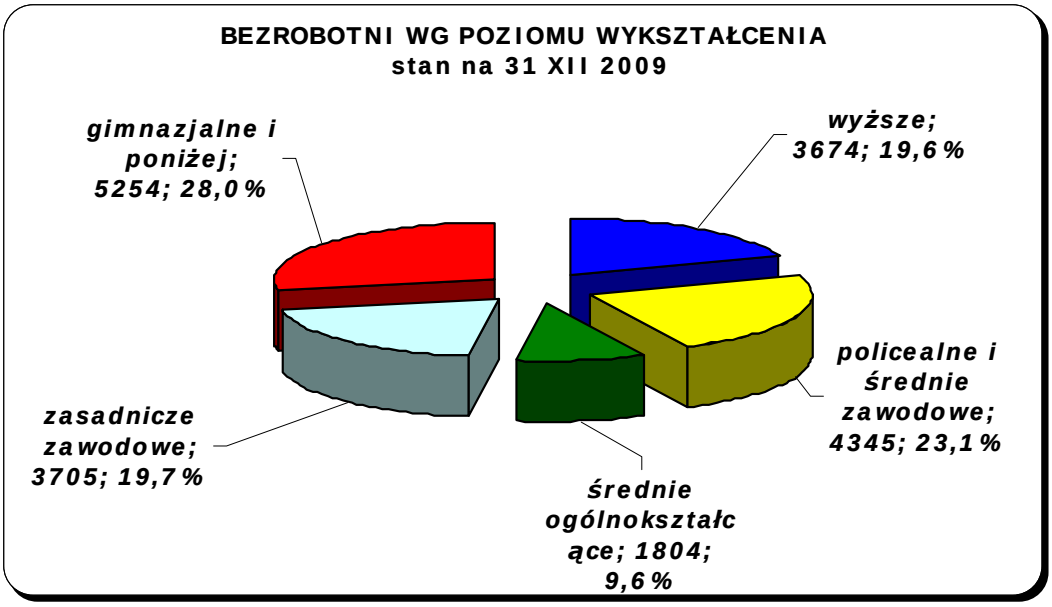

Zmiany w pozostałych grupach (porównawczo do 2008 r.) pokazuje poniższy wykres.

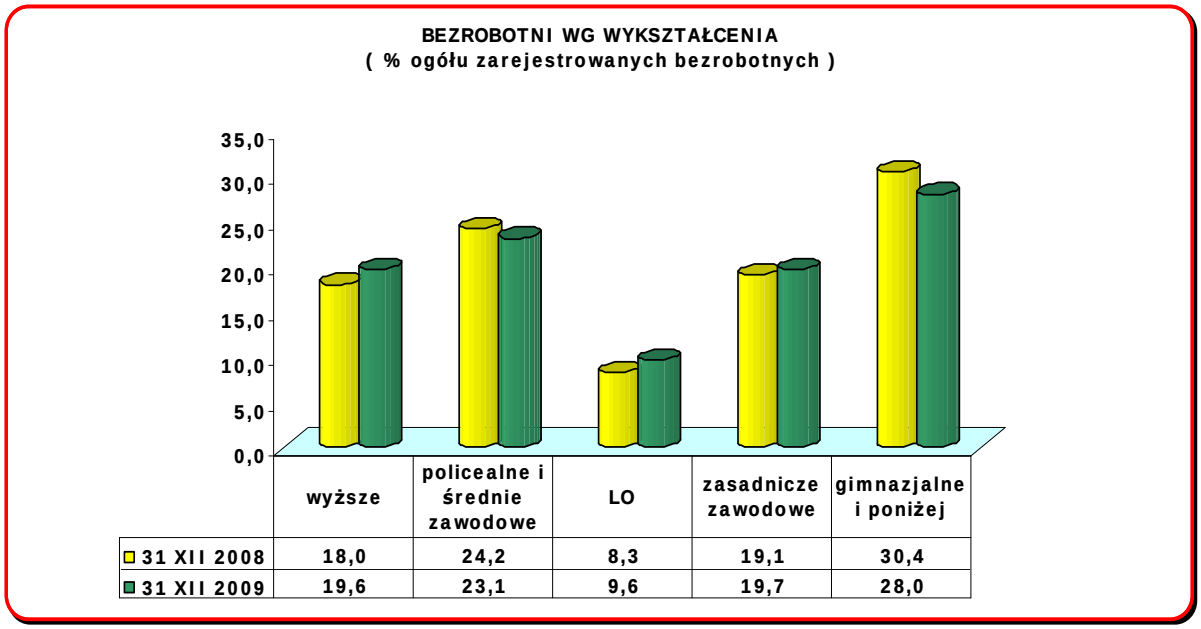

	wyższe	policealne i średnie zawodowe	LO	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne i poniżej
31 XII 2008	18,0	24,2	8,3	19,1	30,4
31 XII 2009	19,6	23,1	9,6	19,7	28,0

- **Staż pracy**

W strukturze osób bezrobotnych według stażu pracy na koniec 2009 roku nadal największy odsetek stanowiły osoby ze stażem pracy do 1 roku (22 %), a w następnej kolejności osoby ze stażem 1 - 5 lat (18 %).

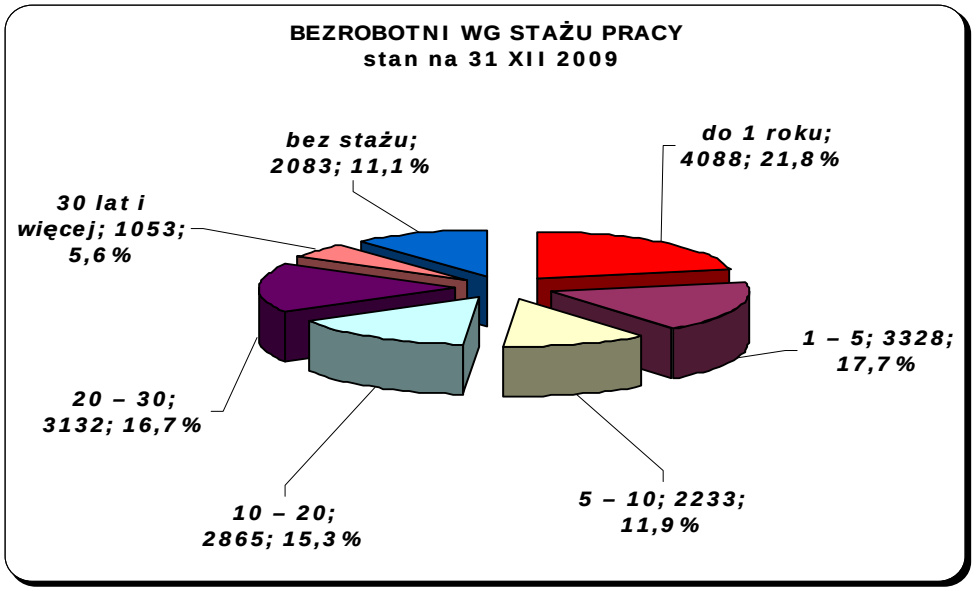

Zmiany w strukturze bezrobotnych według stażu pracy w stosunku do roku 2008 przedstawiono w poniższej tabeli.

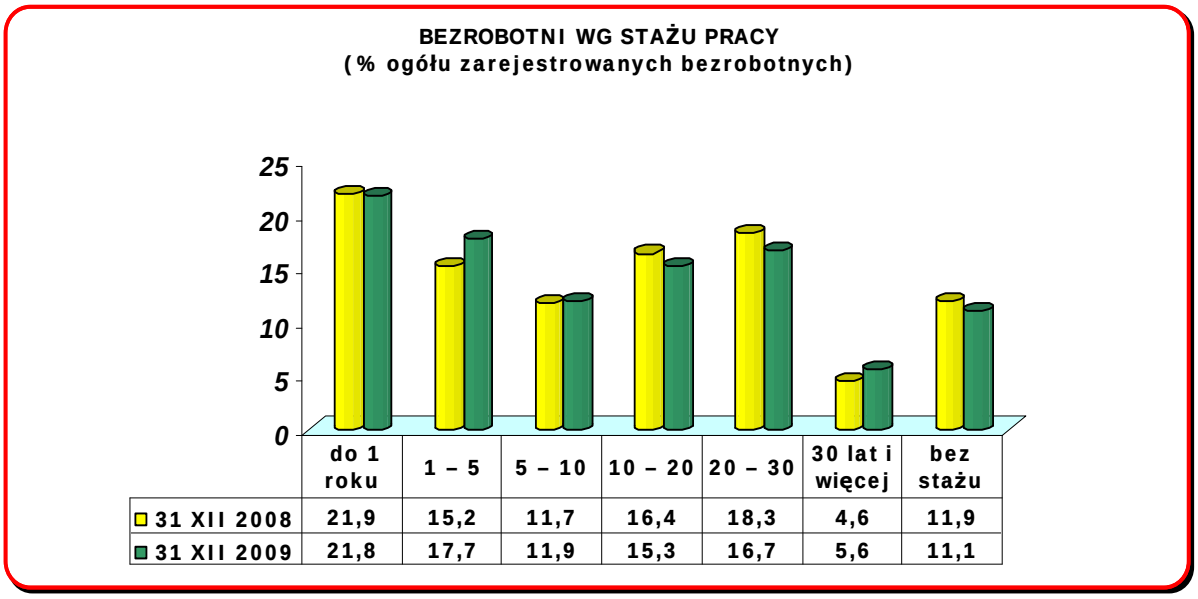

	do 1 roku	1 – 5	5 – 10	10 – 20	20 – 30	30 lat i więcej	bez stażu
31 XII 2008	21,9	15,2	11,7	16,4	18,3	4,6	11,9
31 XII 2009	21,8	17,7	11,9	15,3	16,7	5,6	11,1

- **Czas pozostawania bez pracy**

W 2009 roku wzrósł udział procentowy osób bezrobotnych, pozostających bez pracy do 12 miesięcy (o 19 %) i zmalał dla osób długotrwale bezrobotnych (o 19,1 %).

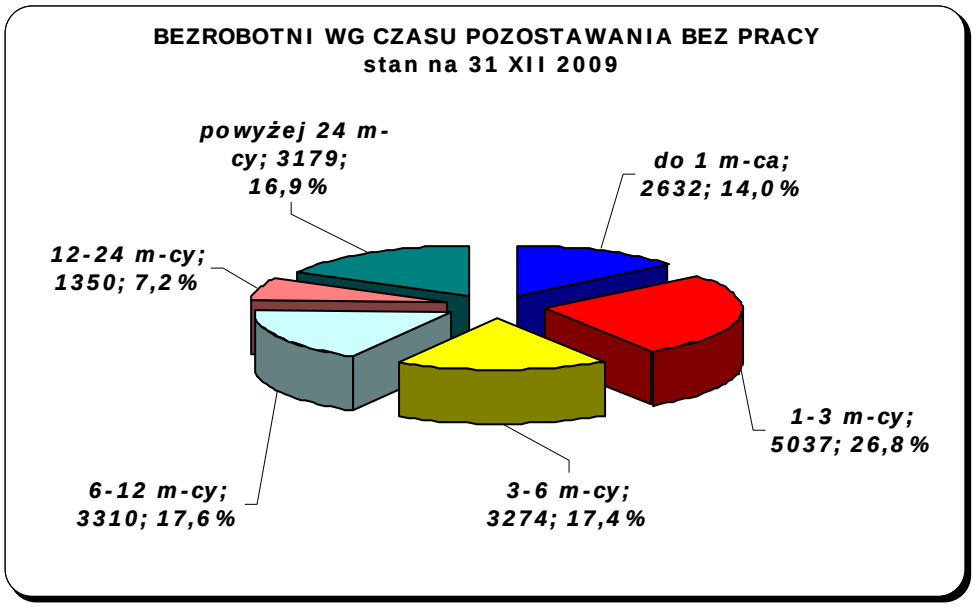

Z danych zawartych w tabeli poniższego wykresu wynika, iż w znacznym jednak procencie spadł udział bezrobotnych pozostających w rejestrach powyżej jednego roku.

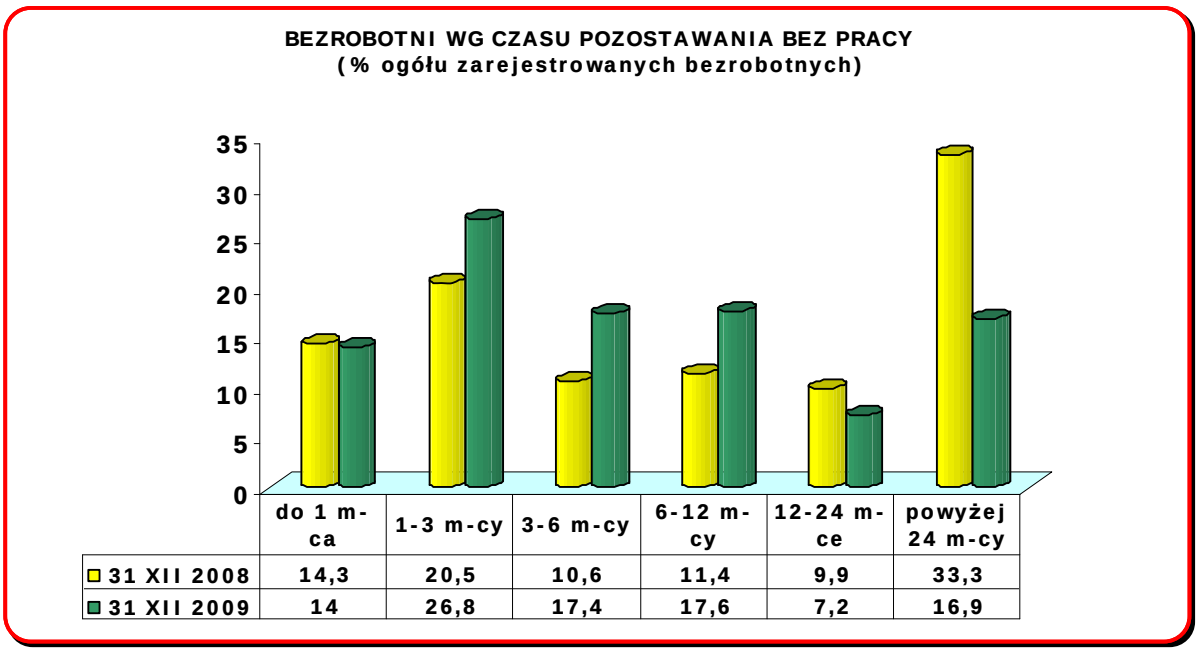

	do 1 m-ca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	12-24 m-ce	powyżej 24 m-cy
31 XII 2008	14,3	20,5	10,6	11,4	9,9	33,3
31 XII 2009	14	26,8	17,4	17,6	7,2	16,9

- **Fluktuacja bezrobotnych**

Ogółem w roku 2009 zarejestrowano **34 177** osób, a wyrejestrowano **27 604**. Zestawienie danych liczbowych dotyczących napływu i odpływu z rejestru bezrobotnych wskazuje na utrzymywanie się w poszczególnych miesiącach stałej nadwyżki liczby osób włączanych do ewidencji nad osobami wyrejestrowywanymi - jednakże ze wzmożonym napływem na początku i na końcu roku.

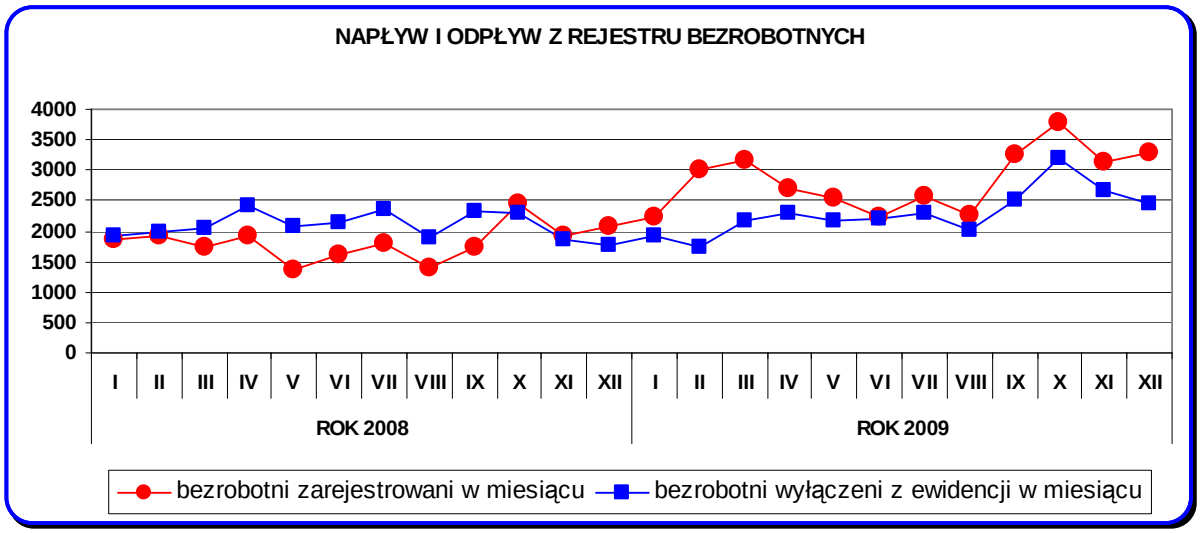

Najczęstszą przyczyną wyrejestrowania był brak gotowości do pracy, a w następnej kolejności - podjęcie pracy (odwrotnie niż w 2008 roku).

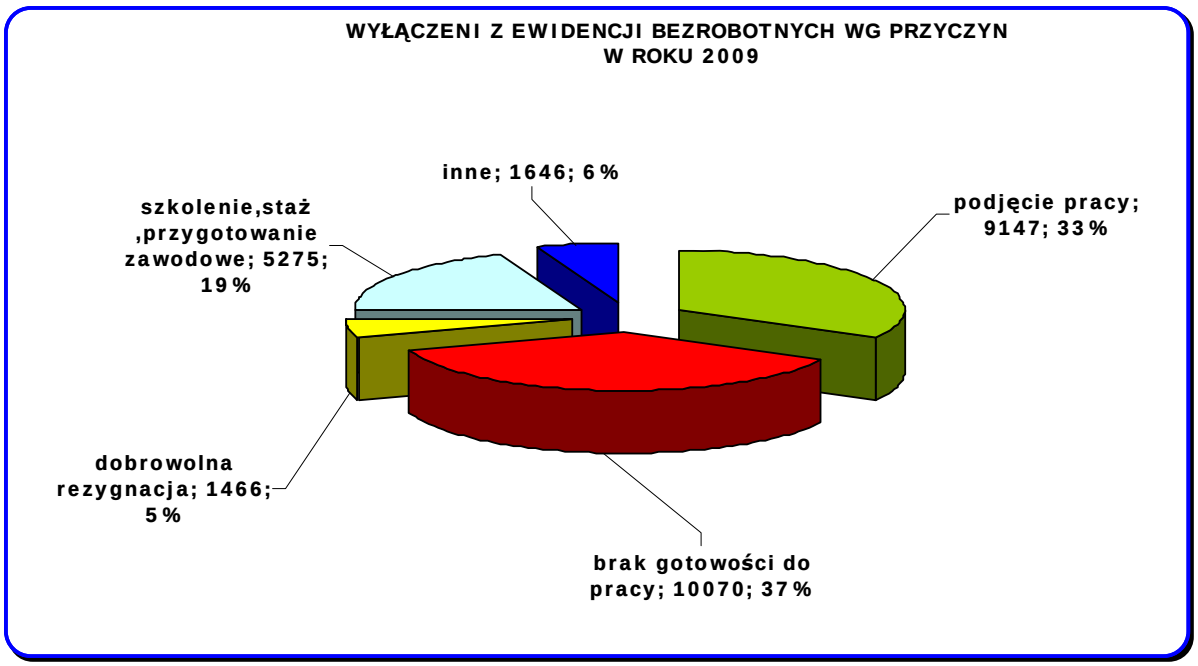

USŁUGI I INSTRUMENTY RYNKU PRACY

POŚREDNICTWO PRACY

Pomimo zmian, które weszły w życie z dniem 1 lutego 2009 rokuw ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, znoszących obowiązek pracodawcy do zgłaszania wolnych miejsc pracy w urzędach pracy, w 2009 roku do tut. Urzędu pracodawcy zgłosili **10 215** miejsc pracy (w tym na miejsca subsydiowane 2 339), spośród których najwięcej dotyczyło zawodów:

- pracownik biurowy - 1 076 ofert
- pozostali monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego - 451 ofert,
- sprzątaczka - 425 ofert,

- sprzedawca - 362 oferty,
- kierowca samochodu ciężarowego - 348 ofert,
- robotnik gospodarczy - 334 oferty,
- pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej nie sklasyfikowani - 306 ofert,
- pracownik ochrony - 290 ofert,
- pracownik administracyjny - 283 oferty,
- pozostali monterzy elektronicy - 255 ofert,
- robotnik budowlany - 245 ofert,
- telemarketer - 235 ofert,
- przedstawiciel handlowy - 164 oferty.

Pośrednicy zewnętrzni odbyli **190** wizyt u pracodawców, w wyniku których pozyskali **2 801** ofert pracy.

Napływ ofert na przestrzeni roku przedstawia poniższy wykres:

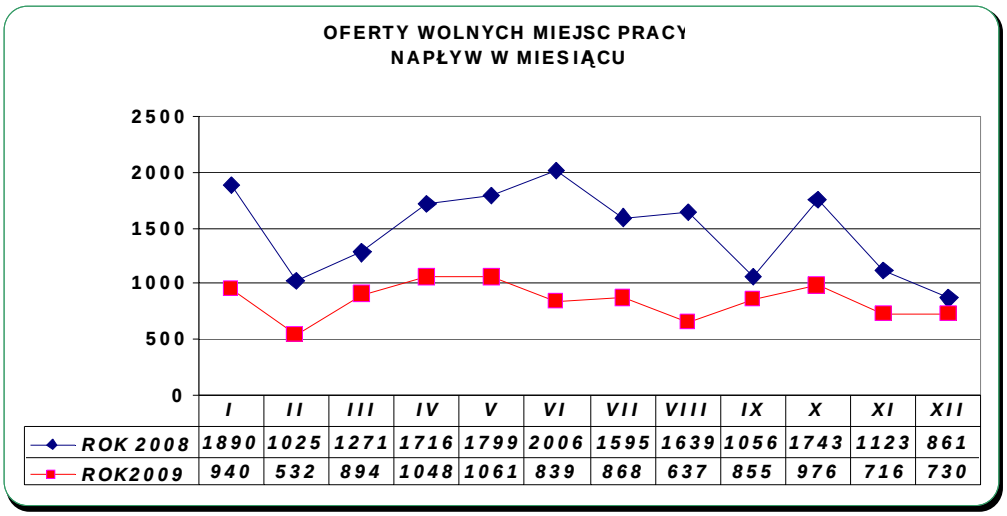

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
ROK 2008	1890	1025	1271	1716	1799	2006	1595	1639	1056	1743	1123	861
ROK2009	940	532	894	1048	1061	839	868	637	855	976	716	730

Pośrednicy pracy odnotowali **116 118** wizyt osób bezrobotnych, w efekcie których wydano **37 621** skierowań do pracodawców; asystent **EURES** udzielił pomocy **869** osobom.
W roku 2009 zorganizowano **33** giełdy pracy z udziałem pracodawców, w których wzięło udział **717** osób na **913** zaproszonych bezrobotnych. Giełdy pracy organizowano głównie na stanowiska: magazynier, pracownik ochrony, osoby sprzątające, spawacze.
Ponadto **4 511** osób otrzymało zgłoszenia do doradców zawodowych w tut. Urzędzie w celu udzielenia porad ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie zatrudnienia lub skierowania na specjalistyczne badania lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i opracowanie na tej podstawie Indywidualnego Planu Działania.
Bezrobotnym zaproponowano ponadto udział w szkoleniach tzw. miękkich uczących m. in. skutecznego działania w aktywnym poszukiwaniu pracy, tworzenia ścieżki kariery i indywidualnych planów działania. Łącznie na wyżej wymienione kursy aktywizacyjne pośrednicy skierowali **760** osób.

Ponadto pośrednicy pracy uczestniczyli w takich przedsięwzięciach, jak:

- Targi Pracy organizowane przez Wyższą Szkołę Handlową we Wrocławiu;
- Targi Pracy organizowane przez Ochotnicze Hufce Pracy;
- giełda pracy organizowana dla osób niepełnosprawnych;
- seminarium organizowanym przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej - „Pośrednictwo pracy - usługa rynku pracy";
- konferencja - „Samotna matka w społeczeństwie obywatelskim" organizowany przez Instytut Rzeźby Społecznej;
- prezentacja działań Powiatowego Urzędu Pracy dla uczestników programu Leonardo da Vinci, będących nauczycielami z Turcji;
- Forum Wymiany Doświadczeń Program "Rodziny 2+3 i więcej" realizowanym przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu na podstawie Uchwały Nr XXXV/2333/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2005 roku;
- Dni Otwarte organizowane przez Państwową Inspekcję Pracy dla młodzieży ze szkół o profilu budowlanym;
- Wrocławskie Spotkania Biznesu, podczas których informowaliśmy pracodawców o usługach i stosowanych instrumentach rynku pracy
- seminarium zorganizowane przez „Stowarzyszenie Ludzie Ludziom" w ramach projektu „Wychodzenie wciąga - program pozytywnych zmian dla osób opuszczających placówki penitencjarne".

PORADNICTWO ZAWODOWE

Kolejną usługą rynku pracy realizowaną w roku 2009 przez Urząd jest poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, które mają na celu udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia i szkolenia oraz pracodawcom w doborze kandydatów do pracy.
Powyższe cele były realizowane w formach porad oraz informacji indywidualnej i grupowej. Poradnictwem zawodowym objęto indywidualnie – **5 424** osoby w ramach **10 385** wizyt oraz grupowo **356** osób w **31** grupach. Informacji zawodowej udzielono ogółem **18 358** osobom, w ramach **846** spotkań.
W ramach współpracy z Ośrodkiem Aktywizacji Zawodowej Śląskiego Okręgu Wojskowego przeprowadzono dwa spotkania informacyjno – szkoleniowe dla kadry oficerskiej i żołnierzy kończących służbę zasadniczą, w których wzięły udział **72** osoby.
Doradcy zawodowi udzielali również informacji o usługach urzędu podczas dni otwartych w Państwowej Inspekcji Pracy.
W ramach I Ogólnopolskiego Tygodnia Kariery zorganizowano warsztaty, prezentacje, porady i konsultacje indywidualne oraz dni otwarte w jednym z klubów pracy. Zorganizowano i przeprowadzono również dwanaście spotkań informacyjnych dla pracowników zwalnianych z zakładów pracy w ramach zwolnień grupowych. Łącznie usługą tą objęto dziewięć zakładów pracy i grupę około **170** osób.
We Wrocławiu funkcjonują powstałe z inicjatywy Powiatowego Urzędu Pracy cztery kluby pracy: Klub Pracy przy pl. Solidarności 1/3/5, Klub Pracy przy

ul. Strzegomskiej 49, Klub Pracy pod adresem Rynek 25 oraz Europejski Klub Pracy i Biznesu Aglomeracji Wrocławskiej przy ul. Kamiennej 43/45.
W zajęciach aktywizacyjnych, które mają na celu przygotowanie bezrobotnych i poszukujących pracy do samodzielnego poszukiwania i podejmowania zatrudnienia prowadzonych przez funkcjonujące kluby pracy wzięły udział **832** osoby. W 3 -tygodniowych szkoleniach z zakresu umiejętności poszukiwania pracy uczestniczyło **148** osób. Z dostępu do informacji i elektronicznej bazy danych skorzystały łącznie **2023** osoby podczas **4 319** wizyt.

SZKOLENIA

W roku 2009 ze szkoleń skorzystało **3 265** osób. Urząd położył duży nacisk na aktywizację osób niepełnosprawnych, na szkolenia skierowano **255** osób niepełnosprawnych (**232** z Wrocławia, **23** osoby z gmin powiatu wrocławskiego).

	Liczba osób skierowanych w 2009 r.	**Liczba osób, które ukończyły w 2009 r.**
Ogółem	**3 265**	**3 287**
w tym niepełnosprawni	255	267

Urząd zaproponował bezrobotnym udział w około **60** różnych tematach szkoleń umożliwiających zdobycie nowych kwalifikacji, poszerzenie już posiadanych kwalifikacji zawodowych oraz ułatwiających aktywne poruszanie się po rynku pracy.
W związku z tym, że spory odsetek naszych klientów ma długą przerwę w pracy zawodowej lub nie ma kwalifikacji zawodowych, Urząd wychodzi ich potrzebom na przeciw i proponuje udział w kursach łączących teorię z praktyką u pracodawcy. W roku 2009 aż **37** kursów było z praktyką u pracodawcy m. in.:

- Asystent menadżera ds. mediów i reklamy + technologie produkcyjne + j. angielski z możliwością uzyskania certyfikatu LCCI + 8-tygodniowa praktyka u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy),
- Florystyka z przedsiębiorczością i obsługą kas fiskalnych, znajomością technik sprzedaży, blokiem językowym i 4 –tygodniową praktyką u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy),
- Glazurnik - płytkarz z elementami przedsiębiorczości i 4 tygodniową praktyką (w pełnym wymiarze czasu pracy) z pomocą przedmedyczną,
- Specjalista ds. zamówień publicznych z 4 –tygodniową praktyką u pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy,
- Redaktor techniczny z 8-tygodniową praktyką u pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy.

W celu poszerzenia kompetencji naszych klientów i zwiększenia ich szans na zatrudnienie Urząd zaoferował **24** kursy zawodowe połączone z nauką bądź doskonaleniem języków obcych, głównie języka angielskiego. Blok językowy obejmuje od 80 do 120 godzin:

- Hotelarstwo i eurorecepcjonista z 4-tygodniową praktyką u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy) podstawami j. angielskiego i j. niemieckiego oraz możliwością uzyskania certyfikatu EBC*L;
- Prawo jazdy kat. C + kurs podstawowy dla kierowców wykonujących transport drogowy – przewóz rzeczy + podstawy języka angielskiego;

- Kompleksowa obsługa biura z blokiem językowym (sekretariat, księgowość, kadry i płace) + praktyka 4 –tygodniowa u pracodawcy.

Absolwentom szkoleń zawierających blok językowy, którzy chcą sprawdzić poziom znajomości języka angielskiego Urząd umożliwia przystąpienie i finansuje egzamin i uzyskanie certyfikatów ELSA, FELSA, ELCL które są obiektywnym źródłem informacji o poziomie znajomości języka.
Oprócz certyfikatów językowych uczestnicy szkoleń organizowanych przez PUP mogą uzyskać inne uprawnienia i certyfikaty honorowane przez pracodawców w kraju i za granicą m. in. na szkoleniach:

- Profesjonalna obsługa komputera z certyfikatem ECDL (European Computer Driving Licence);
- Mikroprzedsiębiorca – menedżer na rynku krajowym i Unii Europejskiej z blokiem językowym (j. angielski), certyfikatem EBC*L i możliwością uzyskania certyfikatu LCCI;
- Spawanie zaawansowane metodą MAG stali węglowych konstrukcyjnych zakończone egzaminem TÜV ze spawaniem metodą TIG stali nierdzewnych austenitycznych zakończone egzaminem TÜV z uprawnieniami podstawowymi, rysunkiem technicznym, kursem BHP, kursem cięcia gazowego i badań wizualnych spoin + 2-tygodniowa praktyka u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy);
- Specjalista - konsultant ds. rozliczania projektów rozwojowych z blokiem językowym oraz 4-tygodniową praktyką u pracodawcy w pełnym wymiarze czasu pracy i możliwością uzyskania certyfikatu językowego ELCL.

Biorąc pod uwagę podaż rynku pracy na zatrudnianie tzw. „fachowców" Urząd również wyszedł naprzeciw tym potrzebom. Aby uzupełnić tą lukę na lokalnym rynku pracy Urząd od 2008 roku realizuje szkolenia kończące się uzyskaniem tytułu czeladnika w takich zawodach jak: glazurnik, fryzjer, technolog robót wykończeniowych w budownictwie. Egzaminy przeprowadza Dolnośląska Izba Rzemieślnicza.
W ramach projektu **„Z nami po pracę"** - Działanie 6.1 Poddziałanie 6.1.3 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007-2013 w roku 2009 na szkolenia skierowano **1 184** osoby. Wszyscy beneficjenci projektu mieli możliwość uczestnictwa w szkoleniach zamieszczonych w planie szkoleń. Nasz Urząd daje równe szanse i możliwości wszystkim klientom, nie tworzy odrębnych planów szkoleń dla beneficjentów projektów unijnych i odrębnych dla pozostałych bezrobotnych.
W związku ze zmianą przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i zwiększeniem wydatków Funduszu Pracy na rzecz osób bezrobotnych (wzrosła kwota wypłacanego stypendium szkoleniowego) Urząd pozyskał środki z Rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, w celu zwiększenia liczby osób objętych aktywizacją zawodową. Ze szkoleń finansowanych ze środków rezerwy MPiPS od września do grudnia 2009 roku skorzystało **452** osoby.
Z doświadczenia Urzędu wynika, że nadal wielu klientów PUP nie potrafi powrócić na rynek pracy m. in. z powodu braku umiejętności przygotowania dokumentów aplikacyjnych, prowadzenia rozmowy z pracodawcami, prezentowania i pozytywnej oceny swych kwalifikacji oraz możliwości rozwoju zawodowego. W celu nabycia powyższych umiejętności, w odniesieniu do różnych potrzeb klientów Urzędu, również w tym roku zaproponowano im udział w czterech szkoleniach:

- Aktywizacja „noworejestrowanych",

- Aktywizacja osób bez kwalifikacji,
- Każda praca może być Twoja – aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych,
- Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych

	Temat kursu	Liczba osób skierowanych na kurs
	Ogółem	**950**
1	Aktywizacja noworejestrowanych	321
2	Aktywizacja osób bez kwalifikacji	237
3	Każda praca może być Twoja – aktywizacja osób długotrwale bezrobotnych	339
4	Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych	53

Podczas szkolenia osoby bezrobotne tworzą indywidualne plany działania, które starają się następnie realizować poprzez udział w szkoleniach lub przez korzystanie z innych form aktywizacji zawodowej oferowanych przez Urząd.
O tym, że szkolenia cieszą się dużym powodzeniem, a ich absolwenci spełniają oczekiwania pracodawców świadczy efektywność, czyli odsetek osób, które w ciągu 3 miesięcy od zakończenia kursu podejmują pracę.
I tak spośród **2 047** osób, które w okresie sprawozdawczym ukończyły szkolenia, pracę podjęło **689** osób, co daje efektywność **33,66 %**. Największym powodzeniem na rynku pracy cieszyły się następujące kursy:

Lp.	Nazwa kursu	Ukończyło	Podjęło pracę	Efektywność (%)
1.	Glazurnik - płytkarz z elementami przedsiębiorczości i 4-tygodniową praktyką (w pełnym wymiarze czasu pracy) z pomocą przedmedyczną	16	12	75,00
2.	Obsługa kas fiskalnych z terminalem kart płatniczych, etyką zawodową i towaroznastwem	44	27	61,36
3.	Prawo jazdy kat. C + kurs podstawowy dla kierowców wykonujących transport drogowy – przewóz rzeczy + podstawy języka angielskiego	40	24	60,00
4.	Podstawy programowania obrabiarek sterowanych numerycznie z podstawami obsługi komputera, blokiem językowym oraz 3-tygodniową praktyką u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy)	12	7	58,33
5.	Specjalista ds. zamówień publicznych z 4-tygodniową praktyką u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy)	16	9	56,26
6.	Pracownik remontowo - budowlany (malowanie, kafelkowanie, układanie płyt g-k, instalacja, biały montaż) za 4-tygodniową praktyką u pracodawcy (w pełnym wymiarze czasu pracy)	13	7	53,85
7.	Prawo jazdy kat. E/C	25	13	52,00

Oprócz szkoleń zainicjowanych przez Urząd istnieje możliwość ubiegania się o skierowanie na wskazane przez bezrobotnego szkolenie. W 2009 roku Urząd skierował i sfinansował **23** osobom indywidualne kursy przez nie wskazane, m. in.: Kurs kosmetyki i strzyżenia zwierząt, Spawanie metodą MAG elektrodą otuloną, Instruktor nauki jazdy kat. B i kat. C, Szkolenie dodatkowe dla kierowców wykonujących transport drogowy – przewóz osób.
Odsetek indywidualnych wniosków o skierowanie na wskazane przez bezrobotnego szkolenie w roku 2009 był jeszcze niższy niż w roku poprzednim, wyniósł 0,7%, co świadczy o bardzo dobrym przygotowaniu planu szkoleń do potrzeb pracobiorców i pracodawców na lokalnym rynku pracy.
Za tym, że szkolenia oferowane przez Urząd spełniają oczekiwania naszych klientów świadczy również fakt, że z alternatywnej formy pomocy jaką są pożyczki szkoleniowe w roku 2009 nikt nie skorzystał.

INSTRUMENTY RYNKU PRACY

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, wykorzystując posiadane środki finansowe, realizował w ubiegłym roku przewidziane ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy programy według poniższego zestawienia:

Programy - Instrumenty Rynku Pracy	Ilość wniosków	Ilość zawartych umów	Liczba osób objętych umowami	Wydatki w tys. zł
Prace interwencyjne	167	95	116	686,4
Staże	2 204	1 205	1 820	7 363,2
Przygotowanie zawodowe	39	19	31	696,9
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia miejsca pracy	151	63	79	1 084,9
Dotacje	393	101	100	1 699,5
Jednorazowa refundacja ZUS	13	3	3	87,1
Prace społecznie użyteczne	2	2	196	143,6
Roboty publiczne	7	7	46	380,9

Struktura wydatków na instrumenty rynku pracy wraz ze szkoleniami przedstawia się następująco:

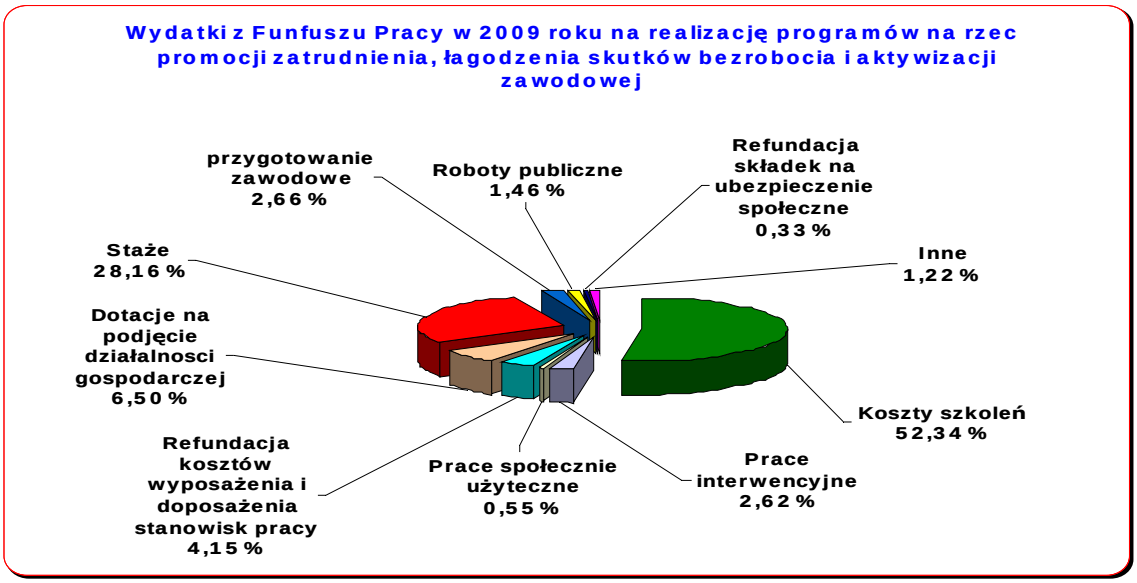

PROJEKTY RYNKU PRACY

W roku 2009 realizowany był projekt dofinansowywany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego:

Lp.	Nazwa projektu	Budżet projektu	Czas trwania	Beneficjent ostateczny	Liczba beneficjentów ostatecznych
		wysokość dofinansowania z EFS			
1.	"Z nami po pracę"	7 343 600,00 zł 100 %	01.01.2009-31.12.2009	Bezrobotni zarejestrowani w PUP Wrocław	1 533

W wyniku jego realizacji w roku 2009 pomoc w różnych formach wsparcia aktywizującego, umożliwiającego wejście na rynek pracy uzyskało **1 533** osoby (jedna osoba mogła skorzystać z kilku form.

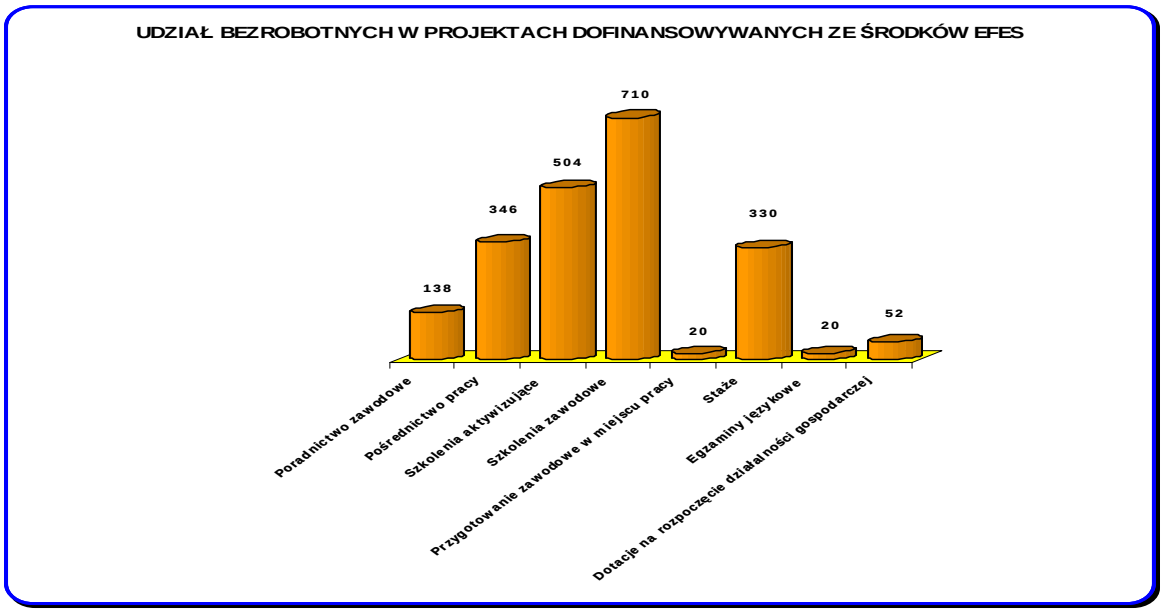

OBSŁUGA PRACODAWCÓW O SZCZEGÓLNYM ZNACZENIU DLA LOKALNEGO RYNKU PRACY

W roku 2009 wyodrębniona w strukturze Urzędu komórka współpracowała z największymi pracodawcami, takimi jak: Cadbury Wedel, Miejskie Centrum Usług Socjalnych, Ultimo Sp. z o. o., Agora Pro, UPM Raflatac, Allianz, LG Electronics, HEESUNG Electronics, Wrocławski Areszt Śledczy, Carrefour, Alma Delikatesy, Miejskie Centrum Opieki RODZINA, LG Display, Centrum Telemarketingowe, TPV Display, LG Chem, DONGSEO Display, Edymax, IPT Call Center. Na rzecz pracodawców realizowano grupowe pośrednictwo pracy w formie giełd pracy, których odbyło się **166**. Do udziału w giełdach zaproszono **5 551** bezrobotnych, z czego **3 563** osoby skorzystały z tej możliwości; wydano **1 683** skierowania do pracy. Ponadto zorganizowano **6** spotkań z osobami zagrożonymi zwolnieniami grupowymi. Wraz z usługą pośrednictwa pracy, udzielano bezrobotnym grupowej informacji zawodowej dotyczącej opisów stanowisk pracy, wymagań pracodawców, analizy posiadanych kompetencji zawodowych, informacji o podstawowych usługach rynku pracy. Łącznie informacją taką objęto **3 990** osób w **198** grupach. Doradcy zawodowi udzielili indywidualnej porady zawodowej **364** osobom, podczas **564** spotkań.

POZOSTAŁE DZIAŁANIA

Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu w dalszym ciągu posiada, poparty stosownymi certyfikatami, status centrum egzaminacyjnego European Business Competence* Licence (Europejskich Kompetencji Biznesowych) oraz LCCI International Qualification (Londyńskiej Izby Przemysłowo Handlowej potwierdzający kwalifikacje, głównie językowe). W 2009 roku 65 osób zdobyło certyfikat LCCI.
Urząd realizuje postanowienia ustawy z dnia 19 czerwca 2009 roku o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych udzielonych osobom, które utraciły pracę (Dz. U. Nr 115 poz. 964) oraz ustawy z dnia 1 lipca 2009

roku o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (Dz. U. Nr 125, poz. 1035).
W dniach 10-11 września 2009 roku Urząd we współpracy z InMedia Sp. z o.o. zorganizował warsztaty dla kierownictwa wielkomiejskich Urzędów Pracy na temat organizacji Centrów Aktywizacji Zawodowej oraz nowych zadań dla Powiatowych Urzędów Pracy w związku z łagodzeniem skutków kryzysu ekonomicznego, z honorowym udziałem Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej – Czesławy Ostrowskiej. 26 listopada 2009 roku pracownicy Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu uczestniczyli w kolejnej edycji Wrocławskich Spotkań Biznesu, podczas których informowali pracodawców o usługach i stosowanych instrumentach rynku pracy. Kontynuowano realizację uchwały Rady Miejskiej Wrocławia, na mocy której bezrobotni mieszkańcy Wrocławia aktywnie poszukujący pracy mają możliwość korzystania z bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej. W trakcie realizacji zadań Urząd współpracował z następującymi podmiotami: Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Wrocławską Agencją Rozwoju Regionalnego, Gminą Kobierzyce, Gminą Sobótka, Ślężańskim Ośrodkiem Kultury w Sobótce, Gmina Kąty Wrocławskie, Międzynarodowe Targi Wrocławskie Sp. z o. o., Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Stowarzyszeniem AISEC, Centrum Integracji Społecznej, placówkami oświatowymi, związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców.

OBSŁUGA FORMALNA KLIENTÓW

W roku 2009 wydano **80 711** decyzji administracyjnych w sprawach związanych ze statusem i uprawnieniami osób, do których zastosowanie miały przepisy ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Bezrobotnym wydano **87 068** zaświadczeń. Jedynie **561** decyzji zostało zaskarżonych do Wojewody Dolnośląskiego, co stanowi około 0,7 % wydanych decyzji. Zestawienie zbiorcze wydanych decyzji zawiera załącznik do niniejszego sprawozdania.
W roku 2009 złożono **9** skarg, z których tylko **2** były uzasadnione.

WARUNKI FUNKCJONOWANIA URZĘDU

W 2009 roku kończyły się prace związane z adaptacją i rozbudową budynku przy ulicy Glinianej 20/22, gdzie od połowy 2010 roku znajdzie swoje miejsce część Urzędu zajmująca się aktywizacją zawodową i rynkiem pracy (Centrum Aktywizacji Zawodowej).
Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku w Urzędzie zatrudnionych było **209** osób, w tym **36** pośredników pracy, **17** doradców zawodowych, **8** specjalistów ds. rozwoju zawodowego, **6** liderów klubów pracy, **2** specjalistów ds. programów.
Pracownicy podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe na organizowanych i finansowanych z Funduszu Pracy szkoleniach, m. in. z zakresu nowelizacji ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, pomocy publicznej, bezpieczeństwa informacji, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, prawa zamówień publicznych oraz szkoleń z zakresu doskonalenia umiejętności zawodowych doradców zawodowych – przeszkolono **181** osób.
Koszty wynagrodzenia **82** pracowników finansowane były ze środków Funduszu Pracy. Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu rozpoczął prace nad wdrożeniem systemu Syriusz, jednolitego systemu informatycznego dla obszaru usług społecznych obejmującego publiczne jednostki organizacyjne rynku pracy i pomocy społecznej.

Departament Spraw Społecznych

Wrocław miasto spotkań

EDUKACJA

REORGANIZACJA SIECI SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

W roku szkolnym 2009/2010 utworzono **dodatkowo 952 miejsca dla dzieci w wieku od 3 do 5 lat**:

- w nowobudowanych placówkach:
  - Przedszkole nr 8 przy ul. Suwalskiej (4 oddziały – 95 miejsc),
  - Przedszkole nr 9 przy ul. Wieczystej 105 (4 oddziały – 100 miejsc),
  - Przedszkole nr 11 przy ul. Stanisławowskiej (6 oddziałów – 150 miejsc),
- w rozbudowanych placówkach: drugi budynek Przedszkola nr 58 przy ul. Szkockiej (6 oddziałów – 150 miejsc),
- w nowoutworzonych oddziałach w:
  - Przedszkolu nr 77 przy ul. Niemcewicza (dodatkowo 1 oddział – 20 miejsc),
  - Szkole Podstawowej nr 72 przy ul. Trwałej (1 oddział – 25 miejsc),
- poprzez zwiększenie liczebności oddziałów - łącznie o 412 miejsc w 83 przedszkolach.

Kontynuując zapoczątkowaną w 2008 roku akcję: **„Załóż domowe przedszkole we Wrocławiu”** mającą na celu zwiększenie dostępności do wychowania przedszkolnego, w ramach alternatywnych form wychowania przedszkolnego utworzono 22 punkty przedszkolne z liczbą miejsc **494,** w tym:

- 6 punktów przedszkolnych publicznych – 150 miejsc,
- 16 punktów przedszkolnych niepublicznych – 344 miejsca.

Utworzono **dodatkowe oddziały integracyjne** dla uczniów w:

- Przedszkolu nr 8 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 12 przy ul. Suwalskiej – 1 oddział,
- Przedszkolu nr 35 przy ul. Pułaskiego – 1 oddział,
- Gimnazjum nr 4 przy ul. Paulińskiej – 1 oddział.

Aktualnie w **125 oddziałach integracyjnych** w placówkach prowadzonych przez Miasto, opieką i kształceniem objętych jest **527 uczniów** o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Dodatkowo w roku sprawozdawczym:

- uchwałą Nr XXXI/1043/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 lutego 2009 roku **utworzono Technikum nr 16** we Wrocławiu przy **ul. Szkockiej**, które na mocy uchwały Nr XXXI/1044/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 lutego 2009 roku **włączono** do **Zespołu Szkół nr 3 we Wrocławiu;**
- uchwałą Nr XXXI/1045/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 lutego 2009 roku **utworzono Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego nr I** we Wrocławiu przy **ul. Powstańców Śląskich**, które na mocy uchwały Nr XXXI/1046/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 lutego 2009 roku **włączono do Zespołu Szkół nr 4;**
- uchwałą Nr XXXII/1101/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **utworzono Przedszkole nr 8 z Oddziałami Integracyjnymi** we Wrocławiu przy ul. Suwalskiej, które na mocy uchwały Nr XXXII/1102/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku włączono do nowoutworzonego **Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 12,** w skład którego weszła także Szkoła Podstawowa nr 26;
- uchwałą Nr XXXIV/1144/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 maja 2009 roku **utworzono Przedszkole nr 11** we Wrocławiu przy **ul.**

Stanisławowskiej, które na mocy uchwały nr XXXIV/1145/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 maja 2009 roku włączono do nowoutworzonego **Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 15** we Wrocławiu przy **ul. Stanisławowskiej**, w skład którego weszła także Szkoła Podstawowa nr 25;

- uchwałą Nr XXXIV/1146/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 maja 2009 roku **utworzono Przedszkole nr 9** we Wrocławiu przy **ul. Wieczystej**, które na mocy uchwały nr XXXIV/1147/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 maja 2009 roku włączono do nowoutworzonego **Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 17** we Wrocławiu przy **ul. Wieczystej**, w skład którego weszła także Szkoła Podstawowa nr 17;
- uchwałą Nr XLII/1299/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 3 grudnia 2009 roku **utworzono Ośrodek Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego nr 1** we Wrocławiu **przy ul. Braniborskiej**, który na mocy uchwały nr XLII/1300/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 3 grudnia 2009 roku **włączono do Elektronicznych Zakładów Naukowych** we Wrocławiu **przy ul. Braniborskiej;**
- uchwałą Nr XXXII/1091/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Liceum Ogólnokształcące nr XVIII** we Wrocławiu przy **ul. Młodych Techników**;
- uchwałą Nr XXXII/1092/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Liceum Ogólnokształcące nr XX** we Wrocławiu przy **ul. Hauke-Bosaka**;
- uchwałą Nr XXXII/1093/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Liceum Ogólnokształcące nr XXI** we Wrocławiu przy **ul. Braniborskiej**;
- uchwałą Nr XXXII/1094/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Liceum Ogólnokształcące nr XXII** we Wrocławiu przy **ul. Słubickiej**;
- uchwałą Nr XXXII/1095/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Liceum Ogólnokształcące nr XXV** we Wrocławiu przy **ul. Skwierzyńskiej**;
- uchwałą Nr XXXII/1096/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Liceum Profilowane nr VI** we Wrocławiu przy **ul. Tęczowej**;
- uchwałą Nr XXXII/1097/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Szkoły Policealnej nr 14** we Wrocławiu przy **ul. Tęczowej**;
- uchwałą Nr XXXII/1098/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Szkołę Policealną dla Dorosłych nr 14** we Wrocławiu przy **ul. Tęczowej**;
- uchwałą Nr XXXII/1099/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **zlikwidowano Zasadniczą Szkołę Zawodową nr 7** we Wrocławiu przy **ul. Słubickiej**;
- uchwałą Nr XXXII/1100/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 marca 2009 roku **rozwiązano Zespół Szkół nr 6** we Wrocławiu przy **ul. Tęczowej,** w skład którego wchodziły likwidowane szkoły (pozostało tylko LO nr XVII).

Ponadto w roku 2009 dokonano analizy danych demograficznych w odniesieniu do rejonów urbanistycznych Wrocławia oraz analizy potrzeb i wykorzystania miejsc dydaktycznych w placówkach wszystkich typów; we współpracy z Biurem Rozwoju Wrocławia przeanalizowano prognozy demograficzne i zaproponowano modernizację sieci szkół; w konsekwencji wprowadzonych zmian opracowano

uchwały, które uwzględniały wszystkie wprowadzone zmiany w sieci szkół i placówek:

- uchwała Nr XXXVII/1190/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku **w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto,**
- uchwała Nr XXXVII/1191/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku **w sprawie ustalenia sieci i obwodów publicznych szkół podstawowych i gimnazjów na terenie Miasta,**
- uchwała XXXVII/1192/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku **w sprawie ustalenia sieci publicznych szkół ponadgimnazjalnych na terenie Miasta.**

Stan szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto w latach 2005-2009

Lp.	Typ szkoły / placówki	Liczba szkół i placówek				
		Stan na 31.12. 2005 r.	Stan na 31.12. 2006 r.	Stan na 31.12. 2007 r.	Stan na 31.12. 2008 r.	Stan na 31.12. 2009 r.
1.	Przedszkola	102	100	98	98	101
2.	Przedszkola specjalne	1	1	1	1	1
3.	Szkoły podstawowe	70	70	70	69	69
4.	Szkoły podstawowe muzyczne	2	4	4	4	4
5.	Szkoły podstawowe specjalne	13	12	12	13	13
6.	Gimnazja	43	44	43	40	40
7.	Gimnazja specjalne	14	13	13	13	13
8.	Licea ogólnokształcące	31	32	31	30	26
9.	Licea ogólnokształcące specjalne	1 - wliczone w masowe			1	1
10.	Licea profilowane	17	19	18	18	17
11.	Technika	25	21	34	34	35
12.	Zasadnicze szkoły zawodowe	10	11	10	9	10
13.	Zasadnicze szkoły zawodowe specjalne	6	4	5	5	5
14.	Szkoły policealne	20	33	29	29	27
15.	Policealne Studium Zawodowe	6	0	0	0	0
16.	Szkoły plastyczne	1	2	2	2	2
17.	Szkoła Mistrzostwa Sportowego (LOMS)	1	1	1	1	2
18.	Centrum Kształcenia Praktycznego	1	1	1	1	1
19.	Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze z internatami	8	5	5	5	5
20.	Internaty	5	3	3	3	3
21.	Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze	1	1	1	1	1

22.	Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii	1	3	3	3	3
23.	Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne	5	5	5	5	5
24.	Młodzieżowe Domy Kultury	4	4	4	4	4
25.	Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli	1	1	1	1	1
26.	Schroniska młodzieżowe	2	2	2	2	2
Ogółem		**396**	**394***	**396***	**392***	**391***
			*w 250 siedzibach	* w 245 siedzibach	* w 244 siedzibach	* w 244 siedzibach

PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

INICJATYWY I PROGRAMY EDUKACYJNE

Kontynuowano w przedszkolach ofertę edukacyjną **2 grup bilingualnych**: z językiem angielskim i z językiem niemieckim w Przedszkolu Nr 109 we Wrocławiu przy ul. Nowowiejskiej.

Z okazji ogłoszenia przez MEN roku 2009 „Rokiem Przedszkolaka" z inicjatywy dyrektorów wrocławskich przedszkoli, przy współudziale WED, zorganizowano w Hali Stulecia **„Wrocławskie zakończenie Roku Przedszkolaka"**. W imprezie wzięło udział 80 przedszkoli, wydano 4 tys. zaproszeń dla rodziców i dzieci z wrocławskich przedszkoli. Impreza zapoczątkowała coroczne obchody Dnia Przedszkolaka we Wrocławiu w dniu 9 czerwca.

Wdrożono innowację pedagogiczną **"Światowe z nas przedszkolaki, poznajemy język niemiecki – kulturę, tradycję i znaki"** w Przedszkolu nr 54 przy ul. Wittiga oraz **„Arteterapia w przedszkolu"** w Przedszkolu nr 31 przy ul. Kolbuszowskiej.
Kontynuowano innowacje pedagogiczne:

- **„Wykorzystanie programów komputerowych do wspomagania rozwoju aktywności twórczej dzieci"** w Przedszkolu Nr 108 we Wrocławiu przy ul. Drukarskiej,
- **„Wesoła wyprawa – podróż pociągiem na spotkanie z językiem niemieckim"** w Przedszkolu Nr 71 we Wrocławiu przy ul. Kiełczowskiej,
- **"Zatrzymać czas! - dlaczego i jak warto utrwalić obraz?"** w Zespole Żłobkowo-Przedszkolnym nr 3 we Wrocławiu przy ul. Wolskiej.

W ramach współpracy z Ambasadą Francji w Polsce kontynuowano **naukę języka francuskiego:** w Zespole Żłobkowo-Przedszkolnym Nr 2 we Wrocławiu przy ul. Kwidzyńskiej 1/2 (w wymiarze 2 godz./tydz.), Przedszkolu Nr 28 przy ul. Orlej 5 (w wymiarze 8 godz./tydz.), w Przedszkolu Nr 79 przy ul. Piwnej 14 (w wymiarze 10 godz./tydz.), w Przedszkolu nr 33 przy ul. Łąkowej 2a (w wymiarze 3 godz./tyg.), w Szkole Podstawowej nr 12 przy ul. Janiszewskiego 14 (w wymiarze 8 godz./tydz.), w Szkole Podstawowej Nr 36 przy ul. Fryderyka Chopina 9 B (w wymiarze 15 godz./tydz.), w Szkole Podstawowej Nr 45 przy ul. Krajewskiego 1 (w wymiarze 12 godz./tydz.), Szkole Podstawowej Nr 74 przy ul. Kleczkowskiej 2 (w wymiarze 12 godz./tydz.) i Szkole Podstawowej nr 82 przy ul. Blacharskiej 13 (w wymiarze 12 godz./tydz.), a w Szkole Podstawowej Nr 93

przy ul. Juliana Ursyna Niemcewicza 29/31 (w wymiarze 4 godz./tydz.) w formie zajęć pozalekcyjnych. Od 1 września 2008 roku rozpoczęto naukę języka francuskiego łącznie przyznano na ten cel **3,50 etatu j. francuskiego w szkołach podstawowych** i kontynuowano wykorzystanie na ten cel **2,31 etatu j. francuskiego w przedszkolach.** W **7 gimnazjach** prowadzono naukę w dwóch językach, w Gimnazjum nr 10 – w języku hiszpańskim, w Gimnazjum nr 18 – w języku włoskim, w Gimnazjum nr 26 – w języku angielskim, w Gimnazjum nr 30 – w języku francuskim, w Gimnazjum nr 34 – w języku francuskim, w Gimnazjum nr 48 – w języku niemieckim i w Gimnazjum nr 49 – w języku angielskim; podobnie w 4 szkołach ponadgimnazjalnych: w Liceum Ogólnokształcącym nr VIII – w j. francuskim, w Liceum Ogólnokształcącym nr XIII – w j. niemieckim, w Liceum Dwujęzycznym nr IV – w j. hiszpańskim oraz w Liceum Ogólnokształcącym nr XIV – w j. angielskim. Ogółem w klasach dwujęzycznych w 2009 roku uczyło się **1 420 uczniów**.

W Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 5 Kontynuowano realizację programu Matury Międzynarodowej IBO (International Baccalaureate Organization), zapewniającego uczniom edukację na najwyższym poziomie (stworzony dla uzdolnionych językowo uczniów szkół średnich kurs przeduniwersytecki kończący się egzaminami, pomyślany jako wszechstronne dwuletnie studium, przygotowujące absolwentów do podjęcia studiów na różnych uczelniach na całym świecie); sfinansowano zwiększoną tygodniową liczbę godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych (zgodnie z uzgodnioną z Ministerstwem Edukacji Narodowej siatką godzin) w oddziałach Gimnazjum nr 26, które na mocy art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 19 marca 2009 roku o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2009 roku Nr 56, poz. 458) stały się oddziałami międzynarodowymi.

Organizowano w Szkole Podstawowej nr 63 przy ul. Menniczej **naukę języka ukraińskiego**. Na zajęcia uczęszczało **28 uczniów** (4 grupy). Łącznie przyznano na ten cel 12 godzin tygodniowo (0,67 etatu pedagogicznego).

W ramach realizacji zadań edukacyjnych rządowego **Programu na rzecz społeczności romskiej,** który ma na celu integrację dzieci romskich ze środowiskiem szkolnym, zwiększenie ich efektywności nauczania i rozbudzenie motywacji do nauki:

- otrzymano dotację celową z Ministerstwa Edukacji Narodowej w wysokości 38 000 zł na zakup podręczników i pomocy dydaktycznych. Zakupiono z tych środków 155 uczniom pochodzenia romskiego podręczniki i wyprawkę szkolną. Wydano średnio na ucznia 241 zł. Dotację wykorzystano w 98,2%, tj**. kwota 37 319 zł,**
- otrzymano z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji dotację celową w wysokości 8 200 zł na stypendium motywacyjne dla uczniów pochodzenia romskiego za wyniki w nauce w I i II semestrze roku szkolnego 2008/2009. Miasto przeznaczyło na ten cel kwotę 8 200 zł, co pozwoliło na wypłacenie stypendiów motywacyjnych za I semestr 2007/2008 17 uczniom i za II semestr 2007/2008 23 uczniom. **Wypłacono łącznie 16 100 zł** (98 % planowanych środków),
- dofinansowano wyjazd na zieloną szkołę dla 38 uczniów romskich w kwocie 9 770 zł i dofinansowano zimowe półkolonie organizowane w Szkole Podstawowej nr 80 (1 grupa była zorganizowana dla dzieci romskich) w kwocie 2 100 zł,

- zdiagnozowano potrzeby uczniów pochodzenia romskiego i zorganizowano dla nich dodatkowe zajęcia wyrównawcze nauki języka polskiego i innych przedmiotów obowiązkowych oraz koła zainteresowań. W II semestrze roku szkolnego 2008/2009 skorzystało z dodatkowych zajęć 140 uczniów, a I semestrze roku szkolnego 2009/2010 145 uczniów. W ciągu roku przyznano ogółem 4 878 godzin. Łączny koszt 168 578 zł,
- kontynuowano działalność świetlicy środowiskowej dla dzieci romskich na Brochowie w Szkole Podstawowej Nr 80 przy ul. Polnej 4, którą dofinansowano z budżetu Miasta w kwocie 14 600 zł w tym zakupy rzeczowe 3 400 zł,
- sfinansowano zatrudnienie 3 asystentów romskich w I półroczu i 2 w II półroczu: w Szkole Podstawowej Nr 80 na Brochowie, w Szkole Podstawowej Nr 108 w Śródmieściu oraz w Gimnazjum Nr 21 na Krzykach (tylko w I półroczu); łączny koszt zatrudnienia asystentów romskich wyniósł około 57 000 zł,
- kontynuowano zatrudnienie nauczyciela wspomagającego w Szkole Podstawowej Nr 67 przy pl. Muzealnym i zatrudniono od września 2009roku nauczyciela wspomagającego w Szkole Podstawowej nr 78 przy ul. Jedności Narodowej 195. Koszt zatrudnienia wyniósł około 58 000 zł,
- zakupiono stroje dla zespołu tanecznego w kwocie 3 600 zł,
- opłacono ubezpieczenie szkolne w kwocie 4 581 zł,

Łącznie w roku 2009 na realizację rządowego programu na rzecz społeczności romskiej **wydano 377 686 zł (w tym 53 419 zł środki z dotacji).**

Ponadto w 2009 roku opracowano wnioski o dotację z MSWiA na realizację dwóch projektów edukacyjnych w 2010 roku:

- zakup podręczników i pomocy dydaktycznych – wnioskowana dotacja 40 030 zł, środki własne 8 873 zł,
- stypendium motywacyjne dla uczniów pochodzenia romskiego za wyniki w nauce za I i II semestr roku szkolnego 2009/2010 (wnioskowana dotacja 9 350 zł, środki własne 9 350 zł, warunkiem dofinansowania jest 50% wkładu własnego).

Łączna wartość wnioskowanej dotacji na 2010 rok **wynosi 49 380 zł.**

Sfinansowano przedsięwzięcia inicjowane przez placówki należące do **Wrocławskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie.** Ustalono dodatki motywacyjne dla 188 szkolnych i przedszkolnych koordynatorów programu. Roczny koszt wypłaconych dodatków wyniósł 188 800 zł; W projekcie udział wzięło 188 szkół i placówek oświatowych.

Do 31 sierpnia 2009 roku kontynuowano przy współpracy z Katedrą i Kliniką Endokrynologii Akademii Medycznej we Wrocławiu **pomoc dzieciom chorym na cukrzycę** (kontrola poziomu insuliny i stała opieka pielęgniarska) w oddziale Przedszkola Nr 109 we Wrocławiu przy ul. Nowowiejskiej. W związku z brakiem zainteresowania ze strony rodziców dzieci chorych na cukrzycę od 1 września 2009 roku przestał funkcjonować w/w oddział.

Kontynuowano „**Program Profilaktyki Logopedycznej**" w 12 przedszkolach (Przedszkola nr 21, 30, 33, 35, 48, 50, 66, 107, 69, 77, 109, 123); w 2009 roku do programu przystąpił Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 3 przy ul. Wolskiej, co skutkowało zwiększeniem w roku szkolnym 2009/2010 liczby godzin na zajęcia logopedyczne o 74 godziny tygodniowo (3,7etatu).

Kontynuowano **program nauki pływania uczniów klas trzecich** w 63 szkołach podstawowych na 69 szkół (tj. 91,3 %):

- na siedmiu basenach szkolnych – uczniowie 38 szkół (193 godz./tydz. – 10,72 etaty),
- na basenach wynajmowanych: WKS Śląsk, SPA, AWF i Redeco –uczniowie 25 szkół (85 godz./tydz. – 4,72 etaty). Koszt najmu basenów w roku 2009 wyniósł około **1 700 000 zł.**

Od września 2009 roku **utworzono klasy sportowe** w SP nr 91 i 2 gimnazjach – G 3 i G 39. Od 1 września 2009 roku utworzono Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego nr 1 w Zespole Szkół nr 4 przy ul. Powstańców Śl., w którym szkoli się 17 uzdolnionych pływaków. Łącznie w 2009 roku w 15 szkołach podstawowych (tj. 22% szkół) działało 45 oddziałów sportowych, w których uczyło się 1 100 uczniów, 38,5 oddziałów w 17 gimnazjach, w których uczyło się 918 uczniów i 16 oddziałów w 5 szkołach ponadgimnazjalnych, w których uczyło się 374 uczniów.

W 2009 roku funkcjonowało łącznie **99,5 oddziałów sportowych**. Klasy sportowe funkcjonowały w:

- Szkole Podstawowej Nr 3 przy ul. Bobrzej 27,
- Szkole Podstawowej Nr 23 przy ul. Przystankowej 32
- Szkole Podstawowej Nr 45 przy ul. Krajewskiego 1,
- Szkole Podstawowej Nr 46 przy ul. Ścinawskiej 21,
- Szkole Podstawowej Nr 50 przy ul. Obornickiej 28,
- Szkole Podstawowej Nr 67 przy pl. Muzealnym 20,
- Szkole Podstawowej Nr 72 przy ul. Trwałej 17/19,
- Szkole Podstawowej Nr 74 przy ul. Kleczkowskiej 2,
- Szkole Podstawowej Nr 76 przy ul. Wandy 13,
- Szkole Podstawowej Nr 84 przy ul. Górnickiego 20,
- Szkole Podstawowej Nr 85 przy ul. Traugutta 37/41,
- Szkole Podstawowej Nr 91 przy ul. Sempołowskiej 54-56,
- Szkole Podstawowej Nr 95 przy ul. Starogajowej 66-68,
- Szkole Podstawowej Nr 96 przy ul. Krakowskiej 2,
- Szkole Podstawowej Nr 97 przy ul. Prostej 16,
- Gimnazjum nr 1, przy ul. Jeleniej 7,
- Gimnazjum nr 3, przy ul. Świstackiego 12a,
- Gimnazjum nr 4, przy ul. Paulińskiej 14,
- Gimnazjum nr 5 przy ul. Pawłowa 15,
- Gimnazjum nr 6, przy Al. Pracy 24,
- Gimnazjum nr 8 przy ul. Roosevelta 15,
- Gimnazjum nr 9 przy ul. Sarbinowskiej 10,
- Gimnazjum nr 11 przy ul. Wilanowskiej 31,
- Gimnazjum nr 13, przy ul. Reja 1-3,
- Gimnazjum nr 18 przy ul. Kłodnickiej 36,
- Gimnazjum nr 19 przy ul. Dembowskiego 39,
- Gimnazjum nr 21 przy ul. św. Jerzego 4,
- Gimnazjum nr 24 przy ul. Przybyszewskiego 59,
- Gimnazjum nr 28 przy ul. Zachodniej 2,
- Gimnazjum nr 37 przy ul. Młodych Techników 58,
- Gimnazjum nr 38 przy ul. Powstańców Śląskich 210/218,
- Gimnazjum nr 39 przy ul. Brücknera 12,

- Liceum Ogólnokształcącym Nr XVI przy ul. Kiełczowskiej 43,
- Liceum Ogólnokształcącym Nr XXIV przy ul. Powstańców Śl. 210/218,
- Liceum Ogólnokształcącym Mistrzostwa Sportowego nr 2 w Zespole Szkół Nr 22 przy ul. Parkowej 18-26,
- Liceum Ogólnokształcącym Mistrzostwa Sportowego nr 1 w Zespole Szkół nr 4 przy ul. Powstańców Śl. 210/218,
- Technikum nr 3 przy ul. Młodych Techników 58.

Liczba oddziałów sportowych we wrocławskich szkołach w latach 2006-2009

Lp	Typ szkoły	2006			2007			2008			2009		
		Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba dodat. et. w-f	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba dodat. et. w-f	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba dodat. et. w-f	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba dodat. et. w-f
1	SP	22	605	27,86	31	848	33,58	40	1020	38,46	45	1100	40,37
2	G	21	508	11,6	27	672	15	39	891	50,6	38,5	918	51,68
3	SP G	15	297	8,3	15,5	370	6,6	15,5	353	5,5	16	374	9
Razem		**58**	**1410**	**47,76**	**73,5**	**1890**	**55,18**	**94,5**	**2264**	**94,56**	**99,50**	**2392**	**101,05**

W 2009 roku z **Wrocławską Koncepcją Edukacyjną współpracowały**: Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 3, Przedszkola nr 28, 30, 34, 48, 71, 77, 146, Szkoły Podstawowe nr 17, 51, 63, Gimnazja nr 8, 12, 13, 14, 21 oraz Zespoły Szkół nr 15 i 24; Placówki zrealizowały w bezpośredniej współpracy projekty edukacji regionalnej, kulturalnej i artystycznej, które miały na celu rozwijanie uzdolnień dzieci i młodzieży. Na realizację tych projektów przyznano łącznie około **5 etatów** pedagogicznych.

Po raz czwarty włączono się w organizację **Dolnośląskiego Festiwalu Nauki** we współpracy z Kolegium Rektorów Uczelni Wyższych w ramach projektu „Wyobraźnia i myśl sięgają dalej niż do gwiazd". W ramach festiwalu w dniach **18-23 września** przeprowadzono „Projekt Interaktywnych Pokazów XII DFN." W projekcie uczestniczyły Szkoły Podstawowe Nr 3, 18, 20, 28, 58, 63, 72, 78, 85, 109 i Gimnazja Nr 5, 7, 9, 15, 18, 21, 22, 25, 27, 40. Z budżetu Miasta na pokazy przeznaczono kwotę **57 090 zł.** (Podział kosztów: szkoły podstawowe 33 910 zł, gimnazja 23 180 zł). Zorganizowano 82 pokazy, których celem było upowszechnienie i propagowanie nauki poprzez zabawę oraz popularyzowanie walorów matematyki i przedmiotów ścisłych.

W roku 2009 kontynuowano we współpracy z Instytutem Matematycznym Uniwersytetu Wrocławskiego rozwój **Wrocławskiego Portalu Matematycznego** dostępnego pod adresem www.matematyka.wroc.pl. Wzbogacono treści portalu o kilkaset artykułów i materiałów. Wrocławski Portal Matematyczny jest skierowany do nauczycieli matematyki i uczniów szkół wrocławskich. Jego celem jest podniesienie poziomu edukacji matematycznej poprzez dostarczanie materiałów wspomagających nauczycieli i popularyzujących tę naukę wśród uczniów, w tym także uczniów mniej uzdolnionych. Liczba

odwiedzin strony Portalu dochodzi do 70 000 na miesiąc. Realizacja projektu w roku 2009 kosztowała **160 000 zł.**

W roku 2009 kontynuowano we współpracy z Instytutem Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego rozbudowę **Wrocławskiego Portalu Informatycznego** przeznaczonego dla nauczycieli informatyki i uczniów szkół wrocławskich. Portal jest dostępny pod adresem www.informatyka.wroc.pl Celem portalu jest udostępnienie użytecznego narzędzia wspomagającego pracę nauczycieli informatyki w zakresie merytorycznym, metodycznym i organizacyjnym oraz platformy popularnonaukowej dającej uczniom szkół wrocławskich możliwość samokształcenia i rozwijania zainteresowań informatyką i jej zastosowaniami. Do końca roku umieszczono w portalu kilkadziesiąt artykułów o tematyce ogólnej i programistycznej, przeprowadzono dwa trudniejsze konkursy z programowania w języku C oraz uruchomiono cotygodniowy łatwiejszy konkurs z programowania. Dostępne są także pierwsze gry i łamigłówki edukacyjne oraz kurs dla nauczycieli. Na realizację projektu w roku 2009 przeznaczono **180 000 zł.**

W celu **promocji postaw przedsiębiorczych** zrealizowano we współpracy z Biurem Rozwoju Gospodarczego Urzędu dwa projekty przeznaczone dla uczniów szkół podstawowych:

- **Przedsiębiorczy Krasnal** – gra, której celem był poszerzenie wiedzy o zakładaniu i prowadzeniu własnej firmy, poprzez udostępnienie szkołom gotowego narzędzia edukacyjnego w postaci gry plenerowej „Przedsiębiorczy Krasnal". Grę pilotażowo przeprowadzono **w 11 szkołach podstawowych i wzięło w niej udział ponad 500 uczniów.** Formuła wzbogacona o zestaw konkurencji ruchowych zapewniała element rywalizacji, a całość została opracowana przez specjalistów od gier zespołowych z AWF. Finał odbył się 1 czerwca na wrocławskim Rynku z udziałem zespołów wyłonionych w rozgrywkach szkolnych,
- **„Akademia Młodego Finansisty"** projekt skierowany do uczniów piątych i szóstych klas szkół podstawowych, którego celem jest przekazanie wiedzy ekonomicznej uczniom szkół podstawowych i ich rodzicom poprzez organizację i przeprowadzenie cyklu wykładów w Wyższej Szkole Bankowej. Zajęcia dla dzieci są prowadzone na uczelni z zachowaniem wszelkich form akademickich (wykłady i warsztaty w auli, indeksy, zaliczenia, itp.).

W ramach wrocławskiej koncepcji doradztwa zawodowego w roku szkolnym 2009 przy Centrum Kształcenia Praktycznego kontynuował działalność **Międzyszkolny Ośrodek Wspierania Aktywności Zawodowej** współpracujący ze wszystkimi doradcami zawodowymi, zatrudnionymi w 19 szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. W roku szkolnym 2009/2010 liczba etatów doradców zawodowych wynosiła **19,56 etatu**. W Szkolnych Ośrodkach Kariery zatrudniono doradców zawodowych na **13,79** etatu, a w szkołach na **5,77** etatu. Łącznie we wrocławskich gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych w roku 2009 zatrudnionych było 27 doradców. W ramach zadań doradców prowadzone były m.in.: **grupowe zajęcia aktywizujące**, przygotowujące uczniów klas III gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych do świadomego wyboru ścieżki edukacyjnej, indywidualne porady dla uczniów i rodziców oraz grupowe spotkania dla rodziców dotyczące oferty edukacyjnej Wrocławia i elektronicznej rekrutacji.

Rodzaje zajęć aktywizujących w roku 2009

Rodzaj zajęć aktywizujących	Liczba uczniów		Liczba uczniów i rodziców		Liczba rodziców		Ogółem (G+PG)
	G	PG	G	PG	G	PG	
Grupowe zajęcia-wybór ścieżki edukacyjnej	5620	6160					**11780**
Indywidualne porady dla uczniów i rodziców			991	1599			**2590**
Grupowe spotkania z rodzicami (rekrutacja)					2301	646	**2947**
Ogółem porad							**17317**

Prowadzono dla absolwentów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych informator elektroniczny wspomagający planowanie dalszej ścieżki edukacyjnej znajdujący się na stronie internetowej www.absolwenci.wroclaw.pl, gdzie przedstawiane są aktualne oferty pracy (aktualizowane raz dziennie z danych publikowanych na stronie www.eplus.praca.gov.pl).

Przygotowano drugą edycję przewodników dla klas pierwszych gimnazjum **„Przewodnik Gimnazjalisty”** – poradnik dla uczniów gimnazjów oraz ich wychowawców wspomagający planowanie kariery zawodowej oraz przygotowano i wydano publikację poradnika dla ucznia szkoły ponadgimnazjalnej „**Moja Kariera**”, który jest kontynuacją przewodnika dla gimnazjalisty i ma wyposażyć uczniów w informacje i umiejętności potrzebne do zaplanowania swojego rozwoju edukacyjnego – zawodowego.

W Centrum Kształcenia Praktycznego zakończono w czerwcu 2009 roku realizację projektu **„Miasteczko Zawodów”**, w którym brało udział 7 zespołów szkół zawodowych. W zajęciach, które odbyły się na terenie miasteczka uczestniczyło 854 uczniów z 16 wrocławskich gimnazjów. Prezentacja poszczególnych zawodów, w większości przypadków, prowadzona była przez uczniów szkół, które wyposażyły dane stanowisko pracy. Największe zainteresowanie wzbudziły stanowiska przygotowane przez Zespół Szkół Nr 2 i Zespół Szkół Gastronomicznych (mechanik i elektromechanik pojazdów samochodowych, kelner), najmniejsze – stanowisko krawca (Zespół Szkół Nr 1).

We współpracy z Zarządem Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność” we Wrocławiu, Kuratorium Oświaty, Okręgowym Inspektoratem Pracy Państwowej Inspekcji Pracy, współorganizowano VIII edycję Konkursu **Wiedzy o Prawie Pracy, Bezpieczeństwie Pracy i Ochronie Zdrowia.** Do etapu powiatowego zgłoszono 61 uczniów z 15 wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych, z czego 44 zakwalifikowało się do etapu wojewódzkiego.

Zorganizowano Seminarium „Rola pracodawcy w procesie kształcenia zawodowego młodzieży szkół zawodowych” we współpracy z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej oraz Centrum Kształcenia Praktycznego, w którym uczestniczyli dyrektorzy szkół zawodowych oraz przedstawiciele pracodawców.

Wspólnie z Liceum Ogólnokształcącym nr XII oraz Polskim Towarzystwem Matematycznym współorganizowano jubileuszową, 60-tą Olimpiadę Matematyczną (koszt organizacji ok. 100 tys. zł).
We wrześniu 2009 roku współorganizowano (wspólnie z miesięcznikiem Perspektywy) udział uczniów wrocławskich liceów ogólnokształcących w drugiej edycji Salonu Maturzystów.
Kontynuowano współpracę z przedsiębiorcami w ramach projektu **„Patronat pracodawców nad szkołami";** w ramach zawartych umów w latach 2007 – 2009 szkoły: Lotnicze Zakłady Naukowe, Elektroniczne Zakłady Naukowe, Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych, Zespół Szkół Gastronomicznych, Zespół Szkół Budowlanych, Zespoły Szkół nr 2, 4, 18, Centrum Kształcenia Praktycznego, Zespół Szkół Zawodowych nr 5 współpracowały z firmami: BOSCH, UNI-TRUCK, MERCEDES BENZ, ENERGIA PRO, WROZAMET-FAGORMASTERCOOK, MOELLER ELECTRIC, ELEKTROTIM, DE LAVAL, POLAR, ABB, ELTEL-NETWORKS S.A, SIEMENS, HOTEL ORBIS, MONTINSTAL, WHIRPOOL, PZL HYDRAL BOSCH, SKANSKA, FITTING, BERGER BAU, WROBIS, Sauer DANFOSS Sp. oraz pracodawcami zrzeszonymi w Cechu Rzemiosł Różnych, Dolnośląskim Cechu Piekarzy i Cukierników, Dolnośląskim Cechu Rzemiosł Metalowych Motoryzacyjnych; w ramach umów o współpracy z pracodawcami funkcjonowały **klasy dedykowane** w następujących zawodach:

Klasy dedykowane w roku 2009

Lp.	Zawód	Szkoła	Firma
1	technik mechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik	ZS nr 2	Pol Motors Sp. z o. o. Frączak Sp. Z o.o. Alan Auto Sp. Z o.o.
2	technik elektryk, elektryk	CKP, ZS nr 18, ZS nr 4	Energia PRO, Elektrotim Energia PRO, Elektrotim
3	mechanik-monter maszyn i urządzeń, elektromechanik	ZS 18	Whirpool
4	operator obrabiarek skrawających	ZS nr 18	Fago Mastercook SAUER DANFOSS
5	technik informatyk, technik elektronik	EZN	LG Electronices (porozumienie wstępne)
6	murarz, betoniarz-zborojarz, technik budownictwa	ZSB	WROBIS S.A
7	technik telekomunikacji	ZSTiE	Eltel Networks S.A.
8	technik mechanik i technik mechatronik	ZS n18	PneumatSystem

Najbogatszą ofertę współpracy z pracodawcami posiada Zespół Szkół nr 18 (6 umów o współpracy).
Kontynuowano projekt **Wyposażenie szkół w pracownie fizyczne, chemiczne, biologiczne - EIT+** w **14 placówkach;** Kwota przeznaczona na pracownie w ramach programu wynosiła w 2009 roku **2 800 000 zł.** W ramach programu wykonano remonty i zakupiono wyposażenie trwałe w 14 szkołach;

Wykaz placówek biorących udział w programie: Wyposażenie szkół w pracownie fizyczne, chemiczne, biologiczne - EIT+ w roku 2009

Lp.	Szkoła	Adres	Rodzaj pracowni	Środki przeznaczone na pracownię (zł)
1.	**Gimnazjum Nr 3**	ul. Świstackiego 12a	biol-chem	200 000
2.	**Gimnazjum Nr 9**	ul. Sarbinowska 10	biol-chem	200 000
3.	**Gimnazjum Nr 13**	ul. Reja 1/3	biol-chem	200 000
4.	**Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3**	ul. Skargi 29/31	biol-chem	200 000

5.	**Gimnazjum Nr 22**	ul. Lubelska 95a	biologiczna	200 000
6.	**Zespół Szkół Nr 22**	ul. Parkowa 18-26	biologiczna	200 000
7.	**Gimnazjum Nr 7**	ul. Kolista 15	chemiczna	200 000
8.	**Liceum Ogólnokształcące Nr VIII**	ul. Zaporoska 71	chemiczna	200 000
9.	**Gimnazjum Nr 16**	ul. Jemiołowa 57	fizyczna	200 000
10.	**Liceum Ogólnokształcące Nr I**	ul. Poniatowskiego 9	fizyczna	200 000
11.	**Lotnicze Zakłady Naukowe**	ul. Kiełczowska 43	fizyczna	200 000
12.	**Zespół Szkół Nr 3**	ul. Szkocka 64	fizyczna	200 000
13.	**Zespół Szkół Nr 5**	ul. Haukego Bosaka 33	fizyczna	200 000
14.	**Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych**	ul. Haukego Bosaka 21	fizyczna	200 000
			Razem	**2 800 000**

We współpracy z Instytutem Informatyki Uniwersytetu Wrocławskiego kontynuowano realizację programu **„Szkoła Przyjazna Informatyce”**. W programie uczestniczyli uczniowie 6 szkół: Gimnazjum nr 1, 13, ZS nr 14, LO nr III, VII, XII), którzy uczyli się programowania pod okiem pracowników naukowych w ramach zajęć pozalekcyjnych, kół naukowych, półkolonii, obozów naukowych, sparingów, a także rozwiązując zadania na platformie e-learningowej.

W ramach realizacji rządowego programu pomocy uczniom w 2009 roku **„Dofinansowanie zakupu podręczników dla dzieci w klasach I-III szkoły podstawowej i I gimnazjum – Wyprawka szkolna”** 924 uczniów otrzymało podręczniki szkolne o łącznej wartości 162 333,58 zł.

Liczba uczniów, którzy otrzymali dofinansowanie podręczników w roku 2009

	Liczba uczniów			**Kwota**
	Szkoły podstawowe	**Gimnazja**	**Razem**	
Podręczniki klasa I gim.	-	175	175	47 477,03
Podręczniki klasa I	258	-	258	37 594,51
Podręczniki klasa II	244	-	244	36 137,4
Podręczniki klasa III	249	-	249	41 124,64
Razem	**751**	**175**	**926**	**1623,58**

Kontynuowano funkcjonowanie serwisu **Kadry Indywidualnego Nauczania** (przy współpracy z Zespołem Szkół Integracyjnych) - bazę danych nauczycieli, z której korzystają szkoły zatrudniające nauczycieli do indywidualnego nauczania zgodnie ze swoimi potrzebami.

Kontynuowano pracę **Zespołu Konsultacyjnego ds. Integracji**, w skład którego wchodzą dyrektorzy placówek integracyjnych funkcjonujących na terenie Wrocławia (również niepublicznych), w zakresie rozwiązywania problemów dotyczących funkcjonowania oddziałów integracyjnych oraz wymiany doświadczeń, w szczególności współpracy z Miejskim Centrum Usług Socjalnych.

Uruchomiono program pilotażowy dla dzieci z Zespołem Downa - w 3 przedszkolach (Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 29, Przedszkole nr 109) utworzono jednorodne grupy integracyjne dla dzieci z Zespołem Downa.

Zorganizowano spotkanie ewaluacyjne po dwóch miesiącach funkcjonowania tych grup.

Wydano ulotkę dla rodziców dzieci ze spektrum autyzmu – „Gdzie szukać pomocy" opracowaną wspólnie przez Wydział Edukacji, Wydział Zdrowia Urzędu, Dolnośląskie Stowarzyszenie na Rzecz Autyzmu, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejskie Centrum Usług Socjalnych, Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne.

Realizowano zadanie „**Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka"**. Ze środków finansowych pozyskanych na ten cel w subwencji oświatowej sfinansowano realizację zajęć wczesnego wspomagania rozwoju dziecka w okresie styczeń – grudzień przez 17 placówek prowadzonych przez Miasto (Przedszkole Integracyjne nr 93, 89, 12, Przedszkole nr 35, 57, 68, 90, 100, 136, 146, 149, Szkoła Podstawowa nr 8, 51, 80, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 5 i nr 9, Zespół Szkół nr 12) dla 378 dzieci. Koszt prowadzenia tych zajęć wyniósł 571 642 zł.

Kontynuowano ofertę klas **z edukacją włączającą.** Obecnie w 69 oddziałach masowych w 38 placówkach, w ramach edukacji włączającej realizuje obowiązek szkolny 88 uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (głównie z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzonym zachowaniem). W roku szkolnym 2008/2009 w edukacji włączającej realizowało obowiązek szkolny 107 uczniów,

Liczba szkół z edukacją włączającą w 2009 roku

Typ placówki	Liczba szkół	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
Przedszkola	3	3	3
Szkoła podstawowe	24	43	50
Gimnazja	6	18	28
Szkoły ponadgimnazjalne	5	5	3
RAZEM	**38**	**69**	**86**

Powołano **kolejne 3 Prewencyjne Grupy Wsparcia** w szkołach podstawowych. Aktualnie w szkołach funkcjonuje 61 grup, 35 – w szkołach podstawowych i 26 - w gimnazjach (w tym 1 specjalne dla uczniów z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim). Członkowie PGW opracowali „Procedury postępowania w sytuacjach kryzysowych". Materiał został przesłany do dyrektorów szkół podstawowych i gimnazjów celem ewentualnego wykorzystania w codziennej pracy; Na działalność PGW w roku 2009 wykorzystano 50 000 zł - środki przekazane przez Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

Kontynuowano współpracę z Centrum Metodycznym Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej i Towarzystwem Edukacji Otwartej w ramach projektu **Tutoring opiekuńczy w gimnazjach**. Projekt został wdrożony w trzech gimnazjach: 8, 16, 25. Do czerwca 2009 roku projekt realizowało 14 tutorów, którzy swą opieką objęli blisko 130 uczniów. Celem projektu jest zmiana relacji pomiędzy uczniem i nauczycielem, opartej na bardziej bezpośrednim i indywidualnym kontakcie oraz wsparcie w rozwoju najważniejszego podmiotu w szkole, jakim jest młody człowiek. W klasie objętej tutoringiem pracowało 3 opiekunów. W roku szkolnym 2008/2009 koszt projektu wyniósł 50 010 zł. Projekt został dobrze oceniony

przez szkoły, które go wdrożyły i dlatego od września 2009 roku projekt został rozszerzany o kolejne 6 klas (po dwie klasy w G 8, 16 i 25) oraz wdrożony w dwóch klasach pierwszych w Gimnazjum nr 3. Podsumowując pilotażowy projekt tutoringu w gimnazjach należy zauważyć, iż został on pozytywnie przyjęty przez uczniów, rodziców i nauczycieli. Wszyscy zaangażowani w projekt uznali go za wartościowy i potrzebny oraz wart kontynuacji. W trakcie szkoleń, konsultacji i seminariów roboczych wypracowano narzędzia tutorskie przydatne do pracy w gimnazjum. W efekcie zaobserwowano intensywniejszy, regularny kontakt indywidualny z uczniami klas pierwszych, nauczyciele – tutorzy bardziej zaangażowali się w pracę z uczniami, a także wzmocniła się wychowawcza funkcja szkoły. Planowany koszt realizacji projektu w całym roku szkolnym dla trzech szkół (G3, G16 i G25) to **48 600 zł**. Gimnazjum nr 8 kontynuuje uczestnictwo w programie tutoringu w ramach projektu realizowanego przez TEO pt. „*Odnaleźć siebie*. *Tutoring w Gimnazjum nr 8”* finansowanego przez Wydział Edukacji w ramach „Edukacji Alternatywnej Dzieci i Młodzieży”.

Zrealizowano program wsparcia zmierzający do poprawy warunków funkcjonowania placówki **Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego** przy ul. Borowskiej 101 w ramach programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła. Wsparcie działalności MOW”. Kwota dotacji z MEN wyniosła **102 365 zł.**

W ramach III edycji ogólnopolskiego programu społecznego **„Szkoła bez Przemocy”** Samorząd Wrocławia po raz drugi **uzyskał tytuł „Partner Programu Szkoła bez Przemocy”** realizując działania w zakresie:

- sfinansowania w roku szkolnym 2008/2009 badania „Diagnoza szkolna” dla 10 gimnazjów (Gimnazjum nr: 1,8, 13, 15, 19, 23, 24, 28, 34, 40). Wydatkowano kwotę **18 300 zł,**
- sfinansowania warsztatów dla nauczycieli z zakresu przeciwdziałania przemocy. Łącznie w 30 warsztatach wzięło udział 580 nauczycieli Wydatkowano kwotę **84 250 zł.**

W kwietniu 2009 roku w Zespole Szkół Nr 25 przy ul. Skwierzyńskiej 1/6 odbyły się **Dolnośląskie Warsztaty Regionalne "Szkoła bez przemocy"** skierowane do nauczycieli, pedagogów i psychologów pracujących w szkołach z województwa dolnośląskiego, które zgłosiły się do III edycji Programu „Szkoła bez przemocy”. Organizatorami Dolnośląskich Warsztatów Regionalnych były "Polska Gazeta Wrocławska" oraz Fundacja Grupy TP. W warsztatach udział wzięło 150 nauczycieli z Dolnego Śląska, a Miasto Wrocław było współorganizatorem warsztatów.
W ramach realizacji rządowego programu wspierania w latach 2007- 2009 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach **„Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”** złożono wniosek dla 8 placówek na kwotę 158 928,76 zł., pozyskano kwotę dofinansowania w wysokości 47 850 zł. **Monitoringiem, z uzyskanych środków oraz środków Gminy, objęto 9 szkół**. Wydatkowano kwotę **86 558 zł**; Ze środków Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego sfinansowano monitoring wizyjny w 12 placówkach.

Liceum Ogólnokształcące nr 14 kontynuowało współpracę z Bankiem Gospodarki Żywnościowej w zakresie prowadzenia klas BGŻ (dla uczniów z małych miejscowości, którym przyznano stypendium BGŻ.

DOSKONALENIE KWALIFIKACJI NAUCZYCIELI

W ramach awansu zawodowego nauczycieli wydano łącznie **172 decyzje** dotyczące awansu zawodowego nauczycieli. Zorganizowano i przeprowadzono postępowania egzaminacyjne na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego, zakończone wydaniem **165 decyzji o nadaniu stopnia awansu zawodowego nauczyciela mianowanego** po zdanym egzaminie.

Rozpatrzono **7 wniosków** nauczycieli, posiadających stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego o wydanie nowego aktu mianowania, uwzględniającego uzyskany wyższy poziom wykształcenia i wydano 7 decyzji pozytywnych. Na wynagrodzenia dla przewodniczących i ekspertów, przeprowadzających postępowania egzaminacyjne w 2009 roku wydano **37 554 zł.**

Ponadto zorganizowano stałe dyżury radcy prawnego we Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli dla dyrektorów oraz nauczycieli szkół i placówek oświatowych, w sprawach dotyczących procedur i dokumentacji związanej z awansem na stopień nauczyciela kontraktowego i mianowanego. Kontynuowano szkolenia przewodniczących komisji egzaminacyjnych dot. procedur postępowań egzaminacyjnych na stopień awansu nauczyciela mianowanego, udoskonalono procedury egzaminacyjne oraz współpracę w zakresie organizacji postępowań egzaminacyjnych; przeszkolono także nauczycieli zrzeszonych w NSZZ „Solidarność" z procedur awansu zawodowego,

Przeprowadzono wstępne badanie dokumentacji **166 nauczycieli**, planujących złożenie wniosku o podjęcie postępowania egzaminacyjnego na stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego w 2009 roku **w 41 wrocławskich szkołach i placówkach** (w tym badano akty nadania stopnia awansu zawodowego nauczyciela kontraktowego).

Ma doskonalenie zawodowe nauczycieli przeznaczono **3 697 590 zł.** Z tej kwoty 1 134 454 zł przeznaczono na sfinansowanie doradców metodycznych. Pozostałą kwotę 2 563 136 zł rozdzielono proporcjonalnie do ilości etatów i przekazano do dyspozycji dyrektorów szkół i placówek oświatowych. 40% tych środków dyrektorzy przeznaczyli na różne formy doskonalenia w ramach priorytetów określonych w zarządzeniu Nr 5474/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 17 lutego 2009 roku, a 60% na formy zgodne z potrzebami określonymi w wieloletnim planie rozwoju placówki.
W 2009 roku nagrody Prezydenta w wysokości **5 000 zł** za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktyczno-wychowawczej otrzymało **36 dyrektorów i 90 nauczycieli** szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez Miasto.

Zorganizowano **szkolenia dyrektorów** szkół w zakresie:

- **procedur egzekucji obowiązku szkolnego i nauki** – w szkoleniu wzięło udział 10 dyrektorów wrocławskich placówek (SP nr: 3, 22, 74, 98, G nr: 4, 21, 27, ZS nr 24, SOSW nr 10, WCDN),
- **skutecznych metod aplikowania o środki unijne**; zajęcia obejmowały część teoretyczną i warsztaty, w tym przygotowanie wniosku aplikacyjnego i zarządzanie projektem (w szkoleniu udział wzięło 4 dyrektorów MDK-ów i 18 dyrektorów gimnazjów),

- **metod pracy w sytuacji agresji i przemocy rówieśniczej** (w szkoleniu udział wzięło 31 dyrektorów gimnazjów);

Zorganizowano następujące **konferencje** dla dyrektorów szkół i placówek oświatowych:

- w zakresie zmian w prawie oświatowym i zagadnień prawnych, przygotowania arkusza organizacji pracy, projektów edukacyjnych, realizacji programów unijnych, diagnozy budżetów szkół, wychowania przedszkolnego we Wrocławiu, pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, obowiązków wynikających z kontroli obowiązku szkolnego, pomocy socjalnej dla uczniów oraz zasad dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli – dla 244 dyrektorów,
- w zakresie wyników rekrutacji do gimnazjów (dla 40 dyrektorów),
- w zakresie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz realizacji nauczania indywidualnego,
- Konferencja poświęcona programowi Leonardo da Vinci" Mobilność zawodowa w Europie" – dla 17 dyrektorów szkół zawodowych, na konferencji zaprezentowano ofertę programową programu Leonardo da Vinci, jego cele i zadania, a także porady praktyczne dot. programu (listopad 2009 roku),
- Konferencja poświęcona realizacji projektu „Modernizacja Kształcenia Zawodowego na Dolnym Śląsku we współpracy z Dolnośląskim Centrum Informacji Zawodowej i Doskonalenia Nauczycieli w Wałbrzychu oraz CKU – dla dyrektorów szkół zawodowych,
- **konferencja „Wrocławska szkoła bez przemocy – budowanie systemu", w** ramach której zorganizowano seminarium dla 17 dyrektorów „Dyrektor jako lider" oraz warsztaty dla nauczycieli gimnazjów: „Porozumienie bez przemocy", „Trening zastępowania Agresji", „Dyscyplina w klasie", „Szkolny System Dyscyplinarny", „Trudne sytuacje dla ucznia i nauczyciela". Łącznie w warsztatach wzięło udział 107 pedagogów i nauczycieli.

Zorganizowano szkolenia dla nauczycieli:

- dla liderów zespołów przedmiotowych w celu przygotowania kadry pedagogicznej do wdrożenia zmian w zakresie nowej podstawy programowej kształcenia ogólnego dotyczące:
  - języka ojczystego, kultury i sztuki (40 nauczycieli),
  - wychowania fizycznego i edukacji dla bezpieczeństwa (40 nauczycieli),
  - matematyki (40 nauczycieli),
  - nauk społecznych (40 nauczycieli),
- w ramach współpracy z Ambasadą Włoską w Gimnazjum Nr 18 przeprowadzono kursy szkoleniowo-dokształcające dla nauczycieli języka włoskiego. Z Ambasady Włoskiej pozyskano na ten projekt 5000 euro. Projekt był realizowany w IV kwartale 2009 roku.

ELEKTRONICZNA REKRUTACJA DO PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ

W ramach realizacji zadań z tego zakresu w 2009 roku:

- przeprowadzono elektroniczną rekrutację na rok szkolny 2009/2010 w przedszkolach i szkołach, w których udział wzięło **23 147 dzieci i uczniów,**
- opracowano zasady i kryteria naboru do przedszkoli i szkół na rok szkolny 2010/2011,

- opracowano **informator elektroniczny** dostępny na stronie www.wroclaw.pl/edukacja zawierający ofertę edukacyjną wszystkich typów szkół i przedszkoli,
- opracowano i wydano plakaty do wszystkich typów rekrutacji w nakładzie 350 szt. – przedszkola, 400 szt. – szkoły podstawowe, 450 szt. – szkoły ponadgimnazjalne.

Podsumowanie rekrutacji w roku 2009

Etap	Etap I					Etap II	
Typ	Liczba miejsc- dane z Lotusa	Liczba zakwalifikowanych bez potwierdzenia	Liczba nieprzyjętych	Liczba wolnych miejsc	Liczba przyjętych z potwierdzeniem	Liczba miejsc do II etapu	Liczba przyjętych w II etapie
Przedszkola	3 380	3 211	1 494	169	3 157	243	386
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	2 205	1 547	6	658	1473	658	
Szkoły podstawowe	4698	4206	12	492	3361	465	
Gimnazja	5328	5222	80	106	3913	148	
Szkoły ponadgimnazjalne	8370	6802	567	1528	6393	1235	385

REALIZACJA PROGRAMÓW STYPENDIALNYCH – WSPARCIE SOCJALNE UCZNIÓW W RAMACH NARODOWEGO PROGRAMU STYPENDIALNEGO

Z budżetu państwa w 2009 roku Wrocław otrzymał dotację celową na **stypendia i zasiłki szkolne w wysokości 625 452 zł.** Od miesiąca stycznia kontynuowano wypłatę 1 360 stypendiów za rok szkolny 2008/2009 na kwotę 427 584 zł. O przyznanie stypendium szkolnego od miesiąca września 2009 roku obejmującego rok szkolny 2009/2010 ubiegało się **1 884 wnioskodawców**. Stypendium w wysokości 75 zł/m-c zostało przyznane na okres 4 miesięcy w roku szkolnym 2009/2010 **1 382 uczniom** na łączną kwotę **414 600 zł**. Ponadto w roku szkolnym 2009/2010 w okresie wrzesień-grudzień wypłacono 43 zasiłki szkolne. Wysokość jednorazowo wypłacanego zasiłku za rok szkolny 2009/2010 wynosiła 320 zł, natomiast za rok szkolny 2008/2009 – 230 zł.

Środki finansowe zaplanowane na wypłaty stypendiów szkolnych w 2009 roku

Rok szkolny		**2008/2009 (I–VI)**	**2009/2010 (IX–XII)**
Liczba złożonych wniosków		1911	1884
Liczba przyznanych stypendiów	Szkoły podstawowe	780	785
	Gimnazja	340	367
	Szkoły ponadgimnazjalne	240	230
	Ogółem	1360	1382
Środki finansowe wydane na wypłaty stypendiów szkolnych (zł), w tym zasiłki		**427 584**	**201 155**
Środki finansowe wydane na wypłaty stypendiów szkolnych w 2009 roku (zł)		**628 739**	
Dotacja otrzymana przez Gminę Wrocław		**6252**	

W ramach projektu: **"Pomoc stypendialna szansą na lepsze wyniki edukacji"** realizowanego w partnerstwie ze Starostwem Powiatowym w Świdnicy z działania 2.2 ZPORR **„Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne"**, stypendia otrzymało **346 uczniów** wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych na okres od stycznia do czerwca 2009 roku w kwocie **po 250 zł**/m-c.

PROMOCJA OSIĄGNIĘĆ UCZNIA – STYPENDIA NAUKOWE

W ramach Uczniowskiego Programu Stypendialnego zgodnie z uchwałą Nr XXXIII/1124/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 23 kwietnia 2009 roku przyznano stypendia uczniom:

- posiadającym celujące oceny na świadectwie końcowym oraz szczególne osiągnięcia lub tytuł laureata I, II lub III miejsca w ogólnopolskiej olimpiadzie przedmiotowej. Ogółem wypłacono w 2009 roku stypendium 240 stypendystom, w tym, kontynuowano wypłatę 120 stypendiów od stycznia do czerwca, a także nowo przyznanych 120 stypendiów od września do grudnia. Stypendium wypłacono **w wysokości 150 zł/m-c – 100 uczniom szkół podstawowych, 200 zł/m-c – 100 gimnazjalistom i 250 zł/m/c – 40 uczniom szkół ponadgimnazjalnym na łączną kwotę 225 000 zł,**
- którzy zdawali maturę rozszerzoną z matematyki i kontynuowali naukę na wrocławskich uczelniach wyższych na kierunkach ścisłych i technicznych (szczegółowy katalog kierunków określony został w zarządzeniu Nr 3723/08 z dnia 27.06.2008 roku z późn. zm.); w 2009 roku wypłacono stypendia na kwotę **2 088 900 zł.** Stypendia przyznano **1 578 stypendystom (835 stypendystów w roku szkolnym 2009/2010, a** 743 stypendystów – kontynuacja stypendium za rok szkolny 2008/2009) na okres 9 miesięcy po 300 zł miesięcznie,
- „Szkolnego Nobla" nominowanym przez Wysoką Kapitułę 12 uczniom wrocławskich szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Wysokość stypendium wyniosła 3 500 zł.

Ogółem w ramach Uczniowskiego Programu Stypendialnego wypłacono stypendium w 2009 roku 1 830 stypendystom.

Wysokość dofinansowania w ramach Uczniowskiego Programu Stypendialnego w 2009 roku

1. Uczniowski Program Stypendialny – uczniowie uzdolnieni			
Typ szkoły	**Liczba stypendystów**		**Wysokość dofinansowania w 2009 (zł)**
	2008/2009 (I-VI)	**2009/2010 (IX-XII)**	
Szkoły podstawowe	50	50	75 000
Gimnazja	50	50	100 000
Szkoły ponadgimnazjalne	20	20	50 000
Razem	120	120	225 000
2. Uczniowski Program Stypendialny – system stypendialny „TALENT" (stypendium matematyczne)			
	Liczba stypendystów		
	2007/2008 (I-VI)	**2008/2009 (X-XII)**	
Absolwenci wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych	743	835	2 088 900

W ramach **Studenckiego Programu Stypendialnego** (zgodnie z uchwałą Nr XVII/486/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 stycznia 2008 roku w sprawie zasad udzielania stypendiów dla studentów: wyjeżdżających za granicę, olimpijczyków oraz doktorantów wypłacano w 2009 roku **162 stypendia studenckie** (w tym kontynuowanych z 2008 roku – 81 stypendiów) na kwotę **232 200 zł.**

Wysokość dofinansowania stypendystów w ramach Studenckiego Programu Stypendialnego:

Rodzaj stypendiów	Wysokość stypendium (zł) / m-c	2008			2009		
		Liczba stypendystów	Ogółem liczba m-cy	Wysokość dofinansowania w 2008 roku (zł)	Liczba stypendystów	Ogółem liczba m-cy	Wysokość dofinansowania w 2009 roku (zł)
Studenci wyjeżdżający za granicę	380	155	611	232 180	79	231	87 780
Doktoranci	380	38	168	63 840	39	174	66 120
Olimpijczycy I,II,III m-ca	600	8	30	18 000	14	60	36 000
Olimpijczycy powyżej III m-ca	300	17	51	15 300	30	141	42 300
Razem		**218**	**860**	**329 320**	**162**	**606**	**232 200**

REALIZACJA PROGRAMÓW UNIJNYCH W SZKOŁACH

W obszarze pozyskiwania funduszy pomocowych z Unii Europejskiej podjęto następujące działania:

- udzielano wsparcia w nawiązywaniu kontaktów międzynarodowych między szkołami,
- podejmowano w Wydziale Edukacji delegacje zagraniczne nauczycieli i przedstawicieli samorządu z Litwy, Turcji oraz organizowano spotkania gości z władzami miejskimi,
- przygotowywano Karty Projektów i inne dokumenty, współpracowano z Biurem Zarządzania Funduszami Europejskimi przy aplikowaniu o środki unijne z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki i Regionalnego Programu Operacyjnego Dolny Śląsk.

Wspierano w pozyskiwaniu środków unijnych oraz monitorowano realizację programów unijnych w następujących projektach:

- **„Nauczyciel przyszłości – podnoszenie kwalifikacji zawodowych"** W ramach programów unijnych POKL w 2009 roku Miasto Wrocław kontynuuje realizację w partnerstwie z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej projektu pod nazwą: " Nauczyciel przyszłości - podnoszenie kwalifikacji zawodowych" Projekt realizowany będzie w okresie: od 1 września 2008 roku do 31 lipca 2009 roku. **Liczba beneficjentów – 54 nauczycieli.** Celem projektu jest podniesienie jakości kształcenia zawodowego w wybranych zawodach technicznych i kluczowych poprzez podniesienie kwalifikacji nauczycieli uczących między innymi następujących zawodów: elektryk, technik elektryk, technik mechanik, operator obrabiarek, mechanik - monter, technik mechatronik. W ramach projektu przeprowadzone zostaną 3 kursy

doskonalące kwalifikacje nauczycieli zawodowych oraz szkolenia językowe. W 2009 roku budżet projektu wyniósł 362 000,27 zł, w tym wkład własny Miasta Wrocław 54 300,04 zł.

- **„Równaj do najlepszych. Zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 76 we Wrocławiu”**. W ramach programów unijnych POKL w 2008 roku Szkoła Podstawowa nr 76 uzyskała dofinansowanie na realizację projektu pod nazwą: „ Równaj do najlepszych. Zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Szkoły podstawowej nr 76 we Wrocławiu” Projekt realizowany będzie w okresie: od 01 sierpnia 2008 roku do 31 lipca 2010 roku z liczbą beneficjentów **– 180 uczniów i budżetem 299 960 zł.** Projekt przewiduje przeprowadzenie zajęć wyrównawczych z zakresu matematyki z wykorzystaniem komputerów oraz języków obcych. W 2009 roku dofinansowanie projektu wyniosło 123 652 zł.
- **„Podróże językowe ABC; nauka języka czeskiego, polskiego i niemieckiego w formie zabawy”** w 2009 roku w Szkole Podstawowej nr 118 kontynuowana była realizacja projektu, który dotyczy nauczania języków obcych dzieci wieku od 8 do 12 lat, na poziomie początkowym i średniozaawansowanym. Nauczanie z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych jest połączeniem zabawy i nauki oraz jest dużym urozmaiceniem procesu dydaktycznego. Projekt stwarza możliwość poszerzenia wiadomości o krajach – sąsiadach, ich życiu codziennym i ich kulturze. Ma on zbliżać nie tylko dzieci, ale także ich rodziców, którzy również w nim uczestniczą. W 2009 roku budżet na realizację projektu Socrates Lingua 2 wynosi 20 432 zł.
- **„Mosty”** wpółfinansowany z Europejskiego Obszaru Gospodarczego w ramach Działania IV Współpraca Instytucjonalna realizowany przez Gimnazjum nr 18 w okresie od 1 października 2008 roku do 30 września 2010 roku na mocy Umowy finansowej zawartej przez Gminę Wrocław z Fundacją Rozwoju systemu Edukacji będącej operatorem w/w programu. Projekt realizowany jest w partnerstwie ze szkołą z Norwegii i obejmuje wymianę uczniów oraz zajęcia interdyscyplinarne z młodzieżą. Planowane dofinansowanie projektu 106 648 zł, w tym w 2009 roku – **53 324 zł**.
- **"Od praktykanta do pracownika – zaawansowane szkolenia dla uczniów szkół zawodowych"** W ramach programów unijnych POKL od 2008 roku Miasto Wrocław w partnerstwie z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej realizuje projekt: "Od praktykanta do pracownika - zaawansowane szkolenia dla uczniów szkół zawodowych". Okres realizacji: od 1 września 2008 roku – 31 sierpnia 2010 roku Liczba beneficjentów - 621 uczniów. Projekt zakłada realizację praktycznego kształcenia zawodowego w szkołach zawodowych:
  - 1 etap – w oparciu o własną bazę kształcenia (w tym CKP) w zakresie technologii prostych i średniozaawansowanych,
  - 2 etap – zajęcia praktyczne w zakładzie pracy w zakresie zaawansowanych technologii z udziałem nauczyciela (opiekuna grupy).

  W 2009 roku budżet projektu wyniósł **406 959,76 zł**, w tym wkład własny Miasta Wrocław 61 043,96 zł.
- „Kursy przygotowujące nauczycieli oraz pracowników placówek oświatowych do pracy z dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi” – projekt w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.4 Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty realizowany w partnerstwie z Fundacją „Promyk Słońca”.

Okres realizacji: luty 2009 do styczeń 2011. Całkowity koszt projektu **1 098 758 zł**.

- **„Wprowadzenie nowej metody przeciwdziałania objawom ADHD – asystent ucznia z ADHD we wrocławskiej szkole”** to projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Biuro projektu mieści się we Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Projekt realizowany jest od 3.08.2009roku do 31.07.2010 roku W 2009 roku budżet projektu wyniósł 485 100 zł. Projekt skierowany jest do 25 uczniów wrocławskich szkół podstawowych z klas I-III ze zdiagnozowanym ADHD i ma na celu wyrównywanie ich szans edukacyjnych. Każdy uczeń ma asystenta, który pracuje z nim w trakcie lekcji prowadzonych przez nauczyciela, jak również po zajęciach szkolnych m.in. pomaga uczniowi odrabiać zadania domowe.
- **„Klucz do przyszłości – Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży z grupy szczególnego ryzyka”** to projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Biuro projektu mieści się we Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli. Projekt realizowany jest od 3.08.2009 roku do 31.07.2011 roku. W 2009 roku budżet projektu wyniósł 286 603 zł. Projekt zakłada rozszerzenie instytucjonalnych form pomocy na rzecz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, którego głównym celem jest przeciwdziałanie marginalizacji dzieci i młodzieży z wybranych placówek resocjalizacyjnych, wyrównywanie ich szans edukacyjnych oraz zmniejszenie dysproporcji w konfrontacji z rówieśnikami. W ramach projektu planowane jest objęcie wsparciem co najmniej 92 wychowanków z trzech placówek resocjalizacyjnych na terenie Miasta Wrocław.
- **”Nowoczesna edukacja-zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Liceum Ogólnokształcące Nr VII we Wrocławiu w oparciu o współpracę z Politechniką Wrocławską i Uniwersytetem Wrocławskim”.** W ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach. Poddziałanie 9.1.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z utrudnionym dostępem do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych Liceum Ogólnokształcące Nr VII otrzymało dofinansowanie na projekt mający na celu wyrównanie szans edukacyjnych i rozbudzenie zainteresowań uczniów w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych. Projekt ten jest realizowany w okresie od 1 sierpnia 2009 do 31 lipca 2010roku z liczbą beneficjentów 840 (uczniowie klas I i II Liceum Ogólnokształcącego Nr VII) i budżetem 637.801,36 zł. Projekt jest poszerzeniem programu własnego nauczania matematyki, wybranego programu nauczania fizyki a także programu własnego nauczania chemii o realizację przedsięwzięć takich jak: zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, zajęć laboratoryjnych z chemii przy współudziale Politechniki Wrocławskiej, zajęć laboratoryjnych z fizyki przy współudziale z Uniwersytetem Wrocławskim oraz wykłady i warsztaty interdyscyplinarne „Nowoczesna chemia obliczeniowa i modelowanie molekularne” przy współudziale z Politechniką Wrocławską. W 2009 roku dofinansowanie projektu wyniosło 177.053 zł.
- **„Ekspresja talentów-integracja uczniów słyszących i niesłyszących w Zespole Szkół Integracyjnych”**. W ramach konkursu POKL w 2009 roku Priorytet III „Wysoka jakość systemu oświaty”, Działanie 3.3 „Poprawa jakości kształcenia”, Poddziałanie 3.3.4 „Modernizacja treści i metod kształcenia-projekty konkursowe”, Zespół Szkół Integracyjnych wraz z Gminą Wrocław po kilkumiesięcznych negocjacjach z Ministerstwem Edukacji otrzymał

dofinansowanie w wysokości 379 124 zł. Projekt obejmuje 3 lata szkolne tj. okres od 10 września 2009 do 29 czerwca 2012. W roku 2009 budżet projektu wynosi 67 024 zł. Projekt skierowany jest do 40 uczniów 2 pierwszych klas integracyjnych, w tym 30 uczniów słyszących i 10 uczniów niesłyszących. Celem projektu jest opracowanie i wdrożenie innowacyjnego programu rozwijającego komunikację pomiędzy młodzieżą słyszącą i niesłyszącą za pomocą języka miganego. Rezultatem realizacji projektu będzie opracowany i wdrożony innowacyjny program nauczania języka miganego oraz program doskonalenia komunikacji poprzez zajęcia biblioterapii, choreoterapii, muzykoterapii, warsztaty teatralne i plastyczne.

- **„Pracownia przyrodnicza w każdej gminie”** - projekt systemowy w którym Liderem jest Urząd Marszałkowski, a Gmina Wrocław – partnerem, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego Priorytet VII „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku” oraz Priorytet IX POKL „Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach”, Działanie 9.4 „Wysoko wykwalifikowane kadry systemu oświaty” i Poddziałanie 9.1.2 „Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych” jest realizowany przez Szkołę Podstawową nr 118. Projekt obejmuje okres od maja 2009roku do kwietnia 2010roku Całkowita wartość projektu wynosi 180 000 zł. Celem projektu jest poprawa jakości i efektywności kształcenia w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych poprzez szerokie wykorzystanie eksperymentu od najwcześniejszych etapów nauczania. W ramach projektu wyposażona została pracownia przyrodnicza wraz z niezbędną technologią informacyjną w celu uatrakcyjnienia zajęć. Nauczyciele zostali przygotowani do prowadzenia zajęć z eksperymentem oraz do rozbudzania zainteresowań oraz uzdolnień uczniów**.**
- **„Modernizacja kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku”** - projekt realizowany w partnerstwie z Urzędem Marszałkowskim i innymi powiatami Dolnego Śląska w ramach PO KL, Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Działanie 9.2 Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego. Obejmuje realizację przez 15 placówek ponadgimnazjalnych między innymi: dodatkowych zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych ukierunkowanych na rozwój kompetencji kluczowych, wycieczki zawodoznawcze, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, staże, wyjazdowe zajęcia specjalistyczne, tutoring. Celem projektu jest podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego młodzieży. Termin realizacji - od 1 czerwca 2009 do 30 grudnia 2010 roku**.**
- **„Rozbudowa pomieszczeń warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Budowlanych przy ul. Grabiszyńskiej”** – projekt w ramach Priorytetu 7 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Projekt był realizowany w latach 2007-2009 i zakończył się we wrześniu broku W 2009 roku została przyznana przez Urząd Marszałkowski dotacja rozwojowa w wysokości 5 929 503,12 zł. Realizowana inwestycja polega na przebudowie i rozbudowie budynków ZSB na cele oświatowo-szkoleniowe.
- **„Przebudowa pomieszczeń warsztatowych na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej we Wrocławiu”** - projekt w ramach Priorytetu 7 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku” Regionalnego Programu Operacyjnego

Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Projekt był realizowany w latach 2007 – 2009. W 2009 roku została przyznana dotacja rozwojowa w kwocie 7 649 410,77 zł. Realizowana inwestycja polega na przebudowie kompleksu budynków warsztatowych celem dostosowania do aktualnych potrzeb placówki oświatowej oraz zakupie nowego, specjalistycznego wyposażenia**.**

- **„Modernizacja centrów kształcenia zawodowego na Dolnym Śląsku”** - projekt partnerski w ramach Priorytetu 7 „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury edukacyjnej na Dolnym Śląsku” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 Miasta Wrocław, innych powiatów i Urzędu Marszałkowskiego. Planowana kwota dofinansowania – 8 686 229 zł.

Realizacja programów unijnych w szkołach

Lp.	Nazwa projektu	Uczestnicy projektu	Liczba beneficjentów	dofinansowanie w 2009 (zł)	cała kwota dofinansowania (zł)
1	Równaj do najlepszych. Zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 76 we Wrocławiu	Szkoła Podstawowa nr 76	180 uczniów	123 652	299 960
2	Podróże językowe ABC, nauka języka czeskiego, polskiego i niemieckiego w formie zabawy	Szkoła Podstawowa nr 118	150 uczniów	20432	71 071
3	MOSTY	Gimnazjum nr 18	75 uczniów	53 324	106 648
4	Od praktykanta do pracownika- zaawansowane szkolenia dla uczniów szkół zawodowych	szkoły zawodowe	621 uczniów	406 960	966 580
5	Nauczyciel przyszłości- podnoszenie kwalifikacji zawodowych	wszystkie wrocławskie szkoły	54 nauczycieli	362 000	564 715
6	Wprowadzenie nowej metody przeciwdziałania objawom ADHD – asystent ucznia z ADHD we wrocławskiej szkole	wrocławskie szkoły podstawowe	25 uczniów	485 100	1 158 985
7	Klucz do przyszłości – Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży z grupy szczególnego ryzyka	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 2, Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 3, Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy	92 uczniów	286 603	1 417 949
8	Nowoczesna edukacja- zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Liceum Ogólnokształcące Nr VII we Wrocławiu w oparciu o współpracę z Politechniką Wrocławską i Uniwersytetem Wrocławskim	Liceum Ogólnokształcące Nr VII	840 uczniów	177 053	637 801
9	Ekspresja talentów- integracja uczniów słyszących i niesłyszących w Zespole Szkół Integracyjnych	Zespół Szkół Integracyjnych	40 uczniów	67 024	379 124

10	Pracownia przyrodnicza w każdej gminie	Szkoła Podstawowa Nr 118	Uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 118	-	180 000
RAZEM			**2077**	**1 982 148**	**5 782 833**

W Programie **Partnerskie Projekty Szkół-Comenius (PPS-Comenius)** uczestniczyło 14 placówek (18 projektów) – 7 szkół podstawowych (9 projektów), 2 gimnazja (2 projekty) oraz 5 szkół ponadgimnazjalnych (7 projektów).

Ponadto w roku szkolnym 2008/2009 zakończyły realizację projektów 4 szkoły – Szkoła Podstawowa Nr 12, Szkoła Podstawowa Nr 83, Gimnazjum Nr 28 oraz Liceum Ogólnokształcące Nr VII. Środki przeznaczone na realizację 4 ww. projektów wydatkowane były w szkołach zgodnie z harmonogramem i budżetem projektu, zaś Końcowe Raporty zostały zatwierdzone przez Narodową Agencję na poziomie wyróżniającym. Ponadto, zgodnie z zapisami umowy w 2009 roku realizowanych było 6 projektów (przez 5 szkół) kontynuowane w poprzedniej edycji, które zakończą się 31 lipca 2010 roku Ponadto od 1 sierpnia 2009 roku nowe placówki rozpoczęły realizację programu. Są to 4 szkoły podstawowe i 4 szkoły ponadgimnazjalne. Każda szkoła otrzymała dofinansowanie po 24.000 Euro. Na konto gminy wpłynęło 80% tej kwoty czyli **629 038,08 zł** (Szkoły Podstawowe – 314 519,04 zł, Szkoły Ponadgimnazjalne – 314 519,04 zł). Środki przekazywane są przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji – Narodową Agencję Programu Comenius, w wysokości 80% dofinansowania w pierwszym roku realizacji projektu. Pozostałe 20% zostaje przesłane przez NA po zaakceptowaniu Raportów Końcowych. Do tego momentu brakujące środki zakładane są przez Miasto Wrocław. Środki te szkoły wykorzystały głównie na wyjazdy zagraniczne oraz na potrzeby związane z realizacją projektów, w przeważającej większości na zakup materiałów dydaktycznych, wyposażenie i usługi.

Wysokość dofinansowania projektów realizowanych w ramach PPS Comenius w roku szkolnym 2009/2010

Typ szkoły	Liczba projektów	Kwoty dofinansowania (zł)	Liczba uczniów
SP	9	656 886	2517
G	2	138 651	160
PG	7	530 302	393
Razem	**18**	**1 325 839**	**3070**

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA MŁODOCIANYCH PRACOWNIKÓW

W 2009 roku rozpatrzono 187 wniosków o dofinansowanie firmom kosztów kształcenia młodocianych pracowników, z czego **zrefundowano koszty kształcenia 120 pracodawcom na kwotę 838 439,97 zł za wykształcenie 152 uczniów,** z czego **108 uczniów** odbywało szkolenie w formie nauki zawodu, a **44** odbywało szkolenie w formie przyuczenia do wykonywania określonej pracy.

DOFINANSOWANIE DOWOZU UCZNIÓW

Z transportu do **10 placówek oświatowych** (Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 8 przy ul. Wejherowskiej 28, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 9 przy ul. Wejherowskiej 28, Zespół Szkół Integracyjnych przy ul. Nowodworskiej 78/82, Zespół Szkół nr 21 przy ul. Ignuta 28, Zespół Szkół nr 11 przy ul. Grochowej 36/38, Szkoła Podstawowa nr 12 przy ul. Janiszewskiego 14, Gimnazjum nr 28 przy ul. Zachodniej 2, Zespół Placówek Oświatowych nr 2 przy ul. Głogowskiej 30, Ośrodek Szkolno-Wychowawczy dla Dzieci Niewidomych przy ul. Kamiennogórskiej 16, Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji przy ul. Wejherowskiej 28) **korzystało 200 uczniów, a jego koszt w 2009 roku wyniósł 1 786 581 zł.**

BUDOWANIE SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

Wspierano szkoły w zakresie projektów **budowania własnej tożsamości Wrocławian**; dofinansowano uroczystości nadania imienia i sztandarów oraz uroczystości jubileuszowe w Gimnazjum nr 9 i 25, Zespole Szkół Nr 18, Zespole Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych, Liceum Ogólnokształcącym nr X i Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 2 na łączną kwotę **62 432 zł.**

Z okazji **X-lecia wrocławskich gimnazjów** rozpoczęto obchody jubileuszu już w marcu 2009 w Gimnazjum nr 27 im. Ossolineum, które zorganizowało szkolenie dla nauczycieli-opiekunów gazetek szkolnych ze szkół wrocławskich. Zajęcia poprowadzili dziennikarze z POLIS we współpracy z fundacją *Nowe Media* (Warszawa) oraz Zofia Dembska-Pierzchała (opiekun gazetki „Klik"). Szkolenie składało się z III części: warsztaty, prezentacja oraz wymiana doświadczeń między opiekunami gazetek szkolnych. W szkoleniach wzięło udział 31 opiekunów gazetek szkolnych. Uroczyste otwarcie obchodów X-lecia miało miejsce 29 września 2009 roku na Wrocławskim Rynku odbył się uroczysty apel z udziałem władz Miasta, Paradą pocztów Sztandarowych wokół Rynku, której towarzyszyła orkiestra wojskowa. Przez dwa tygodnie w Muzeum Miejskim w Ratuszu miała miejsce wystawa pocztów sztandarowych Gimnazjów, a na Rynku została otwarta wystawa prezentująca dorobek 10-ciu lat pracy gimnazjów wrocławskich. Wystawa była okazja do zaprezentowania specyfiki każdej szkoły, osiągnięć, najciekawszych inicjatyw i działań autorskich realizowanych przez wrocławskie gimnazja. Z inicjatywy dyrektora Gimnazjum nr 29 od 19 do 23 października zorganizowano Rajd Dydaktyczny, którego celem było zapoznanie uczniów z metodami i formami pracy w innych szkołach oraz integracja środowiska gimnazjów Wrocławia.

W ramach rozwijania **edukacji regionalnej i ekologicznej**:

- kontynuowano współpracę z PTTK-Śródmieście i Zespołem Centrum Edukacji Kulturalnej Dzieci i Młodzieży przy organizacji VIII edycji konkursu „**Szkoła Promująca Turystykę"**, w którym udział wzięły Przedszkola nr: 27, 54, 84, 102, 106, 146, 149, Szkoły Podstawowe nr: 1, 37, 38, 50, 51, 63, 107, 113, Gimnazja nr: 1, 5, 9, 14, 15, 16, 25, 27, 31 , Szkoły Ponadgimnazjalne (wzięły udział po raz pierwszy): Zespół Szkół nr 4. Na organizację konkursu przeznaczono **10 000 zł,**

- kontynuowano współpracę z PTTK-Śródmieście i Gimnazjum Nr 13 w zakresie organizacji jubileuszowej **41 Młodzieżowej Olimpiady Krajoznawczej Dolnego Śląska**,
- kontynuowano współpracę z Wydziałem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w zakresie projektu **„Wrocławskie dzieci uczą segregować śmieci”**. W IV edycji programu uczestniczyło 15 placówek oświatowych, tj.: Przedszkola nr 50, 62, 80, 126, 133, Szkoły Podstawowe nr: 22, 93, 113, Gimnazja nr: 16, 18, 23, 30, 34 oraz Szkoły Ponadgimnazjalne: LO nr XV i LO nr XVII. W ciągu całego roku zaangażowało się 49 wrocławskich placówek. Koszt całości przedsięwzięcia wyniósł **30 000 zł,** z czego dofinansowanie z WE – **10 000 zł**, a pozostała część budżetu – Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego. Projekt realizowano w 9 obszarach;
- **udzielono szkołom i placówkom dotacji finansowych w kwocie 130 000 zł na wyjazdy do Ośrodków Edukacji Ekologicznej** (ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej). W dwóch edycjach (wiosennej i jesiennej) z wyjazdów skorzystało łącznie **2 983 uczniów,**
- udzielono dotacji z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej **na realizację programów edukacji ekologicznej** na łączną kwotę **15 434 zł.**

Zestawienie udzielonych dotacji na realizację programów edukacji ekologicznych

Lp.	Nazwa placówki	Nazwa programu	Przyznana dotacja (zł)
1	Przedszkole Nr 150	Jesteśmy mali w mieście Krasnali	**2 200**
2	ZSP Nr 8 - Przedszkole Nr 97	Przyroda z nami, my z przyrodą	**800**
3	Zespół Szkół Nr 13	Zielona ścieżka wokół mojej szkoły	**1 100**
4	Przedszkole Nr 96	Przyroda z nami, my z przyrodą	**1 300**
5	Szkoła Podstawowa Nr 107	Zielono nam	**1 200**
6	Przedszkole Nr 146	Przedszkolak – przyjacielem przyrody	**1 300**
7	Przedszkole Nr 35	Jestem Częścią Świata - Umiem Dbać o Siebie i Niego	**1 300**
8	Przedszkole Nr 99	Ekologio jesteś najpiękniejszym skarbem na świecie	**1 500**
9	Przedszkole Nr 48	Działając razem - zmieniamy świat na lepsze	**800**
10	Gimnazjum Nr 28	Brudne niebo nad Wrocławiem	**700**
11	Przedszkole Nr 34	"Żyj z przyrodą w zgodzie"	**1 000**
12	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 9	Chrońmy przyrodę	**600**
13	Szkoła Podstawowa Nr 26	Mały ekolog	**600**
14	Szermiercza Sportowa Szkoła Podstawowa Nr 85	Jesteśmy częścią przyrody	**1 034**

Realizowano program **„Szare na zielone”**, który obejmował: nasadzenia drzew, krzewów i roślin odkrywkowych (w tym zielone ekrany, zieleń ozdobna), realizacje elementów małej architektury związanej z zielenią (podpory do roślin, trejaże, pergole, murki oporowe), zabiegi pielęgnacyjno-ratownicze na istniejącym drzewostanie. W programie uczestniczyło 11 placówek oświatowych: Przedszkola nr 2, 33, 49, 52, 89, Szkoły Podstawowe nr 63 i 85, Gimnazjum nr 13, 24, ZS nr 2 i ZSI; Środki finansowe przyznane w roku 2009 z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację programu to **100 000 zł.**

Zorganizowano uroczystość wręczenia nagród laureatom konkursu **„Wrocławska Magnolia”.** Konkurs adresowany był do absolwentów wrocławskich uczelni, którzy podejmowali w pracach dyplomowych problematykę z zakresu ochrony środowiska lub przyrody dotyczącej Miasta Wrocławia. Celem konkursu jest popularyzacja i dążenie do praktycznego wykorzystania wyników najlepszych prac zawierających nowe rozwiązania problemów, odznaczających się dużymi walorami poznawczymi, bądź spodziewanymi efektami przyrodniczymi, technicznymi i ekonomicznymi oraz społecznymi aspektami ochrony zdrowia i środowiska**. Do VI edycji konkursu zostało zgłoszonych 27 prac dyplomowych z 7 uczelni wyższych we Wrocławiu**:

- Politechnika Wrocławska - 7 prac,
- Uniwersytet Przyrodniczy - 5 prac,
- Akademia Wychowania Fizycznego - 4 prace,
- Uniwersytet Ekonomiczny - 4 prace,
- Uniwersytet Wrocławski - 3 prace,
- Akademia Medyczna - 3 prace,
- Akademia Sztuk Pięknych - 1 praca.

Laureaci otrzymali nagrody finansowe o łącznej wartości 40 00 PLN.

Zorganizowano i dofinansowano w wysokości **28 300 zł** wrocławską edycję **XV Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”**. W Konkursie udział wzięło 36 osób i 4 zgłoszenia grupowe. W kategorii „Ośmiu Wspaniałych Wrocławia” wybrano łącznie 8 osób, w tym ze szkół gimnazjalnych (Gimnazjum nr 49, 50, 39, 28) i ponadgimnazjalnych (Liceum Profilowane z oddziałami integracyjnymi nr IV w Zespole Szkół Integracyjnych, Liceum Ogólnokształcące nr IV, XIV, XVIII, natomiast w kategorii „Ósemeczki” wyłoniono 1 osobę ze Szkoły Podstawowej nr 73. Przyznano także 2 wyróżnienia: w kategorii „Ósemka” – uczniowie Gimnazjum nr 13 i 17 i 2 wyróżnienia w kategorii „Zgłoszenie grupowe” dla klubu wolontariusza działającego przy ZS nr 1 i ZS nr 3. Laureaci edycji lokalnej otrzymali rowery oraz sprzęt turystyczny, a wyróżnieni – atrakcyjne nagrody edukacyjne. Jeden z laureatów Konkursu reprezentował Wrocław w eliminacjach ogólnopolskich w Warszawie i uzyskał wyróżnienie.

We współpracy z Biurem Promocji Miasta, a także Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli włączono się w organizację **wystawy „Europa – to nasza historia”**, która trwała od 1 maja do 5 sierpnia w Hali Stulecia; dla uczniów wrocławskich szkół została przygotowana oferta z promocyjną ceną biletów, po to, by umożliwić jak największej liczbie dzieci i młodzieży zwiedzenie wystawy. Ponadto specjalnie dla uczniów i nauczycieli, jako pomoc dydaktyczna, zostały przygotowane zeszyty pedagogiczne, umożliwiające zwiedzającej młodzieży aktywny udział w przetwarzaniu danych, kreowaniu rzeczywistości,

zachęcające ich do debat nad przeszłością i przyszłością Europy. Łącznie **wystawę obejrzało 16 254 uczniów ze 117 szkół.**

Przeprowadzono konkurs na **najlepszy samorząd uczniowski** szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Wrocławia, w którym wyróżniono 13 projektów z 11 szkół w 2 kategoriach – całokształt działalności i najlepsza inicjatywa. Łącznie wysokość nagród wyniosła **40 000 zł.**

Nagrody przyznane w konkursie na najlepszy samorząd uczniowski szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Wrocławia w roku 2009

Kategoria	Miejsce	Laureaci	Wysokość nagrody (zł)
Całokształt działalności (gimnazja)	I miejsce	**Gimnazjum Nr 7** za profesjonalne i oryginalne działania samorządowe, szukanie nowych rozwiązań, wielość różnorodnych uroczystości i spotkań, działania na rzecz oraz promocji zdrowia	6 000
	II miejsce – równorzędnie	**Gimnazjum Nr 27** za konsekwencję w działaniu i utrzymanie wysokiego poziomu organizacji pracy samorządu, umiejętność wykorzystania patrona szkoły wyzwalającego nowe oryginalne inicjatywy samorządu szkolnego	4 000
	II miejsce - równorzędnie	**Gimnazjum Nr 14** za kreowanie inicjatyw kulturalnych i naukowych, aktywną współpracę z organami szkoły, różnorodność inicjatyw obywatelskich	4 000
	III miejsce- równorzędnie	**Gimnazjum Nr 1** za różnorodność działań i inicjatyw, upowszechnianie praw dziecka, tolerancję, łączenie zabawy z kształtowaniem postaw obywatelskich	3 000
	III miejsce- równorzędnie	**Gimnazjum Nr 5** za kreowanie inicjatyw kulturalnych i naukowych, aktywną współpracę z organami szkoły, za wyjątkową umiejętność łączenia działalności samorządowej z nauką	3 000
Całokształt działalności (szkoły ponadgimnazjalne)	I miejsce	**Zespół Szkół nr 1** za wielość oryginalnych projektów, olbrzymią ilość przedsięwzięć angażującą znaczną część społeczeństwa szkolnego w podejmowanych zadaniach, różnorodność działalności edukacyjnej, kulturalnej	5 000
	II miejsce	**Zespół Szkół Gastronomicznych** za spostrzeganie potrzeb innych, umiejętność zorganizowanie własnej pracy, inicjatywę dziennikarską	4 000
	III miejsce- równorzędnie	**Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych** za ponadprzeciętną organizację życia szkolnego, działania na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowań innych	2 000
	III miejsce- równorzędnie	**Zespół Szkół nr 4** za ponadprzeciętną organizację życia szkolnego, działania na rzecz ochrony środowiska, rozwijanie zainteresowań innych	2 000
Najlepsza inicjatywa (gimnazja)	Społeczno- obywatelska	**Gimnazjum Nr 27** Gazetka Samorządu Uczniowskiego „KLIK" za popularyzowanie bardzo dobrego szkolnego dziennikarstwa, podejmowanie oryginalnych i ciekawych pomysłów, związanych ze środowiskiem lokalnym szkoły	2 000

	Naukowa	**Gimnazjum Nr 20** Konkurs „Active Learning" za propagowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu, niestandardowe działania na rzecz ochrony środowiska	1 000
Najlepsza inicjatywa (szkoły ponadgimnazjalne)	Społeczna	**Zespół Szkół Nr 1** – zbiór inicjatyw; za rozpowszechnianie różnych działań wolontarystycznych w społeczności szkolnej, podejmowanie oryginalnych i ciekawych pomysłów związanych ze środowiskiem lokalnym szkoły.	2 000
	Społeczno-obywatelska	**Centrum Kształcenia Ustawicznego** – zbiór inicjatyw wolontarystycznych; za rozpowszechnianie różnych działań wolontarystycznych w społeczności szkolnej, podejmowanie działań wolontarystycznych uczenie wrażliwości.	2 000
Łącznie			**40 000**

PROJEKTY EDUKACYJNE WE WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI ORAZ INNYMI JEDNOSTKAMI

Wspierano szkoły w zakresie **wymiany międzynarodowej młodzieży.** Współdziałano z organizacją międzynarodową „Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży" w pozyskiwaniu dofinansowania dla 24 projektów realizowanych przez 14 wrocławskich szkół. W wymianie polsko-niemieckiej uczestniczyli uczniowie 4 gimnazjów (Gimnazja nr 16, 23, 27, 29) i 10 szkół ponadgimnazjalnych (Licea Ogólnokształcące nr III, IV, X, XII, Zespół Szkół nr 2, Zespół Szkół nr 3, Zespół Szkół nr 6, Zespół Szkół nr 22, Zespół Szkół nr 23, Zespół Szkół Gastronomicznych oraz Zespół Szkół Budowlanych).

Wysokość dofinansowania projektów realizowanych w ramach wymiany polsko-niemieckiej

	2008		2009			
Typ szkoły	**Liczba zrealizowanych projektów w szkołach publicznych**	**Kwoty dofinansowania (zł)**	**Liczba placówek**	**Liczba uczniów wrocławskich szkół**	**Liczba zrealizowanych projektów w szkołach publicznych**	**Kwoty dofinansowania (zł)**
G	9	46 093	4	217	7	31 363
SPG	19	76 416	10	378	17	50 633
RAZEM	**28**	**122 509**	**14**	**595**	**24**	**81 996**

W ramach **współpracy międzynarodowej** dofinansowano:

- przyjazd młodzieży z Liceum des Feuillants z Poitiers we Francji do Zespołu Szkół nr 5 w ramach umowy partnerskiej między szkołami,
- udział reprezentacji uczniów Zespołu Szkół Nr 22 w Finale Światowym Pucharu Jeana Humberta w Tallinie w Estonii w dniach 25-30 czerwca 2009 roku,
- udział ucznia Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 5 w finale światowego konkursu krasomówczego "International Public Speaking - Regeneration and Renewal" w Londynie,
- udział uczniów Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 17, Szkoły Podstawowej Nr 83 i Zespołu Szkół nr 14 w Międzynarodowych Mistrzostwach w Grach Matematycznych i Logicznych w Paryżu w dniach 28 – 29 sierpnia,

- wyjazd chóru szkolnego „Ekonomik” z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych na Ukrainę w dniach 7-12 października,
- wyjazd uczniów Zespołu Szkół Nr 6 na Ukrainę w dniach 6-11 czerwca,
- zorganizowano udział 6 uczniów wrocławskich gimnazjów wraz z opiekunem w **Europejskim Szczycie Dzieci** w Karlsruhe w Niemczech w kwietniu 2009 roku Celem projektu jest umożliwienie młodzieży zaprezentowania swojego kraju, przedstawienia „palących” spraw dla młodych w naszym kraju oraz zapoznanie uczestników Szczytu z uregulowaniami prawnymi dot. praw dzieci i młodzieży w krajach uczestników; przygotowywany jest Szczyt w Tymisoarze w Rumunii w 2010 roku,
- **organizacje pozarządowe** uzyskały dofinansowanie na realizację następujących projektów edukacyjnych:

Środki finansowe przekazane przez Gminę Wrocław w roku 2009 na realizację projektów edukacyjnych realizowanych przez organizacje pozarządowe

Lp.	Projekty edukacyjne	Kwota dotacji	Liczba projektów
1	Edukacja regionalna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2008/2009)	61 750	5
2	Edukacja alternatywna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2008/2009)	300 595	19
3	Edukacja alternatywna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2009/2010)	140 000	12
4	Edukacja popularyzująca przedmioty ścisłe (rok szkolny 2008/2009)	36 809	5
5	Edukacja matematyczna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2009/2010)	38 495	4
6	Przygotowanie i prowadzenie szkoły międzynarodowej oraz zajęć pozalekcyjnych dla uczniów szkoły	80 000	2
7	Edukacja artystyczna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2009/2010)	80 000	10
8	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w 2009 roku	35 000	5

Liczba projektów edukacyjnych realizowanych przez organizacje pozarządowe w roku 2009

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Edukacja regionalna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2008/2009)	Edukacja alternatywna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2008/2009)	Edukacja alternatywna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2009/2010)	Edukacja popularyzująca przedmioty ścisłe (rok szkolny 2008/2009)	Edukacja matematyczna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2009/2010)	Przygotowanie i prowadzenie szkoły międzynarodowej oraz zajęć pozalekcyjnych dla uczniów szkoły	Edukacja artystyczna dzieci i młodzieży (rok szkolny 2009/2010)	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w 2009 roku	Liczba projektów ogółem
Razem		**5**	**19**	**12**	**5**	**4**	**2**	**10**	**5**	**62**
1	Fundacja Edukacji Międzynarodowej						1			1
2	Fundacja Oświatowa EKOLA						1			1
3	Stowarzyszenie Przyjaciół Szkoły Przy Szkole Podstawowej Nr 19		1	1						2
4	Fundacja Wspierania Filozoficzno-Humanistycznych Działań Społecznych "SOKRATES"		1							1

5	Stowarzyszenie Pomocy "AKSON"		1							1
6	Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Wrocławska Galeria Młodych		1					1		2
7	Fundacja HOBBIT		1	1						2
8	Instytut Edukacji Społecznej		1	1						2
9	Stowarzyszenie GENERACJE		1							1
10	Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży przy Wrocławskiej Koncepcji Edukacyjnej		1							1
11	Stowarzyszenie "ŻYĆ INACZEJ"		1							1
12	Stowarzyszenie Absolwentów i Sympatyków IX LO we Wrocławiu		1							1
13	Odyssey of the mind Polska		1	1						2
14	Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego ZAWISZA Federacja Skautingu Europejskiego Hufiec Dolnośląski		1							1
15	Fundacja ERDO							1		1
16	Towarzystwo Wspierania Sztuki Ulicznej "BUSKER"		1							1
17	Fundacja Integracji Społecznej PROM			1						1
18	Stowarzyszenie Na Rzecz Blokowania Konsumpcyjnego Stylu Życia Wyrobisko			1						1
19	Fundacja KAIROS							1		1
20	Stowarzyszenie PRO PUBLICO BONO		1							1
21	Reprezentacyjny Dolnośląski Zespół Pieśni i Tańca "WROCŁAW"	1						1		2
22	Fundacja OVO Dla Kultury i Edukacji	1	1	1				1		4
23	Fundacja "Młodość I Tradycja"	1								1
24	SNaP Stowarzyszenie Nauczycieli Polonistów	1								1
25	Europejskie Stowarzyszenie Miłośników Nauki i Kultury "PROGRESSIO"	1			1	1		1		4
26	Fundacja Matematyków Wrocławskich				1	1				2
27	"ROYAL RANGERS POLSKA"				1	1		1		3
28	Fundacja Tobiaszki				1					1
29	Fundacja Edukacyjna "Primo Loco"		1	1	1	1				4
30	Towarzystwo Edukacji Otwartej			1						1
31	Stowarzyszenie Winnica							1		1
32	Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 we Wrocławiu							1		1
33	Stowarzyszenie Lokalnych Ośrodków Twórczych							1		1
34	Związek Harcerstwa Polskiego Komenda Hufca Wrocław		1	1						2
35	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Dolnośląska		1	1						2
36	Stowarzyszenie na Rzecz Wyrównywania Szans Rozwojowych Dziecka o Obniżonej Sprawności HANDICAP		1	1						2
37	Europejskie Stowarzyszenie Miłośników Nauki i Kultury "PROGRESSIO"								1	
38	Polski Klub Ekologiczny Okręg Dolnośląski								1	
39	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Dolnośląski								1	
40	Fundacja na Rzecz Ochrony Dziedzictwa Przyrodniczego NATURA DLA PRZYSZŁOŚCI								1	
41	Rzymsko – Katolicka Parafia p.w. Św. Anny								1	

Organizacje pozarządowe na mocy umów dotacyjnych uzyskały środki finansowe na wsparcie techniczne:

Lp.	Nazwa organizacji pozarządowej	Nazwa zadania	Kwota dotacji
1	Fundacja "Promyk Słońca"	Wsparcie techniczne realizacji zadania polegającego na uruchomieniu i prowadzeniu przedszkola integracyjnego	800 000,00
2	Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. DUCHA ŚWIĘTEGO	Wsparcie techniczne, adaptacja i wyposażenie pomieszczeń na prowadzenie różnych form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ustawie o systemie oświaty	90 410,00
3	Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety		250 000,00
4	Stowarzyszenie "Żyć Inaczej"		59 590,00
RAZEM			1 200 000,00

Struktura środków finansowych Gminy Wrocław na realizację projektów edukacyjnych przez organizacje pozarządowe w 2009 roku

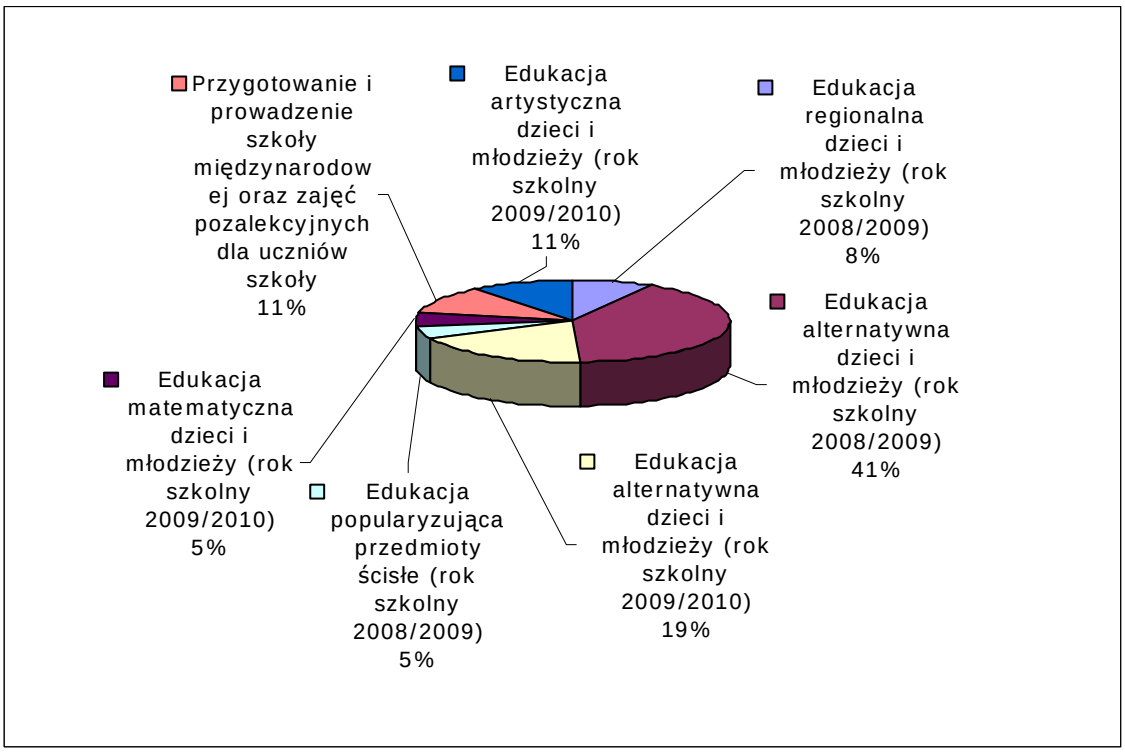

* rok szkolny 2008/2009 obejmuje miesiące od stycznia do sierpnia 2009 roku
** rok szkolny 2009/2010 obejmuje miesiące od września do grudnia 2009 roku

Dofinansowano realizację projektów i przedsięwzięć edukacyjnych, uroczystości, konkursów i olimpiad, w tym m.in.:

Nazwa placówki		Nazwa przedsięwzięcia	Kwota dofinansowania
Zespół Szkolno – Przedszkolny nr 3, Szkoła Podstawowa nr 39, Szkoła Podstawowa nr 44, Szkoła Podstawowa nr 98, Gimnazjum nr 2, Gimnazjum nr 11, Lotnicze Zakłady Naukowe	projekt	Realizacja różnych przedsięwzięć w ramach obchodów 900-lecia Psiego Pola	20 000,00

Szkoła Podstawowa Nr 63	projekt	Projekt „Poeci dla dzieci" - Biuro literackie BURSZTA	23 000,00
Gimnazjum nr 4	projekt	Projekt „Ja też lubię wiersze" - Biuro Literackie BURSZTA	26 400,00
Elektroniczne Zakłady Naukowe	projekt	Spotkania z muzyką	3 000,00
Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5	projekt	Scena młodzieżowa	13 200,00
Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3	konkurs	Konkursy realizowane w ramach obchodów 200. Rocznicy Urodzin Juliusza Słowackiego	5 000,00
Zespół Szkół Nr 4	konkurs	Udział uczniów w Mistrzostwach Polski Szkół Sportowych w Pływaniu w Raciborzu	2 500,00
Gimnazjum Nr 39, Gimnazjum Nr 5	konkurs	Udziału uczniów w V Ogólnopolskiej Gimnazjadzie w Grach Zespołowych odbywającej się w Radomiu w dniach 12 - 14 czerwca 2009 r	2 800,00
Szkoła Podstawowa Nr 97	konkurs	Udziału uczniów w Ogólnopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej odbywających się w Głuchołazach w dniach 14 - 17 czerwca 2009 r.	1 000,00
Zespół Szkół nr 14	konkurs	Obóz naukowy - nagroda w konkursie Liga Naukowa odbywającego się w maju 2009 r.	4 950,00
Gimnazjum Nr 1, Liceum Ogólnokształcące nr III, Szkoła Podstawowa nr 76	Matematyka bez granic	Wyjazd uczniów do Planetarium Śląskiego oraz obserwatorium astronomicznego i sejsmologicznego w Chorzowie - nagroda dla zwycięskich klas wśród szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na szczeblu regionu dolnośląsko-opolskiego w Międzynarodowym Konkursie „Matematyka bez granic"	1 800,00
Gimnazjum Nr 15, Gimnazjum nr 16, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 9, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 10, Liceum Ogólnokształcące Nr VI, Liceum Ogólnokształcące Nr VII, Elektroniczne Zakłady Naukowe, Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Zespół Szkół Nr 6, Zespół Szkół Budowlanych	projekt	Realizacja przedsięwzięć artystycznych w ramach Przeglądu Artystycznego Szkół	13 720,00
Szkoła Podstawowa nr 8, Liceum Ogólnokształcące Nr X	konkurs	Konkurs Odyseja Umysłu	17 000,00
Elektroniczne Zakłady Naukowe, Liceum Ogólnokształcące Nr XV, Zespół Szkół Nr 4, Gimnazjum Nr 7, Gimnazjum nr 1, Gimnazjum nr 19, Gimnazjum nr 22, Szkoła Podstawowa nr 74	projekt	Dolnośląska e-szkoła	45 000,00
Wrocławskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli	konkurs	Ogólnopolski Konkursu Języka Polskiego „Słowo Daję"	2 700,00
Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 5	projekt	Trzydniowa konferencja oraz symulacje obrad Organizacji Narodów Zjednoczonych w ramach projektu WrocMUN 2009	3 000,00

0d stycznia do czerwca 2009 roku kontynuowano realizację projektów II edycji **„Konkursu na projekty edukacyjne z obszaru przedmiotów ścisłych, zawodowych i języków obcych" obejmującej rok szkolny 2008/2009**. Sfinansowano 64 projekty edukacyjne wrocławskich placówek oświatowych, w tym 8 projektów - przedszkoli, 23 - szkół podstawowych, 18 - gimnazjów i 15 szkół ponadgimnazjalnych. Dofinansowanie z budżetu Miasta na realizację

konkursu w 2009roku wyniosło 574 557 zł, natomiast wsparciem objętych zostało 9 324 uczniów.

Wysokość dofinansowania w ramach konkursu na projekty edukacyjne z zakresu przedmiotów ścisłych, języków obcych, kształcenia zawodowego w roku szkolnym 2008/2009

Typ szkoły	Liczba projektów		Wysokość dofinansowania w 2009 (zł)
	2008/2009 (IX-XII)	2008/2009 (I-VI)	
Przedszkola	8	8	
Szkoły podstawowe	23	23	
Gimnazja	18	18	
Szkoły ponadgimnazjalne	15	15	
Razem	**64**	**64**	**574 557**

ORGANIZOWANIE I FINANSOWANIE CZASU WOLNEGO

Zorganizowano **wypoczynek zimowy,** z którego skorzystało **15 055** uczniów. Na ten cel przekazano z budżetu Miasta kwotę **341 361** zł, z tego na:

- **organizację zajęć otwartych w 67 szkołach** – **145 548 zł**; uczniowie uczestniczyli w zajęciach rekreacyjno-sportowych, plastycznych, muzyczno-tanecznych, świetlicowych i warsztatach komputerowych; w zajęciach wzięło udział **12 896 uczniów**,
- organizację półkolonii dla **2159 dzieci** młodszych w 23 szkołach i placówkach – **195 813 zł**,
- w czasie **ferii letnich** zorganizowano półkolonie w 15 szkołach i placówkach. Z wypoczynku skorzystało ok. 2298 uczniów. Na ten cel przeznaczono z budżetu Miasta kwotę 269 894 zł.

Kontynuowano realizację **Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „Dwa plus trzy i jeszcze więcej”.** Zorganizowano bezpłatne zajęcia pływackie dla rodzin wielodzietnych na siedmiu basenach szkolnych. Z tych zajęć w I półroczu 2009roku skorzystało w każdym tygodniu około 190 osób, a od września 230 osób. W stosunku do 2007roku wzrosła liczba osób korzystających z basenu w ramach w/w programu o 57%.

W ramach działalności 4 Młodzieżowych Domów Kultury z zajęć pozalekcyjnych skorzystało (łącznie z imprezami masowymi) **53 542 dzieci** i młodzieży. Koszt funkcjonowania MDK-ów wyniósł **355 082 zł**; przeciętnie każde dziecko skorzystało z oferty za **119 zł.**

POPRAWA STANU BEZPIECZEŃSTWA ORAZ ESTETYKI SIEDZIB SZKÓŁ I PLACÓWEK

W roku 2009 zrealizowano remonty i inwestycje **w 100 placówkach** oświatowych **na łączną kwotę ponad 108 mln zł**.

Wartość zadań remontowo-inwestycyjnych w 2009 roku wg typu szkół

Lp.	Dział	Rozdział	§4270	§6050 „małe projekty”	§6050 §6060 - WPI	Razem	% udziału w planie
1	801	80101 - szkoły podstawowe	3 237 325	2 635 790	28 405 000	34 278 115	32%
2		80104 - przedszkola	1 432 646	4 209 685	29 003 000	34 645 331	32%
3		80110 - gimnazja	744 576	2 893 000	1 080 000	4 717 576	4%
4		80120 - licea ogólnokształcące	2 964 803	0	2 300 000	5 264 803	5%
5		80123 - licea profilowane	1 617 708	400 000	0	2 017 708	2%

6		80130 - szkoły zawodowe	197 254	0	340 000	537 254	0,50%
7		80132 – szkoły artystyczne	10 000	0	0	10 000	0,01%
8		80195 - infrastruktura sportowa w obiektach oświatowych – zadania wg programów ujętych w WPI	0	0	25 925 000	25 925 000	24%
RAZEM DZIAŁ 801			**10 204 312**	**10 138 475**	**87 053 000**	**107 395 787**	**99%**
9	854	85403 - ośrodki szkolno wychowawcze	80 000	0	0	80 000	0,07%
10		85406 - poradnie	107 500	563 100	0	670 600	0,62%
11		85407 - MDK	32 900	11 600	0	44 500	0,04%
12		85410 - internaty	92 700	0	0	92 700	0,09%
13		85421 - MOS	40 000	0	0	40 000	0,04%
RAZEM DZIAŁ 854			**353 100**	**574 700**	**0**	**927 800**	**1%**
Ogółem			**10 557 412**	**10 713 175**	**87 053 000**	**108 323 587**	**100%**

W ramach w/w środków wykonano m.in. kolejny etap przebudowy kompleksu edukacyjnego przy al. Brücknera (przebudowa ogrodzenia terenu szkoły z bramami i furtkami, z uwzględnieniem ochrony akustycznej – zielony ekran oraz wycinka drzew) za kwotę **437 351 zł** oraz dobudowano łącznik za kwotę **696 000 zł**.

REALIZACJA PROGRAMÓW UJĘTYCH W WIELOLETNIM PLANIE INWESTYCYJNYM

Realizacja programów ujętych w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym

Programy	**Całkowity koszt inwestycji (zł)**
Budowa i kompleksowa przebudowa budynków przedszkoli:	
- Wybudowano **Przedszkole przy ul. Szkockiej**	6 500 000
- Zakończono przebudowę budynku **Szkoły Podstawowej nr 17 przy ul. Wieczystej dla potrzeb Zespołu Szkolno- Przedszkolnego (dobudowano budynek przedszkola)-zadanie nr 2**	7 630 000
- Przebudowano budynek **Przedszkola nr 136 przy ul. Glinianej**	2 400 000
Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół podstawowych:	
- Dokończono przebudowę budynku **Szkoły Podstawowej nr 73 przy ul. Glinianej** (remont dachu)	505 497
- Przebudowano budynek **Szkoły Podstawowej nr 25 przy ul. Stanisławowskiej dla potrzeb Zespołu Szkolno- Przedszkolnego (dobudowano budynek przedszkola)-zadanie nr 1**	10 000 000
- Przebudowano budynek **Szkoły Podstawowej nr 27 przy ul. Rumiankowej**	2 000 000
- Wybudowano **Zespół Szkolno- Przedszkolny przy ul. Suwalskiej**	32 500 000
Budowa i kompleksowa przebudowa budynków gimnazjów:	
- Wykonano kolejny etap przebudowy budynku **Gimnazjum nr 15 przy ul. Jedności Narodowej** (dokończenie remontu dachu budynku głównego)	617 568
- Wykonano jeden etap przebudowy budynku **Gimnazjum nr 21 przy ul. Św. Jerzego** (remont dachów i elewacji wraz z dociepleniem sali gimnastycznej i segmentów 3 i 4 oraz wymiana stolarki okiennej) – w tym 620 000 zł z GFOŚ	979 020
Budowa i kompleksowa przebudowa budynków szkół ponadgimnazjalnych:	
- Wykonano kolejny etap przebudowy **Zespołu Szkół nr 6 przy ul. Tęczowej** (remont dachu)	478 668

Budowa i przebudowa basenów w obiektach oświatowych:		
-	Wykonano przebudowę budynku basenu i bloku sportowego wraz z łącznikiem oraz drenaż i odwodnienie terenu **w Szkole Podstawowej nr 72 przy ul. Trwałej**	2 512 697
Budowa i przebudowa infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych:		
-	Dokończono przebudowę bloku sportowego **w Szkole Podstawowej nr 64 przy ul. Wojszyckiej**	981 840
-	Zakończono budowę bloku sportowego przy **Gimnazjum nr 3 ul. Świstackiego**	4 272 705
-	Zakończono budowę bloku sportowego i biblioteki w **Gimnazjum nr 13 przy ul. Reja**	11 276 859

W ramach „małych projektów" inwestycyjnych i remontów zrealizowano:

- **termomodernizacje elewacji z wymianą stolarki okiennej oraz termomodernizacje elewacji z remontem dachu, łącznie w 8 placówkach za kwotę 5 163 741 zł,**
- **remonty dachów w 5 placówkach** za kwotę **1 679 790 zł.** W efekcie realizacji w okresie 3 lat **PROGRAMU DACHY** wyremontowano dachy w 50% placówek,
- **modernizacje sanitariatów w 11 placówkach** za kwotę **3 210 324 zł.** W efekcie realizacji w okresie 3 lat **PROGRAMU SANITARIATY** zmodernizowano sanitariaty w 64% placówek,
- wykonano dokumentację na modernizacje i remonty przewidziane do realizacji w latach następnych dla 15 placówek,
- **835 napraw i remontów awaryjnych na łączną kwotę 2 932 000 zł.** Najczęściej usuwane awarie dotyczyły naprawy dachów i instalacji wodno-kanalizacyjnej,
- **wymianę okien w 12 placówkach za kwotę 1 613 469 zł** w tym wykorzystano dofinansowanie z GFOŚ w kwocie 815 000 zł oraz placówki samodzielnie wymieniły stolarkę okienną w ramach środków budżetowych za kwotę 798 469 zł. W efekcie realizacji w okresie 4 lat **PROGRAMU WYMIANA STOLARKI OKIENNEJ** całkowicie wymieniono okna w około 70% placówek natomiast w około 20% placówek wymieniono więcej niż 50% okien.

W latach 2004-2009 wybudowano **55 boisk o sztucznych nawierzchniach** za kwotę **39 125 230 zł,** wskutek czego co trzecia wrocławska szkoła ma nowe boisko. W 2009 roku wykonano **7 boisk za kwotę 3 340 332 zł**. w następujących placówkach:

Wykaz boisk o sztucznej nawierzchni wykonanych w roku 2009

Lp.	Placówka	Rodzaj boiska	Kwota (zł)
1	Szkoła Podstawowa nr 73 ul. Gliniana	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	475 812
2	Zespół Szkół nr 15 ul. Chopina	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	312 948
3	Gimnazjum nr 14 ul. Kołłątaja	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	342 820
4	Gimnazjum nr 21 ul. Św. Jerzego	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	229 887
5	Zespół Szkół nr 16 ul. Hutnicza	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	623 140

6	Zespół Szkół nr 1 ul. Słubicka	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	550 708
7	Zespół Szkół Gastronomicznych ul. Kamienna	Wielofunkcyjne o nawierzchni kauczukowo-poliuretanowej	805 017
RAZEM			**3 340 332**

ZARZĄDZANIE MAJĄTKIEM OŚWIATOWYM

W roku sprawozdawczym **administrowano 100 mieszkaniami** zlokalizowanymi
w budynkach placówek oświatowych. Wykwaterowano do lokali komunalnych lokatorów 8 mieszkań administrowanych przez Wydział Edukacji przy:

- ul. Jemiołowej 46/48,
- ul. Kościuszki 84,
- ul. Litomskiej 11,
- ul. Petrażyckiego 36,
- ul. Reja 1/3,
- ul. Skargi 29/31,
- ul. Zgodnej 10,
- ul. Zielińskiego 57.

Przeprowadzono 1 postępowanie sądowe o egzekucję należności, w efekcie którego zasądzono 1 wyrok o ugodzie i spłacie w ratach. Prowadzono: 26 umów na dzierżawę gruntów oświatowych oraz 12 umów na niepubliczną działalność oświatową. Z tytułu zawartych umów zaplanowano w roku 2009 dochód w wysokości **852 400** netto.

Realizowano program **„Bezinwestycyjne oszczędzanie energii elektrycznej we wrocławskich placówkach oświatowych – Projekt 50/50”** we współpracy z Polskim Klubem Ekologicznym Okręg Dolnośląski. W realizacji projektu udział wzięły udział: Przedszkola Nr 22, 27, 50, 58, 77, 89, 105, 106, 109, 110, 113, 117, 119, 125, 126, 141, 146, 148, Szkoły Podstawowe Nr 18, 22, 46, 58, 90, 118, 119, 113, Gimnazjum Nr 2, 4, 8, 13, 15, 20, 28, Licea Ogólnokształcące Nr IV i Nr X, Zespół Szkół Nr 1, 3, 18, 25, Zespół Szkół Ekonomiczno-Administracyjnych.

Dla **13 najaktywniejszych** uczestników przyznano nagrody o łącznej wartości **15 000 zł**. Środki zostały przeznaczone na zakup pomocy naukowych dla wyróżnionych placówek. W roku szkolnym 2009/2010 prowadzenie programu przekazano do Zespołu Centrum Edukacji Dzieci i Młodzieży.

Kontynuowano program **„Zdalnego Monitoringu Zużycia Energii i Mediów”** oraz rozszerzono o kolejne 5 placówek:

- Szkoła Podstawowa nr 3 ul. Bobrza 27,
- Szkoła Podstawowa nr 17 ul. Wieczysta 105,
- Szkoła Podstawowa nr 18 ul. Poznańska 26,
- Szkoła Podstawowa nr 50 ul. Obornicka 28,
- Gimnazjum nr 25 ul. Orzechowa 62.

Program umożliwił placówkom osiągnięcie oszczędności z tytułu zużycia energii i mediów dzięki świadomemu korzystaniu z mediów, możliwości bieżącego monitorowania zużycia energii i wody oraz dostosowaniu energii zamówionej do

faktycznych potrzeb szkoły. Dodatkowo programem ręcznego monitoringu objęto 27 przedszkoli.

Włączono się do realizacji programu Ministerstwa Edukacji Narodowej **„Radosna szkoła”** skierowany do szkół podstawowych, w ramach którego organy prowadzące otrzymają wsparcie finansowe na: pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole oraz urządzenie szkolnego placu zabaw. Gmina złożyła w 2009 roku 59 wniosków do Wojewody Dolnośląskiego w dwóch naborach na wsparcie finansowe na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw w szkole na kwotę 679 659 zł. Dofinansowanie na zakup pomocy dydaktycznych do miejsc zabaw otrzymały:

- SP 1 ul. Nowowiejska 78,
- SP 118 ul. Bulwar Ikara.

Na urządzenie szkolnego placu zabaw złożono łącznie 35 wniosków na kwotę łączną **3 261 111 zł**, która stanowiła maksymalnie 50% kosztów realizacji zadania. Ponadto zostały złożone 3 wnioski na modernizację placu zabaw o łącznym koszcie 330 907 zł, z czego kwota wnioskowana wyniosła 165 453 zł. Rozstrzygnięcie złożonych w II edycji wniosków planowane jest na I kwartał 2010 roku.

OBSŁUGA SCENTRALIZOWANEGO ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH DLA PRACOWNIKÓW ORAZ EMERYTÓW I RENCISTÓW PLACÓWEK OŚWIATOWYCH WROCŁAWIA

WYDATKI Z ZAKŁADOWEGO FUNDUSZU ŚWIADCZEŃ SOCJALNYCH ZA ROK 2009

Wydatki z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych za rok 2009

Lp.	Zadanie	Kwota	Liczba świadczeń
1	Pomoc socjalna, w tym:	**778 830**	**1 824**
1.1	zapomogi socjalne i losowe	777 830	1 824
1.2	zapomogi grudniowe	0	0
2	dofinansowanie do wypoczynku	**4 191 860**	**6 368**
Razem pozycje 1,2		**4 970 690**	**8 192**
3	Pożyczki mieszkaniowe, w tym:	**14 844 969**	**2 738**
3.1	remontowe	12 628 600	2 584
3.2	budowa domu/kupno mieszkania	2 216 369	154
3.3	umorzenia z tytułu śmierci pożyczkobiorcy	15 100	10
3.4	opłata czynszu mieszkaniowego	0	0
Razem pozycje 1,2,3		**19 815 659**	**10 930**

Struktura świadczeń z Funduszu Zdrowotnego ze środków budżetowych udzielono **2188 zapomóg zdrowotnych** na łączną kwotę **868 045 zł.**

Środki na pomoc zdrowotną wydatkowane w rozdziałach budżetowych określonych wg typów jednostek oświatowych w roku 2009

Lp.	Typ placówki	Kwota	Liczba świadczeń
1	Przedszkola	153 500	398
2	Szkoły podstawowe	425 510	1 083
3	Gimnazja	25 085	68
4	Szkoły ponadgimnazjalne i internaty	188 850	452
5	Placówki specjalne	72 400	187
Razem		**865 045**	**2 188**

W związku z naliczaniem odpisów na ZFŚS zweryfikowano dane ponad 4200 emerytów-nauczycieli będących w scentralizowanej obsłudze Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (aktualizacja wysokości oraz numeru świadczenia, adresu zamieszkania). Jednocześnie zebrano informację z 94 placówek o wysokości pobieranych świadczeń przez emerytów-nauczycieli. Prowadzono również postępowania z zakresu windykacji pożyczek mieszkaniowych: zaktualizowano dane o zadłużeniu 445 osób będących dłużnikami na początku 2009 roku. Zarejestrowano także 169 nowych. W wyniku ponagleń telefonicznych oraz wezwań i powiadomień listownych liczba osób zadłużonych spadła na koniec listopada br. do 328; w wyniku podjętych działań kwota zadłużenia wynikająca z niespłacania pożyczek spadła z 831 169 do 494 832 zł.

PODNOSZENIE EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDZANIA SZKOŁAMI I PLACÓWKAMI OŚWIATOWYMI

KONKURSY NA STANOWISKA

Zorganizowano **41 konkursów** na stanowisko dyrektora szkół/placówek, w tym:

- 1 konkurs na stanowisko dyrektora w Zespole Żłobkowo-Przedszkolnym nr 3,
- 11 konkursów na stanowisko dyrektora przedszkola (w Przedszkolach nr 31, 35, 48, 49, 51, 52, 57, 68, 100, 125, 126),
- 17 konkursów na stanowisko dyrektora szkoły podstawowych i zespołów szkolno-przedszkolnych (w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych nr 5 (dwa razy z powodu nierozstrzygnięcia), Szkołach Podstawowych nr 22, 28, 30, 46, 50, 51, 64, 68, 73, 74, 83, 99, 108, 109, 118),
- 1 konkurs na stanowisko dyrektora szkół gimnazjalnych (w Gimnazjum nr 3),
- 4 konkursy na stanowisko dyrektorów placówek i szkół ponadgimnazjalnych (Centrum Kształcenia Praktycznego, Elektronicznych Zakładów Naukowych, Zespołu Szkół nr 14, Zespołu Szkół Ekonomiczno - Administracyjnych),
- 1 konkurs na stanowisko dyrektora młodzieżowego domu kultury (MDK Śródmieście),
- 4 konkursy na stanowiska dyrektorów szkół i placówek specjalnych (w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym, Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii nr 1, Zespole Placówek Oświatowych nr 2, Zespole Szkół nr 17) oraz 1 konkurs na stanowisko dyrektora w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej nr 9.

W związku ze zmianą ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty dokonano oceny pracy 14 dyrektorów szkół i placówek. Przygotowano wnioski i wystąpiono o przyznanie Nagrody Ministra Edukacji dla 3 dyrektorów, Medalu Komisji Edukacji Narodowej dla 1 dyrektora, Nagrody Kuratora Oświaty dla 6 dyrektorów oraz Prezydenta Wrocławia dla 9 dyrektorów. Trzykrotnie przeprowadzono akcję zbierania i scalania danych z 613 szkół i placówek oświatowych za pomocą wymaganego ustawowo **Systemu Informacji Oświatowej**. Do zbierania danych według stanu na 31 marca, 10 i 30 września wykorzystano łączność internetową. Akcja objęła 337 podstawowych jednostek publicznych oraz 266 jednostek niepublicznych. System Informacji Oświatowej służy do uzyskiwania danych niezbędnych do prowadzenia polityki edukacyjnej, podnoszenia jakości i upowszechniania edukacji oraz do usprawniania finansowania zadań oświatowych,

Kontynuowano współpracę z 4 zespołami konsultacyjnymi, składającymi się z koordynatorów na każdym poziomie kształcenia, których zadaniem jest reprezentowanie środowiska nauczycielskiego przy konsultacjach zagadnień oświatowych; Tematami spotkań z koordynatorami w roku 2009 były: zasady rekrutacji, projekt umowy o świadczenie usług w przedszkolach, zasady przeniesienia zerówek do szkół podstawowych, nowa podstawa programowa w gimnazjach, procedura postępowania w sytuacjach kryzysowych.

W związku z trwającym projektem **e-szkoła** realizowanym w ramach priorytetu **„Doskonalenie zarządzania rozwojem Miasta”** wybrano firmę, która przygotowała Studium Wykonalności projektu. Projekt Wrocławska Edukacja został podzielony na dwa mniejsze projekty, które tworzą integralną całość. Pierwszy „Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską Oświatą” obejmuje zakup infrastruktury informatycznej dla potrzeb administracji we wszystkich wrocławskich placówkach oraz budowę wspólnej aplikacji wspierającą szkoły (zarządzanie finansami i zasobami oświatowymi, przygotowanie organizacji pracy szkoły, zarządzanie danymi uczniów, nabór elektroniczny do szkół i placówek). Drugi „Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie” obejmuje zakup infrastruktury informatycznej oraz system bezpieczeństwa danych i budowę oprogramowania (system analiz budżetowych, księga jakości pracy szkół, elektroniczny dziennik, miejski system biblioteczny i platforma edukacyjna, portal oświatowy) Zostały złożone wnioski o dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Wnioski przeszły pozytywną ocenę formalną i merytoryczną i dzięki temu projekty otrzymały dofinansowanie z UE.

Od 1 września 2009 roku, w związku ze zmianą przepisów umożliwiono prowadzenie dziennika w formie elektronicznej. W związku z tym, rozpoczęto wdrażanie dziennika elektronicznego we wrocławskich szkołach. Również założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok 2010 – priorytet II. Gospodarka innowacyjna i rozwój – mające na celu rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą i rozwój usług elektronicznych, uwzględniają program dziennik elektroniczny” w tym projekt „SMS do rodziców”. Aktualnie wdrożyło dziennik elektroniczny 43 placówki, w tym 12 Szkół Podstawowych, 20 Gimnazjów oraz 11 Szkół Ponadgimnazjalnych.

PLACÓWKI EDUKACYJNE W SEKTORZE NIEPUBLICZNYM

Zarejestrowano w ewidencji 66 nowych szkół i placówek niepublicznych, z czego 36 szkołom nadano uprawnienia szkoły publicznej; w przypadku 64 szkół i placówek niepublicznych dokonano zmiany wpisu do ewidencji, z czego dla 45 szkół dokonano również zmiany decyzji o nadaniu uprawnień szkoły publicznej. Jednocześnie w drodze decyzji wykreślono z rejestru 76 szkół i placówek, które nie rozpoczęły działalności w zgłoszonym terminie lub zaprzestały działalności przez okres dłuższy niż trzy miesiące. Wydano 7 zezwoleń na założenie szkół i placówek publicznych przez osoby prawne inne niż jst, w tym 6 zezwoleń na założenie kolejnych publicznych punktów przedszkolnych przez Fundację „Familijny Poznań".

Struktura szkół/placówek niepublicznych i publicznych prowadzone przez osoby fizyczne lub prawne inne niż jst wpisanych do ewidencji w 2009 roku

Lp.	Typ szkoły / placówki	Liczba szkół / placówek
1	Przedszkole	1
2	Punkt przedszkolny	22
3	Szkoła podstawowa	1
4	Gimnazjum	2
5	Liceum ogólnokształcące	4
6	Liceum uzupełniające	2
7	Szkoła policealna	21
8	Technikum	13
9	Placówka kształcenia ustawicznego	5
10	Placówka oświatowo-wychowawcza	1
11	Poradnia psychologiczno-pedagogiczna	1
Razem		**73**

KONTROLA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO I NAUKI

W celu ustalenie formy realizacji obowiązku nauki wysłano **1 204** pisma do rodziców, uczniów (urodzonych w latach 1992-1993), którzy w bazie Lotus Notes nie mieli przypisanej placówki, z prośbą o wskazanie szkoły, do której uczeń uczęszcza.

SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

REALIZACJAPROJEKTÓW SPORTOWYCH

MŁODZIEŻOWE CENTRA SPORTU (MCS)

Program był realizowany w formie wspierania finansowego szkolenia sportowego dzieci i młodzieży uzdolnionej (w kategoriach: żak, orlik, młodzik, junior młodszy, junior i młodzieżowiec) w ramach sekcji sportowych w różnych dyscyplinach, które osiągnęły punktowane wyniki w Ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego (minimum 10 pkt. – średnia z ostatnich trzech lat.

Dofinansowanie otrzymało 57 Centrów, prowadzonych przez 26 klubów sportowych.

GRUPY SZKOLENIA PODSTAWOWEGO (GSP)

Program realizowany w formie wspierania finansowego obejmującego przede wszystkim kluby sportowe osiągające wyniki od 1 do 9 punktów w Ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego, jak również te, które nie osiągają punktowanych wyników sportowych oraz nie uczestniczą w zawodach w Ogólnopolskim Systemie Współzawodnictwa dzieci i młodzieży. Dofinansowywano szkolenia w klubach, programy uaktywnienia sportowego. Wsparciem objęto kilka tysięcy dzieci i młodzieży z 40 wrocławskich klubów sportowych.

BASKETMANIA I FOOTBALLMANIA

To miejskie programy sportowe, które zostały stworzone na potrzeby wykorzystania sprzyjających okoliczności rozwoju koszykówki i piłki nożnej we Wrocławiu (przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „Eurobasket 2009" oraz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012"). Programy realizowane były na przestrzeni roku szkolnego (od września do czerwca), gdzie głównym podmiotem zainteresowania była wrocławska młodzież szkolna. Realizatorami zadania byli WKS Śląsk Wrocław, Wrocławski Klub Koszykówki, Stowarzyszenie „Stores", Wrocławski Szkolny Związek Sportowy oraz wrocławskie kluby piłkarskie.

TRENER OSIEDLOWY

Program realizowany na zlecenie Miasta Wrocław przez Wrocławski Szkolny Związek Sportowy polegający na organizacji imprez oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na szkolnych i osiedlowych boiskach oraz terenach zielonych. Poprzez obecność Trenera Osiedlowego dbano o bezpieczeństwo uczestników, czego efektem był brak zagrożeń patologicznych w miejscach gdzie działał trener. W 2009 roku na wytypowanych boiskach zajęcia prowadziło 47 trenerów osiedlowych. Co roku program przyciąga około 200 tysięcy dzieci i młodzieży biorących czynny udział w zajęciach i imprezach sportowo-rekreacyjnych.

ZAJĘCIA SPORTOWO-REKREACYJNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PROWADZONYCH PRZEZ GMINĘ WROCŁAW

W ramach programu Wrocławskie Centrum Treningowe Spartan Sp. z o.o. przeprowadziło w ramach lekcji wychowania fizycznego zajęcia w zakresie łyżwiarstwa, jazdy na rolkach, gry w tenisa, ćwiczeń gimnastycznych przy muzyce czy spinningu. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród dzieci i młodzieży.

IMPREZY ORAZ ZAJĘCIA SPORTOWE I REKREACYJNE

Zadanie było realizowane w formie udzielania dotacji organizacjom pozarządowym, które przeprowadzały zawody i imprezy sportowe, sportowo-rekreacyjne oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne uaktywniające wrocławskie dzieci i młodzież szkolną. Dofinansowano około 150 projektów o zróżnicowanym poziomie sportowym i organizacyjnym (od małych imprez sportowo-

rekreacyjnych do Mistrzostw Polski, Europy, Świata i wielkich imprez masowych krajowych i międzynarodowych) np. Międzynarodowy Turniej Szermierczy „Challenge Wratislavia”, Ergowiosła itd.

IMPREZY CYKLICZNE, CAŁOROCZNE I SYSTEMOWE

Realizowane w formie wsparcia finansowego konkretnych przedsięwzięć, przeprowadzanych przez organizacje pozarządowe, o charakterze systemowym i całorocznym np. wrocławskiej części Kalendarza Dolnośląskich Igrzysk Młodzieży Szkolnej; Igrzyska, Gimnazjada i Licealiada oraz Akademickich Mistrzostw Wrocławia i Europy. Realizatorami zadania byli Wrocławski Szkolny Związek Sportowy i Klub Środowiskowy Akademickiego Związku Sportowego.

SPORT OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Zajęcia szkoleniowo-treningowe i imprezy sportowe realizowane w formie wspierania finansowego organizacji pozarządowych. W tym roku wsparto 7 imprez dla osób niepełnosprawnych.

STYPENDIA DLA MŁODZIEŻY UTALENTOWANEJ SPORTOWO

Na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Wrocławia przyznano stypendia sportowe za wybitne wyniki w olimpijskich dyscyplinach, a w szczególności za zajęcie miejsca medalowego na Olimpiadzie, Mistrzostwach Świata, Europy i Polski. Przyznano 263 stypendiów zawodnikom z 19 klubów w 20 dyscyplinach sportowych. Stypendia otrzymało 237 uczniów i 26 studentów (150 mężczyzn i 113 kobiet).

NAGRODY SPORTOWE PREZYDENTA WROCŁAWIA

Na podstawie Uchwały Rady Miejskiej przyznawane również były nagrody. Przyznano nagrody dla 32 trenerów (w tym 2 kobiety i 30 mężczyzn), oraz 70 sportowcom (w tym 45 kobietom i 25 mężczyznom) z 17 klubów sportowych, którzy osiągnęli medalowe miejsca na Olimpiadzie, Mistrzostwach Europy i Świata lub za ustanowienie rekordów Olimpijskich, Europy i Świata.

SPONSOR WROCŁAWSKIEGO SPORTU

Na podstawie wniosków klubów sportowych, a następnie po analizie merytorycznej Biura Sportu, Turystyki i Rekreacji przyznawane były wyróżnienia Prezydenta Wrocławia dla najbardziej hojnych i niezawodnych Sponsorów Wrocławskiego Sportu. W 2009 roku uhonorowano 52 sponsorów.

17. OTWARTE MISTRZOSTWA WROCŁAWIA

Zrealizowane w formie powierzenia zadania Stowarzyszeniu „OMW”, które zorganizowało całoroczny cykl zawodów w 29 dyscyplinach sportowych, dla około czterdziestu tysięcy mieszkańców Wrocławia i okolic. Najbardziej popularne dyscypliny to siatkówka i siatkówka plażowa oraz piłka nożna.

PROMOCJA MIASTA WROCŁAWIA POPRZEZ PRESTIŻOWE IMPREZY SPORTOWE

- Mistrzostwa Europy w Koszykówce Mężczyzn „EuroBasket 2009”,

- Mistrzostwa Europy w Siatkówce Kobiet „EuroVolleyball 2009”,
- rozgrywki Ekstraklasy w piłce nożnej – promocja poprzez Wrocławski Klub Sportowy „Śląsk Wrocław” S.A.,
- Międzynarodowy Turniej Tenisowy Mężczyzn ATP KGHM-Dialog Polish Indoors 2009,
- Mecz kwalifikacyjny Euro 2010 Polska-Szwecja w piłce ręcznej mężczyzn,
- Bike Maraton 2009,
- Impreza koszykarska „Spotkaj Gigantów”.

Duże imprezy sportowe promujące Wrocław zgromadziły nie tylko rzesze uczestników, ale również ogromną widownię. Imprezy cieszyły się także dużym zainteresowaniem mediów polskich i zagranicznych, co było doskonałą promocją sportu i Miasta Wrocławia.

MŁODZIEŻOWE CENTRUM SPORTU WROCŁAW

ZADANIA INWESTYCYJNE

KONTYNUACJA ZADAŃ Z 2008 ROKU

- Przebudowa Stadionu Piłkarskiego ul. Oporowska – zakończenie inwestycji.
- Przebudowa zaplecza hali Centrum Sportów Ekstremalnych przy ul. Legnickiej – zakończenie inwestycji.
- Budowa dwóch hal namiotowych przykrywających istniejące korty tenisowe przy ul. Chopina 27 – zakończenie inwestycji.
- Budowa kompleksu sportowego przy ul. Wiaduktowej w ramach programu Moje Boisko ORLIK 2012 – zakończenie inwestycji.

ZADANIA ROZPOCZĘTE I ZAKOŃCZONE W 2009 ROKU

- Budowa kompleksu sportowego przy ul. Terenowej w ramach Moje Boisko ORLIK 2012.
- Przebudowa pomieszczeń w koronie Stadionu Olimpijskiego na potrzeby zaplecza klubu żużlowego.
- Renowacja Stadionu Olimpijskiego we Wrocławiu – przebudowa toru żużlowego – aktualizacja dokumentacji projektowo – kosztorysowej. Planowane rozpoczęcie zadania: styczeń 2010.
- Stadion Pawłowice - budowa kompleksu sportowego przy ul. Przedwiośnie 20 – 28. Opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, łącznie z uzyskaniem pozwolenia na budowę.
- Budowa skateparku przy ul. Kolejowej - opracowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej, łącznie z uzyskaniem pozwolenia na budowę.

ZADANIA SPORTOWE

- Realizacja zadań – imprez, programów i projektów przebiegała pod hasłem: **„Więcej Sportu dla Młodego Wrocławia”**

Lp	Nazwa imprezy	Współorganizator	Liczba uczestników
1	II. Wrocławska Olimpiada Młodzieży	Dolnośląskie Związki Sportowe	3533 osoby w 23 dyscyplinach
2	27. HASCO-LEK Wrocław Maraton	Stowarzyszenie Maraton	1733 osoby z 20 krajów

3	Bieg rodzinny „NATURA KAPS MILA OLIMPIJSKA”	Stowarzyszenie Maraton	1300
4	Zimowy Młodzieżowy Turniej Piłkarski „NASZE EURO 2012”	Biuro ds. Euro 2012	890
5	Wakacyjny Młodzieżowy Turniej Piłkarski „NASZE EURO 2012”	Biuro ds. Euro 2012	510

Ogólna liczba mieszkańców Wrocławia, którzy skorzystali z usług świadczonych przez Młodzieżowe Centrum Sportu Wrocław wyniosła około **800 000**, w tym z udostępnienia obiektów sportowo-rekreacyjnych skorzystało **93** kluby sportowe, szkoły i organizację pozarządowe oraz **65** firm.

- **Badania uzdolnień sportowych 10-latków** (w ramach współpracy z AWF Wrocław) – w badaniach uczestniczyło około 1000 uczniów z 18 wrocławskich szkół podstawowych. Na koniec roku szkolnego wszystkie dzieci otrzymały certyfikaty uzdolnień sportowych. Program będzie kontynuowany w najbliższych latach.
- **Bank Informacji Sportowej** – zawiera informację dotyczące możliwości uprawiania sportu we Wrocławiu w 47 dyscyplinach oraz ofertę szkoleniową 257 wrocławskich klubów sportowych. W najbliższym czasie za pośrednictwem banku można będzie monitorować wykorzystanie szkolnej bazy sportowej we Wrocławiu.
- **Trener Klubowy** – MCS Wrocław zatrudnia 64 trenerów i instruktorów sportu, którzy współpracują z 19 wrocławskimi klubami sportowymi, w których szkolą około 1200 dzieci i młodzieży szkolnej.
- **Sektor klubów sportowych** – za symboliczną odpłatnością MCS Wrocław udostępniał nowo powstającym młodzieżowym klubom sportowym pomieszczenia biurowe w koronie Stadionu Olimpijskiego. W 2009 roku skorzystało z tego programu 9 klubów.
- **Program „I Ty możesz zostać maratończykiem”** – program polegał na popularyzacji biegania wśród mieszkańców Wrocławia oraz przygotowanie grupy biegaczy, którzy dotychczas nie przebiegli maratonu, pod okiem trenera, do startu w 27. HASCO-LEK Wrocław Maratonie. W pierwszej edycji programu, która trwała 6 miesięcy, wzięło udział 187 osób. 13 września 2009 na starcie stanęło 68 uczestników. Wszyscy zmieścili się w 6-godzinnym limicie czasu.

PRZEDSIĘWZIĘCIA Z ZAKRESU TURYSTYKI I REKREACJI

W roku 2009 wykonano następujące zadania:

- Przyjęcie **koncepcji programowo-przestrzennej budowy krytego stoku narciarskiego na „Górce Bardzkiej”** – obiekt planowany do budowy na tzw. „Górce Bardzkiej”.
- **Projekt „Wrocławski tramwaj wodny”** – spotkania, konsultacje i opiniowanie koncepcji utworzenia we Wrocławiu alternatywnej linii komunikacji wodnej na Odrze.
- **Hejnał Miasta Wrocławia** – hejnał był grany z wieży ratuszowej w okresie zimowym w niedziele o godz. 12^{00} oraz w okresie wakacyjnym codziennie o godz. 12^{00}. Jest to dodatkowa atrakcja turystyczna Miasta.
- **Rozbudowanie Interaktywnej mapy „Wrocławska mapa rekreacji” o ścieżki rowerowe –** mapa zamieszczona jest na portalu www.rekreacja.wroc.pl, umożliwia między innymi proste wyszukiwanie przez

użytkownika interesujących obiektów rekreacyjnych i turystycznych wraz z informacjami teleadresowymi.

- Wielka Majówka – Piknik rodzinny, który odbył się w dniach 1-3 maja 2009 roku na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice. Podczas pikniku można było zobaczyć i skorzystać z wielu atrakcji m.in.: pokazy grupy kaskaderskiej, występy i tańce Indian, przejażdżki konne, miasteczko zdrowia. Łącznie piknik odwiedziło ok. 12.000 mieszkańców Wrocławia.
- **Dzień Dziecka na Partynicach –** impreza rodzinna, która odbyła się 07.06.2009 roku na Wrocławskim Torze Wyścigów Konnych – Partynice. Organizatorzy zapewnili uczestnikom wiele atrakcji. Można było wziąć udział m.in. w konkurencjach sportowych i konkursach rodzinnych jak również zobaczyć wioskę indiańską, miasteczko westernowe czy skorzystać z przejażdżki konnej.
- **I Międzynarodowe Targi Turystyczne – Wrocław 2009**, które odbyły się w Hali Stulecia w dniach 6.02.- 8.02. Głównym celem było przedstawienie potencjału turystycznego Wrocławia ponad dwustu wystawcom z całego świata oraz około dziesięciu tysiącom osób, które odwiedziły Targi Turystyczne. Zadanie zostało zrealizowane dzięki dotacji BSTiR udzielonej Fundacji Convention Bureau.
- **Serwis internetowy www.rekreacja.wroc.pl –** kontynuacja prowadzenia serwisu miejskiego, który w sposób czytelny i przekrojowy prezentuje możliwości spędzenia wolnego czasu we Wrocławiu. W całości poświęcony szeroko pojętej rekreacji. Portal spełnia ważną rolę w promocji Wrocławia jako miejsca nastawionego na aktywny wypoczynek i rozrywkę.
- **Zabytkowa linia tramwajowa –** we współpracy z Towarzystwem Miłośników Wrocławia w roku 2009 kursowały zabytkowe tramwaje typu LH na dwóch trasach. W okresie jesienno-zimowym (początek października – koniec kwietnia) tramwaje kursowały w soboty i niedziele (4 kursy dziennie). W okresie wiosenno-letnim (początek maja – koniec września) tramwaje kursowały w piątki, soboty i niedziele (7 kursów dziennie). Przystanki znajdują się na pl. Teatralnym, pl. Dominikańskim, pl. Grunwaldzkim i pod Halą Stulecia.
- **Wrocławski Festiwal Podróży** – impreza współorganizowana przez zespół BSR oraz Stowarzyszenie Wrocławskich Podróżników „Tuitam" odbyła się 7.11.2009 roku w Browarze Mieszczańskim przy ulicy Hubskiej 44. Finansowane w całości z budżetu UM. Jest to największe wydarzenie w mieście, skupiające miłośników turystyki. Gwiazdą tegorocznej edycji był Jan Mela.
- **WrocLoveSnow –** najbardziej spektakularna impreza snowboardowa we Wrocławiu. 5 grudnia o godzinie 11.00 na wrocławskim Rynku odbyły się zawody snowboardowe jibbing'owe. Zawody podzielone były na dwie kategorie: PRO (kategoria dla zawodowców) i OPEN (dla amatorów snowboardu).
- **Wrocławski Tor Wyścigów Konnych „Partynice" –** w 2009 roku zostało przeprowadzonych 17 Dni Wyścigowych oraz 22 Zawodów Konnych. Ponadto prowadzono szkolenia jeździeckie i westernowe nie objęte programem MCS i GS. W ciągu roku organizowano egzaminy na odznaki jeździecki i szkolenia w dyscyplinach: skoków przez przeszkody i ujeżdżenia.
- **Park Linowy „Wyspa Przygody Opatowicka"** – zainteresowanie tą formą rekreacji jest niesłabnące. Zarządca Parku Linowego jest MCS Wrocław, a administratorem obiektu od 1.04.2009 roku jest **Project Outdoor sp. z.o.o.**. W 2009 roku skorzystało 17.936 odwiedzających.

- **Nagrody dla laureatów konkursu „Wrocławskie Spacery Krajoznawcze.** „Wrocławskie spacery Krajoznawcze" organizowane były w dwóch etapach (1 kwietnia i 13 maja 2009 roku). Wręczenie nagród laureatom konkursu odbyło się podczas uroczystego finału 3 czerwca w MDK Śródmieście.
- **W ramach współpracy z „Miasteczkiem z Dzikiego Zachodu – Jack's City"** zorganizowano w 2009 roku następujące imprezy:
  - III Otwarte Mistrzostwa Dolnego Śląska w Jeździe Western – zawody odbyły się w czerwcu 2009 roku.
  - Pokazy Westernowe – odbywały się one w dwóch miejscach: w miasteczku Jack's City – jako atrakcja dla wrocławian odwiedzających miasteczko oraz na terenie WTWK Partynice – dla uatrakcyjnienia imprez tam się odbywających (rozpoczęcie sezonu wyścigowego, Hubertus 2009 itp.)
  - Mistrzostwa Polski Polskiej Ligi Western i Rodeo – największa impreza tego typu w Polsce. Corocznie przyciąga kilka tysięcy odwiedzających z całego kraju. Głównym organizatorem jest Polska Liga Western i Rodeo.
- Promocja Miasta Wrocławia podczas Międzynarodowych Targów Turystycznych – Wrocław 2009.

Przedsięwzięcia turystyczne i rekreacyjne w 2009 roku:
- Święto Wrocławskiego Rowerzysty,
- Rajdy rowerowe,
- Wsparcie techniczne – poprawa infrastruktury obiektów turystyczno–rekreacyjnych na terenie akwenów Wrocławia,
- Mistrzostwa Polski Polskiej Ligii Western i Rodeo,
- Prowadzenie zabytkowej linii zabytkowej,

w ramach, których udzielono **35 dotacji** na łączną kwotę 457 537 zł.

OCHRONA ZDROWIA I SPRAWY SPOŁECZNE

PROGRAMY PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB

W roku sprawozdawczym na przedmiotowe zadania zaplanowano w kwocie **4 298 140 zł**, z czego wydatkowano kwotę **4 292 826 zł**.

PROWADZENIE BADAŃ PROFILAKTYCZNYCH UKIERUNKOWANYCH NA WCZESNE WYKRYWANIE WAD I SCHORZEŃ ORAZ ZAPOBIEGANIE ICH ROZWOJOWI U DZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM I SZKOLNYM

PROGRAM PROFILAKTYKI WAD POSTAWY U DZIECI I MŁODZIEŻY

Program realizowany jest od 1995 roku w tzw. **Centrach Korekcji Wad Postawy**, utworzonych wyłącznie na potrzeby programu. Celem programu jest wczesne diagnozowanie wad postawy u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym oraz korygowanie nieprawidłowości.
Kompleksowe zajęcia korekcyjno-rehabilitacyjne odbywają się na sali gimnastycznej, siłowni i basenie w cyklach 6 tygodniowych, po uprzednim zdiagnozowaniu ortopedycznym każdego dziecka. Dzieci i młodzież otrzymują również zestawy ćwiczeń korekcyjnych z zaleceniem wykonywania ich w warunkach domowych.

Ilość wykonanych zabiegów i badań ortopedycznych w 2009 roku

Placówki medyczne „Centra Korekcji Wad Postawy”	Ilość wykonanych zabiegów		Wykonane badania ortopedyczne		
	basen	sala gimnastyczna	wstępne	kontrolne	razem
NZOZ Międzywojewódzka Przychodnia Sportowo-Lekarska	5 856	6 387	476	1 143	1 619
NZOZ Przychodnia Specjalistyczno -Rehabilitacyjna „PULSANTIS”	4 393	4 810	442	205	647
NZOZ Wrocławskie Centrum SPA	10 322	11 632	1265	904	2 169

W 2009 roku w Programie uczestniczyło około **2 930** dzieci, w wieku przedszkolnym i szkolnym. U każdego dziecka wykonano 2 badania lekarskie (kwalifikujące i kontrolne) oraz przeprowadzono 6 tygodniowy cykl zajęć korekcyjnych. Wśród uczestników programu było **184** dzieci z rodzin wielodzietnych, objętych programem „Dwa plus trzy i jeszcze więcej”.

PROFILAKTYKA WAD I SCHORZEŃ NARZĄDU WZROKU U DZIECI DO LAT 5

Celem programu jest wczesne wykrywanie wad i schorzeń narządu wzroku u dzieci do 5 lat, uczęszczających do wrocławskich żłobków i przedszkoli. W 2009 roku badaniami objęto **2836** dzieci. W zbadanej populacji stwierdzono 252 wady wzroku (8,89%) z których 199 zostały wykryte po raz pierwszy. Wśród stwierdzonych wad wzroku dominują astygmatyzm nadwzroczny u 132 dzieci (52,38%) oraz nadwzroczność, stanowiąca 40,07% wszystkich wad.

Dzieci, u których stwierdzono wady i schorzenia narządu wzroku mogą skorzystać z dalszej diagnostyki i leczenia w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, finansowanej przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

PROGRAM WCZESNEGO WYKRYWANIA WAD I SCHORZEŃ NARZĄDU WZROKU I SŁUCHU W POPULACJI DZIECI I MŁODZIEŻY SZKOLNEJ

Celem programu jest wczesne wykrywanie wad i schorzeń narządu wzroku i słuchu u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym.

Liczba wykonanych badań oraz wykrytych wad wzroku i słuchu w I półroczu 2009 roku

Odbiorcy programu	Populacja	liczba zbadanych dzieci		liczba wad wzroku ogółem	% wad wzroku	Liczba wad słuchu	% wad słuchu
		wzrok	słuch				
Uczniowie szkół podstawowych	12624	10585	10513	2884	27,2%	389	3,7%
Uczniowie szkół gimnazjalnych	4131	3172	3141	1226	38,7%	67	2,1%
Razem	16755	13757	13654	4110		456	

W 2009 roku programem objęto **13 757** uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. W diagnostyce indywidualnej i leczeniu wzięło udział **2419**

uczniów a w diagnostyce impedancyjnej **1744** uczniów. Wykonano **31 574** badań wzroku i słuchu.
Najczęściej rozpoznawane wady wzroku u uczniów to:

- nadwzroczność u dzieci w klasach „0" i „I" szkół podstawowych,
- krótkowzroczność, nadwzroczność i astygmatyzm krótkowzroczny u dzieci w klasach III szkół podstawowych,
- krótkowzroczność, astygmatyzm krótkowzroczny, nadwzroczność i astygmatyzm nadwzroczny u dzieci w klasach V szkół podstawowych,
- krótkowzroczność u uczniów klas II szkół gimnazjalnych.

Z badań diagnostycznych narządu słuchu wynika, że najczęściej u uczniów występuje obniżenie ostrości słuchu w stopniu lekkim i średnim.

PROGRAM POPRAWY JAKOŚCI OPIEKI STOMATOLOGICZNEJ DLA UCZNIÓW WROCŁAWSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Celem programu jest poprawa jakości opieki stomatologicznej uczniów wrocławskich szkół podstawowych poprzez prowadzenie edukacji zdrowotnej, badań stomatologicznych, oceny stanu jamy ustnej oraz wykonywania zabiegu lakowania zębów.

W 2009 roku badanie stomatologiczne jamy ustnej wykonano u **9381** uczniów, przeprowadzono **9381** porad motywujących dziecko i rodziców do przestrzegania zaleceń higienicznych i dietetycznych. Wykonano **3435** zabiegów lakowania zębów. Dzieciom i opiekunom zapewniono transport ze szkół do gabinetów stomatologicznych.

W ramach programu przeprowadzono kampanię informacyjno-edukacyjną dla dyrektorów szkół, nauczycieli i pielęgniarek medycyny szkolnej. W **36** szkołach przeprowadzono **120** spotkań dotyczących profilaktyki próchnicy zębów, w których wzięło udział 1800 rodziców i **10 000** uczniów oraz 50 nauczycieli. Wszystkie dzieci, u których wykonano badanie stomatologiczne jamy ustnej otrzymały książeczkę „Karta Opieki Stomatologicznej" z informacją zwrotną dla rodziców o wynikach badań uczniów oraz breloczek w kształcie wiewiórki, z logo Wrocławia.

PROWADZENIE PORADNICTWA W ZAKRESIE OPIEKI NAD KOBIETĄ, MATKĄ I DZIECKIEM W RAMACH UTWORZONYCH CENTRÓW EDUKACJI I INFORMACJI

Działania prowadzone były w **4** Ośrodkach Informacji i Edukacji, w ramach których udzielono **3660** porad specjalistycznych.

Lp.	Realizatorzy programu	Porady pierwszorazowe	Porady kolejne	Razem porady
1.	Lekarze ginekolodzy/położnicy	428	392	820
2.	Lekarze pediatrzy	477	194	671
3.	Położne	382	350	732
4.	Pielęgniarki pediatryczne	515	214	729
5.	Dietetycy	216	454	670
6.	Hematoonkolog dziecięcy	25	13	38
	Razem	**2043**	**1617**	**3660**

Personel medyczny Ośrodków organizował również szkolenia dla dyrektorów żłobków w zakresie zdrowego żywienia oraz postępowania w przypadku występowania chorób wieku dziecięcego oraz zakażeń skóry. Poradnictwo zdrowotne dotyczące problemów rozwoju i wychowania w okresie niemowlęcym prowadzone było podczas pikników i festynów zdrowotnych. W ramach programu opracowano i dystrybuowano materiały informacyjno-edukacyjne.

PROWADZENIE PROGRAMU ŚWIADOMEGO RODZICIELSTWA W RAMACH SZKÓŁ RODZENIA

Celem programu jest przygotowanie kobiet do naturalnego porodu, opieki nad noworodkiem i niemowlęciem oraz przeciwdziałanie zagrożeniom zdrowotnym w okresie ciąży i połogu.
Program realizowany był w **4** Szkołach Rodzenia znajdujących się w placówkach medycznych. W ramach programu prowadzone jest poradnictwo psychologiczne i zdrowotne w zakresie opieki nad dzieckiem zdrowym i chorym, edukacja dotycząca zasad i techniki karmienia piersią oraz nauka ćwiczeń fizycznych dla kobiet w czasie ciąży i przygotowujących do porodu.
W 2009 roku w zajęciach uczestniczyło **452** osoby, w tym **242** kobiety ciężarne i **210** osób towarzyszących.

PROWADZENIE PROGRAMU PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ W RODZINACH WIELODZIETNYCH "2+3 I JESZCZE WIĘCEJ"

W ramach programu wykonanych zostało **896** szczepień przeciwko grypie wśród dzieci i rodziców z rodzin wielodzietnych, **70** szczepień przeciwko pneumokokom i **420** szczepień przeciwko meningokokom.

PROWADZENIE PROGRAMÓW W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHORÓB CYWILIZACYJNYCH

PROGRAM PIERWOTNEJ PROFILAKTYKI CHORÓB SERCOWO-NACZYNIOWYCH DLA OSÓB PO 30 ROKU ŻYCIA

W ramach programu prowadzony był Gabinet Profilaktyki Chorób Sercowo-naczyniowych w Przychodni przy ul. Stalowej. U osób zgłaszających się do Gabinetu analizowane są czynniki ryzyka występowania chorób sercowo naczyniowych z określeniem indywidualnego profilu zdrowotnego oraz wskazaniem sposobu modyfikowania wykrytych tzw. ”zależnych” czynników ryzyka. Osoby z grup podwyższonego i wysokiego ryzyka kierowane są na konsultacje do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej..
W trakcie działalności Gabinetu z porad edukacyjnych skorzystały **173** osoby.

PROGRAM PREWENCJI WTÓRNEJ CHORÓB SERCOWO-NACZYNIOWYCH I REHABILITACJI KARDIOLOGICZNEJ

Celem programu jest zapobieganie chorobom sercowo-naczyniowym oraz nawrotom incydentów wieńcowych poprzez kompleksową rehabilitację i modyfikację czynników ryzyka.
W ramach programu wykonano **360** specjalistycznych konsultacji kardiologicznych, udzielono **240** porad z zakresu żywienia oraz **240** porad psychologicznych. Uczestnicy programu w ramach zajęć rehabilitacyjnych

korzystali z treningów cykloergometrycznych, treningów stacyjnych i kinezyterapii grupowej. Programem objęto **133** osoby.

REALIZACJA PROGRAMU PROFILAKTYKI CUKRZYCY I ZABURZEŃ METABOLICZNYCH DLA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Program jest skierowany do chorych na cukrzycę i inne schorzenia metaboliczne oraz do ich rodzin. W ramach programu w 16 punktach edukacyjnych na terenie Wrocławia prowadzone są indywidualne porady edukacyjne, porady diabetologiczne, psychologiczne oraz z zakresu żywienia. W **4** Ośrodkach usytuowanych w różnych dzielnicach Miasta prowadzone są zajęcia ruchowe z elementami rehabilitacji.

W 2009 roku z porad w Punktach Edukacyjnych skorzystało **2827** osób, w tym **1032** to pacjenci pierwszorazowi. Udzielono **4320** porad, w zajęciach ruchowych na sali i basenie oraz w terenie uczestniczyło **168** osób. Z porad specjalistycznych psychologa, diabetologa i dietetyka skorzystało **406** osób, w tym: 249 osób skorzystało z porad psychologa, 110 z porad z zakresu żywienia i 47 z porad lekarza diabetologa.
Zorganizowano 4 szkolenia podnoszące kwalifikacje realizatorów programu, pielęgniarek POZ oraz nauczycieli, w których uczestniczyło **368** osób.
Do nowo tworzonego projektu pn. „Bary i restauracje przyjazne diabetykom" zgłosiło się 5 podmiotów: Bar „Mazur" przy ul. Dobrzyńskiej, Restauracja „Paśnik" przy ul. Wita Stwosza oraz Bar „ Witaminka" w Rynku, „Lody Barton", Restauracja „Quarto Cafe" przy ul. Kamiennej. W menu serwowanych dań podawana jest zawartość kalorii oraz wymienniki węglowodanowe i białkowo-tłuszczowe.

PROGRAM PROMOCJI ZDROWEGO STYLU ŻYCIA – CENTRA AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ

Celem programu jest poprawa sprawności ruchowej i zapobieganie schorzeniom narządu ruchu, zaburzeniom metabolicznym oraz promowanie zdrowego stylu życia.
W ramach programu, **4** „Centra Aktywności Ruchowej" usytuowane w różnych rejonach Miasta prowadzą zajęcia edukacyjne i ruchowe. Uczestnictwo w zajęciach poprzedzone jest konsultacją lekarską kwalifikującą do programu.
Zajęcia ruchowe prowadzone są na sali gimnastycznej, basenie oraz w terenie (nordicwalking). Uczestnicy programu mogą również korzystać z porad dietetyka.
W zajęciach ruchowych w 2009 roku uczestniczyło **427** osób, w tym **413** po raz pierwszy. Udzielono **110** porad z zakresu żywienia. Najliczniejszą grupę stanowią osoby powyżej 50 roku życia z nadwagą oraz schorzeniami narządu ruchu.

PROGRAM EDUKACYJNO-DIAGNOSTYCZNY WCZESNEGO WYKRYWANIA RAKA PIERSI U KOBIET „SAMOBADANIE PIERSI"

Celem programu jest kształtowanie u dziewcząt i kobiet nawyku samoobserwacji, odpowiedzialności za swoje zdrowie, a także nauczenie zasad i techniki samobadania piersi z zaleceniem stosowania tej metody do comiesięcznej samokontroli.
Program realizowany jest od 1996 roku przez grupę wyszkolonych pielęgniarek i położnych, które w Punktach Nauki Samobadania Piersi prowadzą indywidualną naukę samobadania piersi u kobiet w każdym wieku. Działalność edukacyjna

prowadzona jest w **43** stałych Punktach Nauki Samobadania Piersi na terenie Miasta oraz w **20** szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

W 2009 roku z nauki samobadania piersi skorzystało **19 756** kobiet, w tym **15 889** po raz pierwszy. Wszystkie kobiety otrzymały książeczkę samokontroli piersi i ulotkę edukacyjną, natomiast kobiety wymagające konsultacji onkologicznej i diagnostyki specjalistycznej skierowano do Ośrodka Szybkiej Diagnostyki Chorób Piersi. Ze specjalistycznej konsultacji onkologicznej w Ośrodku skorzystało ponad **8 000** kobiet, na leczenie szpitalne operacyjne lub skojarzone skierowano **233** kobiety. Raka piersi stwierdzono u **79** kobiet. Statystycznie co piaty rak wykryty we Wrocławiu został zdiagnozowany w programie.
Programem objęto również **66** kobiet odbywających karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym przy ul. Kleczkowskiej, u 14 kobiet wykonano badania diagnostyczne i konsultację onkologiczną w Ośrodku. Kobiety zostały przewiezione z Zakładu Karnego do Ośrodka z zachowaniem obowiązujących procedur. W gazecie Medical Tribune ukazał się artykuł opisujący niniejszą inicjatywę pt. „ Skazana na trzy lata, ale nie na raka”.

PROGRAM WCZESNEGO WYKRYWANIA NOWOTWORÓW ZŁOŚLIWYCH, WYSTĘPUJĄCYCH W RODZINACH WYSOKIEGO, DZIEDZICZNIE UWARUNKOWANEGO RYZYKA ZACHOROWAŃ

Program edukacyjno-badawczy realizowany jest przez Specjalistyczną Przychodnię Lekarską ONKOMED i Polską Akademię Nauk.
W 2009 roku do programu zaproszono **2000** osób, członków rodzin, u których podejrzewa się chorobę nowotworową (rodziny wskazane przez Dolnośląski Rejestr Nowotworów). Konsultacje lekarskie wykonano u **522** osób, u **250** osób pobrano krew na badania genetyczne. Edukacją zdrowotną w zakresie profilaktyki pierwotnej i wtórnej przeprowadzono u **195** rodzin.
Wysoce prawdopodobną lub pewną agregację rodzinną stwierdzono u **62** rodzin, którym zalecono systematyczną kontrolę profilaktyczną.

PROGRAM PROFILAKTYKI CHORÓB NOWOTWOROWYCH SKÓRY I CZERNIAKA

Program realizowany jest we współpracy z Poradnią Chirurgii Onkologicznej Przychodni Specjalistycznej NZ0Z KAR-MED przy ul. Bończyka 20.
Celem programu jest zmniejszenie umieralności i zapadalności na nowotwory złośliwe skóry i czerniaka poprzez unikanie czynników ryzyka i promowanie czynników ochronnych oraz wykrywanie stanów przedrakowych. W 2009 roku przeprowadzono **1534** konsultacje onkologiczne. Wykonano **2600** biopsji wycinkowych u pacjentów ze zmianami przednowotworowymi, nowotworowymi łagodnymi oraz o niepewnym charakterze. Leczenie operacyjne przeprowadzono u **55** chorych z nowotworami złośliwymi o zaawansowaniu lokalnym w zakresie tzw. małej chirurgii w ramach umowy placówki z NFZ. Do Ośrodka Specjalistycznego skierowano **13** chorych z nowotworami złośliwymi o zaawansowaniu lokoregionalnym oraz rozległymi zmianami chorobowymi.
W Polskim Przeglądzie Chirurgicznym opublikowana została praca poglądowa pt: „Ujarzmiając czerniaka – strategie w profilaktyce nowotworów złośliwych skóry” prezentująca wyniki i zasady realizacji niniejszego programu.

WSPARCIE DZIAŁAŃ TERAPEUTYCZNO-OPIEKUŃCZYCH NAD OSOBAMI STARSZYMI, PRZEWLEKLE I NIEULECZALNIE CHORYMI W RAMACH OPIEKI STACJONARNEJ ORAZ DŁUGOTERMINOWEJ W ŚRODOWISKU CHOREGO

PROGRAM POPRAWY JAKOŚCI OPIEKI NAD OSOBAMI PRZEWLEKLE I NIEULECZALNIE CHORYMI, PRZEBYWAJĄCYMI W ZAKŁADACH OPIEKUŃCZO-LECZNICZYCH I WARUNKACH DOMOWYCH

Program realizowany jest w **3 wrocławskich Zakładach Opiekuńczo-Leczniczych** oraz w środowisku domowym chorego.
Celem programu jest poprawa jakości opieki, szczególnie psychologicznej, usprawnianie chorych w zakresie samoobsługi oraz aktywizacji ruchowej i społecznej poprzez terapię zajęciową. Program jest komplementarny do świadczeń finansowanych przez NFZ.

Program poprawy jakości opieki nad chorym przebywającym w warunkach domowych realizowany jest przez Stacje Opieki Pielęgnacyjnej: Caritas i Ekumeniczną. Pacjenci wymagają pielęgnacji oraz zabiegów specjalistycznych takich jak: cewnikowanie, płukanie pęcherza moczowego, wykonania wlewu kroplowego, założenia sondy żołądkowej, zmiany opatrunków itp. W ramach programu pielęgniarki udzielają wsparcia psychologicznego pacjentowi i jego opiekunom oraz prowadzą edukację zdrowotną w zakresie podnoszenia wiedzy i umiejętności dotyczących właściwego pielęgnowania, zapobiegania powikłaniom oraz stopniowego usprawniania fizycznego.

W 2009 roku z programu skorzystały łącznie **303** osoby, w tym w środowisku domowym 39 osób oraz 264 osoby w zakładach opieki stacjonarnej.

Przedział wiekowy	Liczba osób korzystających z programu w środowisku domowym	Liczba osób korzystających z programu w ZOL	Liczba osób korzystających z programu ogółem
Do 20 lat	0	0	0
21 – 50 lat	5	5	10
51 – 60 lat	3	15	18
61 – 70 lat	7	21	28
71 – 80 lat	7	86	93
Powyżej 80 lat	17	137	154
Razem	**39**	**264**	**303**

PROGRAM OPIEKI HOSPICYJNEJ DLA DOROSŁYCH W WARUNKACH STACJONARNYCH

Celem zadania jest poprawa jakości stacjonarnej opieki hospicyjnej oraz wsparcie rodzin w okresie trwania choroby i przeżywania żałoby.
Działania realizowane w ramach programu są komplementarne do świadczeń finansowanych przez NFZ i obejmują:

- wykonywanie zabiegów pielęgniarskich
- (liczba wykonanych codziennych zabiegów: **61 000**)
- wykonywanie zabiegów fizykoterapeutycznych i kinezyterapeutycznych
- (liczba wykonanych zabiegów: **1 922**)

- prowadzenie rozmów terapeutycznych i porad psychologicznych dla rodzin (liczba przeprowadzonych rozmów terapeutycznych: **1963**).

Rozbudowa obiektu budowlanego Konwentu OO. Bonifratrów we Wrocławiu przy ul. Poświęckiej 8, dotowana z budżetu Miasta, przyczyniła się do zwiększenia liczby miejsc w hospicyjnej opiece stacjonarnej dla dorosłych z **12** w roku 2007 do **16** w roku 2009.

PROGRAM OPIEKI HOSPICYJNEJ DLA DZIECI W WARUNKACH DOMOWYCH

Celem zadania jest poprawa jakości życia dzieci i ich rodzin w terminalnym okresie nieuleczalnej choroby oraz udzielenie wsparcia rodzinie w okresie trwania choroby i przeżywania żałoby.
Działania w ramach programu obejmują:

- prowadzenie grupy wsparcia
- opiekę psychologiczną
- opieką socjalną
- wykonywanie zabiegów rehabilitacyjnych.

Program realizowany był w II półroczu 2009 roku. Opieką i wsparciem objęto **13** pacjentów i **26** rodzin (w tym rodziny w okresie żałoby po śmierci dziecka).

REALIZACJA PROGRAMU PAKIETOWANIA USŁUG PIELĘGNACYJNO-OPIEKUŃCZYCH W OPIECE ŚRODOWISKOWEJ NAD CHORYM

W I półroczu 2009 roku przeprowadzony został I etap pilotażu programu pakietowania usług pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece środowiskowej nad pacjentem w ramach działalności Instytutu Zdrowia Publicznego. Na podstawie analizy i ewaluacji I etapu pilotażu określono zadania do kontynuowania programu w II półroczu 2009 roku w połączeniu ze świadczeniami zdrowotnymi w zakresie opieki długoterminowej w środowisku domowym, finansowanej ze środków NFZ. Realizatorem programu był NZOZ Ekumeniczna Stacja Opieki – Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego, Rehabilitacji i Opieki Paliatywnej. W ramach programu podopiecznym przebywającym w środowisku domowym wykonywano zabiegi pielęgnacyjne i rehabilitacyjne oraz zapewniono specjalistyczna opiekę lekarską i pomoc psychologiczną. Działania stanowiły uzupełnienie świadczeń zdrowotnych finansowanych z NFZ. Programem objęto 153 osoby przewlekle i nieuleczalnie chore przebywające w środowisku domowym, zakwalifikowanych do programu w oparciu o skalę Bartel do grup A, B,C:
Grupa A - 7 osób
Grupa B - 49 osób
Grupa C - 97 osób.

Opieką pielęgniarską objęto **153** chorych. Z zabiegów usprawniania ruchowego skorzystało **109** chorych, z porad psychologicznych **28** rodzin, ze specjalistycznych konsultacji lekarskich **30** chorych.

REALIZACJA PROGRAMÓW POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ ORAZ PROMOCJI ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Celem programu jest wzmacnianie zdrowia psychicznego u osób z grup wysokiego ryzyka, przeciwdziałanie kryzysom psychicznym oraz wykluczeniu

społecznemu osób z doświadczeniem choroby psychicznej, a także poprawa jakości życia osób z doświadczeniem choroby psychicznej oraz wsparcie dla ich rodzin i opiekunów. Prowadzone działania to:

- organizowanie wsparcia środowiskowego – alternatywnego i/lub uzupełniającego w stosunku do psychiatrycznego leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego,
- udzielanie indywidualnego i grupowego wsparcia psychologicznego osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom i opiekunom,
- zorganizowanie różnych form zajęć klubowych nakierowanych na rozwój osobisty i aktywizację społeczną (np. arteterapia, choreoterapia, muzykoterapia itp.),
- organizowanie działań integrujących społecznie,
- prowadzenie bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, prawnego dla osób z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzin,
- prowadzenie grup wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzin i opiekunów,
- organizowanie zajęć edukacyjno-korekcyjnych i terapeutycznych dla osób starszych z zaburzeniami pamięci,
- prowadzenie edukacji i wsparcia dla rodzin osób z doświadczeniem choroby psychicznej (np. psychoedukacja na temat radzenia sobie z chorobą psychiczną w rodzinie),
- prowadzenie stałej rekrutacji wolontariuszy zainteresowanych współpracą przy programach pomocowych skierowanych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz organizowanie szkoleń dla wolontariuszy.

Program realizowany jest we współpracy z organizacjami pozarządowymi. W roku 2009 z różnych form pomocy skorzystało ok. **420** osób. Większość prowadzonych działań ma charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia, z którego beneficjenci programu korzystają w sposób systematyczny.
W ramach działania funkcjonuje zespół merytoryczny ds. zdrowia psychicznego, w skład którego wchodzą przedstawiciele organizacji pozarządowych. Podczas zebrań uczestnicy wymieniali doświadczenia i informacje na temat różnorodnych działań na rzecz osób z problemami zdrowia psychicznego. Zespół opiniował nowe programy, w ramach psychiatrycznej opieki środowiskowej.

UDZIELANIE WSPARCIE PSYCHOLOGICZNEGO DLA OSÓB W KRYZYSIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO W SZCZEGÓLNOŚCI DLA OSÓB Z CHOROBĄ NOWOTWOROWĄ

W 2009 roku w ramach programu opieką wolontariuszy objętych zostało ok. **4000** pacjentów Kliniki Hematologii Akademii Medycznej oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu, w tym ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego (psycholog/psychoterapeuta) skorzystało ok. **150** osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego związanego z długotrwałą lub nieuleczalną chorobą. Ponadto uczestniczono w organizacji XXIII Zjazdu Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów we Wrocławiu przekazując materiały konferencyjne dotyczące promocji zdrowia i rozwoju badań w obszarze diagnostyki i leczenia schorzeń onkologicznych i hematologicznych. W konferencji udział wzięło **800** specjalistów, z kraju i z zagranicy.

REALIZACJA PROGRAMU PSYCHIATRYCZNEJ OPIEKI ŚRODOWISKOWEJ

PROGRAM PSYCHIATRYCZNEJ OPIEKI LEKARSKIEJ DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, PRZEBYWAJĄCYMI W ŚRODOWISKU DOMOWYM

Celem programu jest objęcie psychiatryczną opieką lekarską osób z zaburzeniami psychicznymi w ich środowisku domowym, w tym:

- opracowanie i wdrożenie procedury dotyczącej przyjmowania zgłoszeń, planowania wizyt domowych i zasad współpracy lekarza specjalisty psychiatry z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Poradniami Zdrowia Psychicznego i innymi instytucjami,
- wykonywanie psychiatrycznych konsultacji lekarskich w środowisku domowym pacjenta, szczególnie na wniosek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- monitorowanie stanu zdrowia oraz procesu leczenia osób z doświadczeniem choroby psychicznej przebywających w środowisku domowym, we współpracy z terenowym pracownikiem socjalnym i lekarzem podstawowej opieki zdrowotnej,
- prowadzenie w środowisku domowym edukacji zdrowotnej pacjenta, jego rodziny i opiekunów,
- objęcie pacjentów dalszą specjalistyczną opieką, w Poradni Zdrowia Psychicznego i Zespole Leczenia Środowiskowego, w ramach ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2009 roku w ramach programu, na wniosek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, wykonywano u **108** osób **145** konsultacji lekarskich w środowisku domowym motywujących do dalszego leczenia w Poradni Zdrowia Psychicznego i Zespole Leczenia Środowiskowego w ramach ubezpieczenia zdrowotnego.

PROGRAM POPRAWY JAKOŚCI OPIEKI ZDROWOTNEJ W ŚRODOWISKU DOMOWYM DLA OSÓB DOROSŁYCH Z DOŚWIADCZENIEM CHOROBY PSYCHICZNEJ

Celem działań prowadzonych w środowisku jest skrócenie czasu leczenia osób chorych psychicznie w warunkach stacjonarnych, zapobieganie nawrotom choroby, prowadzenie opieki psychiatrycznej w warunkach ambulatoryjnych i domowych, przeciwdziałanie zerwaniu więzi z rodziną i najbliższym otoczeniem oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz pomoc choremu i jego rodzinie w adaptacji do nowej sytuacji zdrowotnej.
W ramach zadania kompleksową opieką lekarską, psychologiczną, psychoterapeutyczną i pielęgniarską objęte zostają osoby:

- z przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi i częstymi nawrotami choroby, w szczególności po przebytym leczeniu w oddziale psychiatrycznym stacjonarnym lub oddziale dziennym psychiatrycznym, zgodnie z wydanym przez lekarza psychiatrę zaleceniem dalszego leczenia w środowisku domowym,
- zaburzone psychicznie, skierowane przez lekarza z poradni zdrowia psychicznego do objęcia psychiatryczną opieką środowiskową z powodu braku właściwego nadzoru i wsparcia w środowisku domowym.

Zadanie realizowane jest poprzez: regularne wykonywanie konsultacji w środowisku domowym pacjenta z oceną stanu zdrowia i podejmowaniem decyzji dotyczącej dalszego postępowania terapeutycznego, udzielanie porad specjalistycznych pacjentowi i rodzinie, monitorowanie leczenia

farmakologicznego, prowadzenie indywidualnych i grupowych sesji terapeutycznych, a także terapii rodzin. Program zakłada również nawiązanie przez jego realizatorów współpracy z opiekunami i rodzinami osób z doświadczeniem choroby psychicznej, z lekarzem i pielęgniarką środowiskowo-rodzinną podstawowej opieki zdrowotnej oraz terenowym pracownikiem socjalnym. Uczestnicy programu jednocześnie są objęci dalszą specjalistyczną opieką Zespołu Leczenia Środowiskowego, w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Program jest uzupełnieniem świadczeń zdrowotnych finansowanych z NFZ. W 2009 roku kompleksową, kilkumiesięczną opieką terapeutyczną zostało objętych **36** osób.

PROGRAM OPIEKI SPECJALISTYCZNEJ DLA OSÓB PO 60 ROKU ŻYCIA, Z PROBLEMAMI PSYCHOGERIATRYCZNYMI

Celem programu jest poprawa opieki psychogeriatrycznej dla osób starszych poprzez uzupełnienie świadczeń finansowanych przez NFZ w ramach Poradni Psychogeriatrycznej .
W ramach programu zorganizowano i przeprowadzono grupowe zajęcia terapeutyczne ukierunkowane na łagodzenie problemów dotyczących zdrowia psychicznego, wynikających z procesu starzenia się. W programie **21** osobom w wieku starszym udzielono porad psychologicznych i wsparcia.

PROJEKT ZINTEGROWANYCH DZIAŁAŃ NA RZECZ ROZWOJU ZDROWIA PUBLICZNEGO

Na realizację zadań z tego zakresu zaplanowano kwotę **545 200 zł**, z czego wydatkowano kwotę **545 176 zł**.

REALIZACJA DZIAŁAŃ W RAMACH PROJEKTU PN. INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO

Celem programu jest diagnozowanie i monitorowanie problemów zdrowotnych mieszkańców Wrocławia, zintegrowanie działań, tworzenie innowacyjnych projektów i programów promocji zdrowia oraz doskonalenie systemu opieki poprzez integracje działań podmiotów w obszarze zdrowia publicznego.

DIAGNOZOWANIE I MONITOROWANIE PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH

Kontynuowano prace w zakresie tworzenia baz danych, w tym: demograficznych, epidemiologicznych, zasobów ochrony zdrowia oraz danych dotyczących środowiska fizycznego oraz społecznych i ekonomicznych warunków życia mieszkańców Wrocławia. Zgromadzono dane w następujących rodzajach: liczba i struktura ludności, migracje, zasoby mieszkaniowe, wynagrodzenie, zatrudnienie, bezrobocie, szkolnictwo i wychowanie przedszkolne, środowisko naturalne, struktura hospitalizacji urodzenia, śmiertelność wg. wieku i przyczyn, śmiertelność niemowląt, stan zdrowia mieszkańców pod opieką POZ, zapadalność na choroby zakaźne, zachorowania na choroby weneryczne, choroby układu krążenia , gruźlicę i choroby płuc, rejestr wad wrodzonych, statystki dotyczące osób leczonych psychiatrycznie, dane dotyczące osób niepełnosprawnych, kadry medyczne (kształcenie i zatrudnianie), dostępność do usług medycznych (POZ, specjalistycznej opieki ambulatoryjnej, poradnictwa psychiatrycznego, ratownictwa medycznego, pomocy społecznej). Dane są na bieżąco

aktualizowane i poszerzane ponieważ dostępne rejestry nie odzwierciedlają w pełni faktycznego stanu, co związane jest z brakiem przepisów zobowiązujących podmioty do ich gromadzenia i udostępniania.

Gromadzone dane statystyczne oraz wyniki programów profilaktycznych opracowywane są przez ekspertów stanowiąc m.in. źródło informacji o potrzebach zdrowotnych mieszkańców Wrocławia. Przygotowany w oparciu o zgromadzone dane „Raport o zdrowiu mieszkańców Wrocławia" wydrukowano w nakładzie 500 egzemplarzy i udostępniono je podmiotom realizującym zadania w zakresie ochrony zdrowia.
Opracowano i wydrukowano publikacje dotyczące: żywienia osób starszych, zaleceń dietetycznych w profilaktyce chorób sercowo-naczyniowych, zaleceń dietetycznych łagodzących skutki uboczne chemioterapii i radioterapii oraz liczne materiały informacyjno-edukacyjne.

INTEGRACJA DZIAŁAŃ

W celu zapewnienia realizacji zadań w zakresie zdrowia publicznego kontynuowano prace w ramach **Konsorcjum – Wrocławski Instytut Zdrowia Publicznego**, utworzonego w 2007 roku, którego celem jest wzajemna współpraca, wymiana doświadczeń oraz doskonalenie systemu opieki zdrowotnej. W skład Konsorcjum wchodzą jednostki rządowe i samorządowe, odpowiedzialne za kreowanie polityki zdrowotnej w regionie dolnośląskim i Wrocławiu oraz Akademia Medyczna gwarantująca zaplecze naukowo-badawcze.
W 2009 roku Rada Konsorcjum odbyła 6 posiedzeń, w których uczestniczyli przedstawiciele wszystkich Stron Konsorcjum. Podczas spotkań omawiano najważniejsze zagadnienia dotyczące wspólnych działań w zakresie ochrony zdrowia w tym wdrażanych programów zdrowotnych. Określono priorytetowe kierunki działań, do realizacji w partnerstwie w 2010 roku.

DZIAŁANIA REALIZOWANE W PARTNERSTWIE

- We współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno Epidemiologiczną i Katedrą Zdrowia Publicznego Akademii Medycznej przeprowadzono I etap programu „Wolność oddechu" ukierunkowanego na wykrywanie astmy i alergii u dzieci w wieku szkolnym.
- W lutym 2009 roku Konsorcjum Wrocławski Instytut Zdrowia Publicznego we współpracy z Europejskim Centrum Technologii i Zarządzania Itmed zorganizowało konferencję pt. „Zarządzanie i finansowanie ochrony zdrowia w okresie przemiany". W konferencji uczestniczyło ponad **200** osób.
- 13 listopada 2009 roku odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa „Zdrowa Matka i Dziecko", w której uczestniczyli lekarze ginekolodzy-położnicy, neonatolodzy, położne, pielęgniarki, lekarze POZ oraz przedstawiciele samorządów odpowiedzialnych za tworzenie i realizację opieki nad kobietą, matką i dzieckiem. Łącznie w konferencji uczestniczyło ponad **250** osób.
- 26 listopada 2009 roku odbyła się konferencja naukowo-szkoleniowa „Nadwaga i otyłość. Podstawowe czynniki ryzyka zdrowotnego". Konferencja skierowana była do personelu podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarek środowiska wychowania i nauczania, dyrektorów szkół, szkolnych edukatorów i promotorów zdrowia oraz osób prowadzących sklepiki szkolne. Łącznie w konferencji uczestniczyło ponad **150** osób.
- Wspólnie z Wojewódzkim Ośrodkiem Koordynującym Badania Profilaktyczne,

Powiatową Stacją Sanitarno Epidemiologiczną i Dolnośląskim Ośrodkiem Medycyny Pracy zorganizowano happening – Światowy Dzień bez Tytoniu. W akcji prozdrowotnej uczestniczyły dzieci z **17** wrocławskich przedszkoli, szacowana liczba uczestników ok. **500** osób.

- W ramach organizowanych przez miasto pikników zapewniono dostęp do poradnictwa zdrowotnego w zakresie profilaktyki chorób sercowo-naczyniowych, cukrzycy, nowotworowych i opieki nad dzieckiem. Łącznie z porad skorzystało ok. **600** mieszkańców.
- Włączono się w organizację badań onkologicznych dla dzieci prowadzonych podczas kampanii społecznej Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy zapewniając bezpłatne konsultacje zespołu specjalistów z Kliniki Hematologii i Onkologii Dziecięcej.
- We wrześniu odbyła się kolejna edycja kampanii zdrowotnej – **III Wrocławskie Dni Promocji Zdrowia**. Celem kampanii jest edukacja zdrowotna oraz aktywizowanie mieszkańców do udziału w systematycznych badaniach profilaktycznych dotyczących wczesnego wykrywania chorób sercowo-naczyniowych, onkologicznych i innych chorób cywilizacyjnych. Działania te mają zwrócić uwagę na konieczność szanowania i doceniania zdrowia, właściwe zachowania prozdrowotne, redukowanie czynników ryzyka oraz promowanie stylu życia wolnego od nałogów. Kampania miała charakter edukacyjno - rekreacyjny, stąd prowadzona była na terenie Parku im. J. Słowackiego, w Ogrodzie Botanicznym i na terenie Centrum Handlowego – Magnolia Park. W organizacji III Wrocławskich Dni Promocji Zdrowia uczestniczyli: Dolnośląskie Centrum Onkologii, Powiatowa Stacja Sanitarno Epidemiologiczna oraz Centrum Informacji I Rozwoju Społecznego. Szacuje się, że różnych przedsięwzięciach organizowanych w ramach kampanii uczestniczyło łącznie około **3 000** osób, udzielono ok. **2 400** różnych porad zdrowotnych.
- W listopadzie zorganizowano kampanią edukacyjno-informacyjną dotyczącą profilaktyki pierwotnej i wtórnej w cukrzycy, połączoną z obchodami „Światowego Dnia Walki z Cukrzycą". W 4 centrach handlowych na terenie miasta prowadzone były porady edukacyjne połączone z bezpłatnym badania poziomu cukru oraz ciśnienia tętniczego krwi, z których skorzystało ok. **600** osób. Zorganizowano również konferencję szkoleniową, w której uczestniczyło ok. **300** osób.

DZIAŁANIA INNOWACYJNE PROWADZONE W RAMACH PROJEKTU INSTYTUT ZDROWIA PUBLICZNEGO

We współpracy z Kliniką Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii uruchomiono **Ośrodek Szybkiej Diagnostyki Prenatalnej**, którego celem jest wczesne diagnozowanie zaburzeń i zmian w okresie ciąży oraz podejmowanie decyzji dotyczących dalszego postępowania z kobieta ciężarną. W ramach Ośrodka opieką objęto 1086 kobiet.

Liczba kobiet przyjętych do Ośrodka, hospitalizowanych oraz skierowanych do Ośrodka Edukacyjno-Informacyjnego i Szkoły Rodzenia

Lp.	Liczba kobiet przyjętych do Ośrodka	Mieszkanki Wrocławia	Mieszkanki Województwa	Liczba kobiet skierowanych do:			
				Hospitalizacji	Ośr. Eduk-Inf.	Szkoły Rodzenia	Lekarza prowadzącego ciążę

I kwartał 2009r.	200	103	97	43	45	18	94
II kwartał 2009r.	339	143	196	60	48	22	209
III kwartał 2009r.	237	131	106	28	50	20	139
IV kwartał 2009r.	310	127	183	38	32	25	215
Razem	**1086**	**504**	**582**	**169**	**175**	**85**	**657**

Rozpoczęto realizację projektu pn. „Utworzenie **Wrocławskiego Centrum Telemonitoringu** na bazie Wrocławskiego Centrum Zdrowia SPZOZ", dofinansowanego ze środków UE, w ramach regionalnego programu operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Projekt polega na stworzeniu centrum opieki telemedycznej, w ramach którego pacjenci z grup podwyższonego i wysokiego ryzyka wystąpienia chorób sercowo-naczyniowych otrzymają urządzenia monitorujące układ sercowo-naczyniowy przez całą dobę. Po okresie 24 godzinnej obserwacji i konsultacji kardiologicznej zostanie zaplanowane dalsza diagnostyka oraz leczenie specjalistyczne. Opieka telemedyczna pozwoli na wczesne wykrycie zaburzeń sercowo-naczyniowych ukierunkowane leczenie oraz przeciwdziałanie ostrym incydentom sercowo-naczyniowym (zawał, udar itp.).

Przygotowano działania z zakresu promocji projektu oraz przeprowadzono przetarg na zakup specjalistycznego sprzętu medycznego i komputerowego niezbędnego do realizacji projektu. Trzykrotnie ogłoszony przetarg nie wyłonił Oferenta. W związku z powyższym realizacja projektu nastąpi w 2010 roku.

Opracowano i wdrożono program profilaktyki powikłań cukrzycy – **„Stopa Cukrzycowa"** Celem programu jest ograniczenie liczby powikłań u pacjentów z zespołem stopy cukrzycowej oraz zmniejszenie liczby osób niepełnosprawnych z powodu amputacji stopy.
W ramach programu utworzono ośrodek ambulatoryjnej opieki nad pacjentem z zespołem stopy cukrzycowej, w którym prowadzone są badania przesiewowe w celu zidentyfikowania osób zagrożonych rozwojem zespołu stopy cukrzycowej, edukacja prozdrowotna (indywidualna i grupowa) oraz specjalistyczne konsultacje lekarskie. Na podstawie przeprowadzonych badań pedobarograficznych możliwy jest dobór profilaktycznych wkładek i obuwia ortopedycznego. Działania prowadzone w ramach ośrodka są komplementarne do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków NFZ. W 2009 roku programem objęto **420** osób.

Przeprowadzono I etap **pilotażu programu pakietowania usług pielęgnacyjno-opiekuńczych w opiece środowiskowej nad pacjentem**. Pilotaż prowadzony był przez przeszkolony 9- osobowy zespół pielęgniarek środowiskowo-rodzinnych oraz psychologa. Pacjenci zostali zgłoszeni do programu przez lekarzy poz Wrocławskiego Centrum Zdrowia SPZOZ. Zakwalifikowani do programu to głównie osoby z cukrzycą, chorobami sercowo-

naczyniowymi, schorzeniami neurologicznymi, narządu ruchu, trudno gojącymi ranami oraz osoby, u których istniało zagrożenie wystąpienie odleżyn. Najliczniejsza grupę stanowiły osoby powyżej 75 roku życia, z oceną w skali Barthel od 0-40 pkt. W okresie styczeń-czerwiec programem objętych zostało **68** pacjentów, u których pielęgniarki wykonały **699** wizyt domowych.

W populacji dzieci i młodzieży ze szkoły podstawowej przy ul. Zemskiej przeprowadzono pilotażowy program **przeciwdziałania nadwadze i otyłości u dzieci.** W zbadanej populacji stwierdzono wysoki współczynnik nadwagi i otyłości spowodowany błędami dietetycznymi oraz niską aktywnością fizyczną. Po wstępnej ocenie programu należy sadzić, ze wysoki odsetek dzieci z nadwagą występuje w całym środowisku dzieci i młodzieży Wrocławia. W związku z powyższym planowane są działania ukierunkowane na wykonywanie przesiewowych badań populacyjnych, oceny stopnia występowania nadwagi i otyłości oraz przygotowania programu edukacyjno-interwencyjnego uwzględniającego zasady żywienia, zbilansowanej diety oraz aktywności fizycznej. Celem przeprowadzenia badań przesiewowych zakupiono wagi ze wzrostomierzem, które zostaną przekazane do gabinetów medycyny szkolnej podległych Wrocławskiemu Centrum Zdrowia SPZOZ.

REALIZACJA PROJEKTU „OKNO ŻYCIA”

Wrocławskie „Okno Życia” znajduje się w budynku Kongregacji Sióstr Miłosierdzia Św. Karola Boromeusza we Wrocławiu - ul. Rydygiera 22-28, 50-249 Wrocław i prowadzone jest przez zgromadzenie zakonne.
„Okno Życia” – to specjalnie przygotowane miejsce, gdzie matki, które nie chcą lub nie mogą zaopiekować się swoim nowonarodzonym dzieckiem, mogą je anonimowo zostawić, nie narażając na niebezpieczeństwo. Takie postępowanie gwarantuje uniknięcie odpowiedzialności karnej osobie pozostawiającej dziecko, ponieważ nie następuje wówczas porzucenie dziecka, rozumiane jako oddalenie się bez zapewnienia opieki ze strony innych osób lub instytucji.

„Okno Życia” to dostępne z zewnątrz miejsce, w którym można pozostawić bezpiecznie dziecko. Otwarcie okna z zewnątrz uruchamia sygnalizację, która w dyskretny sposób zawiadamia opiekunów, pełniących dyżur przy oknie. W przypadku pozostawienia dziecka zapewniona zostanie natychmiastowa opieka medyczna oraz rozpoczęty zostanie proces adopcyjny dziecka.
Realizacja projektu wymaga współpracy wielu partnerów w tym: Pogotowia Ratunkowego, Szpitala, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego, Sądów Rodzinnych oraz Policji. W celu efektywnej realizacji zadania i usprawnienia procesu adopcyjnego opracowano procedurę zewnętrzną określającą zasady postępowania i rolę poszczególnych partnerów.

PROFILAKTYKA GRYPY SEZONOWEJ I GRYPY A(H1N1)

W związku ze wzrostem zachorowań na grypę i choroby grypopodobne w okresie zimowym oraz ogłoszeniem przez Krajowy Komitet ds. Pandemii Grypy V Fazy Pandemii podjęto szereg działań mających na celu ograniczenie liczby zachorowań wśród mieszkańców Wrocławia. Zespół ekspertów określił kierunki działań profilaktycznych.

Lp.	Nazwa Zadania:
I.	**Informacja i zalecenia sanitarne:**
1.	Do wszystkich wrocławskich placówek nauczania i wychowania przesłano materiały i zalecenia sanitarne przygotowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny.
2.	Przygotowano materiały informacyjne dotyczące profilaktyki grypy, które dystrybuowano między innymi w: - środkach komunikacji zbiorowej (plakat do ramek MPK) - miejscach użyteczności publicznej (urzędy, uczelnie, szkoły, przedszkola, żłobki, dworce, lotnisko itp.) - placówkach medycznych (przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej, szpitale)
II.	**Działania interwencyjne:**
1.	Wykonano ok. 4500 szczepień u osób powyżej 65 lat oraz 896 szczepień w rodzinach wielodzietnych.
2.	Zakupiono ok. 124 500 maseczek higienicznych, które przekazywane są do placówek podstawowej opieki zdrowotnej celem dystrybucji wśród pacjentów z objawami chorobowymi, jak: kaszel, katar, kichanie celem ograniczenia rozprzestrzeniania zakażeń.
3.	Zakupiono 30 termometrów laserowych do miejskich żłobków i przychodni POZ
4.	Wzmożono działania sanitarne w środkach komunikacji miejskiej polegających na dodatkowym dezynfekowaniu powierzchni uchwytów i poręczy. Zadanie wykonano w ramach współpracy MPK Sp. z o.o. oraz „Stowarzyszenia Pomocy Ludzie Ludziom" realizującego program prac społecznie użytecznych wykonywanych przez osoby skazane na mocy wyroków sądowych.
5.	Do placówek nauczania i wychowania przekazano środki finansowe na zakup dodatkowych środków higienicznych w szczególności dozowników mydła oraz mydła, które pozwolą na stosowania przez dzieci i młodzież szkolną podstawowych zaleceń sanitarnych.

PRZYGOTOWANIE I PRZEPROWADZENIE V REGIONALNYCH MISTRZOSTW W RATOWNICTWIE MEDYCZNYM I DROGOWYM

W ramach mistrzostw zorganizowano szereg zadań kompetencyjnych dla zespołów ratownictwa medycznego z zakresu udzielania pomocy medycznej ofiarom urazów i innych stanów zagrożenia życia. Przeprowadzono sesje wykładowe dla zespołów ratownictwa medycznego oraz szkolenie praktyczne w zakresie udzielania pierwszej pomocy dla mieszkańców Wrocławia. W zawodach uczestniczyło 27 zespołów ratunkowych. W ramach mistrzostw przeszkolono 84 mieszkańców Wrocławia w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej.

REALIZACJA PROJEKTU „WROCŁAWIANIE NA POLANIE"

Celem projektu jest tworzenie warunków do zdrowego i aktywnego spędzania czasu wolnego mieszkańców Wrocławia poprzez zwiększenie możliwości i atrakcyjności korzystania z istniejących zasobów terenów zielonych Miasta.
W okresie od kwietnia do grudnia br. przeprowadzony został pilotaż projektu na terenie dzielnicy Śródmieście i Stare Miasto, które wybrane zostały do pilotażu z uwagi na dużą gęstość zaludnienia i ograniczoną powierzchnię terenów zielonych. Do realizacji I etapu projektu wybrano Wyspę Słodową i Park S.Tołpy (Nowowiejski).

W ramach projektu na terenie parków miejskich zostały utworzone „polany rekreacyjne” oraz wprowadzane i egzekwowane zasady użytkowania terenów zielonych przez zwierzęta.
Polany rekreacyjne stanowią wyodrębniony obszar na którym obowiązuje zakaz wprowadzania psów. Na terenie parków rozmieszczone zostały tabliczki przypominające o zapisanych w regulaminie zasadach, w szczególności informacja o obowiązku sprzątania po swoim psie.
Na obrzeżach parku rozmieszczone zostały kubły na psie odchody, a przy wejściach zainstalowane zostaną podajniki z woreczkami, pozwalające właścicielom psów na sprzątanie nieczystości. Woreczki można było również otrzymać w wszystkich Radach Osiedla na terenie Miasta.
Działania w ramach projektu wsparte zostały kampanią społeczną, ukierunkowaną na promocję nowej formy wypoczynku i rekreacji na polanach oraz kształtowanie wśród mieszkańców Miasta postaw w zakresie dbania o czystość otoczenia, w tym sprzątania odchodów po swoich psach, szanowanie wspólnej własności oraz ochronę środowiska naturalnego. Niniejsza kampania była realizowana we współpracy z Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego.

Aby zachęcić rodziny i uatrakcyjnić spędzanie wolnego czasu wśród natury przygotowany został program kulturalny i prozdrowotny w tym: edukacja zdrowotna, pokazy udzielania pierwszej pomocy, instruktaże ćwiczeń rekreacyjnych i kondycyjnych oraz koncerty, wieczorki poetyckie, działania skierowane do dzieci prowadzone przez animatorów zabaw i plenerowe spektakle teatralne. Oferta zostanie przygotowana we współpracy z: Wrocławskim Teatrem Lalek, Akademią Muzyczną, organizacjami pozarządowymi, radami osiedli, szkołami itp.

Niniejszy projekt charakteryzuje wysoka złożoność. Realizacja zadań możliwa jest dzięki współpracy wielu partnerów w tym: Zarządu Zieleni Miejskiej, Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta, Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego, Centrum Integracji Społecznej, Straży Miejska, Uniwersytetu Przyrodniczego, Stowarzyszeniu „Ludzie Ludziom”, Stowarzyszeniu „Nowa Rodzina”, Stowarzyszeniu „Żółty Parasol” oraz innych organizacji pozarządowych, a także Rad Osiedli.

PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ

Na zadanie w przedmiotowym zakresie zaplanowano: 6 937 607 zł, wydatkowano kwotę: 5 776 373 zł, kwotę 1 114 536 zł, ujęto w środkach niewygasających, które wydatkowane zostaną w roku 2010.

PORADNICTWO I POMOC TERAPEUTYCZNA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I WSPÓŁUZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

POMOC TERAPEUTYCZNA DLA UZALEŻNIONYCH I WSPÓŁUZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU

Terapia prowadzona była w Przychodni Zdrowia Psychicznego i Uzależnień WCZ SP ZOZ przy ul. Podwale 13 oraz ul. Reymonta 8. Zajęcia dla pacjentów prowadzone były w formie treningów umiejętności i zachowań oraz treningów psychologicznych w tym: trening asertywności, trening umiejętności wychowawczych, trening radzenia sobie z głodem alkoholowym, trening uważności, trening poczucia własnej wartości, trening asertywnych zachowań

abstynenckich (TAZA), warsztaty pracy nad złością, trening zapobiegania nawrotom, warsztat pracy nad urealnieniem obrazu siebie, trening interpersonalny. W 2009 roku z programu skorzystało **419** osoby. W tym w terapii: **186** kobiet, **155** mężczyzn, uzależnionych od alkoholu – **219**, współuzależnionych – **95**. W terapii po raz pierwszy uczestniczyło **218** osób. Z porad i konsultacji skorzystało **78** osób.

PROGRAM PROFILAKTYKI I TERAPII UZALEŻNIEŃ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

Celem programu jest wczesna profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży realizowana poprzez psychoedukację, rozwój umiejętności radzenia sobie z emocjami oraz wzmocnienie postaw promujących zdrowy styl życia. Program stanowi uzupełnienie świadczeń zdrowotnych realizowanych w ramach opieki ambulatoryjnej oraz dziennego oddziału opieki psychiatrycznej, finansowanych przez NFZ. Odbiorcami programu jest również młodzież szkolna, używająca alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Praca z tą grupą odbywa się poprzez konsultacje z lekarzem psychiatrą, terapeutą uzależnień oraz terapię indywidualną pogłębioną. W 2009 roku programem objętych zostało **97** osób.

PROGRAM OPIEKI PSYCHIATRYCZNEJ I PSYCHOLOGICZNEJ DLA WYCHOWANKÓW W MŁODZIEŻOWYCH OŚRODKÓW WYCHOWAWCZYCH I SOCJOTERAPEUTYCZNYCH

Zadanie polega na realizacji działań profilaktycznych z zakresu uzależnień skierowanych do dzieci i młodzieży z placówek wychowawczych. Celem programu jest zmniejszenie ryzyka związanego ze spożywaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych. W ramach programu realizowane są m.in. treningi asertywności, interpersonalne i ćwiczenia warsztatowe ukierunkowane na radzenie sobie w trudnych sytuacjach. W okresie sprawozdawczym objęto opieką **126** osób.

POMOC TERAPEUTYCZNA DLA RODZIN - TERAPIA RODZIN

Celem zadania jest kompleksowa opieka nad rodzinami dzieci, które są podopiecznymi Oddziału Dziennego Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży. Systemowa pomoc całej rodzinie ma zapewnić lepszy i trwały efektu terapeutyczny w opiece nad dziećmi i młodzieżą. W 2009 roku programem zostało objętych **306** osób (**104** rodziny).

PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI INFORMACYJNO-EDUKACYJNEJ

W ramach zadania prowadzony jest Punkt Informacyjno-Edukacyjny. dla mieszkańców osiedli Gądów Mały, Kosmonautów i Nowy Dwór. Z działalności Punktu w 2009 roku skorzystało ok. **717** osób, udzielono **737** porad.

Przeprowadzono również warsztaty edukacyjne dla żołnierzy służby zasadniczej oraz kadry i pracowników cywilnych wojska służące redukowaniu ryzykownych zachowań alkoholowych i zwiększeniu umiejętności oceny negatywnych skutków spożywania napojów alkoholowych. W warsztatach uczestniczyło ok. **100** osób.

PORADNICTWO I POMOC TEARPEUTYCZNA DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH I WSPÓŁUZALEŻNIONYCH OD NARKOTYKÓW I INNYCH ŚRODKÓW PSYCHOAKTYWNYCH

PORADNICTWO, PSYCHOTERAPIA, DZIAŁANIA ŚRODOWISKOWE, PUNKTY KONSULTACYJNE

Celem programu jest zwiększenie dostępności do poradnictwa oraz poprawa skuteczności terapii i readaptacji osób uzależnionych od narkotyków i członków ich rodzin.
Cele szczegółowe:

- zapewnienie dostępności do informacji o miejscach i formach pomocy,
- zapewnienie pomocy i wsparcia osobom z problemem narkotykowym oraz ich rodzinom (poradnictwo i usługi terapeutyczne),
- ograniczanie szkód społecznych i ryzykownych zachowań, wynikających z używania narkotyków,
- ograniczanie liczby osób zażywających narkotyki,
- zapewnienie mieszkańcom Wrocławia poczucia bezpieczeństwa.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy realizują przede wszystkim organizacje pozarządowe. Organizacje posiadają odpowiednie warunki lokalowe oraz dysponują specjalistyczną kadrą pozwalającą na prawidłową i efektywną realizację powierzonych zadań. W 2009 roku w ramach programu w Punktach Konsultacyjnych udzielono **11623** porad (telefonicznie, osobiście i przez internet). W różnych formach terapii uczestniczyło **435** osób. W ramach profilaktyki narkotykowej prowadzonej w środowiskach młodzieżowych zakupiono **300** zestawów do wykrywania narkotyków w ślinie, które przekazane zostaną do Komendy Miejskiej Policji we Wrocławiu oraz Straży Miejskiej Wrocławia do realizacji programów profilaktyczno–edukacyjnych.

PROWADZENIE PROGRAMU REDUKCJI SZKÓD NARKOTYKOWYCH W OKOLICY DWORCA GŁÓWNEGO PKP I PKS

Celem programu jest ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych. Centrum Redukcji Szkód Stowarzyszenia RETURN prowadzi przy ul. Kościuszki Punkt Konsultacyjny zapewniający specjalistyczną pomoc terapeutyczną, opiekę pielęgniarską, konsultacje lekarskie, poradnictwo i pomoc socjalną. Ponadto Centrum prowadzi działania ukierunkowane na redukcję szkód zdrowotnych m.in. poprzez prowadzenie programu wymiany igieł i strzykawek, dystrybucję materiałów opatrunkowych, prezerwatyw oraz materiałów edukacyjnych. W okolicach dworców PKP i PKS realizowany jest program „Street-worker", polegający na prowadzeniu działań informacyjno-edukacyjnych wśród osób używających środki psychoaktywne.
W ramach programu udzielono **5027** porad (edukacyjnych, motywacyjnych, pielęgniarskich i lekarskich), wydano **22789** igieł, **18560** strzykawek i ok. **3000** prezerwatyw oraz **220** pakietów opatrunkowych i środków higieny osobistej.

PROGRAM SUBSTYTUCYJNEGO LECZENIA METADONEM

Program stanowi uzupełnienie substytucyjnego leczenia metadonem, finansowanego w ramach kontraktu z NFZ. Leczenie substytucyjne jest formą opieki medycznej stosowaną w uzależnieniu od opiatów, wykorzystującą

substancję o właściwościach i działaniu podobną do narkotyku, który spowodował uzależnienie. Podawanie takiej substancji zapobiega występowaniu zespołu abstynencyjnego oraz redukuje skutki zdrowotne i społeczne związane z uzależnieniem. Leczenie substytucyjne jest na ogół kierowane do narkomanów, którzy nie mogą poradzić sobie z nałogiem po całkowitym odstawieniu narkotyku.

W 2009 roku programem metadonowym objęto 130 pacjentów. Wszyscy przyjęci do programu mieli wykonane badanie w kierunku przeciwciał anty-HIV i anty HCV. Pacjenci, oprócz codziennego przyjmowania metadonu, uczestniczą w terapiach indywidualnych oraz grupowych odbywających się na terenie placówki. W ramach programu uruchomiono Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, w którym można uzyskać informację o możliwościach i zasadach podjęcia leczenia/terapii oraz o miejscach i formach pomocy służb i instytucji działających na terenie Miasta. W punkcie konsultacyjnym udzielono porad **444** osobom.

PROGRAM PROFILAKTYKI ANTYTYTONIOWEJ DLA MŁODZIEŻY

W ramach programu działa Młodzieżowy Punkt Antytytoniowy przy pl. Dominikańskim 6. W czasie dyżurów w 2009 roku udzielono **387** porad psychologicznych, **460** konsultacji lekarskich i **160** porad pedagogicznych. Porad w zakresie przeciwdziałania paleniu tytoniu udzielano również podczas **8** imprez prozdrowotnych. Edukacją objęto ok. **13 000** osób.

REALIZACJA PROGRAMÓW ŚRODOWISKOWYCH WSPIERAJĄCYCH ABSTYNENCJĘ ORAZ PROMUJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ POPRZEZ WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI KLUBÓW ABSTYNENTA

Celem programu jest ograniczanie szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z nadużywania alkoholu poprzez utrzymanie abstynencji i aktywizację społeczną oraz zapewnienie dostępności do usług terapeutycznych dla osób nadużywających alkoholu i ich rodzin.
Zadanie realizowane jest przez 3 organizacje pozarządowe, prowadzące Kluby Abstynenta. w 2009 roku z pomocy psychologicznej w ramach „Programu wsparcia i rozwoju dla osób uzależnionych i współuzależnionych w klubach abstynenta" skorzystało **339** osób. Ogółem z różnych form wsparcia skorzystało ponad **ok. 3 000** osób.

PORADNICTWO I SZKOLENIA W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY

PORADNICTWO DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH PRZEMOCY

Celem programu jest świadczenie ambulatoryjnej pomocy prawnej, medycznej, psychologicznej i terapeutycznej mieszkańcom Wrocławia w sytuacji kryzysowej, w szczególności ochrony przed przemocą.
Cele szczegółowe:

- świadczenie systemowej pomocy wyjścia z kryzysu osobom doświadczającym szkód ze strony nadużywających alkoholu,
- pomoc dzieciom i dorosłym zagrożonym przemocą.

Z pomocy i wsparcia w ramach programu w 2009 roku skorzystało **8 440** osób. W szkoleniach z zakresu problematyki przemocy uczestniczyło **1 900** osób.

Pokój przesłuchań dla dzieci mieszczący się w Fundacji Non Licet, użytkowany był **24** razy.
Zorganizowano spotkania zespołów merytorycznych ds. przeciwdziałania przemocy. Celem spotkań było zidentyfikowanie potrzeb i problemów oraz wymiana doświadczeń. Organizacjom pozarządowym udzielano wsparcia w zakresie przygotowania dokumentacji rozliczeniowej. Omówiono realizację przeprowadzenia kampanii przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności wobec osób starszych. Zaproponowano wprowadzenie nowych rozwiązań do procedury dotyczącej pomocy dziecku krzywdzonemu.

PROGRAM „ZESPOŁÓW ŚRODOWISKOWEJ INTERWENCJI KRYZYSOWEJ"

Celem programu jest udzielenie w miejscu zdarzenia psychologicznego wsparcia ofiarom przemocy domowej oraz udostępnienie informacji o miejscach i formach pomocy. W skład zespołu interwencyjnego oprócz policji wchodzi psycholog oraz pracownik socjalny, którzy przybywają bezpośrednio do miejsca zdarzenia, bez względu na porę dnia. Sprawcy przemocy motywowani są do podjęcia terapii. Pomocą i wsparciem w 2009 roku objęto **248** rodzin, w tym **373** dzieci.

PROGRAM KOREKCYJNO-EDUKACYJNY DLA SPRAWCÓW PRZEMOCY

W ramach programu prowadzono zajęcia terapeutyczne dla sprawców przemocy, w których w 2009 roku uczestniczyło **139** osób. Ponadto przeprowadzono szkolenia dla pracowników MOPS, Zakładu Karnego nr 1 oraz psychologów i pedagogów pracujących ze sprawcami przemocy. Szkolenie ukończyły **184** osoby.

PROGRAM WSPARCIA DLA OSÓB DOŚWIADCZAJĄCYCH KRYZYSU ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Celem jest zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego osobom doświadczającym ryzysu zdrowia psychicznego, poprzez udzielanie wsparcia psychologicznego oraz informację i edukację zdrowotną.
Zakres realizowanych zadań to:

- zorganizowanie i prowadzenie ogólnodostępnego punktu informacyjno-konsultacyjnego na terenie placówki medycznej świadczącej usługi z zakresu opieki psychiatrycznej oraz leczenia uzależnień i współuzależnienia,
- udzielanie informacji i specjalistycznych konsultacji o charakterze psychologicznym, terapeutycznym, medycznym i socjalnym, osobom doświadczającym kryzysu (osobistego, rodzinnego, małżeńskiego), w tym: osobom z zaburzeniami psychicznymi, ofiarom przemocy, osobom z problemem uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz ich rodzinom,
- objęcie osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego wsparciem niezbędnym do przezwyciężenia kryzysu i/lub uzyskania motywacji do podjęcia leczenia w specjalistycznej placówce medycznej w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, w szczególności w opiece psychiatrycznej oraz leczeniu uzależnień i współuzależnienia,
- udzielanie pomocy w formie działań informacyjno-interwencyjnych prowadzonych w ramach dyżuru specjalistów w punkcie, indywidualnych konsultacji psychologicznych, psychiatrycznych, socjalnych, prawnych, krótkoterminowych działań terapeutycznych, indywidualnych i grupowych (grupy wsparcia, terapia krótkoterminowa).

- współpraca z publicznymi i niepublicznymi placówkami opieki zdrowotnej, pomocy społecznej oraz organizacjami pozarządowymi, polegającą na wymianie informacji oraz tworzenie i systematyczne uaktualnianie bazy danych dotyczącej oferty pomocy dla mieszkańców Wrocławia doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego.

W 2009 roku z pomocy udzielanej w Punkcie skorzystało **200** osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego, członków ich rodzin i opiekunów. Specjaliści przeprowadzili ok. **800** interwencji (bezpośrednio w Punkcie i telefonicznych). Zorganizowano **65** spotkań terapii par oraz poprowadzono **2** grupy wsparcia, pomagając łącznie ok. **200** osobom
W ramach interwencji w środowisku w maju 2009r. odbyło się spotkanie z młodzieżą szkolną w XIV LO. Interwencja prowadzona było na zlecenie dyrektorów Wydziału Edukacji i Zdrowia.
Utworzono również bazę danych z informacjami o formach i miejscach pomocy dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego, w formie strony internetowej.

PROGRAMY RESOCJALIZACJI OSÓB SKAZANYCH, ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

PROGRAM EDUKACYJNO-SZKOLENIOWY DLA OSÓB ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM

Program realizowany jest w Zakładzie Karnym nr 1 we Wrocławiu. Skierowany jest do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Celem programu jest wykształcenie, poprzez art-terapię, umiejętności psychospołecznych ułatwiających reintegrację społeczną osób skazanych. W programie w 2009 roku uczestniczył **50** osób (kobiet i mężczyzn) odbywających karę pozbawienia wolności.

PROGRAM PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH NA RZECZ MIASTA WROCŁAWIA „PER SALDO”

Celem programu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób skazanych poprzez organizowanie prac społecznie użytecznych na rzecz Miasta w ramach zastępczego odbywania kary pozbawienia wolności .
Upowszechnienie kar nieizolacyjnych oznacza, że większa liczba osób skazanych będzie mogła nadal funkcjonować we własnym środowisku rodzinnym i społecznym, co gwarantuje większą skuteczność resocjalizacyjną. System pozwalający na odbywanie kary poza więzieniem tzw. wolność kontrolowana, jest zdecydowanie tańszy od kosztów wykonywania kary bezwzględnego pozbawienia wolności w zakładzie zamkniętym i jednocześnie przynosi wymierne korzyści w postaci wykonanych prac. Programem objęte są osoby skazane, skierowane przez Sąd do zastępczego odbywania kary w formie prac społecznie użytecznych na rzecz Miasta.

W ramach programu osoby skazane pod nadzorem wykonują nieodpłatnie drobne usługi remontowo-budowlane oraz prace porządkowe na terenie Miasta. Liczba zasądzonych godzin przeznaczonych na wykonanie prac społecznie użytecznych w 2009 roku wyniosła ponad 51000 godzin z czego odpracowanych zostało prawie 22000 godzin. Do Stowarzyszenia Pomocy „Ludzie Ludziom” –

organizatora prac, skierowanych zostało **465 wyroków** orzekających karę ograniczenia wolności i pracę społecznie użyteczną.

PORADNICTWO W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW RODZINNYCH W RAMACH PUNKTÓW PORADNICTWA RODZINNEGO

Celem zadania jest udzielanie wsparcia rodzinom, szczególnie znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, w tym opiekuńczo-wychowawczej, poprzez zorganizowanie systemu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.
Zakres realizowanych zadań:

- diagnozowanie potrzeb oraz udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej,
- prowadzenie edukacji w formie wykładów, szkoleń, warsztatów, szczególnie w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich oraz kształtowania i rozwijania umiejętności podtrzymywania więzi rodzinnych,
- pomoc rodzicom i opiekunom w radzeniu sobie z trudnościami w procesie opieki i wychowania dzieci i młodzieży,
- udzielanie wsparcia przy podejmowaniu ważnych decyzji życiowych, wyboru drogi życiowej i aktywnego przygotowania się do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie,
- prowadzenie edukacji w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa,
- udzielanie pomocy, gdy istnieje potrzeba ochrony macierzyństwa,
- promowanie pozytywnego wizerunku rodziny pełnej, wielodzietnej i wielopokoleniowej,
- prowadzenie mediacji rodzinnych,
- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz osobom współuzależnionym i rodzinom.

W 2009 roku z różnych form wsparcia i pomocy skorzystało ok. **4000** osób. W ramach programu udzielono ok. **5500** porad specjalistycznych dla osób indywidualnych, par i całych rodzin oraz przeprowadzono kilkanaście cyklów warsztatów i wykładów.

Cyklicznie odbywały się spotkania Zespołu Merytorycznego ds. poradnictwa rodzinnego, w skład którego wchodzą obok pracownika Wydziału Zdrowia, przedstawiciele wszystkich realizujących zadanie organizacji oraz pracownicy Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny przy MOPS. Podczas spotkań kontynuowano prace nad doskonaleniem standardów jakości pracy placówki prowadzącej poradnictwo rodzinne, opracowano treści merytoryczne ulotki informacyjnej dotyczącej poradnictwa rodzinnego, przygotowywano się do udziału w imprezach dotyczących promowania tematyki prorodzinnej, wymieniano doświadczenia z realizacji poszczególnych zadań oraz ustalano potrzeby mieszkańców Wrocławia w zakresie poradnictwa na 2010 rok.

ZAPEWNIENIE OPIEKI DZIECIOM I MŁODZIEŻY W ŚWIETLICACH ŚRODOWISKOWYCH

W **43 świetlicach środowiskowych**, usytuowanych w różnych rejonach Miasta w 2009 roku objętych opieką było **2200 dzieci** w wieku szkolnym. Celem działalności świetlic jest wsparcie rodzin, szczególnie znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w opiece i wychowaniu poprzez organizowanie dzieciom

i młodzieży w czasie wolnym od nauki szkolnej różnego typu zajęć. Program działania świetlicy to pomoc w nauce oraz zajęcia rozwijające zainteresowania (plastyczne, muzyczne, teatralne, fotograficzne, sportowe i inne). Organizowane są również wyjścia do kina, teatru, na koncerty i wystawy oraz wycieczki. W miarę możliwości świetlice zapewniają dzieciom dożywianie w formie suchego prowiantu (kanapki, jogurty, owoce).
Wiele świetlic organizuje również półkolonie letnie i zimowe w ramach rocznego dofinansowania.
Od 2009 roku wszystkie świetlice mają obowiązek realizowania całorocznego programu profilaktycznego, rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, autorskiego lub opracowanego przez Zespół Merytoryczny pt.: „Lubię siebie-lubię innych" realizowanego w wymiarze jednej godziny zajęć tygodniowo. Program profilaktyczny ma na celu ochronę dzieci i młodzieży przed zagrożeniami zdrowotnymi oraz zapobieganie dysfunkcjonalnym zachowaniom poprzez uczenie umiejętności społecznych, sposobów radzenia sobie z emocjami, dostarczanie wiedzy na temat negatywnego wpływu substancji psychoaktywnych na organizm człowieka. W ramach Zespołu Merytorycznego nawiązano współpracę z Naukowym Kołem Przedsiębiorczości LIDER przy Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. W ramach współpracy w pięciu świetlicach odbył się cykl zajęć z dziećmi z zakresu ekonomii i ekologii w przedsiębiorstwach. Ponadto odbyły się 3 spotkania dla kierowników i wychowawców świetlic nt. pozyskiwania dodatkowych środków finansowych na realizację zadań (fundusze strukturalne, sponsorzy itp.).
W 2009r. opracowano logo świetlic oraz ulotkę informacyjną. Logo opracowano w oparciu o nagrodzoną pracę Wiktorii Machynia ze świetlicy środowiskowej przy Rzymsko-Katolickiej Parafii p.w. św. Jakuba i Krzysztofa w konkursie na logo przeprowadzonym w listopadzie 2008r.
Od roku 2008 organizatorzy świetlic, wychowawcy, rodzice oraz dzieci i młodzież mogą korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w ramach programu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dofinansowywanego przez Miasto. Z oferty programu korzysta również Zespół Ognisk Wychowawczych. W roku 2009 z Programu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego skorzystało **1658** osób w tym: **85** osób z grup wsparcia, **22** osoby z grupy dla rodziców, **70** osób zajęć w grupach profilaktycznych dziecięcych, **20** z kontaktów indywidualnych - doraźnych, **336** z konsultacji i porad oraz **1125** uczniów z warsztatów interwencyjno-mediacyjnych.
Świetlice czynnie uczestniczyły w kilku ogólnopolskich kampaniach społecznych m.in. „Młodzi bez alkoholu" (zajęcia dla dzieci i rodziców, rozprowadzanie ulotek i in. materiałów informacyjnych, wizyty w sklepach sprzedających alkohol, informowanie sprzedawców o konsekwencjach sprzedaży alkoholu nieletnim- rozdawnictwo materiałów informacyjnych) „STOP-18 (zajęcia dla dzieci i rodziców, rozprowadzanie ulotek i in. materiałów informacyjnych, wizyty w sklepach sprzedających papierosy, informowanie sprzedawców o konsekwencjach sprzedaży wyrobów tytoniowych nieletnim- rozdawnictwo materiałów informacyjnych), „Dzieciństwo Bez Przemocy"- pogadanki dla dzieci i rodziców, rozprowadzanie materiałów informacyjnych.
W październiku 2009 r. w Sektorze3 odbyło się szkolenie dla przedstawicieli świetlic środowiskowych dotyczące merytorycznych aspektów pisania wniosków dotacyjnych na rok 20010. Przekazano również podstawowe informacje dotyczące aspektów formalnych wniosku oraz kwestii merytorycznych i formalnych pisania sprawozdań. W szkoleniu wzięło udział **25** osób.

REALIZACJA OFERTY PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ SZKOLEŃ PODNOSZĄCYCH KWALIFIKACJE NAUCZYCIELI, WYCHOWAWCÓW I RODZICÓW WE WROCŁAWSKICH SZKOŁACH I PRZEDSZKOLACH

Celem Wrocławskiego Programu Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie jest wychowywanie dla zdrowia poprzez propagowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

WROCŁAWSKI PROGRAM SIECI PRZEDSZKOLI I SZKÓŁ PROMUJĄCYCH ZDROWIE

Wrocławską Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie tworzy **59** przedszkoli oraz **135** szkół ze wszystkich poziomów nauczania, w tym: **64** szkoły podstawowe, **32** gimnazja, **29** szkół ponadgimnazjalnych oraz **10** Ośrodków Szkolno-Wychowawczych.

We wszystkich szkołach należących do sieci zostali powołani koordynatorzy ds. promocji zdrowia. W celu efektywnej współpracy utworzono 9 zespołów merytorycznych, w pracach których aktywnie uczestniczy ponad **200** nauczycieli. Zespoły koordynatorów spotykają się raz w miesiącu celem omówienia bieżących problemów w realizacji programu. Każda grupa koordynatorów ma do wykonania określone zadania, wynikające z rozpoznanych problemów wychowawczych.

Zrealizowane zadania:	Liczba uczestników
1. Konkursy międzyprzedszkolne i międzyszkolne: - Festiwal Zdrowia, - Międzyprzedszkolny konkurs dla nauczycieli na projekt działań edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia "Tydzień dla zdrowia w moim przedszkolu", - Międzyszkolny Konkurs Plastyczny „Moja Rodzina”, - Międzyszkolny Konkurs Wiedzy Ekologicznej, - Międzyszkolny Konkurs na Projekt Plakatu pod hasłem „Dlaczego warto pić mleko?”, - Międzyszkolny Konkurs "Bezpieczeństwo na drodze”, - Międzyszkolny Konkurs Plastyczny „Radosny Uśmiech, Radosna Przyszłość”, - Międzyszkolny Konkurs „Zawsze zdrowi”, - Turniej wiedzy o AIDS, - Międzyszkolny Konkurs wiedzy o zdrowiu „Zdrowie szansą na sukces”, - Turniej gier edukacyjnych ”Wygraj z AIDS”, - Międzyszkolny Konkurs plastyczny „Młodzi i AIDS”, - Międzyszkolny konkurs plastyczny „Papierosy, alkohol, narkotyki – utracone możliwości”, - Międzyszkolny Konkurs „Czy znasz swoje prawa i obowiązki?”, - Międzyszkolny konkurs na scenariusz lub grę edukacyjną nt. zdrowego odżywiania, - Olimpiada wiedzy o AIDS/HIV, - Międzyszkolny konkurs literacki dotyczący problematyki HIV/AIDS, - Konkurs na prezentację komputerowa dotycząca HIV/AIDS.	7351 uczniów 191 nauczycieli 142 rodziców

2. Imprezy integracyjne: Warsztaty dla uczniów: „Bądź przyjacielem swojego zdrowia”, Warsztaty integracyjno-edukacyjne „Bezpieczeństwo moje i moich bliskich”; „Wyścigi na Smoczych Łodziach”; Impreza integracyjno-edukacyjna „Sportowe Mikołajki”	405 uczniów 31 nauczycieli 5 rodziców
3. Spotkania, szkolenia dla przedszkolnych i szkolnych koordynatorów ds. promocji zdrowia	251 nauczycieli
4. Warsztaty w środowisku przedszkolnym: Szkoła dla rodziców i wychowawców, Grupa rozwoju osobistego i zawodowego	52 nauczycieli
RAZEM	**7756 uczniów** **525 nauczycieli** **147 rodziców**

PROGRAM SZKOLEŃ DLA SPOŁECZNOŚCI PRZEDSZKOLNEJ I SZKOLNEJ Z ZAKRESU PROMOCJI ZDROWIA, PROFILAKTYKI CHORÓB I UZALEŻNIEŃ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY I AGRESJI

Zrealizowano zadania	Liczba uczestników
Szkolenie dla nauczycieli „Komunikacja interpersonalna w pracy wychowawczej"	49 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów”	47 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Godność ucznia, godność nauczyciela. Warsztat zachowań asertywnych dla nauczycieli”	34 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Wykorzystywanie seksualne dzieci. Profilaktyka przemocy”	48 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Metody ułatwiające diagnozowanie problemów w klasie wychowawczej i konstruowanie programu profilaktyczno-naprawczego”	28 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Agresja i przemoc w szkole”	31 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Gry i zabawy na lekcje wychowawcze”	29 nauczycieli
Szkolenia z rodzicami i nauczycielami dotyczące zagadnień z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób	109 nauczycieli
Warsztaty choreoterapii	102 nauczycieli
Spotkania edukacyjne dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień	236 rodziców
Program „I Ty możesz zostać mistrzem”	779 uczniów 58 nauczycieli 2 rodziców
Program STOPA – czyli stop agresji	238 uczniów
Program edukacyjno-informacyjny dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem od środków odurzających	1490 uczniów
Program „Gdy odchudzanie staje się chorobą” – warsztaty dla uczniów	1815 uczniów
Warsztaty „Narkotykom mówię NIE”	2305 uczniów
Zajęcia dla młodzieży „Moje ciało- sterydy i odżywianie”	2219 uczniów
Zajęcia dla młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień	2092 uczniów
Program profilaktyczny „Dobry Początek” dla I klas gimnazjów	90 uczniów
Szkolenie przygotowujące nauczycieli i pedagogów szkolnych do realizacji programu „Domowych detektywów” oraz „Fantastyczne możliwości”	15 nauczycieli

Szkolenie dla nauczycieli „Ziemniaczki. Warsztaty wspierania rozwoju zdolności twórczych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym”	15 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Płomyk – jak zapobiegać wypaleniu zawodowemu”	15 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Tworzenie Szkoły Promującej Zdrowie”	142 nauczycieli
Warsztaty psychoedukacyjne „Szkoła dla rodziców i wychowawców”	12 rodziców
Szkolenie przygotowujące wychowawców, nauczycieli, pedagogów i psychologów szkolnych do realizacji metody interwencji profilaktycznej w szkole	338 nauczycieli
RAZEM	**11028 uczniów** **1060 nauczycieli** **250 rodziców**

PROGRAMY PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ REKOMENDOWANE PRZEZ PAŃSTWOWĄ AGENCJĘ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zrealizowane programy profilaktyczne i szkolenia	Liczba uczestników
„DEBATA”	1540 uczniów 26 nauczycieli
„NOE”	3082 uczniów 27 nauczycieli
„KOREKTA”	1861 uczniów 12 nauczycieli
„SPÓJRZ INACZEJ”	656 uczniów 23 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli do realizacji programu profilaktyczno-wychowawczego „Cukierki”	19 nauczycieli
RAZEM	**7139 uczniów** **107 nauczycieli**

PROGRAMY ROZWOJU OSOBISTEGO I SPOŁECZNEGO MŁODZIEŻY SZKÓŁ GIMNAZJALNYCH I PONADGIMNAZJALNYCH W RAMACH ZAGOSPODAROWANIA CZASU WOLNEGO I PRZECIWDZIAŁANIA RYZYKOWNYM ZACHOWANIOM

Zrealizowane zadania:	Liczba uczestników
Warsztaty: taneczne, kabaretowe, plastyczne, literackie, rękodzieła artystycznego, pieśni słowiańskich, twórczości artystycznej (teatralno- literackie), pantomimiczne, ruchowe z elementami tańca, aktorskie i lalkarskie, piosenki, monodramów, kabaretu, teatru ulicznego, aktorstwa filmowego	2108 uczniów 31 nauczycieli
Konkursy festiwalowe: literacki, kabaretowy, fotograficzny, plastyczny, graficzno-koncepcyjny na plakat festiwalu, na prezentację komputerową, na etiudę filmową, na wykonanie piosenki.	218 uczniów 180 rodziców 99 nauczycieli
Pogadanki i konsultacje na temat znaczenia snu dla fizycznego, intelektualnego i emocjonalnego funkcjonowania.	215 uczniów 19 nauczycieli

Przygotowano i przeprowadzono koncert finałowy VII Festiwalu Sztuki Młodzieży Szkół Ponadgimnazjalnych.	62 uczniów 34 rodziców 23 nauczycieli 300 widzów
Pokaz 10 spektakli młodzieżowych oraz wystawienie sztuki teatralnej zrealizowanej przez młodzież biorącą udział w warsztatach.	1000 widzów
Razem	**2605 uczniów** **172 nauczycieli** **214 rodziców** **1300 widzów**

OPRACOWANIE I REALIZACJA PROGRAMU SZKOLEŃ Z ZAKRESU UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY PRZEDLEKARSKIEJ ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA ZAGROŻENIOM ZDROWOTNYM W ŚRODOWISKU NAUCZANIA I WYCHOWANIA

Zrealizowane zadania:	Liczba uczestników
Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy i bezpiecznych zachowań dla uczniów	880 uczniów
Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy i bezpiecznych zachowań dla nauczycieli	650 nauczycieli
Pokazy z zasad zachowania bezpieczeństwa dla dzieci w wieku przedszkolnym	379 uczniów
Międzyszkolne konkursy dla uczniów wrocławskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	250 uczniów
Konsultacje merytoryczne z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej	160 nauczycieli
Razem	**1509 uczniów** **810 nauczycieli**

REALIZACJA PROGRAMÓW I KAMPANII ZDROWOTNYCH W ŚRODOWISKU PRZEDSZKOLNYM ORAZ PROGRAMÓW PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ W SZKOŁACH

W 2009 roku łącznie w autorskich programach realizowanych w przedszkolach i szkołach należących do Sieci uczestniczyło **58 789** dzieci i młodzieży, **516** nauczycieli, **1228** rodziców.

Ogólna liczba osób uczestniczących we Wrocławskim Programie Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie:

Uczniowie	88 826
Nauczyciele	3 190
Rodzice	1 839
Razem	**93 135**

PORADNICTWO DLA OSÓB I RODZIN DOŚWIADCZAJĄCYCH ZAGROŻENIA SEKTAMI

PROFILAKTYKA HIV I AIDS

REALIZACJA SZKOLEŃ W ZAKRESIE PROFILAKTYKI HIV I AIDS

W zorganizowanych szkoleniach w 2009 roku uczestniczyło **4125** osób. Adresatami szkoleń byli żołnierze zawodowi, studenci wrocławskich szkół wyższych oraz uczniowie szkół policealnych, nauczyciele i pedagodzy, pielęgniarki i położne, a także przedstawiciele organizacji pozarządowych.
Zorganizowano konferencję dotyczącą problematyki HIV i AIDS, w której uczestniczyło ponad 100 osób.

REALIZACJA PROGRAMU BEZPŁATNEGO TESTOWANIA W KIERUNKU WYKRYWANIA WIRUSA HIV

W ramach programu prowadzone jest anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku wykrywania wirusa HIV dla mieszkańców Wrocławia i osób odwiedzających Miasto oraz motywowanie do leczenia. Osoby zakażone kierowane są do specjalistycznych ośrodków i Poradni Nabytych Niedoborów Odpornościowych.
W Poradni Terapii Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych przy ul. Podwale 7, działalność prowadzi Punkt Konsultacyjno – Diagnostyczny.
W 2009 roku przeprowadzono 1689 testów w kierunku zakażenia HIV oraz **948** testów na zakażenie kiłą i HBV/HCV, u **45** osób wykryto zakażenia wirusem HIV. Udzielono **2680** porad związanych z zakażeniem wirusem HIV.

PORADNICTWO DLA OSÓB ZAGROŻONYCH ZAKAŻENIEM HIV I CHORYCH NA AIDS

Celem zadania jest zapewnienie dostępu do informacji dla osób z problemem HIV/AIDS w szczególności dla osób zakażonych, chorych oraz członków ich rodzin. W ramach programu obok wsparcia w punktu konsultacyjnym udzielane jest poradnictwo w formie „Telefonu Zaufania". W 2009 roku udzielono **1828** porad telefonicznych i osobistych, a **116** osobom chorym udzielono wsparcia psychologicznego na terenie zakładów opieki zdrowotnej.

PROGRAM POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN

Celem zadania było zapewnienie osobom niepełnosprawnym możliwie pełnego i równoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podniesienie świadomości społecznej o problemach osób niepełnosprawnych mieszkających we Wrocławiu. Koszt realizacji zadania: **575 000,00 zł.**

Zadanie, w celu jego właściwej realizacji, zostało podzielone na trzy działania, przedstawione poniżej.

PROGRAM POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN

Celem było tworzenie osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom warunków do pełnego uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej Wrocławia.
Cele szczegółowe – działania na rzecz osób niepełnosprawnych i ich rodzin, w szczególności:

- prowadzenie zajęć terapeutycznych, edukacyjnych, integracyjnych i ogólnorozwojowych,
- rozwijanie różnych form uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu społecznym,
- podnoszenie kwalifikacji kadry oraz dostosowanie ich do specyficznych potrzeb osób niepełnosprawnych,
- rozwój systemu pomocy osobom niepełnosprawnym,
- integracja środowiska osób niepełnosprawnych.

Działanie realizowane było przez **14** organizacji. Z oferty skorzystało łącznie ponad **1200** beneficjentów ostatecznych.

PROGRAM WSPOMAGANEGO ZATRUDNIENIA NA OTWARTYM RYNKU PRACY OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH – TRENER 2009

Celem działania było uzupełnienie systemu integracji społecznej i poprawa jakości życia osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz doświadczeniem choroby psychicznej i ich rodzin poprzez program wspomaganego zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Przygotowanie osób pozostających bez pracy do podjęcia zatrudnienia, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy i ograniczenie skutków społecznych wynikających z bezrobocia.
Cele szczegółowe - realizacja programu wspomaganego zatrudnienia poprzez:

- stworzenie realnej szansy otrzymania stałej pracy zarobkowej dla osób najbardziej dyskryminowanych na rynku pracy,
- zatrudnianie osób niepełnosprawnych w systemie zatrudnienia wspomaganego według modelu Job Coaching,
- promocja idei zatrudnienia wspomaganego wśród pracodawców na otwartym rynku pracy,
- aktywizacja środowiska lokalnego skierowana na wdrażanie skutecznych metod przeciwdziałania marginalizacji osób niepełnosprawnych,
- tworzenie pozytywnego wizerunku osoby niepełnosprawnej jako pełnoprawnego członka społeczeństwa i wartościowego pracownika.

Realizatorem działania był Wrocławski Sejmik Osób Niepełnosprawnych. Z oferty skorzystało ok. **30 osób niepełnosprawnych.**

REALIZACJA PROGRAMU „WROCŁAW BEZ BARIER"

Celem działania jest kształtowanie postaw społecznych, integracja i promowanie pozytywnych wzorców, poprzez m.in.

- kontynuację kampanii informacyjnej z wykorzystaniem materiałów drukowanych (ulotek, plakatów, etc.), mass mediów (emisja spotu w TV, radiu i kinie) oraz mediów elektronicznych (strona www, newsletter),
- organizowanie bezpośrednich spotkań osób niepełnosprawnych z młodzieżą szkół gimnazjalnych oraz średnich (10 spotkań – uczestniczyło ok. 500 osób), na których młodzież miała możliwość zapoznać się codziennym funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych z różnymi dysfunkcjami (wzroku,

słuchu, ruchu, etc) oraz aktywny udział w dyskusji o problemach osób niepełnosprawnych we Wrocławiu,
- IV edycja konkursu fotograficznego „Wrocław bez barier", którego uczestnicy nadsyłali zdjęcia ukazujące życia osób niepełnosprawnych na terenie Wrocławia,
- Kampania Parkingowa – realizowana we współpracy ze Stowarzyszeniem Przyjaciół Integracja z Warszawy oraz z wykorzystaniem własnych materiałów: ulotek, mapek, koszulek, etc.,
- realizacja projektu budowy miniatur charakterystycznych budowli Wrocławia z opisem w alfabecie Braille'a. Wykonana i odsłonięta została miniatura wrocławskiej Katedry (w skali 1:100) na Ostrowie Tumskim,
- kontynuowana była akcja rozprowadzania do szkół i wykorzystania przez nauczycieli podczas zajęć z uczniami zeszytu ćwiczeń „Razem w szkole" w klasach 1-3 szkół podstawowych.

W ramach zadania również:
- odbyła się wystawa fotograficzna na wrocławskim Rynku, na której prezentowano zdjęcia laureatów konkursu fotograficznego „Wrocław bez barier" z lat 2006-2008 oraz z albumu „15 lat przez „Wrocław bez barier",
- drukowano wkładki (IV) do czasopisma „Integracja" (w nakładzie 50 000 szt.) z materiałami informacyjnymi dotyczącymi „Wrocławia bez barier",
- odbyła się V edycja plebiscytu „Dobre Praktyki" - to prezentacja oraz promowanie dobrych postaw i zachowań. Kapituła Plebiscytu wyłoniła osoby, instytucje, firmy bądź programy, które w szczególny sposób wspierały osoby niepełnosprawne oraz sprzyjały podnoszeniu ich aktywności. IV już edycja Plebiscytu, była realizowana wg schematu wypracowanego w poprzednich latach, a jego wyniki zostały ogłoszone w trakcie uroczystej Gali 'Wrocław bez barier", która odbyła się z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych w dniu 5 grudnia 2009 roku.

  Programem objęto ok. **5 000** osób.

REHABILITACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Celem realizacji zadań były integracja i aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych, przygotowanie do uzyskania i wykonywania pracy, utrzymania zatrudnienia oraz awansu zawodowego.
Zadania w roku 2009 realizowane były zgodnie z uchwałą Nr XXVII/958/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 listopada 2008 roku w sprawie określenia zadań Miasta Wrocławia z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych finansowanych w części lub całości **ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** przeznaczonych na ich realizację w roku 2009.

Wysokość środków na realizację zadań w roku 2009, wynosiła **8 772 341 zł**. Kwota ta była mniejsza od kwoty, którą dysponował powiat w roku 2008 o 3 945 313 zł.
W 2009 roku **na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych przeznaczono kwotę 3 510 219 zł**, w roku 2008 kwota przeznaczona na to zadanie wynosiła **5 236 127 zł**.

Wydatkowanie środków PFRON na zadania realizowane w 2009 roku

	rehabilitacja zawodowa i społeczna	Limit środków na rok 2009	Kwota wydatkowana do dnia 31.12.2009	Procent wykorzystania środków
1	środki na podjęcie działalności gospodarczej (art. 12a)	767 119,00 zł	767 119,00 zł	100%
2	zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia (art. 26e ust. 1)	421 542,00 zł	421 445,00 zł	99,98%
3	zwrot 60 % kosztów wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym oraz obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia - za okres jednego roku od dnia zatrudnienia tej osoby (art. 26f ust.1 pkt 1 i 2)	398 604,00 zł (zobowiązania z 2008r.)	397 118,00 zł (zobowiązania z 2008r.)	99,63%
4	szkolenie i przekwalifikowanie zawodowe osób niepełnosprawnych (art. 38 i 40)	83 726,00 zł	83 675,00 zł	99,94%
5	otwarte konkursy ofert dla organizacji pozarządowych na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;	1 839 228,00 zł	1 839 228,00 zł	100%
	Razem rehabilitacja zawodowa i społeczna:	**3 510 219,00 zł**	**3 508 585,00 zł**	**99,95%**

ŚRODKI PFRON PRZEZNACZONE NA PODJĘCIE DZIAŁALNOŚCI PRZEZ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

W roku 2009 wpłynęło 41 wniosków osób niepełnosprawnych w sprawie przyznania dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Zawarto 25 umów na kwotę łącznie **767 119,00 zł.** - 25 osób niepełnosprawnych, w tym 18 mężczyzn i 7 kobiet, podjęło działalność gospodarczą, najczęściej w sektorze usług (22 osoby). Średnia wartość wypłaconych z tego tytułu środków PFRON w 2009roku wyniosła 30 685,00 zł.
W roku 2009, na podstawie zapisów umów w sprawie udzielania osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej zawartych do 2008, na podstawie 5 wniosków umorzono łącznie kwotę **130.998,00 zł.**

ZWROT KOSZTÓW WYPOSAŻENIA STANOWISKA PRACY DO WYSOKOŚCI PIĘTNASTOKROTNEGO PRZECIĘTNEGO WYNAGRODZENIA

W roku 2009 pracodawcy z otwartego rynku pracy złożyli 10 wniosków w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia 17 stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych na łączną kwotę 666 327 zł. Zawarto 10 umów, z czego faktycznie zrealizowano 8 umów na utworzenie 14 nowych stanowisk pracy na łączną kwotę **421 445 zł.**
Średni koszt utworzenia 1 stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej wyniósł: 30.103,21 zł. Na utworzonych 14 stanowiskach pracy zatrudniono 4 kobiety i 10 mężczyzn.

ZWROT 60 % KOSZTÓW WYNAGRODZENIA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ PRZED OPODATKOWANIEM PODATKIEM DOCHODOWYM ORAZ OBOWIĄZKOWYCH SKŁADEK NA UBEZPIECZENIA SPOŁECZNE OD TEGO WYNAGRODZENIA - ZA OKRES JEDNEGO ROKU OD DNIA ZATRUDNIENIA TEJ OSOBY

W roku 2009 kontynuowano refundację wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne osób zatrudnionych na podstawie 18 umów (35 stanowisk) zawartych w roku 2008. W roku 2009 dokonano wypłat na łączną kwotę **397.118,00 zł.** Ostatnie zobowiązania z tytułu umów zawartych w 2008 roku wypłacone zostały w grudniu 2009 roku Wszystkie umowy zostały zakończone.

ŚRODKI PFRON PRZEZNACZONE NA SZKOLENIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

W roku 2009 wpłynęło 39 wniosków osób niepełnosprawnych w sprawie skierowania na szkolenie ze środków PFRON. Umowy w sprawie skierowania na szkolenie zawarto z 27 osobami niepełnosprawnymi, w tym z kobietami 9 umów i z mężczyznami 19. Przeprowadzono 28 szkoleń.
Na realizację szkoleń wydatkowano środki PFRON w wysokości **83.674,92 zł.**

ZADANIA ZLECANE DO REALIZACJI ORGANIZACJOM POZARZĄDOWYM

Koszt realizacji działania: **1 839 227 zł**, działanie realizowane było przez **42** organizacje.
Zadania zlecane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 lutego 2008 roku w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zlecanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz.U. 29 poz. 172) .
W ramach zadania realizowane były następujące działania:

- Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek na kwotę **236 896 zł,**
- Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby na kwotę **474 184 zł,**
- Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych oraz opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej oraz społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zadań dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku społeczności lokalnej, zwiększania i aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji - na kwotę **31 680 zł,**
- Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych na kwotę **29 660 zł,**
- Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć na kwotę **427 065 zł,**
- Organizowanie i prowadzenie zintegrowanych działań na rzecz włączania osób niepełnosprawnych w rynek pracy **35 000 zł,**

- Organizowanie i prowadzenie szkoleń dla tłumaczy języka migowego oraz tłumaczy przewodników na kwotę **13 000 zł,**
- organizowanie imprez kulturalnych na kwotę, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach na kwotę **278 535 zł,**
- Promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia społecznego i zawodowego na kwotę **221 230 zł,**
- Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji na kwotę **56 057 zł,**
- Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych dotyczących problematyki związanej z niepełnosprawnością na kwotę **35 920 zł.**

W odniesieniu do pracowników i pożyczkobiorców oraz osób niepełnosprawnych, które otrzymały dotację ze środków PFRON, którzy nie wywiązali się z warunków zawartych umów, prowadzono działania zmierzające do odzyskania środków.
Ogółem prowadzono 62 sprawy, w tym 32 sprawy dotyczące umów pożyczek zawieranych do dnia 31 lipca 2008 roku i umów w sprawie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz 30 spraw dotyczących refundacji kosztów nowotworzonych miejsc pracy.
Działania Zespołu ds. Osób Niepełnosprawnych niezwiązane bezpośrednio z finansowaniem zadań ukierunkowane również na:
- monitorowanie rynku pracy osób niepełnosprawnych, w tym:
  - zarejestrowanego bezrobocia,
  - zatrudnienia w zakładach pracy chronionej,
  - zatrudnienia na utworzonych z udziałem środków PFRON miejscach pracy;
- pozyskiwanie nowych partnerów współuczestniczących w rozwiązywaniu problemów środowiska osób niepełnosprawnych;
- prowadzenie doradztwa organizacyjno – prawnego i ekonomicznego dla osób niepełnosprawnych podejmujących działalność gospodarczą, szerokiego doradztwa w zakresie rehabilitacji zawodowej;
- podnoszenie świadomości pracodawców o potrzebach i prawach zatrudnionych osób niepełnosprawnych, celach i istocie rehabilitacji zawodowej i społecznej;
- poradnictwo i konsultacje dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne na otwartym i chronionym rynku pracy;
- poradnictwo i konsultacje dla organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych.

Ponadto Zespół:
- przeprowadził 55 wizytacji w zakresie realizowanych zadań,
- sporządzał wymagane sprawozdania z prowadzanej działalności,
- przeprowadził 4 spotkania zespołu merytorycznego z przedstawicielami wrocławskich organizacji pozarządowych prowadzących działalność na rzecz osób niepełnosprawnych. W trakcie tych spotkań wymieniano doświadczenia związane z realizacją programów finansowanych przez Miasto, identyfikowano potrzeby i problemy osób niepełnosprawnych, omówiono priorytety działań w kolejnym półroczu;
- realizatorom zadań udzielono wsparcia w zakresie przygotowania ofert oraz dokumentacji rozliczeniowej;
- udzielił odpowiedzi na 2 skargi beneficjentów dotyczące działalności organizacji pozarządowych.

PROGRAM WSPIERANIA REPATRIANTÓW

Celem programu jest pomoc repatriantom przybywającym do Wrocławia oraz zamieszkałym we Wrocławiu w przystosowaniu się do nowych warunków życiowych. W ramach programu podejmowane były działania związane m.in. z realizacją uchwał Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zapewnienia warunków do osiedlenia się zaproszonym przez Gminę repatriantom.
W 2009 roku Gmina Wrocław zapewniła **trzem zaproszonym rodzinom** lokale mieszkalne oraz niezbędne wyposażenie mieszkań i świadczenia pieniężne z pomocy społecznej. Na remont jednego lokalu mieszkalnego oraz zakup sprzętu i wyposażenia do tego lokalu została wydatkowana dotacja z budżetu państwa.
W ramach programu prowadzone były działania związane z przygotowaniem mieszkań na przyjazd repatriantów, udzielaniem pomocy podczas załatwiania spraw w urzędach i instytucjach, adaptacją w nowym środowisku, prowadzeniem pracy socjalnej, monitoringiem sytuacji repatriantów, członków ich rodzin, zatrudnieniem oraz pomocą prawną. W działaniach integracyjnych oraz imprezach okolicznościowych uczestniczyli Repatrianci oraz ich rodziny, przebywający we Wrocławiu.

PRZEKSZTAŁCENIA ZAKŁADÓW OPIEKI ZDROWOTNEJ

W 2009 roku przystąpiono do prac koncepcyjnych w zakresie zmian w organizacji miejskich jednostek ochrony zdrowia, polegających na połączeniu Wrocławskiego Centrum Zdrowia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej oraz Zakładu Opieki Zdrowotnej i Rehabilitacji „CELMED". Celem dokonywanych zmian jest poprawa efektywności, dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej oraz jakości ich udzielania.
W celu dokonania niezbędnych uzgodnień związanych z procedurą i terminami dotyczącymi procesu przekształceń odbyły się spotkania, w których uczestniczyli przedstawiciele Wydziału Zdrowia, Dyrektorzy SP ZOZ- ów oraz członkowie Rad Społecznych zakładów opieki zdrowotnej.
Realizacja planowanych przekształceń została odłożona na lata następne.

POPRAWA STANU TECHNICZNEGO OBIEKTÓW SŁUŻĄCYCH REALIZACJI ZADAŃ MIASTA Z ZAKRESU OCHRONY ZDROWIA ORAZ SPRAW SPOŁECZNYCH

Zestawienie zadań realizowanych w 2009 roku, dostosowujących obiekty do wymagań sanitarnych lub technicznych oraz zakupy inwestycyjne:

L.p.	Nazwa programu/zadania	Kwota / Wykonanie zł
1	2	3
	Inwestycje w samodzielnych publicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej	**2 105 062**
1.	Przebudowa infrastruktury SP ZOZ Specjalistycznego Zakładu Profilaktyczno - Leczniczego przy ul. Bierutowskiej 63 we Wrocławiu Remont części gabinetów lekarskich, pracowni diagnostycznych i sal chorych	148 799
2.	Przebudowa pomieszczeń i zagospodarowanie terenu SP ZOZ Szpitala dla Szkół Wyższych im. E. Szczeklika przy ul. Chopina 5/7 we Wrocławiu	456 267

	Remonty III i IV kondygnacji budynku nr 7, kotłowni i sali gimnastycznej, budowa łącznika pomiędzy budynkami Nr 6 i 7.	
3.	Przebudowa budynku Wrocławskiego Centrum Zdrowia SP ZOZ przy pl. Dominikańskim 6 we Wrocławiu Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej, remont i przebudowa budynku, wykonanie instalacji CO, wentylacji pomieszczeń oraz sprawowanie nadzoru inwestorskiego i autorskiego	1 499 996
	Zakup aparatury i sprzętu medycznego	**197 753**
1.	Akademicki Szpital Kliniczny we Wrocławiu przy ul. Borowskiej 4 Zakup inkubatora do intensywnej opieki nad noworodkiem	57 983
2.	Szpital Kliniczny Nr 1 we Wrocławiu przy ul. M. Curie –Skłodowskiej we Wrocławiu Zakup inkubatora do opieki nad dzieckiem oraz pomp infuzyjnych	79 872
3.	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Wrocławiu przy ul. Kamieńskiego Zakup inkubatora do opieki nad noworodkiem	59 898
	Modernizacja żłobków miejskich	**12 099 413**
1.	Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ Żłobek nr 14 przy ul. Mulickiej 4c (os. Psie Pole)- budowa Żłobka i zakup pierwszego wyposażenia	6 490 949
2.	Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ Żłobek przy ul. Łukowej (os. Złotniki) – budowa nowego żłobka, zakończenie budowy w 2010 roku	5 220 000
3.	Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ Żłobek nr 10 przy ul. Brodatego 17- opracowanie dokumentacji technicznej	35 380
4.	Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ Żłobek nr 11 przy ul. Hubskiej 39 – remont tarasów zewnętrznych	92 000
5.	Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ Żłobek nr 1 przy ul. Lwowskiej 20 Remont tarasów, wykonanie chodnika i placu zabaw	163 794
6.	Wrocławskie Centrum Zdrowia SP ZOZ Żłobek nr 12 przy ul. Jugosłowiańskiej 85a Remont łazienek	96 920
	Łącznie zadania remontowo-inwestycyjne	**14 402 228**

Na dzień 31 grudnia 2009 roku ilość miejsc normatywnych w żłobkach miejskich wynosiła **1650**. W ramach programu w 2009 roku Miasto dofinansowywało również miejsca w żłobku integracyjnym prowadzonym przez Oddział Fundacji „Promyk Słońca" (100 miejsc na koniec roku).

W 2009 roku wobec zwiększenia zapotrzebowania na miejsca w żłobkach nastąpił wzrost ilości miejsc opiekuńczo-pielęgnacyjnych o 275 miejsc w związku z:

- wybudowaniem nowego żłobka przy ul. Mulickiej 4c - 185 miejsc,
- powiększeniem liczby miejsc w żłobkach już funkcjonujących o 65 miejsc,
- ponadto w związku z przeniesieniem miejsca wykonywania usług opieki nad dzieckiem do lat 3 z ulicy Swobodnej do nowej siedziby na ulicy Manganowej zwiększenie o 25 miejsc (prowadzonym przez Oddział Fundacji „Promyk Słońca").

INNE ZADANIA W ZAKRESIE OCHRONY ZDROWIA

- zaopiniowano 19 wniosków w sprawie rozkładu godzin pracy aptek,
- łącznie opracowano 13 projektów uchwał Rady Miejskiej, w tym:
  - **6** dotyczących zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Gmina Wrocław,
  - 3 dotyczące zapewnienia warunków do osiedlenia się we Wrocławiu rodzinom polskiego pochodzenia z azjatyckiej części byłego Związku Radzieckiego,
  - dotyczący zadań Miasta z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowanych w roku 2010 ze środków PFRON,
  - w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we Wrocławiu na 2009roku,
  - w sprawie przyjęcia „Programu profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego (HPV)",
  - w sprawie ustalenia wysokości miesięcznej opłaty za pobyt dziecka w żłobkach prowadzonych przez Miasto Wrocław,
- opracowano 13 projektów zarządzeń Prezydenta Wrocławia,
- sporządzono 31 informacji dla Biura Rozwoju Wrocławia w sprawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- przekazano do zarządzania do Zarządu Zasobu Komunalnego **12** nieruchomości użytkowanych przez niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej wraz z zawartymi umowami dzierżawy lub najmu oraz całością dokumentacji (finansową, umowy inwestycyjne, księgową-faktury VAT, uzgodnienia sald itp.),
- dokonywano aktualizacji regulaminu organizacyjnego Departamentu Spraw Społecznych,
- wydano **6** decyzji administracyjnych, zaskarżonych brak,
- Przeprowadzono kontrole w zakresie realizowanych zadań:

Lp.	Rodzaje zadań	Podmioty	Rodzaj	Ilość
1.	Realizacja programów z zakresu profilaktyki promocji zdrowia, uzależnień, chorób, rehabilitacji oraz spraw społecznych prowadzonych przez organizacje pozarządowe	Organizacje pozarządowe	Kontrola prawidłowości wykorzystania środków finansowych na realizację zadania publicznego	11
2.	Programy profilaktyki zdrowotnej	Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, Akademia Medyczna	Kontrola prawidłowości wykorzystania środków finansowych na realizację zadania publicznego	3
3	Przebudowa Pomieszczeń SP ZOZ Szpital dla Szkół Wyższych	SP ZOZ	Kontrola dokumentacji przetargowej	1
4.	Kontrole doraźne	Zaliczane i nie zaliczane do sektora finansów publicznych	Kontrole sposobu realizacji umowy i dokumentacji	9
	Łącznie:			**24**

CENTRUM INFORMACJI I ROZWOJU SPOŁECZNEGO

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ

Kwota zaplanowana na działania **576 431 zł**, kwota wydatkowana: **564 280,48 zł.**

DZIAŁANIA DOTYCZĄCE ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW NA DRODZE POZASĄDOWEJ ORAZ PROMOCJA DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH

- **II Jubileuszowe Seminarium „Sprawiedliwość naprawcza drogą do podmiotowości obywateli" -** W dniu 13 marca 2009 roku we Wrocławiu odbyło się II Jubileuszowe Seminarium „Sprawiedliwość naprawcza drogą do podmiotowości obywateli" organizowane przez Dolnośląski Ośrodek Mediacji, Wrocławskie Towarzystwo Opieki nad Więźniami i Instytut Stosowanych Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego. Inspiracją dla zorganizowania seminarium były rocznice działalności we Wrocławiu i na Dolnym Śląsku: 15 lat mediacji, 20 lat Wrocławskiego Towarzystwa Opieki nad Więźniami, 27 lat wolontariatu więziennego oraz 37 lat współpracy polsko-niemieckiej. Myślą przewodnią referatów i dyskusji była analiza związku pomiędzy wymiarem sprawiedliwości, ideą sprawiedliwości naprawczej a obywatelem.
- **Seminarium „Polsko-niemieckie mediacje w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących opieki nad dziećmi".** W ramach zadania Dolnośląski Ośrodek Mediacji DOM Towarzystwa Opieki nad Więźniami w dniach 26 – 28 września zorganizował seminarium pn. „Polsko-niemieckie mediacje w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących opieki nad dziećmi". Było to już czwarte seminarium zorganizowane przez ten wrocławski ośrodek przy współpracy z Bundes Arbeitsgemeinschaft fuer Famielien-Mediation (BAFM) w Berlinie oraz z Biurem Mediacji przy Parlamencie Europejskim w Brukseli. I seminarium pn.: „Mediation bei deutsch-polnischen Kindschaftskonflikten" odbyło się w maju 2007 w Berlinie, II – w październiku 2007 we Wrocławiu i Krzydlinie Małej na Dolnym Śląsku, III – w Berlinie we wrześniu 2008 roku. Zorganizowane po raz czwarty spotkanie niemieckich i polskich mediatorów, sędziów rodzinnych oraz osób zainteresowanych rozwiązywaniem konfliktów w dwunarodowościowych związkach rodzinnych miało za zadanie zwrócenie szczególnej uwagi na osobę dziecka jako podmiotu uczestniczącego w konflikcie, wskazanie jak ważna jest analiza i opracowanie zasad pomocy dziecku tak, aby spór w rodzinie był dla jego rozwoju jak najmniej destrukcyjny.
- **Obchody Międzynarodowego Dnia Mediacji 15 października 2009 roku** W ramach obchodzonego w Polsce po raz drugi pod patronatem Ministerstwa Sprawiedliwości **Międzynarodowego Dnia Mediacji** przeprowadzono akcję mającą poinformować mieszkańców Wrocławia o słuszności praktykowania mediacji jako drogi prowadzącej do ugody, a przez to do ładu społecznego. Obchody propagują ideę mediacji jako skuteczniejszą i korzystniejszą dla stron metodę rozwiązywania sporów, ukazują, iż postępowanie mediacyjne trwa znacznie krócej niż sądowe, niesie ze sobą niższe koszty i jest mniej sformalizowanym sposobem niż procedura sądowa. Mediacje dają możliwość wypracowania wspólnej płaszczyzny porozumienia dla obu stron. W Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego utworzony został **punkt informacyjny**, gdzie mieszkańcy mogli skorzystać z porady przeszkolonego mediatora

Dolnośląskiego Ośrodka Mediacji, ponadto **dwudziestu wolontariuszy** promujących hasło „Mediacje to zgoda i pokój", rozdawało ulotki informujące o instytucjach zajmujących się rozwiązywaniem konfliktów. W ramach obchodów zamówiono pięćdziesiąt sztuk koszulek promujących logo i hasło kampanii społecznej „Międzynarodowy Dzień Mediacji". Wydrukowano również **1 000 sztuk** ulotki informacyjnej.

- **Promocja działań społecznych wśród mieszkańców Wrocławia** W ramach zadania wynajęto **telewizor LCD** zamontowany w Klinice Stomatologicznej przy ul Krakowskiej wraz z zarządzaniem siecią poprzez system DisiComm. Służy on promocji miejskich programów społecznych skierowanych do mieszkańców miasta w tym, np. poradnictwa obywatelskiego i rodzinnego.
- **Przygotowanie projektów i wydruk ulotek informacyjnych -** w ramach zadania przygotowano projekty 3 ulotek informacyjnych do programów miejskich pn. Wspieranie ośrodków poradnictwa obywatelskiego w 2009 roku", „Prowadzenie poradnictwa rodzinnego w różnych rejonach Wrocławia" oraz z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i interwencji kryzysowej". Zamówiono wydruk materiałów reklamowych w postaci ulotek do programów poradnictwa obywatelskiego **15 000 sztuk** oraz mediacji społecznych **25 000 sztuk**.

DZIAŁANIA NA RZECZ MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH

- **Porozumienie mniejszości KALEJDOSKOP KULTUR** - Porozumienie "Kalejdoskop Kultur", na celu aktywizację społeczną i obywatelską mniejszości narodowych i etnicznych Dolnego Śląska, promowanie wielokulturowości, zapobieganie dyskryminacji ze względu na odmienność kulturową, narodowościową i etniczną, pomoc w wymianie informacji, wiedzy i doświadczeń między organizacjami skupiającymi przedstawicieli mniejszości narodowe i etniczne, a także promowanie współdziałania z samorządem terytorialnym, sektorem państwowym i gospodarczym oraz politykami. Efektem wrocławskich działań na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych było podpisanie przez reprezentantów pozarządowych organizacji mniejszości narodowych i etnicznych porozumienia o współpracy w dniu 12 lutego 2009 roku. Przy okrągłym stole zasiedli: Mariola Abkowicz ze Związku Karaimów Polskich w RP, Igor Salamon–reprezentujący Związek Ukraińców w Polsce, Ewa Solska i Jakub Einhorn z Fundacji Kultury i Edukacji Żydowskiej „Gesher", Irena Lipman oraz Renata Zajączkowska z Niemieckiego Towarzystwa Kulturalno-Społecznego, Anna Adamidu i Anastazja Stasiak z „Odysseas" Stowarzyszenia Greków w Polsce, Musa Czachorowski ze Związku Tatarów RP oraz Olga Chrebor – koordynator merytoryczny festiwalu Kalejdoskop Kultur. Obecny był Dariusz Tokarz, pełnomocnik Wojewody Dolnośląskiego ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych oraz Dorota Kozak-Rybska z miejskiego Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego. Prezydium Porozumienia stanowią: Mariola Abkowicz – przewodnicząca, Irena Lipman – wiceprzewodnicząca i Igor Salamon – wiceprzewodniczący. Ponadto utworzono bazę danych zawierającą aktualne informacje dotyczące działań podejmowanych przez członków Porozumienia, organizację imprez kulturalnych, festiwali, wystaw, przeglądów, konferencji (w szczególności corocznej edycji Kalejdoskopu Kultur, dnia mniejszości narodowych i

etnicznych we Wrocławiu) oraz wszelkich innych inicjatyw, które pomogą w realizacji zamierzeń.

- **DNI KULTURY MUZUŁMAŃSKIEJ 2009** – Wydarzenie ma na celu zapoznanie wrocławian z kulturą arabsko-muzułmańską polskich organizacji muzułmańskich. Dni Kultury Muzułmańskiej trwały od 15 maja – 15 czerwca 2009 roku. Centrum Informacji i Rozwoju uczestniczyło w obchodach biorąc udział w programie na terenie Muzułmańskiego Centrum Kulturalno-Oświatowego przy Al. Kasprowicza 24 w dniu 30 maja 2009 roku. Na terenie Centrum działało stoisko edukacyjno-informacyjne promujące działalność Wrocławskiego Centrum Seniora. Wszyscy uczestnicy mogli w tym dniu odwiedzić wrocławski meczet, wysłuchać wykładów prowadzonych przez immama, skorzystać z pokazu parzenia kawy oraz pieczenia chleba, uczestniczyć w kursie języka arabskiego oraz zrelaksować się na targu bliskowschodnim. Dla ciekawskich zaprezentowano wystawę kaligrafii Salaha al.Moussawy oraz wystawę edukacyjną pt. Złota era islamu prezentującą m.in. wynalazki, odkrycia i innowacje wprowadzone przez islamskich uczonych. Podczas trwania imprezy w dniu 31 maja 2009 roku przeprowadzono ankietyzacje uczestników. Większość uczestników imprezy legitymowała się wiekiem w przedziale 19-29 lat (42,6%),blisko 17 % to osoby w wieku 30-39 lat, a ponad 13% to osoby w przedziale wiekowym 40-49 lat. Respondenci legitymowali się przede wszystkim wykształceniem wyższym (38%). Wśród odwiedzających Centrum Kultury Muzułmańskiej byli nauczyciele akademiccy, informatycy, prawnicy, fizjoterapeuci, lekarze, aktorzy, urzędnicy, specjaliści PR, graficy, socjologowie, dietetycy. Studenci stanowili 31% uczestników. W zdecydowanej większości uczestnikami imprezy były osoby zamieszkałe we Wrocławiu (77%). Uczestnicy wysoko ocenili ofertę kulinarną (16%), wizytę w meczecie (11,3%) lekcje języka arabskiego (10,4%), a także wystawę „Złota era islamu". Jako źródło informacji o Dniach Kultury Muzułmańskiej wskazywano przede wszystkim internet (43,7%), w dalszej kolejności znajomych, Centrum Muzułmańskie i rodzinę. Ponad 65% uczestników po raz pierwszy brało udział w tego typu imprezie kulturalnej.

KLUBY SENIORA ORAZ OŚRODKI AKTYWIZUJĄCE OSOBY STARSZE, KAMPANIE SPOŁECZNE NA RZECZ OSÓB STARSZYCH

- **Warsztaty i lektoraty z języków obcych** przeprowadzenie **24 godzin lektoratu** języka angielskiego dla grup początkujących i zaawansowanych oraz warsztatów.
- **Program na rzecz seniorów realizowany przez Uniwersytety Trzeciego Wieku -** Wykonanie usługi edukacyjnej dla **970 osób**, mieszkańców Wrocławia w wieku senioralnym w formie wykładów, warsztatów, modułów, seminariów, lektoratów, zajęć praktycznych. Opracowanie „Informatora" na bieżący rok akademicki.
- **Program rekreacyjno – kulturalny dla seniorów pn. Aktywna Złota Jesień"** zorganizowanie wycieczek autokarowych, zorganizowanie wyjść do instytucji kultury, zajęć artystycznych, gimnastyki Tai-Chi, gimnastyki umysłu, zajęć klubowych, w tym pogadanek zdrowotnych. zdrowotnych zajęciach uczestniczyło **120 osób.**
- **Wrocławskie Centrum Seniora – CIRS -** Wspieranie działalności seniorów indywidualnych jak i Klubów Seniora, a przez to przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia wśród osób starszych poprzez integrację

środowiska seniorów i promowanie wśród nich aktywnego i zdrowego stylu życia oraz zmian postaw osób starszych wobec starzenia się.

Podejmowane działania:

- **Rozwijanie wachlarza propozycji warsztatów i wykładów w ramach programu Latająca Akademia Seniora:**
  - „Pomocna Dłoń" Zajęcia w zakresie rozpoznawania i radzenia sobie z problemem przemocy wobec osób starszych – andragog.
  - „Dobra Dusza" wykłady z zakresu radzenia sobie ze stresem i negatywnymi emocjami – psycholog.
  - „Kremowy Kwiat" zajęcia i warsztaty z zakresu kosmetyki i wizażu dla osób starszych.
  - „Pod Liściem Dębu" wykłady i konsultacje odnoszące się do problemów związanych z ordynowaniem leków.
  - „W krainie Pamięci" wykłady i warsztaty w zakresie radzenia sobie z problemami pamięci.

  W ramach prowadzonego przez Wrocławskie Centrum Seniora programu Latająca Akademia Seniora, w okresie marzec – grudzień 2009, przeprowadzonych zostało **56 zajęć**, w 26 Wrocławskich Klubach Seniora. Widoczna jest tendencja wzrostowa: w pierwszych miesiącach (do końca lipca) odbyło się ok.20 zajęć, natomiast w kolejnych (sierpień-grudzień) ponad 30. Średnio w zajęciach bierze udział ok. 20 osób. Jest to uzależnione od formy zajęć (prelekcja, wykład, ćwiczenia gimnastyczne, warsztaty rozwojowe) oraz od liczebności danego Klubu Seniora (liczba członków wahać się może od 5-10 do nawet 200 osób).
- **Uruchomienie programu „Mobilna Pracownia Komputerowa"**

  Program ma za zadanie przeciwdziałać cyfrowemu wykluczeniu wśród osób starszych. W ramach zadania opracowano szczegółowy program zajęć dydaktycznych dotyczących nauki obsługi komputera i umiejętności obsługi Internetu. Dodatkowo stworzono wersję demonstracyjną samouczka przygotowanego na płycie CD-ROM, który miał ułatwić osobom starszym zapoznanie się z komputerem i jego możliwościami. Od początku 2009 roku przeprowadzono 7 edycji Kursów Komputerowych dla seniorów w oparciu o zasoby techniczne Partnerów, WCS oraz wolontariuszy. Zajęcia z seniorami przygotowane zostały w formie warsztatów dostosowanych do poziomu percepcji i umiejętności osób starszych. Prowadzenie zajęć powierzono wolontariuszom współpracującym z Centrum. Zajęcia organizowane są w siedzibie CIRS pl. Dominikański 6, Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych – Sektor3, Klubie Seniora Psie Pole, Centrum Integracji Społecznej, Międzynarodowej Wyższej Szkole Logistyki i Transportu. Pilotażowo przeprowadzono także cykl zajęć indywidualnych w domu osoby niesamodzielnej. W ramach programu 3 razy w tygodniu odbywają się konsultacje komputerowe w siedzibie CIRS- Wrocławskie Centrum Seniora. W tym czasie seniorzy mogli przyjść i uzyskać pomoc związaną z komputerem, telefonem komórkowym czy aparatem fotograficznym. Konsultacje były prowadzone przez wolontariuszy, studentów socjologii Uniwersytetu Wrocławskiego.
- **Uruchomienie punktów edukacyjno – konsultacyjnych w ramach działań partnerskich**

  Program realizowany w oparciu o wolontariuszy – specjalistów w swoich dziedzinach. Harmonogram pracy dostosowany do potrzeb seniorów i wymagań organizacyjnych Punktów. W ramach ich funkcjonowania w ciągu

tygodnia kilku seniorów korzysta ze wsparcia tego typu specjalistów. Rozwinięciem działalności Punktów jest obecność prowadzących w siedzibach Klubów Seniora na ich zaproszenie. Ponadto działały: Punkt konsultacji informatyczno – komputerowej dla seniorów, Punkt informacji senioralnej oraz „Telefon Seniora".

- **Działalność promocyjna i informacyjna Wrocławskiego Centrum Seniora**
  Celem działalności promocyjnej Wrocławskiego Centrum Seniora jest przede wszystkim skuteczne dotarcie do jak największej liczby osób starszych z informacją. Inne cele to: pozytywne kojarzenie wizerunku WCS, pobudzenie seniorów do korzystania z Internetu i innych środków masowego przekazu, stała informacja o bieżących kursach, uroczystościach, programach i projektach przekazywana za pośrednictwem prasy, Internetu, druków informacyjnych, informacyjnych także podczas imprez okolicznościowych organizowanych przez WCS.
- **Informacje prasowe**
  Rubryki „senioralne" ukazują się w czasopismach: „Zdrowie od juniora do seniora", kwartalniku „Zdrowie", „Echo miasta", miesięczniku związkowym „Dolnośląska Solidarność", „Ludzka sprawa" „Polska – Gazeta Wrocławska" oraz „Wrocławianin". Większość z nich to wydawnictwa bezpłatne, chętnie czytywane przez seniorów.
- **Witryny Internetowe**
  W Internecie działało już wiele stron poświęconych seniorom. W większości są to jednak projekty komercyjne, na których informacja przeplata się z reklamą. Osobie starszej trudno oddzielić jest rzetelną wiadomość od kryptoreklamy. Ważne było więc stworzenie niezależnego, niekomercyjnego portalu. Te wszystkie czynniki zdecydowały o uruchomieniu trzech serwisów, dedykowanych osobom starszym – **InfoSenior, InfoOpieka i SeniorSztuka.**
  Niezależnie od portali, działa również oficjalna witryna Centrum – www.seniorzywroclaw.pl. Cieszy się ona sporym zainteresowaniem (około **60 tysięcy odwiedzin w ciągu czterech miesięcy**) i stanowi poważne źródło wiedzy o inicjatywach i programach Centrum Seniora, a także ofercie dla seniorów w mieście.
- **Druki reklamowe:** Broszury, ulotki, foldery promocyjne są podstawą działalności reklamowej wielu firm i instytucji. Także Wrocławskie Centrum Seniora wykorzystuje tę formę promocji. Plakaty informacyjne, ulotki reklamowe, a nawet karty pocztowe – tylko od maja do października 2009 roku wydano kilkanaście rodzajów tego typu materiałów. Ich zaletą jest duży nakład (przykładowo, udało się wydrukować **10 000 ulotek** „Miejsca Przyjazne Seniorom"), łatwa dostępność i kontrola kolportażu. Są one rozdawane Seniorom podczas akcji promocyjnych, w Centrum, a także w Klubach Seniora. Dotyczą zarówno ogólnej działalności Centrum (np. plakat „TELEFON SENIORA", ulotka „WROCŁAWSKIE CENTRUM SENIORA"), jak i oferty dla seniorów (np. ulotka „OPIEKA MEDYCZNA" lub folder „KLUBY SENIORA").
- **Imprezy i uroczystości organizowane przez WCS** – rozrywka Seniorów formą promocji Centrum - Imprezy i uroczystości to nie tylko sposób na promocję. Ciekawa impreza jest także ciekawym sposobem aktywizacji seniorów. To również okazja do spotkania i przedyskutowania sytuacji seniorów w mieście, ich problemów i potrzeb. Wychodząc im naprzeciw, Wrocławskie Centrum Seniora cyklicznie organizuje spotkania. Jedną z

większych uroczystości było Forum Klubów Seniora – pierwsze odbyło się w marcu, drugie w październiku. Było to spotkanie liderów Klubów i organizacji senioralnych z przedstawicielami władz Wrocławia. Inną ważną uroczystością był majowy piknik „Bezpieczny Wrocławianin od Juniora do Seniora", będący podsumowaniem policyjnej Akademii „Bezpieczny Senior". Mimo niepogody, na Wyspie Słodowej we Wrocławiu zebrało się wiele osób starszych i młodszych. Najwięcej seniorów zgromadziło się na październikowym „Wrocławskim Dniu Seniora". Przyciągnęły ich zarówno występy artystyczne, jak i konkursy z nagrodami (na Ciasto i Chleb Seniora). W magicznym miejscu – Leśnickim Zamku – zebrało się około 300 seniorów. Co ciekawe, tegoroczne uroczystości odbyły się przy niemal zerowym nakładzie środków – nagrody zostały ufundowane przez Partnerów, w organizacji pomagali wolontariusze.

- **Realizacja nowych projektów** wspierających osoby starsze oraz działań promocyjnych
  - „Międzypokoleniowa Akademia Karate"
    Dzięki Międzypokoleniowej Akademii Karate seniorzy oraz młodsze pokolenie będą mogli uczestniczyć w bezpłatnych kursach karate. Mieszkańcy naszego Miasta - a w szczególności dzieci, młodzież oraz ich dziadkowie - mają możliwość bezpłatnego udziału w treningach karate i samoobrony, we Wrocławskiej Szkole Karate i Samoobrony.
  - „Miejsca Przyjazne Seniorom"
    Miejsca Przyjazne Seniorom to jeden z najważniejszych programów Wrocławskiego Centrum Seniora. Ma on na celu uhonorowanie miejsc, instytucji, organizacji, prywatnych firm, które mają szczególną ofertę dla osób starszych – w szczególności zniżki, brak barier architektonicznych, miłą i cierpliwą obsługę. Najważniejszym celem, przyświecającym inicjatywie, jest przekształcenie Wrocławia w **Miasto Przyjazne Seniorom.** Do tej pory certyfikat uzyskało **dwadzieścia miejsc**, w tym biblioteki, szkoły, domy pomocy społecznej, a nawet piekarnie. Kolejnym programem są „Magiczne Miejsca". Miano to otrzymały: Wrocławski Teatr Lalek, Centrum Kultury Agora, Centrum Kultury Zamek oraz Filharmonia Wrocławska. Program powstał, aby zjednoczyć siły wymienionych – i innych – centrów kultury. Dzięki niemu seniorzy mogą np. oglądać przedstawienia Teatru Lalek w najbliższym Domu Kultury. **„Magiczne Miejsca"** to instytucje, które w swojej działalności kulturalnej i rozrywkowej na rzecz seniorów nie ograniczają się do konkretnej lokalizacji. Tytuł „Magicznego Miejsca" przyznaje Wrocławskie Centrum Seniora.
- **„Latająca Bajka", „Biuro"** – projekty koordynowane w realizacji przez słuchaczy Kolegium Pracowników Służb Społecznych.
- Podjęcie **współpracy partnerskiej** z instytucjami działającymi na korzyść środowiska senioralnego Wrocławskie Centrum Seniora współpracuje z 101 instytucjami, organizacjami i firmami. Wspólnie z nimi realizuje między innymi następujące programy:
  - „*Przyjazne 4łapy*",
  - utworzony we współpracy ze szkołą językową Language Academy program umożliwia seniorom naukę języków obcych w pełnym zakresie,
  - współpraca z Pszczyńską Akademią Sztuk Walki sekcja Wrocław, prowadzoną przez Tomasza Polkowskiego,
  - „Senioralny Klub Filmowy" – akcja ogólnopolska w partnerstwie z Multikinem,

- „Kuźnia Międzypokoleniowa” – działania artystyczne dzieci i seniorów w oparciu o partnerstwo CIRS -WCS z Centrum Kultury „AGORA”,
- Współpraca z Operą Wrocławską – granty finansowe dla seniorów.

WROCŁAWSKIE FORUM KLUBÓW SENIORA

Misją Forum Klubów Seniora jest przede wszystkim wymiana doświadczeń, wsparcie merytoryczne Klubów, wymiana materiałów uczestniczących placówek oraz dyskusja na wiele tematów: od sposobów spędzania wolnego czasu wśród seniorów, przez ofertę kulturalną i rozrywkową, aż po edukację późnej dorosłości.

- **I Wrocławskie Forum Klubów Seniora** odbyło się w marcu 2009 roku. Celem Forum było zdiagnozowanie bieżących potrzeb i problemów, z jakimi borykają się Kluby Seniora, a także wypracowanie form wspierania Klubów w ich działaniach przez Miasto w ramach Wrocławskiego Centrum Seniora. Spotkanie Klubów Seniora z przedstawicielami Miasta pokazało, jak wielki potencjał tkwi w osobach starszych. Aktywizacja i integracja środowisk senioralnych jest możliwa – potrzebne jest jednak zrozumienie i współpraca wielu grup z różnych pokoleń: samych seniorów, animatorów, koordynatorów, wolontariuszy. Forum było także okazją do tego, aby liderzy Klubów podzielili się sugestiami i wnioskami płynącymi z ich dotychczasowych doświadczeń – ponad 30 liderów wypełniło ankiety przygotowane przez Centrum. Informacje zgromadzone w ten sposób przyczyniły się do lepszego zrozumienia potrzeb Klubów Seniora oraz skuteczniejszego wspierania w rozwiązywaniu ich bieżących problemów.
- **II Wrocławskie Forum Klubów Seniora** miało miejsce w październiku 2009 roku. Ponowne spotkanie z liderami Klubów Seniora było okazją do podsumowania efektów dotychczasowych działań na rzecz seniorów w Mieście. W oparciu o wnioski, jakie płynęły z I Wrocławskiego Forum Klubów Seniora, przedstawiciele Miasta przedstawili szereg propozycji z zakresu wspierania Klubów Seniora w ich działalności. Poruszono tematy tj. wsparcie administracyjno-organizacyjne, dotacje na działalność Klubów Seniora. Była także mowa o roli CIRS – Wrocławskiego Centrum Seniora, jako jednostki koordynującej działalność wrocławskich Klubów Seniora. Także tym razem liderzy Klubów mieli sposobność do wyrażenia swoich uwag w anonimowej ankiecie dotyczącej działań Klubów Seniora – ponad 20 liderów podzieliło się z nami swoimi spostrzeżeniami. W ramach promowania Dobrych Praktyk o różnorodnych rodzajach działań opowiedziały Kluby Seniora, które wykazują się największą aktywnością. Na podstawie wcześniejszych konsultacji z Klubami Seniora, na Forum odbył się panel dyskusyjny, podczas którego poruszone zostały kwestie dotyczące edukacji, wsparcia pielęgnacyjnego, a także działań społecznych na rzecz seniorów.

PODJĘCIE DZIAŁAŃ INFORMACYJNO – REKLAMOWYCH ZMIERZAJĄCYCH DO POZYSKIWANIA WOLONTARIUSZY DO DZIAŁAŃ I ZADAŃ REALIZOWANYCH NA RZECZ OSÓB STARSZYCH

KAMPANIE SPOŁECZNE

- **Kampania „Przekazuję 1%, tak pomagam” -** Celem kampanii była promocja idei przekazywania przez mieszkańców Wrocławia 1% podatku dochodowego na rzecz Organizacji Pożytku Publicznego oraz podniesienie

wiedzy z tego zakresu. Dzięki kampanii były promowane także organizacje działające na terenie Gminy Wrocław, a więc pośrednio odbyło się ich wsparcie. W kampanii duży nacisk położono na uświadomienie wrocławianom, że przekazanie 1% podatku jest lepszą formą pomocy niż wspomaganie osób żebrzących.

- **„Kampania „Pomagaj mądrze”** - Kampania informacyjna *„Pomagaj mądrze”* ma na celu upowszechnienie skutecznych form pomocy osobom potrzebującym i pokazywanie prawdziwego oblicza żebractwa. Najczęściej nie jest ono związane z rzeczywiście trudną sytuacją danej osoby, bo takie osoby mogą skorzystać z profesjonalnego wsparcia instytucji miejskich i organizacji pozarządowych. Zadaniem kampanii jest informowanie Wrocławian i turystów o procederze żebractwa prowadzące do zmiany postaw osób udzielających pomocy finansowej osobom żebrzącym. Od kwietnia 2009 r. prowadzona jest dystrybucja ulotek w lokalach gastronomicznych zlokalizowanych w Rynku. W czerwcu przedstawicielka CIRS uczestniczyła w Konferencji w Poznaniu dotyczącej problemu żebractwa, gdzie zaprezentowała wrocławskie próby minimalizowania tego procederu. Kampania była powiązana z kampaniami społecznymi „Przekazuję 1% tak pomagam” oraz „Stop dzielę się informacją pomagam”

CENTRUM WOLONTARIATU

Celem zadania jest:

- informacja na temat możliwości włączenia się w działania wolontaryjne,
- aktywizacja mieszkańców Wrocławia i stwarzanie warunków do podejmowania działań wolontaryjnych,
- tworzenie platformy pośrednictwa między osobami i organizacjami w zakresie włączania się i korzystania z działań wolontaryjnych.

W ramach zadania prowadzone jest **Wrocławskie Centrum Wolontariatu** wraz z **Biurem Pośrednictwa Wolontariatu**. Na bieżąco prowadzona jest i uaktualniania „Baza Ofert” dotyczących możliwości podjęcia wolontariatu oraz „Baza Kandydatów” na wolontariuszy. Kandydatom udostępnianie są oferty organizacji, po wyborze oferty następuje połączenie kandydata z organizacją. Na bieżąco prowadzony jest monitoring współpracy wolontariusza z organizacją. Prowadzona jest również strona internetowa Centrum Wolontariatu www.wolontariat.wroclaw.pl. Ze względu na charakter zadania Centrum Wolontariatu współpracuje z wieloma podmiotami zewnętrznymi, instytucjami, osobami prywatnymi przy realizacji działań wolontaryjnych w mieście. Zadanie realizowane jest w porozumieniu ze Stowarzyszeniem „Nowa Rodzina”. Biuro Pośrednictwa aktualnie współpracuje z 48 organizacjami. W ciągu roku nawiązana została współpraca z 12 organizacjami zgłaszającymi zapotrzebowanie na wolontariuszy. Aktualnie w „Bazie Ofert” znajduje się 60 ofert gotowości przyjęcia kandydatów na wolontariuszy. „Baza Kandydatów” na wolontariuszy ogólnie mieści w sobie 320 zgłoszeń kandydatów na wolontariuszy, w tym roku przyjęto 150 zgłoszeń. Z tej grupy udział w warsztatach „Ja jako wolontariusz” wzięło udział ok 50 osób. Spośród nich, od stycznia do czerwca, do wybranych przez siebie organizacji na prace bieżące zostało skierowanych 59 osób, od czerwca do grudnia 65 osób. Natomiast w jednorazowych akcjach organizowanych przez organizacje pozarządowe i miejskie jednostki organizacyjne Wrocławia aktywnie do czerwca uczestniczyło ok. 50 osób; od czerwca do grudnia ok. 30 osób. Działania wolontaryjne promowane były

podczas imprez plenerowych: happeningi w ramach kampanii społecznej „Wrocławianie na Polanie", „Piknik Majowy" (01-03.05), Piknik organizowany przez MOPS z okazji Dnia Dziecka, „Dzień Sąsiada" (23.05), otwarcie wystawy „Kalejdoskop Kultur" (08.06), Festyn osiedla Ołbin (13.06), Wydział Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego podczas Dni Otwartych z okazji Dnia Ochrony Praw Człowieka (15.12.2009) oraz podczas warsztatów w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych organizowanych przez CIRS - Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju (IX-XII 2009). Z oferty Biura Pośrednictwa skorzystało w tym roku ok. 1200 osób (od stycznia do czerwca 700), w tym: osobiście ok. 450, telefonicznie ok. 110 i internetowo (mail, gg) ok. 640. W pracach bieżących Centrum Wolontariatu pomagało 6 praktykantów, studentów socjologii UW. Przeprowadzono dystrybucję materiałów promocyjnych Centrum Wolontariatu i działań wolontaryjnych: w 30 szkołach gimnazjalnych, 32 szkołach średnich, na 4 uczelniach wyższych (różne budynki), akademikach i bibliotekach miejskich.
W ramach jesiennej kampanii **„Wolontariat jest dla każdego"** umieszczono w mieście dwa billboardy. Rozprowadzono wśród mieszkańców Wrocławia materiały promocyjne: plakaty, ulotki, business karty oraz długopisy. Wyprodukowano L-banery i roll up'y informacyjne. 5 grudnia odbyła się **Gala Dnia Wolontariusza** podczas której podziękowano wolontariuszom za ich pracę dla innych oraz przedstawicielom Samorządów za wspieranie inicjatyw wolontaryjnych. W gali wzięło udział ok. 200 osób.
W ramach zadania prowadzona była również kampania świąteczna „Pogadaj z sąsiadem". Wpływająca na zacieśnienie stosunków społecznych i skłonienie mieszkańców Wrocławia do zainteresowania się osobami żyjącymi w pobliżu. Wydane zostały również trzy egzemplarze Gazety Młodych promujące aktywne spędzanie czasu i możliwości wolontaryjne.
Zrealizowany został także konkurs 'Veni vidi vici' jako odpowiedź na zauważone potrzeby społeczne. W ramach tego przedsięwzięcia grupy młodych osób realizowały zadania przydatne dla społeczności lokalnych w obszarze promocji postaw wolontaryjnych. W ramach zadania odbywały się również szkolenia dla aktywnych wolontariuszy oraz warsztaty dla uczniów w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych rozwijające umiejętności społeczne. Warsztaty współprowadzone były przez wolontariuszy, promowano podczas nich aktywność wolontaryjną i wchodziły w skład szerokiej oferty edukacji nieformalnej prowadzonej przez CIRS - Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju.
W ramach kampanii oraz akcji promocyjnych z informacją o działalności Wrocławskiego Centrum Wolontariatu udało się dotrzeć do ok. **1000 osób**. Ponad **150** zgłosiło swoją kandydaturę na wolontariuszy. Z warsztatów „Ja jako wolontariusz" skorzystało ok. **50** osób. Sfinansowano działania edukacyjne dla wolontariuszy oraz uczniów. Ogłoszono i przeprowadzono konkurs działań młodzieżowych dla społeczności lokalnych. Zrealizowano również kampanię świąteczną „Pogadaj z sąsiadem" trafiającą do szerokiego grona odbiorców.

ORGANIZACJA WIZYTY DZIECI Z BIAŁORUSI NA ZAPROSZENIE PREZYDENTA WROCŁAWIA

Cele zadania to nawiązywanie więzi pomiędzy rówieśnikami z Polski i Białorusi, zapoznanie gości z historią Wrocławia, promocja miasta jako wielokulturowego ośrodka sprzyjającego rozwojowi młodych ludzi, zapewnienie możliwości aktywnego wypoczynku. W zadaniu udział wzięło **45 dzieci i sześcioro opiekunów**. W jego ramach zaproszonym dzieciom i ich opiekunom zapewniono pobyt z wyżywieniem w Specjalnym Ośrodku Szkolno –

Wychowawczym, przy ul. Parkowej 37 we Wrocławiu. Ponadto zapewniono bogaty program edukacyjny, rekreacyjny i kulturalny. Wykorzystano zasoby jednostek miejskich (Młodzieżowe Centrum Sportu, Ogród Zoologiczny, Muzeum Miejskie, SPA) realizację zadania wsparły także: Towarzystwo Miłośników Wrocławia, Fundacja Dzielnicy Wzajemnego Szacunku 4 Świątyń. Dzieci miały możliwość obejrzenia wystawy „Europa – to nasza historia", gdzie zapewniono opiekę przewodnika rosyjskojęzycznego, kontakt z grupą rówieśniczą z uczniowskiego Klubu Sportowego „Talent". Zorganizowano spotkanie w Sali Sesyjnej z z-cą Dyrektora Departamentu Spraw Społecznych – p. Dominikiem Golemą, na którym dzieci otrzymały podarunki od Miasta. Zadanie realizowane było w oparciu o porozumienie Gminy Wrocław ze Stowarzyszeniem Wspólnota Polska.

PROWADZENIE DZIAŁAŃ Z ZAKRESU INFORMACJI I EDUKACJI SPOŁECZNEJ POPRZEZ REALIZACJĘ MATERIAŁÓW TELEWIZYJNYCH RADIOWYCH I PRASOWYCH W LOKALNYCH MEDIACH

- **Dofinansowanie cyklu programowego pod tytułem „Jest wyjście" emitowanych na antenie TVP Wrocław -** dofinansowanie kosztów produkcji i emisji ośmiu wydań audycji „Jest wyjście", którego celem jest pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym lub już wykluczonym, a także udostępnienie szerokiej informacji o placówkach, i organizacjach, które udzielają wsparcia osobom dotkniętymi problemami natury społecznej czy zdrowotnej.
- **Dofinansowanie cyklu programowego pod tytułem „Na Zdrowie" emitowanych na antenie TVM Wrocław (Telewizji Miejskiej Wrocław) -** dofinansowanie kosztów produkcji i emisji audycji „Na Zdrowie" Magazyn, którego celem jest pokazanie najnowszych metod utrzymania zdrowia, aktywności i urody. Ukazane są historie pacjentów, którzy poddają się diagnozie i leczeniu różnych schorzeń i defektów urody. Program promuje zachowania prozdrowotne oraz opowiada o najnowszych osiągnięciach medycyny.
- **Dofinansowanie cyklu programowego pod tytułem „Żyj bezpiecznie" emitowanych na antenie TVP Wrocław -** dofinansowanie kosztów produkcji i emisji audycji „Żyj bezpiecznie". Program ten jest magazynem prewencyjnym poświęconym szeroko pojętemu bezpieczeństwu mieszkańców Wrocławia. Ukazane są w nim niebezpieczne sytuacje, w których można się znaleźć każdego dnia. Specjaliści różnych dziedzin (lekarze, prawnicy, policjanci, urzędnicy miejscy) analizują te przypadki i starają się pomóc tym, którzy tej pomocy potrzebują. Na przykładach filmowych ukazane są różnego typu sytuacje: wypadki drogowe, pożary, przestępstwa rodzinne, przemoc w stosunku do kobiet i dzieci, tragedie związane z narkotykami i alkoholizmem. W programie promowana jest również szeroko pojęta profilaktyka zdrowotna.
- **Dofinansowanie cyklu programowego pod tytułem „Telewizyjny Klub Seniora" emitowanych na antenie TVP Wrocław -** dofinansowanie kosztów produkcji i emisji audycji „Telewizyjny Klub Seniora". W programie m.in. informacje o możliwości kształcenia się i rozwoju, formach wypoczynku i medycynie dla seniorów, a także porady prawne dotyczące problemów ludzi starszych. Przedstawiciele ZUS, MOPS, prawnicy i notariusze doradzają, jak postąpić w konkretnej sytuacji urzędowej i jak

bronić się przed zawiłościami przepisów prawnych. Dodatkowo - informacje o organizacjach pozarządowych i inicjatywach społecznych, które mogą przyjść z pomocą osobom w podeszłym wieku. Gościem każdego wydania jest niezwykły senior – człowiek, którego warto poznać ze względu na jego niecodzienne pasje czy osiągnięcia. Ponadto w programie kącik kulinarny, a nim sprawdzone przepisy na tradycyjne polskie potrawy, i odrobina gimnastyki, czyli kilka prostych ćwiczeń, które pomogą poradzić sobie z dolegliwościami związanymi z bólem stawów czy kręgosłupa.

- **Opracowanie wkładki do kwartalnika ZDROWIE oraz dystrybucja tego kwartalnika (nakład 4500 egz.)-** opracowanie merytoryczne i graficzne materiałów edukacyjno – informacyjnych z zakresu zdrowia publicznego i spraw społecznych w postaci wkładki do każdego z numerów ilustrowanego kwartalnika Magazyn Dolnośląski ZDROWIE, ISSN 1730-0290 w wymiarze 4 stron formatu A4, Dystrybucja kwartalnika ZDROWIE wraz z wkładką informacyjno – edukacyjną na terenie Wrocławia.
- **Publikacja materiałów promujących działania Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego w miesięczniku „Wrocławianin" (nakład 25 000 egz.) -** publikacja informacji dotyczących działalności Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego oraz wszelkich innych materiałów prasowych oraz ogłoszeń o przetargach itp. Na łamach miesięcznika „Wrocławianin" (80% strony gazetowej).
- **Publikacja materiałów promujących działania Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego w miesięczniku „Zdrowie od juniora do seniora"" (nakład 150 000 egz.) -** publikacja informacji dotyczących działalności Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego oraz wszelkich innych materiałów prasowych dotyczących kampanii społecznych.
- **Opracowanie wkładki do miesięcznika „Ludzka Sprawa" oraz publikacja innych materiałów oraz dystrybucja tego miesięcznika (nakład 10 000 egz.)-** opracowanie merytoryczne i graficzne materiałów edukacyjno – informacyjnych z zakresu zdrowia publicznego i spraw społecznych w postaci wkładki z wkładką informacyjno – edukacyjną na terenie Wrocławia.
- **Produkcja i emisja audycji telewizyjnej pn. „Kalejdoskop kultur" -** Audycja jest relacją z II Festiwalu Mniejszości Narodowych i Etnicznych we Wrocławiu, który odbył się na Wyspie Słodowej w dniu 21.06.2009 r. Ponad dwudziestominutowy program został wyemitowany w sobotę 27. 06. 2009 roku o godzinie 16.45.

WSPÓŁORGANIZACJA KONKURSU PAPIESKIEGO „PAPIEŻ O MŁODYCH, MŁODZI O PAPIEŻU"

Skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych konkurs jest jednym z najważniejszych przedsięwzięć Fundacji "Instytut Tertio Millennio". Ma na celu przybliżenie młodzieży życia i nauczania Jana Pawła II, a zwłaszcza przesłania, które Papież kierował do osób w ich wieku. Głównym celem jest zorganizowanie jak najlepszej olimpiady wiedzy o Janie Pawle II. Drugi to maksymalnie szeroka popularyzacja nauczania Papieża.

KOMBATANCKA WIGILIA

Przedmiotem zadania było zorganizowanie spotkania świątecznego dla **56** członków i gości Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej. W dniu 20

grudnia o godz. 12.00, w restauracji Dwór Polski odbyło się świąteczne spotkanie Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Okręgu Dolnośląskiego. W spotkaniu, oprócz zarządu Okręgu Dolnośląskiego Światowego Związku Żołnierzy AK, uczestniczyli zaproszeni goście: JE Henryk Kardynał Gulbinowicz, Wojewoda Dolnośląski Rafał Jurkowlaniec, Pełnomocnik Marszałka Województwa Dolnośląskiego Paweł Aszkiełowicz, przedstawiciel Śląskiego Okręgu Wojskowego płk Henryk Bednarek, Dyrektor CIRS Beata Pierzchała oraz przedstawiciele Ośrodka Pamięć i Przyszłość i CIRS, współpracujący z żołnierzami AK. W Święta Bożego Narodzenia chcemy dzielić się z innymi wszystkim co najlepsze. Dlatego łamiemy się opłatkiem, składamy sobie życzenia, obdarowujemy się prezentami. Nie wszyscy jednak mogą spędzać te Święta z rodziną przy suto zastawionym stole. Na prośbę Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego podjęło się organizacji paczek świątecznych dla potrzebujących kombatantów. Z produktów, otrzymanych od darczyńców udało nam się skompletować i rozwieść **52 paczki**.
Kombatanci mogą skorzystać z porad w sprawach administracyjnych w prowadzonym raz w tygodniu w Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego punkcie konsultacyjnym. Podobny punkt utworzony został w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej – zainteresowani mogą zasięgnąć tam porad w sprawach socjalnych.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU NA RZECZ SPOŁECZNOŚCI ROMSKIEJ „MENS SANA IN CORPORE SANO”

Kwota zaplanowana na zadanie w wysokości **18 000 zł**, została w 100% wydatkowana.
Program na rzecz społeczności romskiej *„Mens Sana In Corpore Sano”-* ma na celu zniwelowanie różnic dzielących społeczność romską od reszty społeczeństwa, zwłaszcza w zakresie edukacji, zatrudnienia, zdrowia, warunków lokalowych oraz umiejętności funkcjonowania w społeczeństwie obywatelskim, przy jednoczesnej pomocy w podtrzymaniu tradycji i kultury romskiej.
Do priorytetów projektu realizowanego w ramach rządowego *Programu na rzecz społeczności romskiej* należy zaopatrzenie dzieci romskich w okulary i aparaty słuchowe oraz w ramach profilaktyki cukrzycy zaopatrzenie rodzin romskich w glukometry.

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMÓW SPOŁECZNYCH

Kwota zaplanowana na zadanie **827 800 zł,** została w 100% wydatkowana.

PROGRAM MEDIACJI SPOŁECZNYCH ORAZ PROFILAKTYKI KONFLIKTÓW

Celem programu jest zapewnienie bezpłatnego dostępu do mediacji mieszkańcom Wrocławia oraz popularyzowanie tej formy rozwiązywania konfliktów na teranie Wrocławia, a także przybliżenie społeczeństwu idei sprawiedliwości naprawczej oraz mediacji jako jednej z dziedzin, dzięki której istnieje możliwość rozwiązywania konfliktów i sporów na drodze pozasądowej. Dzięki programowi mediacji mieszkańcy Wrocławia i okolic z różnych grup społecznych mogą znaleźć wsparcie zarówno w sprawach karnych jak i cywilnych, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, gospodarczych,

lokalnych, sąsiedzkich. Jedna z organizacji prowadzi także mediacje transgraniczne, w rodzinach dwunarodowościowych. Program mediacji skierowany jest do osób dorosłych jak i nieletnich. Działania promujące Program mediacji obywały się również podczas pikników Rad Osiedli i innych wydarzeń kulturalnych. W ramach zadania przeprowadzono bezpłatne dyżury mediatorów, oferujących pomoc mieszkańcom Wrocławia, mediacje pozasądowe kierowane przez wymiar sprawiedliwości, szkolenia dla mediatorów karnych, rodzinnych i cywilnych. Cykl szkoleń dla specjalistów zajmujących się rozwiązywaniem problemów społecznych oraz mających do czynienia z sytuacjami konfliktogennymi, odbył się przy współpracy z policją, prokuraturą, sądami karnymi, cywilnymi i rodzinnymi, z Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury. W realizację zadania włączyły się dwie organizacje. Wrocławskie Centrum Mediacji i Profilaktyki Konfliktu zrealizowało 11 szkoleń, w których wzięły udział 244 osoby, przeprowadzono 16 sesji mediacyjnych. Wrocławskie Towarzystwo Opieki nad Więźniami Dolnośląski Ośrodek Mediacji przeprowadziło około 60 dyżurów. Przeprowadzono dwie superwizje trudnych przypadków mediacji prowadzonych przez mediatorów DOM. Na 5-godzinnym seminarium zapoznano się z możliwościami w różnych dziedzinach prawa cywilnego. Ponadto DOM prowadził prelekcje o sprawiedliwości naprawczej i mediacji w Uniwersytecie Trzeciego wieku przy Uniwersytecie Ekonomicznym dla ok. 250 osób; przeprowadził trzy szkolenia dla sędziów rodzinnych i karnych we współpracy z Centrum Szkolenia Sądów Powszechnych i Prokuratury; przeprowadził rozmowy z księżmi
i proboszczami parafii Św. Faustyny i Św. Elżbiety oraz Ojcami Kapucynami
i Franciszkanami Konwentualnymi i kierownikiem Ośrodka Adopcyjnego na temat utworzenia **parafialnych ośrodków mediacji**, uzyskując ich zgodę na współpracę; zorganizował II Jubileuszowe Seminarium pt. **„Sprawiedliwość naprawcza drogą do podmiotowości obywateli”** zakończone warsztatami, których efektem są Rekomendacje Wrocławskie oraz IV seminarium pt. **„Polsko – niemieckie mediacje w rozwiązywaniu konfliktów dotyczących opieki nad dziećmi”.**

PROWADZENIE OŚRODKÓW PORADNICTWA OBYWATELSKIEGO

Celem zadania jest wszechstronne wspomaganie mieszkańców Wrocławia, poprzez realizację zadań w zakresie poradnictwa, w szczególności pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, ułatwianie dostępu do informacji oraz bezpłatnej i bezstronnej pomocy prawnej oraz informowanie o przysługujących im uprawnieniach.
Program realizowany był przez 8 organizacji w 17 lokalizacjach na terenie miasta. Z programu skorzystało 19 000 osób. Działania promujące Program mediacji obywały się również podczas pikników Rad Osiedli i innych wydarzeń kulturalnych.

PROGRAM „WROCŁAW-LWÓW / PARTNERSTWO DLA WSPÓŁPRACY”

Celem zdania jest rozwój współpracy międzynarodowej, upowszechnianie wiedzy o korzyściach wynikających z kontaktów partnerskich Wrocławia z innymi miastami w kraju i poza jego granicami; propagowanie aktywnego kreowania tych kontaktów przez organizacje pozarządowe. Tworzenie nowych i wspieranie istniejących partnerstw organizacji pozarządowych oraz promowanie współpracy przedstawicieli organów samorządowych, instytucji państwowych z Wrocławia

i ze Lwowa. Promowanie idei wolontariatu międzynarodowego (projekt Razem możemy wszystko – wolontariat dla Europy bez Granic). Rozwijanie partnerstwa w zakresie promowania dobrych praktyk w dziedzinie przeciwdziałania patologiom społecznym, tworzenia struktur zapewniających opiekę osobom marginalizowanym społecznie, wdrażania rozwiązań systemowych w dziedzinie opieki nad niepełnosprawnymi, edukacji oraz kultury.
W ramach zadania zorganizowano **seminaria** (Jak organizować trójstronne spotkania młodzieży, 7 Środkowoeuropejskie Seminarium Miejsca Pamięci), **konferencję** oraz międzynarodowe **sympozjum**, prowadzono **warsztaty**, **wizyty studyjne**; prowadzono partnerską współpracę pomiędzy szkołami, organizacjami młodzieżowymi – spotkania młodzieży, **wymianę międzynarodową** (pod hasłem *Mobilność i migracja w Europie*), prowadzono partnerską współpracę pomiędzy przedstawicielami administracji samorządowej, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami społecznymi, liderami lokalnymi; (spotkanie koordynatora programu Wrocław – Lwów z Sekretarzem Powiatu Wrocławskiego oraz delegacją administracji terenowej z Żytomierza) promowano dobre praktyki w dziedzinie opieki nad niepełnosprawnymi (warsztaty dla rodziców dzieci głuchych i niedosłyszących, przygotowanie materiałów szkoleniowych i promocyjnych dotyczących wspomaganego zatrudnienia osób niepełnosprawnych), a także w dziedzinie edukacji i kultury.

PROGRAM NA RZECZ MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH WROCŁAWSKIE BANDURZYSTKI I ZESPÓŁ „BUD'MO"

Celem programu jest prowadzenie zintensyfikowanych działań ukierunkowanych na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz ich integrację ze środowiskiem lokalnym, wspieranie tożsamości mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących we Wrocławiu oraz promowanie wielokulturowości Wrocławia. Organizowanie imprez artystycznych mających istotne znaczenie dla promowania kultury mniejszości, propagowanie wiedzy o mniejszościach, w celu wzmacniania tolerancji i szacunku wobec kultury i tradycji mniejszości narodowych, utrwalanie więzi i utrwalanie kontaktów między dziećmi należącymi do różnych narodowości, promocja Wrocławia jako miasta wielokulturowego.
W ramach realizacji programu Związek Ukraińców w Polsce prowadzący zespoły: Wrocławskie Bandurzystki i zespół „Bud'mo" zorganizował cykl warsztatów (organizacja warsztatów gry na bandurze, warsztaty etnograficzne, taneczne, wokalne)i konkursów, a także przygotował program artystyczny promujący kulturę mniejszości. Program ten zaprezentowano podczas festiwalu Kalejdoskopu Kultur i festiwalu dziecięcego w Koszalinie. W warsztatach uczestniczyło około **75 uczestników**, liczba widzów przekroczyła **120 osób**.

FESTIWAL ROMSKI

Zadanie ma na celu prowadzenie zintensyfikowanych działań ukierunkowanych na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz ich integrację ze środowiskiem lokalnym. Edukację kulturową - w tym społeczeństwa większościowego oraz wspieranie tożsamości mniejszości narodowych i etnicznych. Wzmacnianie tożsamości kulturowej i kultywowanie tradycji romskiej oraz aktywizacja wrocławskich Romów do udziału w życiu społecznym Miasta. W ramach zadania zorganizowano i przeprowadzono festiwal muzyki romskiej we Wrocławiu w formie koncertu zespołów prezentujących kulturę romską.

KALEJDOSKOP KULTUR II FESTIWAL MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH I ETNICZNYCH W RAMACH ŚWIĘTA WROCŁAWIA

Zadaniem jest prezentacja szeroko pojętej kultury i tradycji, m.in. mniejszości niemieckiej, ukraińskiej, greckiej, romskiej, łemkowskiej, żydowskiej, karaimskiej, bułgarskiej - w formie występów artystycznych, koncertów, pokazów rękodzieła i sztuki, warsztatów (m.in. strzelanie z tatarskiego łuku, plecenie sznurów, łemkowska krywulka) - służy kształtowaniu postaw otwartości, tolerancji i szacunku dla odmienności kulturowej, narodowej i religijnej. Festiwal KALEJDOSKOP KULTUR jest realizowany w ramach obchodów Święta Wrocławia, a organizatorami drugiej edycji byli: Miasto Wrocław, KALEJDOSKOP KULTUR - Porozumienie przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych, Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego, Centrum Kultury AGORA oraz Związek Ukraińców w Polsce. Producentem projektu było Centrum Kultury AGORA.
W ramach festiwalu 8 czerwca, o godzinie 18.00 na ulicy Oławskiej miało miejsce odsłonięcie wystawy plenerowej poświęconej Kalejdoskopowi Kultur oraz wrocławskim mniejszościom narodowym i etnicznym. 21.06.2009 odbył się na wrocławskiej Wyspie Słodowej koncert w ramach którego zaprezentowały się zespoły ukraińskie", zespół łemkowski, romski, grecki, karaibski, zespoły inspirowane muzyką bałkańską.

DZIAŁALNOŚĆ KLUBÓW SENIORA

Celem zadania jest wspieranie działalności Klubów Seniora, a przez to przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia wśród osób starszych poprzez integrację środowiska seniorów i promowanie wśród nich aktywnego i zdrowego stylu życia oraz zmian postaw osób starszych wobec starzenia się. Z działalności **23 Klubów Seniora** prowadzonych przez organizacje pozarządowe skorzystało ok. **10 000** osób.

WROCŁAWSKIE BETLEJEM 2009

Celem realizacji zadania publicznego jest przybliżenie tradycji związanych ze Świętami Bożego Narodzenia, a także wybudowanie Szopki Bożonarodzeniowej w Rynku. Przedmiotem zadania są działania plenerowe, mające na celu umożliwienie wrocławianom wspólnego kolędowania i przeżywania tradycji Świąt Bożego Narodzenia, wraz z wybudowaniem Szopki Bożonarodzeniowej i wydaniem dla osób ubogich min. **1 200 posiłków**. W okresie od 18 do 27 grudnia na wrocławskim Rynku przy choince miała miejsce ekspozycja Szopki Bożonarodzeniowej. Tradycją stało się kolędowanie przy żłóbku, także w tym roku mieszkańcy Wrocławia mogli wysłuchać pieśni bożonarodzeniowych w wykonaniu dolnośląskich chórów, orkiestr oraz artystów indywidualnych. Wrocławiane mieli okazję zobaczyć Jasełka wykonaniu młodzieży z parafii św. Jana Apostoła, wysłuchać życzeń bożonarodzeniowych oraz noworocznych władz świeckich i kościelnych. Imprezie towarzyszyła aukcja prac studentów Wyższej Szkoły Humanistycznej. Wydarzenie uświetnił pokaz sztucznych ogni.

WROCŁAW BEZ PAPIEROSA

Celem zadania jest inicjowanie publicznej debaty na temat szkodliwości biernego palenia oraz potrzeby zwiększenia ilości miejsc objętych zakazem, a także organizacja i przeprowadzenie działań pn. Wrocław bez papierosa 2009, w tym: przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjno – reklamowych kampanii

(plakaty - 600, mapki – 15 000, broszury – 6 000, smycze 500, vlepki 300, koszulki - 200), działania promocyjne (działalność biura prasowego, reklamy, artykuły, wywiady, promocja konkursów, prowadzenie strony internetowej, itp.) zorganizowanie stoiska informacyjnego,
3 października na wrocławskim Rynku organizatorzy Stowarzyszenie Manko oraz Miasto Wrocław promowali przestrzeń wolną od dymu. Dla chętnych do przyłączenia się do akcji przygotowano degustację potraw, konkurencje sportowe dla palących i niepalących, interaktywny quiz oraz mapki wrocławskich lokali bez papierosa (do akcji „Lokal bez papierosa" przyłączyło się **91 wrocławskich pubów i restauracji** do około 200 dotarła informacja o kampanii). Uczestnicy mieli również możliwość zbadania się smookolizerem zawartości dymu w płucach. Pod petycją dotyczącą zakazu palenia w miejscach publicznych 3.10. 2009r. złożono około 600 podpisów. Szacuje się, że akcja dotarła do około **10 000 odbiorców**.

SPOŁECZNA KAMPANIA ANTYNARKOTYKOWA

Celem kampanii jest inicjowanie publicznej debaty na temat szkodliwości stosowania substancji psychoaktywnych, podwyższenie poziomu wiedzy na temat szkodliwości stosowania tychże substancji, a także przeciwdziałanie używaniu substancji psychoaktywnych wśród gimnazjalistów, licealistów i studentów. Kampania pod hasłem "ZOSTAŃ REŻYSEREM SWOJEGO ŻYCIA - NIE DAJ SZANSY NARKOTYKOM", która prowadzona jest w całym kraju od 15 sierpnia do 30 listopada 2009 ma na celu wzbudzenie motywacji do osiągania sukcesu, wiary we własne możliwości i umiejętności, promowanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego, zdrowego i twórczego stylu życia. W ramach kampanii trwającej od 15 sierpnia do 30 listopada 2009 roku Stowarzyszenie Katolicki Ruch Antynarkotyczny KARAN wydało ulotki, informujące o zagrożeniach oraz promujące aktywny tryb życia, rozwijanie pasji, pokazujące alternatywne do zażywania narkotyków sposoby spędzania wolnego czasu. Materiały te zostały rozpropagowane we wrocławskich szkołach, uczelniach wyższych, a także w miejscach, w których spotyka się młodzież: świetlicach i klubach środowiskowych, domach kultury itp. W ramach działań promocyjnych i informacyjnych wydano plakat informacyjny o projekcie rozdystrybuowany do placówek i osób potencjalnie biorących udział w przygotowanych przez stowarzyszenie trzech konkursach – fotograficznym, literackim oraz plastycznym. Nadesłane na konkurs fotograficzny zdjęcia prezentowały pasje, zainteresowania, hobby, które mogą być alternatywą na spędzanie wolnego czasu bez narkotyków. Tematyka konkursu literackiego dotyczyła twórczej aktywności młodzieży, polegającej między innymi na wybieraniu wartości trzeźwego i satysfakcjonującego życia. Konkurs plastyczny ogłoszono pod hasłem „Barwy młodości – trzeźwy sposób na życie". Uwieńczeniem kampanii antynarkotykowej była debata – dyskusja o sformalizowanej formie, w czasie której doszło do wymiany poglądów na temat szkodliwości zażywania narkotyków, także dopalaczy, ale również różnych możliwości spędzania wolnego czasu. Dyskusja prowadzona w sposób nieoceniający miała stworzyć możliwość otwartej i szczerej rozmowy na tematy nurtujące młodych ludzi. Była także okazją do zaprezentowania alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu. W debacie udział wzięli specjaliści terapii uzależnień – którzy podzielili się swoimi doświadczeniami z pracy z młodymi ludźmi, przedstawiciele AN – opowiedzieli o swojej walce z nałogiem, a także przedstawiciele szkół i uczelni oraz mediów.

WSPARCIE DZIAŁALNOŚCI WYDAWNICZEJ O TEMATYCE INFORMACYJNEJ Z ZAKRESU SPRAW SPOŁECZNYCH I ZDROWOTNYCH, MIESIĘCZNIK LUDZKA SPRAWA

Celem zadania jest popularyzowanie wiedzy o zachowaniach zdrowotnych oraz profilaktyce chorób, szczególnie cywilizacyjnych, o zagrożeniach zdrowotnych wynikających z uzależnienia od tytoniu, alkoholu i narkotyków, leków oraz innych środków i zachowań stanowiących zagrożenie dla zdrowia. Wydawanie bezpłatnej gazety „Ludzka Sprawa", a przez to informowanie mieszkańców Wrocławia oraz prowadzenie szeroko pojętych działań edukacyjnych zmierzających do zmiany postaw wobec używania i nadużywania alkoholu i narkotyków. Ukazanie możliwości terapii i wyjścia z uzależnień oraz pomoc w znalezieniu drogi powrotu do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie.
W ramach zadania udostępniono na łamach „Ludzkiej Sprawy" informacji o placówkach, w których można szukać pomocy (ich adresów i oferty terapeutycznej). Powiadamianie mieszkańców Wrocławia o działaniach Wydziału Zdrowia Urzędu Miasta, Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego, przekazywanie informacji, wszelkiego rodzaju komunikatów, czy instrukcji zachowań w sytuacjach uznanych za kryzysowe (epidemie, choroby zakaźne itp.). Informowanie o możliwościach społecznej i zawodowej aktywizacji ludzi wykluczonych społecznie. Gazeta promuje oraz czynnie uczestniczy w kampaniach społecznych. W 2009 roku wydano 5 numerów gazety "Ludzka Sprawa" w **nakładzie 5000 egzemplarzy** każdy, co gwarantuje dotarcie do ok. **75 tys. odbiorców**. Odbiorcami Ludzkiej Sprawy są zarówno instytucje zajmujące się osobami z szeroko pojętymi problemami społecznymi (wykluczenie, uzależnienie, przemoc), jak i przychodnie, szpitale (Dolmed, Szpital przy ul. Kamieńskiego), jednostki kultury (teatry, Centra Kultury), oraz CIRS, a także Urzędy (wojewódzki, marszałkowski) i Rady Osiedli.

ORGANIZACJA KONFERENCJI PN.: „WYBITNI WROCŁAWIANIE Z WIELOKULTUROWEJ HISTORII MIASTA"

Niemieckie Towarzystwo Kulturalno-Społeczne zorganizowało w dniu 24 listopada 2009 roku konferencję pn. "Wybitni wrocławianie z wielokulturowej historii miasta". Konferencja miała charakter sesji popularnonaukowej. Współorganizatorami było Muzeum Miejskie Wrocławia i Uniwersytet Wrocławski. Prelegenci pracownicy naukowi Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Muzeum Miejskiego przybliżali wrocławianom dawnych mieszkańców nadodrzańskiego miasta między innymi postać Władysława Nehringa, Hermanna Margrafa, Wandy Bibrowicz czy Bernhardta Mannfelda.

WSPÓŁPRACA Z RADAMI OSIEDLA W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMÓW SPOŁECZNYCH

Kwota zaplanowana na zadanie **291 205 zł**, została w 100% wydatkowana.

Zadania realizowane przez **Rady Osiedla**:

- **Kluby Seniora** - realizują program aktywizacji osób starszych, propagując ideę edukacji przez całe życie. Dzięki prelekcjom i ćwiczeniom uczestnicy spotkań mają szansę na odkrycie i zaspokojenie swoich potrzeb intelektualnych oraz rozwój zainteresowań. Kluby seniora prowadzą liczne zajęcia między innymi lektoraty języka angielskiego, techniki ćwiczenia

pamięci i koncentracji, zajęcia z obsługi komputera i Internetu. Zainteresowania kulturalne członków klubów pogłębiają wspólne wyjazdy do kina, teatru opery czy filharmonii, umożliwiają poznawanie miejsc o wysokich walorach zabytkowych i historycznych, jak również kultywowanie tradycji twórczości amatorskiej. Ważną część spotkań obejmuje edukacja prozdrowotna, w tym spotkania z psychologami, dietetykami, lekarzami różnych specjalności, wiele klubów oferuje również gimnastykę i ćwiczenia rehabilitacyjne. W 2009 r dofinansowano **16** Klubów.

- **Świetlice osiedlowe** – działające na terenie miasta placówki o charakterze opiekuńczo – wychowawczym, zapewniają bezpieczną przestrzeń dla rozwoju społecznego młodych ludzi. W zakresie zadania świetlic jest, douczanie, dożywianie, prowadzenie kół zainteresowań odpowiadających potrzebom dzieci i młodzieży (zajęcia plastyczne, ruchowe, komputerowe, sportowe, muzyczne). Poprzez działania profilaktyczno – terapeutyczne następuje przeciwdziałanie złym wpływom środowiska, poprawa kontaktów z rówieśnikami oraz integracja międzypokoleniowa (działalność świetlic podlega nadzorowi merytorycznemu Wydziału Zdrowia UM Wrocławia). W ubiegłym roku dotację otrzymały **4** świetlice.
- **Festyn z okazji 900 – lecia Psiego Pola.** Z okazji rocznicy obchodów 900-lecia Psiego Pola w dniu 5 czerwca 2009 roku odbyła się sesja naukowa. Postaci z wrocławskiego środowiska naukowego wygłosiły następujące referaty: Aspekty militarne i fakty historyczne bitwy na Psim Polu, Herb Psiego Pola a motyw psa w heraldyce, Psie Pole - osiedla satelitarne Wrocławia – rozwój urbanistyczny, Historia i układ architektoniczny Psiego Pola. W trakcie sesji w kuluarach odbyła się prezentacja prac plastycznych dzieci z przedszkoli i szkół pt: „Psie Pole w oczach dzieci", wystawa laureatów konkursów fotograficznych o Psim Polu: „Stare Psie Pole na fotografii", „Psie Pole wczoraj i dziś", „Lotnicze Zakłady Naukowe – szkoła wczoraj i dziś", „Widawa – rzeka Psiego Pola" oraz prezentacja sal szkolnych i osiągnięć LZN. 06. 06. 2009 roku na terenie Spółdzielni Mieszkaniowej im. Bolesława Krzywoustego odbyło się oficjalne rozpoczęcie festynu. Imprezę uświetniły występy dzieci z miejscowych szkół podstawowych i gimnazjów, pokazy tańca towarzyskiego i ludowego. Zaprezentowano także inscenizację bitwy pod Psim – Polem.
- **Europejski Dzień Sąsiada** – Został zorganizowany przez Radę Osiedla Nadodrze w Parku Staszica w dniu 23 maja 2009 roku. Imprezie towarzyszyły pokazy twórczości dzieci z miejscowych szkól podstawowych. Konkursy piosenki, plastyczne, matematyczne, wiedzy o Wrocławiu. Odbyły się także zawody sportowe. W trakcie festynu mieszkańcy mogli odwiedzić punkty konsultacyjne, w których mogli zapoznać się z takimi zagadnieniami jak: Program rewitalizacji dzielnicy Nadodrze, ofertą Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju, Wrocławskiego Centrum Seniora, a także zapoznać się z programami przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz przeciwdziałania uzależnieniom.
- **Wigilia** - organizowane rokrocznie przez Rady Osiedli przy współudziale lokalnych instytucji i organizacji spotkania opłatkowe stały się doskonałą okazją do integracji osiedlowej społeczności. Wigilie osiedlowe to doskonała okazja dla mieszkańców Wrocławia, którzy chcą się spotkać w życzliwym gronie, pokolędować, podzielić opłatkiem, poczuć radosną, świąteczną atmosferę. Istotną rolę podczas organizacji tych uroczystości odgrywa pomoc rzeczowa dla ubogich rodzin, a także wsparcie duchowe dla osób samotnie spędzających święta. Przygotowania poprzedzone zostały analizą potrzeb

mieszkańców osiedla, spotkaniami z pracownikami terenowymi MOPSu, dyrektorami szkół, proboszczami parafii i przedstawicielami organizacji pozarządowych działających na terenie osiedla. Wieczerze wigilijne w 2009 roku zorganizowało trzynaście wrocławskich Rad Osiedli, ponadto dwie urządziły Zabawy Mikołajkowe dla dzieci, a jedna przygotowała paczki dla osób potrzebujących.

PROGRAMY POLITYKI ZDROWOTNEJ

Kwota zaplanowana na zadanie **151 800 zł**, kwota wydatkowana: **147 730 zł**.

KAMPANIE ZDROWOTNE, KONFERENCJE I SZKOLENIA

Celem zadania jest rozpowszechnianie informacji dotyczących zagadnień zdrowia publicznego oraz motywowanie mieszkańców Miasta do udziału w działaniach na rzecz propagowania kultury zdrowotnej, udziału w akcjach promujących zdrowy styl życia oraz badaniach profilaktycznych.

KAMPANIA „ZDROWA RODZINA –FAJNA SPRAWA" 1 MAJA 2009 ROKU

W ramach zadania przeprowadzono:

- bezpłatne badania i konsultacje lekarzy specjalistów,
- porady psychologów oraz pracowników socjalnych MOPS
- położne zaprezentowały program wrocławskich szkół rodzenia
- grupa ratownictwa medycznego przeprowadziła pokazy i prezentacje z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Podczas piknikowych szkoleń i prezentacji z zakresu pierwszej pomocy główny nacisk położono na stany zagrożenia życia u dzieci i osób w podeszłym wieku. Najwięcej pytań wśród uczestników wywoływały sytuacje zadławień u dzieci, jak również ustanie podstawowych funkcji życiowych. Dzięki fantomom dzieci jak i dorośli mogli praktycznie przećwiczyć nabyte umiejętności.

- Uruchomiono **punkt porad lekarza rodzinnego** pod hasłem „Wszystko to, co chcielibyście wiedzieć o zdrowiu, a nie macie okazji się zapytać...". Ogromne zainteresowanie poradami w punkcie świadczy o dużym zapotrzebowaniu na tego typu wiedzę i dowodzi faktu, że mieszkańcy zapominają, bądź też nie mają możliwości korzystania z medycyny rodzinnej w aspekcie profilaktycznym.
- Pracownicy Ośrodka Dziecięcych Porażeń Mózgowych „Puchatek" udzielali specjalistycznych porad z zakresu **neurologii dziecięcej i neurologopedii**. Rehabilitanci udzielali porad z zakresu rehabilitacji małych dzieci, przeprowadzili pokaz ćwiczeń usprawniających z udziałem dzieci i rodziców uczestniczących w pikniku.
- Pracownicy i wolontariusze Fundacji „DR CLOWN" zaprezentowali dzieciom i rodzicom **atrakcyjne formy zagospodarowania czasu wolnego**. Stosując śmiechoterapię sprawili, że wszyscy uczestnicy pikniku mieli wyśmienity humor. Poprowadzili pokazy sztuki cyrkowej, podstaw klownady i iluzji. Czytali dzieciom bajki, zorganizowali konkursy, malowali artystycznie twarze, prowadzili zabawy integracyjne.
- Agencja Intro Media była organizatorem animacji Miejsca Dzieci w zakresie utworzenia papierowej stadniny koni. Tworzono „serduszkowe" portrety dzieci, wykonywano zdjęcia dzieci jako Jaś i Małgosia.
- Fundacja „DOGOLANDIA" prowadziła działania w zakresie bezpiecznych postaw wobec psów, wiedzy o psach, prowadzenia zabaw ruchowych z udziałem psów,

odpowiedzialności opiekunów za psy w tym problemu sprzątania po czworonogach. Atrakcją dla wszystkich uczestników pikniku był specjalnie przygotowany pokaz na torze przeszkód MINI- AGALITY.

III WROCŁAWSKIE DNI PROMOCJI ZDROWIA – 19/20 WRZEŚNIA 2009

Celem zadnia jest promowanie zdrowego stylu życia poprzez edukację i działania propagujące wiedzę z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki chorób sercowo-naczyniowych, a także propagowanie idei Światowego Dnia Serca w działaniach lokalnych. Wspólnie z Dolnośląskim Centrum Chorób Serca zorganizowano badania ekg, mierzenia poziomu cholesterolu i glukozy we krwi oraz konsultacje lekarzy kardiologów i kardiochirurgów. Ponadto porady pielęgniarskie, porady rehabilitantów w zakresie rehabilitacji kardiologicznej, porady dietyczne. Ogółem z badań kardiologicznych skorzystało **200 osób**, ekg wykonano u **250 osób**, z badań na poziom cholesterolu we krwi, glukozy oraz pomiary ciśnienia wykonano u ok. **1000 osób**. Z porad rehabilitacji kardiologicznej skorzystało **800 osób**. W godzinach rannych spod Stadionu Olimpijskiego wyruszył 250 osobowy peleton rowerowy, na czele którego jechał Przewodniczący Rady Miejskiej Wrocławia. Na terenie Magnolia Park zorganizowano dla wrocławian bezpłatne badania lekarskie i diagnostyczne, porady lekarzy rodzinnych. Ponadto wspólnie z Policją prowadzono działania prewencyjno-informacyjne, znakowanie rowerów. Z działań prowadzonych na terenie Magnolia Park skorzystało ponad **1500 osób**.

KONFERENCJA „PRZY MUZYCE O PROFILAKTYCE”

Za cel zadania postawiono propagowanie zachowań prozdrowotnych poprzez edukację i informację w zakresie wczesnego wykrywania najczęściej występujących nowotworów. W dniu 8 października 2009 roku zorganizowano konferencje informacyjno-edukacyjną dla mieszkańców Wrocławia pod hasłem.” Przy muzyce o profilaktyce”. Ze względu na złożoność problemów poruszanych podczas konferencji każdy panel tematyczny poprzedzany był krótkim przerywnikiem muzycznym, którego wykonawca była Orkiestra Salonowa „ORFEUSZ”.
Program konferencji dotyczył następujących tematów:

- Genetyka
- Profilaktyka nowotworów skóry
- Profilaktyka nowotworów przewodu pokarmowego
- Profilaktyka nowotworów raka piersi i raka prostaty
- Profilaktyka raka płuc.

Wśród wykładowców znaleźli się lekarze onkolodzy, chirurdzy, bromatolodzy, gastroenterolodzy, urolog oraz psycholog. Lekarze wszystkich specjalności odpowiadali na pytania zadawane bezpośrednio przez uczestników konferencji. Konferencje prowadził redaktor Radia ESKA Maciej Stajniak.
Konferencja zgromadziła **370 zainteresowanych** problematyka zdrowia Wrocławian. W konkursach wylosowano cenne nagrody, uczestnicy mogli skorzystać z poczęstunku. Wszystkie Panie uczestniczące w konferencji mogły dodatkowo skorzystać z porad pielęgniarek dotyczących samobadania piersi oraz uzyskać informacje dotyczące działania Ośrodka Szybkiej Diagnostyki Piersi.

OBCHODY ŚWIATOWEGO DNIA ZDROWIA PSYCHICZNEGO

Cel główny zadania to przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób z problemem choroby psychicznej poprzez działania informacyjno-edukacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa na temat profilaktyki chorób psychicznych i promocji zdrowia psychicznego. Podczas imprezy lekarze psychiatrzy przedstawili aktualne doniesienia dotyczące nowelizowanej ustawy o zdrowiu psychicznym. Mówili o swojej codziennej pracy na oddziałach szpitalnych, nowopowstałej opiece środowiskowej. Przedstawiciele organizacji pozarządowych działających w obszarze zdrowia psychicznego przekazali informację dot. oferty działań, sukcesach i trudnościach występujących w związku z działalnością. Uczestnicy imprezy wysłuchali także wystąpień pacjentów, którzy z pomocą lekarzy, organizacji i innych osób, które pomimo trudnych przeżyć wróciły do aktywnej pracy zawodowej.
W imprezie uczestniczyły **262 osoby**, które bardzo wysoko oceniły organizacje i pomysł imprezy. Za najważniejsze z osiągnięć i sukces należy uznać, że osoby z problemem psychicznym nie czuły się odizolowane i w pełni wraz rodzinami oraz sympatykami mogły uczestniczyć w imprezie.

KAMPANIA INFORMACYJNO-EDUKACYJNA „BIUŚCIASTY WEEKEND”

W dniach 28 i 29 listopada 2009 rokuna terenie Centrum Handlowego odbyła się kampania pod nazwa „Biuściasty weekend”. Pielęgniarki pracujące w Punktach Samobadania Piersi edukowały i informowały wszystkie kobiety na temat profilaktyki chorób piersi, zapobiegania nowotworom piersi. Lekarze i koordynator programu przeprowadzili pokaz multimedialny na temat chorób piersi. Medycznej edukacji i informacji towarzyszyły pokazy bielizny damskiej, konkursy i występy artystyczne. Przebadano **129** kobiet, ponad **300** udzielono instrukcji i szczegółowej informacji.

SPOŁECZNE KAMPANIE PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ

Celem kampanii jest popularyzowanie wiedzy dotyczącej profilaktyki uzależnień, przeciwdziałania ryzykownym zachowaniom oraz kształtowanie społecznej postawy wobec zjawiska przemocy i konfliktów społecznych.

KAMPANIA EDUKACYJNO-PROFILAKTYCZNA „SPRAWDŹ, CZY TWOJE PICIE JEST BEZPIECZNE”

Zadanie odpowiada celom i zadaniom w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Wrocławia na rok 2009. W szczególności dotyczy to celu szczegółowego: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży w części dotyczącej promocji abstynencji i zdrowego stylu życia, zakup materiałów edukacyjnych i informacyjnych o tematyce uzależnień. Ma za zadanie ograniczyć liczby osób pijących ryzykownie i szkodliwie Celem kampanii jest: przekazanie wiedzy na temat szkód zdrowotnych i społecznych, jakie wiążą się z piciem alkoholu, ocena własnego modelu picia, promocja testu umożliwiającego określenie modelu picia.

W ramach zadania zakupiono **10 pakietów edukacyjnych** zawierających plakaty, ulotki, broszury, scenariusze zajęć edukacyjnych, poradników dotyczących picia ryzykownego i szkodliwego oraz wpływu alkoholu na zdrowie, życie społeczne i rodzinne, z czego 9 przekazano do Wydziału Zdrowia Urzędu Miejskiego do wykorzystania w działaniach edukacyjnych. Kampania jest prowadzona z wykorzystaniem mediów: Radio Wrocław i Radio Eska, wizualizacji na środkach komunikacji publicznej – trzech autobusach, kursujących w różnych częściach miasta, promowaniu Kampanii za pośrednictwem wyświetlaczy w środkach transportu MPK, billboardu umieszczonego przy pl. Dominikańskim 6. Ponadto kampania promowana była przy okazji Europejskiego Dnia Sąsiada, Festynu „Rodzina nadzieją Wrocławia”, Pikniku „Zdrowa Rodzina –Fajna Sprawa”, podczas działań promocyjnych Biura Porad Obywatelskich i kampanii „Wrocławianie na Polanie”, a także Festynu Osiedlowego na Ołbinie.

KAMPANIA PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY WOBEC OSÓB STARSZYCH

Celem kampanii jest udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przemocy domowej poprzez przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, a także uwrażliwienie Wrocławian na problem przemocy wobec osób starszych. Od marca 2009 roku odbywały się regularne spotkania zespołu organizującego kampanię. W jego skład weszli przedstawiciele CIRS, Wydziału Zdrowia, Instytutu Zdrowia Publicznego, organizacji pozarządowych. Do współpracy pozyskano także Sędziów (wydziały karne i rodzinne), Kuratorów zawodowych (dla dorosłych i rodzinnych) i Prokuratorów. Problematykę poruszaną w trakcie Wrocławskiej Kampanii Przeciwdziałania Przemocy Wobec Osób Starszych przybliżono Wrocławianom poprzez:
- 35 citylightów,
- 1000 szt. plakatów,
- 10 tyś. szt. ulotek,
- Okładkę w Ludzkiej Sprawie XI.2009,
- wkładkę dotyczącą różnych form przemocy i jej profilaktyki w Ludzkiej Sprawie.

Materiały były dystrybuowane poprzez jednostki administracji publicznej (Sądy, Prokuratury, Policję i MOPS, Straż Miejską), lekarzy pierwszego kontaktu, parafie i związki wyznaniowe, organizacje pozarządowe. Ponadto wyprodukowano i emitowano spoty reklamowe w Polskim Radiu Wrocław i Radiu ESKA.

Promowano działania Kampanii poprzez portale: gazeta.pl, wrocek.pl,
Ponadto w ramach Kampanii opracowano i wydano 1000 szt. poradnika dotyczącego problematyki przemocy wobec osób starszych dla osób, które w swojej pracy napotykają problem przemocy wobec osób starszych

SEMINARIUM NAUKOWE „INTERWENCJA WOBEC KRYZYSU I PRZEMOCY"

Celem działania jest udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy alkoholowe oraz przemoc domowa, przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie dzięki szkoleniom służb zajmujących się przeciwdziałaniem zjawisku przemocy w rodzinie. Aktualizacja wiedzy i wymiana doświadczeń osób profesjonalnie zajmujących się problematyką kryzysu w rodzinie i przemocą**.** W dniach 26-27 października 2009 roku w budynku Wydziału Nauk Pedagogicznych Dolnośląskiej Szkoły Wyższej odbyło się organizowane przez Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego, Instytut Zdrowia Publicznego, Dolnośląską Szkołę Wyższą, Wyższą Szkołę Zarządzania „Edukacja" seminarium "Interwencja wobec kryzysu i przemocy w rodzinie". W przedsięwzięciu uczestniczyli przedstawiciele Sądu - Sędziowie i Kuratorzy, Prokuratury, Policji, MOPS, Straży Miejskiej, Szkół Wyższych, przedstawicieli służby zdrowia, organizacji pozarządowych, zajmujących się problematyką przemocy i kryzysu w rodzinie. Uczestniczyło w nim 170 osób, w tym przedstawicieli wrocławskich Sądów, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, organizacji pozarządowych, środowiska akademickiego, lekarzy. Wykłady i prezentacje dotykały wielu aspektów przemocy i profesjonalnej pomocy, m.in. problem przemocy wobec osób starszych, molestowania seksualnego, interwencji, działań Sądu opiekuńczego, wsparcia osób pomagających, przedstawiania konfliktu i przemocy w mediach, problematyki uzależnień, dobrych praktyk współpracy instytucjonalnej, mediacji. W czasie seminarium odbyły się trzy warsztaty dotyczące różnych aspektów kryzysu i przemocy m.in. działań Prokuratury, mediacji i interwencji. Uczestniczyło w nich 90 osób. Całe przedsięwzięcie było okazją do wymiany wiedzy i doświadczeń profesjonalistów na co dzień stykających się z ofiarami i sprawcami przemocy a także z rodzinami będącymi w kryzysie. W pierwszym kwartale 2010 roku zostanie wydana przez Dolnośląską Szkołę Wyższą publikacja poseminaryjna. Dodatkowo w trakcie prac organizacyjnych udało się zawiązać bliską współpracę ze środowiskiem akademickim, co daje realną szansę na kolejne inicjatywy zmierzające do ograniczania zjawiska przemocy we Wrocławiu.

SZKOLENIE „ 7 SEKRETÓW SKUTECZNEGO OJCOSTWA"

Przeprowadzenie przez Dariusza Cupiała i Krzysztofa Pilcha, realizatorów inicjatywy Tato.Net, nowatorsko zaplanowanych warsztatów dla mężczyzn, którzy chcą wzmocnić swoje ojcowskie umiejętności i stać się bohaterami dla swoich dzieci. Zajęcia pomagają ojcom zbudować równowagę na linii życie rodzinne a praca zawodowa i wzmocnić więź z dzieckiem na każdym etapie jego rozwoju.

PRZYGOTOWANIE I WYDRUK MATERIAŁÓW INFORMACYJNYCH

Przygotowanie **2 projektów koncepcyjnych** logo wrocławskich świetlic środowiskowych oraz 2 projektów koncepcyjnych ulotki promującej wrocławskie świetlice środowiskowe. Wydruk materiałów reklamowych w postaci ulotek do

programu poradnictwa rodzinnego oraz interwencji kryzysowej w ilości **12 000 sztuk.**

MŁODZIEŻOWE CENTRUM INFORMACJI I ROZWOJU

Celem głównym Młodzieżowego Centrum Informacji i Rozwoju jest wszechstronny rozwój: psychiczny, społeczny, duchowy i fizyczny, służący doskonaleniu osobowości i wyborom ról społecznych, oparty na dostępie do rzetelnej i szerokiej informacji.

INFORMACJA

- **Punkt Informacyjny**: Punkt Informacyjny działający przy pl. Dominikańskim 6 jest otwarty od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 16.00 (Od stycznia do czerwca otwarty był w godz. 8.00-16.00). Jest to miejsce, gdzie można uzyskać informację bezpośrednio, telefonicznie, internetowo (e-mail, gg, skype). Łącznie z oferty Punktu i Informacyjnego skorzystało ogólnie ok. **4 000 osób**.
- **Gazeta Młodych:** „Gazeta Młodych" to projekt MCIiR, w którym prezentowane są autorskie teksty młodych mieszkańców Wrocławia. Na projekt składa się prowadzenie podstrony „Gazety" na portalu mlodzi.wroclaw.pl oraz wydawanie w wersji papierowej bezpłatnych numerów „Gazety" wraz z jej dystrybucją w środowiskach młodzieżowych. Na portalu mlodzi.wroclaw.pl w dziale „Gazeta Młodych" opublikowano ok. 270 artykułów (od stycznia do czerwca – ok. 70). W całym roku wydano 5 numerów „Gazety" w wersji papierowej.
- **Portal informacyjno-kulturalny www.mlodzi.wroclaw.pl**: Strona internetowa mlodzi.wroclaw.pl jest młodzieżowym portalem pełniącym funkcję zarówno czysto informacyjną, jak i wychowawczą. Dostarcza obiektywnej, kompletnej i aktualnej informacji o możliwościach rozwoju oraz o aktywnych i twórczych sposobach spędzania wolnego czasu, jak również prezentuje szereg tekstów o charakterze dydaktycznym. Portal jest nieustannie aktualizowany, ogółem opublikowano ponad 3300 artykułów (od stycznia do czerwca – ok. 1500 artykułów). Aktualnie prezentowanych jest ok. 1500 artykułów, dziennie powstaje ok. 20 artykułów. Od stycznia do grudnia na stronie zanotowano ok. **300 000 wizyt**, (średnio np. w październiku 1080, listopadzie 1101, grudniu 1280). Nad portalem pracuje zespół ok. **30 osób** (w tym wolontariusze).

AKTYWIZACJA

W kampaniach wzięło udział około **1750 osób**, stronę www.wariarci.pl odwiedziło **38 000 osób**):

- Kampania „Created to Move": Główną przesłanką dla kampanii „Created to Move — Stworzony do Ruchu" jest aktywizacja zdrowotna różnych grup społecznych Wrocławia. Przeprowadzono **10 szkoleń**, w tym m. in: Bezpieczny sport, Masaż w sporcie i odnowie biologicznej, Odnowa biologiczna, Techniki wzmacniania mięśni, Zdrowe plecy, Przygotowanie do lata oraz Nording Walking. Zorganizowano imprezę plenerową p.n. "Dzień Ruchu", z rozgrywkami sportowymi, który był podsumowaniem całości kampanii. W bezpośredni sposób z oferty warsztatowej kampanii skorzystało ok. **80 osób**. W Dniu Ruchu udział wzięło ok. **150 osób**. W drugim półroczu

wyprodukowano **500 szt. opasek odblaskowych**.

- Liga „Młode Nogi Wrocławia": Jest to liga piłkarska, w której udział biorą wrocławskie organizacje i grupy nieformalne skupiające młodych ludzi oraz pracujące na rzecz młodzieży. Celem rozgrywek jest przede wszystkim promowanie zdrowego trybu życia i integracja środowisk młodzieżowych. Oprócz regularnych rozgrywek w ramach ligi Młodych Nóg odbyły się turnieje: Puchar Młodych Nóg Wrocławia (2 edycje), Puchar Studente.pl CUP, Turniej Mini Piłki Kobiet oraz Turniej o Puchar Urzędnika Miasta Wrocławia (2 edycje). W pierwszym półroczu (wiosenna edycja marzec-maj) w ramach ligi zostało rozegranych 106 meczów, padły 284 bramki. Udział w rozgrywkach wzięło ok. 400 osób; w tym: liga MNW — 120, Studente.pl CUP — 170, Turniej Mini Piłki Kobiet — 15, Puchar Urzędnika — 25, Puchar Młodych Nóg Wrocławia — 80. Zaangażowanych. W drugim półroczu rozegrana została rozegrana 5 edycja ligi Młode Nogi (udział wzięło 13 drużyn, ok. 130 osób) oraz Puchar Młodych Nóg (8 drużyn, ok. 80 osób) i Puchar Urzędnika (5 drużyn, ok. 50 zawodników). W realizację zadania zostało zaangażowanych ok. 40 osób, w tym: wolontariusze i praktykanci (m.in. ok. 20 osób z Wyższej Szkoły Fizjoterapii zapewniających opiekę medyczną zawodów). W całości rozgrywek udział wzięło ok. **700 osób**.
- Przygodowy Rajd na Orientację „Tropiciel": W tym roku odbyły się dwie edycje rajdu „Tropiciel2" i „Tropiciel3". Rajd skierowany jest zarówno do młodzieży, jak i rodzin i osób starszych. Celem jest promowanie zdrowego trybu życia i integracja środowisk młodzieżowych. W edycji pierwszej „Tropiciel2", dział wzięło ok. 120 osób, w tym: 30 kobiet, 90 mężczyzn, natomiast zaangażowanych w przygotowanie zostało ok. 30 osób (w tym: wolontariusze i praktykanci) oraz podmioty zewnętrzne (Policja, Straż Miejska, Stowarzyszenie „Karan"). W edycji „Tropiciel3" udział wzięło ok. 170 osób, w tym: 36 kobiet, 134 mężczyzn, natomiast zaangażowanych w przygotowanie zostało ok. 34 osób (w tym: wolontariusze i praktykanci) oraz podmioty zewnętrzne (Policja, Straż Miejska, Urząd miejski Jelcza-Laskowic). W całym roku w dwóch rajdach udział wzięło prawie **300 osób**, plus ok. **65 wolontariuszy.**
- Portal młodych twórców www.wariarci.pl: Portal społeczności młodych twórców jest skierowany do młodzieży, która rozpoczęła przygodę z twórczością szeroko pojętą. Portal jest szansą na zaprezentowanie siebie, swojej twórczości, jak i możliwością spotkania się z innymi twórcami.. Od stycznia do grudnia powstało ok. 750 artykułów, aktualnie zaprezentowanych jest ok. 70 profili młodych twórców, nad portalem pracowało w ciągu roku ok. 70 osób (w tym wolontariusze), zanotowano ok. **20 000 wizyt**, objęto patronatem ok. 60 wydarzeń artystycznych. Zorganizowano konkurs fotograficzny „Najbardziej wariarckie zdjęcie z wakacji" w zakończony wystawą.
- Konkurs działań młodzieżowych „Veni, Vidi, Vici": Konkurs inicjatyw młodzieżowych mających na celu aktywizację młodzieży przez podejmowanie działań dla społeczności lokalnych Wrocławia. Odbyły się dwie edycje konkursu (wiosenna i jesienna). **W sumie** w konkursie Veni vidi vici w 2009 roku startowało **14 projektów** młodzieżowych, z czego dofinansowano (do 2000 zł każdy) i zrealizowano **8 projektów**. W realizację zwycięskich projektów zostało zaangażowanych ok **320 osób**, a szacowana liczba beneficjentów realizowanych projektów wynosi ponad 1420 osób. Szkoleniami objęto ok. **125 osób.**

EDUKACJA

Ogółem w 2009 roku odbyło się **20 szkoleń** dla liderów młodzieżowych, skorzystało z nich **274 osoby**. Odbyło się **25 warsztatów** dla rodziców i skorzystało z nich **269 osób** dorosłych. Zorganizowano również **60 warsztatów** w szkołach, w których wzięło udział 1000 uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych a także kilka klas V szkół podstawowych. Reasumując w roku 2009 zrealizowano **100 szkoleń** w dziale edukacyjnym. Przeszkolono 1536 osób. Praktykę zawodową odbyło **13 osób**.

ORGANIZACJA I PRZEPROWADZENIE FINAŁU KONKURSU TATO ROKU 2009 – IV EDYCJI OGÓLNOPOLSKIEJ

Celem zadania jest wspieranie działań ukierunkowanych na realizację Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Finał konkursu TATO ROKU 2009 ma na celu pogłębienie w społeczeństwie świadomości roli ojca w rodzinie, promowanie dobrych wzorców i ideałów dla młodzieży, a samym ojcom dostarcza motywacji do tworzenia własnego wizerunku dobrego męża i opiekuńczego rodzica. Wydarzenie przyczynia się do budowania pozytywnych relacji rodzinnych i małżeńskich oraz promuje akcję zapobiegania konfliktom, promowania postaw prozdrowotnych i abstynenckich. W ramach zadania Stowarzyszenie Oblacka Pomoc Misjom Lumen Caritatis zorganizowała koncert finałowy, podczas którego zostały wręczone nagrody ojcom, reprezentującym wzorcową postawę w środowisku rodzinnym i społecznym, będącym autorytetami oraz przedstawiającym świat wartości, na którym może się wzorować młody człowiek.

ORGANIZACJA XIII MIĘDZYNARODOWEGO ZJAZDU ANIMATORÓW SPOTKAŃ MAŁŻEŃSKICH

Zadanie ma na celu wymianę i dzielenie się doświadczeniami animatorów spotkań małżeńskich, pogłębienie zagadnień z zakresu psychologii komunikacji oraz socjologii i antropologii małżeństwa i rodziny, a przez to zwiększenie przez osoby prowadzące Spotkania Małżeńskie umiejętności w zakresie profilaktyki patologii życia małżeńskiego i rodzinnego. Istotną częścią realizacji zadania było promowanie pozytywnych relacji małżeńskich w tym nowatorskich metod rozwiązywania problemów alkoholowych. W trakcie zjazdu odbyły się panele dyskusyjne, konferencje, referaty, a także indywidualna wymiana doświadczeń. Elementem zadania jest również przygotowanie wystawy zdjęć, otwartej dla wszystkich wrocławian, dokumentującej dotychczasową działalność Ruchu Spotkania Małżeńskie, połączona z akcją promującą tenże ruch. Zakładanym rezultatem zadania będzie profilaktyka zjawisk patologicznych w rodzinie, a także pomoc rodzinom przeżywającym kryzysy. W spotkaniu udział wzięło ok. **300** Animatorów Spotkań Małżeńskich (ok. 50 osób z zagranicy, 250 z Polski w tym 50 wrocławian).

WSPÓŁPRACA Z RADAMI OSIEDLI W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMÓW SPOŁECZNYCH

Kwota zaplanowana: **63 000 zł**, wydatkowano ją w 100%.

FESTYNY OSIEDLOWE

Corocznie organizowane połączone z obchodami Dnia Dziecka, czy dożynek, przyczyniają się do międzypokoleniowej integracji mieszkańców. Wspomagają ich edukację w zakresie aktywnych form spędzania wolnego czasu oraz ekologii, promują zdrowy tryb życia, a także zapewniają mieszkańcom dostęp do plenerowych wydarzeń kulturalnych. Często stwarzają okazję do propagowania idei wolontariatu przez aktywne włączenie się mieszkańców w przygotowania. Rezultatem organizacji festynów przez Rady Osiedli jest rozbudzenie wśród mieszkańców wrocławskich osiedli powszechnego nawyku brania udziału w życiu i aktywności społeczeństwa. W 2009 r. wsparto organizację **21** festynów osiedlowych.

PROJEKTY FINANSOWANE Z EUROPEJSKIEGO FUNDUSZ SPOŁECZNEGO

ROMOWIE I GADZIOWIE NA JEDNYM PODWÓRKU

W 2009 roku pozyskano środki w kwocie 896 373,40 zł. Projekt realizowany będzie od 2010 roku. Wartość projektu 1 305 459,10 zł na lata 2010-2011. Projekt będzie polegał na aktywizacji zawodowej i integracji społecznej **140 Romów oraz 350 osób z otoczenia** społeczności romskiej poprzez przeprowadzenie poradnictwa, organizację warsztatów edukacyjnych i zawodowych oraz wykreowanie 4 liderów/asystentów romskich, stanowiących w przyszłości partnerów miasta Wrocław, reprezentujących społeczność romską. Ponadto zostaną przeprowadzone szkolenia dla 75 pracowników administracji publicznej w celu podniesienia ich zdolności do pracy z klientem romskim. W szczególności dla społeczności romskiej zostaną przeprowadzone warsztaty z nauki j. pol., umiejętności codziennych, prawa jazdy, prac remontowo – budowlanych, szycia na maszynie oraz gotowania, umiejętności liderskich. W ramach przedsięwzięcia jest planowany transfer dobrych praktyk poprzez organizację wizyty studyjnej w Tarnowie. Ponadto do projektu zostaną włączeni przedstawiciele społeczności romskiej, w tym starszyzna romska.

BABIE LATO WE WROCŁAWIU – CENTRA AKTYWIZACJI LOKALNEJ

Kwota zaplanowana: **18 183 zł**, Kwota wydatkowana: 18 175 zł.

Głównym celem projektu będzie aktywizacja zawodowa i integracja społeczna osób 50+, poprzez uruchomienie **6 Centrów Aktywności Lokalnych**. W ramach CAL będą realizowane warsztaty oraz szkolenia kształtujące kwalifikacje zawodowe i kompetencje społeczne, z wykorzystaniem zwalidowanych rezultatów PIW Equal dotyczących coachingu i intermentoringu. Ponadto wokół CAL będą budowane partnerstwa lokalne, złożone z m.in. NGO, szkół, policji, straży miejskiej, Rad Osiedli, nieformalnych grup lokalnych, itp., które po zakończeniu projektu będą samodzielnie aktywizować lokalną społeczną. By zwiększyć zdolność wspólnot lokalnych do podejmowania własnych działań, w ramach przedsięwzięcia zostaną wyłonieni, a następnie przeszkoleni, lokalni liderzy. Planowane efekty projektu: przeszkolenie **ok. 700 osób**, powstanie 6 Centrów Aktywności Lokalnej, powstanie 6 partnerstw na rzecz lokalnej społeczności wokół CAL, zorganizowanie 10 festynów osiedlowych, wykreowanie grupy ok. 36 liderów społeczności lokalnej w wieku 50+, zwiększenie potencjału

do zatrudnienia uczestników projektu, podniesienie kompetencji społecznych uczestników projektu. Co więcej, CAL będą stanowić naturalne miejsce spotkań z odpowiednim zapleczem technicznym, służące wymianie doświadczeń oraz realizacji własnych pasji, ogniskujące życia lokalnej społeczności, a zwłaszcza osób powyżej 50 roku życia. Ponadto w ramach przedsięwzięcia planowane jest włączenie wolontariuszy oraz zorganizowane festynów osiedlowych.

STEP BY STEP - MŁODZIEŻOWE CENTRUM INFORMACJI I ROZWOJU NA RZECZ INTEGRACJI SPOŁECZNEJ I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ MŁODZIEŻY

Kwota zaplanowana: **841 979 zł**, Kwota wydatkowana: 824 275,21 zł

Celem projektu jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży w wieku 15-25 lat poprzez inspirowanie do samorozwoju, kształtowanie pozytywnych postaw, kształcenie umiejętności zawodowych i społecznych oraz oddziaływanie na jej otoczenie. Projekt jest skierowany do **1 000** osób – młodych ludzi w wieku od 15 do 25 lat zagrożonych wykluczeniem społecznym. Na terenie 3 wrocławskich osiedli (Brochów, Leśnica, Śródmieście) powstały Ośrodki Integracyjne, w których funkcjonują Punkty Informacyjne i odbywają się szkolenia i warsztaty. Ponadto Ośrodki mają pełnić rolę miejsc ogniskujących aktywność w środowisku lokalnym i tworzyć przestrzeń do aktywności dla młodzieży mieszkającej na terenie każdego z osiedli. Umiejscowienie Ośrodków na Brochowie, w Leśnicy i Śródmieściu było podyktowane zanotowanym wyższym stopniem ubóstwa, bezrobocia oraz uzależnień w tych rejonach, a dodatkowym wskaźnikiem była peryferyjność Leśnicy i Brochowa, a przez to utrudniony dostęp młodzieży do różnych form aktywności.

- Nabycie przez młodzież kwalifikacji zawodowych i umiejętności społecznych niezbędnych na rynku pracy.
- Inspirowanie do samorozwoju i rozwój zdolności, zainteresowań i pasji uczestników z obszaru kultury, sztuki i sportu.
- Kształtowanie umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych.
- Prowadzenie poradnictwa w zakresie specjalistycznej pomocy (psychologicznej, prawnej, zawodowej oraz z profilaktyki uzależnień).
- Zapewnienie dostępu do informacji w zakresie oferty rozwojowej i alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

POMOC SPOŁECZNA

ZADANIA Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem działań podejmowanych w ramach pomocy społecznej w **2009** roku było przede wszystkim zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwianie im egzystencji w warunkach odpowiadających godności człowieka, jak również tworzenie warunków sprzyjających życiowemu usamodzielnieniu osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.
Szacujemy, iż **5 %** mieszkańców Wrocławia w skali roku obejmowanych jest pomocą społeczną z powodu ubóstwa powiązanego z innymi trudnościami życiowymi.
W 2009 roku na realizację zadań **MOPS wydatkował kwotę 163 168 297 zł**, w tym na realizację poszczególnych zadań przeznaczono:

- 70 099 888 zł - na zadania zlecone Gminie,
- 70 324 030 zł – na zadania własne Gminy,

- 21 636 016 zł – na zadania własne Powiatu,
- 1 108 363 zł – na zadania zlecone Powiatowi.

Dodatkowo dysponowaliśmy środkami PFRON w wysokości **4 955 515 zł** na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych, a także nadzorowaliśmy funkcjonowanie **11** całodobowych Domów Pomocy Społecznej o łącznym budżecie **44 469 371 zł,** trzy mieszkanie chronione z budżetem w wysokości **614 350 zł** oraz **8** samodzielnych placówek opiekuńczo- wychowawczych o łącznym budżecie **17 941 998 zł** (w tym 124 129 na ubezpieczenie dzieci przebywających w tych placówkach), **5** środowiskowych domów samopomocy – **1 618 409 zł** , ośrodki wsparcia: 3 ośrodki opiekuńczo adaptacyjne, 7 dziennych domów pomocy – **4 987 529 zł**, oraz Ośrodek Interwencji Kryzysowej „Akson" – **307 500** zł. MOPS nadzorował pracę **10** schronisk dla osób bezdomnych, w których może przebywać **802** osoby (o łącznym dofinansowaniu przez gminę – 1 740 000 zł) oraz **4** kuchnie charytatywne wydające dziennie ok. **2 220** posiłków (o łącznym dofinansowaniu przez gminę w kwocie 462 000 zł).
Przekazano również środki na funkcjonowanie Wrocławskiego Banku Żywności w kwocie 410 000 zł.

W 2009 roku MOPS oraz jednostki nadzorowane pozyskały **4 227 788 zł** ze środków zewnętrznych w ramach projektów **Wrocław Miastem Aktywnych i Pomoc Społeczna Skuteczna (Projekt Norweski), oraz Wrocławska Diagnoza Problemów Społecznych.**
W sprawach przyznania świadczeń udzielanych przez MOPS wydano **104 080** decyzji administracyjnych.

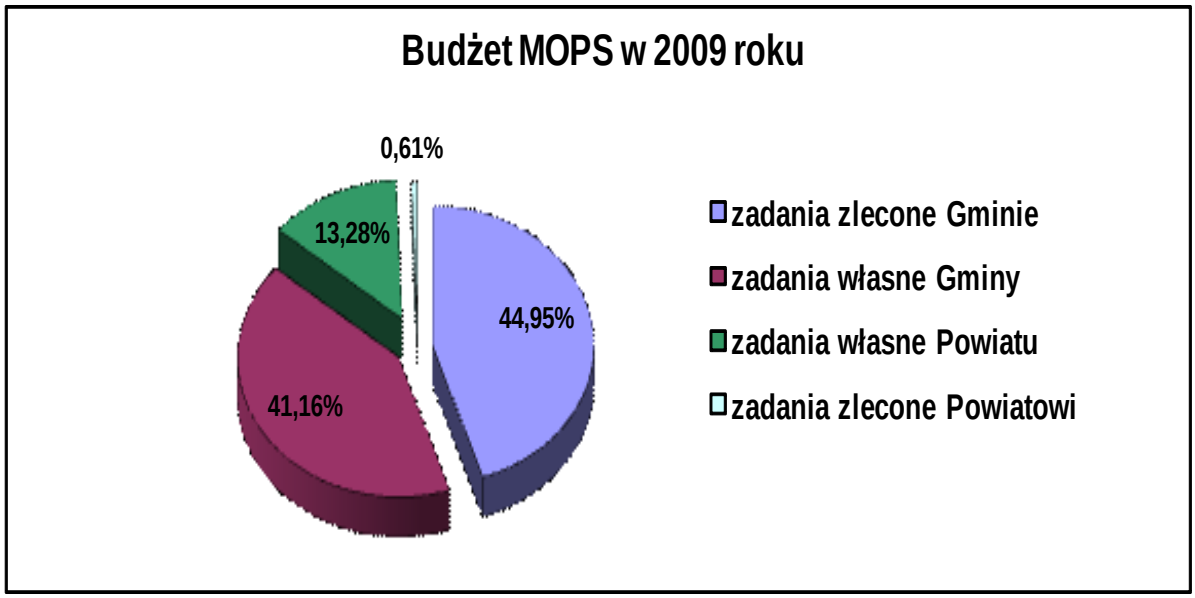

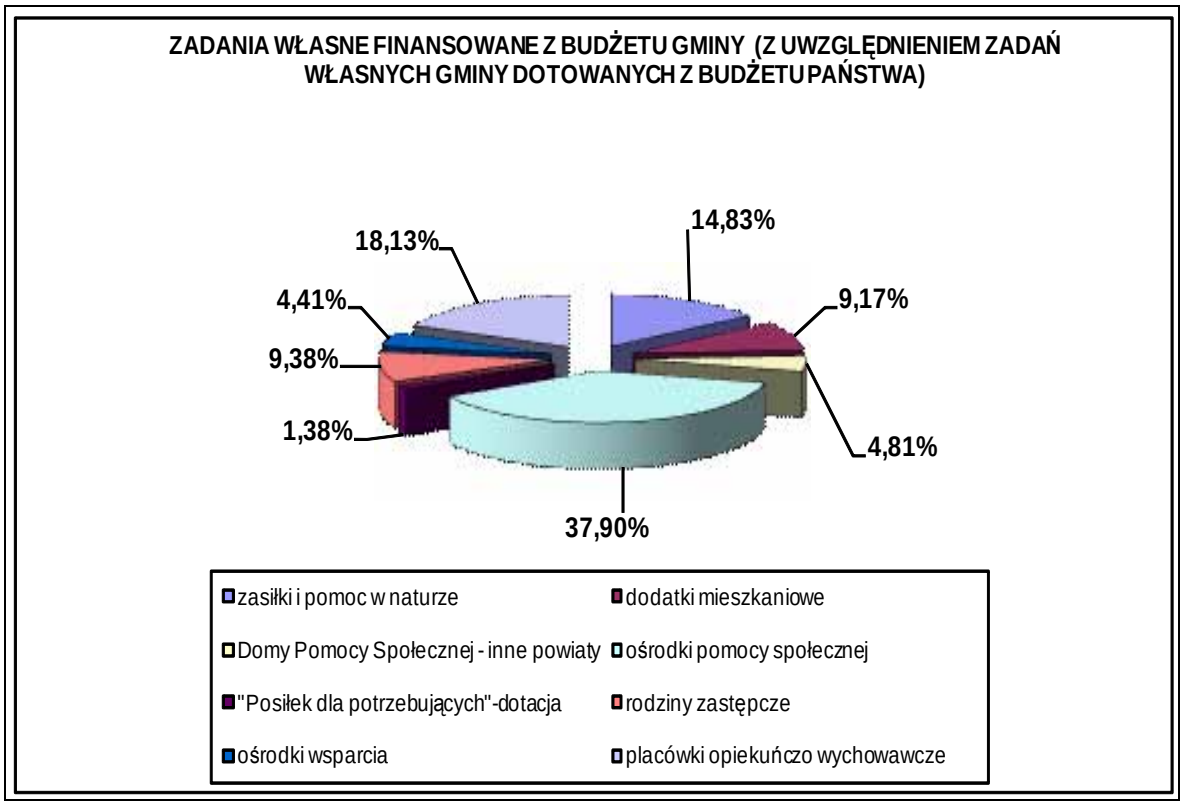

ZASIŁKI I POMOC W NATURZE

RODZAJE ŚWIADCZEŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU GMINY W 2009 ROKU

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń
Zasiłki celowe	9 923	10 213 590
Zasiłki okresowe dotacja z budżetu państwa	1 741	1 826 000
Zasiłki celowe na pokrycie kosztów posiłków program „Posiłek dla potrzebujących”- dotacja z budżetu państwa	4 844 w tym posiłek dzieci 1 604	1 359 476

RODZAJE ŚWIADCZEŃ FINANSOWANYCH Z BUDŻETU PAŃSTWA 2009 ROKU

Rodzaj pomocy	Liczba osób korzystających z pomocy	Kwota świadczeń
Zasiłek stały (od sierpnia stał się zadaniem własnym Gminy dotowanym przez Państwo)	1 950	6 951 800
Składki na ubezpieczenie zdrowotne ZUS	1 745	593 702
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	71	865 680

DODATKI MIESZKANIOWE

Dodatki mieszkaniowe w 2009 roku przyznawane i wypłacane na podstawie ustawy z 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych

Kwota wypłaconych dodatków - ogółem	**9 010 781 zł**
Liczba wydanych decyzji	**11 523**
Ilość przyznanych dodatków	**52 202**
Średnia wartość przyznanego dodatku	**178,85 zł**

ŚWIADCZENIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Z ZAKRESU REHABILITACJI SPOŁECZNEJ - FINANSOWANE ZE ŚRODKÓW PFRON

Wykonanie zadań powiatu finansowanych przez PFRON w 2009 roku

Nazwa zadania	Ilość osób	Wykonanie
Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych	472 (w tym 197 opiekunów)	274 951 zł
Finansowanie Warsztatow Terapii Zajęciowej	215	3.248 559 zł
Dofinansowanie zakupu sprzętu reh., przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych	1.381	1.090 933 zł
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	1	3.442 zł
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i technicznych	32	341 072 zł
Ogółem		**4 955 515 zł**

Ponadto z usług **Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego** w 2009 roku skorzystało **375 osób.**

PRACA SOCJALNA I PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE

Pracą socjalną objęto **2 675** osób i rodzin. Interweniowano w **167** sprawach kryzysowych. Poradnictwo specjalistyczne: psychologiczne, pedagogiczne, psychiatryczne, specjalistów pracy zespołowej, specjalistyczne na rzecz osób niesłyszących, doradztwo w ramach aktywizacji społeczno-zawodowej prowadzono dla **2 031** rodzin osób i rodzin. Działania na rzecz readaptacji społecznej i aktywizacji bezrobotnych klientów pomocy społecznej przy udziale doradców zawodowych podejmowane były we współpracy z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej oraz Powiatowym Urzędem Pracy. Skierowano łącznie do udziału w zajęciach Centrum Integracji Społecznej **69** osób, z czego **49** osób podpisało indywidualne programy zatrudnienia socjalnego i zakończyło ich realizację zgodnie z założonym planem.

Doradztwem na rzecz uczestników programu – Prac Społecznie Użytecznych objęto **201** osób.

USŁUGI OPIEKUŃCZE I SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUŃCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA KLIENTA ŚWIADCZONE SĄ PRZEZ MIEJSKIE CENTRUM USŁUG SOCJALNYCH

W okresie sprawozdawczym usługi opiekuńcze świadczono dla **2 389** osób (w ramach zadań własnych) oraz specjalistyczne usługi w ramach zadań zleconych dla **71** osób z zaburzeniami psychicznymi. Z usług świadczonych przez pracowników Miejskiego Centrum Usług Socjalnych najczęściej korzystały osoby samotne, obłożnie chore. Usługi świadczyło **630 osób** pełniących obowiązki opiekunki domowej na umowę zlecenie. Decyzje o świadczenie usług wydawane są przez poszczególne Zespoły Terenowej Pracy Socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu.

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2009 roku

Koszt usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych ogółem	Środki z rezerwy budżetowej Wojewody	Środki z budżetu Gminy	Liczba osób objętych pomocą w tej formie w skali roku	Liczba wypracowanych godzin usług	Wpływy z odpłatności klientów
11 622 578,51 zł	865 680 zł	10 756 898,51 zł	2 460	1 070 811	2 378 813,47 zł

USŁUGI REALIZOWANE W PLACÓWKACH O CHARAKTERZE DZIENNYM

Usługi te realizowane były w niżej wymienionych siedmiu Dziennych Domach Pomocy Społecznej przeznaczonych dla osób starszych oraz w trzech Ośrodkach Opiekuńczo-Adaptacyjnych w tym jednym przeznaczonym dla dzieci i dorosłych. Cztery Dzienne Domy Pomocy Społecznej zostały w 2007 roku przejęte przez Miejskie Centrum Usług Socjalnych:

- DDPS ul. Żeromskiego 37 – korzysta 40 osób,
- DDPS ul. Skwierzyńska 23 – korzystają 44 osoby,
- DDPS ul. Komuny Paryskiej 11- korzysta 65 osób,
- DDPS ul. Kościuszki 67 – korzysta 30 osób.

Na zlecenie Gminy prowadzone są dwa dzienne domy pomocy przez organizacje pozarządowe:

- DDPS– dla osób z deficytem pamięci – ul. Rydygiera 22/28 – korzysta 25 osób
- Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Przyjaciele Seniorów”- dla osób z deficytem pamięci – ul. Kraszewskiego 2 – korzysta 25 osób.

Natomiast pozostałe ośrodki wsparcia pozostały w strukturach MOPS.

- DDPS „Pogodna Jesień” ul. Litewska 20 - korzystają 153 osoby,
- Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny przy ul. Ciepłej 15b - dla 150 dzieci (zapisanych) i 60 seniorów,
- Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny przy ul. Podróżniczej 34/36 – korzystało 13 osób,
- Ośrodek Opiekuńczo-Adaptacyjny Pensjonat dla Osób Starszych ul. Kamieńskiego 190 – 95 osób.

Ponadto opiekę dzienną dla 40 osób (psychicznie chorych) zapewnia Środowiskowy Dom Samopomocy przy ul. Szkolnej 20, dla 30 osób (niepełnosprawność intelektualna) ŚDS przy ul. Okulickiego 2, dla 30 osób ŚDS przy ul. Stawowej 1a (niepełnosprawność intelektualna) oraz dla 20 osób (psychicznie chorych) ŚDS przy ul. Grabiszyńskiej 89. W grudniu przeprowadzono konkurs na prowadzenie kolejnego ŚDS – wygrało

Stowarzyszenie na rzecz promocji Zdrowia Curatus. Stowarzyszenie to przyjmie 25 osób z zaburzeniami psychicznymi. Ogólnie w Środowiskowych Domach Samopomocy jest 145 miejsc.

ZAPEWNIENIE OPIEKI CAŁODOBOWEJ W DOMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

Do dnia 31 grudnia 2009 roku pracownicy socjalni Działu Pomocy Instytucjonalnej rozeznali **1 285** środowisk osób wymagających opieki całodobowej. Na ogólną liczbę **2 745** decyzji wydano **493** decyzji kierujących i **159** decyzji umieszczających w Domach Pomocy Społecznej. Na terenie Wrocławia umieszczono 144 osoby. Poza Wrocławiem w różnych powiatach na terenie całej Polski zostało umieszczonych **105** osób. Decyzji o odpłatności z tytułu pobytu w DPS wydano ogółem **1 421.**

Budżet na funkcjonowanie domów pomocy społecznej obejmujący dotacje Wojewody, dotacje Gminy oraz wydatki na remonty, inwestycje oraz zakupy inwestycyjne w 2009 roku wynosił **44 469 371 zł**

Liczba miejsc i średni miesięczny koszt utrzymania we wrocławskich domach pomocy społecznej w 2009 roku

Profil Domu	Adres	Ilość miejsc	Średni miesięczny koszt utrzymania jednego mieszkańca w złotych
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Karmelkowa 25/27 Wrocław	224	3 745,00 zł
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Rędzińska 66/68 Wrocław	188	3 811,00 zł
DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	ul. Grunwaldzka 104 Wrocław	73	2 228,97 zł
DPS dla osób w podeszłym wieku	ul. Mączna 3 Wrocław	125	3 930,00 zł
DPS dla osób w podeszłym wieku	ul. Świątnicka 25/27 Wrocław	104	2 750,58 zł
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Kaletnicza 8 Wrocław	100	3 742,00 zł
DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	ul. Farna 3 Wrocław	96	2 345,97 zł
DPS dla niepełnosprawnych intelektualnie dziewcząt	ul. Objazdowa 40 Wrocław	45	1 856,31 zł
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	ul. Jutrosińska 29 Wrocław	7	3 311,47 zł
DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie	Ul. Okulickiego 2 Wrocław	20	2 458,98 zł
DPS dla osób dorosłych przewlekle somatycznie chorych	Ul. Św. Marcina 10 50-327 Wrocław	18	2 216,00 zł

Formę opieki całodobowej stanowią ponadto dwa Mieszkania Chronione o łącznej ilości **42** miejsc, w tym

- przy ul. Lelewela 23/24 (36 miejsc) przeznaczonym w szczególności dla osób zaburzonych psychicznie i wymagających wsparcia w codziennym życiu.

Placówka prowadzona jest na zlecenie Miasta przez Stowarzyszenie Wzajemnej Pomocy im. S. Kardynała Wyszyńskiego). Powiat Wrocław dofinansowała działalność tej placówki kwotą 182 750 zł.

- przy ul. Okulickiego 2 (6 miejsc) przeznaczonym dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Placówka prowadzona jest przez Fundację „Przyjazny Dom". Budżet tej Placówki w 2009 roku wynosił 111 600 zł –dofinansowanie przez Powiat Wrocław.

ORZEKANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

W 2009 roku przyjęto ogółem **9 192** wnioski, w tym: w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – **8 276**, w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności - **916.**

Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia)

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	Odpowiednie zatrudnienie	2 358
2.	Szkolenie	6
3.	Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	20
4.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	363
5.	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	233
6.	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	2 396
7.	Uzyskanie karty parkingowej	332
8.	Uzyskanie przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego	82
9.	Korzystanie ze świadczeń pomocy społecznej	1 384
10.	Korzystanie z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	1 091
11.	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	11
	Razem	**8 276**

Liczba i cel przyjętych wniosków o ustalenie niepełnosprawności (osoby do 16 roku życia)

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	Uzyskanie zasiłku pielęgnacyjnego	863
2.	Uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego	41
3.	Zamieszkiwanie w oddzielnym pokoju	1
4.	Uzyskanie urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze	1
5.	Korzystanie z innych ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów	10
	Razem	916

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem **9 344** orzeczenia.

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (osobom po 16 roku życia)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności, w tym: - lekki stopień - umiarkowany stopień - znaczny stopień	6 950 2 727 2 413 1 810
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	1 092
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	368
	Razem	8 410

Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (osobom do 16 roku życia)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	8
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	234
3.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	692
	Razem	934

Liczba wydanych legitymacji

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1	Legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	672
2	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	2 180
3	Legitymacje wydane na podstawie orzeczeń wydanych przez organy rentowe (KIZ, ZUS, KRUS, MON, MSWiA) w związku z brzmieniem art. 5 i 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	398
	Razem	3 250

OPIEKA NAD RODZINĄ I DZIECKIEM

W 2009 roku we Wrocławiu funkcjonowały **4** placówki wielofunkcyjne, do których skierowano **277** dzieci, **22** Rodzinne Domy Dziecka w których aktualnie przebywa **137** dzieci, **10** rodzin zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego gdzie skierowano **61** dzieci. W 2009 roku zawiązano pierwszą zawodową specjalistyczną rodzinę zastępczą dla dzieci niepełnosprawnych.
Do placówek opiekuńczo-wychowawczych wydano w 2009 roku **547 skierowań**. Do rodzin zastępczych skierowano **196** dzieci. W rodzinach adopcyjnych umieszczono **110** dzieci. Usamodzielnieniem objęto **84** wychowanków. Łącznie w zakresie właściwości Zespołu ds. Opieki nad Dziećmi i Młodzieżą wydano **1 816 decyzji** administracyjnych.

ŚWIADCZENIA I KOSZTY REALIZACJI ZADAŃ

W 2009 roku w rodzinach zastępczych:
- usamodzielniono i przyznano świadczenia pieniężne 22 wychowankom,
- przyznano świadczenia pieniężne na kontynuację nauki 151 wychowankom,
- udzielono pomoc rzeczową 10 wychowankom.

Na utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych wydano 6 681 073 zł. Na utrzymanie placówek opiekuńczo-wychowawczych wydano 22 502 740 zł. (z remontami, inwestycjami i zakupami inwestycyjnymi)- RDD, placówki samodzielne. Na usamodzielnienie wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo- wychowawczych wydatkowano kwotę 376 995 zł, na kontynuację nauki wydano kwotę 1 277 225 zł, a na pomoc rzeczową wydano 132 173 zł. Na prowadzenie rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego wydano kwotę 783 351 zł. Na utrzymanie dzieci z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo wychowawczych na terenach innych powiatów- 1 483 057 zł.

RODZINY ZASTĘPCZE

Zespół ds. Opieki nad Dziećmi i Młodzieżą MOPS w 2009 roku nadzorował **671 rodzin zastępczych**, w których przebywało **825 dzieci**. W tej liczbie 589 rodzin to rodziny spokrewnione (715 dzieci), zaś 81 rodzin – to rodziny nie spokrewnione (141 dzieci), w tym **11** - to rodziny o charakterze pogotowia rodzinnego (61 dzieci) oraz 1 rodzina specjalistyczna (3 dzieci). Zespół ds. Kontroli i Monitoringu rodzin zastępczych sporządził dla wszystkich rodzin zastępczych opinie o sposobie ich funkcjonowania dla potrzeb sądów rodzinnych. Nawiązał ścisłą współpracę z Zespołami Kuratorskimi wszystkich wrocławskich sądów rodzinnych.

PRZYGOTOWANIE KANDYDATÓW NA RODZICÓW ADOPCYJNYCH, RODZICÓW ZASTĘPCZYCH ORAZ DO PROWADZENIA PLACÓWEK RODZINNYCH (RODZINNE DOMY DZIECKA) I PLACÓWEK INTERWENCYJNYCH (POGOTOWI RODZINNYCH)

Ośrodki Adopcyjno-Opiekuńcze w 2009 roku dla potrzeb systemu pomocy dzieciom:
- umieściły 110 dzieci w rodzinach adopcyjnych,
- przeprowadziły szkolenia i zakwalifikowały 102 osoby do pełnienia roli rodzin adopcyjnych i zastępczych oraz do prowadzenia rodzinnych domów dziecka.

Do prowadzenia Rodzinnych Domów Dziecka została przeszkolona i zakwalifikowana tylko 1 rodzina. Zgłosiły się małżeństwa (pozostają w toku kwalifikacji) - kandydaci do prowadzenia Pogotowi Rodzinnych. Ośrodki prowadzą wojewódzką bazę kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych.

REALIZACJA PROGRAMU POMOCY DLA RODZIN WIELODZIETNYCH „DWA PLUS PRZY I JESZCZE WIĘCEJ" W 2009 ROKU

W ramach programu objęto pomocą 2 363 rodziny. W 2009 roku do Programu przystąpiły **474 nowe rodziny** (liczba rodziców/opiekunów 897, liczba dzieci 1 521, łącznie liczba osób w nowych rodzinach 2 418).

W ww. okresie zostały wdrożone i zrealizowane wszystkie formy wsparcia i pomocy zawarte w ofercie Programu, w tym:

- formy pomocy finansowej dla rodzin spełniających kryteria dochodowe zgodne z ustawą o pomocy społecznej - pomoc finansowa na: żywność, odzież, obuwie, wyposażenie do szkoły, wypoczynek letni i zimowy, opłaty mieszkaniowe i inne,
- bezpłatne poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne, prawne, socjalne i dla osób bezrobotnych. Konsultanci psycholodzy i pedagodzy codziennie pełnili dyżury, w siedzibie Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny, dla klientów MOPS i rodzin wielodzietnych. Konsultanci pedagodzy prowadzili bezpłatne warsztaty i grupy dla Rodzin Plus (grupa edukacyjno-rozwojowa dla kobiet, warsztaty edukacyjne dla rodziców, warsztaty taneczne dla mam i dzieci „Mama i ja tańczę", warsztaty taneczne dla dzieci w wieku 10-13 lat). Konsultant pedagog prowadził mobilne poradnictwo (bezpłatne wizyty konsultacyjno-diagnostyczne w miejscu zamieszkania rodzin z Programu nie objętych pomocą pracownika socjalnego i specjalisty pracy zespołowej),
- zorganizowano grupy uczestników w zajęciach: koncerty w filharmonii, warsztaty teatralne dla dzieci, półkolonie, kolonie, zajęcia w Akademii Młodego Finansisty, szkolenia i warsztaty dla rodziców),
- bezpłatne wejścia na kryte baseny,
- bezpłatny wstęp do ZOO we wszystkie niedziele,
- ulgi i zwolnienia z opłat za przejazdy środkami komunikacji miejskiej w niedzielę i święta,
- ulgowe bilety wstępu na kąpieliska codziennie przez cały sezon,
- bezpłatny wstęp w okresie ferii zimowych na lodowisko przy ul. Spiskiej,
- ulgowe bilety na rejsy po Odrze, parostatkami Wiktoria i Nereida,
- ulgowe bilety wstępu w dni robocze na Opatowicką Wyspę Przygody,
- ulgowe bilety do teatrów: Współczesnego, Polskiego, Lalek, Impartu i Capitolu,
- bezpłatny wstęp, lub ulgowe bilety do muzeów i na wystawy,
- realizacja projektu „Aktywni razem z nami" polegającego na pozyskiwaniu sponsorów w celu sfinansowania dzieciom z Rodzin Plus zajęć, warsztatów rozwijających ich zdolności lub zakupu np. instrumentów muzycznych,
- pakiet oferty placówek kulturalnych (zajęcia, warsztaty, ulgi, preferencje itp.),
- bezpłatne badania i zajęcia rehabilitacyjne dla dzieci w Centrach Korekcji Wad Postawy, preferencje przy rozpatrywaniu wniosków na turnusy rehabilitacyjne (dla osób z orzeczeniem o niepełnosprawności),
- bezpłatne szczepienia przeciw grypie, meningokokom i pneumokokom (ograniczona ilość),
- pomoc dzieciom w nauce świadczona przez wolontariuszy,
- zorganizowanie imprez okolicznościowych: „Wrocławskie Święto Rodziny – Rodzina Nadzieją Wrocławia" i Mikołajki. Imprezy miały na celu integrację rodzin, zachęcenie i zaprezentowanie możliwości wspólnego spędzania czasu wolnego w sposób aktywny, atrakcyjny i poznawczy.

W 2009 roku zrealizowano szeroko zakrojony projekt mający na celu promocję Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i jeszcze więcej". Projekt realizowaliśmy etapami od lutego do października 2009 roku, objął on m.in.:

- konkurs plastyczny „Mam siostrę i brata nie boję się świata”, rozpisany wśród dzieci i młodzieży wrocławskich szkół i uczelni, dzięki któremu wyłonione zostało nowe logo i plakat promujący Program,
- wykonanie bajeru reklamowego, gadżetów (koszulki, „smycze”, parasole), projektu nowego plakatu i ulotek z wykorzystaniem znaków graficznych, które zwyciężyły w konkursach plastycznych,
- opracowanie treści i zamieszczenie w prasie lokalnej (Echo Miasta i Gazeta Wyborcza) ogłoszenia dotyczącego Programu,
- reklamy w tramwajach,
- zorganizowanie w czerwcu konferencji „Wielodzietność - Radości i Smutki”,
- opracowanie i wydanie biuletynu pt. „Bliżej Rodziny”,
- zorganizowanie w październiku Forum Wymiany Doświadczeń „Bliżej Rodziny”,
- promocja w maju na Wyspie Słodowej w ramach imprezy „Wrocławskie Święto Rodziny – Rodzina Nadzieją Wrocławia” oraz w grudniu w ramach imprezy mikołajkowej, w której wzięło udział 300 dzieci z Rodzin Plus.

ŚWIADCZENIA RODZINNE

W okresie sprawozdawczym w Rozdziale 85212 – Świadczenia rodzinne wydatkowano kwotę 46 896 746 zł na same świadczenia i składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego (zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów – ustawa weszła w życie od października 2008 roku) wypłacono na łączną kwotę 16 735 915 zł.

Zaliczki alimentacyjne (zgodnie z ustawą o dłużnikach alimentacyjnych i zaliczce alimentacyjnej do września 2008 roku) wypłacano na łączną kwotę 26 240 zł – wypłaty z tytułu odwołań i koordynacji.

W Dziale Świadczeń w sekcjach obsługujących świadczenia rodzinne i alimentacyjne wydano łącznie decyzji administracyjnych 42 998.

Realizacja świadczeń rodzinnych w 2009 roku wyglądała następująco:

L.p.	Wyszczególnienie	kwota	Średnia miesięczna liczba rodzin/osób
1	Świadczenia rodzinne bez jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka	40 868 746 zł	15 120
2	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka	5 642 000 zł	470
3	Składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe opłacane za uprawnionych klientów	386 000 zł	257
4	Wypłacone zaliczki alimentacyjne (z odwołań i koordynacji)	26 240 zł	Łącznie 30 osób
5	Wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego	16 735 915 zł	2 762
6	Łączna kwota wydatkowana na świadczenia rodzinne i zaliczki alimentacyjne i fundusz alimentacyjny	**63 658 901 zł**	

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

Centrum Integracji Społecznej zrealizowało w 2009 roku następujące zadania w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej osób długotrwale bezrobotnych:

- Projekt **„Praca na własny rachunek"-** współfinansowany ze środków EFS. Zadanie realizowane w okresie 01.01.2009roku do 31.12.2009roku W tym okresie ze szkoleń skorzystały 82 osoby- 5 osób podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy, a 7 osób zarejestrowało działalność gospodarczą.
- Projekt **„Moda na pracę"** – zadanie realizowane od 01.11.2009 do 31.12.2009, współfinansowane ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W tym okresie 15 niezatrudnionych mieszkanek Wrocławia wzięło udział w kursach: umiejętności interpersonalnych, poruszania się po rynku pracy oraz komputerowym.
- Projekt **„Droga do zatrudnienia"** – zadanie realizowane od 01.12.2009 do 31.08.2011, współfinansowane ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. W roku 2009 projekt obejmował zatrudnienie personelu, organizacje zadań projektu i rekrutację uczestników szkoleń. Celem projektu jest zwiększenie wśród mieszkańców Wrocławia szans na zatrudnienie poprzez udział w kursach aktywizacji społecznej i zawodowe oraz stażach / zajęciach reintegracji zawodowej.
- Projekt **„Wrocławski Klub Kompetencji" -** zadanie realizowane od 01.12.2009 do 31.05.2011, współfinansowane ze środków EFS. W roku 2009: przeprowadzono konkursy na stanowiska przewidziane w projekcie i zatrudniono kadrę do jego realizacji, przeprowadzono 2 spotkania promocyjno- informacyjne dla potencjalnych uczestników projektu, opracowano dokumentację rekrutacyjną i rozpoczęto rekrutację.
- Projekt: **„Klub Integracji Społecznej"-** realizowany jest ze środków Gminy Wrocław oraz dochodów własnych, zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym. W ramach działalności Klubu Integracji Społecznej zorganizowano warsztaty poruszania się po rynku pracy, podnoszące kompetencje społeczne, doradztwo i wsparcie indywidualne: doradcy zawodowego i psychologa. Z pomocy Klubu Integracji Społecznej skorzystało łącznie 634 osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo lub zagrożone utratą pracy.
- Projekt **„Praca dla lokalnej społeczności"** realizowany ze środków Gminy Wrocław w okresie od 01 stycznia 31 grudnia 2009 roku. W ramach projektu, osoby kierowane przez Sądy Rejonowe Wrocławia wykonują nieodpłatną, kontrolowaną pracę na cele społeczne oraz pracę społecznie użyteczną orzeczoną w zamian pozbawienia wolności kary lub nieściągalnej grzywny. Do końca grudnia 2009 Sądy Rejonowe skierowały do prac społecznie użytecznych 73 osoby, którym zasądzono 9 100 godzin do przepracowania, a które odpracowały łącznie 1 400 godzin.
- **Zajęcia reintegracji społecznej i zawodowej -** finansowane z dotacji Gminy Wrocław (zgodnie z zapisami ustawy o zatrudnieniu socjalnym) skierowane do niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia zagrożonych wykluczeniem społecznym. 40 osób zrealizowało Indywidualne Programy Zatrudnienia Socjalnego i uzyskało zaświadczenie o podniesieniu lub zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych. Uczestnicy wzięli udział w zajęciach jednej z trzech grup zawodowych: kursu komputerowego, z zakresu rozwoju kompetencji osobistych i społecznych oraz poruszania się po rynku pracy.
- **Klub Pracy -** zadanie realizowane przez Centrum Integracji Społecznej wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy, Miejskim Ośrodkiem Pomocy

Społecznej we Wrocławiu oraz Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta (wspólne pokrywanie kosztów). W Klubie Pracy w roku 2009 w wizytach indywidualnych z informacji zawodowej skorzystało 1 116 osób w tym 480 kobiet. W zajęciach aktywizacji zawodowej i szkoleniach wzięło udział 212 osób.

- **Kursy organizowane w Centrum** – w 2009 roku łącznie 64 osoby wzięły udział w kursach podwyższających kwalifikacje w ramach 6 kursów zawodowych. Przeprowadzono kursy o następującej tematyce: ECDL, sprawowania opieki nad dzieckiem, ogrodniczy, florystyczny – stroiki bożonarodzeniowe oraz podstawy florystyki.

Łącznie (bez statystyk Klubu Pracy) **795 osobom umożliwiono skorzystanie z pomocy** Centrum w formie diagnozy potrzeb w zakresie aktywizacji Społecznej i zawodowej oraz przekazania informacji o możliwościach korzystania z bezpłatnych form szkoleń organizowanych we Wrocławiu, w tym udziału w dłuższych i krótkotrwałych szkoleniach oraz indywidualnych konsultacjach. **257 osoby** uczestniczyły w długotrwałych szkoleniach, których celem było nabycie umiejętności zawodowych, zdanie egzaminu oraz uzyskanie uprawnień zawodowych. **237 osób ukończyło z pozytywnym rezultatem szkolenia** i uzyskało uprawnienia zawodowe (w tym 48 osób osadzonych w Zakładzie Karnym, które nie mogą podjąć zatrudnienia do czasu zakończenia kary pozbawienia wolności), co daje rezultat **skuteczności szkoleń na poziomie 98%.** Z **237 osób** które podniosły kwalifikacje zawodowe **- 135 osób**, podjęło i utrzymuje zatrudnienie, **11 osób** kontynuuje naukę na poziomie co najmniej średnim oraz **7 osób zarejestrowało** i prowadzi działalność gospodarczą.
Na łączną liczbę 237 osób, które uzyskały lub podwyższyły w Centrum Integracji Społecznej kwalifikacje zawodowe, 65% (153 osoby) uzyskało trwałe rezultaty, w postaci podjęcia dalszej formalnej nauki (na poziomie szkoły gimnazjalnej, średniej lub studiów wyższych), podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy lub podjęcia działalności gospodarczej.

DODATKOWE ZADANIA

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135 ze zm.) Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wydał **526** decyzji potwierdzających prawo do opieki zdrowotnej świadczeniobiorców, którzy nie są zaliczeni do kręgu osób „ubezpieczonych".
Na podstawie uchwały Nr LII/3179/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 czerwca 2006 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Wrocław lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu do tego uprawnionego w 2008 roku umorzono należności na ogólną kwotę – 45 010 zł.
Ponadto w 2009 roku sporządzonych zostało 5 projektów uchwał Rady Miejskiej (wszystkie przyjęte przez RMW) i 13 projektów Zarządzeń Prezydenta Wrocławia. W 2009 roku Zespół ds. Organizacji i Nadzoru w Dziale Prawnym Organizacji i Nadzoru rozpoznał i odpowiedział na 80 skarg.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 roku, Nr 1, poz. 7 ze zm.) na podstawie pełnomocnictwa Prezydenta Wrocławia Miejski Ośrodek Pomocy

Społecznej zawarł umowę z Biurem Informacji Gospodarczej prowadzonym przez Krajowy Rejestr Długów – Biuro Informacji Gospodarczej SA w zakresie dopisywania informacji o dłużnikach alimentacyjnych.
W celu usprawnienia i obniżenia kosztów wypłacanych świadczeń dla około 1000 klientów MOPS w Dziele Świadczeń wprowadzono pilotażowo **karty przedpłacone** stanowiące Instrument Pieniądza Elektronicznego.
W zakresie informatyzacji w roku 2009 MOPS oprócz bieżącej pracy administracyjno-serwisowej:

- przeprowadzono zakup i wdrożenie urządzeń do wirtualizacji serwerów wraz z oprogramowaniem i oprzyrządowaniem takim jak serwery, macierz dyskowa, biblioteka taśmowa,
- przeprowadzono zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem na łączną kwotę 338 300,66 zł,
- przeprowadzono zakup licencji na oprogramowanie MS SQL Serwer 2008 z przeznaczeniem do obsługi aplikacji mini bank i płatnik,
- przeprowadzono zakup licencji na oprogramowanie antywirusowe NOD32, dla 630 użytkowników na 2 lata,
- podjęto współpracę z Wydziałem Informatyki Urzędu Miejskiego Wrocławia w sprawie przeprowadzenia wdrożenia roll-out systemu SAP.

KULTURA

MUZYKA

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA MUZYCZNE 2009 ROKU

- **Wrocławski Festiwal Jazzowy Jazz Nad Odrą**
  Centrum Sztuki Impart, 5 – 8 marca 2009 roku
  Festiwal otwierała Gala Polskiego Jazzu poświęcona pamięci Krzysztofa Komedy. Podczas jubileuszowej, 45. edycji wystąpiły największe gwiazdy światowego jazzu: **McCoy Tyner, Joshua Redman, Jason Moran**, Lars Danielsson, Ronnie Cuber, Gary Smulyan, Howard Johnson, Leszek Możdżer, Guru's Jazzmatazz feat. Solar and 7 Grand Players, Piotr Wojtasik oraz wielu innych. Festiwal zebrał przychylne recenzje w prasie.
- **Koncert Anne-Sophie Mutter, Krzysztofa Pendereckiego i Sinfonii Varsovia**, Filharmonia Wrocławska, 30 marca 2009 roku
  Koncert z udziałem Sinfonii Varsovii i Krzysztofa Pendereckiego. Gościem specjalnym była skrzypaczka niemiecka, Anne-Sophie Mutter.
- **Asymmetry Festival 2009**
  Ośrodek Działań Artystycznych Firlej, 17 – 26 czerwca 2009 roku,
  Podczas pierwszej edycji Asymmetry Festival, na scenie Firleja wystąpiły 23 zespoły z 11 krajów. Większość artystów prezentowało muzykę z pogranicza awangardy rocka i metalu, nie zabrakło jednak twórczości ambientowej i elektronicznej. Gwiazdami festiwalu były grupy: 65daysofstatic, Baroness, Minsk i Venetian Snares.
- **Gitarowy Rekord Guinnessa** 1 maja 2009 roku,
  Organizator: Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalnych „Nasze Miasto Wrocław". Na wrocławskim Rynku 6346 fanów gitary pod dyrekcją Leszka Cichońskiego wykonało wspólnie Hey Joe Jimiego Hendrixa oraz Smoke on the Water Deep Purple bijąc gitarowy rekord Guinnessa należący do Amerykanów. Finałem imprezy był koncert zespołu **Deep Purple**.
- **Musica Electronica Nova**, 10 – 17 maja 2009 roku, CS Impart

Podczas tegorocznej edycji przedstawiono projekty m.in. legendarnego Studia Eksperymentalnego z Freiburga z Ensamble Recherche, balet Any Martins z Portugalii, spektakl holenderskiej grupy Spy Collective, instalację włoskiego TAM Teatromusica, opera video Fausto Romitellego Index of Metals.

- **Leo Festiwal**, 24 – 31 maja 2009 roku, Filharmonia Wrocławska
  Głównym celem tego wydarzenia było przedstawienie nowego wizerunku orkiestry; zespołu otwartego na różnorodny repertuar. Leopoldinum zaprezentowało projekty łączące muzykę z tańcem, prezentacją dzieł sztuki oraz teatrem marionetkowym. Festiwal stał się punktem kulminacyjnym jubileuszu 30-lecia Orkiestry. Repertuar skierowany był do szerokiej publiczności oraz melomanów ceniących kompozycje mistrzów muzyki klasycznej i muzyki współczesnej.
- **Podwodny Wrocław**, 12 – 14 VI 2009, Fundacja Erdo.
- **Międzynarodowy Festiwal „Wratislavia Cantans"** 5-20 IX 2009
  W rocznicę śmierci George'a Friedricha Händla przygotowano dwa oratoria tego kompozytora: Izrael w Egipcie pod dyr. Sir **John Eliot Gardinera** wraz z The Monteverdi Choir i The English Baroque Soloists, oraz Theodora w wykonaniu Gabrieli Consort & Players pod dyr. **Paula McCreesha**. W programie festiwalu nie zabrakło również recitali znakomitych artystów, wśród których znaleźli się m.in. **Andreas Scholl i** po raz pierwszy na festiwalu słynny **Kronos Quartet**. Gośćmi festiwalu byli także Giovanni Antonini wraz z **Il Giardino Armonico**, Bernarda Fink, Krzysztof Penderecki, Aleksandra Kurzak.
- Avant Art Festival
  Festiwal prezentujący najciekawsze zjawiska światowej sceny awangardowej. Podczas tegorocznej edycji wystąpili: Blixa Bargeld, Marc Ribot, Mats Morgan Band, Nihilist Spasm Band.
- **Jazztopad**
  Koncerty gwiazd światowego jazzu. Koncert **Wayne'a Shortera** zgromadził fanów z całej Polski, oprócz niego wystąpili m.in. Bill Frisell, Terje Rypdal, Gonzalo Rubalcaba.
- **Wrocławski Festiwal Gitarowy**
  Rewelacyjne koncerty **Ala Di Meoli** i **Jessiego Cooka.** Festiwal miał znakomitą reklamę w całej Polsce. Podczas festiwalu odbyło się 11 koncertów, w których uczestniczyło ok. 4500 słuchaczy.
- **Ethno Jazz Festival**
  Całoroczna impreza prezentująca najciekawsze zjawiska world music. W tym roku wystąpili m.in. Take 6, Lura, Cesaria Evora.

INNE WAŻNIEJSZE FESTIWALE

- Zanurzeni w tradycji - edycja 2009,
- XVIII Festiwal "Maj z Muzyką Dawną",
- „Międzynarodowy Festiwal Klarnetowy „Clarimania",
- Wieczory Tumskie, Koncerty Hawdalowe,
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Wiedeńskiej,
- Festiwal Forum Musicum,
- Międzynarodowy Festiwal „Pax et bonum per musica",
- Festiwal Akustycznej Awangardy "Energia Dźwięku 3",
- Festiwal Elektronicznej Awangardy VII Wrocław Industrial Festival,
- Spotkania z Piosenką Żeglarską i Muzyką Folk Szanty we Wrocławiu.

NAGRANIA DLA TV, RADIA, PŁYTY CD I DVD

- dofinansowanie płyty CD zespołu „Kormorany”
- dofinansowanie płyty CD zespołu „Małe instrumenty”
- dofinansowanie płyty CD Sambora Dudzińskiego „Ethno Funky Show”
- dofinansowanie płyty CD Krzysztofa Urbańskiego
- dofinansowanie płyty CD zespołu „Karbido”
- dofinansowanie płyty CD Stefana Gąsieńca „Kantata Błogosławiony Czesław - Pogromca Śmierci, Obrońca Wrocławia”
- dofinansowanie płyty DVD z nagraniem „Magnificatu M.M.” wrocławskiej kompozytorki Grażyny Pstrokońskiej - Nawratil
- Orkiestra Leopoldinum, płyta CD z utworami A. Schoenberga i L. van Beethoven, dyr. E. Kovacic. Wydawca**:** CD Accord
- Orkiestra Leopoldinum, płyta CD Symphonic Elegy Ernst Krenek, dyr. E. Kovacic
- Cantores Minores Wratislaviensis, płyta CD z muzyką Józefa Elsnera z serii Musica Claromontana vol. 32
- Udział zespołu Cantores Minores Wratislavienses w Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Współczesnej Warszawska Jesień, koncert rejestrowany i transmitowany przez TVP2, „Pasja” Pawła Mykietyna
- Międzynarodowy Festiwal „Wratislavia Cantans”, „Głosy Miasta” Cezarego Duchnowskiego, koncert rejestrowany dla Polskiego Radia pr 2.

ZAMÓWIENIA DZIEŁ ARTYSTYCZNYCH

- Stefan Gąsieniec „Kantata Błogosławiony Czesław - Pogromca Śmierci, Obrońca Wrocławia”
- Roman Kołakowski „Florilegium” napisane z okazji 800-lecia powstania zakonu braci mniejszych.
- Zygmunt Krauze „Pułapka” – opera do libretta Grzegorza Jarzyny i Zygmunta Krauzego na podstawie dramatu „Pułapka” Tadeusza Różewicza

WROCŁAWSKA NAGRODA MUZYCZNA

Muzyka poważna: Aleksandra Kubas za znakomite kreacje w przedstawieniach Opery Wrocławskiej.
Muzyka rozrywkowa: Łukasz L.U.C Rostkowski za płytę 39/89 Zrozumieć Polskę

PROMOCJA MUZYKI ZA GRANICĄ I WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI ZAGRANICZNYMI

Podjęto starania przy współpracy z Polskim Towarzystwem Muzyki Współczesnej o przyznanie prawa do organizacji festiwalu „World Music Days 2014”
Koncert zespołu Ars Cantus podczas inauguracji 26. Festival de Musique Ancienne w Ribeauville.
Występ członków Chóru Filharmonii im. W. Lutosławskiego na BBC Proms, koncertem dyrygował Paul McCreesh.
Udział Sambora Dudzińskiego z projektem „Wehikuł czasu” na Festiwalu Fringe w Edynburgu.

WSPÓŁPRACA Z OPERĄ WROCŁAWSKĄ

Na podstawie porozumienia z Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego dofinansowano następujących wydarzeń:
Kobieta bez cienia Richard Strauss, premiera 16 maja 2009 roku
Opowieści Hoffmanna Jacques Offenbach, premiera 19 grudnia 2009 roku

STYPENDIA ARTYSTYCZNE PREZYDENTA WROCŁAWIA

Ze względu na wyjątkowe osiągnięcia uczniów i studentów szkół artystycznych przyznanych zostało 67 stypendiów artystycznych.

MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE MUZYKI

Działalność miejskich instytucji kultury

Wydarzenia i instytucje	Koncerty (ogółem)	średnia frekwencja w % lub średnia liczba widzów na 1 koncert	Liczba sprzedanych biletów
Teatr Muzyczny „Capitol”	163	71,2 %	46 978
Filharmonia Wrocławska	307	88,57%	56 984
Wratislavia Cantans	42	80,52%	22 542
Wrocławscy Kameralisci	96	187,5	18 000
Przegląd Piosenki Aktorskiej	32	91,27 %	12 448
ODA Firlej	61 (+ 12 niebiletowanych)	122	7 443

TEATR

WROCŁAWSKI TEATR WSPÓŁCZESNY

Działalność Wrocławskiego Teatru Współczesnego

Teatr	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów	Liczba sprzedanych biletów
Wrocławski Teatr Współczesny	5	206	24335	20718

W 2009 roku zrealizowano na trzech scenach **5 premier** (w tym dwie prapremiery):

- „PASAŻERKA” Zofii Posmysz; reż. Natalia Korczakowska; Scena na Strychu; prapremiera pol.; 31 stycznia 2009 roku;
- „KASPAR” Petera Handkego; reż. Barbara Wysocka; Scena na Strychu; 14 marca 2009 roku;
- „CEMENT” Heinera Müllera; reż. Wojtek Klemm; Duża Scena; prapremiera pol.; 4 kwietnia 2009 roku;
- „KRÓL LEAR” Williama Szekspira; reż. Cezarijus Graužinis; Duża Scena; 5 czerwca 2009 roku;
- „AKROPOLIS. REKONSTRUKCJA” na motywach dramatu St. Wyspiańskiego i przedstawienia J. Grotowskiego; reż. Michael Marmarinos; Duża Scena; 11 grudnia 2009 roku.

Spektakle Teatru Współczesnego (udział w festiwalach i przeglądach):

- „Kupiec wenecki” Szekspira, reż. Gabriel Gietzky
  Festiwal Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje” (9 marca 200 9 roku)

Kaliskie Spotkania Teatralne (9 maja 2009 roku)

- „Bat Yam –Tykocin" Ronen i Epsteina („Bat Yam"), Demirskiego, Zadary („Tykocin"), reż. Yael Ronen („Bat Yam), Michał Zadara („Tykocin") Warszawskie Spotkania Teatralne (17,18 maja 2009 roku)
- „Bat Yam" Ronen i Epsteina, reż. Yael Ronen
  Łódź, w ramach 65 rocznicy likwidacji przez Niemców Litzmannstadt Ghetto (27 czerwca 2009 roku)
- „Transfer!" reż. Jana Klata
  Międzynarodowy Festiwal Teatralny *Europe XXL*, Lille, Francja (22,23 maja 2009 roku)
  Międzynarodowy Festiwal Teatralny *Sens Interdits*, Lyon, Francja (17,18,19 września 2009 roku)
  Festival Paris d'Automne, Paryż, Francja (5,6,7 listopada 2009 roku)
  Międzynarodowy Festiwal Teatralny *Rems Scenes d'Europe*, Rems, Francja (11,12 grudnia 2009 roku)
- „Król Lear" Szekspira, reż. Cezarijus Graužinis
  Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Dialog-Wrocław" (13 października 2009 roku)
  Festiwal Kultury Chrześcijańskiej, Łódź (12 listopada 2009 roku)
- „Kaspar" Handkego, reż. Barbara Wysocka
  Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Dialog-Wrocław" (16 października 2009 roku)
- „Oczyszczeni" Kane, reż. Krzysztof Warlikowski
  Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Świat miejscem prawdy", Wrocław, (18,19 czerwca 2009 roku)

Nagrody i wyróżnienia:

- „Kupiec wenecki"
  nagroda dla Gabriela Gietzky'ego, reżysera, na XI Ogólnopolskim Festiwalu Sztuki Reżyserskiej „Interpretacje" w Katowicach,
- „... np. Majakowski"
  nagroda dla Krystyny Meissner za reżyserię spektaklu na IV Ogólnopolskim Konkursie na Teatralną Inscenizację Dawnych Dzieł Literatury organizowanym przez MKiDN,
- „Kaspar"
  Wrocławska Nagroda Teatralna dla Barbary Wysockiej, reżyserki spektaklu.

V MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL TEATRALNY DIALOG-WROCŁAW

Zestawienie wydarzeń w ramach Festiwalu Dialog Wrocław

Teatr	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów	Ilość sprzedanych biletów
Wrocławski Teatr Współczesny	15	21	6919	4727

5. edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego Dialog-Wrocław odbyła się w dniach 10-17 października 2009; temat festiwalu: „Wobec zła"; spektakle zaprezentowano na 8 scenach: Wrocławski Teatr Współczesny – Scena Duża i Scena na Strychu, Teatr Polski – Scena Duża i Scena na Świebodzkim, Wytwórnia Filmów Fabularnych – Duża Hala, Opera Dolnośląska – Duża Scena, Studio ATM, Przepompownia „Świątniki";

Repertuar:

- **„Między nami dobrze jest”** Masłowskiej (reż. Grzegorz Jarzyna) TR Warszawa,
- **„T.E.O.R.E.M.A.T.”** wg Pasoliniego (reż. Grzegorz Jarzyna) TR Warszawa,
- **„Król Lear”** Szeksira (reż. Cezarius Grauzinis) Wrocławski Teatr Współczesny,
- **„Kaspar”** Handkego (reż. Barbara Wysocka) Wrocławski Teatr Współczesny,
- **„Ziemia obiecana**” Reymonta (reż. Jan Klata) z Teatru Polskiego we Wrocławiu,
- **„Baal**” Brechta (reż. Alize Zandvijk) RO Theater w Rotterdamie (Holandia),
- **„Triolus i Kresyda**” Szekspira (reż. Luk Perceval) Muenchner Kammerspiele Monachium (Niemcy),
- **“Woyzeck na Wyżynie Highveld”** wg Buechnera (reż. William Kentridge) Handspring Puppet Company w Johannesburgu (RPA),
- **„Hamlet”** Szekspira (reż. Oskaras Korsunovas) z OKT/Vilnius City Theatre w Wilnie (Litwa),
- **„Idiota”** Dostojewskiego (reż. Eimuntas Nekrosius) koprodukcja z Meno Fortas Theatre w Wilnie (Litwa),
- **„W poszukiwaniu zaginionego pracownika”** Mrouego (reż. Rabiuh Mroue) z Bejrutu (Liban),
- **„Tragedie rzymskie”** wg Szekspira (reż. Ivo van Hove) z Toneelgroep Amsterdam w Amsterdamie (Holandia),
- **„Burza”** Ostrowskiego (reż. Lev Erenburg) z Teatru Dramatycznego im. Puszkina w Magnitogorsku (Rosja),
- **„Opus n**r **7“** (reż. Dmitry Krymov) z Teatru Szkoła Sztuki Dramatycznej w Moskwie (Rosja),
- **„Riesenbutzbach. Stała kolonia**“ (reż. Christoph Marthaler) koprodukcja z Wiener Festwochen w Wiedniu (Austria).

WROCŁAWSKI TEATR LALEK

Działalność Wrocławskiego Teatru Lalek

Wrocławski Teatr Lalek	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów	Ilość sprzedanych biletów
spektakle	6	425	60103	59 018
koncerty	5	-	315	315
wystawy	80	-	14724	3724
Inne przedsięwzięcia	21	-	3056	1786

Premiery:

- 19-22 lutego 2009 roku – Spektakle „Bruzda”, Wilgoć i „**Blask**” („Blask” - PREMIERA) oraz otwarcie wystawy plakatów Leszka Mądzika w ramach przeglądu twórczości artysty „Mądzikiana 2009”; reżyseria: Leszek Mądzik. Wrocławski Teatr Lalek, Katedra św. Marii Magdaleny. Liczba uczestników: 353.
- 31 marca 2009 roku - “**Mozart writing letters**” - spektakl anglojęzyczny (PREMIERA) – w ramach festiwalu Premio Europa; reżyseria: Krzysztof Grębski. Wrocławski Teatr Lalek. Liczba uczestników: 100.
- 28 marca 2009 roku - „**Najpiękniejsze bajki świata**” (PREMIERA); reżyseria: Michał Derlatka. Wrocławski Teatr Lalek. Liczba uczestników: 78.
- 2 maja 2009 roku - „**Kamienna Głowa**” (PREMIERA) z cyklu „Legendy wrocławskie”; reżyseria: Józef Frymet. Ostrów Tumski. Liczba uczestników: 1500.

- 2 maja 2009 roku - „**Piwniczna opowieść**" - z cyklu „Legendy wrocławskie" - PREMIERA w plenerze; reżyseria: Józef Frymet. Rynek. Liczba uczestników: 2000.
- 10 maja 2009 roku - „**Krasnoludki w Kosmosie**" - z cyklu „Wrocławskie krasnoludki" - PREMIERA w plenerze; reżyseria: Jacek Radomski. Ulica Świdnicka i Park Nowowiejski. Liczba uczestników: 650.
- 24 maja 2009 roku - „**Pożar**" (PREMIERA) w reżyserii Roberto Skolmowskiego - koprodukcja z Filharmonią Wrocławską z okazji Roku Josepha Haydna; reżyseria: Roberto Skolmowski. Filharmonia Liczba uczestników: 300.
- 29 maja 2009 roku - „**Bracia korsykańscy**" spektakl francuskojęzyczny (PREMIERA) ; Wrocławski Teatr Lalek. Liczba uczestników: 30.
- 12 września 2009 roku - "**Co w trawie piszczy**" (PREMIERA) ; reżyseria: Radosław Kasiukiewicz. Wrocławski Teatr Lalek. Liczba uczestników: 270.
- 23 października 2009 roku - „**SŁO**" (PREMIERA); reżyseria: Jan Peszek. Wrocławski Teatr Lalek. Liczba uczestników: 57.
- 7 listopada 2009 roku - „**Franciszek, sen everymana**" (PREMIERA); reżyseria: Jolanta Denejko. Wrocławski Teatr Lalek. Liczba uczestników: 206.
- 28 listopada 2009 roku - „**Mikołaj w krainie bajek**" (PREMIERA); reżyseria Michał Derlatka, Scena Renoma w D.H. Renoma. Liczba uczestników: 177.

INNE PRZEDSIĘWZIĘCIA

- 11 stycznia 2009 roku – Spektakle Bajkobusu w ramach finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. Oddział hematologii dziecięcej, ul. Bujwida. Liczba uczestników: 50.
- 27-28 lutego 2009 roku – Spektakl „**Ostatnia ucieczka**" w Mediolanie podczas Festiwalu Brunona Schulza. Liczba uczestników: 300.
- od 28 marca 2009 roku - „**Zabawki**" - wystawa XIX-wiecznych zabawek z kolekcji Henryka Tomaszewskiego i Stefana Kaysera, zorganizowana we współpracy z Muzeum Narodowym; liczba uczestników wystawy: 20 000.
- 22-23 kwietnia 2009 roku - Drugie Wrocławskie Konfrontacje Psychologiczne. Konferencja była poświęcona m.in. arteterapii i psychologii dziecka. Wrocławski Teatr Lalek. Liczba uczestników: 300.
- 12 maja – 7 czerwca 2009 roku – Przedszkole mediów. Interaktywny plac zabaw WRO we Wrocławskim Teatrze Lalek. Liczba uczestników: 3724.
- 18 maja 2009 roku - Happening – parada ekologiczna „Kochamy robale!", podczas której mali widzowie WTL zanieśli do Prezydenta Miasta petycję w sprawie ochrony miejskich terenów zielonych; w ramach współpracy z Wydziałem Zdrowia Urzędu Miejskiego. Liczba uczestników: 450.
- 20-21 maja 2009 roku - "Mozart writing letters" - spektakl anglojęzyczny – w Pradze w ramach World Puppet Festiwal; reżyseria: Krzysztof Grębski. Liczba uczestników: 150.
- 10 czerwca 2009 roku - „Legendy wrocławskie" zagrane charytatywnie w domu dziecka w Bierutowie i przedszkolu w Oleśnicy.
- 12 czerwca 2009 roku - „Pożar" w Szczawnie-Zdroju podczas Festiwalu Henryka Wieniawskiego. Teatr Zdrojowy, Szczawno-Zdrój. Liczba uczestników: 300.
- 5-7 czerwca 2009 roku – „Legendy wrocławskie" w płockim Rynku i ZOO. Liczba uczestników: 3500.
- 18 września 2009 roku - „Bracia korsykańscy" w Olsztynie. Liczba uczestników: 200.

- 26 września 2009 roku – Europejski Dzień Języków we Wrocławskim Teatrze Lalek; liczba uczestników: 533; w tym „Bracia korsykańscy“ - spektakl niemieckojęzyczny; Wrocławski Teatr Lalek.
- 15 października 2009 roku - „Blask” w Poznaniu. Liczba uczestników: 360.
- 27-29 października 2009 roku - “Najpiękniejsze bajki świata” i “SŁO” w Teatrze Śląskim w Katowicach. Liczba uczestników: 1426.
- 12 listopada 2009 roku – Inauguracja Sceny Renoma; „Najpiękniejsze bajki świata”, D.H. Renoma. Liczba uczestników: 142.

INSTYTUT IM. JERZEGO GROTOWSKIEGO

Działalność Instytutu J Grotowskiego

Instytut im. Jerzego Grotowskiego	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów	Liczba sprzedanych biletów
Premio Europe	11	16	8000	6000
Giving Voice	23	23	3400	1800
Świat Miejscem Prawdy, nurt główny	13	30	12600	8000

Najważniejsze wydarzenia zrealizowane przez Instytut Grotowskiego w 2009 roku:

- **Inauguracja Roku Grotowskiego 2009** (Wrocław, 12-15 stycznia 2009 roku)
  Liczba uczestników: 3000.
- **Premio Europa per il Teatro** (Wrocław, 31 marca – 5 kwietnia 2009 roku)
- **Uroczystość wręczenia Europejskiej Nagrody Teatralnej Krystianowi Lupie** oraz nagród New Theatrical Realities Guyowi Cassiersowi (Belgia), Pippo Delbono (Włochy), Rodrigo Garcíi (Argentyna/Hiszpania), Árpádowi Schillingowi (Węgry), François Tanguy i Théâtre du Radeau (Francja), Prezentacje przedstawień i prac w toku laureatów, spotkania seminaryjne na temat twórczości laureatów:
  - Mozart listy pisze reż. Krzysztof Grębski,
  - LINCZ: Pani Aoi. Wachlarz. Szafa reż. Agnieszka Olsten,
  - Factory 2 reż. Krystian Lupa,
  - Prezydentki reż. Krystian Lupa,
  - ACCIDENS: Matar para comer reż. Rodrigo García,
  - Arrojad mis cenizas sobre Mickey reż. Rodrigo García,
  - Performance z udziałem polskich aktorów w reż. Rodrigo García,
  - Sunken Red – Toneelhuis/Guy Cassiers & ro theater,
  - Il tempo degli assassini oraz Questo buio feroce reż. Pippo Delbono,
  - Ricercar reż. François Tanguy i Théâtre du Radeau,
  - Persona. Tryptyk „work in progress” reż. Krystian Lupa.

  Liczba uczestników: 8 000 osób.
- **Międzynarodowy Festiwal Giving Voice. *Spotkanie w pieśni*** przygotowany przez Centre for Performance Research z Walii we współpracy z Instytutem im. Jerzego Grotowskiego (19-26 kwietnia, Wrocław-Brzezinka)
  Liczba uczestników: 3 400 osób.
  - Cesarskie cięcie. Próby o samobójstwie, Teatr ZAR (Polska), S
  - Ewangelie dzieciństwa, Teatr ZAR (Polska), S
  - Macbeth, Teatr Pieśń Kozła (Polska),S
  - W niedzielę rano, Majsternia Pisni (Ukraina), S
  - Pieśni z Getta, Bente Kahan (Polska), K

- Armenian Lullabies, Hasmik Harutyunyan (Armenia),K
- „E Cvsi Sia…”, Tempvs Fvgit… (Korsyka), K
- Solo, N’faly Kouyaté, (Gwinea-Conakry, Belgia), K
- The Rusalka Cycle: Songs between the Worlds, Kitka (USA),K
- Solo concert, Meredith Monk (USA),K
- Scent of Reunion, Vahdat Esemble (Iran), K
- The Wild is Rising, Jonathan Hart Makwaia (USA),K
- Traditional polyphony from Svaneti, Rodzina Pilpanich (Gruzja),K
- The Wild is Rising, Jonathan Hart Makwaia (USA), K
- Traditional polyphony from Svaneti, Rodzina Pilpanich (Gruzja), K
- Cantandhe Orosei, Concordu de Orosei oraz Tenores „Antoni Milia” (Sardynia), K
- Cantes Extremenos – Gipsy flamenco from Badajoz, El Peregrino, La Kaita, El Nene, Alejandro Vega (Hiszpania), K
- Voice, Lyre and Crwth: Welsh Poetry and Music from the 6th–18th Century, Bragod (UK), K
- Dedication to the Setting Sun, Svetlana Spacjic (Serbia) K
- Lullabies. For Life and Death, Javaher Shofani (Palestyna) i inni artyści, K
- Irmos. Rejoice. Songs to Theotocos, Majsternia Pisni (Ukraina), K

- **Międzynarodowy Festiwal Teatralny „Świat Miejscem Prawdy”** (14-30 czerwca 2009 roku)
  Prezentacje spektakli: Roberta Bacciego, Eugenia Barby, Piny Bausch, Petera Brooka, Krystiana Lupy, Richarda Schechnera, Tadashiego Suzukiego, Theodorosa Terzopoulosa, Krzysztofa Warlikowskiego, oraz spotkania z Ludwikiem Flaszenem i Anatolijem Wasiljewem
  - Eugenio Barba, *UR-HAMLET*, Odin Teatret (Dania) (4)
  - Eugenio Barba, *THE FIRST STONE. Ceremonia powrotu*, Odin Teatret oraz Gambuh (1)
  - Krzysztof Warlikowski, ***OCZYSZCZENI*** (Polska) (2)
  - *TEBEK – JARAN*, Gambuh Desa Batuan Ensemble (Bali) (1)
  - *TOPENG. HISTORIA DALEMA BUNGKUNTA*, Gambuh Desa Batuan Ensemble (Bali), (1)
  - Theodoros Terzopoulos, ***AJAKS, SZALEŃSTWO***, Attis Theatre (Grecja), (3)
  - *KLEJNOTY BALI*, Gambuh Desa Batuan Ensemble (Bali), wstęp wolny, (1)
  - Roberto Bacci, *HAMLET. CISZA Z*, Teatro Pontedera (Włochy), (3) Peter Brook, ***FRAGMENTY***, Théâtre des Bouffes du Nord (Francja), (3)
  - Tadashi Suzuki, *ELEKTRA*, Suzuki Company of Toga (Japonia), (3) Pina Bausch, ***NEFÉS***, Tanztheater Wuppertal Pina Bausch (Niemcy), (3)
  - Richard Schechner, *HAMLET. OTO JEST PYTANIE* (USA-Chiny), (3)
  - Krystian Lupa, *KUSZENIE CICHEJ WERONIKI* (Polska), (2)

  Festiwal Linia Wschodnia (18–20 oraz 23–25 czerwca)
  Noc Teatrów z Wrocławia i Dolnego Śląska (20 czerwca)
  Liczba uczestników: 12 600 osób.
- **Konferencja „Anthropologie théâtrale selon Jerzy Grotowski”**, organizowana przez Instytut im. Jerzego Grotowskiego, Théâtre Bouffes du Nord, Université Paris Sorbonne i Collège de France (19–21 PAŹDZIERNIKA; PARYŻ, FRANCJA)
  Liczba uczestników: 1000 osób.

INNE INSTYTUCJE TEATRALNE I ORGANIZACJE POZARZĄDOWE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ W SFERZE TEATRU

STOWARZYSZENIE KULTURY TEATRALNEJ „PIEŚŃ KOZŁA"

Działalność Stowarzyszenie Kultury Teatralnej „Pieśń Kozła"

Teatr	Premiery	Ogółem Spektakle	Ogółem liczba widzów
Teatr Pieśń Kozła	1	43	4300

Udział w festiwalach:

- 27 stycznia - 1 lutego 2009 roku – „Lacrimosa" w Teatrze Le Bateau Feu (Dunkierka, Francja), liczba widzów: 400,
- 3-12 maja 2009 roku – „Lacrimosa" podczas II Tygodnia Kultury Polskiej na Kubie (Havana), liczba widzów: 220,
- 14-20 września 2009 roku – „Lacrimosa" podczas XXIè Rencontres de Chants Polyphoniques de Calvi - Spotkania Pieśni Polifonicznych (Calvi, Korsyka), liczba widzów: 200,
- 10 października 2009 roku – „Lacrimosa" podczas XXXIX Jeleniogórskich Spotkań Teatralnych, na zaproszenie Teatru im. C.K. Norwida (Jelenia Góra), liczba widzów: 140,
- Spektakl Macbeth został nominowany do Europejskiej Nagrody Europejskiej w kategorii Nowe Rzeczywistości Teatralne.

V EDYCJA: BRAVE FESTIVAL. WSZYSTKIE MODLITWY ŚWIATA, 3-11 LIPCA 2009, WROCŁAW

- ilość spektakli (koncerty,przedstawienia): 33
- ilość projekcji filmowych: 34
- widzów ogółem: 11 875
- ilość artystów zaangażowanych w realizację zadania: 156
- ilość zespołów: 21
- ilość wolontariuszy zaangażowanych w realizację zadania: 95
- ilość partnerów lub instytucji zaangażowanych w realizację projektu: 7
- ilość partnerów medialnych (patronów): 15
- ilość wydarzeń festiwalowych: 89
- ilość warsztatów: 7
- ilość wystaw: 4
- ilość spotkań z artystami i reżyserami, dyskusji panelowych: 11

GRUPA ARTYSTYCZNA AD SPECTATORES POD WEZWANIEM CALDERONA

Działalność Grupy Artystycznej Ad Spectatores pod wezwaniem Calderona

Teatr	Premiery	Ogółem Spektakle	Liczba sprzedanych biletów	Ogółem liczba widzów
Teatr Ad Spectatores	6	142	9 380	11 770

DYSTRYBUTOR CYKL DZIAŁAŃ MIEJSKICH

Projekt czytanie Współczesnych Dramatów. Odbyło się dziesięć czytań dramatu współczesnego, wydarzeniach wzięło udział 1500 osób

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA TEATRALNA

Program integracyjny uczelni artystycznych: 2 dyplomy zbiorowe we współpracy PWST, ASP i AM, 3 spektakle tzw. „Małych form", 2 spektakle w ramach „inicjatyw studenckich", 3 spektakle w ramach pokazów reżyserskich studentów Wydziału Reżyserii Teatru Lalek, zagrano 36 publicznych przedstawień.

STOWARZYSZENIA BUSKERBUS

Organizacja w 2009 roku kolejnej edycji Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Ulicznej.

MUZEA

MUZEUM MIEJSKIE WROCŁAWIA

Działalność Muzeum Miejskiego Wrocławia

Muzeum	Liczba wystaw	Liczba odwiedzających	Liczba sprzedanych biletów	Liczba wydawnictw	Zajęcia muzealne
Muzeum Miejskie Wrocławia	38	100 662	55 271	10	415 zajęć – 10 218 uczestników

Najważniejszym wydarzeniem zrealizowanym z Muzeum Miejskim Wrocławia w 2009 roku było otwarcie roku nowego oddziału Muzeum – Pałacu Królewskiego o powierzchni wystawienniczej 4000 m2. Uroczyste otwarcie nowej siedziby zainaugurował wernisaż wystawy „1000 lat Wrocławia", przygotowanej przez zespół pracowników Muzeum oraz przedstawicieli środowiska naukowego Wrocławia. Na ekspozycję składa się 3000 obiektów ze zbiorów własnych, a także z innych instytucji oraz od osób prywatnych.
Ponadto zaprezentowano wystawy stałe: „Sztuka Wrocławia 1850-1945" oraz „Sztuka Wrocławia po 1945 roku".
W roku 2009 Muzeum zrealizowało ogółem we wszystkich oddziałach **38 wystaw** stałych i czasowych. Wśród najciekawszych wystaw czasowych wymienić można: ekspozycję przygotowaną z okazji 60-lecia PCK - prezentowaną w Arsenale, wystawę „Jerzy Halicki - grafika" pokazaną w Ratuszu oraz wystawę prac Wolfganga von Websky'ego prezentowaną w Pałacu Królewskim.
W nocy z 16 na 17 maja odbyła się w oddziałach Muzeum (z wyjątkiem Cmentarza Żydowskiego" Międzynarodowa Noc Muzeów. Impreza cieszyła się ogromnym zainteresowaniem, o czym świadczy frekwencja w poszczególnych muzeach biorących udział w *Nocy Muzeów*:
Muzeum Miejskie wraz z oddziałami - ok.14 000 zwiedzających
Muzeum Narodowe – ok.12.000 zwiedzających
Muzeum Architektury – ok. 8 300 zwiedzających
Muzeum Mineralogiczne – ok.2000 zwiedzających
Muzeum Przyrodnicze – ok. 2500 zwiedzających
Muzeum Poczty – ok. 6500 zwiedzających
WRO – 1200 zwiedzających +Muzeum Narodowe
Instytut Pamięci Narodowej – 300 osób
Muzeum Człowieka – 1000 osób
Ośrodek Pamięć i Przyszłość – 800 osób.

Projekty wydawnicze Muzeum Miejskiego Wrocławia:

- „1000 lat Wrocławia”, nakład wersja polska: 1000 sztuk, wersja niemiecka: 500 sztuk;
- „Sztuka Wrocławia 1850-1945 w Galerii Muzeum Miejskiego Wrocławia”; nakład 500 sztuk;
- „Sztuka Wrocławia po 1945 roku w Galerii Muzeum Miejskiego Wrocławia”; nakład 500 sztuk;
- katalog wystawy „Wolfgang von Websky (1850-1992) Realność i Impresja” nakład 500 sztuk;
- Katalog „Świat zaklęty w błękicie. Die in Azur vorzauberte Welt”; nakład 300 sztuk;
- Katalog wystawy „Janusz Halicki – grafika”; nakład 300 sztuk;
- „Energia szkła, metalu i drewna”; nakład 300 sztuk;
- „Wrocławscy Żydzi”; nakład 1000 sztuk;
- *Silesia Antiqua*, t.45; nakład 500 sztuk;
- „Wrocław w grafice – teczka z reprodukcjami”; nakład 300 sztuk.

MUZEUM ARCHITEKTURY

Działalność Muzeum Architektury

Muzeum	Liczba wystaw	Liczba odwiedzających	Liczba sprzedanych biletów	Liczba wydawnictw	Zajęcia muzealne
Muzeum Architektury	36	45 721	4 901	5	67 zajęć – 1 390 uczestników

Do najważniejszych wydarzeń zrealizowanych w Muzeum Architektury we Wrocławiu w 2009 roku należały następujące wystawy:

- „Architekt Oskar Niemeyer”, wystawa poświęcona twórczości wielkiego klasyka modernizmu; wystawie towarzyszył wykład prof. Damjana Prelovseka – kuratora wystawy oraz premierowa projekcja filmu „Oskar Niemeyer: życie jest westchnieniem”, Brazylia 2006.
- „WUWA 1929-2009. Wrocławska Wystawa Werkbundu” oraz „Hans Poelzig. Architekt, nauczyciel, artysta”.
- Wystawa poświęcona twórczości wrocławskiego architekta Stefana Müllera pod tytułem „Wynurzenia czyli Nic”.
- „La Defense a Wroclaw” - wystawa zorganizowana z okazji 50-lecia futurystycznej dzielnicy paryskiego departamentu Haut-de-Seine - największego nowoczesnego założenia urbanistycznego w Europie; wystawa prezentowała fotografie i plany urbanistycznego zagospodarowania dzielnicy, jej interesującą architekturę z lat 1958 - 2008 oraz projekty przyszłościowe.
- Międzynarodowe Seminarium ,,BETON-WYZWANIA KONSERWACJI", zorganizowane wspólnie z Polską Sekcją DOCOMOMO, W.P. Halą Ludową i Politechniką Wrocławską. Tematem konferencji była rewaloryzacja budynków żelbetowych na świecie. W konferencji udział wzięli wybitni eksperci z całego świata, m.in. prof. Hubert- Jan Henket i Wesel de Jonge (Holandia), dwóch założycieli Docomomo oraz Ana Tostoes (Portugalia), która objęła stanowisko przewodniczącego organizacji oraz prelegenci i goście z Polski, Czech, Rosji, Niemiec, Finlandii i Japonii.

W ramach **Nocy Muzeów** zorganizowanej z 16 na 17 maja Muzeum Architektury zaproponowało widzom spotkanie z najnowszą architekturą. Przygotowany z tej okazji projekt ArchiNoc obejmował: wystawę „W budowie WRO2040. Miasto

przyszłości", pokazującą architektoniczne wizje Wrocławia w 2040 roku przygotowane przez młodych architektów, interaktywną zabawę „Gra w muzeum" - dzięki której można było się dowiedzieć jak średniowieczny klasztor stał się Muzeum Architektury oraz projekcję krótkometrażowych filmów i wideoartów wrocławskiej grupy VALIUM4KIDS. Frekwencja w tym dniu wyniosła 8 300 osób.

Projekty wydawnicze Muzeum Architektury:

- „Od Klasztoru do muzeum. Dzieje zespołu zabudowań bernardyńskich we Wrocławiu", Agnieszka Gola i Magda Ławicka, nakład 500 egz.
- „Portrety i autoportrety. Jan Chwałczyk", nakład 300 egz.
- „Sto lat niemieckiego Werkbundu 1907-2007", nakład 100 egz.
- „WUWA 1929-2009. Wrocławska wystawa Werkbundu", Jadwiga Urbanik, nakład 500 egz.
- „Sto lat niemieckiego Werkbundu", folder, nakład 700 egz.

MUZEUM WSPÓŁCZESNE WROCŁAW

W 2009 roku kontynuowano prace związane z projektem budowy Muzeum Współczesnego Wrocław.

PLASTYKA I FILM

PLASTYKA

Działalność miejskich instytucji kultury

Galerie	Liczba zrealizowanych przedsięwzięć	Liczba widzów
BWA Wrocław	59 50 warsztatów dla dzieci i dorosłych	33669 1811
Galeria Miejska	20	7470
Galeria Entropia	57 37 zajęć dla dzieci	5610 205

BIURO WYSTAW ARTYSTYCZNYCH

Najbardziej spektakularne projekty roku 2009, to:

- **KwieKulik**. **Forma jest faktem społecznym.** Pokaz spotkał się z zainteresowaniem najważniejszych mediów w kraju (TVP, TVP Kultura).
- **9. Konkurs Gepperta** - jeden z najważniejszych przeglądów młodej sztuki w kraju. Zadaniem konkursu jest wyszukanie najciekawszych osobowości artystycznych i zaprezentowanie możliwości twórczych młodych malarzy. Tym razem udział mogli wziąć artyści, którzy ukończyli uczelnie artystyczne maksymalnie trzy lata temu.
- **Wystawa „Na okrągło 1989-2009 "** w Hali Stulecia w terminie od 3 czerwca do 5 sierpnia 2009 roku. Próba spojrzenia na ostatnie 20-lecie Polski przez pryzmat sztuki współczesnej.

GALERIA DESIGN

Zaprezentowano 14 wystaw (w tym 1-dyplomy ASP). Oprócz działań wystawienniczych organizowane były warsztaty i wykłady. Wydany został 1 numer organu prasowego pt. BIURO
Najciekawsze projekty:

- **Designer Toys -** pierwsza w Polsce wystawa vinyl toys,
- **Na kolana, tchórze**!- projekt przygotowany w ramach Festiwalu Era Nowe Horyzonty,
- **Krehky znaczy kruchy** – rozbudowany pokaz czeskiego designu w atrakcyjnej aranżacji scenograficznej Maxima Velcovsky'ego, uznanego na całym świecie czeskiego designera.

STUDIO BWA

Miejsce prezentujące najnowsze talenty artystyczne, umożliwia także młodym, niezależnym kuratorom tworzenie własnych wystaw. Jedną z najbardziej interesujących propozycji była wystawa **Kamy Sokolnickiej**: **O bieli, elipsie i nudzie** (większość prac z wystawy zostało zakupionych do Dolnośląskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych).
Galerie wchodzące w skład BWA Wrocław realizowały planowany program na przewidzianym poziomie, który w 2009 roku obejmował łącznie:

- 59 imprez
- 39 warsztatów i wykładów dla dorosłych i dzieci
- 12 publikacji

liczba widzów: 33 669 osób
liczba uczestników warsztatów i wykładów: 1811 osób
liczba sprzedanych biletów: 4213.

GALERIA ENTROPIA

- **MAKNITE** - najbardziej spektakularny interdyscyplinarny, międzynarodowy projekt, zrealizowany we współpracy finansowej z **MAK - Österreichisches Museum für angewandte Kunst w Wiedniu**. W ramach tego projektu przygotowanych zostało kilka zdarzeń we Wrocławiu, Wiedniu i Dreźnie, dwa inne natomiast zostały „wyeksportowane" do Budapesztu. Zdarzenia te zostały zarejestrowane na video, część z nich zmontowana i opublikowane w internecie oraz na DVD we wspólnym katalogu „Loving the Alien" stanowiąc także autorski filmowy dorobek galerii Entropia.
- **Warsztaty Filmu Animowanego /DWF/** oraz działalność promocyjna w zakresie autorskiego, artystycznego oraz eksperymentalnego filmu animowanego młodych wrocławskich artystów (dzieci i młodzież szkolna) powoduje, że galeria Entropia jest jedną z najprężniej działających w tej dziedzinie instytucji artystycznych w kraju. Najciekawsze działania to: Międzynarodowy Dzień Animacji pokazy filmowe, spotkania z artystami, 55 lat Wytwórni Filmów Fabularnych we Wrocławiu, Niedziela z Animacją).
- We współpracy z Kołem Naukowym „Forma" ASP galeria realizuje projekt **„Szczyt Formy"** zapraszając na spotkania wybitnych artystów młodego i średniego pokolenia. W roku 2009 byli to: Julita Wójcik, Maciej Kurak, Anna Baumgart, Rafał Jakubowicz.

Rok 2009 to realizacja 15 wystaw, 14 projekcji filmowych i multimedialnych, 3 koncertów i 25 działań/ performance. Liczba widzów wynosiła 5610. W galerii

przeprowadzonych zostało 37 zajęć dla dzieci i młodzieży. Liczba uczestników wynosiła 205 osób.

GALERIA MIEJSKA

Najciekawsze propozycje galerii w roku 2009 to:

- wystawa prac asamblażowych Jurka Kozierasa,
- wystawa Teresy Tyszkiewicz **Epingle** (prace zrealizowanych przy pomocy taśmy filmowej),
- **V edycja Mandala Performance Festival**.
  Cykl warsztatów i wykładów z nowoczesnych form sztuki zorganizowanych we współpracy z Fundacją Super-ego Akademia Nowej Sztuki**.** W projekcie wzięła udział uznana artystka Rachel Echenberg.

W ramach współpracy między Galerią Miejską a Centrum Kultury Zamek – od 2008 roku organizatorem Wrocławskich Promocji Dobrych Książek, odbyły się w Galerii obrady jury konkursu o Pióro Fredry .
W 2009 roku zrealizowanych zostało w Galerii Miejskiej 20 wystaw, w tym 5 obron prac dyplomowych i wystaw podyplomowych studentów wrocławskiej ASP. Liczba widzów wynosiła 7470. Wydane zostały 4 pozycje katalogowe.

OGNISKO KULTURY PLASTYCZNEJ

Działalność merytoryczna prowadzona była w 3 pracowniach rysunku i malarstwa oraz pracowni: rzeźby, ceramiki, tkaniny artystycznej, grafiki warsztatowej, fotografii cyfrowej, komputerowego projektowania graficznego, konsultacyjnej. Zajęcia stałe prowadzone były dla 1002 uczestników podzielonych na 10 grup (oraz jedną, w sierpniu – plenerową).
Zrealizowanych zostało 15 wystaw, których odbiorcami było 2128 osób oraz 1 plener dla 32 osób.

INNE DZIAŁANIA W SFERZE PLASTYKI

- Znaczące dotacje otrzymały projekty przygotowane przez wrocławską **Akademię Sztuk Pięknych**. Na szczególne wyróżnienie zasługują następujące przedsięwzięcia:
  - wydanie albumu z cyklu wrocławskie środowisko artystyczne : **Zbigniew Horbowy,**
  - całoroczne działania i realizacje warsztatowe **Otwartej Pracowni Gepperta,**
  - **IV Międzynarodowy Konkurs Rysunku.**
- W ramach projektu Narodowy Program Kultury Znaki Czasu, przy znaczącym wsparciu Miasta, **Dolnośląskie Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych** kontynuowało tworzenie regionalnej kolekcji sztuki współczesnej. Warto odnotować fakt realizacji i **umieszczenie pracy Stanisława Dróżdża, Klepsydra** (własność Dolnośląskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych) **na frontonie budynku bunkra przy ul.Strzegomskiej.**
- **Fundacja WRO Centrum Sztuki Mediów**.
  Przy bardzo znaczącym wsparciu finansowym Miasta realizowany był roczny projekt Fundacji. Najciekawsze przedsięwzięcia to:
  - przygotowana wspólnie przez Centrum Kultury Zamek i WRO wystawa fotografii Andrzeja Paluchiewicza **Mój Grotowski.** Ekspozycję tworzą w głównej mierze wielkoformatowe wydruki zdjęć oraz audiowizualne

instalacje, do których dźwięk skomponował amerykański artysta Timothy Imlay (wystawa pokazana została w Madrycie, w ramach obchodów Roku Grotowskiego),
- **13.Międzynarodowe Biennale Sztuki Mediów WRO 09,**
- **wystawa prac Abrahama Ravetta**: **The March** (wybitny amerykański filmowiec - eksperymentator, należący do pierwszej generacji potomków Żydów polskich ocalałych z Zagłady. Tytuł wystawy, zaczerpnięty z jednego z filmów Ravetta)
- **przedszkole mediów,**
- **niedzielne poranki filmów animowanych i z kręgu video artu dla dzieci.**

- **III edycja „Wrocławskiego Festiwalu Wysokich Temperatur,** którego pomysłodawcą jest Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Młodych Artystów „ Grawiton". Jest to przedsięwzięcie przygotowywane przez młodych wrocławskich artystów plastyków wespół z artystami i pedagogami z zagranicy oraz pracownikami i artystami zatrudnionymi we wrocławskiej Akademii Sztuk Pięknych. W trakcie trwania festiwalu można zobaczyć pokazy realizacji produktów z metalu, szkła, ceramiki lub uczestniczyć w warsztatach.
- **VIII edycja Wrocław Industrial Festiwal**, łączącego elementy muzyki elektronicznej transowej, muzyki eksperymentalnej, działań wystawienniczych, filmowych i instalacyjnych cieszyła się znakomitym przyjęciem i recenzjami .

FILM

9. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL FILMOWY ERA NOWE HORYZONTY

9 edycja Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Era Nowe Horyzonty zorganizowana została w dniach od 23 lipca do 2 sierpnia 2009 roku. Podczas Festiwalu zaprezentowano 545 filmów w 13 salach projekcyjnych.
W Festiwalu wzięło udział ponad 122 000 widzów. W Klubie Festiwalowym w Arsenale Miejskim zorganizowanych zostało 35 koncertów. Wrocławską Nagrodę Filmową zdobył Xawery Żuławski (reżyser) i Jacek Samojłowicz (producent) za film **Wojna polsko-ruska.**

10. FESTIWAL KINA AMATORSKIEGO I NIEZALEŻNEGO KAN

Na Festiwal składały się: konkurs filmów polskich i zagranicznych- w sumie 54 filmy. Odbyły się pokazy filmów animowanych, dokumentalnych, pokaz filmu niemieckiego, francuskich animacji etc.). Festiwalowi towarzyszyły wieczory muzyczne.

VII EDYCJA PRZEGLĄDU MŁODEJ SZTUKI W EKSTREMALNYCH WARUNKACH SURVIVAL

Przeprowadzony został w Pawilonie Czterech Kopuł (42 realizacje artystyczne typu: video art, instalacja, performance, malarstwo, obiekt i towarzyszące tym wszystkim działaniom wieczory muzyki i spotkania z krytykami, artystami).

NADZÓR MERYTORYCZNY I ORGANIZACYJNY NAD MIEJSKIMI INSTYTUCJAMI KULTURY

KLUBY I OŚRODKI KULTURY

Działalność miejskich instytucji kultury

Instytucja kultury	Stałe i cykliczne formy działalności edukacyjnej, artystycznej Liczba grup, uczestników	Imprezy cykliczne okazjonalne. Liczba imprez i uczestników	Liczba uczestników ogółem
Klub „Pod Kolumnami”	61 grup 2 068 uczestników	51 imprez 2 060 uczestników	4 128
Ośrodek Postaw Twórczych	276 grup 1 575 uczestników	40 imprez 8 150 uczestników	9 725
Ośrodek Pamięć i Przyszłość	0	35 imprez	330 574
Wrocławski Klub „Anima”	307 grup 3 300 uczestników	22 imprezy 5 180 uczestników	8 480
Wrocławski Klub „Formaty”	101 grup 2 710 uczestników	201 imprez 6 217 uczestników	8 927
Klub Muzyki i Literatury	0	247 imprez 13 634 uczestników	13 634

Kluby i ośrodki kultury prowadzą środowiskową działalność w dziedzinie animacji społeczno – kulturalnej, edukacji kulturalnej i promocji wydarzeń artystycznych. Swoje zadania realizują poprzez koła zainteresowań (plastycznych, muzycznych, teatralnych i fotograficznych, zajęcia muzyczno – taneczne, nauki gry na instrumentach) a także cykliczne spotkania literackie, koncerty kameralne oraz prezentacje wystawiennicze. W stosunku do roku 2008 znacząco wzrosła liczba uczestników proponowanych działań, co świadczy o właściwie przygotowanej ofercie programowej. Na szczególne wyróżnienie zasługują Ośrodek Postaw Twórczych oraz Wrocławski Klub „Anima”, które osiągnęły najwyższe wskaźniki.

DZIAŁALNOŚĆ CENTRÓW KULTURY

W 2009 roku założenia programowe miejskich ośrodków kultury, określone w planach merytorycznych, realizowane były sukcesywnie i bez zakłóceń. Stworzono bogatą ofertę programową, w dziedzinie animacji społeczno–kulturalnej, edukacji kulturalnej i promocji wydarzeń artystycznych. Działalność statutową realizowano poprzez koła zainteresowań (plastyczne, muzyczne, choreograficzno-wokalne i teatralne), zajęcia dla osób dorosłych, a także cykliczne spotkania i imprezy osiedlowe oraz prezentacje wystawiennicze. Podkreślić należy, iż w stosunku do roku 2008 z oferty centrów skorzystało 40% więcej uczestników.
Z istotnych zmian, które nastąpiły w minionym roku w organizacji działalności ośrodków kultury, należy wymienić :
- zmianę siedziby Centrum Kultury „Agora”- uroczyste otwarcie nowoczesnego obiektu przy ul. Serbskiej nastąpiło 12 maja 2009 roku.
Wrocławia, które prowadzi również rejestr dla tej instytucji kultury.

Działalność miejskich instytucji kultury

Centra Kultury	Stałe i cykliczne formy działalności edukacyjno-artystycznej: -ilość grup -liczba uczestników	Inne działania: -ilość -liczba uczestników	Liczba uczestników ogółem
C.K. „Agora”	375 grup 6 219 uczestników	97 imprez 44 671 uczestników	50 890
O.D.T. “Światowid”	478 grup 4 374 uczestników	77 imprez 7 545 uczestników	11 919
C.K. Wrocław-Zachód	376 grup 3 900 uczestników	106 imprez 19 959 uczestników	23 859
C.K. „Zamek”	269 grup 3 140 uczestników	67 imprez 41 744 uczestników	44 884

Z najciekawszych projektów zrealizowanych przez centra kultury należy wymienić:

- w CK „Zamek”:
  - Międzynarodowy Festiwal Opowiadania,
  - Wrocławskie Promocje Dobrych Książek,
  - Dni Fantastyki,
  - cykl wystaw „Kultury Świata’;
- w CK „Agora”:
  - projekty o Włodzimierzu Wysockim (wystawy, koncerty, maraton filmowy),
  - X Festiwal ewentualnych Talentów Aktorskich FeTa 2009,
  - Konwent GraFffiti Non Stop Hala Produkcyjna,
  - Festiwal Freestylez Kolęda;
- w CK Wrocław-Zachód:
  - Międzynarodowy Pokaz Filmów Niezależnych „Tandem Films”,
  - Międzynarodowy Dzień Białej Laski w ramach projektu edukacyjnego „Drzwi otwarte - integracja”,
  - Ogólnopolski Przegląd Teatrów Amatorskich OPTA 2009;
- w ODT „Światowid”:
  - XII Artystyczne Warsztaty Wokalne z udziałem Katarzyny Groniec,
  - XXIX Międzynarodowy Festiwal Modelarski,
  - VII Wrocławski Festiwal Form Muzycznych.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Sieć Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu wg stanu na 31.XII 2009 roku liczy 49 filii + 5 punktów bibliotecznych + 2 MultiCentra.

Wykaz filii Miejskiej Biblioteki Publicznej

Rodzaj filii	Ilość
filie ogólne	23
filie dla dorosłych w tym biblioteka turystyczna	5 1
Filia dla młodzieży	1
Filia dla dzieci	4
filie publiczne realizujące także zadania biblioteki szkolnej	15
filie publiczne realizujące także zadania biblioteki parafialnej	1
Ogółem	**49**
Punkt biblioteczny	5
MultiCentra	2

Stan zbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosił **974 862 jednostek bibliotecznych** (j.b.) na ogólną wartość 13 053 798,21 zł, w tym:
książki 906 838 j.b. o wartości 11 563 208,12 zł oraz zbiory specjalne 68 024 j.b. o wartości 1 490 590,09 zł**.**
W 2009 roku zarejestrowanych było 11.605 czytelników, odnotowano 2 948 833 wypożyczeń.

Liczba odwiedzin i wypożyczeń w Miejskiej Bibliotece Publicznej

2009						
LICZBA ZAREJESTR. CZYTELNIKÓW	LICZBA ODWIEDZIN			LICZBA WYPOŻYCZEŃ		
	ogółem	wypożyczalnia	Czytelnia w tym uczestnicy imprez	ogółem	na zewnątrz	na miejscu
111 605	1 293 558	1 060 738	232 820	2 948 833	2 611 204	337 629

Sukcesywnie wdrażano program modernizacji, unowocześniania pracy bibliotek oraz rozszerzania oferty usług bibliotecznych. W ramach planu restrukturyzacji sieci dokonano nowych aranżacji wnętrz pod kątem zwiększenia ich funkcjonalności i dostosowania do obsługi osób niepełnosprawnych.
W stosunku do roku 2008 struktura sieci MBP oraz liczba placówek filialnych uległa zmianie. 1 placówkę przeniesiono do nowej siedziby, 2 placówki połączona w jedną, 3 filie przekształcono w punkty biblioteczne. Natomiast przeniesienie jednej filii do nowego lokalu przesunięto na 2010 rok, ze względu na brak środków finansowych, dotyczy to F nr 7, która przeniesiona będzie do nowego lokalu przy ul. Suwalskiej – Maślice.
MBP we Wrocławiu w oparciu o zintegrowany program biblioteczny ALEPH realizuje komputeryzację podstawowych procesów bibliotecznych.
Modernizacja bibliotek miejskich skutkuje znaczącym wzrostem wskaźników czytelnictwa, przede wszystkim zwiększeniem liczby użytkowników nowych mediów. Zauważalny jest znaczny (o 14%) wzrost wykorzystania internetu.
Najczęściej udzielano informacji dotyczących działalności bibliotek MBP we Wrocławiu, korzystania z katalogu elektronicznego, możliwości zamawiania książek, umiejętności logowania i wchodzenia w swoje konto czytelnika. Stworzono dla czytelników instrukcje do zamawiania książek, czy sprawdzania konta.
Poza podstawowym wypełnieniem funkcji gromadzenia i udostępniania zbiorów bibliotecznych, MBP prowadzi szereg działań upowszechniających czytelnictwo oraz kierowanych do osób starszych i niepełnosprawnych. Liczbę i rodzaj zrealizowanych przedsięwzięć ilustruje poniższa tabela.

Zajęcia edukacyjne w Miejskiej Bibliotece Publicznej

2009							
lekcje biblioteczne	spotkania autorskie	konkursy	wystawy	kiermasze	wycieczki	warsztaty	imprezy czytelnicze
872	86	176	623	67	118	2 436	913

ŚWIĘTO WROCŁAWIA

Tegoroczna edycja święta odbywała się od 17 do 28 czerwca 2009 roku.

Wzorem lat ubiegłych konkurs na plakat artystyczny święta oraz wystawę po-konkursową przeprowadzono przy współpracy z Akademią Sztuk Pięknych. Plenerowa wystawa zaprezentowana została w dniach od 19 do 28 czerwca na ulicy Świdnickiej obok hotelu Monopol.
Z najważniejszych propozycji programowych należy wymienić:

- „Drzwi otwarte samorządu wrocławskiego" – zwiedzanie śladami samorządu: Bazyliki Mniejszej św. Elżbiety Starego i Nowego Ratusza, gabinetu Prezydenta Wrocławia, gabinetu Przewodniczącego Rady Miejskiej oraz Sali Sesyjnej;
- koncert „Kantata - Wrocław Miasto Spotkań" inaugurujący dwudniowy projekt „NOC KOŚCIOŁÓW - Wrocław Miasto Spotkań" w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Dolnośląskiej pod batutą kompozytora Francesco Bottigliero z udziałem solistów oraz chórów „Gaudium" i „Pueri Cantores Wratislavienses",(w ramach Nocy Kościołów wykłady, panele dyskusyjne m.in. z udziałem prof. Władysława Bartoszewskiego, prof. Jerzego Buzka, prof. Jana Miodka oraz bezpłatne zwiedzanie Muzeum Archidiecezji Wrocławskiej, krypt i wież Katedry Wrocławskiej, wieży Kościoła Garnizonowego, Kaplicy św. Czesława w kościele św. Wojciecha);
- koncert " 40 lat naszego dzieciństwa..." z okazji Jubileuszu 40-lecia Kabaretu Elita;
- widowisko „FLORILEGIUM – Pieśni Świętego Franciszka" autorstwa i w reżyserii Romana Kołakowskiego;
- wspólną inicjatywę wrocławskich i dolnośląskich teatrów pn.„NOC TEATRÓW";
- plenerowy koncert zespołu Ojos de Brujo z Hiszpanii na Wyspie Słodowej .

Ponadto centralnym obchodom święta towarzyszyły różnorodne imprezy plenerowe, festyny oraz wystawy, koncerty i festiwale.
Do kalendarza obchodów wpisano 25 przedsięwzięć i wszystkie zrealizowano,
w tym:
- uroczystości oficjalne - 2
- główne imprezy - 6
- inne imprezy - 17

w tym:
- wystawy - 3
- imprezy plenerowe - 6
- koncerty klubowe - 2
- festyny osiedlowe - 5
- kiermasze – 1.

Głównymi patronami medialnymi święta była TVP Wrocław, Gazeta Wyborcza oraz Radio Wrocław. W ramach kampanii reklamowej TVP wyemitowała spoty promujące wydarzenia artystyczne. Informacje o programie święta zamieszczała Gazeta Wyborcza i nadawało na swojej antenie Radio Wrocław. Wydrukowano po 500 sztuk plakatu artystycznego i afisza programowego oraz 20 000 ulotek reklamowych, kolportowanych na imprezach oraz za pośrednictwem różnych instytucji.

PROMOCJA KULTURY, PROJEKTY EUROPEJSKIE, EDUKACJA KULTURALNA, MNIEJSZOŚCI NARODOWE I ETNICZNE

NAJWAŻNIEJSZE PROJEKTY

- Kontynuowano projekt Tablice pamiątkowe - instalowanie tablic upamiętniających wybitnych wrocławian, wydarzenia i miejsca znaczące dla historii Miasta. Uhonorowano: prof. Józefa Dudka, Juliusza Słowackiego, Romana Aftanazego, rocznicę wydarzeń na Placu Tienanmen, Ryszrda Bukowskiego, Edmunda Kajdasza.
- Kontynuowano projekt „Gabinet Kultury Współczesnej Wrocławia" w Dziale Dokumentacji Życia Społecznego Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.
- Międzynarodowy Festiwal Opowiadania (producent – Centrum Kultury „Zamek").
- Centrum Edukacji i Kultury Żydowskiej w Synagodze Pod Białym Bocianem (Fundacja Bente Kahan).

PRZEDSIĘWZIĘCIA O CHARAKTERZE EDUKACYJNYM I POPULARYZATORSKIM

Kontynuowano współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie edukacji kulturalnej dzieci i młodzieży. Wsparcie uzyskały projekty prowadzone przez związki wyznaniowe i parafie.

WSPÓŁPRACA Z MNIEJSZOŚCIAMI NARODOWYMI I ZWIĄZKAMI KOMBATANCKIMI, ŚWIĘTA PAŃSTWOWE, ROCZNICE

- Współpraca z Dolnośląską Inicjatywą Historyczną przy organizacji obchodów rocznicy 17 września 1939roku,
- Współorganizacja koncertu upamiętniającego wydarzenia stanu wojennego,
- Współpraca z Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego,
- Współpraca ze Związkiem Sybiraków: Uroczystości Dnia Sybiraka, rocznica deportacji Polaków do ZSRR,
- Obchody rocznicy Marca 1968 (IPN),
- Obchody rocznicy Powstania Warszawskiego (Dolnośląska Inicjatywa Historyczna),
- Organizacja Radosnej Parady Niepodległości w ramach Narodowego Święta Niepodległości ,
- Organizacja Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu (Fundacja Bente Kahan),
- Wystawa współczesnego malarstwa czeskiego pt. „Zarekwirowano" w rocznicę Festiwalu Czeskiej Kultury Niezależnej we Wrocławiu w 1989 roku (OkiS),
- Czeska wystawa „Przekaz z ludzką twarzą" w rocznicę Aksamitnej Rewolucji w Czechosłowacji (Czeskie Centrum Kultury, Warszawa),
- Benefis Profesora Bolesława Gleichgewichta.

UPOWSZECHNIANIE LITERATURY I NAUKI

- Turniej Jednego Wiersza im. R. Wojaczka (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich),
- „Czwartki Literackie. Spotkanie z literatami" (SPP),
- Turniej Wiosna Poetów (SPP),
- Prowadzenie Multimedialnego Archiwum Literatury (SPP),
- Konferencja naukowa pt. „Czytanie-czytelnictwo-czytelnik" (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa),
- Nagroda miesięcznika „Odra" (ufundowana przez Prezydenta Wrocławia),
- Impreza artystyczna pn. „Nisza literacka" - Turniej Jednego Wiersza im. Christiana Belwita oraz jubileuszowego wieczoru Janusza Stycznia (Stowarzyszenie Inicjatyw Kod_Krowa)

PUBLIKACJE

- „Amicus poloniae. Teksty ofiarowane Profesorowi Henrichowi Kunstmannowi....” (Via Nova Wydawnictwo),
- „Oblicza Wrocławia. Historia,kultura, rozwój (Via Nova Wydawnictwo),
- „Wrocław w powieściach niemieckojęzycznych” E. Jarosz-Sienkiewicz (Oficyna Wydawnicza ATUT),
- „Katalog wystawy „Wrocław-Miasto-Wydawca” (Oficyna Wydawnicza Atut),
- „Fryderycjańska twierdza Wrocław (1741-1806” G. Podrucznego (Oficyna Wydawnicza Atut),
- „Mecenat artystyczny biskupa wrocławskiego Jana Thurzona” A. Szewczyk (Oficyna Wydawnicza Atut),
- Album-katalog „Wrocław – 1989. Ostatni rok Peerelu” (Wydawnictwo Profil),
- „Listy do Ity” A. Wodeckiego (Wrocławskie Wydawnictwo Naukowe atla 2),
- seria wydawnicza „Z kołatką” [poetycka] (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich),
- „Oblężona społeczność. Wrocławscy Żydzi w czasach nazizmu” A. Aschera (Via Nova Wydawnictwo),
- Dźwiękowa wersja książki pt. Sekretne życie Krasnali w Wielkich Kapeluszach” (Firma Handlowo-Usługowa „Format”),
- „Historia kina we Wrocławiu w latach 1896-1918” (Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy Brandta),
- „Ich słowa „ E. Kofin (Oficyna Wydawnicza Atut),
- dwa tytuły z serii „Biblioteka Rity Baum” : „Całkowity koszt wszystkiego” A. Kłos i „Świat bez prawdy” M. Fostowicza,
- „Rocznik Wrocławski” Tom 11 (Zakład Narodowy im. Ossolińskich)
- „Periodyki Śląskie od XV wieku do 1945 roku” (Wydawnictwo Uniwersyetu Wrocławskiego),
- „Jasno i bogato. Utwory poetyckie Marianny Bocian” (Oficyna Wydawnicza Atut).

CZASOPISMA

- „Dolnośląski Rocznik Literacki Pomosty” (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Oddział we Wrocławiu)
- czasopismo kulturalno-artystyczne „Rita Baum” (Stowarzyszenie Kulturalno-Artystyczne Rita Baum)
- Wrocławskie Studia Wschodnie (Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego).

PROMOCJA KULTURY I NAUKI WROCŁAWIA

- Wyprodukowanie „Kroniki Wrocławia” w zapisie cyfrowym (ADV Group Sp. z o.o.),
- Organizacją Dni Japońskich we Wrocławiu w 2009 roku,
- XII Dolnośląski Festiwal Nauki,
- Benefis Normana Daviesa,
- Wystawa publikacji wspieranych przez Miasto pt. „Wrocław – Miasto – Wydawca. Mecenat wydawniczy samorządu miejskiego 2000-2008” wraz z recitalem Leszka Możdżera w Centrum Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

PROJEKTY EUROPEJSKIE

Przeprowadzono szkolenia informacyjne o możliwości pozyskiwania środków na projekty kulturalne z Funduszu Wymiany Kulturalnej w ramach norweskiego mechanizmu finansowego.
Opracowano część kulturalną dla projektów dot. rewitalizacji podwórek przy. ul. Roosvelta 5a i ul. Jagiellończyka 10, przedstawianych do dofinansowania w ramach priorytetu „Miasta" RPO.

WROCŁAWSKIE NAGRODY LITERACKIE

WROCŁAWSKA NAGRODA POETYCKA SILESIUS

II edycja w 2009 roku Wyróżnienie i promocja najważniejszych dzieł i twórców polskiej poezji. Nagroda przyznawana jest corocznie w trzech kategoriach:
nagroda za całokształt twórczości, książka roku, debiut roku.
Nagrodę stanowią statuetka SILESIUS autorstwa Michała Staszczaka i czek na kwotę:
100 000 PLN za całokształt
50 000 PLN za książkę roku
20 000 PLN za debiut roku
W 2009 roku, jury w składzie: prof. Jacek Łukasiewicz, prof. Przemysław Czapliński, Grzegorz Jankowicz, dr Adam Poprawa, prof. Tadeusz Sławek, Justyna Sobolewska i prof. Marian Stala, przyznało nagrody SLESIUSA:
za całokształt twórczości – Stanisławowi Barańczakowi,
w kategorii „za debiut" - Dariuszowi Basińskiemu za tomik poezji „Motor kupił Duszan",
w kategorii „książka roku" – Krystynie Miłobędzkiej za tomik poezji „Gubione".
Nagrody wręczone zostały podczas festiwalu literackiego „Port Wrocław", na uroczystej gali transmitowanej przez TVP Kultura.

LITERACKA NAGRODA EUROPY ŚRODKOWEJ ANGELUS

Literacka Nagroda Europy Środkowej Angelus - najważniejsza nagroda w dziedzinie twórczości prozatorskiej w języku polskim lub tłumaczonej na język polski. Nagroda jest przyznawana corocznie pisarzom pochodzącym z Europy Środkowej. Wyboru laureata dokonuje dziewięcioosobowe jury, pod przewodnictwem Natalii Gorbaniewskiej, złożone z wybitnych autorytetów w dziedzinie literatury.
Nagrodę stanowi czek na 150 000 złotych oraz statuetka autorstwa Ewy Rossano. Laureatem czwartej edycji został Josef Škvorecký (Czechy) za „Przypadki inżyniera ludzkich dusz".

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

NAJWAŻNIEJSZE WYDARZENIA I KONFERENCJE

- Wrocławskie Forum Społeczne - „Razem we Wrocławiu" - Współpraca z Radami Osiedli i organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań publicznych i projektów społecznych - maj 2009;

- „Study tours to Poland - Ukraińska administracja samorządowa bliżej obywatela. Polskie doświadczenia” – Wymiana doświadczeń w Polsce i na Ukrainie - czerwiec i grudzień 2009;
- Wrocławska Burza Pomysłów - II edycja - przykład dobrej praktyki współpracy z organizacją pozarządową (Wrocławskie Stowarzyszenie Multimedialne) - listopad 2009;
- „Choinka marzeń" - coroczne, świąteczne spotkanie władz Wrocławia z dziećmi i animatorami z klubów i świetlic środowiskowych. Organizatorzy: Fundacja Hobbit przy współpracy Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi;
- Spotkanie Coaching koleżeński – 15 stycznia 2009 roku;
- Konsultacje społeczne połączone z informacją o działalności doradcy Prezydenta Wrocławia ds. pożytku publicznego w roku 2008 oraz planach na rok 2009 - 9 lutego 2009 roku;
- I Ogólnopolski Konwent Inkubatorów Organizacji Pozarządowych - 5-6 marca 2009 roku;
- Spotkanie Coaching koleżeński – 18 marca 2009 roku i 29 kwietnia 2009 roku;
- Targi Organizacji Pozarządowych – 20 maja 2009 roku;
- Wizyta studyjna organizacji pozarządowej z Litwy – 3–5 czerwca 2009 roku;
- Dolnośląski Festiwal Nauki – 22 września 2009 roku;
- Wykład nt. organizacji pozarządowych dla grupy z Niemiec – 19 października 2009 roku; Międzynarodowe spotkanie w ramach projektu MIND.TS – 20 października 2009 roku.

Zorganizowano i przeprowadzono seminaria, szkolenia, konsultacje i warsztaty, adresowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych, dotyczące:

- współpracy Miasta z organizacjami pozarządowym, w tym w szczególności w zakresie sporządzania ofert konkursowych i sprawozdań z wykonania zadań publicznych, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych grup tematycznych;
- księgowości, kadr i płac dla organizacji pozarządowych;
- dla osób chcących podjąć pracę w organizacji pozarządowej;
- obsługi programu PŁATNIK;
- wzmacniania Osobwośi Lidera: planowania i realizacji celów, asertywności oraz negocjacji i mediacji;
- wolontariatu;
- budowania partnerstw krajowych i międzynarodowych;
- technik tworzenia doskonałego projektu;
- wypełniania dokumentów do KRS;
- polityki rachunkowości dla organizacji pozarządowych;
- konstruktywnej komunikacji;
- efektywnej selekcji i rekrutacji personelu w organizacjach pozarządowych;
- zarządzania sobą w czasie - zwiększenia indywidualnej efektywności;
- „Akademia 1% Budowanie Kampanii 1% dla małych organizacji pozarządowych”;
- public relations w organizacjach pozarządowych;
- pozyskiwania środków publicznych na realizację zadań publicznych;
- edytora tekstu, Exela, przygotowania prezentacji w Programie Powerpoint, tworzenia stron www w programie Wordpress;
- wybranych aspektów prawnych funkcjonowania organizacji pozarządowych;
- fundraisingu;
- prawidłowego planowania i stawiania celów - gwarancja skuteczności.

Ogółem w szkoleniach organizowanych przez Biuro oraz organizacje pozarządowe w ramach realizowanych przez nie zadań publicznych - udział wzięło ok. **1 170 uczestników.**

Ponadto w 2009 roku:

- Opracowano uchwałę Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2010 nr XLI/1281/09 z dnia 19 listopada 2009 roku,
- Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego odbyła w 2009 roku 4 posiedzenia,
- Współpracowano w zakresie uaktualniania oraz rozbudowy i udoskonalania bazy o organizacjach pozarządowych, konkursach i rozliczeniach. Obecnie w bazie zarejestrowanych jest **ok. 1.308** organizacji pozarządowych. Ostatnie prace nad rozbudową bazy są związane z przygotowaniami do wejścia w życie w 2010 roku nowelizacji ustawy o pożytku publicznym i wolontariacie,
- Dla Krajowego Rejestru Sądowego wydanych zostało:
  - 121 opinii w sprawie rejestracji stowarzyszeń;
  - 79 opinii w sprawie wpisu zmian do statutów już zarejestrowanych stowarzyszeń,
- Po uprzedniej opinii organu nadzorującego sąd rejestrowy zawiadomił organ nadzorujący o:
  - wpisie 58 stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej;
  - wpisie zmian 31 stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.
- Sąd rejestrowy zawiadomił o wpisie oraz wpisie zmian w 63 statutach fundacji do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- Wpłynęło 10 informacji o utworzeniu stowarzyszenia zwykłego, w tym 8 zostało przyjętych do wiadomości i nie wystąpiono do sądu o zakazanie działalności stowarzyszeń, a pozostałe 2 stowarzyszenia nie usunęły braków formalnych w wyznaczonym terminie, w związku z powyższym złożona informacja została uznana za niespełniającą wymogów ustawowych,
- Wydano 12 decyzji w sprawie wpisu klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej do ewidencji klubów sportowych prowadzonych przez Prezydenta Wrocławia,
- Wydano 4 decyzje w sprawie wykreślenia klubów sportowych z ewidencji klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej,
- Wydano 4 decyzje o wpisie uczniowskich klubów sportowych do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia,
- Wydano 11 decyzji w sprawie wykreślenia uczniowskich klubów sportowych z ewidencji uczniowskich klubów sportowych,
- Wydano 68 opinii dla Zarządu Zasobu Komunalnego w następujących sprawach dotyczących organizacji pozarządowych:
  - najmu nowych lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym (38);
  - przedłużenia umów najmu lokali użytkowych (27);
  - umorzenia zadłużenia za najem lokalu (2);
  - podnajmu części lokalu na rzecz innych podmiotów (1),

- Wydano 7 opinii dla Młodzieżowego Centrum Sportu w następujących sprawach dotyczących organizacji pozarządowych:
  - najmu nowych lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym (4);
  - przedłużenia umów najmu lokali użytkowych (3).
- Wydano 5 rekomendacji dla organizacji pozarządowych,
- Przeprowadzono **165 wizytacji** gminnych lokali użytkowych, których najemcami są organizacje pozarządowe,
- Stale prowadzona jest strona internetowa dla wrocławskich organizacji pozarządowych. Dostęp do niej stał się szybszy i łatwiejszy, gdyż prowadzi z głównego serwisu miejskiego www.wroclaw.pl. Na stronie znaleźć można m.in. ogłoszenia konkursowe, akty prawne dotyczące organizacji pozarządowych, protokoły z posiedzeń Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, informacje o organizacjach pożytku publicznego, informacje oraz różnego rodzaju tematy związane z działalnością organizacji pozarządowych, jak np. wolontariat, najem lokali użytkowych na potrzeby organizacji, prezentacje i projekty wrocławskich organizacji pozarządowych, informacja o Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3. Ważnym elementem strony jest na bieżąco aktualizowany dział aktualności. Ponadto, wprowadzono możliwość autopromocji i wymiany informacji dla wrocławskich organizacji pozarządowych („Jak promować NGO na WWW.WROCLAW.PL ?„) – organizacje mogą przesyłać wiadomości dotyczące ich działalności, relacje z wydarzeń, prowadzonych przez siebie projektów, szkoleń, warsztatów, a także ogłoszenia i oferty wolontariatu.

ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ BIURO DS. EURO 2012

- Rozprowadzono kolejny cykliczny biuletyn informacyjny dla mieszkańców na temat przygotowań do UEFA EURO 2012™ za pośrednictwem szkół i przedszkoli;
- Przeprowadzono konkurs plastyczny „Mój Wrocław, Moje Euro”, skierowany do uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych;
- Zaaranżowano wizytę studyjną dla dziennikarzy lokalnych i ogólnopolskich; odbyła się wycieczka na stadion, wizytacja nowego centrum zarządzania kryzysowego, rekonesans po wrocławskich hotelach oraz szereg prezentacji multimedialnych obejmujących wszystkie obszary przygotowań;
- Zorganizowano imprezę informacyjno-promocyjną w rynku z okazji drugiej rocznicy przyznania Polsce i Ukrainie praw do organizacji UEFA EURO 2012™;
- Przeprowadzono akcje promocyjne idei organizacji UEFA EURO podczas festiwalu „Blues Brothers Day” oraz podczas Przeglądu Piosenki Aktorskiej;
- Współorganizowano (wraz z PL.2012) wystawę pn. „UEFA EURO 2012™” w parlamencie;
- Wyprodukowano minutowy teledysk o przygotowaniach Wrocławia do UEFA EURO 2012™;
- Zorganizowano konferencję społeczną pt.: SPORT: Szacunek, Partnerstwo, Odpowiedzialność, Rozwój, Tolerancja, czyli jak wielkie imprezy sportowe powinny kształtować pozytywne postawy społeczne” z udziałem przedstawicieli organizacji Peace&Sport;
- Współorganizowano uroczystość wkopania kamienia węgielnego pod budowę nowego stadionu we Wrocławiu;
- Zorganizowano wizytę Michela Platiniego we Wrocławiu w tym: prezentację multimedialną nt. wrocławskich przygotowań, wizytację stadionu oraz pokaz piłkarskiego show fontanny multimedialnej;

- Zorganizowano filming UEFA: aranżacja wizyty filmowców UEFA w mieście celem wyprodukowania filmu promocyjnego o mieście;
- Zorganizowano imprezę z okazji 1000 dni do UEFA EURO 2012™ „Drzwi Otwarte na stadionie" wraz z rozdawnictwem pamiątkowej pocztówki;
- Przeprowadzono konkurs internetowy na nazwę ulicy przy stadionie;
- Przeprowadzono pod przewodnictwem UEFA iluminację oficjalnego logotypu UEFA EURO 2012™ na elewacji kamienicy w Rynku. Imprezie towarzyszyło rozdawnictwo gadżetów i kalendarzy na nowy rok;
- Otwarto zegar odmierzający czas do UEFA EURO 2012™ przy ul. Świdnickiej;
- Wydano dwie edycje wydawnictw okolicznościowych (kalendarze i foldery informacyjno – promocyjne);
- Podjęto stałą współpracę dokumentacyjną przygotowania do EURO z Aeroklubem Wrocławskim (comiesięczne fotografie z lotu ptaka wszystkich inwestycji w mieście);
- Stale współpracowano z dziennikarzami lokalnymi i zagranicznymi, przesyłając na bieżąco informacje prasowe, udzielając odpowiedzi na zapytania, umawiając spotkania i udzielając wywiadów;
- Współtworzono w ramach współpracy z Miastami gospodarzami i PL.2012 strategię promocji Polski związaną z UEFA EURO 2012™;
- Na bieżąco aktualizowano oficjalną stronę Miasta informującą o przygotowaniach do Turnieju: www.wroclaw.pl/euro2012;
- Na podstawie ankiet, spotkań z użytkownikami i mieszkańcami, a także dostępnych badań i statystyk zmodernizowano kompozycję i układ strony, stworzono nowe funkcjonalności, nowa wersja serwisu została przygotowana do przeniesienia na serwery urzędowe;
- Administrator strony www.wroclaw.pl/euro2012 wziął udział w warsztatach dla redaktorów stron miejskich zorganizowanych przez UEFA;
- Przy współpracy z Biurem Prasowym Urzędu wiadomości z serwisu Biura ds. EURO 2012 były zamieszczane również na stronie głównej www.wroclaw.pl;
- Przeprowadzono spójną kampanię reklamową na portalu www.onet.pl i stronie www.wroclaw.pl/euro2012 zapraszającą mieszkańców do wzięcia udziału w iluminacji oficjalnego logotypu Mistrzostw oraz w otwarciu zegara odliczającego czas do Turnieju;
- Powołano zespół ds. przygotowań obsługi komunikacyjnej UEFA EURO 2012 ™ (Zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 5507/09 z dnia 23 lutego 2009roku) oraz zorganizowano cykl spotkań roboczych;
- Brano udział w szeregu spotkań z ekspertami UEFA dotyczącymi infrastrukturalnych obszarów przygotowań;
- Wielokrotnie przekazano i zaprezentowano informacje dotyczące stanu przygotowań i inwestycji związanych z UEFA EURO 2012™ we Wrocławiu;
- Sporządzono szereg informacji i danych na temat stanu zaawansowania inwestycji w celach sprawozdawczych i kontrolnych m.in. do raportów miesięcznych dla PL.2012, raportu kwartalnego dla Ministerstwa Sportu;
- Zorganizowano cykl spotkań dotyczących sprawozdania z realizacji Projektów inwestycyjnych na UEFA EURO 2012™ we Wrocławiu;
- Rozstrzygnięcie konkursu na zadanie pn. „Organizacja i koordynacja przygotowania bazy noclegowej dla kibiców oraz UEFA Family na potrzeby UEFA EURO 2012™" – oferent spełniający wymogi - Convention Bureau – Wrocław;
- Opiniowanie projektów dokumentów i udział w dyskusjach dot. nowelizacji „Ustawy o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012";

- Udział w posiedzeniach komisji i podkomisji Sejmu dotyczących przygotowań Polski do UEFA EURO 2012™;
- Podpisanie umowy w dniu 28 października 2009 roku Nr 2199/1809 na dofinansowanie realizacji inwestycji stadionowych niezbędnych do przeprowadzenia finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™ pomiędzy Ministrem Sportu i Turystyki a Prezydentem Wrocławia. Zgodnie z Uchwalą Rady Ministrów wysokość dofinansowania inwestycji wyniesie 110 mln złotych dla stadionu we Wrocławiu, z czego w 2009 roku dotacja wyniosła 25 mln zł.;
- Nadzór nad wykonaniem budżetu w zakresie inwestycji „budowa stadionu piłkarskiego we Wrocławiu";
- Sporządzanie informacji i danych w celach sprawozdawczych i kontrolnych;
- Wizytacje oficjalnych dolnośląskich kandydatur na centra pobytowe przez menadżera ds. centrów pobytowych ze spółki Euro 2012 Polska i koordynatora lokalnego;
- Zaproponowano i dokonano wizytacji alternatywnych propozycje centrów pobytowych, spoza dotychczasowej listy;
- Zaproponowano i dokonano wizytacji alternatywnych względem zgłoszonych propozycji boisk treningowych;
- Przeprowadzono wizytację zlokalizowanych we Wrocławiu hoteli transferowych oraz przypisanych do nich stadionów;
- Współorganizowano szkolenie dla gmin i inwestorów starających się o dofinansowanie centrów pobytowych z Regionalnych Programów Operacyjnych Województwa Dolnośląskiego;
- Utworzono i powiększono bazę wolontariuszy gotowych wspomóc prace Biura ds. EURO 2012 w przygotowaniach do Turnieju;
- Zorganizowano I Forum Wymiany Doświadczeń Wolontariuszy Sportowych;
- Udział w pracach Zespołu ds. wolontariatu (Spółka PL.2012 oraz Miasta gospodarze) w celu wypracowania założeń funkcjonowania wolontariatu podczas Mistrzostw;
- Udział w konferencjach dotyczących roli wolontariuszy w organizacji wielkich imprez sportowych (Poznań, Warszawa);
- Zorganizowano pomoc wolontariuszy podczas wydarzeń o charakterze promocyjnym organizowanych przez Biura ds. ERUO 2012;
- Przedstawiono 2 raporty półroczne Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej Wrocławia.;
- Zorganizowano cykliczne spotkania koordynatorów lokalnych i Biura ds. EURO 2012;
- Zorganizowano oraz brano udział w spotkaniach z ekspertami UEFA oraz PL.2012 Sp. z o.o. i EURO 2012 Polska;
- Zorganizowano spotkanie Grupy G-5 we Wrocławiu;
- Uczestnictwo w spotkaniach Dolnośląskiego Komitetu Organizacyjnego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012.

Departament Infrastruktury i Gospodarki

Wrocław miasto spotkań

KOMUNIKACJA – INFRASTRUKTURA DROGOWA

Zadania związane z komunikacją w roku 2009 realizowane były przez:

- Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta w zakresie inwestycji, remontów i eksploatacji dróg, torowisk i obiektów inżynierskich,
- Wydział Inżynierii Miejskiej
  - Dział Projektów i Rozwoju Infrastruktury, Dział Planowania, Monitorowania i Koordynacji Inwestycji oraz Dział Organizacyjno-Ekonomiczny w zakresie zatwierdzania do realizacji, koordynacji, uzgadniania oraz obsługi finansowej drogowych zadań inwestycyjnych przekazanych do realizacji spółce Wrocławskie Inwestycje;
  - Dział Zarządzania Ruchem, który wykonuje zadania w zakresie zarządzania i organizacji ruchu drogowego. W 2009 roku rozpatrzono **1 745 wniosków** z zakresu organizacji ruchu, zrealizowano **336 zaleceń** przekazanych przez Komisję Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego, wydano **1 959 zatwierdzeń** do projektów technicznych organizacji ruchu, **165 opinii** w zakresie obsługi komunikacyjnej, **19 decyzji** w sprawie wykorzystania dróg w sposób szczególny, **104 opinii** w zakresie lokalizacji kiosków i ogródków letnich, **27 opinii** w zakresie lokalizacji reklam. Ponadto w ramach prac własnych opracowano i przekazano do realizacji **188 projektów** technicznych zmian organizacji ruchu docelowego i programów sygnalizacji;
  - Sekcję ds. Rozwoju Transportu Szynowego wraz z Kierownikiem Projektu w zakresie zadań związanych ze Zintegrowanym System Transportu Szynowego w aglomeracji i we Wrocławiu;
- Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. w zakresie przygotowania i realizacji inwestycji dróg, torowisk i obiektów inżynierskich – dyrektor Departamentu Infrastruktury i Gospodarki jest dysponentem środków na inwestycje realizowane przez Spółkę.

PRZEBUDOWY ZWIĄZANE Z PODSTAWOWYM UKŁADEM DROGOWYM

W 2009 roku zrealizowano zadania:

- zakończono przebudowę ul. Kamieńskiego od ul. Żmigrodzkiej do przejazdu kolejowego przy ul. Korzeńskiej. Całkowity koszt realizacji 9 322 305,46 zł, w tym wydatki w roku 2009 – 7 334 325,98 zł. W wyniku zrealizowanych robót poprawiło się bezpieczeństwo użytkowników drogi. Dodatkowe zatoki autobusowe oraz miejsca parkingowe zwiększyły komfort mieszkańców.
- zakończono w 90% przebudowę ulic Charkowskiej, Kurskiej, Wołgogradzkiej, Sewastopolskiej i Kujbyszewskiej w ramach inicjatyw lokalnych. Całkowity koszt realizacji 1 948 475,33 zł, w tym wydatki w roku 2009 – 1 752 114,74 zł, z czego dotacja Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska wynosiła 573 926,76 zł. Celem projektu było wykonanie ciągów pieszo - jezdnych z jezdnią wspólną dla ruchu kołowego i pieszego szerokości 6,0 m i 5,0 m z miejscami postojowymi w formie zatok postojowych. Wybudowana kanalizacja deszczowa rozwiązała problem z odprowadzaniem wód opadowych i ścieków.
- zakończono budowę kładki nad Fosą łączącą Promenadę Staromiejską z pl. Orląt Lwowskich. Całkowity koszt realizacji 3 450 883,32 zł, w tym wydatki w roku 2009 – 3 178 077,32 zł. Kładka pieszo-rowerowa usytuowana nad fosą miejską w rejonie placu Orląt Lwowskich stanowi ciekawy obiekt architektoniczny w rejonie Wrocławskiej Dzielnicy Czterech Świątyń. Kładka

ułatwia przechodniom bezpośrednie przejście z okolic Dworca Świebodzkiego i pl. Orląt Lwowskich na obszar Starego Miasta.

- zakończono przebudowę sięgacza al. Hallera 12-22 wraz z budową oświetlenia. Całkowity koszt realizacji poniesiony w roku 2009 – 285 705,28 zł. Przebudowa sięgacza podyktowana była koniecznością poprawy stanu istniejącej nawierzchni oraz obsługi przylegających terenów osiedlowych. Uporządkowanie ruchu oraz zastosowanie elementów ograniczających i spowalniających ruch samochodowy znacząco poprawiło bezpieczeństwo ruchu pieszych.
- zrealizowano w 23% Remont wiaduktu w ciągu ul. Bolesława Krzywoustego nad al. Jana III Sobieskiego we Wrocławiu. Całkowity koszt realizacji 6 629 511,12 zł, w tym wydatki w roku 2009 – 884 921,12 zł. Celem projektu jest przywrócenie możliwości korzystania z wiaduktu drogowego nad al. Jana III Sobieskiego przez pojazdy ciężarowe o masie nieprzekraczającej 40 ton oraz umożliwienie jego dalszej bezawaryjnej eksploatacji. Celem projektu jest również obustronna przebudowa ul. Krzywoustego w miejscu dojazdu i zjazdu z wiaduktu, co poprawi płynność ruchu i jego bezpieczeństwo.
- zrealizowano w 54% przebudowę pl. Bema wraz z odcinkiem ul. Bema od ul. Prusa do ul. Sienkiewicza i modernizację Mostów Młyńskich. Całkowity koszt realizacji 31 626 592,15 zł w tym wydatki w roku 2009 – 2 458 877 zł w tym w ramach umowy na roboty budowlane wydano 2 304 358,10 zł. W związku z wprowadzonymi na grudniowej sesji RM zmianami budżetowymi w zakresie zadania "a" w ramach umowy na zadanie „Przebudowa pl. Bema wraz z odcinkiem ul. Bema od ul. Prusa do ul. Sienkiewicza i modernizacja Mostów Młyńskich” (bez kosztów przebudowy kanalizacji ogólnospławnej) nastąpiło przeksięgowanie części zadania „Przebudowa pl. Bema wraz z odcinkiem ul. Bema od ul. Prusa do ul. Sienkiewicza i modernizacja Mostów Młyńskich” na zadanie „Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu - etap I”. Celem projektu jest poprawa warunków i płynności ruchu pojazdów w tym również komunikacji zbiorowej oraz poprawa bezpieczeństwa wszystkich użytkowników drogi. Poprzez aktualne rozwiązanie chroni się zabytkowe centrum uniemożliwiając przejazd samochodów w kierunku starówki. Wykonuje się pełną sieć ścieżek rowerowych. Wszystkie elementy chodników i krawężniki wykonywane są z kamienia naturalnego, zastosowano stylowe lampy co poprawia estetykę i nadaje klimat blisko usytuowanego węzła drogowo-tramwajowego przy Ostrowie Tumskim. Celem projektu jest również zapewnienie prawidłowej obsługi komunikacyjnej powstałego centrum biurowo-handlowego.
- zrealizowano w 29% budowę połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Regionalnym Portem Lotniczym we Wrocławiu - ETAP II. Całkowity koszt przedsięwzięcia 64 871 191 zł, w tym wydatki w roku 2009 – 15 599 746,09 zł. W ramach realizacji ETAPU II zostanie wykonana przebudowa ul. Granicznej od centrum „Reitail Park” do ul. Skarżyńskiego wraz z budową nowej jezdni wyjazdowej z lotniska. Ponadto, zgodnie z zawartym porozumieniem między Gminą Wrocław i Prezesem Agencji Mienia Wojskowego, zostanie wybudowana nowa kotłownia - 2 097 180 zł oraz system sieci ciepłowniczej - 3 557 490 zł na terenie Jednostki Wojskowej nr 3030. Na koszt całkowity zadania składa się również szacunkowa wartość odszkodowania za przejęte tereny - 6 500 000 zł oraz inne prace niezbędne do prawidłowej realizacji inwestycji (nadzór archeologiczny, nadzór autorski, decyzje, korekty dokumentacji, itp.). Została podpisana umowa na dofinansowanie projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla

Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Zgodnie z jej zapisami Projekt (część drogowa) może otrzymać do 18 006 922,98 zł dofinansowania ze środków UE.

- zrealizowano w 50% przebudowę ulic Wileńskiej, Topolowej i Pionierów na osiedlu Brochów. Całkowity koszt realizacji 6 619 394,05 zł, wydatek w roku 2009 – 3 280 706,65 zł, w tym dotacja Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska 1 233 239,93 zł. Celem przebudowy przedmiotowych ulic, która obejmuje również odwodnienie jezdni i przebudowę istniejącej kanalizacji sanitarnej i wodociągowej, jest konieczność zapewnienia obsługi komunikacyjnej budowanego osiedla Towarzystwa Budownictwa Społecznego we Wrocławiu.
- zakończono budowę fontanny na ul. Oławskiej w rejonie skrzyżowania z ul. Krawiecką. Całkowity koszt realizacji 1 931 168,89 zł, w tym wydatki w roku 2009 – 1 815 864,37 zł. Fontanna wyposażona w 21 dysz sterowanych komputerowo, kolorowo oświetlona daje ciekawe efekty wizualne tryskającej wody tworząc ładny obiekt architektoniczny przyciągający uwagę przechodniów.
- w ramach zadania Program oświetlenia miejsc niebezpiecznych, którego celem jest zwiększenie bezpieczeństwa pieszych, wykonano:
  - ul. Stodolna - uzupełnienie istniejącego oświetlenia o 3 słupy oświetleniowe,
  - ul. Janowskiej - budowa nowego oświetlenia – 5 słupów oświetleniowych,
  - ul. Odolanowska od ul. Okulickiego do posesji nr 39 - budowa nowego oświetlenia na dł. około 450 m. Koszty w roku 2009 – 283 344,88 zł,
- wybudowano sygnalizacje świetlne na następujących skrzyżowaniach:
  - ul. Kasprowicza - Boya Żeleńskiego. Całkowity koszt 232 657,74 zł,
  - ul. Klecińska w rejonie ogrodów działkowych. Całkowity koszt realizacji 201 740,70 zł w tym wydatki w roku 2009 – 72 863,38 zł,
  - ul. Kwidzyńska - sygnalizacja przejazdowa - wydatek w roku 2009 17 958,40 zł,

  W wyniku realizacji zadania poprawiły się warunki bezpieczeństwa ruchu pojazdów oraz pieszych.
- zakończono budowę 10 parkingów rowerowych usytuowanych przy pętlach tramwajowych: Park Południowy, Oporów, Książe Małe, Osobowice, Bartoszowice, Leśnica, pl. Kromera, pl. Grunwaldzki po południowej stronie - węzeł przesiadkowy, Sępolno - ul. Mickiewicza, Wrocław Nadodrze - rejon węzła przesiadkowego. Całkowity koszt realizacji 572 180 zł, w tym dotacja Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska 292 800,00 zł.
- zakończono budowę systemu ważenia pojazdów w ruchu z preselekcją. Całkowity koszt realizacji 6 463 377,83 zł., w tym wydatki w roku 2009 - 3 563 377,83 zł. Celem zainstalowania stacji preselekcyjnego ważenia pojazdów było wykrywanie przeciążonych pojazdów ciężarowych oraz całodobowe prowadzenie monitoringu ruchu i obciążenia nawierzchni drogowej.
- w ramach zadania budowa i przebudowa oświetlenia ulic wykonano oświetlenie na:
  - ul. Imbirowa z sięgaczem od ul. Piwowarskiej do parku. Całkowity koszt realizacji 143 746,31, wydatek w roku 2009 – 23 200,21 zł,
  - iluminacja Kościoła św. Macieja wraz z renowacją skweru. Całkowity koszt realizacji 799 953,08 zł, wydatki w roku 2009 – 714 004,08 zł,
  - remont chodników oraz oświetlenia ul. Włodkowica wraz z budową kanalizacji MAN. Całkowity koszt realizacji 1 108 142,68 zł, wydatki w

całości poniesione w roku 2009. Remontem objęta była przebudowa ciągów pieszych ul. Włodkowica od ul. Ruskiej do ul. Krupniczej,
- ul. Szewska - całkowity koszt realizacji poniesiony w roku 2009 – 709 948,52 zł. Celem modernizacji oświetlenia było przywrócenie dekoracyjnego oświetlenia drogowego nawiązującego stylem do staromiejskiej XIX-wiecznej zabudowy,

▪ w ramach programu poprawy stanu technicznego nawierzchni ulic:
- zakończono remont ul. Muchoborskiej od ul. Szkockiej do wjazdu na teren zakładów piekarskich „Mamut". Całkowity koszt realizacji 2 500 024,79 zł, w tym wydatki poniesione w roku 2009 – 325 549,35 zł
- zakończono remont ul. Rysiej. Całkowity koszt realizacji 1 196 742,24 zł w tym wydatki w roku 2009 – 276 252,24 zł
- zakończono remont ul. Oławskiej od ul. Krawieckiej do przejścia podziemnego na placu Dominikańskim. Zadanie w trakcie rozliczenia finansowego. Planowany całkowity koszt realizacji wynosi 618 989,67 zł. Zadanie było współfinansowane przez inwestora prywatnego, który wybudował hotel przy ul. Krawieckiej. Jego realizacja podniosła prestiż miejsca, które jest często odwiedzane przez turystów.
- zakończono remont ul. Ostrowskiego na odcinku od ul. Grabiszyńskiej do łącznika ul. Petuniowej wraz z przebudową sieci wodociągowej, wykonaniem napraw punktowych sieci kanalizacyjnej oraz budową kanalizacji MAN. Zadanie w trakcie rozliczenia finansowego. Planowany całkowity koszt realizacji 2 897 139,01zł, w tym poniesione wydatki roku 2009 – 2 192 921,59 zł.
- zakończono remont ul. Grabiszyńskiej na odcinku od pl. Srebrnego do skrzyżowania z ul. Hallera. Całkowity koszt realizacji 2 108 421,96 zł, wydatek 2009 roku – 1 890 693,19 zł.
- zrealizowano w 17% remont południowej jezdni Drobnera od ul. Łokietka do pl. Bema wraz z remontem i przebudową ul. Sienkiewicza od ul. Świętokrzyskiej do ul. Matejki. Całkowity koszt realizacji 5 453 587,75 zł, wydatek 2009 roku 938 884,63 zł

W wyniku zrealizowanych remontów poprawił się stan nawierzchni ulic, polepszyły się warunki bezpieczeństwa ruchu oraz warunki życia i zdrowia mieszkańców zabudowy przylegającej do wyremontowanych ulic.

Ulica Grabiszyńska – przed i po realizacji prac budowlanych

INWESTYCJE W INFRASTRUKTURĘ DROGOWĄ

W 2009 roku miejska spółka Wrocławskie Inwestycje Sp. z o.o. prowadziła prace przygotowawcze i inwestycje przekazane spółce do realizacji przez Departament Infrastruktury i Gospodarki:

- budowa fragmentu połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic: Legnicka - Na Ostatnim Groszu ze Stadionem EURO 2012 przez osiedle Kozanów - odcinek od przecięcia ul. Pilczyckiej do krańcówki przy planowanym Stadionie,
- budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie Stadionu EURO 2012 - węzeł stadion EURO 2012,
- budowa parkingu wraz z zagospodarowaniem na południe od drogi krajowej nr 94 pomiędzy rzeką Ślęzą a linią kolejową,
- zagospodarowanie terenu wschodniego pomiędzy obszarem stadionu i rzeką Ślęzą wraz z budową kładki,
- budowa torowiska tramwajowego wzdłuż ul. Hubskiej i ul. Suchej na odcinku od ul. Glinianej do ul. Borowskiej,
- budowa torowiska tramwajowego wzdłuż ul. Świeradowskiej (na odcinku krańcówki tramwajowej w rejonie ul. Działkowej do ul. Krynickiej) wraz z zasilaniem,
- budowa zintegrowanego węzła przesiadkowego w rejonie Dworców PKP-PKS - węzeł "Dworzec Południe",
- przebudowa ul. Grabiszyńskiej od ul. Pereca do pl. Srebrnego,
- budowa nowej stacji zasilania na potrzeby Trasy Średnicowej Wschód - Południowy Zachód - stacja prostownikowa – Fiołkowa,
- budowa połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic Legnicka - Na Ostatnim Groszu ze Stadionem EURO przez osiedle Kozanów,
- budowa nowej stacji zasilania na potrzeby drugiej linii Tramwaju Plus - stacja prostownikowa "Złotniki,
- budowa Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu – etap I i II,
- budowa Mostu Wschodniego w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu (w zakresie przygotowania zadania inwestycyjnego),
- budowa połączenia Portu Lotniczego ze Stadionem Piłkarskim w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu (w tym budowa „Alei Stabłowickiej” i „Osi Inkubacji 2”),
- budowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym - etap I,
- przebudowa ul. Kosmonautów w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu,
- przebudowa ul. Grabiszyńskiej od ul. Pereca do pl. Srebrnego,
- przebudowa ul. Świeradowskiej,
- przebudowa ul. Krakowskiej od ul. Traugutta do al. Armii Krajowej,
- przebudowa ul. Bardzkiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 - etap I,
- przebudowa ul. Buforowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu,
- przebudowa ul. Strońskiej i Piławskiej wraz z łącznikiem,
- przebudowa ul. Wyścigowej w ciągu drogi krajowej nr 8 we Wrocławiu,
- budowa Łącznika Żmigrodzkiego,
- przebudowa ul. Krzywoustego z ul. Litewska - prace przygotowawcze,
- budowa ul. Racławickiej- zadanie 2 - prace przygotowawcze,
- przebudowa ulicy Zwycięskiej od ul. Karkonoskiej do ul. Agrestowej,
- poszerzenie Al. Karkonoskiej,
- regulacja rzeki Brochówki i rowu BR-12 (remont mostu drogowego M-1, przebudowa mostu tramwajowego M-2 przez rzekę Brochówkę w ciągu ulicy Krakowskiej, przebudowa ul. Przyjaźni).

REMONTY POPRAWIAJĄCE STAN NAWIERZCHNI I TOROWISK

REMONT ULIC

W 2009 roku zrealizowano następujące zadania:

- wykonano przebudowę nawierzchni łącznika ul. Konińskiej do ul. Żernickiej. Wykonano jezdnię dwukierunkową o nawierzchni bitumicznej z jednym pasem ruchu o łącznej powierzchni 3 440 m^2. Na długości łącznika wykonano siedem mijanek dla pojazdów. Wykonano oznakowanie poziome i pionowe. Koszt robót 356 725,60 zł. Z uwagi na likwidację przez PKP przejazdu kolejowego w ciągu ul. Konińskiej, zaszła potrzeba usprawnienia przejazdu od ul. Kosmonautów przez ul. Konińską do ul. Żernickiej.
- wykonano spoinowanie nawierzchni:
  - Rynku z kostki kamiennej o łącznej powierzchni - 21 928 m^2,
  - Placu Solnego z kostki kamiennej o łącznej powierzchni - 5 562 m^2 oraz wymieniono połamane płyty kamienne – 280 m^2,
  - Sukiennice z kostki kamiennej o łącznej powierzchni – 544 m^2,
  - Przejście Żelaźnicze z kostki kamiennej – 409 m^2.

  Wykonane roboty poprawiają estetykę rejonu Rynku. Łączny koszt robót wyniósł 1 711 435,22 zł.
- wykonano remont schodów z nawierzchnią z żywicy na powierzchni 85 m^2. Schody znajdują się pomiędzy przystankiem autobusowym przy ul. Kazimierza Wielkiego i ul. Białoskórniczą. Koszt robót 65 145,56 zł.
- wykonano posadowienie rzeźby PTAKI w ciągu ul. Świdnickiej. Koszt robót 56 200 zł.
- wykonano zagospodarowanie terenu i posadowienie rzeźby WROCŁAWIANKA przy przejściu podziemnym na pl. Dominikańskim. Koszt robót 120 000 zł
- wykonano nakładki bitumiczne na jezdniach:
  - ul. Bolesława Krzywoustego od ul. Brücknera do przystanku (prawy pas) o łącznej powierzchni 1 813,59 m^2. Koszt robót 147 234,43 zł,
  - ul. Bolesława Krzywoustego zjazd od ul. Kowalskiej do centrum o łącznej powierzchni 542,21 m^2. Koszt robót 43 470,15 zł,
  - ul. Starodębowa od Stacji PKP do ul. Pawłowickiej o łącznej powierzchni 1 189,9 m^2. Koszt robót 44 260,44 zł,
  - ul. Chociebuska od ul. Żernickiej do ul. Rogowskiej o łącznej powierzchni 1 148,47 m^2. Koszt robót 149 921,27 zł,
  - ul. Grabiszyńska od ul. Solskiego (most na długości 200 m) o łącznej powierzchni 798,71 m^2. Koszt robót 104 193,11 zł,
  - ul. Grabiszyńska od nr 293 do ul. Fiołkowej o łącznej powierzchni 947,79 m^2. Koszt robót 123 724,51 zł,
  - ul. Bobrza – 2 792,70 m^2. Koszt robót 375 385,02 zł,
  - ul. Jelenia – 3 001,5 m^2. Koszt robót 410 804,46 zł,
  - ul. Bystrzycka – 3 989,43 m^2. Koszt robót 531 311,91 zł,
  - ul. Głogowska - budowa 3 progów zwalniających. Koszt robót 7 546,85 zł,
  - ul. Inowrocławska – budowa progu zwalniającego. Koszt robót 2 515,61 zł,
  - ul. Gajowicka - odcinek od ul. Zaporoskiej do ul. Żelaznej oraz od ul. Grochowej do ul. Kruczej o łącznej powierzchni 2 880 m^2. Koszt robót 349 778,88 zł,
  - ul. Trwała o powierzchni 990 m^2. Koszt robót 129 101,74 zł,
  - ul. Wyszyńskiego o powierzchni 410,13 m^2. Koszt robót 54 038,73 zł,
- wykonano remont obiektów:
  - frezowanie do 8 cm,
  - skropienie podbudowy płynnym asfaltem,
  - położenie warstwy wyrównawczej bitumicznej 4 cm,
  - położenie warstwy ścieralnej SMA 4 cm.

- wykonano remonty chodników ulic: Kruczej, Kurkowej, pl. Bzowy, Kazimierza Wielkiego, Olszewskiego, Gajowej, Chmurnej, Działdowskiej. Całkowity koszt realizacji to 990 454 zł.

REMONT TORÓW TRAMWAJOWYCH

- ul. Opolska - tor pojedynczy, dł. 266 mtp zakres robót obejmował wymianę szyn tramwajowych, wymianę tłucznia, wykonanie odwodnienia torowiska, wymianę podkładów drewnianych na żelbetowe, wymianę dwóch rozjazdów tramwajowych pojedynczych. Remont przyczynił się do zwiększenia komfortu przejazdów tramwajami po torowisku, zmniejszenia emisji hałasu, i poprawę bezpieczeństwa przejeżdżających tramwajów. Koszt remontu 623 833 zł.
- ul. Armii Krajowej przy ul. Tarnogajskiej - wyremontowano 110 mtp. Zakres robót obejmował wymianę szyn tramwajowych na łuku torowiska, pojedynczą wymianę podkładów drewnianych, naprawę przejścia dla pieszych, uzupełnienie tłucznia. Remont wpłynął na poprawę bezpieczeństwa podczas przejazdów tramwajów po łuku torowiska. Wymieniono mocno wyeksploatowane szyny, które stwarzały możliwość wykolejenia tramwaju podczas jazdy tramwaju po tych szynach. Koszt remontu 206 000 zł.
- pl. Dominikański od ul. Piotra Skargi wymieniono rozjazd dwutorowy pojedynczy, naprawiono odwodnienie zwrotnic. Wymieniono nawierzchnię w rozjeździe. Rozjazd ułożono według najnowszych technologii - na podporach z żywic poliuretanowych, co gwarantuje zmniejszenie emisji drgań i hałasu. Długość wymienionego rozjazdu 80 mtp. Rozjazd przeznaczony jest do kursowania jednej z linii tramwaju Plus. Koszt remontu 342 844 zł.
- ul. Piotra Skargi przy ul. Teatralnej wykonano wymianę dwóch zwrotnic w rozjazdach tramwajowych, przeprowadzono konserwację rozjazdów i naprawiono nawierzchnię z kostki kamiennej. Długość rozjazdów 90 mtp. Są to rozjazdy przeznaczone pod kursowanie tramwaju Plus. Koszt remontu 130 232 zł.
- ul. Sienkiewicza od ul. Świętokrzyskiej do nowo wybudowanego toru od strony pl. Bema, wykonano remont torów na podkładach żelbetowych i podsypce. Wykonano łącznie 44 mtp. Koszt robót 120 000 zł.
- w ramach zadań eksploatacyjnych wykonano regenerację szyn i rozjazdów przez napawanie na długości 1 700 mb szyny za kwotę 400 000 zł, oraz szlifowanie szyn na długości 10 350 mtp. za kwotę 410 000 zł. Powyższe prace mają na celu zwiększenie żywotności szyn i rozjazdów oraz powodują obniżenie emisji hałasu i wibracji.
- napawanie szyn wykonano w ciągach ulic:
  - ul. Hallera wjazd na pętle napawany rozjazd,
  - ul. Nowowiejska z ul. Piastowską napawane łuki tramwajowe,
  - ul. Świdnicka z ul. Podwale napawany węzeł rozjazdowy,
  - ul. Sądowa z ul. Podwale napawane dwa rozjazdy i łuki dla tramwaju Skoda,
  - ul. Borowska z ul. Dyrekcyjną napawany rozjazd od ul. Ślężnej,
  - ul. Piotra Skargi napawane łuki w torze "węgierskim",
  - pętla Tarnogaj napawane łuki szyn w torach na pętli,
  - ul. Pomorska z ul. Dubois napawane łuki między rozjazdami,
  - ul. Różyckiego z ul. Chopina napawane łuki,
  - pętla Oporów napawane łuki;
- Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu

- ul. Grabiszyńska od pl. Srebrnego do ul. Hallera - zakończono remont torowiska tramwajowego, remont trakcji tramwajowej wraz z przyległą infrastrukturą. Poniesiony wydatek w 2009 roku 6 580 113,34 zł,
- plac Bema wraz z odcinkiem ul. Bema od ul. Prusa do ul. Sienkiewicza zrealizowano w 70 % remont torowiska tramwajowego i w 50% remont trakcji tramwajowej. Zastosowano pod konstrukcją torowiska maty izolacyjne celem zmniejszenia uciążliwości hałasu. Wydzielono przystanki tramwajowe zwiększające bezpieczeństwo pasażerów, na każdym przystanku ustawiono wiaty podświetlane oraz automaty biletowe. Przygotowano przepusty pod dynamiczną informację pasażerską. Poniesiony wydatek w 2009 roku 12 537 047,34 zł.

REMONTY OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH

- most Jarnołtowski - wykonano wzmocnienie drewnianej konstrukcji przyczółków, wymiana drewnianego pomostu, wymiana uszkodzonych elementów drewnianej balustrady, antykorozyjne zabezpieczenie stalowych dźwigarów. Koszt robót 202 000 zł.
- przejście podziemne na pl. Strzegomskim - prace remontowo - malarskie całego obiektu, wymiana uszkodzonych poręczy drewnianych, wymiana elementów odwodnienia liniowego całego obiektu, wymiana instalacji elektrycznej. Koszt robót 775 000 zł.
- kładka Jeleniogórska - wykonano odnowę całego obiektu - uzupełnienie ubytków w betonowej konstrukcji podpór i przęseł, zabezpieczenie odkrytego zbrojenia, umocnienie skarp przez zabruk, wykonanie szczelnej nawierzchni żywicznej na chodnikach, zabezpieczenie antykorozyjne stalowych balustrad i betonu. Koszt robót 650 000 zł.
- przejście podziemne w ciągu ul. Świdnickiej - remont schodów na głównych ciągach pieszych, wymiana elementów odwodnienia liniowego, wykonanie nowych pochylni dla wózków. Koszt robót 420 000 zł.
- most Zakrzowski - wykonano remont spodu konstrukcji mostu, uzupełnienie ubytków betonowych, zabezpieczenie rys na dźwigarach głównych, wykonanie umocnienia skarp przez zabruk, zabezpieczenie antykorozyjne konstrukcji betonowej. Koszt robót 255 000zł.
- wiadukt drogowy ul. Kowalskiej - wykonano kapitalny remont schodów dla pieszych - dwóch ciągów - rozkucie starego betonu do warstwy nośnej, dozbrojenie konstrukcji, zabezpieczenie zbrojenia, wykonanie nowych stopni, zabezpieczenie antykorozyjne elementów stalowych balustrad i betonu. Koszt robót 930 000 zł.
- kładka ul. Tadeusza Czackiego - odnowa konstrukcji przez zabezpieczenie antykorozyjne stalowych elementów, odtworzenie zdewastowanych elementów balustrady, wymiana przegnitego drewnianego pomostu, uzupełnienie ubytków w kamiennej okładzinie przyczółków. Koszt robót 129 000 zł.
- most Piaskowy - odtworzenie zabytkowych lamp na polecenie Miejskiego Konserwatora Zabytków - przywrócenie wyglądu pierwotnego, wymiana uszkodzonej nawierzchni chodnika. Koszt robót 380 000 zł.
- most Mieszczański stary - remont zabytkowego mostu - prace rozpoczęte w 2008 roku. Remont mostu był podyktowany bardzo złym stanem technicznym obiektu i zaleceniami Miejskiego Konserwatora zabytków. Koszt robót 2 976 987,67 zł.

  Zakres robót remontowych obejmował m.in.:

- odnowę dwóch przęseł mostu, balustrad kamiennych i ozdobnych przęseł,
- wymianę nawierzchni drogowej (jezdnia i chodniki),
- antykorozyjne zabezpieczenie,
- wymianę izolacji,
- uzupełnienie ubytków skarp,
- uzupełnienie stalowych elementów mostu.

WYBRANE DZIAŁANIA PODJĘTE NA RZECZ POPRAWY WARUNKÓW RUCHU

DLA UZYSKANIA PŁYNNOŚCI RUCHU

W wyniku ciągłego nadzoru nad przepustowością układu komunikacyjnego we Wrocławiu przygotowano i zrealizowano:

- korekty programów sygnalizacji świetlnych polegające na wprowadzeniu strzałki warunkowego skrętu w prawo np.:
  - ul. Braniborska - Nabycińska
  - ul. Grabiszyńska - Klecińska
  - pl. Orląt Lwowskich
  - ul. Wyszyńskiego - Jedności Narodowej
- wprowadzono na skrzyżowaniach świetlnych urządzenia detekcji wykrywających obecność pojazdów komunikacji zbiorowej (autobusów i tramwajów). Urządzenia te, dzięki specjalnie stworzonym algorytmom pracy sygnalizacji, zapewniają pojazdom komunikacji zbiorowej priorytet otwarć na sygnalizatorach optymalizując w ten sposób płynność przejazdu i skracając straty czasu przejazdu np.:
  - ul. Piłsudskiego - Zielińskiego
  - ul. Osobowicka - Łużycka
  - ul. Trzebnicka - Św. Wincentego - Chrobrego - Słowiańska - pl. Powstańców Wielkopolskich
- wydłużenie na sygnalizatorach otwarć zezwalających na ruch pojazdom komunikacji zbiorowej na skrzyżowaniach, które nie posiadają urządzeń detekcyjnych np.:
  - ul. Szczytnicka - Nauczycielska
  - ul. Powstańców Śląskich - Wielka
  - oś Grunwaldzka - Polaka
- wprowadzono nowe rozwiązania usprawniające ruch:
  - oznakowanie skrzyżowania ulic Powstańców Śl. - Swobodna, poprzez wyznaczenie kolorem pomarańczowym obszaru, na który kierowcy zabrania się wjazdu, jeżeli na skrzyżowaniu lub za nim nie ma miejsca do kontynuowania jazdy. Oznakowanie zostało wdrożone w terenie przed rozpoczęciem roku szkolnego. Obserwacje prowadzone przez pracowników urzędu i policję potwierdziły pozytywne oddziaływanie oznakowania na zachowanie kierowców. W związku z pozytywnym efektem do oznakowania zostały wytypowane trzy następne skrzyżowania,
  - wprowadzenie pilotażowo na dwóch skrzyżowaniach wyświetlacza czasu WCS-1 wskazującego czas jaki pozostał do zmiany świateł na danym kierunku, który pozwoli na szybsze i sprawniejsze opuszczenie skrzyżowania przez pojazdy w efekcie zwiększając przepustowość, a co za tym idzie zmniejszając korki w mieście.

W roku 2009 kontynuowano działania związane z poprawą bezpieczeństwa ruchu oraz polepszaniem czytelności wysłanych sygnałów świetlnych na

skrzyżowaniach naszego Miasta. Wykonano między innymi następujące prace w zakresie urządzeń sygnalizacji świetlnej:

- wymiany latarń sygnalizacyjnych: wymieniono wyeksploatowane latarnie sygnalizacyjne na kompaktowe sygnalizatory typu LED (poprawiając tym samym czytelność wyświetlanych sygnałów), na 3 skrzyżowaniach:
  - Kościuszki - Dąbrowskiego - Dworcowa,
  - Kraińskiego - Purkiniego,
  - Pomorska - Księcia Witolda,
- zmiany programów sygnalizacji w ilości 92 nowych programów sygnalizacji w ramach poleceń Komisji Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i projektów przekazanych przez Wydział Inżynierii Miejskiej Dział Zarządzania Ruchem w celu poprawy warunków ruchu na skrzyżowaniach
- wymiany sterowników - na 4 skrzyżowaniach zostały wymienione przestarzałe sterowniki MPS-95 na sterowniki MPS-RP:
  - Kazimierza Wielkiego – Szewska,
  - Kościuszki – Dąbrowskiego – Dworcowa,
  - Trzebnicka – Kleczkowska,
  - Reymonta – Kleczkowska,

W 2009 roku rozbudowano system monitoringu sygnalizacji ulicznej (SMS) o:

- 2 nowe lokalizacje z monitoringiem o GPRS (Oś Grunwaldzka-Norwida, Skłodowskiej-Curie-Norwida)
- wymieniono wadliwie działające moduły monitoringu kablowego na nowe w standardzie GPRS dla 4 lokalizacji w ciągu ul. Żmigrodzkiej:
  - Żmigrodzka – Paprotna,
  - Żmigrodzka – Milicka,
  - Żmigrodzka – Wrozamet,
  - Żmigrodzka – Kępińska,

Ogólnie na całość zadania w zakresie sygnalizacji ulicznej wydatkowano 5 310 000 zł, w tym:

- 3 290 750 zł - na konserwację bieżącą,
- 870 532 zł - na usuwanie awarii,
- 2 948 711 zł - na modernizację skrzyżowań.

W ramach działań bieżących polegających na utrzymaniu w należytym stanie elementy Systemu Informacji Miejskiej rozbudowano w niewielkim zakresie:

- poziom i4 (informacja kierującą dla ruchu pieszego) - lokalizując nowe tablice informacyjne łącznie 26 szt. dla stref miejskiego internetu,
- poziom i5 (informacja kierującą dla ruchu kołowego) - o informację kierującą do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Koszt realizacji wszystkich działań Poziomu i5 i i4 - 185 000 zł.

DLA POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA RUCHU

W wyniku prowadzonego ciągłego nadzoru nad funkcjonowaniem ruchu drogowego we Wrocławiu przygotowano i zrealizowano:

- projekty nowych sygnalizacji świetlnych - niebezpieczne skrzyżowania - nowe przejścia dla pieszych i rowerzystów na skrzyżowaniu np.:
  - ul. Hubska, Lniana i Prudnicka
  - ul. Armii Krajowej, Ziębicka i Nyska
  - ul. Strachocińska
- korekty programów sygnalizacji zmieniające długości cyklu na skrzyżowaniach np.:
  - Oś Sienkiewicza - Piastowska

- ul. Mokronoska - Trasa Przemysłowa
- ul. Osobowicka
- ul. Rogowska - Strzegomska

▪ korekty programów sygnalizacji świetlnych - korekta długości (wydłużenie) otwarć dla pieszych i rowerzystów np.:
  - ul. Lotnicza - Bajana
  - ul. Kazimierza Wielkiego - Ruska

W roku 2009 oprócz bieżącej konserwacji i usuwania awarii wykonano nowe zabezpieczenia zrealizowane na podstawie ponad 30 opracowań projektowych lokalizacji tych elementów dla 34 ulic Miasta. W ramach tych działań zamontowano między innymi:
- 511 szt. słupków wolnostojących i ramek typu U
- 30 m barier łańcuchowych zwykłych
- 129 m ram szkolnych, przystankowych i wygrodzeń ażurowych
- 205 szt. słupków staromiejskich

Ogólnie na realizację zadań wydatkowano 2 800 577,46 zł, w tym: 2 442 753,92 zł (87% środków) na konserwację i usuwanie awarii istniejących zabezpieczeń oraz 357 763,54 zł (13% środków) na wykonawstwo nowych elementów. Ponadto wprowadzono:

▪ oznakowanie poziome oznakowanie cienkowarstwowe. Wymalowano 1 550 przejść dla pieszych i 75 km linii segregacyjnych w tym:
  - 18 500 m^2 oznakowania białego z mikrokulką
  - 53 000 m^2 oznakowania koloru białego bez mikrokulki
  - 2 000 m^2 oznakowania koloru czerwonego

▪ oznakowanie poziome oznakowanie cienkowarstwowe. Wymalowano 40 przejść dla pieszych i 3 km linii segregacyjnych w tym:
  - 1 800 m^2 oznakowania koloru białego
  - 200 m^2 oznakowania koloru czerwonego

  Łącznie na oznakowanie poziome wydatkowano kwotę 1 320 000 zł.

▪ oznakowanie pionowe w ramach działań realizowano konserwację bieżącą, zabezpieczanie awarii oraz wdrażano nowe organizacje ruchu. Między innymi:
  - wdrożono 1 strefę ruchu uspokojonego,
  - wprowadzono na osiedlu Oporów strefę ograniczonego dostępu dla pojazdów ciężarowych. Koszt realizacji tego zadania wyniósł 16 600 zł,
  - uporządkowano oznakowanie na ciągu ul. Zaporoskiej oraz ciągu ulic: Tramwajowa, Wróblewskiego, Olszewskiego i Bacciarellego gdzie w ramach wdrażania projektów docelowej organizacji uzupełniono oznakowanie pionowe przejść dla pieszych i przejazdów rowerowych oraz skorygowano pozostałe oznakowanie. Łączny koszt realizacji tych zadań wyniósł 67 000 zł,
  - wprowadzono korekty docelowej organizacji ruchu w rejonie Hali Stulecia gdzie wprowadzono jeden kierunek ruchu na ul. Kopernika, wyznaczono wydzielony pas ruchu na ul. Wróblewskiego do skrętu w ul. Kopernika, wprowadzono zakaz skrętu z mostu Zwierzynieckiego w ul. Mickiewicza a ruch w kierunku Oławy poprowadzono ul. Wystawową. Łączny koszt realizacji tych zadań wyniósł 31 000 zł.

W wyniku realizacji bieżących zadań, powyższych tematów oraz dodatkowych nieplanowanych zmian w organizacji ruchu, wydatkowano na oznakowanie pionowe łącznie 2 950 000 zł.

OBSŁUGA KOMUNIKACYJNA CMENTARZY W OKRESIE ŚWIĘTA WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

Wydział Inżynierii Miejskiej corocznie podejmuje działania związane z organizacją ruchu w rejonie cmentarzy w okresie Wszystkich Świętych. W 2009 roku obejmowały one między innymi:

- organizację spotkania w sprawie podziału zadań związanych z organizacją ruchu zastępczego, komunikację zbiorową, organizację parkingów i handlu oraz zabezpieczenia rejonów cmentarzy,
- opracowanie projektu organizacji ruchu zastępczego dla cmentarza Grabiszyńskiego,
- opracowanie harmonogramu wdrożenia organizacji ruchu zastępczego w rejonie cmentarzy,
- opracowanie materiałów na konferencję prasową na temat organizacji ruchu i parkowania w rejonie cmentarzy oraz funkcjonowania komunikacji specjalnej Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w tym okresie,
- udział w komisjach odbiorowych związanych z wdrożeniem organizacji ruchu zastępczego,
- nadzorowanie prawidłowości funkcjonowania organizacji ruchu w okresie święta Wszystkich Świętych w dniu 31 października i 1 listopada dyżur stały Zespołu Koordynacyjnego,
- wydanie 105 identyfikatorów na dojazd do cmentarzy w celach zaopatrzeniowych stoisk handlowych zorganizowanych w ramach kiermaszu świątecznego oraz punktów stałych (dowóz kwiatów, zniczy, itp.).

Przygotowana przez służby miejskie organizacja ruchu w okresie Wszystkich Świętych funkcjonowała zgodnie z założeniami, nie odnotowano zakłóceń w ruchu komunikacji zbiorowej i indywidualnej.

BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY

Wydział Inżynierii Miejskiej za pomocą środków inżynierii ruchu na bieżąco nadzoruje bezpośrednie rejony Szkół Podstawowych i Gimnazjalnych dla poprawy i zachowania bezpieczeństwa w drodze do szkoły, jak i ze szkoły do domu. Przy opracowywaniu planu działań w ramach akcji „BEZPIECZNA DROGA DO SZKOŁY 2009/2010" uwzględniono doświadczenia z lat ubiegłych, wnioski dyrekcji szkół, sygnały od rodziców i uczniów, wnioski przekazywane przez Straż Miejską i Policję. Poza bieżącą pracą Wydział zajął dodatkowo stanowisko w sprawie 16 wystąpień Dyrekcji Szkół, Rad Rodziców, Rad Osiedli dotyczących wniosków o poprawę bezpieczeństwa drogowego ucznia w drodze do szkoły.
W wyniku wizji w terenie oraz powyższych wystąpień wykonano i przekazano do realizacji w terenie 6 projektów z zakresu organizacji ruchu, mających na celu poprawę bezpieczeństwa uczniów.

Przykładowe projekty poprawy bezpieczeństwa ruchu w rejonie szkół:

- ul. Kamiennogórska - korekta oznakowania bariera szkolna,
- ul. Maślicka - Suwalska - projekt przejścia dla pieszych,
- ul. Makowa - wyznaczenie strefy zamieszkania w rejonie szkoły,
- ul. Trawowa wydzielenie ciągu pieszego do boiska szkolnego zabezpieczenie przed najeżdżaniem przejścia dla pieszych na skrzyżowaniu Stanisłwaowska - Trawowa - Awicenny.

PROGRAM USPOKOJONEGO RUCHU

W 2009 roku Wydział Inżynierii Miejskiej kontynuował projekt pt. „Program uspokojonego ruchu drogowego”.
Celem programu jest poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego na ulicach lokalnych w obszarze stref ruchu uspokojonego, poprzez montaż między innymi progów zwalniających stanowiących skuteczne rozwiązanie wymuszające jazdę z dozwoloną prędkością co w efekcie stale poprawia bezpieczeństwo na osiedlach mieszkaniowych.
W ramach realizacji programu zlecono opracowanie projektów organizacji ruchu docelowego, zawierających urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego.
W 2009 roku przekazano do realizacji 27 projektów zawierających lokalizacje progów zwalniających. Przykładowe lokalizacje progów:

- al. Śliwowa
- ul. Chabrowa
- ul. Kreślarska
- ul. Kunickiego
- ul. Mianowskiego
- ul. Miejska
- ul. Mikulskiego
- ul. Pawłowa
- ul. Rakietowa
- ul. Różana
- ul. Wiaduktowa
- ul. Zdrowa
- ul. Waflowa
- ul. Sezamkowa
- ul. Rumiankowa
- ul. Przesmyckiego
- ul. Koreańska
- ul. Przedświt
- ul. Piernikowa
- ul. Pawłowicka
- ul. Ośniecka
- ul. Odkrywców
- ul. Marcepanowa
- ul. Łysogórska
- ul. Kośnego
- ul. Jugosłowiańska
- ul. Głogowska

PARKINGI KUBATUROWE

W Wydziale Inżynierii Miejskiej prowadzone były prace związane z projektem obejmującym stworzenie systemu parkingów w bezpośrednim sąsiedztwie centrum Miasta z krótkim zasięgiem dojścia do centrum. Celem projektu jest odciążenie centrum Miasta od ruchu samochodowego i stworzenie pieszej enklawy w jego obrębie, a także ograniczenie parkowania samochodów na ulicach w obszarze ścisłego centrum. Obecnie projekt obejmuje budowę wielopoziomowego parkingu podziemnego na pl. Nowy Targ. Inwestycja będzie realizowana jako koncesja na roboty budowlane, oznacza to, że wynagrodzeniem

za zaprojektowanie oraz wybudowanie parkingu i nawierzchni będzie prawo jego eksploatacji wraz z zapłatą. W roku 2009 zrealizowano:

- w I kwartale trwały czynności związane z przygotowaniem postępowania o zawarcie umowy koncesji w oparciu o przepisy nowej ustawy z dnia 9 stycznia 2009 roku o koncesji na roboty budowlane lub usługi
- 21 kwietnia 2009 roku wszczęto postępowanie poprzez przekazanie ogłoszenia do publikacji do UOPWE.
- do chwili obecnej postępowanie jest w toku - zakończono w październiku pierwszą turę negocjacji z 6 kandydatami oraz zmodyfikowano zapisy projektu umowy, w grudniu rozpoczęto II turę negocjacji.
- w listopadzie - uchwalono mpzp dla obszaru pl. Nowy Targ oraz została wydana decyzja środowiskowa dla przedmiotowego przedsięwzięcia.

Planowany termin zakończenia postępowania - II kwartał 2010 roku.

ROZWÓJ TRANSPORTU SZYNOWEGO

W ramach projektu Zintegrowany System Transportu Szynowego w aglomeracji i we Wrocławiu etap I realizowane są 44 podzadania składowe, w tym budowa nowych odcinków tras tramwajowych, modernizacja odcinków istniejących, dostawy nowego taboru tramwajowego, wdrożenie systemu sterowania z priorytetem dla tramwajów oraz budowa zintegrowanych węzłów przesiadkowych. Wszystkie te zadania służą uruchomieniu tras nowego systemu Tramwaj Plus, uruchomieniu nowej Trasy Średnicowej, zapewnienie priorytetu dla komunikacji tramwajowej na trasach Tramwaju Plus i Trasach Średnicowych oraz wykreowanie węzłów przesiadkowych umożliwiających wygodne przesiadki pomiędzy komunikacją miejską - tramwajową i autobusową oraz regionalną - kolejową i autobusową.
Projekt wkroczył w ostatnią fazę prac przygotowawczych. Równolegle do tych prac prowadzone są prace związane z realizacją poszczególnych zadań składowych Projektu. Prace te prowadzone są zgodnie z opracowanym harmonogramem realizacji Projektu i przebiegają bez opóźnień.

Przykładowa wizualizacja tramwaju Skoda 19T na nowym przystanku Tramwaju Plus

ORGANIZACJA I FINANSOWANIE PROJEKTU

- wprowadzono do Projektu Partnera tj. MPK Sp. z o.o., który będzie uczestniczył w realizacji części zadań składowych Projektu i finansował powierzone mu zadania. Podpisano stosowne porozumienie pomiędzy Miastem a MPK Sp. z o.o. Zgodnie z zasadami realizacji projektów

współfinansowanych ze środków UE nadal jedynym Beneficjentem Projektu jest Miasto Wrocław, które jest odpowiedzialne za prawidłową realizację Projektu,

- zakończono prace związane z przygotowaniem preumowy dotyczącej przygotowania projektu umieszczonego na Liście projektów indywidualnych Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Preumowa została podpisana w dniu 12 lutego 2009 roku pomiędzy Miastem Wrocław a Centrum Unijnych Projektów Transportowych, które jest Instytucją Wdrażającą POIiŚ. Zgodnie z zapisami preumowy Miasto otrzyma dofinansowania ze środków Fundusz Spójności na realizację Projektu w wysokości 50% kosztów kwalifikowalnych Projektu. Miasto zobowiązało się do przygotowania i złożenia w określonych terminach wniosku o dofinansowanie Projektu, a następnie podpisania umowy o dofinansowanie. Planowany termin złożenia wniosku - I kwartał 2010 roku,
- przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na aktualizację dokumentacji umożliwiającej złożenie wniosku o dofinansowanie UE Projektu. Trwa opracowywanie Rezultatów Studium Wykonalności oraz aktualnego Wniosku o dofinansowanie Projektu. Planowane zakończenie prac związanych z opracowaniem tych dokumentów - styczeń 2010 rok,
- dokonano korekt zakresu Projektu wynikających z aktualnej strategii rozwoju komunikacji zbiorowej w mieście oraz polityki taryfowej Miasta. Korekty te zostały zaakceptowane przez instytucje odpowiedzialne za wdrażanie POIiŚ, w tym przez Ministerstwo Infrastruktury.

PRZYGOTOWANIE I REALIZACJA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

- zakończono prace przygotowawcze i koncepcyjne związane z budową nowej trasy tramwajowej Kozanów - Stadion. Uzyskano decyzję lokalizacyjną i środowiskową dla I odcinka trasy. Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla trasy wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą i dwiema stacjami prostownikowymi: Milenijna i Dworska. Podpisano umowę z projektantem tj. firmą Biprogeo Projekt. Wartość prac projektowych 4 500 000 zł. Trwają prace związane z opracowaniem projektu budowlanego.
- opracowano Program Funkcjonalno-Użytkowy dla budowy fragmentu trasy tramwajowej od przecięcia ul. Pilczyckiej do krańcówki tramwajowej w rejonie Stadionu EURO 2012, które realizowane jest wraz z zadaniami okołostadionowymi. Opracowano również koncepcję zagospodarowania krańcówki. Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na realizację zadania w trybie „zaprojektuj i wybuduj". Wybrana została oferta Konsorcjum PD Ziajka i Euromosty. Wartość zadania 9 000 000 zł.
- zakończono prace związane ze zmianą lokalizacji stacji prostownikowej „Bardzka", mającej obsłużyć trasę na osiedle Gaj. Uzyskano decyzję lokalizacyjną, decyzję środowiskową i pozwolenie na budowę. Zakończono prace nad projektem budowlanym i wykonawczym stacji i systemu zasilania. Przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na wykonanie robót budowlanych. Podpisano umowę z wykonawcą - konsorcjum ELMONT - TORPOL. Wartość zadania 14 000 000 zł.
- trwają roboty budowlane związane z budową trasy tramwajowej wzdłuż ul. Świeradowskiej wraz z krańcówką w rejonie ul. Działkowej (fragment pierwszej trasy Tramwaju Plus). Wartość części tramwajowej - ok. 16 000

000 zł. Termin zakończenia zadania - sierpień 2010 rok Roboty budowlane realizuje konsorcjum Helit + Woerner Budowlana.

- zakończono roboty budowlane związane z przebudową ul. Grabiszyńskiej na odcinku od ul. Pereca do pl. Srebrnego (fragment Trasy Średnicowej) realizowane przez firmę BICKHARD BAU. Wartość robót - 16 000 000 zł. Wznowiono kursowanie komunikacji tramwajowej po zmodernizowanym odcinku torowiska.
- przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla węzła przesiadkowego w rejonie Stadionu. Jako najkorzystniejszą wybrano ofertę konsorcjum firm Arcadis, Inmost i Ozone. Wartość projektu - ok. 2 000 000 zł, wartość zadania (część miejska) - ok. 24 500 000 zł. Zadanie realizowane będzie przy udziale PKP PLK S.A. Zakończono prace nad doszczegółowieniem ogólnej koncepcji węzła, trwają prace nad projektem budowlanym i wykonawczym obiektu.
- ogłoszono postępowanie w trybie dialogu konkurencyjnego na realizację zadania związanego z wdrożeniem systemu obszarowego sterowania i zarządzania ruchem z priorytetem dla tramwajów na trasach objętych Projektem. Wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu złożyło siedem zainteresowanych firm, spośród których wybrano firmy do II etapu tj. właściwego dialogu.
- przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania: Budowa nowej stacji na potrzeby Trasy Średnicowej - stacja prostownikowa „Fiołkowa". Ofertę najkorzystniejszą złożył Zakład Sieci i Zasilania. Wartość prac projektowych: 350 000 zł.
- trwają roboty budowlane związane z realizacją zadania Przebudowa pl. Bema (fragment Trasy Średnicowej) prowadzone przez konsorcjum: Drobud, Stalmont, Berger Bau i Zakład Torowy. Wartość zadania 23 000 000 zł. Zakończono zasadniczą część robót torowych i wznowiono kursowanie komunikacji tramwajowej po zmodernizowanym odcinku torowiska.
- zakończono prace związane z opracowaniem koncepcji zagospodarowania nowych przystanków na trasach Tramwaju Plus. Dokonano również szczegółowej analizy technicznej i funkcjonalnej nowych przystanków Tramwaju Plus i wypracowano jednolite stanowisko względem parametrów przystanków (wysokość peronów, odległość od osi toru) optymalnych z punktu widzenia obsługi trasy przez tabor niskopodłogowy. W analizie brano pod uwagę komfort wsiadania i wysiadania pasażerów oraz możliwość skorzystania z tramwaju przez osoby niepełnosprawne i o obniżonej sprawności ruchowej. Wystąpiono o odstępstwo od obowiązujących norm umożliwiające zaprojektowanie i realizację nowych przystanków z uwzględnieniem optymalnych parametrów.

PRZYGOTOWANIE I REALIZACJA ZADAŃ MODERNIZACYJNYCH

- przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na realizację pierwszego z ponad 30-stu zadań modernizacyjnych przewidzianych w Projekcie - remont torowiska tramwajowego na ul. Grabiszyńskiej od pl. Srebrnego do ul. Hallera. Dokonano wyboru oferty najkorzystniejszej złożonej przez PD Ziajka. Wartość zadania – 8 200 000 zł. Zakończono roboty budowlane. Zadanie jest w fazie rozliczania finansowego.
- przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji dla przebudowy torowisk w ramach Projektu - odcinek ul. Hubskiej, odcinek ul. Piłsudskiego, odcinek ul. Olszewskiego wraz z pętlą Biskupin. Ofertę

najkorzystniejszą złożyła firma Biprogeo Projekt. Wartość prac projektowych - 820 000 zł. Opracowano koncepcję programowo-przestrzenną dla odcinka w ul. Hubskiej, trwają prace projektowe dla pozostałych odcinków.

- opracowano dokumentację projektową dla przebudowy węzła rozjazdowego ul. Piłsudskiego-Stawowa w ramach Projektu. Dokumentację wykonała firma Klier wybrana w drodze przetargu. Wartość prac projektowych - 60 000 zł. Ogłoszono i rozstrzygnięto przetarg na roboty budowlane dla tego zadania. Jako najkorzystniejszą wybrano firmę KZN Bieżanów. Wartość zadania 1 400 000 zł.
- przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na wymianę 12 mechanizmów nastawczych i rozjazdów w ramach Projektu. Wartość zadania – 3 400 000 zł. Podpisano umowę z wykonawcą - ZUEiK grupa ZUE. Zrealizowano wymianę mechanizmów na pl. Legionów przewidzianych na rok 2009.
- przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej dla zadania Przebudowa torowiska tramwajowego ul. Grabiszyńskiej na odcinku od al. Generała J. Hallera do pętli tramwajowej „Oporów" wraz z pętlami tramwajowymi „Oporów" i „Grabiszyńska" we Wrocławiu. Podpisano umowę z projektantem tj. firmą Klier. Wartość prac projektowych 600 000 zł. Trwają prace projektowe.
- przeprowadzono i rozstrzygnięto przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę torowisk i rozjazdów tramwajowych dla następujących zadań: pl. Społeczny od ul. Krasińskiego od ul. Kujawskiej wraz z rozjazdami, ul. Wróblewskiego na odcinku od ul. Kopernika do ul. Tramwajowej wraz z rozjazdem. Podpisano umowę z projektantem - firmą Klier. Wartość prac projektowych 180 000 zł. Trwają prace projektowe.
- ogłoszono przetarg na opracowanie dokumentacji projektowej i realizację robót budowlanych dla zadania: Modernizacja 4 stacji prostownikowych: „Nabycińska", „Grunwaldzka", „Pułaskiego" i „Strzegomska" we Wrocławiu.

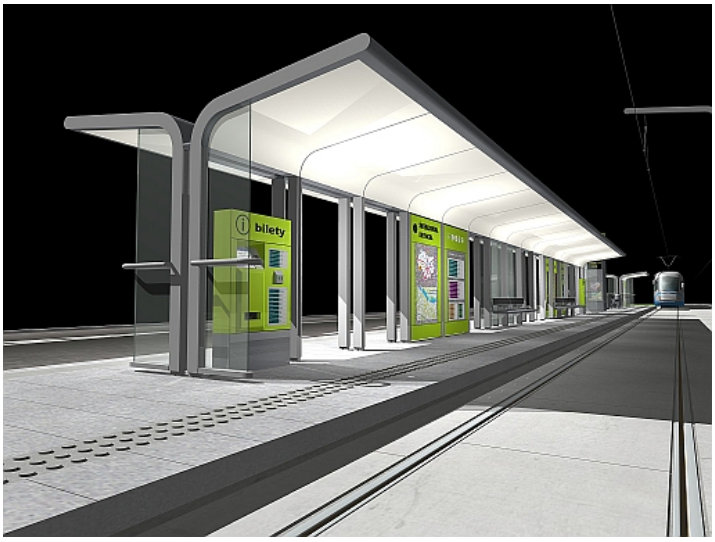

Wizualizacja nowych przystanków Tramwaju Plus

DOSTAWY TABORU TRAMWAJOWEGO W RAMACH PROJEKTU

- rozstrzygnięto trwający od maja 2008 roku przetarg na dostawy 28 sztuk tramwajów dwukierunkowych w ramach Projektu. W dniu 2 kwietnia 2009 roku podpisano umowę z firmą SKODA TRANSPORTATION a.s., która złożyła ofertę najkorzystniejszą. Wartość zamówienia wynosi: 216 160 000 zł. Cena

tramwaju SKODA 19T – 7 720 000 zł. Pierwsze tramwaje zostaną dostarczone do Wrocławia na początku 2011 roku, a dostawy zakończone będą z końcem 2011 roku. Nowe tramwaje będą obsługiwały dwie pierwsze trasy Tramwaju Plus: linię Gaj - Kozanów - Stadion oraz linię Pilczyce - Stadion Olimpijski. Obie linie będą kluczowe w obsłudze Stadionu podczas UEFA EURO 2012.

- przeprowadzono negocjacje z firmą SKODA TRANSPORTATION a.s. dotyczące dostaw 3 dodatkowych sztuk tramwajów dwukierunkowych SKODA 19T. W dniu 30 listopada 2009 roku podpisano umowę w ramach zamówienia uzupełniającego do kontraktu zawartego w dniu 2 kwietnia 2009 roku. Wartość kontaktu 30 150 000 zł. Cena tramwaju SKODA 19T – 10 050 000 zł. Dodatkowe tramwaje obsłużą trasy Tramwaju Plus: Gaj - Kozanów - Stadion oraz Pilczyce - Stadion Olimpijski i wzmocnią obsługę imprez organizowanych na Stadionie przy ul. Drzymały. Tramwaje dostarczone zostaną do końca 2011 roku.
- ogłoszono przetarg ograniczony na dostawy 8 sztuk tramwajów jednokierunkowych planowanych do obsługi Trasy Średnicowej Pętla Cmentarz Grabiszyński - Pętla Kromera.

INFRASTRUKRURA TECHNICZNA

WIELOLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2008-2012 uchwalony został na Sesji Rady Miejskiej 15 maja 2008 roku Uchwałą Nr XXI/676/08 i dostosowany do budżetu Miasta na 2009 rok Uchwałą Nr XXIX/998/08 z dnia 30 grudnia 2008 roku.
Zmiany jakich dokonano w 2009 roku w załączniku nr 1 WPI wynikały z:

- prowadzonego monitoringu realizacji inwestycji,
- przeniesienia zadań z załącznika nr 2 w związku z podpisanymi wnioskami aplikacyjnymi,

Po zmianach wg stanu na dzień 03 grudnia 2009 roku załącznik nr 1 obejmuje 213 zadań w 14-tu sektorach na łączną kwotę w latach planu 7 112 323 tys. zł, w tym środki własne Miasta na kwotę w latach planu 5 003 736 tys. zł.

Zmiany dokonane w załączniku nr 2 Uchwałą RMW XXXI/1038/09 z dnia 19 lutego 2009 i Uchwałą Nr XXXVII/1186/09 z dnia 09 lipca 2009 roku wynikały z:

- aktualizacji finansowania unijnego zadań w związku ze składanym wnioskiem aplikacyjnym,
- przeniesienia zadań z załącznika nr 2 do załącznika nr 1 w związku z podpisanymi wnioskami aplikacyjnymi.

Po zmianach załącznik nr 2 obejmuje 29 zadań w siedmiu sektorach na łączną kwotę w latach planu 2 875 709 tys. zł. w tym środki własne Miasta na kwotę w latach planu 1 558 343 tys. zł.

PROJEKT SIÓDMEJ EDYCJI WIELOLETNIEGO PLANU INWESTYCYJNEGO NA LATA 2010 - 2014

Przedłożony został do pierwszego czytania na Sesji Rady Miejskiej w dniu 03 grudnia 2009 roku, II czytanie odbyło się na ostatniej Sesji Rady Miejskiej w dniu 29 grudnia 2009 roku.

Przy konstruowaniu nowego planu wzięto pod uwagę:

- podstawę prawną - ustawa z 08 marca 1990 roku o samorządzie gminnym oraz zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 6914/09 z dnia 14 lipca 2009 roku w sprawie opracowania materiałów planistycznych do projektu budżetu na 2010 rok,
- wieloletnie prognozy finansowe,
- wiedzę o możliwości pozyskania funduszy unijnych na realizację projektów inwestycyjnych w ramach programów wdrażających unijną politykę spójności w latach 2008 - 2013,
- dokumenty o charakterze strategicznym:
  - studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia,
  - założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia,
  - sektorowe plany i programy rozwojowe.

Podstawowe cele utworzenia nowej edycji WPI na lata 2010 - 2014:

- aktualizacja planu inwestycji i jego rozszerzenie o kolejne dwa lata tj. 2013 i 2014,
- dostosowanie planu do prognozowanych możliwości Miasta, z uwzględnieniem alternatywnych form finansowania.

Ważniejsze zmiany wprowadzone w planie w ramach nowej edycji:

- zaktualizowano wartości i terminy realizacji zadań ujętych w edycji 2008 - 2012,
- zaplanowano realizacje niektórych zadań ujętych w w/w edycji wyłącznie w zakresie prac przygotowawczych,
- włączono do Programu przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego zadania dotychczas ujęte w Programie poprawy stanu technicznego budynków komunalnych,
- wycofano z planu Program Modernizacji Miejskiego Ogrodu Zoologicznego w związku z przekształceniem jednostki w spółkę.

Zadania w siódmej edycji WPI, przekazane do I czytania, ujęte zostały również tak jak w poprzedniej edycji w dwóch załącznikach, pn:

- NR 1 - Zadania inwestycyjne na lata 2010 - 2014, w tym zadania, które otrzymały dofinansowanie z funduszy strukturalnych UE, Funduszu Spójności, Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego: załącznik nr 1 obejmuje 135 zadań w 14-tu sektorach na łączną kwotę w latach planu: 6 072 081 tys. zł. w tym środki własne Miasta na kwotę w latach planu: 3 341 079 tys. zł.
- NR 2 - Zestawienie zadań inwestycyjnych przewidzianych do aplikowania o dofinansowanie z funduszy strukturalnych UE, Funduszu Spójności, Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego: załącznik nr 2 obejmuje 26 zadań w 6-ciu sektorach na łączną kwotę w latach planu: 1 745 903 tys. zł., w tym środki własne Miasta na łączną kwotę: 944 143 tys. zł.

WPI na lata 2010 - 2014 został ostatecznie uchwalony na sesji RMW w dniu 29 grudnia 2009 roku.

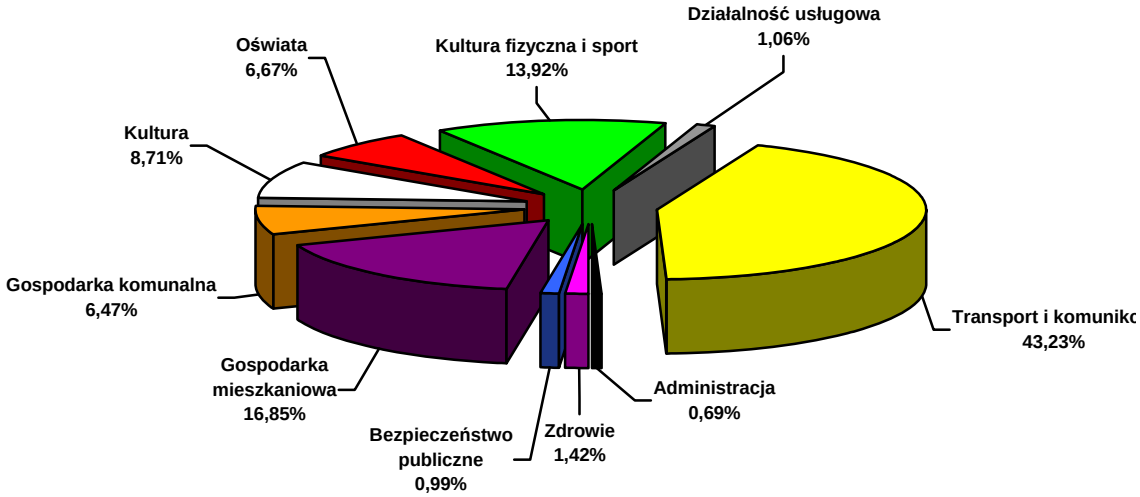

„POPRAWA JAKOŚCI WODY WE WROCŁAWIU" W RAMACH PROJEKTU 2000/PL/16/P/PE/019 WSPÓŁFINANSOWANEGO Z FUNDUSZU SPÓJNOŚCI/ISPA

KONTRAKT NR 2000/PL/16/P/PE/019-03.1 ROZBUDOWA SIECI KANALIZACYJNEJ – STABŁOWICE

- wykonanie finansowe 65 151,52 zł (14% planu na 2009 rok), w tym:
  - środki własne Gminy 65 151,52 zł
  - środki Funduszu Spójności 0,00
- wykonanie rzeczowe kontraktu do końca 2009 roku 100%

W dniu 29 maja 2009 roku zostało podpisane z wykonawcą porozumienie w sprawie uruchomienia procedury mediacyjnej do pojednawczego rozstrzygnięcia sporu dotyczącego m.in. zapłaty odszkodowania w związku z niedotrzymaniem czasu wykonania oraz roszczeń wykonawcy. Środki w budżecie zarezerwowane zostały na koszty mediacji i ewentualną wypłatę roszczeń.

KONTRAKT NR 2000/PL/16/P/PE/019-03.2 ROZBUDOWA OSIEDLOWEJ SIECI KANALIZACYJNEJ – ZŁOTNIKI

- wykonanie finansowe 113 343 226,3 zł (79% planu na 2009 rok), w tym:
  - środki własne Gminy 110 013 392,51 zł
  - środki Funduszu Spójności 3 329 833,79 zł
- wykonanie rzeczowe kontraktu w 2009 roku (zgodnie z książkami obmiarów za listopad 2009 roku) - 77%
- kanalizacja sanitarna 9 683 m
- kanalizacja deszczowa 6 003 m
- wodociąg 8 858 m
- nawierzchnia 54 774 m^2

KONTRAKT NR 2000/PL/16/P/PE/019-03.4 ROZBUDOWA KANALIZACJI OSIEDLA OPORÓW II

- wykonanie finansowe 6 585 689,16 zł (38% planu na 2009 rok), w tym:
  - środki własne Gminy 5 627 141,25 zł

- środki Funduszu Spójności 958 547,91 zł
- wykonanie rzeczowe kontraktu do końca 2009 roku – 100%:
  - nawierzchnia 3 906 m^2

W 2010 roku zaplanowano do realizacji roboty uzupełniające.

KONTRAKT NR 2000/PL/16/P/PE/019-03.6 ROZBUDOWA OSIEDLOWEJ SIECI KANALIZACYJNEJ - ETAP II (WOJSZYCE I PARTYNICE, KRZYKI POŁUDNIE, KLECINA)

- wykonanie finansowe 17 440 146,25 zł (84% planu na 2009 rok), w tym:
  - środki własne Gminy 10 552 897,50 zł
  - środki Funduszu Spójności 6 887 248,75 zł
- wykonanie rzeczowe kontraktu do końca 2009 roku – 100%.

KONTRAKT NR 2000/PL/16/P/PE/019-03.5 ROZBUDOWA KANALIZACJI OSIEDLA OŁTASZYN

- wykonanie finansowe 79 422 377,83 zł (76,9% planu na 2009 rok), w tym:
  - środki własne Gminy 79 422 377,83 zł
- wykonanie rzeczowe w 2009 roku (zgodnie z książkami obmiarów za październik 2009 rok) – 66%:
  - kanalizacja sanitarna 6 787 m
  - kanalizacja deszczowa 4 291 m
  - wodociąg 6 079 m
  - nawierzchnia 53 695 m^2

KONTRAKT NR 2000/PL/16/P/PE/019-03.7 ROZBUDOWA KANALIZACJI OSIEDLOWEJ – ETAP III (BROCHÓW, JAGODNO)

- wykonanie finansowe 48 046 143,19 zł (97% planu na 2009 rok), w tym:
  - środki własne Gminy 44 998 329,05 zł
  - środki Funduszu Spójności 3 047 814,14 zł
- wykonanie rzeczowe w 2009 roku (zgodnie z książkami obmiarów za wrzesień 2009 roku) 100%:
  - kanalizacja sanitarna 5 594 m
  - kanalizacja deszczowa 1 788 m
  - wodociąg 3 262 m
  - nawierzchnia 22 772 m^2

W 2010 roku zaplanowano realizację robót uzupełniających: ul. Polnej, ul. Semaforowej, ul. 3 Maja.

PROGRAM INICJATYW LOKALNYCH

Zgodnie z Uchwałą nr XXIX/997/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 grudnia 2008 roku w sprawie budżetu Miasta na 2009 rok, wraz z późniejszymi zmianami na zadania realizowane w ramach inicjatyw lokalnych w roku 2009 przeznaczono środki finansowe w wysokości:

- program inicjatyw lokalnych (Dz. 600 Rozdz. 60016*)* 10 000 000 zł
- kwotę tę ostatecznie zmniejszono w ciągu roku do kwoty 6 946 489 zł

Do rozdysponowania tych środków upoważniony był Zespół ds. inicjatyw lokalnych, powołany zarządzeniem Prezydenta Wrocławia nr 3433/08 z dnia 16 maja 2008 roku wraz z późniejszymi zmianami (Zarządzenie Prezydenta

Wrocławia nr 5639/09 z dnia 06 marca 2009 roku oraz nr 7788/09 z dnia 26 października 2009 roku).
W 2009 roku Plan inicjatyw lokalnych obejmował 39 zadań, w tym:
- infrastruktura techniczna 13 zadań
- drogi 26 zadań

Zespół odbył 5 posiedzeń, na które opracowane zostały materiały robocze poprzedzone wizjami w terenie jak i protokoły końcowe z tych posiedzeń. Wstępnie zaakceptowano 11 nowych zadań do ujęcia w planie inicjatyw lokalnych na 2009 rok. Ostatecznie przyznano dofinansowanie i w planie ujęto:
- 2 zadania z zakresu infrastruktury technicznej,
- 5 zadań drogowych.

Zasadą prowadzenia działalności w zakresie inicjatyw lokalnych jest deklaracja, a następnie dobrowolna wpłata, w wysokości ustalonej przez Zespół, udziału własnego wnioskodawców w kosztach realizacji zadania. Ogółem w roku 2009 wpłaty te wyniosły – 501 109 04 zł co stanowi 125% założonego planu dochodów.

Rozliczenie środków finansowych przyznanych na wspieranie inicjatyw lokalnych w 2009 roku

Nazwa zadania	Plan	Wykonanie	% wykonania
Program inicjatyw lokalnych / Dz.600 Rozdz.60016/	6 946 489	6 946 489	100 %
a) realizowane przez ZDIUM	1 336 489	1 336 489	100 %
b) realizowane przez ZIM	5 610 000	5 610 000	100 %

Zakres rzeczowy wykonany w 2009 roku - zakończono realizację 10 zadań i opracowano 8 dokumentacji projektowych:
- infrastruktura techniczna:

ul. Ananasowa
- kanalizacja sanitarna 58,10 mb
- woda 64,50 mb

ul. Forsycjowa, Konwaliowa
- woda (ul.Forsycjowa) 259,22 mb
- woda (ul.Konwaliowa) 170,07 mb
- kanalizacja sanitarna 58,10 mb
- tymczasówka 1 032,90 mb, 5 164,50 m^2

ul. Mazepy
- woda 435,00 mb
- kanalizacja sanitarna 146,00 mb
- tymczasówka 190,00 mb, 1 122 m^2

- zadania drogowe:

ul. Charkowska
- droga o nawierzchni z kostki betonowej 186 mb,1 154,83 m^2
- kanały deszczowe 200,60 mb
- przyłącza do posesji 55,20 mb
- przykanaliki do wpustów 39,70 mb
- wpusty deszczowe 9 kpl
- oprawy oświetleniowe 7 szt.

ul. Kurska
- droga o nawierzchni z kostki betonowej 89 mb, 511,43 m^2

- kanały deszczowe 88,70 mb
- przyłącza do posesji 9,80 mb
- przykanaliki do wpustów 11,10 mb
- wpusty deszczowe 4 kpl
- oprawy oświetleniowe 3 szt.

ul. Wołgogradzka
- droga o nawierzchni z kostki betonowej 50,00 mb, 186,33 m^2
- kanały deszczowe 27,20 mb
- przyłącza do posesji 39,40 mb
- przykanaliki do wpustów 5,40 mb
- wpusty deszczowe 2 kpl.
- oprawy oświetleniowe 2 szt.

ul. Sewastopolska
- droga o nawierzchni z kostki betonowej 41,00 mb, 195,27 m^2
- kanały deszczowe 34,00 mb
- przyłącza do posesji 18,10 mb
- przykanaliki do wpustów 4,60 mb
- wpusty deszczowe 1 kpl
- oprawy oświetleniowe 1 szt.

ul. Kujbyszewska (etap I)
- droga o nawierzchni z kostki betonowej 134 mb, 906,84 m^2
- kanały deszczowe 94,40 mb
- przyłącza do posesji 45,80 mb
- przykanaliki do wpustów 17,10 mb
- wpusty deszczowe 5 kpl
- oprawy oświetleniowe 4 szt.

ul. Bartoszowicka
- droga o nawierzchni tłuczniowej utrwalonej 80 mb, 335 m^2

ul. Krynicka 74-80
- parking 377,50 m^2

ul. Odeska 1-17
- droga 759 mb, 93,30 m^2
- kanały deszczowe 52,00 mb
- wpusty deszczowe 2,00 mb
- przykanaliki 3,80 mb
- punkty świetlne 5 szt.

ul. Wełniana 20-38
- droga 30,00 mb, 377,00 m^2
- kanały deszczowe 24,60 mb
- wpusty deszczowe 2,00 mb
- przykanaliki 3,90 mb
- punkty świetlne 3 szt.

ul. Zawierciańska, Zabrzańska
- droga 280 mb, 1841,95 m^2
- kanały deszczowe 270,70 mb
- wpusty deszczowe 7,00 mb
- przykanaliki 3,85 mb
- punkty świetlne 9 szt.

Wnioski do Programu inicjatyw lokalnych dotyczyły głównie budowy dróg wraz z odwodnieniem i oświetleniem oraz budowy sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Zadania z zakresu infrastruktury technicznej oraz drogowej (w

układzie docelowym) były przygotowywane i prowadzone bezpośrednio przez Zarząd Inwestycji Miejskich, natomiast zadania drogowe kontynuowane z lat ubiegłych przygotowywane były przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta i przekazywane do realizacji do ZIM. Wydatkowanie środków następowało w oparciu o procedury określone w Ustawie o zamówieniach publicznych.

PROWADZENIE MONITORINGU ZADAŃ INWESTYCYJNYCH ZAPISANYCH W BUDŻECIE 2009 ROKU

- oprócz stałego, bieżącego monitorowania stanu realizacji wszystkich zadań inwestycyjnych na podstawie informacji pisemnych, e-mailowych i telefonicznych przeprowadzono 5 monitoringów głównych w oparciu o przesłane przez jednostki „Karty monitoringowe inwestycji".
  Monitoringowi w 2009 roku podlegały 294 zadania inwestycyjne, w tym: 160 dużych zadań inwestycyjnych (WPI) i 132 zadania drobne.
  W wyniku monitoringu zostało przeprowadzonych wiele zmian budżetowych na wniosek WIM. Większość zmian (dla zadań ujętych w WPI i zadań drobnych) była zaakceptowana na 10-ciu Sesjach Rady Miejskiej natomiast niektóre zmiany (w zakresie zadań drobnych) wprowadzane były na bieżąco Zarządzeniami Prezydenta Wrocławia.
  Na ostatnią Sesję Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 29 grudnia 2009 roku oprócz propozycji zmian budżetowych w planie wydatków inwestycyjnych Miasta opracowano również wykaz planowanych wydatków, które nie wygasają z upływem 2009 roku. Opiniowano również zmiany budżetowe proponowane przez inne jednostki.
- zgodnie z zarządzeniem nr 4540/08 Prezydenta Miasta z dnia 20 października 2008 roku w sprawie obowiązku udziału jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego w realizacji przedsięwzięć przyjętych w dokumencie "Założenia polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2009" – monitorowano zadania koordynowane przez Departament Infrastruktury i Gospodarki oraz Wydział Inżynierii Miejskiej. W ciągu roku sporządzone zostały 2 sprawozdania (półroczne) z 64 powierzonych do realizacji przedsięwzięć z zakresu:
  - PRIORYTET NR 1: Organizacja EURO 2012
  - PRIORYTET NR 2: Gospodarka oparta na wiedzy
  - PRIORYTET NR 3: Wrocław metropolitalny
  - PRIORYTET NR 4: Budowa kapitału społecznego i poprawa życia mieszkańców.

GOSPODARKA KOMUNALNA

GOSPODARKA ODPADAMI

KONTRAKT NR 2000/PL/16/P/PE/018-W2 –REKULTYWACJA SKŁADOWISKA ODPADÓW MAŚLICE W RAMACH PROJEKTU WSPÓŁFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI „GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI WE WROCŁAWIU, ETAP I"

Kontrakt na roboty rekultywacyjne został przerwany w 2005 roku na poziomie zaawansowania około 60%, na skutek upadłości wykonawcy – firmy MAXER S.A. W 2007 roku podpisano kontrakt z nowym wykonawcą – Konsorcjum firm: Hydrobudowa Włocławek S.A., Hydrobudowa Śląsk S.A. i CTL Maczki-Bór Sp. z o.o. oraz podpisano zmianę nr 2 do Kontraktu przedłużająca czas wykonania do

dnia 21 czerwca 2008 roku. W dniu 20 czerwca 2008 roku wykonawca, zgodnie z Kontraktem, złożył powiadomienie o zasadniczym ukończeniu robót. W dniu 11 lipca 2008 roku Inżynier poświadczył, że roboty zostały zasadniczo ukończone i przeszły zadowalająco próby końcowe przewidziane kontraktem i wystawił świadectwo przejęcia robót. inżynier wydał także listę usterek oraz listę robót zaległych. Wartość robót zaległych stanowiła 2,25% wartości kontraktu. Wykonawca na bieżąco realizował roboty usterkowe i zaległe co inżynier potwierdzał poprzez aktualizację wydanych list.
W sierpniu 2008 roku nastąpiło protokolarne przekazanie przez zamawiającego do Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta zrekultywowanego składowiska do eksploatacji. W roku 2009 odbywały się przeglądy stanu zrekultywowanego składowiska, w wyniku których Inżynier wydawał Uaktualnione Listy Usterek i Uaktualnione Listy Robót Zaległych według stanu na dzień 25 marca 2009 roku, 28 lipca 2009 roku. Na składowisku prowadzone były prace związane z wykonaniem robót zaległych i usunięciem stwierdzonych usterek.
Efekty pozytywne - dzięki zakończonym zasadniczym robotom związanym z Rekultywacją składowiska odpadów Maślice, osiągnięty został efekt ekologiczny Projektu przewidywany w „Porozumieniu o realizacji Projektu FS ".

KONTRAKT NR 2000/PL/16/P/PE/018-W3 BUDOWA KOMPOSTOWNI ODPADÓW ZIELONYCH W RAMACH PROJEKTU WSPÓŁFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI „GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI WE WROCŁAWIU, ETAP I"

W marcu 2008 roku nastąpiło wszczęcie postępowania przetargowego w celu wyłonienia wykonawcy robót. Wyboru najkorzystniejszej oferty i podpisania kontraktu z wykonawcą – Konsorcjum firm: Firma Haller S.A. i Hydrobudowa Polska S.A. dokonano w czerwcu 2008 roku. W roku 2009 trwały roboty budowlane, których zakończenie wyznaczone zostało na 30 grudnia 2009 roku. Dnia 20 listopada 2009 roku wykonawca zgłosił w imieniu Zamawiającego do Państwowej Inspekcji Pracy, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zawiadomienie o zakończeniu budowy następujących obiektów: kompostowni odpadów zielonych, magazynu gotowego kompostu, magazynu małych ilości odpadów niebezpiecznych i zamiarze przystąpienia do ich użytkowania.
Efekty pozytywne – dzięki budowie kompostowni nastąpi wzmocnienie systemu gospodarki odpadami Miasta, przyczyni się do spełnienia wymagań dyrektyw unijnych w zakresie odpadów biodegradowalnych.
W roku 2009 Gmina nie poniosła żadnych kosztów dla Kontraktu W2. Dla Kontraktu W3 w roku 2009 do dnia 10 grudnia Gmina Wrocław poniosła koszty kwalifikowane w wysokości 7 648 518,32 zł oraz niekwalifikowane w wysokości 3 051 464,07 zł.

PRZYGOTOWANIE II ETAPU PROJEKTU „GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI WE WROCŁAWIU"

W 2007 roku została podpisana Decyzja Komisji Wspólnot Europejskich, która zatwierdziła budowę kompostowni odpadów zielonych a także przedłużyła termin zakończenia Projektu na 31 grudnia 2010 rok. Także 2007 roku zostały przekazane do NFOŚiGW materiały przetargowe dla Kontraktu na Roboty „Budowa kompostowni odpadów zielonych" i dla Inżyniera dla Kontraktu na Roboty „Budowa kompostowni odpadów zielonych" w celu weryfikacji i zaopiniowania. Przygotowano wniosek o dofinansowanie z Funduszu Spójności

dla Instalacji biologicznego unieszkodliwiania odpadów komunalnych, który został zaakceptowany przez Radę Miejskiej Wrocławia w listopadzie 2007 roku. Aby możliwe było złożenie wniosku w Instytucjach Pośredniczących konieczne było ustalenie przez Ministerstwa Rozwoju Regionalnego ostatecznego kształtu dokumentów w nowej perspektywie finansowej (sytuacja niezależna od Biura Funduszu Spójności). W listopadzie 2008 roku podpisano umowę z Konsorcjum firm: Scott Wilson Ltd i Pracownie Badawczo-Projektowe Ekosystem Sp. z o.o. na wykonanie aktualizacji wniosku o przyznanie dofinansowania z Funduszu Spójności wraz ze wszystkimi załącznikami. Termin realizacji umowy 31 stycznia 2009 roku.
Wniosek aplikacyjny złożony został 26 lutego 2009 roku. Przeszedł ocenę formalną i następnie skierowany został do oceny merytorycznej I i II stopnia. Poprawiony wniosek (uwzględniający ocenę merytoryczną) złożono 14 sierpnia 2009 roku. W dniu 01grudnia 2009 roku do Biura wpłynęło pismo z NFOŚiGW informujące o zaakceptowaniu złożonego wniosku o dofinansowanie i konieczności przygotowania i przekazania do NFOŚiGW dokumentów, które będą stanowiły załączniki do umowy o dofinansowanie.
Efekty pozytywne – dzięki realizacji projektu nastąpi wzmocnienie systemu gospodarki odpadami, Miasto uzyska środki UE na inwestycje odpadowe, które ułatwią spełnienie wymagania dyrektyw unijnych w zakresie odpadów biodegradowalnych.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI W MIEŚCIE

Za działania z zakresu utrzymania czystości w mieście odpowiada Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta. W 2009 roku realizowano następujące zadania:

- usuwaniem graffiti z obiektów inżynierskich, znajdujących się w zarządzie ZDiUM, zajmuje się Zespół Pogotowia Śmieciowego, który w ramach swoich działań wykorzystuje specjalistyczne urządzenia i środki chemiczne do usuwania graffiti z różnych powierzchni. Zakup tych środków na kwotę 60 941 zł zrealizowano w IV kwartale 2009 roku.
- usuwanie zanieczyszczeń zwierzęcych - w ramach realizacji umowy do unieszkodliwienia przekazano 111,84 Mg odpadów. Finansowanie umowy w 2009 roku realizowano ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz budżetu w następujących proporcjach:
  - 1 647 192,25 zł z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
  - 88 000,00 zł ze środków budżetowych.
- obsługa pojemników na przeterminowane leki - system odbioru przeterminowanych leków do września 2009 roku realizowany był na bazie 50 pojemników zlokalizowanych w aptekach wytypowanych przez Okręgową Izbę Aptekarską. W październiku br. rozstawiono kolejne 50 pojemników. Obsługę na podstawie umów zapewniało i zapewnia WPO ALBA S.A. Na realizację zadania w 2009 roku zostanie wydatkowana kwota 162 955,70 zł w tym jedynie 50 000,00 zł ze środków budżetowych, natomiast pozostałą kwotę sfinansowano ze środków Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.
- selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych - zadania z zakresu Selektywnej Zbiórki Odpadów Opakowaniowych w 2009 roku realizowano poprzez nadzór nad umowami dotyczącymi obsługi 180 zestawów pojemników rozstawionych na terenach miejskich zamieszkiwanych przez duże zbiorowiska mieszkańców oraz 65 pojemników typu uniwersal, 6 zestawów typu piłka i 67 pojemników na zużyte baterie zlokalizowane w wytypowanych placówkach

oświatowych i przy ul. Michalczyka 23. W okresie sprawozdawczym na obsługę systemu wydatkowano kwotę 753 858,99 zł w tym ze środków budżetowych wydano 700 000,00 zł. System w wyniku wygranych przetargów obsługuje WPO ALBA S.A. W związku z istniejącym stanem prawnym, organizacja selektywnej zbiórki odpadów należy do zarządców terenów i Gmina nie rozszerza systemu, mimo zgłaszanego zapotrzebowania. Istniejący system traktowany jest jako element uzupełniający i edukacyjny w zadaniach gospodarki odpadami.

- Czyste Osiedla - w 2009 roku w ramach akcji „Czyste Osiedla" na wniosek Rad i Zarządów Osiedli Wrocławia podstawiono 660 kontenerów o pojemności 8 m^3. W ramach akcji zebrano i wywieziono do unieszkodliwienia 797,25 Mg tzw. „gabarytów", wydatkując na ten cel 393 118,00 zł w całości ze środków Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Realizacją zleceń na podstawienie i wywóz zajmowało się WPO ALBA S.A. Akcja ta ma znaczący wpływ na zmniejszenie wielkości i ilości tzw. nielegalnych składowisk.
- sprzątanie powierzchniowe terenów gminy - sprzątanie powierzchniowe w 2009 roku realizowało głównie Pogotowie Śmieciowe ZDiUM, natomiast w II półroczu dołączyły przedsiębiorstwa, które wygrały przetarg. Za kwotę 523 907,87 zł. pozyskaną z Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, posprzątano 10 642,3 ara na powierzchni 269 nieruchomości (działek).
- likwidacja dzikich wysypisk - w ramach dostępnych środków finansowych i w efekcie przeprowadzonych postępowań przetargowych oraz zawartych umów, zlikwidowano 31 najbardziej uciążliwych składowisk, usuwając 26 595 m^3 odpadów za kwotę 2 801 340,25 zł Ze środków budżetowych wydano 150 000,00 zł, natomiast pozostałą kwotę zapłacono ze środków Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Niestety wciąż powstają nowe wysypiska, nawet w miejscach niedawno sprzątanych.
- utrzymanie i konserwacja nieczynnych składowisk odpadów komunalnych - na podstawie umowy firma GEOTRADE Sp. z o.o. realizuje kompleksową obsługę eksploatacyjną instalacji odgazowania składowiska odpadów komunalnych „Maślice" przy ul. Koziej we Wrocławiu. Koszt realizacji tego zadania w 2009 roku to 90 280,00 zł.
- utrzymanie terenów zewnętrznych - w pierwszym półroczu zadania realizowano w podziale na 10 rejonów obejmujących 5 dzielnic. W wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego zmieniły się umowy i obecnie zadanie obejmuje obszar jednej dzielnicy. Zakres przedmiotu zamówienia obejmuje usługi związane z całorocznym utrzymaniem czystości i porządku na terenach Miasta Wrocławia, umownie nazwanych terenami zewnętrznymi. Koszt tych działań to 21 271 500,00zł.
- oczyszczanie jezdni - ZDIUM sprawuje nadzór związany z utrzymaniem dróg będących w jego zarządzi. ZDIUM zarządza na terenie Miasta Wrocławia drogami w rozumieniu Ustawy o drogach publicznych (drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne) o łącznej długości 1 037 km oraz drogami wewnętrznymi o łącznej długości 134 km, ogółem 1 171 km. Zadania rzeczowe w zakresie oczyszczania jezdni w 2009 roku obejmowały ok. 40% powierzchni wszystkich dróg, tj. oczyszczano systematycznie jezdnie, po których przebiegają trasy komunikacji zbiorowej i te, na których kumuluje się ruch kołowy.

  W sezonie zimowym 2008/09 (m-ce I-III):
  - mechaniczne oczyszczanie jezdni w technologii zimowej 642 ulice o pow. 5 233 616 m^2, tj. 600 km dróg, co stanowi 51,24% wszystkich dróg,

- oczyszczanie jezdni w technologii zamiennej (zamiatanie w sezonie zimowym) - 550 ulic o pow. 4 146 856 m²,
- w marcu 2009 roku wykonano oczyszczanie w technologii pozimowej jezdni objętych zimowym utrzymaniem, na których nie wykonywano zamiatania w technologii zamiennej - 109 ulic o pow. 958 933 m²,

W sezonie letnim 2009 roku:

- mechaniczne oczyszczanie jezdni objętych systematycznym oczyszczaniem z częstotliwością co najmniej 1 x w tygodniu - 325 ulic o pow. 3 021 955 m², tj. 304,54 km, co stanowi 26% wszystkich dróg,
- w miesiącu kwietniu 2009 roku wykonano oczyszczanie pozimowe jezdni nie objętych oczyszczaniem w technologii zimowej i letniej 513 ulic o pow.1 216 513 m²,
- mechaniczne oczyszczanie jezdni pozostałych z częstotliwością 1 x w miesiącu 807 ulic o pow. 2 711 621 m².

▪ dzierżawa i eksploatacja koszy na odpady – 4 002 szt.
▪ mechaniczne lub ręczne oczyszczanie chodników i ciągów pieszo-rowerowych w sezonie letnim i zimowym - 736 lokalizacji o pow. 1 085 686m².
▪ ręczne oczyszczanie przystanków w sezonie letnim i zimowym – 1 600 szt.
▪ oczyszczanie parkingów w sezonie letnim - 59 parkingów o pow. 58 069 m² i zimowym – 58 parkingów o pow. 56 215 m².
▪ oczyszczanie ścieżek rowerowych 1 x w miesiącu w sezonie letnim - 42 wydzielone ciągi rowerowe o pow. 79 163 m².
▪ oczyszczanie tramwajowych torowisk wydzielonych - 100,22 km toru pojedynczego.
▪ oczyszczanie zieleńców - 994 lokalizacje o pow. 4 475 329 m². Powyższe prace wykonywane były dla utrzymania estetyki i stanu sanitarnego Miasta.
▪ oczyszczanie z plakatów 6 850 szt. słupów i szafek oświetleniowych, sygnalizacyjnych i trakcyjnych znajdujących się w pasie drogowym na głównych ciągach komunikacyjnych (ok. 15% ogólnej ilości w mieście).
▪ oczyszczanie słupów i szafek z plakatów wpłynęło na poprawę estetyki Miasta na głównych ciągach komunikacyjnych.
▪ przekazywanie informacji o aktualnych i prognozowanych warunkach atmosferycznych. Pozyskiwanie informacji o parametrach tworzących warunki atmosferyczne i prognozy pogody pozwalających na ocenę prowadzenia akcji zimowego utrzymania dróg.
▪ obsługa serwisowa 7 szt. drogowych stacji pomiarowych. Obsługa serwisowa drogowych stacji pomiarowych służy do bieżącego i archiwalnego pozyskiwania danych meteorologicznych pozwalających na prawidłową ocenę prowadzenia akcji zimowego utrzymania dróg.

Łącznie koszt usług w zakresie oczyszczania Miasta kształtował się następująco: plan 2009 roku – 24 042 843,00 zł, wydatki 23 817 665,44 zł

▪ zakup i zamontowanie koszy - plan 2009 roku – 521 538,00 zł, wydatki – 521 537,78 zł. Zakupiono 125 szt. koszy typu staromiejskiego i 296 szt. koszy typu miejskiego. Kosze zostały zamontowane na chodnikach i przystankach:
  - typu staromiejskiego - w obrębie ścisłego centrum na Starym Mieście (okolice Rynku) i Śródmieściu (okolice Ostrowa Tumskiego);
  - typu miejskiego - na głównych ciągach komunikacyjnych (ul. Grabiszyńska, Legnicka, Powstańców Śląskich, Ślężna, Skłodowskiej - Curie, pl. Grunwaldzkim).

  Zamontowanie nowych typów koszy wpłynęło na poprawę estetyki Miasta.

W związku z przyznaniem przez Gminę środków finansowych na oczyszczanie Miasta w 2009 roku w mniejszej ilości niż w 2008 roku, wprowadzone zostały nw. redukcje:

- w okresie od 27 kwietnia do 30czerwca 2009 roku redukcje częstotliwości oczyszczania jezdni, chodników i ciągów pieszo-rowerowych:
  - zamiatanie jezdni na podstawowym układzie komunikacyjnym - redukcja do 1 x w tygodniu (z wyjątkiem ścisłego centrum - stała czystość),
  - zmywanie jezdni – nie wykonano w maju i czerwcu,
  - zamiatanie jezdni pozostałych, przewidzianych do zamiatania 1 x w miesiącu – nie wykonano w maju i czerwcu,
  - oczyszczanie chodników i ciągów pieszo-rowerowych – redukcja częstotliwości do 1 x w tygodniu (z wyjątkiem dzielnicy Stare Miasto).
- w okresie od 1 sierpnia do 31 października 2009 roku redukcje zakresu oczyszczanie jezdni, chodników i ciągów pieszo-rowerowych, zieleńców:
  - zamiatanie jezdni objętych oczyszczaniem z częstotliwością co najmniej x w tygodniu – redukcja zakresu o 50%,
  - zamiatanie jezdni pozostałych - nie było wykonywane w miesiącach sierpień - październik,
  - oczyszczanie chodników i ciągów pieszo-rowerowych - redukcja zakresu o 0%,
  - oczyszczanie zieleńców - nie było wykonywane w miesiącach sierpień - październik.

INŻYNIER MIASTA

Zakres działalności Inżyniera Miasta działającego w Departamencie Infrastruktury i Gospodarki w randze zastępcy dyrektora departamentu obejmuje koordynację działań związanych z eksploatacją i prawidłowym funkcjonowaniem Miasta, działalności zarządców branż infrastruktury technicznej oraz planów rozwoju i modernizacji infrastruktury. W ramach powyższego zakresu w 2009 roku realizowano następujące zadania.

POPRAWA WARUNKÓW ODWODNIENIA MIASTA

Wydział Inżynierii Miejskiej we współpracy z komórkami i jednostkami organizacyjnymi koordynuje program odwodnienia Miasta. Program ten ukierunkowany jest na wdrożenie nowego modelu zarządzania kanalizacją deszczową w mieście oraz opracowanie kompleksowej koncepcji rozwiązania gospodarki wodami opadowymi i roztopowymi. W 2009 roku zrealizowano następujące zadania wpisane do programu:

- opracowano dokumentację projektową dotyczącą budowy kolektora deszczowego w ul. Racławickiej i w łączniku ul. Racławickiej i Odkrywców na osiedlu Krzyki-Partynice,
- opracowano dokumentację projektową dotyczącą przebudowy rowu S-31 na os. Ołtaszyn-Partynice,
- zakończono regulację rowu O-11 na Osobowicach,
- opracowano inwentaryzację zlewni potoku Ługowina,
- przygotowano archiwalną dokumentację dotyczącą kanalizacji deszczowej do przekazania do MPWiK, zaktualizowano decyzje o pozwoleniu wodnoprawnym na odprowadzanie wód deszczowych.

ZAGOSPODAROWANIE PÓL OSOBOWICKICH

W Wydziale Inżynierii Miejskiej koordynowany jest projekt „Docelowe zagospodarowanie pól Osobowickich". Zadanie realizowane jest przez powołany Zarządzeniem Prezydenta w 2008 roku Zespół do określenia docelowego zagospodarowania Pól Irygowanych na Osobowicach. W związku z unowocześnieniem systemu oczyszczania ścieków na terenie Miasta Wrocławia uwolniony zostanie teren o powierzchni około 1000ha. Aktualnie teren ten funkcjonuje jako naturalna oczyszczalnia ścieków z obszaru północnej części Miasta. W związku ze stopniowym wygaszaniem prowadzonej tam działalności w zakresie gospodarki wodno-ściekowej konieczne jest określenie zakresu niezbędnej rekultywacji tego terenu. W 2009 roku podjęto następujące działania:

- opracowano szczegółową inwentaryzację przyrodniczą (fauny i flory) Pól Osobowickich,
- opracowano wariantową koncepcję przejęcia ścieków ogólnospławnych przez Wrocławską Oczyszczalnię Ścieków,
- opracowano prognozę wpływu likwidacji funkcji Pól na stosunki gruntowo-wodne i ekosystem,
- przygotowano niezbędne materiały do opracowania założeń do koncepcji docelowej rekultywacji Pól.

PROGRAM ROZWOJU TERENÓW POD MIESZKALNICTWO

Wydział Inżynierii Miejskiej we współpracy z Biurem Rozwoju Wrocławia, Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości Miejskim Przedsiębiorstwem Wodo-ciągów i Kanalizacji oraz Zarządem Zieleni Miejskiej prowadzi projekt „Program rozwoju terenów pod mieszkalnictwo". Pełna realizacja Programu pozwoli na uzyskanie około 9 300 działek przygotowanych pod zabudowę jednorodzinną, oraz 39 400 mieszkań w zabudowie wielorodzinnej. Łącznie pozwoli to na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych dla około 150 000 mieszkańców. W ramach programu w 2009 roku zrealizowano następujące działania:

- wprowadzono na stronę internetową Miasta karty informacyjne dla obszarów: Maślice, Maślice Małe, Stabłowice Płn., Stabłowice Stare I i III, Złotniki Centrum, Księże Małe, zawierające: przeznaczenie terenu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, strukturę własności, istniejące uzbrojenie wod-kan i stan przygotowania terenu pod zabudowę;
- dokonano szczegółowej inwentaryzacji zainwestowania terenów przewidzianych pod zabudowę w obszarach programu;
- opracowano Koncepcję odprowadzenia wód opadowych dla obszaru Stabłowice Stare I i III;
- opracowano wzór porozumienia w sprawie zasad ustalania wysokości odszkodowania za działki gruntu wydzielone w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami pod drogi publiczne oraz partycypacji w kosztach realizacji inwestycji drogowych;
- uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru Kminkowa.

WROCŁAWSKI WĘZEŁ WODNY

Inżynier Miasta przy udziale Wydziału Inżynierii Miejskiej, Biura Rozwoju Wrocławia oraz Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego

koordynował zadania związane z Wrocławskim Węzłem Wodnym. Od 2008 roku Inżynier Miasta jest przedstawicielem Miasta w Komitecie Wykonawczym do spraw realizowanych w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Rzeki Odry Modernizacja Wrocławskiego Węzła Wodnego przy Wojewodzie Wrocławskim. W ramach zadania w 2009 roku zrealizowano następujące działania:

- współpracowano przy określaniu granic obszarów przygotowywanych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w granicach Miasta,
- koordynowano działania związane z zapewnieniem miejsc deponowania mas ziemnych przy realizacji inwestycji związanych z regulacją cieków wodnych i budową wałów,
- współpracowano w zakresie procedur środowiskowych dla zadań realizowanych w ramach Wrocławskiego Węzła Wodnego,
- podjęto współpracę z Dolnośląskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w zakresie realizacji inwestycji pn. Budowa wału przeciwpowodziowego Kozanów,
- rozpoczęto wspólną z Regionalnym Zarządem Gospodarki Wodnej realizację zadania inwestycyjnego dotyczącego przebudowy urządzeń Śluzy Mieszczańskiej na rzece Odrze we Wrocławiu - podpisano porozumienie o współfinansowaniu zadania przez Miasto.

PLAN EKSPLOATACJI

W 2009 roku Inżynier Miasta przy ścisłej współpracy z Wydziałem Inżynierii miejskiej opracował kolejną edycję Planu Eksploatacji. Celem opracowania było zebranie danych i przedstawienie zaplanowanych na 2009 rok prac eksploatacyjnych, które będą realizowane przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta. Dla pełniejszego efektu działań eksploatacyjnych dokument uzupełniono o istotne informacje i dane Zarządu Zasobu Komunalnego oraz Zarządu Zieleni Miejskiej dotyczące utrzymania terenów zewnętrznych.
Usystematyzowanie wiedzy w zakresie Eksploatacji i Utrzymania Miasta wspomaga proces decyzyjny w zakresie optymalnego przeznaczania środków finansowych na poprawę estetyki Miasta i kształtowanie jego wizerunku. Plan ułatwił także proces monitorowania działań eksploatacyjnych.
Opracowanie składało się z dwóch części, pierwszej ogólnej zawierającej globalne dane i informacje oraz części drugiej, szczegółowo rozwiniętej w odniesieniu do poszczególnych obszarów eksploatacji Miasta.
Począwszy od 2008 roku Plan Eksploatacji Miasta sporządzany jest corocznie. W trakcie roku prowadzony jest bieżący monitoring planu. Jednostki odpowiedzialne za realizację planu prowadzą karty monitoringowe, które przedkładane w Wydziale Inżynierii Miejskiej stanowią podstawę do sporządzenia i przedstawienia na Kolegium Prezydenta sprawozdań z realizacji zadań eksploatacyjnych we Wrocławiu. W IV kwartale 2009 roku rozpoczęto prace nad kolejna edycją Planu Eksploatacji na rok 2010.

PRZYGOTOWANIE PODSTAW DO REALIZACJI MODERNIZACJI OŚWIETLENIA WE WROCŁAWIU

Wydział Inżynierii Miejskiej we współpracy z Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta przygotowywał umowę na świadczenie usługi oświetleniowej, polegającej na zapewnieniu oświetlania ulic, placów, dróg i innych ciągów komunikacyjnych. W

ramach umowy EnergiaPro zmodernizuje swój majątek w celu obniżenia zużycia energii elektrycznej oraz zadba o estetyczny wygląd instalacji oświetleniowej. Wydział Inżynierii Miejskiej wraz z Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta przygotowuje materiały do przeprowadzenia audytu oświetlenia drogowego. Audyt elektroenergetyczny ma za zadanie optymalizację parametrów umownych i technicznych związanych z korzystaniem z energii elektrycznej dla oświetlenia drogowego. Z dotychczasowej praktyki wynika, że średnia oszczędność kosztów energii elektrycznej w wyniku zmian przeprowadzonych na podstawie audytu wynosi około 12%.

PORADNIK UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH NA ROBOTY BUDOWLANE DLA URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA, MIEJSKICH JEDNOSTEK ORGANIZACYJNYCH I SPÓŁEK MIEJSKICH

Inżynier Miasta koordynował działania zespołu ds. opracowania wytycznych przy udzielaniu zamówień publicznych, powołanego zarządzeniem Prezydenta. W skład weszli pracownicy Wydziału Inżynierii Miejskiej, Wydziału Zamówień Publicznych, Wydziału Architektury i Budownictwa, a także przedstawiciele miejskich jednostek organizacyjnych. Celem zadania było usprawnienie procesów inwestycyjnych realizowanych na terenie Wrocławia w zakresie procedur przygotowania i udzielania zamówień publicznych poprzez:

- zebranie doświadczeń osób zajmujących się zamówieniami publiczny w Urzędzie Miejskim, miejskich jednostek organizacyjnych i spółek miejskich).
- wyrównanie wiedzy specjalistów z poszczególnych struktur organizacyjnych
- wypracowania równoprawnej odpowiedzialności i obowiązków stron procesu inwestycyjnego w relacji Zamawiający – Wykonawca.
- poprawienie aspektu przygotowania inwestycji na etapie przedinwestycyjnym, a także wypunktowanie najistotniejszych elementów poprawnego zarządzania budową i partnerskiego podchodzenia do eliminacji ryzyk i rozwiązywania napotkanych problemów wykonawczych.
- przedstawienie zbioru uporządkowanych, sprawdzonych i skutecznych zapisów do zastosowania w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia i umów o roboty budowlane, jako standardu stosowanego w miejskich strukturach.

W roku 2009 zrealizowano następujące działania:

- w III kw. zakończono opracowanie wytycznych w zakresie poprawności udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane (planowany termin II kw. br).
- przy opracowywaniu Poradnika wykorzystano uwag organizacji reprezentujących środowisko wykonawcze, Izby Gospodarczej Budownictwa, Dolnośląskiej Izby Gospodarczej, wydziałów UM, miejskich jednostek organizacyjnych i spółek miejskich,
- treść Poradnika została pozytywnie zaopiniowana przez Kancelarię Radców Prawnych i Adwokatów CWW – Cetera, Węgrzyn, Wysocka.
- poradnik został przekazany do Departamentów Urzędu Miejskiego oraz do miejskich jednostek organizacyjnych i spółek miejskich.
- w grudniu 2009 odbyło się spotkanie Dyrektorów Wydziałów / Biur Urzędu Miejskiego oraz Prezesów spółek miejskich mające na celu wdrożenie Poradnika do stosowania w jednostkach Gminy Wrocław.

Osiągnięte efekty:

- opracowano Poradnik i udostępniono do stosowania,
- wymiana doświadczeń osób zajmujących się zamówieniami publicznymi,

- integracja środowiska osób zajmującymi się zamówieniami publicznymi – poprawa przepływu informacji, wspieranie się w rozstrzyganiu skomplikowanych kwestii,
- opisanie po raz pierwszy wymogów w zakresie małej architektury, oświetlenia, zagospodarowania plastycznego do SIWZ.

ROZWÓJ RUCHU ROWEROWEGO

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY ROWEROWEJ I WPROWADZANIE NOWYCH ROZWIĄZAŃ

Za zadania z zakresu rozwoju ruchu rowerowego odpowiada Oficer Rowerowy, który realizuje swoje działania przy ścisłej współpracy z Wydziałem Inżynierii Miejskiej i Zarządem Dróg i Utrzymania Miasta.

PARKINGI ROWEROWE

- **Bike & Ride** - w rejonie węzłów komunikacji zbiorowej pojawiły się zadaszone parkingi dla rowerów. Parkingi te realizowane są w systemie Bike & Ride. Jest to rozwiązanie integrujące komunikację publiczną z rowerami - zwiększa kilkukrotnie zasięg oddziaływania komunikacji publicznej, do której dotarcie, dzięki rowerom, jest szybsze i możliwe z większych dystansów. Bike & Ride to oferta dla mieszkańców znudzonych korkami, dla których dotarcie do miejsca pracy czy szkoły jest na tyle dalekie, że zniechęca do pokonania całego dystansu rowerem. Parkingi stoją w następujących miejscach:
  - pl. Grunwaldzki (po obydwu stronach)
  - pl. Kromera - pętla tramwajowa
  - ul. Osobowicka - pętla tramwajowa
  - pl. Powstańców Wielkopolskich - pętla tramwajowa
  - ul. Olszewskiego - pętla tramwajowa
  - ul. Mickiewicza - pętla tramwajowa
  - ul. Powstańców Śląskich, pętla autobusowa
  - ul. Grabiszyńska - pętla tramwajowa
  - ul. Opolska - pętla tramwajowa
  - ul. Średzka - pętla tramwajowa

  W sumie zapewnionych zostało 250 miejsc postojowych dla rowerów. Koszt realizacji: 572 180 zł.

Parking rowerowy na pl. Kromera

- **parkingi rowerowe poza centrum**. Zainstalowano 570 bezpiecznych stojaków rowerowych w 94 lokalizacjach poza centrum Miasta, w celu poprawienia komfortu jazdy rowerem po Wrocławiu oraz zwiększenia bezpieczeństwa jednośladów. Stojaki zostały zainstalowane w pobliżu urzędów, instytucji, biurowców, uczelni wyższych, obiektów kultury itp. Najkorzystniejsze lokalizacje dla parkingów rowerowych zostały wytypowane we współpracy z rowerzystami, przedsiębiorcami oraz społecznościami lokalnymi. Stojaki mają kształt odwróconej litery „U" - zapewniają bezpieczne podparcie dla roweru oraz pozwalają przypiąć ramę i koło. W sumie zapewnionych zostało 570 stojaków rowerowych dla rowerów. Koszt realizacji w roku 2009 – 216 408,48 zł.
- **parkingi rowerowe w centrum**. Realizowana jest instalacja 205 stojaków rowerowych w centrum Miasta. Wytypowano 54 lokalizacje w obrębie Rynku, Starego Miasta i Ostrowa Tumskiego, gdzie rowerzyści zgłosili zapotrzebowanie na miejsca parkingowe dla rowerów. Stojaki instalowane w rejonie staromiejskim mają formę plastycznej rzeźby i zostały wyłonione w konkursie zorganizowanym wśród studentów Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Zainstalowanych zostało 143 stojaków w kształcie odwróconej litery „U". Do końca roku zostaną zainstalowane 62 stojaki staromiejskie. W sumie zapewnionych zostało 143 stojaków rowerowych w kształcie odwróconej litery „U" i 62 stojaków staromiejskich. Koszt realizacji: 475 801,56 zł płatne w roku 2010. Zadanie w realizacji (do końca roku 2009).
- **akcja „Wnioskuj o stojak"**. W ramach poprawiania wygody podróży rowerowych zorganizowano akcję związaną z ustalaniem nowych lokalizacji miejsc parkingowych dla rowerów. Lokalizacje, gdzie mają stanąć stojaki rowerowe, zgłaszane były przez każdego mieszkańca – zwiększając zainteresowanie sprawami rowerowymi nie tylko zapalonych rowerzystów. Wpłynęło ponad 130 wniosków – większość próśb z wrocławskich gimnazjów, liceów i przedszkoli. Pozytywnie rozpatrzonych zostało około 80% wniosków. Wnioski odrzucone, to te, które proponowały instalację stojaków rowerowych na gruntach prywatnych. Inwestycja związana z montażem stojaków rowerowych może odbywać się jedynie na gruntach miejskich. Wszystkich, których wnioski nie zostały zaakceptowane, zachęcono do wykonania instalacji we własnym zakresie oferując pomoc w wyborze odpowiednich stojaków i korzystnej lokalizacji.

ORGANIZACJA RUCHU ROWEROWEGO

- **obniżanie krawężników na głównych ciągach rowerowych**. Wyłoniono wykonawcę kompleksowego zadania obniżania krawężników na głównych ciągach rowerowych. Rozpoczęto działania mające na celu zniwelowanie uskoków na wybranych drogach rowerowych, przejazdach rowerowych i przejściach pieszych do poziomu „0cm", który jest zgodny ze Standardami projektowymi i wykonawczymi dla systemu rowerowego Miasta Wrocławia. Działanie to ma na celu poprawę bezpieczeństwa rowerzystów i umożliwi swobodne, wygodne poruszanie się rowerem po Mieście. Koszt realizacji w roku 2009 – 366 000 zł. Zadanie w realizacji. W 2009 i 2010 planuje się wykonać obniżenia krawężników na następujących trasach:
  - ul. Legnicka od Milenijnej do pl. Jana Pawła II
  - ul. Powstańców Śląskich od ul. Kutnowskiej do ul. Swobodnej

- Trasa wzdłuż Fosy Miejskiej (ul. Krupnicza, ul. Świdnicka, ul. Teatralna, ul. Piotra Skargi)
- ul. Krzywoustego od ul. Kowalskiej przez ul. Kromera i Mosty Warszawskie
- ul. Jedności Narodowej od m. Warszawskich do ul. Słowiańskiej
- ul. Wyszyńskiego od m. Warszawskich do ul. Purkyniego
- skrzyżowanie Maślicka/Królewiecka
- skrzyżowanie Muzealna/Podwale
- połączenie Ofiar Oświęcimskich z Szewską
- 3 przejścia piesze: ul. Wszystkich Świętych, ul. Kłokoczycka, ul.Traugutta

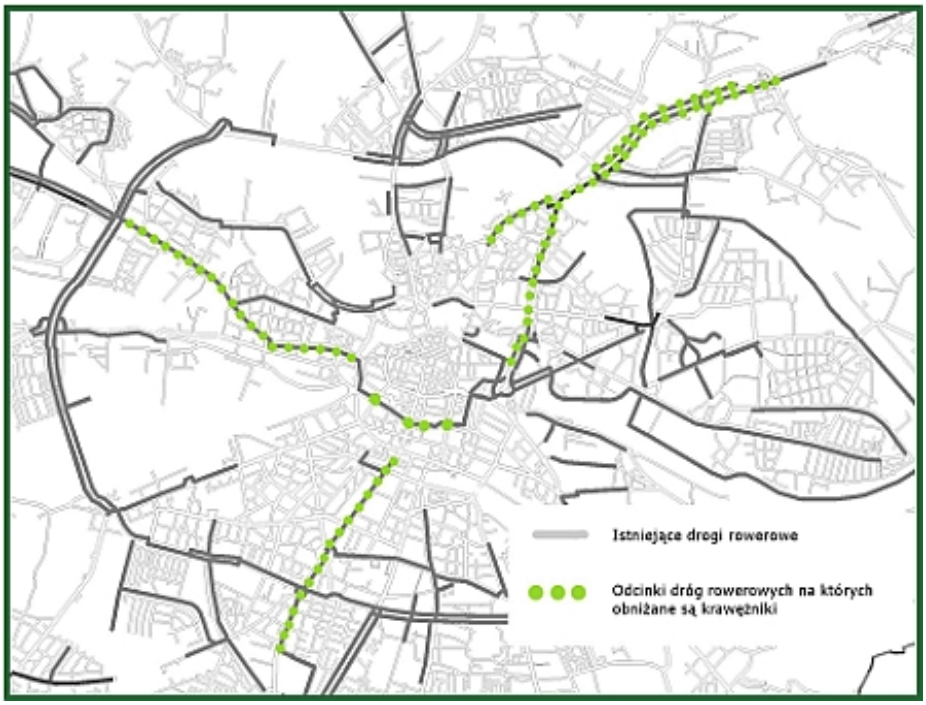

Mapka z miejscami gdzie planowane jest obniżenie krawężników

- **koncepcja programowo-przestrzenna** budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Marszowickiej. Na wniosek mieszkańców Leśnicy i Marszowic została wykonana koncepcja programowo–przestrzenna budowy ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ulicy Marszowickiej. Połączenie ma za zadania umożliwić bezpieczne przemieszczanie się pieszych i rowerzystów z Marszowic do Leśnicy. Koszt realizacji w roku 2009: 65 880,00 zł brutto.
- **wykonanie projektu** drogi rowerowej i chodnika po stronie południowej ul. Maślickiej od ul.Królewieckiej do ul. Głównej. Powstała dokumentacja projektowa łączy istniejące drogi rowerowe w spójny ciąg od ulicy Głównej do Królewieckiej. Na wyżej wymienionym odcinku otrzymywaliśmy potwierdzone sygnały o wypadkach z udziałem rowerzystów. Koszt realizacji w roku 2009: 83 977,97 zł brutto
- **opracowanie dokumentacji** dla budowy dróg rowerowych pakiet I (Grabiszyńska, Powstańców Śląskich, Świdnicka, Ruska, Żmigrodzka, Św. Mikołaja) oraz opracowanie dokumentacji dla budowy dróg rowerowych pakiet II (Ślężna, Piaskowa, św. Katarzyny i Czesława, Mickiewicza, Jana III Sobieskiego, Nowowiejska). Rozstrzygnięto przetarg, na opracowanie dokumentacji technicznej, mającej na celu połączenie istniejącego systemu tras rowerowych w spójną całość. Wytypowano najważniejsze odcinki dróg, wymagające uzupełnienia o drogi rowerowe bądź ciągi pieszo-rowerowe oraz określono koncepcję projektowe dla danych tras. W celu stworzenia

infrastruktury ergonomicznej i dostosowanej do użytkownika odbyły się konsultacje z rowerzystami. Łącznie projekty obejmują 10 kilometrów dróg rowerowych w takich lokalizacjach:

- ul. Grabiszyńska (od pl. Legionów do ul. Zaporoskiej) - dwukierunkowa droga rowerowa po dwóch stronach z przejazdami przez ulicę Piłsudskiego.
- ul. Powstańców Śląskich (od ul. Swobodnej do ul. Piłsudskiego) i ul. Świdnicka (od ul. Piłsudskiego do Podwala) (strona zachodnia i wschodnia)
- ul. Ruska - jednokierunkowa droga rowerowa od nr 40 do placu Solnego
- ul. Powstańców Śląskich - droga rowerowa po zachodniej stronie od parkingu do ul. Kutnowskiej oraz po wschodniej stronie ulicy od Krzyckiej do Kutnowskiej.
- ul. Żmigrodzka - 100 m - połączenie istniejących dróg rowerowych na ul. Kasprowicza i ul. Rowerowej.
- ul. św. Mikołaja - 200 m - droga rowerowa rozpoczynająca się za przejściem dla pieszych i biegnąca nieprzerwanie do ul. Wszystkich Świętych
- ul. Ślężna (od Wiśniowej do Swobodnej)
- ul. Piaskowa, św. Katarzyny i Czesława - droga rowerowa po zachodniej stronie.
- ul. Mickiewicza - droga rowerowa po południowej stronie - od ul. Paderewskiego do ul. Monte Cassino.
- ul. Jana III Sobieskiego - droga rowerowa łącząca istniejące odcinki od ul. Krzywoustego do Sycowskiej.
- ul. Nowowiejska (od ul. Jedności Narodowej do ul. B. Prusa) - droga rowerowa po północnej stronie łącząca projektowaną przebudowę Nowowiejskiej z istniejącą drogą rowerową na ul. kard. Wyszyńskiego.

▪ **modernizacja tras rowerowych**. W ramach podnoszenia standardów infrastruktury rowerowej, wykonano modernizację oznakowania tras rowerowych. Część działań zostało zrealizowanych w ramach kompleksowego odnawiania głównych ciągów komunikacyjnych Miasta. Działania polegały na:

- wytyczeniu przejazdów rowerowych w miejscach niebezpiecznych;
- uzupełnieniu oznakowania poziomego;
- odmalowaniu istniejących przejazdów rowerowych.

▪ **dokumentacje techniczne wprowadzające nowe rozwiązania projektowe**. Na podstawie bazy rozwiązań przyjaznych rowerzystom i pieszym wykonano dokumentacje techniczne z rozwiązaniami spowalniającymi ruch kołowy i poprawiające bezpieczeństwo oraz stwarzającymi lepsze uwarunkowania komunikacyjne dla rowerzystów. Zostały wykonane następujące projekty (oczekujące na realizację, bądź zatwierdzenia):

- przejazd rowerowy „na wprost” na ulicy Powstańców Śląskich - skrzyżowanie z ulicą Wiśniową i aleją Hallera - celem projektu jest zmniejszenie współczynnika wydłużenia przy przejeździe przez ulicę Hallera poprzez zapewnienie przejazdu rowerowego na wprost ścieżką rowerową na ulicy Powstańców Śląskich.
- śluza rowerowa na ulicy Odrzańskiej, przy skrzyżowaniu z Grodzką - rozwiązanie takie, stosowane powszechnie w krajach europejskich zmniejsza ilość wypadków z udziałem rowerzystów o ponad 60%. Zaprojektowana śluza rowerowa umożliwia rowerzystom jako pierwszym, bezpiecznie, bezkolizyjnie opuścić skrzyżowanie.

- śluza rowerowa przy Urzędzie Wojewódzkim
- kontrapas rowerowy na ulicy Polaka - kontrapas umożliwi poruszanie się jednośladami w kierunku przeciwnym do ruchu innych pojazdów zmniejszy to współczynnik wydłużenia oraz zwiększy bezpieczeństwo rowerzystów.
- Korekta przebiegu drogi rowerowej na ulicy Wolbromskiej - celem projektu jest poprawa widoczności i bezpieczeństwa na drodze rowerowej poprzez korektę zbyt małych promieni skrętu oraz zachowanie wymaganej skrajni na drodze rowerowej zgodnie ze Standardami Projektowymi i Wykonawczymi dla Systemu Rowerowego Miasta Wrocławia.
- korekta oznakowania na ulicy Szczęśliwej w obrębie skrzyżowania z ulicą Powstańców Śląskich.

INNE DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z RUCHEM ROWEROWYM

- **bieżące interwencje rowerowe**. Dostosowując infrastrukturę rowerową do użytkownika, zrealizowano szereg interwencji rowerowych. Problemy, usterki, niedogodności napotkane na drogach rowerowych zgłaszane są przez użytkowników dróg rowerowych i po analizie poddawane korekcie. W ramach tej inicjatywy w roku 2009 wykonano szereg interwencji, np.:
  - obniżenie krawężnika na ulicy Oławskiej – umożliwienie łagodnego wjazdu rowerem z Placu Dominikańskiego na ciąg pieszo-rowerowy na ulicy Oławskiej
  - montaż słupków na ulicy Lotniczej – uniemożliwienie wjazdu samochodów na drogę rowerową i chodnik poprzez montaż słupków wygradzających
  - uzupełnienie oznakowania poziomego na drodze rowerowej na Placu Grunwaldzkim
  - wyznaczenie przejazdów rowerowych w rejonie ulicy na Niskich Łąkach
- **opiniowanie projektów i MPZP**. Zaopiniowano ponad 30 projektów drogowych oraz 15 Miejskich Planów Zagospodarowania Przestrzennego pod kątem infrastruktury rowerowej
- **przewóz rowerów w MPK**. Udział w zmianie Regulaminu przewozów na umożliwiający przewóz rowerów za przyzwoleniem motorniczego. Trwają dalsze prace nad możliwością wprowadzenia rowerów bez decyzji motorniczego.
- **działania promocyjne**. Na stronie internetowej www.wroclaw.pl, zmodernizowano i wzbogacono zakładkę dotyczącą komunikacji rowerowej. Stworzono platformę informacyjną i komunikacyjną, która zawiera informacje na temat planowanych i realizowanych inwestycji, przykłady wykonanych przedsięwzięć, praktyczne informacje dla rowerzystów dotyczące bezpieczeństwa, mapy tras rowerowych, wskazówki dotyczące projektowania udogodnień dla rowerzystów a także aktualności związane z działaniami Sekcji Rowerowej. Poprzez stronę internetową dajemy możliwość komunikowania się z Sekcją Rowerową w zakresie zgłaszania interwencji rowerowych, wnioskowania o stojaki rowerowe czy uzyskiwania bieżących informacji na temat działań Sekcji. Prowadzone są działania informacyjne w internecie (na portalach społecznościowych i forach internetowych), osiągnięte sukcesy przekazywane są poprzez media lokalne i ogólnopolskie.
- **projekt „Rowerem do pracy”**. Rozpoczęto etap przygotowawczy projektu "Rowerem do Pracy", który ma intensyfikować używanie rowerów w zakresie podróży do pracy bądź w czasie pracy. Zebrano i opracowano dane i informacje na temat promowania wśród firm roweru jako środka komunikacji – zbudowano bazę firm wrocławskich, w których pracownicy dojeżdżają

rowerami do pracy. Uzyskano informację na temat ilości rowerzystów w danej firmie i dostępnych udogodnieniach (parkingi rowerowe, szatnie). Opracowano projekt broszury dla pracodawców z informacjami dotyczącymi sposobów i możliwości organizowania miejsc parkingowych dla rowerzystów.

PROJEKTY REALIZOWANE PRZEZ WYDZIAŁ INŻYNIERII MIEJSKIEJ

CMENTARZ KOMUNALNY WE WROCŁAWIU PRZY UL.AVICENNY

Wydział Inżynierii Miejskiej prowadzi projekt „Cmentarz przy ul.Avicenny", którego zakres obejmuje budowę nowego cmentarza komunalnego o powierzchni 31,4ha w południowo-zachodniej części Wrocławia na osiedlu Oporów. Teren planowanej inwestycji jest ograniczony ulicą Awicenny, torami kolejowymi, rzeką Ślęzą, odcinkiem ulicy Jordanowskiej. W ramach projektu w 2009 roku zrealizowano następujące działania:

- Gmina Wrocław uzyskała prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane całego terenu przeznaczonego pod budowę cmentarza.
- zawarto i zrealizowano umowę z „AKME"' na wykonanie programu wyprzedzających ratowniczych badań archeologiczno-antropologicznych, celem uzyskania decyzji Dolnośląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków zezwalającej na prowadzenie wyprzedzających ratowniczych badań archeologiczno-antropologicznych dla zadania pn. „Budowa zespołu cmentarnego Wrocław - Oporów przy ul. Awicenny we Wrocławiu", pełnienie nadzoru archeologicznego przy wykonywaniu 14 otworów badawczych w celu rozpoznania warunków geologiczno – inżynierskich podłoża terenu dla zadania.
- opracowywano dokumentację projektową, w dniu 18 grudnia 2009 roku w Wydziale Zamówień Publicznych zostały złożone aneksy do umowy podstawowej i do 3 umów dodatkowych, z terminami. Zmiana terminów dostarczenia elementów dokumentacji projektowej wynikła z konieczności przedłużenia procesu projektowania oraz procedury uzgodnieniowej, po wprowadzenia przez MPWiK, ZZM i ZDiUM zmian wytycznych do projektowania sieci deszczowej, przepompowni wód deszczowych i drenażowych, oraz układu komunikacyjnego, w trakcie znacznego zaawansowania prac projektowych. W związku z powyższym przesunięto terminy dostarczenia dokumentacji o czas niezbędny na dokonanie, przez instytucje i jednostki zarządzające, wymaganych uzgodnień rozwiązań projektowych, uzyskanie protokołu ZUDP oraz pozwolenia wodnoprawnego w Wydziale Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Koszt realizacji projektu w roku 2009 wyniósł 38 404 zł, dodatkowo wydatkowano 4 046 596 zł na nabycie gruntów.

WAŁ KOZANÓW

W Wydziale Inżynierii Miejskiej prowadzony jest projekt „Wał przeciwpowodziowy Kozanów", którego zakres obejmuje projekt budowy wału przeciwpowodziowego na osiedlu Kozanów od mostu Maślickiego wzdłuż ulic: Nadrzecznej, Ignuta, Gwa-reckiej do siedziby Policji przy ul. Połbina. W ramach projektu w 2009 roku zrealizowano następujące działania:

- dokumentacja projektowo - kosztorysowa wału wykonana przez Zakład Usług i Robót Wodnych Sp. z o.o. w Opolu została odebrana w grudniu 2008 roku i

oceniona pozytywnie przez Zespół Specjalistów Oceny Projektów Inwestycyjnych w DZMiUW w styczniu 2009 roku,

- na Kolegium Prezydenta w marcu 2009 roku zaprezentowano i przedyskutowano problem jaki Gmina Wrocław ma z blokowaniem zadania przez jednego z właścicieli gruntów, na którym ma być realizowana inwestycja. W kwietniu 2009 roku odbyło się spotkanie z blokującym inwestycję właścicielem nieruchomości, któremu przedstawiono warunki nabycia gruntu do zasobu Gminy Wrocław oraz przekazano wykaz nieruchomości Gminy przeznaczonych do ewentualnej zamiany według wynegocjowanych warunków. Właściciel nieruchomości nie wyraził jednak zgody na dokonanie zamiany i zapowiedział kontynuację rozpoczętych spraw sądowych,
- zostały wydane decyzje Prezydenta zatwierdzające projekty podziału nieruchomości. Po uprawomocnieniu się decyzji w 2010 i w 2011 roku będzie możliwe:
  - wykonanie przez rzeczoznawcę wyceny gruntów do nabycia na rzecz Gminy działek właścicieli prywatnych, oraz trzech Pracowniczych Ogrodów Działkowych
  - przeprowadzenie wykupów i wywłaszczeń.
  - uzyskanie prawa do dysponowania nieruchomością na cele budowlane
- Samorządowe Kolegium Odwoławcze wydało decyzje dotyczące utrzymania w mocy zaskarżonej decyzji Prezydenta Wrocławia o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia oraz odrzuciło skargi Polskiego Związku Działkowców na Postanowienie Prezydenta opiniujące pozytywnie podział nieruchomości w użytkowaniu PZD
- Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu odrzucił skargi na Postanowienie SKO odrzucające zażalenia na Postanowienie Prezydenta opiniujące pozytywnie podział nieruchomości stanowiącej własność skarżącego oraz skargę PZD na Postanowienie SKO odrzucające zażalenia na Postanowienie Prezydenta opiniujące pozytywnie podział nieruchomości w użytkowaniu PZD
- zaawansowane są prace, prowadzone Wydział Inżynierii Miejskiej, Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi i Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, nad projektem porozumienia w sprawie ustalenia zasad finansowania projektu ze środków funduszy unijnych, w ramach modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego oraz jego realizacji przez DZMiUW w roli inwestora zastępczego.

Koszt realizacji projektu w roku 2009 wyniósł 31 878,60 zł

REWITALIZACJA NABRZEŻY ODRY

Wydział Inżynierii Miejskiej realizował i koordynował projekt „Rewitalizacja nabrzeży Odry". Celem projektu jest zagospodarowanie nabrzeży Odry i zwiększenie atrakcyjności tych terenów Wrocławia. W skład projektu wchodzą zadania związane z iluminacją obiektów przy nabrzeżach Odry, rekreacją rzeczną, rewitalizacją bulwarów nadodrzańskich. W roku 2009 w ramach projektu zrealizowano 4 zdania, opracowano dokumentację projektową dla 5 zadań, przystąpiono do prac projektowych dla 7 zadań.

Iluminacja obiektów - w 2009 roku opracowano dokumentację projektową dla dwóch zadań związanych z iluminacją budynków Archiwum Państwowego oraz Kościoła Św. Wincentego. Wykonano iluminację 3 obiektów: Kościoła Św. Macieja wraz z zagospodarowaniem skweru, mostu Szczytnickiego, Kościoła Św.

Wincentego. Zakończono również zagospodarowanie części Wyspy Piaskowej polegające na budowie odwodnienia, oświetlenia oraz wykonania ścieżek dla pieszych wraz z elementami małej architektury. Natomiast dla zdania związanego z iluminacją mostu Zwierzynieckiego przystąpiono do prac projektowych.

Bulwary - rozpoczęto prace projektowe dla zadania związanego z budową oświetlenia lewego brzegu Kanału Miejskiego. Natomiast dla zadania związanego z Rewitalizacją Bulwaru X.Dunikowskiego została opracowana dokumentacja projektowa.

Kładki pod mostami - zakończono prace projektowe dla 2 zadań:

- budowa ścieżki rowerowej pod mostami Warszawskimi,
- budowa ścieżki rowerowej pod mostem Szczytnickim.

Przystąpiono również do opracowania dokumentacji projektowej dla 5 n/w zadań:

- modernizacja północnego zjazdu z Kładki Zwierzynieckiej,
- budowa odcinka ścieżki rowerowej w ul. Osobowickiej od m. Milenijnego do ul. Czeskiej wraz z przejazdem pod wiaduktem kolejowym,
- budowa zjazdów z wału do istniejącej półki pod m. Jagiellońskimi oraz półka pod mostem,
- budowa kładki pieszo-rowerowej pod m. Zwierzynieckim,
- budowa ścieżki rowerowej pod mostami Chrobrego,

BRAMA TRZECIEGO TYSIĄCLECIA

W Wydział Inżynierii Miejskiej prowadzi projekt Brama Trzeciego Tysiąclecia. Celem projektu jest stworzenie dzieła sztuki upamiętniającego Ojca Świętego Jana Pawła II, będącego równocześnie deklaracją wierności przesłaniu: "Wrocław miastem spotkania, miastem, które jednoczy", a także poprawa wizerunku Wrocławia, jako Miasta wyróżniającego się bogatą, oryginalną i pozytywną tożsamością. W 2009 roku w ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- w sierpniu 2009 roku dostarczono projekt budowlany Bramy Trzeciego Tysiąclecia wraz z wnioskiem o pozwolenie na budowę oraz informacją dotyczącą bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
- przy współpracy z Zarządem Inwestycji Miejskich dokonano weryfikacji dostarczonej dokumentacji – wniesiono uwagi i zastrzeżenia.
- w związku z koniecznością poprawienia i uzupełnienia dostarczonej dokumentacji projektowej przez Projektanta a następnie konieczność jej powtórnej weryfikacji, ostatecznego odbioru projektu budowlanego dokonano w dniu 16 grudnia 2009 roku,
- wynegocjowano treść umowy o przyłączenie obiektu Bramy Trzeciego Tysiąclecia do sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej EnergiaPro, która będzie stanowiła zabezpieczenie warunków przyłączenia dla planowanego obiektu. Umowa zostanie zawarta w styczniu 2010 roku z uwagi na zmianę wysokości opłaty za przyłączenie (obniżenie kwoty),
- złożono wniosek do Wydziału Architektury i Budownictwa o pozwolenie na budowę dla przedmiotowej inwestycji,
- na koniec grudnia 2009 roku projektant dostarczył projekt wykonawczy, przedmiar robót, specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót budowlanych oraz kosztorys inwestorski.

Koszt realizacji zadania w roku 2009 wyniósł 219 600 zł.

ADAPTACJA PODZIEMIA PLACU SOLNEGO POD GALERIĄ LALEK

Wydział Inżynierii Miejskiej koordynował projekt „adaptacja podziemia pl. Solnego pod Galerię Lalek". W roku 2009 została wykonana przez firmę S.I.B.BIODOM Sp. z o.o. dokumentacja projektowa Galerii Lalek oraz uzyskano pozwolenie na budowę. Ze względu na brak środków realizacja zadania została przesunięta na późniejsze lata.

BUDOWA AFRYKARIUM-OCEANARIUM WE WROCŁAWIU

Wydział Inżynierii Miejskiej prowadzi projekt Budowa Afrykarium-Oceanarium we Wrocławiu. Celem projektu jest stworzenie terenie wrocławskiego ZOO nowoczesnego oceanarium, w którym prezentowane będą również innych zwierząt typowe dla wodnych i okołowodnych ekosystemów Afryki. Ekspozycje prezentowane będą zgodnie z zasadami imersji, tzn. dzięki zastosowaniu jak najmniej widocznych barier, zwiedzający będą mieli wrażenie wtopienia w to samo otoczenie co eksponowane zwierzęta. Dzięki takiej formie ekspozycji fauny i flory zwiedzający będą mogli poznać zachowania zwierząt w środowisku jak najbardziej zbliżonym do naturalnego. Generalna koncepcja to prezentacja najistotniejszych biotopów wodnych Afryki i otaczających ją mórz i oceanów, w tym: Morza Czerwonego, wielkich jezior Malawi i Tanganika, rzek Nil i Kongo oraz otaczających kontynent oceanów. W 2009 roku w ramach projektu zrealizowano następujące działania:

- firmę ARC-2 wykonała dokumentację projektową Afrykarium-Oceanarium,
- uzyskano pozwolenie na budowę obiektu,
- w związku z koniecznością uzyskania na budowę obiektu nowych źródeł finansowania, podjęto decyzję o likwidacji Miejskiego Ogrodu Zoologicznego i utworzeniu miejskiej spółki, która przejmie wszystkie zadania dotychczasowej jednostki i rozpocznie działania zmierzające do pozyskania kredytu na budowę Afrykarium-Oceanarium. Na lipcowej sesji Rada Miejska Wrocławia podjęła uchwały o likwidacji MOZ oraz utworzeniu ZOO Wrocław Sp. z o.o.

Afrykarium-Oceanrium we Wrocławiu – projekt ARC-2

PROJEKTY PARTNERSTWA PUBLICZNO – PRYWATNEGO

W lutym 2009 roku sektor publiczny został wyposażony w dwa nowe uzupełniające się narzędzia realizacji inwestycji, tj. ustawę z dnia 09 stycznia 2009 roku o koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz ustawę z dnia 19 grudnia 2008 roku o partnerstwie publiczno - prywatnym. Ideą przyświecającą opracowaniu nowych ustaw było stworzenie prawnych instrumentów umożliwiających efektywną współpracę sektora publicznego i sektora prywatnego w zakresie realizacji inwestycji. Wspólna realizacja przedsięwzięć oparta na podziale zadań i ryzyk stwarza szanse dla Wrocławia do zrealizowania wybranych inwestycji w sytuacji dysponowania ograniczonymi środkami finansowymi oraz dużego obciążenia budżetu w związku z powierzeniem Wrocławiowi roli jednego z Miast – Gospodarzy Finałów Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 roku. Mając powyższe na względzie, jak również w związku z pismem Sekretarza Stanu w Ministerstwie Gospodarki Wydział Inżynierii Miejskiej zidentyfikował cztery projekty, których realizację należałoby rozważyć pod względem możliwości zastosowania formuły PPP, tj.: most Wschodni, baseny przyszkolne, cmentarz komunalny przy ul. Awicenny, parkingi oraz powołał zespół odpowiedzialny za realizację przedmiotowego Projektu. W celu realizacji Projektu w maju br. została opracowana w języku polskim prezentacja o potencjalnych projektach PPP, która została przetłumaczona na języki: angielski, niemiecki hiszpański i francuski. Prezentacja została przekazana między innymi do Ambasady Polskiej w związku z konferencją, która odbyła się Rzymie w maju 2009 roku. Konferencja miała na celu zainteresowanie potencjalnych włoskich inwestorów współpracą inwestycyjną na zasadach partnerstwa publiczno – prywatnego. Projekty zostały zaprezentowane również podczas analogicznej konferencji, która odbyła się w czerwcu 2009 roku w Madrycie – prezentacji dokonał dyrektor Departamentu Infrastruktury i Gospodarki. Prezentacja jest również na bieżąco wykorzystywana w celach informacyjnych w przypadkach bezpośredniego kontaktu firm potencjalnie zainteresowanych realizacją inwestycji we Wrocławiu w formule PPP.
W ramach poszczególnych projektów proponowanych do realizacji w formule PPP w 2009 roku podjęto następujące działania:

- **most Wschodni** - realizacja południowo – wschodniego fragmentu obwodnicy śródmiejskiej (drogi klasy Z 2x2) na odcinku od ul. Krakowskiej do ul. Mickiewicza o całkowitej długości 3,8 km. Zdefiniowano potrzebę opracowania „Analizy kosztów i korzyści". Dokument ma zawierać merytoryczne uzasadnienie konieczności realizacji inwestycji, głównie z punktu widzenia kosztów i korzyści społecznych. Jego opracowanie zostało zlecone w listopadzie spółce Wrocławskie Inwestycje, z uwagi na fakt merytorycznego zaangażowania podmiotu w przygotowanie dokumentacji projektowej przedmiotowej inwestycji. W wyniku podjętej współpracy pomiędzy zespołem PPP a spółką Wrocławskie Inwestycje w grudniu 2009 roku został ostatecznie sformułowany zakres rzeczowy opracowania, którego zlecenie i realizacja przewidywana jest na I kwartał 2010 roku. Wyniki analizy mają pełnić funkcję pomocniczą na etapie podejmowania decyzji strategicznych dotyczących realizacji inwestycji w formule PPP, tj. przed wszczęciem postępowania na wybór partnera prywatnego. Zdefiniowano potrzebę dokonania wyboru doradcy, który w zakresie swoich działań:
  - opracuje wariantowe modele finansowe i prawne realizacji inwestycji w formule PPP wraz z rekomendacją optymalnego modelu;
  - zarekomenduje tryb postępowania na wybór partnera prywatnego;

- przygotuje niezbędną dokumentację do przeprowadzenia postępowania zgodnie
- z modelem zaakceptowanym przez Miasto, w tym projekt umowy;
- będzie świadczył usługi doradcze na etapie prowadzenia postępowania, aż do chwili zawarcia umowy z partnerem prywatnym.

Mając na względzie wysoki koszt doradztwa (szacowany na około 2–3 mln. zł.) została opracowana prezentacja. Podczas posiedzenia Kolegium Prezydenta zostało omówione zagadnienie wyboru doradcy ds. PPP przy realizacji Mostu Wschodniego. Zaakceptowano zaprezentowany harmonogram prac oraz pozytywnie zaopiniowano propozycję przygotowania i rozpoczęcia procedury wyboru doradcy ds. PPP dla projektu. W związku z powyższym nawiązano współpracę z WZP i rozpoczęto przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia na wybór doradcy. Jednocześnie do projektu budżetu na 2010 rok oraz propozycji WPI wprowadzono kwoty na pokrycie przyszłych zobowiązań.

- **baseny przyszkolne** - w ramach pracy nad projektem PPP zostały wskazane cztery następujące lokalizacje obiektów:
  - ul. Suwalska (ZSP nr 12) – w związku z brakiem dokumentacji na początku września br. nawiązano współpracę z ZIM, który w dniu 09 października dostarczył wariantową koncepcję lokalizacyjną. Koszt zadania zależy od wybranego warintu lokalizacyjnego od 5,5 do 15 mln zł.
  - ul. Górnickiego (SP nr 84) – zgodnie z opracowaną dokumentacją lokalizacja obejmuje budowę bloku sportowego – basen z widownią i zapleczem, sale fitness, siłownia, kawiarnia, duża sala sportowa z widownią oraz nowego skrzydła dydaktycznego oraz przebudowę istniejącego budynku. Łączny koszt zadania – ok. 45 mln zł.
  - ul. Krucza/ul. Jemiołowa (Gimnazjum nr 16 i LO nr VII) – w związku z brakiem dokumentacji na początku września br. nawiązano współpracę z ZIM, który w październiku 2009 roku dostarczył wariantową koncepcję, która przewiduje 6-cio torowy basen z plażą, widownią i małym basenem rehabilitacyjno – rekreacyjnym oraz funkcjami dodatkowymi (sala fitness, siłownia, sauna, kawiarenka) z możliwością rozbudowy parkingu; koszt budowy około 15 mln – 17 mln zł. Istnieje możliwość połączenia obiektu basenu z obiektami szkół oraz wygenerowania wejścia niezależnego od funkcji szkolnych.
  - ul. Wilanowska (SP nr 44 i Gimnazjum nr 11) – lokalizacja obejmuje budowę: bloku basenu (basen + węzeł odnowy biologicznej z sauną fińską, łaźnią parową, dwie sale do zajęć fitness, sala do ćwiczeń siłowych) oraz bloku sali gimnastycznej (sala gimnastyczna z polami boiska wielofunkcyjnego). ZIM prowadzi umowę na opracowanie dokumentacji projektowej inwestycji. Termin zakończenia prac projektowych wraz z pozwoleniem na budowę: 30 stycznia 2010 roku; koszt budowy około 30 mln zł.

Uznano, iż zasadne będzie pozyskanie doradcy, który w zakresie swoich działań:
- opracuje wariantowe modele ekonomiczne i prawne realizacji inwestycji,
- wskaże formuły realizacji inwestycji (PPP lub koncesja),
- zarekomenduje optymalny model realizacji inwestycji.

Mając powyższe na względzie została opracowana prezentacja i w dniu 19 listopada 2009 roku, podczas posiedzenia Kolegium Prezydenta omówiono zagadnienie wyboru doradcy ds. PPP przy realizacji basenów przyszkolnych. Pozytywnie zaopiniowano propozycję przygotowania i rozpoczęcia procedury

wyboru doradcy ds. PPP dla projektu oraz ostatecznie zatwierdzono zakres rzeczowy projektu.

- **cmentarz komunalny przy ul. Avicenny** - w ramach pracy nad projektem PPP określono potrzebę opracowania prognozy ilości miejsc grzebalnych na cmentarzach komunalnych we Wrocławiu oraz przeanalizowania pod względem ekonomiczno – finansowym możliwości realizacji cmentarza przy udziale partnera prywatnego przy uwzględnieniu dwóch elementów:
  - sytuacji ekonomiczno – finansowej ZCK,
  - planowanej rozbudowy cmentarz komunalnego – Oddział Psie Pole.

  Mając powyższe na względzie w maju 2009 roku została zawarta umowa z firmą BiznesPro Sp. z o.o. na opracowanie wariantowej analizy ekonomiczno – finansowej inwestycji budowy zespołu cmentarnego, obejmująca swoim przedmiotem:
  - część 1 – wykonanie analizy sytuacji ekonomiczno – finansowej funkcjonowania ZCK – zostały rozpatrzone cztery warianty sytuacji ekonomiczno – finansowej oraz wyczerpalności miejsc grzebalnych biorąc pod uwagę gospodarowanie dotychczasowym zasobem, a także możliwość rozbudowy cmentarza komunalnego – Oddział Psie Pole oraz budowy nowego zespołu cmentarnego przy ul. Awicenny,
  - część 2 – wykonanie analizy sytuacji ekonomiczno – finansowej realizacji inwestycji przy udziale partnera prywatnego – zostały rozpatrzone dwa warianty realizacji inwestycji uwzględniające różny zakres gospodarowania nowym zasobem przez podmiot prywatny.

  W oparciu o wyniki analizy została opracowana prezentacja dotycząca tematu rozbudowy cmentarzy komunalnych we Wrocławiu. Temat został zaprezentowany na posiedzeniu Kolegium Prezydenta we wrześniu 2009 roku Członkowie Kolegium wyrazili zgodę na rozbudowę w latach 2010-2011 cmentarza komunalnego – Oddział Psie Pole ze środków Miasta i budowę cmentarza przy ul. Awicenny w oparciu o ustawę PPP bądź koncesji na roboty budowlane.

  Planowana rozbudowa cmentarza komunalnego Oddział – Psie Pole zapewni miejsca grzebalne (tradycyjne) do końca 2017 roku, w związku z tym na chwilę obecną postanowiono wstrzymać działania zmierzające do budowy cmentarza przy ul. Awicenny w formule PPP. Zadecydowano ponownie zweryfikować możliwości zlecenia realizacji cmentarza w tradycyjnej formule ze środków własnych.
- **parkingi** - w ramach pracy nad projektem PPP został zdefiniowany jego wariantowy zakres, tj.:
  - budowa parkingu w lokalizacji: Ruska – Grabarska – Mikołaja lub parkingu pod Fosą,
  - elementy wspomagające w projekcie: zarządzanie parkingiem przy Narodowym Forum Muzyki oraz zarządzanie miejscami parkingowymi powierzchniowymi.

  Nawiązano współpracę z Biurem Rozwoju Wrocławia, które zleciło opracowanie koncepcji parkingu pod Fosą.

INWESTYCJE W ZAKRESIE BUDOWY I ROZBUDOWY OBIEKTÓW OŚWIATOWYCH

Nakłady finansowe przeznaczane corocznie w budżecie Gminy Wrocław na inwestycje w budynkach oświaty pozwalają uzyskać poprawę stanu technicznego

budynków. W ten sposób możliwa jest poprawa bezpieczeństwa przebywających tam dzieci i młodzieży, a także poprawiany jest komfort miejsca pracy i nauki.
Wybudowane od podstaw przedszkole przy ul. Szkockiej, Zespół Szkolno-Przedszkolny przy ul Suwalskiej oraz rozbudowanie placówek oświatowych przy ul. Stanisławowskiej i ul. Wieczystej odpowiada na rosnące zapotrzebowanie miejsc przedszkolnych na rozwijających się osiedlach Wrocławia tj. osiedlu Muchobór Mały, Maślice, Huby i Muchobór Wielki.
Prowadzona w roku 2009 budowa boisk o sztucznej nawierzchni, basenów oraz pełnej infrastruktury sportowej w obiektach oświatowych jako kontynuacja programu poprawy sportowego zaplecza dydaktycznego wpływa korzystnie na poprawę kondycji fizycznej dzieci i młodzieży, które korzystają z przedstawionych powyżej obiektów na co dzień.
W roku 2009 zostały podpisane umowy i uzyskano dofinansowanie ze środków wspólnotowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 dla następujących projektów: „Przebudowa pomieszczeń warsztatowych na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej we Wrocławiu" w kwocie 7 649 410,77 zł oraz „Rozbudowa pomieszczeń warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Budowlanych przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu" w kwocie 5 929 503,12 zł, których koszty budowy, w znacznej części, będą zrefundowane ze środków Unii Europejskiej.
Zrealizowano następujące działania:

- zakończono budowę Szkoły Podstawowej przy ul. Suwalskiej na osiedlu Maślice we Wrocławiu. Wybudowany obiekt energooszczędny, dzięki zastosowaniu rozwiązań architektonicznych i instalacyjnych takich jak: przeszklone ściany do doświetlenia pomieszczeń w budynku, kolektory słoneczne, zamontowane na dachu budynku szkoły do podgrzania wody użytkowej, system wentylacji mechanicznej z dwustopniowym odzyskiem ciepła, wymienniki gruntowe z pompami ciepła solanka - woda do zasilania instalacji centralnego ogrzewania;
- zakończono rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej nr 25 przy ul. Stanisławowskiej dla potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego (utworzono 6-oddziałowe przedszkole),
- zakończono przebudowę budynku Szkoły Podstawowej nr 17 przy ul. Wieczystej dla potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego (utworzono 4-oddziałowe przedszkole),
- zakończono budowę Przedszkola przy ul. Szkockiej,
- zakończono przebudowę basenu i sali gimnastycznej w Szkole Podstawowej nr 72 przy ul. Trwałej,
- zakończono budowę bloku sportowego oraz biblioteki publicznej w Gimnazjum nr 13 przy ul. M. Reja,
- zakończono budowę bloku sportowego w Gimnazjum nr 3 przy ul. Świstackiego,
- zakończono budowę ogrodzenia oraz wykonano nasadzenia zieleni w ramach przebudowy Kompleksu Edukacyjnego przy ul. Brücknera,
- wybudowano boiska piłkarskie o sztucznych nawierzchniach przy następujących obiektach oświatowych: SP nr 73 przy ul. Glinianej, G nr 14 przy ul. Kołłątaja, G nr 21 przy ul. Św. Jerzego, ZS nr 1 przy ul. Słubickiej, ZS nr 15 przy ul. Chopina, ZS nr 16 przy ul. Hutniczej, ZS nr 18 przy ul. Młodych Techników, XV LO przy ul. Wojrowickiej, ZSG przy ul. Kamiennej. Wykonano podwyższenie piłkochwytów przy boiskach w Gimnazjum nr 2 przy ul. Gorlickiej oraz w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 5 przy ul. Osobowickiej.

- opracowano dokumentację projektową budowy boisk przy następujących obiektach oświatowych: SP nr 24 przy ul. Częstochowskiej, SP nr 25 przy ul. Stanisławowskiej, SP nr 71 przy ul. Podwale, G nr 1 przy ul. Jeleniej, ZS nr 2 przy ul. Borowskiej, ZSP nr 11 przy ul. Strachocińskiej.
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej w następujących zakresach:
  - budowa siedziby Liceum Ogólnokształcącego nr V wraz z kompleksem rekreacyjno – sportowym przy ul. Jacka Kuronia,
  - przebudowa budynku CKP przy ul. Strzegomskiej 47 we Wrocławiu na potrzeby kształcenia praktycznego,
  - przebudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 47 przy ul. Januszowickiej dla potrzeb Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, tj. utworzenia przedszkola 6-cio oddziałowego,
  - rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 84 przy ul. Górnickiego, tj. nowego obiektu dydaktycznego, kompleksu sportowego z pełnowymiarową salą gimnastyczną i basenem,
  - budowa Zespołu Szkolno-Przedszkolnego przy ul. Róży Wiatrów z kompleksem rekreacyjno-sportowym oraz zagospodarowaniem terenu,
  - przebudowa basenu w Szkole Podstawowej nr 46 przy ul. Ścinawskiej,
  - budowa hali pod samochód ciężarowy, otwartego stanowiska myjni z płytą betonową do mycia podzespołów samochodowych i powłoki lakierniczej nadwozia samochodów oraz wjazdu dla samochodu ciężarowego przy Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej,
- rozpoczęto roboty budowlane w następujących obiektach oświatowych:
  - Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 3 i Ogólnokształcąca Szkoła Sztuk Plastycznych przy ul. P. Skargi w zakresie rozbudowy szkoły o blok sportowy z łącznikiem,
  - Przedszkole przy ul. Krępickiej w zakresie budowy przedszkola 6-oddziałowego w szybkiej technologii,
  - Przedszkole przy ul. Wałbrzyskiej w zakresie budowy przedszkola 6-oddziałowego w szybkiej technologii,
  - Szkoła Podstawowa nr 24 przy ul. Częstochowskiej w zakresie rozbudowy budynku szkoły dla potrzeb 5-oddziałowego przedszkola oraz przebudowy sanitariatów,
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej w następujących zakresach:
  - przebudowa części lokali usługowych w budynku przy ul. Pułaskiego dla potrzeb 5-oddziałowego przedszkola,
  - budowa basenu i bloku sportowego dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 44 i Gimnazjum nr 11 przy ul. Wilanowskiej,
  - budowa bloku sportowego w Zespole Szkół nr 5 przy ul. Hauke Bosaka.

INWESTYCJE W OBIEKTACH KULTURY

Realizacja programu inwestycji w obiektach kultury przyczyniła się w 2009 roku m.in. do opracowania dokumentacji projektowej przebudowy podziemia pl. Solnego na Galerię Lalek. Ponadto w roku 2010 zostanie oddany do użytkowania nowy obiekt kultury przy ul. Przejście Garncarskie 2, w którym aktualnie prowadzone są roboty budowlane.
Zrealizowano następujące działania:
- wykonano iluminację kościoła św. Wincentego przy pl. Nankiera,

- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej przebudowy podziemia pl. Solnego na Galerię Lalek,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej wykonania iluminacji Archiwum Państwowego przy ul. Pomorskiej,
- kontynuowano przebudowę budynku przy ul. Przejście Garncarskie z przeznaczeniem na siedzibę Teatru Piosenki i Biura Literackiego.

INWESTYCJE W OBIEKTACH REKREACJI

W wyniku uzyskania w 2009 roku dofinansowania ze środków wspólnotowych, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 dla projektu pn. „Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo-konnych na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych - Partynice", w latach 2010-2011 powstanie nowoczesna infrastruktura techniczna na terenie WTWK. W 2010 roku program modernizacji będzie kontynuowany, co przyczyni się do dalszej poprawy stanu technicznego kolejnych obiektów WTWK. W roku 2009 przeprowadzono następujące prace w ramach programu modernizacji Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych:

- zakończono budowę ogrodzeń: wewnętrznego i zewnętrznego na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej modernizacji budynku kas na terenie WTWK oraz wybudowania miejsc postojowych wraz z likwidacją starej płyty obornikowej i budową nowej płyty obornikowej na terenie WTWK,
- zakończono opracowanie programu funkcjonalno-użytkowego projektu pn. „Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo-konnych na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice", który uzyskał dofinansowanie ze środków wspólnotowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej: przebudowy stajni wyścigowej i ambulatorium wraz z zagospodarowaniem terenu wokół stajni oraz remontem modernizacyjnym magazynu WTWK oraz budowy drogi dojazdowej z drugim wjazdem na teren WTWK od ulicy Ołtaszyńskiej.

Zakończono budowę fontanny multimedialnej i interaktywnej przy Hali Stulecia, która podniosła atrakcyjność turystyczną Miasta, wzbogacając jednocześnie ofertę kulturową dla turystów i mieszkańców Wrocławia. Projekt pn. „Przebudowa niecki wodnej na fontannę multimedialną z lodowiskiem położonej przy Hali Stulecia we Wrocławiu" znalazł się na liście rezerwowej RPO WD na lata 2007-2013 Priorytetu 6 „Wykorzystanie i promocja potencjału turystycznego i kulturowego Dolnego Śląska (Turystyka i Kultura)" Działania 6.4 „Turystyka kulturowa - na szlakach" i w przyszłości może uzyskać dofinansowanie ze środków wspólnotowych.

INWESTYCJE ZWIĄZANE Z BUDOWNICTWEM MIESZKANIOWYM

Realizacja programu budownictwa mieszkaniowego przyczynia się do uzyskiwania przez Gminę nowych mieszkań. W wyniku rewitalizacji kamienic, poprzez podział dużych powierzchni mieszkalnych na mniejsze, w 2009 roku oddano do użytkowania 69 nowych mieszkań. Rezultatem budowy nowych budynków w 2009 roku jest 70 nowych mieszkań, oddanych do użytkowania.

W 2009 roku projekt pn. „Rewitalizacja kamienic przy ul. Księcia Witolda 45 i 47 we Wrocławiu”, zgłoszony do dofinansowania w roku 2005 w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, uzyskał refundację poniesionych wydatków w kwocie 418 538,26 zł, w zakresie wydzielenia lokali usługowych, stwarzając tym samym odpowiednie warunki lokalowe i infrastrukturalne dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.
W 2009 roku zrealizowano następujące działania:

- zakończono rewitalizację kamienic przy ul. Szczytnickiej 47,49, ul. Prusa 47, ul. Sępa Szarzyńskiego 57 oraz ul. Benedyktyńskiej 12,
- Zakończono budowę komunalnych budynków mieszkalnych przy ul. Pułaskiego 35-45,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej związanej rewitalizacją kamienicy przy ul. Benedyktyńskiej 6 w ramach realizacji Programu rewitalizacji Miasta Wrocławia,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej związanej budową komunalnych budynków mieszkalnych przy ul. Kiełczowskiej 14-18, 22,
- kontynuowano roboty budowlane związane z rewitalizacją kamienicy przy ul. Krzywoustego 307,
- kontynuowano opracowanie dokumentacji projektowej związanej z budową komunalnych budynków mieszkalnych przy ul. Górniczej 2-22 oraz ul. Górniczej 51-77,
- rozpoczęto rewitalizację kamienicy przy ul. Kniaziewicza 40,
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy nowej, narożnej zabudowa mieszkalno - usługowej przy ul. Gorlickiej 2 oraz ul. Krzywoustego 309,
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej rewitalizacji kamienic przy: ul. Kniaziewicza 36, 38 i 39, ul. Krzywoustego 313 i 315.

INWESTYCJE DOTYCZĄCE INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Realizacja programu poprawy infrastruktury technicznej Miasta (sieci wodociągowych, sieci kanalizacyjnych) w 2009 roku m.in. na osiedlach Leśnica, Maślice, Stabłowice Stare i Zakrzów pozwoliła na likwidację przydomowych zbiorników ścieków sanitarnych poprzez przyłączanie budynków mieszkalnych do sieci ogólnomiejskiej. Skutkuje to pozytywnym oddziaływaniem na środowisko naturalne i poprawę jakości życia mieszkańców.
Zrealizowano następujące działania:

- zakończono budowę sieci wodociągowej wraz z nawierzchnią tymczasową w ul. Forsycjowej i ul. Konwaliowej,
- zakończono budowę nawierzchni drogowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w sięgaczu ul. Zawierciańskiej, ul. Zabrzańskiej,
- zakończono budowę nawierzchni drogowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w sięgaczu ul. Wełnianej 20-38,
- zakończono budowę sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i drogi tymczasowej w ul. Mazepy,
- zakończono budowę drogi wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Odeskiej 1-17,
- zakończono budowę ogólnodostępnych miejsc postojowych w ul. Krynickiej 74-80,
- zakończono budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Ananasowej

- zakończono budowę drogi dojazdowej (od ul. Królewieckiej do ul. Maślickiej) do nowobudowanej szkoły podstawowej przy ul. Suwalskiej na osiedlu Maślice,
- zakończono budowę drogi w ul. Duńskiej oraz ul. Duńskiej - bocznej do pierwszego wjazdu na teren Wrocławskiego Parku Technologicznego, wraz z budową kanalizacji sanitarnej, deszczowej, sieci wodociągowej i oświetleniem,
- zakończono budowę nawierzchni drogowej wraz z odwodnieniem w ulicy Zielnej na odcinku od ul. Farnej do ul. Krzywoustego,
- zakończono budowę ul. Dolnobrzeskiej bocznej tj. wykonano nawierzchnię drogową wraz z infrastrukturą podziemną,
- zakończono przebudowę systemu kanalizacji w rejonie ul. Obornickiej,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej budowy ulic wraz z infrastrukturą na odcinku ul. Stabłowickiej do rowu B.9 na osiedlu Stabłowice Stare - etap I,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej budowy ogólnodostępnych miejsc postojowych przy ul. Mrągowskiej,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej w ramach Programu Inicjatyw Lokalnych dotyczącej:
  - przebudowy drogi wraz z odwodnieniem w ul. Norweskiej 25 -27,
  - budowy sieci wodociągowej i drogi z nawierzchnią tymczasową w ul. Nowogródzkiej,
  - budowy sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, drogi wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Sulejowskiej,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej w ramach Programu rozwoju terenów pod mieszkalnictwo dotyczącej skablowania linii energetycznych średniego napięcia w rejonie ulic: Zbożowej oraz Cukierniczej,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej zagospodarowania Bulwaru Xawerego Dunikowskiego wraz z połączeniem z nabrzeżem pod mostem Pokoju (na odcinku od Mostu Piastowskiego do Mostu Grunwaldzkiego),
- kontynuowano budowę sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, deszczowej, oświetlenia i drogi na osiedlu Kowale (etap V i VII),
- kontynuowano opracowanie dokumentacji projektowej w ramach Rewitalizacji wysp i nabrzeży odrzańskich dotyczącej:
  - modernizacji północnego zjazdu z Kładki Zwierzynieckiej,
  - budowy ścieżki rowerowej pod mostem Chrobrego,
  - budowy kładki pieszo-rowerowej pod mostem Zwierzynieckim,
  - budowy odcinka ścieżki rowerowej w ul. Osobowickiej od mostu Milenijnego do ul. Czeskiej wraz z przejazdem pod wiaduktem kolejowym we Wrocławiu,
  - budowy zjazdów z wału do istniejącej półki pod mostami Jagiellońskimi we Wrocławiu,
- rozpoczęto budowę nawierzchni drogowej wraz z odwodnieniem i przebudową sieci wodociągowej z przyłączami w ul. Armii Ludowej (od ul. Berlinga do ul. Zatorskiej),
- rozpoczęto przebudowę ulicy Lipskiej i Ślazowej,
- rozpoczęto budowę sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w sięgaczu ul. Dróżniczej,
- rozpoczęto budowę sieci wodociągowej w ul. Wilkszyńskiej,
- rozpoczęto budowę drogi wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Cesarzowickiej,

- rozpoczęto budowę drogi wraz z odwodnieniem w ul. Wincentego Pola,
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej w ramach Programu Inicjatyw Lokalnych dotyczącej:
  - przebudowy ul. Heblarskiej w zakresie wykonania nawierzchni docelowej,
  - budowy sieci wodociągowej, nawierzchni tymczasowej i oświetlenia w ul. Nefrytowej,
  - przebudowy nawierzchni tymczasowej wraz z odwodnieniem i oświetleniem w ul. Miejskiej 8a, 10, 12, 14,
  - budowy drogi i ogólnodostępnych miejsc postojowych wraz z odwodnieniem w ul. Kiemliczów,
- rozpoczęto opracowanie dokumentacji projektowej dotyczącej budowy oświetlenia na lewym brzegu Kanału Miejskiego.

POZOSTAŁE INWESTYCJE REALIZOWANE PRZEZ ZARZĄD

Zadania inwestycyjne realizowane w 2009 roku:
- zakończono przebudowę budynku przy ul. Hubskiej 30/32 we Wrocławiu dla potrzeb Działu Świadczeń Rodzinnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- zakończono opracowanie dokumentacji projektowej rozbudowy istniejącego Cmentarza Komunalnego przy ul. Kiełczowskiej we Wrocławiu,
- kontynuowano roboty budowlane dotyczące budowy Miejskiego Centrum Profilaktyki Weterynaryjno - Zootechnicznej - "Schronisko dla bezdomnych zwierząt", które - po oddaniu do użytkowania w 2010 roku - przyczyni się do poprawy stanu opieki nad bezdomnymi zwierzętami (m.in. psami, kotami) na terenie Wrocławia.

DZIAŁALNOŚĆ ZARZĄDU CMENTARZY KOMUNALNYCH

Zadania inwestycyjne zrealizowane w 2009 roku:
- wykonano ścieżek i dróg o nawierzchni utwardzonej z betonowej kostki brukowej POLBRUK o łącznej powierzchni 508 m^2 na terenie Cmentarza komunalnego oddział Grabiszyn. Efektem wykonania zadania jest zapewnienie właściwych parametrów użytkowych ciągów komunikacyjnych i poprawa estetyki cmentarza.
- wybudowano alejki o nawierzchni utwardzonej o łącznej powierzchni 1 146 m^2 na terenie cmentarz komunalnego oddział Psie Pole. Efektem realizacji zadania jest zapewnienie właściwych parametrów użytkowych ciągów komunikacyjnych i poprawa estetyki cmentarza.
- wybudowano kolumbarium na 912 miejsc pochówku na terenie cmentarza komunalnego odział Psie Pole. Efektem realizacji zadania jest zwiększenie liczby nowych miejsc pochówku na terenie cmentarza.
- wykonano dekoracji szklanej w domu przedpogrzebowym na terenie cmentarza komunalnego oddział Psie Pole, która wpłynęła na poprawę estetyki sali ceremonialnej.
- wykonano instalację nagłośnieniową w sali ceremonialnej domu przedpogrzebowego na terenie cmentarza komunalnego oddział Osobowice, dzięki czemu poprawie uległy parametry nagłośnienia sali ceremonialnej.
- zakupiono i wdrożono program ewidencji grobów i zmarłych na cmentarzach komunalnych oddział Osobowice, Jerzmanowo, Leśnica, Psie Pole i Pawłowice, w celu usprawnienia prac biur cmentarzy.

- przeprowadzono prace przygotowawcze i projektowe związane z przyszłymi zadaniami inwestycyjnymi. W ramach prac wykonano projekt kanalizacji deszczowej alei głównej oraz wagi samochodowej na terenie cmentarza komunalnego oddział Osobowice.

Ogółem koszt zadań inwestycyjnych w 2009 roku wyniósł 1 315 509,18 zł.

Zadania remontowe zrealizowane w 2009 roku:

- wyremontowano elewację budynku toalet o powierzchni 554 m^2 na terenie cmentarza komunalnego oddział Grabiszyn. W wyniku remontu poprawiono estetykę obiektu, zabezpieczono budynek przed niszczącym działaniem czynników atmosferycznych i zwiększono bezpieczeństwo wokół budynku.
- realizowany jest remont kaplicy o kubaturze 3 838m^3 na terenie cmentarza komunalnego oddział Osobowice. W wyniku remontu poprawiono estetykę obiektu oraz zabezpieczono budynek przed niszczącym działaniem czynników atmosferycznych.
- wyremontowano alejek o nawierzchni nieutwardzonej: na terenie cmentarza komunalnego oddział Leśnica o łącznej powierzchni 838,5 m^2,na terenie cmentarza komunalnego oddział Osobowice o powierzchni 8 322 m^2 oraz na terenie cmentarza komunalnego oddział Grabiszyn o powierzchni 1 542 m^2 Efektem remontu jest poprawa stanu nawierzchni dróg na terenie cmentarzy.
- wyremontowano dach domu przedpogrzebowego na terenie cmentarza komunalnego Psie Pole. W wyniku remontu zabezpieczono obiektu przed działaniem warunków atmosferycznych.
- przeprowadzono prace przygotowawcze i projektowe związane z przyszłymi zadaniami remontowymi. W ramach tych prac wykonano:
  - projekt budowlano-wykonwaczy remontu konserwatorskiego elewacji budynku toalety na terenie cmentarza komunalnego odział Grabiszyn,
  - dokumentację konserwatorską wnętrza oraz program prac konserwatorskich witraży sali ceremonialnej kaplicy cmentarza komunalnego oddział Osobowice,
  - projekt remontu kaplicy cmentarza komunalnego oddział Leśnica,
  - projekt remontu alei głównej cmentarza komunalnego odział Osobowice.

Ogółem koszt zadań remontowych wyniósł 1 955 490,46 zł (w tym kwota środków planowanych - 964 209,84zł, kwota środków zrealizowanych - 991 280,62zł).

DZIAŁALNOŚĆ MIEJSKIEGO OGRODU ZOOLOGICZNEGO

Miernikiem efektywnego zarządzania ogrodem zoologicznym oraz właściwej działalności inwestycyjno - remontowej, hodowlanej, dydaktycznej i marketingowej jest bardzo czytelny i wyraźny odzew ze strony społeczeństwa, w postaci zwiększonej frekwencji. W 2009 roku (dane z dnia 30 listopada 2009) zanotowano 638 000 zwiedzających, czyli o 60 000 osób więcej niż w roku 2008 (578 000). Tendencja zwyżkowa jest wyraźnie widoczna już od kilku lat. Tym samym wrocławskie ZOO po raz pierwszy od kilkunastu lat wysunęło się na pierwszą pozycję - spychając na miejsce drugie dotychczasowego niekwestionowanego rekordzistę ZOO Warszawa (620 000 osób) - pod względem liczby osób odwiedzających polskiego ogrody zoologiczne.

DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNO-REMONTOWA

W ramach planu realizowano następujące remonty i inwestycje:

- ukończono i oddano do użytku pawilon wraz z wybiegami dla zwierząt pustyni, "Żyjąca pustynia",
- zakończono remont i oddano do użytku pawilon dla małp, tzw. "Okrąglak", wraz z przyległym otwarty trawiasty wybiegiem dla małp kapucynek, ogrodzony tylko płotkiem elektrycznym,
- zakończono gruntowną przebudowę basenu dla płetwonogich wraz z wybudowaniem nowej stacji filtrów i przebudowaniem części dla zwiedzających, dającej możliwość oglądania zwierząt pod wodą,
- zakończono prace przy budowie pawilonu oraz wybiegów zewnętrznych i wolier przejściowych dla zwierząt Madagaskaru,
- wykonano remont zabytkowej Bramy Japońskiej, czyli wejścia do ZOO od strony Odry, przy budynku dyrekcji,
- kontynuowano prace nad modernizacją "Dziecięcego zoo" - część dla koni, osłów i kucyków,
- ukończono II etap remontu nawierzchni (kostka granitowa i bazaltowa) w starej i zabytkowej części ZOO,
- utwardzono odcinki alejek w nowej części ZOO (kostka betonowa),
- ukończono i oddano do użytku nową toaletę dla zwiedzających, z punktem przewijania niemowląt i dostępem dla osób niepełnosprawnych,
- zakończono I etap remontu hali warsztatów - część magazynowa,
- zakończono I etap remontu stawów przygotowując nowe ujęcie wody z Odry, system grodzi dzielących stawy na sektory, nowe ujście wody do Odry, wykonano remont mostu i remont nabrzeży,
- w ramach własnych prac brygady remontowej lub ze środków własnych wykonano:
  - modernizację klatek bażantów, z przekształceniem ich w obszerne woliery,
  - kontynuowano modernizację terrariów i ich wystroju w budynku Terrarium, wykonano m.in. obszerne terraria środowiskowe dla legwanów i żółwi,
  - wybieg dla pandy małej i mundżaków chińskich wraz z domkami dla tych zwierząt,
  - wyremontowano dach pawilonu bantengów,
  - nowe woliery zewnętrzne dla wiewiórek trójbarwnych i burunduków,
  - ogrzewany domek dla walabi Bennetta,
  - nową wyspę na stawie, z przeznaczeniem docelowym na ekspozycję małp,
  - uformowano krajobraz i zmodernizowano ogrodzenie na wybiegu dla muflonów i magotów,
  - trwały prace ziemne przy formowaniu krajobrazu na przyszłym wybiegu dla owiec grzywiastych, które stanowić będą kontynuację kompleksu dla zwierząt Sahary,
  - wyremontowano i wykonano nowy wystrój w klatce dla słonecznic w budynku Ptaszarni,
  - zaadoptowano pomieszczenia dla nandu Darwina,
  - doprowadzono wodę do budynku dla antylop oraz utwardzono podłoże w budynkach dla żyraf i antylop.

Nowy basen płetwonogich - karminie kotików afrykańskich

Sztandarowym projektem zrealizowanym w roku 2009, który stał się magnesem przyciągającym do ogrodu wielu gości i pokazuje kierunek zmian, w którym zmierza ZOO, jest otwarcie nowego basenu dla kotików afrykańskich. Ten nowoczesny obiekt z basenem mieszczącym 700 000 litrów wody, umożliwia oglądanie zwierząt w sponad powierzchni wody, jak i pod nią. Dwa razy dziennie istnieje możliwość oglądania pokazu karmienia i treningu kotików.

DZIAŁALNOŚĆ HODOWLANA

W roku 2009, jak ilustruje załączona tabela, nastąpił znaczący wzrost eksponowanych gatunków zwierząt oraz ogólny wzrost liczby zwierząt ekspozycyjnych. Wśród ryb i gadów uzyskano szereg cennych przychówków, z których wymienić należy: płaszczkę plamistą, błyszczka tęczowego, pławikoniki (koniki morskie), tęczankę zieloną, żółwie brazylijskie, boa różane, żaby omszone (wiosłonogi), salamandry chińskie, scynki nadrzewne. Do lęgów przystąpiły największe gołębie świata - korońce. Odnotowano próby lęgów u dzioborożców bruzdodziobych.
Wśród ssaków należy podkreślić urodziny u kangurów rudych, likaonów (udany odchów sztuczny), świń rzecznych, sitatung, gnu białobrodych, tapira anta, hipopotama karłowatego, wyjców, gerez, mangab rudoczelnych.
Istotnym wskaźnikiem działalności hodowlanej jest ilość rozmnożonych gatunków zwierząt. W ciągu roku 2009 rozmnożono 176 gatunków, czyli o 60 więcej niż w roku 2008. Stało sie to możliwe zarówno dzięki temu, że wzrosła ogólnie liczba gatunków hodowlanych, ale też zwierzęta są utrzymywane w coraz lepszych warunkach. Ponadto cały czas dąży się do kompletowania par lub grup rozrodczych poprzez intensywną wymianę z innymi ogrodach zoologicznymi w kraju i za granicą. Część starych, niemnożących się zwierząt jest wycofywana drogą naturalną, pozostałe przekazywane są do innych ośrodków.
W bieżącym roku w ramach programów hodowlanych, depozytów, wymian bądź darowizn z ogrodów zoologicznych udało się pozyskać niezwykle cenne dla pod względem genetycznym europejskiej hodowli świnie rzeczne - od nich też po raz pierwszy w Polsce uzyskano w 2009 roku przychówek. Otrzymano cztery młode żyrafy siatkowane - podgatunek niewystępujący w innych polskich ogrodach zoologicznych. Sprowadzono 3 kotiki afrykańskie, 3 bantengi reprezentujące ginący gatunek bydła azjatyckiego, w Polsce prezentowany tylko w naszym ZOO. Sprowadziliśmy niezwykle rzadki w ogrodach zoologicznych podgatunek lwów, czyli 4 młode lwy angolańskie oraz jedyne małpy żyjące w naturze w Europie, czyli makaki magoty (8 osobników). Ponadto sprowadzono niespotykane w europejskich zoo najmniejsze jelenie świata - kanczyle filipińskie, parę

mrówników (pierwsze osobniki tego gatunku w polskich zoo), a także drapieżniki z Madagaskaru - fossy. Wśród cenniejszych gatunków ptaków sprowadzono żurawie mandżurskie i rajskie, nandu Darwina, orłana, argusy malajskie, a wśród gadów i ryb - węże nosorogie i karliczki torfowe, czyli najmniejsze ryby świata.
Do innych ogrodów zoologicznych przekazano m.in. samce żyrafy Rothschilda i siatkowej, lwy, pumy, ponocnice, kondora wielkiego. Drogą naturalną zakończyła się natomiast hodowla białych tygrysów bengalskich, niedźwiedzia polarnego i bocianów czarnych.

Jednostka systematyczna	Stan na 01 stycznia 2009	styczeń - Ilość gat.	Ilość gat. mnożących się	Ilość gat. przybyłych	Ubyło gatunków		grudzień - Ilość gat.	grudzień - Ilość sztuk
					upadki	inne		
Bezkręgowce w tym:	696	99	50	64	11	-	152	879
- w akwarium	375	22	1	11	1	-	32	430
- w terrarium	321	77	49	53	10	-	120	449
Ryby	1 716	145	20	45	3	16	171	2 045
Płazy	354	39	9	13	2	-	50	700
Gady	665	149	22	24	10	-	163	751
Ptaki	589	142	16	14	10	1	145	599
Ssaki ogółem w tym:	607	114	59	9	2	5	106	580
- małe ssaki	139	30	7	4	-	3	31	109
- małpy	117	19	8	2	-	-	21	129
- drapieżne	35	12	2	2	2	2	10	38
- kopytne	316	53	42	1	-	-	54	304
RAZEM	**4 627**	**688**	**176**	**169**	**49**	**22**	**797**	**5 554**

Stan hodowli w miejskim ogrodzie zoologicznym w roku 2009

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I PROPAGANDOWA

W ramach swoich zadań dział dydaktyczny organizował w roku 2009 szereg imprez dydaktycznych i działań skierowanych głównie do dzieci i młodzieży szkolnej w wieku od 5 lat do grup licealnych, w tym także dla dzieci ze szkół integracyjnych i specjalnych. Podstawą działań dydaktycznych były lekcje, w których w bieżącym roku odbyło się 186 godzin i w których uczestniczyło 3 723 osób z 92 placówek. Cykliczne imprezy dydaktyczne organizowane kolejny już rok to:

- „Wieczór marzeń" w zoo, w którym w roku 2009 uczestniczyło ok. 1 000 dzieci niepełnosprawnych i nieuleczalnie chorych.
- w ramach ogólnoeuropejskich działań na rzecz ochrony gatunków zagrożonych przeprowadzano kampanię poświęconą drapieżnikom europejskim. Realizowano ją poprzez współpracę ze szkołami, drogą konkursów wiedzy, plastycznych, fotograficznych i literackich, a także poprzez informacje przygotowane w formie pakietu materiałów dydaktycznych. Opracowano także specjalną zakładkę na stronie internetowej oraz przygotowano prezentacje multimedialne. W ramach tej kampanii zorganizowano także dla najmłodszych dzieci tzw. "Piknik z misiem", podczas którego podjęto próbę pobicia rekordu Guinnessa w ilości pluszowych misiów

przyniesionych do zoo. Piknik miał za zadanie uczulenie najmłodszego pokolenia na problemy zagrożeń krajowych drapieżników.

Inne zajęcia przeprowadzone w ramach działań dydaktycznych to:

- wykłady dla pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego oraz dla dydaktyków (120 uczestników),
- zajęcia wyjazdowe w ramach "Dnia Zwierząt",
- zajęcia w ZOO Dvur Kralove (Czechy) w ramach współpracy regionalnej w zakresie dydaktyki,
- wykłady dla młodzieży w ramach "Dolnośląskiego Festiwalu Nauki",
- zajęcia i praktyki dla studentów zoologii i zootechniki z uniwersytetów wrocławskich oraz z terenu całego kraju,
- współpraca z Izbą Celną, Wrocławskim Teatrem Lalek, Wrocławskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli,
- stała współpraca z mediami:
  - cotygodniowe cykliczne artykuły w prasie lokalnej oraz liczne w miesięcznikach i prasie ogólnokrajowej
  - wizyty ekip telewizyjnych
  - realizacja 2 programów TV popularyzujących wrocławskie ZOO i prezentujących jego nowości (program TV wrocławskiej z serii "Ona i on")
- stale rozwijana strona internetowa ZOO,
- współpraca z gminami dolnośląskimi w ramach akcji "Gmino, przytul żyrafę",
- dalsze uzupełnianie etykietażu na terenie ZOO i wykonanie nowych zestawów paneli edukacyjnych, m.in. dla pawilonu zwierząt Sahary, płetwonogich, akwarium i terrarium,
- powołanie do życia działu marketingu.

WSPÓŁPRACA KRAJOWA I MIĘDZYNARODOWA

Poza wspomnianymi wyżej licznymi kontaktami związanymi z wymianą zwierząt oraz organizowaniem kampanii na rzecz ochrony gatunków zagrożonych przedstawiciele ZOO uczestniczyli w krajowych oraz międzynarodowych spotkaniach roboczych, szkoleniach i konferencjach. Były to między innymi: konferencja Europejskiego Stowarzyszenia Ogrodów Zoologicznych i Akwariów (EAZA) w Kopenhadze, udział w pracach Rady Dyrektorów Ogrodów Zoologicznych i Akwariów, udział w dorocznym spotkaniu przedstawicieli ogrodów zoologicznych czeskich, słowackich i polskich (Vyskov, Czechy). We Wrocławiu zorganizowane poszerzone posiedzenie pracowników polskich ogrodów zoologicznych i akwariów pt. "Budujemy dla ZOO".

OPIEKA NAD BEZDOMNYMI ZWIERZĘTAMI

W roku 2009 Departament Infrastruktury i Gospodarki kontynuował rozpoczęte w 2007 roku sprawowanie nadzoru nad działalnością schroniska dla zwierząt przy ul. Skarbowców we Wrocławiu.

W styczniu 2009 roku po przeprowadzeniu konkursu zawarta została umowa z Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami na prowadzenie schroniska dla bezdomnych zwierząt w latach 2009 – 2011.

Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w ramach przyznanej dotacji zapewniało opiekę psom, kotom i sporadycznie innym zwierzętom (świnia, kaczki, gęsi, gołębie, fretki, lisy, szynszyle itd.) przebywającym w Schronisku.

Opieka polegała głównie na:

- zapewnieniu schronienia przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi,

- karmieniu i pojeniu stosownie do potrzeb,
- szczepieniach profilaktycznych,
- ochronie przed pasożytami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
- Sterylizacji chirurgicznej części zwierząt,
- leczeniu zwierząt chorych,
- codziennej pielęgnacji.

Zgodnie z zawartą umową, pracownicy schroniska przyjmowali zwierzęta i prowadzili dozór w placówce przez całą dobę. Schronisko było udostępniane w dni powszednie, w godzinach od 8:00 do 16:30, a w soboty i niedziele od 9:00 do 15:00 dla osób chcących adoptować zwierzęta i innych interesantów. Pozwoliło to na uzyskanie bardzo dobrych efektów przy adopcjach zwierząt.

Do tak dobrego wyniku przyczyniły się również akcje promocyjne oraz edukacyjne, prowadzone przez organizację, mające na celu zachęcanie do przyjmowania zwierząt ze schroniska. Lekarze weterynarii zatrudnieni do pracy w schronisku byli dyspozycyjni przez całą dobę w razie wystąpienia nagłych sytuacji. W ramach wykonywanych obowiązków leczyli zwierzęta wydawane ze schroniska, które zachorowały do 14 dni od momentu adopcji. Realizowano program zapobiegający bezdomności zwierząt obejmujący w szczególności: sterylizację zwierząt, poszukiwanie dla nich nowych właścicieli oraz usypianie ślepych miotów. TOZ współpracowało z administratorami terenów, na których przebywają zwierzęta bezdomne, z Policją, Strażą Miejską i Strażą Pożarną w przypadku konieczności niesienia pomocy zwierzętom lub pomocy ludziom poszkodowanym przez zwierzęta oraz prowadziło akcje edukacyjne Zwierzęta bezdomne wyłapywane były w sposób humanitarny z zastosowaniem przepisów o ochronie zwierząt. Prowadzone było znakowanie zwierząt przetrzymywanych w schronisku przy pomocy elektronicznych mikroprocesorów. TOZ prowadziło szczegółową ewidencję zwierząt, dokumentację finansową i merytoryczną placówki. Towarzystwo wykazało się bardzo dużym wkładem pracy własnych wolontariuszy, bez których wdrażanie programu przeciwdziałania bezdomności byłoby znacznie utrudnione.

Pracownicy Wydziału Inżynierii Miejskiej przeprowadzali zgodnie z zapisami zawartymi w umowie z TOZ kontrole schroniska oraz na bieżąco monitorowali jego działalność. Koszt zadania – 1 813 500 zł

WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO

Zadania związane ze wspieraniem rozwoju gospodarczego w 2009 roku realizowane były przez Biuro Rozwoju Gospodarczego. Głównym celem ich realizacji było wzmocnienie bazy ekonomicznej Miasta poprzez tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu i zwiększeniu zatrudnienia oraz wspieranie małych i średnich przedsiębiorstw.

PROJEKTY KLUCZOWE SŁUŻĄCE WZMACNIANIU POTENCJAŁU GOSPODARCZEGO MIASTA

PROJEKT URBAMECO W RAMACH PROGRAMU OPERACYJNEGO URBACT II

W maju 2009 roku Biuro Rozwoju Gospodarczego zakończyło realizację projektu URBACT II, w ramach którego powstał lokalny plan działania w zakresie rewitalizacji społeczno-gospodarczej. Zdobyta wiedza i skorzystanie z doświadczeń takich miast, jak Lyon, Birmingham, Arnhem, pozwoliło wypracować system współpracy na obszarze wsparcia.

Biuro przygotowało koncepcję odnowy społeczno-gospodarczej na obszarze wsparcia projekt „Rewitalizacji dawnych traktów handlowych". Działaniami został objęty w szczególności dawny ciąg handlowy: ul. Łokietka - pl. św. Macieja - ul. Chrobrego, łączący dworzec Nadodrze z Rynkiem. Jednym z założeń programu jest nadanie dzielnicy charakteru rzemieślniczo-artystycznego.
Prowadzony na obszarze Nadodrza program doprowadzi do zmiany wizerunku osiedla, trwałej odnowy tkanki miejskiej i wzmocnienia tożsamości lokalnej. Dzięki aktywności mieszkańców i lokalnych partnerów społecznych, stanowiących duży potencjał obszaru, można będzie osiągnąć efekt synergii, łącząc rewitalizację infrastrukturalną i odnowę społeczno-gospodarczą na Nadodrzu. W ramach programu URBACT została powołana Lokalna Grupa Wsparcia, w której skład weszli przedstawiciele miejskich jednostek odpowiedzialnych za poszczególne aspekty procesu rewitalizacji, Rady Osiedla Nadodrze, rzemieślników i organizacji pozarządowych.
Biuro Rozwoju Gospodarczego w ramach programu URBACT II uczestniczyło w spotkaniach, których celem była wymiana doświadczeń Partnerów:

- w styczniu 2009 roku w Grecji odbyło się spotkanie robocze Partnerów Projektu poświęcone zagadnieniom finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- w marcu 2009 roku gościliśmy we Wrocławiu 40-osobową delegację z 8 miast europejskich, które wraz z Wrocławiem realizują projekty rewitalizacyjne w ramach programu unijnego URBACT II. W ramach programu URBACT Biuro przygotowało Lokalny Plan Działania dla projektu rewitalizacji dawnych traktów handlowych: ul. Chrobrego, pl. św. Macieja, ul. Łokietka. Ekspertom unijnym zaprezentowano obszar wsparcia, planowane etapy rewitalizacji we Wrocławiu, potencjał dzielnicy, a także możliwości finansowania działań. Podczas Seminarium, w którym uczestniczyli również członkowie Lokalnej Grupy Wsparcia projektu dyskutowano nad wzmocnieniem rezultatów rewitalizacji, wymieniano się doświadczeniami, poszukiwano optymalnych rozwiązań dla Wrocławia. Eksperci byli pod dużym wrażeniem spójności projektów rewitalizacyjnych w naszym mieście, docenili fakt powołania spółki Wrocławska Rewitalizacja, a także zaangażowanie lokalnych organizacji w budowanie tożsamości Nadodrza,
- w maju 2009 roku w Lyonie podczas konferencji podsumowującej Projekt URBAMECO przedstawione zostały rezultaty projektu oraz zaprezentowano film o rewitalizacji na Nadodrzu, który został sfinansowany ze środków Projektu,
- w listopadzie 2009 roku w Sztokholmie odbyła się doroczna konferencja sieci URBACT, która obejmowała m.in. warsztaty dla partnerów sieci - wymiana doświadczeń Wrocławia jako partnera URBAMECO sieci, która zakończyła realizację swojego projektu z innymi sieciami Urbactu. Projekt Wrocławia „Rewitalizacja dawnego traktu handlowego na Nadodrzu" został oceniony jako jeden z najlepiej przygotowanych i wdrażanych obecnie projektów. Podczas seminarium Biuro prowadziło warsztaty dla partnerów sieci na temat implementowania Lokalnego Planu Działania i koordynowania prac Lokalnej Grupy Wsparcia po okresie zakończenia projektu. Przedstawiciele Biura uczestniczyli również w spotkaniach roboczych mających na celu zdobycie wiedzy i skorzystanie z doradztwa ekspertów w zakresie rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich, co jest na bieżąco wykorzystywane przy wdrażaniu projektu „Rewitalizacji społeczno-gospodarczej dawnych traktów handlowych we Wrocławiu".

Aktywność Wrocławia została zauważona przez partnerów oraz Sekretariat URBACT powołany przez Komisję Europejską, w związku z czym przedstawiciele Biura byli zapraszani jako eksperci do prowadzenia warsztatów dla międzynarodowego grona specjalistów - międzynarodowa konferencja URBACT w lutym 2009 roku w Warszawie. Dało to możliwość promocji Miasta w kraju i za granicą, a także zdobywania kontaktów, które będą pomocne w kolejnych etapach projektu rewitalizacji.

REWITALIZACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA DAWNYCH TRAKTÓW HANDLOWYCH

W ramach projektu „Rewitalizacja społeczno-gospodarcza dawnych traktów handlowych" podjęto następujące działania:

- tworzenie strefy zakupów niecodziennych, w obrębie ulic Łokietka - pl. św. Macieja – Chrobrego, program związany z rewitalizacją lokali użytkowych, zachęcanie artystów, rzemieślników i przedsiębiorców do lokowania się na Nadodrzu, współudział w organizacji przetargów ofertowych na Obszarze Wsparcia.
- utworzenie INFOPUNKTU przy ul. Łokietka - w 2009 roku podjęto działania związane z uruchomieniem infopunktu: miejsca spotkań i debat, centrum informacji o rewitalizacji, biura projektowego i sceny kulturalnej. Utworzenie Infopuntu wspomaga rozwój partnerstwa lokalnego. Działalność ośrodka opierać się będzie na współpracy jednostek publicznych, organizacji pozarządowych i podmiotów prywatnych w zakresie przedsiębiorczości w połączeniu z kulturą czy designem. Będzie to nowatorskie zaplecze, w którym odbywać się będą debaty z udziałem autorytetów w dziedzinie rozwoju i kształtowania przestrzeni publicznej. Mieszkańcy będą tu mogli wypowiedzieć się na nurtujące ich tematy i dzięki konsultacjom społecznym mieć wpływ na to, co dzieje się wokół. Infopunkt przygotowuje również ciekawą ofertę dla przedstawicieli biznesu, młodych naukowców i projektantów. Infopunkt prowadzi wyłoniona w konkursie organizacja - Fundacja Dom Pokoju, która do końca 2009 roku zakończy remont lokalu gminnego przeznaczonego na tę działalność. Infopunkt przy ul. Łokietka rozpocznie działalność na początku roku 2010.
- zainicjowanie programu WITRYNY NADODRZA - OKNA NA ŚWIAT. Projekt jest realizowany wspólnie przez Biuro oraz Akademię Sztuk Pięknych we Wrocławiu. Projekt tworzony jest jako część programu rewitalizacji osiedla Nadodrze w aspekcie społeczno-gospodarczym (miękkim). Jego celem jest rozwijanie wśród mieszkańców tej części Miasta świadomości jej potencjału rozwojowego. Przedmiotem konkursu jest stworzenie systemu witryn dla sklepów oraz zakładów usługowych i rzemieślniczych. Rozstrzygnięcie konkursu zaproponowano na początek 2010 roku.
- złożenie wniosku o dofinansowanie projektu Centrum Rozwoju Zawodowego - modernizacja i zagospodarowanie kompleksu poprzemysłowego przy ul. Dubois i utworzenie w nim miejsca służącego głównie mieszkańcom i osobom chcącym nabyć, rozwinąć lub udoskonalić własne umiejętności zawodowe, centrum będzie mieć charakter edukacyjno-szkoleniowy i konferencyjno-wystawienniczy. Centrum będzie ośrodkiem międzynarodowej wymiany i spotkań z uznanymi ekspertami w dziedzinie mody, sztuki, wzornictwa przemysłowego oraz miejscem promocji marki wrocławskiej, doskonalenia zawodowego o charakterze rzemieślniczo-artystycznymi i siedzibą Akceleratora Designu.

- cykl audycji radiowych letniego studia Radia RAM „Zapraszamy na Nadodrze". Jego celem była próba poprawy wizerunku dzielnicy oraz wypromowania i zwrócenia uwagi na potencjał, jakim dysponuje Wrocław Nadodrze.
- Europejski Dzień Sąsiada - festyn rodzinny, organizowany przez Radę Osiedla Nadodrze, lokalne organizacje pozarządowe wspólnie z Biurem Rozwoju Gospodarczego. Europejski Dzień Sąsiada jest inicjatywą Europejskiej Federacji Solidarności Lokalnej (powstałą w 1990 roku), której celem jest wzmacnianie stosunków dobrosąsiedzkich oraz poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej. Program objęty jest patronatem Komisji Europejskiej oraz wspierany przez Komitet Regionów UE. Udział w tego typu programach w pełni wpisuje się bowiem w prowadzony przez Biuro projekt rewitalizacji społeczno-gospodarczej wyznaczonego obszaru wsparcia. Europejski Dzień Sąsiada był obchodzony we Wrocławiu 23 maja 2009 roku. Wrocław uczestniczył w nim po raz drugi organizując festyn w parku Staszica. W projekcie uczestniczyło ponad 2 000 mieszkańców. W 2009 roku Europejska Federacja Solidarności Lokalnej z Paryża przyznała dyplom uznania za zaangażowanie władz Wrocławia w organizację Europejskiego Dnia Sąsiada. Rocznie takie wyróżnienie jest przyznawane 5 miastom na ponad 1 000 uczestniczących.

REALIZACJA PROJEKTU VIA REGIA PLUS

Miasto Wrocław jest liderem projektu Via Regia Plus realizowanego w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej Europa Środkowa w partnerstwie z miastami i regionami z Polski, Niemiec, Słowacji i Ukrainy, zlokalizowanymi wzdłuż Osi Centralnej (III Paneuropejski Korytarz Transportowy). Projekt realizowany jest przez Biuro Rozwoju Wrocławia oraz Biuro Rozwoju Gospodarczego. Podejmowane działania dotyczą w szczególności poprawy dostępności komunikacyjnej kolejowych i drogowych połączeń transportowych wzdłuż korytarza Via Regia oraz zrównoważonego rozwoju i zmian demograficznych obszarów metropolitalnych. W ramach działania „Wyzwania transportowe globalizującej się aglomeracji", projektu Via Regia Plus, którego celem jest lepsze zdiagnozowanie systemu transportowego aglomeracji Wrocławia, w kontekście powstawania w ostatnich latach dużej ilości zakładów produkcyjnych działających na rynkach międzynarodowych, powołane zostało nieformalne Forum Logistyczne Aglomeracji Wrocławskiej (FLAW) o charakterze opiniodawczym w sprawach transportu i infrastruktury transportowej. Forum skupia przedstawicieli 20 podmiotów: administracji publicznej, operatorów infrastruktury transportowej, szkół wyższych oraz zrzeszeń przedsiębiorców. W ramach projektu wykonane zostały dwie analizy:

- „Analiza przepustowości szlaków komunikacyjnych Aglomeracji Wrocławskiej" oraz „Badanie potrzeb transportowych przedsiębiorców Aglomeracji Wrocławskiej". Przebadano 900 przedsiębiorstw z branży.
- w ramach działania dotyczącego zrównoważonego rozwoju i zmian demograficznych obszarów metropolitalnych Biuro Rozwoju Gospodarczego przeprowadziło badania dotyczące migracji zarobkowych „Postawy wobec migracji. Analiza porównawcza wrocławskiego, drezdeńskiego i lwowskiego obszaru metropolitalnego pod kątem otwierania się nowych rynków pracy i związanych z tym migracji zarobkowych". W każdej aglomeracji przebadano 1 000 respondentów, łącznie 3 000 osób. W związku z przygotowaniami do badań odbyły się warsztaty w Dreźnie i Lwowie, w których uczestniczyli przedstawiciele Biura Rozwoju Gospodarczego i lokalnych instytucji rynku

pracy. Rekomendacje wynikające z tych badań są prezentowane w wydanej przez Biuro Rozwoju Gospodarczego ulotce promocyjnej,

- w ramach programu Via Regia Plus w 2009 roku odbyły się spotkania partnerów, warsztaty projektowe i wizyty studyjne, w których uczestniczyli przedstawiciele Biura Rozwoju Gospodarczego.

WRO-KADRY. PRZYSZŁOŚĆ RYNKU PRACY MŚP W AGLOMERACJI WROCŁAWSKIEJ - PROGNOZY I REKOMENDACJE

Celem projektu „WRO-KADRY. Przyszłość rynku pracy MŚP w aglomeracji wrocławskiej - prognozy i rekomendacje" realizowanego w 2009 roku jest zbadanie i analiza stanu obecnego rynku pracy aglomeracji wrocławskiej oraz stworzenie metodologii umożliwiającej cykliczną obserwację zachodzących na rynku pracy zmian, a w konsekwencji prowadzenie monitoringu rynku pracy w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw.
W ramach projektu rejestrowaniu i obserwacji podlegają zmiany zatrudnienia w całości firm sektora MSP oraz w określonych grupach firm (branżach o największym znaczeniu dla miast) m.in. branży transportowej, telekomunikacyjnej, nowych technologii. Dane wejściowe analiz w ramach projektu w postaci bazy 20 000 firm pochodzą z systemu REGON Urzędu Statystycznego. Wyłoniono z niej próbę 1 000 firm do badań ankietowych opisujących stan obecny sektora MSP aglomeracji wrocławskiej wykonanych przez partnera projektu. Do ich przetwarzania został wykorzystany system informatyczny HSC POPULUS, którego funkcjonalność została w ramach projektu rozszerzona.
Projekt zakończy się w 2010 roku opublikowaniem raportu zawierającego rekomendacje dotyczące poprawy sytuacji na rynku pracy MSP w aglomeracji wrocławskiej. Raport jest konsultowany z niezależnymi ekspertami znającymi mechanizmy wpływające na lokalny rynek pracy Dolnego Śląska i Wrocławia oraz posiadającymi doświadczenie w realizacji projektów badawczych i ewaluacyjnych. Raport zostanie udostępniony grupom docelowym Projektu - instytucjom rynku pracy, uczelniom i pozostałym interesariuszom, łącznie 150 jednostkom. W ramach projektu zostanie opracowana także metodologia badań oraz model funkcjonowania obserwatorium rynku pracy w aglomeracji wrocławskiej.

AKCELERATOR DESIGNU

W 2009 roku we Wrocławiu powstał Akcelerator Designu, którego celem jest promowanie wzornictwa przemysłowego, zarządzanie produktem, a przede wszystkim innowacyjność, lobbowanie za obecnością dobrego designu w tkance miejskiej i świadomości społecznej, stymulowanie wymiany wiedzy i doświadczeń pomiędzy środowiskiem przedsiębiorców, a środowiskiem projektantów.
Partnerami inicjatywy są: Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Biuro Rozwoju Gospodarczego, Biuro Współpracy z Uczelniami Wyższymi, Dolnośląska Rada Przedsiębiorczości i Nauki, Wrocławski Park Technologiczny, Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego, Uczelnie Wyższe: Akademia Sztuk Pięknych, Politechnika Wrocławska, Uniwersytet Ekonomiczny, Galeria BWA Design, firmy komercyjne: Auto-desk, Fagor Mastercook, Domar.
Biuro Rozwoju Gospodarczego w 2009 roku aktywnie uczestniczyło w projektach Akceleratora, które obejmowały:

- patronat nad honorowym Światowym Dniem Użyteczności WUD Tour 2009;

- partnerstwo merytoryczne Tygodnia Przedsiębiorczości na Uniwersytecie Ekonomicznym poświęconego tematyce innowacyjności;
- organizację konkursu pt. „Witryny Nadodrza - okna na świat";
- zawarcie umowy Partnerskej z Instytutem Wzornictwa Przemysłowego w Warszawie na realizację projektu „Zaprojektuj Swój Zysk", czyli poprawa konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez wzornictwo (innowacja procesowa i produktowa). Celem ogólnym projektu jest stworzenie profesjonalnego otoczenia biznesowego, umożliwiającego przedsiębiorcom i projektantom współpracę w obszarze aplikacji wzornictwa przemysłowego;
- w grudniu 2009 roku Biuro było głównym organizatorem szkolenia dla przedsiębiorców „Produkt zorientowany na klienta czyli jak wyróżniać się na rynku" oraz współorganizatorem wykładu dla mieszkańców w Galerii BWA Design pt. „Mi piace il design czyli jak żyć kreatywnie w mieście z charakterem". Szkolenie i wykład poprowadził Giuliano Molineri – ikona włoskiego designu, w latach 1981-1999 szef Giugaro Design, od 1999 roku prezes Fromark Srl, od 2003 roku dyrektor naukowy Europejskiego Instytutu Designu w Turynie, członek zarządu International Council of Societies of Industrial Design (ICSID).

WROCŁAWSKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Wrocławski Inkubator Przedsiębiorczości jest instytucją otoczenia biznesu powstałą z inicjatyw Podkomisji ds. Stabilizacji i Rozwoju MŚP na terenie Gminy Wrocław. Biuro Rozwoju Gospodarczego sprawuje nadzór merytoryczny nad jej funkcjonowaniem.
Inkubator rozpoczął działalność z początkiem 2009 roku i jest prowadzony przez wyłonioną w konkursie organizację pozarządową Stowarzyszenie Centrum Wspierania Przedsiębiorczości. Świadczy on nowopowstałym przedsiębiorstwom (działającym nie dłużej niż 6 miesięcy) usługi w postaci udostępniania w pełni wyposażonej przestrzeni biurowej/stanowiska pracy, obsługi prawnej, księgowej, doradztwa biznesowego, a także organizacji szkoleń w różnych zakresach tematycznych zgodnie z zapotrzebowaniem beneficjentów. Okres uczestnictwa w programie inkubatora to maksymalnie 12 miesięcy.
W roku 2009 w programie Wrocławskiego Inkubatora Przedsiębiorczości uczestniczyło w sumie 27 podmiotów o bardzo różnym charakterze działalności (m.in. firmy doradcze, szkoleniowe, turystyczne, technologiczne).
Nadzór merytoryczny Biura Rozwoju Gospodarczego wyraża się w kontrolowaniu zgodności działań z umową udzielenia wsparcia na realizację działania publicznego oraz oceny pod względem merytorycznym oferty wykonania zadania.

WSPIERANIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I OBSŁUGA PRZEDSIĘBIORCÓW

PUNKT INFORMACJI GOSPODARCZEJ

Biuro Rozwoju Gospodarczego od pięciu lat prowadzi Punkt Informacji Gospodarczej, którego celem jest zapewnienie bieżącej informacji na temat procedur związanych z różnymi aspektami prowadzenia działalności gospodarczej, począwszy od jej rejestracji, wyboru formy opodatkowania, starania o pozyskanie dotacji lub innych form preferencyjnego dostępu do kapitału finansowego, po specyficzne sprawy administracyjne związane z działalnością gospodarczą. Codziennie do Punktu zgłasza się (osobiście,

telefonicznie lub poprzez e-mail) z zapytaniami od kilku do kilkunastu osób. W rezultacie w ciągu roku punkt odwiedza ok. 2 000 przedsiębiorców.
Przy okazji spotkań, konferencji i seminariów, w których w formie prelegentów występują przedstawiciele Biura Rozwoju Gospodarczego przygotowywane są prezentacje multimedialne informujące o potencjale gospodarczym Wrocławia, inicjatywach i projektach, w których miasto uczestniczy. Rocznie przygotowywanych jest kilkanaście prezentacji w języku polskim, angielskim, francuskim lub niemieckim.
Biuro Rozwoju Gospodarczego opracowało i udostępnia zainteresowanym osobom za pośrednictwem strony internetowej informatory:

- „Inwestycje zagraniczne we Wrocławiu"
- „Własna firma we Wrocławiu"
- „Polski przedsiębiorca za granicą"

W 2009 roku wznowiono cieszący się dużym zainteresowaniem „Przewodnik wrocławskiego przedsiębiorcy".
Biuro Rozwoju Gospodarczego w 2009 roku aktywnie współpracowało z izbami gospodarczymi, Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej, Wrocławskim Parkiem Technologicznym i Wrocławskim Parkiem Przemysłowym. Docierało do przedsiębiorców z informacjami o wydarzeniach gospodarczych w kraju i za granicą. Biuro dysponuje bazą ok. 2 000 przedsiębiorców, do których dystrybuuje informacje o ważnych przedsięwzięciach i rozwiązaniach gospodarczych, np. WBM, Futuralliach czy Cork Meet w Irlandii.

WSPÓŁPRACA POLSKO – NIEMIECKA

- w dniach 30 czerwca – 02 lipca 2009 roku Biuro Rozwoju Gospodarczego wraz z Administracją Berlina ds. Gospodarki, Technologii i Kobiet zorganizowało wizytę studyjną do Berlina pn. „Samorząd przyjazny przedsiębiorczości - programy edukacyjne dla młodzieży oraz wspieranie przedsiębiorczości kobiet". Na sfinansowanie przedsięwzięcia Biuro otrzymało dotację Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej oraz wsparcie ze środków transgranicznego programu „Partnerstwo Odry". W wizycie uczestniczyli przedstawiciele instytucji i organizacji zaangażowanych we wspieranie rozwoju oraz edukację przedsiębiorczości, m.in. Wydziału Edukacji, Rady Miejskiej Wrocławia, Centrum Integracji Społecznej oraz Centrum Wspierania Przedsiębiorczości. Program wizyty obejmował dwa moduły tematyczne: wspieranie przedsiębiorczości kobiet oraz edukację przedsiębiorczości wśród młodzieży. W trakcie pobytu goście z Polski wzięli udział w kilku wspólnych sesjach warsztatowych, podczas których poznali działania samorządu berlińskiego w zakresie rozwiązań, instrumentów finansowania oraz sposobów wykorzystania środków UE na rzecz gospodarczej aktywizacji kobiet. Następnie odbyli wizyty w terenie, m.in. Inkubatorze Przedsiębiorczości dla Kobiet, Biurze Zarządzania Kwartałami.
- w sierpniu 2009 roku w Poczdamie z inicjatywy Przedstawiciela Brandenburgii na Dolnym Śląsku – Heike Uhe – odbyły się „Transgraniczne warsztaty nt. metod i możliwości obserwacji rynku pracy". Podczas warsztatów spotkały się osoby odpowiedzialne za realizację projektów badawczych rynku pracy z Wrocławia (Biuro Rozwoju Gospodarczego) i Brandenburgii (Regionalnych Biur ds. Zabezpieczania Specjalistów). Wymianie doświadczeń towarzyszyło porównanie metod monitoringu rynku pracy i obszarów badawczych, jak również sondowanie możliwości oraz form kontynuacji współpracy. Spotkanie w Poczdamie było pierwszym z cyklu wymiany doświadczeń i próby

wypracowania wspólnych działań. W warsztatach wzięli również udział: Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy we Wrocławiu, przedstawiciele Ministerstwa Pracy, Spraw Społecznych, Zdrowia i Rodziny Brandenburgii, Kancelarii Stanu Brandenburgii, biura EURES w brandenburskiej Agencji Pracy.

- w październiku 2009 roku miała miejsce rewizyta specjalistów z Brandenburgii. Uczestnicy spotkania zapoznali się z wynikami projektu „WRO-KADRY", odbyli spotkania z twórcami narzędzia monitorowania rynku pracy w Aglomeracji Wrocławskiej „POPULUS" oraz instytutem badawczym PENTOR.
- w lipcu 2009 roku Biuro Rozwoju Gospodarczego, Biuro Współpracy z Zagranicą i Administracja Senatu Berlina ds. Gospodarki, Technologii i Kobiet wydały wznowienie polsko-niemieckiej broszury „Berlin-Wrocław, Wrocław - Berlin".

OPINIOWANIE WNIOSKÓW O LOKALIZACJĘ SALONÓW GIER I KASYN

W roku 2009 roku do Gminy Wrocław wpłynęło 8 wniosków o wydanie opinii w sprawie lokalizacji salonów gier oraz 1 w sprawie lokalizacji kasyna. Opinia wydawana jest trzystopniowo – najpierw stanowisko zajmuje Biuro Rozwoju Gospodarczego, następnie ustosunkowuje się do niego Kolegium Prezydenta, ostateczna zaś opinia Gminy jest przedmiotem obrad na sesji Rady Miejskiej.
Z 8 wniosków o wydanie opinii w sprawie lokalizacji salonów gier, 4 zostały zaopiniowane przez BRG negatywnie, 3 pozytywnie, 1 bez rozstrzygnięcia. Zgodnie z ustawą o grach i zakładach wzajemnych na terenie Wrocławia dopuszczalne jest funkcjonowanie 7 salonów gier i 3 kasyn i obecnie tyle jest zarejestrowanych.

OBSŁUGA DZIAŁALNOŚCI REKLAMOWEJ NA NIERUCHOMOŚCIACH GMINY WROCŁAW

W okresie objętym sprawozdaniem:

- prowadzono kompleksową bieżącą obsługę inwestorów, pragnących umieszczać reklamy w mieście i realizowano 22 umowy reklamowe z firmami outdoorowymi umieszczającymi na nieruchomościach Miasta, sieci nośników reklamowych (w celu wynajmowania powierzchni reklamowej innym podmiotom) oraz inwestorami różnych branż umieszczających autoreklamę. Obsługa ta polegała na rozpatrywaniu ofert, sporządzaniu i realizacji umów cywilnoprawnych, wystawianiu faktur VAT (oraz sporządzaniu rejestrów sprzedaży), uzgadnianiu lokalizacji nośników reklamowych w ramach konsultacji prowadzonych z właściwymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi Miasta, udzielaniu informacji o zasadach umieszczania reklam;
- prowadzono czynności, których celem był demontaż 42 szt. nośników umieszczonych bez tytułu prawnego;
- przeprowadzono weryfikację 143 szt. nośników reklamowych;
- prowadzono Centralny Rejestr Reklam w celu inwentaryzacji reklam umieszczonych legalnie; rejestr prowadzony jest przy współpracy Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta;
- udzielono pomocy w przeprowadzeniu promocji wyjątkowych wydarzeń z kręgu kultury przyczyniających się do promocji Miasta tj. Wystawa „Europa – to nasza historia" oraz w pozyskaniu powierzchni reklamowej do ekspozycji

urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów komitetów wyborczych w związku z wyborami do Parlamentu Europejskiego.

Dochód Gminy osiągnięty w roku 2009 z tytułu umów „reklamowych" realizowanych przez Biuro Rozwoju Gospodarczego wyniósł ok. 3 000 000 zł.

ORGANIZOWANIE HANDLU OKRĘŻNEGO POZA LOKALAMI UŻYTKOWYMI

W okresie objętym sprawozdaniem:

- prowadzono bieżącą obsługę przedsiębiorców prowadzących handel okrężny poza lokalami użytkowymi polegającą na:
  - organizacji i przeprowadzeniu 5 losowań wolnych miejsc do handlu okrężnego celem prowadzenia sprzedaży całorocznej lub sezonowo - okolicznościowej w miejscach wyznaczonych poza placami targowymi,
  - zawieraniu i realizacji umów, określających zasady udostępniania miejsc do handlu okrężnego – realizowano 124 umów, uprawniających przedsiębiorców do prowadzenia sprzedaży w ramach handlu okrężnego, tj.: 57 umów rocznych, 14 umów sezonowych, 53 umów okolicznościowych,
  - udzielaniu informacji dotyczących zasad prowadzenia handlu.
- realizowano 6 umów dot. zorganizowanych targowisk, 10 umów o inkaso – pobór opłaty targowej oraz 3 umowy na organizację jarmarków okolicznościowych: Ekologicznego, Świętojańskiego, Bożonarodzeniowego w latach 2008 - 2010;
- zorganizował i przeprowadził konkurs ofert na:
  - organizację okolicznościowej sprzedaży kwiatów i zniczy przy czterech cmentarzach we Wrocławiu,
  - prowadzenie gastronomii w związku z organizacją imprezy sylwestrowej w Rynku;
- realizowano umowę określającą zasady administrowania trzema mini targowiskami przy ulicy Lotniczej, Żmigrodzkiej i Pułaskiego,

Dochód Gminy osiągnięty w roku 2009 wyniósł z: targowisk - ok. 942 000 zł, miejsc do handlu okrężnego - ok. 76 000 zł, opłaty targowej - ok. 1 800 000 zł. Wydatki na wynagrodzenie inkasentów w roku 2009 wyniosły ok. 600 000 zł.

EDUKACJA PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

W ramach programu „Edukacja przedsiębiorczości", którego celem głównym jest promocja przedsiębiorczości wśród dzieci, młodzieży i dorosłych oraz wsparcie systemu edukacji pod kątem wdrożenia innowacyjnych narzędzi podnoszenia kompetencji. Celem długofalowym jest tworzenie we Wrocławiu większej ilości mikro, małych i średnich firm – świadomych i konkurencyjnych w warunkach gospodarki rynkowej. W 2009 roku zrealizowano następujące zadania:

GRA PLENEROWA „PRZEDSIĘBIORCZY KRASNAL"

Celem projektu był wzrost wiedzy o zakładaniu i prowadzeniu własnej firmy u 300 uczniów szkół podstawowych z terenu Wrocławia potwierdzony uzyskaniem dyplomu, do dnia 1 czerwca 2009 roku, poprzez udostępnienie szkołom narzędzia w postaci pierwszej w Polsce gry plenerowej „Przedsiębiorczy Krasnal". Edukacyjna gra plenerowa „Przedsiębiorczy Krasnal" jest innowacyjną odpowiedzią na potrzeby rynku w zakresie edukacji przedsiębiorczości od najmłodszych lat. Jest to pierwsza w Polsce gra, skierowana do dzieci w wieku 6

– 12 lat, o prostym przekazie, że w biznesie jest jak w życiu – raz się zarabia, a raz traci, że założenie firmy wcale nie jest trudne. Formuła wzbogacona o zestaw konkurencji ruchowych zapewnia element rywalizacji pomiędzy grającymi zespołami (stemplowanie ogromną pieczątką, przekładanie monety na czas, toczenie monety slalomem, itp.). Całość została opracowana przez specjalistów od dziecięcych gier zespołowych z wrocławskiej Akademii Wychowania Fizycznego. Gra miała swoją premierę podczas ubiegłorocznego Dolnośląskiego Festiwalu Nauki, a zainteresowanie, z jakim się spotkała, przeszło najśmielsze oczekiwania. Na wniosek nauczycieli, pedagogów oraz dyrektorów szkół podstawowych, którzy oglądali wówczas grę, rozpoczęto przygotowania do udostępnienia jej szkołom w celu przeprowadzenia rozgrywek z udziałem większej ilości dzieci. Grę przeprowadzono we wrocławskich szkołach podstawowych w okresie maj - czerwiec 2009 roku.
W ścisłej współpracy z Wydziałem Edukacji – wyselekcjonowano szkoły podstawowe zainteresowane przeprowadzeniem gry, a następnie przeszkolono nauczycieli w zakresie jej obsługi. Efekty gry:

- grę „Przedsiębiorczy Krasnal" przeprowadzono w 11 wrocławskich szkołach podstawowych (po tygodniu w każdej),
- udział w grze wzięło ponad 500 dzieci,
- finał gry odbył się 1 czerwca (Dzień Dziecka) w Rynku z udziałem zespołów wyłonionych w rozgrywkach szkolnych,
- z uwagi na innowacyjność i niekonwencjonalność „Przedsiębiorczy Krasnal" cieszył się dużym zainteresowaniem mediów,
- wartością dodaną projektu są kontakty z nauczycielami (wyselekcjonowano grupę zaangażowaną zawodowo, bez wahania wdrażającą nowatorskie scenariusze lekcji, poświęcającą prywatny czas na przygotowanie się do nadprogramowych zajęć, wnoszący swoje zawodowe doświadczenie w realizację wspólnych pomysłów),
- gra „Przedsiębiorczy Krasnal" została zgłoszona do konkursu Europejska Nagroda Przedsiębiorczości, obecnie jest na etapie oceny w Brukseli.

AKADEMIA MŁODYCH FINANSISTÓW - I EDYCJA

Celem projektu jest przekazanie wiedzy ekonomicznej uczniom w wieku 11 – 13 lat oraz ich rodzicom poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie cyklu wykładów na uczelni wyższej. Pierwszą edycję Akademii Młodych Finansistów zaplanowano na 1 semestr roku szkolnego 2009/2010, jako cykl pięciu spotkań organizowanych raz w miesiącu. Zajęcia dla dzieci prowadzone są w formie wykładu oraz warsztatów, natomiast rodzice w tym samym czasie również mają możliwość uczestnictwa w odrębnych wykładach poruszających tożsame tematy. Na koniec każdych zajęć dzieci otrzymują propozycję dobrowolnego wykonania zadania domowego. Założeniem Akademii Młodych Finansistów jest prowadzenie zajęć przez wykładowców akademickich i ekspertów, aby zapewnić jak najbardziej akademicki wymiar realizowanego przedsięwzięcia. Każdy uczestnik - dziecko otrzymało indeks, gdzie gromadzi „zaliczenia" zajęć. Na koniec I edycji przewidziany jest dla dzieci konkurs wiedzy ekonomicznej obejmujący zagadnienia poruszone w czasie wszystkich wykładów, 3 najlepsze prace zostaną nagrodzone. Przygotowywane zostaną również dyplomy ukończenia zajęć, które otrzymają uczestnicy min. 4 spotkań oraz dyplomy z wyróżnieniem dla uczestników wszystkich zajęć. Projekt realizowany jest w partnerstwie z Wyższą Szkołą Bankową oraz Wrocławskim Parkiem Przemysłowym przy finansowym wsparciu Narodowego Banku Polskiego. Efekty projektu:

- uruchomiona została strona internetowa przedsięwzięcia www.amf.wroclaw,
- przeprowadzono kampanię informacyjną w prasie, radiu i na portalach internetowych, relacja o projekcie ukazała się również w programie TVP3 „Praca, biznes, innowacje",
- w projekcie udział bierze ponad 130 dzieci i ich rodzice,
- zamówiono materiały promocyjne projektu w postaci: segregatorów, długopisów, indeksów, plakatów, dyplomów oraz zakupiono nagrody na Konkurs wiedzy ekonomicznej,
- zrealizowane zostały 3 wykłady i warsztaty w następujących obszarach tematycznych: „Podstawy ekonomii, czyli co Młody Finansista wiedzieć powinien", „Przedsiębiorczość, czyli od pucybuta do milionera", „Inwestycje, czyli jak obracać milionami".

SZLAKIEM WROCŁAWSKICH INKUBATORÓW

Przedsięwzięcie miało na celu przybliżenie uczniom szkół średnich zasad działania i oferty inkubatorów przedsiębiorczości we Wrocławiu. W listopadzie 2009 roku zorganizowane zostały wizyty uczniów wrocławskich szkół średnich w Dolnośląskim Akademickim Inkubatorze Przedsiębiorczości przy Wrocławskim Parku Technologicznym oraz Wrocławskim Inkubatorze Przedsiębiorczości prowadzonym przez Centrum Wspierania Przedsiębiorczości. Młodzież miała okazję poznać ofertę inkubatorów, zobaczyć oferowane powierzchnie biurowe oraz laboratoria i pracownie specjalistyczne w przypadku Wrocławskiego Parku Technologicznego, jak również spotkać się z przedsiębiorcami, którzy swoją działalność rozpoczynali w inkubatorze. Wizyty uczniów wrocławskich szkół średnich w inkubatorach zorganizowane zostały w ramach obchodów Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości. Efekty projektu:

- udział w projekcie wzięło ok. 300 uczniów wrocławskich szkół średnich,
- wzrost świadomości o ofercie dla początkujących przedsiębiorców,
- utrwalenie wizerunku Miasta jako sprzyjającego młodym przedsiębiorcom.

RADA DS. MAŁEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI PRZY PREZYDENCIE WROCŁAWIA

Celem powołania Rady ds. małej przedsiębiorczości jest wspólne wypracowywanie rekomendacji służących rozwojowi mikro i małych przedsiębiorców we Wrocławiu. W celu wykonania postanowień Uchwały nr XXXVII/1184/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku w sprawie zatwierdzenia „Założeń polityki społeczno – gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2010" w okresie V – XI 2009 roku prowadzono prace nad utworzeniem przy Prezydencie Wrocławia Rady ds. Małej przedsiębiorczości. Rada będzie realizować następujące zadania: wypracowywanie rekomendacji służących rozwojowi mikro i małych przedsiębiorstw we Wrocławiu, prowadzenie stałego monitoringu ich kondycji i potrzeb, wskazywanie możliwości i kierunków ich rozwoju, jak również przekazywanie im istotnych dla ich rozwoju informacji. W pracach Rady uczestniczyć będzie przedstawiciel Prezydenta Wrocławia, przedstawiciel Rady Miejskiej Wrocławia oraz przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu. Rada ds. Małej Przedsiębiorczości powołana została zarządzeniem nr 8116/09 Prezydenta Wrocławia z dnia 30 listopada 2009 roku.

POZYSKANIE KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Planowanie i pozyskiwanie środków europejskich. W 2009 roku realizowane były projekty zarówno ze starego Okresu Programowania na lata 2004-2006 oraz prowadzone były prace przygotowawcze dla projektów planowanych do realizacji, składane wnioski aplikacyjne oraz zawierane umowy o dofinansowanie w ramach Nowego Okresu Programowania na lata 2007-2013. Realizacja wielu nowych projektów infrastrukturalnych związana jest z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej w 2012 roku we Wrocławiu. Wdrażane projekty, współfinansowane w ramach funduszy europejskich w roku 2009 realizowane były w ramach następujących programów:

Charakter programu	Okres programowania	Nazwa programu
Programy infrastruktury twardej	2004-2006	Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego
		Sektorowy Program Operacyjny – Transport
	2007-2013	Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013
		Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
		Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka
Programy infrastruktury miękkiej	2007-2013	Program Operacyjny Kapitał Ludzki
		Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweski Mechanizm Finansowy
		Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy
		URBACT II
		Fundusz Organizacji Pozarządowych
		Fundacja Współpracy Polsko Niemieckiej
		Środki Funduszu NBP
		Środki Parlamentu Europejskiego
		LLP Comenius
		Młodzież w działaniu
		Interreg IV C

PROJEKTY INFRASTRUKTURALNE (TWARDE)

SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY – TRANSPORT

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Budowa Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Grabiszyńskiej do ul. Szwajcarskiej we Wrocławiu	2005 2008	31 928 267,80	53 149 198,42	SPOT

Opis projektu - budowa fragmentu Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Grabiszyńskiej do ul. Szwajcarskiej przebiega po śladzie ul. Klecińskiej. Fragment ten spełnia rolę podstawowego układu komunikacyjnego Miasta, przenosząc ruch tranzytowy drogi krajowej nr 94 (Zielona Góra – Opole, Kraków), jak również doprowadza ruch kołowy do dróg krajowych nr 8, 5 i Autostrady A4 (stanowiących drogową sieć transeuropejską TEN-T). Ulica ta jednocześnie przenosi ruch międzydzielnicowy na kierunku wschód- zachód.
Stan realizacji - w ramach realizacji projektu przebudowano jezdnię wschodnią i zachodnią wraz z estakadą nad linią kolejową Wrocław - Jelenia Góra. Kwota w wysokości 1 576 276,47 zł wpłynęła na konto Gminy 31 lipca 2009 roku. Wnioskowana kwota dofinansowania warunkowego 402 738,37 zł. 28 sierpnia 2009 roku wpłynęło pismo z Ministerstwa Infrastruktury dotyczące certyfikacji wydatków kwalifikowanych.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
2.	Przebudowa ul. Żmigrodzkiej we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 5	2005 2007	14 350 250,99	37 315 568,52	SPOT

Opis projektu - zakres prac obejmował budowę drugiej jezdni na odcinku od ul. Bałtyckiej do ul. Irysowej (dł. 1,8 km), przebudowę wszystkich skrzyżowań znajdujących się na przedmiotowym odcinku ulicy wraz z chodnikiem i ścieżką rowerową, przebudowę torowiska tramwajowego, przebudowano 2 przejazdy kolejowe, przebudowę kanalizacji deszczowej i odwodnienia oraz przebudowę sieci ciepłowniczej i gazowej. Oświetlenie uliczne.
Stan realizacji - w 2008 roku złożono wniosek do Ministerstwa Infrastruktury o podwyższenie poziomu dofinansowana dla projektu z 48,11% na 75% całkowitych wydatków kwalifikowanych. W wyniku weryfikacji złożonych wniosków, uwzględniających podniesiony poziom dofinansowania, otrzymano zgodę na dofinansowanie warunkowe w dniu 25 sierpnia 2009 roku w wysokości 6 088 490,96 zł. Wypłata środków nastąpi po rozliczeniu Sektorowego Programu Operacyjnego Transport.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
3.	Przebudowa pl. Grunwaldzkiego we Wrocławiu w ciągu drogi krajowej nr 8	2005 2008	26 658 132,81	96 785 189,14	SPOT

Opis projektu - celem bezpośrednim Projektu była przebudowa pl. Grunwaldzkiego na odcinku od Mostu Grunwaldzkiego do skrzyżowania Osi Grunwaldzkiej z ul. Norwida oraz wlotów ulic wraz z niezbędnymi odcinkami ulic przyległych. Projekt wprowadził zasady ruchu okrężnego wokół elipsoidalnej wyspy centralnej, co pozwoliło na wymianę ruchu pomiędzy 5-cioma rozsuniętymi wlotami. Wewnątrz skrzyżowania/elipsonda, powstał węzeł przesiadkowy dla komunikacji miejskiej. Powstało podziemnego przejścia na kierunku płn–płd pod placem, które wyeliminowało większość ruchu pieszego z

poziomu placu, a jednocześnie poprzez system wind udostępniono dojście do przystanków komunikacji zbiorowej dla osób niepełnosprawnych. Dzięki realizacji Projektu udrożnione zostało jedno z głównych we Wrocławiu skrzyżowań w ciągu drogi nr 8, zwiększona została przepustowości na tym odcinku co wpłynęło na usprawnienie ruchu.
Stan realizacji - Projekt został zakończony. Zgodnie z zapisami warunkowej umowy o dofinansowanie projektu w dniu 23 stycznia 2009 roku złożono wniosek o płatność końcową wraz ze sprawozdaniem końcowym. Po zakończeniu analizy dokumentów przedłożonych przez Beneficjanta IPZ w dniu 29 października 2009 roku, zacertyfikował wydatki kwalifikowane w wysokości 26 059 802,08 PLN.

ZINTEGROWANY PROGRAM OPERACYJNY ROZWOJU REGIONALNEGO

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Przebudowa Mostów Warszawskich we Wrocławiu	2006 2008	56 034 396	106 150 903,13	ZPORR

Opis projektu - zrealizowanie inwestycji przyczyniło się do poprawy dostępności komunikacyjnej Wrocławia – stolicy regionu z innymi regionami i podregionami, m.in. poprzez zwiększenie przepustowości przeprawy mostowej przez rzekę Odrę i ciągu ulic wyprowadzających ruch z centrum Miasta w kierunku Warszawy. Polepszony został dostęp do sieci dróg krajowych oraz korytarzy trans-europejskich, a w szczególności do drogi krajowej nr 8. Dzięki realizacji niniejszego Projektu oraz innych projektów powiązanych (w szczególności przebudowy ciągu ul. Kromera – Krzywoustego stanowiącego przedłużenie projektu przebudowy Mostów Warszawskich) znacznie poprawił się miejski system transportowy. Również system transportu publicznego uległ poprawie poprzez przebudowę pętli tramwajowo – autobusowej na pl. Kromera oraz wydzielenie torowiska tramwajowego na Mostach Warszawskich.
Stan realizacji - w dniach 27-30 stycznia 2009 roku przeprowadzona została kontrola końcowa projektu przez inspektorów Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi, Oddziału Realizacji i Kontroli Projektów Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego na podstawie upoważnienia udzielonego przez Wojewodę Dolnośląskiego. Zakres kontroli obejmował: rzeczową realizację projektu, procedury przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, umowy z wykonawcami, kwalifikowalność wydatków, dokumentację rachunkowo-księgową, osiągnięcie wskaźników monitoringowych oraz realizację polityk wspólnotowych, a także informację i promocję. We wnioskach i ustaleniach końcowych stwierdzono, iż:

- inwestycja „Przebudowa Mostów Warszawskich we Wrocławiu" została zrealizowana w zakresie rzeczowym i finansowym zgodnie z wnioskiem aplikacyjnym i zawartą umową o dofinansowanie projektu.
- zamówienia publiczne w ramach kosztów kwalifikowanych projektu zostały udzielone zgodnie z zapisami ustawy Prawo Zamówień Publicznych oraz zgodnie z Ustawą o finansach publicznych.
- Beneficjent osiągnął w 100% zakładane we wniosku wskaźniki produktów i rezultatów.
- dokumenty złożone przez Beneficjenta wraz z wnioskami o płatność były tożsame z dokumentami oryginalnymi.

- poniesione przez Beneficjenta wydatki w kwocie łącznej 74 712 522,72 zł w aspekcie zgodności kopii dokumentów z oryginałami, realizacja zakresu rzeczowego projektu, prawidłowości udzielonych zamówień publicznych stanowią koszt kwalifikowalny projektu.
- Beneficjent podczas realizacji projektu przestrzegał polityk wspólnotowych w zakresie określonym we wniosku aplikacyjnym. Zobowiązano również Beneficjenta do przedstawienia dokumentów potwierdzających wskaźnik rezultatu „Liczba wypadków drogowych" do dnia 31 maja 2009 roku BZF przekazał wymagane oświadczenie.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
2.	Rewitalizacja kamienic przy ul. Księcia Witolda 45 i 47 we Wrocławiu	2005 2009	418 538,26	4 673 338,82	ZPORR

Opis projektu - głównym celem realizacji projektu pn. „Rewitalizacja kamienic przy ul. Księcia Witolda 45 i 47 we Wrocławiu" był remont i przebudowa kamienic zlokalizowanych przy ul. Księcia Witolda 45 i 47 w celu poprawy stanu technicznego obiektu oraz utworzenia nowych miejsc pracy poprzez wydzielenie lokali usługowych, stwarzając odpowiednie warunki lokalowe i infrastrukturalne dla rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.
Stan realizacji - w związku z oszczędnością środków w ramach Działania 3.3. „Zdegradowane obszary miejskie, poprzemysłowe i powojskowe" Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, Zarząd Województwa Dolnośląskiego, 19 lutego 2009 roku podjął decyzję o przyznaniu dofinansowania dla projektu złożonego w konkursie w 2005 roku, a znajdującego się na liście rezerwowej. W dniu 8 czerwca 2009 roku podpisano umowę o dofinansowanie. Zgodnie z wytycznymi ZPORR, złożono sprawozdanie okresowe i końcowe z realizacji projektu, jak również jeden wniosek o płatność dla całego zakresu projektu. W dniach 10 i 11 września 2009 roku odbyła się kontrola na miejscu realizacji projektu, która miała na celu sprawdzenie prawidłowości realizacji projektu, zgodności z zawartą umową o dofinansowanie oraz prawem wspólnotowym i krajowym. W wyniku kontroli potwierdzono zasadność wydatków kwalifikowanych w kwocie 558 051,02 zł. W dniu 5 listopada 2009 roku na konto Gminy Wrocław wpłynęła refundacja w kwocie 418 538, 26 zł.

REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NA LATA 2007-2013

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Przebudowa ul. Buforowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu	2008 2012	18 007 500	51 276 600	RPO WD

Opis projektu - projekt polega na przebudowie odcinka ul. Buforowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 obejmującej budowę dwóch niezależnych jezdni kategorii G z rezerwą na tramwaj oraz budowę chodników i ścieżek rowerowych.

Docelowa nośność wybudowanej drogi to 115 kn/oś/ Droga stanowi drugi odcinek (I odcinek – ul. Bardzka) połączenia Śródmiejskiej Obwodnicy Wrocławia z A4 w kierunku wschodnim (Chorzów, Kraków i Lwów) oraz wyjazd w kierunku Czech. Droga ta stanowi alternatywę dla węzła Bielańskiego, co pozwoli na jego odciążenie poprzez rozdzielenie ruchu samochodowego (w kierunkach S, W i E) na dwa węzły autostradowe i tym samym przyczyni się do zmniejszenia zatorów na drodze. Ponadto projekt przyczyni się do rozwoju transportu publicznego. Realizacja w/w projektu ułatwi dojazd do aren EURO 2012.

Stan realizacji - projekt został zgłoszony w trybie indywidualnym do Działania 3.1 Infrastruktura drogowa Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego. Gmina Wrocław podpisała z Województwem Dolnośląskim pre-umowę dot. przedmiotowego projektu. Obecnie BZF monitoruje wszelkie działania realizowane w ramach projektu zarówno pod kątem spełniania zapisów pre-umowy, jak i pozostałej dokumentacji. W dniu 10 lipca 2008 roku podpisana została z Biurem Projektowo-Inżynieryjnym REDAN Sp. z o.o. umowa na kompleksowe wykonanie dokumentacji. Wniosek aplikacyjny został złożony 30 czerwca 2009 roku. We wrześniu 2009 roku został złożony skorygowany wniosek aplikacyjny. Zaproponowano również Instytucji Zarządzającej zmianę zakresu projektu, na co jednak nie wyrażono zgody. Zapadła decyzja o realizacji projektu o zmienionym zakresie, jednak bez udziału dofinansowania z UE.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
2.	Budowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym we Wrocławiu – etap I	2008 2010	18 007 500	44 870 469	RPO WD

Opis projektu - projekt jest powiązany z projektami około lotniskowymi i projektami umożliwiającymi dogodną komunikację z obiektami sportowymi Euro 2012. Jego realizacja pozwoli na podniesienie poziomu bezpieczeństwa na odcinku ul. Strzegomskiej oraz umożliwi sprawny i bezpieczny dojazd kibiców do obiektów sportowych oraz innych miejsc imprez towarzyszących w trakcie ME Euro 2012 rozgrywanych we Wrocławiu. Zrealizowanie inwestycji przyczyni się do szybszego:

- skomunikowania Portu Lotniczego z centrum Miasta oraz infrastrukturą sportową Euro 2012, a także połączenia Lotniska oraz centrum Miasta z Obwodnicą Śródmiejską Wrocławia.
- osiągnięcia odpowiedniej przepustowości komunikacyjnej ulic, co przyczyni się do ułatwienia przejazdu do miejsc wydarzeń powiązanych z organizacją Euro 2012,
- podniesienia poziomu bezpieczeństwa dla wszystkich uczestników ruchu drogowego, przy nasilonym natężeniu ruchu na istniejącej infrastrukturze drogowej.

Projekt polegać będzie na rozbudowie układu drogowego do przekroju dwujezdniowego na długości 1,3 km (2 jezdnie po 2 pasy ruchu) z pozostawieniem rezerwy dla wydzielonego torowiska, budowie chodnika oraz ścieżek rowerowych, rozbudowie mostu przez rzekę Ślęzę, poszerzeniu przejazdu kolejowego w miejscu jednopoziomowego skrzyżowania ul. Strzegomskiej z linią

kolejową, budowie ekranów akustycznych, modernizacji istniejących skrzyżowań, wykonaniu wjazdów bramowych, założeniu pasów zieleni.
Stan realizacji - w dniu 29 stycznia 2008 roku została podpisana Umowa dotycząca przygotowania projektu indywidualnego. W dniu 31 grudnia 2008 roku ogłoszono przetarg na roboty budowlane. Wniosek o dofinansowanie został złożony do UMWD w dniu 26 lutego 2009 roku. W dniu 03 lipca 2009 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu. We wrześniu został złożony wniosek o płatność, za który wpłynęła refundacja w wysokości 426 662,49zł.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
3.	Budowa połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym we Wrocławiu – etap II	2008 2010	18 007 500	85 000 000	RPO WD

Opis projektu - przedmiotem projektu jest przebudowa ulicy Granicznej na odcinku od ulicy Stanisława Skarżyńskiego do ulicy Mińskiej wraz z przebudową części ulicy Stanisława Skarżyńskiego. W ramach inwestycji przewiduje się budowę m.in.:
- dwóch jezdni o dwóch pasach ruchu każda,
- ścieżki rowerowej dwukierunkowej i chodnika po stronie północnej ulicy,
- chodnika przy jezdni po południowej stronie ulicy,
- pasa serwisowego długości około 650 m od ul. Przybyły do ul. Stanisława Skarżyńskiego

Dodatkowo inwestycja obejmuje przebudowę mostu na rzece Kasina, umocnienia wlotów kanalizacji, ogrodzenie terenu Jednostki Wojskowej po południowej stronie ulicy Granicznej, budowę przepustów pod ulicą i pod zjazdami, przeniesienie zbiorników wody pożarowej Portu Lotniczego, budowę kanalizacji deszczowej i sanitarnej, budowę oświetlenia drogowego wraz z zasilaniem, niezbędną wycinkę zieleni oraz nowe nasadzenia, rozbiórkę obiektów kubaturowych zlokalizowanych w projektowanym pasie drogowym.
Stan realizacji - W 2008 roku została podpisana umowa dotycząca przygotowania projektu indywidualnego. Wniosek o dofinansowanie został złożony do UMWD w dniu 26 lutego 2009 roku umowa o dofinansowanie projektu została podpisana 04 sierpnia 2009 roku. W dniu 30 września 2009 roku został złożony wniosek o płatność, za który Beneficjent otrzymał refundację w wysokości 2 253 468,82 zł. Kolejny wniosek o płatność zostanie złożony w grudniu 2009 roku.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
4.	Przebudowa ul. Krakowskiej we Wrocławiu od ul. Traugutta do al. Armii Krajowej	2008 2009	19 565 573,77	47 760.740	RPO WD

Opis projektu – ul. Krakowska zlokalizowana jest w południowej, południowo - wschodniej części Wrocławia i stanowi ważny element układu komunikacyjnego Miasta. Z jednej strony ul. Krakowska jest trasą wylotową na Oławę i Opole, z

drugie natomiast jest przedłużeniem ul. Traugutta, która łączy tę część z Miasta z jego centrum. Ul. Krakowska łączy się z al. Armii Krajowej, która wspólne z ul. Hallera i planowanym Mostem Wschodnim łączącym Księże Małe z Biskupinem może być uważana za odcinek południowej śródmiejskiej obwodnicy Wrocławia.
Stan realizacji - w październiku 2008 roku Gmina Wrocław złożyła do UMWD propozycję projektu do dofinansowania w BPS. W grudniu 2008 roku Beneficjent otrzymał informacje o pozytywnej ocenie formalnej. Dnia 31 stycznia 2009 roku został złożony wniosek aplikacyjny. Dnia 30 czerwca 2009 roku podpisano Umowę o dofinansowanie projektu. Dla projektu zostały złożone 3 wnioski o płatność, w tym wniosek o płatność końcową realizacji projektu. We wrześniu otrzymano refundację poniesionych kosztów z wniosku nr 1 w wysokości 10 230 050,44 zł. Projekt został zakończony rzeczowo dnia 30 października 2009 roku, finansowo dnia 30 listopada 2009 roku. Zwrot środków wniosku o płatność nr 2 powinien nastąpić jeszcze w roku bieżącym w wysokości 4 750 731,15 zł, natomiast z wniosku o płatność nr 3 w roku 2010 w wysokości 2 563 696,98 zł.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
5.	Budowa infrastruktury drogowej w otoczeniu Stadionu piłkarskiego Euro 2012 we Wrocławiu	2008 2010	12 481 330,88	31 088 435,50	RPO WD

Opis projektu - projekt obejmuje budowę infrastruktury drogowej w otoczeniu Stadionu Euro 2012 - od ul. Królewieckiej, wzdłuż ul. Drzymały do parkingu po południowej stronie ul. Lotniczej. Ze względu na ścisłe powiązanie z budową stadionu odcinek ul. Drzymały (od ul. Królewieckiej do północnej łącznicy węzła w ul. Lotniczej – etap I) zostanie zrealizowany zgodnie z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego w systemie „Buduj". Pozostały zakres w systemie „Zaprojektuj i buduj" (etap II). Realizacja inwestycji umożliwi szybką i bezkolizyjną komunikację terenów związanych z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Euro 2012 z komunikacją w centrum Miasta. Projekt umożliwi sprawny i bezpieczny dojazd kibiców do obiektów sportowych oraz innych miejsc imprez towarzyszących w trakcie ME Euro 2012 rozgrywanych we Wrocławiu. Projekt polega na stworzeniu zupełnie nowego układu komunikacyjnego w zachodnim rejonie Wrocławia łączącego drogi o różnym znaczeniu i charakterze (lokalnymi regionalnym) w pobliżu nowego stadionu piłkarskiego mającego być areną Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012. Inwestycja jest bezpośrednio powiązana z projektem Stadionu EURO 2012, projektem Przebudowy ul. Królewieckiej oraz projektem Przebudowy ul. Lotniczej i ul. Kosmonautów w ciągu drogi krajowej nr 94. Projekt będzie realizowany z zachowaniem procedur Ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.
Stan realizacji - w dniu 29 stycznia 2008 roku podpisano pre-umowę dotyczącą przygotowania projektu indywidualnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013. Priorytet 3 Rozwój infrastruktury transportowej na Dolnym Śląsku - ("Transport") Działanie 3.1 Infrastruktura drogowa. W 2008 roku złożono wniosek do Urzędu Marszałkowskiego w sprawie zmiany zakresu projektu, po akceptacji złożonego wniosku, 07 kwietnia 2009 roku podpisano Aneks nr 1. W związku z problemami dotyczącymi pozyskania gruntu pod inwestycję złożono wniosek do Urzędu

Marszałkowskiego o przesunięcie terminu złożenia wniosku o dofinansowanie na dzień 30 listopada 2009 roku. Podpisano Aneks nr 2 w dniu 23 listopada 2009 roku. Złożono wniosek o dofinansowanie w dniu 30 listopada 2009 roku. We wrześniu 2009 roku wyłoniony został generalny wykonawca na realizację zadania.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
6.	"Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 15 przy ul. Jedności Narodowej 117 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenów na cele rekreacyjno-sportowe - Etap I"	2009 2010	363 522,62	633 567,99	RPO WD

Opis projektu - głównym celem projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Realizacja projektu wynika z konieczności zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego jakim jest budynek Gimnazjum nr 15 przeznaczony do renowacji. Przedmiotem projektu jest wymiana pokrycia dachowego o powierzchni 1 740 m^2.
Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór. W listopadzie 2009 roku otrzymano uwagi formalne do wniosku o dofinansowanie projektu. W ciągu 30 dni zostaną złożone skorygowane dokumenty wniosku dofinansowanie. Roboty budowlane zostały zakończone i rozliczone.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
7.	"Modernizacja budynku Gimnazjum Nr 15 przy ul. Jedności Narodowej 117 we Wrocławiu wraz z zagospodarowaniem terenów na cele rekreacyjno-sportowe - Etap II"	2010 2012	3 169 737,70	5 524 400,01	RPO WD

Opis projektu - głównym celem projektu jest przeciwdziałanie marginalizacji obszarów miast województwa dolnośląskiego, na których nasilają się negatywne zjawiska społeczne i ekonomiczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni. Realizacja projektu wynika z konieczności zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego jakim jest budynek Gimnazjum nr 15 przeznaczony do renowacji. Przedmiotem projektu jest naprawa elewacji ceglanej i Sali gimnastycznej gimnazjum, wymiana stolarki okiennej, modernizację wnętrza budynku, zagospodarowanie przyległego terenu na cele rekreacyjno – sportowe oraz renowacja muru ogrodzeniowego.
Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór. W listopadzie 2009 roku

otrzymano uwagi formalne do wniosku o dofinansowanie projektu. W ciągu 30 dni zostaną złożone skorygowane dokumenty wniosku dofinansowanie. Rozpoczęcie realizacji projektu zaplanowane jest na I kwartał 2010 roku, natomiast zakończenie przewiduje na III kwartał 2010 roku.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
8.	Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską edukacją	2008 2011	7 807 740,14	17 493 824,00	RPO dla WD

Opis projektu - projekt polega na budowie zintegrowanego systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie wrocławską oświatą. Realizacja przedsięwzięcia pozwoli wszystkim 244-em placówkom edukacyjnym, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wrocław (Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego Wrocławia), na powszechny, szerokopasmowy i bezpieczny dostęp do Internetu oraz aplikacji back office. Wszystkie placówki oświatowe zostaną zaopatrzone w sprzęt umożliwiający wdrożenie zintegrowanego systemu informatycznego usprawniającego: system finansowo-księgowy, kasowy, kadrowo-płacowy, magazynowy, zarządzania zasobami oświatowymi, a także organizacje placówki, usprawnienie pracy sekretariatu, planowanie lekcji oraz monitorowanie ścieżki edukacyjnej ucznia. Na bazie modułu monitorowania ścieżki edukacyjnej ucznia zostanie wdrożona e-usługa polegająca na elektronicznym naborze do przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych.
Stan realizacji – projekt pn. Rozwój informatycznego systemu zarządzania wrocławską oświatą został złożony w trybie systemowych do Działania 2.2. Na etapie preselekcji został wybrany do dalszego etapu oceny. W dniu 17 czerwca 2009 roku złożono do UMWD pełną dokumentację aplikacyjną. Dnia 20 października 2009 roku projekt został wybrany do dofinansowania (z obniżonym dofinansowaniem z 75% wydatków kwalifikowanych do 44,75% wydatków kwalifikowanych).

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
9.	Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie	2008 2011	9 144 784,50	10 804 930,00	RPO WD

Opis projektu - projekt polega na budowie w pełni zintegrowanego i kompleksowego systemu edukacyjnego, opartego o usługi elektroniczne, obejmującego 244 placówki oświatowe, usytuowane na terenie Gminy Wrocław. W ramach projektu przewidziano:

- zakup i instalacje: systemu telefonii VoIP – 1 250 szt., 1 000 zestawów komputerowych, 4 serwerów wraz z macierzami dyskowymi, urządzeń i oprogramowania dla systemu backupu oraz urządzeń i oprogramowania systemu bezpieczeństwa sieci i danych zgromadzonych w systemie.
- zakup i wdrożenie oprogramowania: systemu analiz budżetowych, elektronicznego dziennika, miejskiego systemu bibliotecznego, platformy edukacyjnej i portalu oświatowego.

W zależności od poziomu świadczonych usług, obywatele będą mogli wyszukać informacje, pobrać dokumenty i odesłać je na drodze elektronicznej. Z oferty usług skorzysta 129 440 osób. Działania stworzą lepszy wizerunek oświaty, głównie Urzędu Miejskiego Wrocławia, który będąc organem prowadzącym edukacje, będzie postrzegany jako otwarty na potrzeby ludności, w tym społeczeństwa partycypacyjnego, dzięki poprawie dostępu do technologii ICT, szczególnie dla dzieci niepełnosprawnych.
Stan realizacji - projekt pn. Rozwój usług elektronicznych we wrocławskiej oświacie został złożony w trybie konkursowym do Działania 2.2. W dniu 17 czerwca 2009 roku złożono do UMWD pełną dokumentację aplikacyjną. Dnia 12 października 2009 roku projekt został wybrany do dofinansowania we wnioskowanej kwocie. Do końca roku planowane jest podpisanie umowy o dofinansowanie (w dniu 10 listopada 2009 roku BZF przedłożył załączniki do umowy do UMWD). Dla przedmiotowego projektu pozyskano interpretację indywidualną dotyczącą kwalifikowalności podatku VAT.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
10.	Przebudowa ul. Bardzkiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395 we Wrocławiu - etap I i II	2008 2011	55 211 419,00	168 848 716,00	RPO WD

Opis projektu - projekt polega na dwuetapowej przebudowie ul. Bardzkiej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 395. Etap I dotyczy odcinka od ul. Pięknej do północnej strony wiaduktu kolejowego, a etap II obejmuje prace na odcinku od wiaduktu kolejowego (wraz z wiaduktem) do ronda przy ul. Buforowej (wraz z rondem). Dzięki przebudowie ul. Bardzka, stanowiąca fragment drogi woj. nr 395 i wchodząca w skład Trasy Krajkowskiej, uzyska właściwe – jak dla drogi o kategorii ruchu na poziomie 5 – parametry techniczne, które zwiększą przepustowość oraz płynność systemu transportowego, a także skrócą czas przejazdu w przewozach pasażerskich i towarowych zarówno w samym mieście, jaki pomiędzy Obwodnicą Śródmiejską Wrocławia a autostradą A4 (wpłynie to także na połączenia z ośrodkami wzrostu gospodarczego mieszczącymi się w okolicach Strzelina i Oławy).
Stan realizacji - monitorowano rozlokowanie środków w ramach Działania 3.1, do którego przedmiotowy projekt w roku ubiegłym był zgłaszany. W efekcie monitoringu dokonano weryfikacji prawidłowości wydatkowania środków unijnych przez UMWD z punktu widzenia ogłaszania naborów zamkniętych dla wybranych jednostek. Mimo tego, iż ogłoszony nabór o umieszczenie projektów na IWIPK był zamknięty, w dniu 10 kwietnia 2009 roku złożono dla przedmiotowego przedsięwzięcia wniosek o umieszczenie projektu na indykatywnym wykazie indywidualnych projektów kluczowych w ramach RPO dla WD na lata 2007-2013. UMWD wystosował pismo do Gminy o braku podstaw do umieszczenia projektu na IWIPK. Zamówiono w czerwcu opinię prawną dotyczącą analizy zgodności z przepisami prawa oraz wytycznymi w stosunku do ogłoszonego przez Zarząd Województwa Dolnośląskiego w ramach aktualizacji IWIPK zamkniętego naboru skierowanego do wybranych jednostek i podpierając się zapisami opinii wnioskował w ramach konsultacji społecznych o umieszczenie przedmiotowego projektu na IWIPK. Wspomniane działanie nie przyniosło żądanego rezultatu. W lipcu dokonano zmiany zakresu projektu – wyłączono etap II. Dla

przedmiotowego przedsięwzięcia prowadzony jest monitoring wniosków o uruchomienie środków finansowych.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
11.	Renowacja neoklasycystycznego budynku Urzędu Miejskiego Wrocławia znajdującego się we Wrocławiu przy pl. Nowy Targ 1/8	2007 2008	5 362 263,09	8 894 378,67	RPO WD

Opis projektu - założeniem prowadzonych prac było przywrócenie budynkowi Urzędu Miejskiego Wrocławia przy pl. Nowy Targ 1/8 we Wrocławiu, obiektowi wpisanemu do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków, pierwotnej świetności, a poprzez to wzbogacenie turystycznej i kulturowej mapy Wrocławia o obiekt zabytkowy, który, choć nieudostępniony komercyjnie do zwiedzania, ze względu na ulokowanie w nim instytucji użyteczności publicznej, położony jest na naturalnym, wewnątrzmiejskim szlaku turystycznym, łączącym Wrocławski Rynek z Ostrowem Tumskim – dwoma najbardziej atrakcyjnymi turystycznie centrami Wrocławia. Przedmiotowe zadanie zostało przeprowadzone, zakończone oraz rozliczone w latach 2007-2008.
Stan realizacji - Projekt został złożony w odpowiedzi na nabór. Wniosek o dofinansowanie został złożony 01 czerwca 2009 roku. Projekt pozytywnie przeszedł ocenę formalną oraz merytoryczną. Decyzją Zarządu Województwa został umieszczony na liście rezerwowej, a więc w chwili obecnej nie został wybrany do dofinansowania.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
12.	Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksowa rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Jagiellończyka, Niemcewicza, Słowiańska, Trzebnicka	2010 2012	2 048 910,5	3 570 958,3	RPO WD

Opis projektu - projekt polega na rewitalizacji wnętrza podwórzowego znajdującego się w obrębie ulic Jagiellończyka, Niemcewicza, Słowiańska, Trzebnicka. Do rewitalizacji przeznaczono obszar o powierzchni ~ 14 417 m^2. Proces rewitalizacji wnętrza podwórzowego będzie realizowany następująco:

- wykonanie dokumentacji projektowej w oparciu o koncepcja zawarta w programie funkcjonalno użytkowym,
- uzyskanie wiążących decyzji, uzgodnień, opinii
- realizacja robót budowlanych, sprawozdawczość i monitoring projektu oraz promocja.

Realizacje prac związanych z robotami budowlanymi podzielono na dwie części. I część - wykonanie wyburzeń obiektów oraz uporządkowanie terenu z gruzu elementów powstałych po wyburzeniu (wywóz ziemi tylko w niezbędnym

zakresie). II część - realizacja zagospodarowania wnętrza podwórzowego; ciągi piesze wzdłuż wszystkich budynków wewnątrz podwórza oraz do obsługi obiektów wewnątrz, chodniki przy budynkach mieszkalnych, opaski wokół budynków, miejsca wypoczynkowe i rekreacji, boisko do koszykówki, miejsca gromadzenia odpadów w postaci osłon śmietnikowych, toalety dla psów, odwodnienie terenu-odprowadzenie wód opadowych, oświetlenie, uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zielonych.
Stan realizacji – Projekt został złożony w trybie konkursowym w ramach naboru w 2009 roku.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
13.	Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksowa rewitalizacje budynku przy ul. Roosevelta 5a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Słowiańska, Roosevelta, Jedności Narodowej	2010 2012	1 353 863	2 359 589,80	RPO WD

Opis projektu - realizacja projektu ma na celu rewitalizacje wnętrza podwórzowego w kwartale ulic Słowiańska, Roosevelta, Jedności Narodowej wraz z budynkiem na cele kulturalne. W ramach przedmiotowego projektu planowane jest przeprowadzenie m.in. następujących prac związanych z rewitalizacja podwórza zajmującego powierzchnie 9 073 m^2:

- wykonanie robót rozbiórkowych,
- niwelacja terenu, usuniecie gruzu,
- wykonanie robót fundamentowych, boisk sportowych, trybun,
- montaż obiektów architektonicznych, elementów małej architektury,
- wykonanie urządzeń sportowych i miejsc rekreacji,
- zagospodarowanie terenów zielonych, konserwacja zieleni, założenie trawników, wykonanie nasadzeń.

Poza rewitalizacja podwórza w ramach przedmiotowego projektu rewitalizacji zostanie poddany budynek warsztatowy objęty ochrona konserwatorska zlokalizowany przy ul. Roosevelta 5a, który zostanie zaadoptowany na cele kulturalne.
Stan realizacji - projekt został złożony w trybie konkursowym w ramach naboru w 2009 roku.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
14.	Rewitalizacja Bulwaru Xawerego Dunikowskiego we Wrocławiu	2008 2011	10 660 00,07	15 228 857,24	RPO WD

Opis projektu - planowana rewitalizacja obszaru bulwaru ma na celu zwiększenie ogólnych warunków rekreacyjnych całego terenu oraz zaoferowanie jego użytkownikom możliwości prowadzenia różnych form aktywności. Na projektowanym obszarze przewidziano zarówno miejsca służące pasywnemu, jak i aktywnemu wypoczynkowi (teren spacerowy z punktami widokowymi,

możliwość jazdy na rowerze, rolkach, wrotkach, jogging, itp.). Ponadto w zaprojektowanym amfiteatrze będzie istniała możliwość organizacji różnego rodzaju imprez sportowych i kulturalnych. Podzielenie obszaru bulwaru na odpowiednie strefy umożliwi mieszkańcom spędzanie różnych form wypoczynku w sposób bezkonfliktowy. Projekt obejmować będzie zagospodarowanie Bulwaru Xawerego Dunikowskiego we Wrocławiu oraz połączenie nabrzeża pod Mostem Pokoju. Zagospodarowanie terenu bulwaru będzie prowadzone w taki sposób, aby nowopowstałe formy w sposób naturalny podążały za linią brzegową rzeki oraz umożliwiały kontakt wizualny użytkowania z rzeką na całej długości bulwaru. Ponadto podkreślony zostanie przebieg bastionów Piaskowego oraz Ceglarskiego. Podstawowym założeniem koncepcyjnym w kształtowaniu zieleni na obszarze bulwaru jest utrzymanie szpalerów drzew rosnących wzdłuż rzeki oraz odwzorowanie przez to posuniecie linii bastionów. W tym celu przewiduje się nowe nasadzenia uzupełniające ciągi zieleni wysokiej z zastosowaniem gatunków drzew rosnących na bulwarze – lipy, klony i dęby. W strefach, w których istniejące pojedyncze drzewa nie posiadają żadnego porządku urbanistycznego, zostaną one wycięte, a w ich miejsce przewidziane są nowe uporządkowane nasadzenia, ponadto przewiduje się wycinkę drzew chorych, a także drzew w obrębie projektowanego amfiteatru.
Stan realizacji - projekt został złożony w odpowiedzi na nabór. Wniosek o dofinansowanie został złożony 01 czerwca 2009 roku. Projekt pozytywnie przeszedł ocenę formalną oraz został wysoko oceniony na etapie oceny merytorycznej. Decyzją Zarządu Województwa z dnia 27 października 2009 roku projekt został umieszczony na liście rezerwowej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
15.	Digitalizacja archiwum miejskiego we Wrocławiu wraz z elektronicznym zdalnym systemem dostępu do dokumentacji	2008 2011	4 013 706,29	4 787 887,4	RPO WD

Opis projektu - projekt polega na budowie zintegrowanego systemu informatycznego administracji publicznej wspomagającego zarządzanie (back – office)". Wdrożenie systemu obejmie jednostki organizacyjne: Urząd Miejski oraz Archiwum Miejskie. Dostarczone rozwiązanie stanowić będzie uzupełnienie istniejącego systemu workflow - Domino Lotus Notes. System cechować będzie otwarta architektura, centralizacja i integracja rejestrów oraz interoperacyjność usług. Zmodernizowana infrastruktura usprawni funkcjonowanie procedur administracyjnych przez ich zautomatyzowanie i integracje z platforma e-usług portalu miejskiego oraz ePUAP (płatności). Zakres projektu obejmuje miedzy innymi wdrożenie zintegrowanego systemu obsługi spraw i dokumentów oraz archiwum miejskiego (ZSOSDAM) wraz z dostawą koniecznej infrastruktury systemowej, sprzętowej i programowej. Ponadto, w ramach projektu powstaną nowe e-usługi kategorii 1-4. Realizacja projektu następować będzie etapami: I Działania organizacyjne, II Wdrożenie systemu, III Promocja projektu. W ramach Etapu I opracowana zostanie wymagana dokumentacja do uruchomienia projektu (studium wykonalności, dokumentacja przetargowa) oraz prowadzone będą działania organizacyjno - techniczne leżące po stronie Beneficjenta np. powołanie struktury organizacyjnej projektu.

Etap II stanowić będzie główna fazę realizacji projektu. W ramach tego etapu będzie dostarczona infrastruktura systemowa, tj. nowoczesne, energooszczędne serwery klasy blade oraz zasoby macierzy dyskowej i biblioteki taśmowej wraz z oprogramowaniem do zarządzania i archiwizacji. Dla lokalizacji mieszczących obsługę klienta oraz punkty wpływu dokumentów dostarczone zostaną: stacje robocze, skanery, czytniki kodów kreskowych oraz drukarki laserowe. W oparciu o oprogramowanie narzędziowe uruchomiony zostanie proces digitalizacji akt dokumentacji ewidencjonowanej archiwum zakładowego dla co najmniej 500 Mb akt. Wdrożenie zakończy szkolenie 300 pracowników urzędu oraz uruchomienie e-usług publicznych, w tym usług 4-kategorii. Etap III stanowić będzie wypełnienie zobowiązań w zakresie promocji projektu oraz da podstawy "społecznej świadomości" i wiedzy o zasadności i możliwości usprawnienia działania administracji przez wykorzystanie usług publicznych, zgodnie z preferencja dotycząca „społeczeństwa partycypacyjnego

Stan realizacji - w odpowiedzi na zaproszenie do składania w trybie systemowym propozycji projektów w ramach działania 2.2 "Rozwój usług elektronicznych" propozycja projektu została zatwierdzona w Bazie Projektów Systemowych. Propozycja projektu znalazła się na liście projektów zaproszonych do składania wniosków o dofinansowanie. Wniosek został złożony 22 czerwca 2009 roku. Projekt pozytywnie przeszedł ocenę formalną i został wysoko oceniony na etapie oceny merytorycznej. Decyzją Zarządu Województwa z dnia 20 października 2009 roku projekt został umieszczony na liście rezerwowej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
16.	Modernizacja zespołu budynków Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 przy ul. Poniatowskiego 9 we Wrocławiu - Etap I	2008 2009	171 187,3	298 355	RPOWD

Opis projektu - celem projektu jest wykonanie zabiegów, które zniwelują braki w obrębie elewacji sali gimnastycznej Liceum Ogólnokształcącego Nr 1. Działania te przywrócą pełne walory estetyczne zabytkowego obiektu. Konstrukcja budynku jest w dobrym stanie technicznym. Brak prac modernizacyjnych w obrębie elewacji na przestrzeni wielu lat przyczynił się do postępujących procesów destrukcyjnych. Dzięki realizacji inwestycji istnieje możliwość przeprowadzenia działań, które pozwolą na zachowanie obiektu zabytkowego w dobrym stanie technicznym na długie lata.Zidentyfikowane braki i potrzeby inwestycyjne zdiagnozowane w obrębie obiektu wymuszają konieczność wykonania prac renowacyjnych i ociepleniowych eliminujących procesy destrukcyjne, które niszczą zabytkową budowlę i powodują, że zatraca ona swój charakter i prestiż. Konieczna jest interwencja w obszarze tynków zewnętrznych – wykonanie nowej elewacji, oczyszczenie i uzupełnienie elementów z piaskowca, renowacja elementów stalowych, ocieplenie ściany szczytowej. W ramach prac elewacyjnych proponuje się również demontaż i powtórny montaż instalacji odgromowej, instalacji elektrycznej, podświetlenie herbu Miasta na elewacji budynku.

Stan realizacji - W dniu 10 września 2009 roku złożono wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór w 2009 roku. Projekt w trakcie oceny formalnej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
17.	Modernizacja zespołu budynków Liceum Ogólnokształcącego Nr 1 przy ul. Poniatowskiego 9 we Wrocławiu - Etap II	2010 2012	3 743 508,2	6 524 400,00	RPOWD

Opis projektu - zidentyfikowane braki i potrzeby inwestycyjne zdiagnozowane w obiekcie wymuszają konieczność wykonania prac w obrębie pokryć dachowych i elewacji, naprawy ogrodzenia i zagospodarowania strefy wejściowej wraz z odwodnieniem terenu. Proponuje się również wykonanie wielofunkcyjnego boiska.
Konieczna jest interwencja w obszarze elewacji budynku głównego. Elewację należy poddać pracom renowacyjnym, w tym wykonać naprawę tynków, oczyszczenie i uzupełnienie elementów kamiennych, naprawę elementów sztukatorskich nad oknami. Celowym jest dokonanie przełożenia pokrycia dachu z dachówki ceramicznej z wymianą wszystkich obróbek blacharskich wykonanych z blachy stalowej ocynkowanej na obróbki z blachy tytanowo-cynkowej. Dachy papowe wymagają ponownego ułożenia pokrycia z papy wraz z wymianą opierzeń, rynien i rur spustowych. Naprawa obejmować powinna także gzymsy obite deskami.
Niezbędna jest modernizacja kanalizacji deszczowej w celu uniknięcia dalszego zalewania obiektu przez opady atmosferyczne – wykonanie kratek wpustowych kanalizacji deszczowej, wymiana rur żeliwnych deszczowych wraz z opaska wokół budynku. Ogrodzenie wykonane z elementów ceramicznych należy poddać pracom modernizacyjnym poprzez usuniecie na czapce ogrodzenia wystających pionowo prętów stalowych jako niezgodnych z warunkami technicznymi. Ogrodzenie od strony ul. Poniatowskiego należy poddać naprawie poprzez skucie odpadających tynków oraz wymianę żelbetowych zadaszeń przęseł i słupów wraz z ułożeniem tynku cienkowarstwowego. Elementy stalowe należy oczyścić, zabezpieczyć przeciw występowaniu rdzy, a następnie pomalować farbami chloro kauczukowymi. W celu usprawnia infrastruktury sportowej oraz wykorzystując istniejący niezagospodarowany teren, należy wykonać wielofunkcyjne boisko.
Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór w 2009 roku. Projekt pozytywnie przeszedł ocenę formalną.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
18.	Budowa ścieżek rowerowych we Wrocławiu	2006 2010	389 925,77	704 101	RPO WD

Opis projektu - projekt polega na budowie ścieżek rowerowych i ciągu pieszo-jezdnego w sześciu lokalizacjach na terenie Wrocławia o łącznej powierzchni 7 109,28 m^2. Szerokość ścieżek dwukierunkowych w granicach 2,0 - 3,0 m. Fragmentów jednokierunkowych 1,5 m. Pięć zadań zostało zrealizowanych w poprzednich latach. W trakcie realizacji jest budowa ścieżki rowerowej na pl. Bema - Budowa ścieżki rowerowej o nawierzchni bitumicznej w rejonie pl. Bema

m. kw. 1 016,34 - zadanie zrealizowane w ramach inwestycji: Przebudowa placu Bema we Wrocławiu planowany termin zakończenia: 14 lipca 2010 roku.
Stan realizacji - w dniu 1czerwca 2009 roku projekt został złożony w naborze w 2009 roku, ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Projekt został pozytywnie oceniony formalnie i merytorycznie. W dniu 27 października 2009 roku Zarząd Województwa podjął decyzję o przyznaniu dofinansowania dla powyższego projektu. W dniu 4 grudnia 2009 roku złożono wszystkie niezbędne załączniki konieczne do podpisania umowy o dofinansowanie projektu.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
19.	Budowa ścieżki rowerowej pod mostem Szczytnickim we Wrocławiu	2010 2011	2 410 018,66	3 456 303,8	RPO WD

Opis projektu - projekt dotyczy budowy ścieżki rowerowej na pod mostem Szczytnickim we Wrocławiu. Projektowana inwestycja ma na celu umożliwienie bezkolizyjnego pokonania przez rowerzystów drogi krajowej nr 8 poprzez przejazd pod mostem Szczytnickim rampą zlokalizowaną wzdłuż brzegu lewego w km 1+200 rzeki Starej Odry. Projektowany ciąg rowerowy połączy atrakcyjny ze względu na lokalizację ciąg pieszo-rowerowy znajdujący się wzdłuż ul. Ludwika Pasteura z bulwarami odrzańskimi po przeciwległej stronie mostu Szczytnickiego. Projektowana ścieżka rowerowa będzie dwukierunkowa o szerokości 2,0 m z dodatkowymi pasami szerokości 0,5 stanowiącymi pobocza zarówno po jednej jak i po drugiej stronie ciągu rowerowego. Skrajnia ścieżki wynosi 3,0 m i z jednej strony ograniczona jest skarpą brzegową, a z drugiej obarierowaniem.
Stan realizacji - w dniu 1 czerwca 2009 roku projekt został złożony w naborze ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Projekt został pozytywnie oceniony formalnie i merytorycznie. W dniu 27 października 2009 roku Zarząd Województwa podjął decyzję o umieszczeniu projektu na liście rezerwowej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
20.	Budowa ścieżki rowerowej pod Mostami Warszawskimi we Wrocławiu - brzeg prawy kanału żeglugowego	2010 2011	3 331 339,42	4 759 056,31	RPO WD

Opis projektu - projekt dotyczy budowy ścieżki rowerowej pod Mostami Warszawskimi - na prawym brzegu Kanału Żeglugowego. Projektowana inwestycja ma na celu umożliwienie bezkolizyjnego pokonania przez rowerzystów drogi samochodowej w ciągu ulicy Jedności Narodowej i al. Marcina Kromera oraz drogi kolejowej relacji Wrocław–Mikołajów-Kluczbork poprzez przejazd pod mostami Warszawskimi drogowymi i mostem Warszawskim kolejowym. W tym celu zaprojektowano ścieżkę wzdłuż brzegu prawego Kanału Żeglugowego. Zaprojektowany ciąg rowerowy połączy ciąg pieszo-rowerowy znajdujący się na koronie wału alei Marcina Kromera z ciągiem na wale poniżej torów kolejowych

na trasie relacji Wrocław-Kluczbork (wał Karłowicki). Inwestycja swym zakresem obejmuje:

- budowę ścieżki rowerowej,
- budowę konstrukcji oporowej (ścianki szczelnej) stanowiącej podparcie ścieżki rowerowej,
- rozbiórką istniejących urządzeń cumowniczych i schodów skarpowych na odcinku pomiędzy mostami Warszawskimi drogowymi, a mostem Warszawskim kolejowym wraz z ich odbudową i budową dwóch dodatkowych w obrębie mostu kolejowego,
- budowę obarierowania demontowanego.

Stan realizacji - w dniu 1 czerwca 2009 roku projekt został złożony w naborze ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. Projekt został pozytywnie oceniony formalnie i merytorycznie. W dniu 27 października 2009 roku Zarząd Województwa podjął decyzję o umieszczeniu projektu na liście rezerwowej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
21.	Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia – przebudowa zieleńca przy pl. Strzeleckim	2010 2012	1 141 000	2 013 000	RPO WD

Opis projektu - realizacja projektu ma na celu przebudowę zieleńca przy pl. Strzeleckim we Wrocławiu. Teren ten stanowi własność Gminy Wrocław (Beneficjenta/Wnioskodawcy) i pozostaje w dyspozycji Zarządu Zieleni Miejskiej, która będzie jednostką realizującą projekt (Operatorem). Realizację będą wspomagać komórki Urzędu Miejskiego Wrocławia: Na etapie eksploatacji nie nastąpi przekazanie majątku na rzecz innego podmiotu. Koszty eksploatacyjne będą ponoszone przez właściciela – Gminę Wrocław. Realizacja przedsięwzięcia wpisuje się w kierunki wytyczone szeregiem dokumentów strategicznych, a także w ogólną politykę Miasta związaną z poprawą wizerunku Miasta i kapitalizacją jego zasobów oraz wzrostem jakości życia jego mieszkańców.

Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku, projekt został złożony w naborze ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. 27 listopada 2009 roku złożony skorygowany wniosek aplikacyjny wraz z załącznikami, a 9 grudnia 2009 roku otrzymano informację o pozytywnym wyniku oceny formalnej i przekazaniu projektu do oceny merytorycznej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
22.	Budowa monitornigu prewencyjnego jako elementu polityki poprawy bezpieczeństwa na obszarze wsparcia	2010 2012	2 665 798,89	4 646 106,64	RPO WD

Opis projektu - w ramach projektu planowane jest zlokalizowanie 40 punktów kamer na terenie dzielnicy Śródmieście we Wrocławiu, zwłaszcza w rejonie miejsc ujętych w projektach dotyczących Rewitalizacji Obszaru Wsparcia.

Nowoczesny system monitoringu miejskiego CCTV IP, zaproponowany w wariancie inwestycyjnym, umożliwia nie tylko transmisję wizji, ale także zaawansowaną transmisję danych i fonii. Dzięki sieciom komputerowym IP dalsza rozbudowa systemów CCTV IP będzie prosta i szybka. Jednakże najważniejszą cechą proponowanego nowoczesnego monitoringu miejskiego jest imponująca jakość obrazów, dzięki której operatorzy mogą precyzyjnie identyfikować wszystkie obiekty znajdujące się na obserwowanych scenach. Lokalizacja poszczególnych punktów kamerowych, wybranych dzięki kooperacji Policji, Straży Miejskiej oraz koordynatorów projektu, oraz możliwość rozbudowania już istniejącego systemu monitoringu na Starym Mieście jednoznacznie rekomendują wariant do realizacji.
Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku, projekt został złożony w naborze ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. 7 grudnia 2009 roku złożony został skorygowany wniosek aplikacyjny wraz z załącznikami. W chwili obecnej trwa jego weryfikacja.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
23.	Utworzenie lokalnego Centrum Rozwoju Zawodowego	2008 2012	4 690 649,60	8 294 292,00	RPO dla WD

Opis projektu - projekt jest realizowany w ramach programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia. Działania w ramach projektu skupione są wokół rewitalizacji kompleksu XIX–wiecznych budynków przemysłowych położonych przy ul. Dubois 33-35 we Wrocławiu. Nowa funkcja obiektu – Centrum Rozwoju Zawodowego – łączy w sobie wielowymiarowe działania związane z edukacją zawodową, w szczególności rzemiosło artystyczne, nowoczesny design. Całość koncepcji zaplanowano tak, by można było realizować pełny cykl edukacyjny: wytwarzanie na warsztatach i zajęciach praktycznych, nauka zarządzania, marketingu i przedsiębiorczości, działalnością banku staży i praktyk, wystawy wyrobów, zaawansowane prezentacje multimedialne lokalnych wyrobów. W ramach projektu zostanie zrewitalizowana nieruchomość położona przy ul. Dubois 33/35. W ramach projektu zostaną wykonane następujące prace: remont i przebudowa budynków przemysłowych, przystosowanie pomieszczeń do nowej funkcji, zapewnienie warunków odpowiadających obecnym przepisom p. poż., likwidacja ewentualnych barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych, wykonanie placu z ogrodzeniem i murem, prace zabezpieczające wolnostojącego komina.
Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku, projekt został złożony w naborze ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. W chwili obecnej trwa ocena formalna.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
24.	Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia - przebudowa zieleńca przy ul. Pomorskiej - Kaszubskiej	2008 2012	1 225 000	2 135 000	RPO dla WD

Opis projektu - projekt jest realizowany w ramach programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia. Przedmiotem realizacji projektu będzie: przebudowa Zieleńca przy ul. Pomorskiej – Kaszubskiej we Wrocławiu wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, która zaspokoi potrzeby mieszkańców terenu Nadodrza w zakresie wypoczynku biernego i czynnego. Projekt będzie realizowany w 2 etapach: Zadanie I – remont i przebudowa skweru na działce nr 63/3 i Zadanie II – remont i przebudowa skweru na działce nr 26.
Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku, projekt został złożony w naborze ogłoszonym przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego. W chwili obecnej trwa ocena formalna.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
25.	Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez zagospodarowanie terenu Promenady Staromiejskiej na odcinku od ul. Krupniczej do pl. Jana Pawła ii wraz z budową kładki pieszo-rowerowej w rejonie pl. Orląt Lwowskich we Wrocławiu, w ramach Ścieżki Kulturowej Czterech Świątyń	2007 2009	5 692 609,12	10 206 484,17	RPO WD

Opis projektu - projekt obejmuje: zagospodarowanie terenu Promenady Staromiejskiej we Wrocławiu na odcinku od ul. Krupniczej do placu Jana Pawła II, budowę kładki pieszo-rowerowej nad Fosą Miejską w rejonie pl. Orląt Lwowskich we Wrocławiu.
W projekcie przewidziano zachowanie istniejącego alejowego układu Promenady. Aleje rozdziela pas środkowy o szerokości 4 m składający się z pasa zieleni utrzymywanego w formie czarnego ugoru ze szpalerem drzew oraz ścieżki o nawierzchni TerraWay przystosowanej do przejazdu rowerów. Na Promenadzie zaprojektowano prace rekreacyjne. W centralnej części terenu zlokalizowano plac zabaw dla dzieci z urządzeniami zamontowanymi na sztucznej nawierzchni ochronnej. Projekt obejmuje również teren przy Urzędzie Stanu Cywilnego z dojazdem i miejscami dla okazjonalnego parkowania dla potrzeb uroczystości ślubnych. W ramach projektu przewidziano przebudowę niemal wszystkich elementów dotychczasowego zagospodarowania, pozostawiając jedynie istniejące nowe oświetlenie i ogrodzenie basenu fosy, które należy wyremontować.

Stan realizacji - projekt został złożony w odpowiedzi na nabór w 2009 roku Projekt został oceniony pozytywnie pod względem formalnym. Decyzją Zarządu Województwa z dnia 27 października 2009 roku projekt został umieszczony na liście rezerwowej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
26.	Przebudowa niecki wodnej na fontannę multimedialną z lodowiskiem położonej przy Hali Stulecia we Wrocławiu	2007 2010	4 934 345,26	22 212 445,37	RPO WD

Opis projektu - głównym celem projektu jest zagospodarowanie starej niecki wodnej oraz wzbogacenie walorów turystycznych tego miejsca. Etap I – przebudowa niecki wodnej i budowa fontanny multimedialnej wraz z lodowiskiem. W zakresie etapu I została wykonana przebudowa niecki wodnej polegająca w pierwszej kolejności na rozbiórce nawierzchni warstwy płyty dennej oraz demontażu obrzeża niecki. Etap II – budowa fontanny interaktywnej. Etap I – budowa fontanny multimedialnej z lodowiskiem. Etap II – budowa fontanny interaktywnej w bezpośrednim sąsiedztwie niecki.
Stan realizacji - projekt został złożony w odpowiedzi na nabór w 2009 roku. Projekt został oceniony pozytywnie pod względem formalnym. Decyzją Zarządu Województwa z dnia 20 października 2009 roku projekt został umieszczony na liście rezerwowej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
27.	Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Rydygiera, Chrobrego, Jagiellończyka, Paulińska	2010 2012	780 563,35	1 360 410,41	RPO WD

Opis projektu - celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej. W ramach projektu przewiduje się roboty rozbiórkowe i demontażowe, renowację muru ogrodzenia, wykonanie niwelacji terenu, wykonanie robót fundamentowych pod słupy oświetleniowe, budowa i montaż obiektów architektonicznych, wykonanie ciągów pieszych ppoż., placów, wykonanie przyłączy i instalacji, zagospodarowanie terenów zielonych. Projekt jest w trakcie oceny merytorycznej.
Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór w 2009 roku. W grudniu 2009 roku otrzymano informację o pozytywnej ocenie formalnej wniosku i przekazaniu projektu do oceny merytorycznej.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
28.	Poprawa jakości życia na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizację budynku przy ul. Jagiellończyka 10a na cele kulturalne wraz z remontem wnętrza podwórzowego w obrębie ulic św. Wincentego, Chrobrego, Jagiellończyka, Rydygiera	2010 2012	2 783 638,66	4 851 484,53	RPO WD

Opis projektu - celem ogólnym projektu jest poprawa warunków życia mieszkańców poprzez przeciwdziałania marginalizacji obszarów kamienicowej zabudowy mieszkaniowej, na której nasilają się negatywne zjawiska społeczne oraz ulega degradacji stan fizyczny przestrzeni publicznej. Zakres inwestycji obejmuje: wykonanie wyburzeń obiektów oraz uporządkowanie terenu, realizację uzbrojenia terenu i zagospodarowanie wnętrza podwórzowego, przebudowę budynku przy ul. Jagiellończyka 10a z przeznaczeniem na ośrodek kulturalno-dydaktyczny.
Stan realizacji - w dniu 10 września 2009 roku został złożony wniosek o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór w 2009 roku.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
29.	Rozwój turystyki aktywnej i rekreacji poprzez rozbudowę i modernizację ścieżek spacerowo - konnych na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych - Partynice	2009 2011	3 259 403,45	4 674 490,64	RPO WD

Opis projektu - na terenie WTWK Partynice brak jest wystarczającej liczby bezpiecznych dróg i ścieżek pieszo - konnych. Większość z istniejących ma bardzo zły stan techniczny, a część powstała na skutek wydeptania w miejscach zupełnie do tego celu nie przeznaczonych. Drogi tzw. Wydeptane w czasie opadów deszczu zamieniają się w błoto, co powoduje ślizganie się koni/ludzi i może prowadzić do powstawania niebezpiecznych sytuacji. Ponadto, z uwagi na niepełnosprawnych korzystających z obiektu konieczne jest wykonanie ścieżek umożliwiających poruszanie się po nich wózków dla niepełnosprawnych. Obecnie nie ma obiektu na terenie WTWK który dostępny byłby dla niepełnosprawnych. Błoto oraz bariery architektoniczne utrudniają ruch niepełnosprawnych na terenie WTWK – Partynice. Nawet obiekty z których korzystają niepełnosprawni nie spełniają podstawowych wymagań dostępności. Brakuje bezpiecznych utwardzonych ciągów komunikacyjnych, bezkrawężnikowych, podestów umożliwiających wsiadanie na konie itp. Całość trasy, składająca się zarówno z nowych ścieżek jak i z istniejących, zostanie przedstawiona na tablicy informacyjnej przy wjeździe na teren WTWK - Partynice. Projekt będzie

realizowany poprzez jednostkę budżetową Gminy Wrocław - Zarząd Inwestycji Miejskich we współpracy z użytkownikiem - Wrocławskim Torem Wyścigów Konnych - Partynice. Wykonawca, który będzie wykonywał projekt oraz roboty budowlane zostanie wyłoniony w przetargu nieograniczonym przeprowadzonym przez Zarząd Inwestycji Miejskich. Cały projekt będzie realizowany przez jednego, Wykonawcę, wyłonionego w procedurze przetargu nieograniczonego.
Stan realizacji - projekt został złożony w UMWD w naborze konkursowym 1 czerwca 2009 roku. Przedmiotowy projekt został wybrany do dofinansowania. W dniu 24 września 2009 roku złożono w UMWD załączniki niezbędne do podpisania Umowy o Dofinansowanie, 4 grudnia 2009 roku dokonano korekty załączników.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
30.	Remont i modernizacja infrastruktury przestrzeni publicznej służącej ogółowi mieszkańców Obszaru Wsparcia - przebudowa Parku Staszica	2010 2012	4 270 000	7 442 000	RPO WD

Opis projektu - realizacja projektu ma na celu przebudowę Parku Staszica we Wrocławiu. Teren ten stanowi własność Gminy Wrocław (Beneficjenta/Wnioskodawcy) i pozostaje w dyspozycji Zarządu Zieleni Miejskiej, która będzie jednostką realizującą projekt (Operatorem). Na etapie eksploatacji projektu nie nastąpi przekazanie majątku na rzecz innego podmiotu. Koszty związane z jego eksploatacją będą ponoszone przez właściciela – Gminę Wrocław. Realizacja przedsięwzięcia wpisuje się w kierunki wytyczone szeregiem dokumentów strategicznych, a także w ogólną politykę Miasta związaną z kapitalizacją zasobów miejskich, poprawą wizerunku i jakości życia jego mieszkańców.
Stan realizacji - projekt został złożony w UMWD w naborze konkursowym w dniu 10 września 2009 roku. W odpowiedzi na pismo UMWD - złożono korektę wniosku.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
31.	Kreacja Nadodrzańskiego Centrum Wsparcia - kluczowego elementu infrastruktury służącej społeczności lokalnej i podopiecznym MOPS - rewitalizacja budynków przy ul. Rydygiera we Wrocławiu	2010 2012	2 753 851,98	4 799 988,13	RPO WD

Opis projektu - projekt realizowany będzie na podstawie Programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych współfinansowanych w ramach RPO dla woj. dolnośląskiego na lata 2007-2013. W zrewitalizowanych budynkach zostanie uruchomiony ośrodek interwencji kryzysowej dla kobiet z dziećmi, placówka opiekuńczo - wychowawcza wsparcia dziennego, ośrodek interwencji kryzysowej

w tym dla osób niepełnosprawnych, hostel dla wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin zastępczych, klub samopomocy. Potencjalne oszczędności w ilości zużywanej energii cieplnej będą efektem towarzyszącym remontowi przedwojennej tkanki budowlanej. Inwestorem będzie Gmina Miejska Wrocław, jednostką realizującą Zarząd Inwestycji Miejskich za pomocą wyłonionego w drodze przetargu wykonawcy, natomiast operatorem projektu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu. Teren oraz zabudowania, na którym jest planowana inwestycja są własnością Gminy Wrocław. Obecnie Zarząd Zasobu Komunalnego zarządza nieruchomościami powierzonymi mu w trwały zarząd, zgodnie z zapisami statutu jednostki. Infrastruktura powstała w wyniku realizacji projektu pozostanie własnością Gminy Miejskiej Wrocław.
Stan realizacji - projekt został złożony w UMWD w naborze konkursowym w dniu 10 września 2009 roku. W odpowiedzi na pismo UMWD - złożono korektę wniosku.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
32.	Przebudowa pomieszczeń warsztatowych na potrzeby kształcenia praktycznego w Zespole Szkół nr 2 przy ul. Borowskiej we Wrocławiu	2007 2009	7 649 410,77	14 737 422,67	RPO WD

Opis projektu - projekt polegał na przebudowie istniejących pomieszczeń warsztatów szkolnych oraz zaadaptowaniu i przebudowie na cele dydaktyczne pomieszczeń dotychczas niewykorzystywanych, zlokalizowanych na terenie Zespołu Szkół nr 2 we Wrocławiu przy ul. Borowskiej 105. Budynki warsztatowe objęte przebudową zostały wybudowane w latach 60-tych XX wieku. Rozbudowano budynek stacji diagnostycznej (wykonano zaplecze socjalne oraz szatnie z sanitariatami dla pracowników Stacji Kontroli Pojazdów), przebudowano budynek administracyjny (został zmieniony układ funkcjonalny budynku. Dostosowano parter dla uczniów, a piętro dla administracji. Powstała m.in. pracownia komputerowa, pokój nauczycielski, pracownia pomiarów warsztatowych, pokój biurowy oraz sanitariaty dla uczniów),przebudowano budynek składu opału z przybudówkami (została zmieniona funkcja budynku, z budynku składu opału na budynek hamowni silnika wraz z zapleczem nauczycielskim oraz pomieszczeniem konserwatorów), przebudowano budynek magazynowy po byłej kotłowni (w budynku utworzono blacharnię z trzema stanowiskami dla samochodów i bramami wjazdowymi. Wybudowano antresolę, na której zlokalizowano dydaktykę oraz zaplecze blacharni),przebudowano halę warsztatową z nowym rozmieszczeniem pracowni, przebudowano budynek dydaktyczny z hamownią, budynek wtrysku paliw i ogumienia (w budynku umieszczono pracownię dydaktyczną, pracownie układów elektrycznych wtrysku paliwa, pracownię naprawy i diagnostyki układów elektrycznych wraz ze stanowiskiem dla samochodu oraz pracowanie naprawy ogumienia ze stanowiskiem podnośnikowym. W zakresie robót budowlanych projekt

realizowany przez Zarząd Inwestycji Miejskich, w zakresie zakupu nowego wyposażenia przez Zespól Szkół nr 2. Realizacja inwestycji zakończona w grudniu 2009 roku.
Stan realizacji - w dniu 04 sierpnia 2009 roku została podpisana umowa o dofinansowanie realizacji projektu. W dniu 30 września 2009 roku został podpisany aneks podwyższający kwotę dofinansowania z 4 282 114,75 zł na 7 649 410,77 zł. W dniu 30 września 2009 roku został złożony wniosek o płatność pośrednią, a w dniu 30 października 2009 roku został złożony wniosek o płatność końcową. Wniosek o płatność pośrednią i końcową w trakcie weryfikacji przez Instytucję Zarządzającą RPO WD.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
33.	Rozbudowa pomieszczeń warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Budowlanych przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu	2007 2009	5 161 067,96	8 448 455,56	RPO WD

Opis projektu - projekt polegał na rozbudowie pomieszczeń warsztatów szkolnych w Zespole Szkół Budowlanych we Wrocławiu przy ul. Grabiszyńskiej 236. Zespół Szkół Budowlanych zlokalizowany jest w obrębie osiedla Grabiszyn, w otoczeniu wielorodzinnej zabudowy mieszkalnej oraz obiektów o charakterze biurowym i handlowym. Budynek poddany rozbudowie wybudowano w latach sześćdziesiątych XX wieku. W ramach Projektu zrealizowana następujące zadania: remont i przebudowę wnętrza zachodniego budynku halowego i przyległych łączników wraz ze wszystkimi instalacjami na potrzeby warsztatów szkolnych; remont i termomodernizację elewacji, stropodachów zachodniego budynku halowego i przyległych łączników wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, wymianą obróbek blacharskich, rynien, rur spustowych, instalacji odgromowej; wykonanie pionowych izolacji przeciwwilgociowych ścian zagłębionych w gruncie wraz z izolacją termiczną; rozbudowę budynków halowych na potrzeby warsztatów szkolnych; remont i modernizację stropodachu łącznika budynków halowych z budynkiem głównym i wymianą obróbek blacharskich, czyszczaków, fragmentów przykanalików oraz czyszczeniem kanalizacji deszczowej przy budynku i wymianą instalacji odgromowej; częściową rozbiórkę i remont wolnostojącego budynku magazynowego.
Stan realizacji - w dniu 03 lipca 2009 roku została podpisana umowa o dofinansowanie realizacji projektu. W dniu 22 lipca 2009 roku został złożony wniosek o płatność pośrednią, a w dniu 30 października 2009 roku został złożony wniosek o płatność końcową. W dniu 08 września 2009 roku na konto Gminy Wrocław wpłynęła refundacja w wysokości 4 972 809,39 zł. W trakcie weryfikacji jest wniosek o płatność końcową. W dniach 17-20 listopada 2009 roku została przeprowadzona przez Wydział Kontroli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego kontrola w zakresie rzeczowo-finansowej realizacji projektu.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
34.	Poprawa jakości na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic pl. Staszica, Chrobrego, św. Wincentego	2010 2012	906 651,90	1 580 164,74	RPO WD

Opis projektu - planowany do realizacji projekt w całości mieści się w Obszarze Wsparcia określonym wg „Wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy udzielania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013" przyjęty Uchwałą Nr 2281/III/08 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 grudnia 2008 roku, zwanych dalej Wytycznymi. Projekt realizowany będzie na obszarze wnętrza podwórzowego położonego w obrębie ulic pl. Staszica, ul. Chrobrego, ul. Św. Wincentego. Zaplanowano, że projekt będzie realizowany w 3 etapach. W ramach projektu zostaną wykonane roboty rozbiórkowe i demontażowe, niwelacja terenu, wykonanie fundamentów pod słupy oświetleniowe, piłkołapy, urządzenia i ogrodzenia, budowa i montaż obiektów architektonicznych, ciągi piesze, place, chodniki, roboty instalacyjne, zagospodarowanie terenów zielonych. Projekt jest zaawansowany w procesie przygotowania do realizacji. Beneficjent w chwili obecnej posiada dokumentację techniczną, jak również wstępne uzgodnienia branżowe. Realizacja Projektu wymagać będzie przeprowadzenia dwóch procedur przetargowych. Przedmiotem I zamówienia będzie wykonanie kompleksowej dokumentacji projektowo - kosztorysowej wraz z wykonaniem robót budowlano - montażowych natomiast przedmiotem II zamówienia będzie realizacja działań informacyjno-promocyjnych. Kompleksowe wykonanie robót, w oparciu o wymaganą dokumentację projektową rozpocznie się w IV kw. 2010 roku.
Stan realizacji - wniosek o dofinansowane realizacji projektu został złożony w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego w dniu 10 września 2009 roku w ramach naboru do działania 9.1 „Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w miastach powyżej 10 tysięcy mieszkańców" Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Projekt został oceniony pozytywnie pod względem formalnym i w grudniu br. został przekazany do oceny merytorycznej dokonywanej przez Komisję Oceny Projektów.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
35.	Poprawa jakości na obszarze wsparcia poprzez kompleksową rewitalizacje wnętrza podwórzowego w obrębie ulic Paulińska, św. Macieja, Henryka Brodatego, Rydygiera	2010 2012	1 163 304,80	2 027 474,08	RPO WD

Opis projektu - planowany do realizacji projekt w całości mieści się w Obszarze Wsparcia określonym wg „Wytycznych dotyczących przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji jako podstawy udzielania wsparcia z Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013". Projekt realizowany będzie na obszarze wnętrze podwórzowego pomiędzy ulicami: Paulińska, L. Rydygiera, H. Brodatego, Pl. Św. Macieja we Wrocławiu Planowany obszar podwórza do rewitalizacji wynosi: 7 760 m^2.
Projekt będzie realizowany w trzech etapach. W ramach projektu zostaną wykonane: przygotowanie terenu, zagospodarowanie terenów zielonych, drobna infrastruktura, ciągi piesze o wzmocnionej konstrukcji, roboty instalacyjne oraz roboty towarzyszące. W ramach bieżących przygotowań do realizacji inwestycji sporządzony został Program Funkcjonalno-Użytkowy oraz wstępny kosztorys dla planowanych prac, dokonano wewnętrznych uzgodnień między jednostkami organizacyjnymi Miasta, zbadano zdolność finansową i organizacyjną Inwestora do realizacji projektu. Realizacja Projektu wymagać będzie przeprowadzenia dwóch procedur przetargowych. Kompleksowe wykonanie robót, w oparciu o wymaganą dokumentację projektową rozpocznie się w IV kwartale 2010 roku.
Stan realizacji - wniosek o dofinansowane realizacji projektu został złożony w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego w dniu 10 września 2009 roku w ramach naboru do działania 9.1 „Odnowa zdegradowanych obszarów miejskich w miastach powyżej 10 tysięcy mieszkańców" Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Projekt jest w trakcie oceny formalnej.

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	"Przebudowa ul. Lotniczej w ciągu drogi krajowej nr 94 we Wrocławiu"	2007 2009	57 786 858,20	89 999 714,80	POIiŚ

Opis projektu - zadanie polegało na przebudowie ul. Lotniczej od skrzyżowania z ul. Na Ostatnim Groszu do wysokości ul. Lotniczej 100. Projektowana ulica jest ulicą klasy G 2/2 (G2/3) z trwałym pasem rozdziału, wewnątrz którego zlokalizowane jest torowisko tramwajowe. Przewidziana została budowa dwóch jezdni dwupasmowych o podstawowej szerokości 7,0 m, z pozostawieniem rezerwy pod trzeci pas ruchu na obydwu jezdniach od strony torowiska tramwajowego. Dodatkowo zaprojektowano w pasie drogi krajowej budowę obustronnych chodników o szerokości 2.0-3.0 m oraz jednostronnej ścieżki rowerowej o szerokości 2,5 m zlokalizowanej po południowej stronie projektowanej ulicy. Dobudowie drugiej jezdni po południowej stronie ul. Lotniczej na odcinku od nr Lotnicza 100 do włączenia w istniejący układ dwujezdniowy na wysokości istniejącej pętli tramwajowej „Pilczyce" do mostu nad rzeką Ślężą oraz przebudowie dwutorowej linii tramwajowej. Przebudowie ma podlegać także niezbędna infrastruktura techniczna.
Stan realizacji - wniosek o dofinansowanie dla projektu został złożony 07 listopada 2008 roku w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko Priorytet: VIII Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe, Działanie 8.2 Drogi krajowe poza siecią TEN-T. Projekt po ocenie merytorycznej I stopnia znalazł się na drugim miejscu listy podstawowej

projektów z kwotą dofinansowania zgodną ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie. Projekt jest w trakcie oceny merytorycznej II stopnia.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
2.	"Przebudowa ul. Wyścigowej w ciągu drogi krajowej nr 8 we Wrocławiu"	2008 2010	57 786 858,20	89 999 714,80	POIiŚ

Opis projektu - celem głównym niniejszego Projektu jest poprawa dostępności komunikacyjnej Polski i połączeń międzyregionalnych i rozwoju drogowej sieci TEN-T, poprzez przebudowę ulicy Wyścigowej w ciągu drogi krajowej nr 8 we Wrocławiu na odcinku od ul. Ślężnej do al. Karkonoskiej. Ulica Wyścigowa we Wrocławiu leży w ciągu drogi krajowej nr 8 na odcinku od ul. Ślężnej do Al. Karkonoskiej, w południowej części dzielnicy Krzyki. Ulica ta prowadzi od centrum Miasta i kolejowego Dworca Głównego, w kierunku węzła drogowego Bielany- Autostrady A4 i drogi krajowej nr 35 i 8 z przejścia granicznego Kudowa Zdrój. Oprócz prowadzenia ruchu tranzytowego i docelowego ulica jest istotnym elementem krajowego układu komunikacyjnego w kierunku Warszawy.
Stan realizacji - 9 lutego 2009 roku został złożony wniosek aplikacyjny o dofinansowanie projektu w ramach konkursu ogłoszonego przez Centrum Unijnych Projektów Transportowych, do Działania 6.1 Rozwój drogowej sieci TEN-T. Projekt został umieszczony na podstawowej liście rankingowej projektów konkursowych działania 6.1 POIiŚ. W dniu 12 sierpnia 2009 roku został przekazany komplet dokumentów na ocenę merytoryczną II stopnia.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
3.	Budowa Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej	2008 2011	188 226 229	278 157 000	POIiŚ

Opis projektu - zadanie inwestycyjne pn. Budowa Północnej Obwodnicy Śródmiejskiej we Wrocławiu etap – 1 obejmuje swym zakresem budowę fragmentu Obwodnicy Śródmiejskiej od ul. Osobowickiej (Most Milenijny) do ul. Żmigrodzkiej (wraz ze skrzyżowaniem Obwodnicy z ul. Żmigrodzką).Celem budowy Obwodnicy Śródmiejskiej jest odciążenie centrum Miasta z ruchu tranzytowego oraz przejęcie części ruchu międzydzielnicowego. W efekcie tych działań uzyska się odciążenie układu komunikacyjnego w śródmieściu Wrocławia wyprowadzenie miejskiego ruchu średnicowego z centrum Miasta a co z tym idzie zmniejszenie uciążliwości związanych ze wzmożonym ruchem samochodowym dla mieszkańców. Znacznemu skróceniu ulegnie czas podróży pomiędzy dzielnicami południowymi a północnymi. Skróceniu ulegnie również dojazd z dzielnic południowo wschodnich Miasta na Stadion EURO 2012. Most Milenijny zostanie dociążony ruchem proporcjonalnym do swojej przepustowości. Przeciążona ulica Osobowicka (aktualnie odbywa się po niej całość ruchu z Mostu Milenijnego) będzie jedynie obsługiwać ruch lokalny i dojazdowy do Cmentarza Osobowickiego. W zakresie rzeczowym przedsięwzięcie wymaga budowy drogi klasy GP (2x2) o długości ok. 4,2 km i klasy G (2x2) o długości ok. 0,8 km, kategoria ruchu KR-5 (odcinek od ul. Osobowickiej do ul. Żmigrodzkiej wraz ze

skrzyżowaniem) wraz z towarzyszącymi obiektami inżynierskimi, a w szczególności:

- wiadukt nad linią kolejową E59 Wrocław – Poznań – żelbetowy, monolityczny, 5-cio przęsłowy, o długości około 115 m;
- wiadukt nad ul. Obornicką (w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej, w ramach dwupoziomowego skrzyżowania z ul. Obornicką)- żelbetowy, monolityczny, 5-cio przęsłowy, o dł. ok. 95 m;
- wiadukt nad ul. Żmigrodzką (w ciągu Obwodnicy Śródmiejskiej, w ramach dwupoziomowego skrzyżowania z ul. Żmigrodzką) - konstrukcja łukowa o rozpiętości około 66 m, łuki żelbetowe, płyta z betonu sprężonego, wieszaki stalowe;
- tunel kolejowy pod Obwodnicą Śródmiejską, o konstrukcji żelbetowej, o długości ok. 45 m;
- cztery przejścia tunelowe dla ciągów pieszo-rowerowych, o konstrukcji żelbetowej, o długościach około: 51 m, 46 m, 30m, 44 m;
- mury oporowe z prefabrykowanych paneli żelbetowych o łącznej długości około 1 920 m;
- przepust żelbetowy na rowie z funkcją przejścia dla zwierząt, o długości około 19 m;

Stan realizacji – w dniu 9 lutego 2009 roku został złożony wniosek aplikacyjny o dofinansowanie projektu w ramach konkursu ogłoszonego przez Centrum Unijnych Projektów Transportowych, do Działania 6.1 Rozwój drogowej sieci TEN-T. Projekt został umieszczony na podstawowej liście rankingowej projektów konkursowych działania 6.1 POIiŚ. W dniu 12 sierpnia 2009 roku został przekazany komplet dokumentów na ocenę merytoryczną II stopnia.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
4.	”Przebudowa Teatru Muzycznego CAPITOL we Wrocławiu”	2006 2012	80 000 000	119 195 225,27	POIiŚ

Opis Projektu - projekt zakłada przebudowę i rozbudowę budynku teatru. Wybudowana zostanie Scena Kameralna. Projekt przyczyni się do stworzenia prężnego Teatru Muzycznego nowej generacji, konkurującego ze słynnymi teatrami muzycznymi kraju. Zwiększy się oferta programowa, możliwe będzie pozyskanie licencji na wystawiania hitów Broadwayu., których obecnie z przyczyn technicznych nie da się wyprodukować. Adaptacja istniejącego budynku z sala teatralną dawnego kinoteatru Capitol, adaptacja budynku przy ul Bogusławskiego, rozbudowa zespołu obiektów od ulic Piłsudskiego, Świdnickiej, Bogusławskiego, adaptacja istniejącej parterowej przewiązki łączącej istniejący budynek Teatru z przeznaczonym do likwidacji budynkiem przy ul. Piłsudskiego. Planowane jest także pokrycie wolnych przestrzeni pomiędzy poszczególnymi budynkami szklanymi elementami konstrukcyjnymi, tak by kompleks tworzył jedną , spójną całość. Przebudowane zostaną wszystkie istniejące instalacje wewnętrzne oraz systemy oświetleniowy, nagłośnienia, zapadni scenicznych itp.

Stan realizacji – w dniu 30 września 2008 roku została złożony wniosek o dofinansowanie w ramach konkursu do działania 11.2 „Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym” XI Priorytetu „Kultura i dziedzictwo kulturowe„ Programu Operacyjnego Infrastruktura i

Środowisko. 25 listopada 2009 roku Minister Kultury podjął decyzję o dofinansowanie projektu.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
5.	„Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu- etap I”	2007 2011	361 140 000	881 210 000	POIiŚ

Opis projektu - realizacja Projektu ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia możliwości obsługi imprezy poprzez zintegrowany system transportu zbiorowego. Dodatkowo, w wyniku realizacji inwestycji, nastąpi istotne zwiększenie udziału transportu zbiorowego w przewozach miejskich, co wpłynie pozytywnie na usprawnienie systemu transportu indywidualnego, a w konsekwencji - znacznie poprawi możliwości przemieszczeń uczestników Mistrzostw, organizatorów i zorganizowanych grup kibiców. Realizacja projektu zapewni bezpośrednie połączenie transportem szynowym stadionów, boisk treningowych, miejsc lokalizacji uczestników i grup towarzyszących (fun zones) zarówno z dworcami kolejowymi i Centrum Miasta, jak i z zewnętrznymi węzłami przesiadkowymi dla ruchu aglomeracyjnego. Całość projektu związana jest z zapewnieniem sprawnej komunikacji zbiorowej w czasie trwania Mistrzostw Europy EURO 2012, w szczególności zaś z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej Stadionu Piłkarskiego EURO 2012 we Wrocławiu. Projekt obejmuje budowę i modernizację trasy tramwajowej łączącej osiedle Gaj ze Stadionem EURO 2012 przez osiedle Kozanów w celu wykreowania pierwszej linii systemu Tramwaj Plus, modernizacja trasy tramwajowej łączącej osiedle Leśnica z Wielką Wyspą w celu wykreowania drugiej linii systemu Tramwaj Plus, modernizacja trasy tramwajowej łączącej Wielką Wyspę z osiedlem Oporów w celu wykreowania Trasy Średnicowej Wschód – Południowy Zachód (Trasa Biskupin-Oporów), zakup taboru tramwajowego dla obsługi dwóch pierwszych linii systemu Tramwaj Plus oraz Trasy Średnicowej Wschód – Południowy Zachód (36 sztuk tramwajów niskopodłogowych), System Obszarowego Sterowania i Zarządzania Ruchem we Wrocławiu dla istniejących i planowanych Tras Średnicowych oraz linii systemu Tramwaj Plus, rozbudowa węzłów przesiadkowych oraz innych elementów służących integracji systemu szynowego z innymi systemami transportu – węzeł Dworzec Południe oraz węzeł Stadion EURO 2012.
Stan realizacji - projekt jest wpisany na listę projektów indywidualnych ogłoszonych w Monitorze Polskim z dnia 13 sierpnia 2008 roku pod numerem POIŚ 7.3-4. i jest planowany do współfinansowania ze środków Funduszu Spójności - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Działanie 7.3 Transport miejski w obszarach metropolitalnych. Umowa dotycząca przygotowania projektu indywidualnego podpisana została w dniu 12 lutego 2009 roku. Przewidywany termin złożenia wniosku o dofinansowanie przewidziany jest na I kwartał 2010 roku.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
6.	„Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we Wrocławiu- etap II”	2011 2013	226 800 000	34 298 000	POIiŚ

Opis projektu - realizacja Projektu ma podstawowe znaczenie dla zapewnienia optymalnej obsługi imprezy przez zintegrowany system transportu zbiorowego. Projekt przewiduje wybudowanie nowego korytarza dla transportu szynowego łączącego Stadion EURO 2012, miejsca lokalizacji uczestników i grup towarzyszących (fun zones - Hala Orbita, Rynek), Centrum Miasta, wykreowanie nowego zintegrowanego węzła przesiadkowego oraz poprawę skomunikowania transportem szynowym południowych dzielnic Wrocławia (Gaj, Jagodno) z rejonem dworców kolejowego i autobusowego, Centrum Miasta i Stadionem EURO 2012. Umożliwi to zwiększenie udziału transportu zbiorowego w obsłudze Mistrzostw EURO 2012, ograniczając konieczność rozbudowy układu drogowego. Całość projektu związana jest z zapewnieniem sprawnej komunikacji zbiorowej w czasie trwania Mistrzostw Europy EURO 2012, w szczególności zaś z zapewnieniem obsługi komunikacyjnej Stadionu Piłkarskiego przy ul Drzymały we Wrocławiu. Projekt obejmuje budowę nowych odcinków trzeciej trasy tramwajowej systemu Tramwaj Plus wraz ze stacją zasilania DŁUGA oraz wyposażeniem nowych przystanków tramwajowych, przedłużenie pierwszej trasy Tramwaju Plus do osiedla Jagodno wraz z budową stacji zasilania JAGODNO oraz wyposażeniem nowych przystanków tramwajowych, budowę zintegrowanego węzła przesiadkowego kolejowo - tramwajowego POPOWICE, zakup taboru tramwajowego dla obsługi trzeciej trasy systemu Tramwaj Plus oraz trasy do osiedla Jagodno.
Stan realizacji – projekt jest wpisany na listę projektów indywidualnych ogłoszonych w Monitorze Polskim z dnia 13 sierpnia 2008 roku pod numerem POIŚ 7.3-5. i jest planowany do współfinansowania ze środków Funduszu Spójności - Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Działanie 7.3 Transport miejski w obszarach metropolitalnych. W styczniu 2009 roku zaktualizowano listę projektów indywidualnych dla POIŚ. Projekt umieszczono na liście rezerwowej. W dniu 12 lutego 2009 roku podpisano Umowę dotycząca przygotowania projektu indywidualnego.

Lp.	Nazwa zadania	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
7.	Budowa Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu	2007 2011	143 740 000	294 632 135,30	POIiŚ

Opis projektu - projekt Budowy Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu zakłada powstanie obiektu sali koncertowej spełniającego najwyższe światowe standardy jakości w zakresie architektury i akustyki, opracowanie wysokiej jakości programu artystycznego, powołanie podmiotu zarządzającego instytucjami kultury mającymi siedzibę w nowym obiekcie. Zarówno inwestorem, jak i wnioskodawcą środków UE dla przedmiotowej inwestycji jest Gmina Wrocław. Po zakończeniu realizacji inwestycji właścicielem powstałego majątku pozostanie Gmina Wrocław, która przekaże tak powstały majątek w nieodpłatne użytkowanie nowo powstałej instytucji kultury, tj. Narodowemu Forum Muzyki. Będzie ona instytucją założoną przez trzech organizatorów- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Województwo Dolnośląskie oraz Gminę Wrocław, którzy to organizatorzy gwarantować będą odpowiedni poziom finansowania działalności artystycznej instytucji. Narodowe Forum Muzyki stworzą na zasadzie połączenia dwie odrębne dotychczas instytucje: Filharmonia im. Witolda

Lutosławskiego oraz Międzynarodowy Festiwalu Wratislavia Cantans. Do nowego budynku przeniosą się wszelkie działające w ich ramach zespoły, festiwale i orkiestry. W przekazanym obiekcie Narodowe Forum Muzyki będzie realizowała statutowe zadania w obszarze działań kulturalnych i edukacyjnych.
Stan realizacji - w październiku 2009 roku wybrano Generalnego Wykonawcę inwestycji tj. Konsorcjum, którego liderem jest MOSTOSTAL Warszawa S.A. W październiku 2007 roku, podpisano z Ministerstwem Kultury pre-umowę, która ze względu na zmianę kwoty dofinansowania została aneksowana w lipcu 2008 roku, również w lipcu 2008 roku, zgodnie z harmonogramem zawartym do pre-umowy, został złożony wniosek aplikacyjny, który po weryfikacji przez MKiDN i MRR został przesłany do Komisji Europejskiej celem notyfikacji. 30 maja 2009 roku podpisano umowę o dofinansowanie, która 16 października 2009 roku została aneksowana. W dniu 19 listopada 2009 roku projekt otrzymał notyfikację Komisji Europejskiej. Zadaniem BZF było opiniowanie i pomoc w przygotowaniu umowy o dofinansowanie, aneksu do umowy, odpowiedzi i wyjaśnień dla potrzeb kontroli przeprowadzonej przez WWPE w zakresie zamówień publicznych, SIWZ na generalnego wykonawcę, wniosków o płatność. Ponadto BZF czuwa nad realizacją projektu zgodnie z harmonogramem bierze czynny udział w spotkaniach dotyczących projektu. Opiniuje również zmiany zgłaszane do budżetu oraz WPI i czuwa nad prawidłowym rozliczaniem zadania.

MECHANIZM FINANSOWY EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO

Lp.	Nazwa	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	„Rewaloryzacja Synagogi „Pod Białym Bocianem" w ramach Dzielnicy Czterech Świątyń"	2008 2009	8 107 985,51	9 843 810,34	MF EOG

Opis projektu - celem projektu jest rewaloryzacja synagogi „Pod Białym Bocianem" oraz placu synagogalnego stanowiących jedną z dominant w obszarze ścieżki Czterech Świątyń.
Stan realizacji - projekt, przygotowany w partnerstwie z Fundacją Bente Kahan oraz Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP, został zgłoszony w kwietniu 2007 roku dofinansowania z Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego. W dniu 5 czerwca 2008 roku została podpisana umowa finansowa o dofinansowanie projektu „Rewaloryzacja Synagogi „Pod Białym Bocianem" w ramach Programu Ścieżek Kulturowych Czterech Świątyń. W dniu 01 lipca 2008 roku została podpisana umowa nr 2/2008 dotycząca zasad współpracy pomiędzy Gmina Wrocław a Związkiem Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP oraz Liderem Projektu Fundacją Bente Kahan. W przedmiotowej umowie Gmina Wrocław zobowiązała się do udzielenia dotacji stanowiącej wniesienie finansowego wkładu własnego dla Projektu tj. 363 503,16 EURO, stanowiącej nie więcej niż 1 430 821,14 zł. W dniu 24 października 2008 roku została podpisana umowa z wykonawcą robót budowlanych polegających na rekonstrukcji synagogi „Pod białym bocianem" wyłonionym w trybie przetargu nieograniczonego. Z uwagi na opóźnienia prac przy Projekcie Rewaloryzacji Synagogi pod Białym Bocianem w ramach Programu ścieżek kulturowych czterech świątyń spowodowane brakiem podpięcia sieci energetycznej prace przy dziedzińcu zostaną opóźnione, a tym samym środki finansowe jako wkład własny do Projektu ze strony Miasta Wrocław będą wydatkowane w roku 2010.

FUNDUSZ SPÓJNOŚCI / ISPA

Zgodnie z podpisanymi 14 marca 2001 roku Memorandami Finansowania dotyczącymi środków pomocowych z Przedakcesyjnego Instrumentu Polityki Strukturalnej (ISPA) oraz na podstawie zawartych 15 kwietnia 2002 roku. Porozumień o realizacji Projektów ISPA Nr 2000/PL/16/P/PE/019 „Poprawa jakości wody we Wrocławiu" (ze zmianami) oraz ISPA Nr 2000/PL/16/P/PE/018 „Gospodarka odpadami stałymi we Wrocławiu, etap I" w roku 2009 kontynuowana była realizacja projektów. Stosownie do wymogów Jednostki Pośredniczącej w obsłudze Funduszu Spójności II stopnia, tj. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, przekazywane były – po uprzedniej weryfikacji formalnej - kopie następujących dokumentów:

- wyciągi bankowe potwierdzające płatności za faktury dotyczące wydatków kwalifikowanych wraz z dyspozycjami wystawienia polecenia wypłaty oraz wydrukami SWIFT (jeżeli przy realizacji płatności obciążano rachunek techniczny Banku lub rachunek techniczny Gminy Wrocław),
- wyciągi bankowe potwierdzające naliczenie oraz przeksięgowanie odsetek na rachunkach Projektów FS/ISPA,
- kopie opłaconych faktur dotyczących zarówno kosztów kwalifikowanych, jak i niekwalifikowanych,
- oryginały przejściowych i zbiorczych zestawień płatności,
- oryginały list sprawdzających do weryfikacji merytorycznej i formalno-rachunkowej wydatków kwalifikowanych opłaconych faktur,
- oryginały i/lub kopie protokołów konieczności dotyczących opłaconych faktur,
- zaświadczenia wysokość sald na rachunkach Projektów FS/ISPA na koniec miesiąca,
- a także inne wymagane przez NFOŚiGW materiały.

Przygotowano również a następnie przekazano do Biura Funduszu Spójności miesięczne sprawozdanie z realizacji projektu, do którego załączane są miesięczne historie rachunków bankowych Projektów, na których w miesiącu poprzedzającym przygotowanie sprawozdania dokonywane były operacje.

PROJEKTY PRZYGOTOWYWANE DO APLIKACJI

Biuro Zarządzania Funduszami Europejskimi prowadzi prace związane z analizą możliwości aplikacji i z przygotowaniem dokumentów do aplikacji o środki unijne. W 2009 roku dotyczyło to następujących projektów:

- budowa drogi na terenie Wrocławskiego Parku Przemysłowego,
- wykorzystanie nowoczesnych technologii i odnawialnych źródeł energii dla potrzeb edukacyjnych – budowa Szkoły Podstawowej na osiedlu Maślice we Wrocławiu,
- ewidencja czasu pracy pracowników UMW,
- centrum kontaktu z mieszkańcami,
- wytyczenie nowych kierunków rozwoju roślinności oraz pielęgnacja starodrzewu na terenie Wrocławskiego Toru Wyścigów Konnych – Partynice,
- utworzenie ogólnopolskiego ośrodka innowacji i transferu technologii w zakresie e-zdrowia,
- Wrocławskie Centrum Nauki,
- przebudowa i rozbudowa Muzeum Architektury we Wrocławiu,
- budowa Muzeum Współczesnego Wrocław,

- digitalizacja i upowszechnienie zasobów archiwum Muzeum Architektury we Wrocławiu,
- budowa wału przeciwpowodziowego dla osiedla Kozanów we Wrocławiu,
- budowa elektrycznego linowego wyciągu nart wodnych na kąpielisku Glinianki we Wrocławiu przy ul. Kosmonautów 2.

PROJEKTY SPOŁECZNE (MIĘKKIE)

EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY -PROGRAM OPERACYJNY KAPITAL LUDZKI

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Kompleksowy program wzmocnienia Urzędu Miejskiego Wrocławia do sprawnej i efektywnej realizacji zadań publicznych.	2010 2012	2 050 020,90	227 780,10	PO KL

Stan realizacji - projekt realizowany jest w ramach działania 5.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Przedmiotem projektu jest organizacja szkoleń specjalistycznych dla pracowników UMW, wdrożenia usprawnień zarządczych, wdrożenia systemu rozwoju kompetencji kadr, usprawnienia kodeksu etycznego . Projekt będzie realizowany przez Gminę Wrocław i rozpocznie się 1 stycznia 2010 roku. Obecnie Gmina Wrocław jest na etapie podpisywania umowy z Instytucją Wdrażającą (MSWiA).

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
2.	Wrocław Miastem Aktywnych	2008 2013	3 186 473,24	3 609 991,94	PO KL

Stan realizacji - w ramach projektu systemowego, w 2009 roku ponad 400 mieszkańców Wrocławia skorzystało z bezpłatnej, profesjonalnej pomocy. Celem działań było zwiększenie szans na integrację społeczną i zawodową osób w wieku aktywności zawodowej, nie pozostających w zatrudnieniu, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zagrożonych wykluczeniem społecznym. W trakcie pracy były wykorzystywane indywidualne programu usamodzielniania i kontrakty socjalne. Uczestnicy projektu podwyższali swoje kompetencje osobiste, społeczne i zawodowe dzięki takim instrumentom aktywnej integracji jak: treningi komunikacji, autoprezentacji, motywacji, asertywności, terapie psychologiczne, turnusy rehabilitacyjne, udział w grupach wsparcia oraz w kursach zawodowych.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
3.	Step by Step - Młodzieżowe Centrum Informacji i Rozwoju na rzecz integracji społecznej i aktywizacji zawodowej	2008 2010	1 845 550,60	1 845 550,60	PO KL

Stan realizacji - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu młodzieży w wieku 15-25 lat poprzez inspirowanie do samorozwoju, kształtowanie pozytywnych postaw, kształcenie umiejętności zawodowych i społecznych oraz oddziaływanie na ich otoczenie. Grupa docelowa to młodzież w wieku 15-25 lat zagrożona wykluczeniem społecznym oraz otoczenie tych osób. łącznie projektem zostanie objętych co najmniej 1 000 osób. Rekrutacja uczestników odbywać się będzie poprzez szeroko prowadzoną kampanię promująca projekt z wykorzystaniem m.in. plakatów, bilboardów, lokalnych mediów, strony internetowej oraz streetworkerów, którzy docierać będą w szczególności do niepełnosprawnych i osób z grup wysokiego ryzyka zagrożenia wykluczeniem.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
4.	Romowie i Gadziowie na jednym podwórku	2010 2011	1 305 459,10	1 305 459,10	PO KL

Stan realizacji - wniosek o dofinansowanie złożony w ramach działania 1.3.1 do Władzy Wdrażającej Programy Europejskie został przyjęty do dofinansowania zgodnie z decyzją WWPE z dnia 27 październik 2009 roku. Równocześnie podjęto negocjacje w celu wyjaśnienia zakwestionowanych, przez komisję oceniającą, pozycji budżetu. Aktualnie rozpoczęty został proces przygotowania i podpisywania umowy o dofinansowanie. Cel projektu: aktywizacja społeczna i zawodowa wrocławskich Romów, promocja zdrowia wśród Romów, integracja mieszkańców Wrocławia z społecznością romską poprzez działania kulturalne oraz wzmocnienie efektywności służb publicznych w zakresie usług świadczonych dla społeczności romskiej, poprzez zrealizowanie cyklu szkoleń. Realizatorem projektu jest Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa(zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
5.	WRO-KADRY. Przyszłość rynku pracy MŚP w aglomeracji wrocławskiej-prognozy i rekomendacje	2009 2010	716 341,49	716 341,49	PO KL

Stan realizacji - Podstawowym celem projektu jest stworzenie narzędzi i metodologii umożliwiającej cykliczną obserwację i prognozowanie zmian na rynku pracy małych i średnich przedsiębiorstw. Mają one umożliwić dostarczenie jednostkom samorządowym, instytucjom rynku pracy, pracodawcom i ich pracownikom, partnerom społecznym i samorządom gospodarczym i zawodowym na temat stanu aktualnego i prognoz dotyczących zmian rynku pracy mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w aglomeracji wrocławskiej, umożliwiającej sformułowanie właściwych mechanizmów zaradczych.
Projekt rozpoczął się z dniem 1 stycznia 2009 roku i jest realizowany zgodnie z umową o dofinansowanie zawartą w dniu 24 grudnia 2008 roku oraz harmonogramem realizacji projektu. W jego przebiegu uczestniczy Partner projektu Pentor Research International S.A. Powołany został zespół projektowy, uruchomiono stronę internetową z informacjami o metodologii i celach projektu. Odbyła się kampania reklamowa promująca projekt bardzo szeroko, tzn. min. w

radiu o zasięgu regionalnym, w TV lokalnej oraz artykuł branżowy, który ukazał się w Gazecie Wyborczej. W ramach projektu rozszerzony został system HSC POPULUS, który administrowany jest przez ARAW i zawiera główne dane firm średniej wielkości. Zakupiono i opracowano dane bazowe dotyczące rynku pracy (źródłem ich jest GUS oraz badania ankietowe). Dokonano również szczegółowych analiz lokalnego rynku pracy rodzajów działalności etc. To zadanie należało do Partnera. Do udziału w analizie zaproszono niezależnych ekspertów, znających rynek pracy. Złożono 4 wnioski o płatność z których 3 zostały zweryfikowane oraz zatwierdzone przez IP2.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
6.	Moda na pracę	2009 2011	1 473 909,98	1 473 909,98	PO KL

Stan realizacji - głównym celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej bezrobotnych i poszukujących pracy kobiet oraz zwiększenie ich zdolności do zatrudnienia w regionie. Projekt rozpoczął się 01 listopada 2009 roku. Umowa o dofinansowanie projektu pomiędzy Gminą Wrocław a Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy podpisana została 17 listopada 2009 roku. W pierwszym miesiącu trwania projektu utworzone zostało Biuro Projektu oraz Punkt Aktywizacji Bezrobotnych (PAB), uruchomiono także stronę internetową projektu: www.mnp.cis.wroclaw.pl. W listopadzie ogłoszone zostały konkursy na stanowiska pracy w projekcie. Zorganizowane zostały 2 wewnętrzne spotkania informacyjno – rekrutacyjne oraz 1 spotkanie zewnętrzne – w Centrum Praw Kobiet. Łącznie w spotkaniach informacyjno - rekrutacyjnych wzięło udział 59 osób zainteresowanych udziałem w projekcie. W dniu 1 grudnia 2009 roku rozpoczęła się I edycja szkolenia w ramach projektu „Moda na pracę". Do udziału zaproszono 15 kobiet, mieszkanek Wrocławia, nieaktywnych zawodowo, które wybrały zewnętrzny kurs zawodowy: „kadry-płace". W dniu 16 grudnia 2009 roku odbędzie się Seminarium inaugurujące projekt, pt. „Kobiecy sukces".

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
7.	Od praktykanta do pracownika – zaawansowane szkolenia dla uczniów szkół zawodowych	2008 2010	821 592,59	966 579,52	PO KL

Stan realizacji - projekt partnerski realizowany z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej (wnioskodawca). Celem projektu jest doskonalenie umiejętności uczniów w zakresie posługiwania się technologiami zaawansowanymi w branży mechanicznej, mechatronicznej i elektryczno-elektronicznej, wzmocnienie kompetencji językowych, modernizacja programów nauczania. W dniu 30 marca 2009 roku, zgodnie z umową partnerską z ARAW przekazana została 2-ga transza wkładu własnego w wysokości 61 043,96. Wszystkie działania, tj. m. in. praktyki w zakładach pracy, szkolenia językowe z elementami języka technicznego, kursy doskonalące, opracowanie Indywidualnych Planów Działań dla każdego ucznia z uwzględnieniem osobistych predyspozycji, przeprowadzane są zgodnie z harmonogramem projektu.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
8.	Nauczyciel przyszłości - podnoszenie kwalifikacji zawodowych	2008 2009	480 008,02	564 715,32	PO KL

Stan realizacji - projekt partnerski realizowany z Agencją Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej (wnioskodawca). Przedmiotem projektu jest doskonalenie lub zmiana kwalifikacji zawodowych nauczycieli szkół zawodowych w zakresie zawodów mechanicznych, elektrycznych, elektromechanicznych i mechatronicznych oraz podnoszenie kompetencji językowych. Kluczową część projektu stanowią zajęcia praktyczne w renomowanych zakładach pracy na terenie aglomeracji wrocławskiej. Ich celem jest podniesienie praktycznych kompetencji w nauczaniu zawodu oraz przekazanie nowoczesnej wiedzy uczniom szkół zawodowych. Projekt został zakończony zgodnie z planem w dniu 31 lipca 2009 roku. Wszystkie zakładane działania zostały wykonane(m. in. praktyki w zakładach pracy, szkolenia językowe z elementami języka technicznego, kursy doskonalące). Rezultaty twarde i miękkie zostały osiągnięte. Trwa końcowe rozliczenie projektu.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
9.	Praca na własny rachunek	2008 2010	1 277 271,67	1 502 672,55	PO KL

Stan realizacji – projekt szkoleniowo-doradczy trwający 22 miesiące, adresowany do 100 osób fizycznych: 40 długotrwale bezrobotnych, 30 osób po 45 r.ż, 30 kobiet, deklarujących samozatrudnienie. Uczestnikom projektu zostaną zaproponowane szkolenia z zakresu budowania postaw przedsiębiorczych, informatyki, przdsiębiorczości spółdzielni socjalnej (w sumie 5 edycji, po 4 miesiące każda).
Dzięki realizacji projektu zostanie zarejestrowana co najmniej 1 spółdzielnia socjalna i 10 dział. gosp. Wśród BO wzrośnie poczucie pewności siebie , motywacja do samozatrudnienia. W 2009 roku zorganizowano pracę Biura Projektu oraz szkolenia i doradztwo z zakresu przedsiębiorczości działalności gospodarczej i zakładania spółdzielni socjalnej. Zgodnie z zapisami wniosku projektowego przeprowadzono kampanię promocyjno – informacyjną, powiązaną z rekrutacją uczestników. Kampania obejmowała ogłoszenia w prasie, w radio i na stronach internetowych związanych z ekonomią społeczną. Przygotowano i rozkolportowano plakaty oraz ulotki. Materiały promocyjne zostały również przekazane instytucjom i organizacjom współpracującym z Centrum w ramach ,,Partnerstwa dla Zatrudnienia". Utworzono stronę projektu www.pnwr.cis.wroclaw.pl , zamieszczono informację o realizacji projektu na stronie CIS oraz na stronie Miasta Wrocławia. Zorganizowano spotkania podmiotów publicznych, prywatnych oraz NGO w ramach ,,Partnerstwa dla Zatrudnienia", wydano 3 numery biuletynu projektu.
Do bazy potencjalnych uczestników wpisano 100 osób. Do szkoleń zakwalifikowano 82 osoby bezrobotne i nieaktywne zawodowo. Szkolenia i doradztwo indywidualne obejmują zajęcia z przedsiębiorczości, ekonomii i marketingu, prawa i księgowości. Prowadzimy warsztaty budowania postaw przedsiębiorczych i szkolenia informatyczne. Uczestnicy skorzystali z zajęć

praktycznych w: ZUS, US, KRS, UM oraz z 8 wyjazdów studyjnych do dolnośląskich firm i spółdzielni socjalnych. W dniu 30.06.2009r odbyło się seminarium, w którym udział wzięło 80 osób. W roku 2009 odbyły się 3 spotkania w ramach ,,Partnerstwa dla zatrudnienia". Przeprowadzono nabór na następujące stanowiska: specjalisty ds. promocji, specjalisty obsługi finansowej i kierownika projektu. Ze szkoleń skorzystało 82 osoby- 5 osób podjęło zatrudnienie na otwartym rynku pracy, a 7 osób zarejestrowało działalność gospodarczą.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
10.	Kursy przygotowujące nauczycieli oraz pracowników placówek oświatowych do pracy z dziećmi z dysfunkcjami	2009 2011	927 382,30	1 091 038,00	PO KL

Stan realizacji - projekt zakładający przeprowadzenie kursów kwalifikacyjnych dla 160 nauczycieli z Wrocławia i gmin wiejskich Dolnego Śląska. Kursy dotyczą terapii pedagogicznej, tyflopedagogiki, przygotowania pedagogicznego. Na każdego beneficjenta ostatecznego przypada 270h szkoleniowych. Gmina Wrocław jest wyłącznie Partnerem projektu. Wkład Gminy Wrocław został przewidziany na 164 813,70 zł, co daje 15% obowiązkowego wkładu wł. do projektu jaki musi wykazać lider projektu. W początkowej wersji umowy partnerskiej wkład własny do projektu miał być wniesiony przez Gminę Wrocław poprzez rozliczenie wynagrodzenia nauczycieli biorących udział w szkoleniach. Jednakże Gmina może ten wkład wnieść tylko do liczby nauczycieli wrocławskich. Teraz jest konstruowany aneks do umowy zmieniający formę wniesienia tego wkładu wł. który ma być wniesiony przez szkoły i placówki oświatowe zatrudniające nauczycieli uczestniczących w kursach w wys. 1 000 zł przypadających na 1 BO z Wrocławia; liczba nauczycieli nie większa niż 160 osób. W marcu 2009 roku został podpisany aneks z Fundacją "Promyk Słońca". Projekt jest w trakcie realizacji.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
11.	Wrocławska diagnoza problemów społecznych	2008 2010	1 552 653,42	1 552 653,42	PO KL

Stan realizacji - projekt o charakterze badawczym. Zakłada przeprowadzenie badań mieszkańców Wrocławia na potrzeby miejskiej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Umowa o dofinansowanie została podpisana w dniu 8 kwietnia 2009 roku. Projekt realizowany jest zgodnie z jego założeniami oraz harmonogramem realizacji projektu. Dotychczas złożono trzy wnioski o płatność, które zostały zaakceptowane bez wnoszenia poprawek. Transze przelane zgodnie z umową. W projekcie udział bierze Partner Stowarzyszenie „Wspólnota Europejska- Nasza Wspólna Sprawa". Partnerowi zostały przekazane płatności ze środków otrzymanych z IP2 na podstawie wniosków Partnera po przedstawieniu dokumentów dokumentujących poniesione w projekcie wydatki. W chwili obecnej

realizowane są badania ankietowe nad którymi nadzór merytoryczny sprawuje Partner. Pewne opóźnienie w realizacji badań skutkuje przeniesieniem środków finansowych na tych samych paragrafach na rok 2010, co nie wywołuje negatywnych skutków dla realizacji całościowej projektu. Przewiduje się zakończenie projektu w terminie.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
12.	Wsparcie instytucji publicznych w przygotowaniach do EURO 2012	2008 2010	1 626 092,00	1 626 092,00	PO KL

Stan realizacji - projekt zakłada kompleksowe przeszkolenie 552 pracowników instytucji realizujących zadania z zakresu porządku i bezpieczeństwa publicznego na terenie województwa dolnośląskiego. W ramach pakietu szkoleniowego przewidziano kurs języka angielskiego lub niemieckiego oraz szkolenie z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej, kurs na temat praw i obowiązków obywateli UE oraz szkolenie z zakresu technik i taktyk interwencji. BZF było inicjatorem projektu oraz czynnie uczestniczyło w koordynacji prac nad przygotowaniem projektu. Ostatecznie zapadała decyzja o podjęciu wspólnych działań z Instytutem Rozwoju Zasobów Ludzkich z Opola. Instytut został wnioskodawcą. Ostatecznie wniosek został rekomendowany do dofinansowania. BZF wsparło proces rekrutacji uczestników projektu z szeregów wrocławskich służb bezpieczeństwa i medycznych. Część rozpoczęło udział w drugim projekcie Instytutu, ukierunkowanym na wsparcie służb medycznych – „Wsparcie umiejętności kwalifikacji pracowników sektora medycznego".

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
13.	Równaj do najlepszych. Zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów SP nr 76 we Wrocławiu	2008 2010	299 960,00	299 960,00	PO KL

Stan realizacji - projekt zakłada przeprowadzenie w latach szkolnych 2008/09 i 2009/10 dla co najmniej 180 uczniów szkoły Podstawowej nr 76 we Wrocławiu trzech rodzajów zajęć:

- dodatkowe zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze ukierunkowane na zmniejszanie dystansu i niechęci do nauki uczniów z problemami edukacyjnymi;
- pozalekcyjne dla uczniów klas IV-VI ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych z zakresu przedmiotów matematyczno-przyrodniczych;
- wsparcie psychologiczne dla uczniów zagrożonych wczesnym wypadnięciem z systemu oświaty;

Podpisano dwa aneksy do umowy o dofinansowanie. Prawidłowo rozliczono całość przekazanej dotacji na 2009 rok (w sumie 123 640,00 zł), wszystkie wnioski o płatność zostały zweryfikowane pozytywnie.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
14.	Droga do zatrudnienia	2009 2011	2 054 838,89	2 054 838,89	PO KL

Stan realizacji - projekt obejmie 4 edycje trwające 7 miesięcy każda (4 miesiące kursu w trzech 10 - osobowych grupach szkoleniowych i 3 miesiące stażu/zajęć reintegracji zawodowej u pracodawcy). Kursy rozpoczną się od 3 miesiąca trwania projektu. Wsparciem obejmiemy 120 osób, po 30 w każdej edycji. Każdy uczestnik weźmie udział w 493 h kursów i m32 h doradztwa indywidualnego w CIS. Kursy obejmą aktywizację społeczno – zawodową i kursy zawodowe. Umowa o dofinansowanie projektu „Droga do zatrudnienia" podpisana została 26 listopada 2009 roku. Do projektu zrekrutowany został Zespół Zarządzający Projektem, zorganizowane zostało biuro projektu. Proces rekrutacji Beneficjentów Ostatecznych jeszcze się nie zakończył. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje kandydatów do projektu do Centrum Integracji Społecznej (jednostki realizującej projekt „Droga do zatrudnienia"). Obecnie trwają prace nad przygotowaniem wzorów dokumentów rekrutacyjnych, dokumentów służących prowadzeniu szkoleń, nad przygotowaniem zamówień oraz materiałów promocyjnych (wyłoniony został grafik).

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu(zł)	Program
15.	Nowoczesna edukacja - zajęcia wyrównawcze i pozalekcyjne dla uczniów Liceum Ogólnokształcącego nr VII we Wrocławiu w oparciu o współpracę z Politechniką Wrocławską	2008 2010	637 801,36	637 801,36	PO KL

Stan realizacji - podstawowym celem projektu jest podniesienie jakości usług edukacyjnych w Liceum Ogólnokształcącym nr VII we Wrocławiu w oparciu o program rozwojowy placówki w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych i zdolności uczniów do dalszego kształcenia i zatrudnienia. Projekt złożony do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy 09 maja 2008 roku. We wrześniu 2009 roku zostały przeprowadzone działania promocyjne, a w okresie sierpień – wrzesień 2009 roku przygotowano harmonogram realizacji, procedury przetargowe oraz nabór pracowników. Od października 2009 roku prowadzone są już zajęcia merytoryczne z uczniami VII Liceum Ogólnokształcącego we Wrocławiu.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
16.	Klucz do przyszłości - Przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży z grupy szczególnego ryzyka	2009 2011	1 417 948,50	1 417 948,50	PO KL

Stan realizacji - projekt zakłada objęcie dodatkowym wsparciem 92 uczniów Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii oraz Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego, w wieku 13 - 17 lat, zatrudnienie na umowę zlecenie 3 psychiatrów (zdiagnozowanie dzieci i kierowanie ich do odpowiednio wybranego rodzaju terapii, spotkania z młodzieżą) oraz 10 terapeutów (opracowanie programów zajęć psychoterapeutycznych adresowanych do Beneficjentów Ostatecznych. Młodzież zostanie objęta wsparciem psychologiczno – edukacyjnym w postaci zajęć terapeutycznych w zależności od problemu oraz treningiem Biofeedback. Na koniec zajęć, w 2011 roku zostanie zorganizowany 3-dniowy obóz/wyjazd do Złotego Stoku oraz Beneficjentów Ostatecznych będą mieli możliwość skorzystania z pomocy doradcy zawodowego. Umowa o dofinansowanie projektu podpisana została 20 lipca 2009 roku. Do realizacji projektu zatrudniony został Zespół Zarządzający Projektem, 3 psychiatrów, jeden wykonawca zapewnia 10 terapeutów, utworzono biuro projektu, przygotowane zostały materiały promocyjne i stworzono stronę internetową. Na przełomie listopada i grudnia 2009 roku rozpoczęły się terapie (dodatkowe zajęcia) i treningi Biofeedback. Zorganizowane zostały także: wyjścia na ściankę wspinaczkową, do kina, restauracji, na basen. Zakupiono sprzęt na potrzeby projektu, służące rozwijaniu zainteresowań dzieci oraz w połowie grudnia zorganizowana zostanie wigilia o charakterze integracyjnym wszystkich BO. Złożono pierwszy wniosek o płatność za okres od 01 sierpnia do 30 września. W roku 2009 z Instytucji Pośredniczącej II stopnia na konto projektowe Gminy wpłynęło 286 602,70 zł.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
17.	Uruchomienie nowych oddziałów w Przedszkolu nr 71 we Wrocławiu. Dobry Start	2008 2010	2 535 829,65	2 983 329	PO KL

Stan realizacji - celem projektu jest wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym żyjących w zróżnicowanym środowisku społeczno - edukacyjnym i przyrodniczym zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i możliwościami edukacyjnymi., poprzez zwiększenie ilości miejsc w przedszkolach, zwiększenie liczby dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną w wieku 3 - 5 lat. rozszerzenie oferty edukacyjnej przedszkoli. Wniosek został złożony do Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w maju 2008 roku. W 2009 roku została podpisana umowa o dofinansowanie projektu.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
18.	„Pierwsze kroki...- uruchomienie nowych oddziałów przy Przedszkolu Nr 58 we Wrocławiu”	2009 2011	2 589 936,30	2 877 707,00	POKL

Stan realizacji - celem projektu jest wspieranie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym żyjących w zróżnicowanym środowisku społeczno - edukacyjnym i przyrodniczym zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i możliwościami edukacyjnymi., poprzez zwiększenie ilości miejsc w przedszkolach, zwiększenie

liczby dzieci rozpoczynających edukację przedszkolną w wieku 3 - 5 lat. rozszerzenie oferty edukacyjnej przedszkoli. Projekt w trakcie negocjacji finansowych z Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego. Do końca roku zostanie podpisana umowa o dofinansowanie

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
19.	Wprowadzenie nowej metody przeciwdziałania objawom ADHD - asystent ucznia z ADHD we wrocławskiej szkole	2009 2010	1 158 985	1 158 985	PO KL

Stan realizacji - wsparciem w ramach projektu objęto 25 uczniów z 23 wrocławskich szkół podstawowych ze zdiagnozowanym ADHD, na podstawie dokumentów wydanych przez lekarzy i poradnie psychologiczno – pedagogiczne. W realizację projektu zaangażowano dodatkowo 25 asystentów uczniów z ADHD, którzy wspomagać będą dzieci objęte wsparciem, rodziców oraz nauczycieli w roku szkolnym 2009/2010. Okres realizacji projektu: 03 sierpnia 2009 – 31 lipca 2010. Doświadczenia zdobyte w trakcie trwania projektu posłużą do opracowania nowej metody pracy z uczniem z ADHD. Na zakończenie projektu zostanie opublikowany podręcznik opisujący wnioski i rezultaty działań przedmiotowego projektu. Umowa o dofinansowanie projektu podpisana została 20 lipca 2009 roku. W ramach projektu zatrudniony został Zespół Zarządzający Projektem, utworzono biuro projektu. Promocja objęła takie działania jak: druk ulotek, plakatów, publikacja ogłoszeń prasowych informujących o projekcie, odbyła się konferencja inauguracyjna, opracowano szyld z logo informacyjnym, stworzono stronę internetową projektu www.asystentucznia-adhd.pl, zakwalifikowano 25 uczniów ze zdiagnozowanym ADHD (rekrutacja dzieci odbyła się w ścisłej współpracy kadry pedagogicznej i koordynatorów merytorycznych) z 23 szkół podstawowych; zrekrutowano do projektu 25 asystentów (absolwentów psychologii i pedagogiki oraz bezrobotnych nauczycieli), którzy w roku szkolnym 2009/2010 wspierają uczniów z ADHD, siedząc z nimi w jednej ławce podczas lekcji oraz towarzysząc im po zakończeniu zajęć, np. przy odrabianiu zadań domowych. Złożono pierwszy wniosek o płatność, za okres od 01 sierpnia do 30 września. W roku 2009 z Instytucji Pośredniczącej II stopnia na konto projektowe Gminy wpłynęło 485 100, 00 zł.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
20.	„Modernizacja Kształcenia Zawodowego na Dolnym Śląsku”	2009 2010	Brak przepływów przez Gminę	32 000 000	PO KL

Stan realizacji - projekt systemowy realizowany przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego w partnerstwie z Dolnośląskim Centrum Informacji Zawodowej i Doskonalenia Nauczycieli w Wałbrzychu. Zakłada dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy oraz wyposażenie absolwentów szkół zawodowych w kompetencje oczekiwane przez pracodawców poprzez: staże, praktyki, targi pracy , fora zawodowe, wycieczki zawodoznawcze.

MECHANIZM FINANSOWY EUROPEJSKIEGO OBSZARU GOSPODARCZEGO NORWESKIEGO MECHANIZMU FINANSOWEGO

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE Euro	Wartość całkowita projektu Euro	Program
1.	Pomoc społeczna - skuteczna	2008 2010	572 988	674 103	MF EOG

Stan realizacji - rozesłano ofertę szkoleń do wszystkich uprawnionych pracowników MOPS, a pracownicy wypełnili deklarację przystąpienia do projektu. Przeprowadzono badania cenowe rynku pod katem potrzeb szkoleniowych projektu. Przygotowano i zatwierdzono plan zamówień publicznych Podpisano umowy na przeprowadzenie 23 różnych szkoleń dla pracowników MOPS. Zakończono weryfikację naboru na studia podyplomowe. Przygotowano i przeprowadzono postępowanie mające na celu wyłonienie wykonawców w zakresie realizacji szkoleń komputerowych i językowych. Podpisano umowy z 6 uczelniami, na których od października 2009 roku uczestnicy projektu rozpoczęli naukę na 14 kierunkach.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
2.	„Nowoczesny pracownik administracji samorządowej- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych pracowników Urzędu Miasta i innych jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.”	2007 2010	1 980 500	2 330 000	NMF i MF EOG

Stan realizacji - projekt polega na przygotowaniu i przeprowadzeniu 4 edycji studiów podyplomowych pt.: "Nowoczesne zarządzanie jednostką administracji publicznej". Celem takich studiów jest wykreowanie nowocześnie myślącej i działającej kadry zarządzającej jednostką administracji samorządowej. Ponadto w ramach projektu realizowane będą kursy z języka angielskiego przeprowadzone na różnych poziomach zaawansowania (w zależności od potrzeb uczestników), kładące szczególny nacisk na słownictwo związane z tematyką unijną. Dodatkowo przeprowadzony zostanie cykl szkoleń e-learningowych z zakresu obsługi pakietu MS Office i Lotus Notes, SAP, standardów obsługi mieszkańca oraz zostaną opracowane karty opisu stanowisk pracowniczych.
W ramach projektu zostały zrealizowane studia podyplomowe „Nowoczesne zarządzanie jednostką administracji samorządowej” na Uniwersytecie Ekonomicznym we Wrocławiu. W studiach wzięło udział 120 osób, w tym 13 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław. W ramach projektu zostały zrealizowane studia podyplomowe "Zarządzanie projektami" w Wyższej Szkole Bankowej. W studiach wzięło udział 60 osób, w tym 10 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław. Wydział przeprowadził szkolenie "Komunikacja w zespole projektowym" (w szkoleniu wzięło udział 18 osób). Wydział przeprowadził postępowanie o zamówienie publiczne oraz zawarł umowę o przeprowadzenie szkolenia "Task managment- dla członków zespołów projektowych" oraz szkolenia "Zarządzanie projektami dla sponsorów". Szkolenie "Zarządzanie projektami dla sponsorów" ukończyło 12 osób, natomiast szkolenie

"Task management" 58 osób. W ramach projektu zostały zorganizowane dwie edycje kursów w systemie e-learning z zakresu obsługi pakietu MS Office i Lotus Notes w okresie od 15 sierpnia 2008 do 15 lutego 2009 roku oraz od 16 lutego do 16 maja 2009 roku. W kursach komputerowych wzięło udział ogółem 1 300 osób - w tym 339 pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia, pozostałe osoby pochodziły z jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.
W ramach projektu został zorganizowany kurs języka angielskiego z wykorzystywaniem programu Tell Me More 9, który łączył zajęcia tradycyjne z lektorem i naukę on line za pośrednictwem komputera. II edycja kursu została przeprowadzona w okresie od września 2008 do czerwca 2009 roku i wzięło w niej udział 150 osób, w tym 55 pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław.
Wydział przeprowadził przetarg nieograniczony i zawarł umowę z Wykonawcą, który stworzył dedykowany dla Urzędu kurs e-learning "Analiza organizacyjna i zasoby ludzkie". W kursie będą mogli uczestniczyć pracownicy Urzędu Miejskiego Wrocławia.
W celu efektywnego wykorzystania oszczędności w kwocie 90 010 zł w porównaniu ze środkami zaplanowanymi w Planie Wdrażania Projektu na realizację działania nr 4 „Weryfikacja opisów stanowisk pracy" - wnioskowano do Instytucji Pośredniczącej o wprowadzenie szkoleń z zakresu obsługi klienta. Po wyrażeniu zgody Wydział przeprowadził zamówienie z wolnej ręki i zawarł umowę z Wykonawcą. W szkoleniu „Profesjonalna obsługa klienta" na poziomie podstawowym wzięło udział 112 osób.
W związku z oszczędnościami, które pojawiły się w działaniu nr 2 - realizacja kursu e-learning "Analiza organizacyjna i zasoby ludzkie" Wydział zwrócił się do Instytucji Pośredniczącej z wnioskiem o zmianę projektu i przeprowadzenie dodatkowych szkoleń w projekcie, a także przedłużenie projektu do dnia 30 kwietnia 2010 roku. Biuro Mechanizmów Finansowych dnia 19 listopada 2009 roku wyraziło zgodę na zmiany w tym zakresie. W 2009 roku na realizację projektu zostało wydane 877 768 zł, z czego 85% zostanie zwrócone ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
3.	„Mosty"	2008 2010	106 643,00	125 058,00	NMF i MF EOG, Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy

Stan realizacji - projekt „ Mosty" ma za zadanie promowanie mobilności uczniów i nauczycieli, rozwijanie współpracy międzynarodowej, wymianę doświadczeń, poprawę jakości kształcenia. Cele zostaną osiągnięte poprzez: zorganizowanie wymiany uczniów i nauczycieli (Polska- Norwegia), wspólne budowanie mostów- rzeczywistych (rysunki i modele) oraz w przenośni- poznanie kultury, tradycji, podstaw języka, zwalczanie ksenofobii, kształtowanie tolerancji i wzajemnego szacunku.
W okresie sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 150 h (w ramach wkładu własnego) zajęć o tematyce związanej z mostami z poszczególnych przedmiotów i kół przedmiotowych, w tym zajęć terenowych. Na sztuce kształcono umiejętność stosowania różnych technik (szkic ołówkiem i węglem, akwarela, tempera).Na historii omawiano historię mostów Wrocławia, na języku polskim

oraz języku angielskim omawiano utwory literackie. Odbyły się zajęcia w terenie, w tym wycieczka z przewodnikiem szlakiem wrocławskich mostów oraz do Kłodzka, Barda Śląskiego i Lądka Zdroju . W efekcie tych działań powstały albumy, prezentacje oraz spacerownik (praca monograficzna o wrocławskich mostach i miejscach wartych zwiedzenia w pobliżu najciekawszych mostów).
W maju 2009 roku gościliśmy grupę młodzieży i nauczycieli z Lyngdal (16 + 2). W ciągu ośmiu dni odbyły się plenery plastyczne oraz zajęcia integracyjne w szkole. Ponadto uczniowie wspólnie zwiedzili Wrocław oraz pojechali na jednodniową wycieczkę w Góry Stołowe. Podsumowanie plenerów miało miejsce na uroczystościach 10-lecia szkoły. Zorganizowano poplenerową wystawę prac plastycznych oraz zaprezentowano albumy i plakaty, które wykonywali uczniowie naszej szkoły na zajęciach poprzedzających wymianę. Młodzież polska i norweska zaprezentowała też wspólnie przygotowany krótki program artystyczny. Jesienią została wykonana elektroniczna wersja wystawy. Zakładane w projekcie cele zrealizowano w 50%.

INNE FUNDUSZE

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Rozwój sektora pozarządowego we Wrocławiu	2008 2009	57 856,10 zł	68 066,00 zł	FOP

Stan realizacji - projekt realizowany był od 13 marca 2008 roku do 12 marca 2009 roku. Bezpośrednimi beneficjentami projektu byli pracownicy Fundacji (6 osób) Wspierania Organizacji Pozarządowych „UMBRELLA" oraz organizacje korzystające ze wsparcia Fundacji. W ramach projektu odbywały się szkolenia związane z obszarami tematycznymi Komponentu „Demokracja i społeczeństwo obywatelskie" oraz inne (np. dofinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego); organizowano wizyty studyjne, szkolenia językowe oraz przeprowadzono kurs języka migowego.
Projekt zakończony w marcu 2009 roku. Sprawozdanie z realizacji Umowy Partnerskiej nr 1/2008, zawartej na okres od 25 kwietnia 2008 do 30 marca 2009 roku między Gminą Wrocław a Fundacją Wspierania Organizacji Pozarządowych „Umbrella", wpłynęło do Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi 20 lipca 2009 roku i zostało zaakceptowane.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE i budżetu państwa (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
2.	Oratorium Dawid i Batszeba w Polsce i w Norwegii	2010	954 520,00	1 103 978,00	FOP

Stan realizacji - wniosek złożony do Funduszu Wymiany Kulturalnej w ramach Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Otrzymał pozytywną ocenę formalną zgodnie z decyzją MKiDN, będącego Operatorem Funduszu. Aktualnie oczekujemy na ocenę merytoryczną. Projekt opiera się współpracy Wrocławia i norweskiego miasta Trondheim, w celu wspólnego przygotowania i przedstawienia dzieła Oratorium Dawid i Batszeba dla publiczności w Polsce i w Norwegii. W sumie odbędzie się 5 koncertów

poprzedzonych wspólnymi próbami muzyków Wrocławskiej Orkiestry Kameralnej Leopoldinum i chórzystów z Nidaros Cathedral Choir.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład NBP	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
3.	Akademia Młodych Finansistów	2009 2010	7 000,00	61 515,60	ŚFNBP

Stan realizacji - projekt realizowany przez Gminę Wrocław we współpracy z Wyższą Szkołą Bankową, Wrocławskim Parkiem Przemysłowym, przy finansowym wsparciu Narodowego Banku Polskiego. Celem projektu jest przekazanie wiedzy ekonomicznej dzieciom w wieku 11 – 13 lat oraz ich rodzicom poprzez zorganizowanie i przeprowadzenie cyklu wykładów na uczelni wyższej. W ramach prac przygotowawczych utworzona została strona internetowa www.amf.wroclaw.pl, przygotowano materiały promocyjne w postaci: segregatorów, indeksów, długopisów, plakatów i dyplomów. Przeprowadzono również kampanię promocyjną przedsięwzięcia. Informacje ukazały się w prasie i radiu oraz programie telewizyjnym „Praca, biznes, innowacje." Środki z dotacji przeznaczono na sfinansowanie wynagrodzeń 3 wykładowców i 3 prowadzących warsztaty oraz zakup nagród z przeznaczeniem na konkurs wiedzy ekonomicznej przewidzianej na luty 2010 rok. Dotychczas odbyły się dwa zjazdy.

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład FWPN	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
4.	„Samorząd przyjazny przedsiębiorczości-programy edukacyjne dla młodzieży oraz wspieranie przedsiębiorczości kobiet. Wizyta studyjna."	2009	55 324	56 684	FWPN

Stan realizacji - projekt ma na celu wymianę doświadczeń , jak również zapoznanie się z innowacyjnymi rozwiązaniami i programami realizowanymi przez samorząd Berlina, Dolnego Śląska i Wrocławia na rzecz gospodarczej aktywizacji kobiet oraz edukacji przedsiębiorczości wśród młodzieży. Projekt zakończony. Wizyta studyjna odbyła się w dniach od 3 czerwca do 2 lipca 2009 roku w Berlinie. Projekt finansowany przez Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

PROJEKTY O CHARAKTERZE MIĘDZYNARODOWYM

PROGRAM OPERACYJNY URBACT II

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Urbameco	2007 2009	230 207,83	276 249,40	URBACT II

Stan realizacji - podstawowym celem projektu jest przygotowanie „Lokalnego Planu Działań", który będzie stanowił podstawę do podjęcia konkretnych działań w zakresie rewitalizacji społeczno-gospodarczej obszaru objętego wsparciem,

wskazanego w Lokalnym Programie Rewitalizacji Wrocławia Biuro Rozwoju Gospodarczego przystąpiło do programu operacyjnego Komisji Europejskiej URBACT II (sieć URBAMECO) „Rewitalizacja społeczno-gospodarcza dawnych wrocławskich traktów handlowych". Projekt zakładał m.in. skorzystanie z doradztwa ekspertów oraz doświadczeń miast europejskich w przeprowadzaniu zintegrowanego procesu odnowy dzielnic. Udział w programie służył przygotowaniu szczegółowego planu rewitalizacji społeczno-gospodarczej stanowiącego podstawę prac nad wdrażaniem projektu we Wrocławiu. W maju br. Zakończono realizację projektu URBACT II, w ramach którego powstał lokalny plan działania w zakresie rewitalizacji społeczno-gospodarczej. Zdobyta wiedza i skorzystanie z doświadczeń takich miast europejskich pozwoliło wypracować system współpracy na obszarze wsparcia. Przygotowano koncepcję odnowy społeczno-gospodarczej na obszarze wsparcia – projekt „Rewitalizacji dawnych traktów handlowych" - jest to jeden z głównych rezultatów Projektu: Lokalny Plan Działania.

EUROPEJSKA WSPÓŁPRACA TERYTORIALNA – EUROPA ŚRODKOWA

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Via Regia plus	2008 2011	382 500	450 000	INTERREG IVC

Stan realizacji - projekt Via Regia Plus, jako kontynuacja zakończonego w lutym 2008 roku projektu ED-CIII Via Regia, koncertował będzie się na realizacji wizji obszaru wzrostu i rozwoju począwszy od wschodnich Niemiec poprzez południową Polskę aż po Ukrainę. Działania w ramach projektu dotyczyć będą poprawy kolejowych i drogowych połączeń transportowych wzdłuż korytarza Via Regia, promocji połączeń z sąsiednimi obszarami wzrostu i rozwoju, poprawy jakości transportu publicznego, zrównoważonego rozwoju obszarów metropolitalnych, wypracowania strategii marketingowych oraz wykreowania ofert turystycznych wzdłuż korytarza Via Regia.

PROGRAM OPERACYJNY INTERREG IV C

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE euro	Wartość całkowita projektu euro	Program
1.	Regiony dla zrównoważonej zmiany	2008 2011	2 080 425,48	2 099 980,64	INTERREG IV C

Stan realizacji - podstawowym celem projektu jest międzynarodowa wymiana doświadczeń na temat możliwości wykorzystywania i wpływu technologii niskowęglowych na zmiany klimatu globalnego. Partnerzy projektu planują opracowanie poradnika na powyższy temat. Liderem projektu jest organizacja The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe na Węgrzech. W roku 2009 odbyły się 2 seminaria, wybrano logo projektu oraz wykonano analizę sytuacji energetycznej dla Dolnego Śląska. Zlecono także wykonanie ekspertyzy na temat możliwości ekonomicznych i ekologicznych zysków związanych z lesistością Miasta, która ma być wykonana do końca marca 2010.

PROGRAM DIRECTORATE GENERAL FOR COMMUNICATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Dzień Parlamentu Europejskiego we Wrocławiu	2009	492 100	703 000	EP

Stan realizacji - celem projektu jest promocja instytucji Parlamentu Europejskiego oraz podniesienie wiedzy nt. funkcjonowania oraz roli PE wśród wrocławskich licealistów i studentów. W I kwartale 2009 roku eksperci z Gminy Wrocław organizowali spotkania we wrocławskich szkołach ponadgimnazjalnych , których celem była popularyzacja wiedzy nt. Parlamentu Europejskiego wśród młodzieży oraz przygotowanie uczniów do szkolnych konkursów nt. PE. W każdej szkole został wyłoniony koordynator, który nadzorował przygotowanie i przeprowadzenie w/w konkursów. W każdej z 36 szkół konkursy odbyły się 27 marca, a ich zwycięzcy brali udział w głównym wydarzeniu projektu, tj. w wielkim teście wiedzy o Parlamencie Europejskim organizowanym 29 maja w Hali Stulecia. Tego dnia przeprowadzona została także dyskusja panelowa oraz symulacja debaty parlamentarnej prowadzonej przez znanego polskiego dziennikarza telewizyjnego Tomasza Lisa. Do jej udziału zaproszeni zostali dziennikarze międzynarodowi. Równolegle do w/w wydarzeń Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej zorganizowała konferencję naukową nt. roli Parlamentu Europejskiego w umacnianiu praw człowieka. Wszystkie zaplanowane działania projektowe zostały w pełni zrealizowane. Parlament Europejski zaakceptował sprawozdanie z realizacji projektu zostało zaakceptowane przez Parlament Europejski. Obecnie oczekujemy na końcowa transzę od instytucji.

LIFELONG LEARNING PROGRAMME COMENIUS

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Programy wymiany wrocławskich szkół	2007-2009 2008-2010 2009-2011	1 343 090,32	1 343 090,32	LLP COMENIUS

Stan realizacji - w 2009 roku 10 szkół realizowało 11 projektów z programu wymiany międzynarodowej w ramach programu Comenius o łącznej wartości 540 539,40 zł. 5 szkół zakończyło projekty już rozpoczęte w 2007 roku o łącznej wartości 210 539,40 zł. Pozostałe 6 projektów zostaną zakończone z dniem 31 lipca 2010 roku. W sierpniu 2009 roku rozpoczęto realizację 11 projektów wymiany realizowanych przez 10 wrocławskich szkół i placówek oświatowych o łącznej wartości 802 550,92 zł.

MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU

Lp.	Tytuł projektu	Lata realizacji	Wkład UE (zł)	Wartość całkowita projektu (zł)	Program
1.	Podwórko dzieciom a nie śmieciom	2008	7 616,20	7 616,20	MŁODZIEŻ W DZIAŁANIU

Przedmiotem projektu jest zagospodarowanie czasu dzieci z osiedla Ołbin oraz kreowanie postawy młodego obywatela. Realizowany przez uczniów LO I we Wrocławiu. Projekt zamknięty rzeczowo i finansowo w ciągu roku budżetowego 2009.

INNE PRACE ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ BIURA ZARZĄDZANIA FUNDUSZAMI EUROPEJSKIMI

WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Wychodząc naprzeciw rosnącym oczekiwaniom i potrzebom wrocławskich organizacji pozarządowych w 2009 roku zorganizowano:

- konsultacje dotyczące możliwości finansowania działalności bieżącej organizacji i projektów innowacyjnych,
- wsparcie merytoryczne w przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie,
- koordynację działań w procesie opracowania wniosków partnerskich z wieloma podmiotami,
- współfinansowanie przez Gminę projektów planowanych do realizacji w ramach wkładu własnego lub kosztów niekwalifikowanych.

Koordynowano również projekty partnerskie realizowane przez wydziały i jednostki organizacyjne Gminy. W celu współfinansowania projektów partnerskich w ramach wkładu własnego lub kosztów niekwalifikowalnych ogłoszono otwarty konkurs ofert: „na wspólną realizację zadań w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych lub innych zewnętrznych instrumentów finansowych w roku 2009 – I edycja” w ramach którego przyjęto do realizacji oferty:

- Stowarzyszenia Nowa Idea,
- Fundacji w Górach Jest Wszystko Co Kocham.

PROGRAM PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH WSPÓŁFINANSOWANYCH W RAMACH REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO DLA WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO NA LATA 2007-2013

Uczestniczono w pracach mających na celu wyznaczenie obszaru wsparcia dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych planowanych do realizacji w ramach działania 9.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013. Przygotowanie programu rewitalizacyjnego dla obszaru wsparcia było warunkiem koniecznym umożliwiającym aplikowanie o środki zarezerwowane w regionalnym programie dla Miasta Wrocławia. Prace zakończyły się uchwaleniem, przez Radę Miejską Wrocławia (nr uchwały Nr XXXI/1037/09) dnia 19 lutego 2009 roku ze zmianami z dnia 9 lipca 2009 roku (uchwała nr XXXVII/1185/09 Rady Miejskiej Wrocławia) „Programu przedsięwzięć rewitalizacyjnych współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013”. Jest on dokumentem uzupełniającym, pomocniczym i wykonawczym dla Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2005 - 2006 i lata 2007 – 2013 przyjętego Uchwałą Nr XLIV/2969/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 8 grudnia 2005 roku.

Departament Nieruchomości i Eksploatacji

Wrocław miasto spotkań

GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI GMINY WROCŁAW I SKARBU PAŃSTWA

REGULACJE STANÓW PRAWNYCH NIERUCHOMOŚCI GMINY WROCŁAW

Zadania w zakresie ustanawiania tytułów prawnych posiadaczom nieruchomości w trybie przepisów szczególnych, zgłoszonych roszczeń osób prawnych do uzyskania prawa użytkowania wieczystego gruntów będących w ich użytkowaniu, posiadaczom bez tytułów prawnych, oraz regulacji tytułów do nieruchomości jednostkom organizacyjnym Gminy realizowane były przez Wydział Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa.

Lp.	Opis postępowania – czynności	Łącznie	W toku	Zakończo-nych
1.	sprzedaż lub ustanawianie prawa użytkowania wieczystego wraz z przeniesieniem własności znajdującej się na nieruchomości zabudowy oraz sporządzanie aneksów do umów	**35**	**26**	**9**
2.	ustanawianie tytułów prawnych do nieruchomości stanowiących własność Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu na rzecz jednostek organizacyjnych Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu oraz sporządzanie aneksów do umów	**48**	**22**	**26**
3.	ustanawianie tytułów prawnych do nieruchomości stanowiących własność Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu takich jak użyczenie i dzierżawa na rzecz innych osób lub wyrażanie zgody na czasowe udostępnienie terenu oraz sporządzanie aneksów do umów	**19**	**5**	**14**
4.	realizacja roszczeń spółdzielni i innych osób prawnych do uzyskania prawa użytkowania wieczystego i własności budynku pozostających w ich użytkowaniu	**4**	**4**	**-**
5.	stwierdzanie nabycia przez państwowe i komunalne osoby prawne z mocy prawa, prawa użytkowania wieczystego gruntu i własności budynków (uwłaszczenie)	**8**	**4**	**4**
6.	ustanawianie na rzecz Polskiego Związku Działkowców tytułów prawnych do nieruchomości zajętych przez rodzinne ogrody działkowe	**2**	**2**	**-**
7.	oddawanie nieruchomości stanowiących własność Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu w użytkowanie	**43**	**40**	**3**

8.	przejmowanie od Polskiego Związku Działkowców terenów zajętych przez rodzinne ogrody działkowe w związku z realizacja zadań własnych Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu	**3**	**3**	**-**
9.	prowadzenie postępowań w sprawach darowizn z udziałem Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu	**2**	**2**	**-**
10.	wyrażanie zgody na wykreślenie w księgach wieczystych hipotek oraz roszczeń zabezpieczających wierzytelności Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu jak również ujawnianie w księgach wieczystych prawa pierwokupu Gminy Wrocław	**29**	**23**	**6**
11.	prowadzenie w odniesieniu do nieruchomości stanowiących własność gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu spraw związanych z roszczeniami rewindykacyjnymi kościołów, związków wyznaniowych oraz innych osób na podstawie ustaw szczególnych	**79**	**78**	**1**
12.	zamiana nieruchomości gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu związana z regulacją stanów prawnych	**4**	**4**	**-**
13.	podejmowanie czynności prowadzących do usuwania stwierdzonych rozbieżności pomiędzy zapisami w ewidencji gruntów i budynków a wpisami w księgach wieczystych nieruchomości gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu	**18**	**12**	**6**
14.	- prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie przekazania własności nieruchomości gruntowej, wchodzącej uprzednio w skład gospodarstwa rolnego przekazanego Skarbowi Państwa - prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawie przekazania na własność nieruchomości objętej prawem nieodpłatnego użytkowania z tytułu przekazania gospodarstwa rolnego Skarbowi Państwa	**8**	**5**	**3**
15.	prowadzenie postępowań regulacyjnych w związku z koniecznością zakładania ksiąg wieczystych dla nieruchomości gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu	**514**	**479**	**35**
16.	podejmowanie działań w celu ustanowienia służebności oraz innych rzeczowych praw ograniczonych, na rzec Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu oraz na gruntach Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu	**70**	**65**	**5**

17.	wyrażanie zgody na zbliżenie projektowanych przez osoby trzecie inwestycji do granicy nieruchomości stanowiącej własność Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu oraz na inwestowanie na gruntach komunalnych i dokonywanie rozbiórek budowli	**3**	**-**	**3**
18.	wyrażanie zgody na zmianę warunków lokalizacji inwestycji	**18**	**1**	**17**
19.	ustalanie wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu przez podmioty nie mające uregulowanego tytułu prawnego do tych nieruchomości	**31**	**15**	**16**
20.	analiza pozwoleń na budowę i decyzji o warunkach zabudowy wydanych w postępowaniach z udziałem Gminy Wrocław jako strony postępowania administracyjnego pod katem ewentualnego naruszenia interesu Gminy	**189**	**10**	**175**
21.	przekazywanie do zarządzania odpowiednim gminnym jednostkom do zarządzania nieruchomości Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako Miasta na prawach powiatu jak i wykreślanie trwałego zarządu tych jednostek	**55**	**4**	**51**
22.	sporządzanie w toku różnych postępowań pism wyjaśniających stan prawnych nieruchomości, dokonywanie analizy stanów prawnych, kierowanie do stron informacji o stanie prawnym i możliwościach regulacji tytułu pranego do nieruchomości, kierowanie do różnych podmiotów wniosków o opinię lub podjecie określonych działań prawnych, występowanie w tych sprawach do Prezydenta Wrocławia z opisem, analizą prawną i propozycją rozwiązań prawnych	**1900**	**-**	**-**

Dokonano **806 wypowiedzeń wysokości opłat rocznych** z tytułu użytkowania wieczystego dot. 254 nieruchomości. Zamierzone skutki finansowe aktualizacji wyniosły **6 643 550,88 zł** (ostateczna ocena skutków finansowych możliwa będzie po rozpatrzeniu ww. „odwołań" przez SKO).

W 2009 roku pracownicy Działu uczestniczyli w **190 posiedzeniach przed SKO** w sprawach aktualizacji opłaty dokonanej w 2008 roku ze skutkiem na 2009 rok.

Przygotowano komplety dokumentów i przekazano je do SKO w związku ze złożeniem **143** wniosków o ustalenie, że aktualizacja opłaty jest nieuzasadniona albo że jest uzasadniona w innej wysokości.

Dokonano, po przeprowadzeniu postępowań wyjaśniających, w tym wizji w terenie **137 zmian stawki procentowej opłaty rocznej** w związku z trwałą zmianą sposobu korzystania z nieruchomości, powodującą zmianę celu na który nieruchomość została oddana w użytkowanie wieczyste, w tym:

- na wnioski stron - 114,

- z urzędu - 23.

Dokonano określenia **wysokości stawki procentowej opłaty rocznej** z tytułu użytkowania wieczystego dla **16** nieruchomości.

Udzielono ok. **227 bonifikat od opłat rocznych** za użytkowanie wieczyste z tytułu niskich dochodów.

Przygotowano **3 508 informacji o wypowiedzeniach opłat rocznych** należnych od osób fizycznych i prawnych, związku z nabyciem przez te podmioty od developerów i spółdzielni mieszkaniowych prawa własności lokali z udziałem w prawie użytkowania wieczystego gruntu.

W ramach wykonywania uprawnień właścicielskich oraz w ramach nadzoru właścicielskiego nad nieruchomościami komunalnymi oddanymi w użytkowanie wieczyste:

- zajęto stanowisko co do zmian decyzji o warunkach zabudowy – 9,
- prowadzono postępowania w sprawie zmiany terminu użytkowania wieczystego (przedłużenie, zmiana) - 29, w tym: zakończone pozytywnie – 14, zakończone negatywnie – 6, w toku - 9,
- prowadzono postępowania w sprawie naliczenia dodatkowej opłaty w związku z niedotrzymaniem terminów zagospodarowania nieruchomości - 61, w tym:
  - w sprawie wydania decyzji ustalającej dodatkową opłatę - 4 zakończone, 5 w toku,
  - w sprawie wyznaczenia terminu dodatkowego – 7,
  - przeprowadzono analizę terenowo prawną zmierzającą do zmiany lub rozwiązania umowy użytkowania wieczystego – 45,
- wysłano pisma informujące o zbliżającym się upływie terminu prawa użytkowania wieczystego – 17,
- prowadzono 3 postępowania w sprawie zmiany przeznaczenia/celu wynikającego z umowy użytkowania wieczystego – zakończone aktem notarialnym,
- prowadzono 2 postępowania w sprawie rozwiązania umowy użytkowania wieczystego, w tym 1 zakończono,
- zebrano dokumentację i opracowywano 26 wystąpień do radców prawnych.

Prowadzono **40** postępowań **w sprawie sprzedaży nieruchomości na rzecz użytkowników wieczystych,** w tym:

- zakończone pozytywnie – 3
- zakończone negatywnie (rezygnacja wnioskodawcy) - 16
- w toku - 21

Umowy dzierżawy gruntów gminnych zawarte w 2009 r.

Rodzaj umowy	Ilość	Pow. [ha]	Czynsz roczny (zł)	Czynsz miesięczny netto (zł)
na cele rolne	28	1,1067	1 618	-
pod kioski i pawilony handlowe	32	0,2987	-	22 302
na grunty zabudowane	6	6,8491	-	23 443
pod parkingi	4	0,4540	-	8 991
pod trafostacje	3	0,0388	-	869
pod stacje redukcyjno-pomiarowe gazu	2	0,1238	-	386
inne	29	20,4294	-	76 567
Razem	**104**	**29,3005**	**1 618**	**132 558**

Umowy dzierżawy gruntów gminnych wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku

Rodzaj umowy	Ilość	Pow. [ha]	Czynsz roczny (zł)	Czynsz miesięczny netto (zł)
rolne	1104	77,2364	64 112	-
pod kioski i pawilony handlowe	276	2,0377	-	134 525
pozostałe (parkingi, trafostacje, magazyny)	419	1035,1472	-	640 450
Razem	**1769**	**114,4213**	**64 112**	**774 975**

Ilość umów dzierżaw gruntów gminnych zawartych w latach 2005 – 2009

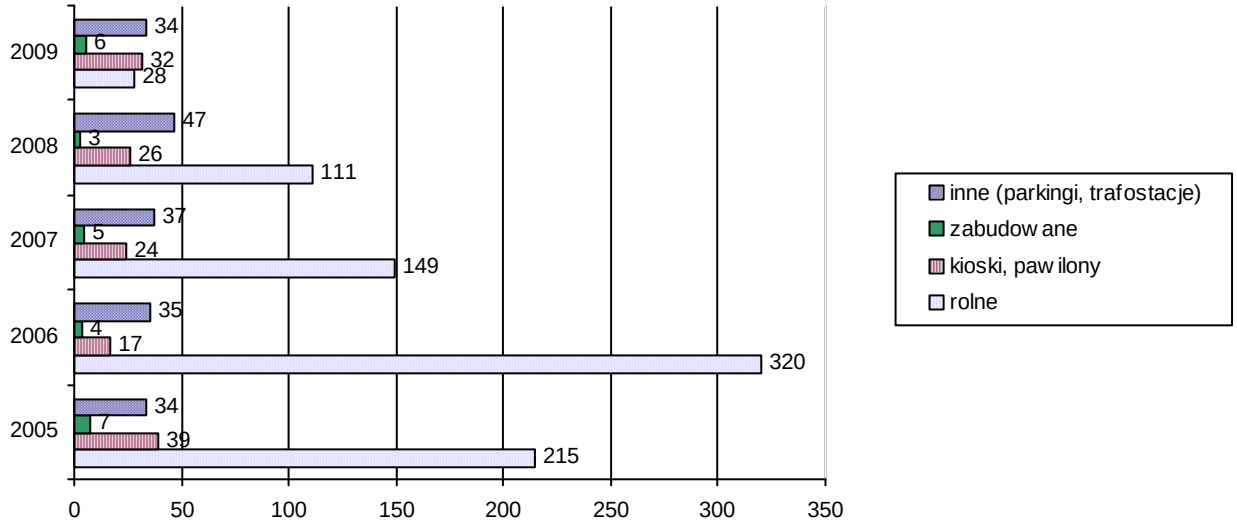

Ponadto oprócz wyżej wymienionych rodzajów zawartych umów dzierżaw dokonano naliczeń opłat **za bezumowne korzystanie z gruntu** Gminy dla **160** podmiotów (16,9333 ha) na ogólną kwotę wynoszącą **1 921 370 zł** netto.
Opracowano **173 protokoły czasowego udostępnienia gruntów** komunalnych (37,0253 ha) na rzecz Inwestorów realizujących uzbrojenie podziemne związane z rozbudową telekomunikacji, energetyki, gazownictwa,

wodociągów, ciepłownictwa itp., oraz pod zaplecza budów. Łączna kwota naliczonych opłat z tego tytułu wyniosła **303 297 zł**.

W ramach prowadzonych postępowań związanych z wydzierżawianiem gruntów Dział Eksploatacji WMK opracował **112 wykazy** gruntów dotyczące informacji o nieruchomościach przeznaczonych do dzierżawy w trybie bezprzetargowym i przetargowym. Przeprowadzono **60 negocjacji** z dzierżawcami w zakresie szczegółowych warunków umowy, w tym wysokości czynszu dzierżawnego. Jako podstawę czynszu przyjęto stawki wyjściowe do negocjacji wg Zarządzenia Prezydenta Wrocławia 6366/05 z dnia 7 października 2005 r. w sprawie wysokości stawek czynszu dzierżawnego za grunty zabudowane i niezabudowane stanowiące własność Gminy Wrocław, oddawane w dzierżawę, na cele inne niż rolne oraz Zarządzenia Prezydenta Wrocławia 1254/03 z dnia 22 sierpnia 2003 r. w sprawie wysokości stawek czynszu dzierżawnego za grunty stanowiące własność Gminy Wrocław, oddawane w dzierżawę w trybie bezprzetargowym, użytkowane rolniczo.

Dział Eksploatacji udostępnił na rzecz **3** podmiotów prowadzących działalność rozrywkowo-kulturalną (cyrki, wesołe miasteczka itp.) grunt Gminy. Wpływy z tego tytułu wyniosły **11 200 zł.**

KOMUNALIZACJA MIENIA GMINY WROCŁAW

W okresie sprawozdawczym Dział Mienia Komunalnego WMK zajmował się wykonywaniem zadań wynikających z ustawy z dnia 7.09.2007 roku o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2007 r. nr 191, poz. 1365 ze zm.), a także zakładaniem ksiąg wieczystych oraz regulowaniem zapisów w księgach wieczystych dla nieruchomości Gminy Wrocław i Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu w związku z otrzymywanymi decyzjami wydawanymi na podstawie ustawy z dnia 10.04.2003 roku o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2003 r. nr 80, poz. 721 ze zm.) i ustawy z dnia 07.09.2007 r. o przygotowaniu finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (Dz. U. z 2007 r. nr 173, poz. 1219 ze zm.), w związku z powyższym:

- przekazano do Wydziału Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego łącznie **5 271** wniosków, w tym **550** o wpis w już istniejących księgach wieczystych,
- zbadano **500** ksiąg wieczystych,
- przeprowadzono **365** wizji w terenie w odniesieniu do nieruchomości, dla których są zakładane księgi wieczyste.

Łącznie, w sprawach rozpatrywanych w roku 2009, przekazano do Wojewody Dolnośląskiego:

- **1 wniosek** o przekazanie własności mienia Skarbu Państwa związanego z realizacją zadań własnych Gminy Wrocław w trybie art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 10 maja 1990 roku przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych,
- **4 pisma** o wszczęcie przez Wojewodę z urzędu postępowań w sprawach stwierdzenia nabycia przez Gminę Wrocław z mocy prawa z dniem 27 maja 1990 roku własności nieruchomości Skarbu Państwa w trybie art. 5 ust. 1

ustawy z dnia 10.05.1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych,

- **128 wniosków** o zmiany lub sprostowania w decyzjach komunalizacyjnych Wojewody.

Uzyskano od Wojewody:

- **14** pozytywnych decyzji komunalizacyjnych obejmujących 23 działki o łącznej powierzchni **19,279 ha**
- **137** decyzji zmieniających (w tym postanowień)
- **38** decyzji odmownych - złożono **18** odwołań do Krajowej Komisji Uwłaszczeniowej, wniesiono **2** skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego od decyzji Krajowej Komisji Uwłaszczeniowej:
  - uzyskano **17** decyzji Krajowej Komisji Uwłaszczeniowej
  - uzyskano **28** wyroków Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego
  - uzyskano **7** orzeczeń Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Stan komunalizacji mienia wg prawomocnych decyzji Wojewody Dolnośląskiego w okresie od 1.01.2009 r. do 31.12.2009 r.

KOMUNALIZACJA Z MOCY PRAWA W TRYBIE:			
	Powierzchnia [ha]	**Ilość działek**	**Ilość decyzji**
I. art. 5 ust. 1 – ustawy z dnia 10.05.1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych"	19.1062	19	11
II. art. 13 ust. 2 – ustawy z dnia 19.10.1991r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa	--------	--	--
Razem I + II	**19.1062**	**19**	**11**
KOMUNALIZACJA NA WNIOSEK W TRYBIE:			
III. art. 5 ust. 4 – ustawy z dnia 10.05.1990 r. przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych	0.1728	4	3
Razem I + II + III	**19.2790**	**23**	**14**

Stan komunalizacji m. Wrocławia wg prawomocnych decyzji na dzień 31 grudnia 2009 r.

Treść	**Powierzchnia [ha]**	**Ilość działek**	**Ilość decyzji**
I. Decyzje komunalizacyjne na nieruchomościach będących w użytkowaniu wieczystym:			
osób fizycznych (lokale i ich zasób)	184.0683	5827	63
przedsiębiorstw komunalnych	2.6127	4	2
osób fizycznych (budownictwo indywidualne)	1065.4269	17060	229
spółdzielni mieszkaniowych	636.1487	2377	1370
spółdzielni pracy	3.7637	16	11
innych podmiotów (spółki, organizacje)	101.2953	159	114
RAZEM :	**1993.4156**	**25443**	**1789**
II. Decyzje komunalizacyjne na nieruchomościach będących we władaniu:			
WMK	5858.7476	14048	2337
przedsiębiorstw komunalnych	2108.6797	4796	304
żłobków	11.2706	33	29

przedszkoli	36.0053	82	66
szkół	140.1561	191	126
spółdzielni mieszkaniowych	78.9883	189	34
innych podmiotów	1861.4554	2050	593
RAZEM :	**10095.3030**	**21389**	**3489**
III. Decyzje komunalizacyjne na nieruchomościach będących w użytkowaniu:			
spółdzielni pracy	225.1561	319	209
RAZEM :	**225.1561**	**319**	**209**
OGÓŁEM :	**12313.8747**	**47151**	**5487**

W okresie objętym sprawozdaniem Dział Mienia Komunalnego WMK zajmował się również przejmowaniem od Skarbu Państwa mienia przez Gminę Wrocław wykonującą zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu na podstawie ustawy z dnia 13.10.1998 r.: przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. nr 33 poz. 872). W ramach realizacji ww. zadań:

- Przygotowano i przekazano do Wojewody Dolnośląskiego **3** wnioski o przekazanie własności mienia Skarbu Państwa związanego z realizacją zadań własnych Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu.
- Uzyskano od Wojewody **7** pozytywnych decyzji obejmujących 12 działek o łącznej powierzchni **1,6440 ha**, oraz **2** odmowne.
- Uzyskano **3** wyroki Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, **1** wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Stan Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu od 01.01.2009 r. do 31.12.2009 r.

Ilość działek	**12**	**Powierzchnia [ha]**
Ilość decyzji Wojewody Dolnośląskiego	**7**	
Drogi		1.6440
	RAZEM	**1.6440**

Stan Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu na dzień do 31.12.2009 r.
(z uwzględnieniem zmian zachodzących w stanie mienia)

Ilość działek	**432**	**Powierzchnia [ha]**
Ilość decyzji Wojewody Dolnośląskiego	**163**	
Ilość decyzji Ministra Skarbu Państwa	**1**	
Oświata		49.9973
Młodzieżowe Centrum Sportu		0.0732
Domy dziecka		0.9536
Miejskie Ośrodki Pomocy Społecznej		1.4400
Zarząd Inwestycji Miejskich		0.1372
Miejskie Centrum Usług Socjalnej		7.1221
Zdrowie		1.2601
Kultura*		9.0700
Nieruchomość położona poza granicami m. Wrocławia: w Przebrnie (powiat nowodworski)		0.6235
Drogi		168.2916
Inne (tj. bez aktualnie przypisanej jednostki)		30.3391
	RAZEM	**269.3077**

*Nieruchomość położona w obrębie Brzezinka w Gminie Oleśnica, będąca w dniu 01.01.1999 r. we władaniu Ośrodka Badań Twórczości Jerzego Grotowskiego i Poszukiwań Teatralno-Kulturowych we Wrocławiu, Rynek Ratusz 27.

Zmiany w stanie mienia wynikają z nabycia nieruchomości na własność Gminy Wrocław wykonującej zadania powiatu jako miasto na prawach powiatu bądź likwidacji jednostek, podziału działek lub zmiany dotychczasowego przeznaczenia nieruchomości czy zmiany powierzchni w wyniku nowego pomiaru - dot. nieruchomości położonej w Przebrnie.

W odniesieniu do dróg w przedmiotowym wykazie nie uwzględniono decyzji wydanych na podstawie art. 73 ustawy z dnia 13.10.1998 r. przepisy wprowadzające ustawy reformujące administracje publiczna (Dz. U. z 1998 r. nr 133, poz. 872 ze zm.), przepisów ustawy z dnia 10.04.2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (tekst jednolity Dz. U z 2008 r. nr 193, poz. 1194, ze zm.) oraz wynikających z tych decyzji ilości działek i ich powierzchni WMK nie występował z wnioskami).

OPŁATA Z TYTUŁU ZMIAN WARTOŚCI NIERUCHOMOŚCI W ZWIĄZKU Z UCHWALENIEM PLANU MIEJSCOWEGO LUB JEGO ZMIANĄ ORAZ OPŁATY ADIACENCKIE

W 2009 roku przeanalizowano łącznie 22 717 aktów notarialnych dotyczących zbycia nieruchomości mogących powodować naliczenie opłaty planistycznej. W wyniku tej analizy wszczęto z urzędu 28 postępowań, w wyniku których wydano **18** decyzji orzekających o ustaleniu jednorazowej opłaty planistycznej.
Na podstawie art. 37 ust. 7 ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wydano **2** decyzje ustalające wysokość jednorazowej opłaty planistycznej przed zbyciem nieruchomości oraz **6** decyzji odmawiających ustalenia jednorazowej opłaty planistycznej przed zbyciem nieruchomości (brak wzrostu wartości). Z wydanych w 2009 r. decyzji - 22 stały się ostateczne, od 3 decyzji wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które organ II instancji uchylił i przekazał do ponownego rozpoznania.

W 2009 roku do Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa wpłynęły 3 wnioski w sprawie wypłaty odszkodowania, 1 został przekazany do Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości, a pozostałe 2 są w toku załatwiania.

Postępowania administracyjne w zakresie opłat adiacenckich z tytułu wzrostu wartości nieruchomości wywołanej jej podziałem geodezyjnym są prowadzone na podstawie art. 98a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, ze zm.) oraz uchwały Nr XII/354/03 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 września 2003 r. w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej i uchwały Nr XIV/329/07 z dnia 15 listopada 2007r. w sprawie zmiany uchwały NrXII/354/03 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie ustalenia stawki procentowej opłaty adiacenckiej.

W 2009 roku przeanalizowano 315 ostatecznych decyzji Prezydenta Wrocławia zatwierdzających podziały nieruchomości.
Wszczęto i prowadzono 51 postępowań w sprawach ustalenia i pobrania opłat adiacenckich w związku ze wzrostem wartości nieruchomości wywołanym jej podziałem geodezyjnym, wydano **37** decyzji, z których 29 stało się ostatecznych,

od 1 decyzji wniesiono odwołanie. Pozostałe postępowania nie zostały jeszcze zakończone.

Ilość wydanych decyzji w sprawie opłaty planistycznej i adiacenckiej wydanych w latach 2005 – 2009

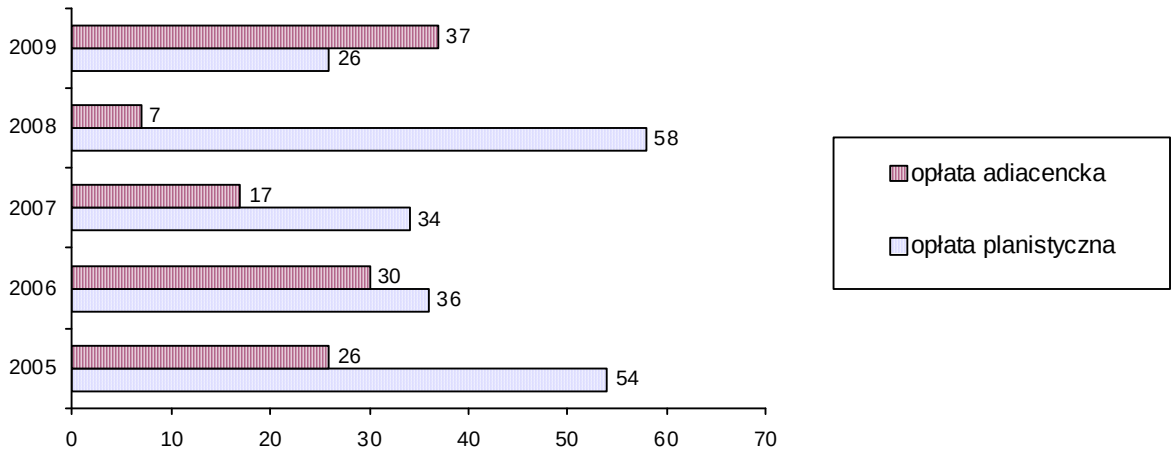

PRZEKSZTAŁCENIA PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO W PRAWO WŁASNOŚCI

W roku sprawozdawczym kontynuowano postępowania administracyjne w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości, na podstawie przepisów ustawy z 29 lipca 2005 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

Rozpatrując wnioski wydano 419 decyzji na rzecz osób fizycznych, w tym 316 decyzji przekształcających (pozytywnych) prawo użytkowania wieczystego w prawo własności. Zakończone postępowania odnoszą się do powierzchni 189 422 m², a wynikające z nich należności na rzecz Gminy Wrocław wyniosły 4 070 456,07 zł.

Rozpatrując wnioski spółdzielni mieszkaniowych oraz spółdzielni mieszkaniowych i właścicieli wyodrębnionych lokali, wydano 32 decyzje przekształcające. Zakończone postępowania odnoszą się do powierzchni 135 261 m², a wynikające z nich należności na rzecz Gminy Wrocław wyniosły 3 365 392,19 zł.

W toku prowadzonych postępowań wydawano zawiadomienia, pisma informujące strony o stanie sprawy i obowiązujących przepisach, wezwania, postanowienia oraz inne dokumenty (właściwe dla prowadzonej procedury administracyjnej). Wydano m. in. 797 postanowień administracyjnych dot. uzupełnienia złożonych wniosków, wyznaczenia terminu załatwienia sprawy, zawieszenia postępowania, sprostowania oczywistych omyłek w wydanych decyzjach i in. przewidziane przepisami k.p.a.

Decyzje wydane w 2009 roku w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości

Rodzaj podmiotu	Rodzaj rozstrzygnięcia	Wydane decyzje	Powierzchnia / należność
Osoby fizyczne i prawne	**Decyzje przekształcające** (pozytywne)	**316**	189.422 m²
			4.070.456,07 zł
	Uchylające	4	
	Zmieniające	9	
	Umarzające	77	
	Odmowne	10	
	o zwrocie bonifikaty (w zw. ze zbyciem)	3	228.336,20 zł.
	wygaszające	-	
Spółdzielnie mieszkaniowe	**Decyzje przekształcające** (pozytywne)	**32**	135 261 m²
			3.365.392,19 zł
OGÓŁEM: w tym **decyzje przekształcające** (pozytywne)		451 (**348**)	324 683 m²
			7.664.184,46 zł

Ilość decyzji wydanych w latach 2005 – 2009
na podstawie ustawy z 4.09.1997, oraz z 29.07.2005r.
(dotyczy osób fizycznych)

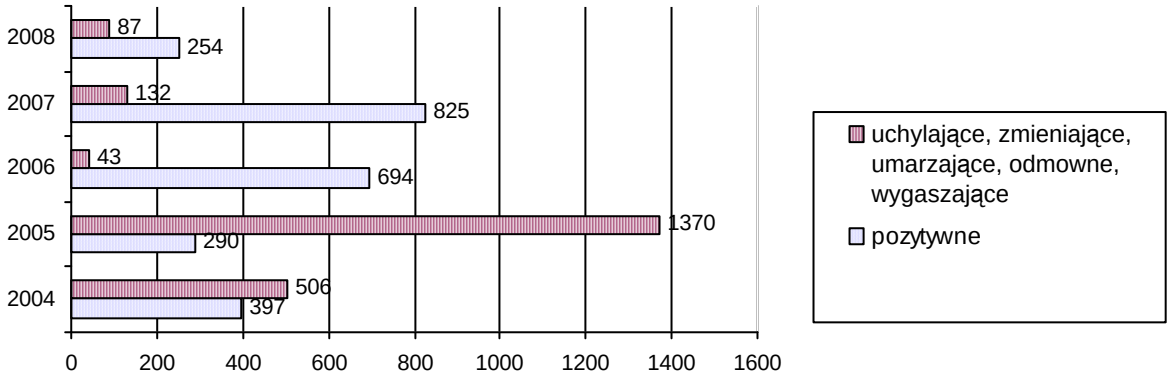

Wydano **584** oświadczenia w zakresie wyrażenia zgody na zwolnienie nieruchomości lokalowych z obciążenia hipotecznego zabezpieczającego wierzytelność Gminy Wrocław wobec spółdzielni mieszkaniowych, w związku z ustanawianiem przez nie odrębnej własności lokali na rzecz swoich członków, zgodnie z przepisami ustawy z 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. z 2003 roku nr 119, poz. 1116 ze zm.).

Przygotowano ok. **300** zawiadomień do sądu wieczystoksięgowego o zmianie właściciela w związku z dokonanym w trybie administracyjnym przekształceniem prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości.

POZOSTAŁE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ WYDZIAŁ MIENIA KOMUNALNEGO I SKARBU PAŃSTWA

- opracowywano dane do projektów i planów budżetu w zakresie dochodów i wydatków wynikających z działalności merytorycznej Wydziału;
- prowadzono bieżące statystyki finansowe związane z realizacją budżetu, opracowywano dane związane ze sprawozdawczością budżetową;
- współpracowano z Wydziałem Zamówień Publicznych na etapie przygotowania i przeprowadzania postępowań o zamówienia publiczne niezbędne do wykonywania zadań Wydziału. W 2009 roku przeprowadzono postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego na wyceny nieruchomości dla potrzeb Skarbu Państwa;
- zawierano umowy na potrzeby Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa, sprawowano kontrolę nad ich realizacją, dokonywano odbioru wykonanych prac, przyjmowano faktury od wykonawców oraz kontynuowano czynności prowadzące do ich realizacji. W 2009 r. zawarto 23 umowy w tym:
  - 6 - w trybie przetargu nieograniczonego,
  - 17 - do wartości 14.000 euro na podstawie art. 4 pkt. 8 PZP,

Kontynuowano realizację 10 umów na wyceny nieruchomości dla potrzeb Gminy Wrocław oraz 20 umów na wypełnianie wniosków o założenie ksiąg wieczystych. Na podstawie zawartych umów zlecono dla potrzeb Wydziału ponad 1200 operatów szacunkowych, między innymi do celów aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego i przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. W ramach umów na wypełnianie wniosków o założenie ksiąg wieczystych złożono do sądu wieczystoksięgowego ponad 3.400 wniosków;

- opracowywano i wystawiano na podstawie zawartych umów faktury za dzierżawę gruntu – w 2009 r. wystawiono ponad 10.000 faktur VAT. W ramach realizacji ustawy o podatku VAT sporządzane są również miesięczne rejestry sprzedaży fakturowanej, sprzedaży nie fakturowanej, korekt sprzedaży oraz rejestry zakupów;
- prowadzono sprawy związane z egzekucją obowiązków o charakterze niepieniężnym w zakresie zadań realizowanych przez Wydział.

W 2009 r. skierowano 5 wniosków egzekucyjnych do komornika – postępowania zakończone wydaniem nieruchomości Gminie Wrocław.

GOSPODAROWANIE NIERUCHOMOŚCIAMI SKARBU PAŃSTWA

OBSŁUGA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

W ramach gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa kontynuowano aktualizację opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego:

- Dokonano **2271** wypowiedzeń dla osób fizycznych i prawnych, w stosunku do **323** nieruchomości. Szacowany wzrost opłaty w stosunku do roku poprzedniego wynosi **21 139 395,09** zł.
- Uczestniczono w **916** rozprawach przed SKO w sprawach aktualizacji opłat dokonanych w 2008 r. ze skutkiem na 2009 r.
- Wpłynęło **230** (dla 18 nieruchomości gruntowych) wniosków użytkowników wieczystych o dokonanie aktualizacji od 2010 r. – w trakcie rozpatrywania. (wszystkie wnioski wpłynęły grudniu 2009 r.).

- Określono wysokość stawki procentowej dla **15** nieruchomości, w tym 1 nieskutecznie, w związku ze złożeniem przez użytkownika wieczystego sprzeciwu od orzeczenia SKO do sądu.
- Rozpatrzono i przeprowadzono **19** postępowań na wniosek użytkowników wieczystych o zmianę wysokości stawki procentowej opłaty rocznej:
  - 10 - zmieniono zgodnie z wnioskiem,
  - 5 - odmówiono,
  - 2 - wezwano o uzupełnienie,
  - 2 - złożono ponownie a trwa jeszcze postępowanie przed SKO.
- Rozpatrzono ogółem 231 wniosków o udzielenie bonifikaty od opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntu z powodu niskich dochodów w tym:
  - 215 - pozytywnie,
  - 2 - negatywnie,
  - 14 - wezwano strony do uzupełnienia.

SPRAWY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ UPRAWNIEŃ „ZABUŻAŃSKICH"

Otrzymano **352** zapytania i pisma od wojewodów w sprawach ewentualnej realizacji uprawnień za pozostawione za granicą nieruchomości. Udzielono **306** odpowiedzi. W pozostałych sprawach prowadzona jest analiza posiadanych dokumentów, dostępnych rejestrów, wykazów oraz gromadzone są informacje celem udzielenia odpowiedzi.

SPRAWY ZWIĄZANE Z POSIADANIEM, PROWADZENIEM GOSPODARSTWA ROLNEGO

Po rozpatrzeniu wniosków i pism wydano **23** postanowienia o odmowie wydania zaświadczenia o posiadaniu gospodarstwa rolnego/pracy na gospodarstwie rolnym.

SPRAWY ZWIĄZANE Z PRZYGOTOWANIEM I WDROŻENIEM PROGRAMU DO OBSŁUGI UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

Kontynuowano czynności mające na celu wdrożenie programu do obsługi użytkowania wieczystego. Przetestowano wersję roboczą programu oraz zidentyfikowano niedoskonałości w jego funkcjonowaniu. Zaproponowano niezbędne poprawki.

ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI SKARBU PAŃSTWA

W 2009 roku kontynuowano zarządzanie nieruchomościami Skarbu Państwa zlecone licencjonowanym zarządcom, wyłonionym w drodze ustawy Prawo zamówień publicznych. Nieruchomości Skarbu Państwa zarządzane były:

- Przez firmę Wrocławskie Mieszkania sp. z o.o. na podstawie umowy o zarządzanie nr 1/2008 z dnia 7 października 2008 roku:
  - ul. Koszarowa 8 – 17 lokali mieszkalnych
  - ul. Estońska 14/4 – 1 lokal mieszkalny
  - ul. Nowy Świat 32-40 - 21 lokali mieszkalnych
  - ul. Braterska 14b – 3 lokale mieszkalne
  - ul. Braterska 14 a – 1 lokal mieszkalny
  - ul. Chińska 5a – 3 lokale mieszkalne

- ul. Milicka 12 – 2 lokale mieszkalne i 1 lokal użytkowy
- ul. Podwale 76/77– budynek konsulatu Republiki Federalnej Niemiec
- ul. Braterska – przepompowania, 12 garaży
- ul. Promień 7/2 – 1 lokal mieszkalny
- ul. Sępa Sarzyńskiego 84/1a – lokal użytkowy
- ul. Budziszyńska 37 - 3 lokale mieszkalne
- ul. Prusa 24/13 – 1 lokal mieszkalny
- ul. Mickiewicza 37/2 – 1 lokal mieszkalny
- ul. Budziszyńska 31a – 2 miejsca postojowe

- Przez firmę Wrocławskie Mieszkania Sp. z o.o. na podstawie umowy o zarządzanie nr 1/2009 z dnia 16 listopada 2009 roku:
  - ul. Gimnazjalna 17/3, 30/5
  - ul. Tramwajowa 2/11
  - ul. Braterska - garaż nr 64, 35, 89
- Przez firmę HJW Sp. z o.o. na podstawie umowy o zarządzanie nr 1/2006 z dnia 21 grudnia 2006 r. (umowa wygasła z dniem 21 grudnia 2009 r.):
  - ul. Budziszyńska 37 - 3 lokale mieszkalne
  - ul. Prusa 24/13 – 1 lokal mieszkalny
  - ul. Mickiewicza 37/2 – 1 lokal mieszkalny,
  - ul. Budziszyńska 31a – 2 miejsca postojowe
  - ul. Braterska - garaż nr 9, 53, 72

W ramach zadań związanych z zarządem nieruchomościami podjęto poniższe czynności:

- Zawarto umowy ubezpieczenia mienia od ognia i innych żywiołów oraz ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej dla czterech nieruchomości, w których Skarb Państwa ma 100% udziałów własności.
- Dokonano analizy księgowo – finansowej i merytorycznej oraz przekazano do realizacji dokumentację księgowo – finansową:
  - ul. Braterska 14a/5:12 faktur VAT, 12 not księgowych,
  - ul. Braterska 14b: 30 faktur VAT,
  - ul. Braterska – przepompowania: 5 faktur VAT,
  - ul. Budziszyńska 27: 23 faktury VAT,
  - ul. Chińska 5a: 40 faktur VAT,
  - ul. Koszarowa 8: 90 faktury VAT,
  - ul. Milicka 12: 19 faktur VAT,
  - ul. Nowy Świat 32-40: 15 faktur VAT, 12 not księgowych,
  - ul. Mickiewicza 97/2: 12 faktur VAT, 12 not księgowych,
  - ul. Podwale 77/76 – Krasińskiego 29a: 34 faktur VAT,
  - ul. Prusa 24/13: 12 faktur VAT, 12 not księgowych,
  - ul. Braterska garaże: 12 faktur VAT.
- Prowadzono bieżącą korespondencję z dostawcami mediów i usług w prawie korekt i błędnie wystawionych dokumentów finansowo-księgowych.
- Sporządzono deklaracje na podatek od nieruchomości za rok 2009.
- Skierowano wnioski do Działu Prawnego o wszczęcie i przeprowadzenie postępowania o wydanie nakazów zapłaty przeciwko 5 dłużnikom.
- Podjęto czynności w sprawie rozpatrzenia wniosków o zawarcie umów najmu dla 5 lokali.
- Na dzień 31 grudnia 2009 roku umowami najmu objętych było 40 lokali mieszkalnych i 2 lokale użytkowe. Do czasu rozpatrzenia wniosków o zawarcie

umów najmu wystawiono obciążenia za bezumowne korzystanie z lokali mieszkalnych.

ZAKŁADANIE KSIĄG WIECZYSTYCH DLA NIERUCHOMOŚCI SKARBU PAŃSTWA

W 2009 roku kontynuowano zakładanie ksiąg wieczystych dla nieruchomości Skarbu Państwa. W tym zakresie podjęto następujące działania:

- złożono **284 wnioski** do Sądu Rejonowego dla Wrocławia Krzyków, IV Wydział Ksiąg Wieczystych o założenie KW (dla 2194 działek),
- złożono 39 wniosków o odpis z księgi wieczystej,
- złożono 26 wniosków o dokonanie nowych wpisów,
- wydano 191 zaświadczeń o przejściu nieruchomości na własność Skarbu Państwa na mocy art. 2 Dekretu z dnia 08.03.1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. Nr 13, poz. 87).

Umowy dotyczące nieruchomości Skarbu Państwa zawarte w 2009 r.

Rodzaj zawartych umów		Podmiot	Ilość
akty notarialne	Sprzedaż prawa własności	Politechnika Wrocławska, osoby fizyczne	3
	Umowa darowizny	WSOWL we Wrocławiu	1
	Ustanowienie użytkowania wieczystego	Spółdzielnia Mieszkaniowa Dolnośląska	1
	Aneksy	Akademia Muzyczna	1
	Dosprzedaż na poprawę warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej	Uniwersytet Wrocławski	1
	Razem		**7**
Zwykła forma pisemna	Dzierżawa gruntu		3
	Użyczenie		5
	Umowa o zarządzanie		3
	Czasowe zajęcie gruntu		23
	Obciążenie z tytułu bezumownego korzystania z gruntu		10
	Razem		**44**

Zakres zakończonych postępowań administracyjnych

Rodzaj postępowania		Ilość
Trwały zarząd	Ustanowienie trwałego zarządu	5
	Wygaszenie trwałego zarządu	8
	Ustalenie opłaty z tytułu trwałego zarządu	10
	Aktualizacja opłat z tytułu trwałego zarządu	3
	Udzielenie bonifikaty	12
	Odmowa udzielenia bonifikaty	1
	Zmiana decyzji	7
	Zmiana stawki procentowej	2
	Uchylenie decyzji	2
	Razem	**50**
Przekształcenie prawa użytkowania	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności – decyzje pozytywne	9

użytkowania wieczystego w prawo własności	Decyzje odmowne	10
	Umorzenie postępowania	1
	Razem	**20**
Decyzje ogółem		**70**

SPRZEDAŻ I NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI GMINY WROCŁAW

Działania Wydziału koncentrowały się wokół kontynuacji strategicznego przedsięwzięcia, jakim jest dla Wrocławia organizacja Piłkarskich Mistrzostw Europy **EURO 2012**. Celem było przygotowanie warunków do jego realizacji tj. kontynuowanie nabywania gruntów pod infrastrukturę sportową, transportową (tzw. tramwaj plus), oraz komunikację drogową (przebudowa ul. Królewieckiej i Lotniczej, połączenie Obwodnicy Śródmiejskiej z Portem Lotniczym i in.)

Priorytetem było również **zwiększenie atrakcyjności Wrocławia jako miejsca do życia** poprzez szerokie udostępnienie miejskich gruntów pod zabudowę mieszkaniową. Oferta pod zabudowę jednorodzinną po raz pierwszy w historii Wydziału objęła aż 244 nieruchomości, z czego sprzedanych zostało 151 nieruchomości, ponad 250 % w stosunku do roku ubiegłego i 300 % w stosunku do roku 2007. Pod budownictwo wielorodzinne sprzedanych zostało 15 nieruchomości o łącznej powierzchni przekraczającej 6 ha.

Jednym z założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego czyli **wzmacnianie poczucia tożsamości wrocławian poprzez uwłaszczenie mieszkańców.** Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości sprzedał na rzecz dotychczasowych najemców blisko 1 500 mieszkań i 25 lokali użytkowych. Prawo współwłasności gruntu, związanego z prawem własności lokali wyodrębnionych w budynkach wielolokalowych nabyło 102 użytkowników wieczystych. Ponadto wolne lokale użytkowe i nieruchomości gruntowe sprzedawane były w przetargach przede wszystkim na rzecz mieszkańców Wrocławia i podmiotów prowadzących we Wrocławiu działalność gospodarczą.

Uchwała nr XXIX/997/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 30 grudnia 2008 r. w sprawie budżetu Miasta na 2009 rok, określiła dla Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości poziom dochodów ze sprzedaży składników majątkowych w wysokości 243 600 000 zł. W ciągu roku budżetowego, Rada Miejska Wrocławia dokonała korekty dochodów. Ostatecznie ustalony plan dochodów wyniósł **205 600 000 zł.**

Dochody uzyskane w 2009 roku ze sprzedaży składników majątkowych i pierwszej opłaty z tytułu użytkowania wieczystego gruntów wyniosły **206 863 440 zł** (netto, bez podatku VAT), co stanowi **100,6%** wykonania w stosunku do przypisanych dochodów w budżecie Miasta.

REALIZACJA DOCHODÓW GMINY WROCŁAW

Realizację dochodów Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości w roku 2009 wg źródeł i klasyfikacji budżetowej oraz ich strukturę przedstawia tabela i wykres.

§	Wyszczególnienie	PLAN 2009 ROK	WYKONANIE (netto)	% WYK.
0470	Użytkowanie wieczyste	1 500 000	1 066 630	71,1
0760	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności	300 000	796 810	265,6
0770	Wpływy z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności, w tym:	203 800 000	205 000 000	100,6
	sprzedaż nieruchomości w trybie przetargowym,	116 800 000	117 672 780	100,7
	sprzedaż nieruchomości w trybie bezprzetargowym na poprawę warunków zagospodarowania sąsiednich nieruchomości oraz w trybie zamiany	3 000 000	2 997 220	99,9
	sprzedaż lokali mieszkalnych	45 000 000	41 523 060	92,3
	sprzedaż lokali użytkowych	39 000 000	42 806 940	109,8
	ŁĄCZNE DOCHODY	**205 600 000**	**206 863 440**	**100,6**

STRUKTURA DOCHODÓW UZYSKANYCH W ROKU 2009

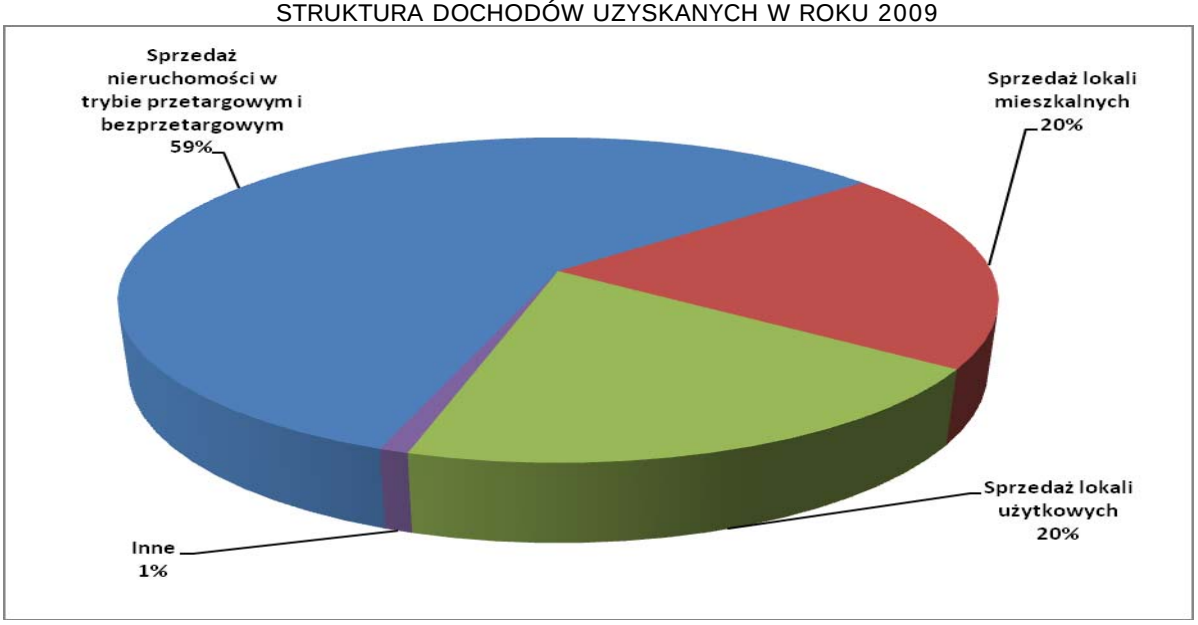

STRUKTURA UZYSKANYCH DOCHODÓW W 2008 ROKU

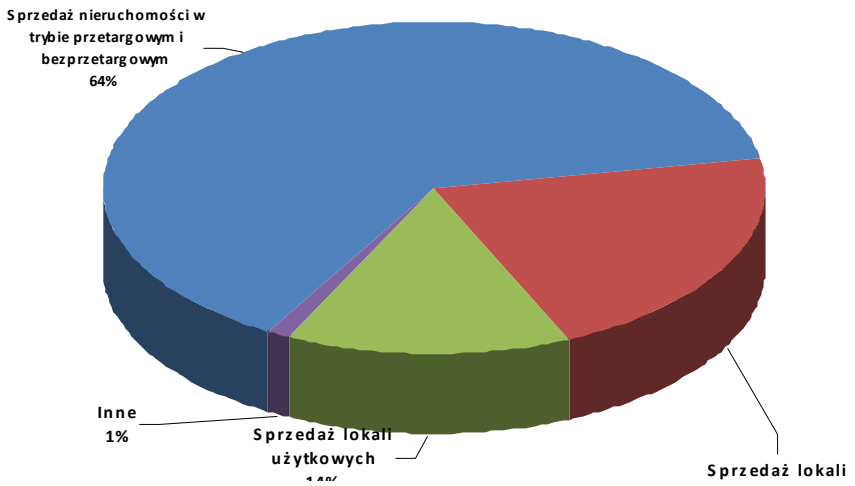

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWYCH

Wrocław prowadząc aktywną politykę rozwoju gospodarczego, naukowego kulturalnego, kładzie jednocześnie silny akcent na działalność na płaszczyźnie społecznej. Uczestnicząc w prestiżowych projektach i inicjatywach – takich jak EURO 2012, Wrocławskie Centrum Badań EIT Plus - Wrocław stał się metropolią rozpoznawalną w Europie. Tworzenie sprzyjającego klimatu, przyciąga nie tylko nowych inwestorów ale przy wykorzystaniu naukowego potencjału Miasta - także studentów. Odrestaurowane kamienice i urokliwe zakątki przyciągają turystów.
Kryzys gospodarczy i recesja na światowych rynkach finansowych zakłóciły dotychczasowy harmonijny rozwój Miasta. Rok 2009 był kolejnym rokiem, w którym zanotowano trudności na rynku nieruchomości.
W takiej sytuacji, w związku z realizacją polityki społeczno-gospodarczej Miasta, efekty pracy Wydziału mają duże znaczenie poprzez tworzenie wpływów do budżetu oraz pośrednie kreowanie przemian społecznych. Zagospodarowanie kolejnych terenów komunalnych łączy się bowiem ze zmianą wyglądu otoczenia, ale i przekształceniami społecznymi, związanymi z rozwijającą się infrastrukturą, bogatszym i bardziej różnorodnym rynkiem pracy, a tym samym poprawą warunków zamieszkania mieszkańców naszego Miasta.

Mając na uwadze powyższe położono nacisk na przygotowanie ofert inwestycyjnych w taki sposób, aby odpowiadając na zmienione kryzysem potrzeby rynku, budziły one zainteresowanie możliwie największej liczby inwestorów. Duża ilość nieruchomości objętych procedurą przygotowania do zbycia o różnym stopniu jej zaawansowania umożliwiła na początku roku przygotowanie harmonogramu sprzedaży. Ideą jego było dokonanie oceny potencjalnych możliwości zbycia w 2009 roku nieruchomości komunalnych pod kątem realizacji założonych wpływów do budżetu Miasta jak i przedstawienia oferty odpowiadającej bieżącym trendom występującym na rynku nieruchomości. Harmonogram ten w ujęciu ilościowym i rzeczowym z podziałem na kwartały i miesiące prognozował sprzedaż nieruchomości, a przy ciągłej analizie trendów sprzedaży pozwalał na bieżące korekty harmonogramu.

Rezultaty osiągnięte w I półroczu wykazały niewielkie zainteresowanie nieruchomościami zabudowanymi, dużymi obszarami przeznaczonymi pod aktywność gospodarczą i usługi centrotwórcze oraz duże tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, a jednocześnie poważny wzrost zainteresowania nieruchomościami przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. Odzwierciedleniem tego była weryfikacja oferty na II półrocze 2009 r. w kierunku zaspokojenia aktualnego popytu rynkowego (nieruchomości jednorodzinne), a jednocześnie umożliwiającej realizację zakładanych wpływów do budżetu.
Jednocześnie na podstawie nierozstrzygniętych przetargów przeprowadzonych w I półroczu możliwe stało się dostosowanie cen nieruchomości ponownie będących przedmiotem przetargu do poziomu cen akceptowanych przez rynek nieruchomości.

W 2009 roku procedurą przygotowania nieruchomości do obrotu cywilnoprawnego objętych było około **400 nieruchomości** o różnym przeznaczeniu. Przygotowanie wielu z nich podjęte zostało w latach poprzednich na podstawie sukcesywnie uchwalanych przez Radę Miejską miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wchodzące w życie plany miejscowe pozwalają obejmować przygotowaniem kolejne obszary gruntów miejskich do zbycia.
W sytuacji braku planu przygotowanie pojedynczej oferty poprzedzone jest długotrwałym postępowaniem administracyjnym ustalającym dla konkretnej nieruchomości warunki zabudowy w formie decyzji lub sprzedaż następuje zgodnie z zasadą „dobrego sąsiedztwa".

Przeprowadzenie **536 przetargów i rokowań** pozwoliło na wyłonienie nabywców **183 nieruchomości** o łącznej powierzchni **318 077 m²**, w tym:
- 151 przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne (149 492 m^2);
- 15 pod budownictwo wielorodzinne (63 511 m^2);
- 14 pod usługi (100 675 m^2);
- 3 pod aktywność gospodarczą (4 399 m^2).

Poniżej tabela przedstawiająca sprzedaż nieruchomości w latach 2006-2009 z podziałem na przeznaczenie.

Rok	**Przeznaczenie**							
	Budownictwo jednorodzinne		Budownictwo wielorodzinne		Usługi		Aktywność gospodarcza	
	ilość	powierzchnia w m^2	ilość	powierzchnia w m^2	ilość	powierzchnia w m^2	ilość	powierzchnia w m^2
2006	21	21 669	12	18 648	13	65 075	4	449 734
2007	49	39 037	8	12 556	19	103 891	1	12 646
2008	59	67 407	10	26 123	19	84 764	-	-
2009	**151**	**149 492**	**15**	**63 511**	**14**	**100 675**	**3**	**4 399**

Ubiegłoroczna sprzedaż nieruchomości przyniosła dochód w wysokości **116,8 mln zł**, co w obliczu znacznego spadku zainteresowania inwestorów, można uznać za satysfakcjonujący wynik i pozytywne zjawisko.

W omawianym roku podobnie jak w poprzednich latach dużą wagę przywiązano do realizacji programu rozwoju terenów pod mieszkalnictwo wdrożonego przez Prezydenta Wrocławia. Wychodząc naprzeciw sygnalizowanym przez inwestorów potrzebom mieszkaniowym oraz kontynuując działania uprzednio podjęte - mające na celu przygotowanie nieruchomości przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową - przygotowano urozmaiconą i bardzo atrakcyjną ofertę terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i wielorodzinną.
Efektem tego była sprzedaż znacznie większej liczby nieruchomości (zwłaszcza jednorodzinnych) w stosunku do lat ubiegłych.

W 2009 roku sprzedano pod zabudowę jednorodzinną **151** nieruchomości o łącznej pow. blisko **150 000 m²**, a pod zabudowę wielorodzinną **15** nieruchomości o łącznej pow. ponad **60 000 m²** (dla porównania w 2008 roku sprzedano odpowiednio 59 nieruchomości o pow. 67 000 m² oraz 10 nieruchomości o pow. 26 000 m²).

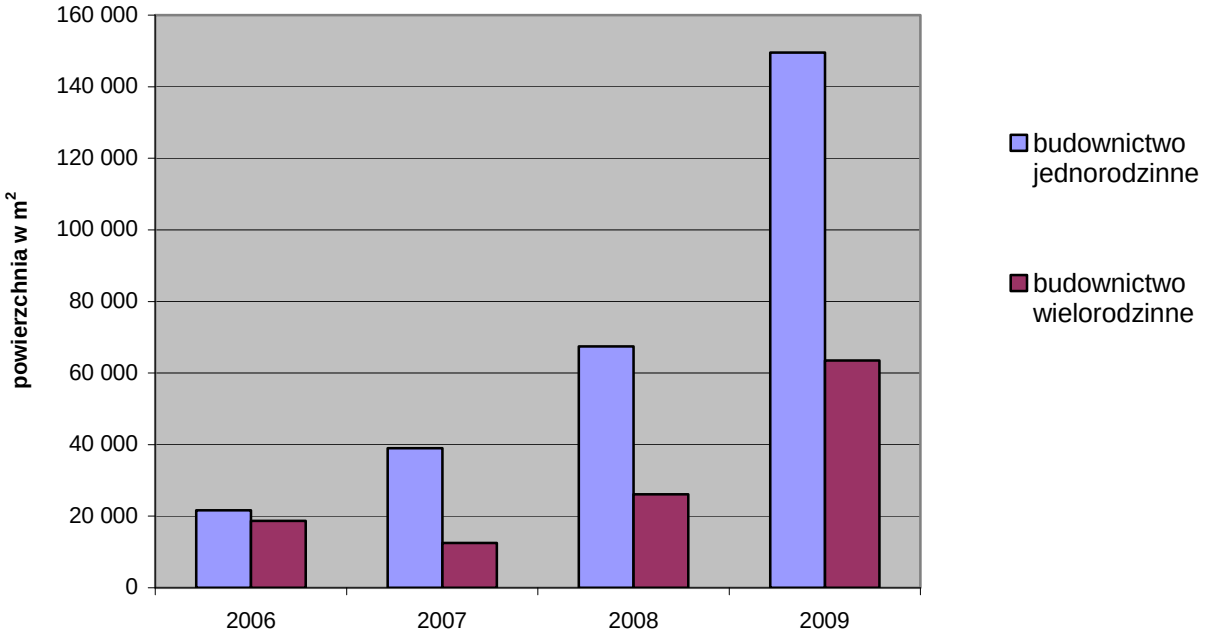

Równolegle z przygotowywaniem oferty pod budownictwo mieszkaniowe podejmowano działania mające na celu uruchomienie atrakcyjnych terenów mogących zainteresować inwestorów sektora przemysłowego, produkcyjnego i usługowego.
Sprzedano **17** nieruchomości o łącznej powierzchni **105 074 m²** przeznaczonych pod usługi i aktywność gospodarczą (dla porównania w roku 2008 sprzedaż nieruchomości pod usługi zamknęła się liczbą 19 nieruchomości o łącznej powierzchni 84 764 m²).
Przedmiotem sprzedaży był między innymi grunt o powierzchni 35 908 m², przeznaczony zgodnie z mpzp pod usługi komercyjne, urządzenia i obiekty

przemysłowe oraz rekreacje, sport i wypoczynek. Nieruchomość tę za kwotę 3,5 mln zł nabyła spółka VOLVO POLSKA, mając na uwadze dalszy rozwój działalności gospodarczej oraz poprawę bazy socjalno-rekreacyjnej dla pracowników i ich rodzin.

Jako jedno z miast organizatorów Piłkarskich Mistrzostw Europy EURO 2012, Wrocław położył nacisk na rozwój bazy hotelowej, spełniającej oczekiwania turystów i kibiców, a także wymogi UEFA.
Z oferty liczącej kilkanaście nieruchomości komunalnych przeznaczonych pod realizację funkcji hotelowej nabywców znalazły dwie z nich – przy ul. Piotra Skargi 24-28, 30 oraz ul. Ślężnej 44-46, przynosząc dochód w wysokości 12 750 000 zł.
Dodatkowo nieruchomość położona przy ul. Podwale 9-11, sprzedana z przeznaczeniem pod usługi, według deklaracji nabywcy – KGHM Cuprum Sp. z o.o. Centrum Badawczo-Rozwojowe – zostanie przeznaczona pod budowę Centrum hotelowo-kongresowego.

W celu poprawy warunków zagospodarowania nieruchomości sąsiednich, sprzedano w trybie bezprzetargowym **24** nieruchomości o łącznej powierzchni **30 854 m^2.**

Istotnym elementem w zakresie zaspokojenia popytu mieszkaniowego było powiększenie terenów inwestycyjnych Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. wniesionych w formie aportu nieruchomości położonych na Stabłowicach, Zakrzowie, Brochowie, Psim Polu oraz Leśnicy o łącznej powierzchni 226 712 m^2 oraz wartości 73 647 411,00 zł. Przeznaczone są na realizację nowych zespołów budynków mieszkalnych wielorodzinnych z lokalami na wynajem w systemie tzw. budownictwa społecznego.

Spółka gminna Wrocławskie Centrum Treningowe SPARTAN wyposażona została poprzez wniesienie do niej wkładu niepieniężnego (aportu) w postaci czterech nieruchomości zabudowanych (przy ul. Spiskiej 1, Lubińskiej 53, gen. Józefa Hallera 81 oraz Rafała Krajewskiego 2) o łącznej powierzchni 34 627 m^2 oraz wartości 33 836 500,00 zł.

SPRZEDAŻ LOKALI MIESZKALNYCH

Zgodnie z przyjęta strategią rozwoju Wrocławia kontynuowana była prywatyzacja mieszkań komunalnych. W 2009 roku **3 456** najemców lokali mieszkalnych złożyło wnioski o nabycie zajmowanych lokali na własność.

Zarządzeniami Prezydenta przeznaczono do sprzedaży w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców **1 929** lokali mieszkalnych w budynkach wielolokalowych i małych domach mieszkalnych, a dla **28** określono nowe warunki sprzedaży oraz ogłoszono przetargi na sprzedaż **49** wolnych lokali mieszkalnych.

Zawarciem umów sprzedaży zakończonych zostało **1 531** postępowań w budynkach wielolokalowych i małych domach mieszkalnych, z tego:

- 1 498 lokali mieszkalnych - w trybie bezprzetargowym na rzecz najemców, w tym:
  - 1 455 w budynkach wielolokalowych,
  - 43 w małych domach mieszkalnych,

- 22 lokali mieszkalnych - w trybie przetargowym;
- 11 umów dotyczyło dosprzedaży części nieruchomości przyległych - nie stanowiących samodzielnych lokali do lokali wyodrębnionych w celu poprawy ich funkcjonalności.

Dochody uzyskane ze sprzedaży lokali mieszkalnych w 2009 roku wyniosły **41 523 060 zł.**

Z oferty nabycia lokali mieszkalnych rezygnację złożyło 384 najemców. W ok. 500 przypadkach, Miasto zawiadomiło najemców o braku możliwości nabycia lokali. Przyczyną tego było wyłączenie ze sprzedaży z powodu złego stanu technicznego, planowanej rewitalizacji, przeprowadzonych remontów lub modernizacji po 1990 r. oraz przeznaczenia w studium i mpzp – wyłączającego funkcję mieszkalną.
Ponadto czasowo ze sprzedaży wyłączono lokale w budynkach, w których zaistniała konieczność dokonania korekty udziałów w nieruchomości wspólnej.

Średnia cena w obrocie komunalnymi lokalami mieszkalnymi w 2009 roku ukształtowała się na poziomie **5 245 zł / m²**.

Lata	Średnia cena 1 m²
2004	1 867
2005	2 078
2006	2 340
2007	3 607
2008	5 141
2009	5 245

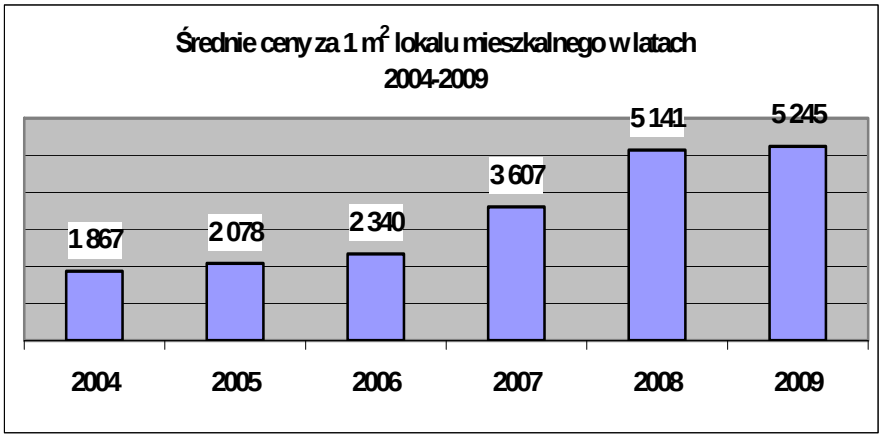

Uchwała nr LIV/3356/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 października 2006 r. w sprawie zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Wrocław wprowadziła bonifikaty: w wysokości 90% ceny sprzedaży z tytułu jednorazowej zapłaty ceny mieszkania przed zawarciem umowy notarialnej oraz 98% ceny sprzedaży w przypadku równoczesnej sprzedaży wszystkich lokali mieszkalnych lub sprzedaży ostatniego lokalu mieszkalnego w budynku.

Preferowana równoczesna sprzedaż mieszkań napotykała na trudności, przede wszystkim, ze względu na brak dostatecznej komunikacji między najemcami. W roku sprawozdawczym w trybie tzw. sprzedaży równoczesnej, sprzedanych zostało **376** lokali mieszkalnych, wyniku czego Gmina przestała być współwłaścicielem w **138** budynkach wielolokalowych.

Średnie ceny za 1 m^2 powierzchni lokalu mieszkalnego w poszczególnych obszarach (przed bonifikatą) w 2009 r.

Obszar	Ilość lokali mieszkalnych sprzedanych najemcom	Cena 1 m^2
Stare Miasto	156	7 454
Śródmieście	493	4 940
Krzyki	383	4 852
Fabryczna	316	5 336
Psie Pole	109	4 865

SPRZEDAŻ LOKALI MIESZKALNYCH W TRYBIE PRZETARGOWYM

W 2009 roku Miasto przeznaczyło do zbycia w trybie przetargowym 27 wolnych lokali mieszkalnych, przeważnie o dużej powierzchni powyżej 80 m^2, wymagających poniesienia dużych nakładów finansowych na remont i modernizację. Sprzedano **22** lokale mieszkalne, uzyskując dochód w wysokości **7,67 mln zł.**
W I przetargu sprzedanych zostało 7 mieszkań, w II – 5, a pozostałe 10 - w III i IV po obniżeniu cen wywoławczych nawet o 50% w stosunku do pierwszej wyceny.
Średnia cena za 1 m^2 powierzchni lokali mieszkalnych sprzedanych w trybie przetargowym wyniosła 3 833 zł.
Najwyższa cena lokalu mieszkalnego uzyskana została za lokal przy ul. Podwale 73. Po udzieleniu bonifikaty z tytułu wpisania budynku do rejestru zabytków cena za 1 m^2 wyniosła 10 725 zł za lokal przy ul Więziennej 16 uzyskano cenę 9 682 zł/m^2.
Pozostałe ceny z tytułu sprzedaży lokali mieszkalnych w drodze przetargowej ukształtowały się na poziomie od 2 473 zł/m^2 za lokal przy ul. Bolesława Chrobrego do 6 857 zł/m^2 za lokal przy ul. Roentgena.

Ceny za 1 m^2 powierzchni przy sprzedaży
wolnych lokali mieszkalnych w trybie przetargowym

Lp.	Adres lokalu	Cena wywoławcza 1 m^2 lokalu	Cena 1 m^2 lokalu uzyskana w przetargu
1.	Barlickiego 5/11	1 982,57	2 815,15
2.	Haukego-Bosaka 31/11-11a	1 937,69	2 849,54
3.	Wyszyńskiego 105/5	2 447,46	3 023,44
4.	Daszyńskiego 38/7/7a	2 148,78	3 276,61
5.	Kluczborska 13/3	2 424,21	3 461,80
6.	Komuny Paryskiej 18 (2a-b)	3 013,12	3 731,89
7.	Ulanowskiego 6/2	2 784,97	3 854,92
8.	Norwida 9/2	3 368,24	4 466,40
9.	Pasteura 16/9a	3 725,68	4 937,11
10.	Kazimierza Wielkiego 61/20	5 609,07	6 132,58
11.	Kotlarska 17/10	6 244,38	6 682,39
12.	Roentgena 10/8	3 815,48	6 857,14
13.	Więzienna 16/3	4 951,96	9 682,19
14.	Podwale 73/7	3 973,56	10 725,41

KOREKTA UDZIAŁÓW W NIERUCHOMOŚCIACH WSPÓLNYCH

W 2009 roku kontynuowane były analizy wielkości udziałów w nieruchomościach wspólnych i podejmowane działania zmierzające do korekty udziałów. Powyższe dotyczy nieruchomości, w których w wyniku adaptacji i przebudowy lokali oraz niejednolitych zasad określania wielkości udziałów w nieruchomości wspólnej w przeszłości, obecna suma udziałów jest różna od jedności. Ewentualne korekty w zakresie wysokości udziałów są też często niezbędnym warunkiem umożliwiającym sprzedaż ostatnich lokali i wyjście Gminy ze wspólnoty mieszkaniowej.

Regulacje w tym zakresie są szczególnie pracochłonne, wymagające współdziałania wszystkich właścicieli lokali. Wymaga to podjęcia uchwały Wspólnoty Mieszkaniowej protokołowanej przez notariusza i zmiany wpisów w księdze wieczystej. Dokonanie korekty w tym zakresie jest często utrudnione lub w praktyce nie wykonalne z uwagi na:
- nierozstrzygnięte sprawy spadkowe po śmierci właściciela lokalu;
- przebywanie właściciela poza granicami kraju;
- brak zgodnej woli wszystkich właścicieli lokali we wspólnocie.

W roku sprawozdawczym Prezydent Wrocławia wydał **198** zarządzeń w sprawie zmiany udziałów w nieruchomości wspólnej dla **855** właścicieli, **178** właścicieli lokali dokonało zmiany udziałów aktem notarialnym.

WTÓRNY OBRÓT KOMUNALNYMI NIERUCHOMOŚCIAMI LOKALOWYMI

Komunalne lokale mieszkalne i użytkowe są przedmiotem wtórnego obrotu na rynku nieruchomości. W 2009 roku wpłynęło **960** umów sprzedaży, darowizn, zniesienia współwłasności i umów dożywocia lokali mieszkalnych, **36** umów sprzedaży małych domów i lokali mieszkalnych w tych domach, **41** umów sprzedaży lokali użytkowych i **110** umów dotyczących zbycia garaży.

51 lokali mieszkalnych zostało sprzedanych przed upływem 5 lat od daty nabycia od Gminy. W myśl nowelizacji ustawy o gospodarce nieruchomościami, jeśli środki z ich sprzedaży zostaną przeznaczone na zakup innego lokalu mieszkalnego w przeciągu roku, to Gmina nie będzie domagać się zwrotu bonifikaty.
W 2009 roku Prezydent Wrocławia wydał 5 zarządzeń w sprawie zwrotu bonifikaty udzielonej z tytułu nabycia lokali mieszkalnych, w związku z ich zbyciem przed upływem 5 lat od daty nabycia i niespełnieniu warunków umożliwiających odstąpienie od żądania zwrotu bonifikaty.

SPRZEDAŻ LOKALI UŻYTKOWYCH

W okresie sprawozdawczym sprzedanych zostało **89** lokali użytkowych, w tym:
- w trybie bezprzetargowym - **25** lokali użytkowych oraz **7** garaży;
- w trybie przetargowym - **57** wolnych lokali użytkowych.

Dochody uzyskane z tego tytułu wyniosły **42 806 940 zł**, co stanowi **109,8%** w stosunku do zaplanowanej kwoty 39 mln zł.

- **sprzedaż lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym**

Na rzecz najemców, którzy prowadzili działalność gospodarczą wynikającą z zawartych umów najmu przez okres co najmniej 3 lat, sprzedanych zostało 25 lokali użytkowych. Sprzedażą objęto również 6 garaży, oraz 1 garaż przekazany został nieodpłatnie na rzecz dzierżawcy.
Ilościową sprzedaż lokali użytkowych na rzecz najemców oraz średnie ceny 1 m^2 powierzchni w odniesieniu do poszczególnych obszarów Wrocławia przedstawia wykres.

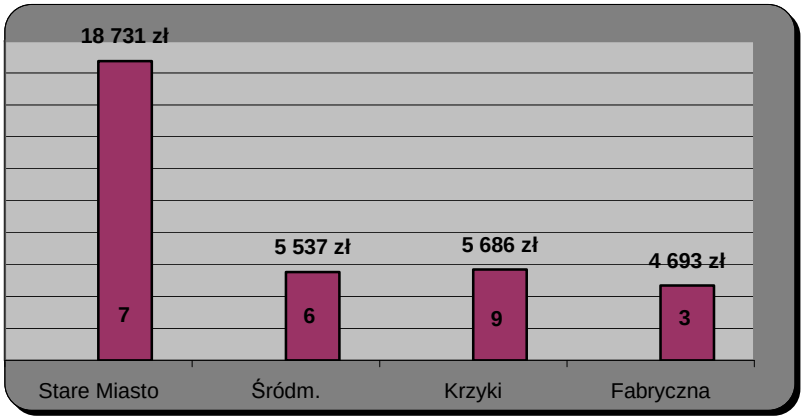

Średnia cena 1m^2 powierzchni lokali użytkowych sprzedanych na rzecz najemców w 2009 roku wyniosła 8 662 zł.

- **sprzedaż lokali użytkowych w trybie przetargowym**

W trybie przetargowym sprzedanych zostało 57 wolnych lokali użytkowych. Pomimo dość dużego zainteresowania ofertą Gminy, większość nabywców (podobnie jak w przypadku lokali mieszkalnych) czekała na obniżenie cen, dlatego też jedynie 24 lokale sprzedane zostały w I przetargu, 13 lokali w II przetargu, a pozostałe w dalszych postępowaniach przetargowych.
Średnia cena za 1 m2 wolnego lokalu użytkowego w 2009 roku wyniosła 6 095 zł.

Najwyższe ceny za 1 m2 uzyskano przy sprzedaży następujących lokali użytkowych – dane ujęte w tabeli poniżej:

Lp.	Adres lokalu	Cena wywoławcza 1 m^2 lokalu (zł/m^2)	Cena 1 m^2 lokalu uzyskana w przetargu (zł/m^2)
1.	Wita Stwosza 18 (1A)	15 461,78	21 246,97
2.	Ruska 8,9 i Rzeźnicza 34 (1D)	11 474,51	20 887,73
3.	Piłsudskiego 40 (1b)	6 600,59	15 044,43
4.	Pereca 15 (1B)	6 390,77	14 132,97
5.	Skłodowskiej-Curie 49 róg Norwida 21 (1B)	5 316,46	14 029,54
6.	Powstańców Śląskich 127 (U1A)	4 345,69	12 678,01
7.	Zielińskiego 53,53 (1A)	4 854,55	10 173,64
8.	Rzeźnicza 2-3 (1B)	11 466,49	9 234,24
9.	Sienkiewicza 89 (1B)	6 146,95	9 185,21
10.	Ruska 66-67 (1B)	5 985,04	7 182,04

Jak pokazują powyższe dane, znacznie więcej lokali użytkowych sprzedanych zostało w trybie przetargowym – 57, niż w trybie bezprzetargowym, na rzecz dotychczasowych najemców – 25. W poprzednich latach proporcja ta była odwrotna. Wynik ten jest efektem wieloletniej, uwłaszczeniowej polityki Miasta, która z spowodowała iż znaczna liczba lokali użytkowych została sprzedana na własność w latach ubiegłych.

AKTUALIZACJA OPŁAT Z TYTUŁU UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO

Realizując zarządzenie Prezydenta Wrocławia nr 5228/09 z dnia 23 stycznia 2009 roku podjęto czynności mające na celu aktualizację z dniem 1 stycznia 2009 roku opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości znajdujących się w obrębach ewidencyjnych: Stare Miasto, Plac Grunwaldzki, Południe, Grabiszyn, Kleczków, Kowale, Karłowice.

Zgodnie z przepisami art. 77 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. nr 261 poz. 2603) „wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej może być aktualizowana nie częściej niż raz w roku, jeżeli wartość tej nieruchomości ulegnie zmianie". „Aktualizacji opłaty rocznej dokonuje się z urzędu albo na wniosek użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej, na podstawie wartości nieruchomości gruntowej określonej przez rzeczoznawcę majątkowego."

Opłaty roczne za użytkowanie wieczyste ułamkowej części gruntu pod budynkami wielolokalowymi, z uwagi na sukcesywną sprzedaż lokali są bardzo zróżnicowane. Obowiązujące od 1 stycznia 2010 roku ustalone na podstawie wartości nieruchomości określanej przez rzeczoznawcę majątkowego, często znacznie różnią się od opłat dotychczas wnoszonych. Około 10% spraw dotyczących aktualizacji opłat kierowanych jest do postępowania przed Kolegium Odwoławczym i Sądem.
Dokonana aktualizacja opłat rocznych powinna w sposób znaczny zwiększyć dochody z tytułu użytkowania wieczystego oraz zachęcić użytkowników wieczystych do składania wniosków o przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.
Przewidywane dochody z tytułu wzrostu opłat za użytkowanie wieczyste gruntu przedstawiają poniższe tabele.

LOKALE MIESZKALNE

Obszar	Obręb	Ilość wypowiedzeń	Suma dotychcza-sowych opłat	Suma opłat od 01.01.2010	Przewidywany wzrost dochodów z tyt. aktualizacji
Stare Miasto	Stare Miasto	1370	76 430,23	503 570,35	427 140,12
Śródmieście	Plac Grunwaldzki	1523	47 004,01	315 629,79	268 625,78
Krzyki	Południe	4976	147 538,15	511 194,44	363 656,29
Fabryczna	Grabiszyn, Stare Miasto	3263	90 568,35	390 991,67	300 423,32
Psie Pole	Kleczków, Kowale, Karłowice	1135	30 406,12	129 292,09	98 885,97
razem		**12267**	**391 946,86**	**1 850 678,34**	**1 458 731,48**

GARAŻE

Obszar	Obręb	Ilość wypowiedzeń	Suma dotychcza-sowych opłat	Suma opłat od 01.01.2010	Przewidywany wzrost dochodów z tyt. aktualizacji
Stare Miasto	St. Miasto	180	16 051,94	297 809,64	281 757,70
Śródmieście	Plac Grunwaldzki Sępolno	805	59 761,05	445 352,35	385 591,30
Fabryczna	Grabiszyn, Nowy Dwór, Pilczyce	827	52 443,96	398 626,31	346 182,35
	Razem:	**1812**	**128 256,95**	**1 141 788,30**	**1 013 182,35**

PRZEKSZTAŁCENIE PRAWA UŻYTKOWANIA WIECZYSTEGO GRUNTU W PRAWO WŁASNOŚCI

W roku sprawozdawczym kontynuowana była procedura administracyjna związana z realizacją wniosków właścicieli lokali o przekształcenie na własność przysługującego im współużytkowania wieczystego gruntu.
W trybie przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości – (Dz. U. Nr 175, poz. 1459 ze zm.) - wydanych zostało **237** decyzji administracyjnych, z czego **135** odmawiających przekształcenia prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności. Ponadto wydana została **1** decyzja o zmianie decyzji, **1** uchylająca decyzję oraz **2** decyzje umarzające postępowanie. Na 237 wydanych decyzji administracyjnych, 3 zostały zaskarżone do Samorządowego Kolegium Odwoławczego – sprawy są w toku.

W roku 2009 złożonych zostało **2 240** wniosków, a wydanymi decyzjami administracyjnymi rozpatrzono łącznie **1 307** złożonych wniosków.
Głównymi przyczynami wydawania decyzji odmawiających przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności gruntów było niespełnienie warunku obowiązującej ustawy tj. brak wniosków wszystkich współużytkowników wieczystych.

W 2009 roku dochody uzyskane z tytułu przekształcenia prawa współużytkowania wieczystego w prawo współwłasności gruntu wyniosły **796 810 zł**, co stanowi **265,6 %** wykonania planu.

NABYWANIE NIERUCHOMOŚCI DO ZASOBU GMINY WROCŁAW

Duża ilość inwestycji infrastrukturalnych, rozbudowa i modernizacja układu komunikacyjnego, organizacja Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA - EURO 2012 sprawiły, że nabywanie nieruchomości w 2009 roku realizowane było w największej dotychczasowej skali.
Procesy pozyskiwania gruntów dla realizacji celu publicznego prowadzone były w trybach:

- ustawy o przygotowaniu i organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012,
- ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych,

- ustawy o gospodarce nieruchomościami (art. 98),
- cywilnoprawnym.

W trybie ustawy o przygotowaniu i organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej EURO 2012, w 2009 roku Wojewoda Dolnośląski wydał decyzje o ustaleniu lokalizacji przedsięwzięć EURO 2012 dla inwestycji polegających na:

- budowie połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Regionalnym Portem Lotniczym we Wrocławiu – zadanie 3 (przebudowa ul. Granicznej na odcinku od ul. Skarżyńskiego do Nowego Portu Lotniczego),
- przebudowie ul. Królewieckiej po północnej stronie Stadionu piłkarskiego EURO 2012, budowie skrzyżowania ulicy Królewieckiej z ulicą Michała Drzymały, budowie fragmentu połączenia tramwajowego skrzyżowania ulic Legnicka – Na Ostatnim Groszu ze Stadionem piłkarskim Euro 2012, przez osiedle Kozanów odcinek od przecięcia ulicy Pilczyckiej do Krańcówki przy stadionie,
- budowie ulicy Michała Drzymały w nowym przebiegu od ulicy Królewieckiej do północnej łącznicy węzła z drogą krajową nr 94.

W związku z wydaniem wyżej wymienionych decyzji Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości:

- prowadził postępowania w wyniku, których pod realizację celu publicznego nabytych zostało 10 nieruchomości,
- kontynuował procedury negocjacyjne z 2 właścicielami nieruchomości położonych przy ul. Pilczyckiej;

W 6 przypadkach, przy braku zgody na warunki cenowe zaproponowane przez Miasto (w tym dwie nieruchomości położone przy ul. Pilczyckiej), Wydział wystąpił do Wojewody Dolnośląskiego o wszczęcie postępowania wywłaszczeniowego. Postępowania te nie zostały jeszcze zakończone.

W 2009 roku w trybie ustawy szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych:

- kontynuowane były postępowania związane z przygotowaniem rozpoczętych w 2008 r. inwestycji polegających na budowie:
  - połączenia Obwodnicy Śródmiejskiej z Regionalnym Portem Lotniczym – zadanie - 2, ul. Graniczna – od Centrum Handlowego do Portu Lotniczego wraz z nowym łącznikiem ul. S. Skarżyńskiego;
  - drogi dojazdowej do nowobudowanego Zespołu Szkolno-Przedszkolnego na osiedlu Maślice między ulicami Maślicką i Królewiecką we Wrocławiu;
  - drogi publicznej kategorii gminnej – łącznik między ul. Racławicką i Odkrywców we Wrocławiu;
  - przebudowa ul. Bardzkiej.

  W tym zakresie pracownicy Wydziału brali udział w blisko **70** postępowaniach administracyjnych dotyczących przejętych około 50 ha gruntów pod drogi publiczne.

  17 postępowań zakończyło się wydaniem decyzji o odszkodowaniu na łączną kwotę **8 482 803 zł**.

  W 2009 r. wypłacono ze środków inwestycyjnych Miasta odszkodowania na kwotę **3 228 350 zł**.
- uczestniczono w postępowaniach związanych z przygotowaniem rozpoczętych w 2009 roku inwestycji drogowych, polegających na:
  - przebudowie drogi krajowej ul. Lotniczej,
  - przebudowie ul. Dróżniczej i al. A. Vivaldiego,

- budowie ul. Rodzinnej i Siostrzanej na osiedlu Partynice,

Łączna powierzchnia przejętych gruntów wynosi około **0,6 ha** i dotyczy 295 współwłaścicieli nieruchomości i 10 właścicieli.

W wyniku realizacji ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w trybie art. 98 ustawy o gospodarce nieruchomościami, zawartych zostało **15** porozumień w sprawie odszkodowań za grunty przejęte z mocy prawa pod drogi publiczne o łącznej powierzchni **2,4 ha.** Łączna kwota odszkodowań za grunt wraz z nakładami wynosiła **4,07 mln zł.** W wyniku negocjacji uzgodniono odszkodowanie za 1m^2 gruntu na poziomie 110 zł.

W roku sprawozdawczym kontynuowane były procedury nabywania nieruchomości w ramach „programu rozwoju terenów pod mieszkalnictwo". Dotyczyły one zarówno terenów przeznaczonych pod infrastrukturę jak i przyszłych terenów mieszkaniowych. W ramach tego programu pozyskano nieruchomości w obrębach Muchobór Wielki i Ołtaszyn. Działania te pozwolą na przygotowania atrakcyjnych ofert inwestycyjnych.
W ramach kontynuacji procedur rewitalizacyjnych i regulujących stany prawne nieruchomości mieszkaniowych, Miasto nabyło w trybie wykupów i zamian **8** lokali mieszkalnych położonych przy ul. Górniczej. Nabycie tych nieruchomości umożliwi kontynuowanie inwestycji mających na celu odbudowe zespołu mieszkaniowego ulicy Górniczej.

W celu poprawienia struktury własności, przy uwzględnieniu wzajemnych potrzeb i faktycznych stanów władania realizowane były zamiany nieruchomości ze Spółdzielniami Mieszkaniowymi: „Popowice" i „Nowy Dwór". W ramach regulacji stanu prawnego nieruchomości, zabudowanej budynkiem, w którym prowadzone jest przedszkole gminne, dokonano transakcji nabycia prawa użytkowania wieczystego gruntu od Spółdzielni Mieszkaniowej „Kuźniki".

W 2009 roku pozytywnie zakończyła się procedura zamiany nieruchomości z Urzędem Marszałkowskim, w wyniku której za nieruchomość lokalową położoną w budynku przy ul. Mazowieckiej 17, Miasto pozyskało **4** nieruchomości położone przy ulicach:
- ul. Bogusławskiego 14 - dla potrzeb Teatru Muzycznego „Capitol",
- ul. Wszystkich Świętych 2, i ul. św. Mikołaja 27 przeznaczonych pod strategiczny parking,
- ul. Kwidzyńska 25 – pod drogę.

Łączna powierzchnia nabytych nieruchomości wyniosła **0,77 ha**.

Zakończono wykupy nieruchomości położonych przy ul. Avicenny, co umożliwi rozpoczęcie w 2010 roku budowę nowego cmentarza komunalnego.

Powyższe działania skutkowały zawarciem **58** umów cywilnoprawnych, w tym **10** w trybie ustawy o EURO 2012.
W 2009 roku uczestniczono w około **420** postępowaniach administracyjnych i cywilnoprawnych związanych z nabywaniem nieruchomości.
W wyniku prowadzonych postępowań, Miasto nabyło **14,7 ha**, w tym **9,5 ha** pod drogi publiczne. Średnia cena nabycia 1 m^2 gruntów pod drogi publiczne wyniosła 110 zł.

STRUKTURA FUNKCJONALNA NIERUCHOMOŚCI NABYTYCH DO ZASOBU GMINY	POWIERZCHNIA (ha)	%
Drogi publiczne, modernizacja tras komunikacyjnych	**9,5**	64
Inne cele publiczne	3,5	24
Nieruchomości przeznaczone na realizację zadań własnych (w tym przeznaczone do przyszłego obrotu cywilnoprawnego)	1,7	12
Razem	**14,7**	**100**

ORGANIZACJA PRZETARGÓW

W 2009 roku przygotowano i przeprowadzono ogółem **536 przetargów i rokowań** na zbycie nieruchomości. Łącznie wzięło w nich udział 1044 osób prawnych i fizycznych.

Jest to rekordowy wynik zarówno pod względem ilości nieruchomości objętych procedurą sprzedaży, jak również ilości osób uczestniczących w przetargach. Dla porównania w 2008 roku przeprowadzono 281 przetargów, a udział w nich wzięło 581 osób.
Z liczby 529 przetargów oraz 7 rokowań na zbycie nieruchomości, blisko połowa zakończyła się wynikiem pozytywnym.

Rodzaj i ilość przeprowadzonych przetargów i rokowań przedstawia tabela:

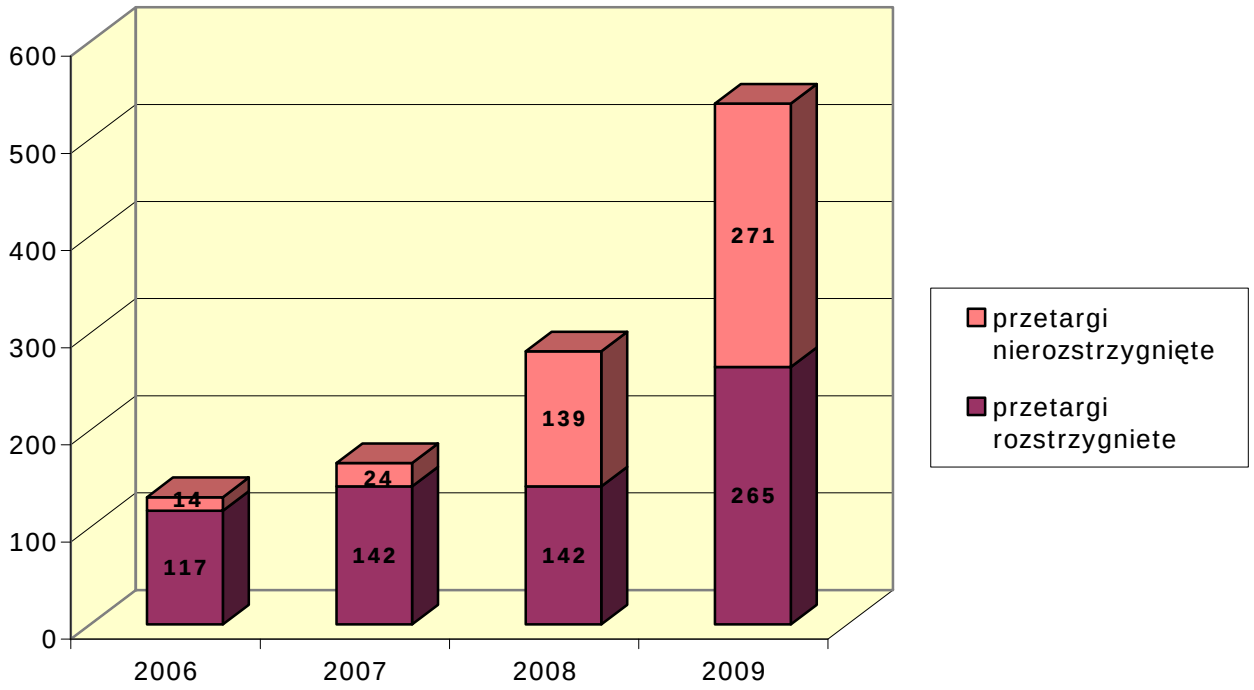

Rodzaj przetargu	Forma zbycia	Opis	Ilość przetargów	Ilość przetargów - wyłonieni nabywcy	Ilość przetargów – bez rezultatu
LOKALE MIESZKALNE I UŻYTKOWE					
ustny	sprzedaż	mieszkalne	52	25	27
		użytkowe	107	57	50
rokowania	sprzedaż	użytkowy	1	-	1
razem			**160**	**82**	**78**
NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWE					
ustny	sprzedaż	zabudowane	58	21	37
		niezabudowane	306	158	148
ofertowy	sprzedaż	zabudowane	4	0	4
		niezabudowane	2	1	1
rokowania	sprzedaż	zabudowane	4	2	2
		niezabudowane	2	1	1
razem			**376**	**183**	**193**
ogółem (lokale i nieruchomości)			**536**	**265**	**271**

Jak co roku dużym zainteresowaniem cieszyła się sprzedaż lokali użytkowych położonych w centrum Miasta. W przetargu na lokal przy ul. Traugutta 106/2 uczestniczyło 24 oferentów. Najwyższą cenę za 1m² osiągnięto za sprzedaż lokalu przy ul. Ruskiej 8,9/Rzeźniczej 34 (72,77m²) – 20 887 zł/ 1m² .

W przypadku nieruchomości gruntowych największą popularnością cieszyły się przetargi na sprzedaż działek pod budownictwo jednorodzinne. Do przetargu na nieruchomość przy ul. Jaskółczej 25, stanęło 33 osoby. Najwyższa cena uzyskana to - 712 zł/m².

Najniższe ceny uzyskiwały nieruchomości położone w dzielnicy Fabryczna. Aż 48 % z nich sprzedanych zostało poniżej ceny początkowej. Najdroższą nieruchomością sprzedaną w 2009 r. był budynek przy placu Teatralnym 6-7. Uzyskana cena to – 10,1 mln zł.
Z powodu słabej koniunktury na rynku nieruchomości zaledwie połowa z działek oferowanych przez Miasto sprzedana została w I przetargu, przy czym aż 85 % z nich to nieruchomości przeznaczone pod zabudowę jednorodzinną. Po obniżeniu cen w kolejnych przetargach (około 30 % nieruchomości sprzedano w II przetargu, 10 % - w III, a 5 % - w IV).

O ile popyt na działki małe pozostaje stabilny i dość wysoki, to zainteresowanie kupnem działek budowlanych o większej powierzchni spadło znacznie w stosunku do lat ubiegłych. Jest to niewątpliwie wynik kryzysu gospodarczego oraz ograniczeń w kredytowaniu sektora usługowego i przemysłowego. Większość z tych nieruchomości zbywana była w kolejnych przetargach lub rokowaniach.

Poniżej przedstawiony został wykres obrazujący ilościową sprzedaż nieruchomości (z uwzględnieniem ich przeznaczenia) w kolejnych postępowaniach przetargowych.

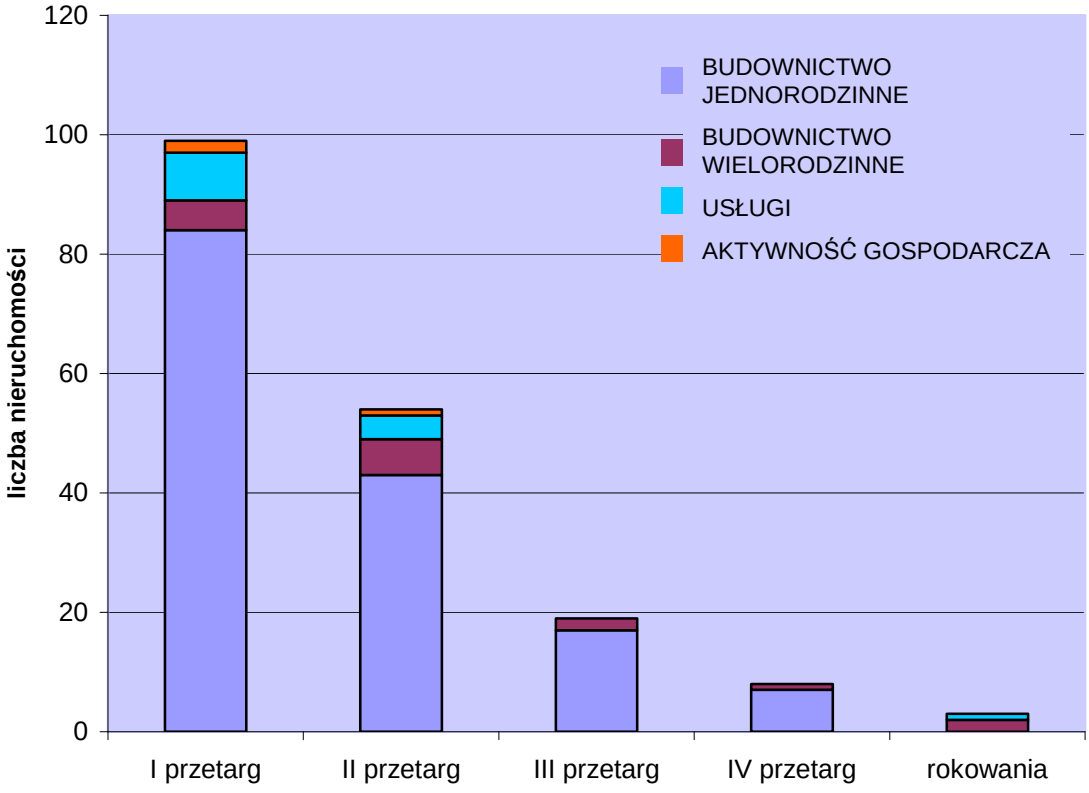

O trudnej sytuacji na rynku nieruchomości świadczy także fakt, iż 40 % nieruchomości (74 ze 183) zostało zbytych poniżej wartości określonej w operacie rzeczoznawcy majątkowego. Różnica pomiędzy wartością nieruchomości wg wyceny biegłego rzeczoznawcy, a uzyskaną ceną sprzedaży wyniosła ponad 16 mln zł.
Największe różnice dotyczyły nieruchomości zabudowanych budynkami przeznaczonymi do remontu.

W 2009 roku nie udało się sprzedać znaczących dla Miasta nieruchomości przeznaczonych pod hotele, położonych przy ulicach:

- ul. Szczytnicka 9 - cena wywoławcza ostatniego przetargu 8,96 mln;
- ul. Swobodna – Borowska (6,4 mln);
- ul. Oporowska 60 (7,5 mln);
- ul. Łazienna 4, Rzeźnicza 14 (9,9 mln).

Wg cen ostatniego przetargu, do kasy gminy nie wypłynęła kwota blisko 33 mln złotych. Nie znalazła nabywcy również największa nieruchomość przeznaczona pod usługi, położona przy ul. Legnickiej 48-50, z ceną wywoławczą z II przetargu w wysokości 44,9 mln złotych.

INFORMACJA O ZAWARTYCH AKTACH NOTARIALNYCH

W 2009 roku obrót nieruchomościami w zakresie merytoryki przypisanej Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miejskiego Wydziałowi Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości skutkował zawarciem przez pełnomocników Prezydenta Wrocławia liczbą **2 061** umów cywilnoprawnych, sporządzonych w formie aktów notarialnych.

Dane o zawartych aktach notarialnych przedstawia poniżej zamieszczona tabela:

LP.	Akty notarialne – 2009 rok	ILOŚĆ
1	Sprzedaż lokali mieszkalnych	1 531
2	Sprzedaż lokali użytkowych	80
3	Sprzedaż garaży	9
4	Zmiany wysokości udziałów i inne	178
5	Sprzedaż nieruchomości gruntowych zabudowanych i niezabudowanych	203
6	Przeniesienia prawa własności do nieruchomości (aport)	2
7	Nabycia do zasobu Gminy (w tym zamiany, darowizny) nieruchomości gruntowych zabudowanych, niezabudowanych i lokali mieszkalnych	58
RAZEM		**2 061**

PROMOCJA I REKLAMA

Zaplanowanie długofalowych działań promujących nieruchomości gminne oferowane do sprzedaży jest jednym z warunków zapewnienia dynamicznego rozwoju Miasta poprzez podniesienie jego atrakcyjności inwestycyjnej. Ich celem jest pozyskiwanie nowych przedsiębiorców, skłonnych zainwestować swój kapitał we Wrocławiu, co w konsekwencji powoduje rozwój nowych technologii i powstawanie kolejnych miejsc pracy.

Zadaniem promocji nieruchomości jest również ukazanie Wrocławia jako miejsca atrakcyjnego do zamieszkania poprzez wskazywanie nowych lokalizacji pod zabudowę jednorodzinną czy wielorodzinną.

UDZIAŁ W MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH NIERUCHOMOŚCI

- Targi **MIPIM** - Cannes, 10-13 marca 2009 roku
- Targi **EXPO REAL** - Monachium, 5-7 października 2009 roku

Miasto już po raz 15-sty brało udział w Międzynarodowych Targach Nieruchomości MIPIM w Cannes.
Na targach zaprezentowane zostały najciekawsze nieruchomości usługowe, pod zabudowę hotelową i mieszkaniową oraz budynki do remontu.

Oferta Miasta – prezentowana na tzw. „kartach nieruchomości” oraz płytach CD - zawierała m.in:

- 11 nieruchomości z przeznaczeniem usługowym;
- 12 nieruchomości pod hotele;
- 13 budynków;
- 7 nieruchomości pod budownictwo mieszkaniowe wielorodzinne – dla potencjalnych inwestorów i developerów;
- kompleks na Fabrycznej pod aktywność gospodarczą, po byłym „PaFaWag”
- nieruchomość z przeznaczeniem pod szeroko ujęte usługi przy ul. Legnickiej („Wzgórze Mikołajskie”).

Największym zainteresowaniem cieszyły się nieruchomości przeznaczone pod budowę hoteli położone w centrum Miasta przy głównych ciągach komunikacyjnych. Część inwestorów poznanych na targach kontaktowała się również po ich zakończeniu w celu uzyskania szczegółowych informacji o wybranych nieruchomościach i przeprowadzanych przetargach.
W organizowanym przez Miasto przetargu na sprzedaż nieruchomości położonej przy ul. Piotra Skargi 24-28 przeznaczonej pod hotel, grunt kupiła firma B&B Hotels Polska Sp. z o.o. poznana na targach.

UCZESTNICTWO W INTERNETOWYCH TARGACH NIERUCHOMOŚCI

Wrocław uczestniczył w drugiej edycji ogólnopolskich internetowych targów nieruchomości, które odbyły się między 12 a 18 października 2009 roku Inicjatorem i opiekunem targów był portal internetowy Gazetadom.pl, który zaoferował bogatą i interesującą ofertę promującą.
W jej skład wchodziły m.in.:

- możliwość prezentacji nieruchomości poprzez: artykuł, film, wizualizacje;
- dokonywanie na bieżąco zmian w ofercie;
- możliwość umieszczania własnych grafik (map i zdjęć);
- możliwość dotarcia do większego grona odbiorców (szeroka kampania internetowa i prasowa informująca o odbywających się internetowych targach nieruchomości).

Wrocław podczas targów zaprezentował dwa projekty. Pierwszy z nich dotyczył dużej oferty działek przeznaczonych pod zabudowę jednorodzinną wolnostojącą, bliźniaczą i szeregową, położonych w różnych rejonach Wrocławia. Drugi projekt obejmował działki zabudowane budynkami do remontu i działki niezabudowane przeznaczone pod inwestycje hotelowe zlokalizowane w Centrum Miasta, w części południowej Wrocławia oraz w pobliżu powstającego na Maślicach Stadionu piłkarskiego.
Łącznie zaprezentowanych zostało 74 nieruchomości.

REKLAMA TELEWIZYJNA

Na przełomie sierpnia i września emitowany był w TVP Wrocław spot reklamowy informujący o nieruchomościach, jakie Miasto przeznaczyło do sprzedaży. Na zdjęciach prezentowane były nieruchomości, a w opisie ich ceny oraz przeznaczenie z podziałem na inwestycje usługowe, hotelowe, oraz mieszkaniowe - wielorodzinne i jednorodzinne.
Reklama emitowana była przez dwa tygodnie przed głównym wydaniem „Faktów”.

REKLAMA PRASOWA

W ogólnopolskim wydaniu Gazety Wyborczej umieszczona została reklama pt. „Wyjątkowa oferta - budynki na sprzedaż w centrum Wrocławia". Reklama ta umieszczona również na stronie głównej Miasta – wzbudziła duże zainteresowanie wśród internautów.
Ponadto standardowo (zgodnie z ustawą) wszystkie ogłoszenia o przetargach zamieszczane są w prasie lokalnej (dla nieruchomości o wartości poniżej 100 000 euro) lub prasie ogólnopolskiej (dla nieruchomości o wartości powyżej 100 000 euro).

REKLAMA WIZUALNA – TABLICE I BANERY

Czytelną reklamę nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży, stanowią tablice informacyjne, a na budynkach gminnych – banery. W 2009 roku zlecono wykonanie i montaż 8 tablic oraz 8 banerów.
Na lokalach mieszkalnych i użytkowych umieszczane są plansze informacyjne, nalepki lub banery, które dobrze identyfikują sprzedającego.

SERWIS INTERNETOWY WROCLAW.PL

- **Oferta „100 działek na sprzedaż"**

W związku z dużym zainteresowaniem sprzedażą działek pod zabudowę jednorodzinną, dział promocji przy współpracy z Wydziałem Informatyki, stworzył specjalną podstronę internetową „100 działek na sprzedaż". Znalazło się na niej ponad 100 nieruchomości - wycenionych działek i budynków, przeznaczonych pod budownictwo jednorodzinne w układzie dzielnicowym.
Do nieruchomości, z określoną datą przetargu, dołączano link do ogłoszenia przetargowego. Dostęp do strony umożliwiony został poprzez link ze strony głównej Miasta Wrocławia.
Ta forma informacji okazała się szczególnie skuteczna. Połączona ze zmasowaną ofertą przetargową (w II kwartale ogłoszono 217 przetargów) przyniosła bardzo dobre efekty.

- **Promocja oferty „hotelowej"**

W ciągu całego roku, na specjalnej podstronie wrocławskiego serwisu – pod nazwą „Sprzedaż nieruchomości pod hotele", promowanych było 11 nieruchomości przeznaczonych pod hotele, na różnym etapie przygotowania do sprzedaży. Wszystkie wzbudzały duże zainteresowanie, a część z nich znalazła nabywców.

Współpraca Wydziału Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości z Wydziałem Informatyki zaowocowała także stworzeniem programu testowego nowoczesnej internetowej bazy nieruchomości na sprzedaż, mającej zastąpić **„Giełdę Nieruchomości"** funkcjonującą od ponad 15 lat. Stworzenie takiego programu było konieczne, gdyż obecny nie umożliwia współdziałania chociażby z portalami mapowymi dostępnymi w miejskiej bazie informatycznej czy innymi elementami istniejącego systemu informacji przestrzennej.

POZOSTAŁE AKCJE PROMOCYJNE

Do podmiotów, które wyraziły zainteresowanie poinformowaniem o terminie przetargu na daną nieruchomość, rozsyłane były - pocztą tradycyjną i mailową -

zawiadomienia o przetargach. W II połowie roku rozesłano potencjalnym inwestorom i developerom informację o wyjątkowo bogatej ofercie budynków. Regularnie wysyłana była także informacja o przetargach do spółdzielni mieszkaniowych i rad osiedli.

Na początku roku Wydział zaproponował w swojej ofercie rekordową ilość nieruchomości gruntowych o zróżnicowanym przeznaczeniu, tak aby wywołać zainteresowanie możliwie największej liczby inwestorów i sprawdzić potencjalne możliwości rynku. Po zaobserwowaniu w I połowie roku znacznego spadku popytu na nieruchomości przeznaczone pod funkcję przemysłową, produkcyjną lub usługową, dostosowano ofertę do zainteresowania nabywców indywidualnych i poszerzono wachlarz nieruchomości pod zabudowę jednorodzinną. Stąd tak duża, niespotykana dotąd, sprzedaż nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne - w ilości 151, o łącznej powierzchni blisko 15 ha, która pozwoliła na wykonanie zaplanowanej w budżecie wysokości dochodów.

Obok zmniejszonego w stosunku do lat ubiegłych zainteresowania inwestorów instytucjonalnych, spowodowanego trudnością w pozyskiwaniu kredytów i niepewnością na rynku usługowym i przemysłowym, kolejnym czynnikiem, który wpływał na sprzedaż nieruchomości, były ich ceny wywoławcze.
Działki, oferowane w roku sprawozdawczym, wyceniane były znacznie wcześniej, w związku z czym rzeczoznawcy brali do porównania ceny transakcyjne z okresu boomu budowlanego. Dlatego też, w nowej sytuacji rynkowej, początkowe ceny nieruchomości okazały się zbyt wysokie. Stąd też, pomimo ponad tysiąca osób biorących udział w 536 przetargach w 2009 roku, tylko połowa nieruchomości sprzedana została w pierwszym przetargu. Oczekiwany poziom cen rynkowych ukształtował się w wysokości około 70% ceny wywoławczej pierwszego przetargu.

Rok 2009 był okresem, w którym odnotowano niewielki spadek tempa sprzedaży lokali mieszkalnych na rzecz najemców w stosunku do lat ubiegłych (w 2009 roku sprzedano ich 1 498, w 2008 roku – 1 838, w 2007 roku – 1 537). Mimo tego, iż dla mieszkańców prawo własności do zajmowanego lokalu jest bardzo istotne i umożliwiające swobodne dysponowanie w rozporządzaniu dorobkiem całego życia, to w niepewnych czasach kryzysu i problemy z uzyskaniem kredytów bankowych, spowodowały, że blisko 400 najemców zrezygnowało z nabycia własności lokali lub odroczyło w czasie tę decyzje.
Biorąc pod uwagę powyższe zjawiska, kwota blisko 207 mln złotych przy wykonaniu planu na poziomie 100,6%, to niewątpliwie bardzo dobry wynik.

Wydział Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości w pozyskiwaniu terenów inwestycyjnych nabył do zasobu Miasta obszar około 14,7 ha gruntów na cele inwestycyjne. W wyniku zmian ustawowych, w mniejszym niż dotychczas stopniu, nieruchomości nabywane były na podstawie umów cywilnoprawnych.

Procedury nabywania nieruchomości są wyjątkowo trudne i czasochłonne. Wymagają doświadczenia zawodowego, odpowiedzialności i zdolności mediacyjnych. Stąd tym większa satysfakcja, że tylko w nielicznych przypadkach prowadzone postępowania nie przyniosły oczekiwanego rezultatu. Żadna z inwestycji zaplanowanych na 2009 rok z powodu braku prawa do dysponowania gruntem nie była wstrzymana.

GOSPODAROWANIE KOMUNALNYM ZASOBEM LOKALI MIESZKALNYCH I UŻYTKOWYCH

Zadania z zakresu gospodarowania komunalnym zasobem lokali mieszkalnych i użytkowych wykonywane są przez:

- Wydział Lokali Mieszkalnych,
- Zarząd Zasobu Komunalnego,
- Spółkę Wrocławskie Mieszkania.

SPOSÓB ZARZĄDZANIA ZASOBEM LOKALI KOMUNALNYCH

Zarządzanie zasobem komunalnym Gminy Wrocław obejmuje zasób mieszkaniowy, lokale użytkowe, garaże, urządzenia komunalne i nieruchomości gruntowe z ich częściami składowymi.
Zarządzanie nieruchomościami powierzonymi w zarząd polega na podejmowaniu decyzji i dokonywaniu czynności mających na celu w szczególności:

- zapewnienie właściwej gospodarki ekonomiczno-finansowej nieruchomości,
- zapewnienie bezpieczeństwa użytkowania i właściwej eksploatacji nieruchomości,
- zapewnienie właściwej gospodarki energetycznej w rozumieniu przepisów Prawa energetycznego,
- bieżące administrowanie nieruchomością,
- utrzymanie nieruchomości w stanie niepogorszonym zgodnie z jej przeznaczeniem,
- uzasadnione inwestowanie w nieruchomość.

Działania te wykonywane są przez Zarząd Zasobu Komunalnego będący jednostką budżetową Gminy oraz spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością Wrocławskie Mieszkania, która powstała na mocy uchwały nr XI/226/07 Rady Miejskiej Wrocławia w dniu 5 lipca 2007 r. Działania wymienione w niniejszym akapicie realizowane przez obydwie jednostki w 2009 r. miały na celu poprawę funkcjonalności, bezpieczeństwa i estetyki budynków i lokali znajdujących się w zasobie komunalnym Gminy Wrocław.
Czynności zarządzania zasobem komunalnym wykonują ww. podmioty z możliwością zlecania firmom zewnętrznym wyodrębnionych, jednolitych rodzajowo i specjalistycznych czynności z zakresu obsługi nieruchomości. Przyjęty model zarządzania zasobem zmierza do zapewnienia pełnego wykonywania funkcji właścicielskich przez Gminę Wrocław wobec swoich nieruchomości i pozwala na zachowanie ciągłości zarządzania.

Wielkość zasobu komunalnego na dzień 31 grudnia 2009 r. obrazuje tabela poniżej:

	Zarządzanego przez ZZK	Zarządzanego przez WM	Zasób komunalny ogółem
Ilość budynków 100% Gminnych	1 798	165	1 963
Ilość budynków stanowiących Wspólnotę Mieszkaniową	3 950	496	4 446
Ilość LM Gminy Wrocław	42 524	4 052	46 576
Powierzchnia użytkowa LM Gminy Wrocław (m²)	2 127 658	198 636	2 326 294

Ilość LU Gminy Wrocław	3 002	225	3 227
Powierzchnia użytkowa LU Gminy Wrocław (m²)	338 085	16 897	354 982
Ilość garaży Gminy Wrocław	1 766	265	2 031
Powierzchnia użytkowa garaży Gminy Wrocław (m²)	29 706	4 633	34 339
Tereny zewnętrzne (m²)	4 063 865	644 889	4 708 754
Ogródki przydomowe (m²)	1 594	2 993	4 587

ZARZĄDZANIE WYKONYWANE PRZEZ ZZK

W roku 2009 roku kontynuowano, zgodnie z zarządzeniem Prezydenta, przejmowanie do zarządzania przez ZZK nieruchomości – budynków wraz z przyległym terenem, wynajmowanych lub wydzierżawianych przez NZOZ, którymi dotychczas zarządzał Wydział Zdrowia Urzędu Miejskiego.
ZZK przejęło w okresie sprawozdawczym 15 NZOZ-ów o pow. 17 617,59 m^2. NZOZ przy Olszewskiego 21 z uwagi na lokalizację (Rejon C) po przejęciu przez ZZK został przekazany Spółce Wrocławskie Mieszkania.
Ponadto, ZZK przejął w zarząd nowy budynek mieszkalny przy ul. Komuny Paryskiej 44-46 wybudowany przez Zarząd Inwestycji Miejskich. Zasób mieszkaniowy Gminy powiększył się o 117 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 5 451,80m^2.

Zasób lokali użytkowych i garaży, którym zarządza Zarząd Zasobu Komunalnego, co wykazuje poniższa tabela, uległ zmniejszeniu w stosunku do lat poprzednich. Wiąże się to ze sprzedażą lokali i garaży na rzecz dotychczasowych najemców, jak również ze sprzedażą pustostanów lokali użytkowych w drodze przetargów. Sprzedaży podlegają wszystkie pustostany w budynkach wspólnot mieszkaniowych, które są lokalami samodzielnym.

Stan zasobu komunalnego lokali użytkowych i garaży:

	2006	**2007**	**2008**	**2009**
Lokale w budynkach użytkowych	822	770	728	671
Lokale w budynkach mieszkalno-użytkowych	2 457	2 358	2 132	2 045
Garaże	2 157	2 059	1 858	1 804
Garaże W budynkach	333	322	302	356

Zarząd Zasobu Komunalnego przejął w 2009 roku do zarządzania lokale użytkowe, garaże i miejsca postojowe w nowowybudowanych budynkach przy ul. Pomorskiej 51-53 oraz Komuny Paryskiej 44-46.
W 2009 roku po dokonaniu analizy umów najmu i zmianie zapisów w umowach dotyczących wywozu odpadów komunalnych z lokali użytkowych, wyeliminowano opłaty ryczałtowe i doprowadzono do zawarcia przez najemców indywidualnych umów na wywóz odpadów z wykonawcą usługi.
W 2009 roku kontynuowano renegocjacje warunków umów najmu lokali użytkowych i garaży zawartych przed 1998 roku co skutkowało m.in.

podwyższeniem czynszu zwłaszcza najemcom garaży, gdzie czynsze znacznie odbiegały od wysokości stawek określonych w obowiązujących przepisach.
W przypadku 62 lokali użytkowych zarządzanych przez ZZK, które są użytkowane bez tytułu prawnego wszczęto postępowanie sądowe o eksmisję z lokalu. Wyroki zapadły w stosunku do 13 z tych lokali. Pozostałe są w trakcie rozpatrywania przez sądy.

Ponadto, w zakresie działania Działu Lokali Użytkowych, w okresie sprawozdawczym wpłynęły 4 082 pisma, tj. o 320 pism więcej niż w roku 2008.

W roku 2009 zawarto :

- 260 umów najmu lokali użytkowych, w tym:

na 4 lata	**16**
na 5 lat	**19**
na 9 lat	**1**
na czas nieoznaczony	**154**
Pozostałe	**70**

- 49 umów najmu zawarto z organizacjami pozarządowymi.
- a także :
  - 71 umów najmu na garaże oraz tereny pod garażami,
  - 4 umowy użyczenia na szyldy,
  - 10 umów najmu na autoreklamy,
  - 74 umowy na organizację ogródków gastronomicznych.

W roku 2009 wypowiedziano :

- 89 umów najmu na lokale użytkowe,
- 189 umów najmu i dzierżaw na garaże, w tym 86 z powodu konieczności rozbiórki, 103 z powodu niskich stawek czynszu (renegocjacje warunków dalszego najmu).

W 2009 roku 57 najemców korzystało z ulgi w czynszu:

12 najemców	**15% ulgi z tyt. wydłużonego czasu pracy**
40 najemców	**30% ulgi z tyt. wydłużonego czasu pracy i dodatkowego pracownika**
3 najemców	**z tyt. wad technicznych lokalu**
2 najemców	**z tyt. remontu ulicy**

Ogłoszono przetargi na 155 lokali.
Największym powodzeniem cieszyły się lokale o charakterze handlowym (witryna, wejście samodzielne od ulicy), o niewielkiej powierzchni lub położne w nowowybudowanych budynkach – Pomorska 51-53.
Najwyższe stawki netto osiągnęły:

- pl. Nowy Targ 21 - pow. 12,35 m² - 220,24 zł/m²,
- ul. Odrzańska 21 - pow. 16,40 m² - 177,44 zł/m²,
- ul. Gajowicka 62 - pow. 18,00 m² - 136,11 zł/m²,
- ul. Pomorska 51-53 - pow. 44,90 m² - 100,22 zł/m².

Niewielkim powodzeniem cieszyła się akcja „lokale za złotówkę”- dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą lub prowadzących działalność ale nie dłużej niż 6 miesięcy. Wg informacji uzyskanych od jej potencjalnych

uczestników obawy budził brak perspektyw kontynuowania najmu po 3 latach (umowy zawierane na czas oznaczony 3 lat) jak również konieczność wykonania remontu.

ORGANIZACJA I WYKONYWANIE OBSŁUGI KLIENTA PRZEZ ZARZĄD ZASOBU KOMUNALNEGO

W roku 2009 Biura Obsługi Klienta realizowały zadania określone w Regulaminie Organizacyjnym ZZK w 10 biurach.

W tabeli poniżej przedstawiono informację związaną z funkcjonowaniem Biur Obsługi Klienta Zarządu Zasobu Komunalnego, wraz z informacją dotyczącą wielkości zasobu administrowanego przez BOK-i na dzień 31.12.2009 r.:

Rejon	Nazwa Zarządcy lokali gminnych	Adres Biura Obsługi Klienta	Ilość lokali mieszkalnych Gminy	Tereny zewn. Gminy m2
			42 524	**4 063 865**
A,B	BOK 1	ul. Św. Antoniego 19	4 243	262 221
H,I	BOK 2	ul. Otwarta 3-5	6 321	156 293
F,G	BOK 3	ul. Karola Miarki 7	5 312	399 394
D,E	BOK 4	ul. Wrocławczyka 40-42	4 565	202 752
Ł	BOK 5	ul. Brzeska 8-10	2 980	153 564
M,N	BOK 6	ul. Gazowa 20	3 199	430 467
R	BOK 7	ul. Papiernicza 9-11	3 843	698 193
J,K	BOK 8	ul. Galla Anonima 4	4 366	833 148
S,U	BOK 9	ul. Hallera 149	3 305	439 714
O,P,T	BOK 10	ul. Gajowicka 96A	4 390	485 390

Biura Obsługi Klienta realizują szeroki zakres zadań, związanych z bezpośrednią obsługą klienta i powierzonego zasobu, prowadząc sprawy lokalowe, eksploatacyjne i techniczne. Zadania te wykonuje 46 osób zatrudnionych na etatach administratorów i 47 osób - na stanowiskach inspektorów technicznych. Średnio na jednego administratora Biura Obsługi Klienta przypada 929 lokali mieszkalnych i 88 012 m^2 powierzchni terenów zewnętrznych, zaś na inspektora technicznego 909 lokali mieszkalnych.

Do podstawowych obowiązków BOK-ów należy:

- udzielanie informacji mieszkańcom w zakresie dotyczącym kompetencji ZZK oraz sposobu załatwiania spraw znajdujących się w sferze przedmiotu działania Zarządu,
- przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń (ustnych, telefonicznych) i pism od klientów,
- nadzór nad prawidłową realizacją usług w zakresie eksploatacji zarządzanego zasobu,
- realizowanie planu rzeczowo-finansowego w części dotyczącej wykonanych konserwacji i usuniętych awarii,
- prowadzenie spraw związanych z najmem i gospodarowaniem lokalami ,
- dokonywanie korekt naliczeń czynszów oraz opłat za bezumowne korzystanie z lokali mieszkalnych.

- przygotowanie informacji oraz innych danych o administrowanym zasobie niezbędnych do opracowywania planów remontów,
- prowadzenie książek obiektu budowlanego w rozumieniu art. 64 ustawy Prawo budowlane wraz z dokonywaniem zapisów dotyczących przeprowadzonych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektów,
- prowadzenie, nadzór i rozliczanie czynności okresowych kontroli budynków, o których mowa w art. 62 prawo budowlane.
- zlecanie i nadzór nad realizacją prac remontowych w zakresie wymiany stolarki okiennej, drzwiowej, budowy pieców, wymiany podłóg itp.

Ilość podjętych działań Biur Obsługi Klienta w zakresie wykonanej konserwacji i usuwania awarii prezentuje poniższa tabela:

		BOK									
	Łącznie	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
Ilość zleceń z tytułu napraw konserwacji i awarii	**19 894**	2 728	2 976	2 167	2 185	1 609	1 288	3 088	1 613	1 311	929

Ponadto w 2009 roku przeprowadzono przeglądy elektryczne i gazowe budynków. Niestety pomimo znacznego zaangażowania pracowników BOK w zakresie prowadzenia, nadzoru i rozliczania wykonawców nie wszystkie przeglądy zostały zrealizowane. Przyczyny tego leżały po stronie wykonawców, którzy nie posiadali wykwalifikowanej kadry, a wielkość zadań przewyższyła ich możliwości realizacyjne. Część przeglądów będzie przeprowadzona na początku roku 2010.

W roku 2009 Biura Obsługi Klienta wdrożyły realizację zadań w zakresie wymiany stolarki okiennej, budowy pieców, wymiany podłóg.

Poziom wykorzystania środków finansowych w poszczególnych BOK-ach obrazuje poniższa tabelka:

	w tysiącach zł.			BOK									
Wyszczególnienie	**Plan**	**wykorzystanie**	**% wyk.**	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**
Konserwacja i usuwanie awarii	**11 914**	**11 914**	**100,00%**	2 230	1 055	769	797	1 191	847	1 700	1 478	1 076	771
Piece	**1 309**	**1 309**	**100,00%**	20	194	49	173	431	138	41	204	23	36
Stolarka	**4 436**	**4 396**	**99,10%**	416	401	391	433	536	375	351	395	722	376
Podłogi	**1 506**	**1 506**	**100,00%**	24	194	302	196	28	123	168	219	117	135

Poza działaniami z zakresu administrowania w roku 2009 Biura Obsługi Klienta opisały i wskazały miejsca zbiórki odpadów (mzo) dla budynków 100% gminnych dla całego terenu Miasta Wrocławia. Z firmami wywożącymi odpady zostały podpisane umowy na sprzątanie tych miejsc.

Do organizacji miejsc zbiórki odpadów oraz zapewnienia ich wywozu poprzez podpisanie umów z uprawnionymi firmami są zobowiązani m.in. właściciele prywatnych nieruchomości oraz zarządcy wspólnot mieszkaniowych, dlatego zakończono proces wyznaczania miejsc zbiórki odpadów dla Wspólnot Mieszkaniowych oraz podmiotów obcych, które to będąc współużytkownikami terenu nie posiadają stosownej umowy na korzystanie z terenu. W celu realizacji tego procesu Biura Obsługi Klienta zinwentaryzowały stan rzeczywisty i wystąpiły z propozycjami dzierżawy terenu. W efekcie tych działań zawarto umowy dzierżawy miejsc zbiórki odpadów dla 1 776 podmiotów gospodarczych (większość to wspólnoty mieszkaniowe). Pozostałe umowy są w trakcie realizacji.
Pracownicy BOK-ów uczestniczyli razem z pracownikami ZDiUM i Straży Miejskiej w kontroli u Zarządców i właścicieli oraz najemców lokali, która miała na celu sprawdzenie ich wywiązywanie się z obowiązku narzuconego przez ustawę w zakresie utrzymania porządku i czystości, posiadania umowy na wywóz odpadów oraz tytułu prawnego do mzo.
Ponadto w pionie Dyrektora ds. Obsługi Klienta dokonano przeglądu 342 placów zabaw - podjęto decyzję o likwidacji 9 placów oraz zdemontowano wyeksploatowane urządzenia na pozostałych placach zabaw.

ORGANIZACJA I WYKONYWANIE OBSŁUGI KLIENTA PRZEZ SPÓŁKĘ WROCŁAWSKIE MIESZKANIA

W roku 2009 Spółka, zgodnie ze Wskazaniem do realizacji prowadziła sprawy lokalowe, eksploatacyjne i techniczne w rejonach C i L Miasta. Bezpośrednia obsługa najemców realizowana jest przez Zespół Obsługi Eksploatacyjnej, Zespół Technicznego Utrzymania Zasobu i Zespół Księgowej Obsługi Zasobów. W poszczególnych Zespołach w roku 2009 zadania związane z bezpośrednią obsługą najemców wykonywało:

- w Zespole Obsługi Eksploatacyjnej – 12 pracowników,
- w Zespole Technicznego Utrzymania Zasobu – 7 pracowników,
- w Zespole Księgowej Obsługi Zasobów – 4 pracowników,
- w Zespole Windykacji należności – 3 pracowników.

Do zadań realizowanych przez Zespół Obsługi Eksploatacyjnej w roku 2009 należało m.in.:

- udzielanie mieszkańcom informacji, dotyczących przedmiotu działania Spółki oraz sposobu załatwiania spraw związanych z realizacją stosunku najmu,
- przyjmowanie i rejestrowanie zgłoszeń (ustnych, telefonicznych) i pism od klientów,
- prowadzenie spraw związanych z najmem lokali mieszkalnych i użytkowych, przygotowywanie informacji technicznych oraz innych danych o zasobie niezbędnych do opracowywania planów remontów,
- umieszczania informacji dla mieszkańców na tablicach ogłoszeń na klatkach schodowych budynków, opróżniania lokali po zgonie najemców,
- przeprowadzanie wizji w lokalach i w nieruchomościach.

Ponadto, w obszarze rozliczania mediów Spółka dwukrotnie - na koniec pierwszego i drugiego półrocza 2009 roku, dokonała odczytów wodomierzy w lokalach. Stworzono bazę naliczeń i kosztów niezbędną do wykonania

rozliczeń mediów za cały rok 2009. Sporządzono rozliczenie zimnej wody za I połowę 2009 rok. Prowadzono systematyczne działania w zakresie budowy baz danych dotyczących mediów w lokalach mieszkalnych i użytkowych, polegające między innymi na:

- weryfikacji w programie Granit kartotek najemców, pod względem ujęcia w nich rozliczeń mediów, a także ich prawidłowego zaksięgowania za lata 2004-2007,
- weryfikacji dokumentów najemców (teczki), pod względem potwierdzenia przez nich otrzymania zawiadomień o rozliczeniu mediów za lata 2004-2007,
- wyjaśnianiu przypadków podwójnego zaksięgowania nadwyżek bądź niedoboru z rozliczeń mediów za lata 2004 – 2007 w rejonie C i L,
- przygotowanie i zaewidencjonowanie na kartotekach najemców nie zaksięgowanych przez poprzedniego zarządcę rozliczeń mediów za lata 2006 i 2007.

W 2009 roku została dostarczona do najemców lokali komunalnych korespondencja dotycząca:

- dwukrotnej zmiany stawki bazowej czynszu w ilości 7 656 szt., w tym również zmiany stawki za wywóz nieczystości stałych w budynkach stanowiących własność Gminy Wrocław,
- zmiany stawki za dostawę zimnej wody oraz odprowadzanie ścieków w budynkach 100% Gminnych w ilości około 4 000 szt.,
- rozliczenia mediów (zimna woda, ścieki, śmieci, co, cwu, za lata 2006 – 2007), przekazane przez ZZK – w ilości 3 480 szt.,
- rozliczenia mediów za rok 2008 i I. półrocze 2009 r. w ilości ok. 8 100 szt.,
- książeczki opłat z tytułu czynszu i mediów w ilości 6 230 szt.

Poza zadaniami z zakresu przygotowania i nadzorowania remontów, modernizacji i inwestycji, w ramach bieżącej obsługi zasobów wykonano następujące czynności:

- podjęto 1 866 interwencji w zakresie usuwania awarii i drobnych napraw, w tym:
  - sanitarnych: 591,
  - elektrycznych: 486,
  - budowlanych: 789,
- prowadzono książki obiektów budowlanych w rozumieniu art. 64 ustawy Prawo budowlane, nadzorował kontrole okresowe wraz z dokonywaniem zapisów dotyczących przeprowadzonych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy, w okresie użytkowania obiektu,
- uczestniczono w 41 wizjach lokalnych zwołanych przez Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w gminnych lokalach mieszkalnych,
- podpisano 168 uchwał na wykonanie remontów części wspólnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

W 2009 roku w budynkach 100% Gminnych (164 obiekty) przeprowadzono roczne kontrole: gazowe, budowlane oraz przewodów kominowych. W części budynków przeprowadzono również okresowe kontrole obiektów budowlanych, zgodnie z art. 62 ust. 2 Ustawy Prawo Budowlane wykonywane co najmniej raz na 5 lat.

WINDYKACJA I UMARZANIE ZALEGŁOŚCI Z TYTUŁU NAJMU LOKALI KOMUNALNYCH

Podobnie jak w latach ubiegłych głównym problem, z którym zmierzyły się Zarząd Zasobu Komunalnego i Spółka Wrocławskie Mieszkania były narastające zaległości najemców lokali komunalnych.
Wydatki związane z windykacją w 2009 roku zostały poniesione na realizację następujących zadań:

- monitorowanie wysokości zadłużenia najemców z tytułu najmu lokali mieszkalnych, użytkowych i innych należności związanych z zakresem działania Zarządu i podejmowanie czynności związanych z windykacją tych należności poprzez:
  - obsługę i aktualizację informatycznego systemu do windykacji,
  - prowadzenie rejestru dłużników,
  - wysyłanie wezwań do zapłaty oraz prowadzenie korespondencji z dłużnikami dotyczącej zadłużenia,
  - przygotowywanie pozwów w sprawach o zapłatę i przekazywanie ich do komórki właściwej ds. obsługi prawnej,
  - składanie wniosków o wszczęcie egzekucji oraz współpracę z organami egzekucyjnymi,
  - opracowywanie procedur windykacji przedsądowej, sądowej i ich realizację,
  - współpracę z zewnętrznymi firmami windykacyjnymi i biurami informacji gospodarczej w zakresie rejestrów dłużników,
- opracowywanie i realizacja procedur oraz sporządzanie dokumentacji związanej z rozpatrywaniem wniosków o umorzenie należności lub udzielaniem ulg w ich spłacie,
- rozliczanie finansowe dochodów i wydatków związanych z postępowaniami przedsądowymi, sądowymi i egzekucyjnymi.

Specyfika rozrachunków z najemcami komunalnych lokali mieszkalnych, pomimo podejmowanych działań windykacyjnych, charakteryzuje się stałym wzrostem zaległości w opłatach. Po dokonaniu weryfikacji bazy dłużników, w 2009 roku wysłano:

- przez ZZK:
  - 8760 wezwań do uregulowania należności (w tym 1 184 do najemców lokali użytkowych) na łączną kwotę 152 562 821,21 zł,
  - 33 916 pisemnych powiadomień oraz 1 502 sms-ów o braku dokonania wpłaty tytułem bieżących należności.
- przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania:
  - 2 985 wezwań do zapłaty na łączną kwotę 37 592 966,02 zł,
  - 4 009 pisemnych powiadomień o braku dokonania wpłaty tytułem bieżących należności.

W efekcie prowadzonej windykacji przygotowano dokumenty w sprawie wypowiedzenia umów w 1 440 przypadkach, w tym:

- 1 281 dotyczących lokali mieszkalnych (z czego wypowiedziano 551 umów),
- 148 dotyczących lokali użytkowych (z czego wypowiedziano 158 umów).

W celu odzyskania zaległych należności Gminy Wrocław z tytułu najmu lokali gminnych:

- sporządzono następujące ilości pozwów w celu skierowania do sądu:

- o 406 pozwów o łącznej wartości przedmiotu sporu: 6 248 056,67 zł dotyczących zaległości w opłatach za wynajem lokali mieszkalnych;
- o 117 pozwów o łącznej wartości przedmiotu sporu: 5 337 273,64 zł dotyczących zaległości w opłatach za wynajem lokali użytkowych.

- skierowano do egzekucji komorniczej odpowiednio:
  - o 396 tytułów wykonawczych na łączną kwotę: 4 868 611,71 zł (lokale mieszkalne),
  - o 23 tytuły wykonawcze na łączną kwotę: 1 436 540,51 zł (lokale użytkowe).

Ponadto, aby zwiększyć skuteczność podejmowanych działań wobec osób trwale zalegających z opłatami z tytułu korzystania z lokali mieszkalnych, w 2009 roku rozpoczęto współpracę z wyspecjalizowanymi firmami windykacyjnymi.
W wyniku prowadzonych czynności windykacyjnych, część najemców zalegających z opłatami złożyła wnioski o udzielenie ulgi w spłacie zaległości poprzez umorzenie zaległości lub też rozłożenie ich spłaty na raty.
W oparciu o przepisy uchwały Rady Miejskiej Wrocławia: nr LII/3179/06 z dnia 8 czerwca 2006 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Wrocław lub jej jednostkom organizacyjnym oraz wskazania organu do tego uprawnionego, w 2009 roku wpłynęła następująca ilość wniosków:

- **w sprawach dot. lokali mieszkalnych** (963 rozstrzygnięć/ 379 porozumień) złożono 1 497 wniosków o umorzenie lub udzielenie innej ulgi, podjęto 963 rozstrzygnięcia, w efekcie zawarto 379 porozumień. Różnica pomiędzy ilością rozstrzygnięć i porozumień wynika najczęściej z braku zaakceptowania przez mieszkańców przyznanej ulgi lub jest efektem samej formy rozstrzygnięcia (np. umorzenie pod warunkiem zamiany lokalu w ciągu 3 miesięcy; umorzenie z urzędu, rozstrzygnięcie negatywne).

Tabela przedstawiająca strukturę zawartych porozumień:

Porozumienia zawarte w 2009 r.	Ilość zawartych porozumień	Wartość zaległości
Razem	379	4 434 962,92 zł
- Umorzenia	58	549 250,36 zł
- Umorzenia częściowe	84	1 208 204,05 zł
- Rozłożenie na raty	237	2 677 508,51 zł

Ponadto w ZZK, w 2009 roku podjęto 6 decyzji o umorzeniu zadłużenia z urzędu w lokalach mieszkalnych na łączną kwotę 9 465,89 zł. Odmówiono udzielenia jakiejkolwiek ulgi w 204 sprawach na łączną kwotę 4 407 027,15 zł.

- **w sprawach dot. lokali użytkowych** (70 rozstrzygnięć/ 19 porozumień) złożono 79 wniosków o umorzenie i udzielenie ulgi, wydano 70 rozstrzygnięć na podstawie których zawarto 19 porozumień.

W okresie objętym sprawozdaniem, 19 najemców podpisało porozumienia w sprawie udzielenia ulgi na łączną kwotę 330 369,73 zł.

Tabela przedstawiająca strukturę zawartych porozumień:

Porozumienia zawarte w 2009 r.	Ilość zawartych porozumień	Wartość zaległości
Razem	19	330 369,73 zł
- Umorzenia	4	10 352,29 zł
- Umorzenia częściowe	1	38 224,03 zł
- Rozłożenie na raty	14	281 793,41 zł

Ponadto w ZZK, w okresie sprawozdawczym, podjęto 7 decyzji o umorzeniu zadłużenia z urzędu w lokalach użytkowych na łączną kwotę 120 849,86 zł. Odmówiono udzielenia jakiejkolwiek ulgi w 23 sprawach na łączną kwotę 2 189 175,73 zł.

Na ilość rozpatrywanych wniosków wpływ miał również fakt, że każdy wniosek najemcy musi zostać poprzedzony analizą kartoteki finansowej za okres kilku lat wstecz, dokonaniem niezbędnych korekt oraz naliczeniem należnych Gminie odsetek, co znacznie wydłuża czas rozpatrywania tych spraw.

POSTĘPOWANIA W ZAKRESIE REALIZACJI DZIAŁAŃ W OPARCIU O USTAWĘ PZP

- **Realizowane przez ZZK**

Zarząd Zasobu Komunalnego w 2009 roku przeprowadził 255 postępowań zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych. Strukturę przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych w 2009 roku przedstawia załączona tabela:

Struktura przeprowadzonych postępowań w 2009 r.

W 2009 roku prowadzono 255 postępowań	
W tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	120
przetargu ograniczonego	1
zapytania o cenę	7
Z wolnej ręki	127
Unieważniono 8 postępowań	
W tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	8
nie zakończono (w trakcie) 13 postępowań	
W tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	12
przetargu ograniczonego	1
zakończono 234 postępowań	
W tym w trybie:	
przetargu nieograniczonego	100
przetargu ograniczonego	0
zapytania o cenę	7
Z wolnej ręki	127

- **Realizowane przez Spółkę Wrocławskie Mieszkania**

W 2009 roku Spółka przeprowadziła 27 postępowań (w tym unieważniono 1 postępowanie), w oparciu o procedury Prawa Zamówień Publicznych, dotyczące wyboru wykonawcy zadań, realizowanych w ramach zarządzania i gospodarowania zasobem komunalnym w rejonach C i L Miasta.

Strukturę przeprowadzonych w roku 2009 postępowań o udzielenie zamówień publicznych przedstawia poniższa tabela:

W 2009 roku prowadzono 27 postępowań	
w tym w trybie:	
przetarg nieograniczony	20
z wolnej ręki	7
unieważnione postępowania	
w tym w trybie:	**1**
przetargu nieograniczonego	1
z wolnej ręki	0
zakończone postępowania	
w tym w trybie:	**26**
przetargu nieograniczonego	19
z wolnej ręki	7

Powyższe postępowania dotyczyły głównie usług budowlanych realizowanych w ramach planu remontów i inwestycji, przeprowadzanych na zasobie 100 % gminnym w rejonach C i L, usług dotyczących konserwacji i usuwania awarii oraz usług związanych z utrzymaniem terenów zewnętrznych.
Łącznie zostało zawartych 40 umów (w tym: w wyniku postępowania z zastosowaniem Ustawy PZP – 25), które musiały być poprzedzone sporządzeniem wniosku o wszczęcie postępowania, uzyskaniem akceptacji projektu umowy w Departamencie Nieruchomości i Eksploatacji oraz w Departamencie Finansów Publicznych jak również uzyskaniem kontrasygnaty Skarbnika Gminy Wrocław na umowie zawartej z wykonawcą.

REMONTY I INWESTYCJE

REMONTY

Ze środków finansowych w wysokości 35 590 393,49 zł zaplanowanych przez Gminę Wrocław w budżecie na 2009 rok na realizację remontów, wykorzystano kwotę: 35 514 398,72 zł, co stanowi realizację planu na poziomie 99,79 %, w tym:

- z podziałem na poszczególne zadania remontowe w budżecie Miasta – 26 439 146,17 zł,
- na wyodrębniony fundusz remontowy wspólnot mieszkaniowych – 9 075 252,55 zł.

W poniższej tabeli przedstawiono zakres rzeczowy zrealizowanych zadań remontowych (zadanie ZZK/REM/01 – ZZK/REM/14 oraz DNR/REM/01 - DNR/REM/08) w 2009 roku:

Zakres rzeczowy	**Ilość adresów gminnych – realizacja 2009**	**Ilość adresów Wspólnot - realizacja 2009**	**Suma adresów**	**Kwota wykonania robót w zł**
1	2	3	4	5
Remonty dachów	11	227	238	3 616 538,49

Remonty klatek schodowych	2	355	357	1 406 637,61
Remonty elewacji	4	63	67	4 274 446,44
Remonty balkonów i loggii	2	64	66	
Remonty piwnic	0	16	16	16 782,01
Remonty gminnych lokali mieszkalnych – zasiedlonych* (w tym program na rzecz społeczności romskiej w Polsce - 100 000,00 zł)	61	2	63	819 807,54
Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	13	16	29	4 521 779,87
Remont lub wymiana pieców kaflowych	64	0	64	1 429 342,43
Remonty, wymiana inst. elektrycznych w częściach wspólnych	64	181	245	845 590,18
Remonty lub wymiana instalacji sanitarnych	55	140	195	1 233 741,62
Remont dźwigów osobowych	6	6	12	49 991,64
Remonty ogólnobudowlane	71	240	311	6 633 510,50
Remonty obiektów budowlanych na terenach zewnętrznych	17	8	25	499 978,59
Wykonanie dokumentacji inwentaryzacyjnej: budowlanej, instalacyjnej	2	0	2	7 076,00
Wykonanie dokumentacji projektowej na remont budynków	0	1	1	1 949,15
Remonty chodników	9	0	9	90 262,77
Remont kominów	0	5	5	11 999,69
Montaż domofonów	0	1	1	7 036,36
RAZEM	**381**	**1 325**	**1 706**	**25 466 470,89**

* **WPI** – Wieloletni Plan Inwestycyjny

INWESTYCJE

W roku 2009 kontynuowano czynności mające na celu poprawę funkcjonalności, bezpieczeństwa i wyglądu budynków oraz mieszkań zasobu komunalnego. Zakres tych prac remontowych był realizowany szczególnie w ramach „Programu 100 Kamienic" i obejmował:

- remont więźby dachowej wraz z pokryciem dachu,
- remont elewacji wraz z wymianą stolarki okiennej,
- remont piwnic z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej ścian,
- remont instalacji sanitarnych i elektrycznych,
- remont klatki schodowej wraz z wymianą i ujednoliceniem drzwi zewnętrznych,

- zmianę systemu ogrzewania z piecowego na zdalaczynne tam, gdzie pozwalają na to warunki techniczne,
- likwidację istniejących, wspólnych sanitariatów znajdujących się poza lokalami mieszkalnymi w miarę możliwości technicznych i wykonanie ich w obrębie lokali mieszkalnych (częściowa naprawa stropów – w razie konieczności).

Poniższa tabela przedstawia wykonanie zrealizowanych zadań związanych z działalnością ZZK w zakresie rozbiórek, remontów i inwestycji:

Zakres rzeczowy	**Ilość adresów gminnych – realizacja 2009**	**Ilość adresów Wspólnot – realizacja 2009**	**Suma adresów**	**Kwota wykonania robót w zł**
1	**2**	**3**	**4**	**5**
Rozbiórki - wykonawstwo - projekty	33 11	0	44	1 146 128,10
Dokumentacja (Inwentaryzacja budowlana)	35	62	97	622 415,36
Ekspertyzy	7	0	7	
Inwestycje małe	15	0	15	380 736,77
Inwestycje WPI, w tym:				
Program przebudowy gminnego zasobu mieszkaniowego	187	0	187	7 054 327,13
Program poprawy stanu technicznego budynków komunalnych	67	0	67	4 527 236,87
Program 100 Kamienic – zadania zakończone w 2009 r. - remonty - projekty	46 78	0	124	41 938 938,36
Program 100 Kamienic-				23 786 892,97
Zadania w trakcie realizacji w tym:				
- remonty - projekty (etap II+III)	28 13	0	41	
Ogółem **Program 100 Kamienic**				65 725 831,33
Lokale użytkowe – remonty	48	0	48	1 491 364,08
Program Zagospodarowania Wnętrz Międzyblokowych - zadania zakończone w 2009 r.				

- wykonawstwo	17	0	28	2 381 933,10
- projekty - pielęgnacje	5 6			
Program Zagospodarowania Wnętrz Międzyblokowych - zadania w trakcie realizacji w tym: - wykonawstwo - projekty - pielęgnacje	12 0 3	0	15	1 858 203,04
Ogółem Program Zagospodarowania Wnętrz Międzyblokowych -	44	0	44	4 240 136,14

REMONTY LOKALI SOCJALNYCH I ZAMIENNYCH

W 2009 roku zrealizowano łącznie remonty **82** lokali socjalnych oraz **86** lokali zamiennych i **3** lokale tymczasowe.

Strukturę ilości zrealizowanych remontów lokali przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Środki budżetowe	Rodzaj lokalu do modernizacji	Ilość lokali objętych programem modernizacji wg planu 2009 r.	Wykonanie (ilość lokali)
1	2	3	4	5
1	Program Przebudowy Gminnego Zasobu Mieszkaniowego – w ramach WPI/061	lokale socjalne	78	**75**
2		lokale zamienne	106	**71**
3		lokale tymczasowe	7	
Razem			191	**146**
4	Program poprawy stanu technicznego budynków komunalnych – w ramach WPI/067	lokale socjalne	plan bez podziału na zadania	**0**
5		lokale zamienne	plan bez podziału na zadania	**5**
		Razem	0	**5**
		Ogółem	191	**151**

Strukturę ilości zrealizowanych remontów lokali przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Środki budżetowe	Rodzaj lokalu do modernizacji	Ilość lokali objętych programem modernizacji wg planu 2009 r.	Wykonanie (ilość lokali)
1	2	3	4	5
1	Remonty i konserwacja mieszkań komunalnych	lokale socjalne	plan bez podziału na zadania	**7**
2		lokale zamienne	plan bez podziału na zadania	**10**

3		lokale tymczasowe	plan bez podziału na zadania	**3**
		Razem	0	**20**
Ogółem tabela I i II			191	**171**

ZAGOSPODAROWANIA WNĘTRZ MIĘDZYBLOKOWYCH (WPI)

W 2009 roku zostały zrealizowane wydatki na kompleksowe zagospodarowania wnętrz międzyblokowych w łącznej kwocie – **4 240 136,14** zł.

Zestawienie ilości wykonanych zadań przedstawiono w tabeli.

L.p.	Adres (ulica)	Opis robót	Wartość
1	Mulicka 1,2,3,4	Etap I - zagospodarowania wnętrza podwórzowego	**4 240 136,14**
2	Żeromskiego, Kluczborska, Barlickiego, Pestalozziego 13-31,29	Zagospodarowania wnętrza podwórzowego - roboty uzupełniające	
3	Słowicza-Hallera 17-21	Zagospodarowania wnętrza podwórzowego	
4	Dębickiego/Kleczkowska	Zagospodarowania wnętrza podwórzowego	
5	Żeromskiego-Daszyńskiego-Miarki-Damrota-Jedności Narodowej dz. 53/20	PBW na zagospodarowanie wnętrza podwórzowego	
6	Traugutta-Łukasińskiego-Prądzyńskiego-Miernicza dz. 65/57 AM 9	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego - roboty uzupełniające	
7	Wiśniowa-Powstańców Śl.-Pocztowa dz. 126/2; 126/5; 115/2; 109/8; 114/1; 113/4	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego - roboty uzupełniające	
8	Wita Stwosza 37-44	Badania archeologiczne	
9	Komuny Paryskiej-Kościuszki-Pułaskiego-Prądzyńskiego dz. 65/57	PBW na zagospodarowanie terenu rekreacyjno-zabawowego+nadzór	
10	Gajowicka-Krucza-Żelazna dz.38/10	PB zagospodarowania wnętrza podwórzowego	
11	Strzegomska 7	Pielęgnacja zieleni	
12	Wita Stwosza 37-44	Wykonanie nawierzchni terenu	
13	Damrota, Jedności Narodowej, Miarki, Żeromskiego	Pielęgnacja zieleni	
14	Traugutta-Łukasińskiego-Prądzyńskiego-Miernicza dz. 65/57 AM 9	Pielęgnacja zieleni	
15	Komuny Paryskiej-Kościuszki-Pułaskiego-Prądzyńskiego dz. 65/57 AM 9	Plac zabaw + pielęgnacja zieleni - roboty uzupełniające	
16	Chrobrego-Wincentego Św.-Trzebnicka-Powstańców Wlkp.	Etap II -zagospodarowania wnętrza podwórzowego	
17	Traugutta-Łukasińskiego-Prądzyńskiego-Miernicza dz. 65/57 AM 9	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego - oświetlenie i kanalizacja deszczowa	

18	Rydygiera, Łokietka	Ratownicze badania archeologiczne	
19	Ładna - Reja - Grunwaldzka 1-17, 4-8, 3-21	Etap I - zagospodarowania wnętrza podwórzowego	
20	Hirszfelda Pl. 16	Pielęgnacja zieleni	
21	Braniborska-Nabycińska-Ziemowita	Pielęgnacja zieleni	
22	Komuny Paryskiej 51-59	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego - roboty uzupełniające	
23	Wita Stwosza 34-44	Zagospodarowanie wnętrza międzyblokowego - roboty dodatkowe	
24	Wita Stwosza 37-44	Wykonanie montażu konstrukcji metalowych na chodniku	
25	Traugutta-Łukasińskiego-Prądzyńskiego-Miernicza dz. 65/57 AM 9	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego II etap - roboty uzupełniające	
26	Szczytnicka - Piwna - Ładna	Budowa osłony śmietnikowej	
27	Ładna - Reja - Grunwaldzka 1-17, 4-8, 3-21	Zagospodarowania wnętrza podwórzowego -roboty dodatkowe	
28	Komuny Paryskiej 51-59	Pielęgnacja zieleni	
29	Lelewela-Piłsudskiego dz. 14/11 i 14/23	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego	
30	Rydygiera, Łokietka	Zagospodarowania wnętrza podwórzowego II etap + rozbiórka obiektu gospodarczego	
31	Kurkowa/Otwarta 19-29,16	Zagospodarowania wnętrza podwórzowego	
32	Rybacka 10-22	Pielęgnacja zieleni	
33	Żeromskiego, Kluczborska, Barlickiego, Pestalozziego 13-31,29	Pielęgnacja zieleni	
34	Zaporoska 34-36	Etap I - zagospodarowania wnętrza podwórzowego	
35	Daszyńskiego 26-Damrota-Jedności Narodowej-Karola Miarki-Żeromskiego Plac Grunwaldzki	Etap IV - Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego	
36	Krasińskiego-Hauke Bosaka-Traugutta	Pielęgnacja zieleni	
37	Rejon A - U	Budowa osłon śmietnikowych	
38	Lelewela-Piłsudskiego dz. 14/11 i 14/23	Zagospodarowanie wnętrza podwórzowego - roboty dodatkowe	
39	Pleszewska 24	Wykonanie drenażu, izolacji fundamentów	
40	Pleszewska 16	Wykonanie drenażu, izolacji fundamentów	
41	Pleszewska 10	Wykonanie drenażu, izolacji fundamentów	
42	Pleszewska 2	Wykonanie drenażu, izolacji fundamentów	
43	Pleszewska D-G	Wykonanie drenażu, izolacji fundamentów	

Obok wydatków inwestycyjnych dokonanych w ramach WPI w roku 2009 realizowane były tzw. „Inwestycje małe”.

Zadania zrealizowane w zakresie inwestycji małych to:

Zakres inwestycji	Kwota rozliczenia, zł brutto	Wykonanie
Projekt i wykonanie przyłącza kanalizacyjnego do budynków przy ul. Świeżej 161 i Góreckiej 98	47 998,99	**95,18%**
Wykonanie przyłącza kanalizacyjnego do budynków przy ul. Jordanowskiej 22, Solskiego 23, Wiejskiej 2-4, Zabrodzkiej 22 i 24, Góreckiej 42 i 60, Niecałej 9 i 20, Maślickiej 198, Jeździeckiej 18, 24, 28, 30, 30a, 30b, 30c	290 290,80	
Wykonanie remontu przyłącza i instalacji wewnętrznej dla budynków mieszkalnych przy ul. Rydygiera 23, Grunwaldzkiej 12B, Niecałej 20	42 446,98	
Razem	**380 736,77**	

ROZBIÓRKI I ZABEZPIECZENIA NIERUCHOMOŚCI

W ramach tego zadania zostały przeprowadzone pilne roboty rozbiórkowe obiektów będących w zasobie gminnym, których zły stan techniczny stwarzał zagrożenie bezpieczeństwa dla osób przebywających w ich otoczeniu, a także negatywnie wpływał na wizerunek Miasta.
Ze względu na bardzo wysoki stopień ich zużycia, mieszczący się przeważnie w granicach 75 - 90 %, nie zakwalifikowano ich do kosztownego, kapitalnego remontu. Ostatecznie wyburzono 33 obiekty zakwalifikowane do rozbiórki z podziałem na obiekty mieszkalne i niemieszkalne (garaże, budynki i komórki gospodarcze), w tym:

- budynki niemieszkalne (budynki lokali użytkowych) - 3 szt.
- budynki gospodarcze – 11 szt.
- obiekty niemieszkalne (garaże) – 6 szt.
- komórki gospodarcze – 3 szt.
- obiekty mieszkalne (inne) – 7 szt.
- budynek warsztatowy - 2 szt.
- mur ogrodzeniowy – 1 szt.

Zestawienie ilości wykonanych zadań przedstawiono w tabeli:

L.p.	Adres (ulica)	Opis robót	Wartość
1	2	3	4
1	Antoniego Św. dz.7/36	PB rozbiórki obiektów budowlanych	
2	Kościuszki 109-115	Rozbiórka budynku mieszkalnego	
3	Żmigrodzka 227	Rozbiórka budynku użytkowego	
4	Ładna 27	Rozbiórka obiektów gospodarczych	
5	Pobożnego 13 dz. 21/06 i 20/06	Rozbiórka komórek gospodarczych - 9 sztuk	

6	Damrota, Miarki, Daszyńskiego, Żeromskiego, Jedności Narodowej	Rozbiórka garaży, komórek, budynków gospodarczych	
7	Sępa Szarzyńskiego 65 65A	Rozbiórka garaży	
8	Reja 35B	Rozbiórka garaży	
9	Antoniego Św. dz. 39\44	Rozbiórka ciągu garaży	
10	Sołtysowicka 26	Rozbiórka budynku warsztatowo-garażowego	
11	Sołtysowicka 50	Rozbiórka budynku gospodarczego	
12	Otwarta 10 A	Rozbiórka obiektów budowlanych na działce 58/25	
13	Lotnicza 22	Rozbiórka budynku użytkowego	
14	Antoniego Św. dz. 39\44	PBW rozbiórki ciągu garaży - uzupełnienie	
15	Długosza 13	Rozbiórka budynku gospodarczego	
16	Bora Komorowskiego 29 31 of	Rozbiórka budynku gospodarczego	
17	Ptasia 36 of	Rozbiórka budynku warsztatowo-garażowego	
18	Włościańska 6	Rozbiórka budynku mieszkalnego	
19	Niemcewicza 34of	PB rozbiórki budynku gospodarczego	
20	Kobierzycka 5	Rozbiórka budynków gospodarczych	
21	Krzywoustego 276	Rozbiórka budynku niemieszkalnego	
22	Kluczborska 13	Rozbiórka garaży	1 209 397,23
23	Wincentego Św. 3of	Rozbiórka budynku niemieszkalnego	
24	Krzywoustego 30	Rozbiórka budynku gospodarczego	
25	Maślicka 180	Rozbiórka obiektów gospodarczych	
26	Grabiszyńska 44of	Rozbiórka komórek gospodarczych	
27	Wyzwolenia 3	Rozbiórka garaży	
28	Wyzwolenia 3A	Rozbiórka budynku niemieszkalnego	
29	Robotnicza 10	Rozbiórka budynku gospodarczego	
30	Antoniego Św. dz. 7\38	Rozbiórka budynku gospodarczego	
31	Strzegomska dz. 1/17	Rozbiórka budynków gospodarczych	
32	Dubois 33 of	Opracowanie ekspertyzy techniczne bud. + projektu funkcjonalno użytkowego oraz rozbiórki jednej kondygnacji wraz z kominem przemysłowym	
33	Kamieńskiego/Torowa 79-81	Rozbiórka budynku mieszkalnego i gospodarczych	
34	Komuny Paryskiej 57-59	Rozbiórka muru oraz konstrukcji betonowych	
35	Stoczniowa 7	Rozbiórka budynku mieszkalnego i gospodarczych	
36	Księgarska 6	obiekt budowlany - budynek gospodarczy - 4 szt.	

37	Ptasia 30 32	Wykonanie kontenera
38	Pawia 28-30	Ekspertyza techniczna 3 budynków
39	Jagiellończyka 10a	Ekspertyza techniczna budynku
40	Jagiellończyka 10c	Ekspertyza techniczna budynku
41	Jagiellończyka 10d	Ekspertyza techniczna budynku
42	Wincentego Św. 25a	Ekspertyza techniczna budynku
43	Wincentego Św. 25b	Ekspertyza techniczna budynku
44	Wincentego Św. 25c	Ekspertyza techniczna budynku
45	Opolska 117 i 119	Rozbiórka budynków gospodarczych

GOSPODAROWANIE WOLNYMI LOKALAMI MIESZKALNYMI

W roku 2009 Wydział Lokali Mieszkalnych dysponował **1 296** lokalami mieszkalnymi, w tym:

- 1 031 z tzw. „ruchu ludności",
- 184 w nowo wybudowanych budynkach,
- 81 w budynkach po kapitalnym remoncie.

Gospodarowanie wolnymi lokalami mieszkalnymi przedstawia poniższa tabelka.

Wolne lokale	z tzw. „ruchu ludności"	w budynkach nowo wybudowanych	w budynkach po kapitalnym remoncie	socjalne w budynkach socjalnych po kapitalnym remoncie	OGÓŁEM
ogółem w dyspozycji w 2009 r.	**1031**	**184**	**73**	**8**	1 296
zadysponowano	**765**	**145**	**50**	**1**	961
pozostało na 2010 r.	**266**	**39**	**23**	**7**	335

Wydział Lokali Mieszkalnych dołożył wszelkiej staranności, aby jak największa liczba pozyskanych z tzw. „ruchu ludności" lokali mieszkalnych została zagospodarowana. Jednakże spowolniony przebieg wykonywanych remontów nie pozwolił na ich zasiedlenie w 2009 roku, a jedynie zadysponowanie lokali. W porównaniu do roku 2008, w którym wyremontowano 259 lokali, w 2009 roku wyremontowano o blisko 30% mniej (189 lokali). Ponadto 109 mieszkań z „ruchu ludności" pozyskano pod koniec roku, co też uniemożliwiło ich zagospodarowanie w okresie sprawozdawczym. Znaczna liczba lokali będzie zasiedlona przez oczekujące rodziny w 2010 roku.

Wolne lokale usytuowane w budynkach nowo wybudowanych i po remoncie kapitalnym są również na bieżąco wskazywane przyszłym najemcom, przy czym 154 z tych lokali zostało przejętych przez Wydział pod koniec III i w IV kwartale 2009 r., co również nie pozwoliło na ich całkowite zasiedlenie do końca roku.

Gospodarowanie wolnymi lokalami w latach 2006 – 2009 przedstawia wykres.

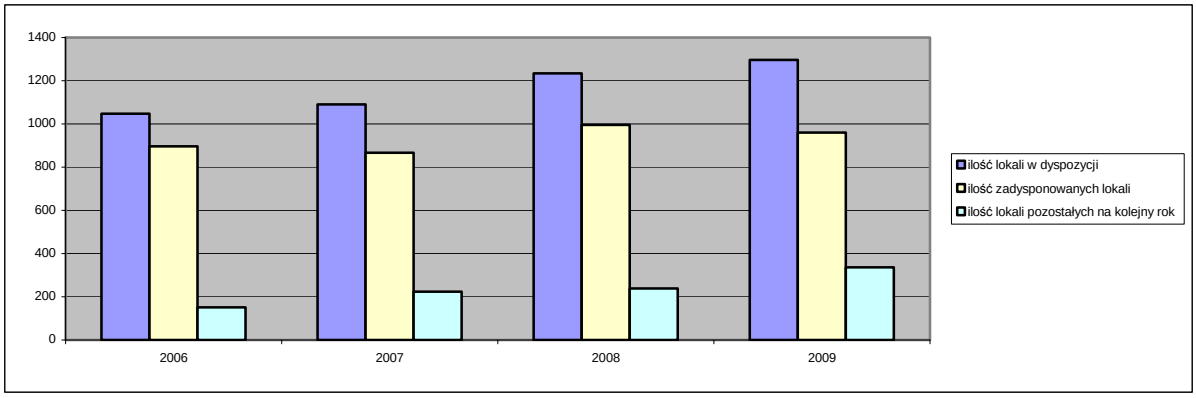

ZASÓB LOKALI SOCJALNYCH

- Na dzień 31 grudnia 2009 roku wyodrębniony zasób lokali socjalnych liczył **1111** lokali i w porównaniu do roku ubiegłego powiększył się o kolejnych 85 lokali.

Proces powiększania zasobu w kolejnych latach przedstawia poniższy wykres:

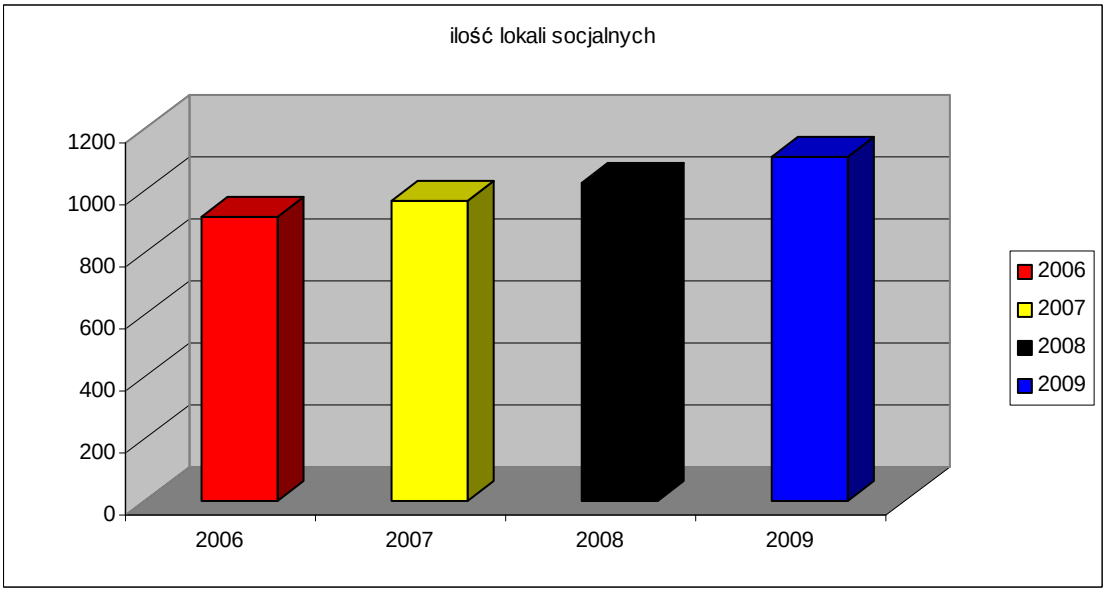

- Realizacja list osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego z uwagi na pozostawanie w niedostatku przedstawia się następująco:
  - zawartych zostało 56 umów najmu lokali socjalnych,
  - 72 rodziny oczekuje na wyremontowanie wskazanych lokali socjalnych.

- Realizacja wyroków eksmisyjnych:
  - łączna liczba wyroków sądowych z prawem do lokalu socjalnego do realizacji w 2009 r. wynosiła 797, w tym:
    - 509 wyroków z powództwa Gminy,
    - 288 wyroków z powództwa innych podmiotów,
  - zrealizowano 45 wyroków eksmisyjnych z prawem do lokalu socjalnego.

REGULACJA STANÓW PRAWNYCH LOKALI MIESZKALNYCH

W 2009 roku przyjęto 2 957 wniosków o najem lokalu mieszkalnego, w tym:

- 1887 z tytułu prowadzonych postępowań dotyczących lokali zamieszkałych,
- 702 o najem lokalu osób nie posiadających mieszkań, a ubiegających się o lokal socjalny bądź lokal do remontu,
- 368 dotyczących przydzielenia lokalu zamiennego (wykwaterowania, zamiany z „urzędu").

W wyniku prowadzonych w 2009 roku postępowań wydano łącznie 2 314 tytułów prawnych na zajmowane lokale (umowy, aneksy, potwierdzenia), obejmujące także tytuły wydane po zakończeniu postępowań z poprzedniego okresu sprawozdawczego.

Realizację powyższych wniosków w Wydziale Lokali Mieszkalnych obrazuje poniższa tabela:

L.p.	Rodzaj sprawy	Zawarte umowy, aneksy potwierdzenia	Wskazanie innego lokalu	Sprawy rozpatrzone negatywnie ze względu na brak podstaw prawnych
I	**Wnioski dot. prowadzonych postępowań w stosunku do lokali zamieszkałych**			
1.	likwidacja lokali wspólnie użytkowanych	28	12	8
2.	przywrócenie tytułu prawnego po spłacie zadłużenia	11	1	9
3.	wydanie tytułu prawnego do lokalu po zgonie najemcy	850	14	199
4.	wydanie tytułu prawnego do lokalu po wyprowadzeniu się najemcy	233	4	34
5.	uregulowanie sytuacji prawnej osób zajmujących domy, które uprzednio były przedmiotem dzierżaw 45-letnich	2	-	-
6.	zmiana powierzchni i struktury lokalu (modernizacje i przebudowy, inwentaryzacje, korekty)	313	-	48
7.	zamiany lokali między kontrahentami	72	2	12
8.	przedłużenie umowy najmu dotychczas zajmowanego lokalu socjalnego	230	4	-
9.	adaptacje	2	-	1
1-9	**Ogółem**	**1741**	**38**	**311**
II	**Wnioski o najem lokalu na zasadach ogólnych**			
10.	najem lokalu do remontu na koszt własny	139	1	43
11.	najem lokalu socjalnego z tyt. pozostawania w niedostatku – w tym realizacja list	56	-	117
12.	najem lokalu socjalnego z tyt. orzeczonej przez sąd eksmisji z prawem do takiego lokalu	45	-	-

10-12	**Ogółem**	**240**	**1**	**160**
III	**Wnioski dot. zamiany dotychczas zajmowanego lokalu**			
13.	wykwaterowania	301	-	7
14.	zamiany "z urzędu"	32	17	11
13-14	**Ogółem**	**333**	**17**	**18**
1-14	**RAZEM**	**2314**	**56**	**489**

PROCES ODZYSKIWANIA LOKALI NIESAMODZIELNYCH

W wyniku kontynuacji przez Wydział Lokali Mieszkalnych procesu odzyskiwania lokali niesamodzielnych poprzez scalanie lokali, zamiany i eksmisje komornicze, przeznaczono do obrotu cywilno-prawnego i przekazano do Biura Sprzedaży Lokali 34 lokale mieszkalne oraz 4 domy jednorodzinne.

Ponadto przedstawiono Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej propozycje 5 lokali mieszkalnych z przeznaczeniem na utworzenie rodzinnych domów dziecka.

WYKWATEROWANIA NAJEMCÓW Z LOKALI DOTYCHCZAS ZAJMOWANYCH

- Wykwaterowania najemców z lokali dotychczas zajmowanych.

W 2009 roku prowadzono wykwaterowania z 64 budynków, z tego 24 budynki wykwaterowano w całości, tj.:

- o 13 budynków w związku z ich przeznaczeniem do obrotu cywilno-prawnego:
  - ul. Ks. Witolda 44,
  - ul. Okulickiego 11,
  - ul. Traugutta 122,
  - ul. Kościuszki 142 of.,
  - ul. Łazienna 4,
  - ul. Jedności Narodowej 93,
  - ul. Wałbrzyska 1,
  - ul. Ofiar Oświęcimskich 17,
  - ul. Mościckiego 42 A,
  - ul. Włodarska 5,
  - ul. Złotostocka 21,
  - ul. Ceglana 7
  - ul. Ceglana 7a
- o 3 budynki w związku z planowanym remontem i modernizacją:
  - ul. Poniatowskiego 14,
  - ul. Mielecka 33,
  - ul. Bora Komorowskiego 31,
- o 5 budynków ze względu na zły stan techniczny:
  - ul. Włodkowica 15,
  - ul. Oleśnicka 17,
  - ul. Żernicka 193,
  - ul. Stabłowicka 127 D
  - ul. Rydygiera 43 C
- o 3 budynki ze względu na planowaną inwestycję gminną:

- ul. ul. Poświęcka 2,
- ul. Irysowa 9,
- ul. Maślicka 39.

Realizowano plan wykwaterowań z budynków na lata 2008-2009, obejmujący łącznie 107 budynków (odstąpiono od wykwaterowania budynku przy ul. Wolbromskiej 9), zakwalifikowanych do wykwaterowania ze względu na zły stan techniczny, przeznaczenie do obrotu cywilnoprawnego, przeznaczenie do rozbiórki z uwagi na planowane przez Gminę inwestycje miejskie, rewitalizację i modernizację oraz zakwalifikowanie do wykwaterowania w latach poprzednich, z których nie zakończono jeszcze wysiedlania lokatorów. W planie dodatkowo ujęto 7 budynków mieszkalnych zakwalifikowanych do wykwaterowania z uwagi na ich przeznaczenie do obrotu cywilno-prawnego oraz planowany remont budynków, położonych przy:

- ul. Przyjaźni 121 A i B,
- ul. Osobowickiej 134,
- ul. Poniatowskiego 6,
- ul. Świdnickiej 22/24 – Menniczej 41
- ul. Długosza 13,
- ul. Krzywoustego 50,
- pl. Solnym 4.

Ponadto utworzono listę 14 lokali uznanych za niemieszkalne, z których najemców należy wykwaterować do lokali zamiennych.

REALIZACJA PROCEDURY W ZAKRESIE PRZYDZIAŁU LOKALI MIESZKALNYCH

Przeprowadzona w 2009 roku weryfikacja wniosków mieszkaniowych objęła 2 575 osób ubiegających się o najem lokalu mieszkalnego, do których wysłano ankiety weryfikacyjne. Do 31 grudnia 2009 roku 976 wnioskodawców złożyło potwierdzoną ankietę. Procedura ta będzie kontynuowana w 2010 roku.
Ponadto wyłoniono 117 przyszłych najemców, z którymi po wykonanym remoncie lokalu przeznaczonego do remontu na koszt własny, zostanie zawarta umowa najmu.

W zakresie prowadzonych postępowań, w wyniku negatywnego załatwienia wniosku, skierowano do Wydziału Organizacyjnego, Prawnego i Kadr 402 sprawy, dotyczące wystąpienia na drogę postępowania sądowego o eksmisję.

UDZIAŁ GMINY WROCŁAW WE WSPÓLNOTACH MIESZKANIOWYCH

W roku 2009 kontynuowano działania zmierzające do zapewnienia aktywnego udziału w zarządzaniu wspólnotami i nadzoru nad efektywnością gospodarowania przez wspólnoty środkami publicznymi.
Gmina Wrocław jako jeden ze współwłaścicieli we wspólnotach mieszkaniowych pokrywa wydatki na zaliczki na poczet kosztów zarządu nieruchomością wspólną w wysokości odpowiadającej posiadanemu udziałowi w nieruchomości.

Poniżej przedstawiono zestawienie wydatków na zapłatę zaliczek z tytułu utrzymania nieruchomości wspólnej we wspólnotach mieszkaniowych w udziale przypadającym na Gminę Wrocław w 2009 r.:

Rodzaj wydatku	Klasyfikacja budżetowa	Wykonanie planu [w zł]
Zarządzanie (wynagrodzenie dla zarządców)	700.70005.4300	12 257 166,20
Eksploatacja	700.70005.4300.	12 668 147,40
Konserwacje	700.70005.4270	5 806 089,72
Fundusz remontowy	700.70005.4270	9 075 252,55
	RAZEM wydatki:	**39 806 655,87**

ANALIZA POTRZEB MIESZKANIOWYCH

Zgodnie z raportami sporządzonymi przez Wydział Lokali Mieszkalnych, wg stanu na 31 grudnia 2009 rok należałoby:

- zapewnić w trybie pilnym **1070** lokali, w tym:
  - **288** lokali osobom oczekującym na przydział mieszkania z tyt. wyroków sądowych, orzekających o eksmisji z lokali stanowiących własność innych niż Gmina podmiotów z równoczesnym orzeczeniem zobowiązującym do zapewnienia lokalu socjalnego,
  - **37** lokali osobom ujętym na rocznych listach dot. przyznania lokalu socjalnego pozostającym w niedostatku,
  - **745** lokali zamiennych dla mieszkańców zajmujących lokale w budynkach do wyburzenia, przeznaczonych do rewitalizacji, lokali uznanych za niemieszkalne.
- wskazać łącznie 867 lokali, celem właściwego gospodarowania zasobem mieszkaniowym (m.in. dla odzyskania lepszych lokali), w tym:
  - **509** lokali osobom oczekującym na przydział mieszkania z tyt. uprawnień wynikających z wyroków o eksmisji z lokalu Gminy,
  - **174** lokale z tytułu prowadzonych postępowań (po wyprowadzeniu się najemcy, po zgonie najemcy, ewentualnie inne),
  - **134** lokale osobom oczekującym na przydział mieszkania z tyt. zamiany „z urzędu" (zamiany z lokali większych na mniejsze, z lokali zadłużonych),
  - **50** lokali do remontu osobom, które utraciły uprawnienia do lokalu socjalnego.

Ponadto w Wydziale Lokali Mieszkalnych złożono łącznie **2026** wniosków osób ubiegających się o:

- lokale socjalne z tyt. pozostawania w niedostatku – **1156,**
- lokale do remontu na kosz własny przyszłego najemcy – **834,**
- lokale w ramach zamiany „z urzędu" (ze względu na stan zdrowia) - **36**.

Zachodzi również konieczność zapewnienia pomieszczeń tymczasowych z tytułu wyroków o eksmisję z lokalu Gminy w sytuacji braku uprawnienia do lokalu socjalnego. Aktualne potrzeby w tym zakresie to stworzenie bazy takich pomieszczeń w ilości 322 pomieszczeń tymczasowych.

ORGANIZACJA GMINNEGO TRANSPORTU DROGOWEGO

W roku 2009 zrealizowano następujące zadania związane z transportem:

Transport drogowy osób i rzeczy

Czynności	Ilość
Transport drogowy taksówką: - wydano licencji na transport drogowy taksówką osobową - dokonano zmian licencji w związku ze zmianą pojazdu, tablic rejestracyjnych lub zmianą adresu - wydano wtórników licencji	 235 300 3
Przeprowadzono kontrole przedsiębiorców w zakresie zgodności wykonywania transportu drogowego taksówką z przepisami prawa	269
Transport drogowy osób i rzeczy - wydano: - zaświadczeń na potrzeby własne - wypisów z zaświadczeń na potrzeby własne - zezwoleń na regularny przewóz osób - wypisów z zezwoleń na regularny przewóz osób - zezwoleń na regularny specjalny przewóz osób - wypisów z zezwoleń na regularny specjalny przewóz osób - licencji na krajowy transport drogowy rzeczy - wypisów z licencji na krajowy transport drogowy rzeczy - licencji na krajowy transport drogowy osób - wypisów z licencji na krajowy transport drogowy osób	 169 501 203 1339 5 7 59 321 9 94
Przeprowadzono postępowania kontrolne przedsiębiorców posiadających licencje na krajowy transport drogowy rzeczy lub osób	11

Wydawanie kart parkingowych

Lp.	Czynności	Ilość
1.	Wydano karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	1111

UTRZYMANIE KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ

W ramach zadań z zakresu utrzymania komunikacji zbiorowej zlecono do realizacji:

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Sp. z o.o. w komunikacji miejskiej tramwajowej i autobusowej:

miesiąc	ilość pociągokilometrów w komunikacji tramwajowej	ilość wozokilometrów w komunikacji autobusowej
styczeń	892 104	1 959 855
luty	837 942	1 854 322
marzec	924 025	2 067 925
kwiecień	878 455	1 976 690
maj	910 078	2 029 578
czerwiec	894 510	1 924 655
lipiec	823 565	1 950 706
sierpień	821 687	1 891 772
wrzesień	910 545	1 842 472
październik	996 900	1 884 813
listopad	1 029 030	1 758 350
grudzień	1 006 577	1 798 018
Razem	**10 925 418**	**22 939 156**

* Faktycznie wykonanie do 28 grudnia 2009 r. Od 29 do 31 grudnia 2009 r. podano wykonanie planowane.

inni przewoźnicy w komunikacji podmiejskiej

miesiąc	ilość wozokilometrów w komunikacji podmiejskiej				
	SEVIBUS Sp. z o .o.	DLA Sp. z o.o.	POLBUS-PKS Sp. z o.o.	Konsorcjum Polbus-PKS Sp. z o.o. i DLA Sp. z o.o.	PW Henryk Dyrda
styczeń	29 619	162 390	52 502	49 570	15 752
luty	27 475	153 435	50 951	46 352	14 638
marzec	30 270	168 769	56 275	51 196	16 096
kwiecień	30 600	161 472	53 659	49 287	15 502
maj	31 109	162 767	54 043	49 649	15 601
czerwiec	30 237	158 560	52 291	47 581	15 358
lipiec	32 162	167 909	53 701	47 727	16 419
sierpień	29 905	162 203	52 257	46 463	15 773
wrzesień	30 018	163 586	57 344	46 616	15 825
październik	31 168	167 485	58 589	47 825	16 247
listopad	29 637	173 010	55 458	30 853	15 179
grudzień *	30 756	212 337	55 070	0	15 600
Razem	**362 956**	**2 013 923**	**652 140**	**513 119**	**187 990**

* Faktycznie wykonanie do 27 grudnia 2009 r. Od 28 do 31 grudnia 2009 r. podano wykonanie planowane.

zlecone zadania związane z drukiem biletów, znaczków i legitymacji do biletów imiennych komunikacji miejskiej oraz hologramu

	Ilość
bilety jednorazowe	24 550 000 szt.
bilety na okaziciela	165 000 szt.
bilety imienne	797 000 szt.
bilety aglomeracyjne	54 000 szt.
hologram	296 rolek

DYSTRYBUCJA BILETÓW KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ

Dystrybucja biletów komunikacji zbiorowej prowadzona była przez **76** podmioty prowadzące działalność gospodarczą oraz przez firmę Merona Poland Sp. z o.o., która dystrybucję biletów prowadziła za pomocą automatów biletowych (**160 szt.** automatów biletowych).

W omawianym okresie sprzedano:

- 35 801 346 szt. biletów jednorazowych
- 519 255 szt. biletów na okaziciela
- 1 116 417 szt. biletów imiennych.

Przygotowano nowelizację uchwał Rady Miejskiej Wrocławia:

- uchwały Nr XXI/681/08 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie opłat za usługi przewozowe transportu zbiorowego świadczone przez Gminę Wrocław
- uchwały Nr VIII/275/99 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zasad odpłatności za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego.

W wyniku nowelizacji zostały przyjęte dwie zmiany: uchwała Nr XXXIV/1143/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 maja 2009 roku oraz

uchwała Nr XXXIV/1142/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 maja 2009 roku. Przedmiotem nowelizacji było wprowadzenie nowego rodzaju biletu semestralnego dla uczniów szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych do ukończenia 24 roku życia oraz studentów studiów stacjonarnych szkół wyższych i wyższych zawodowych do ukończenia 26 roku życia. Zmiany powyższych uchwał zostały wprowadzone dwiema uchwałami: Nr XXXIV/1142/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 maja 2009 roku w sprawie zmiany uchwały Nr VIII/275/99 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zasad odpłatności za usługi przewozowe świadczone środkami lokalnego transportu zbiorowego oraz Nr XXXIV/1143/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 21 maja 2009 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXI/681/08 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie opłat za usługi przewozowe transportu zbiorowego świadczone przez Gminę Wrocław.

W omawianym roku trwały prace nad powierzeniem kontroli biletów miejskiej komunikacji zbiorowej Miejskiemu Przedsiębiorstwu Komunikacyjnemu Sp. z o.o. i zmianą zarządzenia Nr 2346/07 Prezydenta Wrocławia z dnia 27 grudnia 2007 roku w sprawie zasad zlecania i rozliczania z realizacji zadań powierzonych do wykonania aktem założycielskim Spółce Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we Wrocławiu. W wyniku tych prac od dnia 1 lipca 2009 roku powierzono Spółce kontrolę biletów miejskiej komunikacji zbiorowej.

W październiku 2009 roku rozpoczęto prace nad wprowadzeniem biletu czasowego. Przygotowano dwa projekty zmian w/w uchwał, nad którymi trwają prace zgodnie z zasadami legislacji.

Ponadto w grudniu 2009 roku rozpoczęto prace nad wprowadzeniem biletu elektronicznego, przewidywany termin rozpoczęcia ich sprzedaży został ustalony na 1 czerwca 2010 roku.

PRZETARGI PUBLICZNE ZWIĄZANE Z KOMUNIKACJĄ ZBIOROWĄ

Zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo Zamówień Publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 roku Nr 223, poz. 1655, ze zm.) przygotowano specyfikację istotnych warunków zamówienia, projekty umów oraz uczestniczono w pracach komisji przetargowych dot.:

Zamówienie publiczne	Ilość postępowań
Wytworzenie i dostarczenie do magazynu wskazanego przez Zamawiającego znaków optycznie zmiennych, zwanych hologramem, służących do zabezpieczenia przed podrobieniem biletów komunikacji zbiorowej.	1
Świadczenie usług przewozowych w ramach miejskiego autobusowego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław na terenie Wrocławia oraz Gminy Miękinia.	1
Świadczenie usług przewozowych w ramach miejskiego autobusowego transportu zbiorowego organizowanego przez Gminę Wrocław na terenie Wrocławia oraz Gminy Wisznia Mała (wszczęte).	1

KONTROLA PRZEWOŹNIKÓW

Na podstawie obowiązujących umów zawartych między Przewoźnikami a Gminą Wrocław, przeprowadzono łącznie **1 052 604,00** kontroli punktualności i jakości usług przewozowych komunikacji zbiorowej (w tym **1 032 916,00** kontroli automatycznych):

Miesiąc	Liczba pomiarów	W tym kontroli automatycznych
Styczeń	82 024	80 990
Luty	83 661	82 136
Marzec	95 687	93 451
Kwiecień	90 518	89 025
Maj	93 213	91 490
Czerwiec	88 834	87 196
Lipiec	91 656	89 759
Sierpień	85 152	84 128
Wrzesień	87 256	84 500
Październik	88 888	87 070
Listopad	87 623	86 080
Grudzień	78 092	77 091
Razem	**1 052 604**	**1 032 916**

ZARZĄDZANIE TRANSPORTEM PUBLICZNYM

W ramach działań w zakresie zarządzania transportem publicznym:

- zaopiniowano **10** projektów organizacji ruchu docelowego (ORD) oraz **101** projektów organizacji ruchu zastępczego (ORZ) na czas remontów i przebudowy układu drogowo-torowego, m.in. dla niżej wymienionych obiektów:
  - Cmentarz Wrocław-Oporów (ORD);
  - ul. Trzebnicka (ORD);
  - ul. Królewska (ORD);
  - ul. Strachowskiego (ORD);
  - ul. Kosmonautów (ORD);
  - ul. Teatralna (ORD);
  - ul. Hallera (ORD);
  - ul. Nowowiejska (ORD);
  - ul. Ślazowa (ORZ);
  - ul. Krzywoustego (ORZ);
  - ul. Czekoladowa(ORZ);
  - ul. Sienkiewicza (ORZ);
  - ul. Kurpiów (ORZ);
  - ul. Miłoszycka (ORZ);
  - ul. Zabrodzka (ORZ);
  - ul. Ostrowskiego (ORZ);
  - Most Wschodni (ORZ);
  - ul. Osobowicka (ORZ);
  - ul. Krakowska (ORZ);
  - ul. Szczytnicka (ORZ);
  - ul. Poprzeczna (ORZ);
  - Bieg Solidarności (ORZ);
  - ul. Lotnicza (ORZ);

- ul. Avicenny (ORZ);
- ul. Curie-Skłodowskiej (ORZ);
- ul. Trzebnicka (ORZ);
- ul. Zielińskiego (ORZ);
- ul. Hubska (ORZ);
- ul. Ołtaszyńska (ORZ);
- ul. Strachowskiego (ORZ);
- ul. Grabiszyńska (ORZ);
- ul. Drobnera (ORZ);
- Obwodnica Śródmiejska (ORZ);
- ul. Wyścigowa (ORZ);
- ul. Hutnicza (ORZ);
- ul. Bardzka (ORZ);
- Wszystkich Świętych (ORZ);
- ul. Kosmonautów (ORZ);
- ul. Opolska/ul. Głubczycka (ORZ);
- ul. Starogajowa (ORZ);
- ul. Kutrzeby (ORZ);
- ul. Armii Krajowej (ORZ);
- ul. Przedwiośnie (ORZ);
- ul. Grota-Roweckiego (ORZ);
- ul. Hubska (ORZ);
- pl. Dominikański (ORZ);
- pl. Bema (ORZ);
- ul. Solskiego (ORZ);
- Żerniki (ORZ);
- Autostradowa Obwodnica Wrocławia (ORZ);
- ul. Czajkowskiego (ORZ);
- ul. Rodzinna (ORZ);
- ul. Stabłowicka (ORZ);
- ul. Parafialna (ORZ);
- ul. Nowowiejska (ORZ);
- ul. Główna (ORZ);
- ul. Rybacka (ORZ);
- ul. Sołtysowicka (ORZ);
- ul. Świeradowska (ORZ);
- ul. Kościuszki (ORZ);
- ul. Kamieńskiego (ORZ);
- ul. Żmigrodzka (ORZ);
- ul. Legnicka (ORZ).

- wprowadzono nowe rozwiązania komunikacyjne:
  - od 7 grudnia 2009 r. uruchomiono linię 331 zapewniającą obsługę południowej części osiedla Zgorzelisko,
  - w okresie od 15 kwietnia 2009 r. do 21 czerwca 2009 r. uruchomiono linię autobusową 303 w celu bezpiecznego dowozu dzieci z osiedla Maślice do Szkoły Podstawowej na Praczach Odrzańskich,
  - po przebudowie ulicy Grabiszyńskiej i Grota-Roweckiego uruchomiono przystanki komunikacji zbiorowej za skrzyżowaniem w celu skupienia pojazdów jadących w danym kierunku.
- ponadto:

- rozstrzygnięto przetarg na obsługę komunikacyjną rejonu Leśnicy i Gminy Miękinia (linie 117, 123, 137, 138, 917 i 923),
- wszczęto postępowanie przetargowe na obsługę komunikacyjną Gminy Wisznia Mała (linie 308 i 908),
- zlecono Politechnice Wrocławskiej opracowanie koncepcji przekształceń układu linii komunikacji zbiorowej w centrum Wrocławia,
- wspólnie z Politechniką Wrocławską zorganizowano i przeprowadzono seminarium pn.: „Teraźniejszość i przyszłość komunikacji miejskiej we Wrocławiu".

REALIZACJA ZADAŃ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA

OCHRONA ZIELENI

Znaczącym problemem dla Miasta jest usuwanie zieleni – drzew i krzewów w związku z projektowanymi inwestycjami. Do najważniejszych inwestycji uzgadnianych w roku 2009, oddziałujących na stan zieleni w mieście należą:

- **inwestycje związane z modernizacją układów komunikacyjnych i infrastrukturą podziemną:**
  - przebudowa ulic: Czekoladowej, Grabiszyńskiej, Krakowskiej, Granicznej, Wschowskiej, Uczniowskiej, Grota-Roweckiego, Zwycięskiej, Żmigrodzkiej, Lipskiej i Ślazowej, Sołtysowickiej – Poprzecznej, Lotniczej,
  - budowa ulic: Zatorskiej, Prochowickiej i Starogajowej,
  - kontynuacja przebudowy dróg wraz z infrastrukturą podziemną na Osiedlach: Oporów, Złotniki, Ołtaszyn, Wojszyce, Brochów w ramach ISPA,
  - budowa magistrali wodnej ul. Grota Roweckiego, ul. Jeleniogórska-Wełniana, Południe –ul. Agrestowa,
  - przebudowa linii kolejowej E59 Wrocław – Poznań,
  - budowa kolektora tłocznego Odra wzdłuż ul. Popowickiej, Pilczyckiej i Parku Zachodniego,
  - przebudowa koryta rzeki Odry na odcinku od mostów poznańskich do ujścia rzeki Widawy, przesunięcie wału Osobowice,
- **inwestycje związane z budową nowych obiektów:**
  - budowa stadionu EURO 2012 przy ul. Drzymały wraz z układem komunikacyjnym,
  - budowa nowego terminala Portu Lotniczego,
  - budowa Cmentarza Oporów, rozbudowa Cmentarza przy ul. Kiełczowskiej,
  - budowa Bramy III Tysiąclecia na placu Powstańców Śląskich,
  - budowa INNOPOLIS na terenie Wrocławskiego Parku Technologicznego przy ul. Duńskiej, budowa marketu LIDL przy ul. Bystrzyckiej,
- **inwestycje uczelni wyższych:**
  - budowa Biblioteki AM ul. Mikulicza-Radeckiego,
  - budowa Środowiskowej Biblioteki Nauk Ścisłych pl. Grunwaldzki,
  - budowa kompleksu TECHNOPOLIS PWr. przy ul. Długiej,
  - budowa kompleksu Biotechnologii UWr. – ul. Wrocławczyka /Joliot-Curie,
  - budowa Zintegrowanego Centrum Edukacji i Innowacji Wydziału Farmaceutycznego AM ul. Borowska,
- **inne inwestycje miejskie:**
  - rozbudowa Szkoły Podstawowej Nr 25 przy ul. Stanisławowskiej,
  - rozbudowa Ośrodka rekreacyjno-sportowego przy ul. Lotniczej 72,
  - rozbudowa Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Dworskiej 8,

- przebudowa szkolnych boisk sportowych: ul. Sycowska, ul. Hutnicza, ul. Jelenia, ul. Pawłowa,
- budowa bloku sportowego SP Nr 44 i Gimnazjum Nr 11 ul. Wilanowska,
- budowa przedszkola przy ul. Krępickiej – Prochowickiej.

- **inwestycje związane z zabudową mieszkaniową:**
  - budowa budynków mieszkalnych - ul. Legnicka 17, ul. Ziemowita 11, ul. Pałucka – Dzielna, ul. Górnicza, wielorodzinnych: ul. Drzewieckiego, ul. Augustowska,
  - budowa nowych osiedli: ul. Pomarańczowa, ul. Dolnobrzeska, ul. Wilcza, ul. Rybnicka, ul. Junacka.

W 2009 roku wydano **1 312 decyzji** na usunięcie 12 601 szt. drzew oraz 4 948m^2 krzewów, w tym wydano: 1 059 decyzji zezwalających na usunięcie drzew i krzewów, 175 decyzji naliczających opłaty na GFOŚiGW, 78 decyzji odraczających opłaty.
W wydanych zezwoleniach na wycięcie drzew i krzewów kolidujących z inwestycjami naliczono opłatę na Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na kwotę 18 509 550,19 zł. W decyzjach naliczono opłatę gwarancyjną na GFOŚiGW w wysokości 1 337 710 zł odroczoną na okres 3 lat w zamian za przesadzenie 376 szt. drzew kolidujących z planowanymi inwestycjami oraz opłatę gwarancyjną odroczoną na okres 3 lat w wysokości 1 430 639 zł w zamian za nasadzenia zastępcze. Nie zezwolono na usunięcie 295 szt. drzew, które zachowano do dalszej uprawy.
W wydanych decyzjach zobowiązano do rekompensowania powstałych ubytków w zieleni - zobowiązano do nasadzeń 7 502 szt. drzew, krzewów o powierzchni 2 106,5m^2 oraz do realizacji 3ha zalesień. Ponadto straty w zieleni związane z inwestycjami będą rekompensowane poprzez realizację nowych projektów zieleni. Na rekompensowanie strat w zieleni przeznaczane są środki finansowe z GFOŚiGW. Fundusze te przeznaczone są na nowe nasadzenia, urządzanie i utrzymanie terenów zieleni miejskiej, w tym parków, zieleńców, zieleni przyulicznej i lasów komunalnych.

OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH

W związku ze zmianą przepisów o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. Nr 237 z 31 grudnia 2008, poz.1657) zgodnie z art. 1 pkt.1 „przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położone w granicach administracyjnych miast" z dniem 01.01.2009 roku.
W związku z powyższym w ramach kompetencji w 2009 wydano 637 decyzji administracyjnych, w tym: 69 decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego, 568 decyzji uchylających opłaty za wyłączenie gruntów rolnych z produkcji. Od roku 2010 w związku z wyżej wymienionymi zmianami w ustawie decyzje z zakresu ustawy o ochronie gruntów rolnych nie będą wydawane.

OCHRONA PRZYRODY

- Ochrona dzikiej flory i fauny

Prowadzono rejestr zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996r. w sprawie ochrony dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków.

Do rejestru zwierząt zagrożonych wyginięciem w 2009 r. złożono 90 wniosków, w tym: 75 dotyczyło wpisu do rejestru, 12 skreślenia z rejestru , 2 o zmianę danych, a 1 złożony niezgodnie z właściwością miejscową i rzeczową.
Wydano 12 zaświadczeń o skreśleniu zwierząt z rejestru oraz 75 zaświadczeń o wpisie do rejestru. Najliczniej zgłaszano do rejestru przedstawicieli gadów – 108 szt., ptaków – 27 szt., płazów - 8 szt. Skreślono z rejestru : ptaków – 13 szt., gadów- 23 szt.
W ramach monitoringu pomników przyrody dokonano oględzin stanu zdrowotnego wybranych pomników przyrody i wykonano zabiegi pielęgnacyjne w koronach drzew nr inw. 28, 11, 41, 43, 44, 63, 77, 101 i 102 wg Rejestru Pomników Przyrody oraz założono tabliczki informujące o prawnej ochronie w formie pomnika przyrody na drzewach o nr inw. Rejestru Pomników: 11, 28, 40, 41, 42, 44, 47, 57, 58, 62, 90, 96, 97, 98, 101, 102.

- Formy ochrony przyrody

W 2009 roku wpłynęło 5 wniosków w sprawie objęcia w formie pomników przyrody 12 pojedynczych drzew oraz alei platanowej. Uchwałami Rady Miejskiej Wrocławia z dniem 3 12.2009 uznano 6 obiektów za pomniki przyrody:

- w Parku Szczytnickim - dąb szypułkowy o obw. pnia 432 cm,
- w Parku Grabiszyńskim - buk pospolity o obw. pnia 385 cm,
- w Ogrodzie Roślin Leczniczych AM - al. Kochanowskiego 10-12 uznano 4 drzewa: lipa srebrzysta o obw. pnia 370 cm, wiązowiec zachodni o obw. pnia 310 cm, wiąz szypułkowy o obw. pnia 320 cm, topola czarna o obw. pnia 400 cm,

Przygotowano opinię do projektu uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie zaopiniowania przez Gminę Wrocław projektu utworzenia proponowanych obszarów ochrony siedlisk Natura 2000 Łęgi nad Bystrzycą i Kumaki Dobrej oraz zmiany granic obszarów ochrony siedliskowej Grądy w Dolinie Odry oraz Dolina Widawy.

Zaopiniowano wnioski o:

- objęcie dz. nr 54/2 AM-21 obręb Swojczyce w formie użytku ekologicznego,
- wprowadzenie roślin wodno-błotnych do zbiorników wodnych w Lesie Rędzińskim, celem zwiększenia bioróżnorodności ekosystemów.

Wydano 5 opinii dot. opracowanych inwentaryzacji przyrodniczych.

W ramach monitoringu pomników przyrody dokonano oględzin stanu zdrowotnego wybranych pomników przyrody i wykonano zabiegi pielęgnacyjne w koronach drzew nr inw.: 28, 11, 41, 43, 44, 63, 77, 101 i 102 wg Rejestru Pomników Przyrody we Wrocławiu oraz założono tabliczki informujące o prawnej ochronie w formie pomnika przyrody na drzewach o nr inw.: 11, 28, 40, 41, 42, 44, 47, 57, 58, 62, 90, 96, 97, 98, 101, 102.

W 2009 roku w zakresie ochrony zieleni i powierzchni ziemi Wydział rozpatrzył 3565 spraw. Na wydanych 1 312 decyzji w zakresie usunięcia drzew i krzewów:

- 19 decyzji skierowano do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, co stanowi 1,45% wydanych decyzji,

- 186 decyzji wydano w terminie dłuższym niż 1,5 miesiąca, tj. 14 % decyzji wydano w terminie dłuższym niż zakładane standardy przewidziane w Procedurze Zintegrowanego Systemu Zarządzania.

Dłuższe terminy wydawania decyzji wynikają głównie z jakości składanych wniosków, braków w dokumentacjach oraz zbyt dużej ilości spraw wpływających do załatwienia.

EMISJA ENERGII I ZANIECZYSZCZEŃ

OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego realizowano:

- Wydawanie pozwoleń na wprowadzanie substancji gazowych i pyłów do powietrza zgodnie z art. 181 ustawy POŚ. W 2009r. wydano 23 decyzje dla podmiotów gospodarczych emitujących w sposób zorganizowany substancje gazowe i pyły z instalacji, takich jak: galwanizernie, spawalnie, szlifiernie, drukarnie, śrutownie, instalacje energetycznego spalania paliw, instalacje zbiorników magazynowych materiałów budowlanych, instalacje produkcji farmaceutycznej, lakiernie i in. instalacje technologiczne.
- Przyjmowanie zgłoszeń instalacji nie podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia na emisję, zgodnie z art. 152 ustawy POŚ (11 zgłoszeń).
- Przyjmowanie sprawozdań z okresowych pomiarów kontrolnych emisji zanieczyszczeń do powietrza z instalacji technologicznych (8 instalacji), kabin lakierniczych (6 instalacji).
- Wspieranie monitoringu zanieczyszczeń powietrza poprzez dofinansowanie z GFOŚiGW prac prowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (w zakresie chemizmu opadów) oraz Politechnikę Wrocławską na terenie m. Wrocławia. Na podstawie wykonywanych pomiarów opracowywana jest ocena jakości powietrza we Wrocławiu w odniesieniu do następujących substancji zanieczyszczających: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla, ozon, benzen, ołów i pył zawieszony.
- Interwencje w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego przed zanieczyszczeniami (19) - dotyczyły głównie emisji z niewielkich instalacji technologicznych, niezorganizowanej emisji pyłu z placów budów oraz niskiej emisji z palenisk gospodarstw indywidualnych opalanych paliwem stałym.
- Przyjmowanie, zweryfikowanych przez uprawnionych audytorów lub wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, rocznych raportów z monitorowania emisji CO_2 w ramach wydanych podmiotom decyzji udzielających zezwolenia na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla (3).
- Wydawanie pozwoleń na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji dwutlenku węgla. Wydano 3 decyzje, zmieniające wydane pozwolenia w związku z nowym rozporządzeniem.

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA I OCHRONA WÓD

W zakresie gospodarki wodno-ściekowej dział realizuje:

- Wydawanie pozwoleń wodnoprawnych na:

- wykonywanie urządzeń wodnych tj. mostów, przepustów, rurociągów, wylotów, pomostów, przystani (wydano: 60 pozwoleń);
- na szczególne korzystanie z wód w zakresie :
  - poboru wód
  - odprowadzania wód opadowych i roztopowych (15 pozwoleń),
  - odprowadzania ścieków bytowych (wydano: 29 pozwoleń),
  - piętrzenie wody
  - odprowadzania ścieków przemysłowych;
- wprowadzanie ścieków przemysłowych do kanalizacji (z parkingów podziemnych, stacji paliw – wydano: 10 pozwoleń);
- przekroczenia rzek i wałów przeciwpowodziowych: liniami kolejowymi, energetycznymi, gazociągami, rurociągami (wydano: 9 pozwoleń);
- obniżenie poziomu zwierciadła wody podziemnej: stałe obniżenie zwierciadła wód podziemnych (wydano: 4 pozwolenia);
- odwodnienie obiektów i wykopów budowlanych: czasowe obniżenie zwierciadła wód podziemnych (wydano: 7 pozwoleń);
- żeglugę śródlądową (wydano: 3 pozwolenia).

- Wydawanie decyzji w zakresie:
  - zatwierdzania instrukcji gospodarowania wodą
  - ustalenie linii brzegowej
  - ustanawianie stref ochrony bezpośredniej ujęć wód.
- Wydawanie decyzji o cofnięciu lub wygaszeniu pozwoleń wodnoprawnych (7 decyzji).
- Zmiany zakresu pozwoleń wodnoprawnych (10 decyzji).
- Interwencje dotyczące zanieczyszczenia wód powierzchniowych (rozpoznano: 11 spraw).
- Rozpoznanie terenowe przed wydaniem pozwoleń wodnoprawnych (przeprowadzono: 110 wizji terenowych).
- Opiniowanie projektów technicznych w zakresie gospodarki wodnej (opiniowano: 17 projektów).
- Opiniowanie planów zagospodarowania przestrzennego (opiniowano: 16 planów).
- Udział w odbiorach urządzeń wodnych (14 odbiorów).
- Ochrona urządzeń wodnych w tym melioracyjnych (opiniowano: 23 przedsięwzięcia).
- Przeglądy pozwoleń wodnoprawnych na pobór wód lub wprowadzanie ścieków do wód, do ziemi lub urządzeń kanalizacyjnych mające na celu sprawdzenie dotrzymywania warunków wydanych decyzji (20) .

OCHRONA PRZED HAŁASEM

W styczniu 2008 roku została wykonana Mapa Akustyczna Wrocławia. Na podstawie analiz i obliczeń przeprowadzonych w oparciu o Mapę Akustyczną Wrocławia opracowany został w październiku 2008 roku. Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Wrocławia, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia nr XXXII/1090/09, opublikowany został w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 kwietnia 2009 roku Nr 71, poz.1561. Do zadań priorytetowych Programu należą dwie duże inwestycje komunikacyjne – budowa Autostradowej Obwodnicy Wrocławia oraz zakończenie budowy Śródmiejskiej Obwodnicy Wrocławia, których realizacja będzie miała korzystny wpływ na klimat akustyczny obszarów Wrocławia. W dalszej kolejności

przewidziano w Programie inwestycje związane z ochroną akustyczną terenów szpitali i wielogodzinnym przebywaniem dzieci.
W wyniku złożonych przez mieszkańców Wrocławia wniosków w sprawie uciążliwego hałasu rozpatrzono 19 interwencji. Na podstawie przeprowadzonych przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu kontrolnych pomiarów poziomów dźwięku w środowisku prowadzone były 3 postępowania, w wyniku których wydano decyzje administracyjne ustalające dopuszczalne poziomy hałasu.

OCHRONA ŚRODOWISKA PRZED POLAMI ELEKTROMAGNETYCZNYMI

W roku 2009 wydano 70 decyzji środowiskowych dotyczących stacji bazowych telefonii komórkowej (większość z nich umarzała toczące się postępowania). Aktualnie na terenie Wrocławia działa ponad 1200 stacji bazowych telefonii komórkowej.

PROGRAM „OCHRONA ŚRODOWISKA" – STAN OBECNY ORAZ PROBLEMY I ZAGROŻENIA

Uchwałą Rady Miejskiej Wrocławia Nr XLI/1276/09 z dnia 19 listopada 2009 roku, została przyjęta Aktualizacja „Programu ochrony środowiska dla Miasta Wrocławia na lata 2004-2015". Dane o przyjętym dokumencie zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych pod numerem 2D, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. Nr 199, poz. 1227 ze zmianami). Przyjęty dokument zawiera ocenę stanu środowiska Wrocławia i przedstawia istotne zagrożenia oraz zadania i cele do realizacji na lata 2010 – 2015.

GOSPODARKA ODPADAMI

Ochrona przed odpadami (wydawanie decyzji, postanowień, opiniowania, uzgodnień, udzielanie informacji o środowisku itp.) jest realizowana w oparciu o ustawy:

- odpadach,
- o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym,
- o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- Prawo ochrony środowiska.

Zakres działalności, poza działalnością czysto administracyjną, obejmuje również działalność kontrolną i interwencyjną w zakresie w/w ustaw. Działania kontrolne w zakresie objętym ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach realizowane są w większości przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta. Działalność kontrolna prowadzona na terenie gminy Wrocław obejmuje w szczególności sprawdzanie m.in.:

- prawidłowości realizacji warunków prowadzonej działalności, nałożonych w decyzjach zezwalających na prowadzenie działalności w zakresie wytwarzania odpadów (pozwolenia na wytwarzanie odpadów, decyzje zatwierdzające programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi); decyzjach zezwalających na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów oraz decyzjach zezwalających

na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych,

- zgodności z obowiązującymi przepisami prowadzonej gospodarki odpadami przez posiadaczy i wytwórców odpadów, w tym kontrolowanie podmiotów wytwarzających odpady, zobowiązanych do przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach,
- oświadczeń podanych we wnioskach przez podmioty ubiegające się o wydanie zezwoleń lub pozwoleń na prowadzenie określonej działalności.

Kontynuowane są badania minitoringowe składowisk odpadów, mające na celu określanie wpływu i stanu zanieczyszczeń tych obiektów na środowisko.

W roku 2009 wykonano I etap badań obejmujący składowiska:

- odpadów komunalnych: „Maślice”- ul.Kozia,
  „Swojczyce”- ul. Ceglana,
  „Żerniki”- ul. Przybyły;
- odpadów poprzemysłowych: ul. Kwidzyńska oraz ul. Gazowa.

Nie stwierdzono znaczącego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń ze składowisk.

WYDAWANIE DECYZJI

- pozwolenia na wytwarzanie odpadów i zatwierdzanie programów gospodarki odpadami niebezpiecznymi (wydano 115 decyzji),
- zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów (w okresie sprawozdawczym wydano łącznie 86 decyzji).

WYDAWANIE POSTANOWIEŃ

- opiniowanie wniosków dot. wydania zezwoleń w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi przez Wojewodę i Urząd Marszałkowski (w okresie sprawozdawczym wydano 4 postanowienia),
- opiniowanie w zakresie gospodarki odpadami na etapie ustalania obowiązku sporządzania raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko (wydano 70 postanowień).
- przekazanie (w oparciu o art. 65 kpa) spraw do załatwienia innym organom administracyjnym (wydano 17 postanowień).

OPINIOWANIE I UZGODNIENIA

- Dotyczące składanych informacji o planowanych wytwarzanych odpadach i sposobach ich wykorzystywania – przyjęto 236 informacji i przekazano do Urzędu Marszałkowskiego i WIOŚ. W składanych informacjach zgłoszono zutylizowanie 68,9 Mg odpadów azbestowych.
- W zakresie uzgadniania inwestycji na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia:
- uzgadnianie w zakresie gospodarki odpadami warunków do decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia (w okresie sprawozdawczym wydano 16 opinii).
- projektów rozporządzeń Ministra Środowiska dot. regulacji prawnych gosp. odpadami (wydano 1 opinię).

KONTROLE PODMIOTÓW UCZESTNICZĄCYCH W PROCESIE GOSPODARKI ODPADAMI

- interwencyjne, sprawdzające zasadność zgłaszanych skarg i wniosków (w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 118 kontroli),
- przed wydaniem decyzji administracyjnej (przeprowadzono 71 kontroli),
- planowane kontrole podmiotów posiadających decyzje administracyjne (skontrolowano 49 podmiotów).

INTERWENCJE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI W PRZEDSIĘBIORSTWACH

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 60 kontroli podmiotów posiadających zezwolenia. W przypadkach naruszania przepisów w/w ustaw lub warunków określonych w decyzjach, podjęto działania administracyjne przewidziane prawem, w wyniku których cofnięto 3 zezwolenia dla firm : FHU „TRANSMA" (wydano 3 decyzje w tym 2 odwołania), „Jagódka", Władysław Miśkiewicz Transport Towarowy.

WSPÓŁDZIAŁANIE ZE STRAŻĄ MIEJSKĄ I ZARZĄDEM DRÓG I UTRZYMANIA MIASTA W ZAKRESIE LIKWIDACJI NIELEGALNYCH WYSYPISK ODPADÓW, KONTROLI ZAWIERANIA UMÓW NA USUWANIE ODPADÓW ITP.

Przeprowadzono 58 kontroli. Prowadzono rejestr podmiotów (posiadaczy odpadów) zwolnionych z obowiązku uzyskiwania zezwoleń w zakresie zbierania lub transportu odpadów oraz odzysku lub unieszkodliwiania odpadów (zarejestrowano 25 podmiotów),

Ponadto podjęte zostały prace nad aktualizacją (wymóg ustawowy) Planu Gospodarki Odpadami dla m. Wrocławia - po etapie konsultacji ze społeczeństwem, opiniowaniu przez wytypowane wydziały Urzędu Miejskiego oraz przez Urząd Marszałkowski i RZGW, projekt „Planu ..." w listopadzie został przekazany do Rady Miejskiej Wrocławia celem uchwalenia (uchwała nie została jeszcze podjęta).
Realizowano zadania wynikające z: ustawy Prawo ochrony środowiska, ustawy o dostępie do informacji publicznej (udostępniono w formie pisemnej 35 informacji o środowisku z zakresu gosp. odpadami – wpływy z opłaty administracyjnej z tego tytułu 75,4 zł.), poprzez: wyszukania i udostępniania dokumentacji spraw wskazanych we wnioskach, bieżące telefoniczne udzielanie informacji z zakresu gospodarki odpadami, naliczania opłat oraz wystawianie wezwań do uiszczenia opłaty zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska, aktualizowania dokumentów podlegających udostępnieniu na stronach internetowych Urzędu Miejskiego Wrocławia i jego Biuletynie Informacji Publicznych.

UTRZYMANIE CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINIE

Egzekwowanie zadań wynikających z przepisów ustawy „o utrzymaniu czystości i porządku w gminach" było realizowane poprzez :

- wydawanie decyzji – zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych (w okresie sprawozdawczym wydano 20 decyzji),

- przeprowadzenie interwencji w odpowiedzi na wnioski i skargi mieszkańców, w zakresie działalności podmiotów uczestniczących w procesie gospodarki odpadami komunalnymi – (w okresie sprawozdawczym przeprowadzono 71 interwencji),
- dofinansowywanie gospodarki odpadami z Powiatowego i Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na likwidację nielegalnych „dzikich" wysypisk odpadów,
- przeprowadzenie w okresie od maja do listopada (zgodnie z opracowanym harmonogramem) kontroli podmiotów posiadających zezwolenia na opróżnianie zbiorników bezodpływowych, kontrolą objęto 35 podmiotów, w wyniku której w około 90% firm stwierdzono naruszenia warunków decyzji zezwalających na prowadzenie ww. działalności, które wzywano do zaprzestania naruszeń – po złożeniu wyjaśnień i uzupełnień rozbieżności zweryfikowano ich wykonanie, wydano 1 postanowienie o nałożeniu grzywny za niestawienie się celem złożenia wyjaśnień, w stosunku do 6 firm postępowanie wyjaśniające w toku.

Ponadto pracownicy Wydziału Środowiska i Rolnictwa uczestniczyli w:

- opracowaniu zmian do Uchwały Rady Miejskiej Nr XLV/2996/05 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Utrzymania Czystości i Porządku, (powołany Zespół Roboczy wspólnie ze ZDiUM, Strażą Miejską i udziałem radnych) – projekt po zaopiniowaniu i uzgodnieniu został przyjęty uchwałą nr XXXII/1089/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19.03.2009 r.
- w pracach zespołu (WIM, BFS, ZDiUM, ZZK, ZZM , WSR)celem którego jest opracowanie, omówienie i przyjęcie wspólnych procedur, wzorów raportów i zasad obiegu informacji, umożliwiających pełną współpracę (jednostek administracyjnych i podmiotów działających w sferze gospodarki odpadami) w ramach Wrocławskiego Systemu Monitoringu Odpadami i Nieczystościami Ciekłymi.,
- we wspólnych kontrolach interwencyjnych dot. nieprawidłowości związanych z gospodarką odpadami (dzikie wysypiska, szamba itp.) z udziałem Straży Miejskiej oraz ZDiUM (58 kontroli).

DECYZJE ŚRODOWISKOWE

Od 15 listopada 2008 roku wprowadzone zmiany w przepisach rozszerzyły katalog decyzji administracyjnych, do których jest wymagana decyzja środowiskowa, jak również skomplikowały procedurę wydawania decyzji. Zalecenia Ministerstwa Rozwoju Regionalnego do inwestycji współfinansowanych ze środków UE w tym zakresie utrudniają beneficjentom pozyskiwanie decyzji środowiskowych.

W okresie sprawozdawczym Wydział rozpatrywanych było 350 wniosków w sprawie wydania decyzji środowiskowych, w tym; 316 nowych wniosków, 34 wnioski kontynuowane z poprzedniego roku oraz 16 nowych wniosków związanych z potencjalnym wydaniem Decyzji środowiskowej w kwestii zapytania/opinii dot. przedsięwzięcia. Wydano 5 decyzji obligatoryjnych, 95 decyzji fakultatywnych, 205 decyzji umarzających. Razem wydano 305 decyzji środowiskowych oraz 180 postanowień dotyczących obowiązku sporządzania raportu.

PRODUKCJA ROŚLINNA I ZWIERZĘCA

W ramach nadzoru nad produkcją roślinną na terenie Wrocławia w 2009 roku wykonywano zadania kontrolno – ochronne upraw rolniczych, ogrodniczych sadowniczych przed chorobami, szkodnikami wpływającymi na obniżenie plonu. Wystosowano i przekazano do wiadomości 13 komunikatów precyzujących zasady ochrony roślin.
Uczestniczono w pracach Zespołu Gminnego powołanego ds. szacowania zakresu i wielkości szkód w uprawach rolnych spowodowanych powodzią na obszarze Miasta Wrocławia w okresie czerwiec – lipiec 2009 roku. Łączna powierzchnia upraw dotkniętych klęską powodzi wynosiła 73.06 ha, co stanowi ok. 1 % użytków rolnych gminy. Łącznie zgłoszono 12 gospodarstw poszkodowanych na kwotę 114 620 zł – z tego straty w uprawach wyniosły 114 620 zł. Objęły one następujące uprawy:- zboża ozime – 10.47 ha, zboża jare – 6.76 ha, kukurydzę – 0.31 ha, ziemniaki – 3.38 ha, użytki zielone – 50.64 ha, warzywa gruntowe – 1.5 ha.
Zorganizowano wspólnie z Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa szkolenia dla wrocławskich rolników w zakresie właściwego wypełniania wniosków o dopłaty oraz poinformowanie ich o zmianach w przepisach prawnych na 2009 rok.
Zlecono Stacji Chemiczno – Rolniczej Odział we Wrocławiu wykonanie badania odczynu i zasobności gleb użytkowanych rolniczo w gospodarstwach rolnych położonych na terenie Miasta Wrocławia – obręb, Klecina, Muchobór Wielki, Muchobór Mały, Oporów, Strachowice. Przebadano 51 gospodarstw rolniczych z których pobrano 137 prób glebowych na 128,95 ha użytków rolnych. Wyniki badań przekazano zainteresowanym gospodarstwom rolnym w formie wydruku komputerowego, określając potrzeby wapnowania i zasobność w makro i mikroelementy.
Dla potrzeb realizacji zadań związanych z produkcją zwierzęcą w mieście prowadzono bazę stanu pogłowia zwierząt gospodarskich, według której w 2009 roku liczba utrzymywanych zwierząt wynosiła: bydło - 256 szt. (w tym krowy - 129 szt.),trzoda chlewna - 323 szt. (w tym maciory- 31 szt.),owce- 600 szt. (w tym matki 280 szt.),konie 267 szt. (w tym klacze – 101 szt.),kozy- 500 szt. (w tym matki - 272 szt.),zwierzęta futerkowe - 612 szt. (stado podstawowe), drób - 79 108 szt. Ponadto przeprowadzono 284 kontrole na miejscu dot. wykonania obowiązku zawarcia umowy ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej rolników oraz ubezpieczenia budynków od ognia i innych zdarzeń losowych. Sporządzono i zarejestrowano 78 protokołów. Prowadzenie gospodarstwa rolnego obciążone jest znacznym ryzykiem powstania szkód. Wzrastający poziom mechanizacji prac rolnych oraz wzrost kultury agrotechnicznej i wiążące się z tym zwiększenie udziału środków chemicznych i biochemicznych. Istotą ubezpieczenia jest udzielenie ochrony ubezpieczeniowej rolnikowi przez realizacje jego zobowiązań odszkodowawczych. Zobowiązanie to powstaje po stronie rolnika, jeżeli wyrządzi on czynem niedozwolonym szkodę osobie trzeciej.

LEŚNICTWO I ŁOWIECTWO ORAZ AMATORSKI POŁÓW RYB

W ramach nadzoru nad lasami przeprowadzono ocenę stanu lasów prywatnych oraz lasów komunalnych pod kątem realizacji zadań wynikających ze wskazań gospodarczych ujętych w inwentaryzacji stanu lasu, w uproszczonych planach urządzenia lasu. Zwracano uwagę na prawy pielęgnowania i ochrony lasów tj.

ochrony p-poż, likwidację drzew opanowanych przez organizmów szkodliwe, ochrony gleb oraz hodowli lasu (odnowienia, zalesienia, czyszczenia wczesne i późne, poprawki i uzupełnienia), a także zagospodarowania rekreacyjnego oraz użytkowania lasu. Wydano 6 decyzji administracyjnych orzekających obowiązek wykonania przez właścicieli określonych zadań z zakresu gospodarki leśnej.
Na wniosek Zarządu Zieleni Miejskiej dokonywano w terenie zatwierdzeń planu wyrębu drzew, wyznaczano drzewa do wycinki oraz sporządzano wykazy odbiorcze drewna a także cechowano pozyskane drewno. Wydano 10 świadectw legalności pozyskania drewna w lasach miejskich Wrocławia.
W ramach ochrony lasu zlecono ekspertyzę pt. „Ocena stanu zdrowotnego drzew w lasach komunalnych Miasta Wrocławia". Zadanie to zostało zlecone na zasadzie umowy o dzieło zespołowi ekspertów Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa, z udziałem specjalistów w zakresie entomologii leśnej, fitopatologii leśnej, ochrony i hodowli lasu, za łączną kwotę 15 000 zł. Ekspertyza ta określa aktualny stan zdrowotny drzewostanów, wskazuje główne przyczyny osłabienia ich kondycji zdrowotnej oraz ustala kierunki i metody działań ochronnych.
W 2009 roku zlecono wykonanie opracowania pn.: „Inwentaryzacja Stanu Lasu wg stanu na 1.01.2010 r. na lata 2010-2019 dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, należących do osób fizycznych i prawnych, położonych w granicach Miasta Wrocławia ." obejmującego lasy na powierzchni 26,51 ha. Zadanie to zostało zlecone firmie SmallGis z Krakowa. Kwota wydatkowana na ten cel ze środków Miasta to 4 013 zł.
Aktywnie wspierano działania związane z przejmowaniem oraz zalesianiem gruntów nieleśnych. W roku 2009 nadzorowano wykonanie ok. 4,50 ha zalesień (łącznie ok. 16 tys. szt. sadzonek drzew i krzewów), w tym: ok. 2,50 ha na gruncie Zarządu Zieleni Miejskiej, przy ul. Szczecińskiej,ok. 2,00 ha na gruncie Zarządu Zieleni Miejskiej, na terenie Pól Irygowanych (obr. Świniary) – wykonawca: MPWiK.
Nawiązano współpracę z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych we Wrocławiu. Pożądanym rezultatem tej współpracy powinno być efektywniejsze wykorzystanie społecznych funkcji lasów położonych na terenie Miasta, a co za tym idzie polepszenie jakości życia mieszkańców Wrocławia. Przewiduje się, że wspólne działania będą mieć długofalowy charakter i następować zgodnie z ramowym harmonogramem: Etap I: Stworzenie wspólnego Systemu Informacji Przestrzennej „Lasy Wrocławia" i jego udostępnienie na stronach internetowych RDLP i UMW. Etap II: Opracowanie spójnej bazy danych i informacji o lasach Wrocławia, infrastrukturze turystycznej i rekreacyjnej oraz walorach przyrodniczo – krajobrazowych. Etap III: Wydanie wspólnym nakładem folderu informacyjnego (np. w formie atlasu) o lasach położonych w granicach Miasta. Etap IV: Tworzenie nowych i rewitalizacja istniejących obiektów służących rekreacji i edukacji ekologicznej społeczeństwa. W 2009 roku prowadzono prace nad realizacją 1 i 2 z punktów powyższego harmonogramu, a ich zakończenie planuje się na 2010 rok.

Po raz kolejny przeprowadzono akcję „Ratujmy Kasztanowce" polegającą na szeroko zakrojonej kampanii medialnej mającej na celu zachęcenie mieszkańców do czynnej ochrony kasztanowców przed groźnym szkodnikiem – szrotówkiem kasztanowcowiaczkiem. Równolegle w ramach tej akcji przeprowadzono grabienie i utylizację liści kasztanowców (wraz z zimującymi stadiami szkodnika) z terenu publicznych placówek oświatowych. Zadaniem tym objęto 376 drzew na

terenie 44 szkół i przedszkoli. Kwota wydatkowana na ten cel ze środków Miasta to 30 080 zł.

Realizując zadania z zakresu łowiectwa zaopiniowano roczny plan łowiecki na rok gospodarczy 2009/2010. Naliczono i rozliczono czynsz dzierżawny za obwody łowieckie polne na terenie m. Wrocławia za sezon 2009/2010. Dochód Gminy Wrocław z tego tytułu wyniósł – 3 431 zł.
W ramach realizacji zadań związanych z gospodarką łowiecką oraz zwiększaniem bezpieczeństwa mieszkańców kontynuowano działania mające na celu redukcję populacji dzików występujących na terenie Miasta. W związku z powyższym została wydana decyzja o wykonaniu odłowów redukcyjnych zwierzyny na terenie Miasta Wrocławia. Wykonanie decyzji powierzono firmie „KABAN" z Krakowa. W wyniku realizacji umowy, na terenie lasów miejskich zostały zainstalowane pułapki żywołowne (odłownie), za pomocą których odłowiono 15 sztuk dzików. Zwierzęta te zostały przekazane do ośrodków rehabilitacji zwierząt poza granice Miasta. Kwota wydatkowana na ten cel ze środków miasta w 2009 roku to 21 655 zł.

Amatorski połów ryb jest bardzo popularnym sposobem spędzania wolnego czasu przez mieszkańców Wrocławia. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się młodzieżowe szkółki wędkarskie oraz organizowane pod patronatem Polskiego Związku Wędkarskiego – zawody wędkarskie. Na koniec 2009 roku w bazie danych zarejestrowano 30 272 wędkarzy. W 2009 roku wydano 1259 nowych kart wędkarskich i 122 szt. ich duplikatów a także 1 kartę uprawniająca łowiectwa podwodnego. Zarejestrowano 173 jednostek pływających służących do amatorskiego połowu ryb. Wydano 7 nowych legitymacji dla członków Społecznej Straży Rybackiej a w 44 przypadkach przedłużono ważność. Z tytułu pobierania opłat za wydanie karty wędkarskiej i jej duplikatu oraz za karty łowiectwa podwodnego w 2009 roku WSR wygenerował dochód w wysokości 13 820 zł.

ODKOMARZANIE WROCŁAWIA

W 2009 roku wykonano 50 zabiegów odkomarzania (zabiegi chemiczne, biologiczne) na powierzchni 1 218 ha (chemiczne – 1 031,10 ha, biologiczne – 186,90 ha). Zabiegi te były realizowane metodą naziemną, agrolotniczą oraz ręcznej aplikacji preparatu mikrobiologicznego, zmniejszając tym samym uciążliwość dla mieszkańców związaną z obecnością komarów w środowisku.
W ramach agrolotniczej metody zwalczania komarów przeprowadzono 4 zabiegi na powierzchni 1 000 ha (opryski chemiczne), metodą naziemną przeprowadzono 36 zabiegów na powierzchni 50 ha (zabiegi preparatem chemicznym – 31.1 ha, zabiegi preparatem biologicznym – 18.9 ha), natomiast w ramach metody ręcznej aplikacji wykonano 6 zabiegów na powierzchni 168 ha (biologiczne).
W ramach biologicznego programu zwalczania komarów w 2009 roku zarybiono 50 zbiorników wodnych narybkiem zjadającym larwy komarów. Wpuszczono w sezonie wiosna-jesień 2009 r.: 45 kg lina, 190 kg karasia, 100 kg wzdręgi oraz 118 000 szt. słonecznicy.
Na zabiegi związane z akcją odkomarzania Wrocławia wydano 216 949.60 zł. Z tego metoda naziemna kosztowała 9 143,99 zł, metoda agrolotnicza 126 688 zł, metoda ręcznej aplikacji 57 118.26 zł, zarybianie zbiorników wodnych 9 999,35 zł, inwentaryzacja zbiorników wodnych 2 000 złotych. Na prace terenowe polegające na stałym monitoringu miejsc wylęgu komarów oraz podejmowaniu

decyzji odnośnie miejsca zabiegu, terminu i użytego preparatu wydatkowano 12 000 zł (Zespół ds. Monitoringu).

WYDAWANIE ZEZWOLEŃ NA UTRZYMYWANIE PSÓW RAS UZNANYCH ZA AGRESYWNE ORAZ CHARTÓW

W 2009 roku wydano 6 decyzji na utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną: Tosa inu –1 szt.; Dog argentyński –1 szt.; Rottweiler –1 szt. Amerykański pit bull terrier –1 szt.; Owczarek kaukaski –1 szt.; Pies z Majorki –1 szt. oraz 1 decyzję na prowadzenie hodowli i utrzymywanie psów rasy Moskiewski stróżujący (stado podstawowe składa się z 9 psów).
Wspólnie ze Strażą Miejską przeprowadzono 44 rekontrole miejsca i warunków utrzymania psa z uwzględnieniem zachowania bezpieczeństwa w ich utrzymywaniu.

PROGRAM ZNAKOWANIA ZWIERZĄT ZA POMOCĄ ELEKTRONICZNYCH MIKROPROCESORÓW

Wykonując powyższe zadanie kontynuowano rozpoczęty w 2005 roku program bezpłatnego znakowania psów. Znakowanie odbywało się w 6. Zakładach Weterynaryjnych położonych w obrębie dawnych dzielnic Wrocławia. Programem objęto także wszystkie psy przyjmowane i wydawane ze Schroniska dla Zwierząt przy ul. Skarbowców. W 2009 roku w Lecznicach Weterynaryjnych oznakowano 441 psów. Za usługę zapłacono 11 392,20 zł., zaś w Schronisku dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Skarbowców oznakowano 1 194 psy. Razem oznakowano i zarejestrowano 1635 kolejnych psów. Koszty związane z prowadzeniem ww. programu w całości pokrywa Miasto. Poczynając od 2005 roku w ramach Programu oznakowano ogółem 14 424 psów.

GEOLOGIA

W 2009 roku w ramach realizacji ustawy Prawo geologiczne i górnicze wykonywano następujące zadania:

- ⇨ zatwierdzanie projektów prac geologiczno - inżynierskich oraz hydrogeologicznych – 57 szt.,
- ⇨ przyjmowanie zgłoszeń projektów prac geologicznych na wykorzystanie ciepła ziemi – 6 szt.,
- ⇨ przyjmowanie bez zastrzeżeń dokumentacji geologiczno-inżynierskich, hydrogeologicznych sporządzanych dla odwodnień wykopów budowlanych lub ujęć wód podziemnych o wydajności mniejszej niż 50 m^3/h oraz dokumentacji na wykorzystanie ciepła ziemi – 41 szt.,
- ⇨ wydawanie decyzje o poprawie i uzupełnieniu dokumentacji hydrogeologicznych – 8 szt.,
- ⇨ wydawanie decyzji o zakończeniu rekultywacji złóż kopalin pospolitych. W obecnym roku zakończono rekultywację złoża piasków Rędzin o pow. 5,60 ha, wykonaną zgodnie z decyzją rekultywacyjną znak WSR.G/KK/1443/r/7540/1/09 z dnia 06.04.2009 r. ustalającą wodno-leśny kierunek rekultywacji (zbiornik wodny – 1,99 ha; zalesienie gruntów – 3,61 ha),
- ⇨ prowadzenie monitoringu środowiska gruntowo-wodnego na terenie 23 stacji paliw. Na żadnej ze stacji nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych stężeń

monitorowanych substancji dla obszarów zaliczanych do grupy C – tereny przemysłowe,

- ⇨ opiniowanie zagadnień z zakresu środowiska gruntowo-wodnego, raportów oddziaływania na środowisko na etapie decyzji oraz decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych,
- ⇨ gromadzenie i archiwizacja przekazywanych przez inwestorów opracowań geologicznych (projektów i dokumentacji geologicznych) – łącznie 104 pozycje.

GMINNY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

PRZYCHODY

Plan Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2009 rok wynosił **13 100 000 zł.**
Do dnia 30.11.2009 roku na konto Funduszu wpłynęła kwota **15 265 515,54 zł**. Już w listopadzie uzyskano przychód wyższy o 16% od planowanego. Z uwagi na brak danych za grudzień 2009 r. nie jest możliwe przedstawić całkowitych dochodów za rok 2009.

WYDATKI

Z kwoty **33 721 956 zł** (razem ze środkami przeniesionymi z roku 2008) rozdysponowano w roku 2009 środki finansowe na kwotę 33 226 807 zł na realizację następujących zadań:

EDUKACJA EKOLOGICZNA ORAZ PROPAGOWANIE DZIAŁAŃ PROEKOLOGICZNYCH I ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Wydatkowano 521 956 zł tj. 100 % planu, na dofinansowanie:

- medialnych programów edukacyjnych (Katolickie Radio Rodzina we Wrocławiu, TVP Wrocław i Telewizja Miejska);
- programów miejskich „Deptać trawniki", „Centrum Przyjaznych Relacji Ludzie-Zwierzęta" UKWIECAMY WROCŁAW „konferencja Zieleń Miejska", "konferencja pt. Zarządzanie środowiskiem akustycznym – 2010 r.",
- działalności organizacji ekologicznych; Liga Ochrony Przyrody, Polskie Towarzystwo Schronisk Młodzieżowych, Fundacja na rzecz Ochrony Dziedzictwa Przyrodniczego „Natura dla Przyszłości", Ochotnicza Staż Pożarna Oddział Ratownictwa Wodnego ul. Teatralna 16/20, Stowarzyszenie Hobbystów Kolejowych ul. Sienkiewicza 121/7, Fundacja Ekorozwoju we Wrocławiu ul. Białoskórnicza 26, Komitet Okręgowy Olimpiady Biologicznej we Wrocławiu,
- Miesięcznika Ogólnopolskiego EKOŚWIAT we Wrocławiu ul. Karkonoska
- Wydział Edukacji UM Wrocławia ul. G.Zapolskiej 2/4 na działalność edukacyjno – ekologiczną i krajoznawczą dla uczniów szkół Miasta Wrocławia,
- Uniwersytet Wrocławski Wydział Nauk Biologicznych ul. Przybyszewskiego 83/67 koszty wydruku materiałów konferencyjnych, która odbędzie się we wrześniu 2010 roku.

REALIZOWANIE ZADAŃ MODERNIZACYJNYCH I INWESTYCYJNYCH SŁUŻĄCYCH OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ.

Wydatkowano 8 507 887 zł tj. 96,5 % planu (8 820 000 zł), na dofinansowanie zadań z gospodarki wodnej m. in. dla:

- Miejski Ogród Zoologiczny we Wrocławiu – 1 600 000 zł,
- Zarząd Zieleni Miejskich Wrocławia– 3 000 000 zł,
- Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta we Wrocławiu ul. Długa - 2 103 082 zł,
- Wrocław 2012 Spółka z o.o. ul. Ofiar Oświęcimskich 36 - 100 000 zł,
- Zarząd Zasobu Komunalnego we Wrocławiu – 513 868 zł,
- Wydział Środowiska i Rolnictwa UM Wrocławia – 1 000 000 zł,
- Zarząd Inwestycji Miejskich we Wrocławiu - 460 000 zł,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu – 121 000 zł.

URZĄDZANIE I UTRZYMYWANIE TERENÓW ZIELENI, ZADRZEWIEŃ, ZAKRZEWIEŃ ORAZ PARKÓW USTANOWIONYCH PRZEZ RADĘ MIEJSKĄ WROCŁAWIA

Wydatkowano 8 644 600 zł tj. 99,4 % planu (8 700 000 zł) na dofinansowanie m.in. dla: EURO 2012 Sp. z o.o. – 150 000 zł, Zarząd Zieleni Miejskiej – 8 000 000 zł, Zarząd Inwestycji Miejskich – 84 000 zł, Tory Wyścigów Konnych PARTYNICE we Wrocławiu – 150 000 zł, Miejski Ogród Zoologiczny we Wrocławiu – 75 000 zł.

WSPOMAGANIE EKOLOGICZNYCH FORM TRANSPORTU

Wydatkowano 220 000 zł tj. 100 % planu. Dotację przyznano dla Zarządu Dróg i Utrzymania Miasta Wrocławia ul. Długa 49 - 220 000 zł na montaż stojaków rowerowych na terenie Miasta Wrocławia w ilości 205 sztuk.

INNE ZADANIA SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA, WYNIKAJĄCE Z ZASADY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU W GMINIE, USTALONE PRZEZ RADĘ MIEJSKĄ

Wydatkowano 15 232 430 zł tj. 98,5 % planu (15 460 000 zł) m. in. na dofinansowanie dla: Wspólnoty Mieszkaniowej we Wrocławiu ul. Obrońców Poczty Gdańskiej 72-78 – 14 870 zł z przeznaczeniem na modernizacja kotłowni węglowej na gazową, Wrocławskich Inwestycji Sp.z o.o. we Wrocławiu– 35 400 zł na inwentaryzację przyrodniczą zbiornika wodnego obręb Pilczyce w związku z budową Stadionu na EURO 2012, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu – 180 000 zł na monitoring powietrza i utrzymanie trzech automatycznych stacji monitoringu powietrza.

Z uwagi na procedury przetargowe przez jednostki otrzymujące dotacje na zadania inwestycyjne jak i przyznanie dotacji na wykonanie zadań w roku 2010 przeniesiono środki finansowe na rok 2010 w kwocie 17 900 000 zł. Do Gminnego Funduszu od początku roku złożono 130 wniosków o przyznanie dotacji na różne zadania. Pozytywnie zaopiniowano 104 wnioski, negatywnie 26 wniosków, które nie spełniały wymogów i nie mieściły się w zadaniach przyznawania dotacji finansowych. W ramach zadania „likwidacja szamb i podłączenie do kanalizacji budynków jednorodzinnych należących do osób fizycznych" w roku 2009 przyjęto 631 wniosków a rozliczono 126 wniosków na kwotę 189.090,95 zł i zawarto 126 umów. Pozostałe wnioski realizowane będą sukcesywnie w roku 2010.
Ponadto w roku 2009 przyjęto od Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji wnioski dla osób fizycznych nie mających dostępu do kanalizacji

miejskiej Wrocławia. Przyjęto 96 wniosków i wypłacono dotację w kwocie 183.523,45 zł oraz zawarto 96 umów.

POWIATOWY FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

PRZYCHODY

Plan Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na 2009 rok wynosił 1 398 796 zł. Z roku 2008 przesunięto 498 796 zł, z czego rozdysponowano 270 536 zł. Do dyspozycji z roku 2008 zostaje kwota 228 260 zł co, wraz z planem przychodów w roku 2009 w wysokości 900 000 zł, daje kwotę **1 128 260,00 zł**. Do dnia 31 grudnia 2009 roku na konto Funduszu wpłynęła kwota **684 082,47 zł**. Z kwoty 1 128 260 zł jaka była do dyspozycji w planie Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozdysponowano w roku 2009 kwotę **1 055 385 zł.** Dochody Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w 2009 roku przedstawiają się następująco: Wpływy za rok 2009 roku wynoszą 684 082,47 zł i wraz z bilansem otwarcia w kwocie 498 796 zł pomniejszonym o kwotę rozdysponowaną (270 536,00 zł) dają kwotę do dyspozycji za rok 2009 r. – **912 342,27 zł,** co stanowi 80,6 % planu całorocznego (kwota planu 1 128 260 zł).

WYDATKI

Środki z Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przeznaczone zostały na następujące zadania:

- Wspomaganie zadań państwowego monitoringu środowiska.
  Wydatkowano 218 000 zł tj. 94,8 % planu (230 000 zł) na dofinansowanie zadań realizowanych przez:
  - Wydział Środowiska i Rolnictwa - badania monitoringowe składowisk odpadów na terenie Miasta Wrocławia w kwocie 170 000 zł Badania monitoringowe składowisk odpadów przeprowadzone zostaną w następujących rejonach Miasta Wrocławia:
    - „Maślice” ul. Kozia - odpady komunalne
    - „Swojczyce” ul. Ceglana - odpady pogazowe
    - „Żerniki” ul. Przybyły - odpady pogazowe
    - ul. Kwidzyńska - składowisko odpadów przemysłowych
  - Politechnikę Wrocławską Instytut Inżynierii Ochrony Środowiska dofinansowanie stacji monitoringu zanieczyszczeń powietrza na terenie Miasta Wrocławia: 21 000 zł,
  - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu ul. Parkowa monitoring chemizmu opadów atmosferycznych na terenie Miasta Wrocławia: 27 000 zł.
- Realizowanie zadań modernizacyjnych służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej.
  Wydatkowano 287 385 zł tj. 87,5 % planu (328 260 zł) na dofinansowanie zadań realizowanych przez:
  - Dolnośląski Zarząd Melioracji Urządzeń Wodnych we Wrocławiu ul. J. Matejki 5 utrzymania i konserwacji urządzeń ochrony przeciwpowodziowej na terenie Miasta Wrocławia: 230 000 zł,
  - Wrocławski Związek Spółek Wodnych we Wrocławiu ul. Kolarska 7/9 kwota: 57 385 zł konserwacja urządzeń wodno – melioracyjnych na

gruntach rolniczych celem polepszenia stosunków wodnych i ekologicznych na terenach rolniczych.

Konserwację rowów przeprowadzono w osiedlach: Jerzmanów, Jarnołtów, Pracze Odrzańskie, Zakrzów, Klecina.

- Inne zadania określone przez Radę Powiatu służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej, wynikające z zasady zrównoważonego rozwoju.

  Wydatkowano 550 000 zł tj. 96,5 % planu (570 000 zł) na dofinansowanie zadań realizowanych przez Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta Wrocławia na likwidację dzikich, nielegalnych składowisk odpadów i sprzątanie powierzchniowe na terenie Miasta Wrocławia - 550.000 zł.

  Na rok 2010 przeniesiona została do realizacji kwota 720 000 zł. Do Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska wpłynęło 6 wniosków i wszystkie zostały zaopiniowane pozytywnie.

FUNDUSZ PROEKOLOGICZNY

Plan wydatków funduszu proekologicznego na rok 2009 wynosił 95 000 zł w tym:

- akcja proekologiczna - 80 000 zł,
- Rady Osiedlowe m. Wrocławia - 15 000 zł.

W ramach akcji proekologicznej w roku 2009 przyznano dotacje na łączną kwotę 79 600 zł dla jednostek oświatowych Miasta Wrocławia (Szkoły, Przedszkola, Specjalne Ośrodki Wychowawcze). Ogółem, w ramach akcji proekologicznej przyznano dotacje dla 60 jednostek oświatowych.

Dotacje przyznawane były na następujące zadania:

- zakup nagród, dyplomów, wyróżnień dla uczniów, materiałów edukacyjnych biorących udział w konkursach o tematyce ekologicznej, przyrodniczej,
- zakup materiału roślinnego celem nasadzeń na posesjach szkolnych, przedszkolnych.

Stan komunalizacji m. Wrocławia wg prawomocnych decyzji Wojewody od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 roku

TREŚĆ	NOWE DECYZJE			ZMIANY W DECYZJACH								OGÓŁEM powierzchnia ze zmianami (4 + 12)
				Ilość					Powierzchnia (ha)			
	ilość decyzji	ilość działek	powierzchnia (ha)	decyzji zmieniających	decyzji zmieniających pow.	decyzji uchylających	Postanowień		+	-	Σ (+,-)	
							Zm. pow.	inne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I. Decyzje komunalizacyjne na nieruchomości będące w użytkowaniu wieczystym, w tym:												
1. osób fizycznych (lokale i ich zasób)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. przedsiębiorstw komunalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. osób fizycznych (budow. indywid.)	2	3	0,1336	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1336
4. spółdzielni mieszkaniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. spółdzielni pracy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. innych podmiotów (spółki, organiz.)	3	4	0,1728	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1728
RAZEM I :	**5**	**7**	**0,3064**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**0,3064**
II. Decyzje komunalizacyjne na nieruchomości będące we władaniu:												
1. WMK	6	11	18,8213	77	39	-	-	10	0,9361	-	0,9361	19,7574
2. przedsiębiorstw komunalnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. żłobków	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. przedszkoli	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. szkół	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. spółdzielni mieszkaniowych	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. innych podmiotów	3	5	0,1513	-	11	-	-	-	-	-0,2254	-0,2254	-0,0741
RAZEM II :	**9**	**16**	**18,9726**	**77**	**50**	**-**	**-**	**10**	**0,9361**	**-0,2254**	**0,7107**	**19,6833**
III. Decyzje komunalizacyjne na nieruchomości będące w użytkowaniu:												-
1. spółdzielni pracy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM III :	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
OGÓŁEM I+II+III :	**14**	**23**	**19,279**	**77**	**50**	**-**	**-**	**10**	**0,9361**	**-**	**0,7107**	**19,9897**

Departament Architektury i Rozwoju

Wrocław miasto spotkań

ARCHITEKTURA I BUDOWNICTWO

W 2009 roku w zakresie architektury i budownictwa zrealizowano regulaminowe zadania:

- **gminy,** wynikające z:
  - przepisów o zagospodarowaniu przestrzennym,
  - obowiązków określonych w prawie geologicznym i górniczym oraz w ustawie o gospodarce nieruchomościami,

- **powiatu,** na podstawie ustawy o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa, wynikające z:
  - prawa budowlanego,
  - ustawy o własności lokali,
  - ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych,

  a także zadania nałożone na organ administracji publicznej innymi ustawami.

W ramach **zadań podejmowanych przez Architekta Miasta** i jego zespół:

- Przygotowywano i wykonano następujące opracowania:
  - ostateczną korektę architektoniczną modelu do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego placu Społecznego,
  - animacje modeli urbanistycznych zachodniej części Wrocławia i Kępy Mieszczańskiej,
  - wytyczne i model do projektu planu miejscowego zagospodarowania przestrzennego rejonu ul. Swobodnej,
  - wytyczne i organizacja projektu „Pociąg do nieba" w porozumieniu z ARCHICOM Sp. z o.o.,
  - wytyczne i zlecenie koncepcji zagospodarowania terenu przestrzeni publicznej przy ul. Lotniczej (ul. Szybowcowa – St. Drzewieckiego), niezbędnej do realizacji zadania przez Zarząd Zieleni Miejskiej,
  - wytyczne i zlecenie koncepcji „Zegara Słonecznego",
  - wytyczne i zlecenie koncepcji „Ścieżki historii Wrocławia na chodniku",
  - wytyczne i organizacja projektu rozwiązania plastycznego ściany szczytowej budynku szkoły przy ul. Piotra Skargi od strony pl. Dominikańskiego
    w postaci siatki z odwzorowaniem dzieła Józefa Hałasa,
  - organizacja projektu wprowadzenia powtarzalnego kiosku prasowego w porozumieniu ze ZDIUM i RUCH S.A.
  - prezentacja, na zaproszenie Izby Architektów RP zasad zarządzania przestrzenią miejską.
- Rozpoczęto (do zakończenia w I kwartale 2010 roku) - standard opracowania modelu przestrzennego dla obszaru całego Miasta.
- Zakończono następujące działania rozpoczęte w roku poprzednim:
  - usytuowanie i realizacja rzeźby „Wrocławianka" na pl. Dominikańskim (w porozumieniu z firmą ECE Polska i ZDiUM),
  - usytuowanie przy ul. Świdnickiej rzeźby PTAKI, autorstwa Magdaleny Abakanowicz,
  - przekazanie darowizny i usytuowanie 2 ławek przystankowych typu „allegro" firmy SEMINAR MARKETING MANAGMENT S.C. w porozumieniu ze ZDIUM,

- rozstrzygnięcie i unieważnienie konkursu za zagospodarowanie terenu z formą przestrzenną „Rondo Graniczne” organizowanego przez Akademię Sztuk Pięknych na podstawie porozumienia z Gminą Wrocław,
- opracowano i wprowadzono do stosowania katalog mebli miejskich.

- Zorganizowano konkurs „Piękny Wrocław” – XVIX edycja konkursu na najlepszą realizację architektoniczną w roku 2008, w tym:
  - przygotowanie, organizacja i rozstrzygnięcie,
  - wydanie katalogu prezentującego realizacje nagrodzone w latach 2003-2008,
  - zorganizowanie spotkania dyskusyjnego z przedstawicielami wrocławskiego środowiska architektów.
- W ramach współpracy z innymi jednostkami Urzędu Miasta i Gminy opiniowano lub udzielano konsultacji, między innymi, w sprawach:
  - projektu budowlanego przystanku EURO 2012,
  - zgodności z mpzp koncepcji składanych w ofertach przetargowych,
  - opiniowanie projektu przebudowy ul. Kuźniczej i placu Uniwersyteckiego.
- Zapewniono udział Architekta Miasta w komisjach przetargowych, zespołach, sądach konkursowych.

Dodatkowo Wydział Architektury i Budownictwa uczestniczył w zespołach roboczych innych komórek organizacyjnych Urzędu i jednostek Gminy, jak:
- Zespół Uzgadniania Dokumentacji Projektowej,
- Zespół do Działań Doskonalących w Zintegrowanym Systemem Zarządzania Jakością,
- Zespół roboczy ds. Teleinformatycznego Centrum Kontaktu z Mieszkańcem (TCKM).

Ilość i rodzaj spraw rozpatrywanych w roku 2009

L.p.	rodzaj spraw		ilość
korespondencja, która wpłynęła do Wydziału			**46 514**
w tym: wnioski i zgłoszenia			**24 329**
wszystkie wydane dokumenty			**57 729**
w tym: decyzje			**6 591**
	w tym: decyzje wydane w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym	**1 608**	
	decyzje wydane w oparciu o prawo budowlane	**4 983**	
postanowienia			**3 647**
zaświadczenia			**23 901**

1	decyzje o warunkach zabudowy		**949**
	w tym: ustalające warunki	**752**	
	odmawiające ustalenia warunków zabudowy	**197**	
2	decyzje inne związane z decyzją o warunkach zabudowy		**427**
3	decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego		**171**

	w tym: ustalające lokalizację		166	
	odmawiające ustalenia lokalizacji		5	
4	decyzje inne związane z ustaleniem lokalizacji			61
5	decyzje o pozwoleniu na budowę i zatwierdzeniu projektu budowlanego			2 890
	w tym: decyzje udzielające pozwolenia na budowę		2 651	
	w tym: budownictwo jednorodzinne	225		
	budownictwo wielorodzinne	55		
	infrastruktura techniczna	345		
	decyzje odmawiające pozwolenia na budowę		239	
6	decyzje pozwolenia na rozbiórkę			154
	w tym: decyzje udzielające pozwolenia		136	
	odmawiające pozwolenia na rozbiórkę		18	
7	decyzje o przeniesieniu pozwolenia na budowę			191
8	decyzje inne			984
9	decyzje wnoszące sprzeciw wobec prowadzenia robót budowlanych lub zmiany sposobu użytkowania			764
10	zgłoszenia prowadzenia robót budowlanych i zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania			3 230
11	postanowienia o usunięciu nieprawidłowości w proj. bud.			1 737
12	rejestracja dzienników budów			1 829
13	zaświadczenia o samodzielności lokali			20 219
	w tym: zaświadczenia o samodzielności lokali mieszkalnych		18 906	
	zaświadczenia o samodzielności lokali użytkowych		526	
	zaświadczenia o samodzielności garaży		787	
14	zaświadczenia inne (np. o ostateczności decyzji, o zgłoszeniu prowadzenia robót budowlanych, zmiany sposobu użytkowania)			3 025
	postanowienia opiniujące podział			402
15	zaświadczenia dotyczące planów miejscowych			658
16	wypisy i wyrysy z obowiązujących planów miejscowych			1 115
	w tym: dla WNS		167	
	dla WSR		66	
	dla WMK		42	
17	opinie urbanistyczne, pisma w sprawie planów miejscowych (w tym wyrysy i wypisy z nieobowiązujących planów miejscowych)			709
	w tym: dla WNS		8	
	dla WSR		3	
	dla WMK		3	
	dla ZGiKM		102	
	dla BRG		9	
18	wykazy decyzji dla BRW			59
19	skargi			11
20	wnioski			1

Częściowe pokrycie obszaru gminy Wrocław planami (na koniec 2009 roku wynosi ok. 42,7%) powoduje, że podmioty podejmujące działania inwestycyjne muszą uzyskać decyzje, zawierające ustalenia dotyczące przeznaczenia terenu (zastępujące plany). Coraz częściej wpływają wnioski o ustalenie warunków zabudowy dla obszarów, dla których, ze względu na ich wielkość, położenie i warunki uzbrojenia, rozstrzygnięcia dotyczące zagospodarowania przestrzennego powinny być podejmowane w ramach ustaleń planu miejscowego. Sytuacja taka ma negatywny wpływ na działania inwestycyjne w mieście.

Proces wydawania pozwoleń na budowę, pomimo braków i nieprawidłowości występujących w składanej dokumentacji zamyka się w ustawowo dopuszczonym czasie – 65 dni. Tak jak i w latach poprzednich, Wydział Architektury i Budownictwa nie był ukarany karą za zwłokę.

Ilość wniosków o wydanie zaświadczeń o samodzielności lokali, których nieomal sześciokrotnie zwiększony wpływ nastąpił w drugiej połowie roku 2007, po niewielkim spadku w 2008 roku ponownie zwiększyła się (ponad 11% w stosunku do roku 2008). Lokatorzy mieszkań spółdzielczych nadal korzystali z przepisów wprowadzonych nowelizacją ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, umożliwiających korzystne przekształcenie prawa do lokalu spółdzielczego we własność.

Jakość wychodzących decyzji, mimo znacznej poprawy w stosunku do lat poprzednich, nie była w pełni satysfakcjonująca, co wykazywały decyzje kasacyjne organu drugiej instancji. Po szczegółowej analizie tych orzeczeń, okazało się, że coraz częściej Samorządowe Kolegium Odwoławcze rozstrzyga kwestie dotyczące zasad ładu przestrzennego, co według wskazań ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym może budzić wątpliwości. Korekta rozstrzygnięć drugiej instancji jest możliwa wyłącznie na wniosek stron, co w sytuacji wieloletniego oczekiwania na Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego nie jest praktykowane i powoduje uznanie przez inwestorów wadliwych decyzji podejmowanych w drugiej instancji. W takiej sytuacji bardzo ważna jest możliwość wymiany doświadczeń, poglądów i robocze kontakty z członkami SKO.

Po dwóch latach od utworzenia stanowiska koordynatora projektu plastycznego wystroju Miasta widać, że jest to bardzo potrzebna funkcja. Wiele zagadnień z zakresu małej architektury udało się systemowo uporządkować i zmiany zaczynają być widoczne na ulicach.

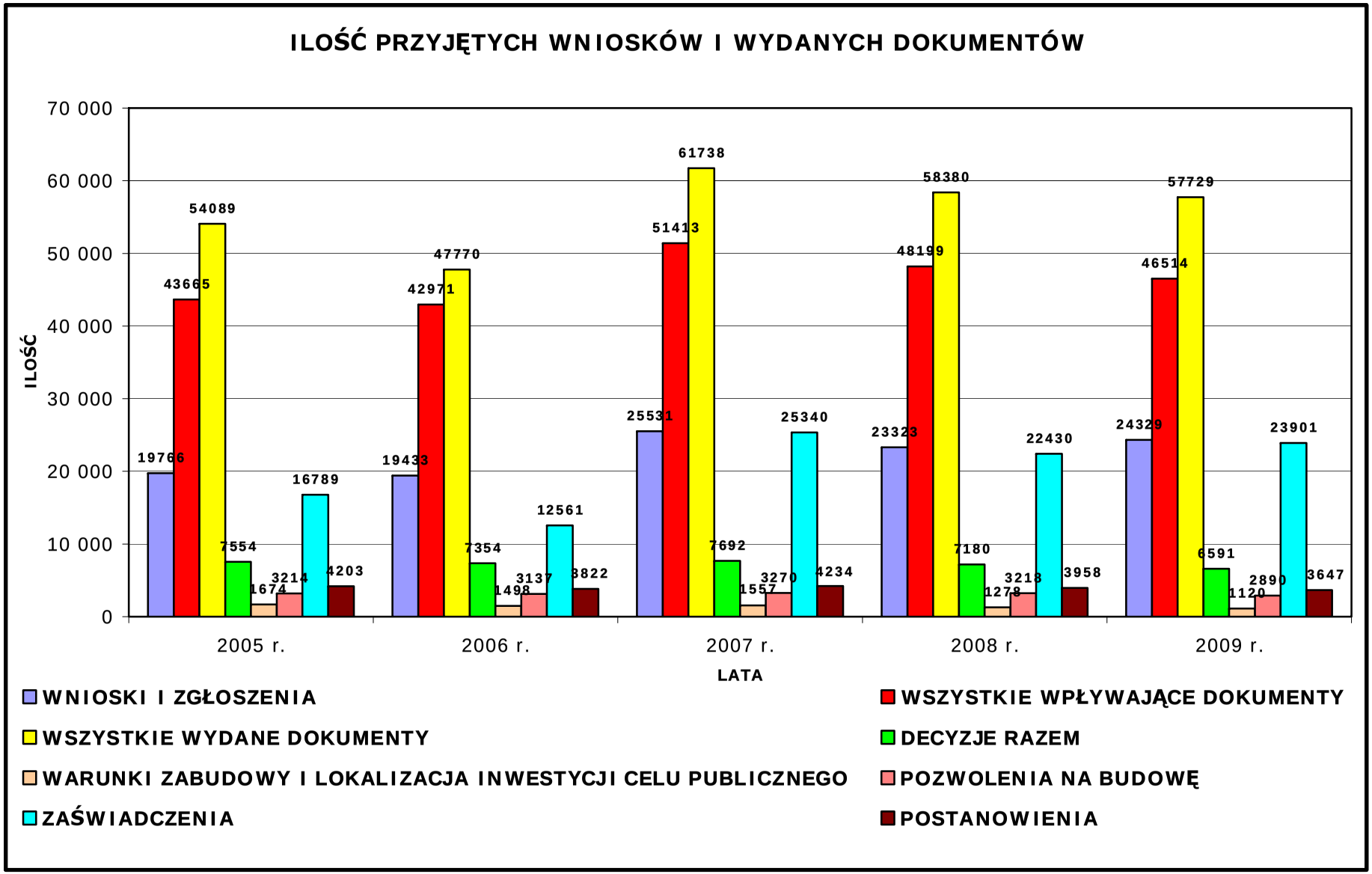
ILOŚĆ PRZYJĘTYCH WNIOSKÓW I WYDANYCH DOKUMENTÓW
ILOŚĆ
70 000
60 000
50 000
40 000
30 000
20 000
10 000
0
19766
43665
54089
7554
1674
3214
16789
4203
19433
42971
47770
7354
1498
3137
12561
3822
25531
51413
61738
7692
1557
3270
25340
4234
23323
48199
58380
7180
1278
3218
22430
3958
24329
46514
57729
6591
1120
2890
23901
3647
2005 r.
2006 r.
2007 r.
2008 r.
2009 r.
LATA
WNIOSKI I ZGŁOSZENIA
WSZYSTKIE WPŁYWAJĄCE DOKUMENTY
WSZYSTKIE WYDANE DOKUMENTY
DECYZJE RAZEM
WARUNKI ZABUDOWY I LOKALIZACJA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO
POZWOLENIA NA BUDOWĘ
ZAŚWIADCZENIA
POSTANOWIENIA

PLANOWANIE PRZESTRZENNE I ROZWÓJ SPOŁECZNO – GOSPODARCZY WROCŁAWIA

W roku sprawozdawczym 2009 podejmowany był szereg zadań i przedsięwzięć ważnych dla prawidłowego rozwoju Miasta.
Zadania te obejmowały prace związane w szczególności z:

- planowaniem rozwoju społeczno – gospodarczego Wrocławia,
- Aglomeracją Wrocławską,
- planowaniem systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- sporządzaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp),
- sporządzaniem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia (Studium ...).

Kształtowanie przestrzeni publicznych i zabudowy w istotny sposób wpływa na ład przestrzenny. Poprzez odpowiednie organizowanie i racjonalne kształtowanie przestrzeni, ma zapewnić prawidłowy rozwój obszaru Miasta. Jednym z instrumentów kształtowania ładu przestrzennego są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp).
W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uwzględnia się zwłaszcza: wymagania ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury, walory architektoniczne i krajobrazowe, wymagania środowiska, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, ochrony zdrowia oraz bezpieczeństwa ludzi i mienia, walory ekonomiczne przestrzeni, prawo własności, potrzeby obronności bezpieczeństwa państwa oraz potrzeby interesu publicznego. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.) mpzp jest aktem prawa miejscowego.
Projekty mpzp sporządzane są przez **5** działów planowania przestrzennego. W roku sprawozdawczym, w opracowaniu było ogółem **112** projektów mpzp, będących na różnych etapach procedury formalno – prawnej. W roku 2009 Rada Miejska Wrocławia uchwaliła **27 planów.**

W roku 2009 uchwalone mpzp pokryły **1387 ha** powierzchni, co stanowi **4,7 %** powierzchni Wrocławia.
Poniższa tabela przedstawia plany uchwalone (narastająco od roku 1995) oraz plany znajdujące się w opracowaniu z powierzchnią gruntu jaką obejmują, a także jaki jest procentowy udział mpzp w stosunku do powierzchni Miasta.

Udział uchwalonych mpzp w powierzchni Miasta

Plany	Liczba planów	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni Miasta [%]
Uchwalone od 1995r.	254	12507,82	42,7
uchwalone w 2009r.	27	1386,56	4,7
uchwalone obowiązujące	242	12009,62	41,0
w opracowaniu	85	5421,17	18,5

Udział uchwalonych mpzp w powierzchni Miasta

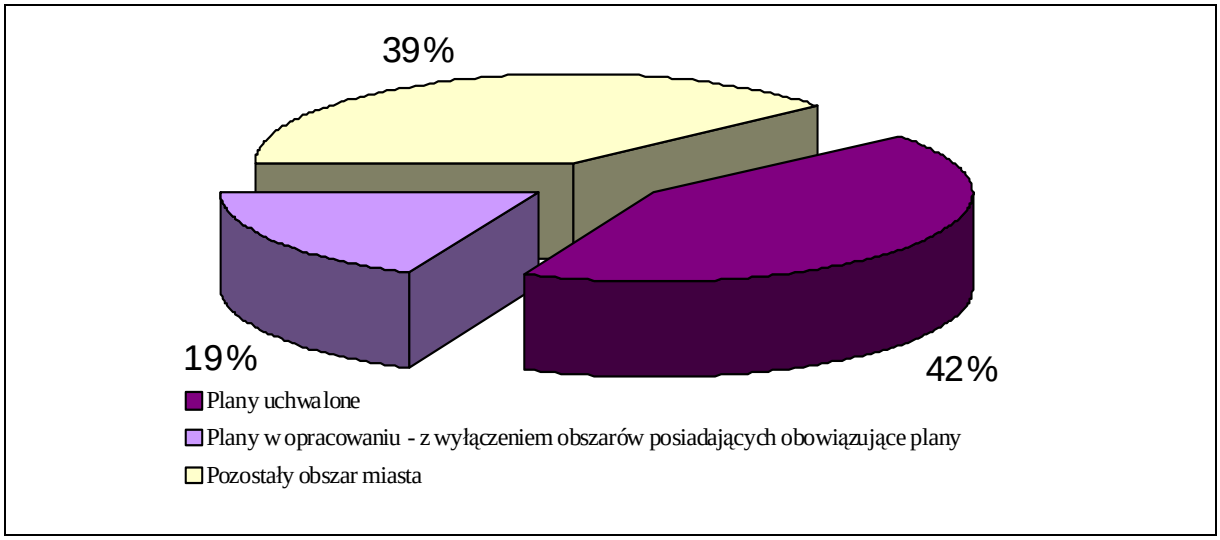

Tereny objęte uchwalonymi mpzp po 1 stycznia 1995 roku

	II-III Kadencja RMW	IV Kadencja RMW	V Kadencja RMW do dnia 31.12.2009 r.	Powierzchnia Miasta obecnie objęta planami uchwalonymi od 01. 1995 r.
Powierzchnia Miasta objęta planami (%)	5,8	23,4	15,3	42,7
Powierzchnia Miasta objęta planami (ha)	1693	6863,40	4489,25	12507,82
Liczba planów uchwalonych	52	114	94	254

Liczba uchwalonych mpzp w latach 2003-2009

Lata	Liczba planów	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni Miasta [%]
2009	27	1387	4,7
2008	35	2125	7,3
2007	30	971	3,3
2006	32	1908	6,5
2005	22	446	1,5
2004	29	1849	6,3
2003	32	2680	9,2

Procedura przygotowania i uchwalenia mpzp jest procesem skomplikowanym i długotrwałym, bo wymagającym przygotowania wielu różnych opracowań specjalistycznych. Opracowania te są wykonywane przede wszystkim przez komórki organizacyjne Biura Rozwoju Wrocławia.

W 2009 roku Dział Planowania Komunikacji, Infrastruktury Technicznej i Środowiska w BRW sporządził:

- opracowania:
  - ekofizjograficze – 38,

- komunikacyjne – 43;
- prognozy oddziaływania mpzp na środowisko – 44;
- teksty uchwał dot. zagadnień:
  - transportowych - 35,
  - infrastrukturalnych – 44;
- ideogramy uzbrojenia technicznego – 45;
- inwentaryzacji sieciowych – 45.

INNE PRACE NA RZECZ ROZWOJU MIASTA

- przygotowanie materiałów graficznych i analiz przestrzennych związanych z:
  - lokalizacją: dla plaży miejskiej, campingów na EURO 2012, targowisk, przedszkoli,
  - obudową Obwodnicy Śródmiejskiej;
- analiza ekspozycji Miasta z AOW w kontekście lokalizacji ekranów akustycznych,
- analiza możliwości lokalizacji: centrów konferencyjnych, hoteli, obiektów służby zdrowia, nowych budynków wysokościowych,
- prowadzenie prac w ramach grupy wsparcia programu Urbact II – rewitalizacja dawnego traktatu handlowego na Nadodrzu,
- analiza możliwości:
  - wprowadzania zmian i wzbogacenia o nowe funkcje obszaru Lotniczych Zakładów Naukowych przy ul. Kiełczowskiej,
  - użytkowania w przyszłości obszaru Portu Miejskiego w sytuacji utrzymania i rozwoju obecnej funkcji związanej z obsługą transportu wodnego,
- analiza nowej architektury powstałej w Mieście,
- program mieszkaniowy – analizy do programu przygotowania ofert terenów pod zabudowę mieszkaniową,
- program 100 kamienic – analizy dotyczące rewitalizacji, opracowanie materiałów – karty kamienic,
- analiza uwarunkowań urbanistycznych w różnych obszarach Miasta w celu określenia możliwej liczby nowych mieszkańców dla potrzeb innych wydziałów i jednostek organizacyjnych Urzędu Miejskiego, w szczególności dla MPWiK;
- projekt Ścieżki Kulturowej Czterech Świątyń, w tym:
  - opracowanie graficzne mapy przedstawiającej propozycję trasy turystycznej na obszarze Dzielnicy Czterech Świątyń ze wskazaniem proponowanych lokalizacji wskaźników,
  - opracowanie graficzne mapy przedstawiającej odchylenie proponowanej trasy turystycznej od wyznaczonej w obowiązującym planie Ścieżki Kulturowej Czterech Świątyń na obszarze Dzielnicy Czterech Świątyń,
  - analiza planu ogólnego pod kątem jego ustaleń dla terenu w sąsiedztwie synagogi, dotyczy problemu garaży przy synagodze,
  - analiza możliwości likwidacji problemu garaży przy synagodze nowym przystąpieniem do planu lub zezwoleniem na realizację inwestycji drogowej,
  - uczestnictwo w spotkaniach dotyczących problematyki realizacji założeń planu w kontekście różnych inwestycji,
  - zbieranie i tworzenie listy problematycznych zapisów w obowiązującym mpzp południowo-zachodniej części obszaru Starego Miasta – rejonu ulicy św. Antoniego na potrzeby analizy potrzeby zmiany planu,
- analiza zagospodarowania Placu Zgody i jego sąsiedztwa – przygotowanie prezentacji,

- przygotowanie dla PKP wytycznych na potrzeby opracowania koncepcji zagospodarowania obszaru w rejonie Dworca Świebodzkiego,
- analizy funkcjonalno – przestrzenne wraz z opracowaniem koncepcji urbanistycznej w rejonie zespołu urbanistycznego Kminkowa,
- sporządzenie analiz zasadności przystąpienia do opracowania lub zmiany planu miejscowego w rejonach zespołów urbanistycznych Zakrzów Rekreacyjny i Klin Kleciński w związku z lokalizacją campingów na Euro 2012,
- sporządzenie analiz ilości lokali mieszkalnych na potrzeby opracowania mpzp dla części zespołów urbanistycznych Zacisze i Dolina Odry oraz dla zespołu urbanistycznego Zalesie,
- analiza i opracowanie wariantowych rozwiązań podziału nieruchomości gminnej na potrzeby przetargu – Wzgórze Mikołajskie,
- wykonanie modeli przestrzennych na potrzeby analiz możliwości lokalizacji elektrociepłowni Fortum w rejonie ulicy Obornickiej oraz miejscowych planów;
- analizy i propozycje związane z oświetleniem Wrocławia, oraz lokalizacją „Parku Mastercook",
- rozbudowa pętli tramwajowej na Sępolnie – wytyczne dotyczące przygotowywanego przetargu,
- analiza bilansu miejsc postojowych dotycząca parkingów przy Hali Stulecia,
- przygotowanie wariantów lokalizacji inwestycji dla pływalni na Maślicach,
- prace dodatkowe związane z projektami mpzp dla Psiego Pola Małomiasteczkowe, oraz dla Jagodna - Wojszyc w tym: przygotowanie wizualizacji na spotkania z Radą Osiedla i mieszkańcami Psiego Pola, czy opracowanie modelu przekazywania terenów pod drogi publiczne wraz z etapowaniem dotyczącym Jagodna – Wojszyc,
- prace wstępne nad opracowaniem materiałów dotyczących wsi wrocławskich.

Ważnym zadaniem realizowanym w roku 2009 były **prace związane ze sporządzeniem zmiany Studium...** Jest to dokument określający kierunki polityki przestrzennej Wrocławia na kilka najbliższych lat. Nie jest prawem miejscowym, ale sporządzane mpzp muszą być zgodne ze Studium... Dnia 15 stycznia 2009 roku upłynął termin składania wniosków do zmiany Studium... Rozstrzygnięcia w sprawie złożonych wniosków rozpatrzył Prezydent Wrocławia wydając zarządzenie Nr 5828/09 z dnia 27 marca 2009 roku w sprawie rozpatrzenia wniosków złożonych do zmiany Studium... . Po kolejnych etapach prac nad projektem dokumentu i wprowadzeniu zmian wynikających z wydanych opinii i uzgodnień, w prasie lokalnej ukazały się ogłoszenia o wyłożeniu projektu zmiany Studium... w dniach 23 listopada 2009 roku – 11 stycznia 2010 roku do publicznego wglądu. Dnia 8 grudnia 2009 roku z udziałem Prezydenta Wrocławia i radnych Rady Miejskiej Wrocławia odbyła się dyskusja publiczna nad przyjętymi w tym projekcie zmiany Studium... rozwiązaniami. Uczestniczyło w niej około 100 osób.

ZADANIA W ZAKRESIE PLANOWANIA ROZWOJU SPOŁECZNO – GOSPODARCZEGO WROCŁAWIA

W roku sprawozdawczym podjęto następujące działania:

- Praca przy opracowaniu dokumentu „Założeń polityki społeczno-gospodarczej na rok 2010" – uchwalonych Uchwałą XXXVII/1184/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku, która obejmowała:
  - opracowanie koncepcji założeń na 2010 rok,

- zbieranie wniosków od wydziałów, departamentów UMW oraz jednostek organizacyjnych gminy,
- opracowanie pierwszego projektu dokumentu,
- pracę nad projektem dokumentu na komisjach i klubach Rady Miejskiej przed lipcową sesją RM,
- wprowadzenie zmian po pierwszym czytaniu dokumentu,
- pracę nad drugim projektem dokumentu na komisjach i klubach Rady Miejskiej.

- Monitoring realizacji „Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na rok 2009”:
  - przygotowanie zarządzenia Prezydenta w sprawie monitoringu „Założeń polityki społeczno-gospodarczej Wrocławia na 2009 rok”,
  - opracowanie wykazu jednostek organizacyjnych Urzędu, koordynatorów i wykonawców odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań,
  - przygotowanie korespondencji i materiałów wyjściowych dla koordynatorów zadań,
  - przygotowanie korespondencji i materiałów wyjściowych dla jednostek realizujących zadania,
  - zbieranie i analizowanie kart realizacyjnych poszczególnych zadań (dwa razy do roku),
  - konsultacje i uzgodnienia zapisów z koordynatorami i jednostkami wykonawczymi,
  - przygotowanie sprawozdania – naniesienie informacji, opracowanie redakcyjne (dwa razy do roku).
- Prace związane z rozliczeniem finansowym i zamknięciem projektu europejskiego ED-CIII Via Regia, w którym Miasto Wrocław uczestniczyło na zasadzie partnera - prace związane z wprowadzeniem do budżetu Wrocławia przychodów związanych z refundacją kosztów projektu.
- Działania związane z realizacją projektu europejskiego „Via Regia Plus”, w którym Miasto Wrocław pełni funkcję partnera wiodącego, w tym:
  - przygotowanie wytycznych do opracowania analiz: „Rozwój infrastruktury kolejowej w powiązaniu ze strukturą osadniczą we wrocławskim obszarze metropolitalnym na przykładzie wybranej linii kolejowej – studium przypadku” oraz analiza dotycząca zagadnień rewitalizacji obszaru dworca Nadodrze,
  - współpraca w działaniach związanych z codzienną koordynacją i zarządzaniem projektem,
  - przygotowanie i uczestnictwo w spotkaniu otwierającym projekt (Kick-off meeting) we Wrocławiu, dnia 28.01.2009 roku,
  - spotkania robocze warsztaty z przedstawicielami partnerów (Wrocław – maj 2009, Lipsk – wrzesień 2009, Kraków grudzień - 2009) – współpraca przy organizacji i uczestnictwo,
  - uczestnictwo w spotkaniach i warsztatach z przedstawicielami JTS (Wspólnego Sekretariatu Technicznego) – w Wiedniu styczniu i maju 2009, przygotowanie Start-up raportu dla JTS (raportu startowego dla projektu),
  - przygotowanie pierwszego (za okres 10/2008 - 3/2009) i drugiego (za okres 4/2009 - 9/2009) wniosku płatniczego o zwrot dofinansowania dla Władzy Wdrażającej Programy Europejskie,
  - przygotowanie pierwszego raportu z postępu prac dla JTS (za okres 10/2008 - 3/2009) i raportu z kosztów przygotowania projektu dla JTS.

Istotne znaczenie dla działalności Biura i Urzędu Miejskiego Wrocławia miały również prace realizowane przez **Dział Informacji Przestrzennej (DIP).** Do najważniejszych w roku sprawozdawczym należało w szczególności:

- udostępnienia Słownika Adresów dla harmonizacji baz adresowych systemów informatycznych Urzędu Miejskiego, przygotowanie do transformacji zbiorów danych przestrzennych SIP z układu lokalnego Gromnik do Państwowego Układu Współrzędnych Geograficznych 2000,
- pozyskiwanie, kontrola techniczna, przetwarzanie danych przestrzennych i włączenie ich do Systemu Informacji Przestrzennej (SIP), w tym m.in.: opracowanie algorytmów importu i aktualizacji danych Zespołu Uzgadniania Dokumentacji Projektowej i ich udostępnienie w intranetowym serwisie mapowym, opracowanie aplikacji,
- przygotowanie danych przestrzennych i map tematycznych oraz udostępnienie ich użytkownikom SIP oraz jednostkom wykonującym prace na rzecz Urzędu m.in.: wielokrotne przetwarzanie danych, w tym bazy demograficznej, MIGRACJE, TERYT, ADRESY, przygotowywanie map dla różnych instytucji – EURO 2012, Wrocławskie Inwestycje oraz jednostek Urzędu Miejskiego – dane dla zleceń projektów kanalizacji teletechnicznej,
- prowadzenie prac nad budową elementów „Miasta 3D" dla różnych użytkowników danych,
- opracowanie projektów struktury danych Wieloletniego Planu Inwestycyjnego i Systemu Informacji Miejskiej - udział w tworzeniu przestrzennego systemu zarządzania projektami, tworzenie „mapy utrudnień w ruchu" i mechanizmów jej aktualizowania, wsparcie Wydziału Edukacji w zakresie rozwijanego systemu rekrutacji uczniów,
- modernizacja i dodawanie nowych serwisów do portalu mapowego, w tym: „mapa utrudnień w ruchu", wyszukiwania połączeń komunikacji zbiorowej, mapa zasadnicza i projekty Zespołu Uzgadniania Dokumentacji Projektowej, wyłożenie publiczne zmiany Studium...,
- prowadzenie numerycznych baz – rejestru mpzp, bazy ich granic, dokumentów rysunków i tekstów oraz wektorowej bazy planów; przeprowadzenie wektoryzacji i klasyfikacji treści bazy ustaleń przeznaczenia terenów w mpzp,
- przygotowanie i aktualizacja wzorca tekstu uchwały uchwalającej mpzp oraz dostosowania go do wymogów sporządzania aktów prawnych w formacie XML,
- prowadzenie rejestrów wniosków o sporządzanie lub zmianę planów oraz wniosków o zmianę Studium... i ich analiza,
- analizy i modelowania na potrzeby Biura i innych wydziałów Urzędu, w tym: zgromadzenie informacji o rozmieszczeniu grup wiekowych mieszkańców Wrocławia dla Wydziału Edukacji, prace przygotowawcze do podziału Miasta na rejony gimnazjalne, analiza wpływu opracowywanych mpzp na liczbę i rozmieszczenie ogrodów działkowych we Wrocławiu,
- prowadzenie szkoleń pracowników Urzędu w zakresie umiejętności wykorzystywania SIP i edycji danych przestrzennych.

PLANOWANIE SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

W zakresie planowania systemów komunikacji i infrastruktury technicznej oprócz niezbędnych opracowań potrzebnych do sporządzania mpzp i zmiany Studium zostały m. in. zrealizowane następujące zadania dotyczące:

- modelowania komunikacyjnego:

- poprzez aktualizację, wprowadzanie i uszczegółowienie danych mających wpływ na ruch komunikacyjny w mieście, oraz aktualizację i weryfikację zasobu sieci modelowych Wrocławia i aglomeracji,
- i prognozy ruchu związane z wariantowaniem i priorytetyzacją rozwiązań planistycznych i urbanistycznych – przewidywany wpływ realizacji niektórych planów miejscowych na ruch komunikacyjny w skali Miasta, m.in. dla rejonów: Strachocina i Swojczyc,
- i prognozy ruchu dla wielowariantowych rozwiązań komunikacyjnych na potrzeby studiów wykonalności i koncepcji dla inwestycji związanych z infrastrukturą drogową: Łącznik Żernicki, Łącznik Żmigrodzki, ul. Krzywoustego, ul. Karkonoska, ul. Borowska – Buforowa, parking dla ZOO i Hali Stulecia, północna część Obwodnicy Śródmiejskiej.

Wyniki prowadzonych symulacji wykorzystywano przy: sporządzaniu warunków wejściowych dla projektowania inwestycji drogowych przygotowywanych przez Miasto, omawianiu strategii i priorytetyzacji inwestycyjnych urbanistycznych, planistycznych oraz dla drogownictwa w Mieście, czy przy konsultacjach przy opracowaniu mpzp,

- opracowania wytycznych komunikacyjnych dla elementów układu transportowego, w tym m.in. dla: łącznika ul. Granicznej z nowym portem lotniczym, ul. Damrota, parkingu przy Hali Stulecia, zagospodarowania w rejonie dworca Wrocław Główny, Obwodnicy Śródmiejskiej – etap 2, pętli na Sępolnie.
- Na podstawie wydanych wytycznych, prowadzone były prace projektowe dla inwestycji komunikacyjnych. Oprócz wytycznych komunikacyjnych przygotowano wytyczne infrastrukturalne do 2 koncepcji sieciowych zleconych przez MPWiK oraz opracowano wnioski i opinie do zmian studiów i planów miejscowych dla gmin sąsiadujących z Wrocławiem,
- wydania wydziałom Urzędu Miejskiego i innym instytucjom: 58 opinii komunikacyjnych, 200 opinii infrastrukturalnych oraz opinii środowiskowych m.in. do projektu „Program ochrony środowiska przed hałasem dla Wrocławia", czy do projektu aktualizacji „Program ochrony środowiska dla Miasta Wrocławia na lata 2004 - 2015",
- postępowania przetargowego w zakresie Kompleksowego Badania Ruchu dla Wrocławia. Wynikiem tego postępowania było podpisanie umowy na przeprowadzenie Kompleksowych Badań Ruchu, które rozpoczną się w 2010 roku. Umowa zostanie sfinansowana w całości ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska,
- analizy parkingowej dla Geocentrum związanej z zastosowaniem odpowiednich wskaźników parkingowych dla nowej inwestycji Politechniki Wrocławskiej,
- prowadzenia prac związanych z:
  - katalogiem przekrojów poprzecznych ulic ze strefowaniem uzbrojenia,
  - opracowaniem projektu mpzp Plac Społeczny z zakresie rozwiązań komunikacyjnych,
  - inwentaryzacją wrocławskich alei.

POZOSTAŁE ZADANIA ZWIĄZANE Z PLANOWANIEM PRZESTRZENNYM

Do najważniejszych zadań umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie BRW oraz zapewniających dobrą organizację i umożliwiających wykonywanie zadań regulaminowych Działom Planowania Przestrzennego, należały:

- Organizacja spotkań prezydentów, starostów, burmistrzów i wójtów aglomeracji wrocławskiej:
  - 17 lutego - Brzeg Dolny. Spotkanie dotyczyło m.in.
    - przedstawienia zamierzeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego w zakresie uruchomienia przewozów kolejowych, w szczególności w obszarze Aglomeracji Wrocławskiej, a także innych rozwiązań komunikacyjnych,
    - problematyki ujednolicenia planowania przestrzennego w obszarze Aglomeracji Wrocławskiej,
    - omówienia deklaracji o współpracy oraz inne propozycje instytucjonalnego rozwiązywania problemów wymienionych w Deklaracji.
  - 14 kwietnia - Oleśnica. Spotkanie dotyczyło m.in. zaprezentowania wystawy – „Europa to nasza historia". Podczas spotkania podpisano deklarację w sprawie współpracy prezydentów, starostów, burmistrzów i wójtów Aglomeracji Wrocławskiej.
- Organizacja i przeprowadzenie projektu Konferencji Metrexu pt. „Metropolia wielu pokoleń" w dniach 16-19 września 2009 roku:
  - weryfikacja harmonogramu organizacji konferencji (forma projektu),
  - opracowanie budżetu konferencji i jego bieżąca weryfikacja,
  - udział w cyklicznych spotkaniach dot. organizacji konferencji,
  - przygotowanie prezentacji z przygotowań do konferencji,
  - sporządzenie umów i nadzór nad ich wykonaniem w zakresie:
    - wynajmu sal konferencyjnych na Uniwersytecie Wrocławskim,
    - tłumaczeń symultanicznych i urządzeń technicznych (kabiny, kamery, mikrofony, słuchawki i odbiorniki do odbioru tłumaczenia),
    - organizacji lunchów i przerw kawowych,
    - organizacja uroczystej kolacji w Ratuszu z udziałem Prezydenta Wrocławia,
  - przygotowanie imprez towarzyszących konferencji:
    - spotkanie inauguracyjne w Spiżu,
    - rejs statkiem i zabytkowym tramwajem,
    - zwiedzanie Hali Stulecia,
    - udział w koncercie w ramach Wratislavia Cantans,
  - przygotowanie teczki konferencyjnej – pozyskanie materiałów z Biura Promocji, Wydziału Architektury, Convention Bureau oraz Starosty Powiatu Wrocławskiego,
  - sporządzenie sprawozdania z konferencji – zakończenie projektu.
- Udział w audytach wewnętrznych w ramach Zintergrowanego Systemu Zarządzania dotyczących prac:
  - zespołu ds. działań antykorupcyjnych,
  - opisu aspektów środowiskowych.
- Weryfikacja od strony formalno proceduralnej projektów mpzp o różnym stopniu zaawansowania prac (66).
- Sporządzenie 29 prognoz skutków finansowych uchwalenia mpzp.
- Organizacja i obsługa administracyjna MKUA:
  - przygotowywanie i wysyłanie zaproszeń członkom MKUA i zaproszonym gościom na posiedzenie Komisji pocztą i mailem,
  - zamieszczanie na stronie internetowej MKUA projektów mpzp,
  - rezerwacja sali i zamawianie cateringu,
  - sporządzanie protokołu.

- Współpraca z Wydziałem Obsługi Urzędu w zakresie przygotowywania zleceń dotyczących publikacji w lokalnej prasie ogłoszeń:
  - o przystąpieniu do sporządzenia mpzp,
  - dot. procedury postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko
  - o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów mpzp.
- Współpraca z sekcją internetu Biura Prasowego Urzędu w sprawie zamieszczania na stronie internetowej Urzędu:
  - ogłoszeń Prezydenta Wrocławia:
    - o przystąpieniu do sporządzenia mpzp,
    - dot. procedury postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko,
    - o wyłożeniu do publicznego wglądu projektów mpzp ,
  - zarządzeń Prezydenta Wrocławia w sprawie rozpatrzenia:
    - wniosków złożonych do projektów mpzp,
    - uwag złożonych do projektów mpzp.
- Prowadzenie procedury formalno-prawnej zmiany Studium...:
  - wystąpienia do organów i instytucji o opinie i uzgodnienia o zmianie Studium... w procedurze planistycznej i środowiskowej,
  - przekazanie obwieszczeń radom osiedli celem wywieszenia ich w sposób zwyczajowo przyjęty,
  - przygotowanie ogłoszeń i obwieszczeń w trybie ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy z dnia 2 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko o wyłożeniu do publicznego wglądu,
  - protokołowanie dyskusji publicznej,
  - rejestracja wpływających uwag i wniosków do projektu zmiany Studium...
- Opracowanie wniosków do Marszałka Województwa Dolnośląskiego o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dla mpzp:
  - obręb Strachowice – dla obszaru położonego w rejonie Osi Inkubacji i ulicy Strachowickiej we Wrocławiu
  - obręb Osobowice – dla części zespołu urbanistycznego Doliny Odry w rejonie obrębu Pilczyce we Wrocławiu.
  - Pozyskiwanie wejściowych materiałów z zasobu geodezyjno-kartograficznego niezbędnych do sporządzenia mpzp i innych opracowań planistycznych.

OCHRONA ZABYTKÓW

W zakresie ochrony zabytków w 2009 roku prowadzono prace polegające na:

- Realizacji uchwały Nr XXX/1016/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 15 stycznia 2009 roku (Biuletyn Urzędowy RMW z 22 stycznia 2009 roku Nr 1, poz.3) w sprawie przyznania dotacji celowej dla 14 Wspólnot Mieszkaniowych na remont kamienic położonych przy ul: Krupnicza 3, Krupnicza 5, Krupnicza 7, św. Jadwigi 9, św. Jadwigi 10, Malarska 30, Rzeźnicza 4, Szajnochy 11, Podwale 75a, Norwida 20, Włodkowica 5, Włodkowica 7/9, Kołłątaja 32, Rynek 2 w wysokości 70% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych.
  Wspólnoty mieszkaniowe, które wykonały prace remontowe w 2009 roku: ul. Krupnicza 3, 5, 7, ul. św. Jadwigi 9, 10, ul. Malarska 30, ul. Rzeźnicza 4, ul. Szajnochy 11, ul. Podwale 75a, ul. Norwida 20, ul. Włodkowica 5.

Wspólnoty Mieszkaniowe przy ul.: Włodkowica 7/9, Kołłątaja 32 i Rynek 2 we Wrocławiu ze względu na brak zgody właścicieli lub wkładu własnego, zrezygnowały z wykonania prac remontowych.

W 2009 roku na sfinansowanie prac remontowych wyżej wymienionych kamienic przeznaczono środki w wysokości ok. **4 487 463,00 zł**. Remonty wykonano na **11 obiektach** na kwotę ok. **2 697 518 zł**.
Jest to pierwszy tego typu program realizowany od 2007 roku przez Miasto, który umożliwia wsparcie finansowe Wspólnotom Mieszkaniowym na wykonanie remontu zabytkowych kamienic położonych na terenie Wrocławia. Realizując powyższe Prezydent pokazał uwarunkowania realizacyjne polegające z jednej strony na dużym zainteresowaniu Wspólnot Mieszkaniowych programem, z drugiej zaś strony wskazał trudności spełnienia wymogów przetargowych, finansowych problemów Wspólnot Mieszkaniowych a także braku zaangażowania i sprawności działania zarządców nieruchomości. Jednakże pozytywne rezultaty tego programu, oraz złożenie kolejnych wniosków pokazują potrzebę dalszej kontynuacji programu i dają w efekcie dużą szansę na jego rozwój w przyszłości.

- Wykonaniu kart ewidencyjnych zabytków (w drodze umów zawieranych przez MKZ):
  - Zespół szkolny - Szkoła I, ul. Nowowiejska 78-80,
  - Zespół szkolny - Sala gimnastyczna, ul. Nowowiejska 78-80,
  - Zespół szkolny - Szkoła II z wkładką dot. sali gimnastycznej II, ul. Nowowiejska 78-80,
  - Zespół szkolny - Przedszkole, ul. Nowowiejska 78-80,
  - Dawny Hotel, ul. Średzka 39,
  - Kamienica, ul. Skłodowskiej – Curie 11,
  - Biurowiec, ul. Braniborska 2-10,
  - Kamienica, ul. Łukasińskiego 7,
  - Kamienica, ul. Łukasińskiego 8,
  - Willa, ul. Kasztanowa 3a,
  - Stacja kolejowa „Wrocław Pracze” - Zespół, ul. Towarowa,
  - Stacja kolejowa „Wrocław Pracze” – Dworzec z magazynem i wiatą, ul. Towarowa,
  - Pomniki i rzeźby - Fontanna z Szermierzem, pl. Uniwersytecki,
  - Pomniki i rzeźby - Pomnik św. Jana Nepomucena, ul. Traugutta,
  - Pomniki i rzeźby - Pomnik Aleksandra hr. Fredry, pl. Rynek,
  - Pomniki i rzeźby - Rzeźba bogini Rei, Park Słowackiego,
  - Pomniki i rzeźby - Rzeźba bogini Pallas Ateny, Park Słowackiego,
  - Pomniki i rzeźby - Rzeźba bogini Rzeźba bogini Cerery, Park Słowackiego,
  - Pomniki i rzeźby - Rzeźba bogini Ateny, Park Słowackiego,
  - Pomniki i rzeźby - Pomnik św. Jana Nepomucena – przed kościołem św. Teresy, ul. Osobowicka,
  - Pomniki i rzeźby - Pomnik św. Jana Nepomucena, ul. Szewska,
  - Pomniki i rzeźby - Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem, ul. Katedralna,
  - Pomniki i rzeźby – Pogodynka, ul. Świdnicka,
  - Pomniki i rzeźby - Kamienny krzyż wotywny, ul. Traugutta,
  - Pomniki i rzeźby - Fontanna Freytaga, Wzgórze Partyzantów,
  - Pomniki i rzeźby - Pomnik Fryderyka Schillera, Park Szczytnicki,
  - Pomniki i rzeźby - Cokół pomnika poety J. F. von Eichendorffa, Park Szczytnicki,
  - Pomniki i rzeźby - Grupa rzeźbiarska dwa putta z delfinem – ogród za pałacem Spaetgena,

- Pomniki i rzeźby - Rzeźba św. Jerzego z kościoła pw. św. Jerzego, ul. Ojców Oblatów 1,
- Willa z ogrodem, ul. Powstańców Śl. 202,
- Zespół Portu Miejskiego - Spichlerz, ul. Kleczkowska 58,
- Zespół Portu Miejskiego – Basen portowy, ul. Kleczkowska,
- Zespół Portu Miejskiego – Magazyn Cukru, ul. Kleczkowska 50,
- Zespół Portu Miejskiego – Magazyn Drobnicy, ul. Kleczkowska 56,
- Zespół Młyna „Sułkowice" – Budynek administracyjny, al. Poprzeczna 33-35,
- Zespół Młyna „Sułkowice" – Kotłownia, al. Poprzeczna 33-35,
- Zespół Młyna „Sułkowice" – Młyn, al. Poprzeczna 33-35,
- Zespół Młyna „Sułkowice" – Elewator, al. Poprzeczna 33-35,
- Dworzec „Wrocław Kuźniki", ul. Bustrzycka,
- Krzyż umieszczony na szczycie fasady klasztoru SS Urszulanek Unii Rzymskiej,pl. Nankiera 16.

- Wykonaniu kart ewidencyjnych dóbr architektury współczesnej (w drodze umów zawieranych przez MKZ):
  - Hotel (Dom) Asystenta, ul. Wybrzeże L. Pasteura 18,
  - Zespół budynków mieszkalno-usługowych, ul. Piłsudskiego 2-10,
  - Szkoła, ul. Podwale 57,
  - Audytorium Instytutu Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Wybrzeże F. Joliot - Curie 13,
  - Budynek główny Instytutu Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Wybrzeże F. Joliot - Curie 14,
  - Laboratorium Instytutu Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, ul. Wybrzeże F. Joliot - Curie 14,
  - Katedra Epizootiologii i Administracji Weterynaryjnej z Kliniką Uniwersytetu Przyrodniczego, pl. Grunwaldzki 45,
  - Katedra Chorób Wewnętrznych i Pasożytniczych z Kliniką Chorób Koni, Psów i Kotów oraz portiernia Uniwersytetu Przyrodniczego, pl. Grunwaldzki 47,
  - Katedra i Klinika Rozrodu, Chorób Przeżuwaczy oraz Ochrony Zdrowia Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego, pl. Grunwaldzki 49,
  - Katedra i Klinika Chirurgii Uniwersytetu Przyrodniczego, pl. Grunwaldzki 51,
  - Zespół Domów Studenckich Uniwersytetu Wrocławskiego „Ołówek" i „Kredka", pl. Grunwaldzki 30 i ul. Grunwaldzka 69,
  - Osiedle Mieszkaniowe WSM, ul. Górnickiego 11-31, ul. Sienkiewicza 74-92, ul. Reja 42,
  - Budynek mieszkalno - usługowy, ul. Piłsudskiego 94-96,
  - Zakład Elektronicznych Technik Obliczeniowych „Zeto", ul. Ofiar Oświęcimskich 7-13,
  - Galeriowiec mieszkalny, ul. Kołłątaja 9-12,
  - Budynek mieszkalny „Trzonolinowiec", ul. Kościuszki 72,
  - Zespół mieszkalno – usługowy, pl. Grunwaldzki 4-20 i ul. Skłodowskiej – Curie 15.

- W ciągu roku wydano:
  - 998 decyzje konserwatorskie (w 2006 roku – 892, w 2008 roku - 863),
  - 155 postanowień konserwatorskich (w 2006 roku – 78, w 2008 roku - 152),
  - 116 opini konserwatorskich (w 2006 roku – 158, w 2008 roku - 122).

  Od 2 decyzji złożono odwołania do Ministra Kultury – jedno odwołanie zostało rozpatrzone (decyzja MKZ przekazana do ponownego rozpatrzenia), pozostałe

nie zostało jeszcze rozpatrzone przez Ministra. Od 2 postanowień złożono zażalenie do Ministra Kultury – nie zostało jeszcze rozpatrzone przez Ministra.

ZESTAWIENIE OFERT KONKURSOWYCH I EDYCJA MKZ RUCHOME/NIERUCHOME - KONKURS NR 756/09				
L.P	**NAZWA ORGANIZACJI**	**NAZWA WŁASNA ZADANIA**	**MIEJSCE**	**KOSZT CAŁKOWITY ZADANIA**
1	**ZGROMADZENIE SIÓSTR URSZULANEK UNII RZYMSKIEJ**	Remont konserwatorski elewacji frontowej z portalem i elewacji wschodniej zespołu klasztornego Sióstr Urszulanek we Wrocławiu	pl. Nankiera 16 50-140 Wrocław	**317 473,62**
2	**ZGROMADZENIE SIÓSTR SZKOLNYCH DE NOTRE DAME PROWINCJA POLSKA**	Konserwacja fragmentu muru gotyckiego budynku klasztornego Zgromadzenia Sióstr Szkolnych de Notre Dame we Wrocławiu	ul. Marcina 12 50-327 Wrocław	**30 000,00**
3	**ZGROMADZENIE CÓREK MARYI WSPOMOŻYCIELKI**	Remont i wzmocnienie więźby dachowej oraz wymiana pokrycia dachowego na dawnym gotyckim kościele pw. św. Anny z XIV w. obecnie budynek klasztorny Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki we Wrocławiu	ul. Św. Jadwigi 11	**447 952,62**
4	**RZYM.-KAT. PARAFIA P.W. ŚW.ANNY WE WROCŁAWIU- PRACZE ODRZAŃSKIE**	Kontynuacja restauracji zabytkowej plebani w konstrukcji szachulcowej z XVII wieku umożliwiajaca uruchomienie obiektu dla celów społecznych	ul. Brodzka 163	**166 887,30**
5	**PARAFIA RZYMSKO KATOLICKA P.W. NMP KRÓLOWEJ POLSKI WE WROCŁAWIU-JERZMANOWIE**	Kontynuacja remontu zabezpieczającego polegającego na wymianie pokrycia nad kościołem św. Jadwigi we Wrocławiu przy ul. Jerzmanowskiej 87 przez parafię rzymsko katolicką p.w. n.m.p królowej polski we Wrocławiu przy ul. Jerzmanowskiej 96	Kościół św. Jadwigi przy ul. Jerzmanowskiej 87 Wrocław	**108 000,00**
6	**PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA**	Remont dachu nad nawą główną kościoła p.w. św. Michała Archanioła we Wrocławiu	ul. Stanisławowska 87 54-611 Wrocław	**268 595,00**
7	**PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA P.W. ŚW. STANISŁAWA, ŚW. DOROTY I ŚW. WACŁAWA**	Rewaloryzacja elewacji kościoła p.w. św. Stanisława, Doroty i Wacława we Wrocławiu- kontynuacja prac	pl. Wolności 3 50-071 Wrocław	**218 882,00**
8	**RZYMSKO-KATOLICKA PARAFIA P.W. NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY NA PIASKU**	Osuszenie murów przyziemia kościoła p.w. NMP na Piasku we Wrocławiu- izolacja pionowa ściany północnej	ul. Św. Jadwigi 1	**157 989,00**
9	**DIECEZJA WROCŁAWSKO-SZCZECIŃSKA AUTOKEFALICZNEGO KOŚCIOŁA PRAWOSŁAWNEGO**	II etap obejmuje dokończenie odnowienie elewacji od strony ul. Św. Mikołaja 41 siedziby Arcybiskupa Wroclawskiego i Szczecińskiego Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego we Wrocławiu przy ul. Św. Mikołaja 40	ul. Św. Mikołaja 41	**41 972,79**

10	**KATEDRALNA PARAFIA PRAWOSŁAWNA P.W. NARODZENIA PRZENAJŚWIĘTRZEJ BOGARODZICY**	Realizowane zadanie obejmuje odnowienie elewacji zachodniej katedry Prawosławnej Wrocławsko-Szczecińskiego Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego przy ul. Św. Mikołaja 40	ul. Św. Mikołaja 40	**103 354,81**
11	**DIECEZJA WROCŁAWSKO-GDAŃSKA OBRZĄDKU GRECKOKATOLICKIEGO**	Renowacja elewacji Kaplicy Hochberga przy kościele św. Wincentego i Jakuba we Wrocławiu	pl. Nankiera 15a 50-140 Wrocław	**393 482,00**
12	**PARAFIA PRAWOSŁAWNA ŚW. CYRYLA I METODEGO**	Remont konstrukcji i pokrycia dachu wraz z odtworzeniem sygnaturki	ul. Jadwigi 13 50-266 Wrocław	**300 059,98**
13	**PARAFIA PRAWOSŁAWNA ŚW. CYRYLA I METODEGO**	Remont elewacji wschodniej, południowej i zachodniej z apsydą - I ETAP	ul. Jadwigi 13 50-266 Wrocław	**220 000,00**
14	**KURIA METROPOLITALNA WROCŁAWSKA**	Remont dachu i elewacji kościoła św. Piotra i Pawła we Wrocławiu ul. Katedralna 4- I edycja	ul. Katedralna 4	**429 824,17**
15	**KURIA METROPOLITALNA WROCŁAWSKA**	Remont więźby i wymiana pokrycia dachowego w budynku Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu	pl. Katedralny 1 Wrocław	**823 830,00**
16	**METROPOLITALNE WYŻSZE SEMINARIUM DUCHOWNE WE WROCŁAWIU**	Remont więźby i pokrycia dachowego w budynku Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu (w części dotyczącej skrzydła zachodniego)	pl. Katedralny 14 Wrocław	
17	**Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. św. Elżbiety Węgierskiej**	remont zachodniej frontowej elewacji kościoła	ul. Grabiszyńska 103	**268 863,70**
18	**Parafia Rzymsko-Katolicka św. Mikołaja we Wrocławiu**	wymiana stolarki okiennej w kościele p.w. Św. Antoniego we Wrocławiu	ul. św. Antoniego 30	**105 780,00**
19	**DOLNOŚLĄSKA IZBA RZEMIEŚLNICZA WE WROCŁAWIU**	Remont elewacji świetlika wewnętrznego i klatki schodowej zabytkowego budynku siedziby Dolnośląskiej Izby Rzemieślniczej we Wrocławiu	pl. Solny 13 50-061 Wrocław	**140 232,73**

20	**ZWIĄZEK HARCERSTWA RZECZYPOSPOLITEJ OKRĘG DOLNOŚLĄSKI**	II etap remontu kapitalnego zabytkowego statku "Złota Kaczka"	ul. Długa 65a	**76 200,00**
21	**"FUNDACJA BENTE KAHAN"**	REWALORYZACJA SYNAGOGI POD BIAŁYM BOCIANEM W RAMACH PROGRAMU ŚCIEŻEK KULTUROWYCH CZTERECH ŚWIĄTYŃ- prace restauratorskie odtworzeniowe i zabezpieczajace	ul. Włodkowice 5 / 7	**778 920,00**
22	**0ssolineum**		ul. Rynek 6 ul. Kielbaśnicza 5	**9 218 201,00**
23	**KoŚCIÓŁ REKTORALNY POD WEZWANIEM ŚW. MACIEJA**	Renowacja ambony w kościele p.w. św. Macieja we Wrocławiu	Plac Nankiera 17a	**82 500,00**
24	**PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA P.W. NAJŚWIĘTSZEGO IMIENIA JEZUS**	freskikonserwacja malowideł drugiego przęsła empory północnej - II ETAP	Kościół Uniwersytecki pw. Najświętszego Imienia Jezus pl. Uniwersytecki 1 50-140 Wrocław	**120 000,00**
25	**PARAFIA KATEDRALNA P.W. ŚW. JANA CHRZCICIELA WE WROCŁAWIU**	Konserwacja pomników bpa Nankiera i bpa Gotfryda wraz ze złoceniem figur w Katedrze św. Jana Chrzciciela we Wrocławiu	Pl. Katedralny 18	**209 901,00**
26	**RZYM.-KAT. PARAFIA P.W. ŚW.ANNY WE WROCŁAWIU- PRACZE ODRZAŃSKIE**	Wymiana posadzki w nawie głównej i prezbiterium w kościele pw. św. Anny we Wrocławiu- Praczach Odrzańskich, rekonstrukcja stolarki drzwiowej, renowacja barokowego tronu	Brodzka 163	**100 768,00**
27	**PARAFIA P.W. ŚW. JADWIGI WROCŁAW-LEŚNICA**	prace konserwatorskie przy elementach wyposażenia wnętrza kościoła p.w. św. Jadwigi we Wrocławiu- Leśnicy	ul. Wolska 6 54-076 Wrocław	**80 000,00**
28	**RZYMSKO-KATOLICKA PARAFIA P.W. MATKI BOŻEJ WSPOMOŻENIA WIERNYCH WE WROCŁAWIU**	MALOWIDŁA ŚCIENNE NA ŚCIANACH ABSYDY PREZBITERIUM KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO NA KSIĘŻU MAŁYM WE WROCŁAWIU	ul. Świątnicka 32 52-018 Wrocław	**75 090,00**

29	**PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA P.W. ŚW. MICHAŁA ARCHANIOŁA**	Konserwacja i restauracja renesansowych malowideł w prezbiterium kościoła p.w. św. Michała Archanioła we Wrocławiu- Muchobór Wielki	ul. Stanisławowska 87 54-611 Wrocław	**45 946,23**
30	**PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA P.W. ŚW. ELŻBIETY WE WROCŁAWIU**	Wykonanie i montaż witraży w trzech oknach prezbiterium kościoła pw. Św. Elżbiety we Wrocławiu	ul. Św. Elżbiety 1 50-111 Wrocław	**300 235,92**
31	**PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA P.W. ŚW. ELŻBIETY WE WROCŁAWIU**	Prace konserwatorskie przy epitafium Johanna Christopha Neumanna (+1734) i jego żony, autorstwa rzeźbiarza Franza Josepha Mangoldta	ul. Św. Elżbiety we Wrocławiu 50-111 Wrocław	**15 000,00**
32	**PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA P.W. ŚW. ELŻBIETY WE WROCŁAWIU**	Prace konserwatorskie przy epitafium Alexandra starszego von Egkh i jego zony (+1577) Autorem kamiennego pomnika jest Friedrich starszy Gross	ul. Św. Elżbiety 1	**30 000,00**
33	**PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA P.W. ŚW. ELŻBIETY WE WROCŁAWIU**	Prace konserwatorskie przy epitafium Christopha von Gebinhofer (+1564) i jego żony Magdaleny (+1590) autorem dzieła jest Hans Fleiser zwany Gruyter	ul. Św. Elżbiety 1 50-111 Wrocław	**15 000,00**
34	**PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA P.W. ŚW. ELŻBIETY WE WROCŁAWIU**	prace konserwatorskie przy epitafium Friedricha starszego Schaeffera i jego żony (+1607)	ul. Św. Elżbiety 1	**7 000,00**
35	**PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA P.W. ŚW. ELŻBIETY WE WROCŁAWIU**	Prace konserwatorskie przy epitafium Ulricha von Schaffgotsch (+1561) / Autorem jest anonimowy rzeźbiarz określony mianem Mistrza Christopha Hoberga/. i prace konserwatorskie przy renowacji gotykiej belki z łuku tęczy	ul. Elżbiety 1 50-111 Wrocław	**20 000,00**
36	**PARAFIA RZYMSKO-KATOLICKA P.W. ŚW. ELŻBIETY WE WROCŁAWIU**	Prace konserwatorskie w Kaplicy Schmedchinów	ul. Św. Elżbiety 1	**50 000,00**
				15 767 941,87

ZESTAWIENIE OFERT KONKURSOWYCH I EDYCJA 2009 MKZ - KONKURS NR 811/09				
L.P	**NAZWA ORGANIZACJI**	**NAZWA WŁASNA ZADANIA**	**MIEJSCE**	**KOSZT CAŁKOWITY ZADANIA**
1	**Rzymskokatolicka Parafia p.w. Mikołaja**	remont dachu nad łacznikiem kościoała św. Antoniego	Wrocław św. Antoniego 30	**50 000,00**
2	**Rzymskokatolicka Parafia p.w. św. Elżbiety**	remont powierzni zachodniej (frontowej) ściany elewcyjnej zabytkowego kościoła parafialnego cz. II	Wrocław ul. Grabiszyńska 103	**118 642,40**
3	**Rzymskokatolicka Parafia p.w. św. Św. Anny**	kontynuacja restauracji zabytowej plebanii	Wrocław ul. Brodzxka 163	**25 662,00**
4	**Diecezja Wrocławsko-Gdańska Obrządku Grekokatolickiego**	wykonanie prac konserwatorskich Kolumny Maryjnej przy kościele św. Wincentego	Wrocław pl. Nankiera 15a	**155 000,00**
5	**Zgromadzenie Sióstr Urszulanek De Notre Dame**	wymiana stolarki okiennej na elewacji pólnocnej budynku kalsztornego Zgromadzenia Sióstr Urszulanek de Notre Dame	Wrocław ul. św. Macieja 12	**30 065,00**
6	**Rzymskokatolicka Parafia p.w. św. Stanisława, Doroty i Wacława**	rewaloryzacja elewacji kościoła - kontynuacja prac	Wrocław pl. Wolności 3	**153 889,00**
7	**Kuria Metropolitalna Wrocławska**	remont dachu i elewacji frontowej kośicoła św. Piotra i Pawła	Wrocław ul. Katedralna 4	**88 990,00**
8	**Parafia Rzymskokatolicka p.w. NMP Królowej Polski we Wrocławiu**	remont połaci dachu i więży zabytkowego kościoła pw NMP Królowej Polski we Wrocławiu - w części dotyczącej instalacji odgromowej	Parafia Rzymskokatolicka pw NMP Królowej Polski ul. Wałbrzyska 28 Wrocław	**15 000,00**
				587 248,40

INNE ZADANIA MIEJSKIEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW

- uczestniczenie w pracach zespołu opracowującego program funkcjonowania Ścieżki Czterech Świątyń. Prace, dzięki aktywności konserwatora, są bardzo zaawansowane,
- działania w zespole Lokalnego Programu Rewitalizacji Wrocławia UE,

- uczestnictwo w kontynuowaniu zadań związanych z programem Iluminacja Odry I jej nabrzeży. Efekty są widoczne,
- uczestnictwo w pracach zespołu konserwatorskiego przy Hali Stulecia. Remont hali i przebudowa pawilonu restauracyjnego są zaawansowane. Remont pergoli został ukończony,
- uczestnictwo w pracach MKUA i komisji konkursowych,
- uczestnictwo w projekcie budowy systemu monitoringu Miasta i sieci darmowego internetu WIFI.

GEODEZJA

ZATWIERDZANIE PROJEKTÓW PODZIAŁÓW NIERUCHOMOŚCI I ROZGRANICZENIA NIERUCHOMOŚCI

W roku sprawozdawczym opracowano i wydano:

- zawiadomień o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie zatwierdzenia projektów nieruchomości - **106**
- decyzji zatwierdzających przedstawione projekty podziału nieruchomości - **348**
- decyzji uchylających wcześniej wydane decyzje - **1**
- decyzji zmieniających wcześniej wydane decyzje - **2**
- decyzji umarzających postępowanie - **12**
- postanowień dotyczących prowadzonych postępowań w sprawie podziału nieruchomości - **153**

Przeprowadzono **159 spotkań** celem zapoznania stron postępowania z dokumentami przed wydaniem decyzji i przeprowadzono 4 oględziny nieruchomości.
Od wydanych decyzji strony wniosły **3** odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które **1** decyzję utrzymało w mocy.
Od wydanych postanowień strony wniosły **1** zażalenie do Samorządowego Kolegium Odwoławczego, które utrzymano w mocy.

UZGADNIANIE DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ

Przedłożono do zaopiniowania **3 054** dokumentacji projektowych, z których **3 007** otrzymało pozytywne opinie i zostało naniesione na nakładkę mapy zasadniczej stanowiącej zasób geodezyjno – kartograficzny w Zarządzie Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego we Wrocławiu.
Pozytywnych opinii nie uzyskało **47** projektów przyjętych do uzgodnienia. Przyczyną odmowy były braki formalno-prawne w dokumentacji, kolizyjność projektowanych sieci z istniejącym jak i projektowanym uzbrojeniem terenu, nieaktualne warunki przyłączenia oraz brak dodatkowych a wymaganych opinii.

ZMIANY W OPERACIE EWIDENCJI GRUNTÓW I BUDYNKÓW ORAZ GLEBOZNAWCZEJ KLASYFIKACJI GRUNTÓW

- Opracowano i wydano **1** decyzję w sprawie gleboznawczej klasyfikacji gruntów.
- Sporządzono i złożono **5** wniosków do Sądu Rejonowego – IV Wydziału Ksiąg Wieczystych zawiadamiających o zmianie oznaczenia nieruchomości.
- Zbadano **15** ksiąg wieczystych.

- Przeprowadzono **34** postępowania wyjaśniające związane z prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi wszczętymi z urzędu na skutek wniosków z 2008 roku i wcześniejszymi zawieszonymi ze względu na brak postępowania spadkowego oraz ze względu na rozstrzygnięcie przez inny organ lub sąd
- Sprawdzono stan realizacji **30** spraw dotyczących postępowań administracyjnych z zakresu ewidencji gruntów i budynków, prowadzonych przez Biuro Geodety Miejskiego, do 20 marca 2009 roku a przekazanych do innych działów Wydziału Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa (wcześniej do Wydziału Mienia i Geodezji) celem załatwienia.
- Udzielono **66** pisemnych informacji dotyczących przepisów ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, Kodeksu Cywilnego oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w sprawie ewidencji gruntów i budynków.

NUMERACJA PORZĄDKOWA NIERUCHOMOŚCI I NAZEWNICTWA ULIC

Przygotowano :
- zaświadczenia dotyczące ustalenia numeracji porządkowej – **174**
- zaświadczenia dotyczące zmiany numeracji porządkowej – **62**
- zawiadomienia o ustaleniu numeracji - **174**
- zawiadomienia o ustaleniu numeracji dla potrzeb Urzędu Miejskiego Wrocławia – **198**
- sporządzania wniosków do Sądu Rejonowego – IV Wydziału Ksiąg Wieczystych zawiadamiających o zmianie oznaczenia położenia nieruchomości – **490** wnioski

Uczestnictwo w **2** spotkaniach Komisji Nazewnictwa Ulic przy Towarzystwie Miłośników Wrocławia.

Przeprowadzono **34** oględziny nieruchomości.

Udzielano telefonicznych informacji dotyczących położenia ulic oraz numeracji porządkowej i informacji dotyczących dawnych nazw oraz nazw niemieckich ulic i obecnych nazw ulic.

ZLECANIE, NADZÓR I ODBIÓR OPRACOWAŃ GEODEZYJNYCH I KARTOGRAFICZNYCH NA POTRZEBY GMINY I SKARBU PAŃSTWA

Realizacja zadań z powyższego zakresu polegała w 2009 roku na:
- Współpracy z Wydziałem Zamówień Publicznych na etapie przygotowania i przeprowadzania postępowań o zamówienia publiczne na usługi geodezyjno – kartograficzne na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych lub prawnych oraz własność Gminy Wrocław lub Skarbu Państwa oddanych w użytkowanie wieczyste oraz na nieruchomościach nie oddanych w użytkowanie wieczyste, na których prowadzone są postępowania z urzędu.
- Współpracy z Wydziałem Nabywania i Sprzedaży Nieruchomości, Wydziałem Mienia Komunalnego i Skarbu Państwa, Wydziałem Inwestycji Miejskich, Biurem Funduszu Spójności i Wydziałem Obsługi Urzędu w zakresie w/w postępowania.

Sporządzono szacunkowe wartości zamówień na przedmiotowe prace, będące podstawą do sporządzenia planu zamówień na 2009 rok oraz Specyfikacji

Istotnych Warunków Zamówień w oparciu o dane uzyskane z w/w Wydziałów i Biur.

Przygotowano **4** umowy na wykonywanie usług geodezyjno-kartograficznych: na podziały nieruchomości, wznowienie znaków granicznych lub wyznaczenie punktów granicznych, aktualizacja map dla celów projektowych i rozgraniczenia.

Zlecono i przekazano do realizacji **6** zamówień cząstkowych oraz sporządzono **17** protokołów częściowego odbioru prac i **14** protokołów końcowego odbioru prac geodezyjno – kartograficznych.

Sporządzono i przekazano do realizacji zlecenie zbiorcze na 2009 rok do realizacji dla Zarządu Geodezji, Kartografii Katastru Miejskiego we Wrocławiu na wykonywanie : odbitek z map zasadniczych, odbitek z map ewidencyjnych, wypisów z rejestru gruntów, opisów nieruchomości, kserokopii innych dokumentów będących w zasobie geodezyjno – kartograficznym.

Ponadto systematycznie przekazywano : dane do projektów i planów budżetu w zakresie wydatków wynikających z działalności merytorycznej Biura oraz prowadzono bieżącą sprawozdawczość finansową związaną z realizacją budżetu.

Zestawienie tabelaryczne wydanych w BGM decyzji, postanowień, opinii i zaświadczeń:

zagadnienie	decyzje	postanowienia	opinie ZUD	zaświadczenia
zatwierdzanie projektów podziału nieruchomości	363	153		
rozgraniczenia nieruchomości				
gleboznawcza klasyfikacja gruntów	1			
numeracja porządkowa i nazewnictwo ulic				236
uzgadnianie dokumentacji projektowej			3054	
Razem :	364	153	3054	236

ZARZĄD GEODEZJI, KARTOGRAFII I KATASTRU MIEJSKIEGO

PROWADZENIE PAŃSTWOWEGO ZASOBU GEODEZYJNEGO I KARTOGRAFICZNEGO

W roku 2009 działania w zakresie zasobu geodezyjno-kartograficznego polegały na:

- prowadzeniu bieżącej aktualizacji baz danych państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w oparciu o:
  - wyniki zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych przekazanych do zasobu oraz wyciągi z operatów szacunkowych,
  - wnioski właścicieli i władających gruntami,

- o prawomocne orzeczenia sądowe, ostateczne decyzje administracyjne, zawiadomienia z ksiąg wieczystych, odpisy aktów notarialnych, akty normatywne (w tym uchwały Rady Miejskiej Wrocławia).

- prowadzeniu obsługi klientów poprzez:
  - o przyjmowanie zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych, oraz zamówień i wniosków na udostępnianie informacji i wydanie dokumentów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
  - o przygotowanie i udostępnianie materiałów, informacji i dokumentów dla zgłoszonych prac geodezyjnych i kartograficznych oraz dla złożonych zamówień i wniosków.
    Udostępnianie informacji następowało poprzez: intranet, telefonicznie, pocztę elektroniczną, faks, pocztę oraz bezpośredni kontakt.
- pobieraniu opłat za udostępnione materiały, dokumenty oraz udzielane informacje zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury w sprawie wysokości opłat .... (Dz. U. z 2004 roku Nr 37, poz. 333).
- dopracowaniu i kontynuowaniu procesu związanego z wykonywaniem podziałów działek mienia komunalnego i Skarbu Państwa oraz rozgraniczeń, wznowień znaków granicznych i okazań granic działek dla nowych nabywców mienia komunalnego i Skarbu Państwa.
  Realizacja tych prac umożliwiała opracowanie dokumentacji do sprzedaży nieruchomości komunalnych i Skarbu Państwa.

Wykaz zrealizowanych zadań przez ZGKiKM

Lp.	Wyszczególnienie czynności	Ilość		
		2007	2008	2009
1.	Wprowadzanie zmian do operatu ewidencyjnego	46 921	51 615	88 436
2.	Przygotowywanie i wysyłka zawiadomień o wprowadzonych zmianach w ewidencji gruntów	28 977	18 990	32 160
3.	Przyjmowanie zamówień i przygotowywanie materiałów do prac geodezyjnych	7 157	7 436	8 843
4.	Kontrola operatów przyjmowanych do zasobu	7 832	7 341	7 356
5.	Przygotowanie dokumentacji dla potrzeb Urzędu Miejskiego oraz jednostek organizacyjnych Gminy /ilość spraw/	5 938	9 105	10 945
6.	Liczba przyjętych do uzgadniania projektów	2 705	2 853	3 082
7.	Liczba uzgodnionych projektów /wydanych opinii/	2 481	2 565	2 761
8.	Podziały działek	106	88	79
9.	Wznowienia granic, okazania granic działek	137	141	228

Przygotowano również różnorodne dokumenty dla potrzeb komórek organizacyjnych Urzędu Miejskiego Wrocławia oraz miejskich jednostek organizacyjnych związane z prowadzonymi przez te jednostki postępowaniami np. dla potrzeb komunalizacji, regulacji stanów prawnych, decyzji o warunkach zabudowy, sprzedaży mienia komunalnego itp..

Dokonano przeglądu i inwentaryzacji szczegółowej poziomej osnowy geodezyjnej II i III klasy.

PRACE ORGANIZACYJNO-TECHNICZNE POZWALAJĄCE NA SPRAWNIEJSZE I PEŁNIEJSZE WYKORZYSTANIE BAZ DANYCH

Realizacja zadań obejmujących prace organizacyjno – techniczne pozwalające na opracowanie i pełniejsze wykorzystanie baz danych oraz bardziej efektywne działanie Zarządu Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego polegała na:

- kontynuowaniu procesu informatyzacji państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.
  Proces ten obejmował bieżące skanowanie dokumentacji z prac geodezyjnych i kartograficznych przekazywanych do zasobu przez wykonawców tych prac. Skanowanie obejmowało również dokumentację archiwalną (szkice polowe) oraz przekazywane przez kancelarie notarialne odpisy aktów notarialnych.
  Zakończenie tego procesu umożliwi elektroniczne udostępnianie dokumentów między innymi do realizacji prac geodezyjnych i kartograficznych oraz dla rzeczoznawców majątkowych, policji, sądów, itp..
  W miesiącu wrześniu 2009 roku ogłoszono przetarg na archiwizację dokumentacji zasobu geodezyjnego i kartograficznego zgromadzonej w ZGKiKM.
- zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2000 roku Nr 70 poz. 821) przeprowadzono prace przeliczeniowe związane z przejściem z układu lokalnego GROMNIK na układ współrzędnych płaskich prostokątnych „2000" oraz układ wysokościowy KRONSZTAD.
- wdrożeniu systemu udostępniania danych za pośrednictwem internetu i intranetu dla upoważnionych pracowników Urzędu Miejskiego Wrocławia, jednostek organizacyjnych gminy, Urzędu Wojewódzkiego i innych upoważnionych jednostek do korzystania z dostępu do danych z ewidencji gruntów i budynków.
  W roku 2009 upoważnieni pracownicy w/w jednostek łączyli się z serwerem ZGKiKM za pośrednictwem interentu ponad 4700 razy dziennie. Łącznie do końca 2009 roku dane z bazy ewidencji gruntów i budynków udostępniona dla 105 organizacji i instytucji zewnętrznych oraz 1067 osób.
  W dalszym ciągu w roku 2010 rozszerzona będzie oferta internetowego udostępniania dostępu do baz danych prowadzonych przez ZGKiKM innym podmiotom zainteresowanym uzyskaniem tych informacji.
- Zarząd Geodezji, Kartografii i Katastru Miejskiego podjął prace mające na celu dalszą poprawę obsługi interesantów wdrażając system zarządzania jakością. W miesiącu maju 2009 roku został przeprowadzony pomyślnie audit ponownej certyfikacji ISO 9001:2008 co powoduje, że termin ważności certyfikatu obowiązuje do 22.05.2012 roku.
- zakończeniu prac przygotowawczych związanych z wprowadzeniem elektronicznego obiegu dokumentów z ZGKiKM.
- wprowadzeniu do ewidencji gruntów i na mapę zasadniczą zapisów wynikających z podjętych uchwał:
  - Uchwały Nr XXXI/1062/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie nadania nazwy ulicy na terenie Wrocławia (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia nr 2 poz. 49),

- Uchwały Nr XXXI/1063/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie nadania nazwy ulicy na terenie Wrocławia (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia nr 2 poz. 50),
- Uchwały Nr XXXVII/1198/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody wiązowca zachodniego (Celtis occidentalis) rosnącego w Parku Kopernika we Wrocławiu (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia nr 8 poz. 200),
- Uchwały Nr XXXVII/1199/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody miłorzębu dwuklapowego (Ginko biloba) rosnącego w Parku Kopernika we Wrocławiu (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia nr 8 poz. 201),
- Uchwały Nr XXXVII/1200/09 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 lipca 2009 roku w sprawie uznania za pomnik przyrody miłorzębu dwuklapowego (Ginko biloba) rosnącego w Parku Kopernika we Wrocławiu (Biuletyn Urzędowy Rady Miejskiej Wrocławia nr 8 poz. 202).

- prowadzeniu szkoleń pracowników w zakresie bhp, obsługi wdrażanego oprogramowania, obsługi interesantów, zmiany przepisów prawa, systemu zarządzania jakością, itp..
- kontynuowaniu współpracy z:
  - Uniwersytetem Przyrodniczym we Wrocławiu,
  - Politechniką Wrocławską,
  - Technikum Geodezyjnym we Wrocławiu, Legnicy i Wieruszowie.

  W ramach współpracy organizowano: lekcje dydaktyczne dla uczniów i studentów, praktyki dla uczniów i studentów, współpracę przy realizacji prac dyplomowych (inżynierskich i magisterskich).

  Powyższe działania umożliwiały uczniom i studentom praktyczne zapoznanie się z funkcjonowaniem powiatowej służby geodezyjnej i kartograficznej na terenie dużej aglomeracji miejskiej jaką jest Wrocław.

W miesiącu listopadzie 2009 roku przeprowadzono poprzez ankietę badanie satysfakcji klienta zewnętrznego. Ankietowani oceniali:

- kwalifikacje i profesjonalizm pracownika obsługującego
- kulturę osobistą i uprzejmości pracownika
- sposób obsługi osób starszych i niepełnosprawnych

na 4,7 (w skali od 0 do 5).

W opinii ankietowanych 69 % spraw zostaje załatwionych w dniu zgłoszenia.

ZARZĄD ZIELENI MIEJSKIEJ

ZIELEŃ MIEJSKIA I PROGRAM NASADZEŃ

W roku sprawozdawczym zadania z powyższego zakresu realizowane były poprzez:

- zarządzanie terenami zieleni miejskiej,
- bieżąca konserwacja posiadanych zasobów zieleni miejskiej o powierzchni 2 275,14 ha, w tym:
  - parki – 559,36 ha
  - zieleń przyuliczna – 499,38 ha
  - lasy komunalne – 1021,68 ha
  - zieleńce – 116,06 ha
  - zieleń tymczasowa i nieurządzona – 78,66 ha

- rewaloryzacja posiadanych zasobów zieleni ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów na terenach zieleni parkowej, przyulicznej i na zieleńcach,
- ukwiecanie terenów zieleni miejskiej,
- kontrola prawidłowości prowadzonych nasadzeń i jakości dostarczanego materiału roślinnego,
- prace interwencyjne,
- przygotowanie dokumentacji projektowo – kosztorysowych niezbędnych do realizacji zadań inwestycyjnych i remontowych w zakresie zieleni.

WYDATKOWANE ŚRODKI FINANSOWE NA REALIZACJĘ ZADAŃ

Zieleń miejska i program nasadzeń
Plan: **19 247 197,00 zł.**
w tym: budżet **10 747 197,00 zł.**

Wydatki poniesione na zadania:

- **Podatek leśny – 15 181,00 zł.**
  Zarząd Zieleni Miejskiej odprowadził podatek leśny od powierzchni zarządzanych lasów komunalnych Wrocławia.
- **Rozliczenie licznikowe eksploatacji fontann – 218 511,59 zł**
  w tym: zakup wody **47 474,73 zł.**
  zakup energii **171 036,86 zł.**
  Zadanie obejmowało zakup energii i wody do eksploatacji systemów nawadniających, napowietrzających, fontann oraz zakup energii do oświetlenia części terenów zieleni i iluminacji obiektów zabytkowych.
  Bieżąca konserwacja parków i zieleńców – 8 837 064,65 zł.
  w tym: budżet 4 487 331,89 zł.
  GFOŚiGW 4 349 732,76 zł.
  Konserwację prowadzono na terenach zieleni:
  - parków i zieleńców - pow. 675,42 ha
  - zieleni tymczasowej i nieurządzonej– pow. 78,66 ha.
- **Bieżąca konserwacja i rewaloryzacja zieleni ulicznej – 5 752 043,96 zł.**
  w tym: budżet 2 994 466, 20 zł.
  GFOŚiGW 2 757 577,76 zł.
  Bieżącą konserwację zieleni przyulicznej prowadzono na powierzchni 499,38 ha.
- **Konserwacja Lasów Komunalnych – 1 155 132,95 zł.**
  w tym: budżet 657 643,55 zł.
  GFOŚiGW 497 489,40 zł.
  Powierzchnia terenów objętych konserwacją i pielęgnacją wynosi 1021,68 ha w tym Park Leśny Janówek 35,92 ha i tereny nowo przejęte /rejon ul. Średzkiej i ul. Przybyły/ 35,32 ha oraz teren przy ul. Szczecińskiej o pow. 2,58ha.
  W ramach prac konserwacyjnych wykonano:
  - cięcia sanitarne, pozyskując 1053,90m^3 grubizny drewna opałowego,
  - nasadzenia uzupełniające 51 000 szt. materiału roślinnego leśnego.

Na terenie drzewostanów młodszych - do II klasy wieku o powierzchni 195,26ha, wykonano niezbędne zabiegi pielęgnacyjne (koszenie upraw oraz czyszczenia wczesne i czyszczenia późne).
W ramach przebudowy drzewostanów obsadzono 4ha luk i halizn w drzewostanach starszych klas wieku, wysadzając 32 000szt. sadzonek leśnego materiału roślinnego.
Wykonano prace dodatkowe: nasadzenia 15 300szt. sadzonek leśnych na powierzchni 1,8ha w celu utworzenia pasa zieleni izolacyjnej sortowni odpadów w rejonie ul. Szczecińskiej.

- **Nasadzenia i ukwiecenia terenów zieleni miejskiej**
  Koszt dostawy materiału roślinnego w roku 2009 wyniósł ogółem:
  694 756,27 zł. w tym:
  299 556,19 zł. środki budżetowe
  395 200,08 zł. środki z GFOŚiGW
  W ramach zadania dostarczono materiał roślinny do nasadzeń uzupełniających na terenach zieleni parkowej i przyulicznej oraz do ukwiecenia terenów zieleni miejskiej:
  o nasadzenia uzupełniające:
    - drzewa - 928 szt.
    - krzewy - 55 217 szt.
    - byliny - 9 750 szt.
  o ukwiecenie Miasta
    - rośliny rabatowe - 273 111 szt.
    - cebule roślin ozdobnych - 200 000 szt.

  Dostarczone rośliny sezonowe wysadzono na kwietnikach o powierzchni ogólnej 38,64 arów, wykonując obsadzenia letnie i jesienno - wiosenne.
  Cebule roślin ozdobnych (krokusy, żonkile) wysadzono na terenach zieleni przyulicznej oraz w parkach i na zieleńcach.
- **Dozór i funkcjonowanie Ogrodu Japońskiego – 241 245,06 zł.**
  W ramach zadania :
  - zapewniono funkcjonowanie Ogrodu w okresie zwiedzania od 1.04 do 31 października 2009 roku.
  - zabezpieczono ogród w okresie zamknięcia tj. 1. stycznia - 31 marca 2009 roku oraz 1 listopada – 31 grudnia 2009 roku.
- **Eksploatacja oświetlenia parkowego – 391 598,63 zł.**
  Zadanie obejmuje eksploatację i konserwację oświetlenia parkowego oraz iluminację obiektów zabytkowych, będących w zarządzie ZZM.W ramach zadania wykonano remont oświetlenia parkowego w Parku Staszica wraz z budową szafki elektrycznej do podłączania urządzeń podczas imprez okazjonalnych.
- **Prace interwencyjne – 135 446,87 zł.**
  Interwencyjne prace konserwacyjne (porządkowe) prowadzi się na powierzchni zieleni tymczasowej i nieurządzonej - 78,66 ha.
  Ponadto w ramach przyznanych środków w 2009 roku wykonano:
  - opryski ochronne przeciw szkodnikom (kuprówka rudnica) przy ulicach Osobowickiej, Korzeniowskiego. Kraszewskiego,
  - likwidację gniazd os i szerszeni z terenów zieleni przyulicznej ul. Koszalińskiej, ul. Zimowej, al. Słowackiego oraz ze skarpy fosy i w kościółku w Parku Szczytnickim,
  - monitoring związany z deratyzacją na terenach: Fosy Miejskiej, wysp Bielarskiej i Słodowej, Parku Nowowiejskiego, na zieleńcach przy: Placu

Powstańców Warszawy, skrzyżowaniu ulic Piłsudskiego i Stawowej, Świdnickiej i Piłsudskiego oraz Bogusławskiego i Komandorskiej,
- tablicę okolicznościową, która została zamontowana przy pomniku J. Słowackiego,
- montaż szlabanu przy Teatrze Lalek uniemożliwiający rozjeżdżanie trawników,
- demontaż urządzeń znajdujących się na placu zabaw przy ul. Budziszyńskiej oraz montaż odzyskanych urządzeń na wybranych placach na terenie tut. Zarządu,
- remont kładek dla pieszych w Parku Leśnickim i Strachowickim,
- uporządkowanie terenu przy ul. Inflanckiej,
- interwencyjne uporządkowanie terenu poligonu przy ul. Obornickiej.

- **Konserwacja fontann – 283 694,75 zł.**
  Zadanie obejmuje koszt eksploatacji instalacji nawadniających, napowietrzających i fontann na n/w obiektach:
  - napowietrzanie stawów na terenach: - Parku Południowego, Parku im. Prof. Tołpy, oraz zieleńców przy ul. Anielewicza,
  - deszczowanie trawników: - na placu Katedralnym i pl. Kościuszki, w Parku Południowym od strony ul. Kutnowskiej, wokół pomnika Chopina i przy tarasie widokowym, przy Katedrze od strony południowej, oś Grunwaldzka od mostu Grunwaldzkiego do ul. Bujwida, w Ogrodzie Japońskim oraz przy Ossolineum.
  - nawodnienie kroplowe na terenach: - Promenad Staromiejskich, Parku Południowego oraz przy Ossolineum.
  - fontanny: - przy ul. Przestrzennej, na Wzgórzu Słowiańskim, pl. Św. Macieja oraz w Parku Brochowskim, Krasnale przy pl. Teatralnym, na osi Grunwaldzkiej oraz przy Ossolineum,
  - zdrój na Wzgórzu Partyzantów.,
  - punkt poboru wody w Parku Południowym przy polanie hippicznej.
- **Konserwacja zabytkowego Kościółka w Parku Szczytnickim – 7 759,20 zł.**
  W ramach zadania prowadzono monitoring p. poż. oraz bieżącą konserwację urządzeń monitorujących Kościółek Św. Nepomucena w Parku Szczytnickim.
- **Eksploatacja fontanny przy Hali Stulecia – 747 743,92 zł.**
  Zadanie obejmowało koszt eksploatacji fontanny tj.: pokazy specjalne multimedialne, opłatę za wodę i prąd, opłaty licencyjne ZAiKS, ochronę i monitoring, sanitariaty TOI TOI, demontaż nagłośnienia na okres zimowy, montaż tablic informacyjnych.
- **Odbiór ścieków – 10 037,86 zł.**
  Koszt odbioru ścieków powstałych podczas eksploatacji fontann.
- **Usuwanie szkód po wichurze z dnia 23 lipca 2009 roku – 228 355,39 zł.**
  W ramach zadania usunięto szkody powstałe podczas wichury tj.: usunięto 228szt. przewróconych drzew, wywieziono 307 m^3 gałęzi oraz wykonano pielęgnację 367szt. drzew na terenach zieleni parkowej, przyulicznej i w lasach.
- **Nadzory inwestorskie 11 285,00 zł.**
  W ramach zadania zlecono nadzór nad remontem terenu zieleni Wyspy Piaskowej.

WYDATKI INWESTYCYJNE

- **Program zieleni rozproszonej**
  - środki budżetowe - 499 967,90 zł,
  Powyższe środki zostały wykorzystane na pokrycie kosztów zakupu i wykonania nasadzeń materiału roślinnego na terenach zieleni miejskiej.
  Ponadto zakupiono materiał roślinny na tereny innych wnioskodawców m.in. Rad Osiedli, Wspólnot Mieszkaniowych, Spółdzielni Mieszkaniowych.
- **Program poprawy estetyki i zagospodarowanie rekreacyjne Miasta Wykonanie - 1 499 539,57 zł.**
  Ze środków programu zaplanowanych na 2009 rok, w kwocie - 1 500 000,00 zł zrealizowano następujące zadania:
  - przeglądy techniczne wraz z konserwacją podstawową urządzeń zabawowych na wszystkich placach zabaw usytuowanych na miejskich terenach zieleni,
  - naprawy urządzeń zabawowych na placach zabaw w parku: Andersa, Biskupińskim, Bajana, Leśnickim, Grabiszyńskim, Kasprowicza, Kolejowym, Klecińskim, M.Dąbrowskiej, Nowowiejskim, Polanie Popowickiej, Południowym, Swojczyckim, Skowronim, Stabłowickim, Strachowickim, Szczytnickim, Wschodnim, Zachodnim, na Wyspie Bielarskiej i Wzgórzu Słowiańskim oraz na terenach zieleni przy ulicach: Elbląskiej, Inowrocławskiej, Jerzmanowskiej, Kasprowicza, Kosynierów Gdyńskich, Krasińskiego, Łukasiewicza, Mikołowskiej, Mrągowskiej, Na Szańcach, Niskie Łąki, Wróbla, Noakowskiego, Orzechowej, Osobowickiej, Pomorskiej, Przestrzennej, Rubczaka, Rubinowej, Skoczylasa, Stanów Zjednoczonych, Śnieżnej, Złotnickiej, Żernickiej,
  - dostawę i montaż elementów małej architektury dotyczących wyposażenia placów zabaw w Parku Bieńkowickim, na terenie zieleńców przy ulicach: Centralnej, Jerzmanowskiej, Kadłubka, Mikołowskiej, Modlińskiej, Osinieckiej, Stanisławowskiej, Starodębowej, Tymiankowej i pl.Pereca,
  - wybudowano piaskownicę w Parku Południowym wraz z zagospodarowaniem jej najbliższego otoczenia,
  - zakupiono ławki parkowe - 417 szt. i kosze na śmieci - 60 szt. wraz z ustawieniem ich na terenach zieleni miejskiej,
  - wykonano renowację alejek: w Parku Klecińskim, na terenie zieleńca przy ul.Lotniczej i pl.Ciesielskim oraz wymieniono podłoże piaskowe na zieleńcu przy ul.Stanów Zjednoczonych,
  - zakupiono tablice wraz z ich montażem na miejskich terenach zieleni w tym m.in.: tablice o zakazie wprowadzania psów, regulaminy użytkowania terenów zieleni, tablice informacyjne.
- **Program rewitalizacji zieleni miejskiej. Wykonanie - 458 199,42 zł.**
  Plan na rok 2009 wynosił **470 000,00 zł.**
  W ramach w/w kwoty zrealizowano następujące zadania:
  - zagospodarowanie terenu zieleni Osi Grunwaldzkiej na odcinkach od ulicy Piastowskiej do Grunwaldzkiej i od ulicy Norwida do Pasteura, w tym: nasadzenia uzupełniające, roczna pielęgnacja zieleni oraz doposażenie fontanny o dodatkowe zabezpieczenia, wykonanie dodatkowych gabionów w otoczeniu fontanny,
  - zagospodarowanie fragmentu terenu zieleni w pasie drogowym u zbiegu ulicy Norwida i Plac Grunwaldzki,
  - zagospodarowanie terenu zieleni Osi Grunwaldzkiej na odcinku od ul.Wybrzeże Wyspiańskiego wzdłuż budynków przy Pl.Grunwaldzkim 5-15,

w tym: opracowanie projektu zieleni i systemu nawodnienia oraz wykonaniem nasadzeń materiału roślinnego, przyłączy wodociągowych oraz systemu nawodnienia,
- wykonanie przyłącza kanalizacji deszczowej przy ul.Bajana celem odwodnienia części terenu parku osiedlowego zrealizowanego przez ZZM w 2006 roku,
- opracowanie I etapu dokumentacji projektowej zagospodarowania terenu zieleni przy ul. Kochanowskiego przed Mostem Szczytnickim.

- **Nowe zalesienia - urządzenie parku leśnego Janówek Wykonanie - 120 000,00 zł.**
  Plan na rok 2009 wynosił **120 000,00 zł.**
  Posiadane środki zostały wykorzystane na pokrycie kosztów kolejnej rocznej pielęgnacji nasadzeń wykonanych w 2007 roku na terenie parku leśnego Janówek.
- **Rewaloryzacja Promenady Staromiejskiej. Wykonanie - 5 599 353,54 zł.**
  Plan wydatków na 2009 rok wynosił **5 600 000,00 zł.**
  W ramach posiadanych środków zrealizowano następujące zadania:
  - zakończono zagospodarowanie terenu Promenady Staromiejskiej na odcinku od pl.Jana Pawła II do ul.Krupniczej, w tym: nawierzchnie ścieżek i alejek pieszych z kostki kamiennej i żwirowe, nawierzchnia ścieżki rowerowej
    w technologii „terra-way", ogrodzenia pomiędzy posesjami przy ul.Włodkowica
    a Promenadą, obrzeża trawnikowe, oświetlenie parkowe, nawodnienie, ogrodzenie przy skarpie zbiornika Fosy „B", nasadzenia drzew i krzewów, wykonanie kwietników sezonowych,
  - wybudowano ozdobne ogrodzenie (z piaskowca z elementami kutymi – przęsła i bramy) Parku im. M.Kopernika - dawnego Zwingera przy ul.Teatralnej,
  - opracowano dokumentację projektową zagospodarowania terenu Promenady Staromiejskiej na odcinku od ul.Świdnickiej do ul.P.Skargi wraz z Parkiem im.M.Kopernika we Wrocławiu. W projekcie znalazły się m.in.: nowy układ ścieżek i alejek parkowych, ścieżka rowerowa, wygrodzony plac zabaw dla dzieci, fontanna, stylizowana karuzela, woliera dla ptaków, elementy małej architektury – ławki, kosze na śmieci, nasadzenia drzew i krzewów, rabaty sezonowe, system nawodnienia zieleni, tablice informacyjne.
- **Rewaloryzacja Parku Szczytnickiego. Wykonanie - 1 099 244,92 zł.**
  Plan wydatków na 2009 rok wynosił **1 100 000,00 zł.**
  W ramach posiadanych środków zrealizowano następujące zadania:
  - zakończono remont ścieżek i alejek parkowych w sektorze VIII parku,
  - wybudowano oświetlenie typu parkowego w sektorze VIII parku – 39 latarni,
  - zakończono konserwację zbiornika wodnego usytuowanego pomiędzy ulicami: Kopernika i Mickiewicza,
  - wykonano dokumentację projektową zagospodarowania terenu części Parku Szczytnickiego–I etap, w obrębie ulic: Mickiewicza, Wróblewskiego i Kopernika,
  - wykonano I etap dokumentacji konserwatorskiej i projektowej dotyczącej remontu zabytkowego drewnianego kościółka p.w. Św. Jana Nepomucena usytuowanego w Parku Szczytnickim,

- wyremontowano drewniany mostek dla pieszych w Ogrodzie Japońskim w Parku Szczytnickim we Wrocławiu.

- **Program Rewitalizacja Wysp Odrzańskich. Wykonanie –770 000,00 zł.**
  Plan wydatków na 2009 roku wynosił **770 000,00 zł.**
  W ramach w/w kwoty zakończono prace związane z remontem terenu zieleni Wyspy Piaskowej, w tym wykonano m.in.: odwodnienie terenu, remont głównej alejki i wjazdu od strony ul.Św.Jadwigi (zmiana nawierzchni z mineralnej na kostkę kamienną), oświetlenie typu parkowego, montaż elementów malej architektury - ławki i kosze na śmieci oraz założono część nowych trawników.
- **Renowacja Pergoli przy Hali Stulecia wraz z budową fontanny multimedialnej. Wykonanie 4 638 155,30 zł.**
  Plan wydatków na 2009 roku wynosił **4 650 000,00 zł.**
  W roku 2009 zakończono kolejny etap remontu Pergoli – w obrębie niecki fontanny multimedialnej. W ramach prac wykonano: zabezpieczenia zagrożonych przęseł konstrukcji Pergoli, zabezpieczenie pnączy porastających konstrukcję Pergoli, roboty rozbiórkowe, czyszczenie strumieniowo - ciśnieniowe części elementów konstrukcji betonowych, iniekcje ciśnieniowe rys powstałych na konstrukcjach betonowych oraz reprofilację ubytków w żelbetowych i betonowych elementach konstrukcji Pergoli, wykonano i zamontowano nowe prefabrykowane belki żelbetowe, wykonano zabezpieczenia powierzchniowe części elementów betonowych pergoli oraz prace konserwatorskie na powierzchni kolumn i belek Pergoli. Ponadto wykonano nową konstrukcje zadaszenia Pergoli wraz z pokryciem z blachy.
  W roku 2009 ZZM zmuszony był ograniczyć zakres robót przy renowacji Pergoli w związku z rozpoczęciem przez Przedsiębiorstwo Hala Ludowa budowy Regionalnego Centrum Turystyki Biznesowej we Wrocławiu. Wstrzymane prace przy renowacji Pergoli będą kontynuowane 2010 roku po zakończeniu w/w budowy.
- **Zagospodarowanie dziedzińca zewnętrznego pomiędzy budynkiem Ossolineum a kościołem św. Macieja we Wrocławiu. Wykonanie – 59 358,98 zł. (GFOŚiGW)**
  W roku 2008 ZZM otrzymał dotacje ze środków GFOŚiGW w kwocie **118 718,00 zł.** z przeznaczeniem na dwuletnią (2008 - 2009 roku) pielęgnację zieleni w okresie gwarancyjnym na zagospodarowanym w 2007 roku dziedzińcu zewnętrznym usytuowanym pomiędzy budynkiem Ossolineum a kościołem Św.Macieja przy ul.Szewskiej. Zgodnie z zawarta umową w roku bieżącym wydatkowano – II ratę w/w kwoty, tj. **59 358,98 zł.** Na tym zakończono dwuletni okres pielęgnacji zieleni objęty umową z wykonawcą zagospodarowania dziedzińca.

UTRZYMANIE URZĄDZEŃ MELIORACJI KOMUNALNYCH I KANALIZACJI DESZCZOWEJ

UTRZYMANIE I KONSERWACJA ROWÓW ORAZ KANALIZACJI DESZCZOWEJ

Na utrzymanie urządzeń melioracji komunalnych i kanalizacji deszczowej w 2009 roku przyznano środki w wysokości 1 711 625 zł z tego z tego wykorzystano środki w wysokości 1 698 962, 83 zł. W ramach tych środków wykonano czyszczenie rowów: w dzielnicy Fabryczna – 18 km, w dzielnicy Psie Pole – 21,3 km, w dzielnicy Krzyki – 20,0 km. Oczyszczono kanalizację deszczową i wykonano roboty awaryjne w dzielnicach Fabryczna i Krzyki na

długości – 4,9 km (w tym 61 m wymiana zniszczonych kanałów), w dzielnicach Psie Pole, Śródmieście, Stare Miasto - 5,9 km. Ponadto wykonano koncepcję obniżenia wód w stawach przy ul. Przybyły. Przeprowadzono konserwację i remonty 87 sztuk klap zwrotnych oraz 35 zasuw i wykonano 1 szt. nowej zasuwy oraz 1 szt. klapy zwrotnej, a także przeprowadzono badanie wód na wylotach kanałów deszczowych do rzek. Zakupiono energię elektryczną do zasilania przepompowni wód deszczowych i drenażowych, zakupiono pokrywy nastudzienne i odprowadzono opłaty z tytułu korzystania ze środowiska za odprowadzanie wód deszczowych.

WYDATKI INWESTYCYJNE

Na zadanie dot. programu modernizacji systemu odwodnienia Miasta otrzymano środki w wysokości 3 020 000,00 zł. Plan po zmianach wyniósł 1 409 246,20 zł. Z tego wykorzystano środki w wysokości 1 409 130,22 zł na zadania: kontynuacja projektów BW na modernizację rowu S-31 w os. Ołtaszyn oraz Z-2.1 w os. Książe Małe, odmulenie zbiornika przy ul. Dróżniczej, inwentaryzacja urządzeń odwadniających w zlewni rzeki Ługowina, bezwykopowa renowacja kanału deszczowego w ul. Dolnobrzeskiej w os. Leśnica, częściowa wymiana kanału deszczowego w ul. Hutniczej i ul. Francuskiej.

DOTACJE Z GMINNEGO FUNDUSZU OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ

Decyzją WŚR/7629-G/27/2009 z dnia 23.02.2009 roku Zarząd otrzymał dotację w wysokości 500 000,00 zł na utrzymanie urządzeń odwadniających na terenie Miasta. W ramach tych środków wykonał konserwację rowów, rurociągów i drenaży w dzielnicach:

- Krzyki (10,3 km) - 111 461,09 zł
- Fabryczna (20.1 km) - 120 348,67 zł
- Psie Pole (18,5 km) - 193 031,06 zł

oraz oczyścił kanały deszczowe w ul. Długosza, ul. Siemiradzkiego, w os. Jerzmanów o długości 838 m za kwoty 20 778,42 zł + 8 091,92 zł co daje razem 28 870,34 zł.

Łączna ilość środków wykorzystanych w 2009 roku wynosi 453 711,16 zł. Środki w wysokości 46 271,32 zł zostały przesunięte do wykorzystania do końca I kw. 2010 roku na konserwację rowów w os. Złotniki, która winna być wykonana po zakończeniu robót w ramach Funduszu Spójności ISPA.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ KOMÓRKI ORGANIZACYJNE URZĘDU ORAZ MIEJSKIE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE W 2009 ROKU

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ KOMÓRKI ORGANIZACYJNE URZĘDU

W 2009 roku komórki organizacyjne Urzędu wydały **309 264 decyzji administracyjnych** w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej.

Ilość wydanych decyzji w poszczególnych Departamentach Urzędu

Departament	Ilość wydanych decyzji
Departament Prezydenta	**4 077**
Departament Finansów Publicznych	**150 104**
Departament Obsługi i Administracji	**138 728**
Departament Spraw Społecznych	**2 535**
Departament Nieruchomości i Eksploatacji	**5 083**
Departament Architektury i Rozwoju	**8 599**
Departament Infrastruktury i Gospodarki	**138**
Razem	**309 264**

Spośród 309 264 wydanych decyzji administracyjnych, 809 zostało zaskarżonych, co stanowi **0,26% wydanych decyzji**, z tego do:

- Samorządowego Kolegium Odwoławczego – 388 – co stanowi 0,13% ogółem wydanych decyzji,
- Ministra Kultury – 4 - co stanowi ~0,001% ogółem wydanych decyzji,
- Wojewody - 417 - co stanowi 0,13% ogółem wydanych decyzji.
- 160 zaskarżonych decyzji w toku – co stanowi 0,05%.

Znikoma część zakwestionowanych decyzji administracyjnych (0,26 % tj. 809 decyzji) **dowodzi o dużej poprawności merytorycznej oraz formalnej** wydanych dokumentów.

Z zaskarżonych decyzji:

- 262 utrzymano w mocy, co w stosunku do decyzji wydanych stanowi 0,08 %,
- 220 uchylono i przekazano do ponownego rozpoznania, co w stosunku do wydanych decyzji stanowi 0,07 %,
- 22 uchylono i umorzono postępowanie I instancji lub odwoławcze, co w stosunku do wydanych decyzji stanowi 0,01 %,
- w 1 przypadku stwierdzono nieważność decyzji, co w stosunku do wydanych decyzji stanowi zaledwie 0,0003 %.

Ilość prawidłowo wydanych decyzji powinna być satysfakcjonująca, gdyż potwierdza słuszność przyjętych procedur nadzoru nad załatwianiem spraw oraz świadczy o skutecznym przygotowaniu pracowników.

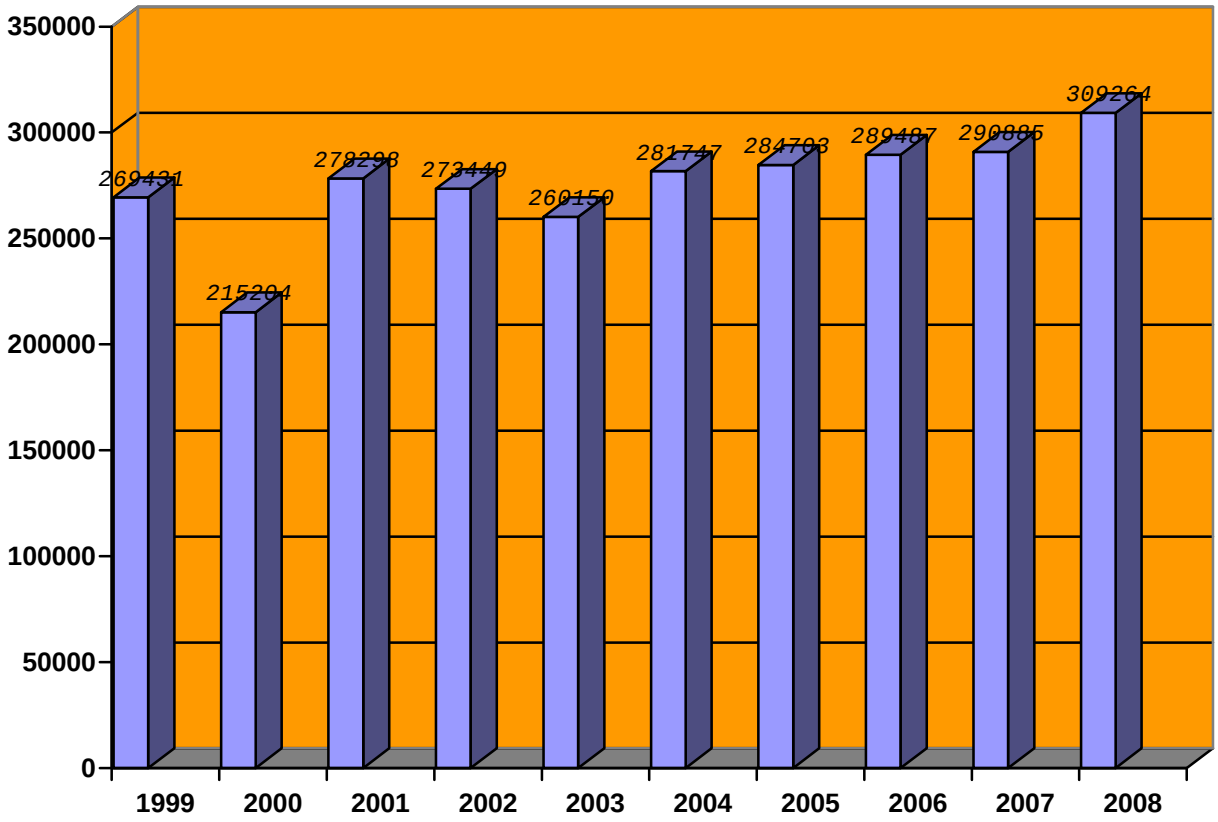

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE MIASTA

W 2009 roku jednostki organizacyjne Miasta **wydały 172 424 decyzje administracyjne**.

Ilość wydanych decyzji w poszczególnych jednostkach

Jednostka	Ilość wydanych decyzji
Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta	**12 145**
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	**95 012**
Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu	**65 267**
Razem	**172 424**

Spośród **172 424** wydanych decyzji administracyjnych, **zaskarżono 902**, co stanowi **0,52% wydanych decyzji**.
Na **902 zaskarżone** decyzje, **566 (62,75 %) zostało utrzymanych w mocy**. Stwierdzono nieważność 10 decyzji, co stanowi 1,11 % spośród wszystkich wydanych przez jednostki organizacyjne Miasta decyzji i świadczy o ich dużej poprawności formalnej.

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENTY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

Departament (bez nadzorowanych jednostek organizacyjnych Miasta)	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne**	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne**
Departament Prezydenta	802	1	0,12	–	–	–	–	–	–	–	–	1 0,12%	–	–	–
Departament Finansów Publicznych	175 153	122	0,07%	25 20,49%	2 1,64%	39 31,97%	3 2,46%	4 3,28%	44 36,10%	–	–	–	–	–	–
Departament Obsługi i Administracji	137 048	199	0,14	15 1,97%	–	9 4,52%	2 1,03%	–	9 4,52%	132 68,04	2 1,03	26 13,4	2 1,03	–	1 0,50%
Departament Spraw Społecznych	2 548	24	0,94%	–	2 8,33%	2 8,33%	–	–	13 54,20%	–	–	4 16,70%	–	–	3 12,50%
Departament Nieruchomości i Eksploatacji	4 284	76	1,80	13 17,10%	–	34 44,73%	–	3 3,94%	26 34,21%	–	–	–	–	–	–
Departament Architektury i Rozwoju	7 953	371	4,7	34 9,20%	–	37 21,55%	1 0,30%	1 0,30%	5 1,30%	50 13,71%	–	55 15,0%	3 1,50%	1 0,50%	9 2,40%
Departament Infrastruktury i Gospodarki	108	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Razem	**327 094**	**793**	**0,24**	**87** **11,00%**	**4** **0,50%**	**121** **15,25%**	**6** **0,76%**	**8** **1,00%**	**97** **12,23%**	**182** **22,95%**	**2** **1,03%**	**86** **10,84%**	**5** **0,63%**	**1** **0,50%**	**13** **1,64%**

* W tym 4 decyzje zaskarżone do Ministerstwa Kultury
** W tym postępowania niezakończone

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT PREZYDENTA

Nazwa komórki Urzędu/ jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WBZ	802	1	0,12		–	–	–	–	–		–	1 0,12%	–	–	–
RAZEM	**802**	**1**	**0,12**	–	–	–	–	–	–		–	**1** **0,12%**	–	–	–

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT FINANSÓW PUBLICZNYCH

Nazwa komórki Urzędu/ jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WPO	175 153	122	0,07	25	2	39	3	4	3	–	–	–	–	–	–
				20,49	1,64	31,97	2,46	3,28	2,46						
Razem	**175 153**	**122**	**0,07**	**25**	**2**	**39**	**3**	**4**	**3**	–	–	–	–	–	–
				20,49	**1,64**	**31,97**	**2,46**	**3,28**	**2,46**						

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT OBSŁUGI I ADMINISTRACJI

Nazwa komórki Urzędu/ jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WSO	130 123	194	0,15	12	–	9	2	–	9	132	2	26	2	–	–
				6,19		4,52	1,03		4,52	68,04	1,03	13,40	1,03		
USC	4 676	1	0,02	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
															100
Powiatowy Urząd Pracy	80 711	561	0,7	–	–	–	–	–	–	471	–	21	10	–	59
										83,96		3,74	1,78		10,52
WOK	2 249	4	0,18	3	–	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–
				75%			25%								
Razem	**217 759**	**760**	**0,35**	**15**	–	**9**	**3**	–	**9**	**603**	**2**	**47**	**12**	–	**60**
				1,97		**1,18**	**0,39**		**1,18**	**79,34**	**0,26**	**6,18**	**1,58**		**7,89**

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT SPRAW SPOŁECZNYCH 2009 r.

Nazwa komórki Urzędu/ jednostki organiza-cyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WED	2 511	24	0,96%	0	2	2	–	–	13	0	–	4	–	–	3
					8,33%	8,33%			54,20%	0		16,70%			12,50%
WZD	6	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
BWO	31	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	104 080	421	0,40%	190	6	144	12	8	61	–	–	–	–	–	–
				45,13%	1,42%	34,20%	2,80%	1,90%	14,50%						
RAZEM	**106 628**	**445**	**0,42%**	**190**	**8**	**146**	**12**	**8**	**74**	**0**	–	**4**	–	–	**3**
				42,70%	**1,34%**	**32,30%**	**2,70%**	**1,8%**	**16,62%**			**0,90%**			**0,68%**

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I GOSPODARKI

Nazwa komórki Urzędu/ jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
BRG		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
WIM	108	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
ZDIUM	12 790	57	0,44%	5	2	4		–	2	–	–	–	–	–	–
				8,93%	3,57%	7,00%			3,50%						
RAZEM	**12 898**	**57**	**0,44%**	**5**	2	4		–	2	–	–	–	–	–	–
				8,93%	3,57%	7,00%			3,50%						

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT NIERUCHOMOŚCI I EKSPLOATACJI

Nazwa komórki Urzędu/ jednostki organiza-cyjnej Gminy	Ilość wyda-nych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzy-manych w mocy	uchylo-nych i zmienio-nych	uchylo-nych i przeka-zanych do pono-wnego rozpo-znania	uchylo-nych i umarza-jących postępo-wanie I instancji lub odwoła-wcze	stwie-rdzenie niewa-żności	inne	utrzy-manych w mocy	uchylo-nych i zmienio-nych	uchylo-nych i przeka-zanych do pono-wnego rozpo-znania	uchylo-nych i umarza-jących postępo-wanie I instancji lub odwoła-wcze	stwie-rdzenie niewa-żności	inne
WSR	2 711	47	1,74	6 12,80%	–	22 46,80%	2 4,20%	–	17 36,20%	–	–	–	–	–	–
WNS	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
WMK	561	28	5	6 21,42%	–	12 42,82%	1 3,60%	–	9 32,14%	–	–	–	–	–	–
WTR	1012	1	0,1	1 0,10%	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
RAZEM	**4 284**	**76**	**1,8**	**13** **17,10%**	–	**34** **44,73%**	**3** **3,94%**		**26** **34,21%**	–	–	–	–	–	–

DECYZJE ADMINISTRACYJNE WYDANE PRZEZ DEPARTAMENT ARCHITEKTURY I ROZWOJU

Nazwa komórki Urzędu/ jednostki organizacyjnej Gminy	Ilość wydanych decyzji ogółem	Ilość decyzji zaskarżonych		1) Ilość decyzji zaskarżonych do Samorządowego Kolegium Odwoławczego						1) Ilość decyzji zaskarżonych do Wojewody					
		ogółem	udział %	2) Udział procentowy						2) Udział procentowy					
				utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne	utrzymanych w mocy	uchylonych i zmienionych	uchylonych i przekazanych do ponownego rozpoznania	uchylonych i umarzających postępowanie I instancji lub odwoławcze	stwierdzenie nieważności	inne
WAB	6 591	366	5,6	33 9,00%	–	37 10,10%	1 0,30%	1 0,30%	3 0,80%	50 13,71%	4 1,10%	54 14,70%	3 0,80%	1 0,30%	8 2,20%
BGM	364	3	0,8	1 33,30%	–	–	–	–	2 66,70%	–	–	–	–	–	–
MKZ	998	2	0,2	–	–	–	–	–	–	–	–	1 50%	–	–	1 50%
RAZEM	**7 953**	**371**	**4,7**	**34** **9,20%**	–	**37** **21,55%**	**1** **0,30%**	**1** **0,30%**	**5** **1,30%**	**50** **13,50%**	–	**55** **15,0%**	**3** **1,50%**	**1** **0,50%**	**9** **2,40%**

* Decyzje zaskarżone do Ministerstwa Kultury (z czego jedna została uchylona i przekazana do ponownego rozpoznania a postępowanie w sprawie pozostałych jest w toku)

W R O C Ł A W

Urząd Miejski Wrocławia
pl. Nowy Targ 1/8

Wrocław 2010